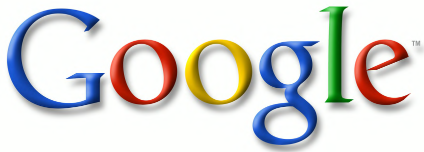
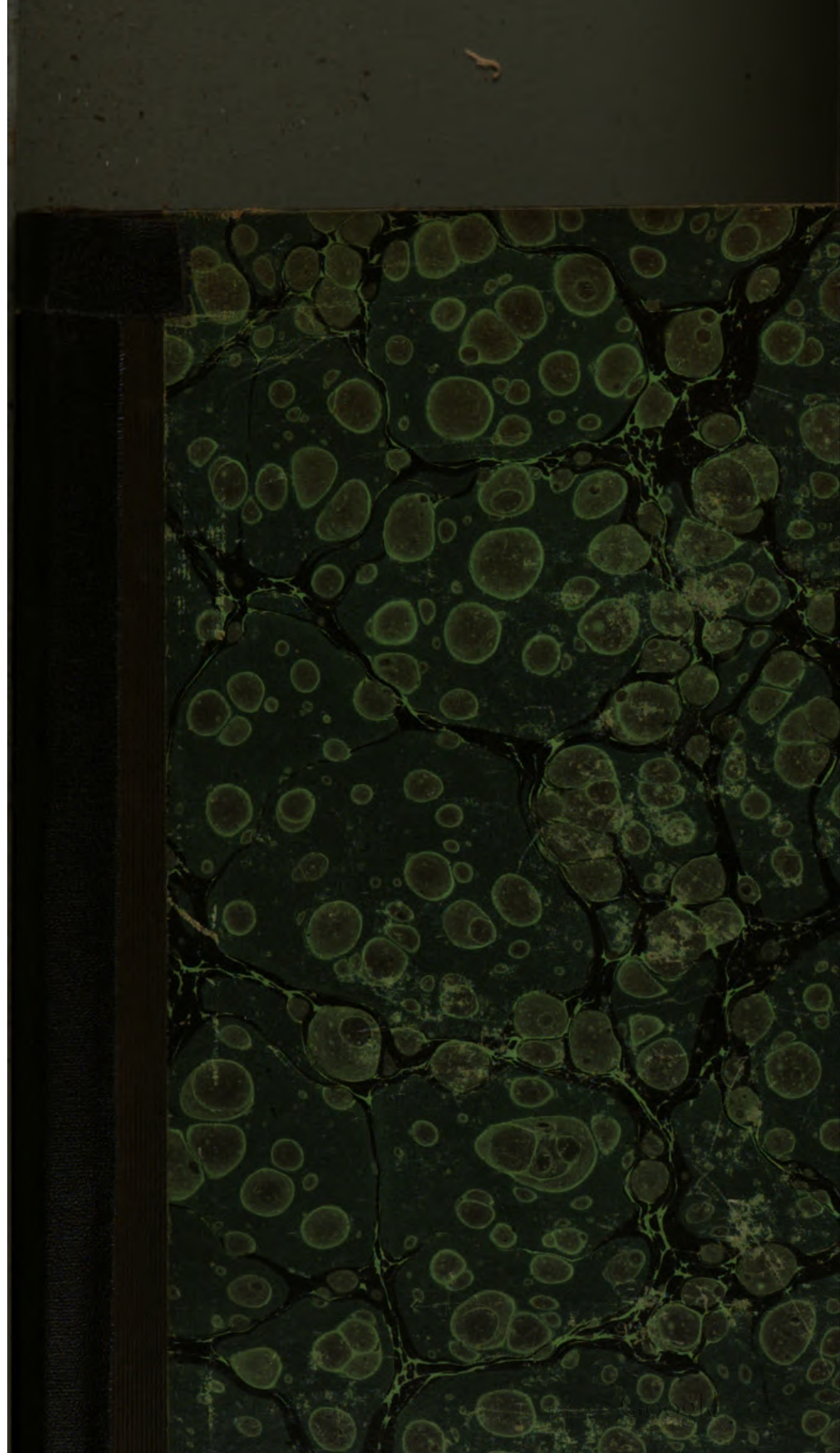

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV · ANG ·
ET
VE RI
TAS
CHRISTO ET ECCLESIAE

F. C. Beck

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copister under Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

4de Aargang.

№ 1—60.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Udgivernes Forlag, hos S. Trier.

1842—43.

4de Aarg. No. 1.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 5te October 1842.

Sagen AS. $\frac{247}{42}$ Procurator Christensen Actor ctr. Tiltalte Hans Mortensen af Onsløv.

(Straf af 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3 og 5.)

(Paadømt den 28de Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Falsters Birks Extraret hertil indankede, Sag er det ved Tiltalte, Hjulmand Hans Mortensen af Onsløvs egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder oplyst, at Tiltalte, da han om Aftenen den 21de Novbr. 1840 paa Hjemkjørselen fra Nykjøbing var indtruffen ved et Ledsted, der fører ind til hans Jordlod, og Snedker Rasmus Pedersen, der kort forinden var ankommen sammesteds, var i Begreb med ad en Gjenvei over Tiltaltes Jord, som denne havde forbudt ham at benytte, at begive sig hjem, kom i Ordstrid med Rasmus Pedersen, hvorunder der af dem Begge, imellem hvem der i længere Tid havde været Uenighed i Anledning af Afbenyttelsen af hiin Vei, blev brugt Skjeldsord og Trudsler mod hinanden, samt at derpaa Tiltalte greb en i Nærheden staaende Pæl af $\frac{3}{4}$ Alens Længde og $1\frac{1}{4}$ Tommes Gjennemsnit, hvormed han, ifølge hans Udsigende, da Rasmus Pedersen, efterat Til-

talte havde nærmet sig ham, anfaldt ham og med en Kittekniv bibragte ham et Saar i Panden, tilføiede denne forskjellige Slag i Hovedet med Pælen, saa at Rasmus Pedersen faldt til Jorden, hvorefter Tiltalte endnu bibragte ham flere Slag paa Kroppen og Armene, og derpaa forlod ham liggende paa Stedet, hvor han kort efter blev antruffen af Kludehandler Hans Germansen, ved hvis Hjelp han blev fort hjem.

Den af Regimentschirurg Købke den paafølgende 26de Novbr. afgivne Erklæring, angaaende Beskaffenheden af den Rasmus Pedersen tilføiede Mishandling, udviser, at han var bibragt forskjellige Saar i Hovedet, foruden flere tildeels betydelige Contusioner paa forskjellige Dele af Legemet, Brud af et Ribbeen og 2 stukne Saar i det høire Albueled; flere af disse Læsioner fandtes derhos at være af den Art, at de i og for sig kunde blive farlige for den Saaredes Liv eller Helbred.

Ifølge den Erklæring, som bemeldte Læge den 30te Marts f. A. har afgivet, vare Læsionerne imidlertid ved denne Tid, paa nogen Ømhed og Svækkelse nær i den venstre Skulder, blevne fuldkommen helbredede, saa at der var Sandsynlighed for, at den tilføiede Mishandling vilde blive uden Følger for Fremtiden.

For det Forhold, hvori Tiltalte, der er født den 1ste Juli 1797, og ikke findes tidligere at være tiltalt eller straffet, ifølge Ovenstaaende har gjort sig skyldig, maa Overretten bifalde, at han ved den indankede Dom, i Overeensstemmelse med Frd. 4de Octbr. 1833, §§ 3 og 5, er anseet med Straf, der efter Omstændighederne passende skjønnes bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, samt i Medfør af den citerede Forordnings § 28 tilfunden at erstatte, foruden Udgifterne til den Saaredes Helbredelse med 26 Rbd. 2 Mk., tillige det Næringstab, Rasmus Pedersen har lidt som Følge af, at han, efter Lægens Attest, i mere end ¼ Aar har manglet sine Lemmers fuldkomne Brug, hvilken Erstatning, der ved Bir-

ketingsdommen er tillagt ham med 20 Rbd., dog efter den af Actor i 1ste Instants nedlagte Paastand findes passende at kunne bestemmes til 30 Rbd.; ligeledes maa det billiges, at Tiltalte er tilpligtet at udrede de af Actionen lovligt flydende Omkostninger, derunder indbefattet de Actor og Defensor ved Underretten tillagte Salairer, samt at den af Rasmus Pedersen fremsatte Paastand om Godtgjørelse for sine udstaaede Lidelser ifølge den sidstnævnte § i Frd. af 1833 ikke er tagen til Følge ved Birketingsdommen, der med den anførte Modification saaledes vil være at stadfæste.

Iøvrigt bemærkes det, at forsaavidt Pastor Hansen af Dusløv her for Retten har nedlagt Paastand om Mortification af nogle for ham formeentligen fornærmelige Udladelser i den indankede Doms Præmisser eller i al Fald tillagt Reservation af hans Ret til under en særlig Sag at paatale samme, da er den paastaaede Mortification denne Sag ligesaa uvedkommende, som Reservation i saa Henseende er unfornøden.*)

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Christensen og Bang, vil Tiltalte fremdeles blive pligtig at betale den Første 8 Rbd. og Sidstnævnte 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande, dog at den Erstatning, Tiltalte Hjulmand Hans Mortensen af Dusløv har

---

*) Vi bemærke, at de Udladelser i Underretsdommens Præmisser, hvorover Pastor Hansen følte sig fornærmet, angik en deri indeholdt Recension over en af Sidstnævnte, paa Embedsvegne, om Tiltaltes foregaaende Liv afgiven Attest. De af vore Læsere, som det muligen kunde interessere, at vide nøjere Besked herom, ville erfare det Fornødne ved at efterse Lollands-Falsters Stiftstidende Nr. 43, 58 & 59 samt 60 for 1841 cfr. Nr. 68 for 1842.

at betale Snedker Rasmus Pedersen for Næringstab, bestemmes til 30 Rbd. Sølv.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Christensen og Bang, betaler Tiltalte til den Første 8 Rbd. Sølv og til den Sidste 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{272}{42}$ Procurator Christensen Actor ctr. de Tiltalte, Huusmand Morten Pedersen og Hustru, Kirsten Olsdatter, samt Ellen Mortensdatter, Alle af Skjørpinge.

(Straf af 4 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter § 14 i Frd. 26de Marts 1841.)

(Paadømt den 28de Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat et af de Tiltalte, Huusmand Morten Pedersen og Hustru Kirsten Olsdatter, samt Ellen Mortensdatter, Alle af Skjørpinge, beboet og Eieren af Parcellen Idasgaard tilhørende Huus var den 4de Februar sidstleden om Formiddagen afbrændt til Grunden, er det ved den af førstnævnte Tiltalte under nærværende, i første Instants inden Antvorskov Birks Extraret den 5te April d. A. paakjendte, Sag afgivne Tilstaaelse i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger beviist, at han, som bemeldte Formiddag var tilligemed Tiltalte Ellen Mortensdatter beskjeftiget med at skjette Hør i Kjøkkenet, har, uagtet det var ham bekjendt, at noget af det Leer, hvormed Bilæggerovnen i Dagligstuen var klinet, var gaaet løst, sat en Byldt af Hørren op til denne Ovn for at tørres, ligesom det og maa antages oplyst, at Ildsvaaden er derved foranlediget, idet Ilden fra

Kakkelovnen har antændt Hørren og derefter udbredt sig videre. For det af bemeldte Tiltalte saaledes udviste uforsigtige Forhold, hvorved han har overtraadt Bestemmelserne i Forordningen angaaende Brandvæsenet paa Landet af 29de Februar 1792 §§ 8 og 10, vil han, der er over criminel Lavalder, men ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, ikke kunne undgaae at ansees med Straf efter Frd. 26de Marts s. A. § 14, hvilken Straf efter Omstændighederne findes at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Dage.

Hvad dernæst angaaer de tvende andre Tiltalte, da ere de vel overbeviste at have været vidende om, at Hørren, som ommeldt, var henlagt til Tørring ved Bilæggerovnen, ligesom navnligen Kirsten Olsdatter havde Kundskab om, at noget af Leret paa Ovnen var faldet af, uden at de have foretaget Noget for at Hørren kunde blive bortbragt, men det skjønnes imidlertid ikke, at den af dem saaledes udviste Efterladenhed er af saadan Beskaffenhed, at den, som Underdommeren har antaget, kan paadrage dem Straf eller andet Ansvar, og de ville saaledes være at frifinde for Actors Tiltale.

Samtlige af Actionen lovligt flydende Omkostninger, derunder indbefattet i Salair til Actor og Defensor i første Instants, Procuratorerne Fog og Rye, respective 3 og 2 Rbd. Sølv, og til Actor og Defensor her ved Retten, Procurator Christensen og Lottoadvocat Damkjer, hver 5 Rbd. Sølv, ville være at udrede af Tiltalte Morten Pedersen, hvorimod der efter Omstændighederne ikke skjønnes at være tilstrækkelig Føie til at paalægge de tvende andre Tiltalte at tilsvare disse Omkostninger, eller nogen Andeel af samme.

Sagens Behandling i første Instants saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Huusmand Morten Pedersens Hustru, Kirsten

Olsdatter og Ellen Mortensdatter bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte, fornævnte Huusmand Morten Pedersen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Dage, samt udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Sagførerne ved Underretten, Procuratorerne Fog og Rye, samt til Sagførerne her ved Retten, Procurator Christensen og Lottoadvocat Damkjer, til den Første 3 Rbd., til den Anden 2 Rbd. og til hver af de tvende Sidstnævnte 5 Rbd., Alt Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Vi have optaget ovenstaaende Sag fordi den indeholder et Bidrag til Forstaaelsen af den i Frd. 26de Marts 1841 § 14 om uagtsom Brandstiftelse givne Bestemmelse.*) Ved Underretsdommen vare nemlig samtlige Tiltalte tilpligtede, i Henhold til nysnævnte Lovbestemmelse og Frd. 29de Februar 1792 §§ 8 og 10, at udrede, i Erstatning til den almindelige Brandforsikkring paa Landet for den samme ved Ildebranden tilføiede Skade, 150 Rbd., efter Afdrag deri af hvad der er eller bliver udbragt af de reddede Materialier af det afbrændte Huus og kun saafremt de ei dertil maatte see sig istand, tilfundne at hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Morten Pedersen og Kirsten Olsdatter hver i 2 Gange 4 og Ellen Mortensdatter i 4 Dage. Af den Omstændighed, at Overretten ubetinget og uden at omtale Erstatningsspørgsmaalet ansaae den Førstnævnte, der, som af ovenstaaende Dom sees, ene fandtes at kunne dømmes, med samme Straf og efter samme Lovbestemmelser, som Underdommeren havde anvendt, kan derfor, saavidt

*) Cfr. Tredie Udgave af Professor Algreen Ussings Haandbog i den danske Criminalret 2den Deel pag. 232—233.

vi skjønne, sluttes, at § 14 i Frd. 26de Martß 1841 maa fortolkes saaledes, at, naar der gaaer Dom i Sagen skal ved samme ene Straffen bestemmes og at naar, som in casu var Tilfældet, den Tiltalte har erklæret sig ude af Stand til at udrede Erstatning, maa han finde sig i at Sagen derefter paakjendes, medens han dog ikke, ved at udstaae Straffen, frier sig for et muligt paafølgende Erstatningssøgsmaal af den Skadelidende. Cfr. hermed Motiverne til Frd. i Collegialtidenden for 1840 Anhang pag. XXVI.

Sagen $\frac{260}{41}$ Procurator Bang Actor ctr. Tiltalte Urtekræmmersvend Christian Gottfried Adolph Lichtenstein.

(Mulct efter § 29 i Frd. 4de Octbr. 1833 for ved Uagtsomhed at have foranlediget en Andens Død.)

(Paadømt den 28de Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Urtekræmmersvend Christian Gottfried Adolph Lichtenstein, actioneres under nærværende Sag for ved Skjødesløshed at have foranlediget, at en Mand er kommen til at drikke Skedevand, som kan antages at have bevirket eller fremskyndet hans Død.

Det er ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og de øvrige under Sagen afgivne Forklaringer oplyst, at Snedkersvend Eisner afvigte 11te Febr. indfandt sig i Tiltaltes Principals, Urtekræmmer Bøttgers, Boutik, med en Brystnaal, for at erfare, om den var af Guld eller ei, og at Tiltalte da, efter ved Hjelp af Skedevand at have undersøgt dette, hensatte Skedevandsflasken, som var aldeles af samme Udseende som en Geneverflaske, paa en Skranke udenfor det Skab, hvori Geneverflaskerne have deres Plads, istedetfor at sætte den paa den for samme i Boutiken bestemte afsides Hylde. Da nu kort efter Tiltaltes Medtjener,

Urtekræmmerlærling Halck, efter bemeldte Eisners Anmodning, skulde skjenke ham en Snaps Genever, kom han derved til at forvexle Skedevandsflasken med en Geneverflaske og skjenkede af den første for Eisner, som endnu samme Dag indlagdes paa Frederiks Hospital, hvor han efter noget over en Maaneds Forløb døde af en indvortes Betændelse.

Ifølge en af Hospitalets Overlæger afgiven Erklæring, have imidlertid saavel de Symptomer, som viste sig medens Eisner henlaae i Hospitalet som den efter hans Død anstillede Section ledet til at antage, at Døden ikke er foranlediget alene ved det af ham drukne Skedevand, men at han i længere Tid forinden dette slete har lidt af en Leversygdom, der i og for sig maatte foranledige hans Død, saa at det er rimeligt, at det af ham slugte Skedevand har virket til at fremskynde denne.

Med Hensyn til den Omstændighed, at der i fornævnte Bøttgers Boutik til Skedevand er benyttet en Flaske af den ovennævnte Beskaffenhed, er det ved de under Sagen afgivne Forklaringer oplyst, at den oprindeligviis til hiint Brug bestemte Flaske, som ved sit Udseende var kjendelig fra de andre Flasker, var bleven itunslagen og at Skedevandet derefter er blevet hældet paa den ovennævnte Flaske, aldeles af samme Slags som Geneverflaskerne, uden at det dog er oplyst, ved hvem denne Forandring er foretagen.

For den af Tiltalte ifølge det Ovenanførte udviste Uforsigtighed, vil han, som er 23 Aar gammel, og ifølge Høiesteretsdom af 4de Octbr. 1837, for at have afgivet en urigtig Forklaring, er anseet med 8 Dages Fængsel, ikke kunne undgaae, i Henhold til Frd. 4de Octbr. 1833 § 29 at ansees med Mulct, som efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 20 Rbd. Sølv, og som tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. Derhos vil han have at udrede samtlige af Actio-

nen flydende Omkostninger, derunder Salair til Procuratorerne Bang og d'Auchamp med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Urtekræmmersvend Christian Gottfried Adolph Lichtenstein bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 20 Rbd. Sølv samt udrede alle af Actionen flydende Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Bang og d'Auchamp, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{28}{40}$ Borgerrepræsentanterne i Næstved ctr. Student M. Goldschmidt.

(Mulct og Censur for trykte Injurier.)

(Paadømt den 30te Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

At Læsere af de af Citanterne, Borgerrepræsentanterne i Næstved, under nærværende Sag paatalte Artikler i Bladet Sjellandsposten Nr. 73 og 104 for Aaret 1839 og Nr. 12, 13 og 16 for Aaret 1840, maae deraf have udledt, at disse Artiklers Forfattere eller Forfatter vilde ved dem tilkjendegive: a) at En af Borgerrepræsentanterne i Næstved er i et Repræsentantmøde bleven kaldt en Løgner; b) at En af disse Repræsentanter er i et af Communalbestyrelsens Møder fremkommen med en for en Jomfrues Ære i høi Grad saarende, og altsaa yderst pøbelagtig Vittighed, og at de øvrige tilstedeværende Borgerrepræsentanter ere, ved at høre denne pøbelagtige Vittighed, udbrudte i en fornøiet Lat-

ter; c) at En af de samme Borgerrepræsentanter har sagt om en Anden af dem, at han ikke kan leve uden at lyve; og endelig d) at En af dem er af en træbsk og lumsk Characteer, kan, efter disse Artiklers Indhold og de iøvrigt under Sagen fremkomne Oplysninger, ligesaalidet omtvivles, som at Bladets Redacteur, Indstevnte Student M. Goldschmidt, maa have kunnet forudsee, at Artiklerne vilde blive saaledes forstaaede. Da der nu fra Indstevntes Side ikke er oplyst noget, som i mindste Maade kunde retfærdiggjøre de anførte Beskyldninger, der maa ansees fornærmelige for samtlige Citanter, eftersom ingen af dem findes undtagen fra i Artiklerne at være tilsigtet, ville Beskyldningerne, efter Citanternes Paastand, være at mortificere; hvorhos Indstevnte, for sit i denne Henseende udviste Forhold, bliver i Overeensstemmelse med Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 at ansee med Mulct, der efter Omstændighederne fastsættes til 200 Rbd., ligesom han i Medhold af Pl. 1ste Novbr. 1837 § 3 vil være at undergive 1 Aars Censur. Saa vil Indstevnte ogsaa have at betale det Retsgebyhr og Skriversalarium, der skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, der skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citanternes Vedkommende havde været beneficeret, og endvidere i Salair til Citanternes beskikkede Sagfører, Procurator Lange, 25 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har ikke været forbundet med noget saadant Ophold, der findes at burde medføre Ansvar.

Det til Sagen hørende stemplede Papir er blevet brugt.

Thi kjendes for Ret:

De herovenfor som fornærmelige for Citanterne, Borgerrepræsentanterne i Næstved, characteriserede Beskyldninger, der indeholdes i de ovennævnte Nummere af det af Indstevnte, Student M. Goldschmidt, redigerede Blad Sjællandsposten bør døde og magtesløse at være, saa at de ikke komme Citanterne

til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte i nogen Maade, hvorhos Indstevnte for sit i denne Henseende udviste Forhold bør bøde 200 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, og være den i Frd. af 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur undergiven i 1 Aar.

Saa betaler han og til det Offentlige det Retsgebyhr og Skriversalair, som i Sagen skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, som til den skulde have været forbrugt, saafremt den ei for Citanternes Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salair til Procurator Lange 25 Rbd. Sølv.

Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{231}{41}$ Birthe født Fransted, Skipper Gisle Johnsen Dahls Enke med Lavværge, Cand. juris Harald Hornbech ctr. Carl Johannes Emil Dahl med Curator, Toldbetjent J. C. Krogh.

(Benegtelseseed anvendt.)

(Paadømt den 30te Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citantinden Birthe født Fransted, Skipper Gisle Johnsen Dahls Enke, ved sin beskikkede Lavværge, Cand. juris Harald Hornbech, andraget, at en Ladning af hendes Tømmeroplag i Aug. eller Septbr. f. A. ifølge Certeparti af 10de Aug. f. A. afskibedes til Vandholm i Lolland med den af Skipper Rasmus Hansen førte Galease, Constantia, og at hun for at complettere denne Ladning med diverse Tømmer- eller Brædesorter, som ei fandtes i Oplaget, endog havde mod contant Betaling ladet indkjøbe for imellem 2 à 300 Rbd. tildeels Bræder, som ved samme Leilighed for hendes Regning afskibedes; men at Skipperen, da hendes Commissionair i Vandholm indfandt sig med

Udleveringsseddel, negtede at udlevere ham Varerne, fordi Skipperen kuns havde Certeparti med hendes Søn, Indstevnte Carl Johannes Emil Dahl, og at det da viste sig, at denne, der for Citantinden havde i Commission at besørge Indladningen, havde oprettet Certepartiet i sit eget Navn; og nu paa Grund heraf tilegnede sig Ladningen ved at faae den udleveret fra Skipperen, og derefter disponerede over den ved Salg for egen Regning, og, efter at forskjellige mindre Dele vare solgte, afhændede Hovedparten for omtrent 690 Rbd., hvoraf de 500 Rbd. ikke endnu ere ham af Kjøberen udbetalte. I Forbindelse hermed har Laugværgen paastaaet Citantinden kjendt eiendomsberettiget til bemeldte Ladning Tømmer, samt endvidere kjendt berettiget til at kunne hæve og disponere over det Beløb og de Pengesummer, hvortil den ommeldte Ladning ved Realisationen maatte være udbragt og in specie at kunne hæve et Beløb af 500 Rbd., der skal være beroende i Bandholm eller Maribo. Saa har Laugværgen ogsaa paastaaet Citantinden hos Indstevnte tillagt Sagens Omkostninger.

Indstevnte har derimod anført, at det Tømmeroplag, hvoraf den omhandlede Ladning udgjorde en Deel, var hans retmæssige Eiendom, og han har negtet, at det, som fra Citantindens Side er foregivet, var vedtaget navnligt af ham, at Oplaget skulde være hendes eller hendes Boes Eiendom, ligesom han ogsaa har negtet, at han i Henseende til de Tømmervarer, der udskibedes til Bandholm, har handlet som Citantindens Commissionair eller paa hendes Vegne. Som Følge heraf anseer han hende for aldeles uberettiget til at gjøre nogen Paastand paa den omtalte Tømmerladning, eller det derfor indkomne Beløb, og han har paa denne Grund paastaaet sig frifunden for Citantindens Tiltale i denne Sag og hende tilpligtet at betale ham Sagens skadesløse Omkostninger.

Fra Citantindens Side er derefter fremlagt et Tingsvidne,

under hvilket det af to Vidner er forklaret, at imellem Parterne har fundet Underhandlinger Sted angaaende, at Indstevnte skulde afkjøbe Citantinden en til Vandholm overført Tømmerladning (som ifølge Proceduren ikke kan være nogen anden, end den under nærværende Sag omhandlede) og at der imellem dem ogsaa afsluttedes en Forening om, at Indstevnte skulde til Afdrag paa Citantindens Gjeld til en ustevnt Mand betale en vis Sum for at blive Eier af Ladningen, men at Indstevnte næste Dag vægrede sig ved at underskrive det om Handelen forfattede Document, med mindre Kjøbesummen nedsattes.

Da der i det af Vidnerne saaledes Omforklarede vilde fra Indstevntes Side ligge en tilstrækkelig Erkjendelse af, at Citantinden eiede den omtvistede Ladning, saa maatte Sagen falde ud til hendes Fordeel, dersom bemeldte Vidners Udsagn afgav fuldt Beviis. Dette er imidlertid ikke Tilfældet, forbi det ene af Vidnerne, som er Citantindens beskikkede Laugværge, paa Grund af sin Deeltagelse i de omforklarede Forhandlinger og efter sit øvrige Forhold til Sagen ikke skjønnes at kunne betragtes som noget aldeles lovfast Vidne. Sagen vil derfor blive at afgjøre ved Eed saaledes, at Indstevnte for Citantindens Tiltale i denne Sag bliver at frikjende, naar han med Eed bekræfter, at de af Vidnerne omforklarede Forhandlinger ikke have fundet Sted, men at hun for det Tilfælde, at han ikke trøster sig til at aflægge saadan Eed, kjendes eiendomsberettiget til hvad der af den omhandlede Tømmerladning endnu maatte beroe usolgt i Indstevntes Værge og berettiget til at modtage de Kjøbesummer, der endnu maatte skyldes til Indstevnte for bortsolgte Dele af denne Ladning.

Slutteligt bemærkes, at den af Citantinden paaberaabte Omstændighed, at Indstevntes Sagfører ikke har modsagt Laugværgens Assertum om, at imellem den omqvæstionerede Tømmerladning var for 2 à 300 Rbd. Brædder, der af Citantinden

vare indkjøbte for contant Betaling, ingen Indflydelse vil kunne faae paa Sagens Udfald, fordi denne Deel af Ladningen dog ikke er saa nøie betegnet, at Dommen om den med Nytte vil kunne give andre Bestemmelser, end om den øvrige Ladning.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Justitsraad og Procurator Weidemann bliver at forelægge en Frist af 8 Dage til at foranstalte det af ham den 17de Jan. d. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papiir. Iøvrigt er det til Sagen hørende stemplede Papiir blevet brugt.

Thi kjendes for Ret:

Naar Indstevnte, Carl Johannes Emil Dahl, efter foregaaende lovlig Omgang inden sit Værneting, med sin corporlige Eed bekræfter, at der ikke imellem ham og Citantinden, Birthe, født Fransted, Skipper Gisle Johnsen Dahls Enke, har fundet Forhandlinger Sted angaaende, at han skulde til Afdrag paa hendes Gjeld til en ustevnt Mand betale en vis Pengesum for at blive Eier af en ifølge Certeparti af 10de August 1841 af Skipper Rasmus Hansen med Galeasen Constantia i August eller September Maaned f. A. fra Kjøbenhavn til Bandholm i Lolland overført og der udlosset Ladning Tømmer, bør Indstevnte med Curator, Toldbetjent J. C. Krogh, for Tiltale af Citantinden med Laugværge, Cand. juris Harald Hornbech, i denne Sag fri at være.

Men lader Indstevnte 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse hengaae uden at træfte sig til, saadan Eed at aflægge, bør Citantinden være eiendomsberettiget til hvad der af bemeldte Ladning endnu maatte beroe usolgt i Indstevntes Værge, og berettiget til at modtage de Kjøbesummer, der endnu maatte skyldes til Indstevnte for bortsolgte Dele af denne Ladning, og altsaa ogsaa til at modtage de efter Laugværgens Opgivende i Bandholm eller Maribo beroende 500 Rbd., for-

saavidt disse Penge endnu maatte skyldes til Indstevnte som resterende Kjøbesum for en Deel af den nævnte Ladning.

Processens Omkostninger ophæves.

Justitsraad og Procurator Weidemann forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at besørge det af ham den 17de Jan. d. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papiir.

Vi meddele herved, strax efter Paakjendelsen:

Sagen $\frac{125}{42}$ Prøveprocurator Lihme Actor ctr. Tiltalte Cand. philos. Niels Peter Morthensen, som Redacteur af Bladet „Corsaren.“

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionsomkostningerne, for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.)

(Paadømt den 27de September 1842.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelse til Retten af 24de Januar sidstleden actioneres under nærværende Sag Tiltalte Cand. philos. N. P. Mortensen som Redacteur af Bladet „Corsaren“ for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen med Hensyn til de i det Følgende omhandlede Nr. i 64 af bemeldte Blad for Fredagen den 21de f. M. indførte Artikler saavelsom paa Grund af tvende i det nævnte Nummer aftrykte Træsnit.

Hvad nu den første af de i Actionsordren betegnede Artikler angaaer, der er overskreven „Corsarens Beslaglæggelse“, i Forbindelse med Slutningen af den paafølgende Artikel med Overskrift „Justitsraad Reiersen og Corsaren“, da har Actor imputeret Tiltalte, at Forretningsgangen i det kgl. danske Cancelli heri er betegnet som søvnagtigt, og at dette Collegium beskyldes for at søge Overtrædelser af Presseloven i uskyldige Ar-

tikler, samt uden egen retfærdig Prøvelse at stadfæste ethvert af Censor gjort Beslag.

Den foranførte Beskyldning støtter Actor derpaa, at Det i Artiklen, idet det beklages at et Nummer af Bladet er beslaglagt, hedder: „med andre Ord: det er dødt! Og hvorfor døde det? Fordi det var for godt for denne Verden: Justitsraad Reiersen og Cancelliet tog den lille Engel til sig .... Sov sødt du Lille! dog — det behøver man vel ikke at ønske dig: deroppe sover man godt“.

Tiltalte, der efter Indholdet af de Forklaringer, han har afgivet under et efter Actors Foranstaltning inden Rettens 1ste Criminelkammer optaget Forhør, ikke har villet erkjende selv at være Forfatter til de under Sagen incriminerede Dele af Bladet, har imidlertid benegtet at have forstaaet Stykket saaledes, at det med de anførte Ord har været tilsigtet at yttre nogen Mening om Collegiet, hvorimod det formeentlig kun er om de beslaglagte Blade at det tilkjendegives, at disse sove godt, hvilken Lignelse han mener ikke er uanvendelig paa Bladene medens de ere under Beslag.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

1ste Aarg. No. 2.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 12te October 1842.

Sagen $\frac{125}{42}$ Proveprocurator Lihme Actor ctr. Tiltalte Cand. philos. Niels Peter Morthensen, som Redacteur af Bladet „Corsaren."

(Sluttet.)

Ligesom nu denne Forklaring ikke findes at være uforenelig med de paaankede Udtryk, saaledes skjønnes ei heller den anden af Actor udhævede Sigtelse at have tilstrækkelig Hjemmel i Artiklernes Ord, idet det netop yttres som noget Antageligt, at Cancelliet har fundet de, som uskyldige betegnede, Artikler at være stridende mod Trykkefrihedsanordningen, hvis Beskaffenhed Forfatteren nærmest tilskriver det, at de paagjeldende Artikler have fundet Anstød hos Collegiet, og om Forfatteren end, med de Ord i det incriminerede første Stykke: „Kunde Voltaire bevise, at Fadervor var stridende mod den franske Presselov, maa Cancelliet sagtens kunne finde „Corsarens" Artikler stridende mod den danske", har villet tilkjendegive, at Cancelliet lagde en streng Fortolkning af Trykkefrihedslovgivningen til Grund for dets Actionsordre, kan Tiltalte dog ikke derved, at en saadan Mening yttres, have paadraget sig noget Ansvar.

Det Samme maa statueres, naar dernæst i de ovenmeldte Artikler paa en raillerende Maade omtales, at et veltruffet Portrait af Justitsraad Reiersen var indført i det beslaglagte

Nummer, hvilket Forfatteren, idet han anfører, at der blandt selve Artiklerne i bemeldte Nummer ikke findes nogen, som er mere skarp eller stødende, end utallige andre, der frit have passeret, mener, at have været den nærmeste Anledning til Beslaget; hvorefter Justitsraad Reiersen i det følgende af Artiklen opfordres til at stille sit Jeg fra den danske Lov, og Publicum bedes at være opmærksom paa, at han, ved at anvende sin farlige Myndighed, iagttager denne absolut nødvendige Regel; thi forsaavidt der i bemeldte Artikler maatte indeholdes Fornærmelser mod Justitsraad Reiersen kunne de i saa Henseende ikke antages at være Gjenstand for nærværende Action.

I den sidste Charivari-Artikel, der er indført som Uddrag af et Brev til Corsarens Redaction, med Overskrift: „Keglespillet", sigter Actor Tiltalte for, under en allegorisk Fremstilling, at have skildret et gjentaget revolutionairt Angreb paa Regeringen og Kongen, der tilsidst endte sig med en formelig Omstyrtning af det Bestaaende, samt indirecte at have opfordret til at afskaffe Kongemagten.

Tiltalte har imidlertid forklaret, at han, da han optog dette Stykke i Bladet, ikke antog, at dette skulde være at forstaae anderledes end aldeles efter Ordene, eller, at Hensigten dermed har været anden end at underholde Læserne med Fremstillingen af en extravagerende Phantasies Billeder, og det skjønnes ei heller, at Artiklen, naar den læses i sin Heelhed, kan tillægges nogen anden Charakteer, end som et Phantasiproduct.

Som saadant synes Artiklen nemlig aabenbart at bebude sig, idet Forfatteren fortæller, hvorledes han, i en tung og veemodig Stemning, „hvori Legemet føler sig sløvt, medens Aanden beskjæftiger sig med en lang Række af halvbevidste Ideeassociationer", var tilstede ved et Keglespil paa et offentligt Gjestgiversted, og at Keglerne, idet han heftede sine Øine paa dem ved Enden af Banen, syntes for hans halvt omtaagede Blik at

forvandle sig til levende Væsener, den Høie i Midten fik Krone paa, de Øvrige vare klædte i rød Kjole, Knæbeenklæder og hvide Silkestrømper, mellem hvilke Kuglen sprang hvert Øieblik, indtil pludselig en Kugle kom med ustandselig Kraft, og kastede dem alle overende, Kongen med, hvorpaa Forfatteren, greben af en panisk Skræk, sprang op og styrtede ud.

Naar Forfatteren derefter i Slutningen udbryder, at Keglespillet er et skandaløst Spil, og at enten det hele Spil, eller i det mindste Kongen maatte afskaffes, ville disse Ytringer ikke kunne tillægges nogen større Vægt, end der tilkommer det hele Stykke efter dets ovenmeldte Charakteer, og saaledes ikke kunne tages i nogen Betydning, der kunde medføre Straf eller Ansvar for Tiltalte.

I den næste Artikel, der er Gjenstand for Cancelliets Actionsordre, med Overskrift: „Endnu engang om Marseillaisen", har Forfatteren intimeret med den Bemærkning, at han, efter i et foregaaende Nummer at have fortalt Marseillaisens Historie, har troet, at „her ogsaa er Stedet for en omtrentlig Gjengivelse af de Ord, hvormed Mr. Felix Pyat har ledsaget en Pragtudgave af Sangen". - „Rigtignok", hedder det fremdeles, „vil det falde Størstedelen af et dansk Publicum vanskeligt, at forstaae, at der i en Frihedssang kan være en saadan Magt og Betydning, som her tillægges den, men desto mere Opfordring troe vi da, at der er for det til at gjøre Experimentet selv"; med Hensyn til hvilken Opfordring Actor gjør opmærksom paa Artiklens Slutning, hvor det hedder: Borgere! lader os ikke glemme hiint mandige Omqvæd: Aux armes citoyens! især nu, da vi trues af Fremmede, saavelsom her hjemme i vore Friheder saavelsom i vore Rettigheder. — Lader paa ny denne mægtige Sang synges, lader os gjentage den i Chor, indtil vi have bestyrket, hos os og hos de andre, de 3 store Principer, som have fremkaldt den, den franske Revolutions tre mægtige

Principer, Frihed, Lighed, Broderskab", og sigter Tiltalte for ved de anførte Ord at have stilet et oprørsk Opraab til det danske Folk.

Artiklens anførte Slutning sees imidlertid saavelsom alt dens Foregaaende, med Undtagelse af Intimationen, at være en forkortet, men iøvrigt temmelig tro, Oversættelse af den historiske Notits, som den fornævnte Felix Pyat har givet i den omtalte Udgave af Marsaillaisen, hvilken er fremlagt under Sagen, og hvori sidstnævnte Forfatter i en Apostrophe til Læserne slutter med at berømme de Virkninger, Sangen har havt for Frankrig, og opfordrer til ikke at glemme de Ord: aux armes citoyens! hvormed Slutningsstrophen i ethvert af Marsaillaisens Vers begynder.

Ligesom nu denne sidste Opfordring ikke kan siges at være rettet til det danske Folk, fordi Stykket findes oversat i et danskt Blad, saaledes har Tiltalte i Henseende til Meningen af de ovenanførte Ord i Artiklens Intimation forklaret, at han har antaget, at der med denne skulde antydes, at en Lovsang for den borgerlige Frihed, ikke hos os, der alt længe havde nydt Godt af en saadan Frihed, kan antages at have samme Virkning som hos et Folk, der længe har været undertrykt af Despotismen, og at, naar Publicum ikke desto mindre opfordres til et Experiment, Meningen heraf kun har været, at Poesi og Sang i sig have en opvarmende Virkning, af hvilken vi, selv under vore lykkelige Forhold, ikke tør undlade at lade os afficere.

Da nu denne Tiltaltes Forklaring ikke kan betragtes som forkastelig, og der ei heller deraf, at Ordene: Frihed, Lighed, Broderskab, hvormed Artiklen ender, findes gjentagne efter Citationstegnene, hvilket ikke er Tilfældet i den franske Original, i og for sig kan udledes, at disse Goder af Forfatteren skulde være opstillede som Løsenet endog kun for en ny eller særdeles

Stræben, skjønnes det ikke at Artiklen indeholder Noget, der maatte gravere Tiltalte.

Med Hensyn til den blandt de aftrykte Træsnit med Nr. 1 betegnede Skizze, med Overskrift: „Hr. Haabet“, bemærker Actor, at dette Haab sees krybende ud af Ægget i Aaret 1830 — den franske Revolutions Aar, — hvorved saaledes formeentlig sigtes til de friere Ideers Fødsel, der ikke have været uden Indflydelse paa Europa; dette Haab om at friere Anskuelser og navnlig en friere Regeringsform skulde gjøre sig gjeldende, er dernæst i 1840 forestillet dandsende med et Glas Champagne i den ene Haand og i den anden en Fane, der har Ordene: „nu ville vi alle spare“, til Inscription, hvilke Ord Actor bemærker, Hs. Maj. efter Rygtet skal have brugt til en af de til Allerhøistsamme ved Thronskiftet stilede Deputationer, og hvorved det formeentlig bliver utvivlsomt, at der med Skizzen er sigtet til det Haab om en friere Forfatning, som, ved vor nuværende Konges Thronbestigelse, udtalte sig gjennem Oppositionspressen, men som Hs. Majestæt ikke hidtil har fundet det betimeligt at opfylde, og som derfor af Tiltalte ved den paa Skizzen afbildede Liigkiste for 1842 er fremstillet som dødt og skrinlagt i dette Aar.

Tiltalte har imidlertid benegtet at vide, at den i Fanen staaende Inscription har nogen særdeles Betydning for os, og bemærket, at der med Liigkisten, hvormed Aaret 1842 betegnes, kun haves Hensyn til en tidligere i Nr. 58 af Bladet „Corsaren“ indført Artikel om Hr. Haabets Begravelse, og finder Retten iøvrigt ikke, at denne Skizze kan tillægges nogen Betydning, der kunde ansees strafværdig.

I Henseende til Skizzen Nr. 2, betitlet „Jagtglæde“, der forestiller en Mand siddende paa en Stol i skydefærdig Stilling og sigtende mod Baggrunden, hvor 2 Jægere fremdrage en Hjort ved Hornene, og ved Siden af den Siddende er paa

Marken anrettet Forfriskninger, har Actor meent, at der med denne Tegning er sigtet til en bestemt hoitstaaende Person, og gjør opmærksom paa, at Tiltalte i Slutningen af Artiklen „Corsarens Beslaglæggelse“ har henledet Opmærksomheden paa denne Skizze ved at anføre: „man har ladet Tegningen „Jagtglæde“ passere, man lod ogsaa i sin Tid Artiklen „Falstaff som Konge“ passere. Dette er et Fingerpeg, saadanne uskyldige Artikler maae vi komme med — blot ikke nævne Regering eller Konge“, ved hvilken Sætning — hvori Ordet „uskyldige“, er trykt med særegen Stiil, og som formeentlig er fremsat ironisk — Tiltalte skulde have antydet, at Tegningen havde en lovstridig Betydning.

Tiltalte har imidlertid bestemt benegtet, at der med Skizzen er sigtet til nogen bestemt Person, eller at noget Factum eller Rygte er ham bekjendt, hvortil dermed kunde antages at være sigtet, hvorhos han ikke har villet erkjende, at de ovenciterede Ord indeholde nogen Ironi, hvorimod han anfører, at Motivet til Tegningen er hentet fra en Skizze, Maleren Bærentzen engang har udgivet, hvori forestilles, hvorledes en Mand fisker i sin Stue, og da Retten nu ikke skjønner, at der er nogen antagelig Grund forhaanden til at forkaste denne Tiltaltes Forklaring, kan der i den herombhandlede Henseende ei heller tilregnes ham noget strafværdigt Diemed.

I Henhold til alt Foranførte vil Tiltalte saaledes være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag, hvorimod han efter Omstændighederne vil have at tilsvare Actionens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor, Prøveprocurator Lihme og Lottoadvocat Damkjer, hvis Sagførelse attesteres som lovlig, tillægges hver et Salair af 10 Rbd. Sølv.

Forsaavidt Defensor har paastaaet Udtrykkene: laadt Raillerі, drengeagtigt Hurra, fræk Raadhed, som Actor i sit Ind-

læg til Retten har brugt mod Tiltalte, mortificerede ved Rettens Dom, vil denne Paastand ikke kunne tages til Følge.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Cand. philos. N. P. Mortensen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder samtlige af Actionen lovligt flydende Omkostninger, derunder et Salair af 10 Rbd. Sølv til Actor, Proveprocurator Lihme, og et lignende Salair til Defensor, Lottoadvocat Dankjer.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{136}{42}$ Procurator Holm i Odense ctr. Redacteur Ove Thomsen sammesteds.

(For at conservere Vexelret mod Acceptanten af en trasseret Vexel behøves ikke Protest, ligesaalidet som Vexelret fortabes mod Acceptanten, fordi denne, med Præsentantens Samtykke, ved sin Accept har betinget en Betalingstid, som gaaer ud over den i Frd. 18de Mai 1825 § 9 fastsatte Termin.)

(Paadømt den 30te Mai 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning af 22de Februar sidstleden har Citanten, Procurator Holm i Odense, paaanket til at kjendes uefterrettelig en inden Odense Byting den 14de s. M. afsagt Dom, hvorved en af Citanten mod Indstevnte, Redacteur Ove Thomsen, til Betaling af 95 Rbd. Sedler med Renter og Omkostninger, efter en af bemeldte Thomsen accepteret Vexel, anlagt Sag er bleven afviist og Citanten tilpligtet i Kost og Tæring til Indstevnte at betale 4 Rbd. Sølv.

Indstevnte, der findes lovlig varslet, har ikke givet Møde for Overretten, hvorfor Sagen, for hans Vedkommende, vil være at paakjende i Henhold til den af Citanten fremlagte Underretsact.

Forsaavidt nu Underdommeren har støttet Sagens Afviis-

ning derpaa, at Bestemmelserne i Frd. 18de Mai 1825 § 9*) formeentlig skulle være overtraadte med Hensyn til den Vexel, hvis Indfrielse er Gjenstand for Sagen, derved, at denne, der er udstedt den 1ste August f. A. i Faveur af Citanten og lydende paa Betaling 3 Maaneder fra Dato, af Indstevnte er accepteret til Betaling den 15de Novbr. f. A., uden at Citanten har ladet samme protestere, og at denne desaarsag skulde have forbrudt sin Vexelret, saa at Søgsmaalet ikke burde være anlagt uden foregaaende Forligsprøve, da kan Overretten ikke heri give Medhold.

Ligesom nemlig Frd. 18de Mai 1825 § 56 i dens Slutningsbestemmelse, navnligen ved den Partikel „dog", hvormed samme forbindes med det Foregaaende, udviser, at Protest i Almindelighed er ufornøden for at conservere Vexelens Gyldighed som saadan i Relation til Acceptanten, saaledes indeholder bemeldte Frd. heller Intet om, at Vexelretten fortabes, fordi Acceptanten, med Præsentantens Samtykke, ved sin Accept har betinget en Betalingstid, som gaaer ud over den i Forordningens § 9 fastsatte Termin. Naar dernæst Indstevnte har meent, at Vexelretten in casu skulde være forbrudt derved, at Citanten paa Forfaldsdagen ikke har indfundet sig hos ham og fordret Vexlen betalt eller ladet den protestere de non solutione, da er med Hensyn til Undladelsen af Protest det Fornødne allerede foran bemærket, og hvad angaaer, at Betaling ei paa Forfaldsdagen er forlangt, da giver Frd. af 18de Mai 1825 ingen

---

*) Denne § indeholder blandt Andet, at Vexler som trækkes her i Riget, maa ikke lyde paa længere Tid end tre Maaneder efter Dato eller efter Sigt, hvad enten de saa trækkes paa et indenrigsk eller udenrigsk Sted. Ved Placat 21de Septbr. 1825 (C. T. pag. 647) er dog, med visse nøiere Bestemmelser, heri gjort den Forandring, at Tiden med Hensyn til Vexler, der stiles à dato og trækkes paa udenrigske Steder, er forlænget til 6 Maaneder.

Anledning til at antage, at Efterladelsen af det i dens § 50 foreskrevne Paakrav, skulde have til Følge, at Vexelretten tabes imod Acceptanten.

I Henhold til Foranførte vil den af Citanten nedlagte Paastand være at tage til Følge, saaledes at det paalægges Underdommeren paany at foretage Sagen og deri at afsige Dom i Realiteten, hvorhos Indstevnte, efter Citantens derom nedlagte Paastand, vil have at godtgjøre denne Appellens Omkostninger med 16 Rbd. Sølv.

Det til Sagen hørende Stempelpapiir er for Overretten rigtig forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underdommeren bør paany foretage Sagen og paakjende samme i Realiteten.

Appellens Omkostninger betaler Indstevnte, Redacteur Ove Thomsen, til Citanten, Procurator Holm, med 16 Rbd. Sølv, der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

De Resultater som man af ovenstaaende, i practisk Henseende ikke uvigtige, Sag kan udlede med Hensyn til Vexelretten ere, som tildeels alt i Sagens summariske Indhold udhævet, kortelig følgende.

Efter denne Dom maa det for det første antages, at en accepteret Vexel ikke behøver at protesteres, for at beholde sin Gyldighed, som saadan, imod Acceptanten, og at en efter en slig uprotesteret Vexel anlagt Sag ikke ophører at være en Vexelsag i juridisk Forstand, der altsaa kan incamineres ved Retten uden foregaaende Forligsprøve. Dette Resultat er Retten, som af Domspræmisserne

sees, kommet til ved en Fortolkning af Frd. 18de Mai 1825 § 56, hvis Ord lyde saaledes:

„Med Protesten de non solutione forholdes for Resten i alle Maader som med Protest de non acceptatione. Den bliver, hvis Verlen er accepteret til Betaling paa et andet Sted end det, hvor Acceptanten boer, at foretage paa det Sted, hvor Betalingen saaledes skulde skee. Saafremt noget forsømmes enten med Hensyn til dens Iværksættelse eller den Underretning, som i Overeensstemmelse med hvad der i § 34 er foreskrevet, bør gives Vedkommende, saa har det de samme Følger, hvad Trassenten og Endossenterne angaaer, som om Forsømmelsen var begaaet med Hensyn til Protest de non acceptatione; dog beholder Verel-Eieren sin Ret imod Acceptanten.

Denne § kan, som en nøiagtig Gjennemlæsning af samme viser, fortolkes paa to Maader, nemlig enten saaledes, at enhver Forsømmelse med Hensyn til Trassenten og Endossenter ubetinget bevirker Fortabelse af Ret til at søge Betaling hos disse, medens en slig mindre Forsømmelse med Hensyn til Acceptanten, for hvilken Protest i hver Fald bør skee, ikke skal have denne Følge; eller saaledes, at Protest er unødvendig for at conservere Verelciernes Ret vis à vis for Acceptanten. Til at adoptere denne sidste Fortolkning fandt Retten, som ligeledes sees af Domspræmisserne, en afgjørende Grund i den Modsætning, hvori Slutningen af §'en, foran hvilken staaer et Semicolon, ved Partiklen „dog" er stillet til den foregaaende Deel af Paragraphen, i hvis Følge den omhandlede Forsømmelse bevirker Tab af al Ret mod Endossenterne og af Verelret imod Trassenten; ved hvilken Modsætning det fandtes tilstrækkeligen at være tilkjendegivet, at nysmeldte Ret dog maatte conserveres mod Acceptanten.

Det andet Resultat, der kan udledes af ovenstaaende Dom, er: at der Intet er til Hinder for at Vereleieren, uden at tabe sin Verelret imod Acceptanten, indrømmer denne en forlænget, dog naturligviis ikke de i §

75 omtalte 5 Aar, efter hvilken Tid Fordringen er „uden al Kraft og Gyldighed", overskridende, **Tidsfrist med Betalingen.**

Foruden at Frd. 18de Mai 1825, som i Dommen bemærket, Intet indeholder om at Vexelretten i saa Fald fortabes, forekommer det os, at dette andet Resultat er en nødvendig Consequents af det første Resultat. I dette Tilfælde, — hvor Vexeleieren har opgivet al sin Ret mod de andre i Vexlen Interesserede og ikkun ønsker, af Velvillie mod Acceptanten, at indrømme denne en Betalingsfrist, — at gjøre hans Vexelrets **Conservation** afhængig af en Protest, som, efter den ovenstaaende Fortolkning af § 56, i alt Fald ikke behøves naar Accepten er skeet ubetinget, vilde nemlig være at nøde ham til at iagttage en med Hensyn til Acceptanten ikke blot bekostelig men ogsaa unyttig Formalitet, thi det kommer, som let sees, ud paa Eet og det Samme, enten Vexeleieren strax ved Acceptens Tegnelse udtrykkeligen indrømmer den af Acceptanten ønskede Frist, eller, efterat have iværksat Protesten, derefter stiltiende gjør den samme Indrømmelse, ved at lade den ønskede Frist hengaae, uden at kræve Betaling før efter dens Forløb.

Det tredie Resultat, der, efter ovenstaaende Dom, kan statueres, er: **at Vexelret mod Acceptanten ikke fortabes, fordi Vexeleieren ikke paa Forfaldsdagen afæsker ham Betaling,** hvilket Resultat er støttet paa, at Frd. 18de Mai 1825 § 50 ikkun siger:

> „Paa Betalingsdagen haver den, som, med Ret til at inddrive Beløbet, har Vexlen i Hænde, at kræve Betaling hos Acceptanten, mod Vexlens Udlevering med paategnet Qvittering"

uden at der i Frd. indeholdes noget om Vexelrets Fortabelse, saafremt denne Bestemmelse ikke efterkommes. At Vexelrenter

imidlertid, i dette Tilfælde, ikke kunne fordres fra Forfaldsdagen, maa dog vistnok antages.

Sagen AS. $\frac{130}{42}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor
ctr. Arrestanten Peder Sørensen.

(Straf efter Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 11 første Membrum cfr. § 14 og 10 andet Membrum.)

(Paadømt den 4de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i første Instants inden Kronborg Districts Extraret den 2den Febr. d. A. paakjendte, Sag sigtes Arrestanten Peder Sørensen for, ved personlig Overlast, at have bevirket Ingemann Nielsens Enkes, Ane Kirstines, Død.

Efterat det var blevet anmeldt, at fornævnte Enke, der som Aftægtskone boede tilligemed Arrestanten i et ham tilhørende Huus og af ham skulde oppebære et vist aarligt Undentag, var afgaaet ved Døden Natten imellem den 10de og 11te Jan. f. A., blev der i Begyndelsen af Sagen optaget en Syns- og Obductionsforretning, under hvilken der allerede ved den ydre Besigtelse viste sig tydelige Spor af Mishandling paa Liget, idet der saaledes navnligen befandtes over venstre Øienbryn et omtrent $\frac{3}{4}$ Tomme langt Hudsaar; over det høire Øie et $\frac{3}{4}$ Tomme bredt Saar; bag ved dette Øie et andet Saar af samme Størrelse, og tæt foran og nedenfor samme et andet mindre Saar, $\frac{1}{3}$ Tomme bredt, foruden flere andre Læsioner og Contusioner, saavel i Ansigtet og Hovedet, som paa andre Dele af Legemet, hvoriblandt i Særdeleshed er at mærke, at der rundt om Halsen fandtes et ikke stærkt indgaaet Hudindtryk, med Decoloration af Huden, som ganske svarede til en om Halsen liggende Perlesnor.

Arrestanten, mod hvem der strax opstod Mistanke om, at han havde tilføiet den Afdøde de omhandlede Saar og Læsioner,

benegtede dette vedholdende i Begyndelsen af Sagen, idet han paastod, at hun om Aftenen, før hun døde, havde fortalt ham, at hun var falden paa Isen; men endeligt afgav han under et Forhør den 21de Marts s. A. en Forklaring, der gik ud paa, at Enken bemeldte Aften var kommen ind i Stuen, hvor han laae i Sengen, samt at de der vare komne i Ordstrid med hinanden i Anledning af, at han havde spurgt hende, om hun ikke vidste, hvor de 3 Mk., der havde ligget i hans Buxer, vare blevne af, hvorfor han, da hun tillige ikke efter hans Begjering vilde forlade Stuen, sprang op af Sengen og gav hende et Stød, saa at hun styrtede mod Kakkelovnen, samt, da hun derefter reiste sig og med et Kosteskaft slog ham over Ryggen, stødte hende om paa et Bord, hvorved hun slog sit Hoved paa Bordfladen og derfra faldt ned paa Bordbenet. Hun gik derpaa, efter hvad han videre udsagde, ud af Stuen for at vadske sig, men da hun, som havde blødt meget stærkt, ikke selv havde Kraft dertil, afvadskede han hende samt hjalp hende i Seng, hvorefter han forblev hos hende, indtil hun efter hans Formening var død. Iøvrigt benegtede han under dette Forhør, at han havde havt i Sinde at berøve den Afdøde Livet. Denne Forklaring modificerede Arrestanten imidlertid allerede under et andet, samme Dag optaget, Forhør, forsaavidt, at han nu vedgik, at han under Striden med hende var bleven saa opbragt, at han tænkte paa at stille hende ved Livet, men tillige paastod, at han havde tilføiet den Afdøde Saarene i Hovedet med en flad Steen, der laae i Stuen og blev brugt til at gnide Salt med, hvilken Forklaring han ogsaa vedblev under et paafølgende Forhør den 27de s. M. med Tilføiende, at da Enken havde forladt ham og han derpaa gik ud for at see efter hende, fandt hende liggende i Forstuen uden Bevidsthed, hvorefter han i denne Tilstand afvadskede hende og bragte hende i Sengen. Men under et Forhør af 30te s. M. har han, efter gjentagende at

være foreholdt, at det efter Beskaffenheden af navnligen de tre betydelige Saar i Hovedet, ikke var tænkeligt, at disse vare bibragte den Afdøde paa nogen af de af ham tidligere angivne Maader, forklaret, at han havde tilføiet hende disse Saar med en liden Kniv, som ogsaa efter hans Forklaring havde været tilstede ved Obductionsforretningen og var bleven prøvet i Saarene, idet han deels i den Forbittrelse, hvori han i Særdeleshed blev bragt derved, at hun slog ham med Kosteskaftet, og deels af Frygt for, at hun skulde klage over ham for det, som allerede var passeret imellem dem, vil have fattet den Beslutning, som han udtrykte sig, at give hende saa meget, at hun kunde sove hen derover, og derpaa med Kniven, som han, der er keithaandet, holdt i den venstre Haand, gav hende i et Nu tre Stik, hvilket han dog strax derefter i samme Forhør forandrede derhen, at den omtalte Beslutning om at skille hende ved Livet først skulde være fattet af ham, efterat han havde givet hende det første Stik med Kniven. Til denne Forklaring henholdt Arrestanten sig i et paafølgende Forhør af 31te s. M., men under et Forhør af 7de April s. A. gik han tilbage til sin tidligere Forklaring om, at Saarene vare bibragte den Afdøde med den omhandlede Steen og derimod ikke med nogen Kniv, hvilket han derefter er vedblevet under flere paafølgende Forhører, indtil han endeligt under et Forhør af 21de Juli s. A. ganske har tilbagekaldt sine tidligere Tilstaaelser og fra den Tid af vedholdende har paastaaet, at han ikke havde udøvet nogen Vold mod den Afdøde, eller vidste, hvorledes det var tilgaaet med hendes Død eller hvorledes hun var kommen i den Tilstand, i hvilken hun om Morgenen blev befunden i Sengen.

Under den fornævnte Syns- og Obductionsforretning have vedkommende Læger erklæret, at de, efter Beskaffenheden af de forefundne Læsioner, maatte antage, at disse ikke kunde være en Følge af et Fald paa Isen, men ere foraarsagede ved et volde-

ligt Overfald, samt at Læsionerne paa Panden svare tilføiede med den knyttede Haand eller med et stumpt Vaaben, men de 2 Saar over og bag høire Ørelap med et skarpt Instrument, der, under Forudsætning af at Angrebet er skeet forfra, sandsynligen var ført af Gjerningsmandens venstre Haand, og endeligen, at det mindre Saar lige bag Ørelappen var Følgen af et voldsomt Greb i denne, hvorhos de i Henseende til Dødsaarsagen have yttret, at de ikke kunde antage Læsionerne for relativt eller absolut lethale, og heller ikke af det øvrige ved Obductionen Forefundne, da de andre Organer fandtes i sund Tilstand, kunde bestemme Aarsagen til Døden.

Senere have bemeldte Læger, i en dem af Underdommeren affordret yderligere Erklæring, blandt Andet bemærket, at de antage det for sandsynligt, at Døden i nærværende Tilfælde var fremkaldt paa den Maade, at Arrestanten først havde bibragt den Afdøde Saarene og derpaa, under en rask Forblødning af disse, qvalt hende ved at trykke den ovenfor omtalte Perlesnor sammen om Halsen, enten idet han havde kastet et bredere, blødt Legeme udenom samme, eller, ved at bringe en Finger mellem Nakken og Perlesnoren og omdreiet denne, paa hvilken Maade en paa Nakken af Liget ved 6te Halshvirvel befunden lille, contunderet Plet kunde tænkes at være opstaaet.

Det Kongelige Sundhedscollegium, hvis Betænkning ligeledes er bleven indhentet under Sagen, har i Skrivelse af 21de Decbr. f. A. erklæret, at den optagne Syns- og Obductionsforretning ikke giver tilstrækkelig Oplysning om Dødsaarsagen og at den Tilstand, hvori Hovedets og især Brystets indre Organer fandtes, synes at udelukke Antageligheden af Qvælning som Dødsaarsag, at Døden kan være opstaaet enten ved Blodtab, skjøndt Obductionsforretningen ikke har viist Kilderne dertil, eller ved Commotion eller Extravasat i Rygmarvskanalen, hvilken dog ved Obductionen ikke er bleven aabnet, men at

Collegiet i ethvert Tilfælde maatte tiltræde Obducenternes Formening om, at de paa Liget forefundne Læsioner ere foraarsagede ved et voldeligt Overfald.

Endeligt have fornævnte Obducenter i en Erklæring, som er afgiven efterat Sagen var indbragt her for Retten, yttret, at ogsaa det tredie Saar, som var bibragt den Afdøde tæt foran og nedenfor høire Ørelap, sandsynligen er tilføiet med et skarpt Instrument, saaledes, at dette ved hiint Saar var blevet benyttet som et skjærende Instrument, men derimod ved de to, i den tidligere Erklæring omhandlede, Saar som et Stikvaaben, hvorhos Obducenterne have tilføiet, at en Kniv, der fandtes i Arrestantens Huus ved Obductionsforretningen, blev indbragt i de tvende Saar og at dens Brede aldeles passede til Saarenes Brede, samt at den Person, som havde bibragt den Afdøde Saarene, maa være keithaandet.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 3.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 19de October 1842.

Sagen AS. $\frac{130}{42}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Peder Sørensen.

(Sluttet.)

Da Arrestantens Fragaaelse af de af ham tidligere under Sagen afgivne Tilstaaelser ikke kan, efter Omstændighederne og i Medfør af L. 1—15—1, komme i nogen Betragtning, maa han ansees tilstrækkeligt overbeviist at have, i den Hensigt at ville skille den Afdøde ved Livet, tilføiet hende i alt Fald de betydeligste af de paa Liget forefundne Læsioner.

Hvad dernæst angaaer den Straf, som han vil være isalden, da findes det ikke, at Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 11 første Membrum cfr. L. 6—6—1 kunne, saaledes som Actor har formeent, ligefrem komme til Anvendelse imod ham, efterdi det, naar navnligen hensees til Indholdet af det Kgl. Sundhedscollegiums Betænkning, ikke skjønnes tilstrækkeligt oplyst, at de den Afdøde af Arrestanten tilføiede Mishandlinger have foraarsaget hendes Død, hvorimod han, der er født i Aaret 1809, men ikke findes tidligere criminaliter tiltalt eller straffet, bliver at ansee med Straf i Analogi af fornævnte § 11 første Membrum cfr. § 14 og 10 andet Membrum i samme Forordning, og skjønnes Straffen, efter Omstændighederne, ikke

at kunne fastsættes ringere, end saaledes som i den indankede Dom er antaget, til Fæstningsarbeide for Livstid.

I Overeensstemmelse hermed vil saaledes bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger og derunder Størrelsen af de for Actor og Defensor i første Instants fastsatte Salairer ligeledes billiges, være i det Hele at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Secretairerne Schønberg og Stahlfest, vil Arrestanten derhos have at udrede, til Førstnævnte 8 Rbd. Sølv og til den Sidste 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants har vel ikke været fremmet med tilbørlig Hurtighed, dog uden at der efter Omstændighederne findes tilstrækkelig Anledning til at paalægge Underdommeren noget Ansvar. Den befalede Sagførelse ved begge Instantser har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Secretairerne Schønberg og Stahlfest, betaler Arrestanten Peder Sørensen til Førstnævnte 8 Rbd. Sølv og til den Sidste 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 181/42 Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte Arbeidsmand Buschs Enke, Gjertrud Elise Løwenberg.

(En Kone, der tiltaltes for at have ladet sin udenfor Ægteskab fødte Søn døbe som ægte Barn, efter Omstændighederne aldeles frifunden.)

(Paadømt den 4de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, hvorunder Tiltalte, Arbeidsmand Buschs Enke, Gjertrud Elise Løwenberg, ifølge det Kgl. danske Cancellies Skrivelse af 7de Marts sidstl. actioneres for at have

ladet sin udenfor Ægteskab fødte Søn døbe som ægte Barn, er det vel oplyst, at en af Tiltalte og nu afgangne Arbeidsmand Søren Andersen udenfor Ægteskab født Søn, Niels Frederik, er den 26de Jan. 1834 bleven døbt og derefter indført i Kirkebogen som bemeldte Personers ægte Barn, hvorhos Tiltalte har vedgaaet, at hun, efterat Barnefaderen havde gjort den lovbefalede Anmeldelse om Barnets Fødsel til vedkommende Kirkebetjent, er af ham bleven underrettet om, at han ved den Leilighed havde angivet hende som sin ægteviede Hustru; men da Tiltalte tillige har forklaret, at hun, som paa den Tid, da Daaben fandt Sted, led af Rosen, ikke har havt Noget at bestille med Daaben, hvorimod denne, efter Barnefaderens Anmodning, blev besørget af en tredie Person, hvilken Forklarings Rigtighed der ikke er Grund til at betvivle, og da det fremdeles ikke heller kan efter Omstændighederne paadrage hende Ansvar, at hun ikke har foretaget noget Skridt for at faae berigtiget den tidligere skete urigtige Anmeldelse til Kirkebetjenten angaaende Barnets Fødsel, vil hun være at frifinde for Actors Tiltale, hvorhos Actionens Omkostninger, hvorunder de Actor og Defensor, Procuratorerne d'Anchamp og Jydtmann, tilkommende Salairer bestemmes for hver især til 5 Rbd. Sølv, blive at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Arbeidsmand Buschs Enke, Gjertrud Elise Løwenberg, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

De af Actionen lovligt flydende Omkostninger, derunder indbefattet i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Anchamp og Jydtmann, til hver især 5 Rbd. Sølv, udredes af det Offentlige.

Sagen AS. $\frac{208}{41}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestanterne, Indsidder Niels Mortensen af Tjærebye og Gaardmand Hans Hansen af Tystofte.

(Frifindelse for videre Tiltale under en Action for Mordbrand. Straf efter Bestemmelserne i Frd. 15de April 1840 § 5.)

(Paadømt den 4de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede Sag, er der vel ved de af Arrestanten Indsidder Niels Mortensen afgivne, vaklende og hinanden modsigende, samt tildeels beviisligt urigtige, Forklaringer i Forbindelse med hvad Medtiltalte, Gaardmand Hans Hansen, har forklaret om de mellem dem forefaldne Samtaler, fremkommet en høi Grad af Formodning for, at Arrestanten har gjort sig skyldig i den ham under Sagen imputerede Ildspaasættelse og saaledes har bevirket, at det Medtiltalte Gaardmand Hans Hansen tilhørende, paa Kirkestillinge Mark beliggende, Boelssted er Natten mellem den 30te April og 1ste Mai f. A. afbrændt, men da der dog intet tilstrækkeligt Beviis i denne Henseende, mod hans Benegtelse, er præsteret, og da han allerede paa Grund af sin Stilling til Sagen ei heller vil kunne idømmes nogen Straf, forsaavidt hans Forklaringer tildeels maa ansees at være urigtige, vil han følgelig for Actors videre Tiltale i denne Sag være at frifinde.

Hvad dernæst Arrestanten, Gaardmand Hans Hansen angaaer, da er det af ham indrømmet, at han, under en Samtale med den Medtiltalte Mortensen om Gaarden paa Kirkestillinge Mark, kort før Ildebranden ytrede, at Bygningerne vare til at beboe for enhver Bondefamilie, men at han, dersom den var assureret for en 17 à 1800 Rbd., havde Rettighed til at give de Folk, som beboede den, 50 Rbd. for at lade den ryge af, hvori han ei heller kunde vide der var nogen Synd, siden der

hverken var Foder eller Kreaturer i Gaarden, samt at han, efterat Mortensen senere havde underrettet ham om at have sat Ild paa Stedet, har, dog kun af Frygt for, at denne ellers skulde anmelde det Forefaldne for Øvrigheden og give det Udseende af, at han havde været den egentlige Anstifter af Forbrydelsen, efterhaanden betalt ham 17 à 18 Rbd., ligesom han og har erkjendt, at disse Yttringer muligen kunne have foranlediget Mortensen til Gjerningen, skjøndt han ikke havde tænkt sig, at de skulde have nogen saadan Følge.

Men Arrestanten er i Forbindelse hermed stadigen vedbleven at forsikkre, at det ingenlunde har været hans Hensigt at formaae Mortensen til at sætte Ild paa Stedet, hvorved det tillige fortjener at bemærkes, at Bygningerne ikke vare assurerede for 1700 Rbd., men ikkun for 560 Rbd. hvilket ikke kan antages at være Arrestanten ubekjendt. Det skjønnes derfor ikke at kunne statueres, at de foranførte Yttringer ere brugte i noget forbryderisk Øiemed, saa at Arrestanten ikke herfor vil kunne belægges med nogen Straf. Men da han, under de af ham i Forhør af 4de Mai f. A. i Anledning af Ildebranden under Eeds Tilbud afgivne Forklaringer, saavelsom under Forhøret d. 30te Octbr. f. A., mod bedre Vidne har lagt Dølgsmaal paa hvad der kunde tjene til Sagens Oplysning, vil han, i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 15de Apr. 1840 § 5, herfor være at ansee med en Straf, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

I Overeensstemmelse hermed vil altsaa den paaankede Dom, hvorved Arrestanterne, hver for sig, ere tilfundne Straf af 2 Aars Forbedringshuusarbeide og paalagte Erstatning til Brandforsikkringen for Landbygninger samt til Indsidder Jens Sørensen, være at forandre, hvorimod denne Doms Bestemmelser med Hensyn til den Arrestanterne paalagte Forpligtelse at til-

svare Actionens Omkostninger solidarisk, samt Størrelsen af de derunder Sagførerne tilkjendte Salairer, blive at stadfæste. Endeligt ville Arrestanterne, Een for Begge og Begge for Een, have at udrede Salair til Procurator Nyholm, Proveprocurator Beyer og Lottoadvocat Damkjer her for Retten, til den Første med 10 Rbd. Sølv og til Enhver af de Sidstnævnte med 8 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling og Sagførelsen i første Instants har, saavel som Sagførelsen fra Defensorernes Side her for Retten været lovlig, og af Actor her for Retten er ikke skeet noget saadant Ophold, at der, efter de af ham paaberaabte Omstændigheder, findes Anledning til at drage ham til Ansvar.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Indsidder Niels Mortensen af Tjærebye bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. Arrestanten Gaardmand Hans Hansen af Tystofte bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Birketingsdommen ved Magt at standc. I Salarium til Procurator Nyholm, Proveprocurator Beyer og Lottoadvocat Damkjer her for Retten betale Arrestanterne, Een for Begge og Begge for Een, til den Første 10 Rbd. Sølv og til Enhver af de Sidstnævnte 8 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{694}{89}$ og $\frac{708}{89}$ Procurator Kraft, som Mandatarius for Interessenterne i Kjøbenhavns Adresse-contoir, Conferentsraad Monrad, Etatsraad Manthey og Proprietair H. Johnsen, ctr. J. Larsen og N. Larsen, som Redacteurer, Udgivere og Forlæggere af Bladet „Almindelig Commissionstidende“, Hagelberg, og Bogtrykker Elmquist.

(Partiel Afviisning af et Contrasøgsmaal, fordi en under samme appel-

leret Fogedforretning ikkun var fremlagt i Udskrift, uden at den Omstændighed, at denne Forretning var foretaget i Continuation af en tidligere, der var fremlagt i Actsform, fandtes at kunne hjemle en Undtagelse fra Budet i Lovens 1—6—12. Anvendelse af Voldsbøder efter Lovens 1—21—17 cfr. 22.)

(Paadømt den 6te Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved 2de Stevninger af 18de Novbr. 1839 har Citanten, Procurator Kraft, som Mandatarius og befalet Sagførrr for Interessenterne i Kjøbenhavns Adressecontoir, Conferentsraad Monrad, Etatsraad Manthey og Proprietair H. Johnsen, efter at være meddeelt Bevilling til, at Sagen for Indstevnte N. Larsens Vedkommende maa forfølges ved nærværende Ret som 1ste Instants, uagtet han skal have Bopæl i Kjøbenhavns Amts søndre Birk, samt paakjendes i Forening med den mod Indstevnte J. Larsen anlæggende, saggivet fornævnte N. og J. Larsen, Indstevnte Hagelberg og Bogtrykker Elmquist i Anledning af de Indgreb, de formeentlig have gjort i det Adressecontoirets Interessenter senest under 17de Decbr. 1828 allernaadigst forundte Privilegium, de 2de Forstnævnte ved, i det af dem udgivne, redigerede og forlagte Blad „Almindelig Commissionstidende", at optage saadanne Avertissementer, hvortil Adressecontoiret er eneberettiget, samt ved at holde et Adressecontoir her i Staden; Hagelberg ved fra den 5te Novbr. næstforhen at holde et sligt Contoir, og sammesteds tillige modtage Avertissementer til Indførelse i ovennævnte Tidende, og Elmquist ved at befatte sig med dennes Trykning, samt paastaaet dem under en daglig Mulct tilpligtede at ophøre med denne deres ulovlige Virksomhed. Saa har Citanten og til Stadfæstelse paastevnet det, efter hans Requisition, den 6te Novbr. næstforhen af Kongens Foged decreterede Forbud, deels imod at J. og N. Larsen i fornævnte af dem udgivne Blad optage

Kjøbenhavnske Avertissementer om Leie, Leiesøgende, Tjenestesøgende, Tjenesteledige, bortkomne og fundne Sager, Varer og Bøger som bydes tilfals, Auctioner over Meubler, Bekjendtgjørelser, Proclamata, Auctioner over Huse og Gaarde, Actier og Skibe, deels imod at Bogtrykker Elmquist afgiver sig med Trykningen af „Almindelig Commissionstidende“, saalænge noget af de nysnævnte Avertissementer optages i samme, hvorhos Citanten har paastaaet saavel N. Larsen som bemeldte Elmquist anseet med Straf for Overtrædelse af dette Forbud.

Hvad nu først angaaer de Indstevnte N. og J. Larsen, da have disse paastaaet sig frifundne for Citantens Tiltale, og, efter udtaget Contrastevning, nedlagt Paastand om, at saavel det under 6te Novbr. 1839 effectuerede Forbud, som en senere Fogedforretning af 16de Mai 1840, hvorved ankyndtes Rettens Arrest og Beslag paa Bladet „den almindelige Commissionstidende“ eller hvilketsomhelst andet Blad, der i Fremtiden maatte blive samme substitueret, samt Forbud nedlagdes mod det i en under sidstnævnte Fogedforretning fremlagt Høiesteretsdom omhandlede Contoirs Holdelse, ophæves som ugyldige, samt at Hovedcitanten tilpligtes in solidum med hans Mandanter at betale Contracitanterne Erstatning for det dem, in specie N. Larsen, ved disse Forretninger paaførte Tab.

Forsaavidt imidlertid Contracitanterne ved det af dem saaledes anlagte Contrasøgsmaal have inddraget den under 16de Mai 1840 foretagne Fogedforretning under Sagen, vil Hovedcitantens Paastand om Afviisning af denne Deel af Sagen, være at tage til Følge allerede af den Grund, at de ikke af den saaledes paaankede Fogedforretning have produceret nogen fuldstændig Act, men ikkun en Udskrift af Fogdens Protocol, idet den Omstændighed, at den paaankede Forretning er en Continuation af en tidligere, ikke findes at kunne hjemle en Undtagelse fra det almindelige Bud i L. 1—6—12 om Retshand-

lingers Beskrivelse i Actsform ved Appel. Derimod findes der efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning til, efter Hovedcitantens ligeledes derom nedlagte Paastand, at tillægge ham Kost og Tæring.

Forinden Retten dernæst gaaer over til Undersøgelsen af Sagens Realitet, bemærkes det, at Contracitanterne vel have i Indlæg af 4de Januar 1841 begjert, at deres i samme nedlagte Paastand om Ophævelsen af Fogedforretningen af 16de Mai 1840 maatte blive gjort til Gjenstand for en foreløbig og særlig Paakjendelse, og forbeholdt dem, naar saadan Paakjendelse havde fundet Sted, nærmere at omhandle enkelte Dele af Sagen m. v., men da de ikke senere, navnligen efterat Procurator Kraft i Indlæg af 6te Septbr. 1841 havde nedlagt sin ovennævnte Paastand om Contrasøgsmaalets Afviisning, have inhæreret hiin Paastand, findes der intet hinderligt i, strax at tage Hovedsøgsmaalets Realitet under Paakjendelse.

I Henseende til dette bemærkes, at, efterat Adressecontoirets Interessenter i Slutningen af Aaret 1837 havde anlagt Sag imod Contracitanten N. Larsen som Redacteur og Cand. theol. P. Larsen som Forlægger af den da udkommende saakaldte „Kjøbenhavns Commissionstidende“ og dette Blad strax efterat den første af de Forbudsforretninger, der gik forud for hiin Sag, var foretagen, var afløst af en i enhver Henseende aldeles lignende ny Tidende, kaldet „Almindelig Commissionstidende“, hvis Udgivelse, Redaction og Forlæggelse efter Angivende blev besørget af en Broder til N. og P. Larsen, ved Navn C. Larsen, hvorhos det Contoir, som tidligere af Udgiverne af Kjøbenhavns Commissionstidende havde været etableret i Snaregaden Nr. 12, uforandret vedblev sin Virksomhed, bleve ved nærværende Rets Dom af 12te Aug. 1839 bemeldte N. og P. Larsen kjendte uberettigede til at holde et Contoir, hvor der modtages, og hvorfra der gives Adresser om Leie,

Leiesøgende, Tjenestesøgende, Tjenesteledige, bortkomne og fundne Sager, Varer og Bøger som bydes tilfals, Auctioner over Meubler, Bekjendtgjørelser, Proclamata, Auctioner over Huse og Gaarde, Actier og Skibe, samt til i den ovenanførte saakaldte „Kjøbenhavns Commissionstidende" at optage Avertissementer om de nysnævnte Gjenstande. Denne Dom stadfæstedes i Høiesteret den 30te Octbr. næstefter, men ikke destomindre blev i „Almindelig Commissionstidende" for 1ste Novbr. s. A. bekjendtgjort, at dette Blads Udgivelse fra den paafølgende Dag vilde overtages af Contracitanten N. Larsen, og i Fremtiden udgaae fra Frederiksberg, samt at der til Beqvemmelighed for Publicum var truffet et saadant Arrangement, at alle Slags Avertissementer kunde afleveres i Snaregade Nr. 12; men i det paafølgende Nr. for Løverdagen den 2den Novbr. annonceredes, at Udgivelsen af Bladet indtil videre var overtaget af Contracitanten J. Larsen, da N. Larsen reiste bort for en kort Tid, hvorefter det, under den af Hovedcitanten begyndte Forbudsforretning, den 4de Novbr. næstefter blev tilkjendegivet, at J. Larsen ei længere besørgede Udgivelsen af bemeldte Tidende, men at derimod N. Larsen paany havde tiltraadt sin Virksomhed som Redacteur, Udgiver og Forlægger af samme, hvilken Tidende derefter, uanseet det ovennævnte, nu til Stadfæstelse indstevnte, af Kongens Foged den 6te Novbr. s. A. decreterede, Forbud, en Tidlang er vedblevet at udgaae som forhen.

Den af Hovedcitanten under Hovedsøgsmaalet over Contracitanterne N. og J. Larsen nedlagte Paastand har han grundet paa, at det i Præmisserne til den ovenfor anførte her ved Retten afsagte Dom, der med tilhørende Act er fremlagt under Sagen, er antaget, at Adressecontoirets Interessenter ere eneberettigede til at udgive en Avis og holde et Contoir af den i Dommen omhandlede Beskaffenhed, at det maa ansees beviist, at den af N. Larsen, og for een Dag af J. Larsen, udgivne

„almindelige Commissionstidende" gjør Indgreb i denne deres Eneret, samt at der i Forbindelse med nysnævnte Tidende holdes Adressecontoir i Snaregaden Nr. 12 heri Staden.

Forsaavidt nu Contracitanterne for at bestride den Eneret, der i Præmisserne til den oftnævnte, her ved Retten afsagte og, efter hvad der er in confesso, in terminis i Høiesteret stadfæstede, Dom er antagen at tilkomme Adressecontoirets Interessenter til at udgive en Adresseavis og holde et Adressecontoir, tildeels have gjort de samme Argumenter gjeldende, der allerede under hiin ældre Sag imod R. og P. Larsen sees at være fremsatte og der tagne under Paakjendelse, er det en Selvfølge, at den under den tidligere Sag statuerede, af Høiesteret bifaldte, Fortolkning forsaavidt maa være at tage til Følge og det ikke alene imod Contracitanten R. Larsen, der var een af Parterne i den ældre Sag, men og imod Contracitanten J. Larsen, der ikke deeltog i samme; og, naar det som et Datum, der skulde bevirke at nærværende Sag var væsentlig forskjellig fra hiin tidligere, er releveret, at der, efter hvad der er in confesso, i Aaret 1809 da Adressecontoirets Interessenter ansøgte om det Privilegium, der under 29de April s. A. blev dem forundt, existerede en anden Avertissementstidende, Christianshavnsposten kaldet, der optog Bekjendtgjørelser af forskjellig Slags, og hvis Berettigelse hertil Adressecontoirets Interessenter formeentlig selv skulde have anerkjendt ved Indgivelsen af hiin Ansøgning, da kan dette allerede af den Grund ikke komme i Betragtning, at det end ikke er assereret, at dette Blad har indeholdt Avertissementer af den Art, der er Gjenstand for Adressecontoirets Privilegium. Ligesaalidet findes den af Contracitanterne paaberaabte Omstændighed, at „Almindelig Commissionstidende", skjøndt trykket heri Staden, fra Trykkeriet skal være bragt til Udgiverens, R. Larsens, Bopæl udenfor Stadens Jurisdiction og først derfra uddeelt til Abon-

nenterne, at kunne bevirke, at et andet Resultat skulde antages under nærværende Sag end i hiin tidligere, da Bladet dog, saaledes som fremgaaer saavel af dets hele Indhold, som naar henseees til Stedet hvor og Maaden, hvorpaa det er blevet uddeelt, maa antages saa godt som udelukkende at være beregnet paa Kjøbenhavn, og der saaledes ved samme gjøres Indgreb i den oftmeldte Eneret.

Ligesom saaledes Contracitanternes Virksomhed med Udgivelsen af den omhandlede Tidende — thi at denne Virksomhed fra Contracitanten J. Larsens Side kun har bestaaet i Udgivelsen af et enkelt Nr. kan naturligviis ikke komme i Betragtning — maa ansees at være i Strid med den Adressecontoirets Interessenter tillagte Eneret til at udgive en Avertissementstidende, saaledes er ogsaa Hovedcitantens Paastand om, at Contracitanterne kjendes uberettigede til at holde noget Adressecontoir, tilstrækkelig beføiet, thi, om det end ikke mod Contracitanten R. Larsens Benegtelse er godtgjort, at der fra den Tid Indstevnte Hagelberg i Bladets Nr. 264 for den 12te Novbr. 1839 havde indrykket en Kundgjørelse om, at han til Publicums Beqvemmelighed i Snaregade Nr. 12 modtog Subscription paa „Almindelig Commissionstidende“ samt Avertissementer til Bladet, for hans Regning er holdt Adressecontoir sammesteds, saa er det dog saa langt fra, at denne Kundgjørelse, saaledes som R. Larsen har meent, maa betragtes som ham uvedkommende, at det meget mere maa antages, at have været Hensigten med samme, at vedligeholde den, indtil den Tid bestaaende, Forbindelse imellem et Adressecontoir i Snaregade Nr. 12 og den af ham udgivende Tidende, ligesom det og er in confesso, at R. Larsen fra den ovennævnte Tid modtog de fleste Bekjendtgjørelser til Bladet for Indstevnte Hagelberg.

Som en Følge af Foranførte vil det paastevnte, af Kongens Foged den 6te Novbr. 1839 nedlagte, Forbud for Contracitan-

ternes Vedkommende blive at stadfæste, og disse være at kjende uberettigede til i „Almindelig Commissionstidende“ at optage Avertissementer af det i Fogedforretningen betegnede Indhold, samt til at holde noget Contoir, hvorfra der gives og hvor der modtages Adresser af et saadant Indhold, ligesom og allerede, som en Følge heraf, den af Contracitanterne nedlagte Paastand om Erstatning for det ved dette Forbud lidte Tab bortfalder, hvorhos Contracitanten N. Larsen, efter Hovedcitantens Paastand, som den der har foragtet det hos ham af Kongens Foged nedlagte Forbud, efter Lovens 1—21—17 cfr. 22, vil være at ansee med Voldsbøder 3 Gange 40 Lod Sølv.

Hvad Indstevnte Hagelberg betræffer, da har han paastaaet sig frifunden for Hovedcitantens Tiltale og tillagt Sagens Omkostninger, idet han har benegtet, at have holdt noget Contoir, hvor der modtages og gives Adresser, som hvilket, han har formeent, at det ei kan betragtes, at han i Bladet har opgivet det Sted her i Staden, hvor Subscription og Avertissementer til samme kunde indleveres. Ligesom imidlertid flere af de i det fremlagte Nr. 264 af „Almindelig Commissionstidende“ for den 12te Novbr. 1839 indrykkede Avertissementer godtgjøre Urigtigheden af hiin Benegtelse, idet de paa Avertissementet Reflecterende snart opfordres til at indlevere Billet sammesteds, snart derfra anvises hvad de ønske, saaledes findes han i det Hele at have været uberettiget til ved saadan offentlig Bekjendtgjørelse at understøtte et Blad, der efter det Ovenanførte maa ansees ulovligt.

Indstevnte Elmquist, der, siden Retten ved Kjendelse af 25de Februar 1840 negtede en af ham paa Grund af indgiven Ansøgning om fri Proces begjert Anstand, ikke har mødt eller ladet tage til Gjenmæle i Sagen, vil dernæst med Hensyn til, at han har siddet det ved Fogedforretningen af 6te Novbr. 1839 nedlagte Forbud overhørigt ved at vedblive med Trykningen

af „Almindelig Commissionstidende", efter Hovedcitantens Paastand være at dømme til, da den nævnte Fogedforretning ogsaa for hans Vedkommende vil være at stadfæste, i Henhold til L. 1—21—17 cfr. 22 at bøde 3 Gange 40 Lod Sølv.

Forsaavidt endeligen Hovedcitanten har nedlagt Paastand om at samtlige Indstevnte under en daglig Mulct bør tilpligtes at ophøre med deres ulovlige Virksomhed, da findes der efter Omstændighederne ikke Anledning til at tage denne Paastand til Følge.

Processens Omkostninger ville Contracitanterne J. Larsen og N. Larsen, samt Indstevnte Hagelberg og Bogtrykker Elmquist, have at betale, saa at de til det Offentlige erlægge det Rettens Gebyhr og Skriversalair, som skulde været erlagt, og Udgifterne til det stemplede Papiir, som skulde været forbrugt, saafremt Sagen ikke fra Hovedcitantens Side havde været beneficeret.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at den den 15de Novbr. f. A. fremlagte, af N. Larsen udstedte, Fuldmagt er skrevet paa ustemplet Papiir.

Iøvrigt er det til Sagen hørende stemplede Papiir rigtig forbrugt.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Forsaavidt Contracitanterne J. Larsen og N. Larsen ved det af dem anlagte Contrasøgsmaal have inddraget den under 16de Mai 1840 foretagne Fogedforretning under denne Sag, afvises Sagen. Det paastevnte, af Kongens Foged under 6te Novbr. 1839 nedlagte Forbud bør ved Magt at stande, og bør Contracitanterne J. Larsen og N. Larsen være uberettigede til i Bladet „Almindelig Commissionstidende" at optage Avertissementer om Leie, Leiesøgende, Tjenestesøgende, Tjenesteledige, bortkomne og fundne Sager, Varer og Bøger, som bydes til-

fals, Auctioner over Meubler, Bekjendtgjørelser, Proclamata, Auctioner over Huse og Gaarde, Actier og Skibe, hvorhos de, saavelsom Indstevnte Hagelberg, bør være uberettigede til at holde noget Contoir, hvor der modtages, eller hvorfra der gives Adresser om de nysnævnte Gjenstande; og Indstevnte Bogtrykker Elmquist ligeledes være uberettiget til at afgive sig med Trykningen af bemeldte Blad, saalænge noget af de ovennævnte Avertissementer optages i samme; saa bør og Contracitanten N. Larsen og Indstevnte Bogtrykker Elmquist, hver for sig, bøde 3 Gange 40 Lod Sølv til Deling efter Loven. Derimod bør Hovedcitanten, Procurator Kraft, som Mandatarius for Interessenterne i Kjøbenhavns Adressecontoir, Conferentsraad Monrad, Etatsraad Manthey og Proprietair H. Johnsen, for Contracitanternes Tiltale i denne Sag fri at være. Contracitanterne J. Larsen og N. Larsen samt Indstevnte Hagelberg og Bogtrykker Elmquist bør til det Offentlige erlægge det Rettens Gebyhr og Skriversalair, som skulde været erlagt, og Udgifterne til det stemplede Papiir, som skulde været forbrugt, saafremt Sagen ikke fra Hovedcitantens Side havde været beneficeret.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at den, den 15de Novbr. f. A. fremlagte, af N. Larsen udstedte, Fuldmagt er skrevet paa ustemplet Papiir.

Sagen AS. $\frac{309}{42}$ Procurator Iydtmann Actor ctr. Tiltalte Lars Christiansen af Sæbye.

(Anvendelse af en, efter samtlige oplyste Omstændigheder, dog kun ringe Mulct for utilborligt Forhold mod en Sognefoged under en af denne, efter Øvrighedens Ordre, foretaget Udpantningsforretning.)

(Paadømt den 9de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag er det ved Tiltalte Lars Christiansens Tilstaaelse og de øvrige afgivne Forklaringer tilstrækkelig oplyst, at han, da Sognefoged Peder Pedersen af Sæbye den 2den Marts d. A. med Vidner indfandt sig paa Tiltaltes Faders, Huusmand Christian Christensens Bopæl, hvor Tiltalte var tilhuse, for, efter Øvrighedens Ordre, at foretage Udpantning for 3 Mk., som det var paalagt bemeldte Christian Christensen at udrede i Mulct og Erstatningssum for Udeblivelse fra Sneekastningsarbeide, har ikke alene negtet at paavise Noget, hvori der kunde gjøres Udpantning, men endog, da Sognefogden vilde selv tage Noget i dette Øiemed, har reist sig fra sit Sæde og sagt, at det skulde Sognefogden nok blive fri for, samt at Tiltalte derefter, ved at stille sig foran Sognefogden, har hindret denne fra at tage nogen af de paa Christian Christensens Bopæl værende Gjenstande og saaledes været Skyld i, at Forretningen ikke blev udført.

Forsaavidt det nu af Defensorerne er anført, at Udpantningsordren ikke var bleven forkyndt ved Stevningsmændene paa Tiltaltes Faders Bopæl førend den 28de Febr. d. A. og at Tiltaltes Fader saaledes ikke havde faaet det i Frd. 2den Juni 1830 § 3 foreskrevne Varsel, da vil denne Omstændighed, hvorpaa Tiltalte heller ikke selv har beraabt sig, ikke kunne fritage ham for Straf for hans Forhold.

(Sluttes i næste Nr.)

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. N. 4.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 26de October 1842.

Sagen AS. $\frac{309}{42}$ Procurator Jydtmann Actor ctr. Tiltalte Lars Christiansen af Sæbye.

(Sluttet.)

Naar der imidlertid sees hen til, at Tiltaltes Fader, som paa den Tid det Omhandlede foregik, var fraværende, havde ved sin Bortgang fra sit Hjem, da han vidste, at der vilde blive udpantet hos ham for Udeblivelse fra Sneekastningsarbeidet, paalagt Tiltalte, der kun er 20 Aar gammel, at han ikke maatte lade Nogen, end ikke Sognefogden, om denne skulde komme, tage noget bort fra Huset i Faderens Fraværelse; at det var dette Paalæg af Faderen (hvem der ikke er funden Anledning at sætte under Tiltale), som bevægede Tiltalte til at hindre Sognefogden i at foretage Udpantningen; og endelig, at Tiltalte, som sees at have staaet i den Formening, at hans Fader ikke var pligtig at udrede det æskede Beløb, maatte efter Sognefogdens, ved Forretningen brugte, Udladelser antage, at han, ved at hindre den, ikke kunde udsætte sig for videre Ansvar, end en Penge-Udgift, findes han at kunne affone sin Brøde med en Mulct af 5 Rbd. Sølv til Roeskilde Amts Fattigkasse.

Den paaankede, inden Horns Herreds Extraret den 11te April d. A. afsagte, Dom, hvorved Tiltalte er anseet med Fæng-

sel paa Vand og Brød i 3 Dage, vil altsaa, forsaavidt Straffen angaaer, være at forandre, hvorimod denne Dom i Henseende til Actionens Omkostninger og derunder Størrelsen af det Defensor tilkjendte Salair, blive at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og Sagførelsen i begge Instantser have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Lars Christiansen af Sæbye bør til Roeskilde Amts Fattigkasse bøde 5 Rbd. Sølv.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Procurator Jydtmann og Prøveprocurator Lihme ved Overretten betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

Mulcten betales inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det øvrige Idømte udredes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{263}{42}$ Procurator Lange Actor ctr. de Tiltalte Ane Christensdatter, Anne Margrethe Larsen, Hasbergs Hustru, og Lovise Augusta Wille, Poulsens Enke.

(Straf af Fængsel paa Vand og Brød for bedrageligt Forhold, ifølge Frd. 11te April 1840 §§ 41 og 42 og § 77. En Jordemoder, der tidligere havde været straffet for Tyveri, og nu overbevistes om Meddeelagtighed i bedrageligt Forhold, i Medfør af de nysnævnte §§ og § 79 af Frd. 11te April 1840, anseet med Straf af eet Aars Forbedringshuusarbeide, som for anden Gang begaaet Tyveri.)

(Paadømt den 14de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte Ane Christensdatter, der er over criminel Lavalder, og som forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, har under

nærværende Sag tilstaaet, at hun, efterat have paa Fødselsstiftelsen her i Staden den 18de Juni 1841 født et uægte Pigebarn, der den 18de Septbr. s. A. ved Døden afgik, har, for at kunne hæve den Understøttelse af 4 Mk. ugentligen, som ydes fra Stiftelsen til Børnenes Underholdning, falskeligen foregivet, at hendes Barn endnu var ilive, og, da hun skulde forevise dette, s k a f f e t s i g e t a n d e t B a r n t i l l a a n s, som hun derpaa forviste som sit eget. Fremdeles har hun indrømmet, at hun under det urigtige Foregivende, at ville føde hjemme i sin Bopæl ved en Jordemoders Hjelp, har, efter erhvervet Attest fra vedkommende Fattigforstander, hvori Jordemoderen efter hendes Opgivende anføres at være den Medtiltalte, Poulsens Enke, først selv henvendt sig til Fattigvæsenet, for, paa Grund af denne Attest, at erholde den Understøttelse af 9 Mk. udbetalt, som pleier at tilstaaes Jordemoderen i et saadant Tilfælde, og, da det blev hende svaret, at Jordemoderen selv maatte indfinde sig, har afgivet Attesten til den Medtiltalte, Hasbergs Hustru, som derpaa lod Enken Poulsen hæve Beløbet, der blev deelt imellem samtlige Tiltalte. For de af hende saaledes forøvede Bedragerier vil hun, i Medfør af Frd. 11te April 1840 §§ 41 og 42, være at ansee med en Straf, der passende skjønnes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Tiltalte Anne Margrethe Larsen, Hasbergs Hustru, der i 1838 er dømt, for at have givet en usandfærdig Forklaring for Retten, til 4 Dages Fængsel paa Vand og Brød, og i 1839, for misligt Forhold med et Barns Daab og denne Daabs Anførsel i Kirkebogen, til at miste sin Bestilling som Jordemoder, har erkjendt, at hun, der egentligen var den, som havde Tilsyn med Ane Christensdatter under hendes Svangerskab, men som, fordi hun var uberettiget til Praxis, ei kunde opgives som Jordemoder, hvorfor Poulsens Enke, efter Aftale med denne, blev

anført, har med de tvende Medtiltalte, skjøndt det var hende bekjendt, at Fødselen var foregaaet paa Fødselsstiftelsen, været enig i, at det for Fattigvæsenet skulde urigtigen opgives, at Fødselen havde fundet Sted hjemme med Jordemoder Paulsens Assistence, for at paa denne Maade en Understøttelse af 9 Mk. kunde erholdes, og at hun af den saaledes oppebaarne Understøttelse har modtaget 4 Mk. som sin Anpart. Hun vil desaarsag for sin Deelagtighed i det mod Fattigvæsenet udøvede Bedrageri, i Medfør af Frd. 11te April 1840 § 77, være at ansee med Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Tiltalte Lovise Augusta Wille, Poulsens Enke, har vedgaaet, at have udgivet sig for Medtiltalte Ane Christensdatters Jordemoder, skjøndt hun i Virkeligheden ikke fungerede som saadan, samt at hun, under dette falske Foregivende og ved at afbenytte den fra Fattigforstanderen under et urigtigt Paaskud erhvervede Attest, har hos Fattigvæsenet oppebaaret 9 Mk. S. og T., som hun derefter deelte med de øvrige Medtiltalte. For det af hende saaledes udviste bedragelige Forhold bliver hun, der ifølge Kjøbenhavns Politiretsdom af 11te Mai 1836 er for Tyveri straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, nu, i Medfør af Frd. 11te April 1840 § 41 og 42 cfr. § 79, at ansee med Straf som for anden Gang forøvet Tyveri, hvilken Straf, i Henhold til den citerede Frdgs § 13, passende skjønnes at kunne bestemmes til eet Aars Arbeide i Kbhvns Forbedringshuus, hvorhos hun vil have sin Bestilling som Jordemoder forbrudt.

Da der fra Fødselsstiftelsens Side er renonceret paa Erstatning, vil denne kun være at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse med 1 Rbd. 3 Mk. S. og T. hos samtlige Tiltalte, een for alle og alle for een.

Saa ville de og paa lige Maade have at udrede alle af Actionen flydende Omkostninger, og derunder Salair til Pro-

curatorerne Lange og Landvæsenscommissair Knudsen, til enhver især, med 5 Rbd. Sølv.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Lovise Augusta Wille, Poulsens Enke, bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i eet Aar, samt have sin Bestilling som Jordemoder forbrudt. De Tiltalte Anne Christensdatter og Anne Magrethe Larsen, Hasbergs Hustru, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, hiin i 4 Gange 5 Dage og denne i 5 Dage. Saa bør og samtlige Tiltalte in solidum betale i Erstatning til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse 1 Rbd. 3 Mk. S. og T. Paa lige Maade tilsvare de og alle af Actionen flydende Omkostninger, og derunder i Salair til Procuratorerne Lange og Landvæsenscommissair Knudsen, til enhver især, 5 Rbd. Sølv. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{264}{42}$ Procurator Borup Actor ctr. Arrestanterne Jacob Flintoe og Frederik Christian Frederiksen.

(Anvendelse af Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3 og 4. En Person, der tiltaltes for bedrageligt Forhold, efter Omstændighederne frifunden for videre Tiltale.)

(Paadømt den 14de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten Jacob Edvard Flintoe under nærværende Sag tiltales for Bedrageri, er det af ham vedgaaet, at han har forlangt Reisepas til Christiania, for, imod Foreviisning heraf, at kunne i det Kgl. General-Commissariats Collegium oppebære en Reise-Understøttelse af 2 Rbd., der i Almindelighed tilstaaes afskedigede Soldater, der vilde reise bort,

uagtet det egentligen kun var hans Hensigt at begive sig til Sorøe, og ikke var nogen fast Beslutning hos ham at reise til Christiania, men som nærmere Tillæg, ved denne for Politiretten afgivne Forklaring, har han i Criminelforhøret tilføiet, at han, naar han kom til Sorøe, vilde bestræbe sig for at erholde saa megen Hjelp hos sine derværende Bekjendtere, at han kunde tage til Christiania, og da det, efter dette hans Udsigende, der ikke kan ansees stridende mod hvad han tidligere for Politiretten har forklaret, men kun kan antages at indeholde en nærmere Bestemmelse heri, ikke kan statueres, at han ved sin brugte Fremgangsmaade har havt nogen svigagtig Intention, vil han under denne Deel af Sagen ikke kunne idømmes nogen Straf. Dette maa og blive Tilfældet, forsaavidt han endvidere actioneres for Løsgjængeri, siden det ikke er godtgjort, at han har tilsidesat det ham af Politiet i denne Henseende givne Tilhold. Derimod maa det ved de tilveiebragte Oplysninger ansees tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten, medens han har hensiddet i Stadens civile Arresthuus, har den 12te April sidstl., under en mellem ham og en Medarrestant opkommen Uenighed, med en jernbeslaaet Spyttebakke slaaet denne saaledes i Ansigtet, at der er bleven bibragt ham et Saar paa Overlæben af $\frac{3}{4}$ Tommers Størrelse, hvorved Overlæben er bleven flakt, og Arrestanten, der er over criminel Lavalder, og som i Militair-Etaten oftere har været straffet, blandt andet for Tyveri ifølge Krigsretsdom af 27de Juli 1841 med 150 Rottingslag, og 6 Gange 5 Dages strengt Fængsel paa Vand og Brød, vil saaledes nu, i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3 og 4 være at ansee med Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Arrestanten Frederik Christian Fredriksen, der tiltales for at have gjort sig skyldig i et lignende bedrageligt Forhold, som det, der imputeres Arrestanten Flintøe, har sabigen for Ret-

den forsikkret, at det var hans Agt at foretage den Reise, hvortil han attraaede Pas og vilde begjære Reise-Understøttelse, og forsaavidt han har indrømmet, at han ved en tidligere Leilighed af det Kgl. General-Commissariats-Collegium har modtaget en Understøttelse af 1 Rbd., for at kunne begive sig til Brede, uden at han dog iværksatte denne Reise, har han paastaaet, at det dog, da han modtog Understøttelsen, var hans Agt at reise, og at han kun derved, at han erholdt Arbeide her i Staden, blev hindret i at udføre sit Forsæt. Skjøndt nu Sagens øvrige Data vække nogen Formodning imod ham, vil han dog efter det Foranførte ikke under denne Deel af Sagen kunne tilfindes nogen Straf. Heller ikke vil han kunne dømmes med Hensyn til det ham imputerede Løsgjængeri, siden det ikke er oplyst, at han har gjort sig skyldig i nogen Overtrædelse af det ham fra Politiets Side i denne Henseende givne Tilhold. Han vil følgelig være at frifinde for Actors videre Tiltale i denne Sag.

De af Actionen flydende Omkostninger blive Arrestanterne pligtige at tilsvare enhver for sit Vedkommende, og derunder i Salair til Procuratorerne Borup og Justitsraad Weidemann, til enhver især, 5 Rbd. Sølv, der tilsvares af enhver af Arrestanterne med det Halve.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Frederik Christian Frederiksen bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være. Arrestanten Jacob Edvard Flintoe bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Saa bør Arrestanterne og, enhver for sit Vedkommende, betale alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Borup, 5 Rbd.

S., og til Defensor, Justitsraad og Procurator Weidemann, ligeledes 5 Rbd. Sølv, enhver med det Halve.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{651}{41}$ Apotheker L. Schmidt af Nakskov ctr. Procurator Smidth af Nakskov som Mandatarius for Th. Lose & Comp. i Kjøbenhavn.

(Forskjellige for Annullationen af en Underretsdom og Kjendelse anførte Grunde prøvede og forkastede. En Sagfører mulcteret, i Henhold til Frd. 16de Januar 1828 § 14, for utilbørligen at have opholdt en af ham udført Sag).

(Paadømt den 20de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat Citanten, Apotheker L. Schmidt af Nakskov, ved en inden Nakskov Byting d. 23de Aug. f. A., af den i nærværende Sag constituerede Dommer og Skriver, Cancelliraad, Borgermester Fasting, afsagt Dom, var bleven tilpligtet at betale Indstevnte, Procurator Smidth af Nakskov, som Mandatarius for Th. Lose & Co. i Kjøbenhavn, et Beløb af i det Hele 690 Rbd. 5 Mk. 14 ß. S. og T., med Renter 4 pCt. af 544 Rbd. 3 Mk. 15 ß. fra 3die Decbr. 1839, af 107 Rbd. 2 Mk. 6 ß. fra 11te Febr. 1840, og af 38 Rbd. 5 Mk. 9 ß. fra 19de Jan. f. A., indtil Betaling skeer, samt derhos Processens Omkostninger med 30 Rbd. r. S., har han ved Stevning af 10de Septbr. f. A. her til Retten indanket saavel bemeldte Dom, som en, medens Sagen procederedes for Underretten, af den ordinaire Dommer, Cancellisecretair Hammerich, den 29de Juni 1840 afsagt Kjendelse, hvorved en af ham nedlagt Afviisningspaastand var bleven forkastet, idet han principaliter har paastaaet bemeldte Kjendelse kjendt uefterrettelig, eller underkjendt og den øvrige Retsbehandling og Dom ligeledes kjendt uefterrettelig og Sagen fra Underretten afviist,

hvorhos han aldeles in subsidium har paastaaet Underretsdommen derhen forandret, at Citanten frifindes for Indstevntes Tiltale og i alt Fald kun dømmes til at betale, hvad han maatte findes skyldig, imod at en af Citanten udstedt, under Sagen af Indstevnte fremlagt, men senere bortkommen, Revers extraderes Citanten, samt endeligt, at Indstevnte ansees med Mulct for de Insinuationer og Beskyldninger, han under Sagen har fremsat om, at Citanten og hans Sagfører ved Underretten, Procurator Hviid, skulde have tilvendt sig ovennævnte Revers samt et ligeledes under Sagen fremlagt Brev fra Citanten til Indstevntes Mandanter m. v. Saa har Citanten og i ethvert Tilfælde paastaaet sig hos Indstevnte tillagt Sagens Omkostninger. Derimod har Indstevnte paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at betale Indstevnte Processens Omkostninger for Overretten med noget Tilstrækkeligt, samt derhos Citanten og ovennævnte hans Sagfører mulcterede for Sagens Forhaling ved Underretten og for den af dem sammesteds brugte temeraire Procedure.

(Sluttes i næste Nr.)

Vi meddele herved, strax efter Paakjendelsen:

Sagen $\frac{25}{42}$ Procurator Ring Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", Cand. phil. Carl Ploug.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionsomkostningerne, under en Action for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.)

(Paadømt den 22de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det Kongelige danske Cancellies Skrivelse til Retten af 24de Jan. sidstl., actioneres under nærværende Sag Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", Cand. phil. Carl Ploug,

for at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Trykkefriheds-lovgivningen ved en i Nr. 768 af bemeldte Blad, for Fredagen den 21de s. M., indført Artikel under Overskrift „Folkenes Erindring“, i Forbindelse med det foregaaende versificerede Stykke, „den 20de Januar 1842“.

Foreløbigen bemærkes det, forsaavidt Actor har argumenteret fra den Nexus, som skal finde Sted imellem de tvende incriminerede Stykker, at Tiltalte under Sagen har erklæret, at disse Artikler ikke ere forfattede af ham, men af tvende forskjellige Mænd, uden at disse have sammenarbeidet efter nogen foregaaende Aftale, samt at derhos det ene af Stykkerne var af Tiltalte modtaget til Trykning i Bladet, forend han havde nogen Kundskab om Existencen af det andet, og da der ikke er fremkommet Noget som taler imod Rigtigheden af denne Tiltaltes Erklæring, er det heraf en Følge, at Artiklerne ikke kunne, ved Bedømmelsen af, hvorvidt der maatte være noget Strafværdigt i Indholdet af samme, sættes i videre Forbindelse med hinanden, hvorimod de blive at betragte hver for sig.

Hvad saaledes først angaaer det versificerede Stykke, som, efter hvad af Tiltalte er erkjendt, angaaer den paa den i Overskriften nævnte Dag, nemlig den 20de Jan. d. A., af Høiesteret domfældte Cand. juris Lehmann, da indeholder dette Stykke deels Beklagelse over denne Domfældelse og deels Berømmelse af den Domfældte, om hvem Forfatteren blandt Andet siger, at hans hellige Exempel skal straale over Jorden, hvorefter der i Slutningsverset tilføies en Opfordring til „Danmarks Sønner unge“, i Forening med Forfatteren at tolke deres Sorg, og hedder det videre: „Folkets Røst skal runge til Kongens høie Borg“.

Idet nu Actor har i disse Vers villet finde en Lovtale over Lehmann, fordi han, istedetfor at adlyde den bestaaende Lovgivning, til Trods for denne har fulgt sine egne Meninger, samt en Opfordring for det unge Danmark til at synge hans

Priis, saa at det kan runge for Kongens Øren og til, ved at efterfølge Lehmanns Exempel, at gjøre et nyt Forsøg paa at trodse de gjeldende Love, i Forening med en Prophetie om hans Berømmelses Vægt, fordi han domfældtes af Høiesteret som Kjæmpe for Friheden, har han paastaaet Tiltalte under denne Deel af Sagen anseet efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 og de dertil svarende senere Anordninger. Ligesom det imidlertid ikke kan i og for sig medføre Straf, at Forfatteren har, om end i stærke Udtryk, udtalt sin Beklagelse og Medfølelse i Anledning af Lehmanns Domfældelse, saaledes kan det ikke heller med tilstrækkelig Bestemthed udledes af Stykkets Indhold og navnligen af Henviisningen til den af Forfatteren anpriste Mands „hellige Exempel“, at Forfatterens Lovtale angaaer den Deel af Lehmanns Færd, som var Gjenstand for den mod ham anlagte, af Høiesteret paakjendte, Sag, og at Forfatteren saaledes har villet opmuntre Andre til en lige lovstridig Virksomhed, hvorimod det vel lader sig forene med Ordene, at det, saaledes som Tiltalte har paaberaabt sig, er Lehmanns, efter Forfatterens Mening, berømmelsesværdige Personlighed i det Hele og i Særdeleshed den Frihedsfølelse og uegennyttige Stræben for sin Overbeviisning, hvorfor han anprises i Digtet, hvilke Forfatteren har villet fremstille som et Exempel, uden at han specielt har sigtet til den af hiin Mand udviste Virksomhed, der ved Høiesteretsdommen er stemplet som ulovlig, eller overhovedet har villet opfordre til at overtræde den bestaaende Lovgivning.

Ei heller findes det, naar navnligen hensees til den poetiske Form, hvori Forfatteren har indklædt sit Emne, at kunne antages, at Forfatteren ved, som ovenfor anført, at udtale, at „Folkets Røst skal runge til Kongens høie Borg“, har villet lægge en Opfordring til paa en lovstridig, eller i alt Fald usømmelig, Maade at forebringe for Hs. Majestæt den Sorg, der

søges at føles over Domfældelsen, og ligesaalidet kan det af Digtets Indhold udledes, at Forfatteren skulde have havt til Hensigt at betegne den omhandlede Hoiesteretsdom paa en saadan Maade, at Tiltalte herfor maatte blive at drage til Ansvar.

I Intimationen til den anden af de incriminerede Artikler yttrer Forfatteren, at der har været enkelte Perioder i Menneskeslægtens Historie, hvor de sædvanlige Begreber om Ret og Uret, om det Lovlige eller Ulovlige, synes at være geraadede i en fær Forvirring ogsaa hos Regjeringerne og Folkene, hvilket han søger at forklare deraf, at, som han udtrykker sig, en ny Tid, der i sig selv har Visheden om sin Sandhed og Forjættelsen om sin fremtidige Virkelighed, bryder igjennem de Forhold, der ere ordnede og lovbestemte af Principer, som ikke mere have Livet i sig. Han tilføier derefter, at saadanne Perioder altid have været Martyrernes Tid, have været den Tid, hvor tunge og store Offere krævedes af dem, der ere de nyere Ideers Organer, hvor den Uskyldige behandledes som skyldig, hvor den, der elskede sit Fædreland og indviede sin Dag og sin Nat til at fremme dets Vel, blev bænket med Tyve og Røvere, hvor Landenes øverste Domstole stemplede som Misgjerninger, de Handlinger, der fremkaldte Folkets Jubel og vandt Æreskrandse om dens Tinding, der udførte dem. Efterat han derpaa har bemærket, at det, der for den historiske Betragter, som lever lang Tid efter det Passerede, staaer som noget aabenbart Uretfærdigt, for Domstolene i Reglen har været en Opfyldelse af den samme paahvilende Pligt, at dømme overeensstemmende med deres i en samvittighedsfuld Overbeviisning grundede Opfatning af Landets Love, men at det desnagtet stedse findes, at det altid har gjort et dybt og smerteligt Indtryk paa den Deel af Folket, der havde en Anelse om, hvad Fremtiden bar i sit Skjød, at see den Uskyldige blive fordømt, at see den berøvet Friheden, der vilde offre Alt for Friheden, gaaer Forfatteren over til at

omtale de forskjellige Maader, paa hvilke dette Indtryk skal have virket paa Folkenes Handlinger; „hyppigt finde vi", saaledes vedbliver han, „at det har fremkaldt et tusindfoldigt Bifaldsraab for den, der dømtes som Lovens Overtræder, at det har bevirket Demonstrationer snart imod dem, der dømte den Anklagede, snart imod dem, der gave de Love, hvorefter han blev dømt". „Men naar nogle Dage eller Uger eller i det Høieste nogle Maaneder vare fovundne, da var alt det Skete glemt, da var det stille i de Hjerter, der for saa kort Tid siden flammede i Bredens Begeistring, da vare de rolige og dorske, de, som forhen vare beredvillige til at gjøre Alt for den Sags Fremme, de elskede, og hvis nye Offere faldt, da betragtedes de med Ligegyldighed; thi Vanens Magt betog Indtrykket dets Bitterhed. Saadanne Folk, der ei have havt nogen Erindring, de have forgjeves jublet paa Gaderne for deres Rettigheders Talsmand; med et Smiil er denne Jubel blevet hørt af dem, der sadde ved Magten i de høie Sale og Intet er blevet forandret; Undertrykkelsen er bleven den samme og de Folk, der begyndte med at undertrykkes af deres egne Magthavere, de have endt med at bøie Nakken under Fremmedes Aag". I Modsætning heraf fremstiller Forfatteren derpaa andre Folk, om hvilke han siger, at de havde Erindring, hvorefter han tilføier: „Dybt i deres Sjæle gjemte de, hvad de havde følt. Smerten forsvandt ei, ethvert nyt Offer, som faldt, trykte dens Braad dybere ind i deres Hjerte, de opdyngede sig en Skat af bittre Minder og denne Skat gik i Arv fra Slægt til Slægt. De havde mistet enhver Rettighed, deres egne Herskere traadte dem under Fødder og lode sig selv gjøre til villieløse Redskaber for fremmede Despoters Luner. Deres Vælde og deres Bedrifter maatte de søge i en fjern Fortid; thi deres egen Tids Historie var kun en Historie om Ydmygelse og Forsmædelse. Deres Velstands Kilder vare udtørrede, deres Eiendom fortæret af deres Herskere,

og disse berøvede dem ei blot deres timelige Gods, men med deres Laster og Udsvævelser klædte de Skjændselen i Purpur og skjøndt de kaldte sig Landets Fædre, udbredte de Fordærvelsens Gift blandt Landets Børn. Men Et havde disse Folk tilbage, Mindet om deres egen og Fortidens Undertrykkelse. Dette Minde var den store Nationaleiendom, der gjemtes i Hjerterne og som voxede med hver Dags Smerte. Og dette Minde bemægtigede sig Alles Sjæle. Der er Styrke i Smerten, der er Kraft i Fortvivlelsen — disse Folk ere blevne frie".

Actor har nu fornemmelig lagt Tiltalte til Last, at Forfatteren, i det han i Begyndelsen af Artiklen havde bestræbt sig for at forvirre Begrebet om Ret og Uret, og at give Retfærdigheden og Lovenes Værd til Priis for det subjective Omdømme, har villet have anvendt, hvad der anføres, paa den Lehmannske Sag og denne Mands Domfældelse, samt at han i Slutningen af Artiklen har alluderet til det danske Folk, hvorhos Actor endvidere, under den Forudsætning, at det ikke skulde kunne antages beviist, at der i Artiklen sigtedes til noget concret Tilfælde, har formeent, at Forfatteren i alt Fald ved den af ham opstillede Theorie og dennes videre Udvikling havde gjort sig skyldig i et Angreb paa den offentlige Moral og Ret. Derimod har Tiltalte væsentligen grundet sit Forsvar derpaa, at Artiklen, ifølge hans Opfatning, af samme, kun indeholder almindelige philosophiske og historiske Betragtninger, sigtende til, i Aanden af den Hegelske Philosophie, at udbrede en vis videnskabelig Grundanskuelse af Livet og Historien og, at dens Hovedindhold er en Udvikling af den vel bekjendte Regel, summum jus summa sæpe injuria, uden at det havde været Meningen, at bringe de udtalte Principer til Anvendelse paa noget concret Tilfælde og navnligen den Lehmannske Sag eller Forfatteren i Slutningen af Artiklen havde havt noget specielt Folk for Øie.

Vel har nu Actor til Styrke for sin Fortolkning af den

incriminerede Artikels Indhold og Tendents udhævet, at Artiklen er udkommet Dagen efterat Cand. Lehmanns Dom var falden i Høiesteret, hvilken Domfældelse sees af adskillige andre Artikler i saavel det omhandlede Nr. af „Fædrelandet", som det af Actor ligeledes fremlagte Nr. af Bladet „Kjøbenhavnsposten", at have meget beskjæftiget Daglitteraturen, idet tillige den Domfældte er fra flere Sider bleven fremhævet som en fortjent og berømmelsesværdig Mand, og det derhos i Artiklen omtales, at en uskyldig Mand kan for Handlinger, der fremkaldte Hædersbeviisninger fra hans Medborgeres Side, blive fældet som skyldig af, som det hedder, Landenes øverste Domstole, og at den kan blive berøvet Friheden, der vilde offre Alt for Friheden, hvormed der, efter Actors Formening, alluderes til den Lehmann idømte Fængselsstraf; men ligesom Retten ikke skjønner, at de nævnte Omstændigheder, sammenholdte med Artiklens Indhold, kunne, imod Tiltaltes Benegtelse, antages at afgive noget Beviis for, at der med de i Artiklen forekommende Yttringer skulde være sigtet til den Lehmannske Sag, saaledes findes der ei heller Grund til at statuere, at Forfatteren ved de i Artiklens Slutning anførte Exempler skulde have sigtet til Danmark, paa hvis Historie de sammesteds forekommende Skildringer, hvormed der efter Tiltaltes Formening alluderes til de despotiske Forholde, ikke kunne antages at passe.

Som Følge heraf og da Actor ligesaalidet kan gives Medhold i, at Artiklens Forfatter i alt Fald har gjort sig skyldig i et Angreb paa den offentlige Moral og Ret, hvorimod sammes Grundtanke væsentlig er den, at den moralske Uværdighed ei altid falder sammen med den politiske Strafskyld, idet den Handling, som, under de til en given Tid bestaaende Forhold, med Rette belægges med Straf, under forandrede udvortes Forhold, kan være ikke blot tilladelig, men hæderlig og fortjenstlig,

vil Tiltalte være at frifinde for Actors Tiltale, hvorhos han dog efter Omstændighederne vil have at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor med 10 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren for Bladet Fædrelandet, Cand. philosophiæ Carl Ploug, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder alle af Actionen lovlig flydende Omkostninger, og derunder i Salair til Actor, Procurator Ring, 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. N. 5.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten

Den 2den November 1842.

Sagen AS. $\frac{65^{1}}{41}$ Apotheker L. Schmidt af Nakskov ctr. Procurator Smidth af Nakskov som Mandatarius for Th. Lose & Comp. i Kjøbenhavn.

(Sluttet.)

Under den ovennævnte, ved Nakskov Byting af Indstevnte anlagte, Sag havde han ved Hovedstevning af 13de Decbr. 1839 og Continuationsstevninger af 14de Marts 1840 og 8de Febr. 1841 søgt Citanten til at betale de forskjellige Beløb, som denne ifølge fremlagt Contocourant af 24de October 1839 skulde være hans Mandanter skyldig, ligesom han derhos ved Sagens Incamination fremlagde en af Citanten til disse udstedt Revers af 25de Aug. f. A., hvorved hiin erkjender at være dem en Sum af 400 Rbd. skyldig for bekomne Varer, hvilken han forbinder sig til at betale inden 3 Maaneder fra Dato, dog uden at Indstevnte derpaa grundede det Krav, til hvis Betaling han havde stevnet Citanten. Denne paastod imidlertid Søgsmaalet afviist, deels a) paa Grund af, at Indstevnte ved Sagens Incamination ikke havde fremlagt noget Indlæg, men alene paastaaet Dom i Henhold til Stevningen og de fremlagte Documenter; deels b) fordi Sagen skulde være for tidligt anlagt, da Citanten formeentligt ei havde lovet Lohse & Comp. at betale de modtagne Varer 6 Maaneder efter Modtagelsen;

deels c) fordi Søgsmaalet ikke skulde kunne grundes baade paa et Regningsskab og en Revers, ligesom Citanten endvidere paaberaabte sig, d) at en Gjenpart af bemeldte Revers, som af Indstevnte var indleveret i Retten til Udlaan, ikke fandtes blandt Sagens Documenter, samt e) at Indstevnte ifølge Indholdet af sin Fuldmagt burde have affrævet Citanten de paastevnte Beløb før han indklagede ham for Forligelsescommissionen, og f) at Indstevnte manglede Competence som Fuldmægtig for sine foregivne Mandanter.

Disse Indsigelser har Citanten under Appellen her for Retten inhæreret og derhos bygget sin Paastand om den ovennævnte Kjendelses Annullation derpaa, at Underdommeren ved at afsige samme ikke har taget samtlige Citantens ovenrecenserede Afviisningsgrunde, men ikkun de under a, b og e nævnte, under Paakjendelse.

Ligesom imidlertid den Omstændighed, at Dommeren i Præmisserne til sin Kjendelse ikke har imødegaaet samtlige de af Citanten fremsatte Afviisningsgrunde, ikke skjønnes at indeholde nogen Hjemmel for hiin Citantens Paastand, eftersom det maa antages, at Underdommeren af de ham forelagte Afviisningsgrunde i Kjendelsen alene har fundet sig foranlediget til at udhæve dem, med Hensyn til hvilke det i alt Fald efter hans Mening kunde være tvivlsomt, om de kunde føre til et saadant Resultat, og derved indirecte tilkjendegivet sin Mening om de øvrige, saaledes findes Underdommeren, efter bemeldte Erindringens Beskaffenhed, ogsaa at maatte gives Medhold i Forkastelsen af Citantens Afviisningspaastande; thi hvad angaaer den foran under f nævnte, da bemærkes det, at Indstevnte, efterat Citantens Indsigelse mod hans Competence var fremkommen, har ladet den ham tidligere meddeelte Fuldmagt notarialiter attestere, og det var ikke mindre klart, at den af Citanten ovenfor under d paaberaabte Omstændighed, at en under Sagen fremlagt Gjenpart af den

omhandlede Revers ikke fandtes blandt Sagens Documenter, ikke kunde bevirke Søgsmaalets Afviisning, hvilken Afviisning ei heller kunde finde Hjemmel ved den under c paaberaabte Grund, da denne i alt Fald var en Indsigelse i Sagens Realitet.

Da nu ogsaa de øvrige, ovenfor nævnte og i den indankede Kjendelses Præmisser udtrykkeligen nævnte, af Citanten paaberaabte, Afviisningsgrunde, med Føie ere ved denne Kjendelse forkastede og denne altsaa, forsaavidt dens Resultat betræffer, maa gives Medhold, vil der ikke kunne tages Hensyn til Citantens paa dens Annullation eller Underkjendelse begrundede Paastand, og det vil saaledes derefter være at undersøge, hvorvidt den afsagte Underretsdom desuagtet af en anden Grund maatte, efter Citantens Paastand, være at kjende uefterrettelig. Det maa med Hensyn hertil foreløbigt bemærkes, at da Indstevnte ved Sagens Incamination for Underretten havde fremlagt den ovennævnte Revers, bemærkede Citanten i sit første Indlæg af 10de Febr. 1840, at da han kun havde tilstillet Indstevntes Mandanter denne Revers under den med dem aftalte Betingelse, at de for sammes Beløb vilde sende ham ny Varer, men disse vare udeblevne, maatte ogsaa Reversen ansees som ugjeldende; men efter at den ovennævnte Kjendelse derpaa var afsagt og Sagen havde været udsat i længere Tid, fornemmelig i Anledning af et Tingsvidne, Citanten søgte erhvervet, paastod han nu i Indlæg af 30te Novbr. s. A., at, da Reversen var fremlagt under Sagen og Søgsmaalet saaledes begrundet paa samme, maatte Indstevnte blive at dømme efter Reversen og derimod ikke efter Contocouranten, ligesom han og for dette Tilfælde paastod Reversen Citanten extraderet. Det viste sig imidlertid nu, at den ovennævnte originale Revers, af hvilken der, efterat den tidligere nævnte Gjenpart, som bemærket, var forkommen, var udfærdiget en ny, af Retsskriveren attesteret, tilligemed et Brev fra Citanten til Indstevntes Man-

danter af 5te Decbr. 1839, hvoraf ligeledes Gjenpart af Indstevnte var produceret, var bortkommen, uden at det ved et i denne Anledning optaget Forhør har kunnet oplyses, hvorledes dette var skeet.

Paa den Omstændighed, at to af Indstevnte producerede Documenter saaledes manglede, har Citanten nu ligeledes bygget en Paastand om den indankede Doms Annullation; idet han nemlig har formeent, at Sagen fra Underretten burde have været afviist. Men foruden at hiin Mangel i alt Fald ingenlunde kunde lede til Sagens Afviisning, hvorimod den, saafremt den kunde komme i Betragtning, maatte have Citantens Frifindelse til Følge, vil den heller ikke forsaavidt, selv uden Hensyn til Indstevntes Erklæring i det citerede Indlæg af 10de Febr. 1840, kunne tillægges nogen Vægt, eftersom, af Retsskriveren attesterede, Gjenparter, forinden bemeldte Documenter bortkom, ere erhvervede og fremlagte under Sagen, og ligesaalidet vil der kunne tages Hensyn til den af Citanten fremsatte yderligere Grund for hiin Paastand, at endog hans egne Documenter under Proceduren ved Underretten vare negtede ham udleverede, da Indstevnte, som, efterat de fornævnte Documenter vare bortkomne, ansaae det fornødent, at nogle mellem Parterne vexlede Indlæg, en af Citanten udtagen Vidnestævning, samt Gjenparten af den tidtnævnte Revers forbleve i Rettens Værge, deraf havde fremlagt attesterede Afskrifter.

Hvad dernæst Sagens Realitet angaaer, da har Citanten ligeledes her for Retten henholdt sig til de af ham i første Instants fremsatte Frifindelsesgrunde, som gaae ud paa, at han ei kan erkjende Rigtigheden af den fremlagte Contocourant, samt at Sagen, paa Grund af en ham af Indstevntes Mandanter indrømmet længere Henstand med det paastevnte Krav, var for tidligt anlagt, hvorhos han endnu, paa Grund af hvad en ham forinden Sagens Anlæg fra Indstevntes Mandanter

tilstillet Nota indeholdes om deres Mellemværende, har excipeset mod at der er beregnet ham Renter tillagt, under hvad der fordres ifølge Contocouranten.

Endeligen har han i det ovennævnte Indlæg af 30te Novbr. 1840 bemærket, at Gjelden i alt Fald maatte ansees afgjort ved den omhandlede, af Citanten, Indstævntes Mandanter tilstillede Revers, hvilken Indstævnte, ifølge sin Fuldmagts Indhold, formeentligen maatte ansees incompetent til at indcassere.

Men til denne Citantens generelle Benegtelse af Contocourantens Rigtighed, vil der, efter det mellem Parterne in confesso værende Gjeldsforhold, ligesaalidet kunne tages Hensyn som til hans aldeles ubeviiste Paastand om, at Sagen skulde være før idligt anlagt og til hans, i alt Fald for tidligt fremkomne, Indsigelser imod at han dømmes til at betale de ovennævnte Renter, og forsaavidt han endelig har paaberaabt sig Gjeldens Afgjørelse ved Reversen, da staaer dette Assertum i ligefrem Strid med hvad han, som bemærket, har anført angaaende bemeldte Revers i Indlæg af 10de Februar 1840, foruden at det i alt Fald er ubeviist og af Indstævnte modsagt, at hans Mandanter skulde have indvilliget i denne Afgjørelsesmaade. Paa Grund heraf vil Citantens Frifindelsespaastand heller ikke kunne tages til Følge, og ligesaalidet vil der kunne tages Hensyn til hans subsidiaire Paastand om kun at dømmes til at betale hvad han maatte findes skyldig mod Extraditionen af den ommeldte originale Revers, da der, om den end ei var bortkommen, ikke kunde være Spørgsmaal om at gjøre Betalingen af Indstævntes Fordring, under nærværende Sag, betinget af nogen saadan Extradition, da hiin Fordring ikke er grundet paa Reversen, der kun kan betragtes som ethvert andet Document, der til Oplysning i en Sag fremlægges under samme.

Hvad endeligen den ovennævnte af Citanten over Indstævnte nedlagte Paastand om Mulct betræffer, da findes der

efter Omstændighederne ikke Føie til at tage samme i Betragtning, hvorimod der efter Sagens Beskaffenhed og den fra Citantens Side ved Underretten brugte temeraire Procedure, i Henhold til Frd. 11te Aug. 1819 § 1, findes Anledning til at idømme Citanten Mulct for unødig Trætte, hvilken Mulct efter Omstændighederne bestemmes til 25 Rbd. Sølv og bliver at tillægge Justitskassen. Derhos vil ogsaa Citantens ved Underretten brugte Sagfører, Procurator Hviid, i Henhold til Frd. 16de Jan. 1828 § 14, være at ansee for utilbørligen at have opholdt Sagen, og bør det i saa Henseende blandt Andet udhæves, at han, da hans Afviisningspaastand ved den ovennævnte Kjendelse af 29de Juni 1840 var forkastet og Sagen derefter havde staaet paa ham indtil den 27de Juli, bemeldte Dag foreviste en til Nakskov Byting udtaget Vidnestævning, bestemt til at falde i Retten den 21de Septbr., uden dog efter Modpartens Provocation at ville opgive, hvad der ved den intenderede Vidneførsel agtedes oplyst, og ved hvilken Stævning han istedetfor Indstævnte havde varslet dennes her i Staden hosiddende Mandatar selv, i hvilken Anledning han forlangte Sagen udsat til den 5te Octbr.

Da imidlertid Anstanden blev limiteret til 14 Dage, for anledigede Procurator Hviid Sagen udsat indtil den 30te Novbr., i Anledning af et Tingsvidnes Optagelse her i Staden, og hiin ovennævnte Vidnestævning til Nakskov Byting faldt derefter aldeles ikke i Rette. Henseet nu saavel hertil som til Indholdet af det her i Staden optagne Tingsvidne og nærværende Sags Beskaffenhed, skjønnes den Mulct, der vil være bemeldte Sagfører at idømme, passende at kunne bestemmes til 20 Rbd. Sølv, hvilken Mulct vil være at tillægge Nakskov Byes Fattigkasse, ligesom han endvidere ifølge Frd. 23de December 1735 § 3, vil have at udrede et lige Beløb til Justitskassen.

Med de af det Ovenstaaende flydende Tillæg, vil altsaa den indankede Dom være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten vil Citanten have at tilsvare Indstævnte med 30 Rbd. Sølv.

Her for Retten har ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papiir under Sagen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten udreder Citanten til Indstævnte med 30 Rbd. Sølv. Saa betaler han og i Mulct til Justitskassen for unødig Trætte 25 Rbd. Sølv.

Procurator Hviid bør til Rakskov Byes Fattigkasse betale 20 Rbd. Sølv samt ligesaameget til Justitskassen.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{330}{42}$ Landvæsenscommissair og Procurator Knudsen Actor ctr. Tiltalte Huusmand Jens Jensen.

(Spørgsmaal om et begaaet Tyveri skulde ansees med Straf efter § 1 eller efter § 12 første Membrum af Frd. 11te April 1840.)

(Paadømt den 21de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, er det under nærværende, fra Slagelse Kjøbstads Extraret hertil indankede, Sag, tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte, Huusmand Jens Jensen, medens han havde Arbeide hos Brændeviinsbrænder Petersen i Slagelse, har benyttet sig af den Leilighed, som denne hans Stilling dertil gav ham, til tvende forskjellige Gange i afvigte Febr. Maaned at forøve Tyveri paa dennes Kornloft, idet nemlig Tiltalte om Aftenen, efterat det var bleven mørkt og de andre Folk vare

gnede ind i Stuen, har taget en over Indkjørselsporten hængende lang Stige, sat den han til en Lem som er over Porten til Loftet, og for hvilken der ikke er anbragt Laas, samt der igjennem er krøbet ind paa Loftet og sammesteds hver Gang har bortstjaalet og i en medhavende Pose bortbragt 2 Skpr. Hvede.

Vel ere nu de foranførte Tyverier udøvede ved Indstigning af en Aabning, som ikke er bestemt til Indgang, men da Tiltalte ikke paa denne Maade er kommen ind i den ommeldte Gaard, hvor han meget mere, efter det Ovenbemærkede, havde lovligt Ærinde, og han ei heller herved har banet sig Adgang til den egentlige Beboelseslejlighed, vil Straffebestemmelsen i det første Membrum af § 12 i Frd. 11te April 1840 ikke her kunne komme til Anvendelse. Derimod vil han, der er over criminel Lavalder og som forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, siden Gjerningen nærmer sig den paa det sidstnævnte Sted ommeldte Art af Tyverier og Tiltalte derhos har benyttet sig af den Leilighed som hans Tjenesteforhold tilbød, til at udføre Tyverierne, i Henhold til Bestemmelserne i den citerede Frd.'s § 5, ikke kunne undgaae at ansees med Straf af offentligt Arbeide, hvilken Straf ifølge den citerede Frd.'s § 1 skjønnes at kunne fastsættes til 8 Maaneders Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus, hvoraf altsaa følger, at Underretttens Dom, hvorved han er tilfunden Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, forsaavidt bliver at forandre. Derimod ville bemeldte Doms Bestemmelser med Hensyn til Udredelsen af Erstatningen og Actionens Omkostninger samt Størrelsen af de herunder Sagførerne tillagte Salairer være at stadfæste, ligesom Tiltalte og vil have at udrede Salair til Procuratorerne, Landvæsenscommissair Knudsen og Klein, her for Retten, til enhver især med 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Huusmand Jens Jensen, bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 8 Maaneder.

Iøvrigt bør Bytingsdommen ved Magt at staae.

I Salarium til Procuratorerne Landvæsenscommissair Knudsen og Klein her for Retten betaler Tiltalte, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{748}{42}$ Kjøbmand Jacob Hee af Nakskov ctr. practiserende Læge Olaf Reitz sammesteds.

(Forkastelse af en fremsat exeptio rei incompetentis.)

(Paadømt den 27de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 12te Novbr. f. A. har Citanten, Kjøbmand Jacob Hee af Nakskov, under nærværende Sag indanket her til Retten en, den 30te Aug. s. A. inden Nakskov Bytingsret afsagt, Dom, hvorved Indstevnte, practiserende Læge, Olaf Reitz, der var sagsøgt af Citanten til at betale, som formeentlig skyldig til Rest for Kost og Logis m. v. fra October Flyttedag 1839 til samme Flyttedag 1840, 87 Rbd. 1 Mk., med Renter og skadesløse Omkostninger, er frifunden for Citantens Tiltale og Processens Omkostninger ophævede, hvorhos Citanten har paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale de forannævnte 87 Rbd. 1 Mk. med Renter fra Forligsklagens Dato, den 22de Decbr. 1840, og Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst. Derimod

har Indstævnte paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten paalagt at erstatte Sogsmaalets Omkostninger for begge Retter skadesløst, hvilken Paastand han, der erkjender, at have boet hos Citanten i det ovenanførte Tidsrum og at denne, ifølge den med ham afsluttede Overeenskomst, skulde for Indstævntes Logis m. m. have en aarlig Betaling af 200 Rbd., fornemmeligen støtter derpaa, at Overeenskomsten ikke var indgaaet mellem ham og Citanten, men mellem Sidstnævnte og Indstævntes Onkel, Mægler Holm, samt at det i Overeensstemmelse hermed var denne Sidste, hvem det eene paalaae at tilsvare Citanten Leiebeløbet. Det er i denne Henseende endvidere paaberaabt, at Citanten selv maa antages at have erkjendt Mægler Holm som rette Debitor for den omhandlede Huusleie m. m. ifølge en under Sagen fremlagt og af Citanten underskreven Contocourant, der, efter dens Overskrivt, er stilet til Holm og som udviser, at de 87 Rbd. 1 Mk., som ere Gjenstand for Sagen, udkomme ved en Opgjørelse af Citantens og Holms formeentlige Mellemværende i det Hele, paa den Maade, at, idet de 200 Rbd. ere opførte under Debetposterne og 80 Rbd., som Citanten vil have modtaget i Afdrag paa Leien af Holm paa Indstævntes Begne, under Creditposterne, blive de fornævnte 87 Rbd. 1 Mk. den Rest, der efter Contocouranten udkommer i Citantens Favør og som saaledes er det Resultat tillige af Citantens andre, Leien uvedkommende, Fordringer hos Holm. Men ligesom den Omstændighed, at Mægler Holm har leiet Huusleiligheden til Indstævnte ikke medfører, at kun Holm og ikke Indstævnte skulde være forpligtet til at betale den accorderede Leiesum, saaledes findes det ei heller, at Citanten, ved i den omhandlede Contocourant at debitere Holm bemeldte Leie, skulde have erkjendt, at han kun agtede at holde sig til denne for Betalingen og renuncere paa sit Krav hos Indstævnte som rette Paagjeldende, i hvilken Henseende maa mærkes, at Ci-

tanten i den ommeldte Contocourant udtrykkeligt anfører at have de 200 Rbd. hos Indstevnte, og desuden efter Forholdet, og navnligt da Holm havde betalt en Deel af Huusleien for Indstevnte, havde Anledning til at forudsætte, at han ogsaa vilde betale det Øvrige, hvilket imidlertid efter Citantens Paastand ikke har været Tilfældet. Som Følge heraf vil Indstevnte være pligtig at betale til Citanten det paastevnte Beløb, 87 Rbd. 1 Mk., med Renter deraf 4 pCt. p. A. fra Forligsklagens Dato, den 22de Decbr. 1840, indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ved begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Under Sagen har her ved Retten ingen Overtrædelse af Stempelpapiirslovgivningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, practiserende Læge Olaf Reitz, bør til Citanten, Kjøbmand Jacob Hee af Nakskov, betale 87 Rbd. 1 Mk. med Renter deraf 4 pCt. p. A. fra den 22de Decbr. 1840 indtil Betaling skeer. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{51}{42}$ Huusmand Jens Thorsen af Sundbyvester ctr. Gaardmand Crilles Jansen sammesteds.

(Spørgsmaal om der kunde antages at paahvile en Eiendom en mellem Parterne omproceberet Grundafgift.)

(Paadømt den 27de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat Indstevnte, Gaardmand Crilles Jansen af Sundbyvester, havde sagsøgt Citanten, Huusmand Jens Thorsen, til at betale et Beløb af 4 Rbd. Sedler, som en for 6 Aar re-

førende, saakaldet Grundskat, hvilket det formeentligen skulde paahvile Citanten at svare til Indstævnte, af det Forstnævnte tilhørende Huus i Sundbyvester med 64 ß. aarlig, blev Citanten ved en under Amager Birketing den 21de Octbr. f. A. afsagt Dom tilpligtet at betale bemeldte 4 Rbd. Sedler, hvorhos Sagens Omkostninger bleve ophævede.

Ved Stevning hen til Retten af 14de Decbr. næstefter har nu Citanten, ifølge ham allernaadigst meddeelt beneficium paupertatis, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Christensen, indanket bemeldte Dom her til Retten og paastaaet sig frifunden for Indstævntes Tiltale, samt Sidstnævnte paalagt at udrede Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst, derunder Salair til bemeldte hans Sagfører.

Derimod har Indstævnte, paa Grund af, at Sagens Værdi formeentligen ei skulde udgjøre summa appellabilis, principaliter paastaaet Sagen afviist og sig tillagt Kost og Tæring, men subsidialiter har han paastaaet at Citanten tilkjendes at betale ham de ovennævnte 4 Rbd. Sedler og skadesløst Omkostninger for begge Retter.

Da Sagens egentlige Gjenstand, saaledes som Citanten rettelig har bemærket, maa antages at være det Spørgsmaal, om det paaligger ham af sit Huus at svare nogen Grundskat som den ovennævnte, eller ei, og bemeldte Grundskat, anslaaet til Capital efter den almindelige Rentefod, udgjør 16 Rbd. 4 Mk., hvilket Beløb er tilstrækkeligt til at gjøre Sagen appellabel for Overretten, vil Indstævntes Afviisningspaastand, uden Hensyn til om Sagen ved Underretten maatte være behandlet efter Reglerne i Frd. 6te Aug. 1824, ikke kunne tages til Følge, hvorimod Realiteten vil være at tage under Paakjendelse.

Indstævnte har til Beviis for sin formeentlige Ret til den omhandlede Afgivt ved Underretten produceret en af Amtsfor-

valteren over Kjøbenhavns Amt udstedt Attest, som indeholder, at der, efter Udviisende af Amager Lands Jordebog, af det Huus i Sundbyvester, som nu eies af Citanten, svares en aarlig Afgivt af 64 ß. Sølv til Eieren af Indstevntes Gaard sammesteds.

Derimod har Citanten, næst at bemærke, deels at den Jordebog, hvorpaa ovennævnte Attest grunder sig, ikke kan tillægges nogen offentlig Troværdighed, deels, at Indstevntes Ret til hiin Afgivt dog maatte være præscriberet, da der ikke i umindelig Tid, og navnlig siden Aaret 1784, er svaret saadan Afgivt af hans Huus, endvidere formeent, at der i alt Fald af Citanten er vunden Hævd paa Friheden for den oftnævnte Afgivt, idet nemlig de Adkomstdocumenter, hvorpaa han støtter sin Ret til det ovennævnte Huus, uden Afbrydelse have været tinglæste i 20 Aar, uden at have erholdt nogen Paategning af Retsskriveren om en saadan, efter Indstevntes Formening, Eiendommen paahvilende Afgivt, og har Citanten til Beviis for dette sit Assertum produceret de 3 Skjøder, ved hvilke Huset, uden mindste Hentydning til den omtvistede Afgivt, er overdraget først hans Fader i Aaret 1784 og derefter paa samme Maade af hans Moder, der, efter hvad der er in confesso mellem Parterne, sad i uskiftet Bo efter sin Mands Død, i Aaret 1828 til hendes Svigerson, Hans Peder Esmarch, samt endeligen i Aaret 1835 fra denne til Citanten.

Det skjønnes nu ikke, at hvad der i den ovenanførte Jordebog findes anført om den omhandlede Grundafgivts Existents, som en paa Citantens Huus hvilende bestandig Byrde, efter den i bemeldte Amtsforvalters den 24de Jan. d. A. fremlagte Skrivelse om denne Bog meddeelte Underretning, kan være tilstrækkelig til i saa Henseende at begrunde nogen Forpligtelse for Citanten eller hans Eiendom, hvorimod Indstevntes Ret til en saadan Afgivt, saafremt den skulde kunne anta-

gers at finde Sted, maaske være hjemlet ved Citantens Adkomstdocumenter eller ved Skjødeprotocollernes øvrige Indhold, eller ved Hævd, men da Intet af dette under nærværende Sag er godtgjort at være Tilfældet, vil Citanten, allerede som Følge heraf, være at frifinde for Indstevntes Tiltale i denne Sag, uden at det vil være fornødent at undersøge de øvrige af ham til Styrke for sin Paastand anførte Grundes Rigtighed, og vil den indankede Dom i Overeensstemmelse hermed være at forandre. Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, dog at Indstevnte, i Henhold til Frd. 3die Juni 1796 § 42, i Salair til Procurator Christensen vil have at udrede 10 Rbd. Sølv.

Forsaavidt Sagen her for Retten har været beneficeret, har den beskikkede Sagførelse været lovlig, ligesom det fremdeles attesteres, at det behørige stemplede Papiir, forsaavidt saadant Beneficium ikke har været meddeelt, er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Huusmand Jens Thorsen af Sandbyvesten, bør for Tiltale af Indstevnte, Gaardmand Cristen Jansen sammesteds, fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, dog at Indstevnte i Salair til Citantens beskikkede Sagfører her for Retten, Procurator Christensen, udreder 10 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen No. $\frac{293}{42}$ Konstberiderlærling P. Olsen af Odense ctr. Konstberider Hoffmann.

(En Konstberider mulcteret for at have mishandlet en Konstberiderlærling, uden at der dog efter Omstændighederne fandtes Anledning til efter den Sidstes Paastand at ophæve den indgaaede Læcecontract).

(Paadømt den 27de Juni 1842.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Konstberiderlærling P. Olsen af Odense, der ifølge en mellem ham og Indstevnte, Konstberider Hoffmann, den 22de Juni 1840 afsluttet Contract har forbundet sig til at forblive i Konstberiderlære hos Indstevnte i 4 Aar, har, paa Grund af de mod ham udviiste Mishandlinger og udstødte Trudsler, i Novbr. f. A. forladt denne sin Lære og derefter ved Odense Kjøbstads Politiret søgt Indstevnte til at erlægge Mulct for det af ham udviiste Forhold samt høre den oprettede Contract kjendt ugyldig, og da Indstevnte ved den i Sagen under 15de Jan. d. A. afsagte Dom kun er anseet med en Mulct af 3 Rbd. Sølv til Odense Kjøbstads Fattigkasse og Citanten derimod er tilpligtet, under en daglig Mulct af 1 Rbd. Sølv til samme Kasse, atter at begive sig til Indstevnte for at opfylde den forommeldte Contract, har Citanten, efter dertil erhvervet Opreisning af 5te Marts sidstleden og ham forundt fri Proces, ved Stevning af 12te s. M. paastaaet den Indstevnte idømte Mulct betydeligen forhøiet samt Contracten af 22de Juni 1840 hævet og Indstevnte derhos tilpligtet at udrede Processens Omkostninger efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, samt Salair til hans her for Retten beskikkede Sagfører, Procurator d'Auchamp.

Da Indstevnte, skjøndt lovlig varslet, ei har givet Møde, bliver Sagen, i Medfør af Lovens 1—4—30 cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, at paadømme efter de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Ifølge disse maa det, forsaavidt angaaer de af Citanten paaklagede Mishandlinger, ansees tilstrækkeligen godtgjort, at Indstevnte, under en i Odense given Forestilling, har, paa Grund af en af Citanten formeentligen udviist Forsømmelse, hvorved Indstevnte antog sit eget Helbred sat i den største Fare, sparket til ham paa Skuepladsen med sin Fod, uden at det dog er op-

lyst hvor han har truffet ham og uden at der herved er tilføiet Citanten nogen Skade, samt derefter, bag Coulisserne, med sin Haand tildeelt ham nogle Slag paa Øret, hvilke ei heller have foraarsaget nogen Skade. Dette Forhold har Underdommeren formeent ei at kunne hjemles ved den Revselsesret, som Indstevnte, i Henhold til L. 6—5—5, ved Contracten har betinget sig, og da Indstevnte har acquiesceret ved Dommen bliver det alene at undersøge, om Mulcten bør fastsættes høiere end til de 2 Rbd. Sølv, hvortil den ved den paaankede Dom er bestemt.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

9e Aarg. | N. 6.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten

Den 9de November 1849.

Sagen AS. $\frac{293}{42}$ Konstberiderkærling P. Olsen af Odense ctr. Konstberider Hoffmann.

(Sluttet.)

Hensees nu til at Indstevnte, foruden de Slag, som han bag Coulisserne har tilføiet Citanten, ogsaa har paa selve Skuepladsen, i de forsamlede Tilskueres Overværelse sparket til denne, findes det, at Mulcten ei bør fastsættes ringere, end til 15 Rbd. Sølv. Ligesom imidlertid den ved denne Leilighed af Indstevnte mod Citanten udviste Medfart ikke kan betragtes som nogen Mishandling, der kunde berettige Sidstnævnte til at udtræde af sin Lære, saaledes skjønnes det ei heller, at Indstevnte iøvrigt har mod Citanten opført sig paa nogen saadan Maade, der hertil kunde give skjellig Grund; thi vel maa det ansees tilstrækkeligt oplyst, at Indstevnte, efterat han og Citanten vare komne hjem fra den foromtalte Forestilling, har, da Citanten satte ham i Rette for hans Adfærd, i Hidsighed udraabt, at han ved den mindste Feil fra Citantens Side vilde slaae ham for Hjernen, saa at han skulde ligge for hans Fødder, men Indstevnte har stadigen forsikkret, at han i den opbragte Tilstand, hvori han geraadede derved, at Citanten tillod sig at fremkomme med Irettesættelser, ikke tænkte nøiere over de Ytringer, som ved denne Leilighed undslap ham; og da Ret-

ten ei heller finder, at de foranførte, under en heftig Ordstrid fremførte Ytringer kunne antages at indeholde nogen bestemt Udsigelse eller Trudsel, der kan give Citanten Anledning til at befrygte nogen Overlast af Indstevnte, medens han udholder sin Lære hos denne, vil den paastaaede Annullation af Contracten ikke desformedelst kunne finde Sted. I Overeensstemmelse hermed vil den paaankede Politiretsdom, med den ovenantydede Forandring, iøvrigt være at stadfæste.

Processens Omkostninger her for Retten blive efter Omstændighederne at ophæve, ligesom ei heller Procurator d'Auchamp, efter det Udfald Sagen erholder, vil kunne tilkjendes noget Salair.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig og under Sagen har her for Retten ei været Brug for stemplet Papiir.

Thi kjendes for Ret:

Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at den Indstevnte, Konstberider Hoffmann, idømte Mulct bestemmes til 15 Rbd. Sølv.

Processens Omkostninger her for Retten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen ES. $\frac{15}{12}$ Cand. philos. Bernhard Kamphøwener og forhenværende Landsoverrets-Procurator Kamphøwener ctr. Landsoverrets-Assessor Birkedommer og Dr. juris Normann, Ridder af Dannebroge.*)

(En Embedsmand, der sagsøgtes for et af ham, paa hans Embedscontoir, mod Klageren udviist formeentligen fornærmeligt Forhold, efter Omstændighederne, frifunden).

(Paadømt den 4de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag have Klagerne, Cand. philos.

*) Denne Sag er behandlet ved Rettens 2det Vidnekammer.

Bernhard Kamphøwener og forhenværende Landsoverrets-Procurator Kamphøwener, anket over at Indklagte, Landsoverrets-Assessor, Birkedommer og Dr. juris Normann, R. af D., da den forstnævnte af Klagerne den 28de Juni f. A. henvendte sig til ham paa hans Embedscontoir og der overleverede ham, i Egenskab af Øvrighed, en Skrivelse fra den Sidstnævnte af dem, som indeholdt en Protest imod, at en unævnt Mand blev beskikket til Curator for Procurator Kamphøweners mindreaarige Søn, skal med Hensyn til denne Skrivelse have yttret, at det var en Uforskammethed at komme med et saadant Andragende, og, da en Ordvexel herom opstod mellem dem, befalet ham at pakke sig, samt omsider stødt ham ud af Døren. Den paaankede Udladelse have de derfor paastaaet mortificeret, og Indklagte, for sit saaledes udviste Forhold, idømt en passende Straf samt tilpligtet at erstatte dem Sagens Omkostninger.

Sidstnævnte, der har indrømmet at have sagt med Hensyn til fornævnte Skrivelse, at han intet Hensyn kunde tage til en Protest, der var aldeles umotiveret og kun indeholdt en uforskammet Sigtelse imod en Mand i en agtet Embedsstilling, men negtet at have brugt Ordet „uforskammet" i nogen anden Forbindelse eller at have anvendt større Grad af physisk Magt, end der var nødvendig for at bringe Klageren, Cand. philos. Bernhard Kamphøwener, da denne ikke vilde efterkomme hans gjentagne Anmodning om at forlade Contoiret, ud af dette, har paastaaet sig frifunden og tillagt Processens Omkostninger.

Det maa bemærkes, at der i fornævnte Skrivelse fra Klageren, Procurator Kamphøwener, forekommer følgende Yttringer med Hensyn til den unævnte Mand, mod hvis Beskikkelse til Curator for sin mindreaarige Søn han protesterer: „eftersom jeg ikke kan have den Overbeviisning om hans Redelighed og Uegennyttighed, som er en nødvendig Betingelse for at jeg med Rolighed skal kunne see min Søns Anliggender overdragne i

hans Haand. Forøvrigt er fra min Side Intet imod at fratræde det mig af Øvrigheden anbetroede Curatel for min Søn, naar kun dette overdrages til en Mand af almindelig erkjendt Retskaffenhed", og at samme usteunte Mand har ved en inden Kjøge Byting den 7de Febr. d. A. afsagt, af Indklagte i Udskrivt fremlagt, Dom erholdt denne Yttring mortificeret, og Procurator Kamphøwener, for det derved udviste fornærmelige Forhold, anseet med en Mulct af 30 Rbd. Sølv til Kjøge Kjøbstads Fattigkasse.

Da nu Klagerne mod Indklagtes Benegtelse ikke have beviist, at Sidstnævnte har brugt Ordet „uforskammet" i anden Forbindelse, end af ham er indrømmet, og det i denne Forbindelse efter det Foranførte skjønnes at være brugt ikke uden Føie, vil Indklagte med Hensyn til Samme ikke have paadraget sig noget Ansvar.

Med Hensyn til, at der er ført Anke over, at Indklagte har befalet Klageren Cand. philos. B. Kamphøwener at pakke sig ud af hans Contoir, og derefter stødt ham ud af Døren, har Indklagte ved de af ham førte Vidner tilstrækkeligen beviist, at have flere Gange anmodet bemeldte Klager om at forlade Contoiret og først derefter aabnet for ham den Dør, der førte fra dette til en udenfor værende Forsamlingsstue, og endelig, da Sidstnævnte derpaa begyndte at tiltale det tilstedeværende Contoirpersonale, med sin Haand ført ham ud af Døren, uden derved at have anvendt større Grad af physisk Magt end der var nødvendig for at bringe ham ud. Men da det af Indklagte herved udviste Forhold ikke heller skjønnes at være af saadan Beskaffenhed, at det kan medføre noget Ansvar, vil hans Paastand om Frifindelse og om at tillægges Processens Omkostninger, være at tage til Følge.

Det til Sagen henhørende stemplede Papiir har været rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indklagte, Landsoverrets-Assessor Birkedomer og Dr. juris Normann, R. af D., bør for Klagernes, Cand. philos. Bernhard Kamphøwener og forhenværende Landsoverrets-Procurator Kamphøweners Tiltale i denne Sag fri at være. Derimod bør de Sidstnævnte, Een for Begge og Begge for Een, betale Indklagte Processens Omkostninger med 4 Rbd. 90 ß. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{638}{40}$ Urtekræmmer F. S. Boye eller nu hans til Skiftebehandling opgivne Bo ctr. Glashandler Frederik Fritzche og Enken Heckscher.

(En Deel af et paastevnt Regningskrav afviist, som værende udenfor Forligsklagen. Spørgsmaal om der kunde antages at paahvile en Indstevnt solidarisk Ansvar med Hensyn til et af Citanten paastevnt Beløb).

(Paadømt den 4de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning af 24 Sept. 1840 søger Citanten, F. S. Boye, de Indstevnte, Glashandler Frederik Fritzche og Enken Heckscher, tilpligtede in solidum at betale ham 194 Rbd. 5 Mk. 5 ß. Repræsentativer som de, den Første som Hovedbebitor, og den Sidste, som Selvskyldner Cautionist, skulle være ham skyldig for Udlæg til Indløsning af Effecter m. v. den forstnævnte Indstevnte tilhørende, med Renter fra Forligsklagens Dato samt Sagsmaalets Omkostninger skadesløst. Under Proceduren er denne Fordring af Citanten nærmere opgjort saaledes, at der tilkommer ham:

for at indløse endeel pantsatte Assistentshuussedler og en værdifuld Brystnaal . . . . 331 Rbd. 1 Mk. 13 ß.

Transport	331 Rbd.	1 Mk.	13 ß.
for at indløse de paa Assistentshuset pantsatte Effecter med Renter. .	233 —	3 —	13 —
i Omkostninger ved de for Indstevnte Fritzches Regning paa en Auction bortsolgte Ting	4 —	4 —	1 —
for bekomne Varer og contante Penge til Rest	43 —	4 —	3 —
	613 —	1 —	14 —
men hvorpaa er betalt	433 —	„ —	11 —
saaat det endelige Beløb der fordres udgjør	180 Rbd.	1 Mk.	3 ß.

Forsaavidt nu de for bekomne Varer og contante Penge til Rest fordrede 43 Rbd. 4 Mk. 3 ß. angaaer, da maa dette Beløb antages at være udenfor de til Forligelsescommissionen udtagne Klager, der udgjøre Fundamentet for nærværende Søgsmaal; thi ligesom Hovedklagen mod Indstevnte Enken Heckscher opgiver som Grund for den hende formeentlig paahvilende Forpligtelse, at hun som Selvskyldner har, indtil et Beløb af 200 Rbd. Sedler, caveret for sin Svigersøn, Glashandler Fr. Fritzche, og det af Citantens egen Fremstilling under Sagen er klart, at denne Caution i hvert Fald kun skal være indgaaet i Anledning af det Udlæg, der er skeet til nogle pantsatte Effecters Indløsning, saaledes er og i den, saavel imod hende, som mod Indstevnte Fritzche rettede Continuations Klage Gjenstanden for Søgsmaalet opgivet at være, hvad der skyldes for Udlæg til Indløsning af Effecter m. v. under hvilken sidste Tillægsbenævnelse kun de Udgivter skjønnes at kunne ansees indbefattede, der staae i Forbindelse med de til Indløsningen foregaaede Udlæg, men derimod ikke Gjeldsfordringer, der reise sig fra en ganske forskjellig Skyldaarsag. I Overeensstemmelse hermed vil altsaa Sagen med Hensyn til denne Post være at afvise.

Hvad dernæst de, efter Fradrag af dette Beløb, resterende 136 Rbd. 3 Mk. S. og T. betræffer, da maa de Erindringer, der tidligere ere fremkomne mod Størrelsen af dette Krav for Indstevnte Fritsches Vedkommende ansees forfaldne ved de af Citanten fremlagte, af Fritsche meddeelte, Breve, og forsaavidt han har formeent, at han desuagtet ei skulde kunne være pligtig at tilsvare det fordrede Beløb, fordi der, ved en meer hensigtsmæssig Realisationsmaade af de indløste Panter, formeentligen vilde være erholdt et saadant Provenu der fuldkomment vilde have dækket de havte Udgivter, kan denne hans Formening, der ikke har nogen Hjemmel i de fra hans Side tilveiebragte Oplysninger, ikke komme i nogen Betragtning.

Som Følge heraf, og da det er in confesso, at Indløsningen skete for Indstevnte Fritsches Regning, hvoraf flyder, at det opstaaede Tab maa tilsvares af ham, vil han altsaa ikke kunne undgaae at udrede de forommeldte 136 Rbd. 3 Mk. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra Dato af den mod ham udtagne Forligsklage, den 31te Aug. 1840, indtil Betaling skeer, hvilke Beløb imidlertid, da Citanten under Sagens Drift har opgivet sit Bo til Skiftebehandling, ville blive at tilkjende Boet.

Det staaer saaledes tilbage at undersøge, om Indstevnte Enken Heckscher kan antages at være solidarisk ansvarlig tilligemed Indstevnte Fritsche for det ovennævnte Beløb. Hun har selv forklaret, at hun, der er Svigermoder til Indstevnte Fritsche, af Citanten blev underrettet om den skete Indløsning, og at han ved denne Leilighed forestillede hende, at endeel af de indløste Panter være hendes Datter tilhørende, der gjerne ønskede det meste conserveret for sig, samt i denne Anledning anmodede hende at godtgjøre ham hans Udlæg, imod at faae Panterne udleverede, forsaavidt nogle ei allerede vare solgte, og at hun omsider lovede, at naar hun fik en Sum ind, hvilken hun ventede, vilde hun, indtil et Beløb af 200 Rbd., indløse Panterne hos ham, for

at conservere dem enten for sig selv eller for sin Datter. Ligesom nu efter denne Fremstilling en saadan Forpligtelse, som den omqvæstionerede, ingenlunde kunde paahvile Indstevnte Enken Heckscher, saaledes skjønnes det ei heller, at de afgivne Vidneforklaringer ere af en saadan Beskaffenhed, at de kunne tjene til at danne noget Beviis mod hende. Det fortjener i denne Henseende at bemærkes, at Vidnerne kun, hver for sig, under Samtaler, som de leilighedsviis havde med den tidtnævnte Indstevnte, have paahørt hendes Yttringer i den forommeldte Anledning, at disse Yttringer, efter Vidnernes Forklaringer, væsentligen gik ud paa, at hun selv, mod Betalingen af den forommeldte Sum, vilde tiltræde Besiddelsen af Panterne, hvorved maa erindres, at det kun er en Ubetydelighed, der heraf endnu henstaaer urealiseret, og at hun kun paatog sig Betalingen, naar en Sum, som hun ventede at erholde, virkelig indløb.

Efter de saaledes forhaandenværende Omstændigheder finder Retten ikke, at der i den omqvæstionerede Anledning kan paahvile hende nogen Forpligtelse, og hun vil desaarsag for Citantens Tiltale i denne Sag være at frifinde.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Procuratorerne Nyholm og Lange ville hver især være at forelægge en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse, til at foranstalte afskrevne paa behørigt stemplet Papiir, Førstnævnte Citantens Skrivelse af 16de Novbr. 1840, der maa betragtes som Indlæg, og Sidstnævnte hans Indlæg af 22de Novbr. 1840, 8de Marts 1841 og 5te Juli s. A.

Iøvrigt er ingen Overtrædelse af Stempelpapiirslovgivningen under Sagen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til det paastevnte Regningskrav af 43 Rbd. 4 Mk. 3 ß. S. og T. afvises Sagen. Iøvrigt bør Indstevnte,

Glashandler Frederik Fritzhe, til Citanten, Urtekræmmer F. S. Boye eller nu hans til Skiftebehandling opgivne Bo betale 136 Rbd. 3 Mk. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 31te Aug. 1841 indtil Betaling skeer, hvorimod Indstevnte, Enken Heckscher bør for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Adfærd efter Loven.

Procuratorerne Nyholm og Lange forelægges hver især en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse, til at foranstalte afskrevne paa behørigt stemplet Papir, Førstnævnte Citantens Skrivelse af 16de Novbr. 1840, der maa betragtes som Indlæg, og Sidstnævnte hans Indlæg af 22de Novbr. 1840, 8de Marts 1841 og 5te Juli s. A.

Sagen $\frac{340}{42}$ Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestanterne Christopher Larsen Sichlow og Peter Hansen Sand.

(Straf for 2den Gang begaaet Løsgjængeri og voldeligt Overfald. — Anvendelse af Frd. 21de Aug. 1829 § 3 og Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, deels for 4de Gang begaaet Løsgjængeri, deels for gjenstridigt og fornærmeligt Forhold mod Politiets Betjente.)

(Paadømt den 5te Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende Sag af Arrestanterne Christopher Larsen Sichlow og Peter Hansen Sand vedgaaet, at de, der begge af Politiet vare afleverede til Fattigvæsenet med Betydning, at de ved at forlade sammes Forsorg, uden forud at have godtgjort lovligt Erhverv og erholdt Tilladelse dertil, vilde paadrage dem Straf for Løsgjængeri, have Søndagen den 13de Marts sidstleden fundet Leilighed til at undvige fra Tvangsarbeidsanstalten paa Ladegaarden, hvor de ifølge Fattigvæsenets Politicommissions Kjendelse vare hensatte, og derefter have be-

givet dem her ind til Staden, hvor de af Politiet ere blevne anholdte.

Arrestanten Sichlow sigtes dernæst for, at han under et samme Dags Aften imellem ham og Arbeidsmand Kohl paa Gaden opkommet Klammeri har, da denne kastede ham til Jorden, med en Kniv bibragt ham et Saar i Maven, hvilket dog efter kort Tids Forløb er blevet helbredet uden at efterlade sig farlige Følger. Vel har Arrestanten stadigen negtet at have gjort sig skyldig i dette ham imputerede Forhold, men denne Benegtelse vil ikke kunne tillægges nogen Vægt, naar hensees til, at Arbeidsmand Stallerup, der var i Følge med Kohl, har forklaret, at Sidstnævnte intet Saar havde, umiddelbart før han geraadede i Strid med Sichlow, men, uden at have været i Uenighed med nogen Anden, strax derpaa befandtes saaret; at Student Schmidt har udsagt, at han, dengang Kohl kastede Sichlow til Jorden, hørte Sidstnævnte yttre: „Saa Du er af dem, der bruge Knive," hvortil den Anden svarede: „Nei, det er Dig, der har stukket mig med en Kniv i Livet," og derefter saae, at Kohl virkeligen var saaret, men at Sichlow intet Saar havde erholdt, at Skomagersvend Warthou har bevundet, at Arrestanten strax efter Gjerningen før ham udlod sig med, at han tog sin Kniv og jog den ind i Livet paa den anden Person, og endeligt, at det ved Arrestantens Anholdelse blev bemærket, at han kastede Noget fra sig, og at en Kniv er funden liggende i Gaden, som Arrestanten vel ikke har villet vedkjende sig, men uden at han har kunnet give nogen fyldestgjørende Forklaring om, hvad det var, han kastede fra sig, ligesom ogsaa en af Arbeiderne paa Ladegaarden har gjenkjendt Kniven som sin, med Bemærkning, at han nogle Dage før Arrestantens Undvigelse fra Ladegaarden havde laant ham samme, uden at have erholdt den tilbage.

Endeligt imputeres det Arrestanten Sichlow, at han efter

Anholdelsen og efter at være sat under Politibetjent Knudsens Opsyn, har, da denne vilde hindre ham i at undløbe, grebet ham i Brystet samt slaaet ham med knyttet Haand i Ansigtet, saa at hans Næse og Mund derved kom til at blode, og vel har Arrestanten ogsaa modsagt Rigtigheden af denne Sigtelse, men ved Knudsens eget Vidnesbyrd, i Forbindelse med hvad der af Politibetjentene Chr. Petersen, Saltoft og Egholm eedeligen er bevundet, maa der herfor antages at være tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis.

Da Arrestanten Sichlow, der er over criminel Lavalder, blandt de mange ham overgaaede Straffedomme ogsaa er for Løsgjængeri og Fornærmelser mod Politiet ved Kjøbenhavns Politiret den 18de Novbr. 1840 anseet med Straf af 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, bliver han nu for anden Gang forøvet Løsgjængeri, i Medfør af Frd. 21de Aug. 1829 § 3, og for voldeligt Overfald, i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3, 4 og 16, at ansees med en Straf, der i det Hele passende skjønnes at kunne bestemmes til 2 Aars Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus.

Hvad dernæst Arrestanten Peter Hansen Sand betræffer, der, foruden det forommeldte, ham overførte, Løsgængeri, endvidere tiltales for at have den samme Aften, han undveg fra Ladegaarden, bibragt et offentligt Fruentimmer et Stik med en Kniv i Underlaben, da er der, mod hans vedholdende Benegtelse, ikke herfor præsteret noget tilstrækkeligt Beviis, ligesom det og efter de Forklaringer, der haves om det Passerede, er antageligt, at Arrestanten har paa den ommeldte Tid været i en saadan Grad beskjenket, at han ikke har vidst, hvad han foretog sig. Derimod er det tilstrækkeligt oplyst, at han ved sin Anholdelse af Politiet den næste Dag har viist en gjenstridig og fornærmelig Opførsel, der hverken kan undskyldes ved den noget beskjenkede Tilstand, hvori Arrestanten har befunden sig,

da denne efter Vidnernes Forklaring ei var saa betydelig, at den udelukker Tilregnelighed, eller ved den, paa Grund af hans støiende og urolige Forhold, mod ham af Politiet brugte Fremfærd.

Arrestanten, der er over criminel Lavalder og som oftere har været straffet, blandt Andet ifølge Kjøbenhavns Politirets-dom af 21de Novbr. 1840, for 3die Gang forøvet Løsgjængeri, med 1 Aars Forbedringshuusarbeide, vil altsaa nu, for atter at have gjort sig skyldig i denne Forseelse og for sit mod Politiet udviste fornærmelige Forhold, være at ansee efter Frd. 21de Aug. 1829 § 3 og Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, og findes Straffen efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til 3 Aars Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus.

Arrestanterne ville derhos, Enhver for sit Vedkommende, have at udrede alle af Actionen flydende Omkostninger, saavelsom Salair til Procuratorerne Baastrup og Secretair Stahlfest, til Enhver især, med 5 Rbd. Sølv, af hvilket Salair Enhver af Arrestanterne tilsvare det Halve.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanterne Peter Hansen Sand og Christopher Larsen Sichlow bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus, den Første i 3 Aar, og den Anden i 2 Aar, samt Enhver for sit Vedkommende betale alle af Actionen flydende Omkostninger, saavel som Salair til Procuratorerne Baastrup og Secretair Stahlfest, til Enhver især, med 5 Rbd. Sølv, af hvilket Salair Enhver af Arrestanterne tilsvarer det Halve.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{41}{42}$ Procurator Petersen Actor ctr. Arrestanten Christian Jensen af Kyndbye.

(Anvendelse af en arbitrair Straf af 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for Afgiggelse af falsk Vidnesbyrd for Retten, idet den i Almindelighed for denne Forbrydelse fastsatte Straf, paa Grund af de oplyste Omstændigheder, fandtes uanvendelig.)

(Paadømt den 5te Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Horns Herreds Extraret hertil indankede, Sag, tiltales Arrestanten Christian Jensen af Kyndbye, der er født i Aaret 1805 og som forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, for at have afslagt og beediget en urigtig Forklaring.

Det er i saa Henseende tilstrækkeligt oplyst, at han, under en mellem Kromand Jørgen Kryger og Huusmand Peder Christophersen af Skullelev verserende Injuriesag, har i Politiretten den 13de April d. A., som Vidne, udsagt, aldrig at have til noget Menneske omtalt, at han, den Dag Ildløsen kom paa i Skullelev f. A., skulde have lagt i Lars Jacobsens Halmbod sammesteds, hvorhos han specielt har benegtet, at have nogensinde til Huusmand Knud Larsen i Skullelev omtalt Noget, som kunde give denne Anledning til at troe, at Vidnet skulde have lagt i den ommeldte Halmbod, og han har, efter foregaaende Formaning til Sandhed, bekræftet Rigtigheden af denne Forklaring med sin Eed. Senere har han imidlertid maattet vedgaae, at denne Forklaring er urigtig, idet han har erkjendt, virkeligen at have til Knud Larsen og Andre brugt den omqvæstionerede Udladelse, men derhos dog stadigen har paastaaet, at han ei mindedes at have yttret sig saaledes til Knud Larsen og desaarsag, da han vidste at han ei havde ligget i Halmboden, benegtede saadant under det over ham, som Vidne, afholdte Forhør. Med Hensyn til det Arrestanten i denne Anledning paahvilende Strafansvar bliver det at mærke, at han under

den forommeldte Injuriesag var opgivet som den, der først skulde have udbredt det af Kromand Kryger paaankede fornærmelige Rygte om at han skulde have foranlediget Ildebranden i Skallelov afvigte Aar, idet nemlig Arrestanten skulde have udladt sig med at have, under sit Ophold i Lars Jacobsens Halmbod, i Nærheden af det Sted, hvor Ilden begyndte, seet Kroemand Kryger gaae og komme under mistænkelige Omstændigheder. Det er altsaa klart, at Arrestanten havde den største Interesse i Sagen, idet han nemlig, ved at indromme Rigtigheden af dette Opgivende, udsatte sig for at blive draget til Ansvar for disse Beskyldninger. Men under denne Sagens Stilling havde det været Underdommerens Pligt, at gjøre Arrestanten opmærksom paa de Indsigelser, som navnlig L. 1—13—17 hjemlede ham i Henseende til det ham afæskede Vidnesbyrd. Den saaledes begaaede Forsømmelse maa have til Følge, at Arrestanten ei vil kunne ansees med den i Almindelighed for falsk Vidnesbyrds Afæggelse fastsatte Straf, hvorimod Arrestanten for det Misbrug af Eden, hvori han har gjort sig skyldig, vil være at ansee med en arbitrair Straf, der efter Omstændigheder passende skjønnes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ligesom han og vil have at udrede alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen fastsatte Salairer til Sagførerne, hvis Størrelse billiges. Saa vil han og i Salair til Procuratorerne Petersen og Christensen her for Retten have at udrede, til Enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Christian Jensen af Ryndbye bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstings-

dommen ved Magt at staae. I Salarium til Procuratorerne Petersen og Christensen her for Retten betaler Arrestanten, til Enhver især, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Nedenstaaende Sag, der i sin Tid vakte megen Opmærksomhed, meddele vi herved udenfor den sædvanlige chronologiske Orden, i hvilken vi sædvanligen pleie at optage de paadømte Sager.

Sagen $\frac{615}{42}$ Procurator Bang Actor ctr. Arrestantinden Gride Jensdatter, Sømand Peter Johan Mathiesens Hustru, af Dragøe.

(Anvendelse af Lovens 1—19 -7, 2det Membrum.)

(Paadømt den 22de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Amager Birks Extraret hertil indankede Sag, er det ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestantinden Gride Jensdatter, Sømand Peter Johan Mathiesens Hustru af Dragøe, der er 47 Aar gammel og som forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, har om Formiddagen den 12te Mai d. A., omtrent Kl. 8, med et Par Frictions-Svovlstikker, som hun tog i Kjøkkenet, begivet sig op paa Loftet, og efterat have antændt den ene af disse Svovlstikker, ved at stryge den mod Muren, sat Ild i noget under Taget henliggende Halm, hvorefter hun atter har begivet sig ned i Stuen til sine Døttre og rolig sat sig ned, indtil der kort efter skete Anskrig paa Gaden om den udbrudte Ild. Det er fremdeles oplyst, at ved den saaledes iværksatte Ildspaasættelse, ikke blot det antændte Sted, hvoraf den ene Halvdeel eiedes af Arrestantinden og hendes Mand og den anden af hendes Søster og dennes Mand, aldeles afbrændte, men at i det Hele 18 Huse i Dragøe

ved Branden bleve lagte i Aske, ligesom og tillige en betydelig Deel, forskjellige Personer tilhørende, Løsøre blev et Rov for Luerne. Arrestantinden har stadigen forsikkret, at hun ei er istand til at opgive noget Motiv til den foretagne Ildspaasættelse, idet hun i Gjerningens Dieblik var sig aldeles ubevidst, kun at det forekom hende, at hun ei kunde lade det være. Det maa ogsaa ved de afhørte Deponenters Forklaringer ansees tilstrækkeligt constateret, at Arrestantinden periodeviis befinder sig i en aldeles sindsforvirret Tilstand, og at hun allerede tidligere, for flere Aar tilbage, har i saadan Forfatning søgt at bringe sig selv af Dage, samt gjort Forsøg paa at drukne et af sine Børn, da dette var 4 Uger gammelt. I Henhold til de saaledes fremkomne Oplysninger har det Kongelige Sundheds-Collegium, efterat have gjennemgaaet Sagens Acter, erklæret, at Arrestantinden maa antages at have, i det Dieblik hun forøvede Ildspaasættelsen, befundet sig i en saadan Tilstand af periodisk Sindsforvirring, der udelukker Tilregnelighed, hvorhos det nævnte Collegium har bemærket, at det ikke er saa ganske sjeldent, at slige Personer efter et Anfald tydeligen erindre sig, hvad de under dette, i en Art af Bevidstløshed, have foretaget. Det maa desaarsag billiges, at Arrestantinden ved den paaankede Dom ei er idømt nogen Straf eller er gjort ansvarlig for den ved hendes ufrivillige Handling afstedkomne Skade, men at derimod Bestemmelserne i Lovens 1—19—7 andet Membrum ere bragte til Anvendelse paa hende, ligesom ogsaa Actionens Omkostninger, hvorunder der ikke findes Anledning til at nedsætte Størrelsen af de Sagførerne ved Underretten tilkjendte Salairer, ere rettelig paalagte det Offentlige*). De Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Bang og Secretair Schønberg, tilkommende Salairer, der bestemmes for den Første til 8 Rbd. Sølv og for den Sidste til 5 Rbd. Sølv, ville ligeledes være at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

De Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Bang og Secretair Schønberg, tilkommende Salairer, til Førstnævnte 8 Rbd. Sølv og til den Sidste 5 Rbd. Sølv, udredes af det Offentlige.

*) Forsaavidt Actionsomkostningerne ere paalagte det Offentlige og ikke Arrestantinden, er denne Sag ikke uvigtig i juridisk Henseende, navnlig med Hensyn til Læren om den Sindssvage paahvilende Erstatningspligt.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 7—8.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten

Den 16de November 1842.

☞ Da vi fra flere Sider ere blevne anmodede om alt nu in extenso at meddele den, sidstafvigte Mandag, af Hof- og Stadsretten paakjendte Sag mellem Generalgouverneur v. Scholten og Major Magens, have vi ikke troet at burde undlade at opfylde denne Begjering, medens vi dog, saavel paa Grund af nysnævnte Sags store Vidtløftighed, som den ringe Tid, der siden i Mandags har været til vor Disposition, maa bede vore Subscribenter undskylde, at nærværende Dobbeltnummer af „Juridisk Ugeskrivt“ tilhændekommer dem senere end sædvanligt. Den eneste Bemærkning vi med Hensyn til Sagen skulle tillade os, er den, at Major Magens, umiddelbart efter Dommens Afsigelse, har erklæret Appel til Hoiesteret.

Sagen $\frac{421}{41}$ Generalmajor P. v. Scholten, Generalgouverneur over de danske vestindiske Øer, Storkors af Dannebrogen p. p., ctr. Major og Landfoged paa St. Jan, Joachim Melchior Magens.

(Mortification paa og Mulct for fornærmelige Udladelser imod Generalgouverneuren over de dansk-vestindiske Øer, fremførte i en Klage til Hs. Majestæt Kongen.)

(Paadømt den 14de November 1842.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Generalmajor P. v. Scholten, Generalgouver-

neur over de danske vestindiske Øer, Storkors af Dannebroge o. p., har under nærværende Sag, efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen og derefter under 17de Juli f. A. udtagen Stevning, paastaaet de af Indstevnte, Major og Landfoged paa St. Jan, Joachim Melchior Magens, i en til Hs. Majestæt Kongen indgiven Klage af 9de April 1840, om og imod Citanten, fremførte ærekrænkende og fornærmende Udladelser kjendte døde og magtesløse, saa at de ikke komme Citanten til Skade paa Embede, gode Navn og Rygte, samt at Indstevnte for sit brugte Forhold ansees med en meget alvorlig Straf efter Lovens Strenghed. Endelig har han paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Processens Omkostninger skadesløst.

Derimod har Indstevnte paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og paa samme Maade tilkjendt Sagens Omkostninger.

Foreløbigen maa det bemærkes, at det i Anledning af det ovennævnte Klageskrift ved en under 29de April 1840 afgiven allerhøieste Resolution blandt Andet blev bestemt, at Hs. Majestæt Kongen Intet havde imod, at Citanten, i Overeensstemmelse med sit desangaaende yttrede Ønske og i Analogi af Frd. 27de Septbr. 1799, anlagde Sag mod Indstevnte for de af denne mod Citanten fremsatte Beskyldninger, samt at han ved Trykken lod bekjendtgjøre Indstevntes Klage, og Indstevnte har derefter, paa given Opfordring, erklæret, at han maatte foretrække, at den Sag, Citanten maatte ville anlægge imod ham, behandledes og paadømtes ved nærværende Ret.

Af det omhandlede Klageskrift har Citanten betegnet, som injurierende, de Beskyldninger og Sigtelser det formeentligen indeholder imod ham, især deelsesheds forsaavidt betræffer forskjellige, navnligen i Aarene 1828 og 1829 samt 1837—38, tildeels i Embeds Medfør, af ham foretagne Handlinger, ved hvilke Indstevnte omtaler sig som forurettet, saavelsom angaa-

inde de Motiver, der have fremkaldt disse Handlinger, samt endvidere med Hensyn til, at Citanten, ifølge Indstevntes Insinuationer, skulde have tilsidesat sine Embedspligter ved at have begunstiget eller seet igjennem Fingrene med Sørøverier, begaaede i de vestindiske Farvande, og Udrustninger, foretagne paa St. Thomas til Beforbring af Slavehandelen.

Klageskriftets Rubrum intimerer med en Besværing over den vestindiske Regjering, og navnlig over Citanten, for den Indstevnte i Aaret 1837, som han har udtrykt sig, tilføiede Ærekrænkelse og Forurettelse ved Suspension og criminel Action efter en falsk Klage fra J. D. Moore. Efter at have bemærket, at den mod Indstevnte i denne Anledning anlagte Sag er afgjort ved en Høiesteretsdom,*) har Citanten først fremhævet en i Klagen indført Passus af et Andragende af 31te December 1837, som Indstevnte siger at have indgivet til Kong Frederik den Sjette, og hvori det, efter at han har tilkjendegivet, at det var hans Hensigt, efter først at være frikjendt i den ovennævnte Sag, da at anraabe om den Kongelige Retfærdighed, derefter hedder: „Som Dannerfolkets Konge vil De jo, at end „ikke den ringeste Undersaat skal uforskyldt trykkes. Jeg skal „da og komme frem for Verden og vise Aarsagerne til det ube„hagelige Forhold, som i flere Aar har fundet Sted imellem „Generalgouverneur v. Scholten og mig.“ Endvidere fremhæver Citanten Klageskriftets pag. 4, hvor Indstevnte, efterat have omtalt ovennævnte Action og i Forbindelse dermed staaende Suspension, yttrer: „Det kan desaarsag vist ikke forekomme „Deres Majestæt eller nogen Retsindig paafaldende, at jeg „nærer bittre Følelser imod Generalgouverneur v. Scholten for „dette sit fornyede, men og det mest ærekrænkende, Forhold

*) Ved denne blev, som bekjendt, Indstevnte frifunden for Justitiens ubeføiede Tiltale.

„imod mig; jeg siger fornyet, thi hans hele Adfærd imod mig „i en Række af Aar har kun været Krænkelser og Tilsidesæt„telser,“ samt pag. 22, hvor Forfatteren, efter først nærmere at have omhandlet den mod ham i fornævnte Sag udstedte Actionsordre og efter at have berørt en Anmodning, han havde gjort Missionsdirecteur Sybrecht, om fra St. Jan at forflytte Missionair Schmidtz, vedbliver: „For en saadan simpel Begje„ring, thi dette er beviist under Sagen at have været Tilfæl„det, er jeg crimineret; ja det synes næsten utroligt, at den „vestindiske Regjering har endog modtaget Moores senere Klage „over dette mit Forlangende til Sybrecht, betræffende Schmidtz, „men fremsat i krænkende Udtryk, uden dertil at være bemyn„diget af Sybrecht, og beordret mig til personligt Møde for „Raadet, til at svare paa den fremlagte Beskyldning, Alt for „at krænke mine Følelser,“ og endelig pag. 22—23, hvor det hedder: „Og spørges nu, allernaadigste Konge! hvorfor er jeg „bleven saa haardt og uretfærdigt behandlet, kan Svaret kun „blive, at jeg som beskikket Landsfoged paa St. Jan har, efter „aflagt Embedseed, troligen villet opfylde mine Pligter. En „sørgelig Skjebne for den redelige Embedsmand i Vestindien, „der har det Uheld at mishage Generalgouverneur v. Scholten, „som jeg allerunderdanigst formener har under den hele Sag „ladet sig henrive af private Følelser, der ei burde motivere „nogensomhelst Øvrighed i Forvaltningen af dens Functioner.“ Ved samtlige ovenciterede Yttringer har Citanten formeent, at Indstevnte maa have paadraget sig Ansvar, in specie fordi han har imputeret Citanten, at han som Medlem af Regjeringen har truffet Foranstaltninger for at krænke Indstevntes Følelser og fordi han har udledet Citantens Embedshandlinger af Partiskhed, idet han har fremstillet sin Skjebne, saaledes som han har skildret den, som en Følge af det Uheld, at mishage Citanten, og beskyldt denne for i den hele Sag at have ladet

sig henrive af personlige Følelser med Tilsidesættelse af Embedspligt.

I den derpaa følgende Deel af Klageskriftet, hvor Indstevnte, som han i Klagens Rubrum siger, har tilladt sig at udhæve Adskilligt af Citantens øvrige Forhold imod ham og de Omstændigheder, der ere forefaldne paa de dansk-vestindiske Øer og komne i Berørelse med hans Embedsstilling og indvirket paa Citantens paaklagede Adfærd imod ham, har Citanten villet finde, som han har udtrykt sig, tvende Classer af Injurier, idet der ved Citantens øvrige Forhold mod Indstevnte skal være sigtet deels til nogle Generalgouvernements Resolutioner, afgivne i 1828 og 1829, med hvilke Indstevnte var misfornøiet, og deels til det mellem Parterne Forefaldne, da Indstevnte i 1829 havde, som Citanten siger, gjort Mine til at ville fremstaae som Klager imod ham, og naar der endeligen tales om Omstændigheder paa de danske-vestindiske Øer, som skulde have indvirket paa Citantens paaklagede Adfærd imod Indstevnte, skal Klagen efter Citantens Formening vise, at dermed er meent den Indulgents med Sørøveriet og Slavehandel, som ovenfor er berørt.

Hvad nu betræffer den første af de ovennævnte Hovedklasser, hvorunder Citanten henfører de paaklagede Injurier, da har Citanten, efter først at have omtalt, hvorledes Indstevnte, ifølge et den 20de Februar 1830 emaneret allerhøieste Rescript om flere Gjenstande, vedkommende Administrationen paa St. Thomas, var bleven udnævnt til Landsfoged paa St. Jan, efterat han, der paa sidstnævnte Øe var Auditeur og Advocatus regius, siden 1826 havde været constitueret som Medlem af det Kongelige Raad og Kongelig Bogholder sammesteds, da det ved bemeldte Rescript blev bestemt, at disse Embeder ikke, som hidtil, maatte være forenede, samt at Indstevnte i sin Klage besværer sig over denne sin Forflyttelse som over en af Citanten begaaet

Brøde, fremhævet udførligt af hvad Klagen indeholder om de Berøringer i Embeds Forhold, som i 1828 og 1829 fandt Sted imellem Parterne og som i sidstnævnte Aar skal have fremkaldt den Beslutning hos Indstevnte, at klage over Citanten, hvilken han dog atter opgav paa Grund af et, som Citanten siger, foregivet Forlig.

Som henhørende til bemeldte Klagens Afsnit har Citanten saaledes citeret de pag. 23—24 forekommende Yttringer: „Allerede i 1829 vilde jeg og saaledes have traadt frem med Klage „over Generalgouverneur v. Scholten, for at have officielt „truet mig med Suspension fra de Embeder, jeg da beklædte, „som constitueret 2det Medlem af det Kongelige Raad og Kongelig Bogholder“ — samt det i Forbindelse hermed staaende: „Denne Trubsel var og, allernaadigste Konge! en Selvfølge af „at jeg ligeledes da vilde efter Eed iagttage mine Pligter, i „Forbindelse med andre af mine Embedsforhandlinger, som „havde mishaget Generalgouverneuren,“ saavelsom hvad der derefter siges om at Citanten i Juli 1829 „ved et Misgreb af sin Magt“ skulde have bevirket, at Indstevnte maatte frafalde sit Forsæt at klage over ham og om at det Forlig, der omtales ved denne Leilighed desuagtet at være indgaaet med Citanten, vilde være troligen holdt fra Indstevntes Side, uagtet Citanten havde bevirket, at Kongen fratog ham hans forrige Embeder og flyttede ham til St. Jan, samt endeligen, at Indstevnte ikke igjen skulde været optraadt mod Citanten, hvis denne ikke ved „dette sidste Skridt“ (Suspensionen og Actionen efter Moores Klage) havde krænket og forurettet ham.

Citanten har dernæst gjort opmærksom paa, hvad der pag. 25, efterat det ovennævnte Rescript af 1830 er omtalt, siges om at den hoisalige Konge ikke i fjerneste Maade ahnede, at Indstevnte, ved at blive udnævnt til Landsfoged paa St. Jan, „faldt som et Offer for en tro og redelig Embedsforvaltning“

samt følgende l. c. forekommende Passus: „Da jeg stedse kun „har havt een Mening om Embedseedens Hellighed, har jeg ikke „troet mig nogensinde beføiet til, og i hvilkensomhelst Stilling, „at lempe min Samvittighed efter Omstændighederne og tie „til eller handle saaledes, som kunde behage Andre, eller være „til min Fordeel, naar jeg følte, at det var min ufravigelige „Pligt, at tale eller handle som jeg har gjort", hvortil der knyttes en Beretning om en Samtale, Citanten i Octbr. Maaned 1828 skal have havt med Indstevnte, hvorunder Forstnævnte skal have tilkjendegivet Indstevnte, at han paa en ufordeelagtig Maade havde omtalt ham for Kong Frederik den 6te, samt at han ikke skulde have den af ham attraaede Post som Raadsmedlem og Bogholder, men derimod være Landfoged paa St. Jan, ligesom Indstevnte omtaler et Brev, han i denne Anledning havde tilskrevet Citanten for at „røre hans Hjerte" og bevæge ham til at virke for, at Indstevnte erholdt den ovennævnte, af ham attraaede, Ansættelse, og derpaa pag. 28 vedbliver saaledes: „men Udfaldet har desværre godtgjort, at saa„vel disse mine Bestræbelser, som at jeg har ydmyget mig for „ham, have været forgjeves, idet han dog har udført sit For„sæt, at jeg skulde være Landfoged paa St. Jan, for at vise „Verden, at man ei paa de danske vestindiske Øer bør som „Embedsmand have en anden Mening end hans".

De saaledes af Klagen udpegede Steder, saavel i og for sig betragtede, som i deres indbyrdes Sammenhæng, har Citanten betegnet som en Række af Injurier mod ham, idet han heri har fundet en Tilkjendegivelse af, at det skulde have mishaget Citanten, at Indstevnte handlede efter Eed og Pligt, at Citanten havde villet, at Indstevnte skulde lempe sin Samvittighed efter Omstændighederne og at Citanten havde opoffret Indstevnte, for at vise Verden, at man ikke paa Øerne tør være af en anden Mening end han.

For, som det derefter pag. 29 hedder, at oplyse Hans Majestæt om, hvorlidet han fortjener det ovenberørte, ham af Citanten givne, ufordeelagtige Vidnesbyrd, som skal have gaaet ud paa, at han var „herskesyg, vranten og en for underordnede Embedsmænd ubehagelig Øvrighedsperson", giver Indstevnte derefter i sin Klage pag. 29—58 en Fremstilling af nogle af ham, i Qvalitet af Medlem af det Kongelige Raad paa St. Thomas, foretagne Handlinger i Anledning af en for Sørøveri til Øen St. Christopher opbragt Skonnert las damas Argentinas, af hvis Besætning 4 Mand bleve hængte paa St. Thomas og 28 paa forstnævnte Ø, hvilken han ledsager med Besværinger over Citantens i Anledning af disse hans Handlinger afgivne Resolutioner samt med Bemærkninger om disses Characteer overhovedet. Forsaavidt nu hine Resolutioner især deleshed angaaer Indstevntes udviste Fremgangsmaade, har Citanten omtalt hans Besværinger desangaaende under den herombandlede Hovedclasse af Indstevntes formeentlige Injurier imod ham.

Efter den i Klagen loc. cit. med dertil hørende Bilage givne Fremstilling af det i Anledning af den ovennævnte Sørøversag paa St. Thomas Passerede, havde den constituerede Politimester Kjellerup den 25de Aug. 1828 anholdt og begyndt et Forhør over en til St. Thomas ankommen Person, ved Navn Beaupré, hvilket blev fortsat de to paafølgende Dage, og hvorunder det viste sig, at han havde henhørt til den fornævnte Skonnerts Besætning, ligesom der endvidere hos ham forefandtes endeel mistænkelige Koster. Da Politimesteren ikke om det i denne Anledning ved Politiretten Forefaldne uopholdeligen havde gjort Indberetning, foranledigede dette, at Justitsraad Dons og Indstevnte, som Medlemmer af det Kongelige Raad, til hvem den høieste Autoritet i ikke militaire Sager i Gouverneur Søbøtkers Fraværelse var overdragen, dog saaledes, at ikkun de løbende, saavelsom de aldeles uopsættelige,

Sager af Samme kunde afgjøres, i en Skrivelse til Kjeckerup af 27de Aug. tilholdt denne at opfylde den ham i saa Henseende, ifølge Frd. af 20de Apr. 1825 § 3 og Canc. Circ. 8de Marts 1828, formeentligen paahvilende Pligt. Denne Raadets Fremgangsmaade blev imidlertid af Sobotker ved hans Tilbagekomst misbilliget, og da han ikke ansaae sig beføiet til at lade Indstevnte tilstille den af ham forlangte Udskrivt af det over Beaupré afholdte Forhør, som det hedder, til fornøden Afbetjening ved en yderligere Fremstilling af det Forefaldne, eller vilde tillade Indstevnte til Raadets Deliberationsprotocol, videre end allerede skeet var, at deducere Grundene for hans Fremgangsmaades Rigtighed, har Indstevnte i sin Klage i Anledning af dette Sobotkers Forhold pag. 31 yttret: „Hans „hele Adfærd ved denne første Deel af den meget fameuse Sø„røversag — — røber noksom, at han troede at kunne i For„ventning, som ei heller slog feil, af General-Gouverneurens „Understøttelse, behandle Dons og mig, der vare satte ved Si„den af ham, paa den meest vilkaarlige Maade“, og derefter beretter, hvad Citanten i Anledning af denne Sag havde resolveret, og som gik ud paa, at han, da Politimesteren ikke vidste, at det paalaae ham at gjøre en saadan Indberetning, og denne Embedsmand desuden endnu dengang var ifærd med at søge den fornødne Oplysning i den omqvæstionerede Sag, ganske maatte billige det af Sobotker Foretagne og dermed ansaae Sagen for afgjort.

De ovenciterede Yttringer har Citanten anseet for injurierende, idet han nemlig heri har villet finde en Beskyldning for at have ydet sin Understøttelse til den meest vilkaarlige Behandling af Indstevnte.

Indstevnte gaaer derefter i sin Klage over til at omtale, hvad der fremdeles i Anledning af ovennævnte Sørøversag er passeret mellem ham og Citanten, idet han nemlig beretter, at

da han ikke længe efter, i Soboltkers Fraværelse, tilligemed Duus atter paa samme Maade, som tidligere, udøvede den høieste Autoritet i ikke militaire Sager, gave de deres Samtykke til at en Fremstilling af hiin Sørøversag af the grand jury paa St. Christoph, grundet paa de sammesteds optagne Forhør, blev indrykket i St. Thomæ Tidende af 29de Octbr. 1828, hvorved Raadet ikke kunde antage, at det overtraadte sine Pligter, saa meget mindre som det med bemeldte Sørøver Indtrufne allerede i Korthed havde været optaget i St. Thomæ Tidende af 4de Octbr. s. A. og i den danske Regjerings Avis af 9de s. M. Citanten misbilligede imidlertid, uden dog ligefrem at tillægge Raadet Skylden herfor, den blotte Publication, da den ovennævnte Fremstilling formeentligen indeholdt graverende Beskyldninger mod fremmede Autoriteter, og Artikelens Publication hverken antoges at høre til de løbende eller uopsættelige Sager, og lignende Misbilligelse blev, efter hvad Indstevnte endvidere i sin Klage beretter, tilkjendegivet Raadet, da dette i St. Thomæ Tidende af 5te Novbr. 1828, i den da fraværende Gouverneur Soboltkers Navn, havde ladet indrykke en Bekjendtgjørelse, hvori der for Opdagelsen og Anholdelsen af de fra St. Thomas undvigte Kjøbmænd Cabot og Shaw udloves en Belønning, som det hedder „i Anledning af det mod Handelshuset „Cabot & Comp. Oplyste om Deeltagelse og Medvirkning i „Udrustningen her paa Stedet af Kaperskonnerten las Damas „Argentinas“, idet nemlig Raadet, som Citanten ytrer i sin Skrivelse af 10de Novbr. til samme, „har statueret, at Skonnerten las Damas Argentinas var udrustet paa St. Thomas“. „Men“, hedder det videre i denne Skrivelse, „var endog en „saadan Urigtighed indløben, saa var det Raadet, som sidst „burde offentligt tilstaae Saadant, før de Følger, som deraf „kunde flyde“, hvorhos Citanten, idet han ytrer at have største Grund til Misfornøielse med Raadets Fremgangsmaade, be-

tyder Samme, at han, for at forekomme videre Ubehageligheder i Administrationen, havde formaaet Gouverneur Sobøtker til, uagtet han endnu ei var aldeles helbredet, at overtage Gouvernementet. Endeligen beretter Indstevnte, som han siger, Citantens „videre krænkende Forhold imod ham i denne Sag". Da nemlig Beaupré og hans tre Medskyldige skulde straffes med Galgen, hvilken Straf ogsaa kort Tid efter exeqveredes paa fire andre, ligeledes for Sørøverier dømte Personer, havde Landphysicus Hornbeck, som af Politimester Kjellerup var tilkaldt for at overvære Executionerne, indgivet en Regning paa 60 Rbd. D. V. C., som af Gouverneur Sobøtker, efterat være paategnet „Passerer", blev tilstillet Raadet, for at vorde anviist til Udbetaling.

Imidlertid gjentoge Justitsraad Dons og Indstevnte i en i Raadets Navn udfærdiget Skrivelse af 7de Marts 1829 deres, som det i Klagen hedder, mundtlige Anmodning til Sobøtker, om at Kjellerups Erklæring maatte indhentes om hans Grunde til at have ladet Landphysicus overvære Executionerne, forinden de vilde anvise det forlangte Beløb. Efterat Sobøtker havde andraget dette for Citanten, lod denne under 16de Marts næstefter Dons og Indstevnte tilkjendegive sit Mishag med det Passerede, navnligen fordi de havde holdt Raad uden Gouverneur Sobøtkers Nærværelse og dateret deres Brev om den omhandlede Sag fra Raadet til Gouverneuren, ligesom det in specie blev tilkjendegivet Indstevnte, at han kunde have ventet, at Citanten, paa Grund af denne hans Opførsel, vilde have suspenderet ham fra hans Constitution som Raadsmedlem og Bogholder. Ved at omtale Ovenstaaende bemærker Indstevnte i Klagen pag. 55—56, hvor Fremstillingen af hvad der med Hensyn til den ovenanførte Sørøversag mellem ham og Citanten var foregaaet sluttes, at han vover at haabe, at Hans Majestæt vil finde, at Dons og hans hele Forhold under denne

Sag, ligefra dens Begyndelse hverken kunde eller turde af nogen Øvrighed være stemplet som ulovmedholdeligt eller in specie han have fortjent at trues med Suspension, „uden at herved „skal forstaaes, at Raadets Medlemmer skulde blindt hen følge „hvad Gouverneuren finder for godt vilkaarligen at foreskrive, „uden at det maa være dem som Øvrighedspersoner tilladt at „tænke og handle efter Eed og Pligt efter Kongl. Instructioner „og Collegiebefalinger“, ligesom han endvidere pag. 58 i samme Anledning ytrer: „General-Gouverneurens Trudsel at have „villet suspendere mig i 1829 var altsaa blot for at saare mine „Følelser“. Indstevnte kommer derpaa tilbage til hvad han tidligere har berørt om sin i 1829 fattede Beslutning at klage til Kongen over Citanten og det dengang mellem dem stiftede Forlig, og bemærker ved denne Leilighed pag. 58, at Citanten, som af Gouverneur Rosenørn i 1829 var underrettet om denne Indstevntes Beslutning, og hvad han allerunderdanigst vilde have andraget, „følte hvormeget hans Embedsforhold vilde der- „ved vorde blottet, og han forsøgte derfor paa at faae Sagen „med mig jevnet, hvilket og lykkedes ham, først ved et Misgreb „af sin Magt, og dernæst ved at jeg dertil blev overtalt af „Venner og mine Børn, hvilket skal vorde udviklet, efterat jeg „først har allerunderdanigst berørt følgende mærkelige Omstæn- „dighed“.

Efter derpaa at have givet en Fremstilling af forskjellige af Citanten med Hensyn til flere Sager angaaende Sørøverier og Slavehandel afgivne Resolutioner, omtaler han pag. 80 og følgende, hvorledes Citanten, navnligen ved at negte ham en paa Grund af hans Helbredstilstand ansøgt Reisetilladelse, naar han ikke forinden kom frem med den intenderede Klage, derved bevægede ham til at frafalde sin Beslutning at indgive en saadan og derimod i en Skrivelse til Citanten af 12te Juli 1829 blandt Andet give denne den Erklæring, at han

Intet havde at klage over hans Embedsforhold. Ved at udhæve de ovenciterede Indstevntes Yttringer, og derhos bemærke, at det var Citanten, der just dengang stod i Begreb med at reise til Europa, magtpaaliggende, at Indstevnte fremkom med sin Klage, medens Citanten endnu var tilstede, har denne derhos benegtet Rigtigheden af Indstevntes Fremstilling af det ved den omhandlede Leilighed Passerede og gjort opmærksom paa, at Citanten, efter Indstevntes egen Fremstilling, langtfra havde søgt at afværge Klagen, men derimod snarere at drive den frem, hvorfor altsaa Indstevnte, for sine i saa Henseende fremsatte Sigtelser, efter Citantens Formening vil være at drage til Ansvar.

Ved derpaa pag. 86 at berette, at han, efterat være vendt tilbage fra sin Reise eller navnlig sine Forretninger med det Haab, at blive taget i Betragtning ved Besættelsen af det Embede, hvori han var constitueret, vedbliver Indstevnte saaledes: „Jeg føler mig derhos overtydet om, at det vilde være blevet „Tilfældet, hvis General-Gouverneur v. Scholten havde gjort „mig Ret og Skjel ved at have henledt Kongens allerhøieste „Opmærksomhed til Alt, hvad jeg havde udvirket i den Kon„gelige Tjeneste og for det Offentlige, istedetfor at have frem„stillet mig i et mørkt Lys, foreslaaet Hans Majestæt, ikke „alene at fratage mig det allernaadigst anfortroede Embede „som Auditeur og advocatus regius paa St. Thomas, men „og, som af ham truet og mod mine indstændigste Bønner, „formaaet vor høisalig afdøde Konge til at ansætte mig som „Landsfoged paa St. Jan; Alt for — — — at vise Under„saatterne, in specie Embedsclassen, i Colonierne, hvad der „voves ved endog pligtmæssig at være af en modsat Mening „end hans". — Ved at citere ovenstaaende Passus af Klagen, gjør Citanten endvidere opmærksom paa de pag. 89 forekommende Yttringer: „Jeg er overtydet om, at jeg ene har Ge-

„neral-Gouverneur v. Scholtens uvenskabelige Sindelag imod „mig, for at bruge det mildeste Udtryk, at takke for det saare „Ubehagelige i min Embedsstilling, og hvad jeg har lidt paa „St. Jan“, og idet Citanten har paaanket det saaledes Udhævede som Injurier, har han derhos formeent, at de ovennævnte Collisioner mellem ham og Indstevnte, som Embedsforholdene havde medført, ikke kunne retfærdiggiøre hine Sigtelser, hvorimod Indstevntes Brøde snarere maa antages forøget ved den krænkende Maade, hvorpaa han uden Grund har fremstillet alle disse Begivenheder.

Endeligen har Indstevnte, ved pag. 87 atter at omtale den ved Rescript af 1830 tagne Bestemmelse om at Raadsmedlems-posten for Eftertiden skulde være adskilt fra Bogholder Embedet ytret: „den forevigede Konge har, ved at udgive denne aller„høieste Befaling, ikke kunnet have nogen Formodning om de „egentlige Grunde til Generalgouverneur v. Scholtens Ind„stilling om Bogholder Embedets Adskillelse fra Raadsmedlems „Posten,“ og derefter, ved at berøre, hvad der passerede i Anledning af en Modforestilling, han engang havde gjort Citanten, da denne præsiderede i Raadet, med Hensyn til et af ham gjort Forslag, bemærket: „Hans da brugte Udladelser — — „vidne noksom om hans Mishag, men som jeg ikke troede „vilde eller kunde strække sig saavidt, at den fremtidige Raads„medlem og Bogholder skulde lide derunder,“ ligesom han pag. 93, hvor han atter omtaler denne Sag, siger, at ville berøre een af de flere, men mindre kjendte, Anledninger til Generalgouverneur v. Scholtens Adfærd imod ham, der har havt høist vigtige Følger for ham, og pag. 97 yttrer: „at der maa have „været stærke Motiver paa Generalgouverneur v. Scholtens „Side til at foreslaae slig Adskillelse af disse to Embeder,“ hvornæst Indstevnte antyder, at Generalgouverneuren ei har kunnet glemme, at Indstevnte, der tilligemed Raadsmedlems

Posten bekladte det Kongelige Byfoged Embede, lade sig skrive til, med bestemt Vished at kunne meddele Oplysninger, der ei vare Generalgouverneuren bekjendt.

I disse Indstevntes Udladelser har Citanten, næst at benegte Rigtigheden af det, hvorpaa Indstevnte støttede sin ovennævnte Modforestilling, fundet en fornærmende Tilkjendegivelse af, at han i Anledning af den opstaaede Meningsforskjel skulde have ladet sig motivere til at gjøre Indstilling om en Forandring i tvende Embeders Forhold, ligesom Citanten og har anseet sig fornærmet derved, at Indstevnte har henført det saaledes imellem dem Passerede blandt Anledningerne til Citantens Adfærd imod ham, og derved formeentligen yderligere betegnet denne Adfærd som partisk.

Hvad dernæst angaaer den af Citanten saakaldte anden Hovedklasse af Indstevntes formeentlige Injurier imod ham, under hvilken han, som bemærket, har henført den Deel af Indstevntes Sigtelser, som skulle gaae ud paa, at Citanten har begunstiget eller seet igjennem Fingrene med Sørøverier og Slavehandel, og paa denne Maade traadt sine Embedspligter under Fødder, da har Citanten foreløbigen bemærket, at de Begivenheder, som Indstevnte omtaler som henhørende til dette Klagens Afsnit, forlængst ere forfaldne, idet Indstevntes Beretning gaaer ud paa, hvad der skal være skeet ikke blot i 1828 men endog i 1818, og det uagtet Indstevnte siden 1795 har været Embedsmand i Vestindien, og i den Periode, hvorom der handles, selv har været emploieret paa St. Thomas, fra 1826—1830 endog som constitueret Raadsmedlem, hvorhos Citanten har gjort opmærksom paa, hvor langt uheldigere hans Stilling herved er bleven, idet de omhandlede Handlinger, saafremt de i Tide vare blevne paatalte, tilbørligen kunde have været belyste.

Ved nu at udhæve de Steder i Klagen, ved hvilke han i den her omhandlede Henseende har fundet sig fornærmet, gjør

Citanten først opmærksom paa en pag. 24 forekommende Passus, som, efterat Indstevnte først har yttret, at han allerede i 1829 vilde have klaget over Citanten, hvilket denne imidlertid skal have faaet afværget ved det tidligere nævnte saakaldte Misgreb af sin Magt, er indflettet umiddelbart før han omtaler sin Beskikkelse til Landsfoged paa St. Jan. Bemeldte Passus som Citanten har betegnet som meningsløs paa det Sted, den staaer, naar den ikke skulde alludere til Citantens Bestyrelse, lyder saaledes: „D. M. vil vist studse, naar jeg siger, at St. Thomas „staaer som en mørk Perle i den danske Krone, at bemeldte Øe „har været omtalt saavel i engelske som franske Værker og „offentlige Blade for derfra udgaaede Sørøvere, og i denne „Henseende været fremstillet paa en afgjørende Maade paa St. „Christopher under en criminel Sag, betræffende Sørøverskonnerten las Damas Argentinas, at samme er udrustet i St. „Thomæ Havn, m. m., og at der fra St. Thomas jevnligen „er udgaaet Slavehandlere.“ Efter derpaa at have omtalt sin ovennævnte Ansættelse, og hvad i Forbindelse hermed forhen er anført, gaaer Indstevnte over til den ligeledes ovenberørte Fremstilling af Sagen med bemeldte Skonnert og Citantens ved hans Fremgangsmaade under samme foranledigede Resolutioner og tager, navnligen af den tidligere omhandlede Resolution af 10de November 1828, hvori Indholdet af Raadets Proclamation om Cabots og Shaws Paagribelse var misbilliget, Anledning til følgende, pag. 47 forekommende, Yttringer: „Det „kan derfor vist ikke andet end forekomme Deres Majestæt høist „paafaldende, at Generalgouverneur v. Scholten har villet i en „officiel Skrivelse ansee og kalde den af Handelsfirmaet Cabot „& Co., der bestod af S. Cabot og F. Wm. Shaw, begge danske „Borgere, forøvede og tilfulde beviste Misgjerning af Medvirk„ning til Udrustning af en Sørøverskonnert i en af Deres Ma„jestæts Stater, St. Thomæ Havn, blot som en „Urigtighed,“

„og paa Grund af, „at dette deres forbryderiske Forhold var „med klare Ord berørt i den udstedte Bekjendtgjørelse om deres „Anholdelse, og, som af ham formeent, blottede andre Autori„teter paa St. Thomas, ikke tog i Betænkning, at give Raadet „en krænkende Irettesættelse. Generalgouverneuren maa i dette „Øieblik have glemt Raadets Stilling og, hvad den Kongelige „Instrux af 1773 paalægger det som en hellig Pligt, at vaage „over Lovens Efterlevelse paa St. Thomas og St. Jan, saa„velsom at det er paalagt Generalgouverneuren og den vestindiske „Regjering, at Lovene overholdes paa samtlige Øer. For hvem „kunde vel den udstedte Bekjendtgjørelse have de af General„gouverneuren befrygtede Følger, uden for de Personer paa „St. Thomas, som directe eller indirecte havde deeltaget i For„brydelsen, der havde faaet al Offentlighed, og hvem jeg aller„underdanigst formener Generalgouverneur v. Scholten i sin „officielle Stilling paa det Hurtigste burde have draget frem „for Lyset, til at vorde straffede, uden at befrygte deres Opda„gelse.“ Ved at udhæve de ovenciterede Steder har Citanten paastaaet Indstevnte alvorligen ansect for hans grundløse Beskyldninger om, at Citanten skulde have glemt sine egne og sine Underordnedes Forpligtelser i Henseende til Lovenes Overholdelse, og at han skulde have forsømt at drage de Skyldige for Lyset, ja endog befrygtet disses Opdagelse, og han har derhos som Omstændigheder, der have motiveret ham til at afgive den forommeldte Resolution af 10de November 1828 fremhævet, at de i Sagen angaaende de med las Damas Argentinas begaaede Sørøverier paa St. Thomas indledede Undersøgelser ikke endnu, da hiin Proclamation udstedtes, vare sluttede, og at Cabots og Shaws Brøde saaledes ikke endnu var bragt til juridisk Vished, ligesom det ogsaa var af Vigtighed, at urigtige Forestillinger ikke bibragtes de mange, vore vestindiske Øer angivende, Fremmede.

Forsaavidt Indstevnte ved derpaa at omtale, hvad der forudgik den ovenberørte Resolution af 16de Marts 1829, pag. 58, som forhen bemærket, gjentager, at han allerede i bemeldte Aar vilde have klaget til Kongen over Citantens krænkende Forhold imod ham, og ved denne Leilighed betjener sig af de tidligere citerede Yttringer, har Citanten ogsaa heri villet finde en injurierende Tilkjendegivelse af at han skulde have brugt et Embedsforhold som ikke taalte Lyset, at han var sig bevidst, hvor meget dette vilde blive blottet ved Indstevntes Klage, og at denne Bevidsthed skulde have fremkaldt den Attraae hos ham, at Indstevnte vilde frafalde Klagen, hvilket han, ved et Misgreb af sin Magt, skulde have bevirket.

Paa det af Klagens pag. 58 ovenfor citerede Sted, hvor Indstevnte yttrer, at ville berøre nogle „mærkelige Omstændigheder,„ har han, som forhen antydet, ladet følge nogle, af Citanten saakaldte, fragmentariske Noticer, først om forskjellige Sager angaaende formeentlige Sørøverier, og dernæst med Hensyn til Slavehandel, hvormed han continuerer til pag. 80. Heraf har Citanten først omtalt, hvad der angaaer Skonnerten las Damas Argentinas og efterat have henviist til de ovenciterede, pag. 47—48 forekommende, Yttringer, hermed sammenholdt hvad Indstevnte siger pag. 66—67, efterat have omtalt et af Shaw, i en i Boston udkommende offentlig Tidende, under 3die Januar 1829 publiceret Forsvarsskrift, hvilket Citanten skal have ladet foranstalte indrykke i St. Thomæ Tidende. Paa sidstnævnte Sted af Klagen hedder det nemlig: „Paafaldende „maa det forekomme Enhver, at Generalgouverneur v. Schol„ten lod, som Shaw bemærker, al den Tid hengaae, forinden „han den 30te Octbr. gav Ordre til det første Skridt mod „Cabot og Shaw, da den Sidste var bortreist med Politipas „og dog benævnes som undvegen i den givne Ordre den 30te „October til at udlove Belønning for deres Anholdelse. — —

„Jeg har aldrig kunnet fatte Generalgouverneur v. Scholtens „Bevæggrunde til at lade omtalte Shaws Forsvar indrykke i „St. Thomæ Tidende, med den foreløbige Bemærkning af Avis„trykkerne, at det skete efter Ordre, efterat have irettesat Raa„dets Medlemmer — — Er det skeet for at Verden skulde troe, „at han ei frygtede Offentligheden af dette Shaws Forsvar, „der har fremstillet uimodsigelige Data, er Generalen feilta„gende. De af Shaws berørte Omstændigheder, sammenholdte „med hvad jeg har oplyst betræffende det Priisgods, som Cabot & „Comp. modtog deri Havnen fra Caperen Vencedor, ført af „Coste, og hvorfor bemeldte Cabot & Comp. maatte, efter Ge„neralgouverneurens Resolution, udstede den forhen omtalte „Obligation for 1600 Pjastre, ere altfor afgjørende. — — „Spørges der hvad der er gjort i Anledning af det, Shaw paa „det Fuldstændigste har udviklet, at Cabot & Comp. have fore„taget, og hvorpaa de og flere af St. Thomæ Kjøbmænd stot„tede denne høist ulovlige Handel, maa Svaret blive, at der „fra Gouvernementets Side har kun for Cabot & Comp.'s „Vedkommende været udstedt den 1ste Novbr., efter Generalgou„verneur v. Scholtens Ordre, en Bekjendtgjørelse om Anhol„delsen af Cabot og Shaw, om Sidste efterat han havde for„ladt Øen med Politipas. Jeg skulde allerunderdanigst formene, „at Action burde have været anlagt mod Begge, Cabot & Shaw, „til Paakjendelse af deres Forhold og Fortabelse af deres Bor„gerret. Men var Sagen engang bragt frem for Domstolene, „vilde Shaw vistnok, at dømme fra det Skridt han allerede „havde gjort ved at træde frem for den offentlige Domstol med „sit Forsvar, have ladet ved sin, da ham og Cabot af Øvrig„heden beskikkede, Defensor fremlægge det Mere, som han maatte „troe kunde tjene til Forsvar for sig og Cabot, hvilket og var „hans Agt." Citanten har betegnet hine Indstevntes Yttringer som injurierende og krænkende Insinuationer og derhos be-

mærket og nærmere udviklet, at han intet har forsømt i Henseende til den omhandlede Sørøversags vedbørlige Behandling eller frygtet de Skyldiges Opdagelse, ligesaalidet som han har havt Frygt for Offentliggjørelsen af Shaws Skrift, altsaa heller ikke lade sig lede af Bevidsthed om et Embedsforhold som ikke taalte Dagens Lys. Han gaaer derefter over til at omtale Indstevntes i Klagen pag. 58 sqq. givne Fremstilling af hvad der skal være passeret i Anledning af et Parti Priisgods, som Handelshuset Cabot & Comp. skal have modtaget fra et Fartøi, taget af Buenos-Ayres-Caperen Vencedor, hvor Indstevnte beretter, at Citanten resolverede, at dette Handelshuus blot skulde udstede en Obligation paa 1600 Pjaster for at tilfredsstille mulige Reclamationer i Anledning af dette Gods. Med Hensyn hertil hedder det i Klagen pag. 59—60, at bemeldte Gods burde været anseet som røvet Gods, og at Handelshuset Cabot & Comp. burde været tiltalt efter Frd. 20de April 1825 til vedbørlig Strafs Lidelse, og Indstevnte vedbliver derefter saaledes: „Efterat være sluppen saa vel fra denne „bestemt oplyste Sag og de øvrige Indførsler til St. Thomas „af røvet Gods — — er det ikke at undres over, at den efter„lyste Shaw har angrebet Autoriteterne,“ hvorpaa han atter pag. 67 i en anden Forbindelse omtaler denne Sag saaledes som ovenfor citeret.

Ved at sammenholde alle hine Yttringer med flere i Klagen indførte, navnlig med de forhen citerede, pag. 58 forekommende, Sætninger om de høist mærkelige Omstændigheder, der kunde bevæge Citanten til at attraae, at Indstevnte opgav sin besluttede Klage og at Citanten følte, hvormeget hans Embedsforhold derved vilde blive blottet, hvilke Sætninger gaae umiddelbart foran Anken om Godset fra Vencedor, har Citanten fundet det indlysende, at Indstevntes Sigtelser gaae ud paa, at Citanten i Henseende til bemeldte Priisgods og Cabot &

Comp.'s Forhold med dette, skulde vitterligen have handlet mod sin Embedspligt, frygtet Opdagelse heraf og derfor afparerede Klagen i 1829, hvilket Citanten tilhobe har characteriseret som Usandhed og ubeføiede Bebreidelser og Beskyldninger; og det samme har Citanten formeent ogsaa at maatte blive Tilfældet med den Anke, Indstevnte pag. 71—72 har ført over, at en Kjøbmand Montherrat i Aaret 1827 ikke blev sat under Justitiens Tiltale for at have kjøbt nogle røvede Varer, samt med den Fremstilling, Indstevnte har givet af en i 1818, medens Citanten endnu var Commandant paa St. Thomas, passeret Tildragelse, i Anledning af at der i Farvandet ved St. Jan var ankommet et portugisisk Skib, som formodedes at være taget af Sørøvere, og Ladningen tildeels indført til St. Thomas. Med Hensyn hertil har Indstevnte nemlig yttret, at det heraf formeentligen fremgaaer, at Citanten, som Commandant paa St. Thomas, „ikke da har taget vedbørlige Forholdsregler mod Indførsel af røvet Skib og Gods“ sammesteds, hvorom Citanten ikke kan have været uvidende, samt at „Enhver maa indromme, at Man ikke har søgt at frembringe det fornødne Lys i Sagen.“

Ved derpaa at omtale hvad Klagen pag. 77—79 indeholder om den Slavehandel, der skal være dreven fra St. Thomas, har Citanten først paa nye gjenkaldt hvad der, som ovenanført, pag. 24 er indflettet i Indstevntes Besværinger over Citanten og sat i Forbindelse med hvad der siges om et Forlig i Anledning af den paatænkte Klage samt hvad der pag. 58 er yttret om Omstændigheder, der kunde bevæge Citanten til at attraae, at Indstevnte frafaldt hiin Klage og at Citanten følte, hvormeget hans Embedsforhold derved vilde blive blottet. Derefter fremhæver Citanten hvad der, efterat først nogle mere ubestemte Relationer vare givne om hiin Handel fra St. Thomas, er af Indstevnte berettet om et i Aaret 1828 af den

danske Orlogsbrig St. Thomas til bemeldt Øe indbragt Skib, som ifølge Klagen skal have været bestemt til Slavehandel paa Kysten af Afrika, hvilket Skib Citanten efter en ubehagelig Discussion med Orlogsbriggens Chef, „frigav uden videre.“ Næst at give en Fremstilling af hvad han med Hensyn til det ovennævnte Skib har foretaget og bemærket, at dette ingensinde af hans Foresatte er blevet misbilliget, har Citanten fremdeles citeret den pag. 80 forekommende Passus, som danner Overgangen til Beretningen om, hvorledes Indstevnte blev bevæget til i Aaret 1829 at opgive sin Beslutning, at klage over Citanten. Det hedder nemlig her: „Jeg skulde ikke have tilladt „mig, allernaadigste Konge! at fremkomme med denne mørke „Skildring „om Forholdet paa St. Thomas,“ hvis dette ikke „havde været nødvendigt for at godtgjøre for Deres Majestæt, „hvad man maa antage at have været Grunden til General-„Gouverneur v. Scholtens senere Adfærd imod mig, efterat „have af Gouverneur v. Rosenørn erholdt mit omtalte Svar „af 30te Juni 1829,“ i hvilken Skrivelse til Rosenørn Indstevnte har omtalt sin da fattede Beslutning, at klage over Citanten.

Af hiin Passus, sammenholdt med de af Klagens pag. 58 ovenudhævede Sætninger, har Citanten fundet det indlysende, at Indstevnte har beskyldt ham for Indulgents med ulovlig Slavehandel, saavelsom med Sørøverie, da i modsat Fald de foregivne Ulovligheder, efter Citantens Formening, umuligt kunde have motiveret en saadan Adfærd af Citanten, som Indstevnte paasiger ham, ligesom den givne Fremstilling ellers ikke skulde kunne godtgjøre, endsige være nødvendig til at godtgjøre Grunden til en saadan Adfærd. Endeligen har Citanten endnu anført følgende pag. 85 forekommende Udladelser, efterat Indstevnte i Forveien har bemærket, at Citanten, istedet for at mod-

tage den ovennævnte skriftlige Erklæring, burde have opfordret ham til at bevise sine Sigtelser; her siger nemlig Indstevnte: „Jeg skulde da for Retten have produceret, hvad jeg nu aller„underdanigst har tilladt mig at forelægge Deres Majestæt. — „Men denne Offentlighed frygtede General Gouverneur v. „Scholten; thi en saadan Sags Følger vilde ikke kunne con„trolleres eller beregnes — —" hvilke Udladelser Citanten har formeent maatte belyse de foregaaende Dele af Klagen, af hvilken han endnu slutteligen, som fornærmende citerer følgende Sætning af pag. 116: „Jeg skal ei tillade mig videre at ud„hæve General-Gouverneur v. Scholtens Forhold paa vore „Øer, hvor der, som Tiden vil lære, befindes mange ligesom jeg, „høist Misfornøiede med Samme; ei heller skal jeg berøre „Mere af hans tidligere Adfærd mod mig, da jeg antager, at „denne min allerunderdanigste Fremstilling noksom har udviklet „for Dem, allernaadigste Konge! nogle mærkelige Træk af den „Mands Characteer, som nu skal have den Ære at repræsentere „Deres Majestæts allerhøieste Person i hine fjerne Egne." —

Ved nu at imødegaae Citantens Fremstilling af Klageskriftets Tendents og hans derpaa byggede Paastand, har Indstevnte vel indrømmet, at han nærer den Anskuelse, at Citanten ikke altid i de Indstevnte vedkommende Skridt, hvortil Embedsforholdene gave Anledning, har holdt sig fri for al Indvirkning af sin personlige Stemning imod ham, men han har derhos benegtet, at have beskyldt Citanten for i sit Embedsforhold at have handlet mod bedre Overbeviisning, mala fide, eller af slette Motiver, og han har endvidere formeent, at de af ham anførte factiske Omstændigheder maatte fremkalde hans ovennævnte Anskuelse og beføie ham til for Kongen at andrage denne, samt at det maatte være en Selvfølge, at han, for hvad han har sagt om Citantens Motiver og Characteer, ikke

hor afforbres andet Beviis, end det, der fremgaaer af de vedkommende Handlingers objective Beskaffenhed.

Retten skjønner imidlertid ikke, at Indstevnte, efter hvad der under nærværende Sag fremgaaer med Hensyn til Beskaffenheden af hine Citantens Embedshandlinger, har havt tilstrækkelig Føie til at fremstille disse Handlinger, som om de ene vare lagte an paa at krænke hans Følelser, eller som om Citanten ved Tilsidesættelse af sine Pligter som Embedsmand, skulde i saa Henseende have ladet sig henrive af private Følelser, ja endog handle mod Indstevnte, som han gjorde, fordi denne efter sin Embeds-Eed troligen vilde opfylde sine Pligter, hvilken Mening umiskjendeligen fremgaaer saavel af Indstevntes Yttringer i Klagen pag. 22, som af hvad der sammesteds er sagt pag. 23—24. Ligesaalidet skjønnes Indstevnte at have havt Hjemmel til de flere af ham brugte Udladelser, som involvere, at Citanten ved at bevirke hans Ansættelse som Landfoged paa St. Jan, derved foranledigede, at han faldt som et Offer for en tro og redelig Embedsforvaltning samt hvad dermed staaer i Forbindelse, der efter Sammenhængen medfører en Sigtelse mod Citanten for at han skulde have villet, at Indstevnte, ved at lempe sin Samvittighed efter Omstændighederne, skulde tie, hvor han burde tale, og ikke, selv hvor hans Pligt maatte medføre det, være af en anden Mening end Citanten. En saadan Sigtelse forekommer ogsaa paa de Steder, hvor Indstevnte oplyser den formeentlige Grund til, at Raadsmedlemsposten blev skilt fra Bogholder-Embedet, ligesom det ogsaa findes, at Indstevnte, ved de i Klagens pag. 34 forekommende Udtryk, uden at kunne retfærdiggjøre denne sin Anke, har betegnet Citanten som den, der rakte Haand til, at Indstevnte blev behandlet paa den meest vilkaarlige Maade.

Vel maa det nu i at bedømme, hvorvidt Indstevnte ved de af Citanten paaankede Yttringer i det omhandlede Klageskrift,

kan antages at have paadraget sig Strafansvar, komme i fortrinlig Betragtning, at hans Besværinger ere fremførte i en af ham til Hans Majestæt Kongen indgiven skriftlig Fremstilling af de Forhold, som i længere Tid havde fundet Sted mellem ham og Citanten, samt af hvad der, efter hans Formening, havde givet Anledning til de mellem dem stedfundne Collisioner, hvorfor Indstevnte kunde finde sig opmuntret til at yttre sig med Uforbeholdenhed om hvad han maatte ansee nødvendigt til at udbrede Lys over sine Forhold, ligesom det naturligviis ikke kan have nogen Indflydelse paa Bedømmelsen af Indstevntes Udladelser, at Klagen, efter Citantens Foranstaltning, er overgivet til Trykken og saaledes har faaet en Divulgation, der ikke kan tilregnes Indstevnte, men paa den anden Side indeholder dog den Maade, hvorpaa Klagen over Citantens Handlemaade i det Hele er affattet, især naar hensees til de ovenudhævede Bedømmelser af Citantens Motiver, som Indstevnte har sat i Forbindelse med de af ham fremstillede Facta, et Angreb paa Citantens Character og Retsind som Embedsmand, hvilket Indstevnte ikke har seet sig istand til at retfærdiggjøre, og som følgeligen maa paadrage ham Straf som Injuriant.

Dette skjønnes nu ogsaa, og det endog i forøget Grad, at være Tilfældet, forsaavidt angaaer Indstevntes Beretninger om hvad Citanten skal have foretaget saavel i Anledning af forskjellige Sager angaaende Sørøveri, som deels var oplyst, deels, efter Indstevntes Formening, kunde og burde have været det, som med Hensyn til den Slavehandel, der skal have været drevet fra St. Thomas. Hvad denne Sagens Deel angaaer, har Indstevnte imidlertid gjentagende benegtet at have sigtet Citanten enten for Connivents eller Indulgents med Sørøveri og Slavehandel og gjort opmærksom paa, at de af ham fremsatte Anker blot skulde gaae ud paa, at Citanten i Behandlin-

gen af de forskjellige, specielt omtalte, Tilfælde ikke har undgaaet Feil og ikke viist den Nidkjærhed for Retfærd og Lovenes Overholdelse, der udelukker alle andre Hensyn, hvilket, efter Indstevntes Formening, ikke kan ansees injuriende, og hvoraf Sandheden, efter hans Paastand, skal være godtgjort og in confesso, og forsaavidt Citanten blandt Andet specielt har udhævet de i Klagen pag. 48, 58, 66, 80 og 85 forekommende Yttringer og deraf udledet de ovennævnte høist graverende Sigtelser, har Indstevnte hertil erindret, at han ingenlunde ved den Citanten, efter hans Formening, paasagte Frygt for de Skyldiges Opdagelse, har meent, at Citanten skulde have frygtet for ved Opdagelsen selv at blive compromitteret som Medvider, hvorimod hine Yttringer alene skulde angaae Citantens utidige Frygt for at Cabot og Shaw skulde blive stødte over de af ham selv beordrede Efterlysninger; at St. Thomæ Autoriteter skulde blive exponerede; at en fremmed Magt skulde tage ilde op at see sin Gouverneur haardt angreben i den givne Meddelelse af St. Kitts grand jurys Fremstilling o. s. v. Naar Citanten dernæst dolerer over, at Indstevnte har sat sit iøvrigt ubeviste Foregivende om, at Citanten skulde have afværget Indgivelsen af en af Indstevnte tidligere paatænkt Klage over ham i en saadan Forbindelse med Fremstillingen af Misligheder, der skulle være foregaaede paa St. Thomas, og Citantens i Anledning heraf trufne Foranstaltninger, som om Citanten heri skulde have havt en Grund til at hindre Indgivelsen af hiin Klage, for ikke at see sit Embedsforhold blottet, da har Indstevnte heller ikke heri villet see nogen Injurie mod Citanten, idet de herhid hørende Steder alene skulle sigte til, at det maatte være Citanten ukjært, om Kongen fik ringe Tanker om hans formeentlige Fortjenester af Sørøveries og Slavehandels Afskaffelse eller erholdt Underretning om de uforskyldte Kræn-

telser, han ved flere Leiligheder havde tilføiet Indstevnte, og hvilke Kongen ikke kunde Andet end have misbilliget.

Men om det end ikke kan antages tilfulde godtgjort, at Indstevnte har sigtet Citanten for vitterligen at have handlet mod Embedspligt ved Connivents med Sørøveri og Slavehandel, findes det dog, hvad denne Deel af Citantens Ankeposter betræffer, naar hensees til den hele Sammenhæng i Klagen, den Maade, hvorpaa de enkelte Beretninger, om Sager, som de omhandlede, og hvad Citanten i Anledning heraf skal have foranstaltet, er indslettet mellem Indstevntes øvrige Besværinger og hans almindelige Bemærkninger og Bedømmelser af Citantens Motiver, saavelsom til den Mangel paa Forbindelse, der undertiden finder Sted mellem de refererede Begivenheder og Indstevntes Anker over Citantens mod ham udviste Adfærd, samt til flere af de af Citanten citerede Udtryk og Vendinger, ikke at kunne drages i Tvivl, at Indstevnte har villet hentyde paa, at Citanten, forsaavidt betræffer Forebyggelsen og Forfølgelsen af hine Forbrydelser, skulde have udviist en Embedsførelse, som laborerede af Feilgreb og Forsømmelser, der vare saa grove, at de, deres Existents forudsat, i Betragtning af Citantens Embedsstilling, maatte paadrage denne et særdeles betydeligt Ansvar. Da nu Indstevnte ved den af Citanten givne Fremstilling, saavel af det med Hensyn til de af Indstevnte anførte Facta Passerede, som af hvad Citanten i denne Anledning vil have foretaget, tildeels efter høiere Ordre, og i alt Fald med vedkommende Autoriteters Bifald, ikke har kunnet godtgjøre, at Citantens Fremgangsmaade maatte retfærdiggjøre, eller endog blot opvække Formodning for Sandheden af den af ham givne Characteristik af Samme, hvis Rigtighed meget mere maa ansees svækket ved Indholdet af flere af Indstevntes Breve til Citanten, som ere fulgte som Bilage

med Klagen, vil han, som bemærket, heller ikke kunne undgaae, forsaavidt at drages til Ansvar.

Ifølge alt det Foranførte ville de af Citanten paaankede fornærmelige Udladelser og Hentydninger blive, efter hans derom nedlagte Paastand, at mortificere, og Indstevnte, overeensstemmende med Injurielovgivningens Grundsætninger, være at ilomme en Mulct, der efter samtlige Sagens Omstændigheder, og naar in specie tages i Betragtning det særdeles Krænkende som hine Udladelser og Hentydninger maae medføre for Citanten, men der paa den anden Side ogsaa tages Hensyn til den Form, hvorunder Indstevntes Fornærmelser, som ovenbemærket, ere fremtraadte, skjønnes at burde bestemmes til 500 Rbd. Sølv, og bliver at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. Derhos vil Indstevnte endvidere være at tilpligte at erstatte Citanten Processens Omkostninger med 50 Rbd. Sølv.

Det behørige stemplede Papiir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De af Citanten, Generalmajor P. v. Scholten, Generalgouverneur over de dansk-vestindiske Øer, Storkors af Dannebrog p. p., paaankede, i en af Indstevnte, Major og Landfoged paa St. Jan, Joachim Melchior Magens, til Hans Majestæt Kongen indgiven Klage af 9de April 1840 om og imod Citanten fremførte fornærmelige Udladelser og Hentydninger bør døde og magtesløse at være, saa at de ikke komme Citanten til Skade paa Ære, Embede, gode Navn og Rygte, og bør Indstevnte for sit i saa Henseende udviste Forhold til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 500 Rbd. Sølv.

Saa betaler han og til Citanten Processens Omkostninger med 50 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{666}{41}$ Skibscapitain Ludvig Nicolai Petersens Enke, Sara Marie Petersen, født Baggesen, ctr. Directionen for Nationalbanken.

(Exeptio rei incompetentis er en Realitets og ikke en Formalitets-exception. — Paa Bestemmelserne i Lovens 1—5—11 *) kan ingen Afviisningspaastand støttes, naar det sammesteds ommeldte Tilbud kun skeer betingelsesviis fra Indstevntes Side. — Spørgsmaal om Bankactieret.)

(Paadømt den 11te Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søges de Indstevnte, Directionen for Nationalbanken, af Citantinden, Skibscaptain Ludvig Nicolay Petersens Enke, Sara Marie Petersen, født Baggesen, som Eierinde af Bankhæftelsesobligationen Nr. 1487, udstedt for Hæftelsen i Huset Nr. 19 i lange Broegade paa Christianshavn, stor 948 Rbd. r. S., og paa Grund af Tilstaaelsesqvittering Nr. 3688, dateret 16de Aug. 1841, stor 52 Rbd. r. S., tilpligtede, under en tilstrækkelig daglig Mulct, at meddele hende 10 Stkr. Actier i Nationalbanken à 100 Rbd. r. S. og lydende paa Ihændehaveren, samt til at betale Sagsmaalets Omkostninger skadesløst.

Derimod have de Indstevnte, idet de, som Grund til at de ikke have villet udfærdige de forlangte Actier, have yttret, at det syntes tvivlsomt, om den omhandlede Bankhæftelsesobligations forrige Eier, J. N. Nykjøbing, der tillige var Eier af det behæftede Huus, ved dens Overdragelse maa ansees at have reserveret sig den med Hæftelsen forbundne Actieret, erklæret, at der fra Bankens Side Intet er imod Udstedelsen af de forlangte Actier, naar Citantinden dertil tilveiebringer Samtykke fra

*) Dette Lovbud bestemmer, at dersom den Sagsøgte strax vil „gjørligen rette for sig“ „bør Dommeren over hannem ingen Lovmaal at tilsiøde.“

Kjøbmand Nykjøbing, eller, da han er død, dennes Bo, eller paa en uomtvistelig Maade godtgjør, at være Eier af de omhandlede Actier, og de Indstevnte have derfor, næst i Henhold til L. 1—5—11 at protestere imod, at Dom i denne Sag overgaaer dem eller Banken, principaliter paastaaet Sagen afviist, og subsidialiter Frifindelse for Citantindens Tiltale, og i begge Tilfælde hende tilpligtet at betale dem Sagens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Det maa med Hensyn til fornævnte Bankhæftelse bemærkes, at efterat den af Husets daværende Eier, ovennævnte J. N. Nykjøbing, var indfriet, og den for samme udstedte Obligation til ham af Banken cederet, har han først under 14de Juni 1824 transporteret denne Bankhæftelsesobligation til Overkrigscommissair Fick med Tilføiende, at han fraskrev sig Indløsningsretten af samme i fem paa hinanden følgende Aar, og efterat Obligationen under 1ste April 1829 var ham tilbagetransporteret af Fick, har han under samme Dato igjen overdraget den til Citantindens senere afdøde Mand, hvis Universalarving hun er, ved en Paategning, saaledes lydende: „Denne Hæftelse transporteres herved til Hr. Skibscaptain Ludvig Nicolay Petersen, og fraskriver jeg mig min Indløsningsret i fem paa hinanden følgende Aar.“

Hvad nu først den af de Indstevnte paastaaede Afviisning angaaer, da kan samme, forsaavidt den er bygget paa exceptio rei incompetentis, ikke gives Medhold, eftersom Undersøgelsen af dette Spørgsmaal maa ansees at henhøre under Sagens Realitet, og heller ikke kan den for den paastaaede Frifindelse fra Bestemmelsen i L. 1—5—11 hentede Grund komme i Betragtning, da det i alt Fald kun er conditionaliter de Indstevnte have erklæret sig villige til at opfylde Citantindens Forlangende.

Spørges der dernæst, om de Indstevnte kunne ansees pligtige at levere Citantinden de omhandlede Actier, da maa det

bemærkes, at Stiftcommissionen, som behandler bemeldte J. N. Nykjøbings Bo, og som af Citantinden har været indvarslet til at varetage Boets Ret under denne Sag, har ladet møde, og, efter i Indlæg af 13de Decbr. f. A. at have, med Argumentation for at Boet skulde tilkomme Actieretten qvæstionis, protesteret mod Citantindens Paastand om at meddeles Actier, samt, efterat Citantinden fra sin Side havde gjort Indsigelse imod at denne Paastand, da Boet ei har interveneret i Sagen, kommer i Betragtning, har i Indlæg af 7de Febr. d. A. erklæret ei at ville intervenere, og gjort den Anskuelse gjeldende, at Actiers Meddelelse til Citantinden ikke kan udelukke Boet fra at reclamere disse som sine, samt forbeholdt sig herom at reise Søgsmaal, ligesom Boet ogsaa har paastaaet sig nærværende Sags Omkostninger tilkjendte hos Citantinden. Omendskjøndt, efter den saaledes brugte Procedure, Spørgsmaalet om Boets Ret til de omhandlede Actier ei her under Sagen kan blive at paakjende, saa findes der dog intet Hinderligt i at tage Citantindens Paastand om Actiernes Udlevering til Følge, da Bankens Vægring herved, efter det Ovenanførte, alene er grundet paa Hensyn til Boets Interesse, og Boet har havt tilstrækkelig Opfordring til at bestride Citantindens Paastand ved under nærværende Sag at gjøre sin formeentlige Ret til Actierne gjeldende, uden at det hertil Fornødne af Boet er iværksat.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne i det Hele være at ophæve.

Kongens Kasses Ret bliver at reservere med Hensyn til at de ovennævnte Transporter af den omhandlede Bankhæftelsesobligation give Cessionarius en større Ret, end den, der tilkom Banken; iøvrigt er det til Sagen hørende stemplede Papiir brugt.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Directionen for Nationalbanken, bør under

en Mulct af 2 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, for hver Dag de sidde denne Dom overhørige, meddele Citantinden, Skibscapitain Ludvig Nicolay Petersens Enke, Sara Marie Petersen, født Baggesen, som Eierinde af Bankhæftelsesobligationen Nr. 1437, udstedt for Hæftelsen i Huset Nr. 19 i langs Broegade paa Christianshavn, stor 948 Rbd. r. S., og Tilskudsqvitteringen Nr. 3688, dateret 16de Aug. 1841, stor 52 Rbd. r. S., 10 Stkr. Actier i Nationalbanken à 100 Rbd. r. S., lydende paa Ihændehaveren.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at de paa ovennævnte Bankhæftelsesobligation under 14de Juni 1824 og 1ste April 1829 tegnede Transporter give Cessionarius en større Ret, end den, der tilkom Banken.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Goherśgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 9.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 20de November 1842.

Sagen $\frac{195}{42}$ Procurator Christensen Actor ctr. Arrestanten Hans Jensen Wibye.*)

(En for Tyveri sigtet Arrestant, efter Omstændighederne, frifunden for Actors videre Tiltale, fordi der ikke fandtes tilstrækkeligt Beviis tilveiebragt for at han havde været i Besiddelse af de Koster han paastodes at have stjaalet og med Hensyn til hvilke der iøvrigt var aflagt Tilhjemlingseed og præsteret Eiendomsbeviis.)

(Paadømt den 9de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i første Instants ved Salling Herreds Extraret den 17de Mai d. A. paakjendte, Sag, er det oplyst, at der i Gaarden Østrupgaard paa en Hoslyde, i Nærheden af et Sted paa Hoslyden, hvor Arrestanten, Hans Jensen Wibye, som hemmelig havde listet sig derop, i nogen Tid havde havt sit Leie i noget Halm, fandtes, Dagen efter at han var bleven opdaget og paagreben, nogle Koster nedlagte i Halmen, med Hensyn til hvilke adskillige af Gaardens Folk have aflagt Tilhjemlingseed og præsteret Eiendomsbeviis. Men da Arrestanten, som sigtes for at have stjaalet disse Koster, har negtet, saavel at have stjaalet dem, som at have havt dem i sin Be-

*) Denne Sag der er udeladt i forrige Dobbeltnummer, hvor den burde være optaget umiddelbart foran den der sidst meddeelte, — troe vi ikke at burde forbigaae.

fiddelse, og da hans Benegtelse ikke findes at være afbeviist, i hvilken Henseende bemærkes, at den Omstændighed, at de ommeldte Koster paa Stedet, hvor de fandtes, vare blandede med andre, hvilke han har vedkjendt sig som sine, ikke kan antages at afgive Beviis for, at han har været i Besiddelse af de først anførte, saa vil han være at frifinde for Actors videre Tiltale, hvorhos han dog, saaledes som Underdommeren har paalagt ham, vil have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder de ved bemeldte Dom bestemte Salairer billiges, ligesom han endvidere maa tilpligtes at betale Salair til Actor og Defensor her ved Retten, 5 Rbd. Solv til hver.

Sagens Behandling i første Instants og Sagførelsen ved begge Retter have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Hans Jensen Wibye, bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne Christensen og Kammerraad Knudsen her ved Retten betaler Arrestanten 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{11}{7}$ Fæstegaardmand Johan Nielsen af Raabye ctr. Proprietair C. de Neergaard til Gunderslovholm.

(Forkastelse af en Annullationspaastand, der var grundet paa, at Underdommeren formeentligen havde undladt at yde Citanten ved Underretten den fornødne Veiledning under Sagens Procedure. En Fæstebonde tilpligtet at udrede Erstatning for Misligholdelse af sit Fæstebrev.)

(Paadømt den 11te Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Citanten, Fæstegaardmand Johan Nielsen af Raabye, ved den paaankede, inden Thybjerg Herredsting den 2den Decbr. 1840 afsagte, Dom er, som Erstatning, fordi han

har slaaet Græs paa tvende Holme og hjemført Høet, tilpligtet at betale til Gunderslevholms Eier 31 Rbd. 1 Mk. 8 ß. S. og T., har han principaliter paastaaet denne Dom kjendt nefterrettelig, deels paa Grund af at Underdommeren ei skal, i Overeensstemmelse med Lovgivningens Bydende, have ydet Citanten, der selv gav Møde for Underretten, den fornødne Veiledning under Sagens Procedure og navnligen ei gjort ham opmærksom paa de lovbegrundede Indsigelser, som hans Fæstebrev formeentligen frembød, og deels fordi Situationskort ei er bleven fremlagt i første Instants, skjøndt Indstevnte ved at producere et saadant her for Retten, formeentlig har anerkjendt Sammes Nødvendighed. Men ligesom der ikkun med Hensyn til den Veiledning, som Underdommeren er pligtig at yde den Part, der selv fører sin Sag, skjønnes at være begaaet nogen saadan Forsømmelse, som kunde bevirke den af Citanten paastaaede Annullation, saaledes har Indstevnte med Hensyn til den sidstanførte Annullationsgrund erindret, at det af ham fremlagte Kort ikke er at ansee som noget Situationskort, hvis Optagelse han ei anseer fornøden, og Citanten kan følgelig i denne Henseende kun have Krav paa, at dette Kort, der er fremlagt uden nogen dertil erhvervet Bevilling, ikke mod hans Protest kommer i Betragtning ved Sagens Paakjendelse.

Det bliver derfor at undersøge, om den af Citanten under Sagens Realitet nedlagte Frifindelsespaastand kan gives Medhold.

I denne Henseende bemærkes det, at et af Godsforvalteren ved Herlufsholms Stiftelse til Citanten under 31te Decbr. 1838 udfærdiget Fæstebrev paa Gaarden Nr. 5 i Raabye, blandt andet i 3die Post indeholder følgende Bestemmelse: „Skulde Stiftelsen finde for godt at overlade Brugen af de to smaa Engstykker eller Holme, som henhøre til Gaardens Jorder, og hvilke ere beliggende paa den modsatte Side af Kanalen, umiddelbar op til denne paa Holløse Siden, eller at af-

hævde disse, da skal Johan Nielsen taale dette, dog at han i første Tilfælde tilkommer den aarlige Godtgjørelse som Stiftelsen faaer af samme, og at han i sidste Fald erholder Afgang i Gaardens Hartkorn, for hvad Holmene maatte blive skyldsatte for. I ethvert Tilfælde er han pligtig at rette sig efter det Skjellemærke som af Forvalteren i Forening med Eieren af Gunderslovholms Gods, vil vorde afsat imellem bemeldte Holme og Gunderslovholms Eiendomme." I Kraft af denne Reservation har Indstevnte, ved et til ham den 1ste Mai 1840 udstedt Fæstebrev, imod en aarlig Afgivt af 8 Rbd., erholdt Fæste paa de forommeldte to Holme, der i Fæstebrevet nærmere betegnes at være ved Gravningen i sin Tid af den saakaldte Næsbyholmske Kanal eller Suseaaen, blevne afskaarne fra Landsbyen Raabyes Jorder og nu beliggende paa den modsatte Side af Kanalen, omgivne af Jorder henhørende under Gunderslovholms Gods, uden at der mellem samme er Hegn eller noget andet Grændseskjel end det som Naturen i sin Tid har dannet og igjen næsten tilintetgjort, hvorhos det endvidere tilføies, at den saakaldte Næsbyholmske Kanal eller Suseaaen, vedbliver at være Skjel mellem de bortfæstede Holme og den Gaards Jorder, hvorfra de ere tagne, samt at Fæsteren af den nysnævnte Gaard imod at vedblive at tilsvare Skatterne af det hele Gaarden nu paahvilende Hartkorn, er berettiget til at oppebære den af Holmene betingede aarlige Afgivt af 8 Rbd.

Skjøndt det nu er in confesso, at dette Fæstebrevs Bestemmelser specielt ere komne til Citantens Kundskab, samt at det udtrykkeligen er bleven ham tilkjendegivet, at han havde at afholde sig fra de tidtnævnte Englodder, ligesom og Fæstebrevet den 1ste Juli 1840 er blevet tinglæst, har Citanten dog under Proceduren erkjendt, at han i Sommeren 1840 har slaaet Græs paa de nævnte Holme og derefter har bortført Afgrøden, men han har i Forbindelse hermed paaberaabt sig, at han ansaae

sig berettiget til den brugte Fremgangsmaade. Forsaavidt han imidlertid under Proceduren for Overretten har til Styrke herfor anført, at den i hans Fæstebrev tagne Reservation er at betragte som stridende imod Lovgivningen om Fæstebønders og Jorddrotters gjensidige Rettigheder, og at altsaa den skete Bortfæstning af endeel af Fæstegaardens Jorder til en anden Godseier, maa regnes for en Nullitet, vil denne Erindring uden Hensyn til hvad der forøvrigt statueres om Lovligheden af den skete Bortfæstning, ikke under nærværende Sag kunne tillægges nogen Vægt, siden Citanten, efter engang at have givet sit Minde til den i hans Fæstebrev tagne Reservation, maa saalænge Spørgsmaalet om hiin Bortfæstnings Lovlighed ikke er bleven afgjort mellem ham og Herskabet, antages at have været uberettiget til den af ham brugte Fremgangsmaade i Relation til 3die Mand, til hvem Holmene, i Kraft af og med specielt Hensyn til den tagne Reservation, senere af Herskabet ere blevne overladte under Vilkaar, der sikkre Citanten den i hans Fæstebrev for dette Tilfælde betingede Godtgjørelse. Naar Citanten dernæst har fremhævet, at det i 3die Post af hans Fæstebrev hedder, at han i ethvert Tilfælde er pligtig at rette sig efter det Skjellemærke som af Godsforvalteren, i Forening med Eieren af Gunderslovholms Gods vil vorde afsat imellem bemeldte Holme og Gunderslovholms Eiendomme, og han, siden et saadant Skjellemærke ikke er afsat, har formeent, at det Tidspunct ei er indtraadt, da han ifølge den tagne Reservation er pligtig at afholde sig fra de forommeldte Holme, kan der ei heller heri gives ham Medhold. Thi om det endog paa Grund af disse Udtryk ikke er aldeles uantageligt, at Citanten kan have handlet i god Tro paa den Tid han afslog og bortførte Græsset fra de ommeldte Holme, fremgaaer det dog naar den omqvæstionerede Post læses i sin Heelhed, og hermed tillige sammenholdes de Oplysninger om Localiteterne, som Proceduren

afgiver, at Grændsen mellem Citantens Fæstegaards Jorder og de tvende Holme er tilstrækkeligen betegnet ved den Næsbyholmske Kanal, og at det altsaa kun kan være i Relation til Gunderslovholms Jorder, at det kunde være af nogen Interesse, at faae Grundskjellet afsat, men herom vil der naturligviis kun da være Spørgsmaal, naar Holmene dreves særskilt fra disse Jorder, hvilket in casu ei er Tilfældet.

Det maa derfor billiges, at Citanten er tilpligtet at udrede den paastaaede Erstatning, mod hvis Størrelse ingen speciel Erindring er skeet, og da han ligeledes retteligen er tilpligtet at erstatte Indstevnte Søgsmaalets Omkostninger for Underretten med 10 Rbd. Sølv, vil bemeldte Dom være at stadfæste, hvorhos Citanten endvidere vil have at tilsvare Processens Omkostninger her for Retten med 15 Rbd. Sølv.

Under Sagen er det anordnede Stempelpapiir her for Retten rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger her for Retten betaler Citanten, Fæstegaardmand Johan Nielssen af Naabye, til Indstevnte, Proprietair C. de Neergaard til Gunderslovholm, med 15 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Naar Citanten i ovennævnte Sag paastod, at det til ham udstedte Fæstebrev stred mod Lovgivningen om Fæstebønders og Jorddrotters gjensidige Rettigheder, sigtede han herved upaatvivlelig til Frd. 19de Marts 1790, hvorved det forbydes, at Fæstebreve maa lyde enten paa visse Aar eller udstedes saaledes, at Fæsteren efter Opsigelse skal fravige Gaarden, hvor-

imod det under Straf af at ansees som „Kongelige Befalingers modtvillige Overtræder," gjøres Jordbrotten til Pligt stedse at udstede Fæstebrev lydende paa Bondens og hans Hustrues Livstid. Om og hvorvidt de under Sagen omhandlede Holmes Bortfæstning til Gunderslovholms Eier, ifølge heraf, skulde, som ulovmedholdelig, være at ansee som en Nullitet, vil det af Domspræmisserne sees, at Retten under denne Sag ikke indlod sig paa at afgjøre, idet nemlig Citanten i hvert Fald, efter eengang at have samtykket i den i hans Fæstebrev tagne Reservation og saalænge Spørgsmaalet om hiin Bortfæstnings Lovlighed endnu ikke var afgjort mellem ham og Herskabet, fandtes uberettiget til den af ham brugte Fremgangsmaade i Relation til 3die Mand, til hvem Holmene i Kraft af denne Reservation senere af Herskabet vare overdragne paa den flete Maade. Spørgsmaalet om Lovligheden eller Ikke-Lovligheden af oftnævnte, af Godsforvalteren ved Herlufsholms Stiftelse til Citanten udstedte Fæstebrev, staaer saaledes endnu aabent og uafgjort. Vi troe imidlertid ikke, at Citanten kunde gjøre sig noget grundet Haab om at faae dette Spørgsmaal ved Domstolene besvaret i sin Faveur, thi ligesom den ved Fæstebrevet tagne Reservation, saavidt vi skjønne, in casu ikke kunde ansees lovstridig (cfr. Frd. 25de Juni 1810 § 13 cfr. § 11) i Henhold til Fæstebonden, saaledes er den deri hjemlede Brugsret ikke stridende mod Udskiftningsanordningerne.

Sagen AS. $\frac{411}{42}$ Kammerraad, Procurator Nygaard Actor ctr. Tiltalte, Smed Anders Pedersen af Hjulbye.

(Straf af 2 Aars Forbedringshuusarbeide deels for Qvaksalveri, deels i Medfør af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 46.)

(Paadømt den 16de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants inden Vindinge Her-

vets Extraret den 9de Mai d. A. paadømte, Sag, er det ved egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder beviist, at Tiltalte, Smed Anders Pedersen af Hjulbye, har ordineret Gaardmand Rasmus Sørensens Søn, Søren Rasmussen af Ørbek, der maa antages at have lidt af Feber og rheumatiske Smerter i Lemmerne, en Salve til udvortes Brug, efter en af Tiltalte skreven Recept, ligesom han og under Behandlingen af denne Patient har anvendt overtroiske Kunster, idet han nemlig, under Fremsigelsen af en Formular, har med de 3 Fingre paa den høire Haand bestrøget eller befølt de lidende Legemsdele. Endvidere er Tiltalte overbeviist at have, for nogle Aar siden, for Fattiglem Peter Christensen Skræp af Ørbek ordineret Draaber til indvortes Brug, hvilke han selv forskaffede den Syge. Det kan imidlertid ikke, efter de under Sagen fremkomne Oplysninger, ansees godtgjort, at de ovennævnte, af Tiltalte behandlede, Personers Død, som indtraf under Brugen af de af ham anordnede Midler, skulde være fremkaldt derved, og ligesaalidet er det oplyst, at han har modtaget Betaling for det Middel han ordinerede P. C. Kræp, hvorimod Tiltalte i Anledning af Søren Rasmussens Cuur, af dennes Fader, som selv anskaffede de af Tiltalte foreskrevne Midler, har erholdt en Betaling af 2 Rbd.

Da Tiltalte tidligere, for Qvaksalveri, ifølge denne Rets Dom af 6te Novbr. 1820, har været straffet med den i Frd. 5te Septbr. 1794 fastsatte Mulct, ifølge Sunds-Gudme Herredstingsdom af 7de Mai 1827, efter den citerede Lovbestemmelse cfr. Frd. 12te Jan. 1816, med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, samt endelig efter Høiesteretsdom af 6te Octbr. 1831 med 12 Maaneders Forbedringshuusarbeide, vil han nu, efter samme Lovbestemmelse, være at hendømme til lige Arbeide i 2 Aar, ved hvilken Straf den han, i Medfør af Frd. 11te April 1840 § 46, for at have anvendt de for-

nævnte overtroiske Midler, har forskyldt, maa ansees afsonet. Med denne Modification vil den indankede Dom, hvorved Tiltalte er anseet med 2 Aars og 6 Maaneders Forbedringshuusarbeide, og hvis Bestemmelser med Hensyn til Actionsomkostningerne, derunder indbefattet de Sagførerne ved Underretten tillagte Salairer, bifaldes, være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor for Overretten, vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne, Kammerraad Nygaard og Nyholm, betaler Tiltalte, Smed Anders Pedersen af Hjulbye, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Skiftedecision

i afgangne Destillateur Peter Mathias Spendrups og ligeledes afdøde Hustrues, Ane Kirstine Spendrups, Stervbo.

(Fortolkning af 2den Passus i § 4 af Frd. 11te Septbr. 1839.)

(Afsagt den 18de November 1842.)

Decisionen er saalydende:

Paa Skiftet efter den i April Maaned 1828 afdøde Destillateur Peter Mathias Spendrup og tidligere afgangne Hustru, Ane Kirstine Spendrup, der under 5te Octbr. 1818 havde erhvervet allernaadigst Bevilling til, at deres hele Bo, som det ved den Længstlevendes Død befandtes, maatte deles imellem den

afdøde Mands Børn af begge hans Ægteskaber, saaledes, at hver Søn af sidste Ægteskab skulde nyde dobbelt mod hver Søn af første, og Datteren af hiint Ægteskab ligeledes dobbelt mod hver af Døttrene af dette, blev der til Sønnen af første Ægteskab, Tycho Mathias Spendrup, som allerede i 1805 var reist til Ostindien og ikke havde ladet møde under Skiftet, udlagt en Arvelod, der, i Overeensstemmelse med Frd. 2den April 1817 § 1, blev indsat i Kjøbenhavns Overformynderi.

Efterat denne Arvelod, ifølge Requisition af Skifteforvalteren, der behandler bemeldte Tycho Spendrups Halvsøster, Flora Petrine Spendrups og ligeledes afgangne Mands, Sognepræst Hahns Stervbo, var tagen under Behandling til Deling, og Indkaldelse til Tycho Spendrup foranstaltet, i Overeensstemmelse med Frd. 11te Septbr. 1839 § 4, har Cancelliraad, Procurator Delbanco, som Curator i T. Spendrups Halvbroder, Frantz Julius Spendrups Stervbo og som Befuldmægtiget for Skifteretten i Pastor Hahns Bo, efterat det ved Indkaldelsen givne Varsel er udløbet, uden at Tycho Spendrup har meldt sig, nedlagt Paastand paa, at dennes ommeldte Arvelod med Renter, som en efter Destillateur Peter Mathias Spendrup falden Arv og i Continuation af den tidligere Deling i hans og Hustrues Bo, fordeles saaledes imellem hans Børn efter det ved Bevilling af 5te Octbr. 1813 fastsatte Forhold, at Sønnen af første Ægteskab, Jens Peter Spendrup, eller nu hans Børn, erholde $\frac{1}{5}$, Døttrene af første Ægteskab, Anna Clara Mauer, født Spendrup, og Bodil Catharina Poulsen, født Spendrup, eller nu hendes Børn, hver $\frac{1}{10}$, og Sønnen af 2det Ægteskab, Frantz Julius Spendrup, eller nu hans Bo, $\frac{2}{5}$, samt Datteren af 2det Ægteskab, Flora Petrine Hahn, født Spendrup, eller nu hendes og ligeledes afgangne Mands Stervbo, $\frac{1}{5}$. Derimod har Procurator Kraft, paa de anmeldte trende Fuldsødskendes Vegne, paastaaet, at den omhandlede Capital betragtes

som en efter den bortebleevne Tyche Spendrup falden Arv og som Følge heraf udlægges hans Sødskende og Sødskende Børn i det i Lovens 5—2—36 og 37 foreskrevne Forhold, idet han, saafremt Skifteretten skulde finde, at naar Frd. 2den April 1817 maa komme til Anvendelse, de 15 Aar fra Destillateur Spendrups Død først maa forløbe, har erklæret, at hans Committenter Intet have imod, at Skiftet udsættes indtil denne Frist er exspireret, hvilket vil skee i April 1843. In subsidium har han, for det Tilfælde, at Retten maatte formene, at der aldeles intet Skifte kan finde Sted, naar Behandlingen efter Frd. 2den April 1817 skal foretages, paastaaet nærværende Skiftebehandling hævet, for at hans Committenter efter Udløbet af de 15 Aar, kunne foranstalte Arven udbetalt af Overformynderiet.

Afgjørelsen af nærværende Dispute vil beroe paa, om den 2den Passus i § 4 af Frd. 11te Septbr. 1839 indrømmer enhver enkelt af de i Frd. 2den April 1817 § 1 nævnte Arvinger Ret til at paastaae den for en udebleven Arving i Overformynderiet indsatte Arvelod behandlet efter denne Anordning, eller om det, for at saadan Behandling skal kunne finde Sted, endvidere udkræves, at der ikke af nogen anden formeentlig Arveberettiget nedlægges Paastand om Arvelodden Behandling i Overeensstemmelse med Frd. af 11te Septbr. 1839.

Til Styrke for dette sidste Alternativ er i Særdeleshed paaberaabt, at Grunden til at Frd. 11te Septbr. 1839 har afløst de indtil da befulgte Regler om Arvs Afsætning til udeblevne Arvinger ved en modsat Bestemmelse, hvilken i den første Passus af § 4 i sin fulde Udstrækning er bragt til Anvendelse endog paa den ved Anordningens Kundgjørelse allerede faldne Arv, i selve Anordningen er udtalt at være den, at hine Regler befandtes ikke at svare til Øiemedet, og at det saaledes formeentlig ikke kan antages, at den 2den Passus skulde have

indrømmet een eller flere Arvinger imod de Øvriges Protest Ret til at paastaae en Tilbagevenden til den ældre som uhensigtsmæssig erkjendt Regel, men at denne Passus maa statueres alene at tilsigte det Tilfælde, hvor samtlige i Delingen Interesserede ved at samtykke i Behandlingen efter den ældre Regel erkjende, at denne efter de specielle Forhold er dem bequemmere eller fordeelagtigere.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at det til Fordeel for den modsatte Fortolkning maa være afgjørende, at den omqvæstionerede Passus ikke har nogen anden Betingelse for sin Anvendelighed end den, at de Arvinger, som paastaae den bragt til Anvendelse, ere saadanne, som omtales i Frd. 2den April 1817 § 1, uden at det paa nogen Maade antydes, at Rettigheden ikke skal tilkomme enhver, der henhører under den nævnte Categorie, men være afhængig af, at alle i saa Henseende ere enige.

Vægten af den for den førstforsvarede Mening, at nemlig deres Paastand, der forlange den nyere Anordning bragt til Anvendelse, bør foretrækkes, paaberaabte Argumentation findes ogsaa at falde bort, naar det overveies, at hver enkelt af de Personer, der staae i det i Frd. 2den April 1817 § 1 berørte Forhold til den Udeblevne, har i denne Anordnings Bestemmelser havt fuld Føie til at forvente, at den for den Udeblevne afsatte Lod vilde, naar han ikke meldte sig inden Udløbet af de foreskrevne 15 Aar, blive at dele som en efter ham falden Arv, og at Lovgiveren saaledes ved at admittere en Indskrænkning i den nyere Lovgivnings Tilbagevirkning ikkun i Collisionen imellem allerede erhvervede Rettigheder og det i og for sig Rigtigere, har ladet dette vige for Hensynet til hine. Men at den ubetingede Tilbagevirkning af Bestemmelserne i den ofteciterede senere Anordnings første § kan medføre Forringelse, ja endog fuldkomment Tab af Arverettigheder, paa hvis fremtidige Erhvervelse de Paagjeldende i Kraft af Anordningen af

1817 have kunnet gjøre Regning, er en ligefrem Følge af at Arvelodden, i Medfør af Frd. af 1839 § 1 skal gaae tilbage til den oprindelige Arveladers Masse og fordeles imellem hans Arvinger, hvortil den Udeblevnes Arvinger muligen aldeles ikke henhøre, ligesom disse i alt Fald kunne være berettigede til en større Lod, naar Arven ansees falden efter denne, end efter hiin.

Som Exempel herpaa kan tjene det Tilfælde, at der paa Skiftet efter en Moder er afsat en Arvelod til en udebleven Søn, der har Fader og Halvsødskende paa Mødrene Side i Live, idet Faderen, der i Henhold til Frd. 2den April 1817, har kunnet forvente ene at erhverve sin Søns Lod, aldeles vil blive udelukket fra al Deeltagelse i samme, naar denne efter Frd. 1839 atter skulde gaae tilbage i Moderens Bo og der fordeles imellem hendes øvrige Børn.

Da, ifølge det Ovenudviklede den paa Tycho M. Spendrups Fuldsødskendes og disses Børns Vegne nedlagte Paastand om den for ham afsatte Arvelods Behandling efter Frd. 2den April 1817 maa gives Medhold, men det heraf igjen resulterer, at Lodden efter det lovbestemte Tidsrums Udløb vil ansees som falden efter ham og altsaa være hans afgangne Fader, Destillateur Spendrups og Hustrues Bo uvedkommende, er det heraf en Følge, at den atter paabegyndte Skiftebehandling af de Sidstnævntes Bo maa være at hæve, uden at der kan blive Spørgsmaal om under samme at dele Tycho M. Spendrups Lod eller udsætte dette Bo til Udløbet af de 15 Aar efter Faderens Død.

Det behørige Stempelpapiir er under Sagen forbrugt.

Thi decideres:

Den paabegyndte Skiftebehandling af nærværende Bo hæves.

☞ Af hvad der i Domspræmisserne i den i vort sidste Dobbeltnummer meddeelte Scholten-Magenske Sag findes anført pag. 117 in fine og øverst pag. 118, erfares det, at Indstevnte (Magens) i sin Klage over Scholten havde berettet „om et i Aaret 1828 af den danske Orlogsbrig St. Thomas til bemeldte Øe indbragt Skib, som ifølge Klagen skal have været bestemt til Slavehandel paa Kysten af Africa, hvilket Skib Citanten (Scholten) efter en ubehagelig Discussion med Orlogsbriggens Chef „frigav uden videre,“ ligesom ogsaa, at Citanten, næst at give en Fremstilling af hvad han med Hensyn til ovennævnte Skib havde foretaget, har bemærket, at dette ingenstade af hans Foresatte er bleven misbilliget. I „Fædrelandets“ Nr. 1066 ere vi derefter blevne anmodede om at forelægge Offentligheden, hvad der under Parternes gjensidige Procedure er fremkommet om dette Punct i Sagen og navnlig „om Capitain Klaumann (Orlogsbriggens Chef) ligesaalidet var utilfreds med det Passerede, som Hr. v. Scholtens Foresatte sees at have været det.“

Vi agte imidlertid ikke, — ligesaalidet som „Fædrelandet“ — i nogen Maade at „foregribe“ Major Magens i den fuldstændige Publication af Sagens Procedure, hvortil han i nysnævnte Blad er bleven opfordret, og hvorved man først vil faae et „anskueligt“ Billede af hele Sagen, og vi troe det derfor tilstrækkeligt til Opfyldelsen af den skete Anmodning, at indskrænke os til et næsten ordret Referat af hvad der om den omspurgte Sag findes anført i det af Generalgouverneur v. Scholtens Sagførere her for Retten producerede Deductionsindlæg, saameget mere, som „Fædrelandet“ derved vil komme til Kundskab om, hvad det „navnlig“ interesserer samme at vide.

Sagens Sammenhæng er derefter følgende:

Det Skib, hvortil Major Magens sigter, var en hollandsk Brig, de Martin, der førte et hollandsk Patent, ud-

stedt paa St. Eustatius, og Handelshuset Gaubet Jaubert & Comp. paa St. Thomas havde expederet samme fra nysnævnte De for et Huus paa St. Guadeloupe, efter hvis Begjering var indskibet endeel Varer, navnlig Manufacturvarer. Efterat Fartøiet den 30te Novbr. 1828 af Capitain Klanmann var anholdt, tilskreve Afladerne Generalgouverneur v. Scholten den 2den Decbr. s. A., i Overeensstemmelse med det Foranførte, samt erklærede, at Skibet havde anløbet flere Havne, uden at finde Marked for sine Varer, og at Sygdom blandt Mandskabet havde foraarsaget Tilbagekomsten til St. Thomas, hvorhos de gjorde opmærksom paa, at saavel Ladningens betydelige Værdi som Skibets svære Bygning og Udygtighed til Seilads vidnede om, at det ikke havde været paa ulovlige Veie. Der var imidlertid strax beordret og optaget Forhør og dettes Resultat var, at det ikke havde været at udfinde, at Skibet paa Søen havde foretaget noget Ulovligt eller drevet nogen ulovlig Handel paa Kysten. Som Følge heraf blev det frigivet, dog først efterat have stillet en Sikkerhed af 10000 Patacons, for ikke at have begaaet eller at ville begaae Røverier eller Kaperier. Efterat dette var skeet den 7de Decbr., forblev Skibet liggende i St. Thomæ Havn til den 15de s. M., da det først udklarerede, hvilket ei heller gav Formodning om Ulovligheder. Visnok var Capitain Klanmann ikke tilfreds med det Passerede, „men derefter kunde Citanten ikke rette sig." Capitain Klanmann havde forlangt Condemnation og ventede Prisepenge, „men dertil var ei lovlig Grund." Capitain Klanmann prætenderede, at Generalgouverneuren skulde have confereret med ham, forend han afgav Resolutionen, „men dertil var Generalgouverneuren ikke forpligtet." Citanten gav den 27de Januar 1829 Rapport til Kongen om Sagens Afgjørelse, og aldrig er det betydet ham, at denne blev misbilliget; ogsaa Capitain Klanmann rapporterede Sagen til Admi-

[illegible] og underrettede selv Citanten derom, men heller ikke fra denne Side skete noget Skridt som vidnede om, at man fandt Citantens Handlemaade urigtig. Under 17de Mai 1832 approberede Generaltoldkammeret, at den for Skibet stillede Sikkerhed maatte ophæves og udleveres Vedkommende.

☞ Nedenstaaende Trykfeil i sidste Dobbeltnummer bedes rettede:

pag. 120 Lin. 8 f. o. „ved Tilsidesættelse af sine Pligter" læs: „med Tilsidesættelse ꝛc."

pag. 121 Lin. 7 f. o. „kunde finde sig opmuntret" læs: „kunde finde sig opfordret."

ibidem Lin. 9 f. o. „udbrede Lys over sine Forhold" læs: „udbrede Lys over hine Forhold."

pag. 122 Lin. 3 f. n. „om Kongen fik ringe Tanker" læs: „om Kongen fik ringere Tanker."

pag. 123 Lin. 10 f. n. „Da nu Indstevnte ved" læs: „Da nu Indstevnte mod."

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 10

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 7de December 1842.

Sagen A. S. 683/41. Spekhoker Anders Hansen af Mariebo ctr. Kjøbmændene J. J. Lundbahl og A. J. Henrichsen sammesteds.

(Borgerskab som Kjøbmand i de Kjøbstæder, hvor intet særegent Handelslaug er oprettet, giver Ret til en detail at udsælge de Artikler, der ere Gjenstand for Hokerhandel.)

(Paadømt den 18de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning hertil Retten af 5te Octbr. f. A. har Citanten, Spekhoker Anders Hansen af Mariebo, indanket en, inden Maribo Kjøbstads Politieret den 13de Sept. f. A. afsagt Dom i en Sag, som af ham i Forening, med tvende andre til Spekhokerhandelen i Mariebo Berettigede, var anlagt mod de Indstevnte, Kjøbmændene J. J. Lundbahl og A. J. Henrichsen sammesteds, for at have gjort sig skyldige i uberettiget Næringsbrug, ved at udsælge Spekhokervarer, saasom Smør, Fidt, Ost, Flesk, Lys, Spegesild, Kartofler m. v. i smaae Partier. Bemeldte Dom, hvorved de Indstevnte ere frifundne og Sagens Omkostninger hævede, har Citanten paastaaet derhen forandret, at de Indstevnte ansees med Mulct for uberettiget Næringsbrug efter Pl. 4de Juli 1817 og tilpligtes at udrede Sagens Omkostninger for begge Instantser, hvorimod de Ind-

stevnte have paastaaet den indankede Dom stadfæstet, og Citanten tilpligtet at godtgjøre dem Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Da de Indstevnte have indrømmet, at have udsolgt Varer af den ovennævnte Slags, saasom Smør, Fidt, Flesk, Lys o. desl. i smaae Partier, bliver der alene Spørgsmaal om, hvorvidt de, saaledes som Citanten har formeent, hertil kunne ansees uberettigede, og dette findes at maatte besvares benegtende, idet nemlig Frd. 4de Aug. 1742 § 10 og 11 cfr. § 13 maa medføre, at Borgerskab som Kjøbmand i de Kjøbstæder, hvor særegne Handelslaug ikke ere oprettede, maa give Ret til en detail at udsælge de Artikler, som ere Gjenstand for Høkerhandlen, og det saameget mere, som det under nærværende Sag maa ansees oplyst, at i alt Fald flere af de omhandlede Slags Varer, i en Række af Aar, ere solgte paa denne Maade af Kjøbmændene i Maribo. Forsaavidt Citanten til Styrke for sin Paastand har paaberaabt sig et af Stiftamtet for Lolland og Falster under 1ste Mai 1839 approberet Regulativ for Spekhøkerhandelen i Mariebo, som er affattet af Kjøbstadens Communalbestyrelse, og hvori Betingelserne for Borgerskabs Meddelelse som Høker m. v. indeholdes, og derhos har bemærket, at Høkerhandelen i Maribo i Medfør heraf udgjør et særligt Erhverv for dem, som herpaa have taget Borgerskab, da kan dette ikke faae nogen Indflydelse paa de Kjøbmændene ved den almindelige Lovgivning hjemlede Rettigheder, ligesaa lidet som den Omstændighed vil kunne relevere Noget til Fordeel for Citanten, at der mellem Indstevnte Lundbahl og en ustevnt Høker i 1832 blev indgaaet et Forlig, hvorved Førstnævnte forpligtede sig til ikke at sælge andet Smør pundeviis, end det, han selv producerede. Overretten maa altsaa være enig i det af Underdommeren antagne Resultat, og da det ligeledes maa billiges,

at Sagens Omkostninger ved den indankede Dom ere hævede, vil denne i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger her for Retten vil Citanten have at betale de Indstevnte med 20 Rbd. S.

Det Sagen tilhørende stemplede Papir er her ved Retten rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten udreder Citanten Spekhøker Anders Hansen af Maribo til de Indstevnte, Kjøbmændene J. J. Lunddahl og A. J. Henrichsen sammesteds med 20 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Adfærd efter Loven.

Sagen A. S. $\frac{387}{41}$ Gaardmand Lars Nielsen i Handrup ctr. Gaardmændene Hans Pedersen, Hans Larsen, Anders Mortensen, Jens Jensen, Niels Nielsen, Morten Pedersen og Hans Jensen sammesteds.

(Annullation af den ved Underretten brugte Behandling og sammesteds afsagte Dom, fordi det mellem Parterne, der vare Gaardfæstere, i Forligelsescommissionen tenterede Forlig om det, der var Sagens Hovedgjenstand, fandtes ugyldigt, paa Grund af, at vedkommende Godseier ikke var indvarslet til Forligsprøven.

(Paadømt den 18de Juli 1842).

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardmand Lars Nielsen i Handrup, søger under nærværende, fra Ramsøe Thune Herredsting hertil indankede, Sag de Indstevnte, Gaardmændene Hans Pedersen, Hans Larsen, Anders Mortensen, Jens Jensen, Niels Nielsen, Morten Pedersen og Hans Jensen sammesteds, der formeentligen aldeles ube-

rettigede have tilkastet den mellem Citantens Jordlod og Kjøge mindre Landevei anbragte Grøvt, og efterat have derover dannet en Bro, ere kjørte ind paa hans Jorder og over disse have dannet en Kjørevei ned til Haudrup Byes Tørvemose, Raadmosen kaldet, til for den saaledes af dem udviste egenraadige og voldsomme Adfærd at betale Voldsbøder, hver Mand 40 Lod Sølv, erstatte Skaden med 10 Rbd. Sølv, samt under en daglig Mulct at vorde tilpligtede igjen at borttage Overkjørselen over Landeveisgrøvten ind til Citantens Mark, samt at ophøre med Kjørselen over hans Jorder i den ovenmeldte, af dem tagne, Direction. De Indstevnte have derimod anført, at Citanten egenmægtigen har afgrøvtet den almindelige Tørvemosevei, der over hans Jord fører ned til Byens Tørvemose, og, idet de derfor have formeent, at de maatte være fuldkomment berettigede til at skaffe dem Adgang til denne Vei og befare den, have de paastaaet dem frifundne for hans Tiltale i denne Sag, og den over dem nedlagte Paastand om Voldsboders Erlæggelse mortificeret, og Citanten herfor anseet med Mulct, samt endeligt tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger skadesløst. Denne Paastand er ogsaa i det Væsentlige af Underdommeren tagen til Følge, idet de Indstevnte ere ved den paaankede Dom frifundne for Citantens Tiltale, den nedlagte Paastand om Voldsbøder er mortificeret og Citanten herfor idømt en Mulct af 10 Rbd. Sølv til Roeskilde Amtstuedistrikts Fattigkasse, hvorimod Processens Omkostninger ere ophævede. Denne Dom har Citanten nu paaanket her til Retten og inhæreret sin for Underretten nedlagte Paastand, hvorhos han subsidialiter har formeent, at de Indstevnte i al Fald ville være at idømme Straf og Udredelse af Erstatning for den af dem brugte egenraadige Fremfærd, og at der i intet Tilfælde vil kunne være Spørgsmaal om at ansee ham med Mulct, fordi han har charakteriseret denne Adfærd som Vold, ligesom han endeligen har paastaaet de Ind-

stevnte tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst. Derimod have de Indstevnte procederet til den ergangne Doms Stadfæstelse med Tillæg af Processens Omkostninger.

Af Citantens egen Procedure fremgaaer det, at han er Fæstebonde; thi foruden at han selv i sin Klage til Forligelses-commissionen nævner denne sin Stilling, anker han ogsaa i Underretsproceduren over, at han er krænket i sine Fæsterettigheder, og i sit Indlæg til Overretten bemærker han, at Torvemoseveien ei omtales i Fæstebrevet, ligesom han og i Underretsdommen omtales som Fæstegaardmand og som Gaardfæster. Paa den anden Side maa det og antages, at de Indstevnte, i det mindste tildeels, kun ere i Besiddelse af Fæstegods; thi baade for Underretten og for Overretten have de lagt Vægt paa den Omstændighed, at en Overeenskomst om en bestandig Forlæggelse af Torvemoseveien vanskeligen kunde paa egen Haand træffes af dem, og de maae altsaa være gaaede ud fra den Forudsætning, at de ingen fri Raadighed have med Hensyn til de deres Gaarde tilkommende Rettigheder. Men i saa Fald er det, naar hensees til Slutningsbestemmelserne i L. 3—13—17, jfr. Canc. Skr. 17 Aug. 1799, indlysende, at Parterne ikke kunde, uden Herskabets Mellemkomst, paa egen Haand inden Forligelsescommissionen afslutte noget gyldigt Forlig om det, der er nærværende Sags Hovedgjenstand, Directionen af Veien til Haudrup Byes Torvemose. Da nu vedkommende Godseier ikke sees at have faaet noget Varsel om Sagens Foretagelse i Forligelsescommissionen, hvoraf følger, at der ei har været tenteret Forlig mellem samtlige rette Vedkommende, vil, formedelst den saaledes i Henseende til Forligsmæglingen stedfundne Mangel, den i Sagen brugte Behandling og affagte Dom ex officio være at annullere.

Processens Omkostninger her for Retten blive efter Om-

Rettighederne at ophæve. Det til Sagen henhørende stemplede Papir er her for Retten rigtigt forbrugt,

Thi kjendes for Ret:

Den i nærværende Sag stedfundne Behandling saavelsom den paaankede Herredstingsdom bør uefterrettelige at være. Processens Omkostninger her for Retten ophæves.

* * *

Som en nøiagtig Gjennemlæsning af Præmisserne i ovenstaaende Dom vil vise, var Hovedqvæstionen i Sagen ikke om en Skade, der skulde være tilføiet Citanten (Gaardmand Lars Nielsen i Haudrup), hvorom Parterne, uden foregaaende Varsel til Herskabet, havde kunnet forlige sig, hvorimod Spørgsmaalet egentlig dreiede sig om de Indstevnte havde Ret til at befare Citantens Jord paa den af dem paastaaede Maade, Besvarelsen af dette Spørgsmaal vedrørte ikke blot den Citanten, som Fæster, tilkommende Brugsret, men ogsaa den egentlige, og Godsejeren tilkommende, Eiendomsret, med Hensyn til hvilken Citanten, som Fæster, ikke paa egen Haand kunde indgaae Forlig.

Sagen AS. $\frac{54}{42}$ Mauritz Nielsen ctr. Johanne Jensdatter med Mand og Værge, Huusmand Jørgen Larsen af Rugtved.

(En Mindreaarig antages paa egen Haand og uden Curator at kunne møde og tage til Gjenmæle under en mod ham anlagt Injuriesag, idet en slig Sag ikkun angaaer Følgerne af hans personlige Handlinger og der under samme ikke umiddelbart er Spørgsmaal om nogen Raadighed over hans Formue.*)

(Paadømt den 18de Juli 1842.)

---

*) Vi have optaget ovenstaaende Sag, fordi det i sammes summariske Indhold udhævede og i Dommen omhandlede Spørgsmaal, som

Dommen er saalydende:

Ved en, den 2den Octbr. f. A. inden Arts og Skippinge Herreders Politiret afsagt Dom, i en af Indstevnte, Johanne Jensdatter med Mand og Værge, Huusmand Jørgen Larsen af Nygtved, mod Citanten, Mauritz Nielsen, for voldeligt Overfald anlagt Sag er kjendt for Ret; at saafremt Citanten med sin Eed bekræfter, at han ikke Tirsdagen den 14de Septbr. f. A. med Hug og Slag voldeligen har overfaldet Indstevnte, bør han være fri for hendes Tiltale og Processens Omkostninger være ophævede, men at han, naar han ikke troster sig til at aflægge saadan Eed, bør erlægge i Mulct til Holbek Amts Fattigkasse 30 Rbd. Sølv, og betale alle Udgivter i Anledning af Indstevntes Kuur og Pleie med 9 Rbd. 1 Mk. 8 ß., og billig Erstatning til hende for Svie og Smerte efter uvillige Mænds Skjøn, samt endeligen Sagens Omkostninger med 6 Rbd. Sølv. Denne Dom har Citanten, efter meddeelt Opreisning, ifølge Stevning af 24de Jan. sidstl., indanket her til Retten, hvorhos han har paastaaet principaliter Dommen kjendt uefterrettelig og sig tilkjendt Kost og Tæring eller Omkostningerne for begge Retter skadesløst, og subsidialiter sig frifunden for Indstevntes Tiltale og hende med Mand og Værge tilpligtet at betale Sagens Omkostninger skadesløst for begge Retter, samt aldeles in subsidium bemeldte Dom stadfæstet og sig tillagt Processens Omkostninger her ved Retten skadesløst. Derimod har Indstevnte, med Mand og Værge, efter meddeelt fri

bekjendt, i Theorien har været meget omtvistet. Hovedgrunden der kan anføres imod det fastuerede Resultat, (der iøvrigt stemmer med den ligeledes i Rettens 2det Vidnekammer fulgte Praxis), er den, at en Part, saavel ved Forlig som under Proceduren, i en Injuriesag kan paadrage sig betydelige Tab og Forpligtelser ogsaa med Hensyn til sit Gods, over hvilket han i andre Henseender kun med Curator kan disponere.)

Proces og udtaget Contrastevning, paastaaet principaliter Underretsdommen saaledes forandret, at Hovedcitanten ikke admitteres til Eed, men, i Overeensstemmelse med Contracitantindens Paastand i første Instants, dømmes pure til at betale en skikkelig Mulct og udrede Erstatning for Svie og Smerte samt Doctor- og Apotheker-Regninger, saavelsom Sagens Omkostninger ved Underretten, og subsidialiter bemeldte Dom stadfæstet, hvorhos hun i begge Tilfælde har paastaaet Hovedcitanten tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger her ved Retten og derunder Salair til hendes befalede Sagfører her ved Retten, Secretair og Procurator Schønberg.

Sin Annullationspaastand har Hovedcitanten grundet derpaa, at han, paa den Tid, da Sagen i første Instants blev anlagt mod ham, var og endnu er mindreaarig, og saaledes formeentlig burde være stevnet med Curator, hvilket ikke har været Tilfældet, men denne Paastand skjønnes ikke at kunne gives Medhold, da det følger af Lovgivningens Grundsætninger, at en Mindreaarig maa kunne paa egen Haand og uden Curator udføre Sager af den heromhandlede Beskaffenhed, idet saadanne Sager nærmest ikkun angaae Følgerne af den Vedkommendes personlige Handlinger, men der under samme i alt Fald ikke umiddelbart er Spørgsmaal om nogen Raadighed over hans Formue.

Hvad dernæst angaaer Sagens Realitet, da har Contracitantinden i første Instants afgivet en Forklaring, der gaaer ud paa, at da hun Tirsdagen den 14de Septbr. f. A. om Eftermiddagen mødte Hovedcitanten, der kom kjørende med et Læs Tørv, paa hans Faders Lod, steg han af Vognen og kastede hende baglænds overende, samt slog hende med knyttet Næve flere Slag i Ansigtet, hvorefter han, da Contracitantinden derpaa havde været inde hos hans Moder og beklaget sig over hans Adfærd, idet hun gjennem Haven gik bort, fulgte efter hende

og atter gav hende flere Slag i Ansigtet. Hovedcitanten har derimod fra sin Side benegtet, at have ved de omhandlede Leiligheder tilføiet Contracitantinden noget Slag, eller endog rørt hende. I en under Sagen fremlagt Attest af 18de Septbr. f. A., har Districtschirurg, Krigsraad Weihe erklæret, at han, ved den 15de s. M. at kaldes til Contracitantinden, havde fundet, at hun havde betydelige Contusioner i Ansigtet, saa at det venstre Øie var aldeles og det høire for Størstedelen lukket af Svulst, samt at Hovedet var fortumlet og at der yttrede sig Compressionstilfælde i Hjernen, hvorved han dog har tilføiet, at Tilfældene, paa den Dag da Attesten udstedtes, vare betydeligt i Aftagende, og at det var Haab om, at Contracitantinden snart vilde blive betydeligt helbredet, saafremt hun holdt sig Lægens Anordninger efterrettelig. Ligesom nu Indholdet af denne Attest tyder hen paa, at de omhandlede Contusioner ere tilføiede Contracitantinden paa den af hende angivne Maade, ved Slag i Ansigtet, saaledes have tvende Personer under Sagen bevundet, at hun var kommet hen til dem, noget efterat det Omhandlede skal være passeret, og at hun da var blodig i Ansigtet og hoven og sorteblaae under Ansigtet, samt strax havde yttret, at Mishandlingerne vare tilføiede hende af Hovedcitanten, hvorved det ogsaa er at mærke, at Sidstnævnte, efter i Begyndelsen under Sagen aldeles at have benegtet Rigtigheden af Contracitantindens Forklaring, senere har indrømmet den Deel af samme, der gaaer ud paa, at han den nævnte Dag var truffet sammen med hende paa sin Faders Lod, med Tilføiende, at han da havde talt til hende om, at hun ikke maatte gaae der, og at hun derefter var blevet grov mod ham. Vel findes det ikke, at der ved de anførte Omstændigheder er tilveiebragt et fuldstændigt Beviis for Rigtigheden af Contracitantindens Angivende, om den hende tilføiede Vold, men paa den anden Side er der dog fremkommet en saadan Grad af

Formodning til hendes Fordeel, at det maa billiges, at Sagens Afgjørelse ved den indankede Dom er, i Overeensstemmelse med L. 1—14—6, gjort afhængig af Hovedcitantens Eed, og da der fremdeles efter Omstændighederne ikke skjønnes at være tilstrækkelig Grund til at forhøie den, for det Tilfælde at Eden ikke aflægges, fastsatte Mulct, og der paa den anden Side ikke af Hovedcitanten er gjort nogen speciel Erindring mod det ham, under lignende Forudsætning, paalagte Erstatningsansvar, vil følgeligen Underretsdommen være at stadfæste.

Processens Omkostninger her ved Retten blive efter Omstændighederne at ophæve og kan der, navnligen efter det Udfald Sagen saaledes faaer, ikke tilkjendes Contracitantindens Sagfører noget Salair.

Det stemplede Papiir har her ved Retten været rigtigen forbrugt.

Forsaavidt Sagen her ved Retten har været beneficeret, har Sagførelsen været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at staade.

Processens Omkostninger her ved Retten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{549}{42}$ Secretair Stahlfest Actor ctr. Arrestanten Carl Frederik Sand.

(Straf af 3 Aars Forbedringshuusarbeide for attenteret Tyveri og 2den Gang begaaet Løsgjængeri.)

(Paadømt den 23de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Da Arrestanten Carl Frederik Sand, der er 22 Aar gammel, og som, efter, forinden han opnaaede criminel Lavalder, at

være dømt tvende Gange for Tyveri og een Gang for Betleri, efter Opnaaelsen af denne Alder ved nærværende Rets Dom af 23de Jan. 1838, for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods, har været tilkjendt Straf af 8 Maaneders, og ved Høiesteretsdom af 25de April 1839, for 2den Gang begaaet Tyveri og 1ste Gang begaaet Løsgjængeri, 3 Aars Forbedringshuusarbeide, har vedgaaet, imod det ham af Politiet, med Comination af i Overtrædelsestilfælde at vorde straffet som Løsgjænger, givne Tilhold ufortøvet for samme at anmelde, naar han forandrede Logis, at have, uden at anmelde Saadant, forladt det af ham for Politiet opgivne Logis og tilbragt et Par Nætter paa Stadens Volde, vil han ikke kunne undgaae, paany at straffes for Løsgjængeri.

Forsaavidt Arrestanten dernæst actioneres for Tyveri med Hensyn til endeel Penge af Rigsbankdalersedler og Smaamynt, som Caroline Mussin, der forestaaer Udsalget i Brændeviinsbrænder Olsens Boutik i Torvegaden Nr. 383 paa Christianshavn, den 26de Mai sidstl. om Aftenen Kl. omtrent 10¾ havde udtaget af Pengeskuffen i Disken og lagt paa et indenfor denne staaende Bord for at tælle dem, er det oplyst, at han, der paa samme Tid i Forening med 2 andre Personer, som han dog ikke har villet kjende, havde indfundet sig i bemeldte Boutik, hvor de forlangte en halv Pægel Brændeviin, er, efterat Caroline Mussin for et Øieblik var gaaen ud i Kjøkkenet, hvortil Døren, der vender til Boutiken, stod aaben, antruffen og paagreben af bemeldte C. Mussin og Tjenestepigen Karen Nielsen indenfor Disken, til hvilken Døren fra Boutiken efter Mussins beedigede Forklaring havde været lukket, da hun gik ud i Kjøkkenet, hvorhos Mossin har bevidnet, at hun fra Kjøkkenet saae ham staae tæt ved det Bord, hvorpaa hun havde lagt Pengene, men at endeel af disse, der laa løs i en Bunke for sig, var borte, samt at hun, kort efterat hun var kommen

ind fra Kjøkkenet og der især med at paagribe Arrestanten, saae endeel Penge ligge paa Gulvet, ligesom og Karen Nielsen og Toimager Etrid, der kom tilstede under Anholdelsen, have bevundet, at de under denne hørte Noget falde ned paa Gulvet, der klang som Penge, hvorhos det og, som et imod ham talende Datum, fortjener at udhæves, at han ved Anholdelsen, hvorunder han forøvrigt gjorde, skjøndt forgjeves, Anstrengelse for at slide sig løs, ikke befandtes ifort noget Skotøi, hvortil han har angivet som Grund, at han ikke kunde taale at gaae med Tøfler og derfor den ommeldte Dag uafbrudt havde gaaet paa Hosesokker, men hvilket Sidste strider imod Karen Nielsens beedigede Forklaring, hvorefter hun, en kort Tid forinden han blev anholdt, havde seet ham staae i Porten til Olsens Sted med Tøfler paa, saavelsom og imod de øvrigt fremkomne Oplysninger. Med Hensyn til Maaden, hvorpaa han vil være kommen indenfor Disken, har han forklaret, at den ene af de Personer, med hvem han var i Følge og som inden hans Anholdelse havde bortfjernet sig, havde givet ham et Stød for Brystet, saa at han faldt baglænds imod Døren paa Disken, som gik op, og derved imod det indenfor staaende Bord, og forsaavidt han ved Anholdelsen havde søgt at slide sig løs fra dem, der anholdt ham, at han, da han blev stødt imod Bordet, havde hørt Noget falde paa Gulvet og frygtede for, at han var kommen til at slaae Noget itu, hvilket han, uagtet han dog har vedgaaet at have havt Penge hos sig, ikke havde isinde at betale.

Vel kan der nu imod Arrestantens stadige Benegtelse ikke antages at være tilveiebragt aldeles tilstrækkeligt Beviis for, at han har været i Besiddelse af de omhandlede Penge, men derimod skjønnes det efter samtlige imod ham talende Omstændigheder ikke at kunne drages i Tvivl, at han har begivet sig indenfor Disken i den Hensigt at stjæle, hvorved navnligen be-

mærkes, at hans Foregivende om ved det ham bibragte Stød at være falden igjennem Døren paa Disken imod det indenfor staaende Bord, er saa meget mere usandsynligt, som det er oplyst, at Afstanden imellem Bordet og Disken var circa 5 Alen. Arrestanten vil saaledes nu for det ham overførte Attentat paa Tyveri være at ansee efter Frd. 11te Apr. 1840 § 80 cfr., med Hensyn til de ham forhen overgaaede, ovenfor nævnte Straffedomme, med § 15, samt for 2den Gang begaaet Løsgjængeri efter Frd. 21de Aug. 1829 § 3, med en Straf, der i det Hele findes at kunne bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 3 Aar, hvorhos han vil have at udrede samtlige af Actionen lovligt flydende Omkostninger, deriblandt Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Secretair Stahlfest og Lottoadvocat Damkjer, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Carl Frederik Sand bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 3 Aar samt udrede alle af Actionen flydende Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Secretair Stahlfest og Lottoadvocat Damkjer, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{416}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Christian Hoisager eller Christian Nielsen Hoisager.

(Anvendelse af 1 Aars Forbedringshuusarbeide ifølge Bestemmelserne i § 11 af Frd. 11te April 1840, cfr. § 1.)

(Paadømt den 26de Juli 1842.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten Christian Hoisager eller Christian Nielsen Hoisager, der er langt over criminel Lavalder og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, under nærværende Sag sigtes

før hos Værtshuusholder Aackerberg at have stjaalet en Flaske med Æggebrændeviin, er der herfor ikke tilveiebragt noget saadant Beviis, at han under denne Deel af Sagen kan fældes.

Derimod har han, efter vedholdende Benegtelse, endeligt i et den 9de April d. A. ved Kjøbenhavns Politiret optaget Forhør tilstaaet, Dagen efter den i Hyrekudsk Bruuns Sted paa Store Kjøbmagergade den 19de Novbr. 1841 opkomne Ildebrand, at have sat sig i Besiddelse af og senere foræret hans daværende Forlovede, C. M. Jessen, et Par til 24 ß. vurderede Galoscher, som Snedkermester Gelzers Hustru, der boede i bemeldte Sted paa 2den Sal til Gaarden, har vedkjendt sig som hende tilhørende og erklæret at være hende frakomne ved Ildebranden, og som han, efter hans Forklaring, der i Mangel af andet tilstrækkeligt Beviis vil være at lægge til Grund for Bedømmelsen af hans Strafskyld, fandt henliggende i Vognporten sammesteds, nedtraadte i noget Vand, hvorhos han har vedgaaet ved Besiddelsestagelsen at have bemærket, at det havde brændt lige ovenover det Sted, hvor han vil have fundet dem.

I samme Forhør har han ligeledes, efter foregaaende haardnakket Benegtelse, vedgaaet, Morgenen efter Ilden i Pilestrædet den 18de Decbr. sidstleden at have sat sig i Besiddelse af et Par Ørenringe-Lokker og nogle andre til de samme Ørenringe, hvorpaa Lokkerne havde siddet, hørende Stykker, en Sølvstrikkekrog, en Sølvbjelde til en Rangle, en Pengepung og et Uhrhalsbaand, tilsammen vurderet til 1 Rbd. 12 ß., hvilke Sager Copiist Møllers Kone, boende ved Siden af Brandstedet, har vedkjendt sig og forklaret at være savnede efter sidstnævnte Ildebrand, og som han, efter hans Forklaring, vil have fundet paa Kanten af Rendestenen ved det Sted, hvor Møllers boede, indsvøbte i et Tørklæde, og vedgaaet, at have havt til Hensigt at beholde, uagtet han stod i den Formening, at de, som han har udtrykt sig, „vare fra Ildløsen“.

For det Arrestanten saaledes imputerede Forhold vil han være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 11 cfr. § 1, og Straffen efter Omstændighederne at bestemme til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar, hvorhos han vil have at udrede samtlige af Actionen flydende Omkostninger, deriblandt Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Nyholm, med resp. 8 og 5 Rbd. Sølv.

Om Erstatning bliver Intet at paakjende, da de Koster, med Hensyn til hvilke Arrestanten er overført ulovligt Forhold, ere komne tilstede og deres Eiere have renonceret paa Erstatning for Affavn og Forringelse.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Christian Hoisager eller Christian Nielsen Hoisager bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar, samt udrede samtlige af Actionen flydende Omkostninger, deriblandt Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Nyholm, med resp. 8 og 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{1}{42}$ Huusfæster Niels Jensens Enke, Ane Cathrine Hansdatter af Gulfeldt, ctr. Hofjægermester Fons til Søbysøegaard.

(Den før Emanationen af Frd. 9de Marts 1838 almindeligen statuerede, og nu for Gaardfæstere i bemeldte Frd.'s § 1 udtrykkeligen givne Regel, at den Paagjeldende kan frie sig for at fradømmes Fæste ved at rede for sig medens Sagen endnu henstaaer ved Underretten, — antages ogsaa at gjelde om Huusmænd der have Livsfæste.

(Paadømt den 1ste August 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat Citantinden, Huusfæster Niels Jensens Enke, Ane

Cathrine Hansdatter, ved Salling Herredstingsdom af 11te Jan. f. A. var bleven tilpligtet at betale Indstevnte, Hofjægermester Fons til Søebyskeegaard, i resterende Skatter og Afgivter af et, hendes afdøde Mand paa Livstid tilfæstet, Huus med tilliggende Jordlod af Hartkorn, 2 Skp. og 3 Fdkr., et Beløb af 35 Rbd. 28 ß. S. og T. med Renter fra Klagens Dato til Forligelsescommissionen den 19de Aug. 1840, til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger med 2 Rbd. Sølv, blev der for denne Fordring med Omkostninger, ialt 42 Rbd. 12 ß., under 10de Marts 1841 foretagen en Executionsforretning, hvorved der skete Udlæg i Effecter til en Værdi af 4 Rbd. 74 ß., men da Intet mere forefandtes, og Enken erklærede ikke at eie videre, indgik Forretningens Requirent, Indstevntes Forvalter, til Fogedprotokollen et Forlig med Citantinden, hvorved hun forpligtede sig til, under Udkastelsestvang, at fraflytte Huset til paafølgende 10de April.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 11—12.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 14de December 1842.

Sagen AS. 112/42 Huusfæster Niels Jensens Enke, Ane Cathrine Hansdatter af Gulfeldt, ctr. Hofjægermester Fønss til Søbysøegaard.

(Sluttet.)

Da dette imidlertid til den bestemte Tid ikke var bleven godvilligt efterkommet af Citantinden, requirerede Indstevnte hende, overeensstemmende med Forliget og da formeentlig hendes Mangel paa Evne til at dække Skatter og Afgivter var oplyst, udsat af Huset med Tilliggende, hvilken Requisition under den den 28de April f. A. afholdte Forretning forsaavidt blev tagen til Følge, at Citantinden midlertidig udsattes af Besiddelsen af den Huset tilhørende Jord samt Udhusene, hvorimod hun forbeholdtes Beboelseslejligheden, indtil hun ved Dom var frakjendt Fæstet paa Huset. Indstevnte saggav derefter Citantinden ved Salling Herredsting til at have den hende, efter Fæstebrev til hendes afdøde Mand, dateret 15de Novbr. 1823, tilkommende Fæsterettighed forbrudt, hvorhos han paastod den ovenanførte under 28de April foretagne Udsættelsesforretning stadfæstet, hvilken Paastand, ved den i Sagen den 11te Octbr. f. A. afsagte Dom, i det Hele blev tagen tilfølge, samt Processens Omkostninger ophævede og Procurator Ettrup, der, som

befalet Sagfører, havde udført Sagen for Citantinden, af det Offentlige tillagt et Salair af 4 Rbd. Sølv.

Denne Dom har Citantinden, ifølge Stevning af 19de Novbr. f. A., paaanket for Overretten, hvor hun, i Henhold til Proceduren i 1ste Instants, har nedlagt Paastand om Frifindelse imod at betale de foranførte 35 Rbd. 28 ß., samt at Indstevnte paalægges under en daglig Mulct at sætte hende i fuldstændig Besiddelse af Huus og Jord, samt idømmes Processens Omkostninger ved begge Retter og endvidere Mulct for unødig Trætte, for ikke at have givet Møde ved Forligelsescommissionen. Indstevnte har derimod paastaaet Herredstingsdommen stadfæstet og Citantinden paalagt Sagens Omkostninger for Overretten.

Forsaavidt nu Indstevnte, som Grund for at Citantinden bør fradømmes sit Fæste, har paaberaabt, at den ovennævnte Fordring af 35 Rbd. 28 ß. hidrører fra Restancer og Afgivter, som Citantinden for flere Aar har paadraget sig, bliver at bemærke, at Sognefoged Knud Poulsen af Veile mødte under Sagen ved dennes Foretagelse i 1ste Instants den 7de Juni f. A., og paa Citantindens Vegne tilbød i Retten at betale Indstevnte hiint Beløb, imod at denne frafaldt sin Paastand om Fæstes Forbrydelse, hvilket Tilbud imidlertid Indstevnte nægtede at antage. Da saaledes Citantinden, forinden Sagen ved Underretten optoges til Dom, havde gjort Udveie til at berigtige den omhandlede, for Skatter og Afgivter paadragne, Restance, og det maa tilskrives Indstevntes egen Vægring for at modtage det gjorte Tilbud, at Betalingen ikke da fandt Sted, skjønnes bemeldte Restance ei at kunne tillægges den Virkning, at Citantinden paa Grund deraf skulde ansees at have sit Fæste forbrudt; thi, om det end ikke maatte antages, at den særegne Bestemmelse i Frd. 9de Marts 1833 § 1, at en Fæster, der formedelst Restancer søges til Fæstes Forbrydelse, skjøndt Sa-

gen i første Instants maatte være moden til Optagelse inden 16 Ugers Forløb fra den Tid, Klagen til Forligelsescommissionen er bleven forkyndt, dog skal være berettiget til paa Begjering at erholde en saa lang Henstand til at berigtige sin Skyld, at der ved Sagens Optagelse ialt er forløbet 16 Uger fra hiint Tidspunct at regne, kan finde Anvendelse ei blot paa Gaardfæstere, men ogsaa paa Huusmænd, der have Fæste paa Livstid — hvorved forøvrigt ei bør lades ubemærket, at selve den fra Indstevntes Side brugte Procedure netop forudsætter, at Citantinden henhører til de i fornævnte Tilfælde omhandlede Fæstere, — saa skjønnes i alt Fald den almindelige Regel, hvorefter den Paagjeldende kan frie sig for at fradømmes Fæstet, ved at rede for sig, medens Sagen endnu henstaaer ved Underretten, ogsaa at maatte gjelde om hiin Klasse af Huusmænd, efterdi denne Regel ikke i den citerede Anordning er opstillet som en ny Forskrivt, men allerede maatte ansees hjemlet i den tidligere Lovgivnings Grundsætninger, uden dog specielt at være paabuden med Hensyn til Gaardfæstere, hvorimod den før oftnævnte Anordnings Emanation nærmest grundedes, deels paa Forholdets Natur, og deels paa Analogien af forskjellige Lovbud, saasom 2—22—4 og Pl. 5te Juni 1801, hvilke Grunde i det Væsentlige ligeledes passede paa Huusmænd, forsaavidt disse have Livsfæste. Ei heller kunne det ommeldte Tilbud tabe sin Virkning til at beskytte Citantinden mod Fæstes Forbrydelse derved, at der ikke tillige blev af den skyldige Restance tilbudet Renter fra Klagens Dato, samt de paaløbne Omkostninger; og naar Indstevnte endvidere har formeent, at Tilbudet maatte være uvirksomt, fordi det først skal være skeet efter Udløbet af det i Frd. 9de Marts 1838 § 1 fastsatte Tidsrum af 16 Uger, da kan Indstevnte heri saameget mindre gives Medhold, som det efter Anordningens Forskrivt er tilstrækkeligt, at det Skyldige betales eller lovligen tilbydes før Sagens Op-

tagelse, og den tilføiede Bestemmelse, om at Fæsteren i ethvert Fald skal kunne fordre den fulde Henstand af 16 Uger, ikke indeholder nogen Indskrænkning i, men meget mere en Udvidelse af bemeldte Frist; foruden at og det ovennævnte Tilbud virkeligen er skeet før de 16 Ugers Forløb, naar disse regnes fra Forkyndelsen af den Forligsklage, der gik ud paa Fæstes Forbrydelse, og ikke, som Indstevnte uretteligen har forudsat, fra Begyndelsen af den Retsforfølgning, som Citantinden tidligere fra Indstevntes Side havde været underkastet.

Endeligen vil heller ikke det foran berørte, under Fogedforretningen af 10de Marts f. A., indgaaede Forlig, hvorefter Citantinden skulde under Udkastelsestvang fraflytte Huset til den paafølgende 10de April, kunne afgive tilstrækkelig Hjemmel for den af Indstevnte nedlagte Paastand, allerede af den Grund, at vedkommende Foged ved Kjendelse af 28de April f. A., hvilken ei er gjort til Gjenstand for Paaanke, har i Henhold til Frd. 8de Juni 1787 § 13 frakjendt hiint Forlig Gyldighed.

Efter det saaledes Anførte finder Overretten ei at kunne billige det af Underdommeren antagne Resultat, hvorimod Indstevntes Paastand om Fortabelsen af den Citantinden tilkommende Fæsterettighed bliver at forkaste. Forsaavidt imidlertid Citantinden ikkun har paastaaet sig frifunden, imod at hun betaler den omhandlede Restance af 35 Rbd. 28 ß., vil det ikke paa Grund heraf under nærværende Sag kunne paalægges hende at tilsvare dette Beløb, efterdi derom ikke af Indstevnte er nedlagt nogen Paastand, ligesom Retten paa den anden Side, efter Proceduren, og navnligen fordi hun ikke i første Instants har institueret noget Contrasøgsmaal, ei heller ville kunne tage hendes Paastand til Følge, forsaavidt den gaaer ud paa, at det under en daglig Mulct skulde paalægges Indstevnte, igjen at sætte hende i Besiddelse af Huset med Tilliggende.

Fremdeles bliver den under 28de April f. A. foretagne Udsættelsesforretning at ophæve, hvorhos Indstevnte bliver pligtig at betale Citantinden Processens Omkostninger for Overretten, hvilke bestemmes til 20 Rbd. Sølv, hvorimod Omkostningerne i første Instants findes, som ved Underretsdommen statueret, og navnligen med Hensyn til at Indstevntes Møde ved Fuldmægtig for Forligelsescommissionen maa antages fremkaldt ved hans Fraværelse paa den Tid Sagen blev indklaget, at burde ophæves, dog at Indstevnte vil have at udrede det Procurator Ettrup tilkommende Salarium, der skjønnes passende bestemt til 4 Rbd. Sølv. Forsaavidt Sagen i første Instants har været beneficeret, attesteres, at Behandlingen og den befalede Sagførelse har været lovlig.

Det Sagen tilhørende Stempelpapir er for Overretten rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citantinden, Huusfæster Niels Jensens Enke, Anne Cathrine Hansdatter af Gulfeldt, bør for Tiltale af Indstevnte, Hofjægermester Fønss til Søebysøegaard, i denne Sag fri at være, og bør den under Sagen omhandlede Udsættelsesforretning af 28de April f. A. være ophævet.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Indstevnte til Citantinden med 20 Rbd. Sølv, hvorimod Omkostningerne for Underretten ophæves, dog at Indstevnte betaler i Salarium til Procurator Ettrup 4 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{100}{42}$ Grosserer S. L. Trier her af Staden ctr. den Kongelige Lands Over samt Hof og Stadsrets Skiftecommission, der behandler afgangne Marie Levins Bo, paa John Levins eller C. F. Lindenbergs Vegne.

(En, paa Grund af Bestemmelserne i Placat 30te Novbr. 1821, her iværksat og forfulgt Arrestforretning, ophævet, fordi den Fordring, for hvilken Arresten var foretaget, og der grundede sig paa en i et fremmed Land, og mellem to af sammes Undersaatter, oprettet Contract, efter bemeldte Lands Lovgivning var præscriberet paa den Tid Arresten effectueredes.)

(Paadømt den 8de August 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat der den 11te Novbr. f. A. var efter Reqvisition af Citanten, Grosserer S. L. Trier her af Staden, for denne Rets Skiftecommission, der behandler afgangne Marie Levins Bo, af Kongens Foged anklyndiget Arrest i saa stor en Deel af den John Levin, eller, som han nu kalder sig, C. F. Lindenberg, for Tiden opholdende sig i Warschau, efter bemeldte hans Søster, tilfaldne Arv, som er tilstrækkelig til Dækning af en Fordring efter en den 24de Septbr. 1829 i Gothenborg til B. C. Hichens eller Ordre udstedt Forskrivelse, lydende paa 2282 Rd. svenskt Rigsgjeld, og paa Betaling 6 Maaneder fra Datum, hvilken Forskrivelse er underskrevet med Navnet John Levin og senere endosseret in blanco, saavelsom af Forretningens Omkostninger, og der tillige var anklyndiget Forbud mod Udbetalingen af den omhandlede Deel af Arven til Andre end Reqvirenten, saalænge denne ikke for sin Fordring, med Forretningens Omkostninger, var blevet tilfredsstillet, har Citanten, til Justification af den saaledes foretagne Arrest og Forbudsforretning, efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen af 12te Novbr. f. A., ifølge Stevning af 20de f. M. ind-

varslet her til Retten bemeldte Skiftecommission, paa fornævnte John Levins eller C. F. Lindenbergs Vegne, hvorhos han har paastaaet denne tilpligtet at indfrie den omhandlede, af ham formeentligen udstedte, Forskrivelse og til Citanten betale sammes paalydende Sum med Renter 4 pCt. deraf fra Forligsklagens Datum til Betaling skeer, alt efter den ved Betalingstiden gjeldende Cours, samt Arrestforretningens og Processens Omkostninger skadesløst, ligesom han endvidere har paastaaet den oftnævnte Fogedforretning stadfæstet, som lovlig gjort og forfulgt.

De Indstevnte have, skjøndt de findes lovligen varslede, ikke mødt eller ladet møde under Sagen, hvorimod først Kjøbmand S. L. Simonsen her af Staden, og senere Procurator d'Auchamp er, i Egenskab af Mandatarius for John Levin eller C. F. A. Lindenberg, optraadte som Intervenienter og have paastaaet de Indstevnte frifundne for Citantens Tiltale og deres Mandant tillagt Sagens Omkostninger samt det nedlagte Forbud, hvorved, efter Proceduren, maa antages at være sigtet til Fogedforretningen, i det Hele hævet.

Til Styrke for denne Paastand have Intervenienterne blandt andet paaberaabt sig, at Fordringen i ethvert Fald er præscriberet, da den omhandlede Forskrivelse er ældre end 10 Aar, som er den ved den svenske Lovgivning fastsatte Præscriptionstid, hvorhos til Oplysning i sidstnævnte Henseende er fremlagt en Afskrivt af en i Sverrig udstedt Forordning af 13de Juni 1800, ved hvilken det er fastsat, at den, som har en Fordring paa en Anden for Gods, Penge eller hvad det kan være, og ei kræver den skrivtligen eller mundtligen eller ei anmelder den for Retten og for Kongens Øvrighed inden 10 Aar, ikke derpaa skal have noget Krav. Vel har nu Citanten erindret herimod, at, da Sagen er anlagt heri Landet og skal paakjendes af danske Domstole, maatte den danske og ikke den svenske Lovgivning komme til Anvendelse ved Bedømmelsen af, hvor-

vidt Fordringen kunde ansees præscriberet eller ikke, men denne Formening kan ikke gives Bifald, da Sagens Natur tilsiger, at Lovgivningen i det fremmede Land, hvor Contracten oprindeligen er afsluttet af tvende af dette Lands Undersaatter, der saaledes maatte antages ved Contractens Oprettelse nærmest at have taget Hensyn til deres egen Lovgivning, maa komme i Betragtning fremfor Lovgivningen her i Landet, hvor den angivne Debitor end ikke har Bopæl og hvor Sagen alene har kunnet lovligen anlægges paa Grund af det ved Pl. 30te Novbr. 1821 hjemlede forum arresti.*) Da fremdeles den af Citanten endvidere fremsatte Erindring, at den nævnte Præscriptionstid i alt Fald ikke vilde kunne gjøres gjeldende i nærværende Tilfælde, fordi Debitor, ved at forlade Sverrig, havde gjort det umuligt for Creditor at indtale sin Ret i dette Land, saameget mindre kan komme i Betragtning, som det af den af Citanten selv fremlagte Attest fra Lands-Cancelliet i Gothenborg fremgaaer, at John Levin har opholdt sig i bemeldte Stad en, om end kort, Tid, efterat Fordringen, efter Documentets Indhold, var forfalden til Betaling, vil det allerede af det Foregaaende være en Følge, at de Indstevnte maa blive at frifinde for Citantens Tiltale, og den foretagne Arrest og Forbudet være at ophæve, og det bliver saaledes unødvendent at undersøge, hvilken Virkning der maatte kunne tillægges den af Intervenienten

---

*) Efter hvad der paa sit Sted i nuværende Geheimeraad Ørsteds juridiske Haandbog findes anført, kunde der maaskee, fra et theoretisk Standpunct, in casu anføres en Deel for at afgjøre Qvæstionen om den ovennævnte Fordrings Præscription, ved en Sammenlæggelse af Middeltiden af de i Warschau og Sverrig gjeldende Præscriptionsterminer. Dette vil det imidlertid sees, at Retten ikke i nærværende Tilfælde antog, hvorved vi dog maae bemærke, at det fremgaaer af Sagens Acter, at der ikke under Parternes Procedure var fremkommen nogen Paastand om en slig Afgjørelsesmaade.

tillige fremsatte Indsigelse, at det omhandlede Document ikke er udstedt eller underskrevet af hans Mandant.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Det stemplede Papiir har under Sagen været rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den omhandlede, under 11te Novbr. f. A. foretagne, Arrest og Forbudsforretning bør være ophævet, hvorhos de Indstevnte, den Kgl. Lands Over samt Hof og Stadsrets Skiftecommission, der behandler afgangne Marie Levins Bo, paa John Levins eller C. F. Lindenbergs Vegne, for Citantens, Grosserer S. L. Trier her af Staden, hans Tiltale i denne Sag bør fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{405}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. de Tiltalte, Urtekræmmer Frederik Severin Boye, Snedkersvend Christian Wetzel og Destillateur Peter Christian Nielsen.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Omkostningerne, under en Action for Assurancesvig. Mulct anvendt paa 2de Tiltalte, for, under Eeds Tilbud, at have udstedt en Attest, skjøndt Udstederne ingen Vished havde om det Attesten løb paa.)

(Paadømt den 13de August 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat der den 21de Februar d. A. havde været Ildløs i et Værelse, som den under nærværende Sag Tiltalte Urtekræmmer Frederik Severin Boye benyttede til sin Fabrik for Tilvirkning af Frictionsfyrstikker, blev fra ham under 24de næstefter til Directionen for det Compagni, hos hvilket han havde assureret, indsendt en Fortegnelse over hvad der ved

denne Leilighed skulde være deels brændt deels beskadiget, hvorhos han begjerede sig de paa Fortegnelsen anførte Gjenstandes samlede Beløb af Compagniet godtgjort med 271 Rbd. 3 Mk. 4 ß. Denne Fortegnelse, som indeholder 31 forskjellige Nummere med vedføiede Værdier, der tilsammenlagte udgjøre ovenanførte Sum, 271 Rbd. 3 Mk. 4 ß., er forsynet med en den 23de Febr. d. A. dateret og af de Tiltalte, Snedkersvend Christian Wetzel og Destillateur Peter Christian Nielsen, underskreven Paategning saalydende: „At ovennævnte Gjenstande vare tilstede i Urtekræmmer F. S. Boyes Leilighed, hvori Ilden var opkommen, og at disse Gjenstande vare af ovennævnte Værdi, kan af os bevidnes, og om forlanges, med Eed bekræftes.“ De Tiltalte Wetzel og Nielsen have imidlertid under Sagen vedgaaet, at de, efter Tiltalte Boyes Begjering, og i Haab om, at den i Paategningen tilbudne Eed ikke vilde blive dem affordret, have underskrevet Paategningen, skjøndt de ingen Visshed havde om, enten at alle de specificerede Gjenstande havde været tilstede i Leiligheden, hvori Ilden opkom, eller at Gjenstandene havde havt den Værdi, hvortil de paa Fortegnelsen vare ansatte. For dette Forhold ville Wetzel og Nielsen være at ansee med en arbitrair Straf, der efter Omstændighederne bestemmes for hver til en Mulct af 10 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse.

Tiltalte Boye er ikke, mod sin Benegtelse, overbeviist at have været vidende om, at den omhandlede Paategning indeholdt nogen Usandhed. Han kan altsaa ikke have paadraget sig noget Strafansvar, enten ved at lade sine Medtiltalte underskrive denne Paategning, eller ved at afbenytte det ham saaledes meddeelte Vidnesbyrd, ligesom det heller ikke er oplyst, at han paa anden Maade har gjort sig skyldig i den ham paasigtede Assurancesvig. Han maa følgelig frikjendes for Actors Tiltale. Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor

og begge Defensorer med 5 Rbd. Sølv til hver, ville de Tiltalte have at tilsvare in solidum.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Urtekræmmer Frederik Severin Boye bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

De Tiltalte, Snedkersvend Christian Wetzel og Destillateur Peter Christian Nielsen, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde, hver 10 Rbd. Sølv.

Samtlige Tiltalte bør, Een for Alle og Alle for Een, udrede Actionens Omkostninger og derunder Salair til Procuratorerne d'Auchamp og Nyholm, samt Lottoadvocat Damkjer, 5 Rbd. Sølv til hver.

Mulcterne betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{113}{42}$ Kjøbmand og Borgerrepræsentant B. Krenckel af Korsør ctr. Malermester W. Dahl, Skibstømmermester M. Mortensen og Snedkermester C. A. Dahl, samt Underdommeren, Borgemester B. Bentsen.

(At Paastanden i Deductionsindlægget tildeels er en anden end i Stevningen, bevirker, at det udenfor Stevningen Paastaaede ikke kommer under Paakjendelse. — Underretsdommen og Behandlingen i en Injuriesag, hvori var nedlagt 3 Marks Paastand, annulleret, fordi der i Sagen var tenteret Forlig ved den ordinaire Forligelsescommission, istedetfor ved Politiretten,*) uden at den Omstændighed, at en under Sagen fremlagt Cancelliskrivelse gik ud fra den Forudsætning, at Forlig kunde prøves ved Forligelsescommissionen, fandtes heri at kunne gjøre nogen Forandring.)

(Paadømt den 15de August 1842.)

---

*) Den Omstændighed, at der i en privat Injuriesag ved Underretten er prøvet Forlig ved Forligelsescommissionen istedetfor ved Politi-

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Korsør Byting hertil indankede, Sag, har Citanten, Kjøbmand og Borgerrepræsentant B. Krenckel af Korsør, ifølge Hovedstevning af 23de Decbr. f. A. og Continuationsstevning af 19de Febr. sidstl., i Indlæg af 16de April d. A. nedlagt Paastand om, at saavel en under Sagens Drivt i 1ste Instants, den 23de Aug. f. A., afsagt Kjendelse, hvorved Citantens Paastand om Sagens Afviisning fra Underretten blev forkastet af Underdommeren, som den derefter brugte Behandling og afsagte Dom kjendes uefterrettelige. Forsaavidt nu de Indstevnte, Malermester W. Dahl, Skibstømmermester M. Mortensen og Snedkermester C. A. Dahl samt Underdommeren, Borgemester B. Bentsen, principaliter have paastaaet Sagen afviist fra Overretten paa Grund af, at Citantens Paastand i Indlæget skulde være udenfor den udtagne Continuationsstevning, hvori Kjendelsen ikkun paaankes til Underkjendelse, Tilsidesættelse og Forandring, kan der ikke gives dem Medhold, da denne Uovereensstemmelse imellem Stevning og Indlæg blot

---

retten, vilde — da Forligsprøven maa antages at være lige virksom paa hvilket af de nævnte Steder den tenteres, — vel ikke i og for sig, som en ringe Formfeil, medføre en saa betydelig Virkning som hele Retshandlingens Annullation, tilmed i et Tilfælde, som det i ovenstaaende Dom omhandlede, hvor Sagen dog, naar Forlig ikke opnaaedes, ei kunde paakjendes af Politiretten; men Grunden til at Retten in casu statuerede dette Resultat, maa, som vore Læsere af Domspræmisserne ville erfare, søges i hele Indholdet af Bestemmelserne i Frd. 20de Octbr. 1819 § 2. Dette Lovbud befaler nemlig ikke blot de i samme omhandlede private Injuriesagers Foretagelse til Mægling ved Politiretten, men paalægger tillige udtrykkeligen Politiretsdommeren, forinden Sagen henvises til den ordinaire Ret at betyde Klageren de Følger, Tremarkspaastanden kunde have for ham selv. — Denne, ved vigtige Motiver fremkaldte, Forskrift var i nærværende Tilfælde hverken iagttaget eller kunde, efter den brugte Fremgangsmaade, være iagttaget.

vil kunne bevirke, at den om Kjendelsens Annullation nedlagte Paastand, som ogsaa i Citantens senere Indlæg er bleven frafaldet og ombyttet med en mere passende om Kjendelsens Forandring, ikke kan komme under Paakjendelse.

Hvad dernæst den Afviisningspaastand angaaer, som ved Kjendelsen blev forkastet, da var samme støttet derpaa, at Forlig i Sagen, der er bleven anlagt imod Citanten af de Indstevnte Malermester W. Dahl, Skibstømmermester M. Mortensen og Snedkermester C. A. Dahl, paa Grund af nogle mod dem under Behandlingen af en Brandretssag mundtligen fremførte, formeentlig fornærmelige, Udladelser, var bleven prøvet ved Forligelsescommissionen i Korsør og ikke for Politiretten sammesteds. Vel have nu de Indstevnte formeent, at, da Sagen som Følge af, at der under samme er nedlagt Paastand over Citanten om at bøde sine 3 Mark, henhører under den ordinaire Rets Behandling, maatte og dens Behandling ved Forligelsescommissionen kunne træde istedetfor Mæglingen ved Politiretten; men da denne de Indstevntes Formening er i Strid med det i Frd. 20de Octbr. 1819 § 2 indeholdte bestemte Bud, og den foreløbige Undersøgelse og Mægling ved Politiretten i nærværende Tilfælde saameget mindre burde være forbigaaet, som dette har bevirket, at Forskriften i den citerede § om, at de Følger en Tremarkspaastand kan medføre, forinden Sagens Henviisning til den ordinaire Ret skulle af Politimesteren være Klageren betydede, er bleven tilsidesat, medens det af den i Sagen til Forligelsescommissionen indgivne Klage end ikke kan sees, at en saadan Paastand der er fremført, samt da de Indstevntes Paastand om, at Citanten i alt Fald var fremkommen for sildigt med den ovennævnte Indsigelse, ei heller kan bifaldes, da han har fremsat samme i sit første Tilsvar, efterat han de foregaaende Tægtedage havde erholdt Anstand, deels for at faae en Sættedommer beskikket, deels for at optage Tings-

vidne, og det Kgl. danske Cancellies Skrivelse af 20de Marts f. A. hvori ytires, at der ikke haves noget imod, at der af Amtmanden over Sorøe Amt meddeles de Indstevnte fri Proces til Sagens Forfølgning ved Retten, dersom mindeligt Forlig ved Forligelsescommissionen ikke kan tilveiebringes, naturligviis ikke kan hjemle nogen Afvigelse fra det anførte Lovbud, saa finder Retten, at Underdommeren urettelig har forkastet den nedlagte Afviisningspaastand, og vil saaledes den indankede Dom og forudgaaede Behandling af Sagen være at kjende uefterrettelig.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, og det Sagen tilhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen, saavelsom Sagens forudgaaede Behandling bør uefterrettelig at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen AS. $\frac{541}{42}$ Procurator Bang Actor ctr. Arrestanten Jens Christophersen.

(En for Udgivelse af en falsk Rigsbankdalerseddel sigtet Person, efter Omstændighederne, frifunden for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 23de August 1842).

Dommen er saalydende:

Vel har Arrestanten Jens Christophersen under nærværende, fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraret hertil indankede, Sag indrømmet, at han gjentagne Gange har leveret sin Kone til Udgivelse en Rigsbankdalerseddel, som hun oftere havde bragt ham tilbage med den Yttring, at den var bleven erklæret for falsk af de Folk, hos hvem hun havde villet udgive den, uagtet

han herved selv fik nogen Tvivl om Sedlens Ægthed, men da han i Forbindelse hermed har udsagt, at han selv ikke kunde see paa Sedlen, at den var falsk, og denne Seddel ikke under Sagen har været at bringe tilveie, saa at der følgeligen ingen Oplysning haves om den enten har været falsk eller ægte,*) kjønnes det ikke, at Arrestanten, der er 28 Aar gammel og som forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, vil kunne idømmes nogen Straf, hvorimod han vil være at frifinde for Actors videre Tiltale imod at udrede Actionens Omkostninger og de derunder ved Underretsdommen Sagførerne tillagte Salairer, saavelsom Salair til Procuratorerne Bang og d'Auchamp her for Retten, til enhver især med 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Jens Christophersen bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Birketingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Bang og d'Auchamp her for Retten betaler Arrestanten, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

---

*) Var den under Sagen omhandlede Rigsbankdalerseddel kommet tilstede og befundet falsk, vilde Arrestanten neppe være undgaaet Straf, i alt Fald efter sidste Membrum af § 72 i Frd. 11te April 1840, hvorefter den, der udgiver Penge, hvis Falskhed der er givet ham „Anledning" til at „formode," skal ansees med Bøder i Forhold til den saaledes udgivne Sum, eller med nogen Tids Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel. Den Forudsætning, hvorfra dette Lovbud gaaer ud, nemlig, at de angivne Penge ere falske, savnedes der imidlertid, da Sedlen ikke havde været at tilveiebringe, in casu al Visned for.

Sagen AS. $\frac{521}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte Ole Olsen.

(Anvendelse af Frt. 11te April 1840 § 12 andet Membrum.)

(Paadømt den 27de August 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Halsnæs og Frederiksværks Birks Extraret hertil indankede, Sag, er det ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte Ole Olsen, der havde bemærket, at Ungkarl Jens Jensen var i Besiddelse af endeel Smaapenge, og som nøie var bekjendt med Localiteterne i det af ham, i Forening med hans Forældre, beboede Huus, har, den 17de April sidstl. mellem Kl. 10 og 11 om Natten, begivet sig hen til dette Huus, hvis ene Leervæg ind til et Kammer, der stødte op til Sovekammerelset, han vidste var nedfalden saaledes, at der herved var opstaaet et Hul paa omtrent 2 Alens Høide og 3 Alens Bredde, for hvilket kun en Harve, en Fjæl og nogle smaa Bundter Halm løst vare opstillede, og at han derigjennem er kroben ind i Kammeret, og, efterat have forvisset sig om, at Familien sov, har gjennem den paa Klem staaende Dør begivet sig ind i Sovekammerelset, hvor han af Lommerne paa nogle Klædningsstykker, der vare henlagte paa en Stol udenfor Jens Jensens Seng, borttog nogle Smaapenge, der maa antages at have udgjort 1 Rbd. 1 Mk. 3 ß., samt et Søm og noget Papiir, der er befunden at være 3 Rbd. Sedler. Vel er det nu tillige oplyst, at Tiltalte, inden han forøvede dette Tyveri, havde i Selskab med den Bestjaalne nydt endeel Brændeviin, hvoraf han var bleven temmelig beskjænket, men efter samtlige Sagens Data har denne hans Beruselse dog ei været anderledes, end at han har vidst hvad han foretog sig, og han vil derfor ikke kunne undgaae at drages til Ansvar for sit Forhold. Da nu Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 andet Memb.

maa komme til Anvendelse paa den af Tiltalte begaaede Forbrydelse, vil han, der ved denne Rets Dom af 18de Febr. 1832 er for første Gang forøvet Tyveri straffet med 60 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, nu, i Medfør af den citerede Frd.'s § 14 cfr. § 82, være at ansee med en Straf, der efter Omstændighederne passende vil være at bestemme til 7 Aars Fæstningsarbeide. Saa vil Tiltalte og, saaledes som af Underdommeren retteligen er antaget, have at tilsvare i Erstatning til Bestjaalne, Jens Jensen, de af denne savnede 5 Mk. 5 ß. Tegn, saavelsom alle af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder det Defensor, Procurator Børre, tillagte Salair af 3 Rbd. Sølv billiges, ligesom han og vil have at udrede i Salair til Procuratorerne d'Auchamp og Borup her for Retten, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Ole Olsen bør hensættes til Fæstningsarbeide i 7 Aar. I Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger bør Birketingsdommen ved Magt at stande. I Salarium til Procuratorerne d'Auchamp og Borup her for Retten betaler Tiltalte, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

*　　　　*

Naar der i Frd. 11te April 1840 § 12 andet Membrum bestemmes Straf fra 6 til 16 Aars offentligt Arbeide for den Tyv, der ved Nattetid baner sig Adgang til et beboet Huus ved at stige ind ad Vinduer, Skorstene eller andre „saadanne Aabninger der ikke ere bestemte til Indgang," taler der meget for, at disse sidste Ord bør fortolkes saaledes, at de „Aabnin-

ger," hvoraf Tyven er kommet ind, skulle være af samme Beskaffenhed, som de umiddelbart foran nævnte „Vinduer og Skorstene" ɔ: være saadanne Aabninger, der ere gjorte til stadig Brug og Benyttelse af Husets Beboere. At dette er den rette Fortolkning bestyrkes ved det Resultat Høiesteret, hvis Dom vi i sin Tid skulle meddele, kom til i ovenstaaende Sag, idet samme ikkun ansaae Arrestanten med 2 Aars Forbedringshuusarbeide. Grunden til denne Forandring i Straffen maa nemlig vistnok søges i, at det Hul, hvorigjennem Arrestanten krøb, var, som af Forhørerne sees, opstaaet derved, at den under Dommen ommeldte, og for Huset anbragte, Leervæg var nedfalden lige med Jorden og saaledes ikke kunde paralelliseres med den Aabning, de paa et Huus anbragte „Skorstene og Vinduer" frembyde, hvorfor Høiesteret rimeligviis ikke paa Arrestanten har anvendt den i Frd. 11te April 1840 § 12, for „Indbrud," men derimod den i sammes § 13, for 2den Gang begaaet simpelt Tyveri, fastsatte Straf.

Sagen $\frac{330}{41}$ Skomagermester Ferdinand Wilhelm Stenhusen ctr. Cand. pharm. Brændeviinsbrænder A. Brøndum.

(Spørgsmaal om og hvorvidt Eieren af et Dampbrænderi kunde ansees pligtig at træffe saadanne Foranstaltninger, at Naboerne ikke fornleiligedes af den fra Brænderiet opstigende Damp og Lugt.)

(Paadømt den 29de August 1842.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Skomagermester Ferdinand Wilhelm Stenhusen, søger under nærværende Sag Indstevnte, Cand. pharm. Brændeviinsbrænder A. Brøndum, principaliter under en daglig Mulct tilpligtet, med Hensyn til de Aabninger der findes i hans, saavel til Citantens Huus Nr. 52 i Compagnistrædet, som til Eiendommen Nr. 53 i samme Gade, grændsende Bygning, at træffe saadanne Foranstaltninger, at den voldsomme Damp og vederstyggelige Lugt, som det i Indstevntes Gaard Nr. 8 i Snare-

gaden anlagte Dampbrænderi skal medføre, ikke trænger ind til Citantens Eiendom, og subsidialiter, at Citanten kjendes berettiget til paa sin Grund, for de Aabninger i Indstevntes Muur, som vende ind til Citantens Huus, at anbringe Trækrør, indrettede saaledes, at de fra bemeldte Muur og ind til Citantens Grund erholde en Bredde af 1 Alen. Endeligen har Citanten paastaaet Indstevnte tilpligtet efter uvillige Mænds Skjøn at erstatte ham den Skade, Indstevnte allerede har paaført og endnu vil paaføre ham ved i den ovennævnte, til Bryghuus bestemte, Bygning at have indrettet et Dampbrænderi, som til at betale Processens Omkostninger skadesløst.

Foreløbigen maa det bemærkes, at Indstevnte afvigte 6te Juni, da Sagen af Retten blev optagen, har begjert Anstand i 8 Dage, i Anledning af en Tilførsel, Citanten den Dag lod gjøre til Protocollen, efterat Indstevnte den foregaaende Tægtedag i det af ham fremlagte Indlæg havde indladt Sagen til Doms. Imod at Indstevnte bevilges denne Anstand har Citanten imidlertid protesteret, og da Retten maa give denne hans Protest Medhold, idet nemlig den ovennævnte Protocollation, ved hvilken Citanten alene har indrømmet nogle af Indstevnte under Sagen fremsatte Asserta, ikke indeholder Noget, som kunde give Indstevnte Anledning til yderligere Tilsvar, vil Sagen saaledes nu i Realiteten være at paadømme.

Sit Søgsmaal har Citanten grundet derpaa, at han, ved den Damp og Lugt, der, som bemærket, fra Indstevntes Dampbrænderi gjennem de fornævnte Aabninger deels umiddelbart, deels middelbart, efterat have passeret Grunden Nr. 53, trænger ind til Citantens Eiendom Nr. 52, ikke alene selv lider, men at han, da Husets øvrige Beboere ligeledes plages af den, endog udsættes for, saafremt ingen Forandring skeer, at see sine Beboelsesleiligheder staae ledige.

Indstevnte har derimod, næst at excipere mod Citantens

Competence, forsaavidt han under nærværende Sag søger ham tilpligtet at træffe saadanne Foranstaltninger, hvorved den fra hans Brænderi udstrømmede Damp kunde hindres i at trænge ud af de Luger, som vende ud til Stedet Nr. 53, af hvilket Sted Citanten ikke er Eier, i det Hele paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale, og tillagt Processens skadesløse Omkostninger.

Til Styrke for denne sin Paastand har Indstevnte, foruden at benegte Rigtigheden af Citantens Assertum om den voldsomme Damp og vederstyggelige Lugt, der hyppigt skal trænge ind til Citantens Eiendom fra hans Brænderi, paaberaabt sig, at Citanten, ifølge sit Skjøde af 14de Juli 1837, er forpligtet til at taale, at Indstevnte, for at tilveiebringe Lysning og Lufttræk, har Luger, eller, som det i ældre Adkomstdocumenter hedder, „Lugger eller Udsigter" i den omhandlede til Citantens Eiendom stødende Bygning, i hvilket der i Mands Minde har været Bryggeri indtil Indstevnte, efter i 1840 at have kjøbt sin Gaard i Snaregaden, med vedkommende Øvrigheds Tilladelse sammesteds anlagde et Dampbrænderie, og har han derhos formeent, at den fra Brænderiet udstrømmende Damp, ikke i høiere Grad, end den tidligere fra Bryggeriet udstrømmende, skulde kunne molestere Citanten.

Det maa imidlertid ved det af Citanten førte Tingsvidne ansees tilstrækkeligt godtgjort, at der hyppigen fra Indstevntes Dampbrænderi igjennem de føromhandlede Luger, af hvilke det er in confesso, at der ere 6 paa den Deel af Muren, som vender til Grunden Nr. 53, og 2 paa den Deel, som vender til Citantens Gaard, ind i denne, deels umiddelbart deels middelbart, fra Nr. 53 trænger en voldsom Damp og en vederstyggelig Lugt, og skjøndt det vel af Citanten er indrømmet, at der tilkommer Indstevnte Ret til at have de tidtnævnte Luger ud til hans Gaard, kan Saadant dog ikke medføre at han og-

saa uhindret skulle kunne anvende disse Luger paa en saadan Maade, at han derved paaforer Citanten og de i hans Huus Boende saadanne Uleiligheder som de paaankede, der maatte kunne medføre Tab for Citanten som Huuseier.

Naar det derhos af Indstevnte er anført, at der forhen i den ovennævnte Bygning har været Bryggeri, kan dette saameget mindre komme i Betragtning til hans Fordeel, som det ved de af Citanten førte Vidner maa ansees godtgjort, at den fra Bryggeriet tidligere udstrømmende Damp ikke var af den Beskaffenhed eller medførte de Ulemper, som den, der har udviklet sig fra den Tid Indstevnte i hiin Bygning anlagde sit Dampbrænderi, hvilket, efter hvad fremdeles af Vidnerne er yttret og ikke af Indstevnte modsagt, skal have sin Grund i at der i hans Brænderi anvendes Kartofler, istedetfor at der i Bryggerier og almindelige Brænderier alene bruges Korn. Efter hvad saaledes ved Vidnerne maae ansees oplyst, vil der heller ikke kunne tages Hensyn til den af Indstevnte fremsatte exceptio actoris incompetentis og derpaa byggede partielle Frifindelsespaastand, da det ikke skjønnes at kunne relevere Noget til Fordeel for Indstevnte, at endeel af hine Luger ere anbragte ud til Stedet Nr. 53, naar de dog ligefuldt medføre den samme Ulempe for Citanten, som de Luger, der ere anbragte ud mod hans eget Gaardsrum.

Forsaavidt Indstevnte dernæst deels fra L. 1—14—1 har villet argumentere mod Citantens Beføielse til i den omspurgte Henseende at sagsøge ham, deels har villet svække Troværdigheden af de førte Vidner, ved at henvise til L. 1—13—17, da kan Bestemmelsen i det førstnævnte Lovsted, efter sammes Indhold, ikke komme til Anvendelse paa Citantens Søgsmaal i nærværende Sag, og hvad Indstevntes Indsigelser mod Vidnernes Habilitet angaaer, da findes det ikke, at den Omstændighed, at bemeldte Vidner, som Leiere, deels have Bopæl i

Citantens Huus, deels i Nabohuset Nr. 53, skulde i den Grad kunne gjøre dem interesserede i nærværende Sag, at de i Relation til denne skulde være at ansee som villige Vidner. Ligesaalidet vil der kunne lægges Vægt paa Indstevntes Indsigelse mod Vidnernes Competence til at erklære sig over det, som har været Gjenstand for deres Forklaringer, eller paa hans Bemærkninger om, at der under Sagen ikke er Tale om Skade, som skulde være paaført Citanten, men alene om en større eller mindre Gene eller Uleilighed, da det er indlysende, at just denne, naar der ikke raades Bod herpaa, maa medføre Tab og Skade for Citanten som Huusvært, og de Vidnerne forelagte Spørgsmaale ikke angaae Andet, end hvad der umiddelbart ved Sandsernes Hjelp kan erfares, uden at der til deres Besvarelse udfordres specielle Kundskaber eller Færdigheder. Naar Indstevnte endeligen ogsaa har paaberaabt sig, at Kjøbenhavns Magistrat, efter indhentet Erklæring fra Bestyrelsen for den polytechniske Læreanstalt, har tilladt ham, at anlægge et Dampbrænderi, da kan det ikke i nærværende Sag faae nogen Indflydelse, at der ikke fra det Offentliges Side er fundet Noget ved Anlægget at bemærke, og det saameget mindre, som det i ovennævnte Erklæring, i Henhold til hvilken Magistratens Tilladelse sees at være given, alene er antaget, at Røgen fra et Dampbrænderi vilde blive stærkere, end fra et almindeligt Brænderi, men der derimod ikke sees at være taget noget Hensyn til, hvorvidt Dampens Beskaffenhed maatte medføre nogen særegen Ulempe.

Efter alt Foranførte, og da Indstevnte ikke, mod Citantens Benegtelse, har præsteret Beviis for, at han ved de af ham, efter nærværende Sags Begyndelse, trufne Foranstaltninger har hævet eller engang formindsket den paaankede Ulempe, vil han være at dømme efter Citantens principale Paastand til, under en daglig Mulct, der skjønnes at kunne fastsættes til 5

Rbd. Sølv og vil blive at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, inden en vis Tid, som findes at kunne bestemmes til 6 Uger fra denne Doms Forkyndelse at træffe saadanne Foranstaltninger med Hensyn til de forommeldte Aabninger, som findes anbragte i Muren paa den Bygning, der staaer paa Grændsen mellem Indstevntes Grund Nr. 8 i Snaregaden og Citantens Grund Nr. 52, samt Grunden Nr. 53 i Compagnistræde, at den voldsomme Damp og vederstyggelige Lugt, som det i Indstevntes Gaard i Snaregaden indrettede Dampbrænderi medfører, ikke trænger ind i Citantens Eiendom. Derimod vil der ikke kunne tages Hensyn til den af Citanten nedlagte Paastand om at tilkjendes Skadeserstatning hos Indstevnte, da det ikke, mod dennes Benegtelse, er oplyst, at hidtil noget pecuniairt Tab er tilføiet Citanten ved den Ulempe, Indstevnte under nærværende Sag søges til at afhjelpe.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve. Det til Sagen hørende stemplede Papiir har været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Cand. pharm. og Brændeviinsbrænder A. Brandum, bør under en Mulct til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse af 5 Rbd. Sølv for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, inden 6 Uger efter sammes Forkyndelse træffe saadanne Foranstaltninger med Hensyn til de Aabninger, som findes i hans saavel til Citantens, Skomagermester Ferdinand Wilhelm Stenhusens, Huus Nr. 52 i Compagnistrædet, som til Eiendommen Nr. 53 i samme Gade grændsende Bygning, at den voldsomme Damp og vederstyggelige Lugt, som Indstevntes, i hans Gaard i Snaregaden Nr. 8, anlagte Dampbrænderi medfører, ikke trænger ind til Citantens Eiendom.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{321}{42}$ Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. de Tiltalte, Kornhandler Jacob Wedel Holst, Urtekræmmersvend Niels Christian Eusenius Wilhelm Schyth, Urtekræmmer Lauritz Peter Christensen og Handelsfuldmægtig Niels Christian Christensen.

(Deels Frifindelse, deels Idømmelse af Fængsel paa Vand og Brød for svigagtig Asfurance.)

(Paadømt den 30te August 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat Jagten Christiane Carldine af Stege, ført af Skipper Hans Nielsen, og bestemt fra Kallundborg hertil Staden med en Ladning Rug, Hvede og Bankebyg, Natten imellem den 11te og 12te Marts sidstl. var strandet paa den svenske Kyst i Nærheden af Helsingborg, og Asfurancemægler E. Hvidt sidstnævnte Dags Aften fra Helsingør havde modtaget Underretning herom, foranledigede den Omstændighed, at han, kort forinden han modtog hiin Efterretning, allerede havde tegnet Asfurance paa endeel i bemeldte Skib indladede Varer, at der med Hensyn til hiin Asfurance blev anstillet nærmere Undersøgelse og denne har derefter havt til Følge, at de Tiltalte, Kornhandler Jacob Wedel Holst, Urtekræmmersvend Niels Christian Eusenius Wilhelm Schyth, Urtekræmmer Lauritz Peter Christensen, og Handelsfuldmægtig Niels Christian Christensen, under nærværende Sag ere actionerede for Asfurancesvig, ved hvilken de nærmere Omstændigheder, ifølge de tilveiebragte Oplysninger, have været følgende.

Afvigte Løverdag den 12te Marts, om Aftenen imellem Kl. 8 og 9, indfandt de to førstnævnte Tiltalte sig i Forening paa Mægler Hvidts Contoir, for hos de private Asfurandeurer at erholde forsikkret, Holst 270 Tdr. Bankebyggryn, til Beløb 2000 Rbd., og Schyth 557 Tdr. Rug og 127 Tdr. Hvede for

4700 Rbd., hvilke Varer vare indladede i det ovennævnte Skib og paa hvilke der under 8de s. M. var afsendt Connossementer til Holst og Tiltalte Urtekræmmer Christensen fra Kjøbmand E. J. Roeskilde i Kallundborg, hvilke Conossementer, efter Holsts Forklaring, vare modtagne Torsdagen eller Fredagen iforveien, men ifølge Schyths Forklaring, den foregaaende Fredag Morgen. Kort forinden Assurancen tegnedes, var der imidlertid indløbet et til Tiltalte Holst adresseret Brev fra Færgemand Chr. Fr. Backe i Helsingør, som Holst Dagen efter vil have tilintetgjort, men hvori Backe, ifølge sin beedigede Forklaring, uden at han just har seet sig istand til at erindre Brevets enkelte Udtryk, lod ham vide, at der i Nærheden af Helsingborg var strandet en Jagt fra Kallundborg, som var bestemt til en Person, ved Navn Christensen, i Kjøbenhavn, med Sæbevarer, hvilket Brev, efter Backes Formening, i ethvert Tilfælde maatte bringe Holst paa den Tanke, at Skibet muligen kunde indeholde de til ham bestemte Varer, og Dagen efter afsendte denne Tiltalte ogsaa et ridende Bud til Backe med et under Sagen tilstedekommet Brev, hvori han takker for, som det hedder, det igaar Tilsendte, underretter Backe om, at han har ladet Skipper Nielsens Ladning assurere, samt anmoder ham om Underretning om, „hvorledes det staaer."

Med Hensyn til den Kundskab de Tiltalte Holst og Schyth saaledes maa antages at have havt om den af dem forsikkrede Ladnings Skjæbne, samt til deres iøvrigt ved Assurancens Tegning udviiste Virksomhed, har Schyth, til hvis senere Modificationer i den af ham fra Begyndelsen afgivne og gjentagne Gange ratihaberede Forklaring, der ikke vil kunne tages Hensyn, udsagt, at han, som i sin Principals, Tiltalte Urtekræmmer Christensens, Sygdom bestyrede dennes Handel, den ovennævnte Løverdag Aften lod et Brev til Holst, der omtrent Kl. 8 blev afleveret i Boutiken, henbringe til denne, der kort efter

indfandt sig hos ham og lod ham vide, at Brevet, som var fra Helsingør, indeholdt, at en dansk Jagt med Varer, destinerede til en Christensen, var strandet paa den svenske Kyst og at han maatte antage, at denne Jagt var den, hvormed han og Tiltaltes Principal havde deres Varer fra Kallundborg, hvorfor han ansaae det rigtigst, at disse strax bleve assurerede. Hertil erklærede imidlertid Tiltalte, for dog at gjøre hvad der stod i hans Magt for at forhindre denne Assurance, som han ansaae ulovlig, da Holst trængte ind paa ham, at han forinden vilde tale med sin Principals Broder, Tiltalte Handelsfuldmægtig Christensen, med hvem han sædvanligviis i vigtige Anliggender pleiede at raadføre sig, og Holst fulgte derpaa med Schyth hen til denne Tiltalte, som, efterat de havde underrettet ham om den fra Helsingør modtagne Tidende, erklærede, at han antog det rigtigst at assurere, saafremt de kunde faae Assurancen tegnet, hvilket derefter, som bemærket, skete hos de private Assurandeurer, mod en Præmie af $1\frac{1}{2}$ pCt. og har Schyth derhos tilføiet, at han paa Assurancecontoiret ikke omtalte den ved det modtagne Brev opstaaede Formodning om Skibets Stranding, fordi Mægler Hvidt da naturligviis ikke havde tegnet Assurancen. Dagen efter underrettede Schyth sin Principal, der paa den Tid laae paa Hospitalet, om den fra Helsingør modtagne Efterretning, og at Varerne, som denne Tiltalte, der staaer i Handelsforbindelse med Kjøbmand Roeskilde, skulde forhandle her i Staden for Roeskildes Regning, vare assurerede, hvorefter bemeldte Tiltalte, efterat have billiget det Skete, befalede Schyth at gaae til Dispacheur Aagesen for at høre, til hvilken Præmie han vilde assurere det ovennævnte Skib, i hvilket Urtekræmmer Christensen har en Prioritet paa 300 Rbd. Her blev det imidlertid Schyth tilkjendegivet, at man ikke vilde indlade sig paa at assurere det omspurgte Skib, da det formeentligen var strandet.

Derimod har Tiltalte Holst, efterat han til en af Politiadjutant Leerbech optagen Rapport først aldeles havde negtet, at være vidende om den af ham ventede Jagts Skjæbne lige indtil det Øieblik, da han under Rapportens Optagelse af Leerbech blev underrettet om dens Stranding, og derhos erklæret, at det ovennævnte ham fra Backe tilsendte Brev, som ikke indeholdt Noget om, til hvem Varerne i et Skib, der i Brevet omtaltes som strandet paa den svenske Kyst, vare bestemte, ingenlunde foranledigede ham til at assurere, senere vedgaaet, at det ommeldte Brev dog bestyrkede ham i en allerede tidligere fattet Plan, at assurere de Varer, han ventede fra Kjøbmand Roeskilde og som han for dennes Regning skulde forhandle, idet det indkomne Beløb skulde anvendes til Dækning af de Verler, Kjøbmand Roeskilde deels allerede havde trukket, deels endnu maatte trække paa Tiltalte, samt derhos yttret, at det vel forekom ham, at der i Backes Brev var talt om, at Backe antog, at Varerne vare til Tiltalte og Christensen, da han vidste, at de handlede paa Kallundborg, men Tiltalte har iøvrigt vedblivende paastaaet, at Indholdet af hiint Brev ikke bragte ham paa nogen Formodning om, at det var det Skib, han ventede fra bemeldte Kjøbstad, der var strandet, og at den egentlige Grund, hvorfor han besluttede sig til at assurere, var fordi han fandt at Veiret begyndte at blive slet, og under et senere Forhør har han endog tilbagekaldt sin ovennævnte Forklaring om hvad Backes Brev skulde have indeholdt angaaende til hvem Varerne vare bestemte.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at der ved Totaliteten af de under Sagen fremkomne Oplysninger, i Forbindelse med de af Schyth og Færgemand Backe afgivne Forklaringer, maa antages tilveiebragt et saadant Beviis for at de Tiltalte Holst og Schyth have lagt Dølgsmaal paa dem bekjendte Omstændigheder, der vilde have havt Indflydelse paa

den af dem attraaede Assurances Indvilgelse, at de i Henhold til Frd. 11te April 1840 § 53 ville være at ansee med Straf for dette deres Forhold. I saa Henseende fortjener det navnligen at udhæves, at det fra Backe til Holst om Løverdagen affendte Brev, saavel efter Schyths som Backes Forklaring, tillige indeholdt en Forespørgsel fra Sidstnævnte, om han i Anledning af Strandingen skulde begive sig til Sverrig, for at paasee Tiltaltes Tarv, hvilket yderligere taler for, at Brevet har indeholdt en saadan Betegnelse af det strandede Skib, der maatte gjøre det sandsynligt, at det var det, hvormed Holsts og Christensens Varer ventedes, hvortil kommer, at Forsikkringen først fandt Sted efterat Conossementerne i alt Fald i henved to Dage havde været i de nævnte Tiltaltes Værge, og da umiddelbart efter Modtagelsen af Backes Brev, hvilket Holst, som bemærket, allerede Dagen efter besvarede ved et Brev, han affendte med et særeget Bud, som atter, samme Dag Holst anholdtes, bragte Brev tilbage fra Backe, hvilket denne Tiltalte imidlertid ogsaa, uden at kunne afgive nogen fyldestgjørende Forklaring om Grunden hertil, ligesom det om Løverdagen modtagne, tilintetgjorde. Det bør heller ikke lades ubemærket, at det Brev, hvorved Holst besvarede Backes første Skrivelse, er affattet paa en mistænkelig Maade og navnligen begynder med en understreget Taksigelse for det Dagen iforveien modtagne Brev, samt at denne Tiltaltes Forklaringer i det Hele ere modsigende og bære Præg af Stræben efter at undertrykke Sandheden. Da det endeligen ikke skjønnes, at det under Sagen med Hensyn til bemeldte Tiltaltes Sindstilstand Fremkomne skulde kunne influere paa Bedømmelsen af hans Handlinger under nærværende Sag eller de af ham under denne afgivne Forklaringer, efter disses Beskaffenhed, vil han i Henhold til den citerede Lovbestemmelse, efter Omstændighederne, være at ansee med en Straf af 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand

og Brød, hvorimod den Straf, Tiltalte Schyth vil være at idømme, naar hensees til det Forhold, hvori han, med Hensyn til den ham imputerede Forbrydelse, stod til de tiltalte Brødre Christensen, samt den lange Arrest, han har maattet udholde, findes i Henhold til samme Lovbestemmelse at kunne bestemmes til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Med Hensyn dernæst til den Tiltalte Urtekræmmer Christensen, da er der vel ved et af ham under 15de Marts til Kjøbmand Roeskilde affendt Brev, i Forbindelse med de af Tiltalte Schyth afgivne Forklaringer, fremkommen nogen Formodning for at han, efterat den ovennævnte Assurance var tegnet, har, skjøndt underrettet om den med Hensyn til Strandingen modtagne Tidende, billiget de tagne Forholdsregler, samt havt til Hensigt at lade selve Skibet assurere; men da der dog ikke findes i fornævnte Henseender, imod hans Benegtelse, at være tilveiebragte saadanne Oplysninger, der maatte paaføre ham criminelt Ansvar, vil han være at frifinde for Actors Tiltale.

Hvad endeligen angaaer Tiltalte, Handelsfuldmægtig Christensen, skjønnes der ikke, mod hans Benegtelse, at være fremkommet Noget til Styrke for, at han skulde have medvirket til den ulovligt tegnede Assurance, hvisaarsag han ligeledes vil være at frifinde for Actors Tiltale.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor og Defensorerne her for Retten, med 10 Rbd. til Førstnævnte og 8 Rbd. til hver af de Sidstnævnte, samt til den subsidiaire Defensor, Procurator Møller i Helsingør, med 2 Rbd., alt Sølv, ville de Tiltalte Holst og Schyth være pligtige at udrede in solidum, ligesom Tiltalte Urtekræmmer Christensen og for sit Vedkommende vil have at betale samme in solidum med bemeldte Tiltalte, og derunder ¼ af de ovennævnte Salairer.

Sagens Behandling, forsaavidt den efter Rescript 12te

Juni 1807 hører under denne Rets Bedømmelse, har været lovlig, hvilket ogsaa attesteres om den befalede Sagførelse.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Urtekræmmer Lauritz Peter Christensen og Handelsfuldmægtig Niels Christian Christensen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

De Tiltalte, Kornhandler Jacob Wedel Holst og Urtekræmmersvend Niels Christian Ensenius Wilhelm Schyth, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, den Førstnævnte i 6 Gange 5 og den Sidste i 2 Gange 5 Dage.

Actionens Omkostninger udrede de to sidstmeldte Tiltalte in solidum, og derunder i Salair til Actor og Defensorerne her for Retten, Procuratorerne Justitsraad Weidemann, Nyholm og Lottoadvocat Damkjer, 10 Rbd. til den Første og 8 Rbd. til enhver af de to Sidstnævnte, samt endvidere til den subsidiaire Defensor, Procurator Møller i Helsingør, 2 Rbd., Alt Sølv. Saa bør og Tiltalte Urtekræmmer Christensen betale Actionens Omkostninger for sit Vedkommende in solidum med de tvende sidstnævnte Tiltalte og derunder ¼ af de ovennævnte Salairer.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 110/42 Skiftecommissarierne i afdøde Cancelliraad og Procurator Beyers Bo ctr. forhenværende Tracteur C. J. Knirsch.

(Spørgsmaal om en afdød Sagførers Boes Ret til et af samme fordret, den Afdøde, for udførte juridiske Forretninger, formeentlig tilkommende Honorar.)

(Paadømt den 5te September 1842.)

Dommen er saalydende:

Ifølge fremlagt specificeret Regning søge Citanterne, Skiftecommissarierne i afdøde Cancelliraad og Procurator Beyers

Bo, under nærværende Sag Indstevnte, forhenværende Tracteur C. J. Knirsch, til at betale dem, i deres foranførte Egenskab, et Beløb af 555 Rbd. Sedler tilligemed Renter 4 pCt. fra Forligsklagens Dato, den 11te Jan. d. A., indtil Betaling skeer, samt denne Processes Omkostninger enten skadesløst eller med en tilstrækkelig Sum.

Denne Fordring grunder sig derpaa, at Cancelliraad Beyer, der i en Række af Aar har været Indstevntes juridiske Consulent og som indtil Udgangen af Aaret 1831 herfor har modtaget et aarligt Honorar af 200 Rbd., i de paafølgende Aar, fra 1832 til 1840 incl., hverken har modtaget dette Honorar eller noget særskilt Salair for de af ham i disse Aar for Indstevnte udførte Forretninger, og Citanterne have desaarsag formeent, at Cancelliraad Beyers Bo i alt Fald maa være berettiget til at fordre et billigt Salair for enhver enkelt af de udførte Forretninger og, i Henhold til den i Regningen skete Specification, paastaaet de deri anførte enkelte Posters Totalbeløb tilkjendt med 555 Rbd. Indstevnte har indrømmet, at han, uden dog at have sluttet nogen Accord med Cancelliraad Beyer angaaende et bestemt aarligt Honorar for dennes Uleilighed som Indstevntes juridiske Consulent, har for flere Aar tilbage og indtil Udgangen af 1831 betalt ham i den ommeldte Anledning 200 Rbd. aarlig, og derhos ikke benegtet, at Cancelliraad Beyer ogsaa efter det nævnte Aars Udløb har havt juridiske Forretninger at udføre for ham og navnligen har besørget de paa Regningen anførte Commissioner og andre Forretninger, uden herfor at erholde noget særskilt Salair; men han har bemærket, at Cancelliraad Beyer paa den Tid, at den aarlige Betaling til ham ophørte, havde paa Indstevntes Vegne indcasseret en Sum i det harmoniske Selskabs Fallitbo og at, ved den i Mai 1833 stedfundne Opgjørelse af deres indbyrdes Mellemværende, Cancelliraad Beyer selv erkjendte at indesidde

med en Beholdning af 138 Rbd. 1 Mk. 5 ß. Da nu Cancelliraad Beyer ikke senere har indbetalt dette Beløb, men derimod ei heller har fordret enten nogen vis Sum aarlig eller noget særskilt Salair for de Sager han siden dette Tidspunct har udført for Indstevnte, har denne formeent, at Cancelliraad Beyer selv maa være gaaet ud fra den Forudsætning, at der for hans Uleilighed i den senere Tid med Indstevntes Affairer, ei kunde tilkomme ham mere, end hvad han indesad med, og Indstevnte har desaarsag paastaaet sig frifunden for Citanternes Tiltale og tillagt Sagens Omkostninger.

Denne Indstevntes Anskuelse bestyrkes derved, at Cancelliraad Beyer stedse har af Indstevnte modtaget Betaling for de Udlæg, han i Anledning af enhver enkelt ham overdragen Forretning har havt for Indstevnte, thi han var ved saadan Leilighed quam maxime opfordret til at beregne sig Salair for Forretningens Udførelse, forsaavidt han antog herpaa at have Krav. Hertil kommer, at Cancelliraad Beyer ikke kan antages selv at have i sin Regnskabsbog anført noget Salair for de ommeldte Forretninger, hvoraf følger, at den over Salairernes Størrelse opgjorte Beregning egentlig opløser sig i et Skjøn af Boets Revisorer, om hvad der i den ommeldte Anledning passende maatte kunne tilkomme Boet; men ligesom Retten mangler hvert Datum til at prøve Rigtigheden af dette Skjøn, idet der ingen Oplysning er fremkommen om de enkelte Forretningers Omfang, saaledes taler det mod Rigtigheden af det formerede Krav, at Cancelliraad Beyer, ifølge hvad der er in confesso, ikke selv dermed i levende Live er fremkommen; thi at dette skulde hidrøre derfra, at han ei vilde frafalde Paastand om ogsaa for de senere Aar at erholde 200 Rbd. aarligt, er kun lidet antageligt, alldenstund det maa erkjendes, at han ei heller herpaa har i mange Aar efter hinanden gjort nogen Fordring, uagtet dette Honorar tidligere blev ham udbetalt aarligen endog i tvende Terminer. Indstevntes Paastand vil desaarsag være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger ophæves.

Det til Sagen henhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, forhenværende Tracteur C. J. Knirsch, bør for Tiltale af Citanterne, Skiftecommissarierne i afdøde Cancelliraad og Procurator Beyers Bo, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 13—14.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 21de December 1842.

Sagen 713/41 Skiftecommissarierne i afgangne Hørkræmmer M. Bryndums og efterlevende Enkes Bo, Major og Grosserer Sass og Procurator Kraft, ctr. Agent Josva From.

(Spørgsmaal om haandfaaet Pant, ogsaa i Relation til tredie Mand, kunde antages gyldigen at være stiftet, derved, at Pantsætteren havde overleveret Panthaveren Nøglerne til de Pakleiligheder, hvor de til Pant stillede Varer beroede.) *)

(Paadømt den 5te September 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søge Citanterne, Skiftecommissarierne i afgangne Hørkræmmer M. Bryndums og efterlevende

*) Da Retten besvarede dette, i Theorien meget omtvistede, Spørgsmaal (see Ørsteds Haandbog 6te Bind) bekræftende, haves saaledes Præjudicat for at, ligesom Eiendomsret over rørlige Ting kan stiftes ved det saakaldte constitutum possessorium, der finder Sted, naar den hidtilværende Eier vedbliver at beholde den overdragne Gjenstand, men i en anden Qualitet end tidligere, f. Ex. naar en hidtilværende Eier af en rørlig Ting vedbliver Besiddelsen som Leier, saaledes kan haandfaaet Pant stiftes paa samme Maade. — Der haves tillige Præjudicat for at denne Pantsætningsmaade er bindende for Trediemand eller Pantsætterens øvrige Creditorer, skjøndt disse i et Tilfælde som det omhandlede, hvor den skete Transaction

Enkes Bo, Mayer og Grosserer Sass og Procurator Kraft, Indstevnte, Agent Johan From, til, inden en vis Tid og under en bestemt daglig Mulct, at udlevere dem tvende, i hans Besiddelse værende, Nøgler, den ene til Kjelderen i Pakhuset Nr. 37 i Qvæsthuusgaden, og den anden til Loftet Nr. 2 sammesteds, og til endvidere at høre Citanterne kjendte berettigede til, som Boets Eiendom, under dets Behandling at inddrage og til Fordeel og Fyldestgjørelse for Boets samtlige Creditorer, efter deres Fordringers Beskaffenhed, at disponere over de i bemeldte Pakleilighed henliggende Varer, hvorhos de endeligen have paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Processens Omkostninger skadesløst. Derimod har Indstevnte paastaaet sig frifunden for Citanternes Tiltale og hos dem tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst, idet han har paaberaabt sig, at de omhandlede Varer ere af afgangne Bryndum givne ham til haandfaaet Pant for et Beløb, stort 20,000 Rbd., samt Nøglerne til de Leiligheder, hvor Varerne beroe, i saadan Anledning tilstillede ham, hvorhos han til Oplysning herom har fremlagt et af Bryndum under 2den Januar f. A. til ham udstedt Document, i hvilket Udstederen erklærer, at han, til Sikkerhed for prompte Betaling af de af Indstevnte bekomne 20,000 Rbd., overleverer denne som Hypothek endeel i Documentet specificerede og i de fornævnte Leiligheder beroende Varer, der i Documentet ere ansatte til en Værdi af 22,160 Rbd., „idet," som det endvidere hedder, „jeg (Bryndum) herved fremsender Nøglerne saavel til Kjelderen som til Loftet til Deres (Indstevntes) Disposition."

---

ikke er bragt til almindelig Kundskab ved Tinglæsning, kunne være forblevne uvidende om, at Debitor ingen Dispositionsret har over de Varer, de maaskee, for de indlod sig paa at give Debitor Credit, have seet henliggende i de Debitor tilhørende, eller af ham leiede, Pakhuse. Sagen er saaledes, saavidt vi skjønne, af megen practisk Interesse.

At det nu har været afdøde Bryndums Hensigt at overgive Indstevnte de i Documentet nævnte Varer som haandfaaet Pant for de 20,000 Rbd., findes efter hele Indholdet af Documentet ikke at kunne være Tvivl underkastet; thi vel have Citanterne forsaavidt erindret, at i Documentet er brugt Udtrykket Hypothek og ikke haandfaaet Pant, men naar henseés til, at det tillige bestemmes, hvad der er det Characteristiske ved den sidstnævnte Art af Pantsætning, at Varerne overleveres til Panthaveren, følger det heraf, at Udstederen ikke ved Ordet Hypothek kan have forstaaet Underpant, men derimod Pant i Almindelighed, i hvilken sidstnævnte Betydning hiint Udtryk ofterr bruges i daglig Tale, og ligesaalidet kan Citanterne gives Medhold, naar de have formeent, at Fremsendelsen af Nøglerne til Pakkreilighederne alene er skeet, for at Indstevnte derved kunde sættes istand til at forsikkre sig om, at Varerne bleve tilstede og ikke uden hans Samtykke gjordes til Gjenstand for Disposition fra Eierens Side, hvorimod det er klart efter den Forbindelse, hvori Oversendelsen af Nøglerne er sat til Begyndelsen af Documentet, der omtaler Overleveringen af Varerne, at saadant er skeet for derved at overdrage Indstevnte Besiddelsen af og Raadighed over Varerne.

Som Følge heraf vil Sagens Udfald beroe paa, hvorvidt den skete Overdragelse af de omhandlede Varer som haandfaaet Pant har fundet Sted under saadanne Omstændigheder, at Pantsætningen ogsaa maatte være gyldig i Relation til tredie Mand, i hvilken Henseende det er at mærke, at det er in confesso under Sagen, at Bryndum havde de i Documentet nævnte Leiligheder til Leie og at han ikke i disse, ligesaalidet som i den øvrige Deel af Pakhuset, der ikke var udleiet til ham, havde andre Varer beroende end de, som ere specificerede i Documentet. Ligesom det nu følger af Sagens Natur og Lovgivningens Grundsætninger, at en Gjenstand kan gaae over i en

anden Mands Besiddelse ikke alene derved, at denne i egentlig Forstand tager den i Hænde, men ogsaa ved enhver saadan Act, hvorved det, idet der istedetfor Gjenstanden selv overleveres, hvad der giver Raadighed over denne, paa en utvivlsom Maade tilkjendegives, at Tingen af dens Ihændehaver overdrages til en Anden og af denne tages i Besiddelse, saaledes skjønnes det ikke rettere, end at navnligt en saadan Udlevering som den, der in casu har fundet Sted, af Nøglerne til det Locale, hvori Gjenstanden eller Varerne gjemmes, i Forbindelse med den Erklæring, at hvad der indeholdes i Localet overdrages til Modtageren af Nøglerne, maa betragtes som en til Overdragelsen af Besiddelsen, ogsaa i Relation til tredie Mand fyldestgjørende Act, idet heri ligger, at Eieren af Varerne derved udelukker sig selv og enhver Anden, end Nøglernes Ihændehaver, fra uden dennes Samtykke at komme til og disponere over Varerne, ikke mindre end om disse ligefrem vare leverede den Sidstnævnte i Hænde; men under Forudsætning heraf maa haandfaaet Pant, hvilken Art af Pantsætning just dannes derved, at Besiddelsen af den pantsatte Gjenstand overdrages Panthaveren, kunne stiftes paa den anførte Maade. At dette, som saaledes findes at have tilstrækkelig Hjemmel i Forholdets Natur, ogsaa stemmer med Lovgiverens Villie, synes at fremgaae deraf, at det i flere Lovgivninger angaaende forskjellige Instituter, hvoriblandt i Særdeleshed er at mærke Frd. betræffende den forrige Courantbank af 8de Marts 1737, Octroi og Reglement for Nationalbanken af 4de og 27de Juli 1818, samt det under 25de Februar 1836 confirmerede Reglement for Centralkassen, er bestemt, at Varer kunne stilles saadanne Instituter som haandfaaet Pant ikke alene derved, at de henbringes i Panthaverens egne Localer, men ogsaa paa saadan Maade, at de forblive i Eierens Localer, men sættes under Panthaverens Laas og Lukke, naar i Forbindelse hermed henføres

til, at hine Bestemmelser snarere ere udtalte som en Følge af Lovgivningens Grundsætninger i Almindelighed, end som en Instituterne hjemlet særegen Forrettighed. Ikke heller skjønnes det at kunne som en væsentlig Indvending anføres herimod, at det i de af Citanterne allegerede Lovgivninger, Pl. 4de October 1799 og 18de Decbr. 1806 angaaende Udstedelse af visse rentebærende Sedler, og Pl. 24de Novbr. 1807, betræffende en for Norge etableret Laaneindretning, nævnes som en disse Instituter tilstaaet Rettighed, at Varer, der tages under sammes Laas og Lukkelse, maatte betragtes som haandfaaet Pant; thi foruden at disse Lovgivninger ikke ere saa omfattende og detaillerede som de foromhandlede, lader det sig tænke, at Lovgiveren her har udtrykt sig, som skeet er, for, ved at hæve al Uvished i den omhandlede Henseende, at forskaffe Instituterne større Credit og de tilsigtede Udlaan større Udvidelse, i hvilken Henseende det ikke bør lades ubemærket, at hine Bestemmelser tillige indbefatte de Tilfælde, hvor Varerne, der vare Gjenstand for Pantsætningen, henlaae i Instituternes egne eller i tredie Mands Localer, i hvilke sidste Tilfælde det dog ikke kunde være Tvivl underkastet, at de til haandfaaet Pant givne Varer maatte betragtes som gaaede over i Panthaverens Værge. Forsaavidt dernæst Citanterne have udhævet som en Omstændighed, der in casu taler imod, at de omhandlede Varer kunne ansees som værende i Indstevntes Besiddelse, at Leilighederne i Pakhuset vare af en tredie Mand leiede til afgangne Bryndum, og at nu Boet i hans Sted er indtraadt i Leiemaalet, vil det heri saa meget mindre kunne gives dem Medhold, som de af dem paaberaabte Lovbestemmelser, 5—8—13 og 15, alene angaae Forholdet imellem Eieren og Leieren og saaledes ingen Indflydelse kunne faae ved Bedømmelsen af det Spørgsmaal, om de i Leiligheden beroende Varer ere i Indstevntes eller Boets Værge.

Da Citanterne efter alt Foranførte ikke kunne være berettigede til at reclamere Varerne, med mindre de til Indstevnte erlagge det Beløb, hvorfor disse ere pantsatte til ham, men hvorom der ikke er Tale under nærværende Sag, vil følgeligen Indstevnte være at frifinde for Citanternes Tiltale.

Processens Omkostninger blive Citanterne efter Omstændighederne pligtige at betale til Indstevnte med 25 Rbd. Sølv. Forsaavidt det omhandlede, af afgangne Bryndum til Indstevnte udstedte, Document er oprindeligen skrevet paa ustemplet Papiir, vil der ikke ved nærværende Dom være at tage nogen Reservation, da det sees af en af Procurator Kraft under Sagen meddeelt Attest, at det i saa Henseende Fornødne allerede er iagttaget af Citanterne. Iøvrigt har det stemplede Papiir været rigtigen forbrugt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Agent Josva From, bør for Tiltale af Citanterne, Skiftecommissarierne i afgangne Hørkræmmer M. Bryndums og efterlevende Enkes Bo, Major og Grosserer Sass og Procurator Kraft, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger betale Citanterne til Indstevnte med 25 Rbd. Sølv, som udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{3}{48}$ Urtekræmmer Fr. Holm ctr. Mæglerne Behrend & Haas.

(Et indstevnt Handelsfirma mulcteret for Injurier, fremførte i forskjellige af det underskrevne og til Citanten stilede Breve.)

(Paadømt den 5te September 1842.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Urtekræmmer Fr. Holm, søger under nærværende Sag de Indstevnte, Mæglerne Behrend & Haas, i Anledning af, at de i 3de ham tilhændekomne Skrivelser af 5te, 10de og

16de Novbr. f. A. have bragt forsætligen for ham formeentligt fornærmelige Udladelser.

Af Parternes Procedure og de fremkomne Documenter erfares det, at Anledningen til den Brevvexling, hvorunder de forommeldte Udladelser ere benyttede, er, at de Indstevnte have staaet i den Formening, at Citanten for sin Broder, Tømmermester Holm, skulde have paataget sig en Cautionsforpligtelse med Hensyn til et af denne hos de Indstevnte contraheret Laan, hvilken Forpligtelse han paa nærmere Opfordring ei var villig til at opfylde. Eftersom nemlig bemeldte Tømmermester Holm havde i August f. A. henvendt sig til Citanten med Begjering om at erholde et Laan af 1000 Rbd., leverede denne ham 2de Sedler, den ene, hvorefter han havde kjøbt af de Indstevnte, at modtage den 18de Decbr. f. A., Bankactier paa 10,000 Rbd. til en Priis af 105 pCt., og det andet, hvorefter han havde solgt til Mægler Jacobsen et lige Beløb Bankactier, at levere til samme Tid, for en Priis af 115 pCt., forsynede med Endossement af Indhold: „leveres for mig til" eller, „for mig at levere til," med Navnet in blanco, for at han paa disse Sedler, der tilsikkrede Ihændehaveren en Netto-Avance af 1000 Rbd., kunde optage det Laan, der behøvedes. Dette Laan erholdt Tømmermester Holm hos de Indstevnte; dog paastaae disse, at Laanet blev begjert i Citantens Navn og kun tilstaaet under den Betingelse, at Citanten indestod for, at Handlerne gik i Orden, og at Citanten ikke udtrykkeligen for dem gjentog, at det var en Selvfølge, at han indestod for de ommeldte Handlers prompte Opfyldelse. Da imidlertid Citanten, paa derom skeet Opfordring, efter flere indtrufne Fallissementer negtede at give sit bag paa den ene Slutseddel tegnede Endossement det Tillæg, at Transporten meddeeltes skadesløs, fremkaldte denne Vægring de Breve, over hvis Indhold Citanten fører Anke, idet han navnligen deraf

har i Magten til Forligelsescommissionen og i Stevningen fremhævet følgende Yttringer som fornærmelige for sig: at han ikke er ordholdende og at de paa Grund heraf ikke kunne have behørig Tillid til ham, og at han ved at tie til en Opfordring af dem, har opført sig saaledes som — efter deres Formening — ei nogensomhelst Mand, som besidder mindste Grad af Ærefølelse, kunde handle; samt at de ere beredte til at opoffre noget Mærkeligt for at komme ud af Forbindelse med en Mand, for hvis moralske Characteer de ei have Aarsag til at have Agtelse; og at de have tabt Tilliden til ham paa Grund af hans Uordholdenhed.

Disse Yttringer har Citanten paastaaet mortificerede og de Indstevnte, for deres herved udviiste Forhold, idømte Straf efter Lovens Strenghed og tilpligtede at udrede denne Sags Omkostninger skadesløse.

Vel er det nu af de Indstevnte, der iøvrigt ikke have havt noget at erindre imod det af Citanten givne Uddrag af de i Brevene formeentligt forekommende Fornærmelser, benegtet, at det har været deres Hensigt med de brugte Udtryk at injuriere Citanten, idet de, der stode i den Formening, at han ei havde efterkommet hvad der paalaae ham for at sikkre dem med Hensyn til det af Tømmermester Holm contraherede Laan, kun vilde tilkjendegive ham dette og derhos trække sig ud af de pecuniaire Forbindelser, hvori de stode med ham; men at de ovenciterede Udladelser i sig selv ere injurierende, kan efter deres Beskaffenhed ikke være nogen Tvivl underkastet, og at det ved disses Benyttelse nærmest har været de Indstevntes Agt at formaae Citanten til at efterkomme deres Opfordring om strax at afgjøre deres Mellemværende, der iøvrigt maa antages efter de affluttede Contracter først at skulle efter længere Tids Forløb bringes til Endelighed, kan naturligviis ikke betage de brugte Udtryk deres fornærmelige Characteer. Da nu de Indstevnte,

negtet det af dem i denne Henseende gjorte Forsøg, ikke have været istand til at tilveiebringe nogen Formodning, endsige Beviis for, at Citanten skulde paa nogen Maade have paataget sig den Forpligtelse at meddele en saadan Indestaaelse som den omqvæstionerede, hvilket han stadigen har benegtet, vil saaledes den af ham nedlagte Paastand være at tage til Følge, saaledes at Mulcten, da Injurierne ere fremførte i Breve, som ere forsynede med den Underskrivt, som de Indstevnte benytte som deres Firma, bliver at paalægge dem solidarisk, og at bestemme til 100 Rbd. Sølv, der tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, og at Processens Omkostninger, som de paa lige Maade ville have at udrede, blive at fastsætte til 25 Rbd. Sølv, hvorimod der efter deres Stilling og Forhold til Sagen ikke skjønnes at være Anledning til at ansee nogen af dem med Mulct, fordi de ikke samtidigen have givet Møde ved Forligelsescommissionen.

Det til Sagen henhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De paaankede, af de Indstevnte, Mæglerne Behrend & Hans, om og imod Citanten, Urtekræmmer Fr. Holm, i Breve af 5te, 10de og 12te November f. A. brugte fornærmelige Udladelser bør være døde og magtesløse og bør de Indstevnte, Een for Begge og Begge for Een, for deres herved udviste Forhold, til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 100 Rbd. Sølv, samt til Citanten udrede denne Sags Omkostninger med 25 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{101}{41}$ Møller Brandt, Eier af Holme Mølle, contra Pastor Knudsen i Rønnebek.

(Spørgsmaal om en Præst kunde ansees berettiget til at fordre Tiende af forskjellige, til fri Hovedgaardstakt henhørende, Jorder. Dette ikke antaget, fordi Præsten ikke fandtes at have beviist, at Jorderne vare tiendepligtige eller at der af dem var svaret Præstetiende.)

(Paadømt den 5te September 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paaanker Citanten, Møller Brandt, Eier af Holme Mølle, en den 16de Septbr. 1840 inden Thyrbjerg Herredsting afsagt Dom, hvorved han, i en Sag, anlagt af Indstevnte, Pastor Knudsen i Rønnebek, efter dertil meddeelt fri Proces, er bleven tilpligtet at betale denne Erstatning for Præstetienden af de Holme Mølle tilliggende Jorder, af Hartkorn fri Hovedgaardstakt 3 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{28}$ Alb. Ager og Eng, for Aarene 1836, 1837 og 1838 efter Uvillige og sagkyndige Mænds Skjøn, med Renter 4 pCt. aarlig af disse Tienders Værdi, regnet fra Hovedklagens Dato den 8de Aug. 1838, forsaavidt Tienden for 1836 og 1837 angaaer, og fra Continuationsklagens Dato den 18de Mai 1839 forsaavidt Tienden for 1838 angaaer, Alt til Betaling strax, hvorhos Citanten blev paalagt for den følgende Tid at yde Præstetiende af Jorderne in natura, indtil anderledes ved Forening eller ved Kjendelse bliver bestemt. Processens Omkostninger, efter Reglerne for beneficerede Sager, og derunder et Salair af 15 Rbd. Sølv til Indstevntes beskikkede Sagfører, Procurator Rye i Næstved, blev Citanten fremdeles paalagt at udrede. Denne Dom har Citanten paastaaet forandret derhen, at han for Indstevntes Tiltale i Sagen frifindes, og at denne paalægges at betale ham Sagens Omkostninger for begge Retter, hvorimod Indstevnte, der ligeledes for Overretten er

forundt fri Proces, har paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at betale Processens Omkostninger, og deriblandt Salair til hans befalede Sagfører, Secretair og Procurator Schønberg, og forhøiet Salair til Procurator Ryn, der ifølge Amtets Ordre har foranstaltet et Tingsvidne optaget paa Indstevntes Vegne, medens Sagen har verseret for Overretten.

Foreløbig bemærkes, at der efter Indholdet af en i Aaret 1829 om Holme Mølle mellem Grevinde Danneskjold Samsøe og Citantens Formand i Eiendommens Besiddelse afsluttet Kjøbecontract, er Aaret forud, med det Kgl. Rentekammers Approbation, foregaaet et Mageløg af en Deel af de indtil den Tid Møllen tilliggende Jorder mod en tilsvarende Deel af Gaarden Petersminde, hvorved der imidlertid ingen Forandring skete i Møllens ovenmeldte Hartkorn, samt at ifølge en af Indstevnte fremlagt Attest fra Landinspecteur Schønning, dateret 18de Decbr. 1809, saavel Møllens Hartkorn som Eiendommen Petersminde, der anføres at være skyldsat for 10 Tdr. 2 Skp. 3 Fdkr. 1 $\frac{25}{37}$ Alb. Hartkorn, henhører under 23 Tdr. 2 Skp. „ Fdk. 2 Alb. frit Hovedgaardstakst Hartkorn, der er beliggende paa Holme Olstrup Byes Marker. Dernæst maa erindres, at da det er in confesso, at de Jorder, om hvilke her er Spørgsmaal, ere fri Hovedgaardstakst, maatte der, naar Indstevnte skulde kunne kjendes berettiget til at oppebære Tiende af dem, være ført Beviis for, at de vare tiendepligtige til Præsten, eller at der af dem er svaret Præstetiende. Men saadant Beviis skjønnes ikke at være tilveiebragt. Vel er der i denne Henseende paaberaabt, at efter de Beretninger, der ligge til Grund for den af det Kgl. danske Cancellie approberede Skoleplan for Rønnebek og Olstrup Sogne, have saavel de til Møllen som til Eiendommen Petersminde hørende Jorder tidligere været drevne under de 10 Bondergaarde, hvoraf Holme Olstrup

Wy paa den Tid har bestaaet; men denne Omstændighed findes ikke at kunne afgjøre noget i nærværende Sag.

Endvidere er der af Indstevnte til Oplysning om de ovennævnte 22 Tdr. 2 Skp. „ Fdk. 2 Alb. Hovedgaardstaxts Tiendepligt, fremlagt en skrivtlig forfattet Bog, der ved hans Embedstiltrædelse skal være bleven ham overleveret, indeholdende en Fortegnelse over Beløbet af de tre Tiender for de enkelte Sogne i forrige Vordingborg Amt, hvori Olstrup Byes tiendeydende Hartkorn, af hvilket Møllens Hartkorn særskilt angives som en Deel, anføres at udgjøre 50 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb., hvoraf 22 Tdr. 2 Skp. „ Fdk. 2 Alb. bemærkes at være fri Hovedgaardstaxt, men tiendepligtigt; i Modsætning hertil nævnes i en vedføiet Note Holmegaards Hovedgaardstaxt som Sognets tiendefrie Hartkorn. Men denne Bog, der er uden Underskrivt og uden noget ydre Mærke paa Authenti, kan ikke tillægges nogen Beviiskraft, skjøndt det i samme opgivne Quantum tiendeydende Hartkorn for Ronnebek og Olstrup Sognekald findes at være overeensstemmende med den af vedkommende Provst til det Kongelige danske Cancellie i Aaret 1835 indgivne Beretning om Sognekaldets Indtægter og navnligt Rigtigheden af den fornævnte Angivelse om Tiendeydelsen af 22 Tdr. 2 Skpr. „ Fdkr. 2 Alb. Hovedgaardstaxt besvækkes derved, at ifølge en under Sagen fremlagt Extract af Oppebørselsregistrene ved Vordingborg Amtstue erlægges den ved Frd. 1ste Octbr. 1802 paabudne Afgivt af Tienden, for Olstrup Sogns Vedkommende, netop af 22 Tdr. 2 Skpr. „ Fdkr. 2 Alb. Hovedgaards Hartkorn, der anføres at svare Tiende.

Fremdeles er det, hvad navnlig den Deel af Møllens Jorder angaaer, der henhørte til samme inden Mageløget, oplyst, at Holmegaards daværende Eier ved et den 8de Jan. 1794 til Michael Møller udstedt Fæstebrev, ifølge hvilket Møllen med tilliggende Jorder blev tilfæstet denne, indtil samme i 1829

afhændedes; har betinget sig en aarlig Pengeafgivt, 8 Rbd. 5 Mk., for Konge- og Kirketienden, og hvad Præstetienden angaaer, da er det af H. J. Dyrlund, der var Forvalter ved Holmegaard fra 1806 til 1831, under et af Indstevnte optaget Tingsvidne, bevandet, at deels Godsets Eier, deels han selv paa dennes Vegne aarligt accorderede med Fæsteren om Vederlaget for denne Tiende. Overeensstemmende hermed har og Vidnet Forvalter Nielsen af Holmegaard forklaret, at Præstetienden, efter hvad Vidnet antager, af de ovennævnte 22 Tdr. 2 Skpr. „ Frdkr. 2 Alb. Hovedgaardstaxt blev oppebaaren af Holmegaards Godseiere i Forbindelse med Konge- og Kirketienden, der fremdeles svares af de Parcellister og Huusmænd, der bruge endeel af bemeldte Hartkorn, indtil Indstevnte tiltraadte Embedet, da en Brændeudviisning af 9 Favne, der hidtil havde været tilstaaet Præsten af Holmegaards Eier, ophørte, og Præsten nu selv opkrævede Tienden saavel af Petersmindes Jorder, som af den Deel af fornævnte Hovedgaardstaxt, der bruges af Huusmændene, og at Konge- og Kirketienderne ligeledes, men forgjeves, ere blevne affordrede Citantens Formand i Møllens Besiddelse.

Men ligesom de anførte Data ikke tilstrækkeligt bekræfte, at de her omhandlede Jorder af fri Hovedgaardstaxt paa Holme Olstrup Byes Marker ere pligtige at svare Præstetiende, saaledes findes dette saameget mindre at kunne statueres om den specielle Deel af samme, der ved Mageläget i 1828 blev henlagt fra Eiendommen Petersminde til Holme Mølle, som Vidnet Dyrlund, der i en Række af Aar havde Petersminde i Forpagtning, har forklaret, at han i Løbet af sin Forpagtningstid ikke svarede nogen Tiende af Jorden.

Ifølge alt Foranførte vil Citanten for Indstevntes Tiltale i denne Sag være at frifinde, hvorhos Processens Omkostninger ved begge Retter blive at ophæve og det Indstevntes be-

falede Sagfører i 1ste Instants, Procurator Rye, tilkommende Salair, der bestemmes til 18 Rbd. Sølv, at udredes af det Offentlige.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres det, at dens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig. Det til Sagen hørende stemplede Papiir er for Overretten rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Møller Brandt, Eier af Holme Mølle, bør for Tiltale af Indstevnte, Pastor Knudsen i Rønnebek, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ved begge Retter ophæves. Procurator Rye i Nestved tillægges i Salair 18 Rbd. Sølv, som udredes af det Offentlige.

* * *

Det var in confesso imellem Parterne i den ovenstaaende Sag, at den omhandlede Jord ikke havde været, hvad Loven maa antages at forstaae ved „Bondejord", men derimod henhørte til „fri Hovedgaardstaxt".

Denne Jordernes Qualitet blev, som vore Læsere af Dommen ville see, af Vigtighed med Hensyn til Spørgsmaalet om Beviisbyrden, og forsaavidt er Sagen af juridisk Interesse.

Medens det nemlig er klart, at om ofternævnte Jord havde været „Bondejord", vilde Beviset for den paastaaede Tiendefrihed have paahvilet Citanten, saa vil det af Domspræmisserne kunne sluttes, at den Omstændighed, at Jorderne vare fri Hovedgaardstaxt, af Retten antoges i og for sig at nære Præsumtion for disses Tiendefrihed, og at saaledes Beviset for det Modsatte fandtes at burde paahvile Indstevnte.

Sagen 141/42 Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. Arrestanten Lauritz Christensen.

(Straf af eet Aars Forbedringshuusarbeide for uteerligt Forhold.)

(Paadømt den 10de September 1842.)

* * *

Det var vor Hensigt aldeles at forbigaae ovenstaaende Sag, hvis Detail — saaledes som den fremgaaer af Acterne, og som den nødvendigviis maatte fremstilles i den paa disse støttede Retsdom — ikke kan forelægges et større Publikum uden at krænke Anstændighedens Fordringer. Da imidlertid ikke blot flere af vore juridiske Subscribenter have yttret Ønske om at see Sagen optaget i dette Ugeskrift, men man endog offentligen har lagt os til Last, at dette ikke alt tidligere er skeet, saa troe vi bedst at forene Hensyn til dette Ønske med Hensyn til hvad vi antage for sømmeligt, naar vi herved indskrænke os til nedenstaaende Referat, hvorved vi haabe, at man vil faae et nogenlunde anskueligt Billede af det Arrestanten imputerede delictum.

Under nærværende Sag var det tilstrækkeligt oplyst, at denne, ikke før straffede, Arrestant, havde gjort sig skyldig i uteerligt Forhold ved siden Efteraaret 1840 flere Gange at have, effusionis seminis sibi efficiendæ causa, antastet anstændige Fruentimmer paa en høist usle Maade, og navnlig ved at gribe dem paa Læggene ved deres Opgang ad Trapper, ligesom han ogsaa nogle Gange har efterfulgt Fruentimmer i saadant Øiemed. — For dette Forhold dømtes Arrestanten en efter Lovgivningens Analogi lempet arbitrair Straf af 1 Aars Forbedringshuusarbeide.

Sagen $\frac{145}{42}$. Procurator Jydmann Actor contra Tiltalte, Indsidder Peder Jeppesen af Rundelen.

(En for Drab sigtet Person frifunden dog med Paalæg af Actionsomkostningerne, idet han antoges at have udøvet Nødværgesret, uden i Udøvelsen heraf, efter Omstændighederne, at have gjort sig skyldig i nogen Exces.)

(Paadømt den 17de September 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i første Instants inden Grevskabet Roepstorffs Birketing den 6te Mai sidstl. paakjendte, Sag, hvorunder Tiltalte, Indsidder Peder Jeppesen af Rundelen, sigtes for at have slaget Almisselem Peder Christian Herrenbroth saa voldsomt, at Slagene ved tilstødende Omstændigheder have bevirket Døden, er det, deels ved den af Tiltalte afgivne Tilstaaelse, deels ved de iøvrigt fremkomne Oplysninger, beviist, at, efterat Tiltalte og Herrenbroth samt tvende andre Personer havde den 30te Jan. d. A. om Aftenen indfundet sig hos Sognefoged Rasmus Rasmussen i Torresøe, stødte Herrenbroth, der maa antages at have været i betydelig Grad beruset, medens de opholdt sig i Stuen, Tiltalte uden videre Anledning fra dennes Side, hen mod Skorstenen, hvorefter Tiltalte satte ham op mod Døren, uden at der da fandt videre Strid Sted mellem dem, men da de derefter forlode Gaarden og vare komne hen til Gadeporten, begyndte Herrenbroth at udvise en ustyrlig Adfærd, idet han navnligen slog om sig med en tyk, med Jerndupsko forsynet, Stok, og dermed bibragte Tiltalte et Slag i Hovedet, saa at han kom til at bløde og styrtede om ved Væggen. Efter hvad Tiltalte videre har forklaret, greb denne derpaa i den Forvirring, hvori Slaget havde bragt ham, og i Ængstelse for videre Overfald, samt da han ikke kunde afvæbne Herrenbroth, der slog rasende om sig med Stokken, og han ikke heller turde undløbe, af Frygt for at blive

forfulgt, en Bogakjep, der laae i en i Porten staaende Vogn, og idet han vendte sig mod Herrebroth, slog han denne med Bogakjeppen eller kastede samme mod ham og ramte ham derved saa stærkt i Hovedet, at han faldt omkuld. Herrebroth forblev derefter tvende Nætter i Sognefogdens Huus, hvorpaa han, som tidligere, gik paa Omgang imellem Sognets Beboere, men da hans Kræfter meer og meer aftoge, blev han den 18de Febr. sidstl. indlagt i Aggernæs Hospital, hvor han afgik ved Døden Natten imellem den 19de og 20de s. M. Ved den over Liget optagne Obductionsforretning fandtes der paa den venstre Side af Panden et dybt Saar af omtrent en Kobbermarks Størrelse, hvorhos Obducenterne have erklæret, at det var et farligt og svært Saar, der tilfældigviis og ved Forsømmelse fra Patientens Side var blevet dødeligt, idet der, saafremt en betændelsesstridig Behandling strax var bleven anvendt og Patienten havde holdt sig i Rolighed, samt iagttaget en passende Diæt, var al Sandsynlighed for, at han var bleven helbredet, hvorimod nu Læsionen var blevet relativt dødelig ved den tilstødende rheumatiske Feber, idet Rheumatismen havde kastet sig til den ved Læsionen irriterede Hjerne, bevirket en stærk Blodcongestion til samme, og saaledes foraarsaget en apoplektisk Død.

Det Kongelige Sundhedscollegium har imidlertid i sin af Overretten indhentede Erklæring yttret, at en Læsion som den, der ifølge Obductionsforretningen var tilføiet den Afdøde, i og for sig var tilstrækkelig til, selv under gunstige Omstændigheder og med den omhyggeligste Behandling, at bevirke Døden.

Ligesom der nu ikke er nogen Grund til at betvivle Rigtigheden af Tiltaltes Opgivende om Anledningen til at han ved den omhandlede Leilighed handlede som skeet er, saaledes skjønnes det med Hensyn hertil og naar tillige tages i Betragtning, at flere Personer under Sagen have erklæret, at den Afdøde,

naar han var i beruset Tilstand, oftere udviste en høist voldsom og uforskyldig Adfærd, saa at hans Omgivende nærede Frygt for ham, at Tiltaltes Handling maa henføres under Begrebet af Nødværge, og da det ikke heller findes, at han, navnligen paa Grund af det farlige Redskab, hvoraf han gjorde Brug, bør straffes som skyldig i Exces af Nødværgeretten, naar i Særdeleshed hensees til, at han selv ikke var ganske ædru, og at han, efter hans Forklaring, uden nøiere Overveielse tog Brødkniven som det nærmeste Forsvarsmiddel, maa det som Følge heraf billiges, at det ved den indankede Dom er tillagt ham Frifindelse for Actors Tiltale, hvorimod bemeldte Dom, for saavidt det ved samme er paalagt det Offentlige at udrede Actionens Omkostninger, vil, da der fra det Offentliges Side skjønnes at have været tilstrækkelig Føie til at anlægge Actionen, blive derhen at forandre, at bemeldte Omkostninger, hvorunder Salairerne for Actor og Defensor i første Instants, Procurator E. Hansen og Cancelliraad Møller, bestemmes, saaledes som ved Underretsdommen er fastsat, til respective 4 og 3 Rbd., og for Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Hyvmand og Ring, til 5 Rbd. for hver, Alt Sølv, maa tilsvares af Tiltalte.

Sagens Behandling i første Instants saavelsom den beskikkede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at staae, dog saaledes at Tiltalte, Inderster Peder Jeppesen af Rudbelsn, udreder samtlige af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor og Defensor i første Instants, Procurator E. Hansen og Cancelliraad Møller, respective 4 og 3 Rbd., samt til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Hyvmand og Ring, til hver, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen Nr. 142. Procurator Nyholm Actor ctr. Tiltalte, Boelsmand Hans Nielsen af Stedstrup.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionsomkostningerne, tillagt en for attenteret Voldtægt actioneret Person.)

(Paadømt den 20de September 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i første Instants inden Svenstrup Birks Extraret den 15de f. M. paakjendte og mod Tiltalte, Boelsmand Hans Nielsen, for attenteret Voldtægt anlagte, Sag, har Pigen Ane Jacobsdatter afgivet en Forklaring, som i det Væsentlige gaaer ud paa, at Tiltalte, som Søndagen den 10de Juli sidstleden, omtrent Kl. 7 om Aftenen, traf sammen med hende paa Hovedlandeveien ved Ringsted, efterat have anmodet hende om at tilstede ham legemlig Omgang med hende, hvilket hun afslog ham, vedblev at følge med hende, indtil han i Dalen ved Ortved By greb hende om Armen og svingede hende ned i Grøften, hvor han brydes med hende, som stod med Ryggen op mod Grøftens Skraaning, idet han med Magt forsøgte at løfte hendes Klæder op, hvilket han, da flere Personer imidlertid kom til, dog ikke fik udført. Iøvrigt var hun ikke af Tiltalte tilføiet videre Overlast, end at hendes Solhat og Hue, medens de brydes, blev revet af hendes Hoved og heller ikke har hun raabt om Hielp, fordi der, saaledes som hun har yttret sig, kom Hielp, forinden hun havde saadan behov.

Tiltaltes Forklaring gaaer derimod ud paa, at ovennævnte Pige, hvem han anmodede om Samleie, godvilligen fulgte efter, da han, idet han holdt hende i Hænderne, traadte baglænds ned i Grøften, hvor hun nu imidlertid gjorde hvad hun kunde for at forhindre ham, som, — — — — — — — — — —*)

*) De her udeladte Ord indeholde kun en Fremstilling af Tiltaltes præparationes ad coitum incipiendum.

Vel indeholder nu to af de afhørte Vidners Forklaringer, at det i den Afstand, hvori de ingttoge det Passerede, forekom dem som om Pigen mod sin Villie af Tiltalte blev trukken ned i Grøvten, ligesom det maa ansees godtgjort, at Tiltalte, da Vidnerne derpaa kom tilstede, til disse har brugt Yttringer om, at hun ikke vilde tilstede ham Samleie og at hun havde gjort ham Modstand, men det skjønnes dog ikke, at det Tiltalte overbeviiste Forhold, efter samtlige Sagens Omstændigheder, kan paadrage ham Straffeansvar, hvorimod han vil være at frifinde for Actors Tiltale og Underretsdommen, hvorved han ikkun er frifunden for Actors videre Tiltale, altsaa forsaavidt at forandre. Derimod vil bemeldte Dom, forsaavidt betræffer dens Bestemmelser med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet det Defensor i første Instants tillagte Salair, være at stadfæste, dog at den tilføiede terminus executionis, som upassende, bortfalder.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagen er ved Underretten bleven fremmet med tilbørlig Hurtighed og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Boelsmand Hans Nielsen af Stedstrup bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande, dog at terminus executionis bortfalder.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Nyholm og Lottvadvocat Damkjer, betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen Nr. 171/42. Procurator Hansen Actor ctr. Arrestanten, Huusmand og Væver Lars Christensen.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 1 og 3 cfr. § 23 paa en Mand, der havde mishandlet sin Hustru.)

(Paadømt den 20de September 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, er det under nærværende, fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede, Sag tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten, Huusmand og Væver Lars Christensen, har til forskjellige Tider gjort sig skyldig i at mishandle sin Hustru, og at han navnligen engang i f. A., da hun, efterat være kommen sig noget af en Sygdom, i nogle Dage havde uden hans Forevidende forladt Huset, som hun paastaaer, af Frygt for Mishandling, har, da hun atter frivillig indfandt sig hos ham, afprygļet hende med en Kjep og en anden Gang i dette Aars Foraar, da hun havde tillavet og spiist af nogle Fisk, som han selv havde leveret hende til Brug i Huset, har, af Fortrydelse over at dette var skeet medens han ikke var hjemme og at hun ei havde oppebiet hans Hjemkomst, slaaet hende saaledes i Hovedet, at hun er bleven blødig og har erholdt et Saar over det venstre Øie. Det maa desaarsag billiges, at Arrestanten, der forhen ikke befindes tiltalt eller straffet, er, i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 1 og 3 cfr. § 23, anseet med Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, samt tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger og derunder 3 Rbd. Sølv i Salair til Defensor, Procurator Rye, ligesom han og vil have at udrede Salair til Procuratorerne Hansen og Lange her for Retten, til enhver især, med 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling og den befalede Sagførelse i første Instants har været lovlig, hvilket og attesteres med Hensyn

til Actors Sagførelse her for Retten, af Defensor her for Retten er ikke viist noget Forhold, der kjendes at kunne medføre Ansvar.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Hansen og Lange her for Retten betaler Arrestanten, Huusmand og Væver Lars Christensen, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen Nr. 48. Procurator Christensen contra Arrestantinde Kirsten Frederiksdatter.

(Anvendelse af den i Lovens 6—6—7 bestemte qvalificerede Livsstraf.)

(Paadømt den 24de September 1842).

Dommen er saalydende:

Ved en inden Lollands Sønderherreds Extraret den 28de April d. A. afsagt og hertil indanket Dom er Arrestantinden, Kirsten Frederiksdatter, for at have ombragt et af hende i Dølgsmaal født Drengebarn, anseet efter L. 6—6—7 og 8.

Efter den af Arrestantinden angivne Forklaring, hvis Rigtighed er bestyrket ved de under Sagen tilveiebragte Oplysninger, begyndte hun sig afvigte 15de Marts, efterat hun omtrent ved Middagstid havde begyndt at føle sig upasselig, da Fødselssmerterne et Par Timer senere paakom hende, fra sit Kammer ud i sin Husbonds Baggaard, hvor hun, siddende paa Hug paa en Modding, fødte et Barn, som hun tydeligt saae røre sig og hørte skrige. Da hun derpaa havde reist sig og Navlestrengen derved var gaaet over, opstod pludselig den Tanke hos hende, idet hun saae Barnet ligge skrigende paa Jorden, at skille det ved Livet, hvorfor hun med Hænderne gravede et Hul i Moddingen, hvori hun lagde Barnet, som hun ganske

tilbageblive med den opgravede Aabning, og dersom hun endnu hørte det skrige, med sin ene Træsko traadte paa samme det. Da hun endelig holdt sig overtydet om, at Barnet ikke mere skreg eller rørte sig, begav hun sig, uden at see mere til det, tilbage til sit Kammer, hvor hun gik tilsengs og senere blev skilt ved Efterbyrden. Ifølge hvad der under Sagen af forskjellige Vidner er udsagt og af Arrestantinden vedgaaet, har hun stedse nægtet at være frugtsommelig, endnu den gang hun af sin Madmoder, kort forinden Fødselen, udspurgtes derom; og ligesom hun har indrømmet, at hun, af Frygt for at miste sin Tjeneste, og da hun ikke vidste, hvorledes hun skulde underholde sig og sit Barn, havde til Hensigt at skjule Fødselen, uden at hun dog, førend samme foregik, havde tænkt paa at aflive Barnet, saaledes har hun endvidere erkjendt, at hun, som kort forinden hun fødte var kommen til den Overbevisning, at hun var frugtsommelig, hvilket hun ikke tidligere vil have vidst, endnu dengang, naar hun havde aabenbaret sin Tilstand for sin Madmoder, kunde have faaet Hjelp.

Det Kgl. Sundhedscollegium har tiltraadt den af vedkommende Læger, i Henhold til den afholdte Obductionsforretning, i det derpaa satte visum repertum givne Conclusion, som indeholder, at Barnet, der har været fuldbaaret og levende født, er død en voldsom Død derved, at en betydelig udvendig Vold er tilføiet dets Hoved, hvilket har havt en absolut dødelig Læsion til Følge.

Arrestantinden, som er 21 Aar gammel og ikke befunden forhen at være straffet, vil paa Grund af Ovenanførte ikke kunne undgaae at ansees efter L. 6—6—7, og den indankede Dom, hvis Bestemmelser med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet de Sagførerne ved Underretten tilkjendte Salairer, bifaldes, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

med 8 Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Arrestantinden have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Christensen og Bing, betaler Arrestantinden Kirsten Frederiksdatter 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 546/442 Procurator Kraft Actor ctr. Arrestanten, Møllerkudsk Jacob Henriksen.

(Straf af 10 Aars Fæstningsarbeide for Mordbrand efter Fd. 26de Marts 1841 § 4.)

(Paadømt den 8de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten, Møllerkudsk Jacob Henriksen, der er 27 Aar gammel og ikke befindes forhen at have været tiltalt eller straffet, er under nærværende, i 1ste Instants inden Odense Herredsting paakjendte, Sag tilstrækkeligen overført, den 20de Marts fidstleden at have, i den Hensigt at bevirke Ildebrand i Tibye Mølle, hvor han tjente, først sat Ild i 2de til Møllleværket henhørende Sigtekasser, hvorved tillige en, over den ene af disse værende, Bjelke og Drager antændtes, og, efterat denne Ild var slukket, tændt Ild i Halmen i den Seng, hvori han laa, hvorved han, der ikke saae Udvei til at rede sig ud af en Pengeforlegenhed, hvori han, fornemmeligen ved at spille i Tallotteriet, var geraadet, har havt for Øie, at han, naar der kom Ild i Møllen, med nogen Rimelighed kunde foregive, at han havde mistet ham tilhørende Penge, ligesom han og derved

tænkte sig muligen at ville tilfætte Livet, hvorved han ei kunde bequemme sig til selv at flække sig.

Uagtet den første Ildspaasættelse fandt Sted om Morgenen omtrent Kl. 4, paa hvilken Tid Møllens Beboere vare tilsengs, hvilket og Arrestanten antog at være Tilfældet, og skjøndt, foruden ham selv, 4 andre Møllerkarle havde Natteleie paa Loftet over det Locale, hvor Sigtekasserne stode, nemlig i et Kammer, der stødte lige op til det, hvori hans Seng henstod, findes det dog, ifølge Situationen af bemeldte Karles Sovekammer og de øvrige Localiteter, ikke utænkeligt, at Arrestanten, saaledes som han har paastaaet, har kunnet troe, at de vel vilde være i Stand til at redde sig, og det maa derfor billiges, at Underretsdommen, der med Føie har antaget, at Arrestanten ikke har befundet sig i en Tilstand, som udelukker Tilregnelighed, ved Bestemmelsen af hans Straf har anvendt Frd. 26de Marts f. A. § 4, ligesom Straffen og efter Omstændighederne findes passende bestemt til 10 Aars Fæstningsarbeide. Underretsdommen, hvis Bestemmelser i Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Størrelsen af de Actor og Defensor i 1ste Instants tilkjendte Salairer, ligeledes billiges, vil saaledes i det Hele være at stadfæste, hvorhos Arrestanten vil have at udrede Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Kraft og Secretair Stahlfest med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i første Instants har, ligesom Sagførelsen ved begge Retter, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at staade.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Kraft og Secretair Stahlfest, betaler Arrestanten, Møllerkarl Jacob Henriksen, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter

denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{4}{42}$ Sognefoged Carsten Carstensens Enke paa Søe-mosegaard ctr. Apotheker Friis i Veile.

(Spørgsmaal om en Obligation, til hvis Indfrielse Enken efter den sammes ansatte Debitor sagsøgtes, kunde ansees som ægte.)

(Paadømt den 17de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag er i første Instants af Apotheker Friis i Veile, som eneste Arving efter hans afdøde Fader, Cancelliraad Friis, ved Odense Herredsting anlagt imod Sognefoged Carsten Carstensens Enke, der hensidder i uskiftet Bo efter bemeldte hendes Mand, til Indfrielse af en oprindeligen for 140 Rbd. Sedler udstedt Obligation, dateret Søemosegaard den 16de Juni 1833 og underskreven med Navnet Carsten Carstensen, nu stor til Rest 100 Rbd. Sedler, hvorved der, efter hvad i samme anføres, er stillet til Sikkerhed og som haandfaaet Pant overleveret Creditor en af Birkedommer H. Friis i Odense, som daværende Værge for Erik Nielsen Carstensen, og paa hans Vegne til dennes Fader, fornævnte Sognefoged Carstensen den 10de Januar 1815 udstedt og den 12te s. M. tinglæst Prioritetsobligation, der efter forskjellige Afdrag endnu lyder paa 2437 Rbd. 2 Mk. 2 ß.; og ved den af Underdommeren, Etatsraad rg Herredsfoged Knudsen under 26de Aug. s. A. afsagte Dom er Sognefoged Carstensens Enke tilpligtet at indfrie den paastevnte Obligation ved, imod Pantets Extradition, at betale Apotheker Friis Restbeløbet 100 Rbd., med 4 pCt. Renter af denne Sum fra den 11te Juni 1839 indtil Betaling skeer, hvorhos Processens Omkostninger ere ophævede, og den for Carstensens Enke beskikkede Sagfører, Procurator Tommerup til-

lagt i Salarium 5 Rbd. Sølv, som er bestemt at skulle udredes af det Offentlige.

Denne Dom saavelsom en den 6te Octbr. s. A. paa Apotheker Friis's Requisition afholdt Executionsforretning, hvorved der for Capitalen med Renter og Omkostninger, i Alt til Beløb 119 Rbd. 5 Mk. 10½ ß., er givet Udlæg i den ovennævnte, af Requirentens Fuldmægtig under Forretningen fremlagte Prioritetsobligation af 10de Jan. 1815, har nu Sagsøgerske Carstensens Enke, efter erhvervet fri Proces, indanket her for Retten, hvor hun ved sin beskikkede Sagfører har paastaaet sig for Indstevnte Apotheker Friis's Tiltale frifunden i alt Fald imod at hun med Eed bekræfter at være uvidende om, at hendes afdøde Mand har underskrevet den ommeldte Obligation, samt den foretagne Executionsforretning ophævet og sig hos Indstevnte tilkjendt Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for den hende ved bemeldte Forretning formeentligen tilføiede Skade, Tort og Creditspilde, ligesom hun og har paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, og derunder til hendes for Overretten beskikkede Sagfører, Procurator d'Auchamp, et passende Salarium.

Derimod har Indstevnte procederet til Underretsdommens og den paaankede Executionsforretnings Stadfæstelse, idet han derhos har paastaaet sig tillagt Frifindelse med Hensyn til den af Citantinden nedlagte Erstatningspaastand, og hos hende tilkjendt Sagens Omkostninger for Overretten.

Foreløbigen bliver at bemærke, at Citantinden vel ikke har nægtet at erkjende Gjeldsbrevets Ægthed, og, som forhen berørt, i denne Henseende tilbudet at ville aflægge juramentum ignorantiæ, men ikke i Forbindelse hermed har paaberaabt sig at have noget saadant Kjendskab til sin afdøde Mands Penge-anliggender, som maatte gjøre det usandsynligt, at den om-

omhandlede Obligation, hende uafvidende, kunde være underskreven af ham, hvorimod det meget mere er fra Indstevntes Side udtrykkeligt avanceret, at hun, da den 1ste Juni f. A. en af Indstevnte requireret Notarialforretning blev afholdt paa hendes Bopæl, ved den Leilighed selv yttrede, at hendes Mand ei havde betroet hende sine Foretagender, men skjult Alt for hende; og forsaavidt de tvende Mænd, hvis Navne findes paategnede Obligationen som Vitterlighedsvidner, nemlig Snedkermester J. Olsen, der efter Opgivende er Broder til afdøde Sognefoged Carstensen, og dennes Søn Erik Nielsen Carstensen, under et af Citantinden erhvervet Tingsvidne edeligen have erklæret, at de ikke have skrevet eller bemyndiget nogen Anden til at skrive deres Navne til Vitterlighed paa den omhandlede Obligation, kunne de saaledes afgivne Erklæringer, — uanseet at der ikke under Sagen er oplyst noget specielt Datum til Bestyrkelse for den af Indstevnte yttrede Formening, at Obligationen i sin Tid af afdøde Cancelliraad Friis er bleven leveret Sognefoged Carstensen, for at underskrive og forsegle den samt lade den paategne af Vitterlighedsvidner, og at Carstensen derpaa, muligen af Utilbøielighed til at lade Nogen vide, at hans Forfatning var saadan, at han behøvede Laan, selv kan have skrevet Vitterlighedsvidnernes Navne, og, efterat Obligationen tillige var forsynet med hans Underskrift og Segl, have tilbageleveret den til Creditor — ikke i og for sig tjene til Beviis for, at ogsaa selve Obligationen er uægte, i hvilken Henseende heller Intet vil kunne udledes af den ligeledes af Citantinden paaberaabte Omstændighed, at Obligationen ei er foranstaltet tinglæst, hvortil der ingen Anledning var, eftersom den ikke gaaer ud paa at stifte noget Underpant.

Derimod maae paa den anden Side som Data, der tale for Obligationens Ægthed, tages i Betragtning, at, ligesom bemeldte Obligation, der er dateret den 16de Juni 1833 og

altsaa herefter skal være udstedt længe inden Sognefoged Carstensen afgik ved Døden, hvilket først skete i Aaret 1840, ogsaa findes at være skreven paa stemplet Papir for det førstnævnte Aar, og derhos er forsynet med Paategning om Rentebetalinger fra 11te Decbr. Termin 1833 til 11te Juni Termin 1838, samt om det i Forbindelse med den sidste Rentebetaling erlagte Capitalafdrag af 40 Rbd., uden at der fra Citantindens Side engang er yttret nogen Formodning om, at Udstedelsen eller Afskrivningen skulde være skete til andre Tider, end selve Documentet og Paategningen angive, saaledes have og tvende med afdøde Sognefoged Carstensens Haandskrift nøie bekjendte Vidner eenstemmigen forklaret, at dennes Navn under Obligationen saa ganske ligner den Maade, hvorpaa han pleiede at skrive samme, at det efter deres Skjønnende maatte antages at være skrevet med hans egen Haand; hvorhos det og kan fortjene at bemærkes, at Obligationen tillige er forsynet med et Segl, der indeholder Begyndelsesbogstaverne til den Afdødes For- og Efternavn. Fremdeles har Birkedommer Friis, — hvis Habilitet som Vidne ei kan ansees viteret enten ved hans Stilling til Sagen eller ved det Slægtskabsforhold, hvori han staaer til Indstevnte, — bevundet, at afdøde Sognefoged Carstensen personligen har til ham, som Commissionair for Indstevnte, betalt Renter af den omhandlede Obligation i flere Terminer indtil 11te Juni 1838 saavelsom det da erlagte Capitalafdrag, og ved disse Leiligheder hver Gang blev forevist Obligationen, for at han kunde overtyde sig om, at det Betalte derpaa rigtigen var afskrevet; ligesom og bemeldte Birkedommer Friis under det optagne Tingsvidne har forevist et af ham til Indstevnte aflagt Regnskab, dateret 20de Septbr. 1839, hvori blandt flere Poster indeholdes Rigtighed for det ifølge oftnævnte Obligation i 11te Juni Termin s. A. Oppebaarne, idet han endvidere har tilføiet, at de af ham tidligere modtagne Renter paa lige

Maade ere Indstevnte creditterede i de forgaaende Regnskaber. Men hertil kommer endnu den væsentlige Omstændighed, at den omhandlede, til Sognefoged Carstensen udstedte, Prioritetsobligation, om hvilken det i Forskrivningen af 16de Juni 1836 udtrykkeligen hedder, at den til Sikkerhed for Capital, Rente og Omkostninger vedlægges og overleveres Creditor som haandfaaet Pant, i Overeensstemmelse hermed ogsaa virkeligen er, og, efter hvad under Sagen er in confesso, allerede medens Sognefoged Carstensen levede, har været i Creditors Besiddelse, nemlig først i den oprindelige Creditors, Cancelliraad Friis's, og siden dennes Død, der indtraf i Juni Maaned 1837, omtrent 3 Aar forend Sognefoged Carstensen afgik ved Døden, i hans Boes eller Indstevntes Værge, uden at Noget er oplyst som kunde begrunde en Formodning om, at saadant skulde være skeet paa anden Maade og i anden Anledning, end i den paastevnte Forskrivning opgives; i hvilken Henseende navnligen den Forudsætning, Citantinden har villet gjøre gjeldende, at Indstevntes Fader kunde i Egenskab af Sognefoged Carstensens juridiske Consulent være kommen i Besiddelse af hin Prioritetsobligation, saameget mindre vil kunne tillægges nogen Vægt, som denne, forøvrigt ved intet Datum understøttede, Hypothese i alt Fald ei kunde gjøre det forklarligt, hvorfor Carstensen ikke blot havde ladet Prioritetsobligationen blive hos Cancelliraad Friis selv, men ogsaa efter Sidstnævntes Død har ladet flere Aar hengaae, uden at drage Omsorg for, at den fra den Afdødes Bo eller af dennes Arving blev ham tilbageleveret.

Efter samtlige foranførte Omstændigheder skjønnes der ikke at kunne være nogen grundet Tvivl om Ægtheden af den paastevnte, ifølge sit Indhold til Betaling forfaldne, Obligation, hvilken desaarsag Citantinden, uden at Sagens Udfald, imod Indstevntes Protest, vil kunne gjøres afhængigt af den fra hendes Side tilbudne Eed, bliver pligtig at indfrie med, som i

Underretsdommen bestemt, mod Pantets Extradition at betale Restcapitalen, 100 Rbd., med de deraf paastaaede Renter.

Idet saaledes den paaankede Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Processens Omkostninger og Salairet til Citantindens beskikkede Sagfører i første Instants, ligeledes bifaldes, bliver i det Hele at stadfæste, og, som Følge heraf, tillige den i Kraft af samme afholdte Executionsforretning, imod hvis Gyldighed forøvrigt ingen Indsigelse er fremsat, vil der naturligviis efter dette Resultat ei kunne være Spørgsmaal om, i Anledning af bemeldte Forretning, at tilkjende Citantinden nogen Erstatning, saa at hendes herom nedlagte Paastand maa bortfalde.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, hvorhos det efter Sagens Udfald er en Selvfølge, at Citantindens her for Retten beskikkede Sagfører intet Salarium vil kunne tilkomme.

Behandlingen ved Underretten og den beskikkede Sagførelse for begge Instantser har været lovlig.

Ligeledes attesteres, at der ikke under Proceduren her ved Retten er begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papiir.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør, saavelsom den paaankede Executionsforretning, ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{595}{47}$ Secretair og Procurator Stahlfest Actor etr.
Tiltalte, Niels Frederiksen af Ravnsnæs.

(Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 30 anvendte.)

(Paadømt den 18de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Niels Frederiksen af Ravnsnæs, er under nærværende, i 1ste Instants ved Hirschholms Birketing paakjendte Sag, overbeviist, Søndagen den 6te Marts d. A. i den til det Hirschholmske Skovdistrict henhørende Rudeskov at have skaaret 28 Birkeriis, beregnede at udgjøre een Kost og af Værdi 3 ß.

Da det imidlertid af Tiltalte er forklaret og ved de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger bestyrket, at Borttagelsen af bemeldte Kosteriis af ham, da han for at afhente en Saug passerede den nævnte Skov, er iværksat efter øieblikkeligen fattet Beslutning, i det Øiemed at forskaffe sig en Kost til Afbenyttelse ved Tærskerarbeide, som var ham overdraget, findes det

ikke, at Bestemmelsen i Frd. 18de April 1781 § 34, saaledes som i Underretsdommen er antaget, kan medføre, at Tiltalte bliver at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 4, hvorimod det ikke skjønnes rettere, end at sidstnævnte Frd.'s § 30 maa komme til Anvendelse, og at derefter Straffen for Tiltalte, der er 34 Aar gammel og ikke befindes forhen at have været tiltalt eller straffet, passende kan være at bestemme til Fængsel i 2 Dage. Da de omhandlede Kosteriis ved Tiltaltes Anholdelse ere blevne ham overladte af vedkommende Forstbetjent, bliver Erstatningsansvar ham ikke at paalægge, og følgelig Underretsdommen, som har kjendt ham pligtig at erstatte den Kgl. Forstkasse 3 ß., ogsaa forsaavidt at forandre. Derimod vil bemeldte Dom med Hensyn til Actionens Omkostninger, hvorunder Sagførernes Salairer findes passende bestemte, være at stadfæste, hvorhos Tiltalte endvidere vil have at tilsvare Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne, Secretair Stahlfest og Klein, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Vel har Underdommeren ikke tilbørligen ladet sig Sagens Fremme være angelegen, idet han, skjøndt vedkommende Skovrider under 19de Marts d. A. har tilstillet ham sin Rapport, først den 12te April næstefter har paabegyndt Forhør, og, efterat han derpaa havde søgt Oplysninger med Hensyn til Tiltaltes generalia, uagtet den seneste af de indløbne Svarskrivelser sees at være dateret den 30te April d. A., ikke førend den paafølgende 28de Juni atter har foretaget Forhøret, men der findes dog, efter Omstændighederne, og med særdeles Hensyn til at Tiltalte ikke har været belagt med Arrest, ikke aldeles tilstrækkelig Anledning til at paalægge Underdommeren Mulct.

Sagførelsen har ved begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Niels Frederiksen af Ravnsnæs, bør hensættes i Fængsel i 2 Dage.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Birketingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne, Secretair Stahlfest og Klein, betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 15.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 28de December 1842.

Sagen $\frac{171}{42}$ Cancelliraad og Procurator Delbanco og Silke- og Klædehandler B. M. Goldschmidt, som Executorer af afgangne Liebe Hollænders, Salomon Isaacs Enkes, Testamente ctr. Directeur og Grosserer William Duntzfeldt, Ridder af Dannebroge.

(Spørgsmaal om der efter samtlige oplyste Omstændigheder kunde antages at paahvile Kjøberen af en ved offentlig Auction solgt Obligation en Forpligtelse til at udrede en paastaaet Alimentation til den i Obligationen nævnte oprindelige Creditrix, eller nu hendes Bo.)

(Paadømt den 24de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved en den 19de Juli 1815 udstedt, og den 24de s. M. tinglæst, Forskrivning gav Kjøbmand Salomon Isaac sin Hustru, Liebe Hollænder, første Prioritets Panteret i den ham tilhørende Gaard Nr. 24 i Læderstrædet for en Capital, stor 10,000 Rbd. N. V., at forrente med 5 pCt. aarligt, dog saaledes, at denne Capital ingensinde kunde fordres udbetalt, og at hverken den eller Renterne efter hendes dødelige Afgang skulde tilfalde hendes Arvinger, men derimod Udstederens egne Sønner af et tidligere Ægteskab, Gottschalck, Bendix, Baruch og Joel Salomon, til Vederlag for den Forpligtelse de havde paataget dem i Henseende til deres Stedmoders Underholdning.

Ved et den 21de Juli 1815 udstedt Document, der findes tinglæst den 1ste Marts 1819, have nemlig de ovennævnte fire Sønner forpligtet dem til, aarligen at udbetale til deres forbemeldte Stedmoders Underholdning 500 Rbd. N. V. i fire Terminer, og det saaledes, at dersom nogen af dem i 2 Qvartaler maatte forsømme at udbetale sin Andeel, de Øvrige da ogsaa ere pligtige at betale denne, hvorimod hans Andeel i den foranførte Obligation i saa Fald tilfalder de Øvrige, som prompte maatte betale hvad de ifølge dette Document havde at erlægge.

Ved Kjøbmand Salomon Isaacs Død blev Sønnen, Kjøbmand Bendix Salomon, Eier af Gaarden Nr. 24 i Læderstræde, og udstedte desaarsag den 20de Decbr. 1815 en den 8de Jan. næstefter tinglæst Obligation til sin Faders Bo, hvorved han meddeelte første Prioritets Panteret i bemeldte Gaard for den Sum 10,000 Rbd. N. V., hvoraf Renten, 5 pCt. aarligen, skulde betales til fornævnte hans Moder, saalænge hun levede og forblev i ugift Stand, hvorimod Renten, naar hun enten ved Dødsfald eller Giftermaal maatte ophøre at være berettiget til samme, ligesom ogsaa i sin Tid Capitalen, der vedblev at være hende og hendes Arvinger uvedkommende, skulde tilfalde den eller dem, til hvem Obligationen maatte være overdragen.

Denne Obligation er derefter under 12te Juli 1816 af Commissarierne i Salomon Isaacs og Enkes Bo forsynet med Paategning om, at den udlægges til de 4 Brødre Gottschalck, Bendix, Baruch og Joel Salomon, hver for ¼ Deel, under Forbeholdenhed af Liebe Hollænders Ret til, saalænge hun lever og er i ugift Stand, at nyde den af Obligationens paalydende Summa svarende Rente.

Senere overdroge Gottschalck og Joel Salomon ved Transporter af 6te Juli 1818 og 14de Januar 1819, der ere tinglæste den 8de Novbr. 1824, de dem respective tilkommende Fjerdeparter af Obligationens paalydende Capital til Bendix Salo-

mon, og hedder det derhos i begge disse Transporter, at det er en Selvfølge, at Cessionarius ved denne Overdragelse paatager sig de samme Forpligtelser, der have paaligget Cedenterne, som Eiere hver af en Fjerdedeel af Obligationen, og saaledes ogsaa at holde sig den med Liebe Hollænder under 21de Juli 1815 indgangne Forening efterrettelig for Cedenternes Vedkommende, ved at udrede det deri bestemte Bidrag til hende under de deri anførte Betingelser.

Efterat Bendix Salomon saaledes var bleven Eier af de 3 Fjerdedele af Obligationens Beløb, pantsatte han samme den 29de October 1832 til Centralkassen for et sammesteds optaget Laan, men da han tillige geraadede i Gjeld til sin Stedmoder, Liebe Hollænder, lod hun, efter forud afsluttet Forlig, en Fogedforretning afholde den 6te Juni 1834, hvorunder hun for endeel af sit Tilgodehavende begjerte at erholde Udlæg i den tidtnævnte, under 20de Decbr. 1815 udstedte, Obligation, forsaavidt Bendix Salomon deri var lodtagen.

Imod dette Udlæg protesterede Bendix Salomon, da han forsaavidt Obligationen var hans Eiendom, havde pantsat den til Centralkassen, ligesom ogsaa bemeldte Kasse lod møde under Forretningen og protestere imod det begjerte Udlæg, eftersom Liebe Hollænder ikke for Renten havde nogen Panteret i Obligationen, men vel for et Aars Renter, efter Lovgivningen, Pant i Eiendommen og, forsaavidt de hende forøvrigt tilkommende Renter betræffer, personlig Tiltale mod Debitor, hvorimod Liebe Hollænder vedblev sin Begjering, idet hun bemærkede, at hun, der var i Besiddelse af Obligationen, ogsaa fremfor nogen Anden maatte være berettiget til at søge Fyldestgjørelse for sit Tilgodehavende hos Bendix Salomon af denne Obligation, forsaavidt den var ham tilhørende, og at derfor enhver af ham over hans Andeel i Obligationen foretagen Disposition ei vilde kunne præjudicere hende, og det saameget mindre, som det ved et til

Tinge den 1ste Marts 1819 læst Document, var bragt til Alles Kundskab, at Participanterne i den omqvæstionerede Obligation kunde, naar de udebleve i tvende paa hinanden følgende Qvartaler med den i hiint Document stipulerede Livrente, tabe deres Ret til Andeel i meerbemeldte Panteforskrivning, hvilken Ret altsaa bestandig var betinget af, at den nævnte Livrente behørigen blev betalt.

Ved den derpaa af Fogden afsagte Kjendelse er det, med særdeles Hensyn til, at den tidtnævnte Obligation alene kunde antages at beroe hos Liebe Hollænder, fordi Renterne deraf skulde erlægges til hende, medens derimod Centralkassen havde erhvervet første Prioritets Panteret i den Bendix Salomon tilkommende Andeel af Obligationen, eragtet: at Liebe Hollænder ei vilde kunne gives Udlæg i Bendix Salomons Andeel af oftnævnte Obligation til Forringelse af den Sikkerhed, der tilkom Centralkassen i samme, men at derimod Intet var til Hinder for, at Ankyndigelse af Udlæg i samme skete saaledes, at hun derved erholdt Adkomst til, efterat Centralkassen var bleven fyldestgjort for Sammes Tilgodehavende, deri at nyde Fyldestgjørelse for de af hende ommeldte Summer.

Denne Kjendelse er ikke senere gjort til Gjenstand for Paaanke, men efterat Centralkassen, i Kraft af et med Bendix Salomon indgaaet Forlig, havde requireret Auction over hans Andeel i Obligationen, og det i Auctionsconditionernes 5te Post var, for det Tilfælde, at en under 21de Juli 1815 oprettet, og den 1ste Marts 1819 tinglæst, Forpligtelse, som Brødrene Salomon imellem sig indbyrdes havde vedtaget, maatte paastaaes at indeholde nogen yderligere Forpligtelse for Besidderen af Obligationen end den, det givne Udlæg og dens Paategninger udvise, bleven bemærket, at den fremlagte Udskrift af Obligationen viser, at hiin Forpligtelse, foruden at den er ældre end Obligationen af 20de Decbr. 1815, og refererer sig til en

tidligere Obligation, i alt Fald kun angaaer Renten, samt at desuden en af Underfogden afsagt usvækket Kjendelse har fra-kjendt Liebe Hollænder Ret til Obligationen til Forringelse af Centralkassens Panteret, har Liebe Hollænder givet Møde under Auctionen den 9de Octbr. 1834, og blandt Andet bemærket, at Bendix Salomon, ved de 2de til ham udstedte Transporter, er tilpligtet, istedetfor hans 2de Brødre, at præstere hvad de efter Forskrivelsen af 21de Juli 1815 til Liebe Hollænder have at udrede, og at altsaa Enhver, der erhverver de af hine Cedentere overdragne Andele, maa udrede det, som er Bendix Salomon paalagt.

Denne Yttring blev imidlertid fra Centralkassens Side modsagt, med Bemærkning, at Liebe Hollænders Rettigheder ei kunde afficere eller vedkomme den eventuelle Kjøber, og Auctionen blev dernæst fremmet, og Grosserer William Duntzfeldt derunder Høistbydende med 66 Rbd. pr. 100 Rbd., hvorpaa han den 31te Decbr. 1835 ved en af Auctionsdirecteuren udfærdiget Transport erholdt de ¾ Dele af den tidtnævnte Obligation overdraget med samme Ret og Rettighed som dens Indhold og andre Adkomster hjemle, hvilken Transport den 7de Novbr. 1836 er bleven tinglæst.

Imidlertid vedblev Liebe Hollænder at være i Besiddelse af Obligationen af 20de Decbr. 1815, indtil hun, efterat den pantsatte Eiendom var gaaet over i en anden Mands Besiddelse, i Medfør af denne Rets Dom af 12te Marts 1838 udleverede den, forsynet med sin Qvittering, imod at erholde tvende andre Panteobligationer aldeles af samme Indhold som den ovenberørte, den ene, stor 7500 Rbd. Sedler, udstedt til Grosserer William Duntzfeldt, og den anden, stor 2500 Rbd. Sedler, udstedt til Baruch Salomon.

Efterat Liebe Hollænder nu ved Døden er afgaaet have Executorerne i hendes Bo, Cancelliraad og Procurator Del-

banco og Silke og Klædehandler B. M. Goldschmidt, der formene, at Sagen ikke ved de tidligere Retsdecreter kan ansees afgjort, forsaavidt angaaer Boets formeentlige Ret til at kunne holde sig til Grosserer William Duntzfeldt som Kjøber af den tidtnævnte Obligations trende Fjerdeparter i Overeensstemmelse med Indholdet af de herpaa udfærdigede Transporter, og efter den i samme paaberaabte under 21de Juli 1815 udstedte Forskrivning, efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen af 15de Febr. d. A., saggivet Indstevnte, Directeur og Grosserer William Duntzfeldt, Ridder af Dannebroge, til at betale dem, i deres forannævnte Qualitet, 375 Rbd. Sedler med Renter 4 pCt. aarligen deraf fra 29de Octbr. 1834 indtil Betaling skeer, og endvidere aarligen fra 21de October 1834, indtil Liebe Hollænders Dødsdag, den 31te Aug. 1840, 250 Rbd. Sedler med 4 pCt. aarlig Rente deraf, fra Forligsklagens Dato, ligeledes til Betaling finder Sted, hvilken sidste Sum de, ifølge en under Proceduren opgjort Beregning, have ansat til 2090 Rbd. 1 Mk. 3 ß. S. og T., med Renter som foranført, ligesom de endeligen have paastaaet dem Processens Omkostninger skadesløst tilkjendte.

Derimod har Indstevnte paastaaet sig frifunden for Citanternes ugrundede Tiltale i denne Sag og disse tilpligtede at erstatte ham Processens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Naar Citanterne ere gaaede ud fra den Forudsætning, at de tidligere Retshandlinger ikke kunne faae nogen Indflydelse paa denne Sags Afgjørelse, kan Retten imidlertid ikke tiltræde denne deres Anskuelse.

Hvad in specie den af Underfogden afsagte Eragtning betræffer, da er det upaatvivleligen herved afgjort, at Centralkassen har en bedre Ret til at gjøre sig betalt af de Bendix Salomon dengang tilhørende 3 Fjerdeparter af Obligationen paa de 10,000 Rbd. Sedler, end Enken Liebe Hollænder, men

Centralkassen er just Indstevntes Hjemmel med Hensyn til hvad der af Obligationens Beløb er bleven hans Eiendom, og hans Ret i Obligationen kan altsaa ikke være ringere end Centralkassens.

Om derfor endog Liebe Hollænder ikke maatte have gjort de samme Grunde gjeldende under Fogedforretningen, for at godtgjøre, at den omqvæstionerede Obligation skulde tjene til Sikkerhed for den hende af hendes Stedbørn tillagte aarlige Understøttelse, som under Proceduren i nærværende Sag af Executorerne i hendes Bo ere benyttede, og om end navnligen det Synspunct, at Transporterne paa de $\frac{3}{4}$ af Obligationen, udtrykkeligen vare clausulerede saaledes, at Cessionarius skulde tilsvare det i Foreningen af 21de Juli 1815 ommeldte Bidrag til Liebe Hollænder for Cedenternes Vedkommende, et Synspunct, hvorpaa der under Proceduren her for Retten er lagt særdeles Vægt, ikke er bleven fremhævet, vil dog denne Omstændighed ei kunne komme i nogen Betragtning, siden Spørgsmaalet om enten Centralkassen eller Liebe Hollænder havde en bedre Ret til at gjøre sig betalt i Bendix Salomons Andeel af Obligationen paa de 10,000 Rbd., ligefuldt er bleven afgjort ved den affagte Eragtning, og Liebe Hollænder maa tilskrive sig selv, om hun ikke maatte tilstrækkelihen have begrundet sin formeentlige Ret, i hvilken Henseende det dog maa bemærkes, at den Nexus, der paastaaes at skulle existere mellem Forskrivningen af 21de Juli 1815, og Obligationen af 20de Decbr. 1815, er fra Liebe Hollænders Side under Proceduren ved Fogedforretningen specielt paaberaabt.

Det er under Henviisning til denne Eragtning, at Centralkassen har ladet de Bendix Salomon i den oftnævnte Obligation tilkommende Andele forauctionere, og i de under Auctionen fremlagte Conditioner hedder det, saaledes som af den ovenfor givne Fremstilling erfares, udtrykkeligt, at Fogdens

Eragtning har frakjendt Liebe Hollænder Ret til Obligationen til Forringelse af Centralkassens Panteret, men desnagtet har Liebe Hollænder, skjøndt han har ladet møde under Auctionen, dog ikke protesteret imod dens Fremme i Henhold til disse Conditioner.

Naar da Indstevnte, efter det saaledes Passerede, har ladet sig den til Salg udbudne Andeel i Obligationen tilslaae, skjønnes det ikke, at han herved kan have paadraget sig nogen Forpligtelse relativ til Liebe Hollænder, og han vil saaledes allerede, paa Grund af de tidligere usvækkede Retshandlinger, for Citanternes Tiltale i denne Sag være at frifinde, ligesom de og i deres foranførte Egenskab ville have at tilsvare ham denne Sags Omkostninger med 20 Rbd. Sølv.

Forsaavidt Etatsraad og Høiesteretsadvocat Salicath, der har givet Møde for Indstevnte, har anseet nogle af Cancelliraad og Procurator Delbanco under Proceduren brugte Udladelser fornærmelige for sig, og desaarsag har paastaaet dem mortificerede, findes der efter Beskaffenheden af disse Yttringer og Indholdet af Etatsraad Salicaths egen Procedure ikke tilstrækkelig Anledning til at meddele den paastaaede Mortification.

Det til Sagen henhørende stemplede Papiir er under Proceduren forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Directeur og Grosserer William Duntzfeldt, Ridder af Dannebroge, bør for Tiltale af Citanterne, Cancelliraad og Procurator Delbanco og Silke og Klædehandler B. M. Goldschmidt, som Executorer af afgangne Liebe Hollænders, Salomon Isaacs Enkes, Testamente, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger betale Citanterne i deres foranførte Egenskab til Indstevnte med 20 Rbd. Sølv, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Som en nøiagtig Gjennemlæsning af ovenstaaende, ikke uinteressante, Dom viser, frifandtes Indstevnte for Citanternes Tiltale, fordi det af Retten antoges, at det ved den i Dommen ommeldte Fogedkjendelse var afgjort, at Centralkassen havde en bedre Ret til at gjøre sig betalt i den omspurgte Obligation end Kjøbmand Salomon Isaacs Enke Liebe Hollænder, og at hun altsaa ei kunde gjøre nogen af de hende med Hensyn til Obligationen tilkommende Rettigheder gjeldende til Præjudice for bemeldte Kasse, hvoraf det da atter blev en Følge, at Indstevnte, der, ved Kjøbet af den af Centralkassen ved offentlig Auction solgte Obligation, var indtraadt i oftnævnte Kasses Rettigheder, i Kraft af denne usvækkede Fogedkjendelse ikke heller kunne præjudiceres i sin Besiddelse af Liebe Hollænder eller nu hendes Bo. Udfaldet i Indstevntes Faveur maa altsaa tilskrives den Vægt, der tillagdes de ovennævnte tidligere Retshandlinger betræffende Obligationen. Under Proceduren i ovenstaaende Sag paastode imidlertid Citanterne, at disse Retshandlinger ingen Indflydelse burde have paa det Retten nu til Besvarelse foreliggende Spørgsmaal, som formeentlig var et ganske andet end det tidligere af Fogden deciderede. Det tidligere Spørgsmaal dreiede sig nemlig, efter deres Paastand, væsentlig kun, om afgangne Liebe Hollænder, paa Grund af at hun var i Besiddelse af den omhandlede Obligation, ogsaa fremfor nogen Anden maatte være berettiget til i samme, forsaavidt den tilhørte Bendix Salomon, at søge Fyldestgjørelse for sit Tilgodehavende hos Sidstnævnte, uanseet de af ham iøvrigt over samme foretagne Dispositioner; medens derimod nærværende Søgsmaal fra Citanternes Side gik ud paa, at faae Indstevnte, som Erhverver ogsaa af Gottschalk Salomons og Joel Salomons oprindelige Andeel af de 10000 Rbd., tilpligtet at opfylde den disse tvende Sidstnævnte, ifølge Declarationen af 21de Juli 1815, person-

ligt paahvilende, og af dem, ved Cessionen af deres Andeel, paa Bendix Salomon overførte Forpligtelse til at svare deres afgangne Stedmoder et aarligt Underholdningsbidrag, hvilken Forpligtelse formeentlig maatte vedhænge enhver senere Erhvervelse af disse Andele, altsaa og Centralkassens og derefter Indstevntes Erhvervelse. — Selv om denne Citanternes Synsmaade lægges til Grund, forekommer det os imidlertid, efter paa det Nøiagtigste at have gjennemgaaet samtlige Sagens Acter, at Sagens Udfald dog maatte blive til Indstevntes Fordeel. Hverken den af Bendix Salomon til Faderens Bo udstedte Obligation af 20de Decbr. 1815 eller den paa samme gjorte Udlægspaategning af 22de Juni 1816 indeholder nemlig nogensomhelst Bestemmelse eller Antydning om, at den eventuelle Erhvervelse af de respective ¼ Dele er knyttet til den Betingelse, at der skal udredes noget Underholdningsbidrag, og selv om Declarationen af 21de Juli 1815, der slutter sig til Faderens Obligation, i hvilken det verbis expressis hedder „til Vederlag for den Forpligtelse de have paataget dem i Henseende til deres Stifmoders Underholdning" maatte kunne antages — hvad der ikke er utvivlsomt — at referere sig til Obligationen af 20de Decbr. næstefter, hvori der ikke findes nogen saadan Clausul, forekommer det os aldeles klart, at hine Udtryk, som af Indstevnte paastaaet, naturligst maae forstaaes saaledes, at hver enkelt af de 4 Brødre skulde betale for den eller de Forsømmelige, imod herfor at nyde Adgang til at erhverve den Forsømmeliges eventuelle Andeel, uden at Overeenskomsten giver Liebe Hollænder Ret til at holde sig, foruden til selve Brødrene, endvidere til enhver anden hvilkensomhelst Erhverver af de eventuelle Andele; hvorhos Brødrene indbyrdes underkastede sig, at den Forsømmeliges Part erhverves af den af dem, der opfylder hans Forpligtelse.

I Relation til denne Bestemmelse maatte da ogsaa Gott-

schalks og Joel Salomons Transporter af deres Andeel til Broderen Bendix Salomon forstaaes.

Vi bemærke slutteligen, at Citanterne have acquiesceret ved den ovenstaaende Dom, der saaledes ikke vil blive Gjenstand for Høiesterets Prøvelse.

Sagen $\frac{603}{43}$ Kjøbmand A. Unna af Helsingør ctr. Indstevnte, Agent C. A. Sandberg.

(Forkastelse af forskjellige mod et Vexelkrav fremsatte Indsigelser.)

(Paadømt den 29de October 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søger Citanten, Kjøbmand A. Unna af Helsingør, Indstevnte, Agent C. A. Sandberg, tilpligtet at indfrie en af H. L. Hasstrøm i Helsingør ham til Last og i Faveur af Citanten under 12te Octbr. f. A. 2 Maaneder à dato trasseret, og af Indstevnte accepteret, men under 21de Decbr. næstefter de non solutione protesteret, Vexel, ved til Citanten at betale dens paalydende Sum, 1500 Rbd. Sedler, med Renter og Omkostninger efter Vexelret samt Processens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har derimod, i Henhold til en af ham produceret Contocourant, assereret, at Trassenten, Consul Hasstrøm, ved den 25de Decbr. f. A. til Indfrielse af bemeldte Vexel at have betalt Citanten med Vexel og rede Penge et Beløb af i det Hele 1495 Rbd. 93 ß., forsaavidt har dækket hiin Fordring, samt at Citanten i alt Fald, ved efter Contocourantens Udviisende at haveført Hasstrøm Vexlen til Last i Mellemværende og paa den anden Side crediteret ham for ovennævnte indbetalte Beløb, derved har antaget ham som Debitor og opgivet sin Ret mod Indstevnte, ligesom han endvidere har bemærket, at da fornævnte Contocourant udviser en Saldo i Faveur af Citanten, der er mindre end Vexelkravet, nemlig paa 1430

Rbd. 35 ß., har han saaledes for Differencen modtaget Fyldestgjørelse, hvoraf altsaa skulde følge, at naar de Hasstrøm til Last førte Protestomkostninger, 11 Rbd. 12 ß. endvidere fradrages, Indstevnte i intet Tilfælde skulde kunne tilpligtes at betale Mere end 1419 Rbd. 23 ß. Paa Grund heraf har Indstevnte principaliter paastaaet sig aldeles frifunden for Citantens Tiltale, og in subsidium, at han tillægges Frifindelse imod at betale Citanten 4 Rbd. 3 ß. eller i alt Fald 1419 Rbd. 23 ß. af den paastevnte Verels Beløb tilligemed Protestomkostninger, samt at han i ethvert Tilfælde tilkjendes Sagens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Foreløbigen maa det bemærkes, at Indstevnte, da Citantens Sagfører ved Sagens Foretagelse den 10de d. M., i Anledning af et Assertum desangaaende i et fra Indstevntes Side fremlagt Indlæg, ved en Tilførsel til Protocollen benegtede, at have erkjendt Rigtigheden af den fremlagte Contocourant, i Anledning heraf begjerte Anstand, mod hvilken Citanten protesterede med den Bemærkning, at intet Nyt fra hans Side var fremkommet. Denne Protest findes ogsaa at maatte gives Medhold, da en Benegtelse af i et tidligere Tilsvar at have yttret, hvad Modparten heri vil finde, ikke kan ansees som noget saadant Nyt, der skulde kunne give Adgang til at erholde Udsættelse, og Sagen vil saaledes nu endelig være at paakjende.

Citanten har benegtet, at de, i den fremlagte Contocourant, Hasstrøm under 25de Decbr. f. A. crediterede 968 Rbd. 85 ß. og 527 Rbd. 8 ß. ere betalte anderledes end à Conto paa Mellemværende, og paastaaet, at disse Udbetalinger ingenlunde ere skete saaledes, at den paastevnte Verel derved skulde være indfriet, da i modsat Fald denne enten maatte være extraderet eller der maatte være skeet Afskrivning paa samme, eller Qvittering maatte være meddeelt Hasstrøm, af hvilket Intet er skeet, og forsaavidt Verlens Paalydende med Protestomkostnin-

ger er bragt i Trassenten Hasstrøms Debet, var Saadant en Følge af, at Vexlen ikke til Forfaldsdagen af Indstevnte, som Acceptant, blev indfriet, uden at der herved renonceredes paa Tiltale til denne, hvem den mellem Trassenten og Citanten fra deres øvrige Mellemværende hidrørende Saldo maatte være aldeles uvedkommende.

Da nu Indstevnte ikke har tilveiebragt noget Beviis for at den ovennævnte, af Trassenten præsterede, Betaling er af Citanten modtaget som Dækning for Vexlens Beløb eller som Afdrag paa Samme, og den Omstændighed, at hiint Beløb, da det til Forfaldstiden ikke blev betalt, er ført Trassenten til Debet, heller ikke skjønnes at kunne medføre, at Indstevnte skulde ansees løst fra den Forpligtelse, han ved at acceptere Vexlen har paadraget sig, vil han paa Grund heraf være at dømme efter Citantens Paastand, om end Citanten, ved at imødegaae de af Indstevnte, som ovenanført, fremsatte Indsigelser, maa antages at have renonceret paa den ham ifølge Frd. 18de Mai 1825 § 69 tilkommende Ret til at excipere mod at de under nærværende Sag tages i Betragtning.

Det behørige stemplede Papiir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Agent C. A. Sandberg, bør indfrie den paastevnte, af H. L. Hasstrøm i Helsingør ham til Last og i Faveur af Citanten, Kjøbmand A. Unna af Helsingør, under 12te Octbr. f. A. 2 Maaneder à dato trasserede, og af Indstevnte accepterede, men under 21de Decbr. næstefter de non solutione protesterede, Vexel, ved til Citanten at betale dens Paalydende, 1500 Rbd. Sedler, med Renter heraf fra Forfaldsdagen, 1 pCt. om Maaneden i de første 6 Maaneder og siden ½ pCt. maanedlig indtil Betaling skeer, samt derhos ½ pCt. for Provision og Courtage, foruden Protest-Omkostninger, Brevporto og

Stemplingsudgifter. Saa udreder han og til Citanten Processens Omkostninger skadesløst.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

I de af os refererede Sager er fremdeles affagt.

Høiesteretsdomme:

Den 14de Juni 1842, i Sagen, Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Lars Christensen Odenscholm (see 3die Aarg. Nr. 51 & 55 pag. 864—866), hvorved denne Rets Dom stadfæstes, dog saaledes, at Straffen bestemmes til 4 Aars Forbedringshuusarbeide i Odense Tugt og Forbedringshuus.

Den 28de Juli 1842, i Sagen, Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Hans Pedersen (see 3die Aarg. Nr. 54 & 55 pag. 871—878), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Samme Dag s. A., i Sagen, Procurator Bang Actor ctr. Arrestanten Christian Jensen Bruun (see 3die Aarg. Nr. 57 pag. 914—920), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.*)

---

*) Høiesteret paakiendte saaledes paa samme Dag saavel denne Sag, som den ovenfor, umiddelbart foran denne, refererede og i nøie Forbindelse med samme staaende, Sag mod Arrestanten Hans Pedersen, og kom i begge Sager til det samme Resultat som Overretten. Ligesom saaledes Sidstnævnte ogsaa ved Landets øverste Domstol ikke fandtes skyldig til Livsstraf for at have ihjelskudt den Mand, han antog at have dræbt hans Moder, saaledes er ogsaa den, den virkelige Drabsmand (Arrestanten C. J. Bruun) ved Høiesteretsdom tilkjendte Livsstraf ved allerhøieste Resolution, hvorom kan eftersees Collegialtidenden, blevet eftergivet denne 19aarige Forbryder. Var Alt dette ikke skeet, vilde disse tvende Sager have krævet 4 Menneskeliv, nemlig, foruden den af Pedersen dræbte Rog-

Den 3die August 1842, i Sagen, Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestanten Peter Ohlson m. Fl. (see 3die Aarg. Nr. 60 pag. 957—961), hvorved denne Rets Dom stadfæstes, dog saaledes, at Straffetiden bestemmes til 12 Aar.

Samme Dag s. A.; i Sagen, Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Peder Sørensen (see 4de Aarg. Nr. 2 pag. 28 til Nr. 3 pag. 34), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 31te August 1842, i Sagen, Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestanterne Indsidder Niels Mortensen af Tjærebye og Gaardmand Hans Hansen af Tystofte (see 4de Aarg. Nr. 3 pag. 36—38), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Hans Hansen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til den Niels Mortensen tillagte Frifindelse og Actionens Omkostninger bør Lands Over samt Hof og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Liebenberg for Høiesteret betale de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een, 20 Rbd. Sølv.

Den 1ste September 1842, i Sagen, Procurator Nyholm Actor ctr. de Tiltalte Cand. philos. Carl Ploug, som Bladet „Fædrelandets" ansvarhavende Redacteur og Cand. juris Jens Finsteen Gjødwad, som bemeldte Blads Redactionssecretair (see 3die Aarg. Nr. 35 & 36 pag. 571—578), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Cand. juris Jens Finsteen Gjødwad og Cand. philos.

ter og den af Bruun ihjelslaaede Kone, baade Arrestanten Bruuns og Hans Pedersens Liv. Sidstnævntes Fader skal desuden være død under Sagens Drift, og den ved Bruuns Forbrydelse over den nu forældreløse Hans Pedersen fremkaldte Skjæbne er saaledes i det Hele høist sørgelig.

Carl Ploug bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at den sidstnævnte Tiltalte udreder alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder i Salarium til Procurator Nyholm 10 Rbd. Sølv og til Advocat Buntzen for Høiesteret 20 Rbd. Sølv.

Den 3die October 1842, i Sagen Cand. juris H. Trojel ctr. Procurator Balthazar Christensen, som Redacteur af Bladet „Fædrelandet"*) (see 2den Aarg. Nr. 36 ab initio til pag. 569), hvorved denne Rets Dom stadfæstes, dog saaledes at Mulcten nedsættes til 100 Rbd.

Den 12te October 1842, i Sagen, Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestanten Silke og Klædehandler Christopher Overgaard Mønster (see 3die Aarg. Nr. 50 & 51 pag. 802—806), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 25de October 1842, i Sagen, Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Arrestanten Albrecht Gottlob Bech Rye (see 3die Aarg. Nr. 42 pag. 668—680), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 31te October 1842, i Sagen, Procurator Klein Actor ctr. Tiltalte suspenderet Arrestforvarer ved Esroms Arrest, Lars Skynm (see 3die Aarg. Nr. 16 & 17 pag. 254—258), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

*) Cfr. den i dette Ugeskrivts 2den Aarg. Nr. 43 & 44 pag. 702 in fine anførte Note.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 16

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 4de Januar 1843.

Sagen $\frac{673}{42}$ Procurator Nyholm Actor ctr. de Tiltalte, Malermester Christian Nielsen og Politibetjent Lars Jørgensen Houbye.

(En Politibetjent mulcteret for Misbrug af sin Myndighed, og en under samme Sag Medtiltalt ligeledes mulcteret for stridigt Forhold mod nysnævnte Betjent.)

(Paadømt den 5te November 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, under hvilken Malermester Christian Nielsen og Politibetjent Lars Jørgensen Houbye tiltales, den Første for Fornærmelser imod Politiet, den Anden for Misbrug af sin Myndighed som Politibetjent, er det tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte Nielsen, som, forbi han havde vægret sig ved, efter et Gadeopløb, at efterkomme Tiltalte Houbyes Opfordring til at forlade Gaden, og derhos ikke skal have villet opgive sit Navn for Houbye, var af denne og en anden Politibetjent henbragt i Kjelderen under Politidirecteurens Bopæl, der har udviist et stridigt og irriterende Forhold imod Tiltalte Houbye og navnlig ladet denne paa en haanende Maade høre, at han, førend han blev Politibetjent, havde været Gaardskarl; og ligeledes er Tiltalte Houbye overbeviist at have ved samme Leilighed overtraadt Frd. 5te Juli 1793 § 18 første Membr.,

idet at han, uden nogen retfærdiggjørende Grund, med Haanden har givet Tiltalte Nielsen nogle Slag.

For dette Forhold ville de Tiltalte, af hvilke ingen forhen har været under justitiel Tiltale, være at ansee med Mulct, som bliver at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, og efter Omstændighederne at bestemme for Nielsen til 10 og for Houbye til 50 Rbd. Sølv.

Derhos blive de Tiltalte pligtige, enhver for sit Vedkommende, at tilsvare Actionens Omkostninger, hvorunder enhver maa udrede sin Defensors og det halve af Actors Salair, der for hver af disse Sagførere vil være at fastsætte til 5 Rbd. Sølv.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Malermester Christian Nielsen og Politibetjent Lars Jørgensen Houbye, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde, den Første 10, den Anden 50 Rbd. Sølv.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Procuratorerne Nyholm, Lottoadvocat Damkjer og Canceliiraad Delbanco, 5 Rbd. Sølv til hver, udredes af enhver af de Tiltalte for hans Vedkommende, og saaledes at Damkjers og en halv Deel af Nyholms Salair betales af Nielsen, og at Delbancos og den anden halve Deel af Nyholms Salair betales af Houbye.

Mulcterne udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{31}{42}$ Gaardmand Niels Aagesen af Grønholt ctr. Huusmand og Parcellist Jørgen Hansen sammesteds.

(Spørgsmaal om, hvorledes den en Mand ved Høiesteretsdom paalagte Forpligtelse, „at udlægge en Anden Vei over nogle Jorder," burde forstaaes.)

(Paadømt den 7de November 1842.)

Dommen er saalydende:

Da den Citanten, Gaardmand Niels Aagesen af Grønholt, ved Høiesteretsdom af 15de Febr. d. A., til hvilken Doms Opfyldelse der ved den under nærværende Sag paaankede, af Fogden i Kronborg District, efter Indstevntes, Huusmand og Parcellist Jørgen Hansen sammesteds, hans Requisition, den 14de Juni næstefter afholdte Executionsforretning er givet Udlæg for det af de i Dommen fastsatte Dagmulcter fra den 21de April til 9de Juni s. A. forfaldne Beløb — paalagte Forpligtelse „at udlægge Indstevnte Vei" over Gaarden Langelands Jorder til den Sidstnævnte tilhørende Parcel, ifølge oftnævnte Doms nysciteerte Udtryk, sammenholdt med at Indstevntes for Høiesteret nedlagte Paastand gik ud paa, at der maatte udlægges ham „saadan Vei, som uvillige Mænd maatte skjønnes at være farbar og passabel" — skjønnes ikke at gaae videre, end at der udlægges Indstevnte et Jordstykke, der er tjenligt til Anlæg af en Vei, og da Citanten, ved at udlægge Indstevnte en Jordstrimmel, paa hvilken der, efter Sidstnævntes egen Erkjendelse, kan blive Vei, findes at have opfyldt den ham saaledes paahvilende Forpligtelse, hvorved endnu bemærkes, at Indstevnte væsentlig ikkun har støttet sin Paastand, om at samme ikke er efterkommet, paa den ifølge det Foreskaaende urigtige Formening, at der skulde gives ham farbar Vei, ligesom og at det af Rettens Vidner under Executionsforretningen afgivne Skjøn over den udlagte Jordstrimmel alene gaaer ud

paa, at der ikke var Spor til at Veien var forsøgt at gjøres farbar — vil den paaankede Executionsforretning og det derunder givne Udlæg, efter Citantens derom nedlagte Paastand, allerede af denne Grund være at ophæve, hvorimod der efter Omstændighederne ikke findes Anledning til at tage hans yderligere Paastand, om hos Indstevnte at tillægges Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for den ham ved Forretningen tilføiede Tort, Skade og Creditspilde, til Følge, og ville Processens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tilkjendte, derhos efter Omstændighederne være at ophæve.

Det til Sagen hørende Stempelpapiir er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Executionsforretning og det derunder givne Udlæg ophæves.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{410}{42}$ Procurator Kraft Actor ctr. Tiltalte Anders eller Andreas Jørgensen Ballerup.

(En Underofficiers Vidnesbyrd om Fornærmelser, udøvede mod ham selv in functionibus, antaget at tilkomme samme Gyldighed som der ved Lovgivningen er tillagt forskjellige andre lignende underordnede Betjente. Anvendelse af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød ifølge Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 16.)

(Paadømt den 12te November 1842.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Underofficier Peter Olsen Trørød, der ifølge Indstilling fra Kjøbenhavns Gouvernement til det Kongelige Generalcommissariatscollegium er beordret til paa ubestemte Tider at patrouillere paa Stadens Volde og øvrige Fæstningsværker, for at paasee Orden sammesteds, og som, for at kunne legitimere sig under Udøvelsen af denne Function, er af Gouvernementet meddeelt et af samme udfærdiget og med Gouvernementets Segl forsynet Tegn, under nærværende Sag har forklaret, at Tiltalte Anders eller Andreas Jørgensen Ballerup,

da Trørød, ved den 6te Aug. d. A. at passere Volden, saae ham og nogle andre Personer ligge paa en af Bastionerne og desaarsag, idet han foreviste dem sit Tegn, betydede dem, at de skulde forføie sig bort derfra, hertil svarede, at han ikke brød sig om en saadan Politidreng, findes intet fuldstændigt Beviis tilveiebragt for, at Tiltalte har brugt dette Uqvemsord, hvorom ingen af de andre under Sagen afhørte Vidner har kunnet afgive Forklaring, ligesom Tiltalte ei heller har villet vedgaae saadant, da han paastaaer ved den omhandlede Leilighed at have været i den Grad beskjenket, at han ei kan erindre det Passerede.

Derimod skjønnes det ved bemeldte Underofficier Trørøds beedigede Udsagn, hvilket, uagtet han selv er den Fornærmede, maa i Medhold af Grundsætningerne i Anordningen 12te Febr. 1745 Post 1 § 3, Frd. 1ste Febr. 1797 § 97, Plan 1ste Juli 1799 § 155 og Pl. 17de Marts 1818 med flere Lovbud, tillægges samme Troværdighed som et lovgyldigt Vidnes Forklaring, i Forbindelse med de af Musketeer Peter Hansen Brandstrup og Tjener Hans Andersen afgivne Vidnesbyrd, tilstrækkeligen oplyst, at Tiltalte, efterat Trørød havde foreviist ham Tegnet og givet ham det ovennævnte Tilhold, har med knyttet Haand stødt denne i Ryggen og paa lige Maade bibragt ham et Slag i Ansigtet, for hvilket Forhold Tiltalte, der er langt over criminel Lavalder, men ikke findes forhen at have været tiltalt eller straffet, vil, da han ei kan antages, paa den Tid, han tilføiede Trørød denne Overlast, at have befundet sig i en saadan Tilstand, som maatte udelukke Tilregnelighed, være at ansee efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, hvorhos Straffen skjønnes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ligesom han og bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor og Defensor med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Anders eller Andreas Jørgensen Ballerup, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage samt udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor, Procurator Kraft, og til Defensor, Justitsraad Procurator Weidemann, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{251}{42}$ Proprietair N. Hansen til Alkestrup ctr. Teglbrænder Hansen af Pibeholm.

(Et Tilfælde, hvor en Mand vel fandtes erstatningspligtig for Skade, bevirket ved en af ham foretaget vilkaarlig Handling, men dog af Overretten frifandtes for Modpartens Tiltale, navnlig fordi den af Underdommeren til Grund for Erstatningssummens Ansættelse lagte Skjønsforretning ikke fandtes at kunne komme i Betragtning, da 2de af Skjønsmændene, ved senere at afhøres som Vidner, havde afgivet Erklæringer, der deels væsentligen afveeg fra det tidligere Skjøn, deels vare indbyrdes modstridende.)

(Paadømt den 14de November 1842.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende, fra Antvorskov Birketing hertil indankede, Sag, deels in confesso, deels ved det af Indstevnte, Teglbrænder Hansen af Pibeholm, erhvervede Tingsvidne beviist, at c. 3 Tdr. Land af dennes Jorder, hvoraf de 2de Tdr. Land vare besaaede med Kløver og den 3die behandlet til Vaarsæd, ere den 19de Marts d. A. blevne oversvømmede, og at saadant hidrørte fra en Opdæmning for Vandet i den nærliggende saakaldte Wies-Mose, der af Citanten, Proprietair N. Hansen til Alkestrup, som daværende Eier af Skovsgaard og Snoge Mølle, var foranstaltet for at kunne benytte Vandfaldet fra Mosen ved et til Møllen hørende Stampeværk, i hvilken Anledning Citanten ved den i første Instants under 21de Decbr

f. A. afsagte Dom er tilpligtet, overeensstemmende med den af Indstevnte nedlagte Paastand, at betale denne 21 Rbd. Sedler, som Erstatning for det ham herved formeentligen tilføiede Tab, hvorhos Citanten endvidere er kjendt pligtig at godtgjøre Indstevnte Søgsmaalets Omkostninger skadesløst.

Denne Dom har nu Citanten ifølge Stevning af 18de Febr. d. A. paaanket her for Retten, idet han, forsaavidt det maatte befindes, at Sagens Paaklage for vedkommende Forligelsescommission ei har været forbunden med saadanne Mangler, som maatte være til Hinder for, at den paadømmes i Realiteten, har paastaaet Hjemtingsdommen derhen forandret, at han for Indstevntes Tiltale frifindes og hos denne tilkjendes Processens Omkostninger skadesløst for begge Instantser; hvorimod Indstevnte, der for Overretten er meddeelt fri Proces, har paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at betale Sagens Omkostninger for Retten, efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, og derunder et passende Salarium til Indstevntes beskikkede Sagfører, Secretair Stahlfest.

Foreløbigen bemærkes, at Lovgivningen om Forligelsesvæsenet skjønnes i nærværende Tilfælde behørigen efterkommet, og at der navnligen ei vil kunne lægges nogen Vægt paa, at Forligsklagen ikke indeholder, hvor stort Beløb Indstevnte i den omhandlede Anledning formeente at tilkomme i Erstatning, efterdi genus causæ dog i samme findes saa nøiagtigen betegnet, at der ingen Grund kan være til at betvivle, at den anstillede Forligsprøve har omfattet alt det, hvorom Parterne tvistede. Sagens Realitet vil saaledes være at tage under Paakjendelse.

Forsaavidt nu Indstevntes Sagfører under Proceduren for Overretten har villet grunde Citantens Erstatningspligt derpaa, at han ei skal have holdt sig de Betingelser efterrettelige, som i Henseende til Vandets Afdæmning i Wies-Mose ere vedtagne ved en under 30te Aug. 1814 tinglæst Forening mellem

Major Jensen, som daværende Eier af Skousgaarden og Snoge Mølle, paa den ene, og Justitsraad Reergaard, som Eier af 3de Bøndergaarde i Kirkerup og Esholte, paa den anden Side, da vil hertil allerede af den Grund intet Hensyn kunne tages, at Indstevnte for Underretten udtrykkeligen har erkjendt, at de her under Sagen omhandlede Jorder ei ere indbegrebne under hiin Forening, der følgeligen maa ansees nærværende Sag uvedkommende. Men ligesom det efter Sagens Natur og Grundsætningerne i L. 5—11 ingenlunde kan have Formodningen for sig, at Citanten skulde være beføiet til at opdæmme Vandet i Wies-Mose til en saadan Høide, at Andres nærliggende Jorder derved sattes under Vand, saaledes har Citanten ikke fra sin Side oplyst nogen særegen Berettigelse til, ved bemeldte Mose i alt Fald at have en saa høi Vanddæmning, som den, der fandtes paa den Tid, da Oversvømmelsen skete, og navnligen kan Citanten ikke gives Medhold i, at det ved de af ham førte Vidners Forklaringer skulde være godtgjort, at han havde vundet Hævd paa at have en saadan Vanddæmning, eftersom intet Beviis er præsteret for, at der i Hævdstid har været en Dæmning af lige Høide og Indretning med den, som maa antages at have foranlediget hiin Oversvømmelse, og det derhos af selve Vidnernes Forklaringer fremgaaer, at den ommeldte Dæmning ikke uafbrudt har existeret, men hvert Aar er til visse Tider paany bleven opført.

Det skjønnes saaledes ikke rettere, end at Citanten, endog afseet fra den ovenberørte tinglæste Forening, maatte være pligtig at erstatte Indstevnte den Skade, som ved den omhandlede Oversvømmelse maatte kunne antages at være ham tilføiet. Til Oplysning herom har nu Indstevnte fornemmelig paaberaabt et af Sognefogderne Johan Andersen af Esholte og Jørgen Jørgensen af Forbyemagle samt Gaardmand Peder Jørgensen af Kirkerup den 9de April f. A. afgivet Skjøn, hvorved disse,

efter paa Aastedet, medens Jorderne endnu stode under Vand, anstillet Undersøgelse, have ansat Skaden til et Beløb af 21 Rbd.; og forsaavidt dette Skjøn er foretaget efter Indstevntes eensidige Begjering, uden foregaaende lovlig Udmeldelse og uden at Citanten var varslet til at overvære Forretningen, har Indstevnte formeent, at den brugte Fremgangsmaade maa ansees tilstrækkeligen hjemlet deels ved nogle i den tinglæste Forening af 1814 indeholdte Bestemmelser, deels derved, at det ei skal have været muligt, paa sædvanlig Maade at faae et lovligt Skjøn optaget efter foregaaende Udmeldelse og Varsel til Modparten, fordi Vandet allerede den samme Dag, Oversvømmelsen fandt Sted, igjen blev afledet ved Dæmningens Optagelse.

Men fra den nysnævnte Forening kan, efter hvad om denne ovenfor er bemærket, ikke med Føie i nærværende Sag argumenteres; og, om Indstevnte end ikke, efter betimeligen at have sikkret sig det fornødne Beviis for, at hans Jorder havde været oversvømmede samt for de dermed forbundne nærmere Omstændigheder og hvad Anledningen dertil havde været, senere havde havt det i sin Magt, navnligen medens Afgrøden endnu stod paa Marken, at foranstalte et formeligt Skjøn optaget ved dertil af Retten udmeldte Mænd og efter sædvanligt Varsel til Citanten, vil i alt Fald det ovenmeldte, af Indstevnte erhvervede, Skjøn saameget mindre kunne komme i nogen Betragtning, som de tvende af Skjønsmændene, nemlig Sognefogderne Johan Andersen og Jørgen Jørgensen, ved under Sagens Drivt i Retten at underkastes Afhørelse som Vidner, have angaaende Størrelsen af den Skade, som skal være afstedkommet ved Oversvømmelsen af hine 3de Tdr. Land, afgivet Erklæringer, der baade væsentligen afvige fra det tidligere Skjøn, og derhos ere indbyrdes modstridende, idet Johan Andersen under Vidneforhøret ikkun har ansat Skaden paa Vaarsæden og Kløveret til i Alt 5 Rbd., medens Jørgen Jørgensen, ligeledes under Tings-

vidnet, har anslaaet samme til 14 Rbd.; thi hvad disse Mænd i Forbindelse hermed tillige have forklaret angaaende formeentlig Skade paa Vintersæden, maa, som af Citanten med Føie erindret, efter Forligsklagens Indhold og Proceduren ved Underretten, antages at ligge udenfor denne Sags Gjenstand.

Overretten kan saaledes ingenlunde billige, at det ommeldte Skjøn af Underdommeren er lagt til Grund for Ansættelsen af Erstatningssummen; hvilken og, i Henhold til det nylig Anførte, ligesaalidet vil kunne bestemmes efter de 2de Skjønsmænds senere under Eed afgivne Forklaringer, som der, endog blot efter Indstevntes egen Procedure, vil kunne være Spørgsmaal om, nu ved Dom at tilkjende ham Erstatning, efter formeligt Skjøn, som skulde optages ved dertil af Retten udmeldte Mænd; og da det efter Sagens Beskaffenhed ei heller findes at kunne overlades til Indstevnte selv, med sin Eed at bestemme Skadens Størrelse, vil der følgeligen ikke i den omhandlede Anledning kunne tillægges ham nogen Erstatning, hvorimod Citanten for hans Tiltale bliver at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Instantser ville efter Omstændighederne være at ophæve, og er det efter Sagens Udfald en Selvfølge, at Indstevntes her for Retten beskikkede Sagfører intet Salarium vil kunne tilkomme.

Prøveprocurator Lihme, der ved Overretten har givet Møde for Citanten, bliver at forelægge en passende Frist til at besørge de af ham den 9de Mai og 11te Juli d. A. fremlagte Indlæg afskrevne paa behørigt stemplet Papiir. Iøvrigt er der her for Retten ikke under Sagen begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papiir.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Proprietair N. Hansen til Alkestrup, bør for-

Tiltale af Indstevnte, Teglbrænder Hansen af Pibeholm, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Proveprocurator Lihme forelægges herved en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse, inden hvilken han til Retten vil have at indlevere Afskrivter paa behørigt stemplet Papiir af sine den 9de Mai og 11e Juli d. A. fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{282}{41}$ Procurator Klein Actor ctr. de Tiltalte, Skibstømmermand Rasmus Jensen og Hustru Karen Pedersdatter.

(Tvende for at have mishandlet deres 2½ Aar gamle Barn sigtede Personer, efter Omstændighederne, frifundne og Actionsomkostningerne paalagte det Offentlige.)

(Paadømt den 15de November 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag actioneres de Tiltalte, Skibstømmermand Rasmus Jensen og Hustru Karen Pedersdatter, for formeentlig at have mishandlet deres 2½ Aar gamle Barn, der den 30te Jan. f. A. er afgaaet ved Døden.

Begge de Tiltalte have stadigen benegtet, at have gjort sig skyldige i den dem imputerede Forbrydelse, idet Karen Pedersdatter vel har indrømmet, at hun af og til havde straffet det omhandlede Barn for dets Ureenlighed, med Slag enten af den flade Haand eller af et lille Riis, men i Forbindelse dermed paastaaet, at disse Revselser have været meget ubetydelige.

Vel gaaer nu den over Barnets Liig optagne Obductionsforretning ud paa, at der fandtes flere Læsioner og Sugillationer udvendig paa Ansigtet og de øvrige Dele af Legemet, samt at der ligeledes indvendig i Hovedet viste sig mellem Hjernens Hinder udbredte og temmelig betydelige Blodudtrædninger, hvilke sidste efter Obducenternes Erklæring utvivlsomt havde i dette

Tilfælde foraarsaget Barnets Død, ligesom ogsaa navnligt Tømmermester Dahlstrøm og Hustru, der beboede et Locale ved Siden af de Tiltalte, have bevnndet, at de jevnligt havde hørt de Tiltalte slaae Barnet, og 3de andre Personer, at Tiltalte Karen Pedersdatter for dem, hver for sig, havde udladt sig med, at hun ikke kunde lide Barnet. Men ligesom paa den anden Side flere andre Deponenter, som have staaet i Forbindelse med de Tiltalte, have udsagt, at de ikke havde mærket noget til, at de behandlede Barnet slet, og Huusmand Peder Holtug af Gjersløv og dennes Hustru, hos hvem Barnet tidligere havde været i Kost, have afgivet Forklaringer, der endog gaae ud paa, at de Tiltalte i den Tid viste Omhu og Kjærlighed for dette, saaledes have fornævnte Obducenter endvidere erklæret, deels at skjøndt Grunden til de omhandlede Blodudtrædninger alene kunde søges i en eller anden udvortes Vold, saa er det dog muligt, at saadant var foranlediget ved et Fald eller Slag paa Baghovedet, uden at dette havde efterladt sig kjendelige Spor, og deels at de iøvrigt ubetydelige Sugillationer, som fandtes paa Legemets øvrige Dele, vel syntes at tyde paa forsætlig Mishandling, men at de dog i saa Fald vare besynderligen adspredte uden en vis Form eller Stilling, og naar i Forbindelse hermed hensees til, at de Tiltalte have forklaret, at Barnet, i de Dage, der forudgik dets Død, er et Par Gange faldet om paa Gulvet, efter hvad de antage, paa Grund af paakomne Krampetilfælde, og at det tillige er oplyst, at en Pige engang, ved at bære Barnet, er falden med dette, skjønnes det ikke, at der er fremkommet Beviis for, at nogen af de Tiltalte har mishandlet Barnet, og da det ikke heller er oplyst, at de Tiltalte have gjort sig skyldige i et saadant Forhold, at Grundsætningerne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 29 og 4de Aug. 1819 kunne, saaledes som Actor har formeent, i alt Fald komme til Anvendelse mod dem, ville de være at frifinde, efter Omstæn-

dighederne, for Actors Tiltale, hvorhos de af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder de Actor og Defensor, Procuratorerne Klein og Landvæsenscommissair Knudsen, tilkommende Salairer bestemmes til 5 Rbd. Sølv for hver, blive at udrede af det Offentlige.

Forsaavidt Sagens Behandling i Medfør af Rescr. 12te Juni 1807 henhører under denne Rets Bedømmelse, attesteres det, at den har været lovlig, hvilket ligeledes har været Tilfældet med den befalede Sagførelse.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Skibstømmermand Rasmus Jensen og Hustru Karen Pedersdatter, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

De af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Klein og Landvæsenscommissair Knudsen, til hver 5 Rbd. Sølv, udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{599}{42}$. Prøveprocurator Lihme Actor ctr. Tiltalte Bogtrykker Qvist.

(Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 § 26, antagne uanvendelige paa en kjøbenhavnsk Bogtrykker, der havde uddeelt heri Byen et ham fra Kiel til Omdeling tilsendt og Censuren der passeret Skrivt, uden forinden at tilstille Politimesterens „Medhjelp" et Exemplar af bemeldte Skrivt. Straffebestemmelserne i nysnævnte Frdgs. §§ 16 og 19 med Hensyn til Udeladelsen af Redacteurens, Bogtrykkerens og Forlæggerens Navn, ere ikke anvendelige paa den der blot uddeler Skrifter, hvorved bemeldte Mangel findes.)

(Paadømt den 22de November 1842).

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende, ifølge det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse til Retten af 1ste Septbr. sidstl., imod Tiltalte, Bogtrykker Qvist, for Overtrædelse af Trykkefriheds

Lovgivningen anlagte, Sag vedgaaet, at han fra Forfatteren, Lector Buchwald i Kiel, har til Omdeling her i Staden modtaget 61 Exemplarer af et Blad „Sandhedsvennen“ kaldet og at han derefter ogsaa har ladet endeel Exemplarer af dette Blad, paa hvilket hverken Redacteuren, Bogtrykkeren eller Forlæggeren er anført, omdele til adskillige af de herværende Boghandlere og Bladredacteurer, uden at det i forveien er blevet forevist den Embedsmand, hvem Tilsynet med de her i Staden udkommende Blade er overdraget.

Actor har i denne Anledning paastaaet Tiltalte anseet med Straf efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 26 og Pl. 25de Febr. 1837. Ved et under Sagen fremlagt Exemplar af det ovenmeldte Blad er det imidlertid oplyst, at dette er bleven trykt i Kiel hos C. C. Mohr og har været tilstillet Politimesteren sammesteds, der under 19de Aug. sidstleden har forsynet bemeldte Exemplar med sit Imprimatur. Ligesom nu § 26 i Frd. 27de Septbr. 1799, forsaavidt den paabyder, at der fra Bogtrykkeren skal tilstilles Politimesteren et Exemplar af de der nævnte Skrifter, alene kan ansees gjældende med Hensyn til Skrivter, der trykkes her i Riget, saaledes vil der ei heller kunne blive Spørgsmaal om Anvendelsen af den i Pl. 25de Febr. 1837 § 10 indeholdte Bestemmelse, i hvis Følge Boghandlerne ere pligtige, naar der til Forhandling eller Uddeling fra deres Boglader komme danske Skrivter, der ere trykte udenlands, strax at sende Politimesteren det første Exemplar, der udgives, efterdi Bladet qvæstionis er trykt i en til den danske Stat henhørende By, og det saaledes ikke skjønnes at kunne henføres under de i §'en omhandlede Skrivter, der ere trykte udenlands.

Endeligt skjønnes det ei heller, at Tiltaltes ovenanførte Fremgangsmaade indeholder nogen Overtrædelse af §§ 16 og 19 i Frd. 27de Septbr. 1799 forsaavidt der i Bladet qvæstionis ikke er nævnt nogen Bogtrykker, Redacteur eller Forlægger, efterdi

disse Bestemmelser ikke angaae dem, der blot uddele Skrivter, ved hvilke denne Mangel forefindes.

I Henhold til Foranførte vil Tiltalte saaledes være at frifinde for Actors Tiltale og Actionens Omkostninger, hvorunder Prøveprocurator Lihme og Procurator Dahl tillægges hver især et Salair af 5 Rbd. Sølv, efter Omstændighederne være at udrede af det Offentlige.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Bogtrykker Qvist, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. De af Actionen flydende Omkostninger, derunder Salairer for Actor og Defensor, Prøveprocurator Lihme og Procurator Dahl, 5 Rbd. Sølv for hver, udredes af det Offentlige.

* * *

Ligesom ovenstaaende Sag har juridisk Interesse, saaledes skjønne vi ikke rettere, end at den med Hensyn til det Resultat Retten kom til forsaavidt der var Spørgsmaal om Anvendelsen af § 26 i Frd. 27de Septbr. 1799, tilmed ikke er uden politisk Betydning. — Ifølge de bestemte Ord i den ved Placaten af 25de Febr. 1837 publicerede Resolution af 4de Octbr. 1799 § 10, strækker nemlig det i nysnævnte Paragraph af Frd. 27de Septbr. 1799 „Politimesteren“ eller nu hans „Medhjelp“ paalagte Tilsyn, med Aviser, Journaler, periodiske Blade og andre trykte Skrivter under 24 Ark, sig kun til danske Skrivter, (hvad enten disse ere trykte her eller udenfor Landet) og derimod ikke til udenlands og i fremmed Sprog trykte Skrivter, ligesom det ikkun med Hensyn til hine førstnævnte Skrivter er gjort Bogtrykkeren til Pligt, inden Omdelingen, at sende Censor et Exemplar til Gjennemsyn. Skulde derfor i ovenstaaende Sag Hr. Bogtrykker Qvist være bleven funden strafskyldig og mulcteret, for ikke at have tilstillet Justitsraad

Reiersen det omspurgte, i Kiel trykte, og Censuren sammesteds alt eengang passerede, Skrivt, vilde dette ikkun være skeet ved et Raisonnement, hvorved der ikke blot etableredes et dobbelt Gjennemsyn, en dobbelt Censur for de i Kiel, altsaa i Holsteen, altsaa ogsaa for de i det, samme Administration undergivne, Hertugdømme Slesvig, trykte danske Skrivter, men hvorved tillige — hvad der vilde være af endnu større Betydning — „Hertugdømmerne" betragtedes som „Udlandet", som „for Danmark fremmede Lande." — At en slig Fortolkning, — der vilde være i bestemt Disfaveur af den Statseenhed, for hvis Anerkjendelse og Haandhævelse saamange dygtige og anseete Mænd navnlig i dette Øieblik virke i Ord og i Gjerning — ikke vandt Rettens Bifald, forekommer os derfor glædeligt, saa meget mere som det neppe hører til Umulighederne — (man undskylde denne lille politiske Bemærkning), — at et vist Parti i Hertugdømmerne i en saadan Fortolkning vilde see et Beviis paa, at selv de danske Domstole anerkjende Rigtigheden af at den danske Stat ikkun bestaaer som en Unionsstat af Slesvig-Holstein „wie ein selbständiges Land" paa den ene, og det egentlige Danmark paa den anden Side. De mangfoldige bekjendte Bestemmelser i vor Lovgivning, hvor Hertugdømmerne modsættes „fremmede Lande" vise til Overflod saavel det Velbegrundede i ovenstaaende Dom, som at Slesvig og Holsteen høre til „Kongens Riger og Lande" og endnu ikke ere blevne eensbetydende med „Udlandet".

Vi henvise i denne Henseende her blot til Frd. 3 Juni 1796 § 16, 3die Decbr. 1828 § 30 og Pl. 16de Decbr. 1840, ligesom vi, hvad specielt angaaer Spørgsmaalet i ovenstaaende Sag, henlede Opmærksomheden paa den i Collegialtidende for 1837 pag. 267 indrykkede Note.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 17.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 11te Januar 1843.

Procurator Baastrup Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten," F. Hansen.

(Injurier mod de af Kongen ansatte Embedsmænd kunne alene paatales af Justitien efter Kongelig Resolution og antages ikkun naar en slig Resolution er forudgaaet Actionen, at være Gjenstand for denne. Anvendelse af Bestemmelserne i Pl. 1ste Novb. 1837 § 2).

(Paadømt den 29de November 1842.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelser til Retten af 6te og 10de Jan. d. A. tiltales under nærværende Sag Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten," F. Hansen, for, ved en i bemeldte Blads Nr. 5 og 7 for den 5te og 7de s. M. indført Artikel med Overskrift: „Den danske Stat i 1841," samt tvende i sidstnævnte Nr. indeholdte Artikler, den ene under Overskrift „Kjøbenhavn den 7de Januar 1842," og den anden indeholdende en Oversættelse af det i Stettin udkomne Handelsblad „Börsen-Nachrichten der Ostsee," at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.

Foreløbigen bemærkes, at Tiltalte under et Forhør har erklæret, at han ikke er Forfatter til nogen af de incriminerede Artikler, men at disse ere fundne nedlagte i en paa Redactionscontoirets Dør anbragt Kasse, samt at de ere optagne i Bladet, da Tiltalte ikke kunde skjønne, at der i dem indeholdtes noget lovstridigt.

Hvad nu den forstnævnte Artikel angaaer, da indeholder denne i 2 Afsnit, det første med Overskrift „Folket", det andet med Overskrift „Regeringen", en Fremstilling af den hos os saavel fra Folkets som Regeringens Side i det forløbne Aar i politisk Henseende udviste Virksomhed. Efterat Forfatteren saaledes i det første Afsnit har forudskikket nogle almindelige Bemærkninger om, at Folket, hvor Absolutismen har gjort sig gjeldende, ifølge denne Regeringsforms Natur, befinder sig i en fuldkommen Passivitet med Hensyn til dets egne Anliggender, samt at Absolutismens Consequents gaaer saavidt, at den, naar Begivenhedernes ustandselige Strøm har bragt det derhen, at den maa opgive Noget af sit Princip ved at tilstede Folket en tarvelig og svag Indvirkning paa Statens Styrelse, stræber deels at nedtvinge det folkelige Element, deels at gjøre det uvirksomt, bemærker han, at det Liv i den absolute Stat, som skal tiltrække Blikket, maa udgaae fra Folket, som i en saadan Stat, hvor Regeringen ikke af sig selv foretager andre Reformer end dem, Forholdene have gjort uundgaaeligt nødvendige, skaber Liv. Folkets Bevægelse, vedbliver Forfatteren, fremkalder Modstand og Tryk fra oven, og gjennem den ved Sammenstødet opstaaede Debat og Kamp vindes de Resultater, der danne Livsafsnittene i Folkeslagenes Aarbøger. Derefter meddeles enkelte Træk af det forløbne Aars offentlige Liv hos os, navnligen berettes det om Valgene af de nye Stænderdeputerede, at deres Resultat i det Hele taget var, som det hedder, i en saa afgjort liberal Retning, at det berettiger til gode Forhaabninger for den Sag, hvis Forfægter Artiklens Forfatter er; der indflettes nu den Bemærkning, at de Begivenheder, som formaae at sætte den større Deel af Folket i Bevægelse, i absolute Stater ere saare sjeldne, da Pressen der er indskrænket i sin Virksomhed og Associationsfriheden kun lidet benyttes, fordi Folket enten ingen Frihed har eller fordi det ikke veed, hvor-

vidt Magthaverne vilde lade det gaae i Benyttelsen af den Frihed, som efter den naturlige Retsfølelse tilkommer det. Der tales derpaa om, hvorledes det gik med Høitideligholdelsen af den 28de Mai f. A., i hvilken Anledning det bemærkes, at i det Forhold, som med Hensyn hertil vistes fra Folkets Side, ustridigen ligger et talende Beviis for, at Christian den 8des Regering hidtil, langtfra at samstemme med den offentlige Mening, snarere har staaet i Modsætning til denne. Bemeldte Afsnit af den omhandlede Artikel slutter endeligen med nogle Bemærkninger om en Reaction, som skal have viist sig i det forløbne Aar, blandt hvilke det anføres, at Folket ikke har viist nogen Sympathi for Regeringens repressive Forholdsregler, at det kun er fra Regeringens Side Reactionen er udgaaet, det Regeringen har anseet forskjellige Forsøg paa at neddæmpe Folkets vaagnende politiske Selvfølelse for hensigtsmæssige. „Andet," hedder det derefter, „kunde man naturligviis ikke vente af en Regering, hvis vigtigste Medlemmer i den Grad ere gjennemdrukne af Absolutismens Principer, at de ansee Folkets størst mulige Umyndighed og Indifferentisme for et Gode eller maaskee snarere for en Nødvendighed i en velordnet Stat, af en Regering, der ikke indtager sit Sæde efter noget Raad eller Billigelse af Folket eller dets Repræsentanter, af en Regering, der betragter Regnskab og Ansvar for Folkets Domstol som uforenelig med dens Værdighed." Tilsidst yttrer Forfatteren, at da det forløbne Aar ikke medførte en saadan Rigdom af saakaldte politiske Concentreringspuncter som Aaret 1840, var dette Grunden til, at Folket i dette Aar udviklede en større politisk Virksomhed end i det forstnævnte, da det ikke ligger i Folkets Magt atter at frembringe disse Aarsager. „Naar," hedder det slutteligt, „Friheden først har begyndt at sætte sig fast hos et Folk, lader den sig ikke uden videre fortrænge, derfor har det danske

Folk i 1841 hverken opgivet eller svigtet de Anskuelser, som det med saa stor Kraft og Besindighed hyldede i Aaret 1840."

I det andet Afsnit af bemeldte Artikel intimeres med, at de Grundsætninger, hvorpaa tvende i 1840 emanerede allerh. Rescripter vare byggede, aandede en stærk Tilbøielighed for Absolutismens Consequentser og spaaede ikke noget Godt for Fremtiden. Forfatteren gaaer dernæst over til at omtale nogle af Regeringens Foranstaltninger i det forløbne Aar, og bemærker først, at „Kongens Ord paa Aarets første Dag tilsagde Opfyldelsen af alle Nationens billige Ønsker." — Han omtaler dernæst Collegiernes Reorganisation; det i afvigte Aar udkomne Budget, Anordningerne om Communalvæsenet paa Landet og Veivæsenet, og tilføier derefter, efterat have bemærket, at det ikke er Stændernes Skyld, at Regeringen ikke har ladet sin Virksomhed i det forløbne Aar bringe større Frugter, „der maa vistnok have stillet sig væsentlige Hindringer i Veien for Gjennemførelsen af den Villie, Kongen nærede den 1ste Jan. 1841, eftersom den 1ste Jan. 1842 ikke et eneste af de Ønsker, der i Almindelighed henregnes blandt „Nationens billige," kan ansees for i Eet og Alt at være opfyldt." — Efter derpaa at have omtalt et i et andet Blad indrykket saakaldet Tilbageblik paa forrige Aar, vedbliver Forfatteren, efter først at have bemærket, at Regeringen i Aaret 1841 ikke af egen Drift har udført et eneste stort og i Sandhed folkeligt Foretagende: „den (Regeringen) har ikke selv følt Kald eller Kraft til at arbeide for Fædrelandets sande og lykkelige Fremtid ved at sammenarbeide de adsplittede Dele af den danske Stat, navnligen ved dog engang at see Spørgsmaalet om Successionen i Hertugdømmerne paa det Rene, medens den derimod med stor Hurtighed har føiet sig i adskillige fremmede Magters Forestillinger angaaende Øresundstoldens Nedsættelse." Og endeligen slutter Artiklen saaledes: „Vi kunne efter de anførte Facta ikke rose Regeringen

for dens Virksomhed i det forløbne Aar, og da Roes og Dadel nok neppe efter Grundsætningerne for vor store Yttringsfrihed kunne træde aabent frem imod hinanden, saaledes som i Frankrig, ville vi heller ikke dadle Regeringen for Mangel paa Dygtighed og Villie til at udføre noget virkeligt Stort. — Der hører desuden ingen philosophisk Logik til at danne sig et sundt Begreb om, hvad Værd de Foretagender, Regeringen i det sidste Aars Tid har seet sig istand til at foretage, bør have i fornuftige Folks Øine. — Saameget troe vi at være vist: Christian den 8des andet Regeringsaar staaer ikke over hans første, men dette var ikkun en Fortsættelse og Continuation af den Handlemaade, hans Forgænger iagttog paa Slutningen af sit Livs Bane; Christian den 8de er saaledes endnu langt fra at have opfyldt de Forhaabninger, Folket gjorde sig ved hans Thronbestigelse."

At det nu ved hiin Artikel skulde, som Actor har meent, være tilsigtet, at anspore Folket til at fremtvinge en constitutionel Regeringsforms Indførelse, og at den absolute Regeringsform i Almindelighed i dette Øiemed skulde være lastet, samt at der i Særdeleshed skulde være lagt an paa at vække Had og Misnøie mod den danske Regering, at laste denne baade i Almindelighed og i dens enkelte Handlinger, skjønner Retten ikke, med Føie at kunne antages. Thi hvad for det første Artiklens almindelige Bemærkninger om Absolutismens Væsen og Tendents betræffer, sees det vel af disse, at det er Meningen, at denne Regeringsform, naar den consequent skal gjennemføres, medfører en Stræben efter at indskrænke Folkets politiske Frihed eller aldeles at udelukke det fra Medvirkning i de offentlige Anliggender, men at der i de i saa Henseende brugte Yttringer skulde indeholdes nogen Lasten i dettte Ords legale Betydning, kan ikke statueres og som Følge heraf vil der heller ikke kunne blive Spørgsmaal om at Artiklens Forfatter ved den om-

handlede Fremstilling skulde kunne siges at have søgt at udbrede Had og Misnøie mod hiin Regeringsform, efter den Sammenhæng, hvori Lovgiveren i Frd. 27de Septbr. 1799 §. 2 har brugt hine Ord med Verbet „at laste," som det generiske. — Heller ikke kan det efter Sammenhængen antages, at Forfatteren ved den ovenudhævede Passus, hvor det blandt andet siges, at der gjennem den ved den absolute Regerings og Folkets Sammenstød opstaaede Debat og Kamp vindes de Resultater, der danne Livsafsnittene i Folkeslagenes Aarbøger, skulde have villet tilkjendegive, at det er ved Anvendelsen af physisk Magt, at den Regeringsform, som Folket hos os efter Forfatterens Mening skal attraae, maatte indføres. — Hvad dernæst de om den hos os bestaaende Regeringsform i Særdeleshed i Artiklen brugte Yttringer angaaer, da har Forfatteren vel overført og anvendt hine om Absolutismen i Almindelighed udtalte Grundsætninger paa denne, og in specie bemærket, at Regeringen, som Følge af den bestaaende Forfatning, maa virke i en retrograd Retning eller, som det ogsaa hedder, bruge repressive Forholdsregler, men efter Sammenhængen, hvori hine Yttringer forekomme, kan det ikke antages, at der herved sigtes til Andet, end at Regeringen, ifølge dens Væsen som absolut, maatte optræde som conservativ og hemmende med Hensyn til den Deel af Folket, som havde lagt Anskuelser for Dagen, der kunde synes at medføre Fare for den hos os bestaaende Statsforfatning, og stræbe at modvirke Følgerne af disse Anskuelsers Udbredelse, uden at det herved er tilkjendegivet som Forfatterens Mening, at Regeringen skulde have virket i en Retning, som ikke kunde bestaae med den borgerlige Frihed eller Almeenvellet, og forsaavidt det endvidere hedder, at Regeringens vigtigste Medlemmer ansee Folkets størst mulige Umyndighed og Indifferentisme for et Gode eller maaskee snarere for en Nødvendighed i en velordnet Stat, at Regeringen ikke indtager sit Sæde efter noget Kald eller

Billigelse af Folket eller dets Repræsentanter, samt at Regeringen betragter Regnskab og Ansvar for Folkets Domstol som uforenelig med dens Værdighed, da skjønnes hermed kun at være sigtet til de af Kongen ansatte høiere Embedsmænd, hvoraf følger, at da Injurier mod Saadanne alene kunne paatales af Justitien efter kgl. Resolution, hvilken ifølge ovennævnte Cancelliskrivelser af 6te og 10de Januar d. A. ikke kan antages at være forudgaaet Actionen i nærværende Sag, kunne de heromhandlede Ytringer ikke ansees som Gjenstande for samme.

Forsaavidt Forfatteren derefter i den heromhandlede Artikels andet Afsnit har omtalt Regeringens Foranstaltninger i det forløbne Aar, skal han, efter Actors Mening, ved den Maade, hvorpaa dette er skeet, og hvorpaa Regeringens Virksomhed i bemeldte Tidsrum er bedømt, have skumlet med Bitterhed over Regeringen og dens Handlinger, ligesom han endvidere, hvor H. M. Kongens den 1ste Januar givne Tilsagn omtales, i Udtryk, som strider mod den Ærbødighed, som skyldes Kongen, skal have antydet, at Allerhs. har brudt sit Ord. — Hvad nu dette Sidste angaaer, da findes det ikke, at nogen saadan Hentydning kan antages at være gjort, naar hensees til Sammenhængen i Artiklen og den Forbindelse, hvori de ovenciterede Ytringer om Hs. Maj.'s Ord bemeldte Dag forekommer, men paa den anden Side vil Tiltalte i Betragtning af den Maade, hvorpaa Artiklen i det Hele har omtalt Regeringen og dens Foranstaltninger, ikke kunne undgaae Ansvar efter Pl. af 1ste Novbr. 1837 § 2.

Dette skjønnes ogsaa at maatte blive Tilfældet, naar Forfatteren ved i den anden af de incriminerede Artikler at omtale det Bladet „Dagens“ Redacteur forundte Privilegium m. v. udbryder: „Er det ikke glædeligt, at Fortjenesten allerede her i Livet finder sin Belønning paa en saa skjøn og nyttig Maade?“ og derefter længere nede i samme Artikel ytrer: „Med jo mere

Partiskhed Regeringen aabenbart favoriserer de Blade, der kun have til Opgave at synge Lovtaler over den, med desto større Mistænkelighed" o. s. v., samt naar han endeligen tilføier, at de i Danmark vaagnede „Ønsker om en Tingenes Forandring ikke ville hendø, om der endog lægges Oppositionspressen nok saa mange Hindringer i Veien, selv ved fremdeles at negte den en saa ligefrem Retfærdighed, som den af Stænderne eenstemmig forlangte Postforsendelsesret." — Forsaavidt der derimod i samme Artikel tales om „den servile Presses fremtidige Tiltagen og privilegerede Kraftanstrengelser paa at føre Nationen tilbage til den forrige Blindheds og Ligegyldigheds Tilstand," ville disse Yttringer ikke kunne paadrage Tiltalte Strafferansvar, da de efter Forbindelsen, hvori de forekomme, alene kunne antages at skulle sigte til den Virksomhed, Redacteuren af det ovennævnte privilegerede Blad efter Forfatterens Mening skal udvise.

Hvad endeligen angaaer den sidste af de Artikler, som ere gjorte til Gjenstand for nærværende Sag, da hedder det her, efterat først Tilstanden i Norge og Sverrig er omtalt, at „Danmark befinder sig med svage Indtægter, under Byrden af en trykkende Gjeld og i en allerede begyndt Statscrisis, hvis Kredsløb ingen menneskelig Magt mere formaaer at standse." — Det berøres derefter, at da Danmark er den naturlige Forhavn for de ved Østersøen boende Nationer, maa ethvert Opsving, som Industrien og Handelen her tager, ogsaa udøve en heldig Indflydelse paa det danske Folk. „Men," siges der nu, „som den saalænge udviste Haardnakkethed i Sundtoldspørgsmaalet viser, man forstaaer ikke at benytte dette og synes forsætligen, i Stedet for Sympathier, at ville berede sig frastødende Sindelag."

Det kan imidlertid ikke antages, at fornævnte Artikel indeholder Yttringer, som navnligen paa Grund af den Form,

hvorunder de ere fremsatte, skulde kunne paadrage Tiltalte Strafansvar, og skjønnes in specie den af Actor udhævede Passus, hvor det hedder, at man i Stedet for Sympathier synes forsætlig at ville berede sig frastødende Sindelag, ikke, som han har formeent, at kunne sigte til den danske Regerings Forhold til Nationen.

Hvad dernæst den Straf angaaer, hvormed Tiltalte, som ved Høiesteretsdom af 10de Juni d. A. og denne Rets Dom af 9de Juli næstefter for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen er anseet med respective 200 Rbd. Mulct og 2 Aars Censur og 100 Rbd. Mulct og 1 Aars Censur, i Henhold til det Foranførte, ifølge den citerede § af Pl. 1ste Novbr. 1837, vil være at ansee, da skjønnes denne efter Omstændighederne at kunne i det Hele bestemmes til en Mulct af 200 Rbd. Sølv der vil være at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvorhos han i Medhold af ovennævnte Placats § 3, vil blive at tilpligte, at være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur undergiven i 2 Aar. Endeligen vil Tiltalte have at udrede de af Actionen flydende Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, med 10 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten," F. Hansen, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Rbd. Sølv samt være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur undergiven i 2 Aar. Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Baastrup og Cancelliraad Delbanco, 10 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{218}{42}$ Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestanten Hermann Jacob Axel Sievecke.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 15 cfr. § 12 1ste Membrum, ifølge et af Indicier sammensat Beviis).

(Paadømt den 3die December 1842.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten, Hermann Jacob Axel Sievecke, under nærværende Sag er sigtet for, den 7de August d. A., ombord paa et finsk Skib, der laae paa Grosserer Jacob Holms Plads, at have stjaalet en, Konstabel Mads Løve tilhørende, Tegnebog, hvori fandtes 16 Rbd. 5 Mk. r. S., en Bank-Note paa 25 Sølvrubler og 3 Stykker 75 Copeks-Sedler, skjønnes det, uanseet Arrestantens vedholdende Benegtelse, ved samtlige om dette Factum tilveiebragte Oplysninger tilstrækkeligt constateret, at han har gjort sig skyldig i den ham saaledes paasigtede Forbrydelse.

Ligesom nemlig Constabel Løves, Skibscapitain Kaukonens og Styrmand Skandålins under Eed afgivne Forklaringer i høi Grad tale for, at Arrestanten, medens han den ommeldte Dag tilligemed de tvende førstnævnte Vidner var nede i Skibets Kahyt, hvor da, foruden Arrestanten, ingen anden Fremmed var tilstede, har seet Leilighed til at sætte sig i Besiddelse af Tegnebogen, der var henlagt paa Bordet eller en Bænk i Kahytten, saaledes tyder og hans umiddelbart efter den Tid, paa hvilken Tegnebogen maa antages at være bortkommen, udviste Forhold hen paa, at Tyveriet af ham er forøvet, idet han under et Foregivende, som ei kan ansees for Andet end et Paaskud, strax efter gik fra Kahytten op paa Dækket og med det Samme forlod Skibet, uden at han har kunnet give nogen fyldestgjørende Forklaring om Grunden til at han saaledes

pludseligen og uden at have underrettet Skibsfolkene derom, forføiede sig bort; hvortil kommer, at Arrestanten, der, hvad under Sagen er oplyst, maa antages i den nærmest forudgaaende Tid at have været saa godt som aldeles blottet for Penge og navnligen i flere Uger ingen Løn havde faaet udbetalt hos den Bævermester, hos hvem han arbeidede, forbi han forud havde optaget sin Fortjeneste og var i Gjeld til Mesteren, har endnu samme Dag Tyveriet er udøvet, gjort Indkjøb af forskjellige Klædningsstykker, og ligeledes kort efter af flere Personer er bleven seet i Besiddelse af en Deel Penge, tildeels netop af samme Slags, som de, der havde været i den bortkomne Tegnebog, ligesom han og, efterat have tilbragt den paafølgende Nat udenfor sit Logis, Dagen efter, paa en en høist mistænkelig Maade og uden at have forsynet sig med Pas, begav sig til Sverrig, hvor han som pasløs Person strax blev anholdt og ført tilbage her til Staden.

Fremdeles sigtes Arrestanten for, henimod Slutningen af sidstafvigte Juli Maaned, at have fra et i Helsingøer hjemmehørende, af Skipper Bjerregrab ført, Skib, der tilhørte Kjøbmand P. F. Holms Fallitbo og ligeledes var beliggende paa Grosserer Holms Plads, bortstjaalet 20 Kasser havareret Thee, hver paa 2 ℔, hvilke Kasser vare hensatte i Kahytten, hvortil Gjerningsmanden maa antages paa en Tid, da ellers Ingen var ombord, at have skaffet sig Adgang ved at frabryde Dækselet over Kahytsdøren. Heller ikke, hvad dette Tyveri angaaer, har Arrestanten været at bringe til Bekjendelse, idet han vel har vedgaaet, omtrent paa den Tid, Tyveriet skal være forøvet, at have været i Besiddelse af, og til Urtekræmmer Schæffer at have solgt c. 16 à 17 Kasser Thee, som ligeledes skal have været noget havareret, men derimod paastaaet at have havt denne Thee at sælge for nogle ham iøvrigt ubekjendte engelske Matroser, der forlængst skulle være bortreiste herfra.

Af de Kasser Thee, Arrestanten solgte til Urtekræmmer Schæffer og som efter dennes Opgivende udgjorde 18 Stk., ere de 4 Kasser komne tilstede og bestemt vedkjendte af Skipper Bjerregrav, der edeligen har bekræftet, at disse saavelsom de øvrige savnede Kasser imod hans Vidende og Villie ere bortkomne fra Skibet, ligesom og Skibskok Thomsen har beediget, at de tilstedebragte 4 Kasser henhøre til dem, der vare indladede i fornævnte Skib, hvorhos og Matros Michael Larsen har forklaret, at han ansaae bemeldte Kasser for at være af dem, Skipper Bjerregrav havde ombord, dog uden at han med fuldkommen Sikkerhed har kunnet bevidne Identiteten. Det maa derhos ved de af Skipper Jens Dahl, førende en bornholmsk Fisterqvase, samt af Matros Knud Peder Nielsen og Skibsdreng Hans Peter Larsen afgivne Vidnesbyrd ansees fuldstændigen beviist, at Arrestanten deels om Aftenen d. 23de Juli d. A. og deels tidligt den paafølgende Morgen har havt den til bemeldte Fisterqvase hørende Baad tillaans, og begge Gange været med denne Baad i Retningen mod Skipper Bjerregravs Fartøi, samt at han ved sin Tilbagekomst til Qvasen om Morgenen d. 24de Juli medbragte omtrent 12 Kasser Thee, der i Udseende ganske svarede til de af Urtekræmmer Schæffer afleverede, og som Matros Nielsen efter Arrestantens Anmodning hjalp ham op paa Qvasen, hvorpaa Arrestanten, efterat have givet Nielsen noget Thee, som han rystede ud af en af Kasserne, og hvoraf et lidet Qvantum er kommet tilstede, der ligeledes er befundet at være havareret, i forskjellige Gange bortbragte de omhandlede Kasser indsvøbte i et Klæde. Selv efterat disse Forklaringer vare afgivne og med Eed bekræftede, har Arrestanten ei villet erkjende sammes Rigtighed, men har, nagtet Forklaringerne bleve ham foreholdte og han med Vidnerne confronteret, in specie negtet at have om Søndagen d. 24de Juli været ombord i nogen Fisterqvase og dertil hen-

bragt Thekasser, hvorimod han, dog med nogen Vaklen og tildeels Modsigelse i sine Udsagn, og idet han forøvrigt har erklæret ingensinde at have været i Besiddelse af andre Thekasser end dem, han solgte til Urtekræmmer Schæffer, er vedbleven sit tidligere Angivende om at have modtaget disse af nogle engelske Matroser, for i Commission for dem at besørge dem solgte, hvilket Foregivende imidlertid ei blot ikke findes bestyrket ved nogensomhelst Datum under Sagen, men i flere Maader, navnligen og forsaavidt Arrestanten har paastaaet, at de engelske Matroser selv og paa een Gang bragte Thekasserne hen til en Kjelder under Børsen, strider mod de fremkomne Oplysninger; ligesom det endeligen og kan fortjene at erindres, at Arrestanten, efter hvad Matros Nielsen har bevunbet, da han om Morgenen d. 24de Juli kom med Baaden tilbage til Fiskerqvasen, udtrykkeligen udlod sig med, at han havde hentet de medbragte Thekasser fra et i Nærheden liggende amerikansk Skib, hvilken Yttring ligeledes er i Strid med hvad Arrestanten, som nyligt berørt, under Forhørerne har udsagt.

Da der saaledes efter samtlige foranførte Data, i Forbindelse med hvad forøvrigt under Sagen er oplyst, ikke skjønnes at kunne være nogen grundet Tvivl om, at Arrestanten har forøvet de 2de omhandlede Tyverier, af hvilke det sidstnævnte, som foran bemærket, maa antages at have været forbundet med Indbrud, vil han, der er 23 Aar gammel og 2de Gange for Tyverier, som ligeledes vare udøvede paa forskjellige her i Havnen beliggende Skibe, har været straffet, senest ifølge Høiesteretsdom af 5te Octbr. 1838 med 3 Aars Forbedringshuusarbeide, nu blive at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 15 cfr. § 12 1ste Membr., hvorhos Straffen efter Omstændighederne skjønnes passende at kunne bestemmes til Fæstningsarbeide i 6 Aar, ligesom han og vil have at erstatte Konstabel Løve de denne efter hans edelige Angivelse frastjaalne Penge

og endvidere at godtgjøre Kjøbmand P. F. Holms til Skiftebehandling opgivne Bo de fra dette Skib bortstjaalne Kasser Thee, forsaavidt samme ei ere komne tilstede, hvilken sidste Erstatningssum, naar Skipper Bjerregravs beedigede Forklaring om de stjaalne Kasser lægges til Grund og deri afdrages de tilstedebragte 4 Kasser, vil for de øvrige være at ansætte, à 1 Rbd. Stykket, til 16 Rbd.

Endeligen er det og en Selvfølge, at Arrestanten bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor og Defensor, hvilket bestemmes for enhver af dem til 8 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Hermann Jacob Axel Sievecke, bør hensættes til Fæstningsarbeide i 6 Aar, samt udrede i Erstatning til Konstabel Mads Løve 16 Rbd. Sedler, 5 Rbmk r. S., en Banknote paa 25 Sølvrubler og 3 Stk. 75 Copeks-Sedler, samt til Kjøbmand P. F. Holms Fallitbo, 16 Rbd. Sedler.

Saa betaler han og alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder Salarium til Actor, Procurator Baastrup, og til Defensor, Secretair og Procurator Schønberg, med 8 Rbd. Sølv til hver.

De idømte Erstatningssummer at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{781}{42}$ Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestanten Peder Hansen af Ny Stenderup.

(En Arrestant, for ved Uforsigtighed og Overtrædelse af Frd. 29de Febr. 1792 § 7 at have bevirket en Gaards Brand, anseet efter Lovens 6—19 -2 og nysnævnte Frd's. §§ 11 og 7 samt Reglem. 5 Juli 1803 § 47 b. og Canc. Circ. 4de Juni 1831).

(Paadømt den 3die December 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag maa Arrestanten, Peder Hansen af Ny Stenderup, ved den af ham afgivne Tilstaaelse samt de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger, ansees overført at have foranlediget den Ildsvaade, som den 25de Marts 1838 om Eftermiddagen mellem Kl. 2 og 3 lagde Gaardmand Hans Jochumsens, fra Østerhæsinge By udflyttede, Gaard i Aske, derved, at han, der tjente i bemeldte Gaard, i sammes Foderlo, hvor han røg af en Tobakspibe, med Skuffen hvormed han fodrede Hestene, kom til at støde til Pibehovedet, saa at det faldt ned i noget Hø og Laaget sprang op, hvorpaa der, efterat han havde optaget Pibehovedet og atter begyndte at ryge, medens han atter beskjeftigede sig med at fodre, udbrød Lue i Høet, hvilken han vel vil have søgt at dæmpe, ved at kaste sig derover, men uden at dette lykkedes, da den derimod slog op i Slyden og derfra videre forplantedes over Gaardens Bygninger. Den ved Branden anrettede Skade beløb for Bygningerne 1040 Rbd. 64 ß., og for Ind- og Udbo samt Kreaturer 1580 Rbd., paa hvilket sidste Beløb dog af Vedkommende er renunceret; desuden er Gaardmand Hans Jochumsens Hustrues Stiffader, Aftægtsmand Mads Rasmussen, under Branden kommen af Dage ved at søge Tilflugt i Gaardens Bagerovn.

Bemeldte Mads Rasmussens Død findes imidlertid saameget mindre at kunne, i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 § 29, paadrage Arrestanten Ansvar, som den Afdøde, efter med Gaardens øvrige Beboere, ved Anskriget om Ild, at være tyet ud i Gaarden, derfra atter har begivet sig ind i Værelserne. Derimod maa Arrestanten, der, da Branden fandt Sted, var 19 Aar gammel, og ved at ryge Tobak i Loen har overtraadt Frd. 29de Febr. 1792 § 7, for det ham ved Gaardens Afbrændelse imputerede Forhold, ved hvis Bedømmelse Frd. af 26de Marts f. A., som en yngre Lov, der ei kan ansees som

formildende, ei kan komme i Betragtning, i Henhold til Lovens 6—19—2, samt forstnævnte Frd.'s § 11, jevnført med § 7 og Reglem. for Fattigvæsenet paa Landet af 5te Juli 1803 § 47 b. samt Canc. Circ. 4de Juni 1831, blive at tilfinde at bøde 1 Rbd. Sølv til Svendborg Amts Fattigkasse, samt at udrede i Erstatning til den almindelige Brandforsikkring paa Landet 1040 Rbd. 64 ß. S. og T., eller, hvis han ikke hertil har Middel, hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Overeensstemmelse hermed vil den i 1ste Instants, inden Grevskabet Muchadells Birketing, den 28de Septbr. sidstl. afsagte Dom, hvorved Arrestanten, under Paaberaabelse af Frd. 26de Marts s. A. § 14 og 4de Octbr. 1833 § 29, er tilfunden Straf af Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, dog saaledes at samme nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, saafremt han ei maatte være istand til at betale foranførte Erstatning til den almindelige Brandforsikkring for Landet, være at forandre. Derimod bliver bemeldte Dom med Hensyn til Actionens Omkostninger, som Arrestanten retteligen er tilpligtet at betale, og hvorunder de Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salairer findes passende, at stadfæste; hvorhos Arrestanten endvidere vil have at tilsvare Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratørerne Baastrup og Landvæsenscommissair Knudsen, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instants har ligesom Sagførelsen ved begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Peder Hansen af Ny Stenderup, bør til Svendborg Amts Fattigkasse bøde 1 Rbd. Sølv samt i Erstatning til den almindelige Brandforsikkring for Landet betale 1040 Rbd. 64 ß. S. og T., eller, hvis han ei til dette sidste har Middel, hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Birketingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Baastrup og Landvæsenscommissair Knudsen, betaler Arrestanten 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct og Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 18.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 18de Januar 1843.

Sagen AS. $\frac{278}{42}$ Farver Anton Andersen i Odense ctr. Ane Kirstine Ibsen med Værge.

(En i Kraft af en meddeelt Opreisningsbevilling udtaget Contrastevning afviist, da nysnævnte Bevilling ikke var forkyndt for Hovedcitanten, uden at den Omstændighed, at Sidstnævnte, i en Retten tilstillet og af samme fremlagt Skrivelse, havde begjert Anstand den Dag bemeldte lovligen forkyndte Contrastevning produceredes, fandtes efter det foreliggende Tilfældes Beskaffenhed heri at kunne gjøre nogen Forandring. En Deel af en Underretsdom ex officio annulleret, fordi den ved samme paakjendte Deel af den paastevnte Fordring endnu ikke var forfalden paa den Tid Forligsprøven instituerededs. Spørgsmaal om en Faders Forpligtelse til at sørge for sit uægte Barn, ifølge Udtrykkene i et herom med Moderen indgaaet Forlig, kunde antages at strække sig ud over den herfor lovbestemte Tid.)

(Paadømt den 5te December 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved en inden Odense Byting den 27de Septbr. f. A. afsagt Dom i en Sag, hvorunder Indstevnte Ane Kirstine Ibsen med Værge havde sagsøgt Citanten, Farver Anton Andersen af Odense, til at betale sig 40 Rbd. for deres sammenavlede Søn Anton Ludvig Frederik Andersens Kost og Logis i Tidsrummet fra 9de Juli 1840 til 18de April f. A. (1841), 31 Rbd. 1 Mk. 14 ß. for Klæder til ham i samme Tid, 26 Rbd.

„ Mk. 6 ß. og 49 Rbd. 1 Mk. 5 ß. som Udgivter ved Sønnens forestaaende Confirmation og Eqvipering, samt 2 Rbd. 2 Mk. 8 ß., som i Anledning af Underretssagen havde Udlæg — blev Citanten tildømt at betale Indstevnte de trende førstommeldte Søgsmaalsposter med 97 Rbd. 3 Mk. 4 ß., hvorimod han iøvrigt blev frisunden for hendes Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger bleve ophævede saaledes, at det paalagdes det Offentlige at udrede i Salair til Indstevntes og Citantens beskikkede Sagførere, Birkedommer Møller og Procurator Storch, til hver, 8 Rbd.

Denne Dom har Citanten her ved Retten paastaaet underkjendt, tilsidesat og forandret i Henhold til sine ved Underretten nedlagte Paastande, der gik ud paa Afviisning eller Frifindelse. Citanten har derhos paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Processens Omkostninger, samt Mulct for unødig Trætte.

Foreløbigt bemærkes, at den af Indstevnte ved hendes befalede Sagfører, Prøveprocurator Beyer, under 22 Juli d. A. udtagne Contrastevning, da den hende under 1ste September d. A. allernaadigst forundte Opreisningsbevilling ikke er bleven forkyndt for Hovedcitanten, vil være at afvise, uden at den Omstændighed, at denne Sidste i en til Amtmanden over Odense Amt stilet og Retten tilstillet, samt den 29 August sidstleden fremlagt Skrivelse, paa hvilken Dag den lovligt forkyndte Contrastevning blev produceret, har begjert Anstand, kan, eftersom ikke Hovedcitanten, men derimod Contracitantinden, paa Grund af, at der ikke var falden Resolution paa Ansøgningen om Opreisningsbevillingen, erholdt Anstand, og eftersom Hovedcitanten udeblev, da denne Bevilling den 12 September d. A. fremlagdes, medføre et andet Resultat.

Da som Følge heraf Contracitantinden ikke kan erholde Underretsdommen forandret i sin Faveur, bliver der alene for

hendes Vedkommende at undersøge, om hendes her ved Retten nedlagte Paastand, forsaavidt den gaaer ud paa denne Doms Stadfæstelse og Tilkjendelse af Processens Omkostninger for Overretten, derunder Salair til hendes beskikkede Sagfører, kan være at give Medhold.

Da nu de Contracitantinden ved Underretsdommen tilkjendte 26 Rbd. „ Mk 6 ß., der vare de Udgivter, hun beregnede at Sønnens Confirmation vilde medtage, og den Deel af de 46 Rbd. for Kost og Logis, der calculeredes at ville medgaae efter den 14 October 1840, ikke vare forfaldne paa den Tid, der ifølge den udtagne Forligsklage blev, under sidstmeldte Dato, prøvet Forlig mellem Parterne, og da det er en Selvfølge, at Underdommeren, der ikke kunde tage de Dele af Søgsmaalet under Paakjendelse, som ikke vare forfaldne paa den Tid Forligsprøven instituerede, forsaavidt burde have afviist Sagen, saa vil Underretsdommen, hvad disse Gjenstande angaaer, ex officio være at annullere, og der bliver saaledes kun Spørgsmaal om Contracitantindens Ret til den øvrige Deel af de 40 Rbd., der for Tiden fra 9 Juli til 14 October 1840, à 1 Rbd. ugentligt, udgjøre 14 Rbd., og til de 31 Rbd. 1 Mk. 14 ß., der skulle være medgaaede til Klæder for Sønnen. Hvad nu Hovedcitantens Erindring mod Contracitantindens Competence til overhovedet at anlægge Sagen, betræffer, hvilken Erindring, som angaaende Sagens Realitet, ei kan, om den end maatte ansees begrundet, have Afviisning eller Annullation til Følge, da kan samme ei bifaldes, eftersom Sagen ved Underretten er anlagt med Contracitantindens Værges Samtykke, og hun ikke er optraadt paa Sønnens Vegne, men som den der personligen fordrede Fyldestgjørelse for de Omkostninger, hun paastaaer at have havt eller at ville faae i Anledning af Sønnens Forsørgelse.

Naar Hovedcitanten dernæst har erindret, at der overho-

vedet ifølge det mellem Parterne den 14de Mai 1832 indgaaede Forlig, ikke skulde paaligge ham nogen Forpligtelse efter den 9de Juli 1840, da Sønnen kom i Huset til Contracitantinden, at sørge for ham, vil han heri ei heller kunne gives Medhold. Da dette Forlig nemlig blandt Andet fastsætter, at „Andersen modtager deres sammenavlede Børn til Forsørgelse for egen Regning fra 1ste April 1832 og fremdeles", er det en ligefrem Følge af Ordene i Almindelighed, at hans Forpligtelse ikke kunde ophøre med den Alder, da Fædrenes Pligt at yde Alimentation til deres uægte Børn, dengang i Relation til Moderen standsede, eller med den Alder, et senere Lovbud har fastsat som terminus for denne Pligt, men at han maatte være pligtig til ene at forsørge Sønnen i saa lang Tid, som Moderen bortseet fra Forliget, maatte have sørget for denne.

Da nu heller ikke Contracitantinden, efter hvad der er oplyst om Anledningen til Sønnens Modtagelse i hendes Huus, kan antages at have renonceret paa den hende ved Forliget hjemlede Ret, og da Hovedcitanten ikke har godtgjort Rigtigheden af hans Indsigelse mod Billigheden af den for Klæderne beregnede Priis, saa vil han, i Henhold til Ovenstaaende, være pligtig at tilsvare hende ialt 45 Rbd. 1 Mk. 14 ß. I Henseende til Bestemmelsen om Processens Omkostninger, derunder de de befalede Sagførere tillagte Salairer, vil Underretsdommen være at stadfæste. Processens Omkostninger ved Overretten ophæves og findes der ingen Anledning til, efter Hovedcitantindens Paastand, at ansee Contracitanten med Mulct for unødig Trætte, ligesom paa den anden Side, efter Sagens Udfald, Contracitantindens befalede Sagfører her for Retten ei kan blive at tillægge Salair.

Sagens Behandling og den befalede Sagførelse ved Underretten har været lovlig. Forsaavidt Sagen for Overretten har været beneficeret, attesteres, at Sagførelsen ikke skjønnes

efter Omstændighederne at burde medføre Ansvar, og forsaavidt saadant Beneficium ikke har været meddeelt, attesteres at det behørige stemplede Papiir er forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den i nærværende Sag udtagne Contrastevning afvises.

Forsaavidt Underretsdommen har taget Hovedcitanten, Farver Anton Andersen i Odense, hans Forpligtelse med Hensyn til de af Contracitantinden Ane Kirstine Ibsen med Værge, ved Underretten paastaaede 26 Rbd. „ Mk. 6 ß. og den Deel af de sammesteds paastaaede 40 Rbd., der forfalder efter den 14de Octbr. 1840, under Paakjendelse, bør denne Dom nefterrettelig at være. Hovedcitanten bør til Contracitantinden betale 45 Rbd. 1 Mk. 14 ß. men iøvrigt for hendes Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Bestemmelsen angaaende Processens Omkostninger, derunder de de befalede Sagførere tillagte Salairer, bør Underretsdommen ved Magt at stande.

Processens Omkostninger ved Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{742}{42}$ Svendborg Kjøbstads Communalbestyrelse ctr. Kjøbmændene H. Chr. Clemmensen, J Graae og S. C. Brandt, Spekhøker N. Andersen, Garver J. Albek, Bødker P. Knudsen, Kjøbmand P. Riber, Kobbersmed J. Lindegaard, Kjøbmands-Enke, Madame H. M. sal. Krøyer, Kjøbmændene H. B. Riber og G. Madsen, Reebslager C. Baagøe, Smedesvend J. P. Mikkelsen, Vognmand L. Rasmussen, Bødker S. Knudsen og Procurator Wilhjelm.

(Spørgsmaal om efter Omstændighederne en af de Indstevnte i en Sag nedlagt Paastand om Kost og Tæring kunde tages til Følge.)

(Paadømt den 5te December 1842.)

Dommen er saalydende:

Efterat Secretair og Procurator Stahlfest, da Citanterne, Svendborg Kjøbstads Communalbestyrelse, ikke mødte efter Paaraab den 31te f. M., paa hvilken Dag den i Sagen udtagne Appellationsstevning ifølge Retslisten skulde falde i Rette, havde for de Indstevnte, Kjøbmændene H. Chr. Clemmensen, J. Graae og S. C. Brandt, Spekhøker N. Andersen, Garver J. Albek, Bødker P. Knudsen, Kjøbmand P. Riber, Kobbersmed J. Lindegaard, Kjøbmands-Enke, Madame H. M. sal. Krøyer, Kjøbmændene H. B. Riber og G. Madsen, Reebslager C. Baagøe, Smedesvend J. P. Mikkelsen, Vognmand L. Rasmussen, Bødker S. Knudsen og Procurator Wilhjelm, givet Møde og nedlagt Paastand om Kost og Tæring, mødte derpaa Citanterne ved Procurator Kraft, der fremlagde en under 20de f. M. udtagen og for de Indstevnte den 25de næstefter lovligen forkyndt Stevning, som falder i Rette den 19de Decbr. førstkommende, og hvori udtrykkeligen er tilkjendegivet, at samme træder i Stedet for den i Sagen tidligere udtagne Stevning, og at denne desaarsag ei vilde blive incamineret paa den foranførte Retsdag, til hvilken den var udtagen, hvorhos Procurator Kraft paa Grund heraf protesterede imod, at de Indstevnte tillægges den af dem paastaaede Kost og Tæring.

Denne Protest skjønnes og at maatte gives Medhold, efterdi de Indstevnte, som ved den irettelagte Stevning documenteret, forud ere ved denne Stevnings Forkyndelse den 25de f. M. blevne underrettede om, at den i Sagen først udtagne Stevning ei blev incamineret, og det fra Secretair Stahlfests Side end ikke er avanceret, at de Indstevnte, ved saaledes, 6 Dage forend den tidligere Stevning skulde falde i Rette, at komme til Kundskab om sammes Tilbagekaldelse, ei skulde have havt tilstrækkelig Leilighed til derom betimeligen at meddele den af dem engagerede Sagfører fornøden Underretning.

Under Sagen er ingen Overtrædelse af Stempelpapiirs-Lovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den af de Indstevnte, Kjøbmændene H. Chr. Clemmensen, J. Graae og S. C. Brandt, Spekhøker N. Andersen, Garver J. Abel, Bødker P. Knudsen, Kjøbmand P. Riber, Kobbersmed J. Lindegaard, Kjøbmands-Enke Madame H. M. sal. Krøyer, Kjøbmændene H. B. Riber og G. Madsen, Reebslager C. Baagøe, Smedesvend J. P. Mikkelsen, Vognmand L. Rasmussen, Bødker S. Knudsen og Procurator Wilhjelm, nedlagte Paastand om hos Citanterne, Svendborg Kjøbstads Communalbestyrelse, at tilkjendes Kost og Tæring, kan ikke tages til Følge.

* * *

Vi have optaget ovenstaaende Sag, fordi det i samme omhandlede Tilfælde var af en ganske særegen Natur og ikke mindes af flere af de ældre ved Retten ansatte Sagførere, hvilke vi herom have adspurgt, tidligere at være forekommet i Praxis. Efter Beskaffenheden af de, i Dommen detaillerede, factiske Omstændigheder ville vore juridiske Læsere nemlig indsee, at der aldeles ikke in casu kunde være Spørgsmaal om Anvendelsen af de almindelige Bestemmelser i Lovens 1—4—32, og saaledes, om ifølge heraf, at domme Citanterne til at have tabt Sagen, til de stevnede lovligen igjen. — Dette Sidste maatte nemlig antages alt at være skeet derved, at de mødende Citanter havde udtaget en ny, under Sagen fremlagt og lovligen forkyndt, Stevning, uden at den Omstændighed, at bemeldte Stevning endnu ikke var incamineret, kunde relevere noget, thiden i Lovens Bud i 1—4—32 foreskrevne Actus „at stevne lovligen igjen" er tilendebragt om end ikke ved Stevningens Udtagelse, saa i al Fald ved dens Forkyndelse. Det forstaaer

sig af sig selv, at det heller ikke kunde gaae an enten at afvise eller hæve Sagen.

Det Eneste der altsaa kunde være Gjenstand for Paakjendelse var, om de Indstevnte kunde ansees berettigede til den paastaaede Kost og Tæring. At nu denne Paastand ikke heller kunde gives Medhold, vil af de i Dommen udhævede Grunde være aldeles klart, ligesom vi troe, at selv om de Indstevnte havde avanceret, at de havde været ude af Stand til at meddele deres engagerede Sagfører den fornødne Underretning om Udtagelsen af den ny, for dem forkyndte, Stevning, vilde denne Omstændighed in casu ikke have kunnet medføre, at der tilkjendtes dem Kost og Tæring. Et Tidsrum af sex Dage maa nemlig vistnok ansees aldeles tilstrækkeligt til fra Fyen at kunne tilskrive en kjøbenhavnsk Sagfører det Fornødne. Havde de Indstevnte derfor undladt dette, maatte disse saavidt vi skjønne, selv tage Skade for Hjemgjeld, thi de kunde i et Tilfælde, som det i ovenstaaende Sag, — der er saa væsentlig forskjellig fra det, hvor der er Spørgsmaal om en Sags første Incamination, mulig Engagement af og Consulering med en Sagfører, — vistnok neppe med Held have fordret den ommeldte Underretning om Stevningernes Ombytten forkyndt med det fulde, og af nysnævnte Hensyn i Loven til 4 Uger bestemte, Varsel, men kun at de underrettedes herom saa betimeligen, at de havde tilstrækkelig Tid til at communicere deres alt engagerede og med Sagen bekjendte Sagfører det Fornødne.

Den eneste ratio dubitandi der kunde opkastes mod det i Dommen statuerede Resultat, og som man har fremført for os, er denne: det kunde tænkes, at Citanterne, dersom de Indstevnte vare udeblevne, havde incamineret den oprindelig udtagne Stevning og saaledes erhvervet Dom over de Indstevnte, medens Retten under Sagen forblev uvidende om Stevningens Tilbagekaldelse.

Ikke imidlertid at tale om, at denne Fremgangsmaade vilde være saa aabenbar uredelig, at den hverken bør eller kan forudsættes om nogen Sagfører, saa indsees let, at foruden det deraf for Vedkommende flydende Ansvar, vilde denne være unyttig for Citanterne og uskadelig for de Indstevnte, da disse Sidste, ved at documentere saavel Udtagelsen som Forkyndelsen af den senere Stevning, uden Vanskelighed vilde kunne kuldkaste en paa saadan Maade erhvervet Dom.

Sagen $\frac{607}{42}$ Cancelliraad og Procurator Delbanco Actor ctr. Tiltalte Georg Sophus Preisler.

(Frifindelse for Actors videre Tiltale under en Action for bedrageligt Forhold.)

(Paadømt den 6te December 1842.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag, hvorunder Tiltalte, Georg Sophus Preisler, der er over criminel Lavalder, actioneres for at have gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold, er ifølge de under Forhørerne fremkomne Oplysninger i det Væsentlige af følgende Beskaffenhed.

Da Jordbruger Ole Olsen af Hjortespring i Midten af April Maaned d. A., formedelst nogle tilstødte Uheld, befandt sig i Pengeforlegenhed, henvendte han sig til Tiltalte, der lovede at bestræbe sig for at skaffe ham et Laan af 100 Rbd. Til den Ende modtog han Ole Olsens Adkomstdocumenter paa den ham tilhørende faste Eiendom, hvorhos Ole Olsen udstedte en Obligation paa 100 Rbd., med Pant i alle sine rørlige og urørlige Eiendele, hvilken Obligation, ifølge den derom trufne Aftale, blev udstedt til Tiltalte uden at der ved Udstedelsen blev erlagt nogen Valuta for samme. Efterat denne Obligation var bleven forsynet med Vitterligheds-Vidners Underskrivt, henvendte Tiltalte og Ole Olsen dem til Cand. jur. W. Smith,

der ifølge Tiltaltes Opgivende skulde være villig til at gjøre det attraaede Laan, og var det forinden en Aftale, at Ole Olsen skulde paa Tilspørgsel erklære, at han havde faaet Valuta for Obligationen paa nogle faa Rigsbankdaler nær, som han endnu havde tilgode hos Tiltalte, ligesom denne Sidste desuden udfærdigede et Beviis til Ole Olsen, indeholdende, at denne paa et udstedt Revers stor 100 Rbd. endnu havde 25 Rbd. tilgode. Ved Ankomsten til Cand. juris Smith erholdt de imidlertid ikke det forønskede Laan, og, efter Ole Olsens Forklaring, blev det omtalt, at Tiltalte skulde komme igjen næste Dag for at hente Pengene, hvorfor han beholdt Gjeldsbeviset, medens derimod Tiltalte har forklaret, at han, da Gjeldsbeviset var udstedt til ham, ei tog i Betænkning at lade det forblive hos Smith, og denne Sidste har udsagt, at den hele Transaction var grundet deri, at han hos Tiltalte havde et Tilgodehavende af 40 Rbd., som han ønskede at erholde berigtiget, hvorfor han, efterat have forvisset sig om at Udstederen af det omqvæstionerede Gjeldsbeviis erkjendte Gjeldens Rigtighed, samt at Vitterligheds Vidnernes Underskrivt var ægte, ei tog i Betænkning senere at fyldestgjøre Tiltalte for hvad han efter Aftale skulde have for Gjeldsbrevet, imod at dette af Tiltalte blev ved særskilt Transport overdraget til Particulair Frankenau, til hvem Smith havde overladt det. Tiltalte, der stadigen har erkjendt, at Ole Olsen ei har faaet nogen Valuta for det ommeldte af ham udstedte Gjeldsbrev, har aldeles benegtet, at de af Cand. Smith berørte 40 Rbd. vedkomme nærværende Sag, eller at han af Smith er bleven fyldestgjort i Anledning af Gjeldsbrevet, ligesom han og har benegtet, at han enten selv har underskrevet eller tilladt nogen Anden paa hans Vegne at underskrive den til Frankenau udstedte Transport, og skjøndt Sagens samtlige Data og den af Contoirist Almind, der til Vitterlighed har underskrevet Transporten, afgivne Forklaring vække megen

Formodning mod Tiltalte, er der dog ei fremkommen noget fuldstændigt Beviis mod ham. Han vil desaarsag være at frifinde for Actors videre Tiltale imod at tilsvare alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Cancelliraad og Procurator Delbanco, 5 Rbd. Sølv og til Defensor, Prøveprocurator Beyer, ligesaameget.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Georg Sophus Preisler, bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Cancelliraad og Procurator Delbanco, 5 Rbd. Sølv og til Defensor, Prøveprocurator Beyer, ligesaameget.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{780}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten August Nielsen.

(Anvendelse af en arbitrair Straf af 1 Aars Forbedringshuusarbeide for crimen bestialitatis.)

(Paadømt den 7de December 1842).

Medens vi ikke have forbigaaet denne Sag, have vi dog troet det meest passende at indskrænke os til nedenstaaende Referat af samme.

Under denne fra Vester-Flakkeberg Herreders Extraret til Overretten indankede Sag fandtes det tilstrækkeligen beviist, at den nævnte Arrestant, efterat han, ved om Aftenen den 18de Septbr. f. A. (1842) at passere over sin Huusbond Christen Christensens Mark, var kommen i Tanke om coitum celebrare med en Ko, som der stod tøiret, har, efter sin Hjemkomst, atter begivet sig ud paa Marken, ubi membrum virile introducit i det Lem paa Koen, igjennem hvilket Urinen gaaer. Da der imidlertid efter Arrestantens i et Forhør af 23de Septbr. sidstl.

afgivne Forklaring, som, skjøndt afvigende fra hans tidligere Udsagn, dog skjønnedes at maatte tages til Følge, ved den ovennævnte Fremgangsmaade ikke skal have fundet nogen effusio seminis Sted, betragtedes Gjerningen kun som et Attentat, hvorfor Bestemmelserne i Lovens 6—13—15 in casu fandtes nanvendelige. Arrestanten, der efter fremlagt Dobeattest er sytten Aar gammel og hvis Vandel forhen har været ulastelig, fandtes derimod at burde idømmes en arbitrair Straf, hvilken Overretten, efter samtlige Sagens Omstændigheder, og med særdeles Hensyn til Arrestantens Ungdom, billigede, at Underdommeren havde fastsat til 1 Aars Forbedringshuusarbeide. Da det ligeledes billigedes, at Arrestanten ved Underretsdommen var tilpligtet at udrede Erstatning for Koen, der ifølge Cancelliskrivelsen af 22de October 1816 er bleven dræbt og nedgravet i Jorden, samt endvidere Actionsomkostningerne, hvorunder Størrelsen af det Defensor i første Instants tilkjendte Salair fandtes passende, saa stadfæstede Overretten bemeldte Dom in terminis, dog saaledes at Erstatningen tilkjendtes det Offentlige, som i Medfør af nysnævnte Cancelliskrivelse vil, forsaavidt saadant ei allerede er skeet, have at holde Koens Eiermand skadesløs.

Sagen AS. $\frac{758}{42}$ Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Tiltalte, Sognefoged og Sogneforstander Søren Jacobsen af Ordrup Mark.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 for reelle Injurier mod en posthavende Politibetjent.)

(Paadømt den 10de December 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i første Instants inden Kjøbenhavns Amts nordre Birkeret d. 8de Septbr. sidstl. paakjendte, Sag, er det, navnligen ved de af constitueret Politibetjent Andreas

Hansen, Muursvend Christian Paulsen samt Gartner Carl Bagge under Eed afgivne Forklaringer i Forbindelse med Tiltalte Sognefoged og Sogneforstander Søren Jacobsen af Ordrup Mark, hans egen Tilstaaelse tilstrækkeligen beviist, at da fornævnte Andreas Hansen Natten imellem den 16de og 17de Mai sidstl. omtrent Kl. 11½ erfarede, at der udenfor Madame Lardellis Conditori i Charlottenlund fandt en høirøstet Ordvexling Sted mellem Tiltalte og Vidnet Carl Bagge paa den ene Side og en tredie Person paa den anden Side, og han desaarsag begav sig hen til de Stridende og paalagde dem at forføie sig bort, ved hvilken Leilighed han tillige, paa Tilspørgsel fra Tiltalte om hvem han var, svarede at han var Politibetjent, samt, efter hvad han paastaaer, tillige foreviste sit Politiskilt, hvortil Tiltalte yttrede, at naar det kom til Stykket, havde han maaskee ligesaa meget at sige i Skoven som denne, og da derefter en anden i første Instants medtiltalt Person angreb og slog til Hansen, har ogsaa Tiltalte, i det mindste een Gang, stødt til denne forfra med Haanden, hvorved Hansen, da i det Samme den anden Person stødte til ham, blev kastet til Jorden. Det er derhos endvidere oplyst, at der ved den omhandlede Leilighed er, saavel førend Hansen saaledes blev kastet til Jorden, som efter at dette var skeet, blevet tilføiet ham ogsaa anden Overlast, men uden at det kan ansees godtgjort, at Tiltalte har udøvet denne mod ham eller paa en saadan Maade deeltaget heri, at han forsaavidt kan drages til Ansvar.

Da det nu fremgaaer af de under Sagen fremkomne Oplysninger, at Hansen, førend Tiltalte bibragte ham det omhandlede Stød, har paa en tilstrækkelig Maade gjort ham bekjendt med sin Stilling som posthavende Politibetjent, og det ikke kan, saaledes som Defensor har formeent, tjene ham til Undskyldning, at han er Sognefoged i det District, hvor det

Omhandlede passerede og som saadan selv var under visse Omstændigheder berettiget til at optræde sammesteds med offentlig Myndighed til Ordens Vedligeholdelse, ligesom det ikke heller er oplyst, at Hansen har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kunde foranledige Tiltalte til den af ham berørte Fremfærd, vil Tiltalte, der er over criminel Lavalder men ikke findes forhen tiltalt eller straffet, ikke kunne undgaae for den af ham en posthavende Politibetjent tilføiede Vold at ansees, saaledes som af Underdommeren er antaget, med Straf i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, hvilken Straf, efter Omstændighederne og med særdeles Hensyn til, at Tiltalte maa ansees at have ved den omhandlede Leilighed været i temmelig høi Grad beruset, uden at dog denne hans Tilstand kunde udelukke Tilregnelighed, skjønnes ved den indankede Dom rettelig bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, og vil som Følge heraf, og da Underretsdommens Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger og derunder Størrelsen af de Sagførerne i første Instants tillagte Salairer ligeledes billiges, bemeldte Dom være, forsaavidt paaanket er, at stadfæste. Tiltalte bliver derhos pligtig at betale til Actor her ved Retten, Lottoadvocat Damkjer, det denne tilkommende Salair med 5 Rbd. Sølv, hvorimod der ikke bliver at tillægge Defensor, Procurator Christensen, noget Salair, da denne ikke har nedlagt Paastand herom.

Sagens Behandling i første Instants saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at staade.

I Salair til Actor her ved Retten, Lottoadvocat Dam-

sjer, betaler Tiltalte, Sognefoged og Sogneforstander Søren Jacobsen af Ordrup Mark, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{341}{42}$ Smaahandler Claus Rasmussen af Odense ctr. Skræddermester Kejser sammesteds.

(Spørgsmaal om et mellem 2de Parter om Indrømmelsen af en Beboelsesleilighed oprettet Document burde betragtes ikkun som Udkast til en Contract, eller som en endelig og bindende Contract.)

(Paadømt den 12te December 1842.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning af 26de Marts d. A. paaanker Citanten, Smaahandler Claus Rasmussen af Odense, en inden Odense Byting den 24de Jan. næstforhen afsagt Dom, hvorved han imod en saadan Erstatning, som uvillige, af Retten udmeldte, Mænd maatte bestemme, er tilpligtet at fraflytte den af ham og Hustru beboede Leilighed i den Indstevnte, Skræddermester Kejser, tilhørende Gaard Nr. 233 Litra A. paa Odense Vestergade, samt endvidere er paalagt at udrede i Salair til Procurator Storch 10 Rbd. Sølv, hvorimod Processens Omkostninger iøvrigt ere ophævede.

Denne Dom har nu Citanten, der under Proceduren har erholdt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Kammerraad Nygaard, principaliter paastaaet kjendt uefterrettelig, fordi bemeldte Dom er udenfor den af Indstevnte i første Instants nedlagte Paastand, der gaaer ud paa at faae Citanten pure dømt til at fraflytte. Men at Underdommeren har i Faveur af Citanten indskrænket den over ham i første Instants nedlagte Paastand, skjønnes ikke at kunne give Citanten Adgang til at faae Dommen annulleret, og forøvrigt er den skete Indskrænkning, mod hvilken Indstevnte ei her for Retten har havt

noget at erindre, fuldkomment hjemlet ved Indholdet af den til Forligelsescommissionen udtagne Klage og altsaa stemmende med de gjeldende Proces-Regler.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Umiddelbart efterat der allernaadigst var tilstaaet »Juridisk Ugeskrivt« Postforsendelsesret, anmodede vi (see 3die Aargang Nr. 16—17) saavel vore daværende Subscribenter i Provindserne, som de sammesteds, der for Fremtiden vilde beære os med Subscription, om herom at gjøre Anmeldelse paa vedkommende kongelige Postcontoir. Vi tillade os herved indstændigen at gjentage denne Anmodning. Vore Provindssubscribenter ville herved i flere Henseender bevise os en væsentlig Tjeneste og derhos selv opnaae den Fordeel, uden mindste Forhøielse i Abonnementsprisen, stedse at være sikkre paa at faae Ugeskrivtet saa hurtigt og betimeligt, som muligt.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 19.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 25de Januar 1843.

Sagen AS. 341/42 Smaahandler Claus Rasmussen af Odense ctr. Skrædermester Kejser sammesteds.

(Sluttet.)

Citanten har dernæst, forsaavidt den af ham nedlagte Annullations Paastand ei maatte blive taget til Følge, paastaaet den ergangne Dom derhen forandret, at han for Indstevntes Tiltale i denne Sag frifindes og at denne tilpligtes at betale ham Processens Omkostninger for begge Retter og derunder Salair til hans beskikkede Sagfører, hvorimod Indstevnte, der ligeledes er forundt fri Proces, har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse og derhos paastaaet Citanten tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger her for Retten, efter Reglerne for beneficerede Sager, og derunder Salair til hans beskikkede Sagfører, Procurator Lihme. Den nedlagte Frifindelsespaastand støtter Citanten i Særdeleshed paa et under Sagen fremlagt og med Parternes Navn underskrevet Document af 2 Jan. 1841, der blandt Andet tilsikkrer Citanten og hans Hustru for deres Levetid fri Bolig i den omqvæstionerede Gaards underste Etage, men Indstevnte har under Proceduren i første Instants asfereret, at dette Document alene er at ansee som et løst Udkast, der ingensinde er vedtaget af ham som bindende Contract, og at det alene var af Godhed og Velvillie mod Citanten og dennes Hustrue, der ere

hans Stedfader og Moder, at han har givet dem Løvte om at nyde de i Documentet ommeldte Fordele og deriblandt den omqvæstionerede Beboelsesret, under den Betingelse, at de viste et fredeligt og skikkeligt Forhold, hvilket sidste Indstevnte derhos paastaaer ikke at have været Tilfældet.

Forsaavidt det nu i Forbindelse hermed er af Indstevnte her ved Retten paaberaabt, at hans nævnte Assertum, om at Documentet af 2den Jan. kun er et løst Udkast, er i 1ste Instants uimodsagt af Citanten, vil han ikke heri kunne gives Medhold; thi efterat Citanten havde ved Underretten med sit Indlæg af 1ste Novbr. f. A. fremlagt det tidtnævnte Document, som Hjemmel for sin Ret til Beboelsen, af Gaarden, og paaberaabt sig dette som den mellem Parterne oprettede skriftlige Forening angaaende det Ophold m. v., der skulde ydes ham og Kone af Indstevnte, har han, da Indstevnte derpaa i sit Tilsvar havde erklæret, at Documentet, der ikke var skrevet paa stemplet Papir, alene var et Udkast uden Retsgyldighed, i en paafølgende Protocollation, ved at excipere mod Indstevntes Fremførte, inhæreret hvad han i sit tidligere Indlæg havde anført, og i Forbindelse dermed henviist til Bestemmelsen i Frd. 3die Decbr. 1828 § 32, om at et paa ustemplet Papiir forfattet, med Underskrivt forsynet, Concept eller Udkast skal ansees som et paa ustemplet Papir skrevet Hoveddocument, hvorved han saaledes maa antages tilstrækkeligen at have benegtet Indstevntes Angivende, om at Documentet var et for Parterne ikke bindende Udkast.

Da det fremdeles ikke af Indstevnte er i første Instants specielt benegtet, at han har underskrevet det paa ham lydende Navn, som findes under Documentet, maa det efter Sagens Natur paahvile ham at bevise, at det ikke ved Oprettelsen af Documentet har været Parternes Mening, at dette skulde betragtes som indeholdende en for dem bindende Overeenskomst.

Ligesom han imidlertid ikke har tilveiebragt et saadant Beviis, eller endog en tilstrækkelig Grad af Formodning, der forsaavidt kunde bevirke Sagens Afgjørelse ved Eed, saaledes er det ikke heller fra hans Side godtgjort, at den Betingelse, han, som ommeldt, paastaaer at have været knyttet til det Tilsagn, han erkjender at have givet Citanten og Hustru, betræffende den i Documentet nævnte Beboelse af Gaarden m. v., men hvorom der ikke tales noget i Documentet, har været vedtaget mellem Parterne, og da fremdeles det, som ved det af Indstevnte optagne Tingsvidne er oplyst, angaaende det af Citanten med Hustru mod Indstevnte og dennes Kone udviste Forhold, ikke findes at være af saadan Beskaffenhed, at det i og for sig kan under nærværende Sag begrunde en Dom til navnligen at forpligte Citanten til at fraflytte den i det oftnævnte Document omhandlede Beboelsesleilighed, vil, som Følge af det Foregaaende, Citanten blive at frifinde for Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger ved begge Retter ville, efter Omstændighederne, være at ophæve, saaledes, at det Indstevntes beskikkede Sagfører i første Instants, Procurator Storch, hos Citanten tillagte Salair, hvis Størrelse billiges, bliver at udrede af det Offentlige, og at Indstevnte bliver pligtig at udrede Salair til Citantens fornævnte beskikkede Sagfører her ved Retten, Kammerraad og Procurator Nygaard, hvilket bestemmes til 10 Rbd. Sølv, hvorimod der, efter Sagens Udfald, ikke kan tillægges Indstevntes beskikkede Sagfører her ved Retten, Prøveprocurator Lihme, noget Salair.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres det, at Behandlingen ved Underretten saavelsom den beskikkede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Kongens Kasses Ret vil være at reservere med Hensyn til at det oftnævnte Document af 2den Jan. f. A. er skrevet

paa ustemplet Papiir. Iøvrigt har under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Smaahandler Claus Rasmussen af Odense, bør for Indstevnte, Skræddermester Kejser sammesteds, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, dog saaledes, at Indstevntes befalede Sagfører i første Instants, Procurator Storch, tillægges i Salair 10 Rbd. Sølv, der udredes af det Offentlige, hvorimod Indstevnte, Skræddermester Kejser, i Salair til Citantens befalede Sagfører her for Retten, Kammerraad Procurator Nygaard, betaler 10 Rbd. Sølv, som udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at det omhandlede Document af 2den Jan. f. A. er skrevet paa ustemplet Papiir.

Sagen AS. $\frac{463}{42}$ Selveiergaardmand Hans Christiansen af Dommestrup ctr. Christiane Pedersdatter.

(Det antages ikke, at der, forsaavidt der spørges om det gifte Fruentimmers Myndighed og Competence til at foretage Retshandlinger, kan distingueres mellem hendes Stilling til Trediemand og til hendes egen Mand, saaledes, at, medens hun i førstnævnte Henseende maa betragtes som umyndig, hun i sidstnævnte Henseende, naar hun optræder imod sin Mand, kan handle selvstændigen. En af en gift Kone, der ønskede Skilsmisse, paa egen Haand requireret og derefter iværksat Forbudsforretning mod hendes Mand, saavelsom den derefter passerede Retsbehandling og afsagte Dom, paa Grund af Ovenstaaende, annulleret.)

(Paadømt den 12te December 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paaanker Citanten, Selveiergaardmand Hans Christiansen af Dommestrup, en, efter Requisition af hans Hustru, Christiane Pedersdatter, der attraaer Skils-

misse fra ham, den 6te Septbr. f. A. afholdt Fogedforretning, under hvilken der er ankyndt Forbud imod, at han sælger eller pantsætter den Part af det Fælledsbo, derunder indbefattet Gaarden i Dommestrup af Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb., som ved Deling vil kunne tilfalde hende ved Skilsmisse, saavelsom en inden Bjerge og Aasum Herredsting den 22de Jan. d. A. (1842) afsagt Dom, hvorved bemeldte Forbudsforretning er bleven stadfæstet.

Disse Retshandlinger har Citanten principaliter paastaaet kjendte uefterrettelige og Indstevnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger for begge Retter skadesløse, og til Styrke herfor paaberaabt sig, at Indstevnte paa egen Haand har requireret Forbudsforretningen og ligeledes paa egen Haand paaklaget og paastevnt Sagen, hvortil hun fornemmeligen som gift Kone, der er umyndig, ikke kan ansees competent. Indstevnte har derimod formeent, at der maa distingueres mellem det gifte Fruentimmers Stilling til Trediemand og til hendes egen Mand, og at medens hun i førstnævnte Henseende maa betragtes som umyndig, hun i sidstnævnte Henseende, naar hun optræder mod sin Mand og han følgeligen ikke kan være hendes Værge, maa kunne handle selvstændigen. At en saadan Distinction ogsaa er anerkjendt i den positive Lovgivnings Bestemmelser, har Indstevnte troet at kunne udlede af L. 5—4—20, Frd. 29de Mai 1750, 10de Juli 1795 § 25 og 9de Marts 1838 § 6, hvilke Anordninger, i de Tilfælde, hvor Konen omtales som contraherende med Manden eller som trædende op imod ham for at faae Ægteskabet ophævet, gaaer ud fra den Forudsætning, at hun kan handle som myndig Person og altsaa gjøre en Indskrænkning i L. 3—17—38, hvorefter Datteren ikke udtræder af Faderens Værgemaal, førend hun erholder en anden Værge eller Husbond. Men til at gjøre en saadan Distinction med Hensyn til den gifte Kones Stilling i Relation til hendes egen

Mand og til Trediemand som Indstevnte har troet at kunne etablere, giver den gjeldende Lovgivning ingen tilstrækkelig Anledning, navnligen kunne de af Indstevnte paaberaabte Lovbestemmelser ikke herfor afgive nogen Hjemmel. Lovens 5—4—20 handler kun om Dispositioner, der foretages mortis causa, og hvad der i denne Henseende er gjeldende, kan naturligviis ikke afgive nogen Regel for andre, herfra aldeles forskjellige, Tilfælde, og ligesaalidet kan den Fremgangsmaade, som følges i Skilsmissesager, eller de Rettigheder, som Konen ved en Skilsmisse opnaaer, komme i Betragtning ved Afgjørelsen af nærværende Sag, hvorunder Konen, medens det ved Ægteskabet stiftede Fællesskab endnu vedvarer, optræder imod Manden, ikke for at erholde Skilsmisse, men for at sikkre sig en vis Formuesgjenstand. En saadan Sag maa hun, saalænge Ægteskabet endnu bestaaer, naturligviis være uberettiget til paa egen Haand at forfølge, og ligesom derfor den paa hendes Requisition foretagne Forbudsforretning maa blive at annullere, saaledes er og den derefter anstillede Forligsmægling, hvorunder hun har mødt med en af hende selv tiltagen Laugværge, Træskomand Lars Andersen, at ansee som uefterrettelig, hvoraf altsaa følger, at det derefter anlagte Søgsmaal og den derunder affagte Dom, maa betragtes som en Nullitet. At Indstevnte senere har, paa sin Begjering, erholdt Procurator Tommerup beskikket til sin Værge, og at denne maa antages at have ratihaberet de af hende tidligere mod Citanten foretagne Retshandlinger, kan ikke her komme i nogen Betragtning og navnligen ikke raade Bod paa den Mangel, der finder Sted med Hensyn til Forligsmæglingen, der er foretagen mellem Parter, af hvilke den ene ingen Raadighed havde over Sagens Gjenstand.

I Henhold hertil vil saaledes Citantens principale Paastand være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger for begge Retter efter Omstændighederne blive at ophæve.

Det til Sagen henhørende stemplede Papiir er her for Retten rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den afholdte Forbudsforretning saavelsom den derefter passerede Retsbehandling og afsagte Dom bør uefterrettelige at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen 601/42 Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Arrestanterne Ferdinand Frederik S........ og Peter Christian K....

(Anvendelse af en arbitrair Straf i Analogi af Lovens Bestemmelser i 6—13—16 til 18.)

(Paadømt den 17de December 1842).

Dommen er saalydende:

Efterat Pigen Marie Lovise N...... afvigte 26de Juli havde for Politiet angivet at være bleven voldtaget, blev der i denne Anledning indledet en Undersøgelse, som har havt til Følge, at Arrestanterne Ferdinand Frederik S........ og Peter Christian K.... under nærværende Sag ere actionerede deels for Voldtægt, deels for Attentat paa denne Forbrydelse.

Ved de af bemeldte Pige samt de afhørte Vidner afgivne Forklaringer og hvad forøvrigt er oplyst, i Forbindelse med Arrestanternes egen Tilstaaelse, maa det ansees godtgjort, at Arrestanterne Natten imellem den 24de og 25de Juli, efterat have truffet hende, som havde begivet sig paa Veien fra Vesterbro til Byen, i den ene af Alleerne, som fører til Vesterport, og bortjaget Slagterdreng Hans Carl Albrechtsen eller Steenberg, med hvem hun var i Følge, under den Forsikkring, at de nok skulde vise hende Veien til Nørreport, toge hende hver under sin Arm og saaledes førte hende ned ad den saakaldte Kjærlighedssti langs St. Jørgens Sø, hvor Arrestanten S........, efter paa

ny at have bortjaget Steenberg, der var fulgt efter dem, under det Foregivende, at Veien gik over en til bemeldte Sti stødende Mark, førte hende over en Grøvt ind paa Marken, hvor han kastede hende omkuld og derpaa, uagtet hun bad for sig og gav sig til at skrige, samt forsøgte at reise sig, tiltvang sig legemlig Omgang med hende, hvorefter Arrestanten K...., da hun havde reist sig, paa ny kastede hende omkuld, lagde sig over hende og tog hendes Klæder op, men da i det Samme det under Sagen afhørte Vidne, Jens Peder Leth, som havde taget Natteleie under en Hyldebusk i Nærheden, gav sig til at raabe, reiste bemeldte Arrestant sig atter op fra hende, som nu begav sig bort.

Forsaavidt sidstnævnte Arrestant har negtet at have villet tilveiebringe Samleie med forommeldte Pige, da findes denne Negtelse efter de oplyste Omstændigheder ikke at fortjene Tiltro, navnligt naar der tages Hensyn til den Tilstand, hvori hun befandt sig, da han gav sig iværd med hende, og hvad der ham bekjendt, uden at han havde søgt at hindre saadant, var gaaet forud, samt til Arrestantens modsigende og vaklende Forklaringer.

Ligesom det nu, ifølge hvad under Sagen er oplyst, maa antages at det med bemeldte Pigebarn, fuldbyrdede Samleie og øvrige imod hende brugte Behandling har været imod hendes Villie, saa maa det ogsaa ansees godtgjort, at hun, om hvis sædelige Forhold er meddeelt fordeelagtige Vidnesbyrd, har viist al den Modstand hun har formaaet, især naar hensees til, at hun ifølge fremlagt Daabsattest først afvigte 25de Decbr. fyldte 15 Aar, samt at hun ifølge Stadsphysici under Sagen afgivne Erklæring er meget lille og spinkel, hvorved Arrestanterne i den Grad maae antages at have havt Overmagt over hende, at en mere activ Modstand fra hendes Side blev umulig.

Hvad Straffen angaaer, der vil være Arrestanterne, der ikke forhen have været tiltalte eller straffede, at paalægge for

ovennævnte deres Forhold, maa det tages i Betragtning, at Arrestanterne, da Pigebarnet fra først af godvilligt og alene begav sig i Følge med dem, i Forbindelse med Tiden og Stedet, hvor dette Medfølge fandt Sted, vel kunde have nogen Anledning til at antage, at hun ikke vilde være uvillig til at have Samleie med dem, hvori Arrestanten S........ end mere vil have fundet sig bestyrket ved det af Pigebarnet, saavel umiddelbart før, som under selve Samleiet brugte Forhold, og det findes derfor ikke, at den af Arrestanterne brugte Vold kan henføres under Bestemmelserne i L. 6—13—16 til 18, hvorimod en efter denne Lovgivnings Analogi lempet arbitrair Straf in casu findes at burde komme til Anvendelse, hvilken efter Omstændighederne for Arrestanten S........, der er 21 Aar gammel, bliver at bestemme til 8 Aars Rasphuusarbeide, og for Arrestanten K...., der er 22 Aar gammel, til 2 Aars Forbedringshuusarbeide. Arrestanterne ville derhos in solidum have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor og begge Defensorerne, med 10 Rbd. til Førstnævnte og 8 Rbd. til hver af de to Sidste, Alt Sølv.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanterne Ferdinand Frederik S........ og Peter Christian K.... bør at hensættes til Arbeide, den Første i Rasphuset i 8 Aar og den Sidstnævnte i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar.

Saa udrede de og, Een for Begge og Begge for Een, Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Beyer, 10 Rbd. Sølv og til hver af Defensorerne, Procuratorerne Kraft og Lihme, 8 Rbd., Alt Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vi optage alt her:

Sagen $\frac{147}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. de Tiltalte, forhenværende Redacteur af Bladet „Corsaren," Cand. philos. Niels Peter Morthensen, og Xylograph Andreas Christian Ferdinand Flinch.

(Mulct og Censur for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.)

(Paadømt den 7de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kongelige danske Cancellies Skrivelse til Retten af 12te Februar f. A. tiltales under nærværende Sag forhenværende Redacteur af Bladet „Corsaren," Cand. philos. Niels Peter Morthensen for 6 i Nr. 68 af bemeldte Blad indførte Artikler og et Træsnit med Overskrivt „Frihedsstøtten" samt Xylograph Andreas Christian Ferdinand Flinch for at have leveret dette Træsnit og det, der findes ved en anden af disse Artikler. Den første af de incriminerede Artikler har til Overskrift „Blad og Papiirpresse en gros, en ganske ny og sørgelig Opfindelse," hvilken Overskrivt findes umiddelbart under et Træsnit, der forestiller en Presse, hvori en menneskelig Figur findes tæt sammenpresset og Artiklen selv gaaer ud paa, at Hr. Steenmann anbefales som Opfinder af bemeldte Presse, der passende vilde kunne bruges til at „udtrykke" Folkets Ønsker. At der ved denne Artikel antydes den i den senere Tid, navnlig af Cancelliet, brugte strengere Fremgangsmaade mod Pressen, har Tiltalte under et ved Rettens første Criminelkammer optaget Forhør indrømmet, at han, hvem Artiklen skal være tilsendt, uden at han veed fra hvem, har tænkt sig, men ligesom hans Defensor har benegtet, at Udtrykket „Opfinder," saaledes som Actor har udhævet, involverer en uhjemlet, til at tilintetgjøre Pressen sigtende, Fremfærd, eller at Ordet „udtrykke" der i

Artiklen er udhævet med større Typer, skulde sigte til at denne Fremgangsmaade vil have til Følge, enten at hindre at Ønsker om større Frihed opstaae hos Folket, eller at dette ei vover at udtale saadanne, i hvilken Henseende Tiltalte har bemærket, at han ved dette Ord har tænkt sig, at man vilde tilkjendegive, at den større Strenghed maatte levendegjøre Ønsket om mere Lemfældighed, saaledes skjønnes det ei heller, at hine Udtryk nærmest frembyde den ovenmeldte, af Actor udhævede, Betydning, eller at Tiltalte enten ved Artiklen i dens Heelhed eller dens enkelte Udtryk har overskredet de til at værne om Misbrug af Pressen udgangne Lovbud.

Det Samme skjønnes at maatte antages angaaende den anden af de incriminerede Artikler, der har til Overskrivt „Militairreductionen," da Tiltalte Morthensens Forklaring, hvorefter Artiklens Tendents kun er at antyde Bevægeligheden af Folkestemningen idet den Glæde, som den i 1840 nedsatte militaire Commission vakte, ved den Tid, der medgik inden dens Arbeider kunde fuldføres og Militairreductionen indtræde, efterhaanden aftog og gik over til Tvivl, skjønnes at være den, som Artiklen, der i sin Form ei heller fremstiller sig som lovstridig, nærmest henviser til. I den næste Artikel, der er gjort til Gjenstand for nærværende Action, hedder det, at der i et Brev, som Kammerraad Dalgas har modtaget fra en Godseier, hvori denne fraraader ham at tale for Bondens Frihed og som han har offentliggjort i Aarhuus Avis, blandt Andet siges: „Det hele Stændervæsen er, reent ud sagt, snavs og duer til intet eller bliver til noget." — „Af Børn og gale Folk skal man høre Sandheden." Ligesom det ikke findes, at kunne bestaae med den saaledes gjorte Anvendelse af det tilføiede Ordsprog, at det, som til Tiltaltes Forsvar er paaberaabt, blot skulde være Hensigten at tilkjendegive, at den, der havde brugt den foregaaende Yttring, ikke kunde antages at være rig-

tig klog og i Maaden at udtrykke sig paa alene lægger en mærkelig Naivitet for Dagen, hvorimod Tillægget, skjøndt indirecte, fremstiller det som Tiltaltes Mening, at det umiddelbart foran angaaende Stændervæsenet Yttrede, om det end kommer fra et Individ, hvis Personlighed han ei tillægger Betydning, dog i dets Indhold medfører Sandhed, saaledes vil han, der ved sin Anførsel af Ordsproget ikke paa nogen Maade har tilkjendegivet, at det blot var Indholdet af det Foregaaende, abstraheret fra den Form, hvori det er indklædt, han vilde vedkjende sig, for de brugte Udtryk, der maae ansees stridende mod Frd. 27de Septbr. 1799 § 7, ikke kunne undgaae at drages til Ansvar, hvorved dog, da det ikke skjønnes, at der i samme ligger en Lasten i dette Ords legale Betydning, Bestemmelsen i Pl. 1ste Novbr. 1837 § 2 efter Omstændighederne findes at kunne komme ham tilgode. Derimod vil der ikke kunne paalægges ham noget Straffeansvar med Hensyn til den i Cancelliets Skrivelse anførte næste Artikel, der er et Træsnit, som findes under Rubrum „Kjøbenhavnske Skizzer“ og har til Overskrivt: „Frihedsstøtten.“ Træsnittet selv forestiller denne Støtte, samt i Forgrunden tvende mandlige Figurer, der prygle løs paa en Tredie, medens den ved Støtten posterede Skildvagt sees i Mellemgrunden til Høire med Geværet i Armen. Actor har vel fremsat det som den rimelige Mening, at Forfatteren enten har, da Artiklens nøie Forbindelse med det efterfølgende Træsnit, der forestiller en Soldat, fældende Bajonetten mod en Dreng, der ryger paa en Cigar, efter hans Formening er umiskjendelig, villet bebreide vedkommende Autoritet, at den ei indskjærper Soldaterne at vaage over voldsomme Brud paa den personlige Sikkerhed, medens det alvorlig paalægges dem at holde over Forbudet mod Tobaksrygning paa visse Steder, eller at de tvende Personer, der overfalde den Tredie, skulde være Politibetjente og at Forfatteren har villet alludere til, at vor Frihed

ei skulde være større, end at vi maa taale den mest slaviske Behandling af den executive Magts mest underordnede Haandlangere. Det skjønnes imidlertid ikke, at nogen af disse Betydninger, mod Benegtelse af Tiltalte, der under Criminelforhøret har forklaret, at han, der manglede en Artikel, for at udfylde en Plads i Bladet, bestemte sig, blandt de indsendte Stykker, at optage nærværende, da det forekom ham comisk, men uden at han dengang vidste eller senere har erfaret, at det sigtede til noget specielt Factum, frembyder sig saa umiddelbart af Træsnittet, at Tiltalte, ved at optage samme i Bladet, har gjort sig skyldig i nogen uforsvarlig Tilsidesættelse af pligtskyldig Opmærksomhed.

Af Indholdet af den næste Artikel, der ifølge Cancelliets Skrivelse er Gjenstand for Actionen og som overskrives: „Udbrag af Redactionens Forhandlingsprotocol“ findes der ikke at kunne være Spørgsmaal om at drage Tiltalte Northensen til Ansvar for andet, end i alt Fald for tvende Yttringer af et Medlem — Artiklen er nemlig givet en dialogisk Form, idet snart Præsidenten, snart et eller andet Medlem af den fingerede Redaction fremstilles talende — af hvilken den ene Yttring, der fremføres som Svar paa Præsidentens Spørgsmaal om han — Medlemmet — troer, at Præsidenten, uagtet de mange mod Bladet anlagte Sager, slipper med Forbedringshuset, er saalydende: „Ja har Kongen af sær kongelig Raade ladet det beroe ved den Capitain Harboe idømte Fængselsstraf og ikke skjærpet Dommen, saa skjærper han den vist heller ikke for Dig.“

Actor har i denne Henseende bemærket, at der heri indeholdtes deels den fornærmelige Forudsætning, at Kongen kunde ville bruge sin absolute Magt til at paalægge Undersaatterne større Onder, end de ved Domstolene ere erklærede at have forskyldt og saaledes tilintetgjøre den Garanti, der haves for den personlige Uafhængighed og Sikkerhed i Domstolenes Uafhængighed, deels da Ordene „af sær kongelig Raade“ ere anførte

i Citationstegn, en Spotten med Udtrykkene i den kongelige Resolution, hvorved Capitain Harboes Straf endeligen bestemtes, idet man søger at gjøre latterligt, at det kaldes en sær kongelig Naade, at Harboes ved Krigsretten idømte Straf ei skjærpedes, medens hiint Udtryk, efter hvad Actor viser, maa ansees aldeles passende, idet Kongen, som Regent, har ladet det forblive ved en Straf, han, som øverste Dommer i militaire Sager, fandt for mild. — Vel har Defensor bemærket, at der i disse Yttringer kun udtales den Overbeviisning, at Kongen ikke vil skjærpe den Dom, hvorved Præsidenten fingeres mulig at ville blive fældet, altsaa Overbeviisningen om, at Kongen vil overlade Afgjørelsen til Domstolene, og at det er saa langt fra, at der udtales nogen Frygt for, eller Forudsætning om det Modsatte, at Præsidenten endog i Svaret herpaa beroliger sig ved Tanken om, at han af Kongens Naade tør vente sig Formildelse, men det fremgaaer dog af hele Indholdet og navnligen af Udtrykket: „saa skjærper han den vistnok heller ikke for dig," som den naturlige Mening, at det som talende indførte Medlem forudsætter Muligheden af Kongens vilkaarlige Indgriben i Domstolenes Afgjørelse til Skade for Vedkommende, ligesom og Citationen af Ordene: „sær kongelig Naade" nærmest leder Tanken hen paa, at Forfatteren har villet raillere med den allerhøieste Resolution angaaende den Harboe overgaaede Dom og om det end ei har været Forfatterens Hensigt at udtale sin Mening eller paa foranførte Maade udlade sig angaaende allerhøistbemeldte Resolution, har han dog i den Grad været nagtsom med Hensyn til de af ham valgte Udtryk, at Tiltalte, der maae staae til Ansvar for Artiklens Indhold, ikke vil kunne undgaae at ansees efter Pl. 1ste Novbr. 1837 § 1.

Den anden Yttring i denne Artikel, for hvilken Tiltalte mulig kunde være at drage til Ansvar, er af følgende Indhold. Efterat et „Medlem" har bemærket, at Provindsialaviserne sige,

at Regeringen vil formindske Trykkefriheden, svarer et andet: „Det er umuligt; 1 fra 0 kan man ikke . . . .“ hvortil et tredie Medlem replicerer: „Jo vist kan man saa. Det er ÷ 1 m. m.“ Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at Ovenstaaende ikke udtrykker anden Tanke, end at Danmark ikke er i Besiddelse af nogen Trykkefrihed og at dersom yderligere, Pressen hemmende, Lovbud udkom, Friheden vilde synke under Intet; og ligesom det ikke i og for sig kan være strafbart at udtale denne Tanke, saaledes skjønnes den Form, hvori dette er skeet, om den end er mindre passende, dog ikke at være af den Beskaffenhed, at der kan være Spørgsmaal om at anvende Straf for samme.

I den næste af de actionerede Artikler, som er en Corpus-artikel, der overskrives: „Fortid, Nutid og Fremtid,“ fortæller Forfatteren, næst at intimere med hvorledes han, ved at see ud af Vinduet, bemærkede Solen forgjæves kjæmpende for at gjennembryde de graae Masser, og enkelte Sneeflokke hvirvles omkring, som om Skyerne strax beredte sig til at nyde den store Seier, de for evig Tid troede at have vundet over Solen, at han ikke veed hvorledes han, ved at see Kampen mellem Solen og Skymasserne, kom til at tænke paa Beslaglæggelser, samt at han derfra kom til at tænke paa Trykkefriheden, paa Talefriheden m. m., som han tilsidst syntes at see lyslevende og komme hinkende hen imod ham, sigende „god Nat,“ skjøndt det var høilys Dag, hvilket „god Nat“ havde noget saa søvndyssende hos sig, at ikke blot han selv, men, som det forekom ham, alle Naboer og Gjenboer, faldt i Søvn. Medens Forfatteren, ærgerlig herover, svoer, som han videre fortæller, blot at holde sig til den glimrende Fortid, lod denne sig tilsyne for ham, og fremstillede for Forfatterens Blik flere af den svundne Tids Begivenheder, blandt hvilke Forfatteren anfører, som den første Situation, der præsenterede sig, Tordenskjold opvartende

Kong Frederik IV. og Peter Czar, og derefter Munkholmen, angaaende hvilken Fortidens Genius bemærkede, at den tilhører Danmark og at ingen Klippe var saa udmærket beboet som denne, der beboes af Griffenfeldt." Fortiden viser derpaa Forfatteren, af yngre historiske Begivenheder, den engelske Flaade for Anker ved den sjællandske Kyst og inde paa Kysten en dansk General i Spidsen for en Mængde Ryttere, der kamplystne syntes alle at vente Tegnet til Angreb, da der kom en Adjutant farende med Budskab fra Kjøbenhavn og Generalen brød sin Kaarde itu foran Fronten, commanderende med Taarer: „Tilbage." Forfatteren gjør derefter med sin Fører en Vandring gjennem Tiden „fra September 1807 over 1813 og 1814 til Februar 1842" og tilføier, at han ikke behøver at beskrive den, da enhver Læser kan i Tankerne gjøre den samme Vandring, men tilføier, at de passerede den 20de Januar tilligemed alle dens Stokkeprygl. Fortidens Genius, der derpaa viste sig for Forfatteren mørk og mat, fremstilles nu at forlade denne, til hvem han dog førend sin Bortgang udbrød: „Lad mig sige Dig et glædeligt Ord, inden jeg forlader Dig, — Mærk Dig vel! fattigt Barn bliver rig Mand, medens mangt et rigt Barn døer i Fattigdom." I samme Øieblik hørte Forfatteren et Chor af glade mandige Stemmer synge:

„En nyfødt Sol i Østen gløder,
Forsamler Jer, I Fiskermænd!"

hvorefter han vaagnede af sin Drøm.

(Sluttes i næste Nr.)

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 20.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 1ste Februar 1842.

Sagen 147/42 Procurator d'Auchamp Actor ctr. de Tiltalte, forhenværende Redacteur af Bladet „Corsaren," Cand. philos. Niels Peter Morthensen, og Xylograph Andreas Christian Ferdinand Flinch.

(Sluttet.)

Actor har, næst parenthetisk at bemærke, at Solen i Begyndelsen af Artiklen betegner Friheden, de graae Skymasser Absolutismen og dens Tilhængere, samt Sneefloккene, som hvirvle sig omkring, Trykke- og Talefrihedsactioner, releveret, at det Strafværdige i Artiklen ikke saameget ligger i dens enkelte Ord, som i den Aand, der gaaer igjennem samme. Actor inhærerer navnligen, at Forfatteren, hvor han, som i Begyndelsen, skildrer Danmarks nærværende Tilstand, fremstiller Folkets vigtigste Friheder, Trykke- og Talefriheden, som allerede nu hinkende og snart gaaende fuldkommen til Hvile, og Skylden herfor tilskriver Forfatteren, efter Actors Fremstilling, Enevældet og dets Kamp for dets Bestaaen; Actor udhæver fremdeles, at Forfatterens Skildring af Danmarks Skjebne under de souveraine Konger gaaer ud paa, at det under disse aldrig har havt noget sandt Lyspunct, at det vel har havt udmærkede Mænd, men at Kongerne deels have, for at forhøie Souverainitetens Glands, brugt disse til deres personlige Op-

vartning, deels ladet dem hensidde i Fængsel og at Landet har lidt af store Ulykker, af hvilke Forfatteren endog synes at ville beskylde Regeringen for med Hensigt at have fremkaldt den, der sigtes til, hvor Catastrophen med Generalen, der sønderbrød sin Kaarde, omtales. — Sluttelig inhærerer Actor, at Forfatteren i Enden af Artiklen udtaler den Spaadom, at den Kamp der er begyndt mellem Enevoldsmagtens Forsvarere og Kjæmperne for den større Frihed, vil ende med de Sidstes Seier, og at dette Tidspunct ikke er fjernere, end at det fattige Barn, naar det vorder Mand, vil blive rigt og at Frihedens Sol allerede gløder. Til at fremskynde denne Seier indeholder, som Actor paastaaer, hele Artiklen en indirecte Opfordring og denne fremsættes paa en mere indirecte Maade ved den Brug, Forfatteren gjør af de citerede Stropher, der ere tagne af Operaen: „den Stumme."

Tiltaltes Defensor har benegtet, at der ligger nogen politisk Allegori i Artiklens Begyndelse, at Tiltalte har sagt, at Tale- og Skrivefriheden ville gaae til Grunde, og at Skylden herfor er Enevoldsmagtens og dens Forsvareres, og at det i Artiklen er udtalt, at Danmark under Souverainiteten aldrig har havt nogen sand Storhed, ligesom han iøvrigt punctviis har imødegaaet Actors Fremstilling, navnligen hvad den Aand angaaer, der efter denne skal udtale sig gjennem Artiklen, og Retten skjønner heller ikke, at der, enten naar Artiklen betragtes i dens Heelhed eller i dens enkelte Dele, kan blive Spørgsmaal om at ansee Tiltalte med Straf, idet den navnlig ikke skjønner ved Fremstillingen at være gjort noget saadant Brud paa den pligtskyldige Opmærksomhed, en Forfatter ifølge Lovgivningen bør vise, som kan paadrage criminelt Ansvar.

Naar Forfatteren til den sidste af de Artikler, der actioneres under nærværende Sag, og som overskrives „Nordens Athen" af den Omstændighed, at et Dagblad havde givet Kjøbenhavn

denne Benævnelse, tager Anledning til i politisk og konstnerisk Henseende at anstille en Sammenligning mellem disse Byer, og i førstnævnte Henseende bemærker, at vi jo rigtignok finde, „at der i Athen vare 110,000 Slaver og i Kjøbenhavn er der ogsaa endeel Slaver, men i Athen var der tillige omtrent 100,000 frie Borgere. Her i Kjøbenhavn er der jo ogsaa endeel frie Borgere, men deres Frihed er dog ikke ganske af den Beskaffenhed som de atheniensiske frie Borgeres," da skjønnes det ikke, at han ved disse Yttringer har overtraadt Grændserne for Trykkefriheden, al den Stund, der hverken heri findes udtalt, at alle eller den overveiende Deel i Kjøbenhavn ere Slaver, eller at Regeringen anseer og behandler Kjøbenhavns Borgere som Slaver og forsaavidt Forfatteren i den vedføiede Note, som en af Forskjellighederne i politisk Henseende mellem disse tvende Stæder anfører, at Athen stod i Spidsen for andre Stater og førte Overanførslen, imedens Danmark bestedent overlader Overanførslen til de fem Stormagter, da kan det ikke antages, at Forfatteren herved beskylder Regjeringen for, paa en dens Selvstændighed og Værdighed opoffrende eller nedsættende Maade, at lade sig lede af disse Magter. Fremdeles skjønnes det ikke at være noget Strafbart, naar Forfatteren, ved i konstnerisk Henseende at anstille Sammenligning mellem de 2 Byer, bemærker: „Athen havde ikke engang et Hoftheater og endnu mindre et konstelskende Hof, der skaffede allerhøieste Ordre til Mesterværket „Normas" Opførelse." — Skjøndt dette, som Tiltalte selv indrømmer, sigter til en allerhøieste Ordre, der blev givet det italienske Operaselskab til denne Operas Opførelse, findes det dog ikke, at Udtrykkene ere saaledes valgte, at selve den allerhøieste Befaling fremstilles i noget latterligt Lys, og forsaavidt endelig Forfatteren, næst at bemærke, at, naar man seer Ligheden mellem Tydsklands Athen, München, og Grækenlands, blot behøver, for at have Ligheden fuldstændig,

at bevise, at det tydske og danske Athen ligne hinanden, citerer Heine, forsaavidt denne om München blandt Andet etsteds siger: „Vi have dog begyndt paa at fængsle og banlyse enkelte store Mænd; det er à la Miltiades og Aristides. Endnu have vi rigtignok ikke forgiftet nogen Socrates, men dette er saamæn ikke fordi vi ingen Gift have." da maa Forfatteren alene af den Grund frifindes, at han ei har anstillet den paapegede Sammenligning med München og at det iøvrigt ikke kan sees af Artiklen, at han vil have Citatet af Heine, der forøvrigt ikke fremstiller Regeringen som fængslende og banlysende store Mænd, anvendt paa de kjøbenhavnske Forhold.

Hvad sluttelig Tiltalte Flinch angaaer, da er det allerede en Følge af hvad ovenfor er bemærket angaaende de trende Træsnit, der ere gjorte til Gjenstand for Actionen, at han vil være at frifinde for Actors Tiltale.

Med Hensyn til Størrelsen af den Straf, Tiltalte Morthensen, der ved nærværende Rets Dom af 6te August og Høiesteretsdom af 21de Novbr. f. A. er idømt respective en Mulct af 200 Rbd. og 1 Aars Censur samt 500 Rbd. og 4 Aars Censur, i Henhold til det Ovenanførte, vil være at idømme, da findes samme passende at kunne fastsættes til en Mulct af 200 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, ligesom han bør være Censur undergiven i 1 Aar, i hvilken sidste Henseende det maa bemærkes, at det, da Dommen af 6te August f. A. er appelleret, og saaledes muligen kan blive forandret, vil være nødvendigt, uagtet Tiltalte ved denne Dom i Forbindelse med den anførte Høiesteretsdom allerede er idømt 5 Aars Censur, i nærværende Dom at give en Bestemmelse angaaende hvorvidt og i hvilken Tid han bør være Censur undergiven.

Saa bliver Tiltalte og pligtig at udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor og De-

fensor, Procuratorerne d'Auchamp og Lottoadvocat Damkjer, 10 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Xylograph Andreas Christian Ferdinand Finch, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte, Cand. phil. Niels Peter Morthensen, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Rbd. Sølv, samt være Censur undergiven i 1 Aar.

Saa betaler han og de af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Lottoadvocat Damkjer, 10 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{197}{42}$ Værtshuusholder Frederik Legene eller som han og kaldes Lecienne og Avlskarl Martin Pedersen Legene paa egne og Sødskendes Vegne ctr. Hjulmand Peder Nielsen.

(Spørgsmaal om en indgaaet og beskrevet Kjøbecontract, efter sammes formelle Beskaffenhed og materielle Indhold, burde betragtes som en Nullitet.)

(Paadømt den 19de December 1842).

Dommen er saalydende:

Ifølge dertil forundt Opreisningsbevilling af 26de Marts d. A. (1842) have Citanterne, Værtshuusholder Frederik Legene eller, som han ogsaa kaldes, Lecienne og Avlskarl Martin Pedersen Legene, paa egne og Sødskendes Vegne, ved Stevning af 2den April næstefter, paaanket en af Stifteforvalteren i Løve Herred den 13de Novbr. f. A., i Boet efter deres den 11te

Febr. s. A. afdøde Fader, Sadelmager og Boelsmand Jacob Pedersen Legene af Hjortholm, afsagt Decision, hvorved Indstevnte, Hjulmand Peder Nielsen, er kjendt berettiget til af Skifteretten i bemeldte Bo at erholde Skjøde paa de i Kjøbecontract af 23de Decbr. 1840 ommeldte Gjenstande, overeensstemmende med de i Contracten stipulerede Betingelser, dog med Undtagelse af den i sammes 4de Post anførte Kakkelovn og det sammestedsommeldte Indbo, hvilke Dele ifølge Decisionen skulle inddrages under det fælleds Boe.

Denne Decision have Citanterne, der ere forundte fri Proces her for Retten, men som have ladet møde ved en af dem antagen Sagfører, paastaaet derhen forandret, at Boet og Skifteforvalteren fritages for at meddele Indstevnte Skjøde paa de i Kjøbecontracten af 23de Decbr. 1840 ommeldte Gjenstande, og at, som Følge heraf, Boet og Citanterne frifindes for al Krav og Tiltale af Indstevnte i Anledning af den nysnævnte Contract, og derimod alt ved Registreringsforretningen i Boet Inddragne realiseres for dettes Regning paa lovlig Maade ved Auction og skiftes til Arvingerne, hvorhos Citanterne have paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Appellens Omkostninger skadesløst, som om Sagen ei for deres Vedkommende havde været beneficeret.

Indstevnte har, skjøndt lovligt varslet, ei ladet møde, hvorfor Sagen, i Medfør af L. 1—4—30 cfr. Frd. 3 Juni 1796 § 2, bliver at paadømme i Overeensstemmelse med de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Den Kjøbecontract, om hvis Gyldighed der under Sagen tvistes, er oprettet den 23de og tinglæst den 24de Decbr. 1830, og er ved samme Boelsstedet Hjortholm paa Gjersløv Mark bestaaende af Ager og Engs Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr $1\frac{1}{6}$ Alb. tilligemed Besætning og Inventarium, en Kakkelovn saavelsom efter Udstederens Død alt hans Indbo overdraget til Ind-

skevnte for en Kjøbesum af 750 Rbd. foruden en aarlig Aftægt til Sælgeren og Kone og fri Begravelse til disse, hvorhos det blandt andet i Contracten er bestemt, at Kjøberen tiltræder Stedet, saasnart han har ægtet Sælgerens Stebdatter, at Contracten kan tilbagekaldes af Sælgeren, naar Kjøberen eller dennes Kone døer før ham, og at Skjødet efter Sælgerens Død skal udstedes til dennes Enke.

Deres Formening om, at denne Contract skulde være at betragte som en Nullitet, have Citanterne grundet deels paa Contractens formelle Beskaffenhed, deels paa dens materielle Indhold, der formeentligen viser, at den egentlig er at ansee som en mortis causa truffen Disposition, der følgeligen ei kan komme den Afdødes Livsarvinger til Præjudice. I førstnævnte Henseende have Citanterne erindret, at afdøde Jacob Pedersen Legene var uskrivkyndig, og at Bestemmelserne i L. 5—1—7 ei ere iagttagne, at han ligesaalidet har tilladt nogen Anden at underskrive Contracten paa sine Vegne som han selv har underskrevet den, at bemeldte Contracts Indhold ei er kommen til hans Kundskab eller af ham ratihaberet, og at han ikke ved dens Afslutning har været ved sin Forstands fulde Brug, eller raadig over sine egne Handlinger. Det maa imidlertid herved bemærkes, at Contracten er underskrevet af tvende Vitterligheds-vidner og at disse, mod hvis Troværdighed der ei findes at være fremkommen nogen grundet Erindring, edeligen have bekræftet, at Jacob Pedersen Legene i en utvungen Tilstand og paa en Tid, da han var ved sin Forstands fulde Brug, har, efterat Contracten var lydeligen oplæst for ham, ratihaberet dens Indhold og meddeelt sit Samtykke til, at hans Navn blev underskrevet. Der er saaledes ikke her begaaet nogen Overtrædelse af L. 5—1—7, der vil kunne vitiere Contractens Gyldighed, ligesaalidet som det, der under et senere optaget, her for Retten fremlagt, Tingsvidne er forklaret om hans Hustrues

Opførsel mod ham involveres, at hun skulde have befunden sig i nogen ufri Tilstand ved Contractens Oprettelse. Hvad dernæst Contractens Indhold betræffer, da er det vel i denne Henseende af Citanterne releveret, at Kjøbesummen er forholdsmæssig lavt ansat, og at de tagne Bestemmelser om, at Kjøbet kunde fordres hævet af Sælgeren, dersom Kjøberen eller dennes Hustru maatte afgaae ved Døden før ham, vidne om, at Contracten er at ansee som en dispositio mortis causa, ligesom ogsaa den Omstændighed, at Stedet ei skal tiltrædes af Kjøberen, forinden denne har ægtet Sælgerens Steddatter, og at den hele stipulerede Aftægt efter Sælgerens Død gaaer over til hans Enke, formeentligen viser, at det har været Sælgerens Agt at begunstige sin Hustrue og dennes Datter paa sine Livsarvingers Bekostning. Men ligesom Contracten, forsaavidt dens Gyldighed her for Retten kommer under Paakjendelse, ingenlunde kan siges først at skulle træde i Kraft ved Udstederens Død, hvilket navnligen ikke kan udledes deraf, at den under visse Betingelser kunde af Sælgeren være paastaaet hævet, saaledes er det og med Føie af Underdommeren statueret, at hverken efter Kjøbesummens Størrelse eller hvad der iøvrigt i Contracten er fastsat kan med nogen Bestemthed sluttes, at den skulde være indgaaaet i noget svigagtigt Øiemed, ligesaalidet som dette kan med Sikkerhed udledes af hvad der under det senere optagne, her for Retten producerede, Tingsvidne er forklaret om de af den Afdøde i levende Live med Hensyn til den afsluttede Handel brugte Udladelser. Som Følge heraf og da den Omstændighed, at Sælgeren har forudseet, at det efter hans Død vilde være hans Kone, der vilde komme til at udstede Skjøde, naturligviis ei kan fritage hans Bo for at efterkomme den Forpligtelse, som i denne Henseende findes at paahvile samme, vil saaledes den indankede Decision være at stadfæste og Processens Omkostninger efter Omstændighederne

blive at ophæve, hvorhos det Procurator Hansen af Tersløse gaard, som beskikket Sagfører for Citanterne, tilkommende Salair, der skjønnes at kunne bestemmes til 3 Rbd. Sølv, bliver at udrede af det Offentlige.

Med Hensyn til Stempelpapirslovgivningen findes ingen Overtrædelse her for Retten begaaet og fra Procurator Hansens Side har Sagførelsen været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Skiftedecisionen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger ophæves, dog at Procurator Hansen af Tersløsegaard tillægges i Salair 3 Rbd. Sølv, der udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{750}{42}$ Handelshuset Jaques & Sohn i Hamborg ctr. Skibscapitain J. Johnsen.

(Prøvelse deels af en, af en Vexeltrassent, der sagsøgtes til Vexlens Indfrielse, fremsat exceptio actoris incompetentis, deels af den Indsigelse, at den omspurgte Vexel ikke var trukken af Trassenten [der var Skipper] paa egne, men derimod paa hans Rheders Vegne og som dennes Fuldmægtig.)

(Paadømt den 19de December 1842.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Handelshuset Jaques & Sohn i Hamborg, søge under nærværende Sag Indstevnte, Skibscapitain J. Johnsen, til at indfrie en af ham den 4de Juli sidstl., til Last J. J. Benedictsen her i Staden og i Faveur af Falk Brothers trasseret, af Benedictsen accepteret og af Falk Brothers til Citanterne endosseret, men de non solutione protesteret, Vexel, ved til Citanterne at betale dens paalydende Sum 631 Mk. Hb. Banco med Renter og Omkostninger ifølge Vexelret, efter den til Betalingstiden gjeldende Cours, samt denne Sags Omkostninger skadesløst.

Instevnte, der har paastaaet Frifindelse, har grundet denne Paastand deels paa, at Citanterne formeentligen skulde være actores incompetentes, efterdi den paastevnte Vexel efter det En-

dossement, hvorved den er overdragen til Citanterne, er forsynet med en af disse understreven Paategning, der i den fremkomne Oversættelse lyder saaledes: „Behag i Bank til T. A. Jaques," og hvilken Indstevnte vil have forstaaet som et Endossement, deels paa at Verlen ikke er trukken af Indstevnte paa egne Vegne eller for egen Regning, men alene i hans Egenskab af Skipper for Kjøbmand Benedictsen, altsaa qua Fuldmægtig for denne hans Rheder og for dennes Regning.

Da imidlertid Citanterne uimodsagt have avanceret, at den forommeldte Paategning blot er en ved den bestaaende Bankindretning i Hamborg foranlediget Antydning af, paa hvilket Folium i Banken Verlens Beløb, naar den blev betalt, skulde transmitteres, og at derfor Citanterne, bemeldte Paategning uagtet, ere vedblevne at være Eiere af Verlen, og, som saadanne, have ladet den protestere og have den ihænde, vil Indstevntes første Indsigelse ikke kunne komme i Betragtning; og maa det samme ligeledes statueres med Hensyn til den anden, efterdi det ikke af Verlen kan sees, at den er trukken for nogen Andens Regning end Indstevntes, og det mod Citanternes Benegtelse ligesaalidet er godtgjort, at de blot ere Fuldmægtige for Falk Brothers, som at de have kjendt Indstevntes Forhold til Skibet og afdøde Benedictsen og paa Grund heraf havde Anledning til at antage Verlen for trukken for Sidstnævntes Regning.

I Henhold til det saaledes Anførte, og da Indstevnte ikke iøvrigt har gjort Erindring imod Citantens Paastand, vil denne i det Hele være at tage til Følge.

Det til Sagen hørende stemplede Papir er rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Skibscapitain J. Johnsen, bør indfrie den paastevnte, af ham den 4de Juli sidstleden til Last J. J. Benedictsen her i Staden og i Faveur af Falk Brothers trasserede,

af Benedictsen accepterede og af Falk Brothers til Citanterne, Handelshuset Jaques & Sohn i Hamborg, endosserede, men de non solutione protesterede Vexel, ved til Citanterne at betale dens paalydende Sum, 631 Mk. Hb. Banco, med Renter og Omkostninger ifølge Vexelret efter den til Betalingstiden gjeldende Cours, samt denne Sags Omkostninger skadesløst.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{782}{42}$ Lottvadvocat Damkjer Actor ctr. de Tiltalte. Skomagersvendene Carl Johan Calberg og Peder Johansen Kolle.

(Straf af Fængsel paa Vand og Brød for Ulydighed og Opsætsighed mod Politiet.)

(Paadømt den 20de December 1812.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants inden Saxkjøbing Kjøbstads Extraret den 27de September d. A. (1812) paakjendte, Sag ere de Tiltalte, Skomagersvendene Carl Johan Calberg og Peder Johansen Kolle, tilligemed nogle flere Personer, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, actionerede for deres afvigte Fastelavnsmandag, den 7de Februar, udviste Forhold, og Tiltalte Calberg navnligen for at have forgrebet sig paa Politiets Betjente.

Det er i saa Henseende ved de nævnte Tiltaltes egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de afgivne Vidneforklaringer, godtgjort, at de Begge, uagtet det var dem betydet, at Politimesteren ikke vilde tilstede endeel af Byens Haandværkssvende paa Gaderne at anstille nogle saakaldte Fastelavnsløier, desuagtet i Forening med Flere i Forklædninger ere dragne ud i Byen, ligesom de endvidere, skjøndt det af Politibetjentene

gjentagne Gange blev dem paalagt at følge med til Politimesteren, negtede at efterkomme det dem givne Tilhold, idet Calberg derhos søgte at rive sig løs fra den Politibetjent, som vilde anholde ham.

For dette deres Forhold ere de Tiltalte, som ikke forhen befindes straffede, ved den indankede Dom, ifølge Lovgivningens Analogi, hver især, ansete med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og da denne Straffegrad skjønnes passende og bemeldte Doms Bestemmelser med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder det Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salair, ligeledes bifaldes, vil samme, saavidt paaanket er, være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Lottoadvocat Damkjer og Kammerraad Nyegaard, ville de Tiltalte in solidum have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten har ikke været forbunden med ulovligt Ophold. Den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør, saavidt paaanket er, ved Magt at staade.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Lottoadvocat Damkjer og Kammerraad, Procurator Nyegaard, betale de Tiltalte, Skomagersvendene Carl Johan Calberg og Peder Johansen Kolle, in solidum, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{1}{4}\frac{0}{2}$ Cancelliraad, Procurator Delbanco Actor ctr. de Tiltalte, Gaardmand Hans Pedersen Piil og Hustru, Mette Cathrine Pedersdatter, af Steensby.

(Efterat Frd. 11te April 1840 § 46 har hævet Lovens 6—1—9 til 13, antages det i sidstnævnte Lovsteder omhandlede Forhold „at bruge overtroiske Kunster" ikkun strafbart, naar dermed har været forbundet et, til Krænkelsen af Andres Formuesrettigheder sigtende, Bedrageri.)

(Paadømt den 27de December 1842.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants inden Vordingborg nordre Birks Extraret den 28de September sidstl. paakjendte Sag er det ved de af de Tiltalte, Gaardmand Hans Pedersen Piil og Hustru, Mette Cathrine Pedersdatter, af Steensby, afgivne Tilstaaelser, i Forbindelse med de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger, beviist, at de, da de den 6te April sidstl. savnede tvende Fruentimmerliin og tillige tidligere have mistet et Bæderskind, have, i den Hensigt at opdage Ophavsmanden til de saaledes formeentligen begaaede Tyverier, efter Forslag af Mette Cathrine Pedersdatter, i Overværelse af deres Tjenestefolk, og blandt disse den 15 Aar gamle Dreng Jens Pedersen, ladet, som de kalde det, Soldet gaae, hvilket bestod i, at der paa et Sold blev lagt en Psalmebog og et arvet Sølvbæger, samt i Soldstimlen indstukket Spidsen af en Sax, i hvis Øine Tô og To af de Tilstedeværende bare Soldet, hvorved der blev nævnt forskjellige Personers Navne, idet den, ved hvis Navns Nævnelse Soldet dreiede sig, skulde antages for den Skyldige. Da derefter flere Navne vare fremsagte, uden at Soldet bevægede sig, men dette var Tilfældet, da Jens Pedersens og en tredie Mands Navne bleve nævnte, uden at det imidlertid er oplyst, at nogen af de Tiltalte eller de andre Tilstedeværende har forsætligen bragt Soldet i Bevægelse, afgav bemeldte Jens Pedersen, idet tillige hans Husbond trængte stærkt ind paa

ham og tilligemed Madmoderen successive desangaaende fremsatte flere Spørgsmaal til ham, Tilstaaelse om, at han havde stjaalet de nævnte tvende Liin, og Maaden, hvorpaa dette var skeet, samt at han var vidende om, at hiin tredie Mand havde stjaalet Vædderskindet, og at denne havde lovet og tildeels givet ham 3 Mk. for at tie dermed, hvilken Tilstaaelse han, da han den paafølgende Dag, efter Anmeldelse fra Tiltalte Piil til Underdommeren, blev stillet for Forhør, i det Væsentlige gjentog, hvorefter han blev belagt med Arrest; men, efterat han den anden Forhørsdag, den 11te s. M., var bleven confronteret med den omhandlede tredie Mand, der paa det Bestemteste benegtede det ham paasigtede Forhold i Henseende til Vædderskindet, erklærede han, hvad han ogsaa senere under Sagen stadigen vedblev, at hans tidligere Forklaringer vare usande, og at baade han og den tredie Mand vare aldeles uskyldige i de formeentlige Tyverier, idet han paastod at være fra Begyndelsen af formaaet til at afgive Tilstaaelsen ved den omhandlede, af de Tiltalte mod ham brugte, Fremfærd og navnligen ved den med Solvet brugte Fremgang, ligesom det og er at mærke, at de efter Angivende stjaalne Gjenstande ikke ere komne tilstede under Sagen, eller ydérligere Oplysning fremkommen om, hvor de ere afblevne. Efterat Jens Pedersen derpaa var i første Instants actioneret under nærværende Sag, i Forbindelse med de Tiltalte, som sigtet for Tyveri, blev han ved Underretsdommen frifunden for Actors Tiltale, dog saaledes, at det paalagdes ham in solidum med de andre under Sagen tiltalte Personer at udrede Actionens Omkostninger.

Ved Underretsdommen ere de Tiltalte ansete efter Frd. 11te April 1840 § 46 for det ovenomhandlede, af dem udviste Forhold, men Overretten skjønner ikke, at dette kan henføres under bemeldte §, der alene har Hensyn til det Bedrageri, som har været rettet paa at krænke en Andens Formuesrettigheder,

hvilket navnligt fremgaaer deraf, at Paragraphen forudsætter et Pengetab som Følge af de Forseelser, den omtaler, og da de Tiltaltes Forhold med at anvende overtroiske Kunster ikke, efterat L. 6—1—10 og 13 ere blevne ophævede ved den oftnævnte § i Frd. 11te April 1840, i og for sig kan medføre Straf, ville de være at frifinde for Actors Tiltale.

Derimod findes der efter Omstændighederne tilstrækkelig Anledning til at paalægge de Tiltalte Udredelsen af Actionens Omkostninger, i hvilken Henseende den paaankede Doms Bestemmelser, navnligt forsaavidt de vedkommende Sagførere tilkjendte Salairer betræffer, bifaldes.

Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Cancelliraad Delbanco og d'Auchamp, ville være at tillægge i Salair hver 5 Rbd. Sølv, der blive at udrede af de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een.

Sagens Behandling i første Instants, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter, forsaavidt denne hører under Overrettens Bedømmelse, har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Gaardmand Hans Pedersen Piil og Hustru Mette Cathrine Pedersdatter af Steensbye, bør for Actors Tiltale fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne, Cancelliraad Delbanco og d'Auchamp, betale de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

I de af os meddeelte Sager er fremdeles afsagt

Høiesteretsdomme:

Den 2den September 1842, i Sagen, Secretair Stahlfest Actor ctr. Arrestanten Carl Frederik Sand (see 4de Aarg. Nr. 10 pag. 154—157) hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Carl Frederik Sand bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 3 Aar. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands Over samt Hof og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Liebenberg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sølv.*)

Den 6te September 1842, i Sagen, Procurator Christensen Actor ctr. Arrestanten Hans Jensen Wibye (see 4de Aarg. Nr. 9 ab initio til pag. 2), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 3die October 1842, i Sagen, Procurator d'Anchamp Actor ctr. Arrestanten Christian Høisager eller Christian Nielsen Høisager (see 4de Aarg. Nr. 10 pag. 157—159) hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Christian Høisager eller Christian Nielsen Høisager bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands Over samt Hof og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sølv.

(Fortsættes.)

*) Af denne nye Domsconclusion kan sluttes at Høiesteret af en eller anden Grund ikke var ganske enig med Præmisserne til Hof og Stadsretsdommen.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 21.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 8de Februar 1843.

Sagen $\frac{282}{42}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte Bogtrykker Heinrich Gotlob Brill.

(Spørgsmaal om Anvendelsen af Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 16 og 26.)

(Paadømt den 27de December 1842.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende, ifølge det Kongelige danske Cancellies Ordre mod Tiltalte, Bogtrykker Heinrich Gotlob Brill, for Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 16 og 26 anlagte, Sag, ved egen Tilstaaelse i Forbindelse med de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger tilstrækkeligt godtgjort, at han i sit Officin har ladet trykke en, under Sagen fremlagt, Bekjendtgjørelse til „Corsarens“ Læsere af følgende Indhold: „Corsaren skulde hilse fra Justitsraad Reiersen og sige, at Publicum kunde have synderlig godt af at blive narret April idag. Derfor kommer der idag hverken det ene eller det andet halve Nr., men desto mere kan der med alle gode Aanders Bistand komme den 4de,“ og senere ladet denne Bekjendtgjørelse afleveret til Omdeling, uden enten at anføre, hos hvem den er bleven trykt eller forinden Omdelingen at indsende noget Exemplar af samme til Gjennemsyn af Politiet. Da saadan for det ovennævnte Blads Læsere bestemte Kundgjørelse maa med

Hensyn til dens Trykning og Fordeling være de samme Lovbestemmelser undergiven, der gjelde for selve Bladets Trykning og Omdeling, uden at dens mindre Omfang eller formeentlig uskyldige Indhold vil kunne tjene til Undskyldning for Tilsidesættelsen af de lovbefalede Formers Jagttagelse, er det heraf en Følge, at Tiltalte, for den af ham begaaede Overtrædelse af de ovenciterede §§ i Trykkefrihedsanordningen, maa blive at ansee med de herfor bestemte Mulcter af respective 200 og 100 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, ligesom han og vil have at udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Procuratorerne Borup og Christensen, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Bogtrykker Heinrich Gotlob Brill bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 300 Rbd. Sølv samt betale alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salarium til Procuratorerne Borup og Christensen, til enhver især, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

I ovenstaaende, i sin Tid i forskjellige offentlige Blade meget omtalte, og nu til Høiesteret indankede, Sag, turde det maaskee ikke være uden Interesse for vore Læsere at erfare, hvad der fra Defensionens Side var anført imod det i Dommen statuerede Resultat. — Vi meddele derfor herved Defensors saalydende Indlæg:

Naar Bogtrykker Brill under nærværende Sag af Actor paastaaes anseet med Straf efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 16 og 26, saa forholder det sig vel rigtigt, at han ikke har paatrykt sit Navn den Underretning til „Corsarens“ Abonnenter, som udgjør corpus delicti i Sagen, og at han har undladt at tilstille Justitsraad Reiersen et Exemplar af samme til Gjennemsyn; men ikke destomindre troer jeg at turde forvente, at den ærede Ret, ved at kaste et Blik paa denne Annonce, vil komme til det Resultat, at Tiltalte ingenlunde herved har overtraadt Bestemmelserne i de citerede Paragrapher, idet nemlig begge disse udtrykkelig kun omtale og angaae „Skrivter og Aviser, Journaler og periodiske Blade“, og ligesaalidet som hiin trykte Annonce kan henføres under sidstnævnte Categori, ligesaalidet troer jeg, at den kan henføres under Benævnelsen „Skrivt“. Ligesom nemlig den almindelige Sprogbrug utvivlsomt ikke udstrækker denne Benævnelse til Alt, hvad der er skrevet eller trykt, men i alt Fald hertil fordrer noget Andet og Mere, end en aldeles uvigtig Underretning paa fire Linier til en bestemt Kreds af Personer, saaledes formenes ogsaa de to Paragrapher i Trykkefrihedsanordningen, som skulle være overtraadte af Tiltalte, ikke at indeholde Noget, der kunde give Anledning til at lægge nogen anden Betydning ind i hiint Udtryk sammesteds, end den vulgaire, men deres Indhold og Sagens Natur synes snarere paa det Bestemteste at vise, at den almindelige Sprogbrug ingenlunde her er forladt. Paragraph 16 indeholder saaledes, at Enhver, som lader trykke noget „Skrivt“, skal paa „Titelbladet“ nævne sig som Forfatter; men den Forudsætning, at Skrivtet har et Titelblad, viser dog aabenbart, at der kun er tænkt paa trykte Gjenstande af et større Omfang, og det Samme synes ogsaa tydeligt at fremgaae af Distinctionen i 26de § mellem Aviser, Journaler og periodiske Blade og Skrivter under 24 Ark, som aldeles

ingen Betydning vilde have, dersom „Skrivt“ skulde forstaaes ved alt Trykt. Og efter Sagens Natur synes det fornuftigviis heller ikke at kunne have været Lovgiverens Mening, at Alt, hvad der blev trykt hos en Bogtrykker, skulde forsynes med hans Navn og indsendes til Politimesteren. Ellers maatte dette jo ogsaa gjælde Visitkort, Adressekort, Comoedieplacater, Auctionscataloger, trykte Circulairer og mangfoldige andre Gjenstande af samme Slags, som paa Grund af deres tilsigtede betydelige Udbredelse trykkes, istedetfor at omdeles skrevne. Men saavist som Anordningen ikke kan have villet gjøre en saadan, med sin hele Tendents saa lidet stemmende, Indskrænkning i Pressens Benyttelse, og saavist som den ikke kan have villet paabyrde Landets Politimestre et saa unyttigt Arbeide, ligesaavist synes Lovgiveren med Flid ikkun at have gjort „Skrivter“ til Gjenstand for hine Paragraphers Bestemmelser, og ikke alle trykte Sager, og ligesaavist formenes Tiltalte in casu ikke at have overtraadt Lovgivningens Bud. Endelig skal jeg tillade mig, uagtet Actors Benegtelse, at inhærere den Paastand som notorisk, at det i en uafbrudt Række af Aar har været Skik og Brug ikke at tilstille Politimesteren, og navnlig Justitsraad Reiersen, trykte Annoncer af ligegyldigt Indhold, hvilken Sædvane, som i saa lang Tid upaatalt, bestyrker Rigtigheden af den ovenforsvarede Forstaaelse af de omspurgte Paragrapher; og Indsendelsen af denne Annonce af Justitsraad Reiersen til Politidirecteuren og det Kongelige danske Cancelli synes saa meget mere mærkelig, som jeg ikke kan andet end antage, at enhver anden Politimester vilde blive synderlig forbauset, om han end ikke vilde antage, at man vilde drive en upassende Spøg med ham, om Bogtrykkerne indsendte Comoedieplacater og Adressekort og lignende Gjenstande, hvormed nærværende Annonce maa sættes i Classe, til hans Gjennemsyn.

Da saaledes §§. 16 og 26 i Frd. 27de Septbr. 1799 hverken efter Sagens Natur eller deres udtrykkelige Indhold formenes at sigte til saadanne trykte Sager, som den i nærværende Sag den ærede Ret forelagte, skal jeg tillade mig at paastaae, at Tiltalte frifindes for Actors Tiltale i denne Sag, og at det Offentlige paalægges at udrede Actionens Omkostninger, og saaledes og med Paastand om Salair indlades herved Sagen.

Sagen AS. $\frac{874}{41}$ Kæmner Ovesen af Storeheddinge ctr. Avlsbruger Christen Andersen af Renge.

(Spørgsmaal, om og hvorvidt der kunde antages at paahvile en Indstevnt Forpligtelse til at tilsvare en Kjøbstads Kæmnerkasse en paastaaet Afgivt af forskjellige til bemeldte Kjøbstad formeentlig henhørende Jorder).

(Paadømt den 2den Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Det Spørgsmaal, der under nærværende i første Instants af Citanten, Kæmner Ovesen, mod Indstevnte, Avlsbruger Christen Andersen af Renge ved Storeheddinge Byting anlagte Sag, er undergivet Rettens Paakjendelse, er, om og hvorvidt Indstevnte kan være pligtig, til bemeldte Kjøbstads Kæmnerkasse at svare Afgivt af nogle ham tilhørende Jorder, der ere antagne at henhøre til Storeheddinges Kjøbstadjorder, og hvoraf Citanten ved Underretten har paastaaet ham tilpligtet at betale Kæmnerkassen i Afgivt for Aarene 1835—39 i Alt 32 Rbd. 1 Mk. 8 ß. S. og T. foruden Renter af 18 Rbd. 4 Mk. 6 ß. fra Dato af en tidligere angaaende det sidstnævnte Beløb, som udgjør den formeentligen resterende Afgivt for de

3de første Aar, til vedkommende Forligelsescommission indgiven Klage af 7de Febr. 1839, indtil Betaling skeer, ligesom han derhos paastod Indstevnte idømt Omkostningerne, saavel paa det tidligere Søgsmaal, der, efter at være afhængiggjort, igjen blev hævet, som paa den for det fulde Beløb senere anlagte Sag.

Efterat imidlertid denne Paastand var bleven forkastet ved den af den beskikkede Sættedommer, Kammeraad Dorph, under 30te Novbr. 1840 afsagte Dom, ved hvilken Indstevnte blev tillagt Frifindelse og Processens Omkostninger ophævedes, har nu Citanten ifølge Stevning af 28de Mai 1841 indanket Sagen her for Retten, idet han har paastaaet Underretsdommen forandret i Overeensstemmelse med hans i 1ste Instants nedlagte Paastand, og endvidere Indstevnte tilpligtet at betale Processens Omkostninger for Overretten; hvorimod den Indstevnte, der her for Retten er forundt fri Proces, har paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten paalagt at udrede Omkostningerne for Overretten efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, og derunder Salair til Indstevntes befalede Sagfører, Procurator Kraft.

Foreløbigen bliver at bemærke, at de under Sagen omhandlede Jorder maa, efter hvad under Proceduren i 1ste Instants har været in confesso, antages at bestaae af:

1) 6 Tdr. Land, som ere overdragne Indstevnte ved et af Smed Peder Jensen i Renge udstedt Skjøde, dat. den 1ste Juli 1810, og tinglæst den 12te Aug. 1811.

2) 1 Tde. 1½ Skp. Land, tilhørende Indstevnte ifølge Skjøde fra Høker Niels Olsen af Kbhvn. udstedt den 10de Juli 1813 og tinglæst den 9de Aug. næstefter.

3) 8 Tdr. 4 Skpr. Land, hvorpaa Indstevnte under 14de Juni 1810 er meddeelt Skjøde af Gaardmand Jens Frederik Thomasen af Sierslev, hvilket er tinglæst den 16de Juli s. A.

Der vil saaledes, ikke imod Indstevntes Protest, kunne tages noget Hensyn til hvad Citanten her for Retten, ikke blot udenfor men endog i Strid med tidligere Procedure, har anbragt, om, at de Jorder, af hvilke den ovennævnte Afgivt fordres, endvidere skulde indbefatte 2 Tdr. Land, som, af Uhrmager Niels Madsen Thaarup i Storeheddinge under 18de Decbr. 1814 ere tilskjødede Indstevnte, hvorimod dette Jordstykke maa betragtes som nærværende Sag uvedkommende.

Fremdeles maa det efter Parternes Procedure ansees givet, at de omquæstionerede Jorder ei ere udskiftede til Grundene eller Byggepladsene i Kjøbstaden, saa at her alene er Spørgsmaal om Afgivtspligt efter Frd. 18de Octbr. 1811 § 7, hvilken § tillader, at Kjøbstedjorder, der ei saaledes vare udskiftede til Grundene, men derimod overdragne en eller anden Indvaaner mod den Forpligtelse, at de ei kunde afhændes til Andre end Byens Borgere eller Indvaanere, maatte sælges til udenbyes Mænd til at bebygges eller beboes, imod at deraf svaredes de i Paragraphen bestemte Afgivter, deels aarligen og deels ved Forandring af Eier. Det maatte følgeligen, for at Indstevnte kunde ansees pligtig at svare den fordrede Afgivt, fra Citantens Side være godtgjort, at de Jorder, af hvilke denne Afgivt skulde erlægges, vare i det i bemeldte Lovbud forudsatte Tilfælde, at de, forinden saadant ved Frd. blev tilstedt under Iagttagelse af de i sammes § 7 foreskrevne Betingelser, ikke lovligen havde kunnet afhændes til udenbyes Mand, hvad enten nu denne Indskrænkning maatte være hjemlet i de specielle Adkomstdocumenter eller umiddelbart i selve Lovgivningen. Men ligesom de under Sagen fremlagte Adkomstbreve ikke indeholde Noget om, at en slig Indskrænkning paahvilede Jordernes Eier, saaledes var samme ved det allerhøieste Rescript af 25de April 1794 § 2, hvortil Frd. 18de Octbr. 1811

§ 7 maa antages at sigte til, kun paalagt Jorder af det omhandlede Slags, forsaavidt de ved Rescriptets Emanation eiedes af Borgere eller Indvaanere i Kjøbstaden, og at dette har været Tilfældet med de Jorder, hvorom her under Sagen er Spørgsmaal, skjønnes ikke af de fremkomne Oplysninger med Sikkerhed at kunne udledes.

Det maa i denne Henseende, hvad navnligen de ovenfor under Nr. 1 ommeldte Jorder angaaer, bemærkes, at det vel under Proceduren for Overretten maa antages oplyst, at et Areal af 3 Tdr. 6 Skp. Land, som udgjør den største Deel af disse Jorder, er til Indstevntes Hjemmelsmand, Smed Peder Jensen, overdraget af flere Indvaanere i Storeheddinge ved et af dem i Forening under 2den Octbr. 1809 udstedt og den 9de samme Maaned tinglæst Skjøde, men at selve dette Skjøde tillige udviser, at Sælgeren i sin Tid havde tilforhandlet sig hine 3 Tdr. 6 Skp. Land af udenbyes Boende, uden at det af Skjødet kan sees eller iøvrigt er oplyst, at dette Kjøb har fundet Sted, forend Rescriptet af 23de April 1794 udkom, og at saaledes Jorderne ved Rescriptets Emanation eiedes af udenbyes Mænd. De øvrige under bemeldte 6 Tdr. Land indbefattede 2 Skp. Land skal derimod Smeden Peder Jensen have erhvervet ved umiddelbar Overdragelse fra en anden udenbyes Boende, nemlig fra Møller Christen Mikkelsen, ligeledes af Renge, hvis Besiddelse igjen skal gaae længere tilbage end til Aaret 1794.

Betræffende dernæst det Indstevnte af Høker Niels Olsen af Kjøbenhavn tilskjødede Jordstykke paa 1 Tdr. 1½ Skp. Land, da eiede Sidstnævnte samme ifølge Skjøde af 28de Decbr. 1811 fra Andreas Hansen, hvis Hjemmel atter var et af Borger og Avlsbruger Peder Jensen i Storeheddinge under 16de Aug. 1783 udstedt og den 25de samme Maaned tinglæst Gavebrev. Hvor bemeldte Andreas Hansen havde Ophold paa den

Tid Gavebrevet blev udfærdiget, findes ikke deri anført, hvorimod Skjødet af 28de Decbr. 1811 sees af ham at være udstedt i Kjøbenhavn. Og om det end ifølge Bestemmelserne i Gavebrevet maa antages, at han ikke strax blev Eier af hiint Jordstykke, men først efter Giverens og dennes Hustrues Død, vil dog saadant være uden Indflydelse paa Sagens Udfald, da der ikke findes at være fremkommet noget tilstrækkeligt Beviis for, at denne Betingelse først er indtraadt, efterat Rescriptet af 1791 var emaneret; thi vel har Citanten til Legitimation herfor fremlagt en af Sognepræsten i Storeheddinge udstedt Attest, hvorefter der i Kjøbstadens Ministerialbog blandt Begravede for Aaret 1810 er antegnet: „Peder Jensens Enke i Storeheddinge, 82 Aar gammel"; men, ligesom bemeldte Afdøde og hendes afgangne Mand ikke i Attesten findes nærmere betegnede, og det navnligen ikke deri siges, at hun var Enke efter Borger og Avlsbruger Peder Jensen af Storeheddinge, saaledes er og hiin Betegnelses Ufuldstændighed i selve Attesten fremhævet, idet sammes Udsteder udtrykkeligen har gjort opmærksom paa, at der ikke i Ministerialbogen indeholdes nogen videre Tilførsel angaaende den paagjeldende Persons Navn eller andre oplysende Omstændigheder, hvorhos det og kan fortjene at bemærkes, at det end ikke under Sagen er givet, at den Peder Jensen, Borger og Avlsbruger i Storeheddinge, af hvem det ovennævnte Gavebrev er udstedt, i sin Tid er afgaaet ved Døden før sin Hustru, og saaledes ved sin Død har efterladt sig Enke.

Hvad endeligen de under Nr. 3 anførte 8 Tdr. 4 Skp. Land angaaer, der, som foran bemærket, ere overdragne Indstevnte af Gaardmand i Sierslev, Jens Frederik Thomasen, ved Skjøde af 14de Juni 1810, da havde denne derpaa erhvervet Skjøde af Brandinspecteur i Storeheddinge Peder Fich, i hvilket Skjøde, der er udstedt den 13de Jan. 1791 og tinglæst den

27de f. M., Kjøberen betegnes som boende i ommeldte Kjøbstad, hvorimod Skjødet af 1810 viser, at Thomasen ved dettes Udstedelse var Gaardmand i Siersløv, altsaa udenbyes Mand; men naar han fraflyttede Storeheddinge, og om han i Særdeleshed endnu havde Bopæl der, da Rescriptet af 25de April 1794 emanerede, er ikke fra Citantens Side tilstrækkeligen oplyst, og kan navnligen ei ansees godtgjort ved den af ham her for Retten producerede Attest, dateret 5te Decbr. f. A. og underskreven Jens Frederik Thomasen, hvorved Udstederen bevidner, at han først i Aaret 1807 flyttede fra Storeheddinge til Siersløv, efterdi Rigtigheden af denne Attest, som naturligviis ikke i og for sig kan tillægges nogen Beviiskraft, er modsagt af Indstevnte, der ei heller har villet erkjende, at sammes Udsteder og de her omhandlede Jorders foregaaende Eier, Jens Frederik Thomasen, ere een og samme Person.

Da Overretten allerede paa Grund af det Ovenanførte maa billige det i den paaankede Dom antagne Resultat, vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste, uden at det bliver fornødent at prøve de øvrige Grunde, som af Indstevnte ere paaberaabte til Styrke for den af ham paastaaede Frifindelse, hvorhos Omkostningerne her for Retten efter Omstændighederne blive at ophæve, dog at Citanten i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 § 42, vil have at udrede Salarium til Indstevntes beskikkede Sagfører, hvilket bestemmes til 20 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Kongens Kasses Ret bliver at forbeholde med Hensyn til at den af Citanten den 7de Febr. f. A. fremlagte Begravelses-Attest er udfærdiget paa ustemplet Papir. Iøvrigt er under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen her ved Retten begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at staae.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves, dog at Citanten, Kæmner Ovesen af Storeheddinge, betaler i Salarium til Procurator Kraft 20 Rbd. Sølv, der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til at den af Citanten den 7de Febr. f. A. fremlagte Begravelses-Attest er udfærdiget paa ustemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{483}{42}$ Apotheker Schmidt ctr. forhenværende Fuldmægtig F. Bertelsen.

(Pure Frifindelse tillagt en for formeentlige Injurier Indstevnt, i en Sag, hvis Udfald i 1ste Instants var gjort afhængig af Indstevntes Benegtelsesed. Den ved Frd. 10de Juli 1795 § 15 for beskikkede Forligelsescommissairer foreskrevne Eed antages ikke at have Hensyn til Attestationer angaaende gjensidige af Parterne ved deres Møde for Forligelsescommissionen brugte Injurier, navnlig ikke, naar herom Intet er tilført Protocollen.)

(Paadømt den 2den Januar 1842).

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Nakskov Kjøbsteds Politiret hertil indankede, Sag har forhenværende Fuldmægtig F. Bertelsen ved en til Politiretten indgiven Klage af 12te Octbr. 1841 ført Anke over, at Apotheker Schmidt under et Møde for bemeldte Kjøbstads Forligelsescommission den 6te s. M. skal have sigtet ham for, at han brugte Kjeltringestreger, samt havde opbevaaret Penge paa en ulovlig Maade, og ved den af den beskikkede Sættedommer, Cancelliraad, By- og Herredsskriver Oest den 9de Mai f. A. i Sagen afsagte Dom er dennes Udfald gjort afhængigt af den Indklagedes Ed, idet der nemlig, saafremt Apotheker Schmidt edeligen bekræfter, at han ved hiint Møde ikke har brugt de ommeldte Yttringer, er tillagt ham Frifindelse og Omkostningerne hævede, hvorimod han i Mangel af saadan Eds Aflæggelse er tilpligtet at bøde 25 Rbd. Sølv til Byens Fattigkasse samt at betale Klageren

Sagens Omkostninger skadesløst, ligesom ogsaa i sidstnævnte Tilfælde de paaklagede Udladelser ere mortificerede.

Denne Dom har nu Apotheker Schmidt, ifølge Stevning af 24de Mai f. A., paaanket her for Retten, hvor han har paastaaet samme saaledes forandret, at han aldeles frifindes for Bertelsens Tiltale og hos denne tilkjendes Processens Omkostninger for begge Instantser, hvorimod Bertelsen, skjøndt lovligen varslet, ikke for Overretten har givet Møde, saa at Sagen bliver at paakjende efter den fremlagte Underretsact.

Til Styrke for, at Citanten ved Mødet for Forligelsescommissionen i Rakkestad, den 6te Octbr. 1841, har mod Indstevnte fremført de ovennævnte Beskyldninger, har denne i 1ste Instants paaberaabt sig, deels at saadant af Citanten selv skal være indrømmet ved den Erklæring, han til Protocollen har afgivet, da Sagen den 18de Octbr. 1841 første Gang foretoges ved Politiretten, og deels at Citantens senere Benegtelse formeentligen i alt Fald maa ansees afbeviist ved en af Forligelsescommissair J. A. Kisky den 6te f. M. meddeelt Attest, hvorved bevidnes, at Citanten, under Behandlingen af en mellem Parterne samme Dag ved oftnævnte Forligelsescommission foretagen Sag, havde om Indstevnte gjentagne Gange yttret, „at han brugte Kjeltringestreger og havde oppebaaret Penge paa ulovlig Maade“, i Forbindelse med en senere Erklæring fra bemeldte Kisky, dat. 15de Novbr. næstefter, hvilken gaaer ud paa, at nysnævnte Attest maatte betragtes som udstedt i Henhold til den af ham, overeensstemmende med Frd. 10de Juli 1795 § 13, i sin Tid aflagte Embeds-Eed.

Men at Citanten ved det, der fra hans Side findes tilført Protocollen den 18de Octbr. 1841, umiddelbart efterat Indstevnte for Politiretten havde nedlagt sin Paastand i Sagen, skulde have indrømmet, mod Indstevnte at have fremført de omhandlede Beskyldninger, kan efter Beskaffenheden af denne

Tilforsel ingenlunde antages, idet samme tvertimod udviser, at Citanten bemeldte Tægtedag endnu ikke har villet afgive nogen endelig Erklæring, hvilket navnligen fremgaaer deraf, at han udtrykkeligen begjerte Udsættelse for nærmere at overveie, hvad han ved den ovenmeldte Leilighed muligen kunde have sagt, ligesom han og ved Sagens næste Foretagelse den 25de s. M. bestemt modsagde Rigtigheden af hvad der i den fremlagte Attest fra Forligelsescommissair Kisky var anført, hvilken Benegtelse han senere under Sagen uforandret er vedbleven.

Heller ikke kan Indstevnte gives Medhold i, at den oftnævnte Attest skulde være at betragte som et i og for sig afgjørende Beviis for, at Citanten havde brugt de paaankede Udladelser, eller at denne Attest i alt [illegible] som afgiven under Embedsed, maatte tillægges samme Troværdighed, som eet lovfast Vidnes beedigede Udsagn; thi, foruden at den Eed, som de beskikkede Forligelsescommissairer, i Overeensstemmelse med § 15 i Frd. 10de Juli 1795, have at aflægge, ifølge sit Indhold ei kan antages at have Hensyn til Attestationer angaaende fornærmelige Yttringer, som Parterne ved deres Møde for Forligelsescommissionen maatte have brugt imod hinanden, navnligen forsaavidt Intet derom er blevet tilført Protocollen, kan det derhos, efter hvad under Sagen er anbragt, end ikke ansees givet, at den Samtale, hvorunder oftnævnte Yttringer skulle være faldne, har fundet Sted under selve Behandlingen af den ovenmeldte for Forligelsescommissionen paaklagede Sag, hvorimod det meget mere mellem Parterne er in confesso, at hiin Samtale forefaldt forinden den anden Forligelsescommissair, der tilligemed J. A. Kisky har underskrevet Henviisnings-Paategningen paa den indgivne Klage, og saaledes maa antages i Forening med Sidstnævnte at have foretaget Mæglingen i Sagen, var kommen tilstede i det Locale, hvor Forligelsescommissionen blev holdt.

Da den af Indstevnte paaberaabte, ubeedigede Attest, efter det Foranførte, ei kan tillægges nogen Beviiskraft, og der iøvrigt Intet under Sagen er fremkommet til Oplysning om, at Citanten ved den omhandlede Leilighed har mod Indstevnte fremført de af denne paaankede Beskyldninger, vil følgeligen Citanten, efter hans derom nedlagte Paastand, være ubetinget at frifinde, hvorhos Processens Omkostninger for begge Instantser skjønnes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen er ved Overretten det behørige stemplede Papir forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Apotheker Schmidt, bør for Indstevnte, forhenværende Fuldmægtig F. Bertelsen, hans Tiltale i denne Sag at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Høiesteretsdomme.

(Fortsat.)

Den 1ste November 1842, i Sagen, Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. Arrestanten Lauritz Christensen (see 4de Aarg. Nr. 13 & 14 pag. 207), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 3die November 1842, i Sagen, Justitsraad Grandjean ctr. Postforvalter Tillge*) (see 3die Aarg. Nr. 33 pag. 529 og Nr. 34 til pag. 540), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 9de November 1842, i Sagen, Kammerraad Proc. Nygaard Actor ctr. Tiltalte, Smed Anders Pedersen af

*) Cfr. Noten i dette Ugeskrivts 2den Aarg. Nr. 43 og 44 pag. 702 in fine.

Hjulbye (see 4de Aarg. Nr. 9 pag. 135—137), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 11te November 1842, i Sagen, Proc. Christensen Actor ctr. Arrestantinden Kirsten Frederiksdatter (see 4de Aarg. Nr. 13 & 14 pag. 214—216), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 14de November 1842, i Sagen, Proc. d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte Ole Olsen (see 4de Aarg. Nr. 11 & 12 pag. 176—177 og de til Dommen knyttede Bemærkninger pag. 177—178), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Ole Olsen bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar. I Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Etatsraad Salicath for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sølv.

Den 21de November 1842, i Sagen, Cancelliraad og Proc. Paykgl Actor ctr. de Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Corsaren" Cand. phil. Niels Peter Morthensen og Xylograph Flinch (see 3die Aarg. Nr. 56 pag. 893—902), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Andreas Christian Ferdinand Flinch bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. Candidatus philosophiæ Niels Peter Morthensen bør bøde 500 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, samt være den i den 20de § af Frd. 27de September 1799 bestemte Censur undergiven i 4 Aar. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Advocat Buntzen for Høiesteret betaler Tiltalte 30 Rbd Sølv.

Den 30te November 1842, i Sagen, Prøveproc. Lihme Actor ctr. Tiltalte Redacteur af Bladet „Corsaren"

Cand. phil. N. P. Morthensen (see 3die Aarg. Nr. 49 pag. 791—792), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.*)

Den 1ste December 1842, i Sagen, Proc. Hansen Actor ctr. Arrestanten Huusmand og Væver Lars Christensen (see 4de Aarg. Nr. 13 & 14 pag. 213—214), hvorved denne Rets Dom stadfæstes, dog saaledes, at Straffen bestemmes til 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Den 14de December 1842, i Sagen, Conferentsraad og Ridder C. H. Donner i Altona ctr. Apotheker Schmidt i Nakskov (see 1ste Aarg. Nr. 31 pag. 538—544), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rbd. Sølv.

(Fortsættes.)

*) Denne Høiesteretsdom er mærkelig, da den, saavidt vides, er den første og eneste efter Emanationen af Placaten 1ste November 1837, hvorved der, samtidig med Frifindelse, er bleven det Offentlige paalagt Actionens Omkostninger.

☞ Vi maae bede vore Subscribenter undskylde, at der forrige Onsdag, paa Grund af indtrufne Forhindringer, ikke udkom noget Nr. af dette Ugeskrivt. I Løbet af indeværende Quartal skal dette udeblevne Nr. imidlertid blive erstattet ved eet Dobbeltnummer meer end sædvanligt.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 22—23.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 22de Februar*) 1843.

Sagen 697/42 Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Adolph Heinrich Timrodt.

(En Arrestant, der sigtedes for til forskjellige Personer at have solgt falske Tallotterisedler, domfældt efter et af Omstændighederne sammensat Beviis.)

(Paadømt den 3die Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende Sag tilstrækkeligen beviist, at Arrestanten, Adolph Heinrich Timrodt, har været i Besiddelse af og til forskjellige Personer solgt 2de Tallotteri-Sedler, som efter de tilveiebragte Oplysninger maae antages at have været falske. Herom har imidlertid Arrestanten vedholdende benegtet at have været vidende, hvorimod hans Forklaring gaaer ud paa, at han, der tidligt om Formiddagen den 23de Aug. f. A. havde indfundet sig i Mad. Flinthongs Collections-Contoir paa Vesterbro for, ifølge hans Moders Anmodning, der at tage en Lotterisedel til hende, efterat han havde forladt Contoiret, fik Lyst til ogsaa at tage en Seddel til sig selv, men i Porten traf en, ham forøvrigt ubekjendt, Person, som med Bemærkning, at han nu ikke mere kunde komme ind paa Contoiret, fordi dette allerede var lukket, falbød ham nogle Lotterisedler, af hvilke

*) Ved en Feiltagelse er forrige Nr. af Juridisk Ugeskrivt dateret 8de istedetfor 15de Februar 1843.

Arrestanten da kjøbte nogle og afhændede senere 2de af disse, men tabte kort efter paa en Badetour de øvrige i Stranden.

Men ligesom denne, i sig selv lidet sandsynlige, Forklaring, der i det Væsentlige ei findes bestyrket ved noget Datum i Sagen, men meget mere i flere Punkter strider imod de fremkomne Oplysninger, og navnligen mod hvad der er oplyst angaaende den Pengetrang, hvori Arrestanten netop til den ommeldte Tid maa antages at have befundet sig, og som gik saa vidt, at han, som af ham vedgaaet, endog samme Dag af sin Moder laante 1 ß. til Skraatobak, saaledes skjønnes paa den anden Side samtlige de Oplysninger, hvortil den anstillede Undersøgelse har ledet, ikke at efterlade nogen Tvivl om, at Arrestanten, der just var tilstede i Collections-Contoiret paa en Tid, da, efter Fuldmægtig Peines beedigede Udsagn, en Mappe med nogle, for en Deel udfyldte, Blanquetter til Lotterisedler var henlagt i Contoiret paa et Bord, hvortil de, der kom i Contoiret, havde Adgang, har under sin Nærværelse sammesteds fundet Leilighed til at tilvende sig nogle saadanne Blanquetter, og siden deraf har solgt de 2de under Sagen tilstedekomne, efterat han paa samme havde tilføiet Register-Nummeret, Tallene og Indsatsen, samt endvidere forsynet Sedlerne med en Underskrivt, der maa antages at skulle betegne Collectricens Navn, hvorved in specie maa mærkes de af Vertshuusholder Petersen og Vilhelmine Koenig under Eed afgivne Forklaringer, hvoraf fremgaaer, at Arrestanten om Formiddagen den 23de Aug. sidstl. har i Petersens Kjelderleilighed været beskjæftiget med at skrive, idet han havde en Deel Lotterisedler liggende for sig paa Bordet, hvilket og tildeels er vedgaaet af Arrestanten, som dog ei har villet erkjende, at det var Blanquetter til Lotterisedler, han skrev paa, uden at han iøvrigt har kunnet afgive nogen fyldestgjørende Forklaring om, til hvad andet Brug det da var, han ved den omhandlede Leilighed be-

nyttede Pen og Blæk, medens paa den anden Side Wilhelmine Koenig endog udtrykkeligen har bevidnet, at hun saae ham udfylde nogle Blanquetter til Lottterisedler, samt at han, paa hendes Spørgsmaal, hvad det var, han skrev, ikkun svarede, „at det var Commerce", men desuagtet gjorde Forsøg paa, til hende at afhænde en af Sedlerne, da i det Samme Petersen kom til og, med den Yttring, at hun ikke skulde bedrages i hans Huus, forhindrede Handelen. Ogsaa have Bogtrykkersvend Sørensen og August Lemmerholdt, hvilken Sidste dog, som dømt for Tyveri, ei har kunnet eedfæstes, eenstemmigen forklaret, at Arrestanten den paafølgende Aften, under en Samtale i Petersens Kjelder, ligefrem vedgik, selv at have udfyldt Tallene paa de af ham solgte Lotterisedler, hvorhos og Petersen har udsagt, hvad ligeledes i det Væsentlige stemmer saavel med Sørensens Vidnesbyrd, som med Lemmerholdts Deposition, at Arrestanten, da der bemeldte Aften var Tale om, at han skulde have solgt falske Lotterisedler, og Lemmerholdt yttrede, at han ved at sælge deslige Sedler let kunde komme i Forlegenhed, i Anledning heraf udlod sig med, at han vilde see at faae saamange Penge tillaans, at han kunde indløse de Sedler, han havde solgt.

Ifølge alt det Foranførte maa Arrestanten, der efter fremlagt Døbeattest er 21 Aar gammel og, naar undtages, at han 2de Gange er straffet for at have sunget i Gaarde i den Hensigt, derved at tilvende sig Almisse, ikke iøvrigt findes forhen at have været Tiltale eller Straf undergiven, ansees overbeviist at have gjort sig skyldig i det ovennævnte, ham af Actor imputerede, Forhold, og vil desaarsag, som den, der har efterskrevet en Andens Navn, være at dømme efter Frd. 11te Apr. 1840 § 60, hvorimod ingen særskilt Straf bliver at tilkjende ham for at have tilvendt sig de omhandlede Blanquetter og deels afhændet, deels søgt at afhænde falske Lotterisedler; og skjønnes Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder paa-

sky̆lde at kunne bestemmes til 3 Aars Forbedringshuus-Arbeide, ligesom han og bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger, og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Ring, hvilket for hver af dem fastsættes til 5 Rbd. Sølv.

I Henseende til Erstatningen bliver Intet at paakjende, da Paastand om samme, forsaavidt derom kunde være Spørgsmaal, af de Vedkommende er frafalden.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Adolph Heinrich Timrodt bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 3 Aar samt udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salarium til Procuratorerne d'Auchamp og Ring 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{841}{42}$ Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Arrestanten Peder Christensen af Sandvangshuset.

(Anvendelse af en, efter Analogien af Lovens 6—6—22 og Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 14, 23 og 26 lempet, arbitrair Straf.)

(Paadømt den 7de Januar 1842.)

Dommen er saalydende:

Vel er der under nærværende, fra Artz og Skippinge Herredsting hertil indankede, Sag opstaaet nogen Formodning for, at Arrestanten, Peder Christensen af Sandvangshuset, har ombragt hans fraseparerede Hustru, Ane Margrethe Madsdatter, hvis Liig den 21de Juni sidstl. er funden i den saakaldte Duggemose paa Aunsøegaards Mark, men hvad der i denne Henseende er fremkommet imod Arrestanten, er dog ikke af saadan Beskaffenhed, at der imod hans vedholdende Benegtelse kan være Tale om at fælde ham skyldig.

Derimod maa Arrestanten ved hans den 28de Juli f. A. afgivne Tilstaaelse, der, i Henhold til L. 1—15—1, ei kan svækkes ved hans senere Fragaaelse, og det saa meget mindre, som dens Rigtighed er bestyrket ved de af Indsidderne Christen Pedersen og Anders Olsen, Gaardmand Anders Sorensen, Huusmand Hans Pedersen og Dreier Christian Andersen afgivne Forklaringer, ansees overført, med Yttring, at han var kjed af Ane Margrethe Madsdatter, at have tilbudt førnævnte Christen Pedersen 5 Rbd., naar denne vilde skille ham af med hende, hvorved Arrestanten dog ikke vil have givet Christen Pedersen nogen Anviisning til, hvorledes hun skulde bringes af Dage, men ganske have overladt dette til ham, ligesom ei heller nogen bestemt Aftale desangaaende blev truffet, eller den Paagjeldendes senere indtrufne Død kan antages derved fremvirket.

For det saaledes udviste Forhold vil Arrestanten, der er langt over criminel Lavalder, og som, foruden at være dømt for ulovligt Kroholð, er, ifølge ovenmeldte Herredstings Dom af 24de Aug. 1835, straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Dage for at have samtykket i, falskeligen at lade sig udlægge som Barnefader, være at ansee med en, efter Analogien af L. 6—6—22 og Frd. 4de Octbr. §§ 14, 23 og 26 lempet, arbitrair Straf, der efter Omstændighederne skjønnes passende at kunne bestemmes til Fæstningsarbeide i 6 Aar, i hvilken Henseende altsaa Underretsdommen, der har paalagt Arrestanten Straf af lige Arbeide i 12 Aar, vil være at forandre. Derimod bliver bemeldte Dom med Hensyn til Actionens Omkostninger, som Arrestanten retteligen er tilpligtet at udrede, og hvorunder Salarium til Defensor i 1ste Instants passende er ansat, at stadfæste; hvorhos Arrestanten endvidere vil have at tilsvare Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Lottoadvocat Damkjer og Cancelliraad, Procurator Delbanco, med 10 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instants har, ligesom Sagførelsen ved begge Retter, været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Peder Christensen af Sandvangshuset bør hensættes til Fæstningsarbeide i 6 Aar.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Lottoadvocat Damkjer og Cancelliraad, Procurator Delbanco, betaler Arrestanten 10 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 444/42 Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Arrestantinden Anne Dorthea Nielsdatter, Jensens Hustru, og de Tiltalte Nathan Jacob Eibeschütz og Peter Emil Hansen.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 41 cfr. § 1. Tvende Tiltalte efter Analogien af Frd. 15de April 1840 §§ 5 og 11, ansecte respective med 4 Gange 5 og 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.)

(Paadømt den 7de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestantinden Ane Dorthea Nielsdatter, Jensens Hustru, har under nærværende Sag forklaret, at hun omtrent ½ Aar efter hendes første Mands forhenværende Gartner Frants Johan Anthoni Thomsens, i Aaret 1819 eller 1820 indtrufne, Død modtog paa Samsøe i et tydsk Brev Efterretning om, at en betydelig Arv efter en i Bøhmen afdød Broder var tilfalden bemeldte hendes Mand, som i levende Live havde udladt sig med at han ventede en saadan, samt at hun derom henvendte sig saavel til Amtsprovst Henckel og Forpagter Neergaard, der

senere ere afgaaede ved Døden, som til Birkedommer Bay og Pastor Perckr, hvilke imidlertid begge have erklæret ikke at kunne mindes, at Arrestantinden har talt med dem desangaaende, men at der, skjøndt denne Arv var almindelig omtalt paa Samsøe, dog intet Skridt foretoges til at erholde samme, ligesom hun ei heller, efterat have forladt Samsøe i Aaret 1823 og taget Bopæl her i Staden, bekymrede sig videre om bemeldte Arv, forend hun i Slutningen af 1836, da Tanken om den oftnævnte Arv atter var opstaaet hos hende, formaaede Fourreer ved det kongelige Artillericorps Rasmussen, der paastaaer, at hun viste ham en Seddel, underskreven Danneskjold-Samsøe, der gik ud paa, at hun mod Qvittering kunde erholde Arven udbetalt, hvilket Arrestantinden imidlertid har benegtet — til paa et Stykke stemplet Papir af 4de Classe Nr. 4. for Aaret 1836, som hun leverede ham, at affatte et under Sagen fremkommet Document, saalydende: „For rigtig Modtagelse af efterstaaende Sum 60,000 Rbd., tredsindstyve Tusinde Rigsbankdaler, og Renten af bemeldte Sum for 13 Aar, som beløber sig til 26000, sex og tyve Tusinde Rigsbankdaler, som efterlevende Enke, Ane Dorthea Nielsdatter, tilkommer i Arv efter afdøde Mand, Johan Antoni Thomas Pillemark, herved ærbødigst qvitteres,“ hvorhos Rasmussen ligeledes efter Arrestantindens Anmodning underskrev Documentet med hendes Navn og med Amtsprovst Henckels og Forpagter Neergaards Navne, som hendes Lavværger, samt daterede det den 6te Januar 1837, hvilket Aar hun foregav at det først skulde benyttes. Som hendes Motiv hertil har Arrestantinden angivet, at hun ansaae et saadant Document for tjenligt til ved en eller anden passende Leilighed at forevise, for derved at tillægge Fortællingen om Arven større Sandsynlighed og aabne Veien for Bedrageri, og har hun tillige vedgaaet, at hun, ved i Anledning af sit Arveanliggende at henvende sig til senere afdøde Kjøbmand

Fuglede i Kjøge samt til Justitsraad, Birkedommer Frederiksen og Landvæsenscommissair Procurator Knudsen, tillige har forevüst dem bemeldte Document, der ogsaa sees at have medfulgt et af Sidstnævnte for Arrestantinden til Departementet for de udenlandske Anliggender i Aaret 1838 indgivet Andragende, om at der fra Bøhmen maatte indhentes Oplysninger om Arven, hvilket og skete uden at lede til noget Resultat, hvorhos Arrestantinden endvidere har ladet det vedlægge en under 16de December f. A. til Hs. Maj. Kongen indgiven Ansøgning om en yderligere Undersøgelse, hvilket Andragende derefter har foranlediget nærværende Sag.

Arrestantinden er fremdeles overbeviist at have for 4 eller 5 Aar siden foreviist Gaardmand Jacob Sørensen i Herfølge ofitmeldte Document, for at give sin Fortælling om Arven, som hun ventede, større Sandsynlighed og derved formaae ham til et Pengelaan, hvilket dog ikke lykkedes, ligesom det endeligen er oplyst, at hun, ved omtrent paa samme Tid at fortælle nuværende Gaardmand i Aversie, Peder Olsen, som dengang tjente i Corporalsfroen, at hun vilde faae en Arv fra Bøhmen paa 64000 Rbd., og at Beviserne for samme allerede vare paa Reisen hertil, — uden at han dog mindes, hvorvidt hun, som hun har angivet, tillige viste ham Documentet af 6te Jan. 1837. — samt ved, efter Peder Olsens Udsigende, som Arrestantinden har erklæret ikke at turde modsige Rigtigheden af, under 11te Novbr. 1837 at lade oprette et under Sagen fremkommet Document, hvori hun testamenterer ham 4000 Rbd. og ved under 1ste Januar 1838 at meddele ham et formeligt Gavebrev paa 4000 Rbd., som skulde udbetales ham, naar hun erholdt Arven, har formaaet ham til under sidstmeldte Dato at udstede en Forskrivning, hvorved han forbandt sig til at betale hende 12 Rbd. maanedlig indtil hun erholdt Arven udbetalt, dog under Forudsætning af at denne Udbetaling skete inden 2

Aar fra Forskrivningens Dato, og mod at de Summer han til den Tid maatte have betalt hende, strax skulde tilbagebetales ham. Ifølge denne Forskrivning modtog Arrestantinden ogsaa fra Peder Olsen det stipulerede Beløb for de første 6 Maaneder, men da han derefter ikke længer var istand til at betale, henvendte Arrestantinden sig i denne Anledning til Procurator Knudsen, som, efterat have under 27de August 1838 erhvervet Dom over Peder Olsen formaaede ham under en, den 21de Septbr. 1839 afholdt, Fogedforretning, ved Trudsel med personlig Arrest til at indgaae et Forlig, hvorefter Fordringens Restbeløb skulde afgjøres med 37 Rbd., som Peder Olsen ogsaa successive betalte, men hvoraf Arrestantinden, der imidlertid var bleven gift med Marschandiser Jensen, ikkun har erholdt 30 Rbd., idet Procurator Knudsen beholdt Resten for sin Ulejlighed og havte Omkostninger.

For sit ovenanførte bedragelige Forhold vil Arrestantinden, der ifølge fremlagt Daabsattest er født den 11te April 1798 og ei befindes forhen tiltalt eller straffet, være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 41 cfr. § 1, og findes hendes Straf efter Omstændighederne og med særdeles Hensyn til at hendes Udsagn, angaaende den paa Samsøe modtagne Underretning om en hendes afdøde Mand i Bøhmen tilfalden Arv, findes bestyrket ved den af bemeldte hendes Mands Datter, Enken Ane Sophie Buck, under Sagen afgivne Forklaring, at kunne bestemmes til 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Derhos vil Arrestantinden have at erstatte Gaardmand Peder Olsen, foruden de ovennævnte af denne, efter Forskrivningen af 1ste Januar 1838 og det i Anledning heraf indgaaede Forlig, erlagte 129 Rbd., endvidere det halve Beløb af Stempelpapiret til fornævnte Forskrivning og Gavebrevet af s. D. med 14 Rbd. 32 ß. Sølv, samt Salairet til Procurator Nyholm for disse Documenters Affattelse med 5 Rbd. 2 Mk., hvilke

Omkostninger Peder Olsen ligeledes i sin Tid har maattet udrede, eller i Alt 134 Rbd. S. og T. og 14 Rbd. 32 ß. Sølv.

Hvad dernæst betræffer Tiltalte Nathan Jacob Eibeschütz, da er det ved den af ham, først efter gjentagne Benegtelser og efterat han var bleven belagt med personlig Arrest, afgivne Tilstaaelse, hvis Rigtighed bestyrkes ved Sagens øvrige Omstændigheder, oplyst, at han, der for Arrestantinden havde concipereret den forommeldte Ansøgning af 16de Decbr. f. A., har, da han, som han til sin Undskyldning har anført, ikke ønskede at have Noget med Arrestantindens Affairer at bestille og helst vilde være udenfor den Sag og Undersøgelse, som han formodede kunde blive paabegyndt i Anledning af bemeldte Ansøgning, ikke blot formaaet sin Skriver, Tiltalte Peter Emil Hansen, da denne, der havde reenskrevet samme, forstegang var bleven tilsagt til Møde i Criminelkammeret under nærværende Sag og han formodede at det var i Anledning af Ansøgningen, til for Retten at udgive sig som Concipist af oftmeldte Ansøgning, men ogsaa, efterat være underrettet om at dette var skeet, har anmodet ham om at formaae Arrestantinden til for Retten at afgive en lignende urigtig Forklaring, der kunde stemme med hans, ligesom han og senere har paalagt Arrestantinden, da hun efter Tilsigelse fra Hansen, som ikke havde truffet hende hjemme, indfandt sig paa hans Bopæl, at forklare for Retten, at Hansen var Concipist eller havde skrevet Ansøgningen, og ikke at nævne ham (Eibeschütz), da saadant ikke vedkom Retten, hvilket Paalæg Arrestantinden ogsaa har efterkommet. For dette sit Forhold vil Tiltalte, der forsaavidt han endvidere er actioneret for selv at have afgivet usand Forklaring for Retten, ikke skjønnes at kunne drages til Ansvar, naar hensees til, at han som Inqvisit har afgivet samme, være at ansee i Analogi af Frd. 15de April 1840 § 11 cfr. § 5 og findes hans Straf, med særdeles Hensyn til, at han, der er 37 Aar gam-

mel, men ei befindes forhen tiltalt eller straffet, har i Aaret 1833 underkastet sig den juridiske Examen for Ustuderede, at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Hvad endelig Tiltalte Peter Emil Hansen angaaer, der er 19 Aar gammel og ei heller findes forhen actioneret eller straffet, da vil han, der er overbeviist at have saavel selv for Retten urigtigen udgivet sig for Concipist af den foranførte Ansøgning, som medvirket til at Arrestantinden ligeledes for Retten har afgivet en med hans Udsagn i saa Henseende overeensstemmende urigtig Forklaring, i Analogi af fornævnte Frd.'s § 5 og 11 være at ansee med Straf, der findes efter Omstændighederne at kunne fastsættes til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Samtlige af Actionen flydende Omkostninger ville Arrestantinden, for sit Vedkommende, og de Tiltalte, in solidum for deres Vedkommende, have at udrede, og derunder i Salair til Actor, Lottoadvocat Damkjer, og Defensor, Secretair og Procurator Schønberg, 10 Rbd. til hver; hvoraf Halvdelen bør betales af Arrestantinden og den anden Halvdeel af de Tiltalte in solidum.

Sagens Behandling, forsaavidt den ifølge Rescript af 12te Juni 1807 henhører under denne Rets Paakjendelse, har, saavidtsom den befalede Sagførelse, været lovlig.

Kongens Kasses Ret bliver at forbeholde med Hensyn til at den forommeldte testamentariske Disposition af 11te Novbr. 1837 er affattet paa ustemplet Papir.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Anne Dorthea Nielsdatter samt de Tiltalte Nathan Jacob Eibeschütz og Peter Emil Hansen bør hensættes

i Fængsel paa Band og Brød, den Første i 6 Gange 5 Dage, den Anden i 4 Gange 5 og den Sidste i 2 Gange 5 Dage.

I Erstatning til Gaardmand Peder Olsen af Averste betaler Arrestantinden 131 Rbd. 32 ß. S. og T. og 14 Rbd. 32 ß. Sølv.

De af Actionen flydende Omkostninger betaler Arrestantinden for sit Vedkommende og de Tiltalte in solidum for deres Vedkommende, samt derunder i Salair til Actor, Lottoadvocat Damkjer, og til Defensor, Secretair og Procurator Schønberg, 10 Rbd. Sølv til hver, hvoraf Halvdelen udredes af Arrestantinden og den anden Halvdeel af de Tiltalte in solidum.

Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til at den forommeldte testamentariske Disposition af 11te Novbr. 1837 er affattet paa ustemplet Papir.

Sagen $\frac{850}{42}$ Procurator Christensen Actor ctr. Arrestantinden Birthe Nielsdatter.

(En henimod 14 Aar gammel Arrestantinde, efter Analogien in specie af Frd. 26de Marts 1841 § 12, anseet med 3 Aars Forbedringshuusarbeide for attenteret Giftmord.)

(Paadømt den 7de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants inden Stevns og Faxøe Herreders Extraret af Underdommeren med tiltagne Meddomsmænd paakjendte, Sag, actioneres Arrestantinden Birthe Nielsdatter for attenteret Mord. Efter den Forklaring, Arrestantinden, der er døbt den 9de Marts 1828 og efterat være confirmeret den 3die April sidstl., den paafølgende Dag kom i Tjeneste hos Huusmand Hans Andersen i Klippinge, for som

Barnepige at passe et ¾ Aars gammelt Barn, har afgivet, blev hun, efterat have været i Tjeneste i en 14 Dages Tid, kjed af at være Barnepige, og da en af hendes Bekjendtere, en 16 Aars gammel Pige, der iøvrigt har benegtet Rigtigheden af denne Deel af Arrestantindens Forklaring, i en Samtale, omtrent 14 Dage forinden Arrestantinden blev confirmeret, havde yttret at hun ikke blev længe hos Hans Andersen, da hans Hustru var streng at være hos, og at hun let kunde slippe af Tjenesten, naar hun gav Barnet Skedevand, saa at det døde deraf, besluttede Arrestantinden at følge dette Vink. Hun anmodede til den Ende, uden dog at omtale, hvortil hun vilde bruge det, en Brødkone om at forskaffe hende for 4 ß. Skedevand, og efterat hun havde erholdt dette Tirsdagen den 26de April sidstl., tog hun den paafølgende Dags Morgen, medens Barnet laae i Forældrenes Seng, og hun var alene med det i Stuen, Flasken med Skedevandet som hun havde i sin Lomme, op af samme, og heldte Noget af dens Indhold i Barnets Mund, men da Proppen, under Forsøget paa at faae den af Flasken, var gaaet itu, og hun havde trykket den Deel af den, der var bleven siddende i Flasken, ned i denne, hindrede denne Omstændighed Skedevandets fri Udflydning, saa at kun et Par Draaber kom i Barnets Mund og een paa dets Læber. Da Barnet herved skreg heftigt, kaldte Arrestantinden paa dets Moder med det Udraab „Barnet døer“, og da denne var kommen ind i Stuen, forlod Arrestantinden samme, idet hun tog Flasken med Skedevandet med sig, og kastede Skedevandet ved Gavlen af Huset, men puttede atter den tomme Flaske i Lommen. Barnets Moder har derhos forklaret, at strax efterat hun var kommen ind til Barnet, begyndte der at komme Blod ud af dets Mund, hvilket vedvarede i omtrent 3 Timer, og at saavel Tungen som Munden sad i en tyk hvid Skorpe, hvilket og var Tilfældet med Læberne, saa at Barnet ikke kunde die.

Imidlertid havde Faderen, der ligesaalidet som Moderen ahnede Grunden til Barnets Ildebefindende, begivet sig til Lægen og for denne beskrevet dets Tilstand, samt, efter hans Forskrivt, kjøbt noget Medicin der blev indgivet Barnet, som den paafølgende Søndag var i Bedring, og om Mandag Morgen var Arrestantinden atter ene hos det, og vuggede det. Hun havde imidlertid, under Foregivende at ville bruge det til sine Been, vidst atter at forskaffe sig for 4 ß. Skedevand i den samme Flaske, hun tidligere havde afbenyttet, og da Barnet vaagnede, heldte hun noget af det i dets Mund, men da Proppen var i Flasken fra forrige Gang, bevirkede dette, at ogsaa denne Gang kun lidet, hvoraf en Deel endog løb ud paa Barnets Kind, kom ud af Flasken. Allerede inden Barnet vaagnede, havde Arrestantinden heldt nogle Draaber Skedevand i nogen Kaffe, der var bestemt for Barnet, men da Moderen kom til og smagte paa Kaffen førend Barnet fik noget deraf, og den forekom hende at have en Affmag, blev den ikke benyttet. Ogsaa denne Gang blev Barnet sygt, men dog ikke i saa høi en Grad som forrige Gang, og paa dets høire Kind fandtes en stor Vable.

Den paafølgende Onsdag, den 4de Mai, bestemte Arrestantinden, der var ene hos Barnet, sig atter til at indgive det Skedevand, og heldte derfor nogle Draaber af Flasken i en for Barnet bestemt Bygsuppe, men inden hun fik Leilighed til at give det Noget af Suppen, kom Moderen til, og da Suppens Udseende var denne paafaldende, smagte hun paa den, og da den ikke forekom hende synderlig ubehagelig, men hun dog ikke vilde give Barnet den, drak hun den selv, hvorefter hun i nogle Dage følte heftige Smerter i Brystet og i Maven. Efter dette sidste Attentat paa Barnets Liv, vil Tiltalte, der allerede efter det andet Attentat vil have angret hvad hun havde gjort, have bestemt sig til ikke oftere at give Barnet Skedevand

— og leverede derfor Flasken med det tiloverblevne Skedevand tilbage til den, af hvem hun havde laant Flasken.

Efter vedkommende Districtslæges Erklæring fandtes Barnet ved en, den 13de Mai sidstl. anstillet Undersøgelse, at befinde sig fuldkomment vel; kun nogle ubetydelige Saar fandtes omkring dets Mund, især paa Overlæben, men som ikke antoges at ville efterlade Følger for Fremtiden.

Saavel Distriktslægen som Landphysikus, hvilken sidste Embedsmands Betænkning er tiltraadt af det Kgl. Sundhedscollegium, have derhos formeent, at Barnet kun har været bibragt nogle faa Draaber af Skedevandet i Munden og paa den udvendige Side af Læberne samt paa Kinden, hvor det har viist sine corroderende Egenskaber, men at intet eller i alt Fald høist Ubetydeligt har banet sig Vei til Spiserøret, Svælgets og Strubens øverste Grændser, da ellers Døden maatte være paafulgt, heftigere Forgivtningstilfælde være opstaaede eller dog i det Mindste Sygdomssymptomer være tilstede, der tydede paa en chronisk Irritation eller Inflammationstilstand af hine Dele, samt at Grunden til, at der kom Blod af Barnets Mund, ikkun bør tilskrives de Saar, Skedevandet sammesteds havde frembragt.

For den Arrestantinden ifølge Alt Ovenstaaende overførte Forbrydelse, vil hun, der, efter hvad der er oplyst om hendes mentale Forfatning, vel maa antages at være noget dorsk og lad af Charakteer men ingenlunde kan ansees incapax motivorum, da L. 6—6—22 cfr. Frdn. 4de Octbr. 1833 § 14, efter hendes Alder, ikke findes anvendelig paa hende cfr. og L. 1—21—9 samt 6—6—19, være at ansee med en efter Analogien af Lovgivningen, in specie 26de Marts 1841 § 12, lempet Straf, der ved den indankede Dom skjønnes passende bestemt til 3 Aars Arbeide i Møens Tugt- og Forbedringshuus som Forbedringshuusfange og da bemeldte Doms Bestemmelser

i Henseende til Actionens Omkostninger, hvorunder Størrelsen af det Defensor ved Underretten tillagte Salair billiges, vil samme i det hele være at stadfæste. I Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, vil Arrestantinden have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Christensen og Bang, udreder Arrestantinden 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{100}{42}$ Examinatus juris Stephan Copmann deels som Mandatarius for Joachim Christopher Burmeister af Humle Mølle, deels paa egne Vegne ctr. det Kgl. Admiralitets og Commissariats Collegium ved Søkrigsprocureuren, Etatsraad og Høiesterets Advocat Salicath, denne Sidste for eget Vedkommende, samt Kammerjunker og Reisestaldmester J. F. v. Bardenfleth R. af D.

(Prøvelse og Forkastelse af forskjellige i en Sag, om 2de tidligere ved Underretten afsagte Domme, nedlagte Annullationspaastande. En Underdommer antages baade beføiet og forpligtet til at iværksætte en Sags Optagelse, naar en Indstevnt, — paa den Dag de øvrige Sagens Parter indlade Sagen blot med Gjentagelse af deres Tidligere, — undlader enten at begjære Anstand eller paa anden Maade at holde Proceduren i Gang.)

(Paadømt den 9de Januar 1843).

Dommen er saalydende:

Af de flere Domme og andre Retshandlinger, som Citanten Examinatus juris Stephan Copmann, deels som Manda-

tarius for Joachim Christopher Burmeister af Humle Mølle deels paa egne Vegne under nærværende Sag har paaanket, bliver først at omhandle, Kjøbenhavns Amts nordre Birketingsdom af 18de Novbr. 1840, hvorved bemeldte Burmeister blev tilpligtet at indfrie en af ham til de Indstevnte, det Kgl. Admiralitets og Commissariats Collegium den 21de Mai 1834 udstedt Panteobligation ved at betale dens paalydende Beløb 5000 Rbd. r. S. med Renter 4 pCt. fra 11te Decbr. 1839 indtil Betaling skeer, og en i den ved Obligationen pantsatte Eiendom, Steengaarden, med Tilhørende og Tilliggende samt i Auctionsprovenuet for de ligeledes pantsatte, men ved Auction den 7de April 1840 bortsolgte Effecter, som indbefattede under Gaardens Besætning og Inventarium m. v. foretagen Arrestforretning, saavelsom et hos Incassator af det nævnte Auctionsprovenu anfyndiget Forbud stadfæstedes, medens et af Citanten mod Etatsraad Salicath tilstevnt Contrasøgsmaal afvistes og denne hos Citanten tillagdes i Kost og Tæring 10 Rbd. S., hvorhos Citanten og Burmeister tilpligtedes in solidum at udrede Arrest- og Forbudsforretningens samt Sagens skadesløse Omkostninger og derunder i Salarium til Sagførerprocureuren 20 Rbd. S.

Efterat bemeldte Dom, og den ifølge samme foretagne Executionsforretning, saavelsom den efter den 16de Septbr. 1840 passerede Behandling i Sagen, ved denne Rets Dom af 6te Septbr. 1841, var for Citantens Vedkommende kjendte ugyldige at være og Underdommeren tilpligtet paa ny at foretage Sagen og, forsaavidt Citanten angik, sætte den i den Stand, hvori den var før den 16de Septbr. 1840, samt at bevilge Citanten en af ham den 26de Aug. næstforhen begjært Anstand i 8 Dage, og efterat Sagen derpaa er bleven reassumeret, og den 19de Jan. f. A. paakjendt derhen, at ovennævnte Arrest- og Forbudsforretning for Citantens Vedkom-

mende stadfæstedes og hans Contrasøgsmaal mod Etatsraad Salicath afvistes med Paalæg til ham at betale Sidstnævnte i Kost og Tæring 10 Rbd. S., samt Citanten derhos tilpligtedes in solidum med Burmeister at betale de af Sagen, indtil Dommen af 18de Novbr. 1840 afsagdes, flydende Omkostninger skadesløst, hvoriblandt Salarium til Søkrigsprocureuren 20 Rbd. S. samt alene ligeledes skadesløst at betale Sagens efter bemeldte Dom paaløbne Omkostninger og derunder Salair til nysnævnte Embedsmand 10 Rbd. S., har Citanten nu, i Egenskab af Mandatarius for Burmeister, ifølge under 21de Juni f. A. meddeelt allernaadigst Opreisning, nedlagt Paastand om principaliter at Dommen af 18de Novbr. 1840 saavelsom den efter den 26de Aug. f. A. foregaaede Behandling af Sagen, ogsaa for Burmeisters Vedkommende, kjendes uefterrettelig og Underdommeren paalægges paa ny at foretage Sagen, og, forsaavidt Burmeister vedkommer, sætte den i den Stand, hvori den befandtes før Kjendelsen af 16de Septbr. 1840 afsagdes, og in subsidium, at bemeldte Dom annulleres med Paalæg til Underdommeren at foretage Sagen paa ny og sætte samme i den Stand, hvori den befandtes umiddelbart før den til Doms blev optagen; hvorhos han med begge disse Paastande endvidere har forenet den, at en i den reassumerede Sag den 24de Novbr. 1841 afsagt Kjendelse, hvorved Anstand negtedes Burmeister, for dennes Vedkommende, kjendes uefterrettelig eller underkjendes og Underdommeren paalægges at bevilge den for Burmeister den 17de Novbr. 1841 begjerte Anstand.

At imidlertid denne Anstand ikke kunde imod de Indstevnte det Kgl. Admiralitets og Commissariats Collegii Protest være at bevilge, findes ved den paaankede Kjendelse med Føie at være statueret, da Burmeister ikke paa den Tid, saaledes som han har formeent, kunde betragtes som Part i Sagen, og somsaadan have Adgang til at varetage sin Interesse, aldenstund Sagen da

var afgjort for hans Vedkommende ved den forsaavidt uforandrede Dom af 18de Novbr. 1840.

Det bliver derefter at undersøge om Citantens øvrige foranførte Paastande, der falde sammen med den af ham, som det hedder, endvidere in subsidium nedlagte, kunne gives Medhold, og maa det da, forsaavidt herimod af Søkrigsprocureuren er paaberaabt, at Burmeister under den, efter ommeldte Dom af 18de Novbr. 1840, den 30te Decbr. næstefter afholdte Executionsforretning skulde have erklæret Acqviescents ved Dommen, bemærkes, at saadan Erklæring ei kan udledes af hvad der under bemeldte Forretning for hans Vedkommende, er tilført, idet han tilkjendegav, at han ikke fandt sig foranlediget til at betale det Fordrede enten i det Hele eller for en Deel, og derhos forøvrigt reserverede sin Ret i enhver Henseende, hvorunder og maa ansees indbefattet den Ret til Paaanke af Dommen, som in specie L. 5—6—6 og Frd. 6te Decbr. 1743 § 6 vise, at staae en Domfældt aaben, uanseet at han har taalt Execution.

Forsaavidt Citantens principale Paastand om at Sagen, med Annullation af Dommen af 18de Novbr. 1840 sættes for Burmeisters Vedkommende i den Stand, hvori den befandtes før Kjendelsen blev afsagt den 16de Septbr. s. A. grundes paa Anke over bemeldte Kjendelse, har han paaberaabt, at Burmeister den 29de April og 6te Mai 1840, har forbeholdt sig at erholde Anstand, naar Citanten var fremkommet med sit Tilsvar, men at den ovennævnte Kjendelse af 16de Septbr. 1840 negtede Citanten samtlige af denne siden den 27de Mai s. A. begjerte Anstande, og deriblandt tillige den Anstand, han den 26de Aug. 1840 havde begjert for at give Tilsvar, hvilken imidlertid nærværende Ret, der ei fandt ham fyldestgjort ved den ham under 7de October 1840 indrømmede Anstand, til Tilsvar, hvorved dette blot indskrænkedes til hvad der siden

16de Septbr. f. A. var fremkommet, har bestemt at skulle tilstaaes ham, hvoraf Citanten har villet udlede, at ogsaa Burmeister skulde være berettiget til at fordre Sagen sat tilbage i den Stand, den var før Kjendelsen af 16de Septbr. for i Henhold til de forommeldte tagne Reservationer; at benytte det Tilsvar, hvormed Citanten af Overretten blev admitteret til at fremkomme, idet han endvidere forsaavidt oftmeldte Kjendelse derimod har bevilget Burmeister den af ham den 29de April 1840 reserverede Anstand, har erindret, at denne ikke af ham er bleven forlangt.

Ligesom det imidlertid er klart, at den Omstændighed, at Underdommeren, alene paa Grund af den tagne Reservation og uden nogen i saa Henseende fremført Begjering, har bevilget Burmeister nysmeldte Anstand, ikke kan berettige Sidstnævnte, der har benyttet den til at producere sit i Underretsacten pag. 197—200 indlemmede Indlæg, til derover at føre Anke, saaledes maa det bemærkes, at om der end ikke tages Hensyn til, at Burmeister, ved den 6te Mai 1840 gjentagende at forbeholde sig Ret til Anstand, saafremt Citanten maatte fremkomme med Tilsvar, har taget lige Reservation for det Tilfælde, at Anstand maatte blive denne negtet, saa maa i alt Fald hans i forommeldte Indlæg brugte Yttring, at han i Henhold til den derom tagne Reservation den 29de April bemærker Følgende o. s. v. forstaaes, ikke som en Gjentagelse, men som en Afbenyttelse af bemeldte Reservation, da han derefter i Indlægget har nedlagt Paastand om Sagens Afviisning og Arrestforretningens Ophævelse, og den 30te Septbr. næstefter in subsidium om Frifindelse.

Efter det Anførte vil den omhandlede Kjendelse af 16de Septbr. 1840 ikke kunne begrunde Citantens Paastand om Annullation af den fra bemeldte Dag brugte Behandling og senere afsagte Dom, og, naar han har erindret, at denne er

afsagt, uden at Sagen af Burmeister var indladt, da findes vel ikke nogen udtrykkelig Indladelse fra dennes Side at have fundet Sted, men da han den 21de October 1840, da de øvrige Parter indlod samme, har, med Gjentagelse af sit Tidligere undladt enten at begjere Anstand eller paa anden Maade at holde Proceduren i Gang, maa Underdommeren ansees for baade beføiet og forpligtet til den iværksatte Optagelse af Sagen. Ligesaalidet vil det af Citanten attraaede Resultat kunne bevirkes ved de af ham, i hans Indlæg af 25de Juli d. A., endvidere under Litr. a, b, c og d paaberaabte Grunde, da det naturligviis alene er for Citantens Vedkommende, og ikke for Burmeisters, som ei deeltog i den Appel, der fremkaldte denne Rets Dom af 6te Septbr. 1841, at denne benævner Ophævelsen af ovenommeldte Arrest- og Forbudsforretning som Gjenstand for den ny Sag, der i Medfør af Dommen ved Underretten blev at foretage; da den Virkning, som nysmeldte Dom, derved at den for Citantens Vedkommende annullerede Underretsdom af 18de Novbr. 1840, med Hensyn til det ved samme, Citanten og Burmeister paalagte solidariske Ansvar af Omkostninger, interimistisk, nemlig indtil den reassumerede Sag blev paakjendt, har havt for Sidstnævnte, forsaavidt denne derved udelukkedes fra, for Omkostningerne at søge Regres hos Citanten, maa ansees aldeles irrelevant med Hensyn til Afgjørelsen af Lovligheden af Dommen af 18de Novbr. 1840 for Burmeisters Vedkommende, da fremdeles Citantens Formening, at Sagen, efterat den nævnte Overretsdom var falden, factisk skulde være reassumeret ogsaa for Burmeisters Vedkommende, og at denne ved den derefter afsagte Dom skulde være paalagt Forpligtelse i Henseende til Omkostningers Udredelse er blottet for Grund, efterdi Burmeister, som allerede foran bemærket, hverken var eller er betragtet som Part i den reassumerede Sag, og der efter den heri afsagte Dom ikke kunde gjøres nogensomhelst Ret til Betaling af Omkostninger gjel-

vende imod ham; samt da det endeligen, hvad Citantens Litr. d betræffer, følger af Sagens Natur, at Citantens Procedure under den reassumerede Sag ikke kan give Burmeister, i Relation til dennes Modpart, nogen Ret, som kan influere paa Gyldigheden af den usvækkede Dom, der havde afgjort deres Mellemværende.

Da denne sidstanførte Bemærkning ligeledes finder Anvendelse paa hvad Citanten har anbragt under Argumentationen for de Paastande, han in subsidium og endvidere in subsidium har nedlagt, vil ingen af hans med Hensyn til Dommen af 18de Novbr. 1840 nedlagte Paastande kunne være at tage til Følge, maa bemeldte Dom, i Henhold til Søkrigsprocureurens Paastand, for Burmeisters Vedkommende blive at stadfæste.

Dette samme maa og blive Tilfældet med Hensyn til den af Citanten under Nr. 2 paa Burmeisters Vegne paaankede Executionsforretning af 30te Decbr. 1840, hvorved der for Hovedstoel, Renter og Omkostninger ifølge Dommen af 18de November 1840 er givet Udlæg i Steengaarden med Tilhørende og Tilliggende samt i det ovenmeldte Auctionsprovenu, thi da Citantens Paastand om, at bemeldte Forretning kjendes uefterrettelig, alene er støttet paa hans Forventning om Annullation af nysnævnte Dom flyder det umiddelbart af det med Hensyn til denne statuerede Resultat, at bemeldte Paastand maa forkastes.

Hvad dernæst angaaer den af Citanten, ligeledes paa Burmeisters Vegne, under Nr. 3 paaankede Auctionsforretning, der er begyndt den 6te Febr. 1841, og hvorunder den 20de Marts næstefter er givet Indstevnte, Kammerjunker og Reisestaldmester J. F. v. Bardenfleth, Ridder af Dannebroge, Hammerslag paa Eiendommen Steengaarden med Tilliggende og Tilhørende, da har Citanten grundet sin Paastand om denne Forretnings Annullation principaliter paa, at Auctionsdirecteuren skulde have været

udefoiet til at foretage og fremme samme, deels forbi de Indstevnte, det Kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium, paa hvis Vegne Auction var reqvireret, hertil skulle være incompetent af den Grund, at den Panteobligation, som Vurmeister ved Dommen af 18de Novbr. 1840 var tilpligtet at indfrie, formeentligen i Medfør af en i Nr. 18 af den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende for 1841 omhandlet allerhøieste Resolution af 19de Jan. s. A. var fra bemeldte Collegium overdragen til den Kgl. Direction for Statsgjelden og den synkende Fond, deels forbi den nævnte Obligation ikke under Auctionsforretningen er produceret, og subsidialiter paa den Forudsætning, at den forommeldte Executionsforretning efter den nedlagte Paastand kjendtes uefterrettelig, i hvilket Tilfælde Auctionsforretningen vilde mangle Fundament.

Ligesom imidlertid den factiske Grund, hvorpaa Citantens Formening om Admiralitets- og Commissariats-Collegiets Incompetence er bygget, nemlig at den omhandlede Obligation, da Auctionerne fandt Sted, skulde være overgaaet til fornævnte Direction, ei kan ansees beviist ved den paaberaabte Resolution, der ikke bestemmer nogen Termin for den derved befalede Overdragelse, ligesaalidet som ved den 6 Uger efter Auctionen daterede Skrivelse fra Admiralitets- og Commissariats-Collegiet, der benævner Obligationen som fra samme overdraget, og Obligationens Tilstedeværelse under Auctionerne maa erkjendes at have været ufornøden, saaledes maa med den Forudsætning, hvorpaa den subsidiaire Paastand er bygget, ligeledes denne sidste bortfalde, og vil derfor, uden at det bliver fornødent at undersøge de Indsigelser, som navnlig af Indstevnte Kammerjunker Barbenfleth imod denne Deel af Citantens Paastand ere fremførte, den paastevnte Forretning, ifølge bemeldte Indstevntes og Søkrigsprocureurens Paastand, blive at stadfæste, hvorved da og Citantens Paastand om, at Indstevnte Kammerjun-

der Vardenflethſ fraſkjendes Eie og Beſiddelſe af Stengaarden m. v., maa bortfalde.

Endelig har Citanten under Nr. 4 paaanket den i den resumerede Sag ved Underretten den 19de Jan. f. A. afſagte Dom principaliter til at kjendes uefterrettelig og in subsidium til Underkjendelſe og Tilſidefættelſe.

Forſaavidt imidlertid den forſtmeldte Paaſtand er fremſat for Burmeiſters Vedkommende og begrundet paa, at denne ved den ovenomhandlede Kjendelſe af 24de Novbr. 1841 urettteligen ſkulde være negtet Deeltagelſe i Sagen, og at han, uanſeet denne Negtelſe, ved Dommen ſkulde være paalagt Forpligtelſe med Henſyn til Omkoſtningers Udredelſe, da følger det allerede af, hvad herom er ſtatueret angaaende den nævnte Kjendelſe og bemærket angaaende Dommens Forſtaaelſe, forſaavidt Burmeiſters Navn deri forekommer, at der ei kan gives Paaſtanden Medhold. Da dernæſt Citanten, der ikke, ſaaledes ſom af Søkrigsprocureuren er formeent, kan være betagen Ret til Dommens Paaanke, fordi han har betalt de ham idømte Omkoſtninger, eftersom han ved disſes Udredelſe har udtrykkeligen reſerveret ſig Ret til Appel, ved for eget Vedkommende at paaſtaae Dommen annulleret, principaliter har ſtøttet denne Paaſtand paa, at Annullation for Burmeiſters Vedkommende maatte finde Sted, men der, ſom nyligen ſtatueret, ei hertil findes Anledning, bliver det alene at underſøge, om Paaſtanden kan begrundes paa, at Underretsdommen ikke i dens Concluſion har optaget, hvad der i Præmisſerne er decideret i Anledning af Citantens Paaſtand med Henſyn til den under Sagen paaſtevnte Capital, 5000 Rbd., med Renter fra 11te Decbr. 1839. Dette findes imidlertid at maatte beſvares benegtende, da Lovbudet i 1—5—13 maa anſees tilſtrækkeligen efterkommet ved det, ſom desangaaende indeholdes i Dommens Præmisſer.

Det ſtaaer derefter tilbage at prøve Citantens for eget

Vedkommende fremsatte subsidiaire Paastand om den mevnte Doms Underkjendelse og Tilsidesættelse i Overeensstemmelse med de af ham i Indlæg til Underretten af 1ste Decbr. 1841 nedlagte Paastande. Forsaavidt disse vedrøre den mydommelde Capital med Renter, og ere støttede paa Citantens under den reassumerede Sag gjorte Tilbud om sammes Betaling, er det ved Underretsdommen med Føie antaget, at der ei kunde tages Hensyn til bemeldte Paastande, da den omhandlede Capital m. v. ikke var afforbret ham, hvorimod det ved den for Burmeisters Vedkommende ufældede Dom af 18de Novbr. 1840 alene var paalagt denne Sidste at udrede samme.

Naar Citanten dernæst har anket over Dommen af 19de Jan. f. A., forsaavidt denne har for hans Vedkommende stadfæstet den ovenmeldte under 7de April 1840 stedfundne Arrest og Forbudsforretning, saa findes og hertil at have været tilstrækkelig Føie. Ligesom nemlig Burmeisters ved den ufældede Dom af 18de Novbr. 1840 constaterede Forpligtelse til at indfrie den under Sagen omhandlede Panteobligation, maatte, uden Hensyn til den Kjøbecontract, der mellem Burmeister og Citanten var oprettet om Pantet, berettige de Indstevnte, det Kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium, til at sikkre sig sit Pant i dets fulde Udstrækning, og altsaa, da Pantsætningen omfattede Besætning og Inventarium paa Steengaarden, tillige Auctionsprovenuet for de den 7de April 1840 bortsolgte Effecter, forsaavidt disse henhørte under Pantet, med hvilken sidste Indskrænkning Forbudet imod Udbetalingen er blevet declareret, saaledes maa det, forsaavidt Citanten har erindret, at Søkrigsprocureuren ikke under Forretningen har legitimeret sin Competence, som Requirent, ved Ordre fra Admiralitets- og Commissariats-Collegiet, bemærkes, at, om end ikke Søkrigsprocureurens Embedsstilling i Forbindelse med hans Ihændehavelse af Panteobligationen maatte godtgjøre hans Com-

petence, saa er denne ikke under Forretningen bestridt og derimod senere under Sagen erkjendt, og at navnligen den Omstændighed, at han ikke ved Forretningen var forsynet med Fuldmagt til at quittere Obligationen, saameget mindre kan komme i Betragtning, som Betaling af samme ei blev tilbuden under Forretningen, og det i alt Fald havde staaet i Citantens Magt, ved at deponere Beløbet hos Fogden, at see Forretningen standset.

Forsaavidt endelig Citanten har anket over den Bestemmelse i Dommen, der fastsætter, at hans mod Etatsraad Salicath anlagte Contrasøgsmaal afvises, og at han til denne skal betale i Kost og Tæring 10 Rbd. Sølv, og i denne Henseende, ved at paastaae Dommen underkjendt, henholdt sig til sine i det ovenmeldte Indlæg af 1ste Decbr. 1841 indeholdte Paastande, da vil den første af disse, der indeholder Protest imod, at denne Deel af Sagen tages under Paakjendelse af Sættedommeren, allerede af den Grund ei kunne komme i Betragtning, at den omhandlede Protest, hvis den fandtes grundet, ikke kunde have Dommens Underkjendelse til Følge, men maatte bevirke dens Annullation. Men da en Contrastevning imod Etatsraad Salicath vel fra Citantens Side er fremlagt, dog først efterat der ved en den 27de Mai afsagt Kjendelse var negtet Citanten Anstand til at anlægge dette Søgsmaal, men intet Contrasøgsmaal efter Stevningen er deduceret, hvilket Citanten endog udtrykkeligen erklærede, paa Grund af bemeldte Kjendelse, ikke at have kunnet eller fundet nødvendigt, saa vil Dommen, forsaavidt den har bestemt Afviisning af dette Søgsmaal og tillagt Etatsraad Salicath Kost og Tæring, for Citanten være at forandre derhen, at disse Bestemmelser bortfalde, hvorimod den iøvrigt i Henhold til det Foranførte bliver at stadfæste.

Processens Omkostninger vil Citanten have at tilsvare

Indstevnte Kammerjunker Bardenfleth med 10 Rbd. Sølv, de Indstevnte, det Kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium, ved Søkrigsprocureuren, Etatsraad Salicath, skadesløst og derunder i Salarium til Sidstnævnte 15 Rbd. Sølv. Derimod vil Landvæsenscommissair, Procurator Knudsen, der ikke er indstevnet i Sagen, men for hvem Stevningen blot er anmeldt, ikke kunne, efter hans Paastand, tillægges enten Kost og Tæring eller Omkostninger hos Citanten.

Forsaavidt Citanten i Indlæg af 3die Octbr. f. A. har paastaaet nogle af Etatsraad Salicath i dennes Indlæg af 2den Aug. næstforhen brugte Udladelser mortificerede og Sidstnævnte derfor anseet, findes der efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning til at tage disse Paastande til Følge.

Det til Sagen hørende stemplede Papir er rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen af 18de Novbr. 1840 bør for Joachim Christopher Burmeisters Vedkommende, tilligemed den derefter i Eiendommen Steengaarden afholdte Executionsforretning og derover afholdte Auctionsforretning, ved Magt at stande.

Ligeledes bør Birketingsdommen af 19de Jan. f. A. ved Magt at stande, dog at dens Bestemmelser angaaende Afviisning af et Contrasøgsmaal imod Etatsraad Salicath og den denne tillagte Kost og Tæring bortfalde.

Processens Omkostninger betaler Citanten, Examinatus juris Stephan Copmann til Indstevnte Kammerjunker og Reisestaldmester J. F. v. Bardenfleth R. af D. med 10 Rbd. S. og til de Indstevnte, det Kgl. Admiralitets og Commissariats Collegium ved Søkrigsprocureuren, Etatsraad og Høiesterets Advocat Salicath, skadesløst og derunder i Salarium til Sidstnævnte 15 Rbd: Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 101/42 Gjæstgiveriforpagter og Brændeviinsbrænder S. E. Boysen af Kjøge ctr. Borgerrepræsentanterne sammesteds i Aaret 1841, Kjøbmand Bøgild, Møller Borum, Brændeviinsbrænder Gemynther, Kjøbmændene H. P. Petersen og A. B. Hansen, Tømmermester Schrøder, Slagtermester F. Dalborph og Bøvermester Tofte, samt Sættedommeren, Cancelliraad Birkedommer Rode.

(Annullation af en ved Underretten afsagt Afviisningsdom, der var støttet paa at Citanten formeentlig ikke skulde have efterkommet Lovgivningens Forskrifter om Forligelsesvæsenet.)

(Paadømt den 9de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paaanker Citanten, Gjæstgiveriforpagter og Brændeviinsbrænder S. E. Boysen af Kjøge, en inden bemeldte Kjøbstads Byting den 13de Juni sidstl., af Cancelliraad Birkedommer Rode, som Sættedommer, afsagt Dom, hvorved en af ham mod de Indstevnte, Borgerrepræsentanterne sammesteds i Aaret 1841, Kjøbmand Bøgild, Møller Borum, Brændeviinsbrænder Gemynther, Kjøbmændene H. P. Petersen og A. B. Hansen, Tømmermester Schrøder, Slagtermester F. Dalborph og Bøvermester Tofte, i Anledning af formeentlig fornærmelige Beskyldninger, de skulle have fremsat mod ham i tvende Andragender til det kgl. danske Cancelli, anlagt Sag er bleven afviist og Citanten tilpligtet i Kost og Tæring til bemeldte Indstevnte at udrede 12 Rbd. Sølv. Denne Dom har Citanten paastaaet kjendt uefterrettelig og Sættedommeren, der er stevnet til at stande til Rette, tilpligtet paa egen Bekostning at sætte Sagen i den Stand, hvori den var den 9de Mai

d. A. (1842), da den ved Underretten blev optagen, samt in solidum med de øvrige Indstevnte at udrede Sagens Omkostninger skadesløst.

Sagens Afviisning er i den indankede Dom støttet paa, at Citanten formeentlig ikke skulde have opfyldt Lovgivningens Forskrifter om Forligelsesvæsenet. Idet det nemlig efter Indholdet af den, den ved Sagens Incamination af Citanten fremlagte Klage til Forligelsescommissionen af 15de Febr. sidstl. givne Paategning om Sagens Henviisning til Rettergang og de iøvrigt fremkomne Oplysninger maa ansees godtgjort, at de Indstevnte have mødt til Forligsmægling efter en ældre Klage, der blandt Andet ogsaa omhandlede de ovennævnte Beskyldninger, og som den 4de Febr. sidstl. er henviist til Afgjørelse ved Domstolene, har Underdommeren formeent, at, da de saaledes ikke kunde være pligtige til paa ny at give Møde til Forligsmægling i en Sag, hvori de allerede engang havde mødt, og som da var henviist til Rettergang, maatte paa Grund heraf, samt da de ere udeblevne fra Forligsmægling efter Klagen af 15de Febr., samme ansees som en Nullitet, og, da den ældre Klage, hvorefter de Indstevnte, som bemærket, have mødt, ikke er fremlagt ved Sagens Incamination, men først senere under Proceduren og ikkun i det Øiemed at bevise, at dens Indhold var forskjelligt fra Klagen af 15de Febr., maatte de Indstevnte ansees betagne Leilighed til at gjøre de Indsigelser, de maatte kunne fremsætte i Anledning af den ældre Klage, gjeldende, og Retten ikke sat istand til at bedømme, hvorvidt Lovgivningen om Forligelsesvæsenet er efterkommen.

Denne Anskuelse kan Overretten ikke billige; thi ligesom Citanten har opfyldt den ham, til at sætte Retten istand til at bedømme om Forskrifterne angaaende Forligelsesvæsenet ere iagttagne, paahvilende Forpligtelse, ved in limine processus at fremlægge en af Forligelsescommissionen til Domstolene henviist

Klage, saaledes kan, om det end antages, at de Indstevnte, paa Grund af deres Møde efter den ældre Klage, ikke vare pligtige at møde efter den senere, uagtet den var mindre omfattende end hiin, denne Omstændighed i alt Fald ikkun frie dem for de lovbestemte Følger af Udeblivelse fra Forligsmægling, men den kan ikke tilintetgjøre den Ret, Citanten ved hans Klages Henviisning til Rettergang har erhvervet til, saafremt der forøvrigt ikke fra andre Sider herimod maatte frembyde sig nogen Hindring, at faae Sagen fremmet ved Domstolene.

Som Følge heraf vil den ergangne Underretsdom være at kjende uefterrettelig og Underdommeren at tilpligte, paa ny at foretage Sagen og sætte den i den Stand, hvori den var den 9de Mai sidstl., da den blev optagen, hvorimod der efter Omstændighederne ikke findes tilstrækkelig Anledning til at paalægge ham at gjøre dette paa egen Bekostning eller at deeltage i Udredelsen af Sagens Omkostninger med de øvrige Indstevnte, der in solidum ville have at tilsvare Citanten de nævnte Omkostninger her for Retten med 20 Rbd. Sølv.

Under Sagen har ingen Overtrædelse af Stempelpapiirslovgivningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør uefterrettelig at være og bør Sættedommeren, Indstevnte Cancelliraad Rode, paa ny foretage Sagen samt sætte den i den Stand, hvori den var den 9de Mai sidstl. da den blev optagen ved Underretten. Til Citanten, Gjæstgiveriforpagter og Brændeviinsbrænder S. E. Bøysen af Kjøge, betale de Indstevnte, Borgerrepræsentanterne sammesteds i Aaret 1841, Kjøbmand Bøgild, Møller Borum, Brændeviinsbrænder Gemynther, Kjøbmændene H. P. Petersen og A. B. Hansen, Tømmermester Schrøder, Slagtermester F. Daldorph og Bævermester Tofte, in solidum Processens Omkostninger

her for Retten med 20 Rbd. Sølv, der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Høiesteretsdomme.

(Fortsat.)

Den 16de December 1842, i Sagen, Secretair og Proc. Schønberg Actor ctr. Tiltalte Cand. phil. Carl Ploug, som forhenværende Redacteur af Bladet „Fædrelandet" (see 3die Aarg. Nr. 56 pag. 903—904), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Candidatus philosophiæ Carl Ploug bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes at han udreder de af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder i Salarium til Secretair Schønberg 8 Rbd. Sølv og til Justitsraad Libenberg 20 Rbd Sølv.*)

Den 20de December 1842, i Sagen, Proc. Kraft Actor ctr. Arrestanten Møllerknds Jacob Henriksen (see 4de Aarg. Nr. 13 & 14 pag. 216—218) hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Samme Dag f. A., i Sagen, Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Arrestanterne Slagtersvendene Frederik Peter Olsen, Ole Hansen og Hans Peter Frisch samt Slagter Halvor Jensen Soelberg Halvorsen og Tiltalte Sarine Elisabeth eller Johanne Sarine Elisabeth Colding (see 3die Aarg. Nr. 54 & 55 pag. 878 til Nr. 55 pag. 893) hvorved denne Rets Dom stadfæstes,

---

*) Af hvilken Grund, Høiesteret, der, med Undtagelse af at Actionsomkostningerne paalagdes Tiltalte, kom til samme Resultat som Hof- og Stadsretten, iøvrigt, som af denne ny Conclusion sees, var uenig med sidstnævnte Domstoel, kan man naturligviis, saalænge Præmisserne til Høiesteretsdommene ere en Hemmelighed, ikke vide.

dog saaledes, at Straffen for Tiltalte Colding fastsættes til 2 Gange 4 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

☞ Nedenstaaende i forrige Nr. indløbne, skjøndt mindre væsentlige, Trykfeil troe vi dog, navnlig paa Sprogets Vegne, at burde rette:

Pag. 326 Linie 4 f. o. afhængiggjort læs: anhængiggjort.

Ibidem Lin. 15 f. o. den Indstævnte læs: Indstevnte.

Pag. 327 Lin. 3 f. o. med tidligere Procedure læs: med den tidligere Procedure.

Pag. 328 Lin. 15 f. o. at Sælgeren i sin Tid havde læs: at Sælgerne &c.

Pag. 330 Lin. 9 f. o. er der derimod indløben den væsentlige Trykfeil at det hedder „og underskrevne Jens Frederik Thomasen" istedetfor „og underskrevne Jens Frederich Tommesen". Denne Uovereensstemmelse mellem Maaden, hvorpaa Navnene paa Udstederen af den i Sagen ommeldte Attest og de omhandlede Jorders foregaaende Eier fandtes skrevne, foranledigede nemlig netop den af Indstevnte fremsatte, og i Overrettens Dom, paa ovenstaaende Sted, omhandlede Benegtelse af disse Personers Identitet.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 24.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 1ste Marts 1843.

Sagen AS. $\frac{877}{42}$ Procurator Klein Actor ctr. de Tiltalte Reebslagersvend Keiser og Skomagersvend Lieber, Begge af Kjøge.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 4de October 1833 § 7 cfr. § 6. — Actors Hverv efter Pl. af 23de Mai 1840 § 2, at varetage Domhaverens Tarv, antages at indskrænke sig til at iagttage det Fornødne, for at Sagen ikke ved Overretten skal faae et for Domhaveren mindre heldigt Udfald end i første Instants.)

(Paadømt den 10de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i Henhold til Forskrifterne i Pl. 23de Mai 1840 § 2, fra Kjøge Byting hertil indankede, Sag, der i 1ste Instants har været behandlet som privat Politisag ifølge Klage fra Skræddersvend Adam Gotlieb Carstensen, maa det ved de afhørte Vidners Forklaringer ansees tilstrækkeligen beviist, at de Tiltalte Reebslagersvend Keiser og Skomagersvend Lieber, Natten mellem den 18de og 19de Septbr. f. A., have paa Gaden i bemeldte Kjøbstad voldeligen overfaldet fornæynte Skræddersvend Carstensen, idet nemlig Tiltalte Keiser først bibragte ham et Stød bagfra, saa at han faldt næsegruus mod Jorden, og Tiltalte Lieber derpaa ikke alene slog ham med Hænderne, men tillige traadte paa ham og sparkede ham, hvor-

ved forskjellige Personer blevne tilføiede Carsten sen, der, efter en under Sagen fremlagt Lægeattest, blev den paafølgende Dag befunden at have en betydelig Hævelse i venstre Kind og Øie, forbunden med Underløbning af Blod og et $1\frac{1}{2}$ Tomme langt Saar over Øiet. Da det nu derhos af Vidnernes Forklaringer fremgaaer, at den Overfaldne var sagesløs Mand, maa det billiges, at de Tiltalte af Underdommeren ere ansete efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 7 cfr. § 6, i Medfør af hvilke Lovbud Straffen for hver af de Tiltalte skjønnes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ligesom og den paaankede Doms øvrige Bestemmelser bifaldes saavel med Hensyn til Erstatningen, som hvad Sagens Omkostninger angaaer; thi forsaavidt navnligen Actor har formeent, at der burde tillæges den Fornærmede en større Erstatning for de ham paaførte Lidelser end de ham ved bemeldte Dom tilkjendte 5 Rbd., vil hertil allerede af den Grund intet Hensyn kunne tages, forbi det Actor ved den citerte Placat overdragne Hverv at varetage Domhaverens Tarv ei kan antages at strække sig videre, end til at iagttage det Fornødne for at Sagen ikke ved Overretten skal faae et for denne mindre fordeelagtigt Udfald end i den foregaaende Instants, hvorimod det, for at den ergangne Dom skulde kunne forandres til Fordeel for Domhaveren, maatte udfordres, at Paastand herom fra dennes Side var forekommet, hvilket i nærværende Tilfælde ikke er skeet.

Politiretsdommen vil saaledes i det Hele være at stadfæste, hvorhos de Tiltalte endvidere blive pligtige, Een for Begge og Begge for Een, at betale det Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Klein og d'Auchamp tilkommende Salarium, der bestemmes til 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at staaе.

I Salarium til Procuratorerne Klein og d'Auchamp her for Retten betaler de Tiltalte Reebslagersvend Keiser og Skomagersvend Lieber af Kjøge, Een for Begge og Begge for Een, 5 Rbd. Sølv til hver.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{785}{43}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Arrestantinden Ane Marie Andersdatter, Arbeidsmand Anders Nielsens Hustru.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Lovens 6—6—10 første Membrum.)

(Paadømt den 14de Januar 1843).

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende, inden Antvorskov Birks Extraret, den 25de Octbr. f. A. paakjendte, Sag ved egen Tilstaaelse og de forøvrigt oplyste Omstændigheder godtgjort, at Arrestantinden Ane Marie Andersdatter, Arbeidsmand Anders Nielsens Hustru, som, efter hvad hun har udsagt, afvigte 28de Aug. om Eftermiddagen havde begivet sig paa Veien til en i Nærheden af Slagelse liggende Mølle, i en mellem Brændeviinsbrænder Holms og Parcellen Idasgaards Marker gaaende Hegnsgrøvt har født et levende Pigebarn, som hun, efterat have bundet et gammelt Torklæde om det og tildækket det med noget Græs, lod henligge i Grøvten, hvor det den paafølgende Morgen blev fundet med svage Livstegn. Ved anvendt Pleie blev imidlertid Barnet restitueret.

Vel har nu Arrestantinden, som efter samtlige Sagens Omstændigheder ikke kan ansees overbeviist at have villet føde

i Dølgsmaal, paafundt at det, efterat hun havde født, var hendes Hensigt, endnu samme Aften at afhente Barnet, men at hun, efterat være kommen hjem, følte sig saa svag, at det var hende umuligt at udføre dette hendes Forsæt, hvorfor hun først den næste Dag Kl. 9½ begav sig til Stedet, hvor hun havde efterladt Barnet, som hun nu imidlertid ikke mere fandt sammesteds; men dette hendes Foregivende skjønnes ikke at kunne komme i Betragtning, naar hensees til, at hun umiddelbart efter Fødselen begav sig ind paa Brændeviinsbrænder Holms Mark, hvor hun malkede 5 Køer og først derefter begav sig hjem, uden at forlange Hjelp af Holms Piger, som vare tilstede paa Malkepladsen, og, efterat være kommen til sit Hjem, hverken til sin Mand, for hvem hun vil have frygtet for at aabenbare sit Svangerskab, eller til nogen Anden udlod sig med hvad der var skeet.

Da det derhos er oplyst, at det Sted, hvor Barnet fandtes henlagt, ikke er i Nærheden af alfar Vei, saa at det maa ansees aldeles tilfældigt, at det desuagtet itide er fundet, findes det, at Arrestantinden, som ifølge Høiesteretsdom af 19de Marts 1838 har været straffet for Tyveri og Bedrageri, efter Omstændighederne og naar navnligen tages Hensyn til den Fare, hvorfor hun maatte vide det aldeles spæde Barn udsat ved at lade det henligge om Natten under aaben Himmel, ved den indankede Dom retteligen er anseet efter L. 6—6—10, 1ste Membr.

Da derhos Underretsdommens Bestemmelser, forsaavidt betræffer Actionens Omkostninger, derunder de Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salairer, ligeledes billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, vil Arrestantinden have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instants, og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procurator Beyer og Procurator Nyholm, betaler Arrestantinden, Ane Marie Nielsdatter, Arbeidsmand Anders Nielsens Hustru, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{866}{42}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Tiltalte Tobaksspindersvend Frederik Bendix Hendriksen.

(En for at have blandet Mønnie i Snuustobak og derved foraarsaget et Menneskes Død tiltalt Tobakspindersvend efter Omstændighederne frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger.)

(Paadømt den 14de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Tobakspindersvend Fr. Bendix Hendriksen, der under nærværende Sag sigtes for at have blandet Mønnie i Snuustobak og derved foraarsaget et Menneskes Død, har vedgaaet, at han, hvis Principal, Tobaksfabrikeur Hirschsprung, pleier at eftergjøre den saakaldte røde Macuba Snuustobak ved til en eller anden Sort Snuustobak at tilsætte et Farvestof, kaldet Engelskrødt, da Hirschsprung engang i Aaret 1841 havde, i sit eget Forfald, anmodet ham om til saadant Brug at besørge Indkjøbet af Engelskrødt og derefter foretage Tilberedningen, har henvendt sig, for at kjøbe det fornødne Qvantum af hiint Farvestof, til en Urtekræmmer, som, da Tiltalte ei kunde erindre Navnet paa den ham opgivne Farve, foreviste ham forskjellige røde Farver, af hvilke da Tiltalte, uden at forespørge sig om disses Navne eller Beskaffenhed, eller at omtale hvortil det af ham forlangte Farvestof skulde bruges, valgte en stærk

rød Farve, der senere er befunden at have været Mønnie, og kjøbte af denne blyholdige Substants, saavidt han har kunnet erindre, omtrent 1 Pund, som han blandede med 16 til 18 Pd. Snuustobak, hvilken Blanding, der, efter hvad Stadsphysicus Professor Hoppé har erklæret, maa antages at være skadelig for Sundheden, senere blev solgt i Hirschsprungs Boutik under Navn af rød Macuba-Tobak.

Men ligesom det ikke er beviist, at afdøde Magister Dreier, som er den Person, hvis Død Tiltalte skal have foraarsaget, har tilforhandlet sig den Snuustobak, han brugte, hos Tobaksfabrikeur Hirschsprung, og in specie har kjøbt af den Tobak, Tiltalte paa den foranførte Maade havde tilberedet, eller der af den Snuustobak, Magister Dreier havde indkjøbt og hvoraf han gjorde Brug, har kunnet fremskaffes noget Qvantum, ved hvis Undersøgelse det kunde constateres om og hvorvidt samme virkeligen har været blandet med Mønnie, saaledes kan det ei heller ved de af Professor Hoppe og Dr. medicinæ Ahrentsen, der var Magister Dreiers Læge, afgivne Erklæringer, antages tilstrækkeligen oplyst, at Sidstnævntes Død er bevirket ved Brugen af Snuustobak, som var sammenblandet med den ommeldte Substants, idet navnligen Professor Hoppe ikkun har yttret, at han efter de fremkomne Oplysninger maatte med bemeldte Dr. med. Ahrentsen ansee det for aldeles sandsynligt, at den Afdødes Sygdom i det Mindste væsentligst har bestaaet i en paa en saadan Maade frembragt Blyforgiftning, og at Døden har været en Følge af denne.

Efter det saaledes Anførte vil Tiltalte med Hensyn til den mod ham under nærværende Sag gjorte Sigtelse for ved det omhandlede Forhold at have foraarsaget et Menneskes Død, være at tillægge Frifindelse, hvorhos han dog efter Omstændighederne bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Ny-

holm og d'Anchamp, hvilket for hver af dem bestemmes til 5 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Tobakspinderſvend Frederik Johannes Bendix Hendrikſen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procuratorerne Nyholm og d'Anchamp med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{40}{42}$ Fæstegaardmand Jens Hansen af Martofte paa Hindsholm ctr. Kammerherre Carl Baron af Juel-Brockdorff til Baroniet Schelenborg.

(En fra Baroniet Schelenborgs Birketing til Overretten indanket Sag afviist som henhørende umiddelbart under Høiesterets Paakjendelse.)

(Paadømt den 16de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Fæstegaardmand Jens Hansen af Martofte paa Hindsholm, i Medhold af en ham allernaadigst forundt Opreisningsbevilling, samt efterat være meddeelt beneficium paupertatis, her til Retten indanket en inden Baroniet Schelenborgs Birketing den 23de Novbr. f. A., afſagt Dom i en Sag mellem Forvalter Wildt paa Baroniets Begne paa den ene, og Citanten paa den anden Side, betræffende Forbrydelsen af Sidstnævntes Fæste paa en Gaard i Martofte m. m. Indstevnte Kammerherre Carl Baron af Juel-Brockdorff til Baroniet Schelenborg har imidlertid paastaaet Sagen afviist og sig tillagt Kost og Tæring paa Grund af at den paaankede Dom er afſagt ved Baroniet Schelenborgs Birk

og saaledes henhører umiddelbart under Høiesteret. Vel har nu Citanten herimod protesteret og grundet denne sin Protest paa en under Sagen fremlagt Skrivelse fra det kgl. danske Cancelli, ifølge hvilken Baroniets Birkedommer i hans gjennem vedkommende Amtmand indhentede Erklæring har oplyst, at Birkets Domme hidtil, ogsaa før hans Embedstid, i Tilfælde af Appel altid ere blevne indankede for nærværende Ret, men den af Indstevnte nedlagte Afviisningspaastand skjønnes desuagtet at maatte gives Medhold, da den Omstændighed at de ovennævnte Domme hidtil ere appellerede til Overretten ikke kan medføre, at saadan Appel af den ene Part imod den Andens Protest skulde kunne institueres, saalænge det ikke er godtgjort, at den nuværende eller Nogen af de forrige Lehnsbesiddere har renonceret paa det dem tilkommende Privilegium, hvilket Beviis Citanten ikke har præsteret. Derimod findes der efter Omstændighederne ikke Anledning til at tillægge Indstevnte Kost og Tæring hos Citanten.

Med Hensyn til processualia vil det alene være at attestere, at Sagen af Citantens befalede Sagfører har været fremmet med tilbørlig Hurtighed.

Under Sagens Procedure her ved Retten er ingen Overtrædelse af Anordningen om det stemplede Papir begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afviises.

Sagen AS $\frac{404}{41}$ Jens Rasmussen, Peder Rasmussen og Peder Hansen alle af Saltofte, Hans Rasmussen af Flemløse, Peder Pedersen af Kappenberg, Hans Pedersen af Gummerup, Jørgen Pedersen af Dyrehøy, Rasmus Pedersen, Tjener hos Grev Rantzau, Christian Andersen af Voulshuus og Hans Pedersen af Normosegaard ctr.

Hans Hansen paa Hjortholm og Eiler Madsen i Langsted.

(Spørgsmaal om et til den længstlevende af 2de Ægtefæller [mellem hvilke der var oprettet et reciproque Testament] af den først Afdødes Arvinger udstedt Afkald, for den Arv der kunde tilfalde dem efter den Afdøde, burde ansees ugyldig, deels som stridende mod Lovens 5—2—80 og 81, deels som foranlediget ved Trudsel og Svig.)

(Paadømt den 16de Januar 1813.)

Dommen er saalydende:

Under 30te Decbr. 1810 oprettede Gaardmand Peder Pedersen af Hjortholm og Hustru Marie Jørgensdatter et reciproque Testamente, hvori det fastsatte, at naar En af dem afgik ved Døden skulde den Længstlevende uden Registrering og Vurdering eller Skifterettens Mellemkomst vedblive at besidde det fælleds Bo, saalænge denne levede, og at hvis den Længstlevende giftede sig paa ny, skulde det fælleds Bo tilfalde denne som en uigjenkaldelig Eiendom uden Paatale af den Førstafdødes Arvinger, men at, hvis den Længstlevende ikke indlod sig i nyt eller andet Ægteskab og altsaa bortdøde i Enkestand, skulde Boet efter dennes Død deles mellem begges Arvinger efter Lovens Forskrivt, dog, hedder det videre, skulde denne Bestemmelse aldeles ingen Baand paalægge den Længstlevende, som desuagtet maatte skalte og valte med Boet efter eget Godtbefindende, kun at denne ikke til Fornærmelse for den Førstafdødes Arvinger skjænkede eller gav noget bort, hvorimod, hvis dette gjordes beviisligt, det saaledes Bortskjænkede skulde føres tilbage til Boet eller i Mangel deraf beregnes til Afdrag i den Arvepart, som den Længstlevendes Arvinger ellers kunde tilkomme, hvorhos, hvis dette oversteg det halve Bo, Dispositionen skulde fra den Længstlevendes Side forsaavidt være ugyldig. Paa dette Testament blev der under 22de Jan. 1811 meddeelt al-

lerhviesle Confirmation. Efterat derpaa forncevnte Gaardmand Peder Pedersen var i Aaret 1839 afgaaet ved Døden, indgik Enken Marie Jørgensdatter den 26de Jan. ved et Møde paa Hjortholm en Forening med 11 af Mandens Søskendes Børn som hans Arvinger efter Loven, blandt hvilke de 10 ere Citanterne i nærværende Sag Jens Rasmussen, Peder Rasmussen og Peder Hansen, alle af Saltofte, Hans Rasmussen af Flemløse, Peder Pedersen af Kappenberg, Hans Pedersen af Gummerup, Jørgen Pedersen af Dyrehøy, Rasmus Pedersen Tjener hos Grev Rantzau, Christian Andersen af Poulshuus og Hans Pedersen af Nørmosegaard.

(Sluttes i næste Nr.)

Skiftedecisioner.

Decision

i afgangne Inspecteur ved Fødsels- og Pleiestiftelsen, Secretair Andreas Charles Lütkens Bo.

(Spørgsmaal om og hvorvidt der, ifølge Indholdet af et Testament, kunde antages at tilkomme de ved samme indsatte Arvinger Ret til at erholde forskjellige Gjenstande, der vare tillagte 2de ligeledes ved Testamentet indsatte, men, før Testator, ved Døden afgangen Legatarier).

(Afsagt den 3die Februar 1843.)

Decisionen er saalydende:

Ved et af afdøde Inspecteur ved Fødsels- og Pleiestiftelsen, Secretair Andreas Charles Lütken, den 14de December 1835 oprettet og under 4de Octbr. s. A. allernaadigst confirmeret Testament er iblandt Andet fastsat, at hans Efterladenskaber skulle tilfalde „Overgraver ved Garnisons Menighed her i Staden, Jens Christian Thunes 3 Børn: 1) Regimentschirurg Ludvig Georg Thune, 2) Kjøbmand i Helsingøer, Carl Edvard

Thune og 3) Jfr. Christine Caroline Wilhelmine Thune, til lige Deling," og i Forbindelse hermed er det bestemt, at den Sidstnævnte og Testators Broders Stedsøn, Cand. juris Rasmus Rasmussen skulde som Legat modtage, den Første, hvad Testator maatte efterlade sig af Pretiosa og Sølvtøi, den Sidste, Testators Mahogni Chatol med Skab.

Med Hensyn til at fornævnte Christine Caroline Wilhelmine Thune og Cand. juris Rasmus Rasmussen, efter hvad der er in confesso, ere afgaaede ved Døden forend Testator, har den for vedkommende Intestatarvinger beskikkede Tilsynsværge, Cand. juris Levinsen, nedlagt Paastand om at det Rasmus Rasmussen legerede Chatol med Skab og de Christine C. W. Thune tillagte Pretiosa og Sølvtøi, navnligen de ved den i nærværende Bo, den 15de Aug. f. A. foretagne Registreringsforretning under Nr. 1—14 incl., 17—19 incl. og 22—24 incl. specificerede Gjenstande, saavelsom den hende endvidere tillagte $\frac{1}{3}$ af Testators Efterladenskaber maa falde i Arv ab intestato.

Derimod har nuværende Overlæge, Dr. med L. G. Thune paa egne og hans Broders, Kjøbmand i Helsingøer, C. E. Thunes Vegne, protesteret imod at denne Paastand tages til Følge, idet han formener, at han og hans nysnævnte Broder maa betragtes som Testators Universalarvinger og følgelig have Krav baade paa hvad der vilde have tilfaldet deres Søster i Arv, dersom hun havde været i Live, og paa de omhandlede Legater, der paa Grund af Legatariernes Død maa behandles som Testators øvrige Efterladenskaber.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere end at den $\frac{1}{3}$ Deel, der vilde have tilfaldet Christine Caroline Wilhelmine Thune, saafremt hun havde overlevet Testator, nu maa blive Gjenstand for Arv ab intestato, da Testamentet efter dets Ord ikkun tilstaaer hvert af Overgraver Thunes Børn Ret til at arve $\frac{1}{3}$ Deel, og ikke indeholder nogen Hjemmel for at antage, at der, naar

Een af dem døde før Testator, skulde tilkomme den Anden Adgang til at erhverve den Bortdødes Lod.

Naar saaledes Overlæge Thune og Kjøbmand Thune kun kunne ansees berettigede til hver at erholde ⅓ Deel af hvad Testator har tillagt dem og deres nu afdøde Søster, følger heraf at Gjenstanden for de ovenomhandlede Legater ogsaa maa falde i Arv ab intestato, men forsaavidt Tilsynsværgen, Cand. juris Levinsen, har formeent, at der til det C. C. W. Thune Legerede maa henregnes de i den ovenfor omtalte Registreringsforretning under Nr. 13 og 14 specificerede Ting, vil han ikke, imod den i saa Henseende fra Brødrene Thunes Side fremsatte Indsigelse, heri kunne gives Medhold.

Forsaavidt Cand. juris Levinsen har paastaaet afgangne Secretair Lütkens Broders, Kammerraad Lütkens Søn, Thomas Lütken, kjendt berettiget til at erholde udleveret det i Registreringsforretningen sub Nr. 12 anførte Guldlommeuhr, findes denne Paastand efter de fremkomne Oplysninger at maatte tages til Følge.

Det Proceduren tilhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi decideres:

Den Arvelod, som ved afgange Inspecteur ved Fødsels- og Pleiestiftelsen, Secretair Andreas Charles Lütkens, under 4de October 1842 allernaadigst confirmerede Testament af 14de Decbr. 1835 er tillagt Christine Caroline Wilhelmine Thune, der er død før Testator, saavelsom de Legater, der ved samme Testament ere tillagte hende og den ligeledes før Testator afdøde Cand. juris Rasmus Rasmussen, bør falde i Arv ab intestato, og bør forøvrigt under det fornævnte C. C. W. Thune tilstaaede Legat ikke indbefattes de Gjenstande, som ved den i nærværende Bo den 15de August 1842 afholdte Registreringsforretning ere anførte sub Nr. 13 og 14.

afgangne Secretair Lüttens Broderson, Thomas Lütken, bør være berettiget til at erholde udleveret det i bemeldte Registreringsforretning under Nr. 12 nævnte Guldlommeuhr.

Decision

i forhenværende Silke= Ulden= og Lærredshandler C. D. Monsters Fallitbo.

(Prøvelse af en i et Fallitbo, paa Fallentens Datters Vegne, nedlagt Paastand om i Boet at erholde forlods Betaling af en Sum eller i al Fald for samme at concurrere med Boets øvrige Creditorer).

(Affagt den 10de Februar 1843.)

Decisionen er saalydende:

Foruden de ved Stiftsrettens Decision af 27de December f. A. afgjorte, af Viinhandler J. Kjær, som Værge for Fallentens, forhenværende Silke= Ulden= og Lærredshandler C. D. Monsters, Datter, Hansine Monster, i Boet nedlagte Paastande, har bemeldte Kjær endvidere gjort Paastand paa, at hans Myndling kjendes berettiget til forlods at erholde udbetalt af Boet, saavidt dette kan tilstrække, et Beløb stort 24600 Rbd., eller at hun i alt Fald concurrerer med Boets øvrige Creditorer for den ommeldte Sum, af hvilken de 20000 Rbd. skulle være Beløbet af hvad Fallenten, Tid efter anden, har modtaget af Svigerfaderen, afgangne Brændeviinsbrænder Søndergaard, med Forpligtelse at udsætte samme til Fordeel for Datterdatteren, Jfr. Monster, og de 4600 Rbd. den Sum, som er tilfalden Fallentens afdøde Hustru i Arv efter hendes Moder. Fremdeles har fornævnte Viinhandler Kjær, i sin ovenmeldte Egenskab, gjort Paastand paa, at hans Myndling strax udbetales af Boet 100 Rbd., til dermed at dække havte Udgifter, samt til Underholdning 30 Rbd. om Maaneden indtil Boets Slutning.

Hvad nu angaaer den førstommeldte af disse Paastande,

mod hvilken Kammerraad Procurator Nygaard, paa tvende af Boets Creditorers Vegne, har nedlagt Protest, idet han har paastaaet Boet frifundet, til hvilken Paastand andre af Creditorerne have sluttet sig, da vil samme ikke kunne gives Medhold, allerede af den Grund, at det ei mod den fremsatte Erindring er godtgjort, at Fallenten af Brændeviinsbrænder Sondergaard har modtaget 20000 Rbd., eller at en saadan Sum er given ham med Forpligtelse at udsætte den for Datteren, ligesom og, hvad de 4600 Rbd. angaaer, disse ved Fallentens Svigermoders Død maa være tilfalden hans Hustru og saaledes gaaede over i deres fælleds Bo, uden at Fallentens Datter ved Moderens Død kan, da Fallenten har hensiddet i uskiftet Bo efter hende, have erhvervet disse eller nogen Deel af dem, om hvilke det ei engang er givet, at de vare i Boet paa den Tid Sidstnævnte afgik ved Døden. Eiheller kan det for Jfr. Monster paaberaabte Argument, at hendes Fader skulde været uberettiget til at opgive sit Bo førend han havde skiftet med Datteren, tillægges nogensomhelst Vægt.

Da nu ligesaalidet de nedlagte Paastande om Udbetalingen af 100 Rbd. og et maanedligt Underholdningsbidrag til Jfr. Monster kan komme i Betragtning, efterdi hun ingen Ret har til at fordre hendes til egen Nytte havte Udgifter dækkede af Boet og der ingen Forpligtelse paahviler dette til at underholde hende, vil Boet i det Hele være at frifinde under nærværende Dispute.

Viinhandler Kjær vil være at forelægge en Frist af 8 Dage fra denne Decisions Afsigelse til at foranstalte sit den 4de Marts f. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt har ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir fundet Sted.

Thi eragtes:

Nærværende Bo bør for Tiltale af Viinhandler J. Kjær,

som Værge for Jfr. Hansine Monster, i ovenmeldte Henseender fri at være.

Viinhandler J. Kjær forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Decisions Affigelse til at foranstalte sit den 4de Marts f. A. fremlagte Indlæg affkrevet paa behørigt stemplet Papir.

Decision
i Silke- og Klædehandler Hermann Sally Leiser Cohens Fallitbo.

(En efter Fallitdeclarationen over Fallenten erhvervet Dom antages udelukket fra den Plads i Concursordenen, som Lovens 5—14—38 har anviist de i samme omhandlede „Domme".)

(Affagt den 23de Februar 1843.)

Decisionen er saalydende:

Gjenstanden for nærværende Dispute er det Spørgsmaal, om M. B. Bonfort i Hamborg kan, overeensstemmende med den af hans Mandatarius, Kammerraad Procurator Nygaard, derom nedlagte Paastand, mod hvilken Grosserer W. P. Heymann og Handelsmand Salomon Davidsen, der have anmeldt Fordringer i dette Boe, have protesteret, ansees berettiget til at nyde fortrinlig Betaling for Banco-Mk. 1350, 10½ ß., med Renter 4 pCt. aarlig fra 2den Marts f. A. (1842) indtil Betaling skeer, samt Procesomkostninger 15 Rbd., hvilket Beløb Fallenten, Silke- og Klædehandler Hermann Sally Leiser Cohen, ved den Kgl. Lands Over samt Hof og Stadsrets Dom af 1ste Aug. sidstl. er tilpligtet at udrede.

Da Fallenten har opgivet sit Bo til Skiftebehandling den 31te Marts f. A. (1842) og den ovennævnte Dom først er affagt den 1ste August sidstl., vil Afgjørelsen af Spørgsmaalet beroe paa, om den Omstændighed at Dommen først er erhvervet efterat Fallitdeclarationen havde fundet Sted, maa udelukke den omqvæstionerede Fordring fra den Plads i Concursordenen, som L. 5—14—38 har anviist de i samme omhandlede Domme, og

dette findes at maatte besvares bekræftende. At den citerede Artikel ikkun tillægger Fordringer efter Domme, erhvervede over den Afdøde imedens han levede, den i Artiklen ommeldte Fortrinsret, flyder af dens Udtryk og bestyrkes end yderligere derved, at den paafølgende 39te Artikel med Hensyn til det Forhold den omtaler, erklærer det ligegyldigt, om Dommen er erhvervet før eller efter den Paagjeldendes Død; men da Reglerne i Art. 38, i Medfør af den 43de Artikel og Frd. 28de October 1702 § 2, ogsaa skulle komme til Anvendelse i Opbuds- og Fallitboer, saa maa Concursens Udbrud træde istedetfor det Moment, den førstnævnte Artikel fastsætter som det, inden hvilken Dommen skal være erhvervet for at den kan give Domhaveren Adgang til at nyde godt af nogen Fortrinsret, hvilket Resultat ogsaa har Hjemmel deels deri, at Concursboets Egenskab som saadant medfører, at Fordelingen af dets Masse maa finde Sted efter den Beskaffenhed, Fordringerne have paa den Tid, Boet tages under Skiftebehandling, deels i Analogien af den i Frd. 28de October 1702 § 2 givne Forskrift, at ingen Arrest, Beslag eller anden Forfølgningsmaade, hvorpaa Dom ei er falden forend Fallenten undveg, skal nyde nogen særdeles Prioritet.

Ifølge Foranførte vil altsaa Kammerraad Nygaards Paastand ikke kunne gives Medhold.

Under Proceduren er behørigt stemplet Papir forbrugt.

Thi eragtes:

Den af Kammerraad, Procurator Nygaard, som Mandatarius for M. B. Bonfort i Hamborg nedlagte Paastand om fortrinlig Betaling af de ovenomhandlede Banco Mk. 1350, $10\frac{1}{2}$ ß. med Renter, og Procesomkostninger, 15 Rbd., kan ikke gives Medhold.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 25—26.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 8de Marts 1842.

Sagen AS $\frac{404}{41}$ Jens Rasmussen, Peder Rasmussen og Peder Hansen alle af Saltofte, Hans Rasmussen af Flemløse, Peder Pedersen af Kappenberg, Hans Pedersen af Gummerup, Jørgen Pedersen af Dyrehøy, Rasmus Pedersen, Tjener hos Grev Rantzau, Christian Andersen af Poulshuus og Hans Pedersen af Nørmosegaard ctr. Hans Hansen paa Hjortholm og Eiler Madsen i Langsted.

(Sluttet.)

Ved denne Forening forpligtede bemeldte Arvinger sig til at give Enken fuldkomment Afkald for den Arv, som kunde tilfalde dem efter den Afdøde, naar hun til Deling mellem hendes samtlige Arvinger udbetalte 8000 Rbd., hvori til forskjellige Udgifter skulde afgaae 240 Rbd. og Resten fordeles saaledes, at der paa hver af Mandslodderne faldt 666 Rbd. 4 Mk. og paa hver af Fruentimmerlodderne 626 Rbd. 4 Mk.; og i Overeensstemmelse med Foreningen udstedte hine Arvinger senere under 14de Marts s. A., hver for sig, Afkald til Enken, hvori de erkjende at have erholdt udbetalt de dem efter Foreningen respective tilkommende Beløb og desaarsag, som det videre hedder i Afkaldene, renoncerede paa al videre Arv saavel

efter Peder Pedersen som efter hans Enke, samt for samme meddeelte hende i enhver Henseende skadesløst Afkald. Derimod vilde en 12te Medarving, Indstevnte Eiler Madsen i Langsted, ikke tiltræde den omhandlede Forening. Under 19de Mai s. A. oprettede Enken derpaa et Testament, der den 29de næstefter blev forsynet med allerhøieste Confirmation og hvorved hun indsatte sin Brodersøn, Indstevnte Hans Hansen, til Universalarving, saaledes at han skulde udbetale nogle Legater til forskjellige andre af hendes Arvinger efter Loven. Da imidlertid Enken i Slutningen af Mai Maaned s. A. var afgaaet ved Døden og hendes Bo taget under Behandling af Baag Herreds Skifteret, meldte de fornævnte 11 Arvinger, som havde underskrevet Foreningen af 26de Jan., sig under Skiftet og paastode sig tilkjendte den dem efter Loven tilkommende Arv efter Peder Pedersen, forsaavidt de ikke alt havde modtaget samme, men denne Paastand blev, efterat den ene af hine Arvinger havde for sit Vedkommende under Reservation frafaldet Sagen, for de Øvriges, nemlig Citanternes, Vedkommende forkastet ved Skifterettens Eragtning af 16de Marts 1841.

Bemeldte Decision have Citanterne nu ifølge Stevning af 2den Juni 1841 indanket her til Retten og paastaaet sig i Sterboet efter Peder Pedersen og dennes Enke tilkjendte den Arv, der efter Loven kan tilkomme dem, uden at der tages andet Hensyn til Documentet af 26de Jan. 1840 eller til de af Citanterne udstedte Afkald, end at det Beløb, de ifølge disse Documenter have modtaget, afdrages i deres Arv, hvorhos de endvidere have paastaaet Indstevnte Hans Hansen tilpligtet at erstatte dem Sagens Omkostninger.

Hvad angaaer Indstevnte Eiler Madsen, der skjøndt lovligen stevnet, ikke har givet Møde eller ladet møde, vil Sagen blive at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Derimod har Indstevnte Hans Hansen givet Møde her

ved Retten og paastaaet den paaankede Stiftsdecision stadfæstet samt Citanterne in solidum tilpligtede at betale ham Processens Omkostninger skadesløst.

Deres Formening om, at Foreningen af 26de Januar og de derefter udstedte Afkald ikke skulde kunne være dem til Hinder for nu i Boet at oppebære den fulde dem, som Arvinger efter Loven, tilkommende Arv efter Peder Pedersen, have Citanterne støttet derpaa, deels at den omhandlede Overeenskomst med Enken ikke, som stridende mod Lovens 5—2—80 og 81, kunde være bindende for dem, og deels at, om end en saadan Overeenskomst i og for sig var lovgyldig, den dog ikke i nærværende Tilfælde kunde gjøres gjeldende mod dem, fordi, efter hvad de paastaae, de ved ulovlige Midler fra Enkens Side vare formaaede til at indgaae den, idet hun skal have deels truet dem med, at hun i modsat Fald vilde indlade sig i nyt Ægteskab og deels angivet for dem Boets Status til en ringere Værdi end det i Virkeligheden havde.

Forsaavidt nu Indstevnte Hans Hansen har formeent, at den Omstændighed, at det senere af Enken den 19de Mai 1840 oprettede Testament er forsynet med allerhøieste Confirmation, i Forbindelse med, at i dette Testament er udtrykkelig omtalt, som Enkens Hjemmel til at gjøre den i Testamentet omhandlede Disposition, saavel den med de 11 Arvinger efter Manden indgaaede Forening, som de af disse udstedte Afkald, i ethvert Fald maatte afskjære Citanterne Ret til at impugnere Overeenskomsten, vil han ikke heri kunne gives Medhold, da der ved den meddeelte Confirmation, hvori Foreningen med Mandens Arvinger ikke omtales, ikke kan ansees at være sigtet til denne, hvorimod det alene maa antages at have været Confirmationens Øiemed at sanctionere Testamentet, forsaavidt Bestemmelserne i samme gaae udenfor den Ret, Enken, efter den

almindelige Lovgivning, i Relation til sine Udarvinger havde til, mortis causa at disponere over Boet.

Forsaavidt dernæst Citanterne først til Styrke for deres nedlagte Paastand have paaberaabt Bestemmelserne i Lovens 5—2—80 og 81 om Kjob af falden og ventendes Arv, maa herved erindres, at ligesom der allerede af den Grund ikke kan blive Tale om Anvendeligheden af den sidstnævnte Artikel, at Foreningen først er indgaaet efter Arveladerens P. Pedersens Død, altsaa paa en Tid da Arven efter ham allerede var falden, saaledes skjønnes den oftmeldte Forening efter hele Forholdets Natur, og navnligen den Omstændighed, at Enken dengang var uindskrænket Besidder af hele Massen, ikke at kunne betragtes som et Kjøb, men meget mere at maatte sættes i Sammenligning med et i Kraft af L. 5—2—16 mellem Arvingerne, der alle vare myndige, paa den ene, og Enken, som uagtet den hende ved Testamentet af 30te Decbr. 1810 tillagte Ret til at vedblive Besiddelsen af det fælleds Bo, naturligviis ogsaa var berettiget til, hvad Oieblik hun vilde, at stifte med sin afdøde Mands Arvinger, paa den anden Side, afholdt indbyrdes Skifte, hvorunder den efter Manden faldne Arvelod med fælleds Samtykke er ansat til en bestemt Sum, hvilken Anskuelse findes bestyrket saavel derved, at den under eet fastsatte Sum er deelt mellem de enkelte Arvinger under udtrykkelig Paaberaabelse af deres Slægtskabs og derpaa grundede Arve-Forhold til den afdøde Mand, som og ved den Qvitteringerne tillagte Benævnelse af Affald.

Det staaer saaledes kun tilbage at undersøge, hvorvidt det kan antages, at Citanterne saaledes som de, som ovenmeldt, endvidere have paaberaabt sig, ere paa en ulovlig Maade blevne formaaede til at indgaae og fuldbyrde Overeenskomsten. Om det nu end maatte i denne Henseende ansees tilstrækkeligen godtgjort, at der under de Ventilationer mellem Enken og Mandens

Arvinger, der forudgik Foreningen af 26de Jan. og den paafølgende Udstedelse af Afkaldene, er fra Enkens Side, som et Motiv for Arvingerne til at indgaae og senere fuldbyrde Foreningen, blevet anført, at hun i modsat Fald vilde indlade sig i nyt Ægteskab, i hvilket Tilfælde det hele Bo, efter Testamentets Indhold, vilde blive hendes Eiendom, og at hun endviðere, da Arvingerne fandt Betænkelighed ved at indgaae paa hendes Forslag om at renoncere paa deres Arv ved at erholde strax udbetalt en vis Sum, har gjort forskjellige Skridt hvorved det antydedes at hun vilde iværksætte Ægteskabet, skjønnes saadant dog saa meget mindre at kunne svække Retsgyldigheden af Overeenskomsten, som det i alt Fald var fuldkomment lovligt for hende at indgaae et nyt Ægteskab, og der ikke er oplyst noget om, at det jo i Virkeligheden var Enkens Agt, saafremt Foreningen ikke kom istand, at gifte sig paa ny, og at hun saaledes har benyttet hiint Argument eller gjort de omhandlede Skridt i nogen svigagtig Hensigt. Ikke heller findes det, at Enken kan siges at have villet føre Arvingerne bag Lyset eller iøvrigt at være fremgaaet paa en urigtig Maade ved, under de stedfundne Ventilationer, alene at ansætte Boets Status til en Værdi af 16000 Rbd., hvoraf de 10660 Rbd. opgaves som Boets andre Activa med Undtagelse af dets faste Eiendom, Hjortholmsgaarden, og følgeligen bemeldte Gaards Værdi beregnedes til 5340 Rbd.; thi ligesom det ikke er oplyst, at Boets andre Activa have udgjort et større Beløb end af Enken blev opgivet, saaledes er det, forsaavidt den nævnte Gaard under Skiftet efter Enkens Død er vurderet til 10000 Rbd. og ved en af Citanterne, efterat nærværende Sag var indkommet her til Retten, optaget Taxationsforretning endog til 13000 Rbd., herved at mærke, at det af Indstevnte Hans Hansen er asfereret, uden at det Modsatte er af Citanterne godtgjort, at Gaarden var af Enken under Ventilatio-

nerne ansat til den Værdi, denne efter hendes bedste Skjøn og Overbeviisning i Virkeligheden havde paa den Tid, hvortil kommer, at Citanterne, efter hvad der fra bemeldte Indstevntes Side er under Proceduren ved Skifteretten uimodsagt avanceret, alle ere landbokyndige og paa den Tid, da Foreningen oprettedes, havde et saa specielt mangeaarigt Bekjendtskab til Gaarden og dens Besætning m. v., at de selv være istand til at bedømme dens Værdi.

Da det saaledes efter alt Foregaaende maa billiges, at Skifteretten har forkastet Citanternes Paastand, vil den indankede Decision være at stadfæste.

Processens Omkostninger blive Citanterne efter Omstændighederne pligtige in solidum at tilsvare Indstevnte Hans Hansen med 40 Rbd. Sølv.

Citanternes Sagfører, Procurator Baastrup, vil være at forelægge en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at foranstalte afskrevet paa behørigt stemplet Papir det af ham den 20de Juni f. A. irettelagte Indlæg. Iøvrigt har det stemplede Papir her ved Retten været rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Skiftedecision bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger betale Citanterne, Jens Rasmussen, Peder Rasmussen og Peder Hansen, alle af Saltofte, Hans Rasmussen af Flemløse, Peder Pedersen af Kappenberg, Hans Pedersen af Gummerup, Jørgen Pedersen af Dyrehøy, Rasmus Pedersen, Tjener hos Grev Rantzau, Christian Andersen af Poulshuus og Hans Pedersen af Nørmosegaard, Een for Alle og Alle for Een, til Indstevnte Hans Hansen med 40 Rbd. Sølv, som udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator Baastrup forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at foranstalte afskrevet paa behørigt

stemplet Papir det af ham den 20de Juni f. A. irettelagte Indlæg.

Sagen $\frac{839}{42}$ Procurator Kraft Actor ctr. Arrestanten Hans Jensen Haarlew.

(Anvendelse af den i Frd. 18de December 1767 omhandlede ved Frd. 4de October 1833 § 10 modificerede Straf, uden at den Omstændighed at Mordet var skeet med den Myrdedes Samtykke, fandtes heri at kunne gjøre nogen Forandring.)

(Paadømt den 17de Januar 1843).

Dommen er saalydende:

Efterat Arrestanten Hans Jensen Haarlew, der under nærværende Sag actioneres for Mord, havde Fredagen den 9de Septbr. sidstl. om Morgenen anmeldt her i Staden for Vagtmester Andersen ved Politiarresten, at han havde dræbt sin Kjæreste, Pigen Karen Frandsdatter, har han for Politiretten og under de første Forhører inden denne Rets første Criminelkammer afgivet følgende Forklaring.

Da han den næstforegaaende Onsdag var kommet i Utide ud af sin Tjeneste hos Marqvetenter Andersen, tog han sig dette saa nær, at han fattede den Beslutning at bringe sig selv af Dage, men da han, ved samme Aften at indfinde sig paa Wodrofsgaard, hvor fornævnte hans Kjæreste tjente, og ved at tilbringe Natten med hende, gjorde hende bekjendt med denne Beslutning, bad hun, efter først forgjæves at have forsøgt paa at bringe ham herfra, ham om at han da vilde tage hende med, for at hun kunde dø tillige med ham, og foreslog, at de samlede skulde drukne sig, hvilket han dog modsatte sig idet han ikke vilde, at hun for hans Skyld skulde bære den Synd paa sig at tage sig selv af Dage, og det derfor var ham klart, at det var ham, der havde at udføre Gjerningen og at han derefter burde lide for hvad han havde gjort, hvorfor han og

saa strax var bestemt paa ikke at dræbe sig selv, men at anmelde for Øvrigheden, hvad han havde gjort.

Omsider bleve de enige om, at Gjerningen først skulde udføres den paafølgende Dags Aften, til hvilken Tid Arrestanten, som havde tilbragt Dagen i Gjæstgiverstedet Bjørnsdal paa Vesterbro, ogsaa atter indfandt sig hos hende. De gik derpaa tilsengs sammen og samtalede om deres Forehavende, og da Arrestanten vedblev sin Beslutning at ville lide for sin Gjerning og ikke aflive sig selv, uagtet hans Kjæreste gjorde ham den Indvending, at de saa ikke kom til at døe sammen, gjorde de, medens de saaledes laae i Sengen, Forsøg paa at udføre Gjerningen, idet han med hendes Strømpebaand bandt hendes Hænder sammen paa Ryggen og stoppede noget af Lagenet i hendes Mund samt derpaa bestræbte sig for med Hænderne at qvæle hende, men da hun, efterat have faaet Leilighed til at udspytte Lagenet af Munden, gjentagende bad for sig, idet hun yttrede, at det vilde blive for drøit, og foreslog at de skulde begive sig et andet Sted hen for at udføre Gjerningen, slap Arrestanten hende. Efter den derpaa mellem dem trufne Aftale forlode de om Morgenen Kl. omtrent $4\frac{1}{4}$ Wodrofsgaard og begave sig over Vesterbro ud paa en Mark, der støder til Gaarden Bjørnsdal, hvor de satte sig ned i Nærheden af Stranden, og da Arrestanten havde aftaget sine Strømpebaand, der bestode af et uldent Strømpebaand paa det ene og en Seglgarnssnor paa det andet Been, snoede han disse sammen, hvorpaa de samtidigen hver for sig knyttede en Knude paa hver Ende af de saaledes sammensnoede Baand. Hun bad ham da gjentagne Gange snart at gjøre det af med hende, og dersom han mærkede, at hun drog Veiret for længe, da at give hende nogle Stik i Halsen med sin Kniv og efterat hun derpaa havde lagt sig ned paa Ryggen og hendes Hænder vare af ham sammenbundne bag Ryggen med hendes Strømpebaand, lagde han

den af hans Strømpebaand dannede Snor, i Form af en Løkke, omkring hendes Hals og stoppede sine Handsker og et Tørklæde, han tilfældigviis havde hos sig, i hendes Mund, for hvilken han holdt med den høire Haand, medens han med den venstre Haand trak Løkken om Halsen sammen, men da hun havde draget 3 à 4 Suk og det gjorde ham ondt at hun leed, benyttede han den venstre Haand til tillige at holde hende for Munden og udtog med den anden Haand af den høire Buxelomme sin Foldekniv, som han aabnede med Tænderne og med hvilken han derpaa tilføiede hende et Snit i Halsen, samt, da hun atter sukkede 5 à 6 Gange, endnu et saadant Snit sammesteds. Da han havde overtydet sig om, at hun var død, tog han Handskerne og Tørklædet ud af Munden og lagde Liget tilrette, idet han løste Baandene af Hænderne og foldede disse i hinanden over Maven, samt trak Klæderne, der vare komne i Uorden, ned over Knæerne og lagde Benene sammen, hvorpaa han, efterat have kysset Liget 3 Gange, forføiede sig hen til Bjørnsdal, hvor han strax anmeldte at han havde taget Livet af sin Kjæreste og angav det Sted, hvor Liget var at finde. — Angaaende Motivet til Gjerningen har Arrestanten derhos nærmere forklaret, at da det, som forommeldt, ikke syntes ham, at han selv kunde leve, og hun med Bestemthed havde erklæret ham sin Beslutning, selv at ville berøve sig Livet, saafremt han døde uden at tage hende med, havde han alene besluttet sig til at dræbe hende for derved at befrie hende for den Synd at have taget sig selv af Dage, hvorhos han har tilføiet, at han har anseet det for saa stor Synd at berøve sig selv Livet, at man ikke derfor kunde finde Naade for Gud og at han vel ogsaa ansaae det for Synd at berøve et andet Menneske Livet, men troede, at naar han ved af Øvrigheden at berøves Livet, afsonede den Brøde han havde begaaet, vilde Naaden hisset ikke blive ham fornegtet, og at det var hans indstændige

Ønske at faae Løn for sin Gjerning derved, at Livet snarest muligt berøvedes ham, idet han, dersom han havde kunnet forestillet sig, at hans Straf ikke vilde blive Livsstraf, vilde have taget Livet af sig selv for at kunne, som han siger, følge med sin Kjæreste og snart komme til Himmelen. Med Hensyn til at den Afdøde befandtes at have været svanger i 4de Maaned, benegtede Arrestanten, i det omhandlede Stadium af Sagen at han havde været vidende herom, men erklærede derhos, at han i alt Fald holdt sig overbeviist om, at ingen Anden end han er Fader til Fosteret.

Ligesom den Stilling, hvori Liget befandtes af de efter Anmeldelsen paa Bjørnsdal tilstedekomne Personer stemmer med Arrestantens Forklaring om, hvorledes han ved Bortgangen har forladt dette, saaledes gaaer ogsaa den optagne Obductionsforretning ud paa, at der paa Halsen fandtes en brunlig farvet Fure og nedenfor denne 3 Saar, idet i Forbindelse hermed de 2 Obducenter have yttret afvigende Meninger, om Døden maatte nærmest have været en Følge af Forblødning eller af Qvælning, men tillige været enige i, at hvad der end i saa Henseende maatte antages, var det i alt Fald fuldkomment vist, at det den Afdøde tilføiede Saar, hvorved de store Halsaarer vare overskaarne, var af saadan Beskaffenhed, at Døden enten i Virkeligheden har været en ligefrem Følge heraf eller at den uundgaaeligen maatte have blevet det, dersom den ikke i Forveien havde været fremkaldt ved Qvælning.

Efterat Arrestanten, som meldt, ogsaa i Begyndelsen under Forhørerne ved 1ste Criminelkammer havde gjentaget den omhandlede, for Politiretten afgivne, Forklaring, har han under et Forhør den 8de Octbr. sidstl., ved efter eget Forlangende at fremstilles for bemeldte Criminelkammer, forandret sin Forklaring derhen, at han nu paastod, hvad han ogsaa derefter senere under Sagen er vedblevet, at det var mod Maren Frandsdat-

ters Villie at han berøvede hende Livet, samt at Bevæggrunden til hans Gjerning ikke heller var den af ham tidligere angivne, i hvilken Henseende han nærmere har forklaret, at han omtrent 14 Dage førend Mordet fandt Sted var af Maren Frandsdatter blevet underrettet om, at hun var frugtsommelig og at han derfor besluttede sig til at forlade hende og hæve Forbindelsen, men da han, efterat have tilbragt Natten mellem den 7de og 8de Septbr. hos hende, underrettede hende om denne Beslutning, blev hun i høi Grad bedrøvet og erklærede, at hun ikke kunde skilles fra ham men maatte følge ham, hvor han tog hen, ligesom hun og den paafølgende Dag indfandt sig hos ham paa Bjørnsdal, hvor han havde taget Ophold, og gjentog det samme. Han lod sig ogsaa bevæge af hende til at tilbringe Natten imellem den 8de og 9de Septbr. hos hende, men da han henad Morgen vilde tage Afsked med hende, fulgte hun, uagtet hans Forestillinger herimod, med ham, og da de vare komne til det i hans tidligere Forklaringer ommeldte Sted ved Stranden, foreslog hun, at de skulde drukne sig samlede og afløste sine Strømpebaand, for at de i saadant Øiemed kunde binde sig sammen. Da det imidlertid ikke syntes Arrestanten, at han vilde miste Livet for hendes Skyld og han var kjed af hendes Paatrængenhed, men ikke indsaae, hvorledes han skulde blive hende qvit, opstod den Tanke hos ham, at dræbe hende, hvorfor han kastede hende til Jorden og ved at sætte sit Knæ paa hendes Ryg, fik saadan Magt over hende, at han kunde binde hendes Hænder paa Ryggen med de Strømpebaand, hun havde aftaget. Han søgte derpaa med sine egne Strømpebaand at qvæle hende, idet han, da hun skreg om Hjelp, stoppede Tørklædet i Munden paa hende, men da det gik noget langsomt med Qvælningen, skjar han hende i Halsen med Kniven. Grunden til at han derefter selv anmeldte Gjerningen var, efter hvad han nu forklarede, den, at han, ved nærmere at tænke

derover, antog, at det dog vilde blive opdaget at han var Gjerningsmanden, hvorhos han tilføiede, at han vel i høi Grad angrede sin Gjerning og ønskede at maatte komme til at bøde derfor i dette Liv, men at ligesom han ikke i mindste Maade var blevet bevæget til Gjerningen ved Kjedsommelighed til Livet, saaledes har han ikke heller senere næret saadan Kjedsommelighed.

Forsaavidt der saaledes bliver Spørgsmaal om, hvilken af de af Arrestanten afgivne, fra hinanden afvigende, Forklaringer er den sande, da finder Retten, at overveiende Grunde tale for, at ansee den forstomhandlede som den rigtige, hvilken han maa antages alene at have forandret af Frygt for, at den ikke skulde lede til, at han blev dømt fra Livet.

Ligesom navnligen hvad der er oplyst om Maren Frandsdatters Forhold den 8de Septbr. ikke bestyrker, at der skulde have fundet nogen Uenighed Sted imellem hende og Arrestanten og det er mindre rimeligt, at han, saafremt han havde bestemt sig til at hæve Forbindelsen, skulde have ladet sig bevæge af hende til ogsaa at tilbringe den følgende Nat hos hende, hvorved iøvrigt er at mærke, at hans Udsigende, om at han den fornævnte Dag havde paa Bjørnsdal en Samtale med hende, staaer i Strid med Vidnet Jens Jensens Forklaring, saaledes sees der ikke heller nogen rimelig Grund til at han, under den i Forhøret af 8de Octbr. nævnte Forudsætning, skulde Fredag Morgen være gaaet med hende hen til det omhandlede Sted, afsides ved Stranden, og det er tillige i og for sig usandsynligt, baade at han, naar hun modsatte sig saadant, skulde kunne have faaet saadan Magt over hende, at han paa den omforklarede Maade kunde berøve hende Livet, og at han derefter, alene af Frygt for at blive opdaget, skulde strax have gjort Anmeldelse om Gjerningen, hvortil endeligen kommer, at forskjellige Personer, som forend den 8de Octbr. have

siddet i Arrest med Arrestanten, have udsagt, at han til dem har fortalt, at det var med hans Kjærestes Samtykke at han berøvede hende Livet, og at det var hans Ønske, selv at lide Døden, og nogle af disse, at han havde tilføiet, at han vilde forandre sin tidligere Forklaring, fordi han frygtede for, at han ikke efter denne vilde komme til at miste Livet. Da nu fremdeles ogsaa Arrestantens Forklaringer forend den 8de Octbr., om Motivet til hans Gjerning, maa tillægges Troværdighed efter de endvidere oplyste Omstændigheder; idet der navnligen ikke er tilstrækkelig Grund til med Actor at søge dette i den Omstændighed, at den Afdøde var frugtsommelig og at de derfor, og tillige af forskruede religieuse Begreber, skulde have besluttet sig til Gjerningen, saa findes Arrestanten, da efter hans fornævnte Forklaringer, Kjedsommelighed til Livet fra hans Side maa betragtes som den egentlige Bevæggrund til Gjerningen, at være i det Tilfælde, som omhandles i Frd. 18de Decbr. 1767, uden at det forsaavidt kan komme i Betragtning, at det maa antages, at det har været med Maren Frandsdatters Samtykke, at han har aflivet hende, og han, der er omtrent 26 Aar gammel, men ikke findes forhen tiltalt eller straffet, bliver følgeligen, i Henhold til fornævnte Lovbestemmelse, saaledes som denne er modificeret ved Frd. 4de Octbr. 1833 § 10, at dømme til at kagstryges og hensættes til Arbeide i Jern i Rasphuset paa Livstid, ligesom han og bliver pligtig at udrede alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder de Actor og Defensor, Procuratorerne Kraft og Nyholm, tilkommende Salairer fastsættes til respective 10 og 8 Rbd. Sølv.

Sagførelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Hans Jensen Haarlew bør kagstryges samt hensættes til Arbeide i Jern i Rasphuset paa Livstid.

Saa udreder han og alle af Actionen lovligt flydende

Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Kraft og Nyholm, tillægges Forstnævnte 10 Rbd. Sølv og til den Sidste 8 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{473}{41}$ Procurator Bang ctr. Arrestanterne Smed Carl Christian Hillestrøm og Smed Anders Olsen samt Tiltalte Bartholin Lund.

(Straf af 6 Aars Fæstningsarbeide for Medvideri og Meddeelagtighed i Mordbrand efter Grundsætningerne i den tidligere Lovgivning, saaledes som samme maa ansees formildet ved Frd. 26de Marts 1841 § 11. Frifindelse for videre Tiltale tilagt 2de Personer der sigtedes, den ene for Mordbrand og den Anden for Medviderí heri samt for Assurancesvig. En Underdommer mulcteret for utilbørlig Forhaling af Sagen.)

(Påadømt den 17de Januar 1843.

Dommen er saalydende:

Efterat der Natten mellem den 22de og 23de Decbr. 1839 var udbrudt Ildebrand i Valbye, hvorved Tiltalte Bartholin Lunds og Gaardeier Ole Jensens Gaarde sammesteds aldeles nedbrændte og nogle andre Bygninger bleve beskadigede, actioneres under nærværende, i første Instants inden Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret den 17de Juli 1841 paakjendte, Sag, Arrestanterne Smed Carl Christian Hillestrøm og Smed Anders Olsen for Mordbrand, og Tiltalte Bartholin Lund for Medvideri i bemeldte Forbrydelse samt for Assurancesvig.

Efterat Arrestanten Hillestrøm havde under et Forhør af 31te Mai 1840 forklaret, at Tiltalte havde anmodet ham om at sætte Ild paa denne Gaard, samt at Arrestanten Olsen ogsaa havde fortalt, at Tiltalte havde gjort en lige Anmodning til ham, har sidstnævnte Arrestant tilstaaet, at det forholdt sig rigtigt at Tiltalte en Dag i December Maaned 1839 havde, først paa en forblommet Maade og senere ligefrem, anmodet ham om at sætte Ild paa Gaarden, idet han leverede ham 5

Rbd. og tillige lovede ham 60 Rbd. i saadan Anledning, men uden at Arrestanten, efter hvad han paastaaer, dog dengang vilde gaae ind herpaa. Under et senere Forhør har Arrestanten Olsen endvidere vedgaaet, at Hillestrøm, der allerede under en med ham Dagen før Ildebranden ført Samtale havde bragt ham paa den Tanke at han om Aftenen vilde sætte Ild paa Lunds Gaard, var den Nat, da Ildebranden fandt Sted, omtrent Kl. 12 kommet til hans Huus og havde opfordret ham til at følge med, samt, da Arrestanten derpaa havde klædt sig paa, fortalt, at han vilde gaae til Valbye og sætte Ild paa Lunds Gaard. I Begyndelsen vægrede Arrestanten, efter hvad han har udsagt, sig vel for at gaae med, men samtykkede dog heri, da Hillestrøm sagde, at han alene vilde have ham med for at hjælpe sig at komme ind, og Arrestanten derhos betænkte, at han ved at følge med kunde tjene de 60 Rbd., som Lund tidligere havde lovet ham, og de begave sig derpaa samlede til Valbye hvor Arrestanten, da de vare ankomne til den omhandlede Gaard, efter Hillestrøms Anviisning blev staaende ved en Stak, medens Sidstnævnte gik hen til Gaardens østre Længde og krøb ind ad en Lem eller et Hul, som var paa Muren, og hørte Arrestanten da et stærkt Knald som Skud af en Bøsse eller Pistol, hvorfor han formodede, at Hillestrøm havde havt med sig og affyret en Pistol, hvoraf han Dagen i Forveien havde seet ham i Besiddelse; men da Hillestrøm kort efter kom tilbage og yttrede, at det nu var gjort, blev Arrestanten, som han siger, saa betaget af Skræk, at han i største Skynding ilede til sit Hjem, uden at see noget til Ilden.

Vel har nu Arrestanten senere under Sagen tilbagekaldt den af ham saaledes afgivne Tilstaaelse, men denne Tilbagekaldelse kan, i Medhold af L. 1—15—1, saa meget mindre komme i Betragtning som Rigtigheden af Tilstaaelsen, forsaavidt denne gaaer ud paa, at han i alt Fald har været med ved

Ildspaasættelsen, er bestyrket ved flere andre Omstændigheder, og deriblandt i Særdeleshed deels ved den af hans Hustru under de senere Forhører afgivne Forklaring om, at den omhandlede Nat en Person havde banket paa deres Vindue og at Arrestanten derpaa var gaaet ud og havde været borte i 2 à 3 Timer og deels ved det, som tvende Personer edelig have bevundet under Sagen om, at de paa den Tid, da Ilden udbrød, havde hørt et Knald som af et Skud, ligesom og de af Arrestanten anførte Motiver til at han oprigtigen skulde have afgivet den nævnte Tilstaaelse ikke i og for sig kunne tillægges nogen Vægt. Som Følge heraf er Arrestanten, som er over criminel Lavalder men ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom rettelig anseet med Straf efter Grundsætningerne i den tidligere Lovgivning, saaledes som denne maa ansees formildet ved Frd. 26de Marts 1841 § 11, ligesom og den valgte Straf af 6 Aars Strafarbeide findes passende, dog saaledes, at denne Straf bliver efter Omstændighederne at udstaae i Fæstningen og ikke, som i Underretsdommen er antaget, i Rasphuset.

Betræffende dernæst Arrestanten Hillestrøm, da er der vel ved flere under Sagen fremkomne Oplysninger og navnligen ved den fornævnte af Arrestanten Olsen afgivne Tilstaaelse i Forbindelse med Arrestantens egne vaklende og tilbageholdende, samt tildeels endog beviisligen urigtige Forklaringer opstaaet betydelig Grad af Mistanke om, at han i alt Fald har havt Andeel i den skete Ildspaasættelse, men da der dog ikke skjønnes at være tilveiebragt et fuldstændigt Beviis mod ham, maa det billiges, at han ved den indankede Dom er frifundet for Actors videre Tiltale.

Forsaavidt Tiltalte Bartholin Lund sigtes for Medvideri i den omhandlede Ildspaasættelse, er der ogsaa under Sagen fremkommet flere Omstændigheder, som samlede vække en høi

Grad af Formodning mod ham, blandt hvilke Omstændigheder fornemmelig er at mærke, deels at de forнævnte Arrestanter have, som ovenfor anført, udsagt, at Tiltalte ved forskjellige Leiligheder har søgt at formaae dem til at sætte Ild paa hans Gaard, uden at deres senere Tilbagekaldelse af deres Forklaringer skjønnes at kunne tillægges nogen Troværdighed, deels at Frederik Andersen Schou har under Eed bevundet, at Tiltalte kort før November 1839 har fremsat en lige Anmodning til ham om at sætte Ild paa Gaarden samt budet ham herfor 100 Rbd. og deels endelig, at flere af de Personer, som have siddet i Arrest med Tiltalte, have forklaret, at han i den Tid ved forskjellige Leiligheder har til dem brugt Udladelser, som gik ud paa, at han havde foranlediget Ildebranden. Ligeledes er der, forsaavidt han sigtes for Assurancesvig, fremkommet Formodning om, at han har attenteret samme, i Særdeleshed derved, at han har tilstaaet, at han ved Ildebranden havde reddet og i Arresten været i Besiddelse af endeel Assistentshuussedler, lydende paa Effecter af ikke ubetydelig Værdi, om hvilke Sedler tvende Personer, der havde siddet arresterede i Birkets Arresthuus tilligemed Tiltalte, have forklaret, at de vare leverede, den ene af disse, af Tiltalte med Anmodning om at bringe dem til dennes Kone, naar tillige hermed sættes i Forbindelse, at Tiltalte i det første Forhør aldeles ikke har talt om, at han havde pantsat Effecter paa Assistentshuset, og senere, ved at forklare herom, har udsagt, at Assistentshuussedlerne formeentlig vare brændte, ligesom og at han ikke har kunnet afgive nogen fyldestgjørende Forklaring om, paa hvilken Maade Sedlerne atter vare frakomne ham i Arresten.

Imidlertid er der dog ikke tilveiebragt et saa fuldstændigt Beviis i nogen af de nævnte Henseender, at han, mod hans vedholdende Benegtelse, kan fældes som skyldig, og Overretten

maa saaledes være enig med Underretten i at han bliver at frifinde for Actors videre Tiltale.

Som Følge heraf og da Underretsdommens Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, og de derunder de befalede Sagførere i første Instants tillagte Salairer, naar undtages, at Varetægts- og Underholdningspengene fra 19de Marts til 29de Mai, samt fra 29de Septbr. til 18 Decbr. 1840, ville blive at tilsvare af Underdommeren, hvorom nedenfor, iøvrigt billiges, vil bemeldte Dom være at stadfæste, dog med nysanførte Modification, saavelsom den, der følger af hvad ovenfor er bemærket angaaende Straffestedet for Arrestanten Anders Olsen og saaledes at bemeldte Arrestant bliver pligtig at udrede i Erstatning deels til den almindelige Brandforsikkring for Landet 7025 Rbd. S. og til det almindelige Brandassurance-Compagnie for Varer og Effecter 4221 Rbd. 74 ß. r. S., hvilke Beløb respective ere udbetalte som Assurance-Erstatning i Anledning af den omhandlede Ildebrand, og deels til Smedelærling Peter Hilleström 4 Rbd., til Indsidder Peder Christian Søgaard 2 Rbd., til Indsidder Hans Peder Nielsen 4 Rbd., til Arbeidsmand Jens Christensen 29 Rbd. 5 Mk., til Tjenestepige Hansine Eline Lund 67 Rbd. 3 Mk., Hans Caspersens Hustru, Frederikke Hansdatter, 6 Rbd., Tjenestepige Mette Jensdatter 6 Rbd. og Tjenestedreng Frederik Christian Kjøbenhavn 10 Rbd., alt Sedler, til hvilke Summer bemeldte Personer under Eed have ansat det Tab, de ved Branden have lidt paa Effecter.

I Salair til Procurator Schmidt, der har givet Møde som subsidiair Defensor for Arrestanterne og Tiltalte under et inden Frederiksborg Districts Politiret den 21de Juni d. A. optaget Forhør, saavelsom til Actor og Defensorerne her ved Retten, Procuratorerne Bang og Cancelliraad Delbanco, Lottoadvocat Damkjer samt Procurator Lihme, ville Arrestanterne

og Tiltalte derhos have, Een for Alle og Alle for Een, at udrede til Forstnævnte 2 Rbd. Sølv og til hver især af de Andre, 15 Rbd. Sølv.

Med Hensyn til Sagens Behandling bemærkes, at Underdommeren, Justitsraad Birkedommer Friderichsen, har ladet den henstaae uden at fremmes til Protocollen fra den 19de til den 29de Mai 1840, og atter fra 27de Aug. til 28de Decbr. s. A., uden at der i dette sidste Tidsrum er foretaget videre, end at Arrestanten Olsen den 29de Septbr. og 18de Decbr. er blevet fremstillet, og da har vedblevet sit senest Afgivne. Da det Ophold, Sagen herved har lidt, ei kan retfærdiggjøres ved det, som Underdommeren i saa Henseende har paaberaabt, bliver han ifølge Frd. 3die Juni 1796 § 35 at ansee med en Mulct, der efter Omstændighederne bestemmes til 20 Rbd. Sølv, ligesom han og findes at burde tilsvare Varetægts og Underholdningspengene fra 19de Marts til 29de Mai samt fra 29de Septbr. til 18de Decbr. 1840.

Fra de andre Vedkommendes Side har Sagens Behandling været lovlig, hvilket ligeledes har været Tilfældet med den befalede Sagførelse.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Straffestedet for Arrestanten Smed Anders Olsen bestemmes til Fæstningen og at bemeldte Arrestant tilsvarer i Erstatning deels til den almindelige Brandforsikkring for Landet 7025 Rbd. Sølv og til det almindelige Brandassurance-Compagni for Varer og Effecter 4221 Rbd. 74 ß. r. S., og deels til Smedelærling Peter Hillestrøm 4 Rbd., Indsidder Peder Christian Søgaard 2 Rbd., Indsidder Hans Peder Nielsen 4 Rbd., Arbeidsmand Jens Christensen 29 Rbd. 5 Mk., Tjenestepige Hansine Eline Lund 67 Rbd. 3 Mk., Hans Caspersens Hustru, Frederikke Hansdatter, 6 Rbd., Tjenestepige Mette

Jensdatter 6 Rbd. og Tjenestedreng Frederik Christian Kjøbenhavn 10 Rbd., Alt Sedler, samt at Varetægts og Underholdningspengene fra 19de Marts til 29de Mai og fra 29de Septbr. til 18de Decbr. 1840 tilsvares af Underdommeren, Justitsraad og Birkedommer Friderichsen.

I Salair til den subsidiaire Defensor, Procurator Schmidt, saavelsom til Actor og Defensorerne her ved Retten, Procuratorerne Bang og Cancelliraad Delbanco, Lottoadvocat Damkjer samt Procurator Lihme, udrede Arrestanterne, Smed Carl Christian Hillestrøm og Anders Olsen, saavelsom Tiltalte, Bartholin Lund, Een for Alle og Alle for Een, til Forstnævnte 2 Rbd. Sølv og til hver af de Andre 15 Rbd. Sølv.

Justitsraad og Birkedommer Friderichsen bør til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse bøde 20 Rbd. Sølv.

Den idømte Mulct og Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{819}{42}$ Landvæsenscommissair, Procurator Knudsen Actor ctr. Arrestantinden Marie Cathrine Suhr.

(En Arrestantinde ansect med Livsstraf, i Henhold til Lovens 6—6—22 og Frd. 4de Octbr. 1833 § 14, for attenteret Mord paa hendes 8 Maaneder gamle Barn.)

(Paadømt den 17de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestantinden Marie Cathrine Suhr, der er 28 Aar gammel og ikke befindes forhen at have været tiltalt eller straffet, er under nærværende Sag ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger tilstrækkeligen overført, den 13de Octbr. sidstl., at have, med den Beslutning at ombringe sit noget over 8 Maaneder gamle Barn, der var i Pleie hos Arbeidsmand Lars Jensens Hustru, begivet sig til dennes Bopæl,

medhavende en lille Flaske med fortyndet Vitriololie, som dog efter hendes Angivende oprindeligen var anskaffet til andet Brug, og hvoraf ikkun circa 2 Fingerbøller fulde vare tilbage i Flasken, og derefter helbet Olien, hvoraf dog noget spildtes, i Barnets Mund, hvorefter Fraade stod ud af samme, ligesom Barnet opkastede hvidligt Sliim; men, efterat Pleiemoderen strax havde henvendt sig til Stadsphysicus og var anviist, hvilke Midler der vare at anvende, og Barnet dernæst har været indlagt paa almindelig Hospital, er det restitueret saaledes, at ingen Skade paa dets Helbred i Fremtiden antages at være at befrygte.

Da Arrestantinden efter det Anførte har havt den overlagte Hensigt at ombringe sit Barn, bliver hun, i Henhold til Lovens 6—6—22 og Frd. 4de Octbr. 1833 § 14, at tilfinde at have sit Liv forbrudt, hvorhos hun vil have at tilsvare Actionens Omkostninger og deriblandt Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne, Landvæsenscommissair Knudsen og Baastrup, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Marie Cathrine Suhr bør have sit Liv forbrudt, samt udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt i Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne, Landvæsenscommissair Knudsen og Baastrup, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{222}{42}$ Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Tiltalte Arrestforvarer Carl Jørgensen.

(En Arrestforvarer idømt 10 Rbd. Mulct for Tilsidesættelse af de ham i hans Bestilling paahvilende Pligter.)

(Paadømt den 28de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Det maa under nærværende, i 1ste Instants ved Soro Kjøbstads Extraret den 5te Decbr. f. A. paadømte, Sag, hvorunder Tiltalte, Arrestforvarer Carl Jørgensen, actioneres for Tilsidesættelse af de ham i fornævnte hans Bestilling paahvilende Pligter, ved de afhørte Vidners Forklaringer ansees beviist, at en for Tyveri sigtet, og i Sorø Arrest hensat, Person ved Navn Jens Jacobsen har en Nat i September Maaned 1841 været ude af Arresten, hvor han dog, efterat have begivet sig til Steenmagle By og der havt en Samtale med Smed Johan Olsen, atter skal have indfundet sig den næste Morgen; men ligesom de med denne, af bemeldte Jens Jacobsen vedholdende benegtede, Absentation, forbundne nærmere Omstændigheder ei have kunnet oplyses, saaledes er det navnligen ikke imod Tiltaltes Negtelse godtgjort, at han har givet Jens Jacobsen Tilladelse til at forlade Arresten eller dog derom været vidende, hvorimod det i alt Fald maa antages, at saadan Absentation ei har kunnet finde Sted uden fra Tiltaltes Side udviist Forsømmelse. Fremdeles er det oplyst, at Tiltalte, uagtet det ved den ham meddeelte Instrux udtrykkeligt er foreskrevet, at der ikke maa gives Arrestanterne Brændeviin uden Byfogdens Tilladelse, har om Morgenen sidstafvigte store Bededag, uden saadan Tilladelse, givet hver af Arrestanterne en Snaps Brændeviin, ligesom det og er befundet, at Arrestanterne have været i Besiddelse af forskjellige Gjenstande, som ei burde forefindes i Arresterne, navnligen en Lommekniv, et Stykke af en Hesteskoe og en Strikke af 8 à 10 Alens Længde, sammenflettet af optrevlet Linned og Uldgarn, hvilket i det mindste tildeels maa tilskrives Mangel af behørig Nøiagtighed ved Arresternes og Arrestanternes Visitation.

Hvad nu angaaer Straffen for de Pligtforsømmelser, hvori saaledes Tiltalte maa antages at have gjort sig skyldig, da fin-

det han, som i Aaret 1835 efter mindeligt Tilbud har erlagt en Mulct af 12 Rbd. for Tilsidesættelse af skyldig Opmærksomhed ved en Arrestants Bevogtning, og ved Sorø Byes Politirets Dom af 22de April 1840 er anseet med en Mulct af 5 Rbd., fordi der i Arresterne befandtes Skrivmaterialier, foruden at han senere ifølge samme Rets Dom af 20de Jan. f. A. er tildeelt en Irettesættelse for at have tilstedet en Arrestant at modtage Besøg, efter Omstændighederne at kunne afsone den ham her under Sagen överbeviste Brøde med en Mulct hvilken skjønnes af Underdommeren passende bestemt til 10 Rbd. Sølv og af ham retteligen er tillagt Sorø Byes Fattigkasse.

Den paaankede Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salairet til Sagførerne i 1ste Instants, ligeledes bifaldes, vil følgeligen i det Hele være at stadfæste, hvorhos Tiltalte endvidere bliver pligtig at udrede det Actor og Defensor for Overretten, Lottoadvocat Damkjer og Procurator Baastrup, tilkommende Salarium, der for hver af dem bestemmes til 5 Rbd. Sølv.

Under Sagens Behandling ved Underretten har intet saadant Ophold fundet Sted, som skjønnes at burde bevirke Ansvar, og den befalede Sagførelse har ved begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at staade.

I Salarium til Lottoadvocat Damkjer og Procurator Baastrup her for Retten betaler Tiltalte Arrestforvarer Carl Jørgensen 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 85/42 Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte, Mads Christensen af Arebrup Mark i Hertugdømmet Slesvig.

(En Tiltalt, der actioneredes for ved udviist Uagtsomhed paa en Klappejagt at have foranlediget et andet Menneskes Død, ansect med Mulct efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 29.)

(Paadømt den 28de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt fremkomne Oplysninger er det under nærværende, i 1ste Instants inden Baag Herreds Extraret paakjendte, Sag tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte, Mads Christensen af Arebrup Mark i Hertugdømmet Slesvig, der den 7de Febr. f. A. deeltog i en af Selveierne i Kjøng Høirup i Fyen, hvor han dengang opholdt sig, foranstaltet Klappejagt, da under denne nu afdøde Ungkarl Hans Pedersen, i den Hensigt at hjelpe Tiltalte over en Grøvt, paa den modsatte Side af hvilken han stod, strakte Haanden ud for at tage fat i den ene Ende af Tiltaltes Gevær, har rakt ham Piben af dette, der, efter hvad der var Tiltalte bekjendt, var ladt, i hvilken bemeldte Afdøde da tog fat, imedens Tiltalte holdt i Kolben og saaledes sprang over Grøvten, hvorunder imidlertid Geværet gik af og Skuddet dræbte Hans Pedersen. Om nu end Tiltaltes Forklaring, at Hanen paa Geværet ikke var heelt opspændt, men stod paa halv og at det ikke var ham, der havde laant Geværet til Jagten, bekjendt, at det kunde gaae af, naar Hanen stod i saadan Stilling, maatte forholde sig rigtig, skjønnes det dog ikke rettere, end at han ved ovennævnte Forhold har gjort sig skyldig i saadan Uforsigtighed, at han ikke vil kunne undgaae Straf, og det maa derfor billiges, at han, der er over criminel Lavalder og ikke befindes forhen at have været tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom er anseet efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 29, ligesom og hans Straf efter be-

nævnte Paragraphs første Membrum passende kjønnes bestemt til en Mulct af 20 Rbd. Sølv, der tilfalder Odense Amts Fattigkasse. Da nu ligeledes Actionens Omkostninger, hvorunder Størrelsen af de Actor og Defensor ved Underretten tillagte Salairer billiges, retteligen ere paalagte Tiltalte, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor herfor Retten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at staae. I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne d'Auchamp og Christensen, udreder Tiltalte, Mads Christensen af Krebrup Mark i Hertugdømmet Slesvig, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{88}{42}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Johannes Caspar Søderberg.

(En Arrestant, der sigtedes for attenteret Drab paa sin 12½ Aar gamle Datter samt for at have brugt Trudsler og Undsigelser, vel ikke funden overbeviist herom, men derimod anseet med 1 Aars Forbedringshuus for at have mishandlet sin nysnævnte Datter.)

(Paadømt den 28de Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten, Johannes Caspar Søderberg, under nærværende Sag tiltales for attenteret Drab samt for at have brugt Trudsler og Undsigelser, har vel hans 12½ aarige Datter Karen Marie, hvad den første Deel af Actionen betræffer, forklaret, at Arrestanten for nogle Aar siden har for-

søgt at qvæle hende mellem nogle Sengeklæder, ligesom Arrestanten selv med Hensyn til Actionens anden Deel har vedgaaet, at han engang da Fruentimmeret Birthe Kirstine Truelsen, som er tilhuse hos ham, drillede ham, har truet hende med at ville skjære Halsen over paa hende med sin Barbeerkniv, som han just havde fremtaget, for dermed at barbere sig, men skjøndt der iøvrigt er tilveiebragt Formodning for at Arrestanten, som i høi Grad er forfalden til Drik, oftere paa lignende Maade har truet saavel bemeldte Fruentimmer som hans ovennævnte med hende avlede Datter, findes det dog ikke, at Arrestanten, hvad denne Sagens Deel betræffer, kan ansees overbeviist et Forhold af den Beskaffenhed, at det skulde kunne medføre Anvendelsen af L. 1—23—1, og det kan efter samtlige oplyste Omstændigheder navnligen ikke ansees godtgjort, at det virkelig har været Arrestantens Hensigt at udføre den ovennævnte af ham vedgaaede Trudsel.

Derimod maa det, ved de under Sagen afgivne Forklaringer, i Forbindelse med Arrestantens egen Tilstaaelse, ansees beviist, at han jevnligen uden Grund har mishandlet det ovennævnte Pigebarn med Hug og Slag og at han navnligen een Gang har slaaet hende med et Kosteskaft, ligesom det endeligen ikke bør lades ubemærket, at bemeldte Barn, som efter hvad dets Moder og eet af de under Sagen afhørte Vidner have udsagt, ofte af Frygt for Arrestanten er bleven liggende paa Trappen til langt ud paa Natten, kort før Undersøgelsen i nærværende Sag begyndte, blev syg af Skedevand, det efter sit Udsigende havde indtaget for at undgaae Arrestantens Mishandlinger.

For det Arrestanten ifølge det Foranførte overbeviste Forhold, vil han, som er langt over criminel Lavalder og ikke forhen befindes straffet, være at ansee med en Straf, som i Henhold til Frd. 4 Octbr. 1833 § 4, 6 og 23 efter Omstæn-

dighederne skjønnes at kunne bestemmes til Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, hvorhos han endvidere vil have at udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor, 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Johannes Caspar Søderberg bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar, samt udrede Actionens Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Secretair Schønberg og Nyholm, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{230}{42}$ Justitsraad og Høiesterets Advocat Liebenberg ctr. Snedkermester Jørgen Olin Tofte og Landvæsenscommissair Overretsprocurator Knudsen.

(En Sagfører antaget, efter Frd. 20de Februar 1717 § 9, 19de Aug. 1735 § 16 og 15de Decbr. 1820 § 6, at maatte staae til Ansvar for forskjellige, i en af ham til Hs. Majestæt Kongen conciperet Ansøgning, for Trediemand fornærmelige Udtryk, og Mulct idømt saavel bemeldte Sagfører som den, paa hvis Vegne han havde conciperet Ansøgningen, samt de fornærmelige Udtryk mortificerede.)

(Paadømt den 30te Januar 1843.)

Dommen er saalydende:

Efter hvad der under nærværende Sag, der af Citanten, Justitsraad og Høiesterets Advocat Liebenberg, ifølge meddeelt fri Proces er anlagt imod de Indstevnte, Snedkermester Jørgen Olin Tofte og Landvæsenscommissair, Overretsprocurator Knudsen, mellem Parterne er in confesso, har Indstevnte Toftes Hustru, Christiane Dorthea født Stæhr, medens hun var ugivt men efter allerhøieste Bevilling myndig under Curatel af hendes Fader, i Forening med denne, uden noget Be-

derlag, til Citanten transporteret 4500 Rbd. i Creditkasse Obligationer, der vare tilfaldne hende i Arv, hvilke Obligationer imidlertid, efterat hun, ifølge Begjering fra hende og hendes Fader, var sat tilbage i umyndig Stand, af Citanten atter bleve transporterede til hende, dog med den Indskrænkning, at hun i sin Levetid kun maatte nyde Renten, hvorimod Obligationerne selv ligesaalidt maatte komme i hendes eventuelle Ægtemands, som i hendes egne Hænder. Efterat hun derpaa var indtraadt i Ægteskab med Indstevnte Tofte og en af denne til Kjøbenhavns Magistrat indgiven Begjering om fra Overformynderiet, hvortil Obligationerne vare afgivne, at erholde dem udleverede, hvortil imidlertid Citanten negtede at meddele Samtykke, var bleven afslaaet, indgav bemeldte Indstevnte en allerunderdanigst Ansøgning til hans Majestæt, dateret 13de Mai f. A. om at tilstaaes fri Raadighed over idetmindste Halvdelen af det nævnte Obligationsbeløb eller om, imod Sikkerhed heri, at forundes et Laan af 2000 Rbd. af Overformynderiets Midler. Af denne Ansøgnings Indhold har Citanten paatalt forskjellige brugte Yttringer som formeentlig for ham fornærmelige, og paastaaet samme mortificerede, saaat de ikke komme ham til Skade paa Ære, Embede eller gode Navn og Rygte, samt de Indstevnte Tofte og Knudsen, Sidstnævnte som Concipist af Ansøgningen, anseete hver især med en tilstrækkelig Mulct, og tilpligtede in solidum at udrede denn Sags Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, saavelsom Salarium til hans befalede Sagfører, Procurator Kraft.

De Indstevnte have derimod paastaaet sig frifundne for Citantens Tiltale og hos denne tilkjendt Processens Omkostninger.

Forsaavidt Indstevnte Knudsen, for sit Vedkommende principaliter har bygget denne Paastand paa, at han i Ansøgningen ikkun har nedskrevet hvad Indstevnte Tofte, der er skriv-

kyndig, havde begjert, hvilket af Sidstnævnte maa ansees vedgaaet, da vil der kun forsaavidt kunne gives ham Medhold at der ei kan paadrages ham Ansvar for hvad han i Ansøgningen in facto har anført grundet paa Ansøgerens Opgivende, naar dettes Urigtighed ei godtgjøres at have været ham vitterligt, hvorimod Forordningen 20de Februar 1717 § 9, 19de August 1735 § 16 og 15de December 1820 § 6 udvise, at han maa staae til Ansvar for de utilbørlige Udtryk, der maatte findes i Ansøgningen.

Med Henhold hertil ville de af Citanten paatalte Yttringer for Indstevnte Knudsens Vedkommende, ligesaavel som for Indstevnte Toftes, være at underkaste Prøvelse.

Naar da Citanten først har anket over følgende i Ansøgningen forekommende Udladelser: „hendes (Indstevnte Toftes Hustrues) Familie, som vel frygtede for at hun skulde forøde Capitalen, saa at de ikke vilde faae Fingre paa den, henvendte sig desangaaende til Høiesteretsadvocat Liebenberg," da findes det klart, at der i intet Tilfælde kan søges noget injurierende imod Citanten, i at Nogen siges at have henvendt sig til ham, om end det Øiemed, hvori saadant skete, maatte kunne ansees uforbeelagtigen characteriseret.

Men naar det i umiddelbar Forbindelse hermed i Ansøgningen hedder: „og da denne Mand (Citanten) indsaae, at der ikke var nogen lovmæssig Maade at betage hende eller hendes tilkommende Mand Raadigheden over hendes Formue, opfandt han et Kunstgreb, der, saa synes mig, vidner vel meget om hans Snildhed til ved Proformaværk at forhjelpe Folk til at naae deres formeentlig egennyttige Hensigter," da har Citanten med Føie antaget, at der i denne Sætning indeholdes en Sigtelse imod ham for vitterligen at have handlet ulovmæssigt, ligesom de, for den af ham valgte Handlemaade, brugte Betegnelser „Kunstgreb og Proformaværk", om der end maa gives de Ind-

stevnte Medhold i at samme ikke i enhver Forbindelse, hvori de forekomme, kunne ansees injurierende, in casu netop ved den, hvori de ere satte til det foregaaende Paasagn om at Citanten indsaae at der ikke var nogen lovmæssig Maade v. s. v., fremtræde som ærefornærmende; og da de Indstevnte aldeles ikke have godtgjort nogen Hjemmel til om Citanten at bruge deslige Udladelser, ville samme være at mortificere og begge de Indstevnte derfor at ansee efter L. 6—21—4 og Frd. 15de Decbr. 1820 § 6.

Den af Citanten dernæst paatalte Sætning: „han (Citanten) indbildte da min (Indstevnte Toftes) Kone, at det af en eller anden Aarsag var absolut nødvendigt, at hun underskrev noget, som han havde skrevet paa Obligationerne, og hun, som havde fuldkommen Tillid til ham, og ikke forstod sig paa juridiske Affairer, meddeelte derefter, uden at læse eller forstaae hvad det var, sin Underskrivt paa det, som Hr. Advocaten havde skrevet paa Obligationerne, og som ikke var mindre end en uforbeholden ligefrem Transport paa bemeldte Obligationer til Beløb 4500 Rbd., uden derfor at erholde nogensomhelst Valuta," maa ligeledes, da derved paasigtes Citanten en Handlemaade, der er uforenelig med de Sagførerne i L. 1—9—10 paalagte Pligter, ansees injurierende, og da Indstevnte Toftes Hustrues Erklæring naturligviis ei kan godtgjøre, at Citanten paa den anførte Maade skulde have ladet hende være uvidende om hvad hun foretog, blive at mortificere. Af denne Passus vil imidlertid efter hvad foran med Hensyn til Indstevnte Knudsens Ansvarlighed er bemærket, alene Udtrykket „indbilde," der involverer, at Citanten forsætligen har villet ved falske Forestillinger paadrage bemeldte Indstevnte Mulct efter det ovencitterede Lovsted, 6—21—4, hvorimod saadan Mulct, med Hensyn til Stykket i det Hele, bliver Indstevnte Tofte at paalægge.

Endelig maa lige Mortification og Ansvar for begge de

Indstevnte blive at bestemme med Hensyn til den om Citanten brugte Yttring, „at han egenmægtig betog min (Indstevnte Toftes) Kone den Myndighed, der efter Deres Majestæts allernaadigste Bevilling tilkom hende,“ og det Tilføiede, „Han afbenyttede en Proforma Transaction hvorved han usurperede Øvrigheds-Myndighed, som kun tilkommer Deres Majestæt og de Personer, i hvis Hænder Allerhøistsamme har betroet den,“ da Sigtelsen mod Citanten, at have arrogeret en Myndighed, der ei tilkom ham, ikke ophører at være fornærmelig, forbi den alene kan forklares af en urigtig Opfatning af hans brugte Forhold.

De Mulcter, der efter det Foranførte blive at paalægge, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes for begge de Indstevnte til 20 Rbd. Sølv for hver, og ville samme være at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse.

Derhos ville de Indstevnte in solidum have at tilsvare det Offentlige det Retsgebyhr og Skriversalarium, der skulde have været erlagt, samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, der skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ei for Citantens Vedkommende havde været beneficeret, samt at betale i Salarium til Citantens befalede Sagfører, Procurator Kraft, 10 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen er fornødent stemplet Papir blevet brugt.

Thi kjendes for Ret:

De efter det Ovenanførte for Citanten, Justitsraad og Høiesterets Advocat Liebenberg fornærmelige, i en af Indstevnte, Snedkermester Jørgen Olin Tofte, indgiven, af Indstevnte, Landvæsenscommissair Overretsprocurator Knudsen, conciperet, allerunderdanigst Ansøgning, brugte Yttringer, bør døde og magtesløse at være, og ikke komme Citanten til Skade paa Ære, Embede eller gode Navn og Rygte, og bør de Indstevnte, Tofte

og Knudsen, for deres derved udviiste Forhold, til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde hver især 20 Rbd. Sølv.

Saa bør og de Indstevnte, Een for Begge og Begge for Een, betale til det Offentlige det Retsgebyhr og Skriversalarium, der skulde have været erlagt, samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, der skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ei for Citantens Vedkommende havde været beneficeret, saa og i Salarium til Citantens beskikkede Sagfører, Procurator Kraft, 10 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 27—28.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 15de Marts 1843.

Man har flere Steder til os yttret det Ønske, alt nu at see optaget her i Ugeskrivtet den for nylig ved Hof- og Stadsretten paakjendte Rabenske Sag. Da denne deels har vakt megen Opmærksomhed, og deels ifølge sin Beskaffenhed ikke henhører til de Sager, som af os kunde forbigaaes, opfylde vi gjerne det ovennævnte Ønske om at meddele den anticipando, idet vi derhos troe det rigtigst at gjengive Dommen in extenso, da det vilde være os umuligt at levere et meer concist Referat af Sagen, end der indeholdes i nysnævnte Actstykke.

Sagen $\frac{6}{40}$ Besidderen af Grevskabet Christiansholm, Dr. philos. Gregers Christian, Greve af Raben, ctr. Kammerherrinde Raben Hvidtfeldt Lewetzau, født Rosenkrantz, til Bremersvold og Kjærstrup, og Kammerherre Carl Wilhelm Raben Lewetzau, til Beldringe, som Intervenient.

(Tvist blandt Andet om hvo af forskjellige Parter der burde ansees berettiget til Besiddelsen af 2de under Sagen omhandlede meget betydelige Godser.)

(Paadømt den 25de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, ifølge Overeenskomst mellem Parterne herved Retten a prima instantia anlagte, Sag har Citanten, Besidderen af Grevskabet Christiansholm, Dr. philos. Gregers Christian, Greve af Raben, sagsøgt Indstevnte, Kammerherrinde Raben Hvidtfeldt Levetzau, født Rosenkrantz, til Bremersvold og Kjærstrup i Lolland, til, inden en af Retten bestemmende Tid og under en daglig Mulct, at cedere og overdrage til Citanten bemeldte Godser med alt disses rette Tilliggende og Tilhørende af urørlige og rørlige Eiendele, ifølge de Eiendommen vedkommende ældre Dispositioner og Adkomstbreve, saavelsom at udlevere eller godtgjøre ham de til ⅓ af Eiendommens Bankhestelse, 5879 Rbd. 29 ß., svarende Bankactier, imod at han betaler hende i Indløsningssumma resp. 38,901 Rbd. 27,000 Rbd. Sølv, samt tilsvarer Bankhestelsen. Saa har Citanten og paastaaet Indstevnte tilpligtet at tilsvare Eiendommens Revenuer efter lovligt Regnskab fra Dato af Klagen til Forligelsescommissionen, den 26de Septbr. 1839.

Efter udtagen Intervenientstevning er Kammerherre Carl Wilhelm Raben Levetzau, til Beldringe, indtraadt i Sagen og har principaliter paastaaet sig kjendt berettiget til fremfor Citanten at indløse fornævnte Eiendomme med Bøndergods og Tiende samt alt øvrigt deres rette Tilliggende og Tilhørende af urørlige og rørlige Gjenstande og Indstevnte tilpligtet inden en af Retten bestemmende Tid og under tilstrækkelige Tvangsmidler at cedere og til Intervenienten overdrage dem, imod at han derfor betaler hende i Løsningsumma for Bremersvold 36,904 Rbd. og for Kjærstrup 27,000 Rbd. alt Sølv og derhos at tilsvare ham disse Eiendommes Revenuer, fra Paatalens Dato, den 6te Novbr. 1840, efter lovligt Regnskab; in subsidium, at han kjendes berettiget til fremfor Citanten at indløse de ommeldte Eiendomme, naar Indstevnte ikke længere kan

eller vil vedblive Besiddelsen, saavelsom i ethvert Tilfælde, naar hun ved Døden maatte afgaae, eller indlade sig i noget Ægteskab.

Indstevnte har, efter udtagen Contra- og Continuations-Contrastevning, principaliter paastaaet sig som fuldkommen eiendomsberettiget til begge de omhandlede Godser for Hovedcitantens og Intervenientens Tiltale frifunden; in subsidium kjendt fuldkommen eiendomsberettiget til Kjærstrup samt til for sin Levetid og saalænge hun forbliver Enke at forblive i Besiddelse af Bremersvold og oppebære Indtægterne af samme, samt for det Tilfælde, at hun skulde blive frakjendt Eiendommen eller Besiddelsen af begge eller eet af Godserne, enten ved sin Død eller strax, den, som udløser hende, tilpligtet at betale for Godserne, hvad disse ved uvillige, af Retten udmeldte, Mænd vurderes til, eller i alt Fald foruden de ovennævnte Løsningssummer i Erstatning for paa Godserne anvendte nødvendige og nyttige Forandringer og Forbedringer for Bremersvold 40,143 Rbd. 89 ß. og for Kjærstrup 63,138 Rbd. 84 ß., samt desuden at tilsvare Eiendommens Bankhæftelse og udbetale nogle, ved Godsernes Overgang fra en tidligere Besidder til hendes afdøde Mands ligeledes afgangne Fader, i Godsernes Overformynderi indestaaende Capitaler med 2,730 Rbd. 89 ß. Sølv og 2,742 Rbd. 36 ß. S. og T. Endeligen har hun paastaaet, at den ved Godserne værende Besætning og Inventarium samt Meubler og Effecter ligesaaldet bør være Gjenstand for Løsning og Aflevering, som de paa en den 20de Juli 1840 i Retten fremlagt Fortegnelse opførte, saakaldte, Allodial-Eiendomme under Godserne.

Samtlige Parter have derhos paastaaet hinanden gjensidigen paalagt at udrede Processens Omkostninger i de respective Søgsmaal.

Da saavel Hovedcitantens som Intervenientens Paastande

om formeentlig Berettigelse til de omhandlede Eiendommes Besiddelse imod Erlæggelse af de anførte Løsningssummer ere grundede paa ældre testamentariske Dispositioner og de Erkjendelsen angaaende disse Eiendommes Beskaffenhed, der til forskjellige Tider, navnlig ved deres Overgange fra tidligere til senere Besiddere, skulle være udtalte, bliver med Hensyn hertil foreløbig at bemærke: Efterat de Emerentzia Raben, født Lewetzau, Enke efter Geheimeraad og Amtmand over Frederiksborg og Kronborg Amter, Johan Otto Raben, tilhørende Hovedgaarde Aalholm og Bremslykke med Eegholm i Lolland ved Patent af 16de April 1734 vare ophøiede til et Grevskab under Navn af Christiansholm for hendes eneste Søn, Geheimeraad og Overhofmester Frederik Rabens ældste Søn Christian, saaledes, at naar han maatte døe uden Livsarvinger, Grevskabet skulde tilfalde hans Brødre og Søstre og deres Descendenter i den foreskrevne Successionsorden, oprettede hun under 30te Juni 1744, i Henhold til en hende meddeelt facultas testandi, et Testament, i hvis første Post hun indsatte hendes Søn, førnævnte Geheimeraad Frederik Raben, til eneste Arving til al den Formue, hun ved sin Død maatte efterlade sig, og hvorover hun ikke paa anden Maade havde disponeret, og for det Tilfælde, at han skulde døe forend hun, i hans Sted hans ægte Børn og Livsarvinger. Det foreskrives derefter, at i det sidstnævnte Tilfælde hendes Sønnesøn Christian, eller den af hendes Søns andre Børn, Grevskabet paa den Tid efter Erections-Patentets Bestemmelser maatte tilfalde, ikke alene skulde være berettigede til i den af Testatrix udenfor Grevskabet efterladende Formue at tage Arv efter Loven lige med een af hans andre Brødre, men endog in specie forlods at nyde Byen Stubberup med alt dens Hartkorn og tilhørende Herligheder, og, efterat hun derpaa har tilkjendegivet, at det er hendes Villie, at bemeldte By ved hendes dødelige Afgang strax skal følge Grevskabet Chri-

stiansholms Besidder som andet Grevskabet tilhørende Gods, hvad enten hendes Søn eller nogen af hans Børn paa den Tid maatte være eller blive Besidder af Grevskabet, hedder det: „Men skulle min Søn, Geheimeraad Frederik Rabens Børn og Livsarvinger blive fundede at sælge eller afhænde det af mig ved min dødelige Afgang udenfor Grevskabet Christiansholm efterladende Gods, Bremersvold kaldet — — — — saa skal de være pligtige først at tilbyde Grevskabet Christiansholms Besidder samme Gaard og Gods, og ifald de ikke med hannem om Kjøbesummen kunde anderledes i Minde forenes, da at cedere og overlade hannem samme Gaard og Gods med ald dessen ved min dødelige Afgang underliggende Gods og Herligheder, intet undtagen, naar hand derfor betaler 2000 Rixdaler over den Kjøbesumma, som udi det mig paa samme Gaard og Gods meddeelte Skjøde benæfnes derfor at være betalt.“

Frederik Raben overlevede Moderen og oprettede i Forening med sin Hustru, Birthe, født v. Plessen, efter meddeelt facultas testandi under 13de April 1769 en Disposition, i hvis 1ste Post Testatorerne, efterat have udtalt som deres Villie, at Emerentzia Rabens Testament i alle Maader skal efterleves, navnlig forsaavidt Godserne i Lolland angaaer, for at ingen Dispute efter deres Død skulde reise sig mellem deres Børn betræffende den citerede Forskrift af sidstnævnte Testament angaaende Bremersvold, bestemme, at, saafremt de ikke i deres Levetid sælge eller afhænde bemeldte Gods, skulde samme efter deres Død overlades den anden af deres dalevende Sønner, Sigfried Victor, for den Summa, det efter Skjødet har kostet, efter Fradrag af et Beløb for noget fra Godset taget og under Grevskabet Christiansholm henlagt Bondergods, nemlig 36904 Rd. Courant, at hvis han ikke vilde antage det, skulde det paa forskrevne Maade overlades hans Broder Carl Adolph og, om han heller ikke vilde have det, skulde den yngste Søn, Fre-

deel, være berettiget til at faae det for ovennævnte Sum, samt at, saafremt ingen af sidstnævnte deres 3 Sønner vilde have Godset paa den foreskrevne Betingelse, skulde det tilbydes den ældste, nemlig, da Sønnen Christian var ved Døden afgaaen, Grev Otto Ludvig Raben eller Grevskabets Besidder, saaledes at han, naar han ingen anden Accord traf med Brødrene, skulde betale den oftnævnte Sum og desuden 2000 Rd. Courant. Skulde Grevskabets Besidder da ei heller ville kjøbe det, maatte det ved Auction eller paa anden fordeelagtigst Maade afhændes. Efterat det derpaa er foreskrevet, at naar en af de 3 yngste Sønner modtager Bremersvold paa foranførte Maade og han eller Nogen af hans Descendenter maatte blive Besidder af Grevskabet Christiansholm, skal han eller den, Grevskabet saaledes tilfalder, ikke være forbunden til at afhænde og overlade Bremersvold til nogen af sine yngre Brødre eller deres Descendenter, undtagen han skulde blive sindet at ville sælge det, i hvilket Fald han skulde være pligtig at falbyde det til sin Broder eller Brødre efter foranførte Orden og deres Alder, imod at ham derfor betales den samme Sum, han har taget det for, hedder det endelig i Slutningen af den her omhandlede Post: „Denne Anordning for Vores 3 yngste Sønner i Henseende til Bremersvold skal ligeledes være for deres Descendenter saalænge nogen er til."

Under 16de Aug. 1769 oprettede de nysnævnte Ægtefolk med Hensyn til at der ved Testamentet af 13de Apr. s. A. ikkun var disponeret over bestemte Capitaler og Gjenstande, paa ny et Testament, hvori de indsatte formeldte deres 3 yngste Sønner, eller, hvis nogen af dem ved Døden maatte være afgaaen, deres Descendenter til Universalarvinger med Forpligtelse for dem, forinden de foretoge nogen Deling, at besørge Testamentet af 13de April opfyldt og i sammes 3die Post forordne som følger: „Da det er vores Villie, at vores Jorde-

gods i Lolland, som er udenfor Grevskabet Christiansholm, efter begge vores Død forbliver i vores Families Eie, saa have vi herved villet fastsætte og forordne, at vores Søn Siegfried Victor Raben skal have Kjærstrup og dens underliggende Bondergods tilligemed Westerulslef Sogns Kongetiende samt den udi Gjerringe By beliggende os tilhørende Bondegaard, hvilket med Alt dets Tilliggende, han skal antage for den Summa 27000 Rdl., skriver tinge og syv Tusinde Rixdaler danſk Courant og skal med Kjærstrup Gaard følge ei alene den paa den Tid der befindende og os tilhørende Besætning og Creaturer med hvad Navn de nævnes maatte, men endog alle der daværende Sengeklæder, Betrækker, Meubler af alle Slags, in summa alt hvad der maatte findes, løst og fast, uden at han derfor betaler eller udi hans øvrige Arv afkorter noget videre, end den forommeldte Summa 27,000 Rd. Dansk Courant; men hvad rede Midler derimod maatte findes ved Kjærstrup og bestaae i Obligationer, rede Penge, Juveler, Guld og Sølv, det komme til lige Deling imellem ham og hans tvende yngre Brødre eller deres ægte Descendenter.

Skulde vores Søn Siegfried Victor Raben ved Døden være afgaaen, forinden den af Os Længstlevende og han ikke efterlader sig Livsarvinger, hvilke træde i deres Faders Sted, saa skal Vores Søn Carl Adolph Raben efter begge Vores Død have Kjærstrup med ovenmeldte og dets Underliggende for samme Summa og paa samme Maade, som forhen er meldet om hans ældre Brødre."

I 4de Post af det sidstomhandlede Testament er endelig foreskrevet, at naar Bremersvold med dens Underliggende antages af Sønnen Siegfried Victor, eller, ifald han det ikke antager, af en af hans yngre Brødre, for den i Testamentet af 13de April 1769 fastsatte Summa, da skal ligeledes med samme Hovedgaard følge den daværende og Testatorerne tilhørende Be-

sætning, uden nogen videre Betaling eller Afkortning i den øvrige Arvepart.

Da Sønnen Carl Adolph senere ved Døden var afgaaen, oprettede Geheimeraadinde Birthe Raben, der da af bemeldte Ægtefolk levede ene tilbage, i Kraft af en for den Længstlevende i de ældre Testamenter tagen Reservation til at forandre eller ophæve dem, under 27de Januar 1785 en Disposition, hvori hun, efterat have tillagt de Børn, bemeldte afdøde Søn havde efterladt sig, en bestemt Arvelod og givet nogle nærmere Forskrivter med Hensyn til sammes Bestyrelse m. v., i den 4de Post bestemmer, at Sønnerne Siegfried Victor og Frederik nu ene skulde være hendes Universalarvinger, og at Alt hvad som findes i hendes afgangne Mands og hendes forhen forfattede testamentariske Dispositioner, navnlig hvad deres Jordegodser betræffer, nu alene skulde angaae og vedkomme dem.

Efter Birthe Rabens Død i Aaret 1799 have begge de oftnævnte Godser været i Sønnen, Geheime-Conferentsraad Siegfried Victor Rabens Besiddelse. Denne, der døde uden Livsarvinger i Aaret 1819, efterlod sig et under 19de Apr. s. A. i Medfør af facultas testandi oprettet Testament, hvorved han iblandt Andet bestemte, at hans Hustru efter hans Død skulde beholde begge Eiendommene som sit Enkesæde; da imidlertid paa Skiftet efter ham den daværende Besidder af Grevskabet Christiansholm, Grev F. C. Raben, Hovedcitantens Fader, og Siegfried Victor Rabens yngste Broder, Geheimeconferentsraad Frederik Raben, paastode sig løsningsberettigede til Bremersvold, men Grev Raben senere havde renunceret paa hans formeentlige Indløsningsret, hvilken Renunciation dog omfattede begge Godser, imod at Geheime-Conferentsraad Frederik Raben, imod strax at tiltræde Godserne for de bestemte Løsningssummer, tilstod Siegfried Victors Enke en aarlig Appanage af 1500 Rbd. Sølv, samt med Forbehold af Ret til at

indløse Godserne, naar enten Besidderen maatte blive tilsinds at afhænde dem, eller Succesſionen til dem maatte devolvere til den grevelige Linie af Rabenerne, blev et Arrangement ved Sesſionen i Boet, den 22de Decbr. 1819, vedtaget, ifølge hvilket Enkefrue Raben forpligtede ſig til ſtrax at fratræde Godsernes Besiddelse og overlade Geheimeconferentsraad Frederik Raben dem, overeensſtemmende med de ældre Dispoſitioner og Adkomſtbreve, imod at Sidſtnævnte, der, foruden Besætning og Inventarium ved Godserne, tillige erholdt nogle af Siegfried Victor Raben tilkjøbte Jorder og Eiendomme og endeel hos Bønderne udeſtaaende Reſtancer, foruden at tilsvare hende de i de ældre Dispoſitioner beſtemte Løsningsſummer, forbandt ſig og ſine Succesſorer til aarligen at betale hende, saalænge hun levede, den ovennævnte Appanage af 1500 Rbd. Sølv og desuden paatog ſig adſkillige andre Forpligtelser, saasom at udrede nogle Penſioner og overtage nogle i Godsernes Overformynderi indeſtaaende Umyndiges Capitaler. Under 28de Decbr. 1819 bleve derpaa Godserne med Tilbehør formeligen overleverede Frederik Raben.

Kort Tid efter dennes Død, der indtraf den 13de Octbr. 1820, kom, efter hvad der er in confesso under Sagen, hans ældſte Søn, Kammerherre Frederik Raben Hvidtfeldt Levetzau, Contracitantindens Ægtefælle, i Besiddelse af de oftnævnte Godser og til ham findes under 11te Juni 1828 af Siegfried Victor Rabens Enke, efter hvis Foranſtaltning Geheimeraad Frederik Rabens og Huſtrues Teſtamenter af 13de Apr. og 16de Aug. 1769 sees under 23de Octbr. 1821 at være læſte inden Eiendommens Værneting ſom Adkomſter for hendes afdøde Mand paa Godserne, for de faſtſatte Løsningsſummer, at være udſtedt et, den 29de Juli 1828 tinglæſt, Skjøde, ved hvilket hun, under Paaberaabelse af Foreningen paa Skiftet efter hendes Mand af 22de Decbr. 1819, da Geheime-Conferentsraad

Frederik Raben ved Døden var afgaaen, og, som det hedder, hans Søn, Kammerherre Frederik Raben Hvidtfeldt Lewetzau, som hans Arving er indtraadt i dennes Rettigheder, sælger, skjøder og afhænder Godserne til ham; dog iblandt Andet under den Reservation, at hun ikke er pligtig at hjemle Godserne anderledes, end de ældre Adkomstbreve og hendes Mands uforstyrrede Besiddelse medførte.

Imidlertid vare under 3die Juni 1828 efter Begjæring af Geheime-Conferentsraad Frederik Rabens Enke, der hidtil havde siddet i uskiftet Boe, allernaadigst udnævnt Commissairer til at forrette Skifte og Deling af hendes og afdøde Mands fælleds Boe, og, efterat Contracitantindens Mand i August 1828 ved Døden var afgaaet, efterladende sig en med Contracitantinden avlet Datter, blev den ved Sessionen i hiint Boe af 30te April 1829 og 17de Decbr. næstefter en Forening bragt istand, hvorved Geheime-Conferentsraadinde Raben og samtlige hendes end levende Børn, iblandt hvilke den nu ældste Søn, Intervenienten Kammerherre Carl Wilhelm Raben Lewetzau, frafaldt enhver Paastand om de oftnævnte Godsers Inddragelse under Skiftet og samtykkede i at Contracitantinden, der sad i uskiftet Boe med hendes og Mands fælleds Datter, forblev, som det hedder, i uforstyrret Besiddelse af Godserne med sammes Tilhørende som hendes og Mands fuldkomne Eiendom, imod at hun, foruden at paatage sig de med Godserne forbundne Byrder og Forpligtelser, deriblandt Appanagen til Siegfried Victor Rabens Enke, meddeelte Samtykke til adskillige af de øvrige i Boet Interesserede vedtagne Bestemmelser, hvoriblandt in specie at de Boet tilhørende Godser Beldringe og Lekkende i Sjælland overtoges respective af Intervenienten og dennes yngre Brøder, imod at disse tilsvarede Boet bestemte Capitaler.

Under 22de Marts 1833 have dernæst saavel Geheime-Conferentsraad Frederik Rabens Enke som hendes Børn, hvor-

iblandt ligeledes Intervenienten, udstedt en den 4de Juni næstefter inden de oftnævnte Eiendommes Værneting læst Declaration, der gaaer ud paa, at det paa Skiftet efter deres Mand og Fader er antaget og vedtaget, at Contracitantinden forbliver i uforstyrret Besiddelse af bemeldte Godser med Tilhørende og Tilliggende som hendes og afdøde Mands fuldkomne Eiendom.

Endeligen bemærkes det, at Contracitantindens og afdøde Mands fælleds Datter i October Maaned 1838 ved Døden er afgaaen.

Da, som det allerede fremgaaer af foranstaaende Fremstilling, testamentariske Dispositioner af væsentligt forskjelligt Indhold komme til Anvendelse med Hensyn til hvert af de omhandlede Godser, vil Sagen være at behandle særskilt for hver Eiendoms Vedkommende.

Hvad da først Kjærstrup angaaer, maa Contracitantinden gives Medhold i, at ligesom Hovedcitanten, som repræsenterende den grevelige Rabenske Linie i den ovenfor citerede 3die Post af Testamentet af 16de August 1769, der i Forbindelse med den ligeledes anførte Disposition af 27de Januar 1785 af de omhandlede Dispositioner alene kan komme i Betragtning, for saavidt denne Eiendom angaaer, ikke har Hjemmel til den af ham ogsaa med Hensyn til samme paastaaede Løsningsret, saaledes kunne Bestemmelserne i hine Dispositioner betræffende de yngre Sønner, iblandt hvis Descendenter, som bemærket, Intervenienten hører, ikkun antages at have Hensyn til hvorledes der umiddelbart efter Testatorernes Død skulde forholdes med dette Gods, men ikke at have stiftet en ogsaa for den kommende Tid gjældende Forkjøbs og Løsningsret.

Vel er det nemlig som Grund til de ved den anordnende Deel af den 3die Post af Testamentet af 16de August 1769 givne Forskrifter om Løsningsret til den her omhandlede Eiendom udtalt som Testatorernes Villie, at deres Jordegods i Lol-

land udenfor Grevskabet Christiansholm efter begge deres Død skal forblive i deres Families Eie, men, da der til Opnaaelsen af dette Øiemed ikkun er foreskrevet, at ved den af dem Længstlevendes Død den efter Testamentet nærmeste, den næstældste Søn skal være berettiget til at erholde Eiendommen imod den fastsatte Sum og for det Tilfælde, at denne Søn til den Tid ved Døden maatte være afgaaen uden at efterlade sig Livsarvinger, der efter Bestemmelserne skulle træde i deres Faders Sted, den efter ham Nærmeste skal have Godset under samme Vilkaar som den ældste Broder, hvori Dispositionen af 27de Januar 1785 alene gjør den Forandring, at den Ret, der efter Testamentet af 16de August 1769 vilde have tilkommet Sønnen Carl Adolph, efterat denne Søn var død og hans Arvinger tillagte en bestemt Arvecapital, nu skulde tilkomme den yngste Søn Frederik, men der ikke er paalagt den Søn eller Søns Descendent, der efter disse Regler maatte komme i Besiddelse af Godset, nogensomhelst Indskrænkning i Udøvelsen af hans Ret over Eiendommen, navnligen ikke, naar han maatte blive sindet at afhænde den eller givet noget, Sønnernes Descendents, for det Tilfælde, at disse selv maatte overleve Testatorerne, omfattende Regel, skjønnes der paa Grund af hiin Tilkjendegivelse om Testatorerens Villie ligesaalidet at være Føie til at admittere Personer, der i den dispositive Deel af Bestemmelsen end ikke ere nevnte, som med Hensyn til de nævnte at statuere en for den hele Fremtid gjældende Ret af den af Hovedcitanten og Intervenienten paastaaede Beskaffenhed, og dette saameget mindre, som, selv under Forudsætning af den strictere Interpretation, der ifølge foranførte vil komme til Anvendelse, de Testatorernes Hensigt betegnende Yttringer ikke staae uden Betydning.

Kan saaledes den af Hovedcitanten og Intervenienten paastaaede Løsningsret ikke antages, forsaavidt Kjærstrup angaaer,

at have Hjemmel i de paaberaabte Dispositioner, er det en Selvfølge, at samme ikke kan begrundes paa Erkjendelser, der i Tidernes Løb og navnlig ved Eiendommens Overgang fra tidligere til senere Besiddere i Henhold til urigtige Forestillinger om bemeldte Dispositioners Indhold og rette Forstaaelse maatte være afgivne, saa at det bliver overflødigt at undersøge, om ved de af Hovedcitanten og Intervenienten paaberaabte Leiligheder, saadanne Erkjendelser maatte have fundet Sted, eller om Spørgsmaalet om de omtvistede Eiendomme og navnlig Kjærstrup vare belagte med et Baand af den omhandlede Beskaffenhed ikke snarere maatte antages af alle Vedkommende at være ladet in suspenso.

Naar endelig saavel Hovedcitanten som Intervenienten i et af Siegfried Victor Raben og Hustru under 19de Juni 1793 i Henhold til facultas testandi oprettet Testament have villet søge Hjemmel for en den Rabenske Familie in specie med Hensyn til Kjærstrup tilkommende Forkjøbs og Løsningsret, da kan dette Testament, der maa ansees hævet ved det af Siegfried Victor Raben under 19de April 1819 oprettede og ovenfor berørte, ikke her komme i Betragtning.

Paa Grund af alt Foranstaaende vil hverken Hovedcitantens eller Intervenientens Paastand forsaavidt Kjærstrup angaaer kunne gives Medhold; men naar paa den anden Side Contracitantinden for det Tilfælde, at hendes principale Paastand om Frifindelse med Hensyn til begge Godser, ikke maatte blive tagen tilfølge, hvilket, efter hvad nedenfor skal vises, ikke vil blive Tilfældet, har paastaaet sig kjendt fuldkommen eiendomsberettiget til Kjærstrup, da vil ei heller denne Paastand kunne gives Medhold, allerede af den formelle Grund, at en Dom af den paastaaede Beskaffenhed, som rettet imod Alle, forudsætter en Procedure efter forudgaaet almindelig Indkaldelse; og er det forøvrigt en Selvfølge, at skjøndt, som ovenbemærket,

de Erkjendelser, der in specie ved Eiendommenes Overgang fra en Besidder til en anden maatte være afgivne, ikke kunne begrunde nogen Løsnings- eller Forkjøbsret, der ikke findes hjemlet i de ældre testamentariske Dispositioner, vil dog det her omhandlede Gods, forsaavidt der af hine maatte kunne udledes, at det kun med et saadant Baand var kommet i Contracitantindens Besiddelse og at det navnligen paa Skiftet efter hendes afdøde Mands Fader paa saadan Maade var blevet hende overdraget, ikke kunne ansees for hendes fuldkomne Eiendom, derimod vil hun under den nu omhandlede Deel af Sagen være at tillægge Frifindelse for de af Hovedcitanten og Intervenienten nedlagte Paastande.

Hvad Bremersvold dernæst angaaer, da kan vel Emerentzia Rabens Testament af 30te Juni 1744, hvorpaa Hovedcitanten principaliter har støttet sin Paastand om Indløsningsret til dette Gods, idet han har antaget, at den i samme foreskrevne Lovbydelse til Grevskabets Besidder skulde komme til Anvendelse ikke alene naar Godset agtedes afhændet ud af Familien, men ogsaa ved Overgangen fra tidligere til senere Besiddere af Sønnen Geheimeraad Fr. Rabens øvrige Descendents endog i samme Linie, ikke tillægges nogen Betydning ved Sagens Afgjørelse, da den i hiint Testament om Bremersvold indeholdte Bestemmelse maa antages forskreven for et Tilfælde, der ikke indtraf, nemlig at Sønnen døde før Moderen, og hans Descendents saaledes directe succederede hende; thi, naar Hovedcitanten af den i Testamentet umiddelbart foran Bestemmelsen om Bremersvold gaaende Passus om at Stubberup Bye ved Testatricis Død strax skulde følge Grevskabet og derunder incorporeres, hvad enten Testatricis Søn eller Nogen af hans Børn paa den Tid maatte være eller blive Besidder af Grevskabet har villet udlede, at Bestemmelsen om Bremersvold ogsaa skulde gjælde, om end Sønnen overlevede Moderen, kan han ikke heri gives Medhold, efterdi Bestemmelsen om Stubbe-

rup Byes Indlemmelse under Grevskabet ligefrem indicerer sig som en Parenthes, hvorimod den Forudsætning, at Sonnen døde før Testatrix, forøvrigt gaaer igjennem hele den Deel af Testamentet, hvori Bestemmelsen om Bremersvold indeholdes.

Derimod maa Geheimeraad Frederik Rabens og Hustrues Testament af 13de April 1769 antages med Hensyn til det her omhandlede Gods at have etableret en Testatorernes Sønner efter den foreskrevne Orden og deres Descendents tilkommende Forkjøbs og Løsningsret og ikke at have, saaledes som Contracitantinden ogsaa har forsøgt at gjøre gjældende, indskrænket sig til at bestemme, hvad der skulde iagttages umiddelbart efter Testatorernes Død.

Ikke alene er den i Testamentets 1ste Post forekommende og ovenfor anførte Forskrift, hvorved den Eier af Bremersvold, som maatte erhverve Grevskabet, fritages for at afhænde og overlade hiin Eiendom til nogen af sine yngre Brødre eller deres Descendenter, kun forklarlig under Forudsætning af, at Testatorerne have villet, at de Regler, hvorefter deres Sønner skulde være nærmest til ved deres Død at erholde Godset, ogsaa skulde komme til Anvendelse ved senere Forandringer, idet det Spørgsmaal, om den, som ellers med nærmeste Ret besad bemeldte Gods, skulde afstaae det, naar han senere erhvervede Grevskabet, ikke kunde opstaae, hvis hine Regler blot skulde gjælde ved Godsets første Erhvervelse efter Testatorernes Død, men i alt Fald maa enhver Tvivl om Testatorernes Mening bortfalde ved den ovenfor citerede Slutningsbestemmelse af den her omhandlede Post af Testamentet, hvorefter Testatorernes „Anordning for deres 3 yngste Sønner i Henseende til Bremersvold ligeledes skal gjælde for deres Descendenter saalænge nogen er til,“ navnligen naar hensees til, at der tidligere ere givne Forskrivter, der omfatte det Tilfælde, at den efter Dispositionen nærmest berettigede Søn ved den Længstlevende af

Testatorernes Død maatte være afgaaet ved Døden og efterlade sig Livsarvinger.

Maa det saaledes antages, at der ved det nysomhandlede Testament i Forbindelse med Dispositionen af 27de Jan. 1785, hvad Bremersvold angaaer, er constitueret en vedvarende Forkjøbs- og Løsningsret for Testatorernes Sønner, Siegfried Victor, Frederik og Grev Otto Ludvig Raben samt disses Descendenter, kan det ovennævnte af Siegfried Victor Rabens Enke under 11te Juni 1828 til Contracitantindens Mand udstedte Skjøde, hvis nærmeste Anledning efter det Oplyste forøvrigt maa antages at have været Hensyn til de kongelige Stempel-Papirs-Intrader, og som netop indeholder en Henviisning til de ældre Dispositioner, der endog længe forinden dets Udstedelse vare læste til Tinge, naturligviis ikke tillægges nogen Betydning. Da nu Contracitantinden i Testamentet af 13de April 1769 ligesaalidet har nogen selvstændig Hjemmel til at fortsætte Besiddelsen af den nysomhandlede Eiendom i hendes Qvalitet af Datter-Datters Datter af Testatorerne, som hun kan støtte saadan Paastand paa sin Egenskab som Enke efter Godsets sidste Besidder, eller som Arving efter hendes afdøde Datter, og det derhos er aabenbart, at efter hiint Testament de yngre Sønners Descendenter, hvortil, som bemærket, Intervenienten hører, er fortrinsberettiget fremfor den grevelige Linie, som Hovedcitanten repræsenterer, til Løsningsrettens Udøvelse, vil Sagens Udfald i den her omhandlede Henseende være afhængigt af, hvilken Betydning den ovenfor anførte Forening paa Skiftet efter Frederik Raben junior og efterlevende Hustru af 30te April og 17de Decbr. 1829 imellem Stervbo-Enken og hendes end levende Børn, deriblandt Intervenienten paa den ene og Contracitantinden paa den anden Side, saavelsom den ligeledes berørte under 22de Marts 1833 udstedte Declaration, bliver at tillægge. Saavel Contracitantinden som Hovedcitan-

ten have nemlig af disse Transactioner villet udlede en Overdragelse fra Intervenientens og Godsfrendes Side af Eiendomsretten over bemeldte Gods, fri for enhver Indskrænkning, der i Favør af Familiens Medlemmer efter Testamentet maatte antages at paahvile samme, og en Renunciation paa enhver ham og dem i saa Henseende tilkommende Løsningsret; og have de, foruden de Udtryk, hvori Foreningen og Declarationen ere affattede, i denne Henseende fornemmeligen paaberaabt dem, at da det, efter hvad der er oplyst, maa antages at have interesseret Boets Vedkommende, med Undtagelse af Contracitantinden, at de Boet iøvrigt tilhørende Jordegodser Beldringe og Lækkende overlodes de tvende endnu levende Sønner, Intervenienten og dennes Broder, skulle de, for hertil at erholde Contracitantindens og hendes Datters Værges, Samtykke, have givet deres Minde til, at hun, der sad i uskiftet Bo med Datteren, erholdt den samme uindskrænkede Ret over Bremersvold og Kjærstrup, som Intervenienten og dennes Broder over de Eiendomme, der agtedes dem overdragne.

Men det skjønnes ikke, at hine Transactioner kunne være at tillægge saadan Betydning.

Som ovenfor bemærket, er det nemlig in confesso, at Contracitantindens Mand, kort efter hans Faders Død, er kommen i Besiddelse af de omhandlede Eiendomme, og ligeledes er det in confesso, at denne Besiddelse senere er vedbleven, uden at dog nogen Overeenskomst i denne Henseende er truffen med de øvrige i Faderens Bo Interesserede og uden at det er oplyst, at han har administreret dem for Boets Regning. Det er endvidere oplyst, at Boets Vedkommende, med Undtagelse af Contracitantindens Mand, af Stiftecommissairerne have fordret paakjendt, hvorvidt han i de ældre Testamenter havde Hjemmel til Godsernes Besiddelse, eller om samme maatte betragtes som Boets Eiendom og som Følge deraf inddrages under

Skiftebehandlingen og endelig, at efter Contra-Citantindens Mands Død hendes Lavværge, i Anledning af hiin Paastand, paa hendes Vegne paa Skiftet har opfordret de øvrige i Boet Interesserede til at erklære, om de vilde lægge til Grund for Skiftet, at hun forblev i uforstyrret Besiddelse af de hendes afdøde Mand tilhørende Godser, Bremersvold og Kjærstrup, imod at da Beldringe og Lækkende overlodes de endnu levende Sønner uden Realisation imod bestemte Summer, eller om de vilde gjøre hende og hendes Datter Eiendomsretten til de førstnævnte Godser stridig.

Ligesom nu denne Opfordring, navnlig sammes 1ste Alternativ, ikkun gaaer ud paa, at det til den Tid bestaaende factiske Forhold med Hensyn til de omhandlede Eiendomme skulde blive uforandret, og det allerede herefter er usandsynligt, at Boets øvrige Vedkommende skulde have villet overdrage Contracitantinden en større Ret, end hendes afgangne Mand havde havt, saaledes maae de, da det sees, at de omtvistede Godser, uagtet, som bemærket, Spørgsmaal om de vare at ansee som Familie-Eiendomme, eller om de maatte betragtes som Boets Eiendomme, var opkastet, ikke var inddragen under Skiftet, og de in specie ikke saaledes som var Tilfældet med de af Intervenienten og dennes yngre Broder overtagne Godser, ere ansatte til bestemte Summer og disse i Repartitionen førte Boet til Indtægt, eller Skjøde paa hine Eiendomme udstedte af Boet, eller endelig de befalede Afgivter beregnede af dem, og Contracitantinden ikke desto mindre er tillagt Arv paa Skiftet lige med de øvrige Arvinger, nødvendigen antages at være gaaede ud fra den Forudsætning, at de omhandlede Eiendomme vare at ansee for Familie-Eiendomme og af den Grund Boet uvedkommende. Men under denne Forudsætning kunne de ikke antages at have villet ophæve det paa Eiendommen hvilende Baand, som netop var til Hinder for deres Inddragelse under

Stiftet og til hvis Opfyldelse de end ikke vare istand, og ligesaalidet er der paa Stiftet noget passeret, hvoraf kan udledes, at de til Fordeel for den grevelige Linie, der end ikke deeltog i Forhandlingerne, have villet renuncere paa den dem fremfor samme tilkommende Løsningsret. Ei heller skjønnes de Udtryk, hvori Foreningen er indgaaet, at kunne tillægges nogen imod Foranstaaende stridende Betydning, idet samme væsentligen gaae ud paa at tilkjendegive, at det factiske Forhold med Hensyn til de omhandlede Eiendomme skulde vedblive uforandret og forsaavidt de ere betegnede som Contracitantindens og Mands fuldkomne Eiendom, maa herved antages ikkun at være sigtet til den uindskrænkede Nytte og Brug, der vilde tilkomme hende som Besidder. Hvad endelig Declarationen af 22de Martii 1833 angaaer, da maa samme, eftersom det er in confesso, at intet i den her omhandlede Henseende er passeret senere end Foreningen paa Stiftet efter Fr. Raben junior og Hustru samt da den udtrykkelig refererer sig til denne, forstaaes overeensstemmende med samme.

Da det i Henhold til alt Anførte ikke kan antages, at Intervenienten har overdraget Contracitantinden en Ret, der er uforenelig med det Baand, der ifølge Testamentet af 13de April 1700 maa antages at paahvile Bremersvold, eller til Fordeel for den grevelige Linie renunceret paa den ham tilkommende Løsningsret, vil Hovedcitantens Paastand ikke kunne være at tage til Følge; men da paa den anden Side Foreningen paa Stiftet i 1828 og 1829 og Declarationen af 1833, skjøndt indgaaet og afgivet paa en Tid, da Contracitantindens Datter levede, ikke er gjort afhængig af hendes vedvarende Existents, men ubetinget tilsige Contracitantinden Eiendommenes Besiddelse, hvilket sidstnævnte Moment forøvrigt ikke skjønnes at kunne influere paa Forholdet imellem Intervenienten og Hovedcitanten, vil Forstnævntes principale Paastand om at kjendes be-

rettiget til strax at indløse Bremersvold ei heller kunne gives Medhold, hvorimod han efter hans subsidiaire, med Contracitantindens subsidiaire, forsaavidt samme omfatter det Tilfælde, at hun maatte indlade sig i nyt Ægteskab, stemmende, Paastand vil være at kjende berettiget til fremfor Hovedcitanten, naar Contracitantinden ikke længere kan eller vil vedblive Besiddelsen, saavelsom i ethvert Tilfælde, naar hun ved Døden afgaaer eller indlader sig i nyt Ægteskab, at indløse bemeldte Gods.

Betræffende dernæst Spørgsmaalene om hvormeget der ved Bremersvolds Indløsning skal erlægges af Intervenienten og hvad der skal følge med denne Eiendom, vil det i forstnævnte Henseende være en Følge af, at der er foreskreven en fast Løsningssum, at der hverken kan efter Contracitantindens subsidiaire Paastand blive Spørgsmaal om Udløsning af Eiendommene efter deres Værdi til den Tid, Indløsningen maatte foregaae, eller om Erstatning for de paa Eiendommen anvendte Bekostninger, og ligesaalidet skjønnes der at være nogen Grund hvorfor Intervenienten skulde være pligtig at udbetale de ved Godsets Overgang fra Siegfried Victor Rabens Bo til Contracitantindens Svigerfader i Gods-Overformynderiet indestaaende Capitaler. Derimod vil Intervenienten have at tilsvare den for de yngre Sønner og deres Linier i Testamentet af 13de April 1769 bestemte Løsningssum, der efter Omskrivningsforholdet udgjør 36,904 Rbd. Sølv. Med Hensyn til Spørgsmaalet om hvad der skal følge med Eiendommen, da maa Besætningen i Henhold til Testamentet af 16de Aug. 1769 Post 4 medfølge uden særligt Vederlag, idet der ikke skjønnes at være tilstrækkelig Grund til at antage, at hiin Bestemmelse iskun skulde gjælde om hvad der umiddelbart efter den Længstlevende af Testatorernes Død skulde finde Sted. Da imidlertid Intet er bestemt om sammes Størrelse, kan der herfor ikke gives nogen anden Regel, end at den Besætning maa medfølge

som forefindes ved Eiendommen, naar Indløsning i sin Tid maatte foregaae. Derimod ville de ovennævnte saakaldte Allodial-Eiendomme, forsaavidt samme maatte henhøre under Bremersvold, ikke være Gjenstande for Indløsning, og hvad Bankheftelsen endelig angaaer, er det en Selvfølge, at Intervenienten vil have at tilsvare samme fra den Tid han kommer i Besiddelse af Eiendommen, hvorimod han ikke vil kunne tillægges Ret til de til $\frac{1}{6}$ af Heftelsen, der er indfriet af Contracitantinden, svarende Actier, og har hans Begjæring herom navnlig ikke Hjemmel i den af ham paaberaabte Pl. 21de Decbr. 1825 § 4, der ikke kan antages anvendelig paa Eiendomme af den under nærværende Sag omhandlede Beskaffenhed.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve i samtlige Søgsmaal.

Det attesteres at det til Sagen hørende stemplede Papir er rigtigt forbrugt.

Med Hensyn til at Justitssecretairen har begjært det ved Dommen i Sagen bestemt, om og i saa Fald hvormeget der af den i Contrastevningen opgivne Gjenstand for Sagen skal erlægges i Promillegebyhr, bemærkes det at da Contracitantinden foruden Frifindelse, hvorpaa hendes principale Paastand gaaer ud, ikke har attraaet sig noget tillagt, vil bemeldte Gebyhr ifølge Sp. Regl. 22 Marts 1814 § 24 ikke være at erlægge.

Thi kjendes for Ret:

Contracitantinden, Kammerherrinde Raben Hvidtfeldt Lewetzau født Rosenkrantz til Bremersvold og Kjærstrup bør for Tiltale af Hovedcitanten, Besidderen af Grevskabet Christiansholm, Dr. philos. Gregers Christian Greve af Raben, i denne Sag fri at være.

Intervenienten Kammerherre Carl Wilhelm Raben Lewetzau til Beldringe bør være berettiget til fremfor Hovedcitanten, naar Contracitantinden ikke længere kan eller vil vedblive

Besiddelsen, saavelsom i ethvert Tilfælde naar hun ved Døden afgaaer eller indlader sig i nyt Ægteskab, at indløse Brænderiværk med Bondergods og Tiende, samt den Besætning, der til den Tid, Indløsningen foregaaer, maatte findes ved Eiendommen, imod til hende eller hendes Bo at erlægge 36,904 Rbd. Sølv samt tilsvare Eiendommens Bankhæftelse.

Forøvrigt bør Intervenienten og Contracitantinden for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{231}{41}$ Møllersvend Mogens Nielsen af Tommerup ctr. Mads Rasmussen eller nu hans Boe, Etatsraad Herredsfoged og Birkedommer Marcelius Knutzen, Huusmand Christen Nielsen Nellemose, Niels Pedersen Blisberg Skov, Lars Rasmussen Nyemøllegaard, Smed Godfred Hansen i Emmelef, Ungkarl Lars Nielsen Møllelykkehuus, Sognefoged Jørgen Rasmussen Morudgaarde, Skrædder Christen Knudsen, L. Thaarupmark, Indsidder Jørgen Sørensen Morud og Boelsmand Hans eller Niels Hansen Høibjerg.

(Partiel Afviisningsdom, deels fordi Sagen ikke var forkyndt for enkelte af de Indstevnte, deels fordi Forkyndelsen af Stevningen ikke var skeet paa Vedkommendes Bopæl og endelig fordi Sagens Gjenstand ikke udgjorde Summa appellabilis. Sagen ligeledes afviist forsaavidt angik Underdommeren, som efter Udløbet af fatalia appellationis ved en Continuationsstevning var stevnet til at staade til Rette).

(Paadømt den 30te Januar 1843.

Dommen er saalydende:

Efter dertil meddeelt fri Proces har Citanten Møllersvend Mogens Nielsen af Tommerup under nærværende Sag,

indstevnet til at kjende uefterrettelig en af Etatsraad Knudsen som Birkedommer og Auctionsforvalter ved Langesøe Birk, ved hans constituerede Fuldmægtig efter Requisition af Indstevnte nu afgangne Mads Rasmussen den 8de Juli 1840 afholdt Auction, hvorved nogle Citanten tilhørende Effecter ere bortsolgte, hvorhos han i Henhold til den i Sagen udtagne Hovedstevning af 19de Februar 1841, har paastaaet de Indstevnte Mads Rasmussen, eller, da han under Sagens Løb ved Døden er afgangen, hans Boe og Etatsraad Knudsen, der er stevnet til at staae til Rette for bemeldte Forretning, een for begge og begge for een og efter en i Henhold til en meddeelt Opreisningsbevilling under 28de Mai f. A. udtagen Continuationsstevning, de øvrige Indstevnte Huusmand Christen Nielsen Nellemose, Niels Pedersen Blisberg Skov, Lars Rasmussen Nyemøllegaard, Smed Godfred Hansen i Emmelef, Ungkarl Lars Nielsen Møllelykkehuus, Sognefoged Jørgen Rasmussen Mørudgaarde, Skrædder Christen Knudsen, L. Thaarupmark, Indsidder Jørgen Sørensen Mørud og Boelsmand Hans eller Niels Hansen Høiberg, som de, der ved bemeldte Auction have kjøbt de ved samme solgte Effecter, have hver for de Gjenstandes Vedkommende, han har kjøbt, in solidum med de forsnævnte tvende Indstevnte, tilpligtede at skaffe Citanten i uskadt Stand bemeldte Effecter, der ere specificerede i den under Sagen fremlagte Auctionsact pag. 5 tilbage eller og erstatte deres Værdie. Citanten har derhos paastaaet samtlige Indstevnte in solidum eller den af dem, der søges som Kjøbere ved den oftnævnte Auction ialfald hver for sit Vedkommende paalagt Udredelsen af Sagens Omkostninger efter Regelen for beneficerede Sager og derunder Sallair til hans beskikkede Sagfører herfor Retten Procurator d'Aucamp.

Hvad nu først de af de Indstevnte angaaer, der søges som Kjøbere ved den oftnævnte Auction, af hvilke ingen har mødt

eller ladet mødt, da vil Sagen for samtlige disses Vedkommende være at afvise, hvad Smed Gotfred Hansen, Bødsmand Hans eller Niels Hansen Høibjerg og Skrædder Christen Knudsen L. Thaarupmark angaaer, allerede af den Grund at Stevningen ikke sees at være forkyndt for de tvende første og for den sidste ikke paa hans Bopæl og hvad de øvrige angaaer, fordi Sagen efter de Beløb, hvortil de Effecter, til hvis Restitution eller Erstatning de hver for sig søges, af den fremlagte Auctionsforretning sees at være udbragte ved Auctionen, hvilken Maalestok i Mangel af Anden under Sagen opgiven maa lægges til Grund for Bedømmelsen af deres Værdie, ikke for nogen af disse Indstevntes Vedkommende udgjør Summa appellabilis her for Retten.

Hvad dernæst Indstevnte Etatsraad Knudtzen angaaer, har han paastaaet Sagen for sit Vedkommende afviist paa Grund af, at han, da fatalia appellationis for den paaankede Forretning vare forløbne forinden Hovedstevningen udtoges, ifølge Loven 1—6—14 formeentlig ikke kan drages til Ansvar for bemeldte Forretning. Vel er nu denne Indstevnte efter hvad der er in confesso under en inden Udløbet af hiin Tidsfrist af Citanten herved Retten incamineret, men paa Grund af Mangel ved Forkyndelsen af Stevningen for Indstevnte Mads Rasmussen under 18de Januar 1841 afviist Sag, indvarslet til at til og forsvare bemeldte Forretning, ligesom der og inden Udløbet af fatalia appellationis er forkyndt for ham en i hiin Sag udtagen Continuationsstevning, hvorved han indkaldtes til at staade til Rette for Forretningen, men, da den sidste af disse Stevninger ikke faldt i Rette og saaledes ikke skjønnes at kunne tillægges nogen Betydning i den herombandlede Henseende, og, om det end antages at den i L. 1—6—14 hjemlede Ansvarsfrihed ikke vil kunne paaberaabes, hvor den efter Udløbet af fatalia appellationis udtagne Appelstevning, saaledes som i nær-

værende Sag, haldes i Kraft paa den i Frd. 19de Aug. 1735 §. 10 og Rescr. 19de Decbr. 1749 omhandlede Maade, under Forudsætning af at vedkommende Dommer eller Retsbetjent inden Udløbet af fatalia appellationis ved en lovlig forfulgt Stevning har været underrettet om den Paastand, der i Henhold til den efter Udløbet af bemeldte Frist udtagne Stevning agtes gjort gjeldende imod ham. Saadant dog ikke i nærværende Tilfælde vil kunne komme til Anvendelse, efterdi Etatsraad Knutzen ved den af de inden Udløbet af fatalia udtagne Stevning, om hvilken derefter det Ovenanførte her alene kan være Spørgsmaal, som bemærket ikkun har været stevnet til at til og forsvare oftnævnte Forretning, vil Sagen ligeledes for hans Vedkommende være at afvise, hvorhos Citanten til denne Indstevnte efter hans derom nedlagte Paastand vil have at udrede Kost og Tæring herfor Retten med 15 Rbd. Sølv.

Betræffende endelig Indstevnte nu afgangne Mads Rasmussen, er den for ham i Henhold til den ham meddeelte fri Proces beskikkede Sagfører Procurator Dahl, efter oftere at have givet Møde under Sagen, da efter denne Indstevntes Død vedkommende Skifteforvalter, saaledet som hans efterlevende Enke ønskede Sagen videre forfulgt, eller efter givet Møde i samme udtraadt af Sagen, uden at have fremsat nogen Indsigelse imod Citantens Paastand, der altsaa for hans Vedkommende bliver at tage til Følge, saaledes at Mads Rasmussens Boe vil være at tilpligte at skaffe Citanten de omhandlede Effecter tilbage i ulastet Stand eller erstatte deres Værdie med de Beløb, hvortil de ved den afholdte Auction sees at være udbragte samt udrede Sagens Omkostninger, som om Sagen for Citantens Vedkommende ikke havde været beneficeret og derunder Sallair til den Sidstes befalede Sagfører Procurator d'Aucamp med 20 Rbd. Sølv. Derimod vil Procurator Tommerup, der har været beskikket til at erhverve et efter

Begjæring af Mads Rasmussens befalede Sagfører inden Langensøe Birketing optaget Tingsvidne ikke kunne tillægges noget Sallair, efterdi han ikke derom har nedlagt Paastand.

Forsaavidt Sagen hersor Retten har været beneficeret, attesteres det, at Sagførelsen har været lovlig; hvilket ogsaa attesteres om Behandlingen og Sagførelsen under det overnævnte Tingsvidne.

Under Sagen har ikke været Brug for det stemplede Papiir.

Thi kjendes for Ret:

For de Indstevnte, Etatsraad Herredsfoged og Birkedommer Marcelius Knutzen, Huusmand Christen Nielsen Rellemose, Niels Pedersen Blisberg Skov, Lars Rasmussen Nyemøllegaard, Smed Godfred Hansen i Emmelef, Ungkarl Lars Nielsen Møllelykkehuus, Sognefoged Jørgen Rasmussen Morudgaarde, Skrædder Christen Knudsen L. Thaarupmark, Indsidder Jørgen Sørensen Morud og Boelsmand Hans eller Niels Hansen Holbjerg, deres Vedkommende, afvises Sagen.

I Kost og Tæring til Indstevnte Etatsraad Herredsfoged og Birkedommer Knutzen udreder Citanten Møllersvend Mogens Nielsen af Tommerup 15 Rbd. Sølv.

Indstevnte nu afgangne Mads Rasmussens Boe bør skaffe Citanten de under Sagen omhandlede i de fremlagte Auctionsact pag. 5 specificerede Effecter tilbage i uskadt Stand eller erstatte deres Værdie med de Priser, hvortil de ved Auctionsforretningen ere udbragte, samt derhos udrede det Retsgebyr, der skulde været erlagt og det stemplede Papiir der skulde været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citantens Vedkommende havde været beneficeret, og desuden i Sallair til Citantens befalede Sagfører hersor Retten Procurator d'Aucamp 20 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen Nr. 48 $\frac{24}{42}$ Tjenestepige Gunild Kirstine Pedersen af Nexøe ctr. Consul og Strandingscommissionair Hansen sammesteds.

(Annullation, fordi Underdommeren ikke behørigen havde iagttaget Bestemmelserne i Frd. 8de Marts 1799.

(Paadømt den 30te Januar 1843).

Dommen er saalydende:

Da det under nærværende af Citantinden, Tjenestepige Gunild Kirstine Pedersen af Nexøe ifølge meddelt fri Proces og Opreisning samt udtaget Stevning af 20 Septbr. f. A. hertil Ret, ten indankede, den 2 Juni f. A. inden Nexøe Kjøbstads Politiret paakjendte Sag, hvorunder Citantinden søger Indstevnte Consul og Strandingscommissionair Hansen sammesteds i Anledning af Indholdet af et af Sidstnævnte hende givet Skudsmaal, ikke kan sees enten af den af Citantinden udtagne Klage eller hendes Procedure i første Instants, over hvilke af de flere i Skudsmaalet indeholdte Udeladelser om hende, hun specielt fører Anke, ligesaalidt som, hvilken Paastand, hun i saa Henseende tilsigtede at nedlægge mod Indstevnte, vil det, da saaledes Underdommeren ikke ved Sagens Behandling har behørigen iagttaget Bestemmelserne i Frd. af 8 Marts 1799, heraf være en Følge, at saavel den berørte Behandling som den afsagte Dom maa blive ex officio at kjende uefterrettelige.

Processens Omkostninger her ved Retten ville efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos det efter Sagens Udfald er en Selvfølge, at der ikke kan blive at tillægge Citantindens beskikkede Sagfører her ved Retten, Procurator Ring, saaledes som af denne er paastaaet, noget Salair.

Forsaavidt Sagen her ved Retten har været beneficeret, attesteres det, at den befalede Sagførelse har været lovlig.

Her ved Retten har ingen Overtrædelse af Stempelpapirslovgivningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Den i Sagen i første Instants brugte Behandling saavelsom den afsagte Dom bør uefterrettelige at være.

Processens Omkostninger her ved Retten ophæves.

Sagen $\frac{730}{41}$ Birthe Dahl, født Fransted, Skipper Gisle Johnsen Dahls Enke, med hendes af Kjøbenhavns Magistrat beskikkede Lavværge, Cand. juris Harald Hornbech ctr. Bødkermester N. R. Holmer.

(En Citantindes Paastand — om til Udslettelse af Pantebogen at erholde udleveret en, med hendes Navn som Debitrix til Indstevnte udstedt, Panteobligation — taget til Følge, da den fra Indstevntes Side opgivne Skyldaarsag bevistes at være usand.)

(Paadømt den 6te Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Bødkermester N. R. Holmer, søges under nærværende Sag af Citantinden, Birthe Dahl, født Fransted, med hendes af Kjøbenhavns Magistrat beskikkede Lavværge, Cand. juris Harald Hornbech, til under en daglig Mulct at levere hende i qvitteret Stand til Udslettelse af Pantebogen en til Indstevnte, under 12te Aug. 1841 udstedt og den 16de s. M. her ved Retten tinglæst, med hendes Navn som Debitrix forsynet, Panteobligation, stor 1000 Rbd.

Til Støtte for dette Søgsmaal, for hvilket Indstevnte har paastaaet sig frifunden, har Citantinden blandt Andet anført, at der ingen Valuta er given for Obligationen. Med Hensyn hertil maa bemærkes, at Obligationen Intet indeholder om Gjeldens Aarsag, eller hvorledes Citantinden skal være kommen til at skylde Indstevnte den i Obligationen nævnte Sum; men at ifølge en under Sagen af Indstevnte fremlagt

Skrivelse fra Citantindens Søn, hvortil Indstevnte har henholdt sig, er Obligationen udstedt for 1000 Rbd. i kongelige Obligationer, som Citantindens senere afdøde Mand den 8de Juni 1840 havde laant af Indstevnte og den 9de Juni indsendt til Nationalbanken og begjert Laan paa, hvilket var blevet bevilget og udbetalt den paafølgende Dag med 700 Rbd. Citantinden har imidlertid ved tvende fremlagte Skrivelser fra Directionen for Nationalbanken godtgjort, at hendes afdøde Mand ikke i Aarene 1840 og 1841 har optaget noget Laan i Banken. Da den fra Indstevntes Side opgivne Skyldaarsag saaledes er beviist at være usand, findes Citantindens anførte Paastand at maatte tages til Følge.

Processens Omkostninger, som enhver af Parterne har paastaaet sig tilkjendte, ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Indstevnte vil være at forelægge en Frist af 8 Dage til at foranstalte det af ham den 19de Septbr. f. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt har under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Forordningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Bødkermester N. R. Holmer, bør under Mulct af 2 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag han sidder denne Dom overhørig, til Citantinden, Birthe Dahl, født Fransted, Skipper Gisle Johnsen Dahls Enke, med hendes af Kjøbenhavns Magistrat beskikkede Lavværge, Cand. juris Harald Hornbech, i qvitteret Stand til Udslettelse af Pantebogen under den omhandlede til Indstevnte under 12te Aug. 1841 udstedte og den 16de s. M. her ved Retten tinglæste, med Citantindens Navn som Debitrix forsynede, Panteobligation, stor 1000 Rbd. r. S.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Indstevnte forelægges en Frist af 8 Dage fra Dato til at foranstalte det af ham den 19de Septbr. f. A. fremlagte Indlæg affkrevet paa behørigt stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{767}{42}$ Gaardmand Poul Pedersen af Ollerup i Fyen ctr. Gaardmand Christen Jensen sammesteds.

(Forskjellige Præstationer, under daglig Mulct, paalagte Sagens Parter, efter deres herom gjensidigen nedlagte Paastande).

(Paadømt den 6te Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved en inden Sunds-Gudme Herredstings Ret den 11te Aug. fidstl. affagt Dom, blev Citanten Gaardmand Poul Pedersen af Ollerup i Fyen under en daglig Mulkt af 2 Mk. til Ollerups Sogns Fattigcasse tilpligtet at borttage en Jordvold, som han har opkastet tæt ind imod Fodstykket paa Indstevntes Gaardmand Christen Jensens vestre Udhuuslænge, og sætte Indstevntes Fortag indenfor Tagdryppet i en saadan Stand, at Vandet fra Tagdryppet kan have uhindret Afløb langs med denne Længe; derhos blev det Citanten paalagt, at erstatte Indstevnte den Skade, Bygningen ved den opkastede Jordvold indenfor Tagdryppet var tilføiet efter uvillige Mænds Skjøn. Paa den anden Side blev Indstevnte under samme daglige Mulkt tilpligtet at borttage et Vindue, han havde indsat i sin nye vestre Udhuuslænge ind imod Citantens Eiendom eller afspærre det saaledes, at ingen Udsigt kan haves til denne Eiendom. Endeligen bleve Processens Omkostninger hævede.

Citanten har nu indanket denne Dom hertil Retten og paastaaet den derhen forandret, at han for Indstevntes Tiltale aldeles vorder frifunden, samt at Indstevnte tilpligtes under en daglig Mulkt endvidere at borttage det i Gavlen paa hans

vestre Udhuuslænge ud til Citantens Jord vendende Vindue og til at indskrænke sit Tagskjæg eller som det hedder sammes Udladning 6 Tommer. Fremdeles har Citanten paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger for begge Instantser skadesløst og Underretsdommen iøvrigt stadfæstet.

Derimod har Indstevnte, som, skjøndt lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde, ligesaalidt som han her til Retten har udtagen nogen Contrastevning, fremsendt et Indlæg, som af Retten ved Sagens Inexamination er fremlagt, og hvori han, i Henhold til det i 1ste Instants Fremkomne, har paastaaet Dommen, forsaavidt Citanten betræffer, stadfæstet.

Det maa, med de af Indstevnte førte Vidner under Sagen ansees godtgjort, at han som i Aarene 1835 og 1836 ombyggede sin ovennevnte vestre Udhuuslænge, som er opført paa samme Sted, hvor den ældre Længe, foran hvilken der til Tagvandets Afløb havde været en Grøvt af circa 1 Alens Bredde og et Spadeslags Dybde, i over Hævdstid havde staaet, forinden Ombygningen fuldførtes, med Citanten, hvis Grund støder til Indstevntes, har truffet den Overeenskomst, at Indstevnte foran den nye Længe, der med Citantens Samtykke blev lagt noget dybere, skulde have, som det hedder, Fortag og Vandledning, imod at den øvrige Byggeplads, som af Indstevnte med hiin Leilighed ikke benyttedes, skulde tilhøre Citanten. Som Følge heraf maa Citanten ansees uberettiget til, navnligen med den af ham ind imod Fodstykket opførte Jordvold, at forhindre Tagvandets frie Afløb fra bemeldte Længe, og af samme Grund skjønnes han ligesaalidet med nogen Føie at kunne fordre den paastaaede Indskrænkning af Tagskjægget paa fornevnte Længe, saameget mindre som Indstevnte, uden at saadant specielt er modsagt, har assereret, at Tagskjæggets større Udstrækning ene er en Følge af at et nyt Straatag fylder mere end et ældre. Da det fremdeles af Indstevnte uimodsagt er anbragt, at Vin-

bnet i Gavlen paa hans vestre Udhuuslænge vender ud mod det ham ifølge hiin Overeenskomst af Citanten indrømmede saakaldte Fortag, maa Indstevntes Ret til dette Vindue i Henhold til L. 5—10—56 ansees godtgjort, og hvad endeligen angaaer den Indstevnte ved den indankede Dom tilkjendte Erstatning efter uvillige Mands Skjøn for den hans Bygning ved den opkastede Jordvold tilføiede Skade, da maa hans Ret til saadan Erstatning ligefrem være en Følge af, at Citanten ifølge det Foranførte var uberettiget til at opføre en saadan Vold.

I Henhold til Ovenstaaende vil altsaa Underretsdommen i det Hele være at stadfæste, dog at de ved samme bestemte Dagsmulkter tilfalde Svendborg Amts Fattigkasse. Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Det anordnede stemplede Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, dog at de ved samme bestemte Dagmulkter tilfalde Svendborg Amts Fattigkasse.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 29.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den [illegible]de Marts 1843.

Sagen AS. $\frac{56}{41}$9 Fæstegaardmand Rasmus Christensen af Lundbye ctr. Justitsraad Grandjean.

(Spørgsmaal om en Underdommer kunde antages i Bestemmelsen i Frd. 10de Juli 1795 § 21 at have tilstrækkelig Hjemmel til ex officio at afvise Sagen fra Underretten. En Godsforvalter antages som competent Sagsøger i en Sag mellem Godseieren og dennes Fæstebønder.)

(Paadømt den 6te Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Da den i nærværende Sag, der har sin Oprindelse fra en af Indstevnte, Justitsraad Grandjean, i Aaret 1839 foretagen Udvidelse og Indgrøvtning af en Vei, der gaaer over den, Citanten, Fæstegaardmand Rasmus Christensen af Lundbye, tilfæstede Lod Nr. 7 til en fælleds Tørvemose paa Lundbye Mark, af Indstevnte nedlagte, Sagens Realitet vedkommende, Paastand, i Medfør af det allerhøieste Rescript til denne Ret af 27de Juli 1841, ikkun kan blive at tage under Paakjendelse, saafremt det maatte findes, at Sagen ikke burde have været afviist fra Underretten, vil det foreløbigen være at undersøge, om Underdommeren i Bestemmelsen i Frd. 10de Juli 1795 § 21 om at Vedkommende i det Slags Sager, som ei kan paaskjønnes uden foregaaende Granskning paa Aastedet, forend de henvende sig til Mæglerne, skulle lade holde de fornødne Besigtigelses-Forret-

ninger til Sagens Oplysning efter Lovens 1—17, har Sagt Føle til ex officio at afvise Sagen.

I denne Henseende bemærkes in facto, at den af Citanten mod Indstevnte udtagne Forligsklage, efter forgjeves prøvet Mægling, den 6te Juni 1840 er henviist til Rettergang, og at det under Sagen fremlagte Situationskort først er optaget i August s. A. og derefter fremlagt af Citanten ved Sagens Incamination for Underretten den 1ste Octbr. næstefter. Selv om imidlertid den Omstændighed, at Situationskort ikke under Forligsmæglingen havde været tilstede, i de i Frd. 10de Juli 1795 § 21 omhandlede Sager maatte ubetinget kunne medføre Afviisning, maa det dog in casu bemærkes, at nærværende Sag, i hvilken der ikke er Spørgsmaal om den nævnte Veis Beliggenhed eller Retning, og Parternes Tvist ligesaa lidet dreier sig om, hvilken Bredde Veien enten har havt forinden Indstevnte foretog hiin Udvidelse, eller ifølge samme har erholdt, ikke skjønnes at kunne henføres til de Sager, hvortil der i den fornævnte Lovbestemmelse er sigtet; hvortil endnu kommer, at Sagen, efterat Citantens Klage til Forligelsescommissionen var henviist til Rettergang, paa ny er bleven behandlet af Commissionen den 17de Octbr. s. A. ifølge en af Indstevnte indgiven Klage, der imidlertid alene gik ud paa at forsøge paa at bevæge Citanten til i Mindelighed at frafalde det reiste Søgsmaal, og at det ovennævnte Situationskort har Paategning om at være foreviist under Parternes Møde i denne Anledning, saa at Commissionen har havt Leilighed til med behørig Kundskab om de locale Forhold at mægle Parterne imellem, hvorhos den Indsigelse, Indstevnte maatte kunne bygge derpaa, at Citantens Stevning til Underretten var incamineret inden den sidstnævnte Klages Behandling ved Commissionen, i alt Fald maa ansees deserteret, efterat Sagen fra begge Parters Side har været procederet i Realiteten forinden den op-

tages til Doms. Den af Indstevnte principaliter nedlagte Paastand om den indankede Doms Stadfæstelse vil saaledes ikke kunne tages til Følge.

Hvad dernæst Sagens Realitet angaaer, hvorunder Citanten har paastaaet Indstevnte tilpligtet under en daglig Mulct af 5 Rbd. Sølv til Maribøe Amts Fattigkasse at tilkaste Grøvterne og at sløife Grøftevoldene paa begge Sider af den paa det fremlagte Situationskort fra Punkterne B. til D. afsatte Vei, samt atter at udlægge denne Vei med en Bredde af 6 Alen, saa og give Citanten Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for det ham ved Veiens Udvidelse, dens Indgrøvtning, og Indhegning med Volde tilføiede Tab, samt endeligt betale Processens Omkostninger for Underretten skadesløst, foruden at ansees med Mulct for unødig Trætte, og her for Retten efter de for beneficerede Sager gjældende Regler, hvorunder Salair til hans beskikkede Sagfører, Procurator Bang, hvorimod Indstevnte har paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og ham tilpligtet at betale Processens Omkostninger her for Retten, da er det in confesso, at den omspurgte Vei iffun har havt en Bredde af i det Høieste 6 Alen indtil Indstevnte i Aaret 1839 foretog den paaklagede Udvidelse og Indgrøvtning til begge Sider af Veien, hvorved denne blev givet en Brede af 7½ til 8 Alen mellem Grøvterne og af i det Hele 15½ Alen, naar Jordvolde og Grøvter medregnes. Til Støtte for denne Fremgangsmaade har Indstevnte paaberaabt sig den 6te § i den under 4 October 1813 afholdte Udskiftningsforretning af Lundbye Byes Jorder, hvori det hedder:

„Gaden er anlagt med 20 Alens Brede og Veien overalt med 12 Alen, undtagen Veien over Huuslodderne Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, og 10, som er kun 6 Alen, Veien i Nr. 7 til Tørvemosen med Ditto Brede, og Veien til Bennerslund og mellem Huuslodden Nr. 11 og Gaard-

lodden Nr. 13, hvilke, da de paa begge Sider skal indhegnes, ere 18 Alen; ved de øvrige Veie bliver kun Hegn paa den ene Side,"

hvilken Bestemmelse Indstevnte har undergivet en Fortolkning, hvorefter Reglen for den omspurgte Veis Bredde, idet Sætningen: „undtagen Veien over Huuslodderne Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10, som er kun 6 Alen," formeentligt maatte betragtes som en afsluttet Mellemsætning, og ved de paafølgende Ord: „med Ditto Brede" kun være sigtet til den omspurgte Veis daværende Bredde, skulde være at søge i de paafølgende Sætninger og saaledes være fastsat til 18 Alen inclusive Hegnet; hvorhos Indstevnte dog tillige har opstillet en anden Fortolkning, hvorefter Ordene: „med Ditto Bredde," i det den ovennævnte Sætning: „undtagen Veien over Huuslodderne ꝛc." paa samme Maade betragtes som Mellemsætning, maatte henføres til de i Begyndelsen af Sen nævnte 12 Alen, og denne saaledes være bestemt som Normalbredde for Veien quæstionis.

Foreløbigt bemærkes, at der af den anførte Ss Context, som den forefindes i den Udskrift af Forretningen, der har været fremlagt for Underretten, var udeladt Ordene: „og Veien til Vennerslund," hvilke først ere blevne tilføiede, da Udskriften under Sagens Førelse for Overretten blev forevüst paa Stiftamtscontoiret i Nykjøbing, men da denne Rettelse, saaledes som en anden af Stiftamtmanden vereficeret Afskrift af Forretningen, der er fremlagt af Citanten for Overretten, oplyser, er skeet i Overeensstemmelse med den originale Forretning og samme kun tjener til at bestyrke Citantens Argumentation for Underretten, er det en Selvfølge at Sens Bestemmelser maa tages i Betragtning, saaledes som de beviisligt indeholdes i det originale Document. De af Indstevnte opstillede Fortolkninger af Sen finder Retten dernæst ikke at have tilstrækkelig Hjemmel i Sens Ord. Disse synes meget mere, ved at hen=

vise til samtlige Veie i det udskiftede District, saaledes som de under den stedfundne Forretning vare udlagte, at angive 12 Alen som den Bredde, Veiene i Almindelighed skulde have, og derefter at nævne flere Undtagelser, hvoriblandt Veien quæstionis, saa at Ordene: „med Ditto Bredde,“ nærmest maa refereres til de kort forud angivne „6 Alen,“ ifølge hvilken Fortolkning Bestemmelsen ogsaa bliver svarende til den Bredde, Veien, som oven bemærket, hidtil har havt.

Da nu Indstevntes Formening om, at der ved Bestemmelsen i Sen, i Tilfælde denne forstaaes paa den sidstnævnte Maade, ikke skulde være taget Hensyn til det Terrain, Veiliniens Indhegning maatte kræve som Tillægsbredde, og at den Indhegning med Jordvolde og Grøvter, Indstevnte har foranstaltet, er skeet i Medfør af Frdn. 29de Octbr. 1794 § 1 litr. b, der fordrer en Bredde af 3 Alen til hver Jordvold og 9 Qvarteer til enhver af Grøvterne, ei heller vil kunne komme i Betragtning, efterdi det, om end Udskiftningsforretningens § 6 i Henseende til Veibredden quæstionis ikke udtrykkelig maatte have taget Hensyn til Indhegningen, dog i ethvert Fald maatte være Citanten, over hvis Lod Veien løber, overladt at vælge hvilken Art lovligt Hegn han maatte foretrække, skjønnes det ikke, at den oftnævnte § i Udskiftningsforretningen kan retfærdiggjøre Indstevntes her omhandlede Fremgangsmaade, ligesaalidet som der i denne Henseende kan tages Hensyn til hvad af Indstevnte er paaberaabt om de af ham trufne Foranstaltningers Gavnlighed for selve Citanten.

Paa Grund af Foranførte vil Indstevnte være at dømme overeensstemmende med den af Citanten nedlagte Paastand, forsaavidt denne ikke maa ansees frivillig efterkommet af Indstevnte derved, at de langs Veilinien opkastede Jordvolde ere blevne sløifede, dog at Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve navnlig ogsaa for Underretten, idet

Citantens Meening om, at Indstevnte, paa Grund af at han ikke har oplyst ved lovligt Forfald at være forhindret fra at afgive personligt Mode ved Sagens Behandling for Forligelsescommissionen, burde erstatte Sagens Omkostninger for sidstnævnte Instants, samt idømmes Mulct for unødig Trætte, ikke vil kunne gives Medhold, da det maa ansees tilstrækkeligt, at Indstevntes Godsforvalter, der i Tvistigheder mellem hans Husbond og Godsets Bønder maa betragtes som competent Sagsøger, har givet Møde ved Commissionen.

Derimod vil Indstevnte i Medfør af Frdn. 3die Juni 1796 § 42, være pligtig til Citantens beskikkede Sagfører for Overretten, Procurator Bang, hvis Sagførelse ikke findes at have været forbundet med noget Ophold, der kunde bevirke Ansvar, at betale et Salair, der bestemmes til 20 Rbd. Sølv.

Under Sagen er fornødent Stempelpapir for Overretten bleven forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Justitsraad Grandjean, bør under en Mulct af 5 Rbd. Sølv til Maribo Amtsfattigkasse for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, tilkaste Grøfterne paa begge Sider af den paa det fremlagte Situationskort fra Punkterne B. til D. afsatte Vei, samt atter udlægge denne med en Bredde af 6 Alen, saa og give Citanten Erstatning efter uvillige, af Retten udmeldte, Mænds Skjøn, for det ham ved Veiens Udvidelse, dens Indgrøftning og Indhegning med Volde, tilføiede Tab.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, dog at Indstevnte i Salair til Citantens her for Retten beskikkede Sagfører, Procurator Bang, betaler 20 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 835/42. Procurator Nyholm, paa det Offentliges Begne, ctr. Proprietair Burchard til Frederiksdal i Nørreherred paa Lolland.

(En Mand dømt til Tilbagebetaling af en udbetalt Assurance, fordi han ikke fandtes at have efterkommet Bestemmelserne i Brandforsikrings-Anordningerne for Landet af 29de Februar 1792 §§ 12 og 13.)

(Paadømt den 6te Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende Sag in confesso, at Indstevnte, Proprietair Burchard til Frederiksdal i Nørreherred paa Lolland, efterat en ham tilhørende Bondegaard i Hoismarke var afbrændt, under 4de Juli 1839 erholdt sammes Assurancesum, efter Fradrag af 20 Rbd. for Rudera, udbetalt med 830 Rbd. Sølv, af hvilket Beløb ikkun 640 Rbd. ere anvendte til Opførelsen af tvende Huse paa Gaardens Grund. Som Følge heraf er Indstevnte af det Offentlige bleven sagsøgt til at tilbagetale bemeldte 830 Rbd., men ved den i 1ste Instants inden Lollands Nørredherredsret den 2den Aug. f. A. afsagte Dom blev han frifunden for det Offentliges Tiltale, dog at han tilpligtedes at udrede de af Sagens Paatale flydende Omkostninger og derunder i Salair til den for det Offentlige ved Underretten befalede Sagfører, Procurator Hviid, 10 Rbd. Sølv, hvilken Dom den paa det Offentliges Begne her for Retten beskikkede Sagfører, Procurator Nyholm, har paastaaet derhen forandret, at Indstevnte tilpligtes at indbetale i den kongelige Amtstue i Maribo 830 Rbd. Sølv med Renter 4 pCt. fra Underretsstevningens Datum, den 28de April f. A., indtil Betaling skeer, hvorimod han med Hensyn til Processens Omkostninger i første Instants har paastaaet Underretsdommen stadfæstet. Endeligen har han nedlagt Paastand om, at Indstevnte idømmes Appellens

Omkostninger, hvorunder Salair til sig efter Reglerne for beſalede Sager.

Da Indstevnte, skjøndt lovlig varslet, hverken er mødt eller har ladet møde her for Retten, vil Sagen, i Henhold til Lovens 1—4—30 cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, være at paadømme efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, og skjønnes da den af Citanten nedlagte Paastand om Underretsdommens Forandring at maatte gives Medhold, allerede af den Grund, at Indstevnte ved Opførelsen af de ovennævnte Huse ikke kan antages at have opfyldt den Forpligtelse, som ved Brandhjelpens Modtagelse, ifølge Bestemmelserne i Brandforsikrings-Anordningerne for Landet af 29de Febr. 1792 §§ 12 og 13, findes at maatte paahvile ham til at opføre en den afbrændte tilsvarende Bygning; thi vel har Indstevnte under Proceduren i første Instants yttret den Formening, at den af ham effectuerede Forandring med Bygningen skulde være hjemlet i en ham under 17de Octbr. 1838 tilstaaet Bevilling til at nedlægge ovennævnte ham tilhørende Gaard og indtage dens Jorder under Hovedgaarden Frederiksdal, mod paa Gaardens Grund at opføre 2 Huse, men det er indlysende, at en saadan Bevilling ikke kan influere paa den Forpligtelse, han ved at have Gaarden assureret, i Henhold til Lovgivningen, havde paataget sig i Relation til Brandforsikkringen, og forsaavidt han har paaberaabt sig, at Gaarden allerede før Ildebranden var bleven indrettet til 2 Huse, da, foruden at saadant under Proceduren i 1ste Instants er modsagt, maa det bemærkes, at det af den af Indstevnte under 4de Juli 1839 udstedte Declaration sees, at denne Ombygning ikke har havt nogen Indflydelse paa Gaardens Forsikkring for en samlet Assurancesum. Naar Indstevnte endelig har anført, at der i alt Fald kun kunde være Spørgsmaal om den uanvendte Deel af den ham udbetalte Assurancesum, som han har erklæret sig villig til at anvende

til Opførelsen af Udhuse ved de ovenfor omtalte tvende Huse, og som han, indtil Saadant har fundet Sted, har deponeret i Retten, paa hvilken Omstændighed Underdommeren har støttet hans Frifindelse, da er det en ligefrem Følge af hvad der ovenfor er anført om Indstevntes Mangel paa Berettigelse til at disponere over Brandhjelpen, som han har gjort, at han maa være pligtig at tilsvare hele den modtagne Sum, uden at den skete Deposition her kan komme i Betragtning. Med Hensyn til Processens Omkostninger for Underretten og det den beskikkede Sagfører, Procurator Hviid, tillagte Salair vil derimod den indankede Dom, som ikke contrapaaanket, være at stadfæste, hvorimod bemeldte Omkostninger for Overretten efter Omstændighederne ville være at ophæve, dog at Indstevnte i Salair til Procurator Nyholm vil have at tilsvare 10 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling ved Underretten og den beskikkede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Under Sagens Førelse her for Retten har ikke været Brug for stemplet Papir.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Proprietair Burchard til Frederiksdal i Nørreherred paa Lolland, bør i den kongelige Amtstue i Maribo indbetale 830 Rbd. Sølv med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 28de April f. A. indtil Betaling skeer. Med Hensyn til Processens Omkostninger i 1ste Instants og det den beskikkede Sagfører sammesteds, Procurator Hviid, tillagte Salair, bør Underretsdommen ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves, dog at Indstevnte i Salair til Procurator Nyholm betaler 10 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{39}{43}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Peder Poulsen.

(En omtrent 17aarige Arrestant, for attenteret Voldtægt imod en 9aarige Pige, anseet med en, efter Analogien af Lovens 6—13—16 og 18 lempet, arbitrair Straf af eet Aars Forbedringshuusarbeide.)

(Paadømt den 7de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten Peder Poulsen under nærværende, fra Bjerge Aasum Herreders Extraret hertil indankede, Sag actioneres for attenteret Voldtægt, gaaer den af ham afgivne Forklaring, der i det Væsentlige stemmer med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, ud paa, at han den 24de Octbr. f. A., da han, som dengang havde Tjeneste hos Proprietair Schmidt til Østergaard, paa Marken traf Huusmand i Vesterhjærby Anders Caspersens 9aarige Datter Karen, og der paakom ham Lyst til at have Samleie med hende, først forsøgte med det Gode hertil at bevæge hende, men da hun ikke deri vilde samtykke, med Haanden stødte hende, der, efter hans Udsagn, skal have siddet ned paa Jorden, overende, saa at hun kom til at ligge udstrakt, og søgte derpaa, idet han holdt hende for Munden, at faae sin Villie med hende, hvilket imidlertid ikke lykkedes, forbi hun gjorde Modstand, hvorimod han vel, liggende paa Knæ ved Siden af hende, indbragte en Finger i hendes Kjønsdele, men afstod dog strax efter fra sit Forehavende, da hun vaandede sig og skreg høit, og han desaarsag frygtede for at Nogen skulde komme tilstede, hvorfor han lod hende gaae, efter at have paalagt hende, ikke at fortælle det Passerede til sine Forældre, og — som det i Forhøret hedder — truet hende med, at Skytterne, der gik i Skoven, vilde skyde hende, naar hun ikke taug stille.

For det saaledes forøvede Attentat, hvilket iøvrigt, efter den under Sagen fremlagte Lægeattest, maa antages at have været uden videre Følger for den Paagjeldendes Helbredstilstand, vil Arrestanten, der omtrent er 17 Aar gammel og ved fornævnte Herreders Extrarets Dom af 22de Septbr. 1841 er for Tyveri anseet efter Frd. 11te April 1840 § 29 med Straf af 10 Rottingslag, være at idømme en efter Analogien af Lovens 6—13—16 og 18 lempet arbitrair Straf, som efter samtlige Sagens Omstændigheder skjønnes passende at kunne bestemmes til Forbedringshuus-Arbeide i Odense Tugt- og Forbedringshuus i 1 Aar.

Fremdeles har Arrestanten vedgaaet, at han, som Dagen efterat den ommeldte Begivenhed var forefalden, af Frygt for Anholdelse, hemmeligen forlod Østergaard, for at begive sig til sit Hjem i Skjellerup, underveis har paa flere Steder betlet under Foregivende af, at han var brandlidt; men at Arrestanten, for at opvække Medlidenhed, har brugt dette urigtige Foregivende, findes ikke at kunne paadrage særskilt Ansvar efter Lovgivningen om Bedrageri, hvorimod saadant i alt Fald alene, i Medfør af Frd. 21de Aug. 1829 § 5 cfr. Plac. 21de Decbr. 1825 § 2, kunde komme i Betragtning til Skjærpelse af den for Betleriet forskyldte Straf, hvilken sidste imidlertid skjønnes at kunne absorberes ved den Straf, Arrestanten efter det Foranførte bliver at idømme for det ovenberørte Attentat.

I Henseende til Actionens Omkostninger, som Arrestanten ved Herredstingsdommen retteligen er tilpligtet at udrede, og hvorunder de Sagførerne i 1ste Instants tilkjendte Salairer billiges, vil bemeldte Dom være at stadfæste, hvorhos Arrestanten endvidere bliver pligtig at udrede Salarium til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne d'Auchamp og Christensen, hvilket for enhver af dem fastsættes til 5 Rbd. Sølv.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Instantser have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Peder Poulsen bør hensættes til Forbedringshuus-Arbeide i Odense Tugt- og Forbedringshuus i 1 Aar.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne d'Auchamp og Christensen her for Retten betaler Arrestanten 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{880}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Kjøbmand C. Fogh af Rakskov.

(Mulct anvendt efter Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 1, 19 og 7 og Lovens 6—21—4, samt for utilbørlig Skrivemaade for Retten.)

(Paadømt den 11te Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved en i 1ste Instants inden Rakskov Kjøbstads Politiret den 3die Septbr. f. A. afsagt Dom i en af Procurator Smidth, ifølge erholdt beneficium processus gratuiti, mod Indstevnte, Kjøbmand C. Fogh sammesteds, anlagt Sag, betræffende det fornærmelige Forhold, hvori Sidstnævnte skulde have gjort sig skyldig mod den Første, under en den 5te Marts f. A. afholdt Fogedforretning, blev Indstevnte tilfunden en Straf af 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, samt tilpligtet at bøde til Rakskov Kjøbstads Fattigkasse 20 Rbd. Sølv, hvorhos en af Indstevnte under bemeldte Fogedforretning om Smidth brugt Udladelse, samt en af ham, der havde institueret Contrasøgsmaal, nedlagt Paastand om at Smidth maatte vorde anseet efter Lovens 6—21—8, saaledes som dette Lovsted er forandret ved Frd. 27de Septbr. 1799

§ 25, mortificerredes, ligesom Indstevnte for sin under Processen brugte Skrivemaade idømtes en Mulct af 10 Rbd. Sølv til ovennævnte Fattigkasse og ligesaa meget til Justitskassen. Endeligen blev Indstevnte, for hvis Tiltale Procurator Smidth frifandtes, tilpligtet at betale saavel Hoved- som Contrasøgsmaalets Omkostninger, som om Sagen ikke havde været beneficeret for Procurator Smidths Vedkommende.

Denne Dom er nu, ifølge Indstevntes Begjering, ved Procurator d'Auchamp som Actor, i Henhold til Pl. 23de Mai 1840 § 2, indanket her for Retten, hvor Actor navnligen har paastaaet den Indstevnte ved Underretten idømte Mulct forhøiet idetmindste til 200 Rbd., hvorimod Defensor har paastaaet Politiretsdommen underkjendt og derhen forandret, at Indstevnte frifindes og tillægges Sagens Omkostninger. Begge Sagførerne have derhos paastaaet sig tilkjendt Salair. Foreløbigen bemærkes, at da nærværende Sag alene i Medhold af Pl. 23de Mai 1840 er indkommen her for Retten, vil det af Indstevnte i 1ste Instants instituerede Contrasøgsmaal allerede af den Grund ikke under denne Sag kunne blive Gjenstand for Paakjendelse.

Ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer er det tilstrækkeligen godtgjort, at Indstevnte under den ovennævnte hos ham, efter Procurator Smidths Requisition, afholdte Fogedforretning, efter at have adspurgt den fungerende Foged, om det for Requirenten beregnede Salair var lovligt og da Procurator Smidth hertil havde svaret, at Saadant maatte Indstevnte jo vide, som selv var Procurator, har grebet Smidth i det ene Øre og Haaret og rykket ham i samme, hvorhos han, da Smidth yttrede, at Indstevnte dyrt skulde komme til at betale Saadant, tog en i Stuen staaende Stok med de Ord, at naar han dog skulde bøde for hvad der var skeet, var det bedst, at Smidth fik noget Mere, hvilken Trudsel Ind-

stevnte imidlertid, da Stokken af det ene Vidne blev ham frataget, ikke fik iværksat. Det er fremdeles godtgjort, at Indstevnte under Forretningen har yttret, at hvis han ikke havde Kone og Børn, skulde han med en i Stuen staaende Øxe kløve Smidth midt igjennem, ligesom han endvidere har ladet Fogedprotocollen tilføre, at han ansaae det for afgjort og vist, at Smidth kunde skjule sig, naar han indfandt sig med Betalingen for den Fordring, hvorfor Forretningen blev effectueret, for saaledes at faae Leilighed til at gjøre Execution.

Ligesom det nu ikke skjønnes, at der efter Omstændighederne vil kunne tages Hensyn til den af Indstevnte fremsatte exceptio joci, saaledes kan det naturligviis ikke heller antages, at den ovennævnte, af Procurator Smidth om Indstevnte, der i de offentlige Tidender har tilbudt sin Bistand som Commissionair, brugte Benævnelse kan retfærdiggjøre Indstevntes personlige Angreb paa Smidth, eller begrunde den af Førstnævnte under Contrafogsmaalet nedlagte Paastand, men paa den anden Side skjønnes det heller ikke, at Underdommeren kan gives Medhold, naar han har formeent, at Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 in casu skulde være anvendelig, hvorimod Indstevnte, for sit ovenrecenserede Forhold, efter den citerede Forordnings § 1 cfr. §§ 19 og 7, samt Lovens 6—21—4 vil være at ansee med en Mulct til Nakskov Kjøbstads Fattigkasse, der efter Omstændighederne i det Hele skjønnes at kunne bestemmes til 100 Rbd. Sølv, og vil Underretsdommen i Overeensstemmelse hermed være at forandre, hvorimod den med Hensyn til de Indstevnte, for hans ved Underretten brugte utilbørlige Skrivemaade, idømte Mulcter, samt forsaavidt betræffer den givne Mortification og dens Bestemmelser angaaende Sagens Omkostninger, bliver at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten vil Indstevnte have at udrede 10 Rbd. Sølv til hver.

Forsaavidt Sagen i 1ste Instants har været beneficeret, attesteres, at Behandlingen har været lovlig, hvilket ligeledes er Tilfældet med den befalede Sagforelse her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kjøbmand C. Fogh af Nakskov, bør til bemeldte Kjøbstads Fattigkasse bøde 100 Rbd. Sølv. Med Hensyn til den Procurator Smidth givne Mortification, samt forsaavidt betræffer de Indstevnte, for hans ved Politiretten brugte utilbørlige Skrivemaade idømte Mulcter, og Sagens Omkostninger, bør bemeldte Rets Dom ved Magt at staae.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne d'Auchamp og Kammerraad Nyegaard, betaler Indstevnte 10 Rbd. Sølv til hver.

De idømte Mulcter og Omkostninger at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

I de af os meddeelte Sager er der fremdeles affagt:

Høiesteretsdomme.

Den 23de Januar 1843 i Sagen: Proc. Bang Actor ctr. Arrestantinden Gride Jensdatter, Sømand Peter Johan Mathiesens Hustru af Dragø (see 4de Aarg. Nr. 6 pag. 95—96), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 31te Januar s. A. i Sagen: Proc. Ring Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Corsaren", Cand. philos. N. P. Morthensen (see 3die Aarg. Nr. 58 pag. 933—936), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Cand. philos. Niels Peter Morthensen bør bøde 200 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, samt være den

ved Frd. 22de Septbr. 1799 § 20 bestemte Censur undergiven i 1 Aar. Saa betaler han og de af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder i Salarium til Procuratorerne Ring og Lottoadvocat Damkjer samt til Advocat Buntzen for Høiesteret, 10 Rbd. Sølv til hver af de tvende Første og 20 Rbd. Sølv til den Sidste.

Den 2den Februar s. A. i Sagen: Cancelliraad og Proc. Delbanco Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Corsaren", Cand. philos. N. P. Morthensen (see 3die Aarg. Nr. 52 pag. 832—840), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Cand. philos. Niels Peter Morthensen bør bøde 300 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Tiltalte 30 Rbd. Sølv.

Den 7de Februar 1843 i Sagen: Proc. Baastrup Actor ctr. Arrestanten Hermann Jacob Axel Sievecke (see 4de Aarg. Nr. 17 pag. 266—270), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

(Fortsættes i næste Nr.)

☞ I forrige Dobbeltnummer pag. 441 er der Lin. 6 fra oven indløben den Feil, at der efter Ordene „gjort gjeldende imod ham" er bleven sat Punktum istedetfor Comma. Samme Side Lin. 12 fra neden maa i Ordene „eller efter givet Møde i" Ordet „eller" udgaae.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 30.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 2[illegible]de Marts 1843.

Vi meddele nedenfor umiddelbart efter Paakjendelsen den Dom, der for nylig ved Hof- og Stadsretten er affagt i den efter Cancelliets Ordre mod M. E. Rosenhoff, Claudius Rosenhoff og Hr. Bogtrykker Trier anlagte Pressesag. Samtidigen hermed optage vi Sidstnævntes Selvforsvar, fordi dette i al sin Simpelhed forekommer os at indeholde særdeles vægtige Grunde for den Frifindelse, Hr. Trier haaber at erholde ved Landets øverste Domstol, hvortil han for sit Vedkommende agter at indanke Sagen.

Sagen $\frac{244}{42}$ Kammerraad og Procurator Nygaard Actor ctr. de Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff, Claudius Rosenhoff og Bogtrykker Salomon Levin Trier.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Plac. 1ste Novbr. 1837 § 1 og § 3. Mulct anvendt for Elusion af Lovgivningens Bestemmelser om Censuren og de dermed forbundne Følger. Ytringer imod de bestaaende Love straffes ikkun, naar de enten ere skumlende eller iøvrigt utilbørlige eller saaledes fremsatte, at de maae antages at indeholde en Opfordring til Ulydighed imod Lovene.)

(Paadømt den 14de Marts 1843).

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag er anlagt ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 27de Jan. samt 5te og 12te Marts f. A., af hvilke den første anordner Tiltale mod Redac-

teuren af Bladet „den Frisindede", M. E. Rosenhoff, for ved Indholdet af de i bemeldte Blads Nr. 9, for Løverdagen den 22de Jan. s. A., 1ste, 2den og 3die Side, samt Nr. 10, for Tirsdagen den 25de s. M., indførte Stykker, respective overskrevne „Orla Lehmann" og „Opskrivt til en Kraftsuppe", at skulle have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Trykkefriheds-lovgivningen, den anden, efterat det var oplyst, at den med Navnet M. E. Rosenhoff anførte Redacteur var Tiltalte, Marie Elisabeth Rosenhoff, men at denne havde paataget sig det med Redactionen forbundne Ansvar, hvorimod samme udelukkende besørgedes af Tiltalte, Udgiveren af fornævnte Blad, Claudius Rosenhoff, bestemmer, at Sidstnævnte skulde inddrages under Sagen, saaledes, at han deels bliver at tiltale for Indholdet af de i Cancelliets førstmeldte Skrivelse omhandlede Artikler, deels for, ved sit Forhold med Hensyn til Redactionen af Bladet, at have gjort sig skyldig i Overtrædelse eller Elusion af Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 16, 17, 19 og 20, samt at Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff tillige skulde tiltales som medskyldig i dette Forhold, og den tredie beordrer Tiltalte Bogtrykker Salomon Levin Trier ligeledes inddragen under Sagen, og, med Hensyn til hvad der er oplyst under et ved Kjøbenhavns Politiret den 10de Marts d. A. optaget Forhør, tiltalt for Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799, især dens 20de §.

Med Hensyn til den Deel af Actionen, hvorunder de Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff og Claudius Rosenhoff sigtes for at have gjort sig skyldige i Overtrædelse eller Elusion af Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 16, 17, 19 og 20, er det af dem tilstaaet, at Forstnævnte, efterat den Sidste paa Grund af en ham overgaaet Dom var bleven underkastet den ved oftmeldte Forordnings § 20 anordnede Censur, og hans Hustru og Broder, der tidligere have ladet sig paa Bladet „den Frisindede"

anføre som dets Redacteurer, vare, hiin ved Døden afgaaet, denne bortreist, har, efter Anmodning af Tiltalte Claudius Rosenhoff, som vilde undgaae, at Bladet kom under Censur og derhos ønskede, at Navnet Rosenhoff skulde vedblive at staae paa Bladet, paa lige Maade ladet sig antegne som Redacteur med Overtagelse af det heraf flydende Ansvar, uanseet at hun ikke har havt noget med Redactionen at gjøre, og navnlig hverken har forfattet Artikler til Bladet eller bestemt hvad der skulde optages, hvorimod Claudius Rosenhoff vedblev, som forhen, at besørge Redactionen og Alt, hvad dermed stod i Forbindelse. At det af disse Tiltalte saaledes udviste Forhold maa paadrage dem Straf, findes at være en ligefrem Følge af, at det, efter sammes Hensigt at tilintetgjøre de Virkninger, den Tiltalte Claudius Rosenhoff idømte Censur skulde medføre i Relation til det af ham redigerede Blad, indeholder en Elusion af Lovgivningens Bestemmelser angaaende Censuren og de Følger, der ere forbundne med denne.

Vel har Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoffs Defensor formeent, at den omhandlede Fremgangsmaade ikke kan ansees strafbar, fordi Forskriften i Frd. 27de Septbr. 1799 § 19 om, at Redacteuren skal nævnes og være ansvarlig for Indholdet, maa antages efterkommet, naar der er angiven en ansvarlig Redacteur, i hvilken Henseende han har lagt Vægt paa den Omstændighed, at bemeldte § ikke, saaledes som § 17 med Hensyn til den navngivne Forfatter, fastsætter, at den virkelige Redacteur skal opgives, ligesom han ogsaa har paaberaabt sig Analogien af den oftnævnte Anordnings § 16, hvorefter det formeentlig er den navngivne, skjøndt ikke virkelige, Forfatter, der, naar han vil paatage sig Ansvaret, bliver at straffe, men hvad saaledes er anført vil i alt Fald ikke kunne komme i nogen Betragtning her, hvor der er Tale om et i det ovenomhandlede Øiemed foretaget Proformaværk. Hvad nu den Straf

betræffer, hvormed de Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff og Claudius Rosenhoff ville være at anse for det ommeldte Forhold, skjønnes denne efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til en Mulct af 100 Rbd. Sølv for den Sidste og af 50 Rbd. Sølv for den Forstnævnte, hvilke Mulcter ville være at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse.

Forsaavidt Actor har paastaaet Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff anseet med en Mulct af 200 Rbd. efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 16, fordi hun har ladet det Blad, hvorpaa hun lod sig angive som Redacteur, trykke uden at anføre sin borgerlige Stilling, vil han allerede af den Grund ikke heri kunne gives Medhold, at det ikke er oplyst, at hun er i nogen saadan Stilling, som i Medfør af det citerede Lovbud vilde være at betegne.

Den af Tiltalte Bogtrykker Salomon Levin Trier afgivne Forklaring gaaer i det Væsentlige ud paa, at Tiltalte Claudius Rosenhoff, som Udgiver af Bladet „den Frisindede", i Begyndelsen af forrige Aar underrettede ham om, at Bladet erholdt en anden Redacteur og derefter for ham fremstillede, som saadan, sin Søster, Tiltalte M. E. Rosenhoff, der for Tiltalte Trier erklærede, at hun overtog Redactionsansvaret, men at det forøvrigt med Hensyn til Redactionsforretningerne forblev ved det Gamle, hvisaarsag han, som antog, at hun ikke havde nogen Andeel i Redactionsforretningerne, og at det hele Arrangement med at hun paatog sig Redactionsansvaret alene var truffet i det Øiemed, at befrie Bladet for Censur, stedse i Henseende til Forretningerne ved Redactionen henvendte sig til Tiltalte Claudius Rosenhoff. Efter det Forhold, hvori Tiltalte M. E. Rosenhoff, ifølge denne Tiltalte Triers Forklaring og hvad der forøvrigt under Sagen er oplyst, stillede sig i Relation til ham som ansvarlig Redactrice af det paagjeldende Blad, findes Actors Formening, at Tiltalte Trier

skulde, paa Grund af, at Tiltalte Claudius Rosenhoff er overgaaet Dom for Overtrædelse af Trykkefriheden, blive strafskyldig efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 20, eller fordi Bladet quæstionis efter Actors Andragende relativ til Bogtrykkeren maatte ansees at have været uden Redacteur, i Medfør af Forordningens § 16 være pligtig at staae til Ansvar for dets Indhold, selv under Forudsætning af, at Bestemmelserne i nysmeldte § analogisk ere at anvende paa Redacteuren, ikke at kunne bifaldes; men da Tiltalte Trier, som bemærket, har vedgaaet at have havt Kundskab om det i de Medtiltaltes Fremgangsmaade, der ifølge det Ovenanførte begrunder det dem paahvilende Strafansvar, vil han ikke kunne undgaae for sit i saa Henseende udviste Forhold at ansees med Straf, hvilken bliver at bestemme til en Mulct af 100 Rbd. Sølv, som tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse.

Forsaavidt Actor har imputeret ham Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799 § 17, fordi han har modtaget vedkommende Blad til Trykning, uagtet den angivne Redacteurs fulde Navn og Stilling ikke derpaa var anført, finder Retten ikke, at han i denne Henseende kan antages at have paadraget sig Ansvar, da det, som ovenfor bemærket, ikke er oplyst, at Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff, hvis Efternavn tilligemed Begyndelsesbogstaverne til hendes Fornavn ere anførte paa Bladet, er i nogen Stilling, som ifølge fornævnte § vilde være at betegne.

Efter hvad der er oplyst om, at Tiltalte Marie Elisabeth Rosenhoff ikke har havt noget at gjøre med Redactionen af det vedkommende Blad, skjønner Retten ikke, at hun, saafremt de incriminerede Artiklers Indhold maatte findes strafbart, derfor kan drages til Ansvar, da det maa ansees ikke mindre stridende mod vor Lovgivnings Grundsætninger, end imod Sagens Natur, at paalægge Den Strafansvar, som ikke har viist nogen Virksomhed i Henseende til det, hvoraf Strafskylden resulterer, og

det bliver saaledes alene med Hensyn til Tiltalte Claudius Rosenhoff, der har vedgaaet at være Forfatter af de paatalte Artikler, at undersøge, hvorvidt disses Indhold kan antages lovstridigt.

Hvad da først angaaer det i Bladets Nr. 9 indrykkede Digt med Overskrivt „Orla Lehmann" og de dertil knyttede Bemærkninger pag. 34—35, da har Actor, der formener, at Digtet, som er fremkaldt ved den i Begyndelsen af forrige Aar afsagte Høiesteretsdom, hvorved Candidat Lehmann blev tilfunden Straf af Fængsel, skulde have til Tendents at udbrede Had og Misnøie mod Lovene og Autoriteterne samt at exaltere Folket og bevirke Excesser fra sammes Side, antaget, at de flere berømmende Benævnelser, der i Digtet tillægges Lehmann, i Forbindelse med den Sorg, det heelt igjennem udtrykker over, at Udfaldet af den mod ham anlagte Sag blev det ovennævnte, maae, da der ikke kunde være Anledning til, som det hedder i Actors Indlæg, at udbryde i Beklagelser over Dommen, naar den var retfærdig, involvere, at Digtets Forfatter anseer Dommen for uretfærdig.

I dette Antagende findes det imidlertid ikke, at Actor kan gives Medhold, thi ligesom det vel kan bestaae med Erkjendelse af Dommens Retfærdighed at yttre Deeltagelse for den Domfældte, saaledes er der ikke brugt noget Udtryk i Digtet, som kunde vække Tanke om, at Dommen skulde være uretfærdig, hvorimod det endog i de tilføiede Bemærkninger udtrykkeligen siges, at Landets Love kjendte ham (Lehmann) skyldig, og længer hen, at det vistnok ikke kan falde nogen fornuftig Mand et eneste Dieblik ind, at Dommerne i Høiesteret skulde have dømt uretfærdigt. — Naar derhos Actor, for det Tilfælde, at Digtet ei maatte ansees at fremstille Dommen som uretfærdig, i alt Fald har formeent, at det maa betragtes som rettet mod Lovene, hvorpaa Dommen er grundet, og tilsigte at udbrede

Misnøie med disse, maa det bemærkes, at Ytringer imod de bestaaende Love ikkun da kunne blive strafbare, naar de enten ere affattede saaledes, at de indeholde en Skumlen over Regjeringen, eller iøvrigt ere utilbørlige og usømmelige, eller ere fremsatte paa saadan Maade, som kan antages at indeholde en Opfordring til at negte Lovene Lydighed; men ingen af Delene kan med Føie statueres om de i Digtet brugte Udtryk, navnligen findes Intet i samme at kunne berettige til at tillægge Forfatteren den Hensigt, at foranledige Excesser af Folket.

Derimod findes Actor med Føie at have som lovstridigt paatalt den Sætning, hvormed de til Digtet knyttede prosaiske Bemærkninger begynde.

Bemeldte Sætning: „Dersom Kongen, som den, der ifølge *Kongeloven* er ophøiet — — — — — — af ham selv eller af hans Forfædre udgivne Love", frembyder nemlig som den naturlige Forstaaelse, at Forfatteren har villet tilkjendegive, at Kongen i Kraft af Kongeloven som Souverain og som den, der kan efter sin egen gode Villie og Velbehag forklare, forandre, formere, formindske, ja og slet ophæve udgivne Love, skulde kunne have forlangt, at Lehmanns Hoved skulde bringes ham paa et Fad, eller at han skulde smeddes i Bolt og Jern i Castellets mørkeste Fangehul, under hvilken Forudsætning Forfatteren ei kunde frikjendes for, uden at ændse den Aand, der udtaler sig i Kongeloven og navnlig de i dens §§ 1, 2 og 26 gjorte Henviisninger til at Christendommen bør være Norm for Kongens Handlemaade, at have characteriseret bemeldte Lov paa en saadan Maade, som maatte gjøre ham strafskyldig efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 2. Da imidlertid Tiltalte Claudius Rosenhoff har erklæret, at det ikke ved den ommeldte Sætning har været hans Mening, at Kongen ved Kongeloven skulde være tillagt *Ret* til at bruge sin Magt paa den Maade, Exemplet omtaler, men blot, at han ei herfor af nogen menneskelig Dom-

kol kunde drages til Ansvar, vil bemeldte Sætning ikkun paadrage ham Ansvar efter Plac. 1ste Novbr. 1837 § 1.

Iøvrigt skjønnes det ikke, at de ommeldte Bemærkninger i Nr. 9 indeholde noget Ulovligt; thi forsaavidt Actor, hvor det hedder: „Man raaber Hurra, naar Majestæterne ved høitidelige Leiligheder kjøre til Skuespilhuset, og man skriger Hurra, naar en Beruset bæres bort paa Stigen“, har villet finde en haanlig og strafværdig Sammenligning, da maa det tvertimod snarere antages, at disse forskjellige Hurra-Raab ere, paa en iøvrigt upassende Maade, sammenstillede som Contraster, for herpaa at begrunde, hvad umiddelbart derefter yttres, nemlig at et Hurra kan være meget hædrende og aldeles ligegyldigt.

Hvad endelig angaaer det i Bladets Nr. 10 indrykkede Digt med Overskrivt „Opskrivt til en Kraftsuppe“, der angiver, hvorledes og ved hvilke Egenskaber Mennesket skulde kunne være istand til at bære alle Byrder, endog Lænker, da findes de deri indeholdte Yttringer ikke at modsige Forfatterens, Tiltalte Claudius Rosenhoffs, Angivende, at det er et mere paa Klang end paa Indhold beregnet lyrisk Udbrud, hvis Tendents er cosmopolitisk og ikke speciel, navnligen ei sigtende til de her i Riget existerende Forhold; thi forsaavidt Actor til Styrke for, at dette Sidste skulde være Tilfældet, har citeret de i Digtet forekommende Udtryk „Dagens Spalter“ og „fine censurerede Taler om Pressen, der er mageløs fri“, maa Tiltalte gives Medhold i, at man ikke er beføiet til at tillægge Digtet en speciel Hentydning paa de herværende Forhold af den Grund, at dets Billeder tildeels ere hentede fra det Digteren nærmest omgivende Liv. Under denne Deel af Sagen vil, som Følge heraf, Ansvar ei være at paalægge.

Da det ved Bestemmelsen af Straffen efter ovenciterede Lovbud maa blive at tage i Betragtning, at Tiltalte Claudius

Rosenhoff gjentagne Gange og senest ved 2de i Høiesteret den 14de Mai 1841 afsagte Domme er straffet med Mulct og Censur for Overtrædelse af Lovgivningen om Trykkefriheden, skjønnes Straffen at burde bestemmes til en Mulct af 400 Rbd. Sølv, hvilken Mulct tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvorhos han, i Medhold af Plac. 1ste Novbr. 1837 § 3, vil være at undergive Censur i 5 Aar.

Alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salarium til Actor, Kammerraad og Procurator Nygaard, med 10 Rbd. Sølv, ville de Tiltalte in solidum have at udrede.

Sagførelsen har fra Actors Side været lovlig, og fra Defensors Side har Sagen ikke lidt saadant Ophold, at der findes tilstrækkelig Anledning til at anvende Mulct.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte Claudius Rosenhoff, Marie Elisabeth Rosenhoff og Bogtrykker Salomon Levin Trier bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde, den Første 500 Rbd. Sølv, den Anden 50 Rbd. Sølv og den Sidste 100 Rbd. Sølv, hvorhos den Førstnævnte bør være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 anordnede Censur undergiven i 5 Aar. Saa bør og de Tiltalte in solidum udrede alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder i Salarium til Actor, Kammerraad og Procurator Nygaard, 10 Rbd. Sølv.

De idømte Mulcter at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

*   *   *

Af Hr. Triers Indlæg meddele vi Nedenstaaende:

„Jeg skal efter Actors Mening være ifalden en Mulct af 200 Rbd., have mit Privilegium forbrudt, og desuden straffes paa Liv, Frihed, Formue o. s. v. efter Trykkefrihedslovgivningens

Strenghed — Alt fordi jeg har trykket de tvende tiltalte Nummere af „den Frisindede“, hvorpaa en Dame var nævnet som Redacteur og tilmed hendes Fornavn kun betegnet med Begyndelsesbogstaver, medens Manuscriptet sendtes mig fra og Correcturen bragtes til en Mand, der var undergiven speciel Censur.*) Jeg skal nu tillade mig noget videre, end Actor har gjort, at gjennemgaae disse Ankepuncter.

Frd. 27de Septbr. 1799 § 16 handler kun om Skrivter, og den 19de §, der taler om „periodiske Blade“ og „offentlige Tidender“ fordrer ikkun at Redacteuren skal „nævnes“. At

---

*) Det er for disse to Puncter, at Hr. Trier, — der ikkun har været adspurgt om og alene vedgaaet, at det, med Hensyn til Læsningen af Correcturen og Indsendelsen af Manuscriptet til „den Frisindede“, forblev ved det Gamle efterat M. C. Rosenhoff, forat Bladet ikke skulde komme under Censur, var anført paa samme som ansvarhavende Redacteur — som af Dommen sees, er anseet med en arbitrair Mulct. Dette Sagens Udfald har været ikke blot Hr. Trier, men upaatvivleligen ogsaa samtlige hans Collegaer i høieste Grad uventet. Alle kjøbenhavnske Bogtrykkere have nemlig vistnok hidtil havt den Formening, at det ligger aldeles udenfor Bogtrykkerens Competence og Haandtering, at anstille Undersøgelse enten om hvo der indsender Manuscriptet eller besørger Correcturen til et Blad, der har en ansvarhavende Redacteur. De have vistnok alle, indtil ovenstaaende Dom, troet, at det maatte staae den ansvarhavende Redacteur frit for, at lade denne Slags „Redactionsforretninger“ udføre ved hvem han vil, selv ved en for Presseforseelse dømt Mand, og de have, om vi ikke aldeles feile, havt god Grund til denne Tro ved at være Vidne til at disse Slags Forretninger, uden mindste Ansvar for vedkommende Bogtrykker, ved 2de Blade, nemlig „Fædrelandet“ og „Kjøbenhavnsposten“, ere blevne udførte af 2de for Presseforseelser dømte Mænd under det bestemte og betegnende Navn „Redactionssecretairer“. — Vi henvise iøvrigt til den ovenstaaende meget klare Udvikling, Hr. Trier fra sit Standpunct har givet heraf.

dette i nærværende Tilfælde er fleet, sees deraf, at der paa hvert af de incriminerede Nummere findes opgivet i Spidsen af Bladet: „redigeret af M. E. Rosenhoff“. Men selv om Analogien af § 16 — og hvilken Betydning Analogien har erholdt i den nyere Retspraxis, er end ikke for os Lægfolk nogen Hemmelighed — skulde anvendes paa Blades Redacteurer, maa jeg bemærke, at M. E. Rosenhoff ikke har nogen „Embeds- eller anden Characteer eller Haandtering“ — ja end ikke nogen forhenværende — (forhen Landmand — forhen Borger i Frederits) og at Bestemmelsen om det fulde Navns Nævnelse maa ansees fyldestgjort, naar, efter Skik og Brug, foruden det fulde Efternavn tillige Fornavnenes Begyndelsesbogstaver ere opgivne. Hensigten hermed kan nemlig ikke være nogen anden, end saavidt muligt at sikkre sig, baade at den opgivne Redacteur er en virkelig existerende Person, og i paakommende Tilfælde, hvor sammes Ansvar skal gjøres gjeldende, kan findes; men ligesom det in casu er givet, at M. E. Rosenhoff er til, og, om Actor end ikke har kunnet finde hendes Navn i Veiviseren, dog let at faae fat paa, saaledes viser Erfaringen, at baade i andre vigtige Forhold, f. Ex. ved de officielle Valglister, og navnligen ogsaa ved Publication af Skrivter og Blade Angivelsen af Forfatterens eller Redacteurens Navn ved Tilføielse af Fornavnenes Forbogstaver ansees for tilstrækkeligen individualiseret. Hiin Form er altsaa opfyldt saaledes, som den hidtil er forstaaet i Praxis, ligefra Collegialtidenden og Berlingske Tidende og til de yderste Oppositionsblade, saaledes at Lovgivningens Hensigt dermed fuldkommen er fyldestgjort. Vilde man i saa Henseende gjøre en Undtagelse med „den Frisindede“, fra hvad der ikke blot med alle andre Blade, men ogsaa hidindtil med Hensyn til dette Blad er anseet for tilstrækkeligt, saa vilde det ringeste Vink fra den Politiembedsmand, der faaer officiel

Kundskab om hvert Nummer, forinden det udgives, have været tilstrækkeligt til at bevirke hvad Forandring i den hidtilværende Forstaaelse af Lovens Bud, som han kunde fordre; men at jeg af mig selv skulde falde paa, at hvad der hidtil har været nok med „den Frisindede“, som med alle andre Blade, med eet skulde være utilstrækkeligt, vilde vistnok være en fuldkommen Urimelighed. Der er paa de anklagede Nummere „nævnt“ en Redacteur, denne er paa den ved, judiciel og extrajudiciel, daglig og offentlig, Praxis som fyldestgjørende anerkjendte Maade individualiseret, er tilstede og villig til at opfylde det paatagne Ansvar, og der er i saa Henseende altsaa skeet Loven fuldkommen Fyldest.

Men den opgivne Redacteur har ikke været den virkelige; den virkelige Redacteur har tvertimod været en Mand, som var undergivet speciel Censur, og hvis Arbeider altsaa ikke uden foregaaende Tilladelse af Censor turde publiceres. Trykkefrihedsanordningen kjender ikke nogen Forskjel mellem „virkelige“ og „ikke-virkelige“ Redacteurer, den fordrer kun en Redacteur, og gjør til denne ingen anden Fordring, end at han skal svare til hvad der under hans Ansvar trykkes. Ligesom der ikke i Trykkefrihedsanordningen gives nogen legal Definition paa, hvad Arbeide der skal præsteres af den, der skal kunne anerkjendes som Redacteur, saaledes er **Bogtrykkeren hverken forpligtet eller berettiget til at anstille Inquisition om, hvorledes det gaaer til med Tilblivelsen af hvad der leveres ham til Tryk.** Alt, hvad han har at paasee, er at der ved Skrivter nævnes en Forfatter — hvilket Praxis forøvrigt har opgivet — og ved Blade en Redacteur, at denne er en virkelig Person, og bliver tilstede, naar hans Ansvar skal gjøres gjeldende. D e t t e e r h e r s k e e t. Hr. Claudius Rosenhoff har fremstillet sin Søster for mig som den Person, der herefter vilde bære Ansvaret for „den Frisindede“, og Jomfru M. E. Rosenhoff har i mit Paahør vedtaget dette. Den eneste Risico, jeg herefter havde, var den, at hun blev tilstede, og, naar det paafordredes, erkjendte sin Ansvarlighed. Begge Dele ere skete, og det er derfor mig uvedkommende, om hun selv skrev, bedømte og corrigerede Artiklerne, eller lod dette ganske eller for en Deel udføre ved en Anden, og hvem denne Anden eller disse Andre var. Dette følger ikke blot af Trykkefrihedslovgivningen, men er tillige erkjendt af Praxis. Jeg veed, at Redacteurerne af Collegialtidenden og Berlingske Avis ere reiste til Viborg og Hamborg og dog have staaet som Redacteurer paa deres imidlertid her i Kjøbenhavn udkomne Blade; jeg veed, at den ærede Ret har dømt en Mængde Corsarredacteurer, Reiffenstein og den ældre Grüne (den Sidste tillige Høiesteret), uagtet det

fremgik af selve Sagernes Acter, at de ikke havde det allermindste med Redactionen at gjøre; jeg veed, at hverken Justitsraad Reiersen eller nogen Anden har havt det mindste imod at jeg har trykket „den Frisindede" under Redaction af Hr. Claudius Rosenhoffs Kone og senere af hans Broder, uagtet det ingen Hemmelighed var, at det kun var det juridiske Ansvar, de havde paataget sig. Vil man i saa Henseende forandre Anskuelse, saa vil man dog i alt Fald ikke kunne straffe mig, fordi jeg ikke har kunnet forudføle saadant. Forøvrigt indseer jeg ikke rettere, end at selv Cancelliet maa være af den Mening, at det ikke vedkommer det Offentlige og endnu mindre Bogtrykkeren, hvorledes Redactionsarbeidet fordeles og ved hvem det udføres, naar der kun er opgivet en ansvarlig Redacteur, som stiller sig til Ansvar, da jeg under anden Forudsætning ikke begriber, hvad det skal betyde, naar det paastaaer, at M. C. Rosenhoff som Fruentimmer er inhabil til at paatage sig saadant Ansvar. Jeg vender mig nu til denne sidste Anke.

Jeg skal altsaa have feilet i som ansvarlig Redacteur at have modtaget et Fruentimmer, eller rettere for et Fruentimmer at have trykt et Blad. At Fruentimmer, naar de ere over criminel Lavalder, ere ansvarlige for deres Handlinger, og at Fruentimmer hos os, som andre Steder, skrive, lade trykke og, naar de forsee sig, blive dømte, er saa bekjendt, at selv jeg veed det. Men Redacteurer skulle de ikke kunne være. Af Sagens Natur følger dette ikke — det har ikke engang Actor paastaaet. Deraf, at Trykkefrihedsanordningen kun taler om Redacteurer, ikke om Redactricer, deraf heller ikke; thi ellers maatte Fruentimmer f. Ex. have Lov til at stjæle, saasom Tyvslovgivningen stedse taler om „han" — det har desuden ikke engang Actor paastaaet. Men hvor findes da et positivt Forbud imod at Fruentimmer tør være Redacteurer? Ikke i Frd. 27de Septbr. 1799 og ikke i nogen af alle de senere Trykkefriheden vedkommende Anordninger, hvor man dog skulde vente at finde en saadan Bestemmelse, hvis den existerede. Nei, i 1—23—9. Jeg vidste, at Trykkefrihedslovgivningen ikke indeholder en Toddel, der endog kun kunde vække den mindste Tvivl om, at Fruentimmer stode i et andet Forhold til samme, end Mandsfolk; jeg vidste, at blandt alle vore Jurister, deriblandt Ørsted, som om denne Materie endog har skrevet en heel Bog, Ingen nogensinde endog var faldet paa at opkaste det Spørgsmaal, om Fruentimmer kunne udøve en Ret, som tilkommer dem efter Sagens Natur og som intetsteds udtrykkeligen er betaget dem; jeg vidste, saaledes som vedlagte Nummer af „den Frisindede" oplyser, at en Underdommer, den ærede Ret selv,

et kgl. Collegium og rimeligviis Hs. Maj. Kongen selv, have havt officiel Kundskab om, at Hr. Claudius Rosenhoffs Hustru tidligere har været ansvarlig Redacteur af „den Frisindede", uden at der nogensinde derimod er gjort Indsigelse; jeg vidste, at den Embedsmand, hvis hele Embedspligt bestaaer i at føre Tilsyn med den uprivilegerede Presse, har kjendt dette Forhold; jeg vidste, at der i Stadens civile Arrest hensidder et Fruentimmer for at assone en Mulct, der er idømt hende for en Presseforseelse, begaaet i et af hende redigeret Blad — og saa skulde jeg dømmes i Mulct, Privilegiums Fortabelse og anden Straf efter Lovgivningens Strenghed, fordi 1—23—9 siger, at „Qvinder og Mindreaarige maae ei i saadanne Tilfælde borge for Nogen" — dømmes, fordi jeg ikke var falden paa en Lovfortolkning, som Ingen hidtil har drømt om. Selv om hiin Fortolkning var rigtig, vilde et saadant Resultat sikkert kaste et meget sørgeligt Lys paa Landets Retsforfatning.

At Lovens 1—23 skulde være det Sted, hvor jeg skulde søge Reglerne for den lovlige Udøvelse af min Profession, er tidligere saa lidet faldet mig, som sikkert nogen anden Bogtrykker ind. Imidlertid har jeg nu med gode Folks Bistand studeret dette Capitel, og jeg tilstaaer, jeg har lært at kjende Juristernes Skarpsindighed ved at erfare, at dette Capitel skal finde Anvendelse paa Forholdet mellem et Blad og sammes Redacteur.

For at gjøre mig Loven 1—23 begribelig, førte man mig tilbage til hine gamle, længst forsvundne Tider, som tildeels endog skulle være meget ældre, end selve Christian V Lov, da Enhver ved egen Kraft maatte beskytte sig mod Angreb paa Liv og Lemmer, Frihed og Formue, da Bøder udgjorde den vigtigste Bestanddeel af Straffene og da der næsten ingen Forskjel var paa den civile og criminelle Proces. Dengang, da det saaledes var overladt til Enhver, selv at saggive og hænde Dom over dem, der havde fornærmet ham, gjaldt det som Hovedregel, at Enhver som for Ret og Ting beskyldes, maatte være sikker og fri til Tinge og fra, naar han enten eiede Jord, Huus og Gaard, eller strax nedsatte, det er, deponerede sine Bøder, eller endelig stillede Borgen for sig. Denne Borgen eller Cautionist skulde altsaa indestaae for, at den Saggivne blev tilstede saaledes, at han i sin Tid kunde lide Straf; derfor kunde han frasige sig Borgen, naar han antvordede ham til Sagsøgeren eller Øvrigheden; derfor skulde han, hvis han undveeg, foruden en selvstændig Bod udrede alle de Bøder, den Undvegne idømtes; derfor havde Sagsøgeren, efterat have faaet sine Bøder af Cautionisten, ikke længer nogen Tiltale mod den Skyldige, men denne skulde kun svare til Borgens Regressøgs-

maal. Kun i Sager, hvor det gjaldt Liv og Lemmer, og hvor den Skyldige enten var greben paa ferſt Gjerning eller ſelv paa Tinge vedgik ſaadan Gjerning, hjalp ingen Borgen — der kunde den Skyldige bindes d. e. fængsles, og derfor ſvarede Borgen aldrig til mere, end Boder. Sagen er altſaa denne, at den Sigtede i Bodeſager ikke kunde hæftes paa ſin Perſon, naar han for de eventuelle Boder kunde ſkaffe enten Underpant, eller Depoſitum eller en vederhæftig Cautioniſt; men naar han ikke kunde tilveiebringe nogen af Delene eller naar han var overbeviiſt en Brøde, der maatte affones paa Liv eller Lemmer, da ſkulde han arreſteres. Denne Caution for eventuelle Boder, hvorved en Saggiven ſkulde frie ſig for perſonlig Arreſt, kunde efter 1—23—9 ikke indgaaes af Qvinde eller Mindreaarig.

Jeg ſkal nu ikke bemærke, at dette Syſtem, ſom jeg haaber rigtigen at have opfattet, og ſom ſaa tydeligen bærer Spor af ſin Ælde, tilhører en længſt forſvunden Tid og undergaaede Forhold, og navnligen har tabt al praktiſk Betydning ved den ſenere indførte inqviſitoriſke Fremgangsmaade i alle criminelle Sager; men jeg gad nok vidſt, hvad alt dette har at gjøre med en anſvarlig Redacteurs Forhold til ſine Medarbeidere, Bogtrykkeren, Publicum og Staten. At Actor ikke veed det, er idetmindſte ſoleklart. 1—23—9 taler om en af en Anden allerede begaaet Brøde, ſom kan affones med Bøde, og hvorved han kan frie ſig for Arreſt ved at ſtille Borgen. Men naar der ſporges om en Redacteurs Habilitet ſom ſaadan, er der ikke begaaet nogen Brøde, hverken af ham eller af nogen Anden; indtræffer et ſaadant Tilfælde, ſaa ſporges der ikke om nogen Andens Forbrydelſe, men den, Redacteuren ſelv har begaaet ved den Villiesact gjennem Trykken at publicere, hvad han ſelv, eller nogen Anden formeentlig lovſtridigen har ſtrevet, og Redacteuren ſvarer altſaa for hvad han ſelv, ikke for hvad nogen Anden muligen har forſeet; det er da ligegyldigt, om det er en Bødeſag, eller om, ſom ſaa ofte og navnligen in casu, Paaſtanden gaaer ud paa Liv og Lemmer; og hvad der er Hovedſagen, det Hele har ikke det mindſte med perſonlig Arreſt at gjøre og med Betingelſerne for at undgaae ſamme, medens dette er det og det eneſte, hvorom 1—23—9 handler. Jeg troer ikke, at der i Chriſtian V Lov eller Chriſtian III Reces eller Corpus juris findes nogen Beſtemmelſe, der ikke indeholder en lige ſaa god Grund til at tage mit Bogtrykkerprivilegium fra mig, ſom 1—23—9, der beſtemmer, at et Fruentimmer ikke ved ſin Caution kan befrie den i Bødeſag Saggivne for perſonlig Arreſt. Ja var jeg et Fruentimmer, da kunde jeg til Nød begribe at man vilde foreholde mig 1—23—9. Bogtrykkeren indeſtaaer nemlig for at Redacteuren i Tilfælde af

Søgsmaal bliver personligen tilstede til den eventuelle Straffe Lidelse, og det kunde derfor nok tænkes, at en Bogtrykkerinde efter 1—23—9 maatte ansees for uberettiget til at trykke et Blad. At jeg ikke er noget Fruentimmer, tør jeg vel ansee for givet.

Det er altsaa intetsteds i Lovgivningen og allermindst i 1—23—9 forbudt et Fruentimmer, at være Redacteur for et Blad, hvorfor ogsaa Cancelliet og Actor meget rigtigen fordre Jomfru M. E. Rosenhoff straffet for Indholdet af tvende under hendes Ansvar udgivne Nummere af den Frisindede. Vil man herefter forbyde Fruentimmer saadant, da bør det skee ved ny Lov og ikke ved ny Fortolkning, og allermindst bør jeg miste mit Privilegium, fordi jeg ikke har fundet paa en Fortolkning, der, mildest talt, er meget ny og meget subtil.

Jeg har ikke forseet mig ved noget. Jeg har, saaledes som mit Fag medfører det, trykt et Blad, hvorpaa der er opgivet en ansvarlig Redacteur. Hvorledes og med hvis Bistand denne redigerer, vedkommer ikke mig; jeg har kun at svare til at det er en virkelig Person, der bliver tilstede og erkjender sin Ansvarlighed. Alt dette er skeet: Redacteuren er nævnt paa Bladet, vil man analogisk fordre det fulde Navn, saa er dette tilstrækkelig præsteret ved Efternavnets og Fornavnes Forbogstavers Opgivelse; Titel og borgerlig Stilling kan ikke anføres om den, der ingen har; denne Redacteur er tilstede og svarer til Indholdet. Dette er derfor mig uvedkommende, og jeg skal derfor ikke indlade mig paa at forsvare dets Lovlighed, men slutte med den Paastand:

at frifindes for Actors Tiltale, saaledes at alle Actionens Omkostninger udredes af det Offentlige."

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 31.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 5te April 1843.

Sagen AS. $\frac{843}{42}$ Kammerraad Nyegaard Actor ctr. Tiltalte, Huusmand Hans Mortensen af Løve Mark.

(Anvendelse af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ifølge Frd. 15de April 1840 § 5, for urigtig Forklaring for Retten, uden at de af den Tiltalte, til Undskyldning herfor, anførte Omstændigheder fandtes at kunne komme i Betragtning.)

(Paadømt den 14de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Løve Herreds Extraret hertil indankede, Sag actioneres Tiltalte, Huusmand Hans Mortensen af Løve Mark, for at have afgivet urigtig Forklaring for Retten.

Det er oplyst, at Tiltalte, der var stevnet til som Vidne den 2den Juni sidstl. at afgive Forklaring i en ved Løve Herredsting verserende Sag imellem Ungkarl Christen Mathiesen af Ongtved og Tiltaltes Hustrues Søster, Tjenestepige Kirsten Nielsdatter af Hallenslow, betræffende et formeentligt skyldigt Pengebeløb; til den ham forelagte Qvæstion om han havde seet, at Forstnævnte havde leveret Sidstnævnte Penge og hvormange, og om han ikke herom havde gjort Yttring til Boelsmand Hans Hansen i Hallenslow, efter paa behørig Maade at være forberedt, har svaret, at intet af dette havde været

Tilfældet, ligesom og at han, efterat bemeldte Hans Hansen, der samme Dag i Sagen blev afhørt som Vidne, havde forklaret, at Tiltalte en Dag, for 2 à 3 Aar siden eller saa omtrent, var kommen til ham for at tale med Christen Mathiesen, at han havde anmodet Hans Hansen om at hente denne fra den Gaard, hvor han tjente, men hvor han dog ikke blev truffen hjemme, og at han ved denne Leilighed havde yttret, at det gjorde ham ondt for Christen Mathiesen, da denne havde forstrakt Kirsten Nielsdatter med Penge, navnligen i hendes Sygdom, og med Kjøbesummen for en Hest, har, da denne Forklaring foreholdtes ham, paa det Bestemteste benegtet samme, og navnlig at have været i Huset hos Hans Hansen, eller at kjende denne Mand eller vide hans Navn, og er vedbleven denne Forklaring, uagtet han af Dommeren blev foreholdt det Usandsynlige i samme og gjentagende blev formanet samt confronteret med Hans Hansen; at han derimod ved Sagens Foretagelse den 16de Juni sidstl., efter at være foreholdt den af fornævnte Hans Hansens Søn, Indsidder Lars Hansen, samme Dag afgivne, med Faderens i det Hele overeensstemmende, Forklaring, med Undtagelse af, at dette Vidne ikke havde hørt Tiltalte omtale, at Christen Mathiesen havde forstrakt Indstevnte med Penge til Kjøbet af en Hest, har vedgaaet ved den af hine Vidner omforklarede Leilighed at have været tilstede hos Hans Hansen og ført den af Vidnerne omforklarede Samtale, dog at han ikke omtalte Kjøbesummen for en Hest. Vel har nu Tiltalte foregivet, at han, da han den 2den Juni sidstl. afgav den Forklaring, som han ifølge det Ovenanførte senere tildeels har tilbagekaldt som urigtig, ikke erindrede den af ham med Hansen førte Samtale, der, som bemærket, var forefaldet for 2 à 3 Aar siden, og at han kun denne ene Gang havde seet Hans Hansen og derfor, samt da han ikke erindrede Samtalen, ved Forklaringens Afgivelse ei heller kunde tilbagekalde

i sin Hukommelse nogensinde at have seet denne Mand, samt endelig at han antog, at Lars Hansen og ikke Hans Hansen var Eier af det Huus i Hallenslow, i hvilket han ved den omforklarede Leilighed havde været inde, og at han derfor ikke kunde indrømme at have været i Sidstnævntes Huus; men, foruden at den sidstanførte Deel af Tiltaltes Foregivende, efter Indholdet af Hans Hansens, forinden Tiltalte negtede at have været i dennes Huus, ham foreholdte Forklaring allerede vidner om hans mala fides, kan denne saa meget mindre drages i Tvivl, naar hensees til Hans Hansens detaillerede Forklaring om hvad der passerede ved den omhandlede Leilighed, samt at Tiltalte har vedgaaet, i den Hensigt at faae Christen Mathiesen i Tale, betræffende de Penge, Kirsten Nielsdatter skulde være denne skyldig, at have begivet sig til Hallenslow, hvorhos det endelig maa bemærkes, at der efter de fremkomne Oplysninger ikke er Grund til at antage, at Tiltalte, der ikkun er 42 Aar gammel, er svækket paa hans mentale Evner. Det maa saaledes billiges, at Tiltalte for det ovenrecenserede Forhold ved den indankede Dom er anseet efter Frd. 15de April 1840 § 5, og da den valgte Straffegrad af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage findes passende bestemt, og det retteligen er paalagt Tiltalte at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Størrelsen af de Actor og Defensor ved Underretten tillagte Salairer bifaldes, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Kammerraad Ryegaard og Petersen, vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten har ikke været forbundet med saadant Ophold, der kan bevirke Ansvar, og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Kammerraad Nyegaard og Petersen, udreder Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{21}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. Arrestanten Peter William Fischer.

(En for 2den Gang begaaet Tyveri sigtet Arrestant, uanseet hans vedvarende Benegtelse, domfældt ifølge et, efter Bestemmelserne i Frd. 8de Septbr. 1841, for tilstrækkeligt antaget Beviis.)

(Paadømt den 18de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel har Arrestanten Peter William Fischer, der under nærværende Sag sigtes for et Onsdag Morgen den 28de Decbr. f. A. Kl. omtrent 6, i Høker Knudsens Leilighed i Dronningens Tværgade Nr. 345, forøvet Tyveri af et, Knudsen tilhørende, paa Væggen i Boutiken hængende, til 8 Rbd. vurderet, Sølvlommeuhr, vedholdende negtet heri at have gjort sig skyldig; hensees imidlertid til, at Knudsens Hustru edeligen har bevidnet, at hun bemeldte Morgen, da hun, efterat hendes Mand var gaaet til Bageren for at hente Brød, havde ladet saavel Døren til Boutiken, der vender ud til Gangen, som Gangdøren staae uaflaasede, fra Sovekærelset, hvor hun var i Begreb med at klæde sig paa, havde hørt den forsnævnte Dør gaae op og begivet sig hen til Døren imellem Boutiken og Sovekærelset, igjennem en paa samme anbragt Rude saae Arrestanten i Boutiken, hvor hendes Mand ved hans Bortgang havde ladet et tændt Lys blive staaende, udtage Uhret fra Væggen og dermed forføie sig ud af Boutiken, samt at Reservevægter Peter Hansen Lynge, der paa Hjørnet af Dronningens

Tvergade og Borgergade anholdt Arrestanten, da han den ovenmeldte Morgen kom løbende, efterfulgt af Knudsens Hustru, edeligen har forklaret, at han i samme Øieblik, han standsede Arrestanten, saae ham udstrække hans ene Arm, som naar man kaster Noget fra sig, og hørte Noget plumpe i Rendestenen, hvor han, efterat Knudsens Hustru var kommen til og havde fortalt, at Arrestanten havde stjaalet Uhret, men uden at forøvrigt nogen anden Person havde været tilstede, netop paa det Sted, hvor han antog, at Arrestanten havde kastet Noget fra sig, fandt et Uhr, som Knudsen har beviist at være sig tilhørende og edeligen tilhjemlet sig, skjønnes ikke rettere, end at der ved disse Data, i Forbindelse med Arrestantens under Sagen afgivne løgnagtige og urimelige Forklaringer, samt tidligere slette Vandel, er tilveiebragt et, ifølge Bestemmelserne i Frd. 8de Septbr. 1841, tilstrækkeligt Beviis for at fælde ham skyldig. Da han, der er født den 4de April 1821, foruden at være straffet for Løsgængeri og tvende Gange for Tyveri, begaaet under criminel Lavalder, ved Helsingørs Kjøbstads Extrarets Dom af 4de April 1839 for Tyveri, begaaet efter Opnaaelsen af hiin Alder, er tilfunden Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar, vil han nu være at ansee for 2den Gang begaaet Tyveri, og skjønnes hans Straf ifølge Frd. 11te April 1840 § 13 at kunne bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Peter William Fischer bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, samt udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defen-

for, Procurator Dahl og Proveprocurator Beyer, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{225}{42}$ Redacteur J. Jetsmark ctr. P. von Westen.

(Mortification paa og Anvendelse af Mulct for forskjellige, i et til Cancelliet stilet Andragende, for Trediemand fornærmelige Udladelser.)

(Paadømt den 20de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag er af Citanten, Redacteur J. Jetsmark, anlagt i Anledning af de for ham formeentlig fornærmelige Udladelser, som findes i 3 af Indstevnte til det kgl. danske Cancelli indgivne Andragender, resp. af 6te og 27de Aug. samt 8de Septbr. f. A., saavelsom i en Skrivelse til Collegiets Præsident af 11te Aug. f. A., af hvilke Documenter verificerede Gjenparter ere fremlagte under Sagen, og har Citanten paastaaet disse Udladelser mortificerede, saa at de ikke komme ham til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte i nogen Maade, samt Indstevnte, for sit i saa Henseende udviste lovstridige Forhold, anseet med alvorlig Straf efter Loven og tilpligtet at betale Citanten Processens Omkostninger skadesløst.

Blandt de flere i bemeldte Andragender og den ovennævnte Skrivelse forekommende Yttringer har Citanten specielt paaanket følgende: at Citanten for Avertissementer, der indrykkes i Adresseavisen, tager fra 50 til over 150 pCt. mere end i Taxten er beregnet, at Citanten ikke nøies med at bruge en vilkaarlig Svøbe, men at han med Magt vil underkue Folket; at Citanten som en indbildt privilegeret Skattemester har behandlet Indstevnte og Andre som usle Trælle og frækt forhaanet, fornærmet og forurettet Enhver ligefor Øvrighedens Øine,

og at Citanten har tilladt sig paa bløbig Aagerkarlsviis at accordere med Publicum om Prisen paa Avertissementer.

At nu de ovenanførte Tirader virkelig have en for Citanten fornærmelig Characteer og indeholde Beskyldninger, der i en ikke ringe Grad ere graverende for ham, indlyser af sig selv, og da Citanten har modsagt Rigtigheden af Alt, hvad Indstevnte har paasagt ham, som stridende mod Sandhed, uden at herimod fra Indstevntes Side er tilveiebragt noget Beviis for Rigtigheden af de fremførte Sigtelser, idet han, efter at have givet Møde i Sagen og paa Begjering har erholdt Anstand, derefter er udebleven, ville som Følge heraf de ovenommeldte, for Citanten fornærmelige, Yttringer og Beskyldninger, efter dennes derom nedlagte Paastand, være at mortificere, og Indstevnte for sit i saa Henseende udviste Forhold, efter Lovens 6—21—4, at ansee med Mulct til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvilken Mulct efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til 50 Rbd. Sølv. Saa vil Indstevnte og til Citanten have at udrede Processens Omkostninger skadesløst.

Under Sagen er brugt det behørige stemplede Papir.

Thi kjendes for Ret:

De paaankede, af Indstevnte P. von Westen i 3 til det kgl. danske Cancelli indgivne Andragender af 6te og 27de Aug. samt 8de Septbr. f. A., saavelsom i en Skrivelse til bemeldte Collegii Præsident af 11te Aug. f. A., om Citanten, Redacteur J. Jetsmark, brugte fornærmelige Udladelser bør døde og magtesløse at være, saa at de ikke komme Citanten til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte i nogen Maade, og bør Indstevnte for sit i saa Henseende udviste Forhold til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 50 Rbd. Sølv. Saa betaler han og til Citanten denne Proces Omkostninger skadesløst.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{694}{42}$. Borgerrepræsentant, Brændeviinsbrænder Borregaard i Hillerød ctr. Aftægtsmand Mads Larsen af Alsønderup.

(Forkastelse af en Afviisningspaastand, der var støttet paa, at der ved Sagens Incamination ikke fra Citantens Side var fremlagt en af vedkommende Underdommer bekræftet Domsact. En Indstevnt, der sagsøgtes til Betaling af forskjellige Varer, hvilke han indrømmede vare ham solgte af Citanten, frifunden for denne Sidstes Tiltale, forbi der ikke, mod Indstevntes Benegtelse, var af Citanten præsteret Beviis for at Kjøbesummen havde været Indstevnte crediteret.)

(Paadømt den 20de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 17de Septbr. sidstl. har Citanten, Borgerrepræsentant, Brændeviinsbrænder Borregaard i Hillerød, her til Retten indanket en, inden bemeldte Kjøbstads Byting, den 16de Juni sidstl., i en Sag imellem ham og Indstevnte, Aftægtsmand Mads Larsen af Alsønderup, afsagt, Dom, hvorved han, saafremt Sidstnævnte edeligen bekræfter ikke af ham at have erholdt betalt et, i en under Sagen fremlagt Regning, for bekomne Fødevarer m. v. specificeret Beløb 49 Rbd. 1 Mk., er tilpligtet at betale denne 49 Rbd., men i modsat Fald frifunden for Indstevntes Tiltale, samt Processens Omkostninger ere ophævede. Denne Dom har Citanten paastaaet underkjendt og forandret derhen, at han pure frifindes for Indstevntes Tiltale, hvorhos han har paastaaet denne tilpligtet at betale ham Processens Omkostninger, saavel her for Retten som for Overretten, skadesløst, hvorimod Indstevnte principaliter har paastaaet Sagen her for Retten afviist og sig tillagt Kost og Tæring hos Citanten, in subsidium den ind-

ankede Dom stadfæstet og Citanten paalagt at udrede Sagens Omkostninger her for Retten skadesløst.

Betræffende først Afviisningspaastanden, da vil denne, der er støttet paa, at den ved Sagens Incamination fremlagte Underretsact ikke var bekræftet af Underdommeren, ikke kunne tages til Følge allerede af den Grund, at den paaberaabte Mangel ved Acten, der forøvrigt var forsynet med vedkommende Skrivers Underskrivt og Segl, under Sagens Løb af Citanten er foranstaltet afhjulpen. Hvad Sagens Realitet dernæst angaaer, maa vel Citanten efter hans Procedure for Underretten antages at have indrømmet til forskjellige Tider at have afkjøbt Indstevnte, der da var Besidder af en Bondegaard, de i den ovennævnte Regning opførte Sager, der samtlige høre til det Slags, der i Almindelighed ere Gjenstande for Afsætning af Landmanden til Kjøbstadbeboerne, men da han i Forbindelse dermed har asfereret, at have erlagt Betaling for dem ved Modtagelsen, og Indstevnte ikke har præsteret noget Beviis for, at Kjøbesummen har været Citanten crediteret, vil han være at frifinde for Indstevntes Tiltale, og Underretsdommen, hvorved, som bemærket, Sagens Udfald er gjort afhængig af Indstevntes Eed, i Overeensstemmelse hermed at forandre.

Processens Omkostninger, saavel for Underretten som her for Retten, ophæves.

Det attesteres, at det stemplede Papir her for Retten har været rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Borgerrepræsentant og Brændeviinsbrænder Borregaard i Hillerød, bør for Tiltale af Indstevnte, Aftægtsmand Mads Larsen af Alsønderup, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger, saavel for Underretten som her for Retten, ophæves.

Sagen 4/1 Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte, Tjenestekarl Ole Iversen af Husum.

(En Tjenestekarl anseet med 8 Dages Fængsel for i stærk Fart at være kjørt igjennem et Regiment, han underveis mødte, idet samme marscherede i spredt Colonne.)

(Paadømt den 25de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Deels ved egen Tilstaaelse, deels ved flere af de under nærværende Sag afhørte Personers beedigede Forklaringer er det tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte, Tjenestekarl Ole Iversen af Husum, der actioneres for Fornærmelser mod Militaire, da han Fredagen den 18de Novbr. f. A. kom kjørende herfra Byen med sin Husbonds Heste og Vogn og udenfor Nørreport, henimod Lygtekroen, mødte den 8de Linie-Infanteri-Bataillon, der kom hjem fra en Øvelsestour, og som vel marscherede spredt, men dog i Colonne, har, som han foregiver, for at undgaae Drillerier af Soldaterne, fattet den Beslutning at kjøre stærkt igjennem Colonnen, hvilket han ogsaa, uagtet der af Mange blev raabt „holdt" og „stop" til ham, udførte, idet han pidskede paa Hestene, der i stærk Fart, deels i Trav og deels i Gallop, løb igjennem Colonnen, der herved kom i Uorden, ligesom det ogsaa er godtgjort, at han, medens han kjørte igjennem, har hujet og skreget samt svinget med Pidsken; derimod kan det imod hans Benegtelse ikke ansees aldeles tilstrækkeligen godtgjort, at han har bibragt Corporalen Wulff, der forfulgte ham og anholdt ham, efterat han var kommen igjennem Colonnen, et Slag over Ryggen med sin Pidsk.

For det ovennævnte, Tiltalte overførte, Forhold vil han, der er 22 Aar gammel og ikke forhen tiltalt eller straffet, være at ansee med en efter Analogien af Lovgivningen, in specie af Pl. 6te Septbr. 1762, lempet Straf, der skjønnes at kunne bestemmes til Fængsel i 8 Dage, hvorhos han vil have at

udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Tjenestekarl Ole Iversen af Husum, bør hensættes i Fængsel i 8 Dage, samt udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Klein, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vi meddele nedenfor en under 1ste April d. A. ved Kjøbenhavns Søret paakjendt Sag, der vistnok ikke vil læses uden Interesse. Vi bemærke, at de under samme ommeldte Matroser samt Ungmanden af vedkommende Consul ere blevne sendte som Arrestanter fra Brasilien, for at der paa dem kunde statueres et afskrækkende Exempel, og at de efter deres Ankomst hertil have hensiddet i Hof- og Stadsrettens Arrester, indtil de ved Dommen erholdt den velfortjente fuldstændigste Frifindelse.*) Af Rhederens, Hr. Jacob Holms Retfærdighedsfølelse er det at vente, at han ikke vil vægre sig for at udbetale disse saaledes begegnede Søfarende deres tilgodehavende Hyre, hvortil de, som ere blottede for Alt, høiligen trænge, og hvilken de, om de henvises til den sig for Tiden, saavidt vi vide, i America opholdende Capitain, have liden eller fjern Udsigt til at erholde.

*) Det fortjener at udhæves, at da Arrestanterne efter en langvarig Transport igjennem Hertugdømmerne og en Deel af Jylland omsider kom til Kjøbenhavn, har man her med den største Humanitet søgt at faae deres Sag endelig afgjort saa hurtigt som muligt. Den 14de Marts d. A. ankom de hertil, den 23de s. Md. udstedtes Actionsordren, den 30te incaminerede Actor Sagen, og den 1ste April fremlagde Defensor sit Indlæg, hvorefter Søretten strax samme Dag afsagde sin Dom.

Den i Sagen afsagte, upaatvivlelig lige saa juridisk rigtige, som humane Dom er saalydende:

Arrestanterne Christian Jensen, Peter Andreassen og Hans Koefoed, der have faret, de 2de første som Matroser og den sidste som Ungmand, med Skibet Proteus,ført af Skibscapitain Leigh, tiltales under nærværende Sag for Desertion og Tyveri. Med Hensyn til Desertionen, som Arrestanterne selv vedgaae, anføre de deels, at Hyrecontracten ikke var forbindende for dem, siden de vare hyrede til Brasilien, men Reisens Bestemmelse var til Valparaiso, og deels, at Capitain Leigh ikke forundte dem tilbørlig Hvile, samt at Skibskosten for en stor Deel var bedærvet. Hvad den første af disse Grunde angaaer, da vil samme være afgjørende til at bevirke Arrestanternes Frifindelse i denne Henseende, og Retten behøver derfor ikke at indlade sig paa det Øvrige. Rhederne af Skibet, Handelshuset Jacob Holm & Sønner, have selv i en Skrivelse her til Retten erklæret, at Reisen var bestemt til Valparaiso, hvilket saaledes godtgjør, at Contracten var ugyldig, og at Mandskabet ikke havde været pligtigt at gaae ombord, hvis det havde vidst Sammenhængen, hvoraf igjen følger, at de heller ikke vare pligtige at fortsætte Reisen med Skibet og altsaa ei have forseet sig ved at desertere. At de samtlige henhøre under Indrulleringen, kan ikke her komme i Betragtning, da den ene af dem havde Tilladelse til at fare med fremmede Skibe, og de 2de andre have erklæret, at deres Hensigt var det snareste muligt at komme hjem. Forsaavidt det maatte kunne synes, at Lovens 4—1—22 og Frd. 23de Marts 1756, der tillade Skipperen „under Reisen" at forlænge og forandre samme, tale for at betragte Contracten som gyldig, maa det bemærkes, at de forberørte Lovbestemmelser indeholde en Undtagelse fra det, der ellers gjelder efter Contract-Forholdets Natur, og netop derfor

ikke kunne udvides udenfor hvad de udtrykkeligt foreskrive, altsaa ikke kunne gjelde om Forandring, hvortil man bestemmer sig „forend Reisens Begyndelse“ og endnu mindre om en fra Contracten afvigende Bestemmelse, som man har taget allerede inden Contracten blev indgaaet; thi det er dog aabenbart, at man ikke, naar man f. Ex. vil gaae til Petersborg eller Lissabon, kan hyre Folkene til London. Hvad der meest skulde kunne paaberaabes mod Arrestanterne, maatte vel være, at de ikke, i Overeensstemmelse med Frd. 4de Aug. 1828 § 4, have henvendt sig til Consulen, men om man end (uagtet Contracten i sig selv ansees for en Nullitet, og uagtet Arrestanternes Foregivende om ikke at have turdet forlange at komme til Consulen, eller at have været istand til at opsporge ham) heri vilde finde noget Urigtigt, er saadant dog ikke af anden Beskaffenhed, end at det tilstrækkeligt maa være afsonet ved den lange Arrest, Arrestanterne have udholdt.

Betræffende dernæst det Tyveri, hvori Arrestanterne formeentlig skulde have gjort sig skyldige, da skal samme bestaae deri, at de ere bortgaaede i Skibets Baad og have medtaget dens Master, Seil ꝛc., et Compas, et Jernkobeen, nogen Skibsprovision og fire Styrmanden tilhorende Par Beenklæder. Hvad nu angaaer Baaden med Tilbehør, Compasset inclusive, da have Arrestanterne forklaret, at de ikkun vilde benytte dette under deres Flugt og at deres Hensigt var, at Skipperen skulde have det tilbage igjen, hvilket dog (forsaavidt Compasset angik) blev forhindret derved, at de, efterat de medtagne Provisioner vare fortærede, maatte overlade dette, saavelsom Kobenet, for at erholde Fornødenheder til Livets Ophold. Videre have Arrestanterne forklaret, at de, formedelst deres Paagribelse, ikke med Hensyn til det Øvrige fik Leilighed til at sætte deres forbemeldte Hensigt i Udøvelse, hvorhos de have udsagt, at de ved Bortgangen slet ikke vidste af, at Kobenet var i Baaden, og

at de Provisioner, de have medtaget, kun var det, som allerede var dem tilveiet, og som de selv havde i Forvaring. Da der nu ingen Oplysninger ere tilstede, som kunne give Anledning til at erklære Arrestanternes saaledes afgivne Forklaring for urigtig, saa findes det heller ikke, at noget Strafansvar med Hensyn til det hidtil Gjennemgaaede kan hvile paa dem; thi naar Skipperen har lovstridig faaet dem ombord under et urigtigt Foregivende og nødt dem til at foretage en lang Reise, saa kan man ikke sige, at de handle ulovligt i at benytte hans Baad m. m. og nogle ubetydelige, dem allerede tildeelte, Levnetsmidler, i det Øiemed at komme fra Skibet igjen og ophelde Livet under Udførelsen af deres Beslutning; der kan desaarsag end ikke in casu blive Spørgsmaal om Anvendelse af Frd. 11te April 1840 §§ 30 og 40. At Arrestanterne senere have maattet overlade Compasset og Kobenet til en Mand for Levnetsmidler til Livets Ophold, er ligesaalidet noget, som kan medføre Straf, og forsaavidt der i denne Henseende kunde være Tale om Erstatning, bemærkes det, at saadant ikke henhører til Afgjørelse under en Justitssag, og at desuden Ingen har været istand til at opgive, til hvad Værdi Compasset kunde ansættes.

Endelig maa det i Henseende til Styrmandens Beenklæder der ogsaa ere blevne modtagne, erindres, at der ingen Grund er til at betvivle Arrestanternes Foregivende om, at disse laae imellem deres eget Tøi, og at det er imod deres Vidende og Villie, at de ere modtagne, hvisaarsag der ei kan blive Spørgsmaal om Ansvar herfor.

I Overeensstemmelse med det Foranførte ville Arrestanterne være at frifinde for Actors Tiltale.

Actor og Defensor tillægges i Salarium hver 10 Rbd. der udredes af det Offentlige.

Sagførelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanterne Christian Jensen, Peter Andreassen og Hans Koefoed bør for Actors Tiltale i denne Sag frie at være.

Actor og Defensor tillægges i Salarium hver 10 Rbd. Sølv, der udredes af det Offentlige.

Høiesteretsdomme.

(Fortsættelse — see Nr. 29.)

Den 15de Februar 1843, i Sagen: Prøveprocurator Lihme Actor ctr. Tiltalte, Cand. philos. Niels Peter Morthensen, som Redacteur af Bladet „Corsaren" (see 4de Aarg. Nr. 1 pag. 15 til Nr. 2 pag. 23), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Cand. philos. Niels Peter Morthensen bør bøde 200 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Advocat Buntzen for Høiesteret betaler Tiltalte 30 Rbd. Sølv.

Den 16de Februar s. A., i Sagen: Lottoadvocat Damkjer Actor ctr. Tiltalte, Sognefoged og Sogneforstander Søren Jacobsen af Ordrup Mark (see 4de Aarg. Nr. 18 pag. 284—287), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 3die Marts s. A., i Sagen: Proc. d'Anchamp Actor ctr. Arrestanten Adolph Heinrich Timrodt (see 4de Aarg. Nr. 22—23 ab initio til pag. 340), hvorved saaledes kjendtes for Ret:

Adolph Heinrich Timrodt bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret-

tens Dom ved Magt at staade. I Salarium til Advocat Buntzen for Høiesteret betaler Tiltalte 20 Rbd. Sølv.

Den 6te Marts s. A., i Sagen: Proc. Nyholm Actor ctr. Tiltalte Frederik Bendix Hendriksen (see 4de Aarg. Nr. 24 pag. 373—375), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

Den 7de Marts s. A., i Sagen: Secretair og Proc. Schønberg Actor ctr. Arrestanten Johannes Caspar Søderberg (see 4de Aarg. Nr. 25—26 pag. 409—411), hvorved denne Rets Dom stadfæstes.

☞ Vi tillade os herved at underrette vore Subscribenter om, at vi paa Grund af forskjellige Omstændigheder see os nødsagede til for Fremtiden at lade „Juridisk Ugeskrivt“ udgaae om Torsdagen istedetfor, som hidtil, om Onsdagen. For at vedligeholde Conformitet vil imidlertid i nærværende Aargang hvert Nr. blive paatrykt den foregaaende Onsdags Datum.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 32.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 12te April 1843.

Sagen AS. $\frac{42}{43}$ Procurator Christensen Actor ctr. Arrestanterne Lars Nielsen og Frands Hemmingsen.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 andet Membrum.)

(Paadømt den 25de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten Lars Nielsen under nærværende, fra Vordingborg søndre Birks Extraret hertil indankede, Sag er sigtet for at have forfalsket sin Skudsmaalsbog, maa Overretten med Underdommeren være enig i, at der ikke imod Arrestantens Benegtelse er fremkommet noget tilstrækkeligt Beviis for, at han heri har gjort sig skyldig.

Derimod maa det ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder, antages lovligen beviist, at bemeldte Arrestant, i Forening med Arrestanten Frands Hemmingsen, Natten mellem den 2den og 3die Novbr. f. A. har forøvet Indbrudstyveri i Gaardfæster Hans Brydesens Udflyttergaard ved Orsløv, idet nemlig Lars Nielsen, efterat de begge ved fælleds Hjelp havde brudt Hul paa Leervæggen til Loen, gjennem den saaledes tilveiebragte Aabning steg ind i Loen og af det der henliggende udtærskede Byg med en Skovl helbede i Alt 1 Td. 1 Fdk. i 2de, deels af ham og deels af Frands

Hemmingsen medbragte, Sække, medens disse holdtes aabne af Sidstnævnte, der forblev staaende udenfor, hvorefter Lars Nielsen igjen krøb ud gjennem Aabningen, og begge Arrestanterne begave sig derpaa hjem, hver med sin Andeel af det stjaalne Korn, der siden ved anstillet Ransagning forefandtes paa deres Bopæle og, efter at være vurderet til 2 Rbd., er tilbageleveret den Bestjaalne.

For dette Indbrudstyveri, der, som ved Nattetid forøvet paa et beboet Sted, skjønnes at maatte henføres under Bestemmelsen i Frd. 11te April 1840 § 12, 2det Membrum, uden at det i denne Henseende vil kunne komme i Betragtning, at Ingen af Beboerne havde Natteleie enten i den Længe af Gaarden, hvor Indbruddet skete, eller i nogen af de 2de tilstødende Længer, ere Arrestanterne, der begge ere langt over criminel Lavalder og ikke findes forhen tiltalte eller straffede, ved den paaankede Dom retteligen ansete efter bemeldte Passus i Forordningens § 12, og Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder passende bestemt for enhver af dem til 6 Aars Fæstningsarbeide, ligesom det og maa billiges, at de ere tilpligtede, Een for Begge og Begge for Een, at udrede Actionens Omkostninger, derunder indbefattet det Defensor ved Underretten tillagte Salair, imod hvis Størrelse heller intet findes at erindre.

Som Følge heraf vil Birketingsdommen i det Hele være at stadfæste, hvorhos Arrestanterne endvidere ville in solidum have at tilsvare det Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Christensen og Baastrup, tilkommende Salarium, der for hver af disse fastsættes til 5 Rbd Sølv.

Behandlingen i 1ste Instants, saavelsom Sagførelsen ved begge Retter, har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Christensen og Baastrup her for Retten betale Arrestanterne Lars Nielsen og Frands Hemmingsen in solidum 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Straffen for Indbrudstyveri var efter den ældre Lovgivning (Frd. 20de Febr. 1789 § 4) Kagstrygning og Fæstnings- eller Tugthuusarbeide for Livstid. Heri er ved Frd. 11te April 1840 § 12 gjort den Forandring, paa hvilken vi tidligere have henledet vore ikke-juridiske Læseres Opmærksomhed, at Straffen for denne Forbrydelse, ifølge nysnævnte Lovsteds første Membrum, efter Omstændighederne nu er fra 2 til 6 Aars, og, ifølge sammes andet Membrum, fra 6 til 16 Aars offentligt Arbeide. Imedens denne nye Lovbestemmelse, — hvis første Membrum iøvrigt mødte megen Modsigelse i Stænderforsamlingerne (see Vib. Stændertid. for 1838, 2den Række, pag. 1457—69 og Roesk. Stændertid. for s. A., 2den Række, pag. 2411—25), — saaledes, hvad Straffen angaaer, er formildende, var den ældre Praxis dog, med Hensyn til Betingelserne for Anvendelsen af Indbrudsstraffen, i flere Henseender mildere end baade den nye Lov og den nyere Praxis. Efter den ældre Praxis forstodes nemlig ved det i Frd. 4de Marts 1690, — hvortil Frd. 20de Febr. 1789 § 4 slutter sig — forekomne Udtryk „Huus“ ei blot, saaledes som det nu udtrykkeligen hedder i Frd. 11te April 1840 § 12, „et beboet Sted“, men det antoges derhos tillige, som Betingelse for at anvende Straffen for Indbrud, at dette sidste maatte være skeet i eller nær ved de beboede Dele af Huset, hvorimod Indbrud paa Steder, der ikke stode i Forbindelse med den egentlige Beboelseslejlighed, eller i de fjernere Dele af Huset, idetmindste ikke altid er blevet anseet efter Frd. 20de

Febr. 1789 § 4. Vi henvise i saa Henseende til ældre Domme i Jur. Maanedstidende for 1803, 10de Hefte, pag. 296, og Themis 10de Aarg. pag. 88—89 samt pag. 340, hvormed kan sammenholdes Dom i Jur. Tidskr. 11te Bd. 2det Hefte pag. 277—283. (Cfr. dog en Høiesteretsdom af 24de Mai 1821, Jur. Tidskr. 10de Bd. 2det Hefte pag. 158—159 sammenholdt med 6te Bd. 1ste Hefte pag. 93—99.)

At den nyere Praxis imidlertid ikke forstaaer Udtrykket „beboet Sted" i Frd. 11te April 1840 § 12 med nysnævnte Indskrænkning, sees af ovenstaaende Dom, hvorved Arrestanterne for Indbrud i den langt borte fra Beboelsesleiligheden liggende Lo bleve ansete med Straf efter nysnævnte Lovsted.

Sagen AS. $\frac{100}{47}$ Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, paa den almindelige Skolefonds Vegne, ctr. Inspectionen for St. Nicolai Kirke i Kjøge.

(Spørgsmaal om der kunde antages at paahvile Inspectionen for St. Nicolai Kirke i Kjøge Forpligtelse til at betale Directionen for Universitetet og de lærde Skoler et Laan, der i Aaret 1794, ifølge allerhøieste Bestemmelse, var optaget til Bestridelse af Udgiverne ved en dengang ved nysnævnte Kirke foretagen Reparation, og hvilket Laan senere var indfriet ved Hjelp af Midler, tilhørende den under det almindelige Skolefond sorterende og senere nedlagte latinske Skole i Kjøge. Efter samtlige Omstændigheder antaget, at ingen saadan Forpligtelse paahvilede den nævnte Kirke. En Regjerings-Foranstaltning kan ei ubetinget være at bedømme efter de for privatretlige Forhold gjeldende Regler. Det paaligger Overretten ex officio at paasee, at det Offentlige ei bebyrdes med Udredelsen af Salairer, der ikke efter Lovgivningen bør falde samme til Last.)

(Paadømt den 27de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Nærværende, i 1ste Instants ved Kjøge Byting behandlede og paadømte, Sag har sin Oprindelse fra, at der i Aaret

1794, ifølge allerhøieste Bemyndigelse, blev, til Bestridelse af Udgivterne med en da foretagen Reparation af St. Nicolai Kirke i Kjøge, optaget et Laan af 4000 Specier i den daværende Speciesbank imod Sikkerhed i nogle af Byens udlagte Latinskoles Obligationer, samt at dette Laan senere ved Hjelp af bemeldte Skoles Midler skal være indfriet, i hvilken Anledning den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, efter erhvervet beneficium processus gratuiti, og efterat der i Sagen forgjeves var tenteret Forlig, har ved Underretten paastaaet Inspectionen for den ovennævnte Kirke tilpligtet paa dennes Vegne at betale til den almindelige Skolefond, hvorunder Kjøge Latinskoles Midler, i Medfør af en allerhøieste Resolution af 22de Mai 1807, nu ere inddragne, enten 8000 Rbd. r. S. med aarlige Renter og Renters Renter fra 11te Decbr. 1794, eller 11740 Rbd. 74 ß. r. S., ligeledes med Renter og Renters Rente fra Sagens Paaklage, den 14de Novbr. 1839, indtil Betaling skeer, samt i begge Tilfælde at udrede Processens Omkostninger, som om Sagen ikke for Skolefondens Vedkommende havde været beneficeret.

Ved den af den beskikkede Sættedommer, Justitsraad, Borgemester og Byfoged Foss, den 1ste Novbr. 1841 afsagte Dom blev imidlertid hiin Paastand i det Hele forkastet, idet Kirkeinspectionen frifandtes for Universitets-Directionens Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger ophævedes og Inspectionens beskikkede Sagfører, Procurator Kuhlmann, tillagdes et Salarium af 40 Rbd. Sølv, som bestemtes at skulle udredes af det Offentlige.

Denne Dom har nu fornævnte Direction paa den almindelige Skolefonds Vegne, efter ligeledes i 2den Instants at være forundt fri Proces, ved sin engagerede Sagfører, Procurator Kraft, ladet paaanke her for Retten, hvor Directionen har paastaaet samme underkjendt og forandret i Overeensstem-

melse med sin ved Underretten nedlagte Paastand, og endvidere den indstevnte Kirkeinspection tilpligtet paa Kirkens Vegne saavel at udrede Retsgebyhr m. m. efter Reglerne for beneficerede Sager, som og at erstatte Citanterne Sagens øvrige Omkostninger med noget Tilstrækkeligt; hvorimod Kirkeinspectionen, der paa lige Maade er forundt fri Proces for Overretten, har paastaaet Hjemtingsdommen stadfæstet og Citanterne idømte Omkostningerne i 2den Instants, derunder indbefattet Salarium til Inspectionens befalede Sagfører, Procurator Ring.

Sagens Udfald skjønnes væsentligen at maatte beroe paa, om den Hjelp, som Kjøge Kirke, til Dækning af de ved den ovenberørte Reparation foranledigede Udgivter, i sin Tid har erholdt af Kjøbstadens nedlagte Latinskole, nærmest maa antages at være ydet som et Forskud, der af bemeldte Kirke igjen skulde erstattes Skolen eller nu den almindelige Skolefond, der er traadt i sammes Sted, eller om Meningen snarere maatte antages at have været; at ingen Forpligtelse til saadan Tilbagebetaling skulde paahvile Kirken.

Vel indeholdes der nu i det, efter det kgl. danske Cancellies Forestilling udfærdigede, allerhøieste Rescript af 25de April 1794, hvorved det bevilgedes „Kirke- og Skole-Inspecteuren i Kjøge“ at optage det til Afholdelsen af de deri omhandlede Reparations-Omkostninger fornødne Laan i Banken og — som det i Rescriptet hedder — „derfor give til Sikkerhed nogle af den nedlagte latinske Skoles Panteobligationer“, ikke nogen udtrykkelig Bestemmelse om, at Kirken skulde være fritaget for at godtgjøre Latinskolen de Udgivter, som ved denne Transaction maatte paadrages samme; men paa den anden Side er ei heller i fornævnte kgl. Rescript fastsat, at Kirken skulde være pligtig i saadan Anledning at holde Skolen skadesløs, ligesaa lidet som der enten i den Forestilling fra Cancelliet, som gik forud for allerhøistbemeldte Rescript og hvoraf en

Gjenpart under Sagen er fremlagt, eller i de vedkommende underordnede Autoriteters Forslag, hvorpaa hiin Forestilling var bygget, er bemærket Noget om, at en slig Tilbagebetaling skulde finde Sted, om hvilken heller ikke iøvrigt i de ommeldte Actstykker forekommer nogen speciel Hentydning eller er tagen nogensomhelst Reservation. Naar hertil føies, deels hvad af de paagjeldende Autoriteter er bevidnet om Kirkens Uformuenhed, det, som og yderligere bestyrkes ved de fremlagte Regnskaber over Kirkens Indtægter og Udgifter i Tidsrummet fra 1ste Mai til 31te Decbr. 1795, satte den ud af Stand til uden extraordinair Hjelp at bestride Omkostningerne ved ovennævnte nødvendige Hovedreparation, deels hvad ligeledes er oplyst om, at Byens Latinskole da allerede en Tidlang havde været nedlagt, og at dens betydelige Formue, hvormed maa antages efter sammes oprindelige Bestemmelse nærmest at have været sigtet til Communens specielle Tarv, endnu indestod under en særskilt Bestyrelse blandt de øvrige offentlige Stiftelsers Midler, bemeldte By tilhørende, uden at der angaaende hiine Midlers Anvendelse endnu var taget nogen definitiv Beslutning, medens det paa den anden Side kunde forudsættes, at det ovenmeldte, i Banken optagne, Laan i alt Fald vilde kunne afdrages og forrentes uden at angribe Skolens Capitalformue; og naar endeligen tages i Betragtning, at der ei blot i den omhandlede Anledning ikke fra Kirkens Side er blevet udfærdiget noget Skadesløsbrev eller andet Document til Skolens Betryggelse, men at der og, efter hvad under Sagen er in confesso, i de formeligen reviderede og deciderede Regnskaber for Kirken, hvis Inspection og Direction endnu en rum Tid efter Optagelsen af Laanet i Banken tillige vare de samme Autoriteter, som Administrationen af den nedlagte Latinskoles Midler var anbetroet, aldeles Intet har været anført angaaende den omhandlede formeentlige Gjeld til Latinskolen eller nu den almindelige Skole-

fond, saa og at der, efterat hiin Transaction var foregaaet og Pengene anvendte til det bestemte Brug, ikke i en Række af Aar, og navnligen ei forinden den nedlagte Latinskoles Midler, i Medhold af Resol. af 22de Mai 1807, inddroges under den almindelige Skolefond, sees at være opkastet Spørgsmaal om at Kirken skulde erstatte Latinskolen hvad denne i den omhandlede Anledning havde maattet udrede, eller at være foretaget noget, endog blot indledende, Skridt til ved Ligning paa Menigheden eller ved andre Midler at forskaffe Skolen en saadan Skadesløsholdelse, — saa skjønnes der, efter alt det Foranførte, at være overveiende Grunde til med Underdommeren at antage, at Hensigten med den ommeldte Transaction nærmest har været, ved de den nedlagte latinske Skole tilhørende Midler, som da havdes til Disposition, at komme Kirken i dennes trængende Forfatning til Hjelp, uden at nogen bestemt Forpligtelse skulde paahvile Kirken til at tilbagebetale den modtagne Forstrækning, med hvilken Forudsætning det ligeledes findes overeensstemmende, naar den foran citeerte allerhøieste Resolution af 22de Mai 1807, ved i § 2 blandt Andet at foreskrive, at Kjøge nedlagte Latinskoles samtlige Eiendomme og aarlige Indtægter skulde underlægges den almindelige Skolefond, tilføier en udtrykkelig Undtagelse med Hensyn til den Deel af disse Midler, som allerede var „henlagt til andre Bestemmelser." At den omhandlede Regjerings-Foranstaltning, hvilken forøvrigt og som saadan ei ubetinget kan være at bedømme efter de for privatretlige Forhold gjeldende Grundsætninger, skulde tillægges en anden Hensigt og Betydning end den, der i det Foregaaende er statueret, findes i ethvert Tilfælde ikke med saadan Evidents at fremgaae af de under Sagen producerede Documenter og øvrige fra Citanternes Side tilveiebragte Oplysninger, at Overretten kunde ansee sig beføiet til at tage den af Citanterne nedlagte Paastand til Følge.

I Henhold hertil maa det saaledes bifaldes, at de Indstevnte af Underdommeren er tillagt den af dem paastaaede Fritagelse; uden at det bliver fornødent at undersøge, hvorvidt de Indstevnte maatte kunne gives Medhold i, at i alt Fald en Deel af den paastevnte Fordring, ifølge Grundsætningerne i Lovens 5—14—4, maatte ansees præscriberet, eller at prøve Vægten af det Argument, som de Indstevnte have troet at kunne udlede deraf, at den almindelige Skolefonds daværende Casserer, Cancelliraad Schiern, ved en, under 1ste Aug. 1810 iværksat, endelig Deling af Obligationsmassen mellem den omlagte Skoles Fond og Kjøbstadens øvrige offentlige Stiftelser, har qvitteret for Skolens Andeel af Obligationerne uden nogen Reservation med Hensyn til det i sin Tid i Banken optagne Laan, hvorved de Indstevnte have antaget, at ethvert Krav paa Skadesløsholdelse i saadan Anledning maatte ansees frafaldet, medens derimod Citanterne have paaberaabt sig, at hiin Opgjørelse ei skal have omfattet det formeentlige Tilgodehavende, som herfra havde sin Oprindelse, og for hvilket der, som allerede foran bemærket, ikke til Skolen er bleven udstedt nogen Forskrivning.

Fremdeles maa Overretten billige, at Processens Omkostninger i 1ste Instants ved den paaankede Dom ere ophævede, og finder ligeledes Salairet til de Indstevntes Sagfører ved Underretten passende ansat til 40 Rbd. Sølv, hvorimod dette Salarium uretteligen er bestemt at skulle udredes af det Offentlige, istedetfor at samme, ifølge Frd. 3die Juni 1796 § 42, maa blive at tilsvare af den almindelige Skolefond, i hvilken Henseende desaarsag bemeldte Dom vil være at forandre, uanseet at den ikke med Hensyn til dette Punkt fra det Offentliges Side er contrapaaanket, eftersom det maa paaligge Overretten ex officio at paasee, at det Offentlige ei bebyrdes med

Udredelsen af et Salarium, der ikke efter Lovgivningen bør falde samme til Last.

De Indstevntes her for Retten beskikkede Sagfører, Procurator Ring, vil være at tilkjende et passende Salarium, som skjønnes at kunne bestemmes til 20 Rbd. Sølv og ligeledes maa blive at udrede af den almindelige Skolefond, men iøvrigt ville Processens Omkostninger for Overretten være at ophæve.

Behandlingen i 1ste Instants og den beskikkede Sagførelse for begge Retter have været forsvarlige.

Under Sagen har ved Overretten intet stemplet Papir været at forbruge.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at det Procurator Kuhlmann tilkjendte Salair bør udredes af den almindelige Skolefond, af hvilken endvidere Procurator Ring tillægges i Salarium 20 Rbd. Sølv, hvorimod forøvrigt Processens Omkostninger ved Overretten ophæves.*)

Sagen AS. $\frac{544}{42}$ Gaardbrugerne af Sværdborg Sogn, Sognefoged Hans Pedersen Rasmus Andersen, Christen Jensen, Niels Ebbesen, Henrik Christensen, Rasmus Jørgensen, Alle af Kastelev;

---

*) Naar Salairer skulle udredes af det Offentlige eller f. Ex. tilkjendes hos den kongelige Jordebogskasse, er det — som af flere i dette Ugeskrivt optagne Domme vil erfares — sædvanligt, at der med Hensyn til disse Salairer ikke i Dommen tilføies enten terminus executionis eller clausula poenalis. I denne Praxis maa formeentlig Grunden søges til at det Samme ogsaa er Tilfældet med Hensyn til de ved ovenstaaende Dom Procuratorerne Ring og Kuhlmann tilkjendte Salairer, der skulde udredes af Skolefondet, hvilket, som bekjendt, henhører under Universitetsdirectionens umiddelbare Bestyrelse.

Lars Hansen, Niels Simonsen, Niels Nielsen, af Slaverup; Hans Olsen, Christian Jacobsen, Frantz Jochumsens Enke, Niels Jacobsens Enke, Niels Nielsen, af Raunsolde; Jørgen Nielsen, Eiler Madsen, Rasmus Andersen, Isak Nielsen, Niels Johansen, Erik Sørensen, Hans Jørgensen, Jesper Pedersens Enke, af Overvindinge; Mathias Jensen, Frederik Rasmussen, Rasmus Christophersen, Niels Hansen, Hans Andersen, Christen Jensen, Peder Nielsen, Peder Jensen, Jens Jensen, Hans Jensen, af Snertinge; Ole Rasmussen, Hemming Hansen, Christen Hemmingsen, Hans Hemmingsen, Jørgen Larsen, Peder Jensen, Anders Christensen, af Vordingborg By; Wincentz Pedersen, Jørgen Christiansen, Ole Pedersen, af Svinninge; Jens Jensen, Hans Larsen, Niels Jensen, Rasmus Hansen af Neble samt Hans Jørgensens Enke af Nebletorp ctr. Forvalter Larsen af Rosenfeldt.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 sidste Membrum samt af den i Placat 1ste Novbr. 1837 § 3 foreskrevne Consens.)

(Paadømt den 27de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved en den 11te Mai f. A., inden Vordingborg fondre Birketing, afsagt Dom bleve Citanterne, Gaardbrugerne af Vordingborg Sogn, Sognefoged Hans Pedersen, Rasmus Andersen, Christen Jensen, Niels Ebbesen, Henrik Christensen Rasmus Jørgensen, Alle af Kastelev; Lars Hansen, Niels Si-

monsen, Niels Nielsen, af Skaverup; Hans Olsen, Christian Jacobsen, Frantz Jochumsens Enke, Niels Jacobsens Enke, Niels Nielsen, af Remkolde; Jørgen Nielsen, Eiler Madsen, Rasmus Andersen, Isaak Nielsen, Niels Johansen, Erik Sørensen, Hans Jorgensen, Jesper Pedersens Enke, af Overvindinge; Mathias Jensen, Frederik Rasmussen, Rasmus Christophersen, Niels Hansen, Hans Andersen, Christen Jensen, Peder Nielsen, Peder Jensen, Jens Jensen, Hans Jensen, af Snertinge; Ole Rasmussen, Hemming Hansen, Christen Hemmingsen, Hans Hemmingsen, Jørgen Larsen, Peder Jensen, Anders Christensen, af Sværdborg By; Wincentz Pedersen, Jørgen Christiansen, Ole Pedersen, af Svinninge; Jens Jensen, Hans Larsen, Niels Jensen, Rasmus Hansen af Neble samt Hans Jorgensens Enke af Nebletorp, i en Sag, som Indstevnte, Forvalter Lassen af Rosenfeldt, havde anlagt mod dem i Anledning af at de i et Andragende til Hs. Maj. Kongen af 30te Novbr. 1840, hvilket senere er indrykket i Bladet „Sjællandsposten“, 3die Aarg. Nr. 7 og 8, skulde have omtalt ham paa en injurierende Maade, tilpligtede at erlægge hver for sig en Mulct af 50 Rbd. Sølv til Præstø Amts Fattigkasse samt undergivne den ved Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur i 1 Aar, hvorhos de paaankede Udladelser bleve mortificerede, ligesom Indstevnte under et af samtlige Citanter, med Undtagelse af Peder Nielsen af Snertinge og Peder Jensen af Sværdborg By, mod ham institueret Contrasøgsmaal, under hvilket han paastodes idømt Erstatning til Citanterne for Tab, Tort og Creditspilde m. v., blev frifundet. Indstevnte blev endeligen hos Citanterne in solidum tillagt Processens Omkostninger i Hovedsøgsmaalet med 50 Rbd. og i Contrasøgsmaalet hos Contracitanterne paa samme Maade med 8 Rbd., Alt Sølv.

Denne Dom have Citanterne indanket her til Retten

hvor de principaliter have paastaaet samme kjendt uefterrettelig og Sagen hjemviist til yderligere Beviislighed-ers Erhvervelse ved Underretten, efter sammesteds at være forundte passende Anstand, og subsidialiter, at de for Indstevntes Tiltale vorde frifundne samt i ethvert Tilfælde tilkjendte Processens Omkostninger for begge Retter. Endeligen have de aldeles in subsidium exciperet mod Mulctens Størrelse og at de hver for sig og ei in solidum ere idømte samme samt mod Beløbet af de dem idømte Proces-Omkostninger. Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og efter her for Retten at være forundt fri Proces, Citanterne tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger for Overretten efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder Salair til hans befalede Sagfører, Procurator Nyholm.

I det ovennævnte Andragende, som gaaer ud paa at bevirke Tilbagekaldelsen af tvende Cancelli-Resolutioner af 6te Novbr. 1838 og 5te Aug. 1840 om forøgede Deputater af Korn og Byg til Sværdborg Sogns Skolelærere, yttres den Mening, at Resolutionerne ere byggede paa feilagtige Erklæringer fra de underordnede Autoriteter, hvorhos bemærkes, at ikkun Sognepræsten og Forvalteren ved Rosenfeldt have i Anledning af hiin Sag afgivet Erklæring; at Skoleforstanderne stedse have været af en modsat Mening og at Rosenfeldts Eier lader hele Skolepatrons-Functionen udføre ved sin Forvalter, „en Mand, som naar han holdes nøie til Lyset, det vil opdages om, at han just ikke fortjener den største Tillid eller Til„tro og allermindst offentlig Troværdighed."

Citanterne have støttet deres Hjemviisningspaastand paa, at de, som formene, at flere af Indstevntes Handlinger skulle være af den Natur, at de i alt Fald maatte retfærdiggjøre de om ham i ovenanførte Ansøgning brugte Udtryk og til den Ende have udhævet forskjellige Facta, som skulle characterisere

ham, og deriblandt, at han skal have sendt Hans Jacobsens Enke i Kundby det Budskab, at hun havde tabt en Sag, paa en Tid, da det var notorisk, at den ikke engang var optagen til Doms og hvad hermed staaer i Forbindelse, ikke af Underdommeren have erholdt den til at godtgjøre det ovenanførte Factum nødvendige Anstand, men det skjønnes ikke rettere, end at Frd. 27de Septbr. 1799 § 10 ligefrem tilsiger, at Citanterne, som kun have gjort ubestemte Beskyldninger mod Indstevnte, ikke kunne ansees berettigede til at erholde den attraaede Udsættelse, og det saa meget mindre, som hiint Factum først skal være foregaaet længe efterat de ovenciterede Udladelser vare brugte og saaledes ingen Indflydelse vil kunne faae paa nærværende Sags Udfald.

Hvad dernæst angaaer Sagens Realitet, da vil den Omstændighed, at Ansøgningen quæstionis er concipeeret af Citanternes Sagfører ved Underretten, Procurator Arentzen, ikke kunne komme i Betragtning til at disculpere Citanterne, da det er in confesso, at den er underskreven af dem og de ikke i 1ste Instants have fremsat nogen Indsigelse mod deres Competence som Sagvoldere, og forsaavidt de her for Retten have paaberaabt dem, at det ikke af Indstevnte er godtgjort, hvem der har ladet Ansøgningen indrykke i „Sjællandsposten", eller at Citanterne eller Nogen af dem have havt Deel heri, maa Indstevntes Protest mod, at der til denne Indsigelse tages Hensyn, gives Medhold, eftersom der under hele Proceduren i 1ste Instants uimodsagt er statueret og in confesso, at det er efter Citanternes Foranstaltning, at Ansøgningen in extenso er bekjendtgjort ved Trykken, hvoraf altsaa følger, at de, efter nærværende Sags Beskaffenhed, som privat, i alt Fald maa ansees at have paataget sig det hermed forbundne Ansvar.

Da nu fremdeles den af Citanterne givne Fortolkning af de paaankede Udladelser, at de nemlig alene skulle involvere,

at den ovennævnte, af Indstevnte paa Skibspatronens Vegne afgivne, Erklæring, naar den blev holdt for Lyset, vilde udvise, at han ikke, hvad denne angik, tilkom den en Øvrighedsperson tillagte ubegrændsede Tillid og Tiltro, strider mod hvad der, efter Sammenhængen i den ovenciteerte af Ansøgningen paaankede Passus, maa antages som Ordenes naturlige Mening, og det ligesaa lidet kan statueres, at Meningen blot skulde være den, at Indstevnte ikke har Krav paa Tillid og Tiltro i den høist tænkelige Grad, ville Citanterne, da det ikke er oplyst, at Indstevnte har udviist et Forhold, der kunde qualificere ham til at betegnes saaledes, som han er blevet det ved fornævnte Udladelser, nemlig som den, der ikke fortjente synderlig Tillid eller Tiltro, ikke kunne undgaae at drages til Ansvar som Injurianter, og findes det da, at de ved den indankede Dom efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 sidste Membrum retteligen hver især ere ansete med Mulct, som skjønnes passende bestemt til 50 Rbd. Sølv, ligesom det fremdeles maa billiges, at hine Udladelser ere mortificerede og Citanterne, i Henhold til Pl. 1ste Novbr. 1837 § 3, undergivne Censur i 1 Aar.

Som Følge heraf vil den indankede Dom, med Hensyn til hvilken, forsaavidt Contrasøgsmaalet angaaer, Citanterne ikke have gjort nogen Erindring, og da Proces-Omkostningerne for Underretten skjønnes bestemte til et passende Beløb, være at stadfæste, hvorhos Citanterne Sognefoged Hans Pedersen og Jørgen Larsen i Mulct til Justitskassen for unødig Trætte hver ville have at udrede 4 Rbd. Sølv, den Første, forbi han ikke efter Indstevntes Provocation har godtgjort, at han, som paa Grund af Sygdom ikke gav Møde, da Sagen foretoges i Forligelsescommissionen, heller ikke kunde lade møde ved Fuldmægtig, og Sidstnævnte, som ved Fuldmægtig har givet Møde, fordi han, uagtet dertil opfordret, ikke har oplyst, at han selv

ved lovligt Forfald har været forhindret fra at møde. Endeligen ville samtlige Citanter in solidum til det Offentlige have at erlægge Rettens Gebyhr og Skriversalarium, som skulde have været erlagt, samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Indstevntes Vedkommende her for Retten havde været beneficeret, samt i Salair til Indstevntes befalede Sagfører, Procurator Nyholm, 30 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, ligesom ogsaa det til Sagen henhørende stemplede Papir her for Retten findes rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande, hvorhos Citanterne Sognefoged Hans Pedersen og Jørgen Larsen bør i Mulct til Justitskassen for unødig Trætte udrede 4 Rbd. S. hver. Saa bør og bemeldte Citanter samt Citanterne, Gaardbrugerne af Sværdborg Sogn, Rasmus Andersen, Christen Jensen, Niels Ebbesen, Henrik Christensen, Rasmus Jørgensen, Alle af Kastelov; Lars Hansen, Niels Simonsen, Niels Nielsen, af Skaverup; Hans Olsen, Christian Jacobsen, Frantz Jochumsens Enke, Niels Jacobsens Enke, Niels Nielssen, af Remkolde; Jørgen Nielssen, Eiler Madsen, Rasmus Andersen, Isaak Nielsen, Niels Johansen, Erik Sørensen, Hans Jørgensen, Jesper Pedersens Enke, af Overvindinge; Mathias Jensen, Frederik Rasmussen, Rasmus Christophersen, Niels Hansen, Hans Andersen, Christen Jensen, Peder Nielssen, Peder Jensen, Jens Jensen, Hans Jensen, af Snertinge; Ole Rasmussen, Hemming Hansen, Christen Hemmingsen, Hans Hemmingsen, Peder Jensen, Anders Christensen, af Sværdborg By; Wincents Pedersen, Jørgen Christiansen, Ole Pedersen, af Svinninge; Jens Jensen, Hans Larsen, Niels Jensen, Rasmus Hansen af Neble samt Hans Jørgensens Enke af Nebletorp, in solidum til det Offentlige erlægge det Rettens Gebyhr og Skriversalarium, som skulde have været erlagt, samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Indstevnte, Forvalter Lassen af Rosenfeldt, hans Vedkommende for Overretten havde været beneficeret, samt i Salair til hans befalede Sagfører, Procurator Nyholm, 30 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ I næste Uge udkommer intet Nr. af dette Ugeskrivt, hvorimod det paafølgende vil blive et Dobbelt-Nummer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 33—34.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 26de April 1842.

Vi meddele nedenfor følgende interessante

Arrest- og Forretssag.

(Spørgsmaal om hvorvidt en Ladningseier midlertidigen kan fratage en Skipper Besiddelsen af Ladningen under dennes Ophold i en Nødhavn og derefter forlange, at han skal fuldføre Reisen.)

Skipper Renato Ruggiero, førende den neapolitanske Brig il Salvatore e Corriere d'Italia, indtog i Juli Maaned f. A. i Gallipoli en Ladning Olie, der var consigneret til Handelshuset John Thomas & Co. i St. Petersborg. Efterat han i Helsingøer havde fuldendt Reparationen af det paa Reisen lidte Havari, afseilede han i October Maaned til Østersøen, men blev i Farvandet ved Den Øsel overfaldet af en heftig Storm, der ifølge Søforklaringen skal have hindret ham fra at naae en Havn i Nærheden, og derimod have drevet ham tilbage henimod Bornholm. Da han desforuden ved Hjelp af Pumperne bemærkede, at Oliefoustagerne lækkede, besluttede han sig til at vende om og seile tilbage til Kjøbenhavn, „som den bedste og sikkreste Nødhavn". Her begjærede han af Magistraten Skjønsmænd udmeldte for at undersøge, hvad der burde foretages til Ladningens Tarv, og navnlig om Skibet kunde blive liggende paa Rheden, eller om det burde lægges ind i Havnen, for at Ladningen kunde blive behørigen behandlet. De udmeldte Mænds Skjøn gik ud paa, at de ifølge de af Capitainen meddeelte Op-

lysninger ikke antoge Ladningens Leccage for saa foruroligende, at en øieblikkelig Udlosning var fornøden, hvisaarsag de holdt det for rettest at gjøre Indberetning til Ladningens Modtagere i St. Petersborg og opfordre disse til selv at tage en Bestemmelse. Ruggiero, som ikke var tilfreds med dette Skjøn, begjerede faa Dage derefter Overskjønsmænd udnævnte, og disse kom da til det modsatte Resultat, nemlig at Skibet skulde lægge ind i Havnen og Ladningen udlosses, forat Foustagerne kunde blive undersøgte, og de iblandt dem, der vare udlækkede, folgte. Dette skete ogsaa, og da man nu var rykket ind i December Maaned, kunde der naturligviis ikke være Spørgsmaal om for Tiden at føre Skibet videre.

Ladningsmodtagerne, John Thomas & Co., fandt sig ikke tilfredse med Skipperens Opførsel, navnlig forsaavidt han efter allerede at have naaet den finske Bugt var vendt tilbage til Kjøbenhavn og der havde udlosset sin Ladning, uden at de hertil havde givet deres Minde; heller ikke vare de sindede at overoverlade til den af Ruggiero antagne Commissionair at drage Omhu for den kostbare Ladning og herfor at give ham Provision, der i nærværende Tilfælde vilde blive en betydelig Sum. De sendte derfor som deres Befuldmægtigede William Banyard hertil, forat denne skulde sætte sig i Besiddelse af Olien og overdrage Handelshuset Hambro & Søn Tilsynet med samme, indtil den atter kunde blive indladet. Banyard meldte sig hos Skipperen med sin Fuldmagt og med Connossementet, endosseret in blanco, og da Ruggiero negtede at udlevere Varerne, reqvirerede han Fogdens Hjelp, forat komme i Besiddelse af disse, idet Hambro & Søn som Selvskyldnere caverede for Forretningens Følger. Af Proceduren til Fogedprotocollen meddele vi følgende Udtog:

„For Reqvirenten mødte Cancelliraad Delbanco og for Reqvisitus Kammerraad Nyegaard.

Nyegaard, idet han protesterede imod Forretningens Fremme, maatte i Anledning af Reqvisitionen foreløbigen bemærke, at Ruggiero har søgt Kjøbenhavns Havn paa Grund af det ham tilstødte Havari; at han dertil har været beføiet, viser den optagne Overskjønsforretning, ifølge hvilken det var nødvendigt at udløsse Ladningen. Derved havde Skipperen imidlertid ikke opgivet den ham efter Sagens Natur og danske Lov hjemlede Fuldmagt, hvorefter Varerne ere ham betroede, og i hvis Følge han og ingen Anden har Ret til Disposition derover, indtil de naae St. Petersborg, hvorhen han ifølge sit Connossement skal føre dem, og hvorfor han med sit Skib, Gods og Person er ansvarlig. Derved, at Varerne ere udløssede af den foran angivne Grund, kunne de saaledes ikke siges at være skilte fra Skibet eller unddragne Skipperens Varetægt, hvilket ialtfald først kunde antages at være Tilfældet, naar de af ham vare abandonnerede. Kunde man imidlertid antage Ladningseieren berettiget til at forlange den af ham paastaaede Disposition over Varerne, saa maa denne Ret dog først blive virksom, naar han betaler Skipperen hans fulde Fragt, Caplaken og alle de Udgivter, han har havt i Anledning af de ham paa Reisen tilstødte Havarier m. v. efter opgjørende Dispache. Comparenten maatte saaledes udtrykkelig provocere Reqvirenten til at erklære, om han dertil er villig. At Reqvirenten ialtfald kun under denne Betingelse kan opnaae, hvad han attraaer, er formeentligen klart; thi det ligger i Fuldmagts Natur, at den, der har udstedt samme, ikke kan tilbagekalde den uden at godtgjøre Fuldmægtigen (for hvis Handlinger han er ansvarlig, saalænge Fuldmagten bestaaer) dennes Udgivter i Anledning af det overdragne Hverv og den ham tilkommende Betaling, som i nærværende Tilfælde er den fulde Fragt, Caplaken m. v. Iøvrigt er Comp. ikke istand til at indsee nogen fornuftig Hensigt med den reqvirerede Forretning. Det er end

ikke af Reqvirenten debiteret, langt mindre beviist, at Skipperen har foretaget eller efterladt Noget, der kunde berettige hiin til at sætte ham ud af Varernes Besiddelse; hvortil kommer, at det Pakhuus, hvori de henligge, er forsynet med kongelig Laas. Skipperen, som den, til hvem Varerne ere anbetroede, maa naturligviis sørge for deres Conservation; han har imidlertid Intet imod, at Reqvirenten i Forening med ham efterseer dem og meddeler sin Betænkning om hvad der er fornødent at foranstalte i den nævnte Henseende; men udlevere Nøglen til Pakhuset, hvori de ere henliggende, og saaledes opgive sin Ret over Varerne, forinden de naae Bestemmelsesstedet, finder han ingen Anledning til, med mindre Reqvirenten opfylder de i det Foregaaende opgivne Vilkaar, hvilket kun kan skee paa den Maade, at de fordrede Summer samt Fragten betales contant. At Ladningseierne ei kunne affordre en Skipper Ladningen, forinden denne har naaet Bestemmelsesstedet, har Hof- og Stadsretten ogsaa antaget ved Dom af 23de Mai 1817 i nyt jur. Arch. Nr. 25 pag. 58. Da den reqvirerede Forretning saaledes maa ansees for lovstridig og ialtfald for unyttig, kan Reqvirenten saameget mindre paabyrde Capitain Ruggiero Omkostningerne ved samme, hvorimod dennes Ret reserveredes til Reparation for den ham ved Forretningen tilføiede Tort samt til Skadeserstatning for de øvrige af Forretningen flydende Følger, hvoriblandt hans og Skibets forlængede Ophold her.

Delbanco svarede, at han paa ingen Maade kunde erkjende, men bestemt maatte benegte, at Reqvisitus har søgt Kjøbenhavns Havn paa Grund af Nødvendighed. Naar Reqvisitus debiterer, at han ved Ankomsten hertil, efter den fremlagte Overskjønsforretning, har formedelst Ladningens Tilstand været nødsaget til at losse denne, da maatte Comparenten protestere imod, at denne ubeedigede Forretning toges i mindste Betragtning,

og derhos bemærke, at Skipperen uden Nødvendighed havde forlangt denne Overskjønsforretning, da Underskjønnet udviste, at han først burde have indhentet Ladningseiernes Bestemmelse. Der er her aldeles ikke Tale om, at Skipperen skal opgive at føre Godset til St. Petersborg, idet Reqvirenten endog paa det Bestemteste paastaaer, at Reqvisitus skal fortsætte Reisen, saasnart Aarstiden tillader det, efter i Forveien igjen at have indtaget Ladningen. Men Skipperen kan kun have Ret til at have nærmest Tilsyn med Ladningen, saalænge dens Eier er fraværende; er denne tilstede, da er Intet mere naturligt, end at han maa have den fuldkomneste Disposition over hvad der er ham tilhørende. Det følger af sig selv, at Varer, som ligge i Land, ikke længere befindes i Skibet, og naar Ladningseierne ere tilstede, existerer der aldeles ingen Grund til at Skipperen enten udelukkende eller endog i Forening med dem skal blive i Besiddelse af de ilandbragte Varer. — Fragt, Caplak, m. v. kunne ikke fordres betalt, førend Godset er ført til og afleveret paa Bestemmelsesstedet; Alt hvad Skipperen kan forlange, naar han, inden Reisen er fuldført, for en Tid sættes ud af Besiddelse af det Indskibede, er, at der stilles ham Sikkerhed for hvad der hefter paa Varerne. Da Vederparten selv indrømmer, at det, som Ladningseierne in casu have at erlægge, først kan bestemmes, naar en lovlig Dispache er opgjort, og denne først bliver at udfærdige efter fuldendt Reise, saa er det indlysende, at der for Tiden under ingen Omstændigheder kan blive Tale om nogensomhelst Betaling til Reqvisitus. Det er vel saa, at Mandanten er pligtig at godtgjøre Mandatarius hvad denne for en ham overdragen Forretning har at fordre, men dog ikke før hans Krav til Betaling er forfalden og med Nøiagtighed lader sig bestemme. Det er aldeles irrelevant, om Reqvisitus kan indsee eller ikke indsee nogen fornuftig Hensigt med Forretningen, skjøndt denne tydelig nok er angiven i Re-

qvisitionen. Nok er det, at Eieren stedse fremfor nogen Anden maa være berettiget til at være Besidder. Reqvirenten behøver derfor heller ikke at føre noget Beviis for, at Reqvisitus ikke har paaseet Ladningseiernes Interesse, før at disse skulle kunne erholde Besiddelse af hvad der er dem og ingen Anden tilhørende.

At Varerne ligge under kongelig Laas, er ikke nok til at forhindre, at de blive bedærvede, og naar dette er skeet, kunne Eierne ikke være tjente med at have Regres til Skipperen, om hvis personlige Formue de ingen Kundskab have og hvis Skib neppe udgjør 10,000 Rbd. Værdi, medens Ladningen er 70,000 Rbd. værd. Overalt tilkommer det ei Skipperen at foreskrive Ladningseierne Regler, hvorimod han som enhver anden Mandatarius maa følge de Forskrivter, hans Mandant giver. Noget Ophold lider Skipperen ikke ved den reqvirerede Forretning, da han ved Aarstiden er forhindret fra at fortsætte Reisen, til hvilken han heller ikke hidtil har gjort noget Skridt; ligesaalidet kan han ved nærværende Forretning lide nogen Tort eller noget Tab, saa at han heller ikke har Krav paa Reparation.

Nyegaard bemærkede i Anledning af det Tilførte:

I nærværende Tilfælde kan kun tænkes Eet af To, enten maa nemlig Skipper Ruggiero fungere i denne Egenskab paa sit Skib eller ei; i første Tilfælde maa han unegtelig være berettiget til at udføre alle de Functioner, der tilkomme ham som saadan, altsaa ogsaa foranstalte det Fornødne ved den Ladning, han ifølge Connossement har indtaget; i andet Tilfælde vil man løse ham fra den Forpligtelse, han ved Connossement har paataget sig, og da maa man betale ham hans fulde Fragt. Det er en aldeles ligegyldig Omstændighed, om Ladningens Eiere ere tilstede eller ei, da Varerne maa ansees som værende i Skipperens Værge, saalænge han ikke har naaet sit Bestem-

melsesfred. — Comparenten maatte benegte, at Vederpartens Paastand, at Skipperen, naar Varerne fratages ham, forinden Reisen er tilende, skulde være pligtig at nøies med Sikkerhed istedetfor den fulde Fragt, har nogen Hjemmel i den danske Lovgivning. Vel har Comparenten indrømmet, at Omkostningerne ved selve Havariet først nøiagtigt kunde udfindes ved en Dispache, men deraf følger ikke, at der for Tiden Intet skulde være at betale, efterdi Skipperen, som forhen bemærket, tilkommer Fragt og alle de af hans antagne Commissionairer i Anledning af Varernes Oplæggelse havte Udgivter; og denne Betaling er, som sagt, forfalden, naar man vil sætte Skipperen ud af Varernes Besiddelse. Skipperen havde ikke undladt tilbørligen at paasee Ladningseiernes Interesse, og da det var ham meget lettere at varetage det Fornødne, medens Varerne laae i Pakhuset, end naar de vare indladede, er der ei mindste Grund til nu at nære Mistillid til ham. Ladningseierne have ved at indlade Varerne i Skibet fundet sig tjente med den Regres til Skipperen, som han i Connossementet har tilsagt dem, og de kunne derfor ikke nu besvære sig over, at de formeentligen ei have tilstrækkelig Sikkerhed. Heller ikke kunde Comparenten erkjende den Værdi, til hvilken Reqvirenten havde taxeret Skibet, for rigtig.

Ligesom det i Almindelighed medfører Tort og Creditspilde, naar Fogeden paa Embedsvegne indfinder sig hos Nogen, saaledes maa dette saameget mere være Tilfælde in casu, som selve Reqvisitionen og dens Hensigt forudsætter en Mistanke mod Skipperens Redelighed, eller ialtfald involverer, at han ikke tilbørligen sørger for Conservationen af de Varer, der anbetroes ham.

Herimod indvendte Delbanco:

Foruden de to af Vederparten nævnte Tilfælde existerer endnu et tredie, bestaaende i at Reqvisiti Forretninger som

Skipper for en Tid vare suspenderede, og i denne Suspensionstid er det, at Ladningseierne ville være i Besiddelse af deres Gods, i hvilken Anledning de ei ere pligtige at betale den fulde Fragt til Skipperen, da dette kun er en interimistisk Foranstaltning. Da de øvrige Omkostninger, Bederparten har opgivet, heller ikke nu ere forfaldne til Betaling, saa kan hans Krav i Henseende til disse ligesaa lidt gaae videre end til Sikkerhedsstillelse. — Om Skipperen, der vel maa præsumeres at forstaae at føre et Skib, men om hvem det ei kan formodes, at han har den Indsigt, en Pakhuusforvalter bør have, end i Skib kan sørge for Ladningens Conservation, saa vil dog vel Ladningens Eier bedst kunne drage Omsorg derfor i Land. Afladeren har maattet finde sig i at betroe Skipperen Ladningen, naar han vilde have den ført til St. Petersborg, men han har derved ingenlunde paadraget Ladningseierne Forpligtelse til at lade Skipperen forblive i denne Besiddelse, medens Varerne ere i Land. — Ved den intenderede Forretning er heller ikke den mindste Mistanke imod Skipperen lagt for Dagen, idet Reqvisitionen alene gaaer ud fra den Forudsætning, at Eieren bedre end nogen Anden kan sørge for Conservationen af sit Gods.

Derefter blev af Fogden den 2den Jan. d. A. afsagt følgende

Kjendelse:

Reqvisitus findes ikke at forurettes ved at Reqvirenten erholder den attraaede Besiddelse af de omhandlede Varer, da denne ikke skal vare længere end til de igjen kunne indskibes, og da Reqvirenten har stillet Reqvisitus Sikkerhed for Betalingen af Alt, hvad der lovligen paahviler Ladningen, indtil den igjen er indskibet i Reqvisiti Skib.

Thi eragtes:

Forretningen bliver at fremme.

Spandet.

Under den derefter til Arrestens Justification anlagte Sag procederede Ruggiero efter Contrastevning, ifølge hvilken han paastod, foruden Reparation, Procesomkostninger o. desl., principaliter, at Banyard tilpligtedes at betale ham den fulde Fragt til St. Petersborg, Caplaken o. s. v. med 4385 Rbd. 1 Mk. 1 ß. og at Reisen saaledes ansaaes for fuldendt, samt at han udredede alle Omkostninger af Havarierne ifølge lovlig her paa Stedet opgjørende Dispache; subsidialiter paastod han Fogedforretningen og den derunder afsagte Kjendelse kjendt uefterrettelig eller ophævet, og Ladningen udleveret Contracitanten efter lovligt Skjøn. Overskjønsforretningen blev under denne Sag afhjemlet. Endelig maa det bemærkes, at i Connossementet, der fremlagdes tillige med bekræftet Oversættelse, findes, som i lignende Documenter er sædvanligt, den udtrykkelige Clausul, „at naar det ene Exemplar af Connossementet opfyldes, skulle de øvrige Exemplarer ikke være af nogen Gyldighed."

Sørettens Dom er saalydende:

(Afsagt den 31te Marts 1843.)

William Henry Banyard, som Mandatarius for Handelshuset John Thomas & Comp. i St. Petersborg, har ved Hovedstevning af 5te Jan. d. A. paastaaet stadfæstet en af Kongens Foged den 30te Decbr. f. A. begyndt og den 2den Jan. d. A. sluttet Forretning, hvorved Hovedcitanten er sat i Besiddelse af en af Skibscapitain Renato Ruggieros Skib udlosset Ladning Olie; hvorimod nysnævnte Skibscapitain Ruggiero, efter Contrastevning af 11te Jan. d. A. paastaaer principaliter, at Hovedcitanten skal betale Fragt, Caplak ꝛc. af bemeldte Ladning, der skulde være bragt til St. Petersborg, med i alt 4385 Rbd. 17 ß. samt Havariomkostninger m. v. efter lovlig opgjort Dispache, og subsidialiter, at den paastevnte Fogedforretning ophæves og, at han (Contracitanten) igjen sæt-

tes i Besiddelse af den omhandlede Ladning, efter et af Hovedcitanten bekostet lovligt Syn over dens Tilstand. I begge Tilfælde paastaaer Contracitanten sig tilkjendt Reparation i Anledning af Forretningen samt dennes og Processens Omkostninger.

Forsaavidt Contracitanten principaliter procederer til at erholde Fragt 2c. af den udlossede Ladning, paastaaer Hovedcitanten Contrasøgsmaalet afviist, siden det formeentlig ikke staaer i Forbindelse med Hovedsøgsmaalet, men denne Paastand vil ikke kunne tages til Følge, da den ommeldte Fragt 2c. er den Fordring, Contracitanten antager at have, paa Grund af den under Hovedsøgsmaalet paastevnte Fogedforretning.

Det anmærkes, at Contracitantens Skib, der var bestemt til St. Petersborg, er under Havari indkommen hertil, hvor Ladningen er bleven losset, og, at Hovedcitantens Mandantere, Handelshuset John Thomas & Comp., der skal være Eiere af Ladningen, have i den Anledning troet sig berettigede til Besiddelse af samme, indtil den igjen indlades i Skibet, hvilket ogsaa ved den paastevnte Fogedforretning er givet Medhold. Spørgsmaalet, hvorpaa Sagens Udfald fornemmelig beroer, er altsaa, om en Skipper, der i en Nødhavn har losset sin Ladning, kan af Ladningseieren sættes ud af dens Besiddelse for den Tid Skibet forbliver i Nødhavn. Dette Spørgsmaal skjønnes ikke at kunne besvares bekræftende. Ved Connossementets Udstedelse paatager Skipperen sig at levere Ladningen til den, der paa Bestemmelsesstedet er i lovlig Besiddelse af Connossementet og denne findes ofte at være en ganske anden Person end den, der i Connossementet er nævnt som Ladningsmodtager, da Connossementet, som et transportabelt Document, ikke sjelden overdrages fra Haand til Haand. Naar en Skipper derfor vil sikkre sig mod Ansvar, kan han ikke i en Nød-

havn udlevere Godset, uden han erholder tilbage samtlige Exemplarer af det udstedte Connossement, da det er muligt, at det enkelte Exemplar, der mangler, netop er det, hvorefter han vil blive affordret Varerne paa Bestemmelsesstedet eller (hvis han har udleveret hele Ladningen og saaledes slet ikke kommer til Bestemmelsesstedet) er det, hvorefter han paa sit Hjemsted vil blive krævet til Ansvar for pligtstridigt Forhold. At Handelshuset John Thomas & Comp. for nærværende Tid ere Ladningseiere kunde, ifølge det Foranførte, gjerne betvivles, men da ingen Indsigelse fra Contracitantens Side er i saa Henseende fremsat, maa det ansees indrømmet, hvoraf dog ingenlunde følger som afgjort, at bemeldte Handelshuus ogsaa vil være Ladningseier, naar Contracitanten med sit Skib kommer til St. Petersborg, da Transport i Mellemtiden kan have fundet Sted, og hvis Contracitanten ved sin Ankomst faaer med en anden Ladningsmodtager at gjøre, kan han ikke til sit Forsvar paaberaabe sig, hvad oftnævnte Handelshuus har foretaget. Det at her kun er Tale om interimistisk Besiddelse kan altsaa ingen Indflydelse have; thi fra det Øieblik, at Ladningen er kommen ud af Skipperens Besiddelse har man ingen Vished for, at han igjen vil erholde samme tilbage, eller i alt Fald erholde samme i en saadan Tilstand, at han for en tredie Mand, der paa Bestemmelsesstedet melder sig som Eier, kan forsvare at have samtykket i Udlevering.

I Overeensstemmelse med Foranførte maa Dommen falde ud til Fordeel for Contracitanten, men naar da spørges, om hans principale eller subsidielle Paastand skal tages til Følge, saa findes det, at det er den sidstnævnte, der kommer i Betragtning; thi den principale Paastand grundes paa Lovens 4—3—22, som aabenbar kun taler om, hvor Kjøbmanden i Nødhavn annammer Godset, for der at beholde samme, hvisaarsag den ikke her kan have Anvendelse.

Hvad angaaer den Reparation, som efter 1—21—21 vil være at tilkjende Contracitanten, da findes samme efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 100 Rbd.

Det befalede stemplede Papir er rigtig brugt, naar undtages hvad nedenfor i Conclusionen ommeldes.

Thi kjendes for Ret:

Den paastevnte Fogedforretning bør uforbindende at være og den under samme omhandlede Ladning Olie bør Hovedcitanten William Henry Banyard, som Mandatarius for Handelshuset John Thomas & Comp. (under Mulct af 10 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag Dommen siddes overhørig) overlevere til Contracitanten, Skibscapitain Renato Ruggiero ved et lovligt Syn paa Hovedcitantens egen Bekostning. Saa betaler og Hovedcitanten til Contracitanten i Reparation 100 Rbd. Sølv og endvidere Fogedforretningens og denne Processes Omkostninger med 80 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 3de Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Contracitanten bør inden 8 Dage fra Dato omskrive paa stemplet Papir det af ham under 10de d. M. fremlagte Certepartie, da der ellers med samme forholdes efter § 46 i Frd. 3die Decbr. 1828.

* * *

For at forebygge Misforstaaelse ansee vi det nødvendigt at bemærke, at der ifølge de concrete Omstændigheder ikke var ringeste Grund for Ruggiero til at drage John Thomas & Co.'s Eiendomsret over det omhandlede Parti Olie i Tvivl. Det er derfor aldeles ikke forunderligt, at han erkjendte dette. Det tvivlsomme og under Proceduren fornemmeligen ombebatterede Punkt af Sagen var derimod, om en Skippers Ret til

at have Varerne i sin Besiddelse bør vige for Eierens Ret til frit at disponere over sin Eiendom, eller om man, idet man fordrer af hiin, at han interimistisk skal opgive Besiddelsen, tillige skal løse ham fra hans Forpligtelse til at fortsætte Reisen. Denne Qvæstion er formeentlig, uagtet 4—3—22 ikke kan komme i væsentlig Betragtning, temmelig tvivlsom. Af Dommen kan man udlede, at Ladningseieren maa have hiin Raadighed i det Tilfælde, han kan tilbagelevere Skipperen alle Exemplarer af Connossementet, men ellers ikke. Søretten har saaledes med andre Ord fordret, ikke alene at Vindicantens Eiendomsret skal legitimeres, men ogsaa at det skal gjøres ham umuligt eller dog vanskeligt, ved en svigagtig Handlemaade at forvolde Trediemand Tab. Det forekommer os imidlertid, at dersom Lovgivningen vilde beskytte den handlende Verden herimod ved andre Midler end ved at dictere Straf for Bedrageri, saa maatte den consequent aldeles forbyde at udstede flere Exemplarer af Vexler, Connossementer o. desl.; thi idet den tillader Duplicater af disse Documenter, af hvilke ethvert enkelt giver samme Rettigheder som de alle tilsammen, synes den saaledes at have ladet Døren aaben for al Slags Svig, hvis den ei i denne Henseende kunde stole paa de Handlendes Redelighed. Og dog hører man vist yderst sjeldent, at Nogen afhænder flere Exemplarer af disse Documenter til Forskjellige, saa at den Tiltro, der i disse Forhold vises Handelsstanden, er velgrundet. Enhver, der tilforhandler sig et Connossement, veed naturligviis ogsaa meget vel, at han løber denne Risico. I alt Fald synes Connossementets udtrykkelige Bestemmelse, at de forskjellige Exemplarer repræsentere hverandre og at eet af dem, naar det opfyldes, gjør de øvrige ugyldige, ikke at harmonere med det af Søretten etablerede Princip. Som af det Ovenstaaende vil sees, divergerede ogsaa Fogedkjendelsen aldeles fra den afsagte Dom.

Sagen AS. $\frac{32}{43}$ Procurator Kraft Actor ctr. Arrestanten Peter Gotfred Odemar.

(En ved Underretten for 3die Gang begaaet Hæleri og 4de Gang begaaet Løsgængeri til 8 Aars Forbedringshuusarbeide dømt Arrestant, af Overretten ikkun funden overbeviist om sidstnævnte delictum og herfor anseet med 4 Aars Forbedringshuusarbeide.

(Paadømt den 28de Februar 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Arrestanten Peter Gotfred Odemar under nærværende Sag sigtes for Tyveri er der vel fremkommen endeel Formodning for at han navnlig har gjort sig skyldig i et hos Færgemand Appelrods Enke i Helsingør, Natten imellem den 4de og 5te August forrige Aar, forøvet Tyveri, der maa antages at være begaaet ved Indstigen ad et aabentstaaende Vindue, i hvilken Henseende det in specie bemærkes, at han efter Vægter Peder Olsens beedigede Forklaring paa den Tid, Tyveriet maa antages at være forøvet, er antruffen i Nærheden af Gjerningsstedet under høist mistænkelige Omstændigheder, ligesom der og af bemeldte Vægter er indleveret en Hat, der efter hans Forklaring blev tabt af Arrestanten, medens denne, hvem han havde anholdt, anstrængte sig for at slide sig løs fra ham, hvilket ogsaa lykkedes, og som er beviist at have været Arrestanten tilhørende, uden at hans Forklaring om kort forinden Tyveriet udførtes at have solgt den til en ham ubekjendt Mandsperson kan tillægges nogen Troværdighed; at den Medtiltalte Christine Marie Moeberg, Skrædder Larsens separerede Hustru har udsagt at Arrestanten, om Morgenen efterat Tyveriet var forøvet, for hende har erklæret at have begaaet samme og forklaret Omstændighederne derved, som Arrestanten skal have fortalt hende, og som ere stemmende med dem, der efter Vægter Peder Olsens Udsigende skulle have fundet Sted, samt at Snedker Alstrups Hustru edeligen har bevundet, at han den ommeldte

Morgen har fortalt hende, at der var begaaet Tyverie paa det Sted af Byen, hvor Appelrods Enke boer, og at der af Tyven var tabt en Hat, hvorhos han yttrede Frygt for, at Hatten muligen vilde vende Mistanke imod ham, dersom tilfældigen den Person skulde have begaaet Tyveriet, der havde kjøbt hans Hat, men det skjønnes dog ikke at der ved disse Data i Forbindelse med hvad der forøvrigt taler imod ham, navnligen hans usandfærdige Forklaringer og hans tidligere forbryderiske Vandel, imod hans vedholdende Benegtelse, er tilveiebragt et for at fælde ham skyldig i det unomhandlede Tyveri tilstrækkeligt Beviis og ligesaalidet kan det ansees godtgjort, at han har begaaet tvende andre Tyverier, der under Sagen lægges ham til Last, det ene hos Lods Ammondsen og det andet hos Skibsclarerer G. Wright.

Ei heller vil der med Hensyn til en til 2 Rbd. 3 Mk. vurderet Sukkertang, som Sidstnævnte har beviist at være sig tilhørende og edeligen bekræftet imod Vidende og Villie at være ham frakommen, kunne, saaledes som i den indankede Dom er statueret, være Anvendelse for det i Loven 6—17—10 og 11 cfr. Frd. 8de September 1841 § 6 hjemlede Beviis, saa at Arrestanten skulde kunne drages til Ansvar i alt Fald som for Hæleri, idet han imod hans Benegtelse ikke er overbeviist at have været Besidder af bemeldte Tang, i hvilken Henseende det, forsaavidt Underdommen har antaget, at han maatte ansees overført samtidig med den ovennævnte Medtiltalte at have været i Besiddelse af og afhændet Tangen, maa bemærkes, at om det end, uanseet at det ene af de tvende Vidner, der ere afhørte under denne Deel af Sagen, formedelst dets Interesse i sammes Udfald, ikke kan tillægges fuldkommen Troværdighed og de Uovereensstemmelser, der i enkelte ikke aldeles uvæsentlige Puncter findes imellem disse Vidners Forklarinder, kunde ansees constateret, at Arrestanten foruden, hvad han har vedgaaet, at have

fort den ovennævnte Medtiltalte, der efter Vidnernes Forklaringer var factisk Ihændehaver af Tangen, ind i den Mands Huus, til hvem den blev afhændet, har taget Deel i de dens Afhændelse forudgaaende Forhandlinger, kan Saadant ikke være tilstrækkeligt til derpaa at begrunde en Sambesiddelse imellem Arrestanten og den oftnævnte Medtiltalte.

Derimod vil Arrestanten være at ansee for Løsgængerie, idet han, der af Politiet i Helsingør havde erholdt Tilhold om iblandt Andet at arbeide i Fattigvæsenets Arbeidsanstalt sammesteds hver Søgnedag saavel om Formiddagen som om Eftermiddagen, at afholde sig fra al Omstreifen udenfor Byens Porte samt ikke at forlade Helsingørs Jurisdiction uden Politiets Tilladelse, Alt med Betydning at han i Overtrædelsestilfælde vilde paadrage sig Straf for Løsgængeri, foruden at han under et intetsigende Paaskud har undladt at indfinde sig i Arbeidsanstalten den 1ste August forrige Aar om Eftermiddagen, har streifet omkring paa Byens Overdrev og tvende Gange indfundet sig i de udenfor Byens Jurisdiction liggende og omtrent 1½ Miil fra Helsingør fjernede Tikjøb Skovhuse, uden at hans Foregivende om at have staaet i den Formening, at de hørte under Helsingørs Jurisdiction kan komme i nogen Betragtning. Da Arrestanten, iblandt de mange ham forhen overgaaede Strafsedomme, ved nærværende Rets Dom af den 14de Januar 1840 for 3die Gang begaaet Løsgængerie ifølge Frd. 21 Aug. 1829 § 3 er tilfunden Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, vil han nu være at ansee for samme Forbrydelse 4de Gang begaaet, og skjønnes hans Straf i Medhold af den citerede Lovbestemmelse og Sagens Omstændigheder at kunne bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 4 Aar.

I Henhold til alt Anførte vil den indankede Dom, hvorved Arrestanten som for 3die Gang begaaet Hæleri og for 4de Gang begaaet Løsgængeri er tilfunden Arbeide i Kjøbenhavns

Forbedringshuus i 8 Aar, være at forandre, hvorimod den i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder de Sagførerne ved Underretten tillagte Salairer, vil, forsaavidt paaanket er, være at stadfæste. I Salarium til Actor og Defensor herfor Retten vil Tiltalte have at udrede til den Første 10 og til den Sidste 8 Rbd., alt Sølv.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Peter Gotfred Odemar bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 4 Aar. I Henseende til Actionens Omkostninger, derunder de Sagførerne ved Underretten tillagte Salairer bør Bytingsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Sallair til Actor og Defensor herfor Retten, Procurator Kraft og Landvæsenscommissair Knudsen, udreder Arrestanten 10 Rbd. til den Første og 8 Rbd. til den Sidste, Alt Sølv.

Sagen AS. $\frac{450}{42}$ Sognepræst for Egitzlevmagle Menighed i Sjælland Hans Gjørup Holst ctr. Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler.

(Egitzlevmagle Sognekald frifunden for Udredelsen af en af Universitets Directionen fordret og i fordums Tid erlagte Afgift betitlet „Pens", fordi Retten til at fordre denne Afgift, der ikke havde været kræve, i 20 Aar, antoges præscriberet ifølge Bestemmelserne i Lovens 5—14—4, uden at Analogien af Lovens 2—23—3 og Frd. 13 Debr. 1746 Cap. 6 Post 4 § 4 Nr. 1 fandtes at kunne bevirke et andet Resultat, da den ommeldte Præstation ikke var lovbestemt og Rettigheden til samme ikkun kunde gjøres gjældende igjennem bestemte Personer og i Negtelsestilfælde ved Søgsmaal.

(Paadømt den 4de Marts 1843).

Dommen er saalydende:

Ved en den 3die Marts f. A. under Vesterflakkeberg Herreds Ret afsagt Dom i en af de Indstevnte Den kgl. Direc-

tion for Universitetet og de lærde Skoler, Citanten Sognepræst for Egitslevmagle i Sjælland Hans Gjørup Holst paa bemeldte Egitslevmagle Sognekalds Vegne anlagt Sag ere de fremtidige Besiddere af fornævnte Sognekald tilpligtede at erlægge til Kjøbenhavns Universitet eller de Indstevnte i aarlig Afgivt 3 Rbd. 1 Mk. 8 ß. r. S. under Navn af Pens, hvorhos Processens Omkostninger ere ophævede, saaledes at det Citantens beskikkede Sagfører, Procurator Brüel i Skjelskjør, tilkommende Salair, der fastsattes til 10 Rbd. Sølv, skulde udredes af det Offentlige. Denne Dom har Citanten, efter meddeelt fri Proces, ifølge Stevning af 13de Mai f. A., indanket her til Retten, hvorhos han har paastaaet principaliter Dommen saavelsom den hele brugte Fremgangsmaade kjendte uefterrettelige, og subsidialiter sig frifunden for de Indstevntes Tiltale, ligesom han for ethvert af disse Tilfælde har endvidere nedlagt Paastand om at der maatte tilkjendes ham Erstatning hos de Indstevnte for Tidsspilde og forgjæves Møde i begge Retter, samt hans beskikkede Sagførere her ved Retten, Procuratorerne Lange og Secretair Schønberg og, for det sidstnævnte Tilfælde, tillige fornævnte Procurator Brüel, Salair.

Derimod have de Indstevnte, der ligeledes procedere her ved Retten efter meddeelt fri Proces, paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at erlægge Retsgebyhr m. v., som om Sagen ikke havde været beneficeret fra de Indstevntes Side, samt at erstatte de Sidstnævnte Sagens øvrige Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Hvad nu først angaaer den nedlagte Annullationspaastand, da vil denne, der er grundet derpaa, at Sagen ikke har været behandlet ved Forligelsescommissionen, ikke kunne gives Medhold, da det ligefrem følger af Frd. 10de Juli 1795 § 23, at Sager, der anlægges af en saadan Autoritet som den kgl.

Direction for Universitetet og de lærde Skoler, ikke behøve at paaklages ved Forligelsescommissionen.

Til Legitimation for, at den omhandlede Ret tilkommer dem, have de Indstevnte fornemmelig anført, deels at i den i Aaret 1662 optagne Jordebog over Universitetets Gods findes opført Eggislev Præsts Pens med 3 Rdd. 3 Rdd. 1 Mk. 8 ß., deels en Antegnelse, dateret den 31te Juli 1738 af daværende Sognepræst til Egitzlevmagle Kald, Claus Fleischer, i hvis Følge der gik af Kaldet en aarlig Pension stor 3 Rdd. 2 Mk. til Universitetet, deels en Beregning af 3die Juli 1768 af Sognepræsten i samme Kald, Provst Faber, hvori er opført som Pension af Kaldet til Academiet 3 Rdd. 2 Mk. og deels endeligen, at afg. Professor A. Kall har i Aaret 1792 paa et Circulaire, i Anledning af at en angaaende Universitetets og Communitetets Jordegodsers og Tienders bedre Indretning nedsat Commission havde blandt andet begjert Underretning om vedkommende Indtægter, gjort en Paategning af følgende Indhold: „Af Eggitzlevmagle er altid rigtig svaret i Pens 3 „Rdd. 2 Mk. indtil Hr. Beyer fik Kaldet, som aldrig har be„talt noget enten til mig eller Formand. Da han sidst var „her i Byen erindrede jeg ham derom og da lovede ikke at „skulle reise fra Byen uden at betale. Han resterer for 1788 „til 1792, i Alt 16 Rdd. 4 Mk.“

Forsaavidt nu Citanten har erindret, hvad in specie angaaer Jordebogen, at det ikke er beviist, at det deri nævnte Eggislev Kald er det samme som Egitzlevmagle Kald, finder Overretten, at dette ikke kan være Tvivl underkastet, saa meget mindre som Citanten end ikke har paaviist noget andet bestemt enten for Tiden existerende eller nu nedlagt Kald, paa hvilket hiin Benævnelse kunde være anvendelig fremfor Egitzlevmagle. Men om det endog ved de herommeldte Optegnelser, der dog ikke alle navngive den samme Sum eller i andre Henseender

ere aldeles overeensstemmende med hinanden, maatte kunne ansees beviist, at der i Fordumstid er af det omqvæstionerede Kald til Universitetet bleven svaret en aarlig Afgivt; om hvis egentlige Beskaffenhed dog fuldstændig Oplysning mangler, findes det dog ikke, at Universitetet nu kan gjøre den af samme paastaaede Ret gjeldende. Det er nemlig af Sagens Acter klart, at den ovenomklarede Præstation ikke i den senere Tid er bleven erlagt, og at der navnligen i mere end 20 Aar ei herpaa fra Universitetets Side er gjort Krav. Som Følge heraf maa Ret til at fordre en slig Ydelse i Fremtiden, i Henhold til Bestemmelserne i Lovens 5—14—4, ansees præscriberet; thi vel have de Indstevnte formeent, at disse Bestemmelser her skulde være uanvendelige, i hvilken Henseende de have paaberaabt sig Analogien af Lovens 2—23—3 og Frd. 13de Decbr. 1746 Cap. 6 Post 4 § 4 Nr. 1, der viser, at Frihed fra Skatte- og Tiende-Byrden ei kan erhverves derved, at de successive forfaldne Afgivter ikke ere indkrævede i 20 Aar, men det maa med Hensyn hertil erindres, at den omqvæstionerede Præstation ikke er, saaledes som hine Nydelser, lovbestemt, og da Rettigheden til den under nærværende Sag omhandlede Afgivt ikkun kan gjøres gjeldende gjennem bestemte Personer og i Nægtelses-Tilfælde ved Søgsmaal, vil det ei heller kunne faae nogen Indflydelse, at den til Rettigheden svarende Forpligtelse nærmest maa betragtes som en Kaldet eller sammes Besiddere qua tales paahvilende Byrde.

Som Følge heraf og da efter det Ovenbemærkede i alt Fald ingen anden Hjemmel til den omtvistede Ret kan paavises end dens factiske Udøvelse i Fordumstid, uden at det dog kan sees, hvorledes denne egentligen har været beskaffen, og det ei heller kan være til Hinder for det ovenciteerte Lovbuds Anvendelse, at der in casu er Spørgsmaal om Fortabelse af en Ret for en offentlig Stiftelse, vil saaledes det ommeldte Sognekald

og dets fremtidige Besiddere være at frifinde for de Indstevntes Tiltale. Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, dog at de Indstevnte udrede i Salair til Citantens beskikkede Sagfører for Underretten, Procurator Brüel, saavelsom til hans her for Retten beskikkede Sagførere, Procuratorerne Lange og Schønberg, til enhver især 10 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse i begge Instantser har, forsaavidt Sagen har været beneficeret, været lovlig, og under Sagen er her ved Retten ingen Overtrædelse af Stempel-Papiirs-Lovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Egitslevmagle Sognekald og sammes fremtidige Besiddere bør for Tiltale af de Indstevnte, den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, dog at de Indstevnte i Salair til Procuratorerne Brüel, Lange og Schønberg betale til enhver især 10 Rbd. Sølv.

Sagen 888/42 Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. Arrestanterne, Forbedringshuusfange Niels Christian Schmidt og Frederik Nielsen Brøndahl.

(En undvegen Forbedringshuusfange for et fjernere Attentat paa at dræbe en Politibetjent, der vilde anfalde ham, anseet, efter Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 14 2det Membrum cfr. L. 6—6—22 samt i Overeensstemmelse med Plac. 31te Aug. 1813 § 12 cfr. § 1, med 27 Slag Kat og Rasphuusarbeide paa Livstid. En Person, der sigtedes for at have indladt sig med den nævnte Forbedringshuusfange, ladet sig beværte og modtaget Gaver af denne, efter Omstændighederne frifunden for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 7de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende Sag ved Arrestanten, Forbed-

ringshuusfange Niels Christian Schmidts egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de afgivne Forklaringer og Sagens Omstændigheder, godtgjort, at bemeldte Arrestant, som afvigte 6te Septbr. i Forening med en anden Fange undveg fra Straffeanstalten paa Christianshavn, hvor han ifølge Høiesteretsdom af 15de Febr. f. A. for Løsgængeri var inddømt paa 4 Aar, den 8de næstefter, da han af Politibetjent Knudsen blev paagreben i Borgergaden, idet han forsøgte at skide sig løs og undløbe, har angrebet Knudsen med en Kniv og er vedbleven at tilføie ham Stik paa forskjellige Steder af Legemet, indtil Kniven endeligen af en Person, som kom bemeldte Politibetjent til Hjelp, blev Arrestanten fratagen. Under Forhørerne for Politiretten har Arrestanten vedgaaet, at han samme Morgen, han blev anholdt, havde kjøbt den ovennævnte Kniv, som han bar aaben i Trøieærmet, for lettere at kunne faae den frem, i den Hensigt at værge sig med samme, hvis man skulde forsøge paa at gribe ham, samt at han, da Knudsen anholdt ham, stak ham, hvor han kunde komme til, uden at det var hans Hensigt at dræbe ham og uden at gjøre sig nogen Forestilling om, hvorvidt de Saar, han tilføiede ham, kunde bevirke Døden eller ikke. Derimod har Arrestanten under det i 1ste Criminelkammer optagne Forhør modificeret sin ovenstaaende Forklaring derhen, at han havde kjøbt Kniven, for dermed at dræbe Arrestanten Brøndahl, paa hvem han var forbittret og vilde hevne sig, fordi denne, med hvem han Dagen forud havde været i Følge, til Politiet havde afleveret et falsk Pas, hvoraf Arrestanten havde været i Besiddelse og foranlediget, at han blev eftersøgt, hvilket Forsæt han ogsaa tilkjendegav Brøndahls Fader, da han indfandt sig hos denne, ligesom det ogsaa, da han blev paagreben, havde været hans Hensigt at begive sig hen til Brøndahl, for at udføre den besluttede Hevn. Uagtet nu Rigtigheden af denne Arrestants sidste Forklaring er bestyr-

let ved hvad Brøndahls Forældre have forklaret, skjønnes det dog derfor ikke, efter hvad der iøvrigt under Sagen er fremkommet, at der er Anledning til at drage Rigtigheden af Arrestantens umiddelbart efter hans Anholdelse afgivne Forklaring om hans Hensigt med Knivens Anskaffelse i Tvivl, saameget mindre som det Øiemed, i hvilket Arrestanten efter sin tidligere Forklaring vil have kjøbt samme, vel lader sig forene med det af ham senere opgivne. Efter den af vedkommende Hospitalslæge afgivne Erklæring vare de Politibetjent Knudsen tilføiede Saar lægte den 30te Septbr., ligesom det fremdeles i bemeldte Erklæring hedder, at det, skjøndt Knudsen endnu dengang led af Smerter i Underlivet, dog ikke skjønnes, at de ham tilføiede Beskadigelser vilde kunne influere paa hans fremtidige Helbredstilstand.

Det maa fremdeles ved de afgivne Vidneforklaringer i Forbindelse med Arrestantens egen Vedgaaelse antages godtgjort, at han, da han umiddelbart efter sin Paagribelse var bragt hen til Politidirecteurens Bopæl, sammesteds til den tilstedeværende Politibetjent Alrum, som bebreidede ham hans Fremfærd, idet han kaldte Alrum en Skurk, har brugt Yttringer, som gik ud paa, at det gjorde ham Ondt for Knudsen, men at, dersom det havde været Alrum, skulde han ikke være kommet levende derfra.

Forsaavidt Arrestanten endelig er actioneret for at have anskaffet sig et falsk Pas i den Hensigt at benytte samme, har han forklaret, at han, forinden han sidste Gang indbømtes i Straffeanstalten, havde erholdt et saadant, som er kommen tilstede under Sagen, af Arrestanten Brøndahl, som efter hans Anmodning havde ladet det skrive, da Arrestanten til ham havde udladt sig med, at det, naar man kun havde et Pas, var en let Sag at komme bort. Da dette Pas, som Arrestanten saae Leilighed til at tage med sig i Straffeanstalten, lød paa en

ældre Datum, vil han efter sin Undvigelse derfra med Brondahls Hjelp have forandret Datum saaledes, at Passet fik Udseende af at være dateret den 6te Septbr. 1842.

Hvad nu angaaer den Straf, som Arrestanten, der er 27 Aar gammel og forhen oftere har været straffet for Tyveri, Løsgængeri og Hæleri, for sit ovenanførte Forhold har forskyldt, findes det ikke, at Frd. 4de Octbr. 1833 § 14, 2det Membrum, cfr. 6—6—22, ligefrem in casu kunne komme til Anvendelse, navnligen fordi Arrestantens Hensigt at skille Brondahl ved Livet ikkun er fremtraadt som et fjernere Attentat; derimod vil han, der saavel efter sin egen Forklaring, som efter hvad forskjellige af de afhørte Personer have udsagt om at Knudsen under Overfaldet havde sit Politiskilt frembraget, ikke kan have været uvidende om dennes Stilling som Politibetjent, men som paa den anden Side, ifølge det Oplyste, ikke kan antages at have havt til Hensigt at skille ham ved Livet, være at ansee i Analogi af de citeerte Lovbestemmelser og med tilbørligt Hensyn til bemeldte Forordnings § 12 og 17 cfr. Frd. 11te Marts 1818 § 1, og vil Straffen efter Omstændighederne være at bestemme til Arbeide i Rasphuset for Livstid. Herved maa den Straf, Arrestanten for sit Forhold med det ovennævnte falske Pas samt mod Politibetjent Alrum, vilde være ifalden, ansees absorberet, hvorimod han i Henhold til sidstnævnte Forordnings § 1 for sin Undvigelse fra Straffeanstalten desforuden sammesteds vil have at udstaae behørig Revselse og findes denne, i Overeensstemmelse med Plac. 31te Aug. 1813 § 12 cfr. 1, at kunne fastsættes til 27 Slag Kat. I Erstatning til Kjøbenhavns Politikasse, af hvilken Omkostningerne for Politibetjent Knudsens Cur og Pleie paa Hospitalet ere udredede, vil Arrestanten have at betale bemeldte Omkostningers Beløb med 11 Rbd. 35⅞ ß. S. og T., hvorimod Knudsen forøvrigt har renonceret paa Erstatning.

Hvad endeligen angaaer Arrestanten Brøndahl, da er det vel tilveiebragt Formodning for, at denne Arrestant har havt Kundskab om, at Schmidt var undvegen fra Forbedringshuset, og desuagtet indladt sig med ham samt ladet sig beverte og modtaget Gaver af ham, men det skjønnes dog ikke, at Arrestanten, som har paastaaet, at han først Aftenen forinden Schmidts Paagribelse erholdt Underretning om hans Stilling, hvorefter han begav sig til Politikammeret og afleverede det ovennævnte Pas, som var ham leveret af et Fruentimmer, hos hvem Schmidt havde efterladt det, ved hvilken Leilighed Arrestanten derhos underrettede Politiet om, at Schmidt kunde antræffes hos hiint Fruentimmer, hvor han imidlertid ikke fandtes, kan ansees overbeviist noget Forhold, der skulde kunne medføre Straf, hvorfor han, som har benegtet saavel at have forskaffet Schmidt det falske Pas, som at have været ham behjelpelig med dets Forandring, vil være at frifinde for Actors videre Tiltale.

Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor 15 Rbd. Sølv og til begge Defensorerne 8 Rbd. Sølv til hver ville Arrestanterne have at udrede Enhver for sit Vedkommende, saaledes at Arrestanten Schmidt vil have at tilsvare $\frac{4}{5}$ og Arrestanten Brøndahl $\frac{1}{5}$ af Actors Salair.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Frederik Nielsen Brøndahl bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

Arrestanten, Forbedringshuusfange Niels Christian Schmidt bør kagstryges med 27 Slag i een Dag og derefter hensættes til Arbeide i Rasphuset sin Livstid. Saa bør han og i Erstatning til Kjøbenhavns Politikasse betale 11 Rbd. 35$\frac{1}{2}$ ß. S. og T.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor, Justitsraad og Procurator Weidemann med 15 Rbd. Sølv og til

begge Defensorerne, Lottoadvocat Damkjer og Procurator d'Auchamp, med 8 Rbd. Sølv til hver, udredes af Arrestanterne, Enhver for sit Vedkommende, saaledes at Arrestanten Schmidt tilsvarer $\frac{3}{4}$ og Arrestanten Brøndahl $\frac{1}{4}$ af Actors Salair.

Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{560}{42}$ Procurator Kraft Actor ctr. Arrestanten Niels Jensen.

(Straf af 2 Aars Forbedringshuus-Arbeide, ifølge Frd. 11te April 1840 § 6 sidste Membrum, for bedrageligt Forhold.)

(Paadømt den 7de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Niels Jensen tiltales under nærværende, i 1ste Instants inden Roeskilde Byting den 2den Aug. f. A. paakjendte, Sag for bedragerisk Forhold, bestaaende i, at han i Roeskilde, den 8de Octbr. 1841, har imod en contant Udbetaling af 50 Rbd. og et Beviis paa 350 Rbd. til Contoirist Spickmann solgt en under Sagen tilstedekommen Tallotterisedel til Trækningen den 5te Octbr. næstforhen, ifølge hvis paaskrevne Sættetal der skulde være vundet 509 Rbd. 1 Mk., men om hvilken Tallotteri-Collecteur Peter Casse, hvis Navn findes under Sedlen, og hans Søn, Glarmester Hermann Jacob Casse, edeligen have forklaret, at Udfyldningen af Contoir-Nummeret, Trækningsnummeret samt Trækningsstedet og Dagen ere skrevne i forstnævntes Collection, men at derimod Seddelen med Hensyn til Tallene, Besætningsmaaden og Navnet Casse er falsk.

Efter at Arrestanten tidligere for Retten vedholdende havde benegtet at have været i Besiddelse af eller paa den ommeldte Maade til fornævnte Spickmann afhændet den omhandlede Lot-

terisedlel, har han omsider i Forhør af 4de Jan. d. A. herom afgivet Tilstaaelse og derunder omstændelig forklaret at have modtaget samme af en ham forøvrigt aldeles ubekjendt Person, ved Navn af Ole, hvilken Forklaring han dog atter i Forhør af 20de Febr. næstefter væsentligen har forandret hvad Tiden, Stedet og øvrige Biomstændigheder ved Overdragelsen angaaer.

Vel er der nu ikke imod Arrestantens vedholdende Benegtelse tilveiebragt Beviis for, at han selv har forfalsket Seddelen, men derimod skjønnes Sagens samtlige Omstændigheder ikke at efterlade nogen Tvivl om, at Arrestanten paa den Tid han solgte samme har havt Mistanke om, at der var forbunden Mislighed med den.

Foruden de allerede udhævede usande Benegtelser og mangfoldige Modsigelser, hvori Arrestanten er befunden, hvortil kommer, at han i det seneste over ham den 10de Febr. sidstl. optagne Forhør atter er fremkommet med et nyt, aldeles usyldestgjørende Opgivende af sit egentlige Ærinde i Roeskilde den Dag, han sammesteds afhændede Seddelen, maa det i denne Henseende i Særdeleshed komme i Betragtning, at han, der da forebragte en vitterlig Usandhed om Maaden, hvorpaa han havde erhvervet Seddelen, ved denne Leilighed falskelig udgav sig at være i Tjeneste hos en navngiven Mand paa Frederiksværk og tillagde sig et urigtigt Navn, samt derhos solgte Seddelen omtrent 109 Rbd. under den Værdi, den af Spickmann opgaves at have, under det Paaskud, at det var ham ubeleiligt at reise til Kjøbenhavn for at hæve Pengene, uagtet han umiddelbart efter Salget begav sig tilbage her til Staden, og skjønnes det herimod saameget mindre at kunne komme i Betragtning, at Arrestanten, skjøndt Spickmann optalte den fulde Kjøbesum, 400 Rbd., for ham i Contanter, selv forlangte istedetfor 350 Rbd. contant ikkun at erholde et Beviis, samt at han Dagen efter sendte dennes Fader et Brev, hvori meldtes, at

Sedlen ikke var saa ganske rigtig, og sendtes 5 Rbd. med Løvte om at de øvrige 45 Rbd. ogsaa skulde blive betalte, som Arrestanten, der under Sagen, navnlig ved det fremkomne, en afdød Sagfører her i Staden tilskrevne, Brev med Spiækmanns Beviis, har røbet en ualmindelig Klogt og Overlæg, kan have næret det Haab ved denne Fremgangsmaade at afvende eller dog forhale, at den Besvegne gjorde det Passerede til Gjenstand for offentlig Forfølgen.

Som Følge heraf maa Overretten bifalde, at Arrestanten ved den paaankede Dom er anseet efter Frd. 11te April 1840 § 66 sidste Membrum og da saavel den valgte Straf af 2 Aars Forbedringshuusarbeide findes passende, som Dommens Bestemmelse betræffende Erstatningen og Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Størrelsen af de Sagførerne i første Instants tillagte Salairer, billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste, hvorhos Arrestanten vil have at udrede Salarium til Actor her ved Retten, Procurator Kraft, og hans første Defensor, senere afdøde Secretair og Procurator Stahlfest, saavelsom til den i sidstnævntes Sted senere beskikkede Defensor, Procurator Christensen, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instants har, saavelsom Sagførelsen ved begge Retter, været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at staae.

I Salair til Procurator Kraft, til afgangne Secretair og Procurator Stahlfests Bo samt til Procurator Christensen betaler Arrestanten Niels Jensen 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{115}{43}$ Procurator Hyltmann Actor ctr. Tiltalte Smedesvend Hans Mortensen.

(En Mand, forat have mishandlet sin Kone, anseet med Straf af 6 Gange 5 Dage Fængsel paa Vand og Brød efter Frd. 4de October 1833 §§ 3 og 4 § 23).

(Paadømt den 7de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte Smedesvend Hans Mortensen er under nærværende Sag ved egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrækkeligen overbeviist, om Morgenen den 4de Januar d. A. at have under en mellem ham og hans Hustrue Margrethe Cathrine Christensdatter opstaaet Trætighed bibragt hende i Hovedet tvende Saar, der blødte stærkt og hvoraf det ene var forbundet med Blottelse af Hjerneskallen, hvilke Læsioner, efter Konens Forklaring, bleve hende tilføiede af Tiltalte med en Øxe, hvorimod Sidstnævnte bestemt har negtet at have benyttet et saadant Redskab, idet han forøvrigt paastaaer ikke at kunne tilbagekalde i sin Hukommelse, hvad det var, hvormed han slog hende, men antager, at det snarest har været med et Stykke Brænde.

Til den saaledes forøvede Mishandling vil Tiltalte, som Aftenen iforveien var kommen beskjænket hjem, være bleven foranlediget derved, at hans Kone den paafølgende Morgen først udskjeldte ham, og da han fandt sig beføiet til herfor at tilrettevise hende, kastede ham en fyldt Kammerpotte i Ansigtet samt slog ham med et Kosteskaft og et Spanskrør; hvilket imidlertid er modsagt af Konen, hvis Forklaring gaaer ud paa, at Tiltalte slog hende i Hovedet af Harme over, at hun bebreidede ham hans Drikfældighed, hvorimod hun dog har vedgaaet, at hun, som af Smedesvend Engelmøller bevundet, efterat hun, da Tiltalte havde slaaet hende i Hovedet, var gaaet ud i Gaar-

den og idet hun med Vidnet kom tilbage i Værelset, hvor Alt befandt sig, kastede en Kammerpotte paa denne samt derefter sparkede ham op for Gemægtet og paa Skinnebenene, der kom til at blöde, og endvidere med et Spanskrør tilføiede ham flere Slag, hvoraf nogle endog rammede ham i Hovedet.

Ifølge den af Professor Møller meddeelte Attest er iøvrigt Tiltaltes Hustrue, efter i et Par Uger at have været underkastet Cuur paa Frederiks Hospital, derfra bleven udskreven som helbredet, uden at der er Grund til at befrygte, at de hende bibragte Saar ville have nogen skadelig Indflydelse paa hendes fremtidige Helbredstilstand.

For det Tiltalte efter det Foranførte overbeviste Forhold vil han, der efter vedkjendt Døbeattest er 40 Aar gammel og ikke forhen tiltalt eller straffet, være at ansee efter Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3 og 4 cfr. § 23, hvorhos Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder skjønnes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ligesom han og bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Jydtmann og Klein, hvilket for enhver af dem fastsættes til 5 Rbdl. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Smedesvend Hans Mortensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procuratorerne Jydtmann og Klein med 5 Rbdl. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 22/47 Procurator Kraft Actor ctr. de Tiltalte Grosserer William Eilert Fiedler og Charles Groth.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 55 cfr. § 54, 41 og 1 og Anordningen 18de November 1757 § 5).

(Paadømt den 14de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved de under Forhørerne i nærværende Sag afgivne Forklaringer og øvrige tilveiebragte Oplysninger, er det godtgjort, at der mellem de Tiltalte Grosserer William Eilert Fiedler og Charles Groth, der actioneres for bedrageligt Forhold, i længere Tid har bestaaet en Forbindelse, som successive havde uddannet sig derhen, at Groth, især med Hjælp af Fiedlers Vexler, hvilke han for egen Regning besørgede disconterede, og for hvis fulde Beløb, han af Fiedler debiteredes, for Sidstnævntes Regning besørgede Indkjøb navnligen af Huder og Skindvarer, hvilke han under sit Tilsyn opbevarede i en ved hans Gaard i St. Gjertrudstræde værende Pakleilighed, og for hvilke han, uagtet de i Fiedlers Navn vare assurerede betalte Assurancepræmien, ligesom bemeldte Varer, der i flere mellem de Tiltalte oprettede Documenter benævnedes som Fiedler tilhørende, jevnligen, efterat være Groth crediterede for et vist Beløb, vare Gjenstand for Afhændelse i Fiedlers Navn og Udlevering ifølge hans Reqvisition, skjøndt dog paa den anden Side Tiltalte Groth, der ogsaa paa egen Haand drev en betydelig Handel, efter det mellem ham og Fiedler bestaaende Forhold ligeledes vil have anseet sig berettiget til at disponere over bemeldte Varer. Dette Forholds complicerede Natur maa imidlertid medføre, at de Tiltaltes Forklaringer ikke ubetinget kunne forkastes, naar de hver for sit Vedkommende have erklæret, at de ansaae sig dispositionsberettigede over hine Varer, af hvilken Omstændighed deres Strafskyld i flere Henseender

væsentlig vil være afhængig; thi ligesom de til Ordningen af deres indbyrdes Forhold mellem dem oprettede Documenter i saa Henseende tale for Rigtigheden af Fiedlers Paastand, om at Varerne tilhørte ham, saaledes maa paa den anden Side Groths ovennævnte Paastand i høi Grad ansees bestyrket ved Totaliteten af de fremkomne Oplysninger.

Hvad nu først angaaer Tiltalte Grosserer Fiedler, da har Actor lagt denne tillast, at han, som d. 9de Novbr. 1841 opgav sit Bo til Skiftebehandling som fallit, deels ulovligen skal have disponeret over de i Pakhuset ved hans Bopæl i Qvæsthuusgaden beroende Varer, hvilke vare Centralcassen pantsatte som haandfaaet Pant i Henhold til det d. 25de Febr. 1831 kgl. confirmerede Reglement for bemeldte Kasse, deels paa en Tid, da han maatte forudsee sin forestaaende Fallit, til denne Casse paa samme Maade har pantsat det ovenomtalte Lager i St. Gjertrudstræde.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 35.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 8die Mai 1848.

Sagen 220/47 Procurator Kraft Actor ctr. de Tiltalte Grosserer William Eilert Fiedler og Charles Groth.

(Sluttet.)

Med Hensyn hertil er det oplyst, at Tiltalte Fiedler, som i flere Aar havde staaet i Gjeldsforhold til Centralcassen, da han gik fallit, skyldte denne et Beløb af 19,600 Rbd., for hvilket 3 forskjellige Obligationer, som løb paa Betaling 3 Maaneder a dato, vare udstedte, og af hvilke den største paa 10,500 Rbd. var forfalden den 3die Novbr. Da det imidlertid nu, da denne Obligation skulde fornyes og den fremtidige Sikkerhed ordnes, viste sig, at der i den Grad var disponeret over Centralcassens Pant, at dette, der skulde have en Værdi af 29,600 Rbd., kun beløb sig til circa 12,000 Rbd., suppleerede Fiedler Sikkerheden derved, at han ifølge sin Obligation af 3die Novbr., som han imidlertid først underskrev den 8de f. M. eller Dagen forend han opgav sit Bo, foruden Varelageret i Overshuusgaden, endvidere pantsatte Lageret i St. Gjertrudstræde, der ligeledes blev anslaaet til et Beløb af circa 12,000 Rbd., hvorhos han for Resten deponerede et Beløb i Perler. Til sidstnævnte Varebeholdning havde han, da Groth den 6te Novbr. havde absenteret sig herfra Staden, Dagen efter

paa Forlangende erholdt Nøglerne udleverede, der nu overleveredes Centralcassens Directeur.

Naar imidlertid det særegne Forhold tages i Betragtning, hvori Tiltalte, paa Grund af den Tillid han nød, stod til Centralcassen med Hensyn til det samme før den 3die Novbr. stillede Pant, over hvilket han nemlig under visse Betingelser maatte kunne ansee sig dispositionsberettiget, og der endvidere hensees til hvad Tiltalte har forklaret om at det tidligere havde været hans Hensigt at remplacere de af de pantsatte Varer, hvorover han havde disponeret, ved Hjelp af Lageret i St. Gjertrudstræde, skjønnes det ikke, at Tiltalte for denne hans Disposition over det Pantsatte har paadraget sig Strafansvar, hvilket derimod findes at maatte blive Tilfældet, forsaavidt Tiltalte, Dagen forinden Falliterklæringen fandt Sted, udstedte den ovennævnte Obligation til Centralcassen, da det saavel efter Tiltaltes Forklaringer som samtlige Omstændigheder maa ansees afgjort, at han dengang idetmindste maatte forudsee sin forestaaende Fallit, ligesom han ogsaa maatte indsee, at sidstnævnte Varelager i saa Fald, saafremt Pantsætningen ikke fandt Sted, ogsaa vilde komme hans andre Creditorer tilgode, og at det ikke kunde disculpere ham, at han tidligere, muligen under andre Omstændigheder, havde paatænkt eller endog forbunden sig til en saadan Disposition over bemeldte Varelager. Naar det endvidere er oplyst, at Tiltalte ligeledes Dagen forend Falliten tilbagebetalte en Creditor et Laan paa 1000 Rbd. med 3 franske Dampskibsactier, hvoraf de 2 tilhørte hans Kone, vil han ogsaa forsaavidt være strafskyldig, da den Omstændighed, at ikke han men hun med Hensyn til hine 2 Actier var indtegnet blandt Actiehaverne i vedkommende Entreprise, ikke skjønnes at kunne forandre det ifølge Lovgivningen bestaaende Formuesforhold mellem Ægtefæller, i hvis Følge ogsaa disse Actier maatte indgaae under Boets Masse.

Naar Actor dernæst, som en strafbar Handling, har udhævet, at Tiltalte, som ved Skrivelse af 27de Octbr. 1841 fra Kjøbmand Mertz i Aarhuus havde erholdt tilsendt en Vexel paa 2000 Mk. Hamb. Banco for at discontere samme og tilstille Mertz Beløbet, efterat have solgt Vexlen, istedetfor den 5te Novbr. at oversende Pengene, har ladet dem gaae ind i sin egen Kasse, da skjønnes det ikke, at Tiltalte, hos hvem Mertz havde begjert og erholdt en Blancocredit paa 3 à 4000 Mk. Hamb. Banco, naar hensees til det mellem dem saaledes bestaaende Forhold, forsaavidt vil kunne belægges med Straf, og naar endeligen Actor som en Ankepost mod Tiltalte har udhævet, at han, som for Kjøbmand Waechter i Stettin her havde afhændet et Parti Rug, i denne Anledning har fordret Provision, uagtet han, uden at lade Waechter det vide, havde solgt Rugen til en noget høiere Priis, end den, til hvilken den af bemeldte Kjøbmand var ansat, da findes det ikke, at der af denne Tiltaltes Fremgangsmaade kan resultere Strafansvar, allerede af den Grund, at det af den i Anledning af denne Handel førte Correspondence sees, at Partiet ikke var opgivet Tiltalte til Salg for Waechters Regning, men var ham overladt at sælge for en bestemt Priis, hvilken Waechter ogsaa erholdt.

For det af Tiltalte udviste Forhold, der ifølge det Ovenanførte maa paadrage ham Straf, vil han, som ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee i Henhold til Anordn. 18de Novbr. 1757 § 5 cfr. Frd. 11te April 1840 § 55 cfr. §§ 51, 41 og 1, og vil Straffen efter Omstændighederne være at fastsætte til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Hvad dernæst betræffer Tiltalte Charles Groth, da er det vel saa, at han den 6te Novbr. 1841 forlød Staden og begav sig til en Bekjendt i Nærheden af Helsingør, hvor han blev anholdt og ført her tilbage, men efter samtlige Sagens Omstændigheder maa det ansees godtgjort, at denne hans Undvi-

gelse alene bevirkedes ved en øieblikkelig Forstemthed over hans Sagers slette Stilling, men ingenlunde skete i nogen svigagtig Hensigt, og forsaavidt denne Tiltalte Dagen for sin Undvigelse af Urtekræmmer Borchsenius modtog en Vexel paa 3000 Rbd. til Discontering, for derefter at tilstille Borchsenius Pengene, hvorover han imidlertid selv disponerede, da er med Hensyn til denne Sagens Deel Paatale, i Henhold til Frd. 11te April 1840 § 44, frafalden af Vedkommende. Ligesaalidet vil Tiltalte være Strafansvar undergiven, fordi han ved et under 29de Marts 1841 tinglæst saakaldet Skadesløsbrev til en Creditor pantsatte Alt, hvad han eiede og maatte komme til at eie, derunder indbefattet de i ovennævnte Pakhuus i St. Gjertrudsstræde værende Varer, allerede af den Aarsag, at det, som bemærket, ikke kan ansees afgjort, at Tiltalte var uberettiget til at disponere over bemeldte Varer, ligesom Obligationen ogsaa af Tiltalte uopholdelig efter dens Tinglæsning blev foranstaltet udslettet af Pantebogen, og det samme maa ogsaa statueres med Hensyn til en af ham under 22de Octbr. 1841 effectueret Pantsætning af den ham tilhørende Gaard i St. Gjertrudstræde, da det ikke er oplyst, at Tiltalte allerede dengang maatte kunne forudsee sin forestaaende Fallit, som blev declareret efter hans Anholdelse. Forsaavidt det endelig er imputeret Tiltalte, at han under 28de Octbr. 1841, mod Løvte om contant Betaling, har afkjøbt en Creditor et Parti Lammeskind, han erholdt udleverede den 1ste Novbr., og over hvilket han derefter disponerede, uden at erlægge den accorderede Betaling, samt at han under 4de Novbr. næstefter afkjøbte en anden Mand et Parti Hørfrø, ligeledes mod Løvte om contant Betaling, som heller ikke blev præsteret, uagtet Varerne bleve modtagne, da Tiltalte kort efter undveg, da vil der, hvad sidstnævnte Factum angaaer, ikke kunne være Tale om Straf, eftersom den Vedkommende har frafaldet Paastand i saa Henseende, og hvad det førstnævnte

angaaer, maa det bemærkes, at Tiltaltes hele Stilling efter de oplyste Omstændigheder var af den Beskaffenhed, at han, da Kjøbet afsluttedes, maatte kunne gjøre Regning paa at kunne dække vedkommende Sælger, hvisaarsag det ikke kan statueres, at den omhandlede Handel, hvad der maatte være nødvendigt til at begrunde Strafansvar, var indgaaet i bedragerisk Hensigt.

Som Følge af Ovenstaaende vil Tiltalte Groth være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag.

Actionens Omkostninger ville begge de Tiltalte, Enhver for sit Vedkommende, have at udrede, og derunder hver med det Halve Salairet til Actor, Procurator Kraft, som bestemmes til 15 Rbd. Sølv, ligesom Tiltalte Groth i Salair til sin Defensor, Procurator d'Auchamp, endvidere vil have at erlægge 10 Rbd. Sølv, hvorimod Tiltalte Grosserer Fiedlers Defensor, Lottoadvocat Damkjer, har renonceret paa Salair.

Sagens Behandling, forsaavidt samme efter Reser. 12te Juni 1807 hører under nærværende Rets Paakjendelse, har været lovlig, hvilket ogsaa attesteres med Hensyn til den befalede Sagførelse.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Charles Groth bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte Grosserer William Eilert Fiedler bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

Actionens Omkostninger udrede begge de Tiltalte, Enhver for sit Vedkommende, og derunder, hver med det Halve, i Salair til Actor, Procurator Kraft, 15 Rbd. Sølv, ligesom Tiltalte Groth i Salair til den for ham beskikkede Defensor, Procurator d'Auchamp, endvidere betaler 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Idet vi have meddeelt ovenstaaende Dom, hvilken vi ikke

troede os berettigede til at forbigaae i nærværende Ugeskrivt, skulle vi ikke her dvæle ved de 2de Punkter i Sagen, med Hensyn til hvilke Hr. Fiedler — „hvis høieste Stolthed det i hans 22aarige ikke ringe borgerlige Virksomhed har været, jevnlig at modtage mange Beviser paa Medborgeres Agtelse“ — er funden strafskyldig efter Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 54 og 55. Vi undlade en vidtløftig Omtale af Hr. Fiedlers Forhold, baade med at have suppleret Pantet til Centralkassen og med Dagen før hans Fallit at have betalt en Creditor derved, at Kone og Søn tilbagegav ham til fri Disposition trende dem tidligere givne Dampskibsactier; vi undlade en slig Omtale, ikke blot fordi Sagen er appelleret til Høiesteret og saaledes endnu ikke endelig afgjort, men ogsaa fordi vi have Grund til at holde os overbeviist om, at Hr. Fiedler ikke ved sit Forhold i de tvende ovennævnte Tilfælde er sjunken i sine Medborgeres Omdømme.

Enhver, der, enten af eller udenfor Acterne, navnlig kjender det mangeaarige Venskabs- og Forretningsforhold, der bestod mellem Hr. Fiedler og Centralkassens Directeur, og Sidstnævntes paa Grund heraf til Hr. Fiedler udviste særdeles store Tillid, vil vistnok indsee, at den nu Domfældte, som Mand af Ære, ikke ret vel kunde krænke denne Tillid ved at undlade at supplere Pantet. Selv om Hr. Fiedler derfor ikke har kunnet undgaae at rammes af den strenge Lovens Arm, selv om det Samme vil blive Tilfældet ved Landets øverste Domstol, selv om der derefter ikke vil findes Anledning til ad Benaadningsveien at raade Bod paa den, efter Sagens samtlige Omstændigheder, i dette Tilfælde meget haarde Anvendelse af de ovenfor citeerte Bestemmelser i vor bestaaende Fallitlovgivning,*) selv om alt

*) En Deel af Manglerne i denne Lovgivning er udhævet i det i disse Dage udkomne Bind af det af Hr. Dr. juris og Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Assessor Casse redigerede „Juridiske Tidsskrift“.

dette skeer — tør det vistnok antages, at Hr. Fiedler, der i Intet af hvad der imputeres ham, har tilsigtet egen Fordeel, ikke vil spore nogen Formindskelse af sine Medborgeres og tidligere Handelsvenners Velvillie og gode Omdømme.

Men medens vi saaledes ikke videre skulle udtale os om de nævnte tvende Punkter i Sagen, gives der derimod en af de Poster, under hvilken Hr. Fiedler er frifunden, som vi troe at burde nærmere oplyse, saameget mere som vi have havt Leilighed til at erfare, at det af enkelte i det sande Forhold Uindviede er antaget, at der med Hensyn til dette Punkt kunde paahvile Hr. Fiedler i al Fald Ansvar for Moralens Domstol. Vi mene det, under den maaskee noget vel nidkjære Action udhævede og i Dommen ommeldte, Forhold med Kjøbmand Waechter i Stettin. Foruden af hvad der i Dommen herom findes anført, vil det af nedenstaaende, paa Acterne støttede, Data formeentlig blive aldeles indlysende, at der under denne Deel af Sagen ligesaalidet paahviler Hr. Fiedler noget moralsk som juridisk Ansvar.

At det her omhandlede Forhold er bleven releveret af Actor, maa — som ogsaa af Defensor bemærket — vel nærmest ene tilskrives den Omstændighed, at Actor ikke har kjendt Betydningen af det mercantile Udtryk „eine feste Anstellung zu machen". Betydningen af dette Udtryk er, efter de gængse Begreber i Handelsverdenen, at Sælgeren forpligter sig til, naar et af ham gjort Tilbud antages, at levere tilbudte Varer til en bestemt angiven Priis, saaledes at det ikke vedkommer Tilbyderen for hvilken Betaling Medcontrahenten, der ingenlunde er Tilbyderens Commissionair, men i Forhold til denne at betragte som den egentlige Kjøber, igjen afhænder Varerne. Af tvende under Sagen fremlagte Breve erfares det nu, at Waechter, der paa sin Side ønskede at komme til at kjøbe Raps m. m. for Hr. Fiedler, har gjort denne Sidste en

saadan „fest Anstellung“ af det i Dommen omhandlede Parti Rug, og hedder det navnlig i et Brev fra Waechter til Fiedler af 27de Octbr. 1841 „und will ich Ihnen zu diesem Preise auch umgehende Antwort hiermit — — — — — — — — — fest anstellen.“

Rugen var saaledes ingenlunde opgivet Hr. Fiedler til Salg for Waechters Regning, men var overladt ham selv til en bestemt Priis, saaledes at Hr. Fiedler, fra det Øieblik han havde meldt Waechter, at han (Fiedler) beholdt Rugen til den opgivne Priis, var berettiget baade til at speculere dermod og ved Salg af samme at betinge sig den høist mulige Sum. Waechter, der af Hr. Fiedler erholdt den fulde Betaling af den Priis, for hvilken han havde tilbudt Sidstnævnte den oftommeldte Rug, har saaledes ingensinde, som Kjøbmand, fornuftigviis kunnet staae i den Formening, at Fiedler ikke havde faaet mere for Rugen, end det, hvortil den af Waechter var ansat, og Actors, paa Mangel af tilstrækkelig Kjendskab til mercantil Brug støttede, Formening, at Hr. Fiedler skulde have gjort sig skyldig i „et temmelig lavt Bedrageri“ med Waechter, er saaledes med Føie i Dommen statueret som ugrundet. Slutteligen bemærke vi, at ligesaalidet som Waechter selv har ført mindste Anke over Hr. Fiedler, saaledes er det ved en under Sagen fremlagt Beregning oplyst, at denne Sidste har havt en langt ringere Fordeel af den ovennævnte Handel, end der vilde have tilkommet ham, hvis han blot havde handlet som Waechters Commissionair.

Sagen $\frac{41}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte, Arbeidsmand Peder Bendtsen.

(En for reelle Injurier mod en posthavende Vægter actioneret Person frifunden for Justitiens Tiltale, fordi Fornærmelserne ikke fandtes tilføiede Vægteren under Udøvelsen af de denne Sidste af Øvrigheden overdragne Functioner.)

(Paadømt den 18de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Det Forhold, som under nærværende af Justitien mod Tiltalte, Arbeidsmand Peder Bendtsen, anlagte Sag lægges ham til Last, bestaaer i, at han, da han om Aftenen den 3die Decbr. f. A. ved at forlade Stedet Nr. 117 paa Rosengaarden, hvor han havde været i Besøg, traf sammen i Porten med Vægter Peter Nielsen Gislinge, som med den ham af Stedets Eier betroede Portnøgle nylig havde lukket en Person ind, og just var i Begreb med igjen at tillukke Porten, skal med Haanden have bibragt Vægteren to Slag, af hvilke det ene skal have rammet ham paa hans Kaskjet, saa den faldt af, og det andet truffet ham i Ansigtet, samt at Tiltalte endvidere ved samme Leilighed skal have grebet Vægteren i Brystet.

Men da hvad Vægteren har havt at bestille med at aabne og lukke bemeldte Port ikke kan ansees som nogen Deel af den Tjeneste, Øvrigheden havde overdraget ham, og han saaledes ikke kan siges ved de anførte Fornærmelser at være bleven angreben under Udførelsen af sin offentlige Forretning, ligesom heller ikke Noget er oplyst om, at denne skulde have foranlediget Angrebet, saa findes disse Fornærmelser at burde overlades til privat Forfølgning, og Tiltalte vil altsaa for Justitiens Tiltale i denne Sag blive at frikjende, hvorhos Actionens Omkostninger, og derunder Salair til Actor og Defensor, 5 Rbd. Sølv til hver, ville være at udrede af det Offentlige.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Arbeidsmand Peder Bendtsen, bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Procuratorerne Borup og Justitsraad Weidemann, 5 Rbd. Sølv til hver, udredes af det Offentlige.

Sagen AS. $\frac{10}{43}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestantinden Ellen Marie Madsdatter, Indsidder Bertel Jacobsens Enke.

(En for Barnefødsel i Dølgsmaal sigtet Arrestantinde vel ikke funden skyldig heri, men for uforsvarlig, ved den omhandlede Barnefødsel udviist Ligegyldighed, anseet med en arbitrair Straf af 1 Aars Forbedringshuusarbeide.)

(Paadømt den 21de Marts 1813.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants inden Øster Flakkeberg Herreds Extraret af den ordinaire Underdommer med tiltagne Meddomsmænd den 15de Decbr. f. A. paakjendte, Sag actioneres Arrestantinden Ellen Marie Madsdatter, Indsidder Bertel Jacobsens Enke, for at have gjort sig skyldig i Barnefødsel i Dølgsmaal.

Ved hendes egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt oplyste Omstændigheder, er det beviist, at hun, som flere Gange tidligere har født Børn og kort efter Fastelavn f. A. havde mærket, at hun atter var frugtsommelig, men ikkun havde aabenbaret dette for Barnefaderen, Ungkarl Thomas Jensen, og derimod oftere negtet Saadant for Personer, der adspurgte hende desangaaende, efterat hun Onsdagen den 26de Decbr. sidstleden efter hvad hun har forklaret, paa Grund af en hende paakommen heftig Feber, var gaaet tilsengs i den Indsidderstue, hun med hendes Søsters toaarige Barn ene beboede, den paafølgende

Dags Eftermiddag, uden at have tilkaldt nogen Hjelp, i Sengen har født et Pigebarn, der selv skjød sig ud fra hende. Efterat Fødselen, under hvilken Arrestantinden var sig fuldkommen bevidst, men ikke vil have bemærket noget Tegn til Liv hos Barnet, var foregaaet, tog hun, for yderligere at forvisse sig om, hvorvidt Barnet levede eller ikke, dette, der laae under Dynen frit imellem hendes Laar, op til sig, og, da hun ikke kunde mærke, at det aandede, eller, ved at føle til dets Hjerte, at dette slog, rev hun Navlestrengen over med Haanden, svøbte Barnet i et Klæde, som laa paa Sengen, og lagde det derpaa i Sengen hos sig under Dynen. Dagen efter, da Jordemoderen var hentet til Arrestantinden og havde undersøgt hende, negtede hun, uagtet denne forestillede hende, at hun nylig havde født, gjentagne Gange, at saadant havde været Tilfældet, men tilstod det dog endelig, og fandtes da Barnet, indsvøbt i Klædet, i Sengen hos hende. Ligesom Arrestantinden vedholdende har forsikkret, at hun, efterat have taget Barnet op til sig og undersøgt det, antog, at det var dødt, saaledes har hun paastaaet, aldrig at have tænkt paa at ville føde i Dølgsmaal, men at hun, der ikke ventede sin Nedkomst førend midt i Novbr. Maaned f. A., havde foresat sig henimod den Tid at aabenbare sin Tilstand for en i samme Huus, som hun, boende Kone, hvorimod hun hverken, da hun Onsdagen den 26de Octbr. gik tilsengs, troede, at hun skulde føde, eller den Dag, saalidet som den paafølgende Dags Formiddag, mærkede Fødselsveer, der først paakom hende sidstnævnte Dags Eftermiddag, kort forinden Barnet kom til Verden.

Det af de obducerende Læger afgivne visum repertum, der er tiltraadt af det kongelige Sundheds-Collegium, gaaer iblandt Andet ud paa, at Barnet har været fuldbaaret og skikket til at fortsætte Livet efter Adskillelsen fra Moderen, samt at det har levet efter Fødselen, skjøndt muligen ikke længe, og

at Aarsagen til dets Død sandsynligviis er at tilskrive Mangel paa tilstrækkelig Luft, medens det strax efter Fødselen laa under Dynen.

Da Arrestantindens Forklaring om ikke at have havt til Hensigt at føde i Dølgsmaal efter Sagens samtlige Omstændigheder ikke findes at kunne forkastes, i hvilken Henseende det, forsaavidt hun har vedgaaet, da hun følte Fødselssmerterne, ikke at have gjort Forsøg paa at tilkalde Hjelp, maa bemærkes, at hun har forklaret, at hun antog, at de af Husets øvrige Beboere, der ikke vare fraværende, ikke vilde have kunnet høre hende, om hun end havde raabt, hvilket og efter de fremkomne Oplysninger maa antages at ville have været Tilfældet kan Overretten ikke billige, at Lovens 6—6—8 cfr. 6—6—7 i den indankede Dom er bragt til Anvendelse paa hende, hvorimod hun for den uforsvarlige Ligegyldighed, hun har udviist ved den ommeldte Barnefødsel, idet hun, der dog ikke med Vished kunde vide, at Barnet, ved Anvendelse af passende Midler itide, ikke kunde været reddet, ikke alene aldeles har undladt at søge den Hjelp til dets mulige Frelse, som efter Omstændighederne, og efter hvad der er oplyst, endog kort Tid efter Fødselen kunde have været at erholde, men endog henlagt det paa en saadan Maade, der kunde gjøre Ende paa dets Liv, ifald det paa den Tid havde havt dette.

For dette Forhold vil Arrestantinden, der er henved 40 Aar gammel og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, være at ansee med en arbitrair Straf, der efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar, og vil i Overeensstemmelse hermed den indankede Dom være at forandre. Derimod vil bemeldte Dom være at stadfæste, forsaavidt dens Bestemmelser angaaende Actionens Omkostninger, derunder det Defensor ved Underretten tillagte Salair, betræffer. I Salair til Actor og Defensor

her for Retten vil Arrestantinden have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Ellen Marie Madsdatter, Indsidder Bertel Jacobsens Enke, bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 1 Aar. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande. I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne d'Anchamp og Secretair Schønberg, udreder Arrestantinden 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{1}{4}\frac{1}{3}$ Procurator Kraft Actor ctr. Tiltalte, Procurator Christian Arentzen af Vordingborg.

(En Sagfører, der actioneredes forat have affordret og ved Trudsler søgt at erholde en ham lovet Douceur for Udførelsen af en Sag, hvori han havde været beskikket Defensor, anseet med en arbitrair Mulct af 20 Rbd. Sølv.)

(Paadømt den 21de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Præstø Amts Actionsordre af 2den Juli f. A., grundet paa det kgl. danske Cancellies Skrivelse af 30te Juni næstforhen, tiltales under nærværende Sag Procurator Christian Arentzen af Vordingborg for at have affordret og ved Trudsler søgt at aftvinge Skarpretter Doring, for hvis Hustru han under en imod hende for formeentlig begaaet Tyveri anlagt Sag var beskikket til Defensor, en extraordinair Douceur. Tiltalte har negtet i den omhandlede Anledning at have affordret Doring nogen Douceur og tvertimod foregivet, at Sidstnævnte uopfordret har lovet ham, naar hans Hustru under den

ovennævnte imod hende anlagte Sag undgik corporlig Straf, hvilken Betingelse indtraf, idet bemeldte Sag efter den Forurettedes Begjering, i Henhold til Frd. 11te April 1840 § 30 ved den i 1ste Instants ergangne Dom blev hævet, uden at den blev appelleret til høiere Ret, en Douceur af 20 Rbd., hvoraf han dog vedgaaer allerede at have modtaget de trende. Derimod er det ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt fremkomne Oplysninger tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte, efterat han ved en Skrivelse af 22de Marts f. A., under Paaberaabelse af en Aftale, der i saa Henseende skal have fundet Sted imellem dem, havde tilstillet Døring til Underskrivt et saakaldet Creditbrev, hvorefter Sidstnævnte skulde forpligte sig til, imod et af Tiltalte udstedt Contrabeviis for det Tilfælde, at den imod hans Hustru anlagte Sag ikke fik det forhaabede Udfald, til 1ste Octbr. f. A. at betale den eller dem, der imod Creditbrevet maatte forstrække Tiltalte med et Laan af 18 Rbd., dette Beløb tilbage, hvorpaa Døring imidlertid, der har negtet, at en Aftale som den paaberaabte har fundet Sted, ikke indlod sig, i Skrivelse af 25de næstefter har truet ham med, at naar han ikke uden allermindste Henstand opfyldte det Tiltalte givne Løvte — hvorved denne efter hans under Sagen afgivne Forklaringer maa antages at have sigtet til den ovennævnte Douceur — vilde han læse i Bladet „den Frisindede" et Inserat, hvortil Udkast fremsendtes, og i hvilket Indsenderen, der ikke er navngiven, næst at fortælle, at Døring oftere skal have udladt sig med, medens han var Arrestforvarer i Skjelskjør at have mishandlet en Dreng, der hensad under Bevogtning, forespørger om han nogensinde er tiltalt eller straffet for dette Forhold m. v.; ligesom Tiltalte ogsaa har vedgaaet, nogle Dage forinden, ved hans Nærværelse paa Dørings Bopæl, at have fremført lignende Trudsel.

Skjøndt nu Døring har udsagt, at Tiltalte har affordret

ham den omhandlede Douceur, kan der dog imod Tiltaltes Benegtelse ikke antages at være tilveiebragt Beviis for, at han har gjort sig skyldig i saadant Forhold, og ligeledes maa, uagtet Døring, der har vedgaaet under den oftnævnte Betingelse, dog først efter Tiltaltes paatrængende Begjering, at have lovet denne en Douceur, har benegtet, at samme var fixeret til en bestemt Sum, og paastaaet allerede forinden Modtagelsen af Tiltaltes Skrivelse af 25de Marts f. A. at have erlagt, hvad han havde isinde at give, idet han, foruden de ovennævnte 2 Rbd., har betalt 5 Rbd., som Tiltalte vel indrømmer at have modtaget, men vil have betragtet som Vederlag for af ham for Døring udførte private Forretninger, under nærværende af det Offentlige til Strafs Lidelse anlagte Sag Tiltaltes Forklaring om at Døring har lovet ham hiin Douceur med 20 Rbd., og at af samme ikkun er betalt 2 Rbd., tages til Følge, i hvilken Henseende det ogsaa maa bemærkes, at Avlsfuldmægtig Schultz, der har været afhørt som Vidne under en af Tiltalte imod Døring anlagt Sag betræffende Opfyldelsen af det Løvte, denne skal have givet Tiltalte, edeligen har bevundet, at Døring for ham har vedgaaet at have lovet Tiltalte ovennævnte Douceur med 20 Rbd. og herpaa at have betalt tvende.

Om nu endog det Forhold af en Sagfører, at han som Defensor for en under en Justitssag actioneret Person af denne eller Nogen paa dennes Vegne modtager en extraordinair Belønning eller Løvte om en saadan, ikke i og for sig maatte qualificere sig til Straf, er dog den Fremgangsmaade, hvoraf han har betjent sig for at fremtvinge Løvtets Opfyldelse, af saadan Beskaffenhed, at han herfor ikke vil kunne undgaae Ansvar, idet nemlig Trudsel om Bekjendtgjørelse i offentlige Blade af et vanærende Forhold, hvori Nogen skal have gjort sig skyldig, for hvilket Forholds objective Sandhed end ikke haves noget Beviis i alt Fald maa, efter Grundsætningerne i Lovens 1—1—3,

ansees strafbart, og da den af Underdommeren for ovennævnte Forhold bestemte Straf af 20 Rbd. Sølv til Stedets Fattigvæsen findes passende, og Tiltalte ligeledes rettelig ved Underretsdommen er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor ved Underretten, hvis Størrelse billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procurator Kraft og Lottoadvocat Damkjer, vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procurator Kraft og Lottoadvocat Damkjer, betaler Tiltalte, Procurator Christian Arentzen af Vordingborg 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Regien eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 36.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 10de Mai 1843.

Sagen $\frac{608}{42}$ Justitsraad Weidemann Actor ctr. de Tiltalte, Reebslagermesterne Johan Julius Timm, Ole Olsen, Andreas Ferdinand Petersen, Christian Peter Jensen, Hans Rasmussen Thrane og Emil Svendsen samt Skibsinventariehandlerne Johan Peter Engholm og Andreas Henrichsen Tondering.

(Spørgsmaal om Anvendelse af Bestemmelserne i § 5 i Reebslagerlaugets Artikler af 4de Novbr. 1682.)

(Paadømt den 25de Martii 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag actioneres de Tiltalte, Reebslagermesterne Johan Julius Timm, Ole Olsen, Andreas Ferdinand Petersen, Christian Peter Jensen, Hans Rasmussen Thrane og Emil Svendsen samt Skibsinventariehandlerne Johan Peter Engholm og Andreas Henrichsen Tondering, for formeentligen at have gjort sig skyldige i Overtrædelse af § 5 i Reebslagernes Laugsartikler af 4de Novbr. 1682, hvorefter ingen i Lauget maa spinde noget Gods, enten for sig selv eller Andre, af andet end af dygtig usfordrukken Hamp, under Straf af hans Laugsrettighed og 20 Rdd. til Børnehuset, og, hvis nogen befindes at slaae Kabbeltoug eller andet Skibsredskab enten af

Hampeblaar, forraadnet Hamp eller anden end Hamp, han miste sin Ære og Boeslod.

Foreløbigen bemærkes det, at ved en hos Tiltalte Skibsinventariehandler Engholm foretagen Skjønsforretning blev endeel Tougværk, hvilket han har vedgaaet at have havt til Udsalg til Skibsbrug, og hvilket han, efter hans Forklaring, deels har kjøbt for en Deel hos Tiltalte Reebslagermester Olsen, deels ladet forfærdige for egen Regning saavel hos sidstnævnte Tiltalte som hos de Tiltalte Reebslagermesterne Timm og A. F. Petersen, befundet uforsvarligt til Skibsbrug, og under samme Forretning bleve nogle Stykker Tougværk, der af Tiltalte Engholm vare foranstaltede kjøbte hos de Tiltalte Skibsinventariehandler Tøndering og Reebslagermesterne Jensen, Thrane og Svendsen samt hos Vertshuusholder A. P. Petersen, der har Udsalg af Tougværk, som forfærdiges af Tiltalte Reebslagermester Olsen, og vare forelagte Skjønsmændene til Sammenligning med det, der befandtes i Engholms Udsalg, ligeledes erklærede uforsvarlige til Skibsbrug.

Hvad nu først Tiltalte Skibsinventariehandler Engholm angaaer, da vil der, eftersom han, imod hans Benægtelse, ikke kan antages at have været vidende om det af ham færdigt kjøbte Tougværks og end mindre om det til samme brugte Materiales slette Beskaffenhed, under hvilken Forudsætning han dog alene skjønnes forsaavidt at ville have kunnet drages til Ansvar, samt da det Tougværk, han har ladet forarbeide af de Tiltalte Olsen og Petersen, efter de afgivne Forklaringer, maa antages at have været bestemt til Skamfilingsgods; ikkun kunne blive Spørgsmaal om Ansvar for denne med Hensyn til det Tougværk, han har ladet forfærdige af Tiltalte Timm, og hvilket, efter hvad der er vedgaaet, har været bestemt til egentligt Skibsbrug. Vel er det nu oplyst, at den Hamp, hvoraf dette Tougværk er forarbeidet, er kjøbt ved en paa Gammelholm af-

holdt Auction over et Parti Hamp, der solgtes som mere eller mindre fugtigt; men, foruden at det ikke har ladet sig oplyse, om denne Fugtighed reiste sig fra ferst eller salt Vand, og Tiltalte, der vil have staaet i den Formening, at Hampen, der havde henligget i Pakhuus paa Holmen, var bleven fugtig af Vand, der var kommen ned igjennem Taget, har erklæret, at han, navnlig med Hensyn til de høie Priser, hvortil den ved Auctionen blev udbragt, antog, at der af den, efter tilbørlig Tilberedning fra Reebslagerens Side inden Forarbeidningen, kunde leveres et forsvarligt Product, maa det bemærkes, at saavel Inspectionsofficieren ved Holmens Reberbane, hvis Erklæring er indhentet under Sagen, som Skjønsmændene ikke have kunnet benegte Muligheden af, at der af bemeldte Hamp, naar den var blevet behandlet med Omhu inden Forarbeidningen, kunde være leveret et nogenlunde forsvarligt Product, samt at tvende Hørkræmmere, der under Sagen have været afhørte, have erklæret, at der til de Priser, hvortil bemeldte Hamp af Engholm var kjøbt, solgtes paa samme Tid Hamp, hvoraf de have antaget, at Tougværk, forsvarligt til Skibsbrug, vilde kunnet forarbeides. Herefter, samt da det ikke findes at kunne tilregnes Engholm til Strafferansvar, hvis det Tougværk, han havde havt til Udsalg, ikke var af det fortrinligste Slags, saaledetsom at der ikke maatte være viist behørig Omhu for Hampens Tilberedning, hvilket nærmest maa antages at være Reebslagerens Sag, skjønnes der ikke at være aldeles tilstrækkelig Grund til at drage denne Tiltalte til Ansvar, hvorimod han vil være at frifinde for Actors Tiltale.

Derimod vil Tiltalte Reebslagermester Timm ikke kunne undgaae Ansvar med Hensyn til det nysommeldte, af ham forfærdigede, Tougværk, da det, om det end maa antages, at der af den Hamp, der til samme er anvendt, kunde være leveret et nogenlunde forsvarligt Product, ved Skjønsforretningen i alt

Fald maa ansees godtgjort, at den hertil fornødne Tilberedning fra denne Tiltaltes Side ikke har fundet Sted, saa at Materialet i den Stand, hvori det er forarbeidet, har været af slet Beskaffenhed. Imidlertid skjønnes det ikke at der om Beskaffenheden af ommeldte Hamp under Sagen ere fremkomne saadanne Oplysninger, at der vil kunne blive Spørgsmaal om det ovenciterede Lovbuds directe Anvendelse, hvorimod denne Tiltalte, efter sammes Analogi, vil være at ansee med en arbitrair Straf, der skjønnes at kunne bestemmes til en Mulct af 20 Rbd. Sølv, som vil tilfalde Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. Betræffende dernæst de Tiltalte Reebslagermesterne Olsen og A. F. Petersen, da maa, som ovenbemærket, det af disse Tiltalte for Engholm forfærdigede Tougværk antages ikkun at have været bestemt til Skamfilingsgods, og da det derhos, imod Olsens Benegtelse, ikke kan ansees beviist, at noget af det hos Engholm anholdte Tougværk er kjøbt hos ham, ligesom endelig de hos Vertshuusholder A. P. Petersen kjøbte og af Tiltalte Olsen forfærdigede Stykker Tougværk, efter de afgivne Forklaringer, ikkun kan antages overladte A. P. Petersen til Salg til Brug ved Bondehaandtering, til hvilket Brug det imidlertid af Skjønsmændene er erklæret forsvarligt, ville begge disse Tiltalte være at frifinde.

Det samme Resultat vil være at statuere med Hensyn til de øvrige Tiltalte, hvad Skibsinventariehandler Tøndering angaaer, fordi de hos ham kjøbte og under Skjønsforretningen uforsvarlige til Skibsbrug befundne Stykker Tougværk, efter hans Forklaring, der i Mangel af Beviis imod ham maa lægges til Grund for Bedømmelsen af hans Forhold, er forarbeidet af Hamp, som Tiltalte Reebslagermester Jensen, der skal have spundet dem, selv skal have tillagt, uden at der forøvrigt er fremkommet noget Datum for, at Tøndering skulde have været vidende om dette Tougværks slette Beskaffenhed, og hvad de

Tiltalte Reebslagermestrene Jensen, Thrane og Svendsen angaaer, fordi det ikke har ladet sig aldeles tilstrækkeligt oplyse, at de enkelte under Skjønsforretningen prøvede, og som kjøbte hos disse Tiltalte angivne, Stykker Toug virkelig have været forfærdigede af dem eller i alt Fald forfærdigede til Skibsbrug; ligesom det ei heller, imod Tiltalte Jensens Benegtelse, kan ansees godtgjort, at han har forfærdiget det hos Tiltalte Tøndering kjøbte og af Skjønsmændene for uforsvarligt erklærede Tougværk. Af Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor, der bestemmes til 15 Rbd. Sølv, ville de Tiltalte Engholm, Tøndering og Olsen in solidum have at udrede den ene Halvdeel, hvorimod den anden Halvdeel vil være at udrede af de Tiltalte Jensen, Thrane og Svendsen samt Tøndering, hver med ¼. De beskikkede Defensorer, Procuratorerne Kraft, d'Auchamp og Nyholm, tillægges i Salair hver 8 Rbd. Sølv, der til Kraft vil være at udrede af Tiltalte Engholm alene, til d'Auchamp af de Tiltalte Timm, Jensen, Thrane og Svendsen, hver med ¼, og til Nyholm af Tiltalte Tøndering alene.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Reebslagermester Johan Julius Timm bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 20 Rbd. Sølv.

De Tiltalte Reebslagermesterne Ole Olsen, Andreas Ferdinand Petersen, Christian Peter Jensen, Hans Rasmussen Thrane og Emil Svendsen samt Skibsinventariehandlerne Johan Peter Engholm og Andreas Henrichsen Tøndering bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Af Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor, Justitsraad Weidemann, 10 Rbd. Sølv, udrede de Tiltalte Engholm, Timm og Olsen in solidum den ene Halvdeel og de Tiltalte Jensen, Thrane og Svendsen samt Tøndering, hver med ¼, den anden Halvdeel. I Salairer til de beskikkede De-

fensorer, Procuratorerne Kraft, d'Auchamp og Nyholm, udreder, til den første, Tiltalte Engholm 8 Rbd., til d'Auchamp de Tiltalte Timm, Jensen, Thrane og Svendsen, hver med ¼, et ligestort Beløb og til Nyholm Tiltalte Tandering ligeledes 8 Rbd., alt Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes, Alt under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{171}{43}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte, Gartnersvend Peter Poulsen.

(Anvendelse af 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 og Lovgivningens Analogi.)

(Paadømt den 23de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Det maa under nærværende Sag ved de af Vægterne Johan Jacob Møller og Anders Stephensen afgivne og beedigede Forklaringer, og tildeels tillige ved Vægterne Jacob Christian Seiersens og Jacob Thomsen Mølgaards ligeledes beedigede Udsagn ansees tilstrækkeligen beviist, at Tiltalte, Gartnersvend Peter Poulsen, da han Natten mellem den 2den og 3die Jan. sidstl. passerede Gammelmynt, og en forbigaaende Mandsperson formeentligen paa en uanstændig Maade begegnede et Fruentimmer, som Tiltalte ledsagede, i hvilken Anledning han vilde forfølge bemeldte Mandsperson, har, da Vægteren Johan Jacob Møller søgte at afholde ham herfra, grebet Møller i Brystet og brugt Skjeldsord imod denne, samt at han endvidere, idet han kom til sin Gadedør, har, efterat foruden Anders Stephensen ogsaa Vægterne Seiersen og Mølgaard vare komne tilstede, gjentagne Gange udskjeldt samtlige disse Vægtere for Æsler, Skurke og Slyngler.

For det saaledes afviste Forhold vil Tiltalte, der efter vedkjendt Daabsattest er 25 Aar gammel og ikke findes forhen tiltalt eller straffet, være at ansee deels efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 og deels efter Lovgivningens Analogi, hvorhos Straffen efter Omstændighederne skjønnes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ligesom han og bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne d'Auchamp og Borup, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Gartnersvend Peter Poulsen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procuratorerne d'Auchamp og Borup med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{859}{42}$ Huusmand Henrik Pedersens Enke, Kirsten Jensdatter af Grønholdt, ctr. Huusmand Peder Andersen sammesteds.

(En Huusmand, der ved Underretten var frisunden for at præstere en ham af en Huusmandsenke affordret Aftægt, af Overretten tilpligtet at udrede den paastaaede Præstation.)

(Paadømt den 27de Marts 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants af Citantinden, Huusmand Henrik Pedersens Enke, Kirsten Jensdatter af Grønholdt, ved Svenstrup Birketing anlagte og sammesteds den 7de Juni f. A. paadømte, Sag har hun paastaaet Indstevnte Huusmand Peder Andersen, ligeledes af Grønholdt, som nuværende Fæster af det Huus, hun forhen har havt i Fæste, og som hun i sin

Tid ved frivillig Overeenskomst har afstaaet, skjøndt pligtig at yde hende Aftægt for 3de Aar indtil Mikkelsdag 1841 med 3 Td. Rug, 3 Td. Byg og 4½ Læs Ildebrændsel, halv Torv og halv Brænde, og endvidere at betale hende Søgsmaalets Omkostninger skadesløst. Men da denne Paastand i det Hele blev forkastet ved den ergangne Underretsdom, der frifandt Indstevnte og ophævede Processens Omkostninger, har nu Citantinden, efter erhvervet fri Proces, paaanket bemeldte Dom her for Retten, idet hun har paastaaet samme saaledes forandret, at Indstevnte dømmes til at betale hende den ovennævnte Aftægt for 3 Aar samt Sagens Omkostninger ved Underretten med noget Tilstrækkeligt, eller i alt Fald at tilsvare hende Aftægten for 2 Aar med 2 Td. Rug, 2 Td. Byg og 3 Læs Brændsel, hvorhos hun i ethvert Fald har paastaaet ham tilpligtet at udrede Processens Omkostninger i 2den Instants efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, og derunder Salarium til hendes befalede Sagfører, Procurator Christensen.

Da Indstevnte, skjøndt lovligen varslet, ikke ved Overretten har givet Møde, bliver Sagen, i Medhold af Lovens 1—4—30 cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, at paakjende efter den fremlagte Underretsact, hvorved dog tillige vil være at tage Hensyn til de nye Documenter, som Citantinden, i Kraft af den hende dertil meddeelte og i Overretsstevningen paaberaabte Bevilling, her for Retten har produceret.

At nu Indstevnte maa ansees pligtig at svare Aftægt til Citantinden, skjønnes tilstrækkeligen hjemlet ved det til ham under 31te Decbr. 1839 udstedte Fæstebrev, i hvis 11te Post, overeensstemmende med hvad der ligeledes var fastsat i 12te Post af den mellem ham og Herskabet under 2den Mai s. A. foreløbigen afsluttede Contract angaaende Fæstet paa det omhandlede Huus, udtrykkeligen bestemmes, at han i alle Maader havde at opfylde „det Peder Olsens Enke givne Løvte om

Huusly, Undenfag m. v.", hvorved, efter hvad under Sagen er in confesso, maa antages at være sigtet til Citantinden, der tidligere havde været gift med bemeldte Peder Olsen, men i Aaret 1833 efter dennes Død indtraadte i Ægteskab med den senere ligeledes afdøde Henrik Pedersen, uden at der findes Anledning til at statuere, at hun, saaledes som Indstevnte har formeent, skulde ved at indgaae det sidstnævnte Ægteskab have fortabt sin Ret til, i alt Fald efter Henrik Pedersens Død, at fordre den oprindeligen allerede i Aaret 1830 ved Husets Afstaaelse til Mathias Christensen betingede Aftægt, hvilket Argument og saameget mindre skjønnes at kunne gjøres gjeldende til Indstevntes Fordeel, som denne først har erholdt Huset i Fæste og derved specielt paataget sig den ovenberørte Aftægts-Forpligtelse flere Aar efterat Citantinden var bleven gift med fornævnte Henrik Pedersen.

Imidlertid indeholder hverken Indstevntes Fæstebrev eller den tidligere med ham indgaaede Fæstecontract nogen Bestemmelse om Aftægtens Størrelse eller Forfaldstid; hvorimod Citantinden til Oplysning herom har for Overretten fremlagt Gjenpart af den mellem hende og Mathias Christensen under 8de Marts 1830 sluttede Afstaaelses-Contract, hvis Original hun har erklæret ei at kunne fremskaffe, da den skal være gaaet tabt, hvorfor hiin Gjenpart, efter hvad Citantinden endvidere har anbragt, og som ligeledes bestyrkes ved de, samme af Godsforvalteren meddeelte, senere Paategninger, skal ved de paafølgende Fæsteforandringer være bleven brugt i Originalens Sted. Bemeldte Afstaaelses-Contract, hvilken blandt Andet indeholder den Bestemmelse, at der aarligen skulde uden Betaling leveres Citantinden 1 Td. Rug, 1 Td. Byg og 4 Læs Ildebrændsel, halv Brænde og halv Tørv, samt at saavel Kornvarene som Brændselet skulde præsteres ved hvert Aars Mikkelsdag, er nu vel, som bemærket, ikke af Citantinden afsluttet

med Indstevnte, men derimod med en foregaaende Fæster af Huset; men, ligesom Indstevntes Fæstebrev i Forbindelse med hans foreløbige Fæstecontract kjendeligen henviser til en om Citantindens Undentag m. v. tidligere indgaaet Overeenskomst, som Indstevnte ved Fæstets Overtagelse forpligtede sig til at opfylde, saaledes er under Sagen Intet oplyst, der kunde give at formode, at herved sigtedes til nogen anden Accord end den, der indeholdes i den foranførte med Mathias Christensen indgaaede Afstaaelses-Contract, hvilket end ikke fra Indstevntes Side er asfereret at skulle være Tilfældet; og hiin Contract findes derhos saameget mere at maatte lægges til Grund ved at bestemme Omfanget og Beskaffenheden af Indstevntes Aftægtspligt, som den her for Retten fremlagte Gjenpart af samme er af Godsforvalter Schrøder forsynet med Paategning om, at Indstevnte ved Fæste-Aftale af 2den Mai 1839, saavelsom ved sit Fæstebrevs 11te Post, har paataget sig at opfylde denne Contract.

I Overeensstemmelse hermed vil saaledes Aftægten i Korn være at ansætte til 1 Td. Rug og 1 Td. Byg aarlig, hvorimod der for hvert Aar kun bliver at tilkjende Citantinden 1½ Læs Brændsel, da hun under Sagens Drivt dertil har indskrænket sin Paastand, efterat hun oprindeligen havde paastaaet sig tillagt det fulde Qvantum Brændsel, hvorpaa Afstaaelses-Contracten lyder.

Hvad dernæst det Spørgsmaal angaaer, for hvor lang Tid den ommeldte Aftægt ved Dommen i nærværende Sag maatte være at tilkjende Citantinden, da har vel Indstevnte erindret, at han ved Sagens Paaklage den 1ste Febr. f. A. endnu ikke havde beſiddet det ham først under 31te Decbr. 1839 tilfæstede Huus i det hele Tidsrum af 3 Aar, for hvilket Citantinden principaliter har fordret Aftægten; men herved bliver at bemærke, at det ved den af Citantinden ligeledes i 2den Instants

producerede, i alt Hald ni[illegible]odfagte, Attest fra Godsforvalter Schrøder, maa ansees godtgjort, at Indstevnte strax efter Fæstecontractens Afslutning, den 2den Mai 1839, tog Huset i Besiddelse, hvilket og forsaavidt stemmer med Indholdet af selve Fæstebrevet, som dette forudsætter, at Indstevnte allerede før sammes Udstedelse havde tiltraadt Brugen og Besiddelsen af det omhandlede Huus. Da derhos Aftægten efter det Foranførte maa antages at skulle udredes ved hvert Aars Mikkelsdag, som, efter Indstevntes Tiltrædelse af Fæstehuset, første Gang indtraf den 29de Septbr. 1839, og endvidere 2de andre Forfaldstider vare forløbne, forinden Klagen til Forligelses-Commissionen blev indgiven, vil følgeligen Indstevnte, som forøvrigt ingen Indsigelse har fremsat med Hensyn til det Tidsrum, for hvilket Aftægten er paastaaet, blive pligtig at tilsvare Citantinden samme for 3 Aar med i Alt 3 Td. Rug, 3 Td. Byg og 4½ Læs Brændsel, halv Tørv og halv Brænde, hvilken Aftægt vil være at udrede enten in natura eller efter gangbar Priis.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne for begge Instantser at burde ophæves, dog at Indstevnte, i Medhold af Frd. 3die Juni 1796 § 42, vil have at betale det Citantindens for Overretten befalede Sagfører, Procurator Christensen, tilkommende Salarium, der fastsættes til 12 Rbd. Sølv.

Kongens Kasses Ret bliver at reservere med Hensyn til, at det ei kan sees, hvorvidt Originalerne til de den 5te Decbr. f. A. og 16de Jan. sidstl. i Gjenpart fremlagte Contracter, nemlig Afstaaelses-Contracten af 8de Marts 1830 og Indstevntes Fæstecontract af 2den Mai 1839, maatte være skrevne paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen her ved Retten begaaet.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Huusmand Peder Andersen af Grønholdt, bør til Citantinden, Huusmand Henrik Pedersens Enke, Kirsten Jensdatter, sammesteds, udrede 3 Td. Rug, 3 Td. Byg og 4½ Læs Brændsel, halv Tørv og halv Brænde, Alt enten in natura eller efter gangbar Priis.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, dog at Indstevnte i Salarium til Procurator Christensen betaler 12 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ei kan sees, hvorvidt Originalerne til de den 5te Decbr. f. A. og 16de Jan. sidstl. i Gjenpart fremlagte Contracter, nemlig Afstaaelses-Contracten af 8de Marts 1830 og Indstevntes Fæstecontract af 2den Mai 1839, maatte være skrevne paa behørigt stemplet Papir.

Under 5te Mai d. A. har Kjøbenhavns Søret paakjendt en mellem Handelshuset P. de Coninck paa den ene, og den finske Skibscapitain A. Granholm paa den anden Side, verserende Sag, hvorunder der omhandledes et i practisk Henseende meget vigtigt og, saavidt vi vide, ikke tidligere afgjort Spørgsmaal. Vi troe derfor, at Dommen vil læses med Interesse, hvorfor vi nedenfor meddele den. Sagens summariske Indhold er:

(En i et herliggende Skib med Tilbehør, i Henhold til Bestemmelserne i Plac. 30te Novbr. 1821, effectueret Arrestforretning stadfæstet, uden at den Omstændighed, at Ladningen eiedes af en Anden end Rhederen, fandtes at kunne betage denne Sidstes herværende Creditor Ret til at benytte sig af nysnævnte Placats Bestemmelser.)

Dommen er saalydende:

Efterat Handelshuset Peter de Coninck havde ladet effec-

tnere Arrest i det af Skibscapitain Andreas Granholm førte Skib, „Patience“ kaldet, for en Fordring, stor 1150 Rbd., som det skal have tilgode hos bemeldte Skibs Eier, Raadmand Math. Lithen i Nykarleby, har bemeldte Handelshuus nu (ifølge Plac. 30te Novbr. 1821) ved Hovedstevning af 27de f. M. indvarslet fornævnte Skibscapitain Andr. Granholm og paastaaet Arrestforretningen stadfæstet samt sig kjendt berettiget, for den ovennævnte Sum med Renter 6 pCt., samt Forretningens og Processens Omkostninger, at gjøre sig betalt i berørte Skib med alt dets staaende og løbende Redskab og Inventarium samt øvrige Tilbehør.

Derimod har meernævnte Skibscapitain Andr. Granholm, efter Contrastevning af 30te f. M., paastaaet Arresten ophævet og sig frifunden for Hovedcitantens Tiltale samt denne dømt at betale Reparation for Arresten og 100 Rbd. daglig for Skibets Ophold, tilligemed Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for den Skade Ladningseierne lide derved, at Skibet ikke i rette Tid kommer til Bestemmelsesstedet.

Dette Contrasøgsmaal har Hovedcitanten principaliter paastaaet afviist, fordi Sagen ikke vedkommer Contracitanten selv, hvilken Paastand dog ikke kan gives Medhold, da Skipperen baade skal paasee Rhederens og Ladningseierens Tarv, hvorhos bemærkes, at han, som foranført, ogsaa in casu er stevnet paa Rhederens Vegne.

Hvad nu angaaer Contracitantens under Sagen anførte Indsigelser, da gaaer den første af dem ud paa, at Arresten formeentlig er stridende mod Tractaten med Rusland af 1782 § 13 (see tillige Tractat af 14de Octbr. 1831 § 1), men da den citerede § udtrykkelig tilføier, at Arrest kan skee for personlig Gjeld, som er gjort i Landet selv af Skibs- eller Ladningseierne, saa taler denne Bestemmelse tvertimod for Arrestens Gyldighed, siden den Gjeld, som skyldes til Hovedcitanten, er

Gjeld, der er gjort her i Landet, hvor denne har sit Ophold. Vel har Contracitanten formeent, at de Ord „personlig Gjeld" skulde tilkjendegive Gjeld, som af Skibs- eller Ladningseierne under et personligt Ophold her maatte være gjort, men denne Forklaring findes ikke understøttet af nogen tilstrækkelig Grund og kan derfor ei gives Bifald.

Fremdeles har Contracitanten troet sig beføiet, ifølge Ladningseierens Interesse, at gjøre Indsigelse, og det kan heller ikke negtes, at dette er en betydelig Tvivlsgrund, da det er vist, at Ladningseieren lider under Arresten, hvortil kommer, at Loven selv forkynder det Princip (cfr. 5—8—13), at Leie gaaer for Eie. Om der ved Affattelsen af Plac. 30te Novbr. 1821 er tænkt paa Skibe, hvis Ophold kun er transitorisk og hvori Fleres Interesse ofte er forenet, kan vel være tvivlsomt, men eftersom Indholdet er almindeligt, gaaer det dog neppe an at negte den Anvendelse ogsaa paa disse, saameget mere, da Placaten som authentisk Fortolkning ikke har Form af at foreskrive noget Nyt, hvorimod den forudsætter Rettigheden, som allerede tilværende. Men har Placaten Anvendelse paa Skibe under Reisen, vil man nok ikke derfra, uden positiv Hjemmel, kunne undtage det Tilfælde, at en Anden end Rhederen eier Ladningen, hvorimod denne Anden, hvis han troer sig det fordeelagtigst, vel maa kunne fordre, at Skibet sælges under den Betingelse, at Reisen skal fortsættes. Hvor Fælledskab existerer (in casu at Een har Proprieteten og en Anden Brugsretten) kan ofte Retsforfølgning mod den Ene medføre Tab for den Anden, noget, der er en Følge af Fælledskabs Natur og ikke kan forebygges. Det Samme vil saaledes indtræffe, naar Flere ere Medrhedere i et Skib, og antog man, at Undtagelse skulde finde Sted, enten i dette Tilfælde eller med Hensyn til Ladningseieren, kunde ingen Grændse sættes, hvor ubetydelig den Deel end var, som Nogen eiede af Skib

eller Ladning. Det er desuden klart, at et Skib i andre Tilfælde kan arresteres, uden Hensyn til, om Ladningen lider Ophold eller ikke, saasom, naar Skipperen vil forlade en Havn uden at have været i Stand til at rette for sig eller betale den Gjeld, han sammesteds maatte have gjort, og hvor saaledes Ladningens Interesse ikke almindeligviis tages i Betragtning, synes det heller ikke, at Præsumtionen kan være for, at saadant er tilsigtet ved Plac. 30te Novbr. 1821, naar same ingen Spor dertil indeholder. Efter det her Anførte, troer Retten sig ikke beføiet at statuere, at det, at Ladningen eies af en Anden end Rhederen, kan betage dennes Creditorer Ret at holde sig til Plac. 30te Novbr. 1821. Om og hvorvidt Ladningseieren for det Tab, der lides, maatte have Krav paa Erstatning hos Rhederen, er denne Sag uvedkommende.

Efterat have forudskikket dette, bliver det at undersøge, hvorvidt Hovedcitantens Fordring kan ansees oplyst, i hvilken Henseende det bemærkes, at Contracitanten under Arrestforretningen har vedgaaet Debetsposterne i den fremlagte Contocourant, med Undtagelse af 59 Banco Mk. 6 ß., hvilken Sum desaarsag vil udgaae. Iøvrigt har han med Hensyn til Renter og Provisioner forbeholdt alt Fornødent, men da der i saa Henseende ikke findes noget Extraordinairt, kan ingen Afkortning deri skee. Da nu Contracitanten tillige under Arrestforretningen har erkjendt Ægtheden af de fremlagte Breve fra Rhederen, af hvilke det af 31te Juli 1842 (disse Breve, der ere affattede i det svenske Sprog, ere dog ikke fremlagte i Oversættelse) indeholder den Saldo, hvormed Contocouranten begynder, saa skjønnes det ikke rettere, end at der in casu er saadant Beviis tilstede, som efter Omstændighederne kan fordres, og saafremt der i de faa Creditposter, som findes, skulde være noget Urigtigt, hvilket ikke uden stort Ophold kunde være oplyst, maa Rhederen derfor holde sig til Hovedcitanten.

Hvad endelig angaaer, at Contracitanten ikke vil erkjende at Fordringen var forfalden til Betaling dengang Arresten foretoges, da skjønnes det ikke at kunne gives Bifald; thi naar Flere staae i Mellemregning til hverandre, maa Creditor til enhver Tid ved Vexel eller paa anden Maade, hvor Credit ikke udtrykkelig er betinget, kunne inddrage sit Tilgodehavende (cfr. Frd. 18de Mai 1825 § 21), og Kravet er følgelig altid exigibelt. Det bemærkes iøvrigt, at Hovedcitanten paastaaer, at Contracitantens Rheder er gaaet fallit, saa at Fordringen i alt Fald af den Grund var forfalden, men herfor er dog ikke tilveiebragt noget Beviis, hvorimod dette Foregivendes Rigtighed ikke under Arrestforretningen er sat i Tvivl. Denne sidste Omstændighed maa altsaa tale til Fordeel for Hovedcitanten, naar man med Contracitanten antager, at Betaling først skyldtes efter Anfordring, og at en saadan derfor burde være foregaaet Arresten, naar hans Rheder ikke var fallit.

I Overeensstemmelse med alt Foranførte vil Hovedcitanten være at give Dom efter hans Paastand, dog saaledes, at 59 Banco Mk. 6 ß. afgaaer i Fordringen. Heraf følger da igjen, at Contracitantens Søgsmaal bortfalder.

Det befalede stemplede Papir er rigtig brugt.

Thi kjendes for Ret:

Den paastevnte Arrestforretning bør ved Magt at stande og Hovedcitanten, Handelshuset Peter de Coninck, bør være berettiget for den paastevnte Sum 1150 Rbd. (dog efter Afdrag af 59 Banco Mk. 6 ß.) med Renter 6 pCt. fra 26de April d. A. indtil Betaling skeer samt Arrestens og Processens Omkostninger, der ansættes til 60 Rbd., at gjøre sig betalt (3de Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse) i det arresterede Skib, „Patience" kaldet, med alt dets staaende og løbende Redskab og Inventarium samt øvrige Tilbehør.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 37.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 17de Mai 1843.

Sagen $\frac{163}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. Arrestantinden Ane Cathrine Lindorff.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 22 paa en Arrestantinde, der efter hendes egen Tilstaaelse maatte antages ex post facto at have som Hælerske været meddeelagtig i et Tyveri, hvilket sidste dog ikke var beviist, at det herfor sigtede og med Arrestantinden medlogerende Fruentimmer havde begaaet.)

(Paadømt den 1ste April 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestantinden Ane Cathrine Lindorff, der efter fremlagt Dobeattest er 20 Aar gammel og ikke findes forhen tiltalt eller straffet, har under nærværende Sag vedgaaet at være medskyldig i et om Morgenen den 12te Jan. sidstl. forøvet Tyveri, hvorved Birgitte Jensen, hos hvem Arrestantinden tilligemed et andet Fruentimmer logerede, blev frastjaalen endeel Sølvpenge.

Arrestantindens herom afgivne Forklaring gaaer nemlig ud paa, at hendes Medlogerende den ommeldte Morgen, medens Birgitte Jensen i et Ærinde var fraværende, og forend Arrestantinden endnu var staaet op, udlod sig med, at Birgitte Jensen havde ladet sine Nøgler sidde i et Skab i Kjøkkenet, og at hun nu vilde undersøge, om det var sandt, at oftnævnte Birgitte Jensen havde saamange Penge i sin Kiste, hvorpaa hun,

naagtet Arrestantinden fraraadede hende det, efter at have hentet Nøglerne, oplukkede Kisten, der stod i samme Værelse, hvor Arrestantinden laa, og udtog af en i Kisten forefunden Tegnebog endeel Penge, uden at Arrestantinden vil have erfaret, hvor stort Beløbet var, men som efter Birgitte Jensens Forklaring skulle have udgjort 6 Rbd. 4 Mk. 8 ß., samt tillukkede derefter atter Kisten, idet hun derhos gav Arrestantinden, som den hele Tid vil have ligget i Sengen og først være staaet op, efterat Birgitte Jensen var hjemkommen, af de stjaalne Penge 2 Rbd., hvilke Arrestantinden modtog og hvorover hun senere størstedeels disponerede.

Skjøndt nu den nævnte Medlogerende har benegtet at have udøvet eller taget Deel i det omhandlede Tyveri, og den anstillede Undersøgelse ei heller har givet Anledning til at inddrage hende under nærværende Action, findes imidlertid Arrestantindens, med Sagens øvrige Omstændigheder overeensstemmende, Tilstaaelse at afgive tilstrækkeligt Beviis, forsaavidt Sidstnævntes Deelagtighed i Gjerningen angaaer, medens paa den anden Side de fremkomne Oplysninger ei lede til at tillægge hende større Andeel i Forbrydelsen, end af hende er vedgaaet. Idet saaledes den ovenstaaende Forklaring bliver at lægge til Grund ved Bestemmelsen af Arrestantindens Ansvar, vil hun, der som Følge heraf ei kan ansees overbeviist, enten ved nogen forudgaaende Handling at have medvirket til Tyveriet — hvilket hun, som bemærket, meget mere vil have fraraadet — eller under selve Gjerningens Udøvelse paa nogen Maade at have været behjelpelig ved samme, men hvis Brøde maa antages at indskrænke sig til, at hun efter Tyveriets Fuldbyrdelse har modtaget endeel af de stjaalne Penge, for denne hendes Meddeelagtighed, der skjønnes at maatte betragtes som Hæleri, være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 22, hvorhos Straffen efter Omstændighederne findes passende at kunne

bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ligesom hun og bliver pligtig at erstatte Birgitte Jensen det Beløb, hun tilstaaer at have modtaget, hvorimod Erstatningen af det Overskydende, ifølge det Foranførte, maa ansees hende uvedkommende.

Fremdeles vil Arrestantinden have at tilsvare Actionens Omkostninger, og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Dahl og d'Auchamp, hvilket fastsættes til 5 Rbd. Sølv for hver.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Ane Cathrine Lindorff bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, samt i Erstatning tilsvare Birgitte Jensen 2 Rbd. rede Sølv.

Saa betaler hun og Actionens Omkostninger, og derunder Salarium til Procuratorerne Dahl og d'Auchamp med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{20}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte, Karen Brodersen.

(Et Fruentimmer, der sigtedes for Tyveri, eller i al Fald ulovlig Omgang med Hittegods, efter de oplyste Omstændigheder pure frifunden for Actors Tiltale, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger.)

(Paadømt den 1ste April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag er Tiltalte, Karen Brodersen, befunden at have været i Besiddelse af en til 12 ß. vurderet Sæk, hvortil Høker Henning Svendsen med Vidner har godtgjort sin Eiendomsret, og som baade han og Arbeidsmand Jensens Kone, hos hvem Sækken havde beroet umiddelbart før den Tid,

da den blev savnet, hver for sit Vedkommende, ædeligen have tilhjemlet sig.

Imidlertid har Tiltalte stadigen benegtet paa ulovlig Maade at have tilvendt sig den ommeldte Sæk, idet hun har forklaret at have fundet den i Forstuen tæt indenfor Gadedøren til det Sted, i hvilket Bogtrykker Elmqvist, hos hvem hun conditionerer, har Bopæl paa 1ste Sal, og hvor ligeledes Jensens Kone boer i Stuen, samt derefter, i den Tanke, at Eieren nok vilde indfinde sig, have lagt Sækken ind i Elmqvists Kjøkken, hvor den skal have henligget aldeles aabenlyst, indtil nogen Tid efter Jensens Kone, ved i et Ærinde at passere Kjøkkenet, der saae den og da strax fik den udleveret.

Den saaledes af Tiltalte afgivne Forklaring skjønnes og bestyrket, navnligen ved bemeldte Bogtrykker Elmqvists Udsagn, som gaaer ud paa, deels at Tiltalte en Dag kom ind til ham i Stuen og viste ham den forangførte Sæk med Bemærkning, at hun havde fundet den i Forstuen, samt at han dertil yttrede, at man vel nok hørte om, hvem der havde tabt den, og at Tiltalte da maatte udlevere den, og deels, at det, saavidt han veed, forholder sig rigtigt, at Sækken i den Tid, den beroede hos Tiltalte, stadigen har henligget i Kjøkkenet, synlig for Enhver, som der kom tilstede.

Ligesom Tiltalte herefter ei vil kunne dømmes som Tyv eller Hæler for den omhandlede Sæk, saaledes findes der, da Tiltalte, ifølge hendes ovennævnte Forklaring, ei kan antages overbeviist at have havt til Hensigt at tilvende sig Sækken, heller ikke Anledning til at ansee hende for svigagtig Omgang med Hittegods, hvorimod hun for Actors Tiltale bliver at frifinde, dog at hun efter Omstændighederne vil have at udrede Actionens Omkostninger og derunder de Actor og Defensor, Procurator Borup og Lottoadvocat Damkjer, tilkommende Salairer, der bestemmes til 5 Rbd. Sølv for hver.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Karen Brodersen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at hun betaler Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procurator Borup og Lottoadvocat Damkjer med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{466}{42}$ Afgangne Landmand Carl Christian Fix's Arvinger efter Loven, Kammerherre, Oberst H. v. Rothe, Commandant over Fæstningen Kronborg, Command. af Dannebroge og Dannebrogsmand, paa sin afdøde Svogers, Oberstlieutenant v. Fix's fraværende Børns Vegne, Kammerjunker og Ritmester C. P. Rothe og Consul F. C. Thalbitzer, i Ægteskab med Mathilde, født Rothe, ctr. afdøde Landmand Carl Christian Fix's Enke, Mette Helene Fix, født Brunn, i Waalse, med Lavværge, Pastor Rosen.

(At en Person er betaget Raadighed over sin Formue i levende Live og sat under Værgemaal, er ikke til Hinder for at han kan træffe testamentariske Bestemmelser med Hensyn til sin Formue. Den i i et allerhøieste Rescript, ved hvilket en Person paa nysanførte Maade var betaget Disposition over sin Formue, indeholdte Bestemmelse, at Formuen efter den Umyndiggjortes Død skulde tilfalde dennes „Arvinger efter Loven" ikke antaget at have afskjaaret den Umyndiggjorte Ret til at testamentere sin Formue til hvem han vilde, idet nemlig det citeerte Udtryk antoges at maatte fortolkes som eensbetydende med Benævnelsen „rette Arvinger".

(Paadømt den 3die April 1843.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, afg. Landmand Carl Christian Fix's Arvinger efter Loven, Kammerherre, Oberst H. v. Rothe, Commandant over Fæstningen Kronborg, Command. af Db. og Dbm., paa sin afdøde Svogers, Oberstlieutenant v. Fix's, fraværende Børns Vegne, Kammerjunker og Ritmester C. P. Rothe og Consul

F. C. Thalbitzer, i Ægteskab med Mathilde, født Rothe, paaanke under nærværende Sag en af Skifteforvalteren i Falster Birk, Justitsraad og Birkedommer Pontoppidan, i afg. Landmand Carl Christian Fix's og dennes efterlevende Enkes, Indstevnte Mette Helene Fix, født Bruuns Bo den 4de Novbr. 1841 afgiven Resolution, betræffende at han ansaae det unødvendt at foretage noget videre Skifte efter afd. C. C. Fix, hvorimod Boet vilde blive at extradere til Indstevnte, naar hun betalte den Skifteretten tilkommende Recognition med Afgivter til Kongens Kasse, saavelsom en af ham den 19de Marts f. A. affagt Decision, hvorved Citanternes Protest imod Boets Extradition til Indstevnte og Paastand om Registrering af samtlige til det hørende Eiendele blev forkastet. De have nemlig principaliter paastaaet bemeldte Decision underkjendt og saaledes forandret, at afd. C. C. Fix's Testamenter af 20de Jan. 1826 og 3die Aug. 1827, paa hvilke Decisionen saavelsom den forommeldte Resolution er begrundet, kjendes ugyldige, og at samtlige til hans Bo hørende Eiendele registreres og tages under Behandling til Skifte og Deling mellem hans Arvinger efter Loven, samt in subsidium, at de i Kjøbenhavns Overformynderi indestaaende Midler, der have tilhørt den Afdøde, og som overstige de Summer, hvorover han i de nævnte Testamenter har disponeret, tages under Behandling af Skifteretten til Deling imellem hans Arvinger efter Loven. Derhos have de i begge Tilfælde paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger.

Indstevnte har derimod procederet til Decisionens Stadfæstelse med Paastand om hos Citanterne at tillægges Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Foreløbigen bemærkes, at det ansees unødvendt at afgjøre, hvorvidt Indstevntes saavel i Boet som her ved Retten fremsatte Indsigelse imod Citanten Kammerherre v. Rothes Com-

petence til at optræde i Sagen, kan ansees beføiet eller ikke, da i alt Fald hendes Anerkjendelse af de 2de andre Citanters Competence i den nævnte Henseende, maa medføre, at de af Citanterne conjunctim anførte Grunde til Bestridelse af hendes Paastand om Decisionens Stadfæstelse, udenfor hvilken ingen særlig Paastand er nedlagt over førstnævnte Citant, blive at underkaste Prøvelse.

Naar da Citanterne have formeent, at de ovenmeldte 2de Dispositioner, hvorved den Afdøde har testamenteret Indstevnte sit Efterladenskab, med Undtagelse af nogle i Kjøbenhavns Overformynderi indestaaende Arvemidler, hvoraf han ikkun for Livstid skulde nyde Renterne, ikke kunne hjemle hende Ret til at erholde Boet extraderet, da er denne Mening bygget paa, at den Afdøde skulde have været uberettiget til mortis causa at disponere over hine Eiendele paa Grund af 2de allerhøieste Rescripter af 1ste Aug. 1806 og 24de Octbr. 1809, hvoraf det første har bestemt, at de Midler, som tilfaldt ham efter hans Fader, skulde indsættes i fornævnte Overformynderi for der, saalænge han lever, at blive indestaaende urørte og efter hans Død at tilfalde hans lovlige Arvinger, og det sidste, at han, efter at have opnaaet myndig Alder, skulde forblive under Værgemaal i Henseende til Renterne af bemeldte Midler, hvorved dog bemærkes, at det kgl. danske Cancelli senere ved Resolution af 16de Juni 1827 har tilstaaet ham fuldkommen uindskrænket Raadighed over hans aarlige Revenuer. Men ligesom betagen Raadighed over Formue i levende Live, om samme end er fremkaldt ved forudsat Mangel paa Dygtighed til Formuens Bestyrelse, ikke kan antages i og for sig at udelukke den Paagjeldende fra derover at træffe testamentariske Bestemmelser, saaledes findes det ikke, at allerhøistbemeldte Rescripter have paalagt den Afdøde nogen Indskrænkning i sidstmeldte Henseende, da en saadan ligesaalidet kan udledes af de foran-

citerede Udtryk i 1ste Post af Rescriptet af 1806: „og efter hans Død at tilfalde hans lovlige Arvinger“, efterdi Benævnelsen „lovlige Arvinger“ ei kan ansees synonym med „Arvinger efter Loven“, men maa forstaaes at betyde det samme som rette Arvinger, som af bemeldte Rescripts 2den Post, hvis Bestemmelse, at den Afdøde „og hans Creditorer ikke paa nogen Maade maae blive Capitalen raadige til sammes Formindskelse, enten formedelst nogen af ham gjort Gjeld eller paa anden Maade“ klarligen blot har Formuens Forbrug i levende Live for Øie.

Efter det saaledes Statuerede bliver det unødvendigt at undersøge, om ikke den Afdødes Testationsdygtighed i alt Fald af den Grund maatte anerkjendes, at hans ovenmeldte Dispositioner ere blevne forsynede med allerhøieste Confirmation, og da bemeldte Dispositioner, naar de saaledes maae ansees gyldige, afgive tilstrækkelig Hjemmel til den af Skifteforvalteren besluttede Extradition af Boet til Indstevnte, maa det bifaldes, at Citanternes herimod nedlagte Protest ved Decisionen er forkastet, og, som Følge heraf, samt da Citanternes subsidiaire Paastand, der er udenfor Proceduren i 1ste Instants, ikke imod Indstevntes Protest kan tages under Paakjendelse, Decisionen blive at stadfæste.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

En passende Frist vil være at forelægge Procurator Ring til at foranstalte det af ham den 19de Septbr. f. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir under Sagen her ved Retten bleven begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Decision bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger ophæves.

Procurator Ring forelægges en Frist af 8 Dage til at foranstalte det af ham den 19de Septbr. f. A. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir.

Sagen 87/42 Kjøbenhavns Magistrat ctr. Brændeviinsbrænder Adlers Enke, Wilhelmine Adler, med Lavværge.

(Forskjellige Anstandsbegjæringer ikke indrømmede. At Gjenpart af Stevningen ikke er leveret Indstevnte bevirker ikke Afviisning, idet nemlig Lovens 1—4—4 ansees fyldestgjort, naar Stevningsmændene give den Indstevnte tilstrækkelig Tid til at lade Stevningen udskrive.)

(Paadømt den 3die April 1843.)

Dommen er saalydende:

Da Indstevnte, Brændeviinsbrænder Adlers Enke, Wilhelmine Adler, der under nærværende Sag af Citanterne, Kjøbenhavns Magistrat, søges til skadesløst at betale 10,000 Rbd. Sølv, som af Stadens Overformynderies Midler indestaae paa 1ste Prioritet i den hende nu tilhørende Eiendom Nr. 422 i Klerkegaden, ifølge en af sammes tidligere Eier, afg. Peder Pedersen Tørslew, den 29de Juni 1798 udstedt og den 2den Juli f. A. tinglæst Obligation, med deraf fra 11te Juni 1841 resterende og fremdeles paaløbende Renter, samt Forligelsescommissions Omkostninger, 1 Rbd. 24 ß., og Sagens øvrige skadesløse Omkostninger, end ikke har opgivet, hvilke de Oplysninger ere, til hvis Erhvervelse hun ved Sagens Foretagelse den 20de og 27de f. M. har begjert 14 Dages Anstand, vil samme imod Citanternes Protest ikke kunne bevilges, og ligesaalidet vil den af hende aldeles in subsidium begjerte Anstand for at svare i Sagen kunne meddeles hende, idet hun hertil skjønnes at have havt tilstrækkelig Tid i den hende den 6te f. M. forundte Anstand af 14 Dage, hvorimod Sagen vil være at paakjende. Forsaavidt hun nu først har paastaaet denne afviist paa Grund af, at der ved Stevningens Forkyndelse ikke

blev hende leveret nogen Gjenpart af samme, samt forbi Lovgivningen om Forligelsesvæsenet ikke skulde være behørigen efterkommet, idet hun paa den Tid, da Klagen til Forligelsescommissionen blev indgivet, ikke havde erholdt hendes og Mands fælleds Bo, ved hvis Overtagelse hun først blev Debitrix for den paastevnte Fordring, extraderet, skjønnes ingen af disse Grunde at kunne bevirke det attraaede Resultat, thi ligesom Lovens 1—4—4 maa ansees fyldestgjort, naar Stevningsmændene giver den Indstevnte tilstrækkelig Tid til selv at kunne lade Stevningen udskrive, og i nærværende Tilfælde er det end ikke paaberaabt, at den hertil fornødne Tid af Stevningsmændene skulde være hende negtet, saaledes er Forligslovgivningen efterkommet, idet Indstevnte paa den Tid, Mæglingen foregik, var at ansee som rette Vedkommende. Vel har nu Indstevnte, for det Tilfælde, at hendes Paastand om Sagens Afviisning ikke maatte blive tagen til Følge, forbeholdt sig Anstand til at svare i Realiteten, men da hendes afgangne Mand ved en Paategning paa den paastevnte Obligation af 4de Juni 1829 har underkastet sig den hurtige Retsforfølgning efter Frd. 25de Jan. 1828, hvilken Stipulation naturligviis ogsaa maa være forbindende for Indstevnte, kan den begjerte Anstand efter den citerede Forordnings § 6 ikke bevilges, hvorimod Sagen vil være at afgjøre i Realiteten, og, da nu, hvad denne angaaer, ingen Indsigelse er fremsat imod Citanternes Paastand, vil denne i det Hele være at tage til Følge; hvorhos Indstevnte, der efter Citanternes Provocation ikke har godtgjort at have været forhindret fra personligen at give Møde ved den befalede Forligsmægling, vil være at idømme Mulct for unødig Trætte, der bestemmes til 10 Rbd. Sølv og tilfalder Justitskassen.

Under Sagen har det stemplede Papir været rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Brændeviinsbrænder Adlers Enke, Wilhelmine Adler, bør indfrie den paastevnte, af Peder Pedersen Tørslew den 29de Juni 1798 udstedte og den 2den Juli s. A. tinglæste, Obligation, hvorved er given 1ste Prioritets Panteret i den hende nu tilhørende Eiendom Nr. 422 i Klerkegaden, ved til Citanterne, Kjøbenhavns Magistrat, som Bestyrere af Stadens Overformynderi, at betale 10,000 Rbd. Sølv, med deraf fra 11te Juni 1841 resterende og fremdeles paaløbende Renter, samt Forligelsescommissions-Omkostninger, 1 Rbd. 24 ß. S. og T., og Sagens øvrige Omkostninger, Alt skadesløst. Saa bør og Indstevnte for unødig Trætte til Justitskassen bøde 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{38}{43}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Arrestanterne Anders Nielsen, Mikkel Nielsen og Johan Christian Jacobsen.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 34 1ste Membrum cfr. med §§ 1, 8 og 12 2den Passus.)

(Paadømt den 4de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants ved Skjoldenæsholms Birks Extraret den 24de Decbr. f. A. paadømte, Sag sigtes Arrestanterne Anders Nielsen, Mikkel Nielsen og Johan Christian Jacobsen for attenteret Indbrudstyveri samt for ved Vold og Trudsler at have afnødt anden Mand Penge og for Tyveri.

Det maa ved egen Tilstaaelse, som stemmer med de under Sagen iøvrigt fremkomne Oplysninger, ansees tilstrækkeligen

beviist, at Arrestanten Mikkel Nielsen, efterat Arrestanten Johan Christian Jacobsen havde givet ham Anviisning paa at bestjæle Huusmand Niels Nielsen og meddeelt ham, hvor denne, der er gift med en Søster til Christian Jacobsen, og med hvis Huusleilighed Sidstnævnte var bekjendt, havde sine Penge, en Nat i sidstafvigte Efteraar har, i Forening med Arrestanten Anders Nielsen, begivet sig til Niels Nielsens Huus paa Skee Mark i den Hensigt, der at forøve Tyveri. Ved Ankomsten til Huset forsøiede begge Arrestanterne, af hvilke Mikkel Nielsen førte med sig en Kjep af Elletræ og Anders Nielsen en itubrukken Hesseltræes Slagel, sig ind i det aabenstaaende Huggehuus, hvor de forsynede sig med Huggejern, og Anders Nielsen tillige satte sig i Besiddelse af en Træsko-Kramme, hvormed han, efter hans Forklaring, udvendig fra opskjød en Krog, som var anbragt indvendig paa Døren til Stegerset, og da denne Dør saaledes var aabnet, gik de først ind i Stegerset og derfra igjennem en naflaaset Dør ind i Beboernes tilstødende Soveværelse, og aabnede her en sammestedes staaende Kiste, hvortil Nøglen sad i Laasen; men, ligesom Kistelaaget var blevet oplukket, sprang Niels Nielsen ud af Sengen, hvorefter Anders Nielsen med den af ham medbragte itubrukne Slagel slog omkring sig i Mørket, hvilket efter hans Forsikkring ikkun skete for at gjøre Niels Nielsen bange og holde ham fra sig, men uden at han vil have havt til Hensigt at ramme Sidstnævnte, som dog maa antages med Slaglen at være bleven streifet paa det venstre Øre og derved tilføiet en forøvrigt kun ubetydelig Læsion. Imidlertid havde Niels Nielsen seet Leilighed til at komme ud af Stuen, og da han udenfor gjorde Anskrig, bevægede dette Arrestanterne til igjen at forlade Huset, uden at de der havde tilvendt sig Noget.

Nogle Uger derefter, nemlig Natten mellem den 30te og 31te Octbr. f. A., gjentoge hine 2de Arrestanter, som da vare

i Følge med fornævnte Christian Jacobsen, deres Forsøg paa at fravende Huusmand Niels Nielsen Penge. Ved Hjælp af et i Huggehuset forefundet Huggejern opbrød Christian Jacobsen Døren til Stegerset, for hvilken Dør Beboerne havde udvendig ved Dørstolpen paaslaaet et Brædt og derhos anbragt et Søm ovenfor den indvendige Krog, saa at denne ikke udvendig fra kunde opskydes. Men, da Husets Beboere, som ved Dørens Opbrydning vare vaagnede, strax stode op og tændte Lys, gik Arrestanterne ikke ind i Huset, men forføiede sig bag om dette, hvor de ved Havegjerdet traf nærmere Aftale, og bleve derved enige om, at de skulde see ved Trudsler at aftvinge Beboerne Penge, i hvilken Henseende det af Anders og Mikkel Nielsen er vedgaaet, at Aftalen navnligen gik ud paa, at de skulde true Folkene med at ville slaae dem ihjel, hvis de ikke leverede dem Penge, hvorimod Christian Jacobsen ei har villet kunne erindre, at der blev omtalt, hvori Trudslerne skulde bestaae; ligesom og Mikkel Nielsen ved samme Leilighed yttrede, at han, for at gjøre Trudslerne endnu virksommere, tillige vilde slaae et Vindue ind, hvilket dog Christian Jacobsen fraraadede. Medens Christian Jacobsen opholdt sig i nogen Afstand fra Huset, af Frygt for at blive kjendt, begave de 2de andre Arrestanter sig tilbage udenfor Vinduerne, og Mikkel Nielsen slog da med en Green, han havde taget af den ved Huset staaende Brændestabel, et Par Ruder ind, hvorved Niels Nielsens Kone, Lisbeth Nielsdatter, blev bibragt et let Saar, som Følge af, at hun i Ansigtet blev rammet af et Stykke Glas. Kort efter kastede Anders Nielsen en stor Kampesteen ind gjennem et andet Vindue, hvorved Ruderne og Vinduesposten bleve sønderslaaede, men uden at dog nogen af Beboerne blev truffen enten af denne Steen eller af en mindre Steen, som Mikkel Nielsen ligeledes indkastede. Derhos raabte baade Anders og Mikkel Nielsen, at Folkene skulde give dem Penge, da de ellers

vilde blive slaaede ihjel; ligesom og Mikkel Nielsen, da Huusmanden lod til ikke at ville ud med Penge, tilraabte ham: „Naa, kommer Du snart med Penge, Du gamle Rævetrækker.“ Forøvrigt give Sagens Omstændigheder ingen Anledning til at antage, at Arrestanterne virkeligen havde isinde at fuldbyrde hiin Trudsel, saafremt de ingen Penge havde faaet, hvorimod saavel Anders som Mikkel Nielsen meget mere have forklaret, at det under den Samtale, som fandt Sted ved Havegjerdet, efterat Døren var opbrudt, udtrykkeligen af Arrestanterne blev vedtaget, at de, hvis det ei lykkedes ved Trudsler at tiltvinge sig Penge, igjen vilde begive sig bort, uden at tilføie Husets Beboere nogen personlig Vold, hvorhos det og kan fortjene at erindres, at Christian Jacobsen, efterat Vinduerne vare slaaede ind, raadede til at forlade Stedet, hvortil og Anders Nielsen erklærede sig villig, men at Mikkel Nielsen ikke dertil vilde give sit Minde, da han — som han har forklaret — meente, at de dog idetmindste skulde have nogle Penge, inden de forføiede sig bort. Niels Nielsen havde imidlertid af et Skab udtaget nogle Rigsbanksedler, som han henlagde i Vinduet, hvorfra Anders Nielsen derefter borttog disse Penge, hvilke, efter Niels Nielsens Formening, skulle have udgjort 5 Rbd., dog uden at han med fuld Vished har kunnet paastaae dette, medens derimod Arrestanterne kun have villet erkjende at have modtaget 4 Rbd. Forend de gik bort, nedtog Anders Nielsen af en udenpaa Huset anbragt Ostesæk 3de, til 30 ß. vurderede, Oste, hvoraf Arrestanterne fik hver sin Andeel, ligesom og Pengene bleve deelte omtrent lige imellem dem.

Hvad nu den Straf angaaer, som Arrestanterne for de dem saaledes overbeviste Forbrydelser maae antages at have forskyldt, bliver at bemærke, at Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 ikke i nærværende Tilfælde ligefrem skjønnes anvendelige; thi, om end det første Attentat med Hensyn til

Maaden, hvorpaa Anders og Mikkel Nielsen da skaffede sig Adgang til Huset, kunde subsumeres under bemeldte §, navnligen dens 2den Passus, vil samme dog i alt Fald af den Grund være uanvendelig, at Arrestanterne, som foran berørt, ikke ved den ommeldte Leilighed tilvendte sig Noget, og ved det senere Foretagende kom Arrestanterne, efterat Døren var opbrudt, aldeles ikke ind i Huset, men forbleve den hele Tid udenfor samme. Derimod findes den af Arrestanterne udviste Virksomhed, hvorved de af Gaardmand Niels Nielsen paa den foranførte Maade have tiltvunget sig Penge, at maatte paadrage dem Ansvar efter den citeerte Forordnings § 34, 1ste Membrum, hvorhos der dog ved Straffens Bestemmelse bliver, forsaavidt de øvrige delicta angaaer, i Medfør af Forordningens § 78, tillige at tage Hensyn til sammes § 1 og § 80 cfr. § 12, 2den Passus. For Arrestanterne Anders Nielsens og Christian Jacobsens Vedkommende, af hvilke hiin er 23 Aar og denne noget over 18 Aar gammel, og der begge, ligesaalidet som Arrestanten Mikkel Nielsen, forhen have været Tiltale eller Straf undergivne, skjønnes derhos Straffen ved den paaankede Dom efter samtlige Sagens Omstændigheder passende bestemt, for Anders Nielsen til 8 Aars Arbeide i Rasphuset, og for Christian Jacobsen til 6 Aars Tugthuus-Arbeide, ligesom det og maa bifaldes, at Arrestanten Mikkel Nielsen er tilfunden Straf af 8 Aars offentligt Arbeide; men da denne Arrestant er født den 8de Decbr. 1822 og altsaa ved Actions Ordrens Udstedelse, den 24de Novbr. f. A., endnu ikke var fulde 20 Aar gammel, vil han, overeensstemmende med oftnævnte Forordnings § 82 cfr. Plac. 27de Febr. 1827, have at udstaae hiin Straf i Kjøbenhavns Tugthuus, og ikke, som ved Underretsdommen er fastsat, i Rasphuset.

Endvidere ere Arrestanterne retteligen tilpligtede, som

Godtgjørelse, deels for de ovennævnte rede Penge og deels for den foraarsagede Beskadigelse af Vinduerne, Een for Alle og Alle for Een, at betale Huusmand Niels Nielsen, der iøvrigt har frafaldet Paastand om Erstatning, i Alt 4 Rbd. 64 ß.; og paa lige Maade ville Arrestanterne have at tilsvare samtlige af Actionen lovligt flydende Omkostninger, derunder ei alene indbefattet det Defensor i 1ste Instants, Procurator Werner, ved bemeldte Dom tilkjendte Salair, der billiges, men tillige de med deres Arrest og Indbringelsen til Straffeanstalten forbundne Udgivter, i hvilken Henseende desaarsag Underretsdommen bliver at forandre, forsaavidt det ved samme er bestemt, at de sidstnævnte Udgivter skulde udredes af Arrestanterne enhver for sit Vedkommende.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 38.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 24de Mai 1842.

Sagen AS. $\frac{38}{43}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Arrestanterne Anders Nielsen, Mikkel Nielsen og Johan Christian Jacobsen.

(Sluttet.)

Endeligen ville og disse blive at tilpligte in solidum at betale det Actor og Defensor her for Retten, Prøveprocurator Beyer og Procurator d'Auchamp, tilkommende Salarium, som bestemmes for hver af dem til 5 Rbd. Sølv.

Behandlingen ved Underretten, saavelsom den befalede Sagforelse ved begge Instantser, har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Mikkel Nielsen bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Tugthuus i 8 Aar.

Iøvrigt bør Birketingsdommen ved Magt at stande, dog saaledes at bemeldte Arrestant samt Arrestanterne Anders Nielsen og Johan Christian Jacobsen, Een for Alle og Alle for Een, bør tilsvare samtlige af Actionen lovlig flydende Omkostninger.

I Salarium til Prøveprocurator Beyer og Procurator d'Auchamp her for Retten betale Arrestanterne ligeledes in solidum 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning af udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{141}{43}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestantinden Margrethe Julie Kolberg, Daus Enke.

(En Arrestantinde funden skyldig i et hende imputeret, men af hende benegtet Tyveri, skjøndt det eneste herfor fremkomne Beviis væsentligen indeholdtes ene i de Bestjaalnes om Handlingen afgivne edelige Forklaring.)

(Paadømt den 8de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag er det tilstrækkeligt oplyst, at Arrestantinden Margrethe Julie Kolberg, Daus Enke, den 20de Jan. d. A. blev anholdt paa Kongens Nytorv af Silke- og Klædekræmmer Christian Hansen med en til 5 Mk. vurderet Skjorte, der et Øieblik iforveien havde hængt som Skildt udenfor hans Kjelderboutik paa Hjørnet af det nævnte Torv og Gothersgaden. Arrestantindens herom afgivne Forklaring gaaer ud paa, at hun, idet hun gik forbi bemeldte Boutik, saae to smaae Skoleborn at trække i Skjorten, medens denne hængte som Skildt, men da den derved faldt ned, bleve forskrækkede og undløbe, og at hun da løb til og optog den i den Hensigt at levere den ind i Boutiken, men at Kræmmeren, idet hun havde sat sig i Besiddelse af Skjorten, kom farende ud af Boutiken og anholdt hende. Derimod have baade Hansen og hans Kone med Eed bekræftet, at de saae Arrestantinden trække Skjorten ned fra Skildtet, rulle den sammen, stikke den under sin Kaabe og forføie sig bort med den, og at der paa den Tid ikke ved Skildtet havde været Børn, som havde pillet ved Skjorten, samt at Arrestantinden, forinden hun af Hansen blev anholdt

med Skjorten, havde fjernet sig noget fra Boutiken; hvorhos Hansens Kone særskilt har bevidnet, at hun havde seet Arrestantinden, omtrent 10 Minuter forinden hun borttog Skjorten, at indfinde sig ved Skildtet og pille ved samme Skjorte, der var paafæstet med Knappenaale, og derpaa at bortfjerne sig.

Da Arrestantinden, der er født den 10de Novbr. 1793 og ikke findes at have været tidligere under Tiltale, ifølge det Anførte maa ansees overbeviist at have gjort sig skyldig i Tyveri, bliver hun nu at dømme efter Frd. 11te April 1840 § 1, og hendes Straf vil efter Omstændighederne være at bestemme til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Hun maa derhos tilpligtes at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor og Defensor, 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Margrethe Julie Kolberg, Dans Enke, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, samt udrede Actionens Omkostninger og derunder Salair til Procuratorerne Nyholm og Jydtmann 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{7}{4}\frac{14}{2}$ Procurator Bang Actor ctr. Tiltalte, Muurmester Hans Lang junior af Faaborg.

(En Tiltalt, for Overtrædelse af Frd. 6te April 1832 § 14 B., anseet med en, efter Analogien af nysnævnte Frdgs § 14 E., lempet Mulct.)

(Paadømt den 8de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Efterat Tiltalte, Muurmester Hans Lang junior af Faaborg, i Henhold til Frd. 6te April 1832 § 14 D., havde anmeldt for Bygningscommissionen i bemeldte Kjøbstad, at han paa en, den ham tilhørende Gaard Nr. 87 paa Kjøbstadens

Østergade tilliggende, Have agtede at opføre en Bygning og forelagt Commissionen sin Plan til samme, hvorved han navnligen yttrede, at han paatænkte at opføre Forhusets søndre Gavl af Bindingsværk og Bagbygningen af Muur og Bindingsværk, og Commissionen Intet havde fundet mod Planen at erindre, idet den in specie, med Hensyn til at Forhusets søndre Gavl agtedes opført af Bindingsværk, bemærkede, at der herfor Intet var til Hinder, da den vilde komme til at vende ud imod Resten af Haven og derfra vilde være langt over 10 Alen til nærmeste Bygning, blev den Commissionen forelagte Plan under 13de April sidstl. approberet af Amtmanden over Svendborg Amt, dog saaledes, at dersom Gavlen enten af For- eller Baghuset kom Naboens Grund nærmere end 10 Alen, maatte samme opføres af anordnet Brandmuur. Da Bygningscommissionen imidlertid under Arbeidets Udførelse havde bragt i Erfaring, at Tiltalte, for hvem Amtets Resolution var bekjendtgjort, paa den ovennævnte Havegrund, tæt op til hinanden, opførte tvende Bygninger til Gaden, tilsammen af samme Udstrækning som den Bygning, til hvilken Tiltalte havde forelagt Bygningscommissionen Planen, var bestemt at skulle have, at han, allerede forinden han begyndte at bygge, havde afhændet den Grund, paa hvilken den ene af disse Bygninger opførtes, og senere den ovennævnte, til den afhændede Byggegrund stødende, Rest af Haven, men at han ikke desto mindre imellem begge Bygninger ikkun opførte een Gavl og denne af Bindingsværk, ligesom og den til Resten af Haven stødende søndre Gavl paa den Bygning, der opførtes paa den afhændede Byggegrund, opførtes af Bindingsværk, androg Bygningscommissionen Sagen for Amtet, der atter indstillede samme til det kongelige danske Cancelli, hvilket Collegium under 22de Juli sidstl. bifaldt Amtets Indstilling, der blandt Andet gik ud paa, at H. Lang skulde tiltales ved en Politiret for tvert-

imod den ovenanførte Amts-Resolution at have opført de omhandlede Gavle af Bindingsværk istedetfor af Brandmuur. Ved den derefter inden Faaborg Kjøbstads Politiret den 23de Septbr. sidstl. afsagte Dom blev Tiltalte, under Paaberaabelse af Frd. 6te April 1832 § 14 E., anseet med en Mulct af 20 Rbd. Sølv til Kjøbstadens Fattigkasse.

Forsaavidt nu Tiltaltes Defensor her for Retten har paastaaet den saaledes ergangne Dom, der efter Tiltaltes Begjering hertil er indanket, og Behandlingen annulleret, skjønnes de af ham herfor anførte Grunde ikke at kunne gives Medhold. Naar han saaledes har formeent, at, da Bygningscommissionen Intet havde fundet at erindre imod Tiltaltes Byggeplan og derhos ikke, efterat den oftnævnte Amts-Resolution var afgiven, havde gjort ham opmærksom paa de Forandringer i Planen, samme maatte medføre, samt desuden formeentlig skal have tilsidesat det den efter Frd. 6te April 1832 § 14 C. paaliggende Tilsyn med, at nye Bygninger opføres overeensstemmende med de derfor approberede Regler, skulde Underdommeren ikke have kunnet bedømme om og hvorvidt Tiltalte maatte have forseet sig, uden tillige at sentere over Bygningscommissionens, og, da han qua Politimester er Medlem af samme, over sine egne Handlinger, da maa det erindres, at ligesom Bygningscommissionen ikke definitive havde approberet Tiltaltes Byggeplan, hvortil den efter den citerede Forordnings § 14 D. ei heller var berettiget, saaledes kunde den, da Tiltalte, ved at foredrage den sin Plan, ikkun havde omtalt at ville opføre een Bygning til Gaden, og han, paa den Tid Amtets Resolution blev afgiven, endnu ikke havde afhændet den til det intenderede Forhuses søndre Gavl stødende Deel af Haven, end ikke antage, at Resolutionen vilde gjøre nogen Forandring i den oprindelige Plan fornøden, og, om det end herefter kunde statueres, at Commissionen med Hensyn til de her omhandlede Bygninger havde

udviist nogen Forsømmelse i Henseende til det den med nye Bygningers Opførelse paaliggende Tilsyn, skjønnes det ikke, at Saadant, — hvorfor den naturligviis alene kunde drages til Ansvar af det Offentlige, — da Tiltalte havde erholdt Kundskab om den oftnævnte Resolution, vil kunne influere paa Bedømmelsen af det Forhold, der under Sagen imputeres ham.

Ei heller vil den Omstændighed, at Tiltalte, efter en under Sagen udtagen saakaldet Contrastevning, har for det Tilfælde, at han skulde findes pligtig til at nedtage den omhandlede søndre Gavl, nedlagt Paastand om hos Bygningscommissionens Medlemmer at tillægges Erstatning for det Tab og den Skade, han herved maatte lide, efter Beskaffenheden af nærværende efter det Offentliges Foranstaltning til Strafs Lidelse anlagte Sag komme i nogen Betragtning og ligesaalidet kan det af Defensor attraaede Resultat bevirkes derved, at Underdommeren ved Sagens Foretagelse den 16de Septbr. sidstl., uden at Tiltalte dertil var kaldet eller mødt, har fremlagt Documenter, afhørt en Deponent samt afsagt en Kjendelse, allerede af den Grund, at Tiltalte, der havde været tilsagt til Møde den foregaaende Tægtedag, i en Skrivelse havde underrettet Dommeren om, at han ikke fandt sig foranlediget til at give personligt Møde under Sagen.

Hvad Sagens Realitet dernæst angaaer, da er det tilstrækkeligen oplyst, at Tiltalte paa den ommeldte Havegrund har opført tvende Bindingsværks Gavle, istedetfor at samme efter Frd. 6te April 1832 § 14 B. og den oftnævnte Amts-Resolution, da de, efter de af ham foretagne ovenfor omtalte Afhændelser, endog umiddelbart støde op til „Naboens Grund“, burde været opførte af Grundmuur, og, da Tiltaltes Anbringende, at der om disse Afhændelser ikke har været oprettet noget skriftligt Document, langt mindre saadant tinglæst, under nærværende Sag, hvor der ikke er Spørgsmaal om de for at sikre

Rettigheder, der kunne gjøres gjeldende imod tredie Mand, befalede Former, ligesaa lidet kan komme i Betragtning, som Tiltalte, forsaavidt den ud til den afhændede Rest af Haven stødende Bygnings søndre Gavl angaaer, kan ansees disculperet ved at Træværket til samme var reist og Gavlen begyndt at opmures, forinden han afhændede hiin Deel af Haven, eller gives Medhold i, at den, som vendende ud til Have og længere fjernet fra en anden Bygning end 20 Alen, efter den oftciterede Forordnings § 10 endog skulde have kunnet opføres af Bræder, idet det nysnævnte Lovbud ikkun angaaer saadanne Bygninger, der paa alle Sider ligge i en Afstand af idetmindste 20 Alen fra enhver anden Bygning, vil han ikke kunne undgaae for den saaledes begaaede Forseelse at ansees med en efter Analogien af Frd. 6te April 1832 § 14 E. lempet Mulct, hvis Størrelse ved den indankede Dom findes passende bestemt til 20 Rbd. Sølv, og som, i Henhold til Bestemmelserne i den citerede §, vil tilfalde Kjøbstadens Fattigkasse. Bemeldte Dom vil saaledes i det Hele være at stadfæste. I Salair til Actor her for Retten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv, hvorimod Defensor ikke vil kunne tillægges Salair, da han ikke derom har nedlagt Paastand.

Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse her ved Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor her for Retten, Procurator Bang, udreder Tiltalte, Muurmester Hans Lang junior af Faaborg, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{575}{42}$ Gaardeier, Examinatus juris Christian von Westen Halling ctr. Ane Jensdatter med Værge, Huusmand Axel Johansen.

(En af den kongelige Foged iværksat Udpantningsforretning antages, navnlig ifølge Bestemmelsen i Frd. 8de Juli 1840 § 12, at være en actus judicialis. Om end en Edsstevning er udtagen efter Udløbet af terminus executionis og fatalia appellationis for den Dom, hvorved Eden er paalagt, antages den dog at hindre Execution, naar samme ikke for nogen Deel er begyndt inden Stevningens Udtagelse.)

(Paadømt den 10de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 7de Juni f. A. paaanker Citanten, Gaardeier, Examinatus juris Christian v. Westen Halling, under nærværende Sag en af Fogden i Kjøbenhavns Amts nordre Birk, Landsoverrets-Assessor, Dr. juris Normann, Ridder af Dannebroge, den 14de Mai næstforhen afsagt Kjendelse, hvorved en af ham fremsat Protest imod, at en, i Henhold til Kjøbenhavns Amtmandskabs Resolution af 26de April f. A., for Alimentationsbidrag til et af Indstevnte, Ane Jensdatter, født uægte Barn, hos ham reqvireret Fogedforretning tillagdes Fremme, eragtedes ikke at kunne tages til Følge, saavelsom den i Henhold til bemeldte Kjendelse foretagne Udlægsforretning. Kjendelsen har Citanten paastaaet tilsidesat og Udlægsforretningen annulleret, hvorhos han har paastaaet sig Sagens Omkostninger tillagte hos Indstevnte skadesløs, hvorimod Sidstnævnte, der er forundt fri Proces, principaliter har paastaaet nærværende Sag afviist og in subsidium den paaankede Kjendelse stadfæstet samt Citanten i ethvert Tilfælde tilpligtet at udrede Kost og Tæring eller Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder Salair til hendes beskikkede Sagfører, Procurator Nyholm.

Foreløbigen bemærkes det, at, efter hvad der er in confesso mellem Parterne, blev det ved en inden Randers Kjøbstads Politiret den 19de Febr. 1841 afsagt Dom, der den 15de

Kovbr. næstefter er stadfæstet ved Viborg Landsoverret, paalagt Citanten, saafremt han ikke driftede sig til edeligen at fralægge sig Paterniteten til det ovennævnte, af Indstevnte fødte, Barn, at erlægge Alimentationsbidrag til samme efter Øvrighedens nærmere Bestemmelse, samt at Citanten under den ovenmeldte Fogedforretning har fremlagt Gjenpart af en til Kjøbenhavns Amts nordre Birk, som sit Værneting, under 23de April f. A. udtagen Stevning, hvorved Indstevnte er indvarslet til at høre ham med Ed bekræfte, at han ikke har havt legemlig Omgang med hende paa en saadan Tid, at det er muligt, at han kunde være Fader til meerbemeldte Barn, og var det i Henhold til denne Stevning, at han protesterede imod, at den hos ham, som ovenfor bemærket, reqvirerede Fogedforretning tillagdes Fremme, hvilken Protest imidlertid, som ligeledes bemærket, ikke blev tagen til Følge.

Hvad nu først den af Indstevnte nedlagte Paastand om Sagens Afviisning angaaer, da er denne støttet deels paa, at den indankede Forretning formeentligt maatte betragtes som en Øvrighedshandling og som saadan ikke kunde være Gjenstand for Paaanke ved Domstolene, deels paa, at, da det foretagne Udlæg er effectueret i Henhold til en af Øvrigheden afgiven Resolution, skulde Sagens Realitet ikke kunne tages under Paakjendelse uden at sentere over bemeldte Resolution, hvilket ligeledes vilde være udenfor Domstolenes Ressort.

Men ingen af disse Grunde skjønnes at kunne gives Medhold, den første efterdi det, saavel ifølge vor Lovgivnings almindelige Grundsætninger om Fogedforretningers Charakteer, som ifølge flere udtrykkelige Lovbestemmelser, navnligen Frd. angaaende Amtstueoppebørsler af 8de Juli 1840 § 12, maa antages, at Udpantningsforretninger, naar samme, saaledes som har været Tilfældet med den under denne Sag omhandlede, iværksættes af den kongelige Foged, ere at ansee som actus ju-

dicales, — og den sidste, fordi der, efter Citantens Procedure, under Sagen ikkun er Spørgsmaal, om Fogdens Fremgangsmaade har tilstrækkelig Hjemmel i den oftnævnte Amtsresolution, hvilket, under Forudsætning af, at Forretningen, som antaget, er at ansee som en Retshandling maa tilkomme Overretten at afgjøre, uden at der forsaavidt bliver Spørgsmaal om at bedømme, hvad Øvrigheden definitivt maatte have afgjort.

Betræffende dernæst Sagens Realitet, da er det i den indankede Kjendelse antaget, at da det Alimentationsbidrag, hvis Afforbring var Gjenstand for den reqvirerede Forretning, er bestemt ved Amtets Resolution, kunde den efter Udløbet af terminus executionis og fatalia appellationis for den Dom, hvorved Eden blev paalagt, udtagne Edsstevning ikke komme i nogen Betragtning. Men i dette Raisonnement kan nærværende Ret ikke være enig, idet Bestemmelserne i den oftnævnte Amts-Resolution, saavel ifølge dens egne Udtryk, som efter dens Forhold til den Dom, i Henhold til hvilken den er afgiven, ikkun kunne antages at skulle komme til Anvendelse for det Tilfælde, at Citanten ikke dristede sig til at aflægge den ham paalagte Ed. Da nu en Edsstevning, om end samme er udtagen efter Udløbet af terminus executionis og fatalia appellationis for den Dom hvorved Eden er paalagt, maa antages at hindre Execution, naar samme, som in casu, ikke for nogen Deel er begyndt inden Stevningens Udtagelse, vil Citantens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Udlægsforretningen, hvorved ikke er begaaet nogen Feil i Henseende til Formen, ophæves.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil det være en Følge af Sagens Udfald, at Indstevntes befalede Sagfører ikke vil kunne tillægges noget Salair.

Med Hensyn til, at Sagen for Indstevntes Vedkommende

har været beneficeret, attesteres det, at den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Landvæsenscommissair og Procurator Knudsen vil være at forelægge en Frist af 8 Dage fra nærværende Doms Afsigelse til at besørge hans den 2den Jan. sidstl. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Forøvrigt har ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir, forsaavidt der for samme har været Brug, været begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Fogedforretning bør være ophævet.

Processens Omkostninger ophæves.

Landvæsenscommissair, Procurator Knudsen forelægges en Frist af 8 Dage fra nærværende Doms Afsigelse til at besørge hans den 2den Jan. sidstl. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{37}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. Tiltalte, forhenværende Snedkermester Nicolai Schrøder af Korsøer.

(En Mand, der sigtedes for at have udviist Overhørighed mod Øvrighedens Ordre og der ved den i 1ste Instants afsagte Politiretsdom var frifunden for Politiets videre Tiltale, af Overretten, efter samtlige oplyste Omstændigheder, frifunden for Actors Tiltale, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger.)

(Paadømt den 11te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende, fra Korsøer Kjøbstads Politiret hertil indankede, Sag oplyst, at Tiltalte, forhenværende Snedkermester Nicolai Schrøder, efterat der under 28de Septbr. f. A. var af Cancelliraad, By- og Herredsfoged Topsøe i Skjelskøer meddeelt ham Tilladelse til at afholde en Skiveskydning paa Selveier Peder Pedersens Mark, som støder til Stran-

den ved Hulbye, dog at den udfærdigede Tilladelse først skulde forevises vedkommende Sognefoged, samt under Jagttagelse af, at en saadan Plads valgtes, at der ingen Fare kunde være forbunden med Skydningen, i hvilken Henseende Sognefogdens Bestemmelse skulde tages til Følge, har paa den berammede Dag, nemlig den 2den Octbr. næstefter, ladet bemeldte Skiveskydning afholde, uden forinden at have forevijst den ham meddeelte skriftlige Tilladelse for Sognefogden eller erhvervet dennes nærmere Bestemmelse angaaende Skydestedet.

Men da de under Sagen fremkomne Oplysninger skjønnes at bestyrke Tiltaltes Forklaring om, at den saaledes begaaede Feil var foranlediget ved en Misforstaaelse, idet han vil have staaet i den Formening, at der i den omhandlede Henseende ikke fra hans Side var videre at iagttage, end til Sognefogden at besørge afleveret et Brev, som fra Cancelliraad Topsøes Contoir var blevet medgivet Tiltaltes Bud, der overbragte Tilladelsen og derved tillige skal have yttret, at dette Brev, hvilket ogsaa blev rigtigen afleveret til Sognefogden, vedkom Skiveskydningen, vil Tiltalte, der endvidere har paaberaabt, at han først lod Skydningen begynde, efter i et Par Timer forgjæves at have ventet paa Sognefogden, og som under hiin Forudsætning ei kan siges at have udviist nogen Overhørighed mod Øvrighedens Ordre, blive for Actors Tiltale at frifinde, dog at han efter Omstændighederne bliver pligtig at udrede de af Sagen lovlig flydende Omkostninger.

Den paaankede Dom, hvorved han er frifunden for Politiets videre Tiltale med Paalæg at betale Sagens Omkostninger, vil saaledes være deels at forandre og deels at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede det Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Dahl og Klein, tilkommende Salarium, der bestemmes for hver til 5 Rbd. Sølv.

Behandlingen i 1ste Instants, saavelsom den befalede Sagførelse her for Retten, har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, forhenværende Snedkermester Nicolai Schrøder af Korsøer, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Dahl og Klein her for Retten betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{70}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. Tiltalte Peder Larsen Bildsøe.

(En Tiltalt — der sigtedes for at have stjaalet forskjellige, hans Huusbond tilhørende, Kasketter, med Hensyn til hvilke [hvoraf dog kun een var tilveiebragt for Retten], Sidstnævnte havde aflagt Tilhjemlingseed, ligesom han edeligen havde benegtet at have, som af Tiltalte paastaaet, foræret denne enten den tilveiebragte eller nogen anden Kaskjet, — frifunden for Actors videre Tiltale, fordi der mod Tiltaltes Benegtelse savnedes Beviis for Identiteten af den tilveiebragte Kaskjet med den af den Bestjaalne savnede.)

(Paadømt den 11te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel har Tiltalte, Peder Larsen Bildsøe, der under nærværende Sag sigtes for at have frastjaalet sin Huusbond, Bundtmager Hansen i Slagelse, flere Kaskjetter, som denne har erklæret at være ham frakomne mod Vidende og Villie, erkjendt, til Tjenestekarl Rasmus Jensen at have solgt en Kaskjet, som Tiltalte foregiver at have erholdt til Foræring af bemeldte sin Huusbond, der imidlertid under Eed har benegtet at have foræret Tiltalte nogen Kaskjet, men da Tiltalte ikke har villet erkjende Identiteten af den af bemeldte Rasmus Jensen, som den af ham af Tiltalte kjøbte, indleverede Kaskjet med den af

ham solgte, og der for Identiteten af samme ei heller er fremkommet noget tilstrækkeligt Beviis, ligesom og den formeentlige Bestjaalne har maattet erkjende, at der i hans Bontik er solgt flere Kasskjetter, aldeles liig den tilstedekomne, saa kan der ikke ansees Tiltalte overført noget Forhold, for hvilket han kan drages til Ansvar. Imidlertid vil Tiltalte, saavel med Hensyn til hvad der er fremkommet imod ham i Henseende til ovennævnte Kasskjet, som da der under de anstillede Undersøgelser, mod hans Benegtelse, er opstaaet Formodning om, at han har solgt flere Kasskjetter, ikkun være at frifinde for Actors videre Tiltale. Den indankede inden Slagelse Kjøbstads Extraret den 12te Jan. d. A. afsagte Dom, ved hvilken Tiltalte er anseet, efter Pl. 24de Septbr. 1841 § 1, med 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, vil saaledes være at forandre, hvorimod denne Dom med Hensyn til Actionens Omkostninger, der findes retteligen at være paalagte Tiltalte, ligesom og Størrelsen af de Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salairer billiges, vil være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Dahl og d'Auchamp, vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Peter Larsen Bildsøe bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at staae.

Til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Dahl og d'Auchamp, betaler Tiltalte i Salair 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vi meddele, umiddelbart efter Paakjendelsen,

Sagen $\frac{696}{42}$ Proveprocurator Beyer Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen.

(Selv directe igjennem Pressen fremsatte Opfordringer, sigtende til at fremkalde Andragender til Stænderne om at petitionere om Skattebevilgningsret og Deelagtighed i den lovgivende Myndighed, antages ikke i og for sig at være strafbare. Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 2 og 7, angaaende Regeringen, ere uanvendbare paa Provindsialstænderne.)

(Paadømt den 16de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel indeholde de under nærværende Sag, ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 19de, 21de og 26de Septbr. f. A., paatalte Artikler i Bladet „Fædrelandet“, nemlig i Nr. 1000 for 15de Septbr. f. A. „Ere de danske Borgere umyndige Børn?“, i Nr. 1001 for 16de s. M. „Til de otte Tusinde Borgere og Vælgere“, i Nr. 1002 for 17de s. M. „Skal Folket tie, naar Stænderne tale?“, i Nr. 1004 og 1005 for 19de og 20de s. M. „Øieblikkets Vigtighed“ I. og II., og i Nr. 1008 for 23de s. M. „Kongen taler“, deels motiverende Bemærkninger, deels directe Opfordringer, sigtende til at fremkalde Andragende til Provindsialstænderne for Nørrejylland om at samme vilde petitionere Hans Majestæt om at tilstaae Stænderne Skattebevilgningsret og Deelagtighed i den lovgivende Myndighed; men ligesom det er aabenbart, at den af Actor allegerede § 1 i Frd. 27de Septbr. 1799 ei kan komme til Anvendelse, hvor der blot er Tale om gjennem Stænderne at foredrage Hans Majestæt de omhandlede Gjenstande til allerhøieste Afgjørelse, saaledes skjønnes der ei heller forøvrigt deri at kunne imputeres Tiltalte J. A. Hansen, som det nævnte Blads Redacteur, noget lovstridigt.

Da derhos, forsaavidt Actor har antaget, at der i de paa-

nte Artikler skulde indeholdes en Lasten af den i f. A. i Roeskilde afholdte Stænderforsamling, hans Formening, at Bestemmelserne i ovenmeldte Forordnings §§ 2 og 7 angaaende Regjeringen skulde være anvendelige paa Stænderne, ligeledes maa ansees ugrundet, og der ifølge den Qvalitet og Virksomhed, der er tillagt dem, ei heller findes i Henhold til oftmeldte Forordnings § 10 at kunne være Føie til at antage, at den beordrede Action har Hensyn til Injurier, som i de omhandlede Artikler maatte være fremførte imod dem, vil Tiltalte være for Actors Tiltale i denne Sag at frifinde, og Actionens Omkostninger, hvorunder Actor, Prøveprocurator Beyer, tillægges i Salarium 5 Rbd. Sølv, at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", J. A. Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

De af Actionen flydende Omkostninger, hvoriblandt Salarium til Actor, Prøveprocurator Beyer, 5 Rbd. Sølv, udredes af det Offentlige.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 39—40.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 21te Mai 1843.

Nedenstaaende, ved en Forglemmelse ikke tidligere meddeelte, Sag troe vi ikke at burde undlade at optage.

Kammerraad Koefoed til Lindholm og Enkefrue Lassen til Aaberg ctr. Nanny v. Beenfeldt.

(Anvendelse af Mulct og Censur for trykte Fornærmelser mod en Privatmand. En nedlagt Tremarkspaastand forkastet, uden at der dog paa den anden Side fandtes tilstrækkelig Anledning til, efter Vederpartens Forlangende, at mortificere bemeldte Paastand.)

(Paadømt den 10de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen have Kammerraad Koefoed til Lindholm og Enkefrue Lassen til Aaberg, ifølge Hovedstevning af 29de Mai 1841, saggivet Nanny v. Beenfeldt til Undgjeldelse for de for dem formeentligen æreformærmende Udladelser og Beskyldninger, som indeholdes deels i et af hende i Aaret 1840 udgivet Skrivt, betitlet „den Koefoedske Sag", og deels i et under Sagen fremlagt Brev, hun den 30te Jan. 1841 har tilskrevet Frue Lassen. Da imidlertid Sidstnævnte under Sagens Drivt har for sit Vedkommende frafaldet Sagens videre Forfølgning, vil Sagen, forsaavidt bemeldte Frue Lassen angaaer, være at hæve, saa at der under Hovedsøgsmaalet alene bliver Spørgsmaal

om at tage under Paakjendelse den fra Kammerraad Koefoeds Side nedlagte Paastand, hvilken principaliter gaaet ud paa, at Nanny v. Beenfeldt bør bøde sine 3 Mk. og desforuden ansees med videre Straf efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 samt tilpligtes at udrede Processens Omkostninger skadesløst, hvorhos han in subsidium har paastaaet de paaankede, i Klagen til Forligelsescommissionen specificerede, Sigtelser mortificerede, og hende derfor anseet med Maximum af den i nysnævnte Anordning for blot utilbørlige Ord foreskrevne Straf samt paalagt at tilsvare Hovedsøgsmaalets Omkostninger.

Derimod har fornævnte Nanny v. Beenfeldt, der har givet Møde ved den for hende beskikkede tutor in litem, Cancelliraad og Procurator Delbanco, deels paastaaet sig tillagt Frifindelse for Hovedcitantens Tiltale, og deels, efter forgjeves tenteret Forlig og derpaa udtagen Contrastevning af 10de Septbr. f. A., paastaaet den af Hovedcitanten over hende nedlagte Æresspaastand mortificeret, samt Hovedcitanten for dette sit Forhold anseet med en passende Mulct, ligesom hun endvidere har paastaaet ham tilpligtet at udrede saavel Hoved- som Contrasøgsmaalets Omkostninger skadesløst, og derunder til Procurator Kruse af Ringkjøbing, som efter Ordre har mødt for Contracitantinden under et ved Ulfborg-Hind Herredsting optaget Tingsvidne, det af ham ifølge indsendt Regning paastaaede Beløb 9 Rbd. 4 Mk. ¾ ß. i Salair og for havte Udlæg til Porto m. m., saa og til Cancelliraad Delbanco et passende Salarium.

Endeligen har Hovedcitanten, forsaavidt Contrasøgsmaalet betræffer, paastaaet Frifindelse med Tillæg af sammes Omkostninger.

Hvad nu først det ovennævnte, af Contracitantinden i Trykken udgivne Skrivt angaaer, da har Hovedcitanten af samme udhævet en Mængde forskjellige Yttringer, som formeent-

ligen maae ansees, tildeels endog i høi Grad, fornærmelige. Saaledes har han anket over, at Contracitantinden Side 9 og 25 betegner Handlinger, hun tillægger ham, som lumpne, at hun Side 26 kalder ham „ondskabsfuld og fræk", og beskylder ham for imod sin egen Overbeviisning at have givet en foregaaende Lærerinde for hans Børn en god Anbefaling, men af personligt Had at have søgt at styrte hende, samt endvidere Side 31 ff. sigter ham for, uden nogen fra hendes Side dertil given Anledning, at have lagt Haand paa hende, idet han navnligen skal med Hænderne have grebet fat i hendes Skuldre og kastet hende voldsomt imod Døren, hvorved hun bruger den Yttring, at hun dreiede sig ud af hans „Kløer", og kalder ham en „Grobrian" og en „Tyran", fremdeles at hun Side 36 siger, at hendes „bedste, troeste Handlinger" bleve lønnede med Haan og Foragt, ved hvilken Udladelse hun efter Sammenhængen maa antages at have sigtet til Hovedcitantens mod hende udviste Forhold, Side 42: at hun læste hans — som hun udtrykker sig — „nederdrægtige Grovheder med stolt Foragt", og Side 42—43: at han deels for at undgaae at give hende lovlig Skadeserstatning for at være jaget bort, deels ogsaa for den Skam, der formeentligen overgik ham ved paa den af hende omtalte Maade at behandle en dannet Dame, urigtigen skal have foregivet, at hun imod hans Villie var løbet bort, samt Side 44: at han har arbeidet paa at kuldkaste de Anbefalinger, hun var i Besiddelse af, for desto bedre at kunne sætte hende i Miscredit hos hendes Medmennesker; hvortil Side 46—47 tilføies, at han under Skin af Samvittighedsfuldhed og Retfærdighed har søgt ganske samvittighedsløst og uretfærdigt at styrte hende, og Side 48: at han har Villie til det Onde, men mangler Kraft til at udføre det. Saa har og Hovedcitanten doleret over de Side 48—49 forekommende Yttringer, der kjendeligen hentyde paa, at han skulde have opdirket, op-

brudt eller med Hovednøgle oplukket Skufferne i 2de Commoder, som hun, da hun forlod Aaberg, havde efterladt sammesteds, hvilken Sigtelse endnu bestemtere fremtræder Side 90, hvor det ligefrem siges, at han har opbrukket hendes Commoder og en af hende ligeledes efterladt Kasse samt bortkastet hendes vigtigste Papirer, som modsagde hans Beskyldninger; endvidere over hvad der Side 52 anføres om, at han har været uforskammet nok til at benytte sig af en usandfærdig Udflugt for at negte Opfyldelsen af hendes Ønsker om at faae Børnenes Haandarbeider fremlagte til Skolecommissionens Bedømmelse, samt hvad i Forbindelse hermed tillige yttres om, at „ethvert Udsagn af ham i saa Henseende vorder Udflugt“, og at „den, som engang har betjent sig af Udflugter og Omveie for at skade sin Næste paa Ære og Gods, har man ingen Grund til oftere at sidere paa“, hvorhos strax efter, i kjendelig Modsætning til den Færd, der saaledes tillægges Hovedcitanten, omtales, at „enhver ærlig Mand holder sit engang givne Løvte“.

Foruden flere andre Steder, der i det Væsentlige kun indeholde Gjentagelse af de allerede i det Foregaaende berørte Yttringer, har Hovedcitanten fremdeles udhævet nogle Side 56—63 og 89—93 indførte Avertissementer, der tidligere have været indrykkede, deels i Aarhuus Stiftstidende og deels i Roeskilde Avis, og hvori hun blandt Andet erklærer, at han skammelig har misbrugt den Ærbødighed, hun viste ham, og at han har Ondt isinde imod hende, sigter ham for Avind og Bagvadskelse, for Uretsindighed, Haardhed og Ubarmhjertighed, samt for at have brugt Cabaler imod hende, hentyder paa, at han ei skal kunne stole saa trygt paa sin Ære og Samvittighed, som hun paa sin Uskyldighed, og paasiger ham, at han, da han udstødte hende af sit Huus, svoer paa, at han skulde mage det saa, at hun aldrig fik noget mere at fortjene i sit

Liv. Ligeledes hører herhen Side 60, hvor Hovedcitanten siges at lure og under Høimodighedens Kaabe at ville sætte hende i et slet Lys, samt den Side 80 forekommende Passus af en i sin Tid i den almindelig Commissionstidende indrykket Annonce, hvori det hedder: „Enten giver De mig en antagelig Æresopreisning for Deres imod min Person førte fornærmelige Yttringer, eller beviisliggjør, at jeg ei har fortjent bedre, og indtil at enten Afbigt eller Beviis finder Sted, erklærer jeg Dem herved offentlig for en Løgner, som kun af skadefro Ondskab har søgt at skade mit gode Navn og Rygte“, hvilket Ephiton „Løgner“ flere Gange længere hen i Skriftet gjentages; saa og Side 88, hvor Hovedcitanten beskyldes for „dumt, utidigt Praleri“ samt Side 99, hvor han siges at have anvendt Alt, hvad der stod i hans Magt, for at sønderknuse hende.

Ligesom samtlige foranførte Udladelser og Beskyldninger, ifølge deres Natur og den Sammenhæng, hvori de i Skriftet forekomme, maae ansees som ærekrænkende for Hovedcitanten, saaledes er der ikke fra Contracitantindens Side fremskaffet Beviis for, at han har gjort sig skyldig i nogen saadan Adfærd, som kunde retfærdiggjøre de ommeldte Sigtelser. Navnligen findes ikke saadanne Oplysninger at være fremkomne, som kunde hjemle Contracitantinden Berettigelse til, om end kun betingelsesviis, nemlig under Forudsætning af, at Hovedcitanten ei opfylder den af hende Side 80 fremsatte Fordring, at stemple ham som en Løgner, der af skadefro Ondskab havde søgt at skade hendes gode Navn og Rygte.

Heller ikke har Contracitantinden, skjøndt hun derpaa har forsøgt, kunnet mod Hovedcitantens Benegtelse tilveiebringe noget Beviis for at han, som hun i Skriftet beretter, har lagt Haand paa hende og kastet hende voldsomt imod Døren; og forsaavidt hun har sigtet ham for at have opdirket eller paa anden underfundig Maade oplukket hendes paa Aaberg efterladte

Commoder m. v. er det vel ved et heri Staden erhvervet Tingsvidne oplyst, at, da Contracitantindens Effecter, som hun havde ladet blive tilbage paa bemeldte Gaard ved sin Bortreise derfra i Slutningen af Aaret 1838, bleve i Foraaret 1840, efter med en Skipper at være oversendte her til Byen, hvor hun dengang opholdt sig, afleverede til hende, fandtes ved Udpakningen een eller — som et af Vidnerne har forklaret — 2de Commodeskuffer at staae aabne, men uden at der er fremkommet det Mindste til Bestyrkelse for, at de af Hovedcitanten skulde være opbrudte, opdirkede eller desl. ige, eller at overhovedet denne skulde med Føie kunne gjøres ansvarlig for den Tilstand, i hvilken Commoden ved Modtagelsen befandtes, hvorimod det paa den anden Side kan fortjene at erindres, at det ene af de 2de herom afhørte Vidner endog har erklæret at have Grund til at antage, at bemeldte Skuffer ei have været tillaasede da Contracitantinden forlod Aaberg, idet hun umiddelbart derefter omtrent i 3 Maaneder havde opholdt sig hos Vidnets Familie i Jylland og der, efter hvad Vidnet har hørt fortælle, skal have beklaget sig over, at hun havde forsømt at aflaase et Par af sine Commodeskuffer.

For de ovenanførte Injurier vil saaledes Contracitantinden ikke kunne undgaae at drages til Ansvar.

Naar Hovedcitanten endvidere har troet, at den Fremstilling, der i Skrivtet er givet, angaaende Forholdet mellem ham og Contracitantinden, at kunne udlede, at hun har søgt hos Læseren at opvække den Tanke, at han skulde have lagt an paa at forføre hende, og at det uheldige Udfald af disse hans Bestræbelser skulde have været Aarsagen til at han senere behandlede hende saa slet, som hun angiver, da skjønnes der ikke af de Steder i Skrivtet, som Hovedcitanten i denne Henseende fornemmeligen har paaberaabt, med Sikkerhed at kunne infereres, at Contracitantinden derved har villet insinuere en saadan

Beskyldning, hvilken hun negter paa de ommeldte Steder at have havt for Øie, og ligesaalidet findes de af Hovedcitanten paaberaabte Yttringer i Skrivtet Side 12 og 65—66, imod Contracitantindens Benegtelse, at kunne med tilstrækkelig Evidents begrunde den Slutning, at hun skulde have ville sigtet Hovedcitanten for at have gjort sig skyldig i ulovlig Brændeviinsbrænden.

Fremdeles har Hovedcitanten formeent, at Contracitantinden maatte antages i ofnævnte Skrivt at have fremsat den Beskyldning imod ham, at han skulde med Gift have tragtet hende efter Livet, idet hun Side 30 yttrer sig saaledes:

„Om Morgenen var jeg heftig syg, og vil endnu vise visse „Personer saamegen Skaansel, at jeg ikke videre vil berøre „min Sygdom eller Medicinen, jeg nød; kun tilføier jeg, „at Bryggerpigen foranstaltede Lægen hentet, at han opholdt „sig til næste Dags Middag, da jeg til den Tid havde Haab „om at leve, at jeg efter 14 Dages Sygeleie stod op med „et svagt hentæret Legeme, og lam i hele den høire Side, „fra Foden lige til Fingerenderne. Det beroer paa Hr. „Kammerraaden, om han ønsker, at jeg skal give en nøiere „Forklaring over 9de November 1838, hvortil jeg er meget „villig, men jeg tænker, at han ikke forlanger det."

hvorhos Hovedcitanten i Forbindelse hermed tillige har henviist til Side 57—58, paa hvilket Sted Contracitantinden, ved at omtale det formeentligen Ubillige i, at Hovedcitanten skal have affordret hende Betaling for Lægehjelp, Medicin og Sygepleie under den ovenberørte Sygdom, bruger med specielt Hensyn til Medicinen følgende Yttring:

„Og Medicinen vil Hr. Doctor Speyer af Ringkjøbing, un„der hans Embedseed, bedst kunne bekræfte hvori den bestod; „dyr var den ikke, hver Pot kostede kun 2 ß. Vedkommende „forstaaer mig nok.

Men om end disse Yttringer efter deres Indhold og Forbindelse, og naar in specie dermed sammenholdes en i Brevet til Fru Lassen af 30te Januar 1841, hvorom nedenfor nærmere vil blive handlet, forekommende Udeladelse om, at Contracitantinden under sit Ophold paa Aaberg skal være bleven „tragtet med Gift efter Livet“, kunde give Hovedcitanten nogen Anledning til at antage, at samme nærmest var beregnet paa at opvække den Mistanke, at hun havde været udsat for et Attentat paa Livet og at Hovedcitanten i denne Henseende ei havde været uden Skyld, skjønnes det dog ikke, at de anførte Steder involvere nogen saadan Beskyldning imod Hovedcitanten, om hvem det vel i Slutningen af Stykket Side 30 antydes, at han formeentligen ei vilde attraae den der tilbudne nøiere Forklaring, men uden at denne Hentydning kan siges med Nødvendighed at forudsætte, at nogen Skyld, end sige nogen forsætlig Brøde, i den omhandlede Henseende skulde paahvile ham, der uden saadan Forudsætning letteligen af flere Grunde kunde nære det Ønske, at den her tilsigtede Begivenhed ikke offentligen blev videre berørt. — Ved den Interesse, som Contracitantinden vil have tænkt sig, at Hovedcitanten heri kunde have, skal iøvrigt, efter hvad fra hendes Side under Proceduren er anbragt, nærmest være sigtet til, at en af Hovedcitantens Paarørende ved udviist Uforsigtighed skulde have givet Anledning til, at Contracitantinden i et fortvivlet Dieblik gjorde et mislykket Forsøg paa ved Gift at bringe sig selv af Dage, hvorimod hun negter med Hensyn til dette Punct at have villet beklage sig over hans Fremfærd, ligesom ogsaa den udhævede Passus Side 57—58 alene skal være saaledes at forstaae, at Hovedcitantens Fordring paa Betaling for Medicin formeentlig maatte ansees saa meget mere ubillig, som der ved den ommeldte Leilighed ei blev ordineret hende andet Lægemiddel end Melk.

Endnu bliver at bemærke, at adskillige andre i oftnævnte Skrivt forekommende og af Hovedcitanten paatalte Yttringer ei ville kunne medføre Ansvar for Contracitantinden, da de ifølge Sagens Natur ei kunne antages at constituere nogen Injurie, hvilket navnligen finder Anvendelse paa Yttringen om, at Hovedcitanten skulde have grebet til „et Nonsens", have i et Brev til Contracitantinden fremført noget „meningsløst Tøi", samt have opvartet med en „dum og flau Undskyldning", og maa paa lige Maade gjelde med Hensyn til hvad paa flere Steder i Skrivtet anføres om, at Hovedcitanten skal have fornrettet og blameret hende, krænket hendes gode Rygte og deslige. Ogsaa er det uden tilstrækkelig Føie, naar Hovedcitanten har villet finde en Injurie i det Side 96 fremsatte Spørgsmaal: „mon han er saa dum at troe, Retten skulde oversee alle mine Klager, min Ære holde sig alene til hans Ære?" efterdi herved end ikke er tilkjendegivet, at hun virkeligen tillægger Hovedcitanten en saadan Mening, som efter hendes Anskuelse vilde forraade Dumhed. — Forsaavidt endeligen Hovedcitanten har ført Anke over, at Contracitantinden Side 27 blandt Andet har udladt sig med, at hun paa Aaberg havde maattet udholde „den haardeste — — Tiltale, som grændser endog til Skjeldsord", da findes Contracitantinden ei heller at kunne gjøres ansvarlig for denne og flere lignende, dermed i Forbindelse staaende Yttringer, naar henseer til, at Hovedcitanten i et under Sagen fremlagt, til hende adresseret Brev, dateret 18de Decbr. 1838, hvis Ægthed maa antages erkjendt, foreкaster hende at have udviist „en uforskammet og uanstændig Opførsel", som han ei kunde formode hos Contracitantinden, „der burde kunne gjøre Fordring paa Agtelse", ligesom han heller ikke specielt har modsagt at have mod hende fremført de flere i Skrivtet omtalte, tildeels endog meget nærgaaende Invectiver.

Betræffende dernæst det Brev, Contracitantinden under 30te Jan. 1841 har tilskrevet Fru Lassen og som ligeledes under nærværende Sag er gjort til Gjenstand for Paatale, da har Hovedcitanten for sit Vedkommende deraf fornemmeligen udhævet Yttringen om, at Contracitantinden paa Aaberg skal være bleven mishandlet med Skjeldsord af Hovedcitanten, samt „tragtet ved Gift efter Livet“. — Men, ligesom Besværingen over at være af Hovedcitanten udskjeldt, eller — som hun udtrykker sig — mishandlet med Skjeldsord, efter det nylig Bemærkede, ei kan have Ansvar til Følge, saaledes findes det Samme og at maatte antages, forsaavidt hun siges at være bleven tragtet med Givt efter Livet, da denne Yttring, hvorved hun iøvrigt har erklæret ei at have sigtet til nogen forsætlig Efterstræbelse, idet hun vil have samme forstaaet i Overeensstemmelse med den angaaende det foran omhandlede Stykke i Skrivtet Side 30 givne nærmere Forklaring, i alt Fald ikke indeholder nogen Beskyldning imod Hovedcitanten, der ei siges at være den, som skal have tragtet hende efter Livet, saa lidet som iøvrigt nogen Hentydning herpaa kan udledes af bemeldte Yttring, ved dermed at sammenholde de Steder i Skrivtet, som Hovedcitanten har formeent at involvere en lige Sigtelse.

Hvad nu den Straf angaaer, som Contracitantinden for sit udviste Forhold, forsaavidt dette efter det Ovenanførte er at betragte som for Hovedcitanten injurierende, maa antages at have forskyldt, da har Hovedcitanten, ved at paastaae hende dømt til at betale fine tre Mark og desforuden anseet med videre Straf efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 12, i Særdeleshed havt Hensyn til den formeentlige Beskyldning for at have villet forføre hende og tragte hende med Gift efter Livet, samt til de Steder i Skrivtet, hvor Contracitantinden har erklæret ham for en Løgner. Som foran bemærket, kan imidlertid Hovedcitantens Formening om at være beskyldt for at have

lagt an paa at forføre Contracitantinden samt for at have villet ombringe hende ved Gift, ei antages tilstrækkeligen begrundet, og Contracitantinden har ei heller ligefrem og ubetinget erklæret ham for en Løgner; hvorimod hendes herom fremsatte Yttring Side 80, i Henhold til hvilken de flere Steder, hvor bemeldte Udtryk længere hen i Skrivtet forekommer, ifølge Sammenhængen skjønnes at maatte forstaaes, ikkun, som hun og i selve Skrivtet specielt har udhævet Side 96—97, gaaer ud paa, at hun erklærer ham for en Løgner, saafremt han ikke enten giver hende en efter hendes Formening antagelig Æresopreisning, eller beviisliggjør, at hun ei har fortjent bedre, hvilken Yttring vel, som og ovenfor statueret, maa under de forhaanden værende Omstændigheder ansees injurierende, men dog, som knyttet til en bestemt factisk Betingelse, hvis Opfyldelse derhos forudsættes at være afhængig af den Paagjeldendes egen Villie, ei kan henføres under Bestemmelserne i Lovens 6—21—2 og 3 samt Frd. 27de Septbr. 1799 § 12, 2det Membrum.

Da nu heller ikke de øvrige fra Hovedcitantens Side paatalte Udladelser ere af saadan Beskaffenhed, at der med Hensyn til samme findes tilstrækkelig Grund til, i nærværende Tilfælde at bringe de nysnævnte Straffebud til Anvendelse, vil saaledes den af Hovedcitanten nedlagte principale Paastand ei kunne tages til Følge, hvorimod Contracitantinden bliver at ansee efter Lovens 6—21—4 og den citerede Forordnings § 12 sidste Membrum med en passende Mulct, der efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til 300 Rbd. Sølv og bliver at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, ligesom hun og vil være at undergive den i bemeldte Forordnings § 20 foreskrevne Censur, saaledes at Censurtiden i Henhold til Plac. 1ste Novbr. 1837 § 3 fastsættes til 2 Aar.

Saa ville og de i det Foregaaende som fornærmelige be-

tegnede Udladelser og Beskyldninger være efter Hovedcitantens derom nedlagte Paastand at mortificere.

Skjøndt iøvrigt den fra Hovedcitantens Side fremsatte Æresпaastand ei er befunden at kunne gives Medhold, skjønnes dog Contracitantinden ved flere af de paaankede Yttringer dertil at have givet saadan Anledning, at Retten ei kan finde tilstrækkelig Føie til, paa Grund af denne Paastand, at ansee Hovedcitanten med Mulct, eller til at give den af Contracitantinden i saa Henseende paastaaede Mortification, hvoraf følger, at Hovedcitanten vil være at tillægge Frifindelse under Contrasøgsmaalet, hvis Omkostninger derhos blive at ophæve.

Derimod vil Contracitantinden efter Omstændighederne blive at tilpligte, til Hovedcitanten at betale Hovedsøgsmaalets Omkostninger, som skjønnes at kunne fastsættes til 30 Rbd. Sølv.

Procurator Kruse vil af det Offentlige være at tillægge et passende Salair, hvilket bestemmes til 8 Rbd. Sølv, hvori han tillige maa søge Godtgjørelse for sine havte Udlæg, men efter det Udfald, Sagen faaer, vil Cancelliraad Delbanco intet Salair kunne tilkjendes.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres det, at den befalede Sagførelse her ved Retten har været forsvarlig.

Under Sagen er ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

For Enkefrue Lassens Vedkommende hæves Sagen.

Hovedcitanten, Kammerraad Koefoed til Lindholm, bør for Contracitantinden, Nanny v. Beenfeldts Tiltale i denne Sag fri at være.

Derimod bør de i det Foregaaende, som for Hovedcitanten injurierende betegnede Udladelser og Beskyldninger, der indeholdes i det fra hans Side paatalte, af Contracitantinden i

Trykken udgivne Skrivt, betitlet „den Koefoedske Sag", døde og magtesløse at være, saa at de ei komme Hovedcitanten til Skade paa Ære eller gode Navn og Rygte, og bør Contracitantinden for sit i saa Henseende udviste Forhold til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 300 Rbd. Sølv, samt være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 foreskrevne Censur undergiven i 2 Aar.

Saa bør hun og til Hovedcitanten betale Hovedsøgsmaalets Omkostninger med 30 Rbd. Sølv, hvorimod Contrasøgsmaalets Omkostninger ophæves.

Procurator Kruse af Ringkjøbing tillægges i Salarium 8 Rbd. Sølv, som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{57}{43}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestanten Rasmus Frederiksen.

(Anvendelse af 4 Aars offentlig Strafarbeide, efter Bestemmelserne i Frd. 15de April 1840 § 1, paa en 21 Aar gl. og ikke før straffet Arrestant.)

(Paadømt den 15de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants inden Tybjerg Herreds Extraret den 7de Januar sidstleden paadømte Sag actioneres Arrestanten, Rasmus Frederiksen, for falsk Vidnesbyrd og anden falsk Forklaring for Retten.

Det er oplyst, at Arrestanten, der afgav Forklaring som Vidne under et den 1ste Juni f. A. inden Tybjerg Herreds Ret optaget Tingsvidne i en af Gaardfæster Rasmus Hansen imod Rasmus Jørgensen anlagt Contrasøgsmaalssag, betræffende et Beløb, Førstnævnte formeentlig skulde tilkomme hos Sidstnævnte, i Anledning af at Besætningen til en af denne af hiin afstaaet Fæstegaard skulde være af ringere Værdi end

omcontraheret, til en ham forelagt Contraqvæstion, om han vidste, at Rasmus Hansen havde været i Besiddelse af et skriftligt Document angaaende bemeldte Gaards Afstaaelse og Overdragelse til ham, men at Rasmus Hansen havde brændt dette Document, efter paa lovlig Maade at være forberedt, iblandt Andet har forklaret og med Eed bekræftet, at han vidste, at Rasmus Hansen havde havt et skrivtligt Document fra Rasmus Jørgensen om Besætningen, og at han tilligemed hans Søstre, der tjener Rasmus Hansen, havde seet, at denne brændte Documentet, idet han yttrede, at det var Beviset om Besætningen, han brændte. Derimod har Arrestanten under et, i Anledning af et til Amtmanden over Sorø Amt af Rasmus Jørgensen indgivet Andragende, optaget criminelt Forhør til Oplysning om, at Rasmus Hansen skulde have været i Besiddelse af og benyttet en falsk eller forfalsket Afstaaelsescontract om oftnævnte Fæstegaard, under 5te Septbr. f. A. vedgaaet, at hans under ovennævnte Sag afgivne Forklaring var urigtig, forsaavidt han har udsagt, at han og hans Søstre have seet Rasmus Hansen brænde det af ham omforklarede Document, samt paastaaet, at han var bleven forledet af Rasmus Jørgensen til at afgive hiin Forklaring og at han ved hans Fremstillelse i Retten den 1ste Juni f. A. var beskjenket af Brændeviin, hvormed Sidstnævnte samme Dag havde beværtet ham, ligesom Arrestanten allerede den 3die Juni f. A. havde afgivet en hermed i det Hele stemmende Tilstaaelse for Rasmus Hansens Sagfører, Procurator Henriksen, der dog ikke fandt sig foranlediget til paa Grund heraf at henvende sig til det Offentlige. Efterat Arrestanten i flere Forhører havde vedblevet denne Forklaring, hvis Rigtighed blev modsagt af Rasmus Jørgensen, der dog indrømmede, at han muligen havde beværtet Arrestanten med Brændeviin, den Dag, han aflagde Forklaring i Retten som Vidne, har han imidlertid i et den

5te Octbr. f. A. optaget Forhør udsagt, at han virkelig har seet Rasmus Hansen brænde et Document angaaende oftnævnte Gaards Afstaaelse, der dog ikke var det oprindeligen med Rasmus Jørgensen oprettede, men et herfra forskjelligt, som Rasmus Hansen, hos hvem han da tjente, en Dag havde bragt med sig fra Ringsted og at Rasmus Hansen havde overtalt ham til, for Procurator Henrikssen at udsige, at hans under den civile Sag afgivne Forklaring var urigtig, samt hvad han forøvrigt saavel for Henrikssen som i Forhøret af 5te Septbr. f. A. har forklaret, idet han navnligen forestillede ham, at, naar han sagde, at han havde været beskjenket, kunde han ikke komme i nogen Uleilighed. Derimod har han i Forhøret af 5te Octbr., næst forøvrigt at vedgaae, ikke at have været beskjenket ved hans Fremstillelse for Retten den 1ste Juni f. A. erkjendt, at hans Søstre ikke havde seet Rasmus Hansen brænde Documentet, samt forklaret, at han tidligere havde udsagt Saadant efter Tilskyndelse af Rasmus Jørgensen. Om nu end Arrestantens seneste Forklaring om at have seet Rasmus Hansen brænde et Document betræffende Gaardens Afstaaelse, efter Sagens samtlige Omstændigheder ikke tør forkastes, i hvilken Henseende det maa bemærkes, at flere Personer edeligen have bevundet, at de have seet Rasmus Hansen i Besiddelse af en Contract angaaende Gaardens Afstaaelse, der var forskjellig fra den, der i sin Tid er oprettet imellem ham og Rasmus Jørgensen, og af hvilken en Copie fra Sidstnævntes Side under Sagen er produceret, vil Arrestanten dog selv herefter ikke kunne undgaae at drages til Ansvar, forsaavidt han actioneres for falsk Vidnesbyrd, deels fordi han har bevundet, at hans Søstre ogsaa havde seet, at Documentet blev brændt, thi vel har han under de seneste Forhører søgt at modificere hans Tilbagekaldelse af denne Deel af den af ham som Vidne afgivne Forklaring, men hertil skjønnes ikke efter Sagens Omstændigheder at kunne tages Hensyn

deels fordi han, skjøndt han vidste, at Rasmus Hansen havde været i Besiddelse af forskjellige Documenter angaaende Gaardens Afstaaelse, ikke alene ikke herom har yttret noget, da han afgav Forklaring som Vidne, men tvertimod erklæret, at Rasmus Hansen havde brændt det Document han havde faaet fra Rasmus Jørgensen, uagtet hans senere Forklaring gaaer ud paa, at det Document Førstnævnte havde brændt, var et fra dette forskjelligt.

Forsaavidt Arrestanten endelig actioneres for, foruden falsk Vidnesbyrd, at have afgivet anden falsk Forklaring for Retten, skjønnes hans Forhold under nærværende criminelle Sag, hvortil ved hiin Deel af Actionsordren maa antages at være sigtet, ikke at kunne paadrage ham Ansvar. Hvad Straffen angaaer for den Brøde, der efter det Ovenanførte maa ansees Arrestanten overbeviist, har han vel, som bemærket, 2 Dage efterat han i alt Fald med Hensyn til de ovenfor specielt udhævede Puncter havde vidnet falskt, aabenbaret Saadant for den Parts Sagfører, i hvis Disfaveur Vidnesbyrdet var aflagt, men, da han deels, som allerede bemærket, har indrømmet, først at have bestemt sig hertil efter Rasmus Hansens Overtalelse, deels, efter hvad han endvidere har udsagt, har erholdt 1 Rbd. af denne forinden han begav sig til Procurator Henriksen, skjønnes den i Frd. 15de April 1840 § 4 efter Omstændighederne hjemlede Nedsættelse i den i bemeldte Forordnings § 1 foreskrevne Straf for falsk Vidnesbyrd, til Fordeel for dem, der af egen Drift tilbagekalde og berigtige samme, saavel paa Grund heraf som med Hensyn til Arrestantens selv under de senere Forhører afgivne tilbageholdne og utilfredsstillende Forklaringer, ikke at kunne komme ham tilgode, hvorimod det maa billiges, at han, der er henved 21 Aar gammel og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom er ansеet efter den sidstciterede Straffebestemmelse. Da nu den valgte Straffegrad af

4 Aars Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus findes passende, og Actionens Omkostninger, derunder det Defensor ved Underretten tillagte Salair af 4 Rbd. Sølv retteligen ere paalagte Arrestanten, vil den indankede Dom i det Hele være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor her for Retten vil Arrestanten have at udrede 8 Rbd. til den Første, og 5 Rbd. til den Sidste, Alt Sølv.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Kongens Kasses Ret vil være at reservere med Hensyn til at det ikke kan sees at Originalerne til de den 23de Januar sidstleden her for Retten i Gjenparter fremlagde, den 1ste Octbr. 1841 imellem Rasmus Jørgensen og Rasmus Hansen oprettede Documenter have været skrevne paa stemplet Papir.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Nyholm og Kammerraad Nygaard, udreder Arrestanten, Rasmus Frederiksen, 8 Rbd. til den Første og 5 Rbd. til den Sidste, Alt Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at det ikke kan sees at Originalerne til de den 23de Januar sidstleden her for Retten i Gjenparter fremlagte, den 1ste Octbr. 1841 imellem Rasmus Jørgensen og Rasmus Hansen oprettede, Documenter have været skrevne paa stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{22}{43}$ Procurator Nyholm Actor, ctr. Arrestanterne Søren Nielsen og Niels Rasmussen Roepstorf samt Arrestantinden Ane Marcusdatter, Søren Hendriksens Hustru.

(En ved Resolution paa sædvanlig Betingelse løsgiven Livsfange samt en 55aarige, ikke for straffet, Arrestant, — der Begge sigtedes for voldeligen at have overfaldet en Aftægtsmand og dennes Hustru, i den Hensigt at sætte disse i bedøvet Tilstand, for uhindret at kunne fravende dem Penge — af Overretten, som for attenteret Røveri, ifølge Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 80 cfr. med § 34 2det Membrum, dømte, den førstnævnte Arrestant til at behandles overeensstemmende med Resolutionens Indhold, den Anden til 12 Aars Rasphuusarbeide. En Arrestantinde, der sigtedes for Deelagtighed i den nævnte Forbrydelse, efter Omstændighederne tillagt Frifindelse for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 15de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants ved Kronborg Districts Extraret den 12te Jan. sidstl. paadømte Sag actioneres Arrestanterne Søren Nielsen og Niels Rasmussen Roepstorf for Natten mellem den 27de og 28de Juni f. A. voldeligen at have overfaldet Aftægtsmand Peder Hansen af Holt og hans Hustru, Karen Nielsdatter, paa disses Bopæl, i den Hensigt ved saadan Behandling at sætte dem i en bedøvet Tilstand, for derefter uhindret at kunne fravende dem Penge, hvorhos tillige Arrestantinden Ane Marcusdatter, Søren Hendriksens Hustru, tiltales for Deelagtighed i denne Forbrydelse.

Ifølge den af begge Arrestanterne afgivne, i det Væsentlige overeensstemmende og ved den anstillede Undersøgelse ydermere bestyrkede, Tilstaaelse maae og Arrestanterne ansees overbeviste at have gjort sig skyldige i det dem saaledes imputerede delictum. Det var iøvrigt, efter hvad Arrestanterne have forklaret, først paatænkt, at de skulde bryde ind gjennem et

Vindue i det af Peder Hansen og Hustru beboede Huus og derefter binde Beboerne, til hvilken Ende de havde forsynet sig med Reeb, foruden at de og havde medtaget 2de Huggejern og en Kniv m. v., samt at de, naar saaledes Beboerne vare hindrede i at gjøre Modstand, skulde opbryde et Hjørneskab, hvori de ventede at finde Penge. Men da det, medens de vare underveis til Gjerningsstedet, efter Arrestanternes eenstemmige Udsigende, af Arrestantinden, der skal have været i Følge med dem, blev yttret, at Peder Hansen havde et ladt Gevæhr i Huset, opgave de den ommeldte Plan, og besluttede at skaffe sig Adgang til Huset ved at banke paa under Foregivende, at de vare vildfarende og vilde spørge om Vei til en nærliggende By, hvilken Beslutning de ved Ankomsten til Stedet, hvor Beboerne da vare tilsengs, ogsaa udførte, idet de derhos, for at blive indladte, da Peder Hansen blev staaende i Døren, som han kun holdt halv aaben, bad om Noget at drikke. Efterat Peder Hansen paa Grund heraf havde ladet dem komme ind, og Karen Nielsdatter, som imidlertid ligeledes var staaet op af Sengen, havde paa Mandens Opfordring givet dem et Kruus Øl, hvoraf begge Arrestanterne drak, overfaldt disse pludseligen baade Manden og Konen, nemlig Niels Roepstorf den Første og Søren Nielsen den Sidstnævnte, og tilføiede dem, hver med sin Steen, som de havde taget paa Landeveien, flere Slag i Hovedet, hvorved Arrestanterne dog paastaae ei at have havt til Hensigt at dræbe Peder Hansen og Hustru, men kun at have villet bringe disse i en bedøvet Tilstand, for derefter uhindret at kunne opbryde deres Gjemmer. Da imidlertid Søren Nielsen blev bange for, at Folk skulde hidkaldes ved Peder Hansens Skrig, raabte han, der ligeledes vil have frygtet for, at Niels Roepstorff skulde slaae for haardt til, at de nu maatte bort, hvorefter de begge med uforrettet Sag skyndsomt forlode Gjerningsstedet.

Ved den af vedkommende Læge anstillede Undersøgelse befandtes Peder Hansen at være i Hovedet tilføiet 10 Saar af forskjellig Størrelse fra ⅓ til 2½ Tommes Længde, og Karen Nielsdatter ligeledes at have faaet 2de Saar i Hovedet, hvert omtrent af 2 Tommers Længde, hvilke samtlige Læsioner dog, efter de af Lægen under 4de Aug. f. A. meddeelte Attester, da allerede vare lægte og ere antagne ei at ville have farlige Følger for de Paagjeldendes fremtidige Helbredstilstand.

Hvad nu den Straf angaaer, som vil være at idømme Arrestanterne for den af dem saaledes forøvede Misgjerning, hvilken skjønnes at maatte betragtes som et attenteret Røveri, og som saadant at maatte henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 80, sammenholdt med § 34, 2det Membr., da bliver at bemærke, at Arrestanten Søren Nielsen, der ved Høiesteretsdom af 16de Febr. 1826 er for Indbruds-Tyveri bleven anseet med Straf af Kagstrygning og Rasphuusarbeide for Livstid, men ved allerhøieste Resolution af 22de Juni 1840 skjenkedes Friheden, under Vilkaar, at han, saafremt han paa ny maatte gjøre sig skyldig i nogen Forbrydelse, der ei medførte større Straf, igjen skulde indsættes til Arbeide i Rasphuset paa Livstid, som Følge heraf vil blive at behandle i Overeensstemmelse med allerhøistbemeldte Resolution;*) hvorimod Arrestanten Niels Roepstorf, der efter vedkjendt Døbeattest er omtrent 55 Aar gammel, og om hvem det ikke er oplyst, at nogen Straffedom tidligere er ham overgaaet, vil være at ansee efter de ovennævnte §§ i Frd. 11te April 1840, og skjønnes Straffen for denne Arrestant, efter samtlige Sagens

*) Underrettens Dom lød, for denne Arrestants Vedkommende, paa Hensættelse til Strafarbeide paa Livstid, uden at Straffestedet var angivet. I Medhold af Resolutionen maatte dette sidste imidlertid blive Rasphuset.

Omstændigheder, passende at kunne bestemmes til Rasphuusarbeide i 12 Aar.

Derhos blive begge Arrestanterne pligtige, efter den under Sagen fremlagte Regning, at tilsvare Aftægtsmand Peder Hansen for Udgivter til Lægehjælp 3 Rbd. Sedler; iøvrigt har Sidstnævnte frafaldet Paastand om Erstatning.

Betræffende dernæst Arrestantinden Ane Marcusdatter, da har saavel Søren Nielsen som Niels Roepstorf bestemt paasagt hende, at hun har ledsaget dem til Gjerningsstedet samt endog der taget Deel i selve Gjerningens Udøvelse, ligesom og den førstnævnte Arrestant har forklaret, at det er hende, der har givet ham Anviisning paa Peder Hansen som en Mand, der skulde være i Besiddelse af Penge. Imidlertid har hun stadigen benegtet Rigtigheden af disse Sigtelser, idet hun alene har villet erkjende, at hun om Aftenen den 27de Juni f. A. viste Arrestanterne, som havde indfundet sig paa hendes Moders Bopæl i Donnevælde, ud til Landeveien, og paa Forespørgsel underrettede dem om, hvor Veien derfra gik til Holt, men paastaaer at have været uvidende om, i hvilken Hensigt Arrestanterne agtede at begive sig derhen. Skjøndt nu disses Udsagn om hendes Medskyldighed bestyrkes ved den af hendes Moder, Lisbeth Christoffersdatter, afgivne Forklaring i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder, findes der dog, imod hendes vedholdende Benegtelse, ikke at være fremkommet noget tilstrækkeligt Beviis for hendes Brøde, og det maa saaledes billiges, at der ved den paaankede Dom er tilkjagt hende Frifindelse for videre Tiltale.

Naar undtages det Actor ved Underretten, Procurator Klecker, tilkommende Salarium, der bestemmes til 6 Rbd. Sølv og vil være at udrede af den kongl. Jordebogskasse, blive iøvrigt samtlige Actionens Omkostninger at tilsvare af begge Arrestanterne og Arrestantinden in solidum, derunder indbefattet

Salarium til Defensorerne i 1ste Instants, Procuratorerne Alsted og Lund, med 4 Rbd. Sølv til hver, samt til Sagførerne her for Retten, nemlig Actor, Procurator Nyholm, og de beskikkede Defensorer, Procuratorerne Secretair Schønberg og Klein, med 8 Rbd. Sølv til den Første og 5 Rbd. Sølv til hver af de 2de Sidstnævnte.

Behandlingen ved Underretten saavelsom Sagførelsen ved begge Instantser har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Ane Marcusdatter, Søren Hendriksens Hustru, bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

Arrestanterne Søren Nielsen og Niels Rasmussen Roepstorf bør, den Første behandles i Overeensstemmelse med den kgl. Resolution af 22de Juni 1840, og den Sidste hensættes til Arbeide i Rasphuset i 12 Aar, hvorhos begge Arrestanterne bør i Erstatning til Aftægtsmand Peder Hansen af Holt in solidum betale 3 Rbd. Sedler.

Med Undtagelse af Salairet til Procurator Klecker, der med 6 Rbd. Sølv udredes af den kongl. Jordebogskasse, tilsvare Arrestanterne og Arrestantinden, Een for Alle og Alle for Een, de af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder i Salarium til Procurator Nyholm 8 Rbd., til Procuratorerne Secretair Schønberg og Klein hver 5 Rbd., og til Procuratorerne Alsted og Lund hver 4 Rbd., Alt i Sølv.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen Ab. 149/43. Secretair Schønberg Actor ctr. Tiltalte, Huusmand Peder Jensen af Weddelow.

(En Mand, for at have mishandlet sin Hustru, af Overretten, idet den ergangne Underretsdom stadfæstedes, anseet med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 9 cfr. § 3 og § 6 samt § 23.)

(Paadømt den 15de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen, med de iøvrigt fremkomne Oplysninger stemmende, Tilstaaelse er det under nærværende, i første Instants inden Leire Herreds Extraret den 9de Jan. sidstl. paakjendte, Sag, under hvilken Tiltalte, Huusmand Peder Jensen af Weddelow, der er 51 Aar gammel og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, actioneres for at have mishandlet sin Hustru, tilstrækkeligen godtgjort, at han, da han om Aftenen Torsdagen den 22de Septbr. f. A. kom hjem og fandt sin Hustru liggende i Sengen samt antog, at hun, der de nærmest forudgaaende Dage flere Gange havde været beruset, atter var i saadan Tilstand, hvilket ogsaa var Tilfældet, i Forbittrelse herover med den venstre Haand har grebet efter hendes Nakke og med den høire Haand, i den Hensigt at give hende nogle Slag paa Siden af Hovedet, har bibragt hende flere Slag, uden at han dog har villet vide, hvor han traf. Efterat hun derpaa, uden at det dog er oplyst, om hun selv har kastet sig ud, eller om Tiltalte har revet hende ned, var trillet ud af Sengen ned paa Gulvet, har Tiltalte, efter hvad han endvidere har vedgaaet, sparket hende med sin Træsko over hendes Nederkrop, hvormed han i nogen Tid er vedblevet, efterat han havde faaet hende kastet op over Sengefjellen, saaledes at hendes ene Been kom til at ligge udenfor Sengen, ligesom han endelig, efter at have lagt sig i samme Seng, hvori hun laa, har puffet hende med sin Albue.

Efter vedkommende Districtlægens Erklæring fandtes Tiltaltes Hustrues Ansigt, da han kort Tid efter den tilføiede Mishandling undersøgte hende, ophovnet med betydelige Sugillationer under begge Øinene samt flere smaa Rifter paa Hagen og Kinderne, ligesom den venstre Hofte og den indvendige Side af venstre Laar lige til Knæet var aldeles sorteblaat af underløbet Blod, hvorhos der ved en senere Undersøgelse, paa hendes venstre Hofte fandtes en stor Byld med en betydelig Betændelse i Omkredsen, hvilket Alt af Districtslægen antoges at være en Følge af en voldsom Mishandling. Imidlertid vare efter en af bemeldte Districtslæge under 7de Decbr. f. A. afgiven Erklæring Saarene lægte, og de tilføiede Mishandlinger antoges ikke at ville efterlade nogen Følge for hendes fremtidige Sundhedstilstand.

For det ovenanførte Forhold, ved hvis Bedømmelse den Mishandledes beskjenkede Tilstand ikke kan komme Tiltalte tilgode, vil han være at ansee efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 9 cfr. § 3 cfr. § 6 samt § 23, og, da den i den indankede Dom valgte Straffegrad af 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød findes passende, ligesom Tiltalte og retteligen er paalagt at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Bestemmelserne om Salairerne for Actor og Defensor ved Underretten billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor her for Retten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Secretair Schønberg og

Procurator d'Anchamp, udreder Tiltalte, Huusmand Peder Jensen af Weddelow, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{808}{42}$. Procurator Dahl Actor ctr. Tiltalte, Rasmus Madsen.

(En for Mordbrand eller i al Fald Asſurancefvig ſigtet, og i 1ſte Instants, efter Frd. 11te April 1840 § 53, med otte Aars offentligt Strafarbeide anſeet, Arreſtant, af Overretten friſunden for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 15de April 1843.)

Dommen er ſaalydende:

Vel er der i nærværende Sag, hvorunder Tiltalte, Rasmus Madsen, hvis Huus i Østeraaby afbrændte Natten mellem den 8de og 9de Mai f. A., ſigtes for at ſkulle have gjort ſig ſkyldig i forſætlig Brandſtiftelſe og i alt Fald i Asſurancefvig, ved de afgivne Forklaringer og iøvrigt tilveiebragte Oplysninger, i de nævnte Henſeender vakt betydelig Mistanke imod Tiltalte, men da der dog, imod hans vedholdende Benegtelſe, ligeſaalidet kan antages at være fremkommet tilſtrækkeligt Beviis for, at han har foranlediget Huſets Brand, ſom for at han, der i Anledning af ſamme ikke hidtil har opgjort ſit lidte Tab og derefter fordret Erſtatning hos vedkommende Asſurance-Compagni, ved Asſurancens Tegnelſe ſvigagtigen har anſat ſit Bo til for høi Værdi, vil han for Actors videre Tiltale være at friſinde, og den i 1ſte Instants inden Sunds-Gudme Herredsting den 13de Octbr. f. A. ergangne Dom, hvorved Tiltalte, under Henviisning til Frd. 11te April 1840 § 53, er tilfunden at henſættes til Arbeide i 8 Aar i Odenſe Tugt- og Forbedringshuus, uden nærmere Betegnelſe af, i hvilken af ſammes Afdelinger Straffen ſkulde udſtaaes, i Overeensſtemmelſe hermed at forandre.

Derimod bliver bemeldte Dom med Hensyn til Actionens Omkostninger, som Tiltalte retteligen er tilpligtet at udrede, og hvorunder Salairerne til Sagførerne ved Underretten findes passende ansatte, at stadfæste; hvorhos Tiltalte endvidere vil have at tilsvare Salarium til den her ved Retten oprindeligen udnævnte Actor, senere afdøde Secretair og Procurator Stahlfests Bo, saavelsom til den i hans Sted beskikkede Procurator Dahl, samt til Defensor, Procurator d'Auchamp, med 8 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten er fremmet uden ulovligt Ophold. Sagførelsen har ved begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Rasmus Madsen, bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Sagfører-Salarier for Overretten betaler Tiltalte til afdøde Secretair og Procurator Stahlfests Bo samt til Procuratorerne Dahl og d'Auchamp 8 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Stiftsdecisioner.

Decision

i Urtekræmmer F. S. Boyes Fallitbo.

(Eieren af en paa Ihændehaveren lydende Obligation, uanseet at denne Slags Obligationer i Regelen ikke kunne vindiceres fra Tredjemand, antaget berettiget til af et Fallitbo at fordre udleveret, som sin Eiendom, en slig ham tilhørende, og Fallenten, ikkun til dermed at foretage en Disposition, laant Obligation.)

(Afsagt den 18de Marts 1843.)

Decisionen er saalydende:

Gaardmand Anders Knudsen af Herrestrup har i nærværende Bo nedlagt Paastand om at bemyndiges til fra Nationalbanken at erholde udleveret, som sin Eiendom, en af Fallenten, F. S. Boye, sammesteds for et Laan af 300 Rbd. pantsat, paa Ihændehaveren lydende, kongelig Obligation Nr. 16624, stor 500 Rbd., imod at han selv betaler det af Fallenten optagne Laan, med paaløbne Renter. For at begrunde denne Paastand, mod hvilken nogle af Boets Creditorer have protesteret, har han anført, at han under 20de Juli 1841 leverede fornævnte, ham tilhørende, Obligation til Fallenten, for at denne skulde indsende samme, der var noget gammel, til den kongelige Direction for Statsgjelden og den synkende Fond, for at faae den ombyttet med en ny Obligation, men at han, forend dette iværksattes af Fallenten, paa dennes Anmodning gav ham Tilladelse til for nogen Tid at deponere den i Banken til Sikkerhed for et Laan, han ønskede at optage, hvorefter Fallenten paa samme laante de nævnte 300 Rbd., som ikke af ham vare tilbagebetalte, da han opgav sit Bo til Skiftebehandling, hvilket skete den 24de Februar f. A.

At Gaardmand Anders Knudsen i sin Tid har overleveret Fallenten den omhandlede Obligation paa en saadan Maade, at

den vedblev at være hans Eiendom, hvilket de ovenmeldte Creditorer have benegtet, maa ansees tilstrækkeligt beviist ved den af ham fremlagte Tilstaaelse, som Fallenten under 20de Juli 1841 har udstedt til ham for Obligationens Modtagelse og hvorved Forstnævnte har forpligtet sig til at tilbagelevere den paa Anfordring; thi vel have oftnævnte Creditorer formeent at den omqvæstionerede Obligations Identitet med den i Tilstaaelsen ommeldte ikke kan antages godtgjort, men denne Erindring skjønnes allerede af den Grund at maatte være uden Betydning, at Tilstaaelsen angiver den paagjeldende Obligations Nummer at være 16621, i hvilken Henseende det ikke findes at kunne relevere noget, at Nummeret er anført i en Efterskrift, da der ikke er fremkommet noget som giver Anledning til at formode, at denne er, hvad vedkommende Creditorer have antydet, muligen at være Tilføiet, meddeelt senere end 20de Juli 1841, hvorved forøvrigt ogsaa maa bemærkes, at Fallenten har erklæret, at Angivelsen af Obligationens Nummer er skeet samtidigt med selve Tilstaaelsen.

Selv under Forudsætning af, at den omqvæstionerede Obligation er paa den af Gaardmand Knudsen angivne Maade kommen i Fallentens Besiddelse, have de tidtnævnte Creditorer imidlertid formeent, at hans Paastand bør forkastes, hvilket de have villet støtte, deels paa, at Knudsen maa ansees at have erkjendt, at der med Hensyn til Obligationen ikkun skulde tilkomme ham et personligt Erstatningskrav; deels paa, at den, ifølge dens Beskaffenhed, som lydende paa Ihændehaver, formeentlig ikke kan være Gjenstand for Tilbagesøgning. Men ikke heller heri kan der gives dem Medhold. Forsaavidt de nemlig til Styrke for den forstnævnte Erindring have paaberaabt sig, at Fallenten ved den tidtnævnte Tilstaaelse har forpligtet sig til paa Anfordring at tilbagelevere Obligationen „eller ogsaa

en anden af samme Størrelse," findes der efter de stedfundne Forhold ikke Grund til at forkaste Gaardmand Knudsens, med Fallentens desangaaende afgivne Erklæring overeensstemmende, Assertum, at der ved de udhævede Udtryk ikkun er sigtet til det Tilfælde, at den attraaede Ombytning blev tilstaaet, og den samme Obligation følgelig ikke kunde leveres tilbage. Hvad dernæst angaaer den Indsigelse, at den omtvistede Obligations Characteer, som lydende paa Ihændehaver, maa være til Hinder for at Gaardmand Knudsen kan søge den tilbage, da indeholder Lovgivningen ikke Hjemmel til paa denne Obligationens Egenskab at bygge en saadan Indskrænkning i den en Eier i Almindelighed tilkommende Vindicationsret, hvor der er Spørgsmaal om at faae Obligationen tilbage fra den, til hvem Eieren har leveret den for at foretage Dispositioner, der ikke skulde have Indflydelse paa Eiendomsretten, i hvilket Tilfælde de Hensyn ikke kunne komme i Betragtning, som medføre Anvendelse af andre Regler, hvor Talen er om at vindicere en Obligation af den ommeldte Beskaffenhed fra 3die Mand, og at Fallentens Bo nu træder istedetfor ham kan ikke have nogen Indflydelse paa Gaardmand Knudsens Adgang til at søge Obligationen tilbage.

Ifølge alt Foranførte vil han være at kjende berettiget til at indfrie og at lade sig udlevere, som ikke nærværende Bo tilhørende, den omhandlede Obligation.

Det Proceduren tilhørende stemplede Papir er rigtigt forbrugt.

Thi decideres:

Gaardmand Anders Knudsen af Harrestrup bør være berettiget til at indfrie og at lade sig udlevere, som Urtekræmmer F. S. Boyes Fallitbo ikke tilhørende, den ovenomhandlede, af Sidstnævnte Nationalbanken til Sikkerhed for et modtaget Laan

deponerede, paa Ihændehaveren lydende, kongelige Obligation Nr. 16624, stor 500 Rbd.

Decision
i afgangne Hørkræmmer M. Bryndums og efterlevende Enkes Bo.

(Skibe kunne gives til haandfaaet Pant, men hvor ved en saadan Pantsættelse virkelig Overleverelse ikke finder Sted, maa det Factum, der træder i sammes Sted, være saaledes beskaffen, at Skibet gaaer ud af Debitors Værge og underkastes Creditors Besiddelsesret. At Debitor ved en Skrivelse har overgivet Creditor Skjødet paa Skibet, uden at Forstnævnte iøvrigt paa anden Maade udelukkes fra Disposition over Skibet, ikke antaget at være tilstrækkeligt til at constituere Begrebet haandfaaet Pant med Hensyn til Skibet.)

(Afsagt den 30te Marts 1843.)

Decisionen er saalydende:

Nærværende Dispute, som de i afgangne Hørkræmmer M. Bryndums og efterlevende Enkes Bo allernaadigst beskikkede Skiftecommissarier have paa Grund af deres Forhold til en af de tvistende Parter anseet sig inhabile til at paakjende, dreier sig om, hvorvidt Urtekræmmer B. N. Sass kan, overeensstemmende med den af ham nedlagte Paastand, mod hvilken flere af Boets Creditorer have protesteret, ansees berettiget til som Panthaver at erholde Fyldestgjørelse i det Provenu, der maatte udkomme ved Salget af den Boet tilhørende Halvpart af Briggen „Louise", for en Fordring han vil have paa Boet i Anledning af at han i sin Tid har indfriet en af afdøde Hørkræmmer M. Bryndum udstedt og paa dennes Vegne af ham disconteret Vexel, lydende paa 2485 Rbd. Sedler.

Til Styrke for bemeldte Paastand har Urtekræmmer Sass paaberaabt sig, at Bryndum ved Skrivelse til ham af 22de Juli 1841 har overgivet ham Skjødet paa den omhandlede Halvpart af fornævnte Skib til Sikkerhed for prompte Indfrielse

af den ovenmeldte Verel, hvorved efter hans Formening den paagjeldende Halvpart af Skibet skal være givet ham som haandfaaget Pant. Heri kan han imidlertid ikke gives Medhold. Vel maa det, med Forkastelse af hvad de Creditorer, der have protesteret imod Urtekræmmer Sass's Paastand, have anført, om at Skibe kun kunne være Gjenstand for Underpant, antages at de kunne gives i haandfaaet Pant, men Naturen af dette medfører, at det Factum, der, hvor virkelig Overleverelse ikke skeer, skal træde i dennes Sted, maa være af saadan Beskaffenhed, at den paagjeldende Ting derved gaaer ud af Debitors Værge og underkastes Creditors Besiddelsesret, og denne Betingelse for at lade en anden Handling end den virkelige Overleverelse have samme Virkning, som denne, til at stifte haandfaaet Pant, kan ikke ansees fyldestgjort derved, at Bryndum har til Urtekræmmer Sass overgivet det Document, der hjemlede hans Eiendomsret til den tidtnævnte Halvpart af Skibet „Louise“, uden at denne Overgivelse ledsagedes af nogen anden Foranstaltning, hvorved Bryndum udelukkedes fra at disponere over det, der formeentlig skulde være Gjenstand for Panteretten.

Da nu ogsaa Urtekræmmer Sass's, for det Tilfælde, at den omqvæstionerede Halvpart af Skibet ikke betragtes som givet ham til haandfaaet Pant, in subsidium fremsatte Bemærkning om at det ovennævnte Brev i al Fald maa tillægges samme Virkning som en utinglæst Panteforskrivning og at der ifølge heraf maa tilkomme ham fortrinlig Ret til Fyldestgjørelse i den Sum, hvortil Halvparten af Skibet udbringes, allerede af den Grund maa være uden Indflydelse, at Pantebrevets Tinglæsning er en nødvendig Betingelse for at Panterettigheden kan have nogen Betydning i Forhold til 3die Mand, saa vil den af Urtekræmmer Sass nedlagte Paastand ei kunne tages til Følge.

Under Proceduren er behørigt stemplet Papir forbrugt.

Thi eragtes:

Den af Urtekræmmer V. N. Saſs nedlagte Paaſtand om i nærværende Bo ſom Panthaver at erholde Fyldeſtgjørelſe i Provenuet af Boets Halvpart af Briggen „Louiſe", for en Fordring i Anledning af at han i ſin Tid har indfriet en af afdøde Hørkræmmer M. Bryndum udſtedt Vexel, lydende paa 2185 Rbd. Sedler, kan ikke tages til Følge.

☞ I den i Nr. 37 pag. 581 meddeelte Sag: Afgangne Landmand Carl Chriſtian Fix's Arvinger efter Loven ꝛc. ctr. afdøde Landmand C. C. Fix's Enke, er i det ſummariſke Indhold, 4de og 5te Linie fra neden, indløben den væſentlige Trykfeil — hvilken vi maae bede rettet — at det hedder „Arvinger efter Loven" — — — fortolkes ſom eensbetydende med „rette Arvinger" iſtedetfor at det, hvilket ogſaa Domspræmiſſerne tilſtrækkeligen viſe, ſkulde hedde „lovlige Arvinger" — — — fortolkes ꝛc.

☞ I næſte Uge udgaaer intet Nr. af dette Ugeſkrivt.

☞ Af dette Ugeſkrivt, der allernaadigſt er tilſtaaet lettet Poſtforſendelſesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Priſen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subſcription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Poſtcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 41.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 14de Juni 1843.

Sagen $\frac{127}{43}$ Procurator Lihme Actor ctr. Tiltalte Værtshuusholder Niels Mogensen.

(Anvendelse af en arbitrair Mulct for udviist upassende Adfærd paa Kjøbenhavns Politikammer.)*)

(Paadømt den 15de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved de under nærværende Sag afgivne Vidneforklaringer maa det ansees tilstrækkeligt oplyst, at Tiltalte, Værtshuusholder Niels Mogensen, som er 45 Aar gammel og ikke befindes forhen straffet, da han afvigte 30te Decbr. indfandt sig paa Politikammeret for at erholde Politidirecteurens Resolution paa et af ham indgivet Andragende om Tilladelse til at have Musik og Dands paa sin Bopæl den næstfølgende Søndag, og dette, paa Grund af at han nogen Tid iforveien uden Tilladelse havde foranstaltet saadant, blev ham afslaaet, har udviist en støiende Adfærd og saavel slaaet med Haanden i Bordet, som brugt uanstændige og upassende Udladelser.

*) Da, om vi ikke feile, det i Dommen ommeldte Forhold maa antages at være passeret i Forværelset til Kjøbenhavns Politikammer, kan heraf sluttes, at bemeldte Værelse maa tillægges juridisk Hellighed.

For dette sit Forhold vil Tiltalte være at ansee med en arbitrair Straf, som efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til en Mulct af 10 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, ligesom han endvidere vil have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor og Defensor med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Værtshuusholder Niels Mogensen, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 10 Rbd. Sølv, samt udrede Actionens Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Lihme og Nyholm, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{71}{43}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Væver og Huusmand Niels Jensen af Greve.

(Anvendelse af 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, efter Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 paa en Tiltalt, der paa en truende Maade havde modsat sig en hos ham paabegyndt Executionsforretning.)

(Paadømt den 18de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse og hvad forøvrigt er oplyst, er det under nærværende Sag godtgjort, at Tiltalte, Væver og Huusmand Niels Jensen af Greve, som er langt over criminel Lavalder og ikke forhen har været actioneret, da Fogden i Ramsø-Thune Herred, Cancelliraad Blume, den 8de Juni f. A. indfandt sig hos ham for at exeqvere en ham for 88 ß. overgaaet Dom, ikke blot har modsat sig Forretningens Fremme og er-

klæret, at han med Magt vilde forsvare sit Gods, men endog, idet han fremtog et med Haandgreb forsynet Leejern, truet med at ville bruge dette mod Enhver, som rørte Noget af hans Tøi, samt derhos ytret, at det var det samme, hvo der rørte herved, thi det skulde koste Liv og Blod, og Cancelliraad Blumes Blod var ikke bedre end hans.

For det af ham saaledes udviste Forhold, der foranledigede Fogden til at udsætte Executionen, vil Tiltalte, hvem det ikke kan disculpere, at han, efter sin Forklaring, antog den ovennævnte Dom for uretlig, være at ansee efter Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, med en Straf, der efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, og vil den paaankede, inden fornævnte Herreds Extraret af Sættedommeren, Justitsraad, Borgermester Koss, den 22de Decbr. f. A. afsagte Dom, hvorved Tiltalte efter Lovens 6—4—18 cfr. Frd. 24de Septbr. 1824 og 30te Marts 1827 § 1 er tilfunden 40 Lod Sølvs Bøder til Cancelliraad, Herredsfoged Blume samt 1 Aars Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus, være at forandre i Overeensstemmelse hermed, hvorimod bemeldte Dom, hvis Bestemmelse angaaende Actionens Omkostninger derunder indbefattet Størrelsen af de Sagførerne ved Underretten tillagte Salairer, billiges, iøvrigt vil være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Salair til Actor og Defensor for Overretten med 3 Rbd. til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Væver og Huusmand Niels Jensen af Greve, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne d'Auchamp og Hansen, betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{152}{43}$ Procurator Christensen Actor ctr. Tiltalte Ungkarl Niels Hansen af Restved.

(Straf for bedrageligt Forhold efter Frd. 11te April 1840 § 91 cfr. § 1.)

(Paadømt den 22de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants inden Restved Kjøbstads Extraret den 6te f. M. paakjendte Sag er det ved egen, med de øvrigt fremkomne Oplysninger stemmende, Tilstaaelse tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte, Ungkarl Niels Hansen, der er født den 26de Marts 1821 og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, har gjort sig skyldig i bedragerisk Forhold, idet han, der ved Ophævelsen af et Interessentskabsforhold imellem ham og Muursvend Fryd om Post- og Dagvognsbeforbringen imellem Restved og Kallehauge, af Sidstnævnte erholdt overdraget udelukkende Eiendomsret over de Reqvisiter, der benyttedes til bemeldte Beforbring og som tidligere tilhørte begge i Fællig, har anviist denne 100 Rbd. Sedler af et Beløb, der til 1ste Aug. f. A. var forfalden til Udbetaling hos Vedkommende for bemeldte Beforbring, uagtet han, der, efter hvad han har vedgaaet, antog, at Fryd kun under Forudsætning, at hine 100 Rbd. efter Anviisningen kunde hæves, havde afstaaet sin Ret til ovennævnte Beforbringsreqvisiter, tvende Dage forinden havde opbebaaret hvad der for Beforbringen havdes tilgode. Forsaavidt Tiltalte derimod, efterat han, da foranstaaende Bedrageri var opdaget, den 30te Aug. f. A. havde forbundet sig

til, hvis bemeldte Post- og Dagvognsbefordring ophørte ved Udgangen af Septbr. Maaned f. A., hvilket indtraf, at overdrage Fryd oftnævnte Befordringsreqvisiter for at han kunde sælge dem til sin Fyldestgjørelse, ikke desto mindre den 17de Septbr. har afhændet dem til 3die Mand, da vil han ikke herfor kunne drages til Ansvar, allerede af den Grund, at der af hiin Overeenskomst som indgaaet af Tiltalte, der ikke er fuldmyndig, paa egen Haand, ikke var opstaaet nogen Ret for Fryd.

For det ovennævnte Bedrageri vil Tiltalte være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 41 cfr. § 1 og skjønnes hans Straf i den indankede Dom passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ligesom han og retteligen er paalagt at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder indbefattet Salairerne til Actor og Defensor for Underretten, hvis Størrelse findes passende bestemt. Endelig vil Tiltalte være at tilpligte i Erstatning til Muursvend Fryd, der i et efter Overrettens Foranstaltning optaget Forhør har nedlagt Paastand om at tilkjendes Erstatning, at udrede 100 Rbd. Sedler samt i Salair til Actor og Defensor her for Retten 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling for Underretten har ikke været forbundet med saadant Ophold, der skjønnes at kunne bevirke Ansvar og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Kongens Kasses Ret vil være at reservere med Hensyn til at den den 28de Febr. sidstleden fremlagte Contract, oprettet imellem Tiltalte og Muursvend Fryd den 11te Aug. f. A., ikke er skreven paa stemplet Papir.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande.

I Erstatning til Muursvend Fryd udreder Tiltalte, Ung-

karl Niels Hansen af Nestved, 100 Rbd. Sedler, samt i Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Christensen og Petersen, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret reserveres med Hensyn til at den den 28de Febr. fidstl. fremlagte Contract, oprettet imellem Tiltalte og Muursvend Fryd den 11te Aug. f. A., ikke er skreven paa stemplet Papir.

Sagen $\frac{283}{40}$ Procurator Kraft, som Mandatarius for Kjøbmand Knud Ole Grønvald af Svendborg ctr. den kongelige Hofkasse.

(Et Tilfælde hvori der, — da der efter de oplyste Omstændigheder ikke længere fandtes nogen individuel Gjenstand med Hensyn til hvilken Retten kunde gjøres gjeldende, — ikke antoges at tilkomme en Mand en af ham paastaaet Vindicationsret, med Hensyn til en, oprindelig paa hans Navn lydende, senere ved en Transport, som han negtede at have skrevet eller ladet Andre paa hans Vegne skrive, til Ihændehaveren cederet, og derfra den kongelige Hofkasse ihændekommen, Obligation.)

(Paadømt den 24de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under 11te Decbr. 1830 blev for ældre, til Ombytning indleverede, Statsforskrivelser udstedt en paa Knud Ole Grønvalds Navn lydende kongelig Obligation, stor 2100 Rbd. Sølv og betegnet med Nr. 1267, der, som den under nærværende Sag fremlagte verificerede Gjenpart af samme udviser, er forsynet med en den 19de April 1831 i Statsgjeldscontoirets Bøger noteret, med Navnet K. O. Grønvald underskreven Paategning, hvorved den transporteredes til Ihændehaveren, og er derpaa under 14de Juni s. A. paategnet at tilhøre den kon-

gelige Hofkasse, hvilken Paategning den 16de Juli næstefter ligeledes findes behørigen noteret.

Den ommeldte, Obligationen paategnede, Transport til Ihændehaveren har imidlertid fornævnte Knud Ole Grønvald, der for Tiden er etableret som Kjøbmand i Svendborg, negtet selv at have underskrevet, saa lidet som han vil have tilladt nogen Anden at underskrive den paa hans Vegne, og har erklæret sig villig til at bekræfte saadant med sin Eed; men endog uden at denne Eed aflægges, har han derhos antaget sig berettiget til at reclamere den omhandlede Obligation paa Grund af at hiin Transport, selv bortseet fra dens Uægthed, formeentligen maa være at betragte som ugyldig, da den, uagtet han, efter fremlagt Dobeattest, er født den 26de Septbr. 1812 og altsaa paa den Tid, Transporten skete, endnu var mindreaarig, ei er medunderskreven af Curator eller de ved Frd. 26de Octbr. 1804 paabudne Former derved iagttagne.

Som Følge heraf har Citanten, Procurator Kraft, som Mandatarius for bemeldte Kjøbmand Grønvald, efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen og derpaa udtagen Stevning af 4de Mai 1840, paastaaet den kongelige Hofkasse tilpligtet, under en daglig Mulct at udlevere ham paa Kjøbmand Grønvalds Vegne den ovennævnte paa 4 pCt. aarlig Rente lydende Obligation, forsynet med fornøden Transport, samt endvidere skadesløst at tilbagebetale de af denne Obligation oppebaarne Renter fra 11te Juni 1831 eller i alt Fald fra Klagens Dato den 7de Marts 1840 indtil Betaling skeer, saa og at tilsvare Processens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Men, efterat det under Sagens Drivt var oplyst, at Obligationen allerede i Aaret 1835 tilligemed en Deel andre, Hofkassen tilhørende, kongelige uopsigelige Obligationer er bleven indsendt til den kongelige Direction for Statsgjelden og den

synkende Fond, for at de paalydende Capitaler kunde optages i de, overeensstemmende med Plac. 4de April s. A., indrettede Protocoller for uopsigelig Statsgjeld, samt at bemeldte Obligation saavelsom de øvrige af Hofkassen i samme Øiemed indsendte Activer derefter ere blevne cassèrede imod Meddelelsen af et saadant Indskrivningsbeviis, som ommeldes i den nysnævnte Placat, og senere tilintetgjorte. har Citanten i Indlæg af 11te Jan. 1841 modificeret sin Paastand derhen, at de kongelige Hofkasse kjendes pligtig at udlevere Kjøbmand Grønvald 2100 Rbd. i kongelige 4 pCt. rentebærende Obligationer med vedhængende Renter, saaledes som tidligere paastaaet.

For den kongelige Hofkasse, der under Sagen er forundt fri Proces, har Høiesteretsadvocat Bunzen givet Møde som engageret Sagfører og nedlagt Paastand om, at enten Sagen afvises eller Hofkassen frifindes for Citantens Tiltale, samt at denne tilpligtes at betale Hofkassen enten Kost og Tæring eller Processens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt.

Foreløbigen bliver at bemærke, at da de paa Hofkassens Vegne imod Søgsmaalet fremsatte Indsigelser samtlige angaae Sagens Realitet, vil Afviisning paa Grund heraf ei kunne finde Sted, hvorimod Realiteten vil være at tage under Paakjendelse.

Om nu end Citanten kunde gives Medhold i, at den kongelige Hofkasse, saafremt den endnu havde været i Besiddelse af den omhandlede Obligation, maatte være pligtig at udlevere samme til Kjøbmand Grønvald eller til Citanten paa dennes Vegne, naar Grønvald med sin Eed bekræftede, at han hverken havde underskrevet eller tilladt nogen Anden i hans Navn at underskrive den Obligationen paategnede Transport til Ihændehaveren, og at Kjøbmand Grønvald, ligeledes under hiin Forudsætning, selv uden at aflægge saadan Eed, maatte være berettiget til at paastaae sig Obligationen af den konge-

lige Hofkasse extraheret paa Grund af at Transporten er meddeelt i hans Mindreaarighed uden Curators Medunderskrift og uden Jagttagelse af de da endnu gieldende Forskrifter i Frd. 28de Octbr. 1804, skjønnes Sagen at have faaet en væsentlig forandret Stilling derved, at den Obligation, med Hensyn til hvilken den paaberaabte Mislighed skal have fundet Sted, nu ei længere existerer, og navnligen ikke mere befinder sig i Hofkassens Besiddelse.

Vel har Citanten søgt at gjøre den Ansknelse gieldende, at den Vindicationsret, som Kjøbmand Grønvald ellers formeentligen havde maattet kunne udøve imod den kongelige Hofkasse, ikke herved skulde være bortfalden, men alene som Følge deraf maatte være at modificere saaledes, som i Citantens sidstnedlagte Paastand er angivet, idet Sagen forøvrigt skulde være at afgjøre, som om Hofkassen endnu var i Besiddelse af Obligationen, i hvilken Henseende han fornemmelig har paaberaabt, deels at det meddeelte Indskrivningsbeviis formeentligen maa betragtes som en Qvittering for de paa Hofkassens Begne indleverede kongelige Obligationer, og deels at Hofkassen i alt Fald efter Bestemmelserne i Pl. 4de April 1835 § 3, har det i sin Magt, for de indleverede Statspapirers Paalydende, at erholde nye Obligationer udstedte, der da skulde være at ansee som trædende i de ældre Obligationers Sted. Men den saaledes yttrede Formening finder Retten ikke at kunne billige.

Ligesom nemlig den omhandlede Obligation, ved at være indsendt til Cassation og derefter tilintetgjort, i Virkeligheden er gaaet ud af Hofkassens Besiddelse, saaledes skjønnes de Grunde, hvorpaa Citanten har villet bygge den Fiction, at Hofkassen ikke desto mindre endnu skulde ansees som Besidder af Obligationen, ei at kunne holde Prøve. Som repræsenterende de, i Medhold af oftnævnte Placat, til Cassation indsendte kongelige

Obligationer, kunne de ved Placaten anordnede Indskrivnings-beviser ikke betragtes, hvorimod disse nærmest ikkun indeholder Statsgjeldsdirectionens Tilstaaelse for, at et vist Beløb i uopsigelige Statspapirer er af de Vedkommende indsendt til samme, og i de, overeensstemmende med hiint Lovbud, oprettede Indskrivningsprotocoller tilgodeskreven den paagjeldende Indretning, ligesom det og i Placaten udtrykkeligen er fastsat, at de ommeldte Indskrivningsbeviser, der blot skulle tjene til Sikkerhed for den i kongelige Obligationer afgivne Capital og for de deraf forfaldne Renter, hverken kunne pantsættes, transporteres eller afhændes. Forsaavidt der endvidere i § 3 er hjemlet den vedkommende Autoritet eller Bestyrelse Adgang til, saafremt den maatte komme i det Tilfælde, enten i det Hele eller for en Deel at have Brug for den indleverede Capital, da at forlange nye kongelige uopsigelige Obligationer udfærdigede, maa herved bemærkes, deels at saadant kun er indrømmet som en Rettighed, hvilken det er overladt til de Vedkommende selv at benytte, naar og forsaavidt de dertil maatte finde Anledning, deels at den kongelige Kasse i alt Fald, efterat de indsendte Obligationer ere casserede imod Meddelelsen af Indskrivningsbeviis og saalænge der endnu ikke er gjort Brug af hiin Adgang til at erholde nye Obligationer udstedte, ene efter Indskrivningsbeviset er Debitor for den i Protocollerne for uopsigelig Statsgjeld optagne Capital, og at Gjelden saaledes, efterdi dette Beviis, som foran berørt, er væsentligen forskjellig fra en Statsforskrivning, ikke under de her forudsatte Omstændigheder kan være at betragte som Obligationsgjeld, foruden at det og, naar nye Obligationer attraaes udstedte, staaer de Vedkommende frit for, at forlange saadanne meddeelte enten for den hele Capital eller for en Deel af samme, og desaarsag Udstedelsen af disse Obligationer, der ikke blot med Hensyn til Datum og Nummer blive forskjellige fra de ældre, men

ogsaa kunne komme til at lyde paa andre Summer, saameget mindre kan ansees som en simpel Fornyelse af de tidligere, til Cassation indsendte Statspapirer. Efter hvad under Sagen er in confesso, lyde de i Medhold af ofmnævnte Placat udstedte Forskrivningsbeviser ei heller paa visse bestemte Obligationer med Angivelse af sammes Datoer, Nummere og paalydende Beløb, hvorimod deri kun anføres den samlede Sum, for hvilken Statspapirer ere indleverede, med Tilføiende, at disse Statspapirer ere casserede og Capitalen i Indskrivningsprotocollen tilgodeskreven Vedkommende, samt at Renten deraf halvaarligen vil blive udbetalt til de sædvanlige Terminer. Iøvrigt kan og fortjene at bemærkes, at Hofkassen ei i sin Tid er bleven meddeelt noget særskilt Indskrivningsbeviis for den under Sagen omhandlede, paa 2100 Rbd. lydende, Obligation, men at der under Eet blev udstedt saadant Beviis for samtlige fra Hofkassens Side indleverede Obligationer, i Alt til Beløb 800,000 Rbd., samt at det ligeledes uimodsagt er avanceret, at denne hele Capital end ikke længere er i Behold, da Hofkassen, ifølge allerhøieste Bestemmelse, har i Aaret 1839 til Dækning af adskillige extraordinaire Udgifter deraf uddraget og realiseret et Beløb af 22,250 Rbd., hvilket saaledes endog langt overstiger den Sum, hvorfor den tidtnævnte paa Kjøbmand Grønvalds Navn lydende Obligation var udstedt.

Medens det af det Foranførte fremgaaer, at der ikke er eller med Føie kan ansees at existere nogen bestemt individuel Gjenstand, med Hensyn til hvilken den Grønvald formeentligen tilkommende Vindicationsret skulde kunne gjøres gjeldende, maa og dette forsaavidt af Citanten selv ansees erkjendt, som den af ham i Indlæg af 11te Jan. 1841 nedlagte Paastand ikke er rettet paa nogen saadan individuel Gjenstand, men blot i Almindelighed gaaer ud paa, at Hofkassen skulde tilpligtes at tilsvare hans Mandant det fordrede Beløb i kongelige 4 pCt.

rentebærende Obligationer, hvilken Paastand efter sit umiddelbare Indhold forudsætter Existentsen af et obligatorisk Retsforhold, hvorpaa Grundsætningerne om Vindication ifølge Sagens Natur hverken ligefrem eller analogisk kunne finde Anvendelse.

Paa den anden Side er heller Intet under Sagen oplyst, som for den kongelige Hofkasse kunde begrunde nogen Forpligtelse til at holde Citantens Mandant skadesløs for det Tab, denne skal have lidt ved den med Hensyn til oftmeldte Obligation brugte Omgang, hvorimod det meget mere maa antages at være in confesso, at Hofkassens Bestyrelse har i sin Tid for Kassens Regning overtaget samt paa dens Navn ladet notere bemeldte Obligation, og senere, i Medfør af Pl. 4de April 1835, indleveret den til Cassation imod Meddelelsen af det anordnede Indskrivningsbeviis, samt endeligen har realiseret den foranberørte, Obligationens Paalydende langt overstigende Andeel af Indskrivningsbevisets Beløb, Alt uden at have været underrettet om, at Kjøbmand Grønvald formeente sig berettiget til at reclamere Obligationen, eller overhovedet at have havt mindste Anledning til at forudsætte, at der med Hensyn til denne Obligation havde fundet nogen Mislighed Sted.

Den kongelige Hofkasse vil følgeligen, efter den paa sammes Vegne nedlagte Paastand, være at tillægge Frifindelse for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger skjønnes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Forsaavidt Sagen ei har været beneficeret, attesteres det, at det behørige stemplede Papir under samme har været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den kongelige Hofkasse bør for Tiltale af Citanten,

Procurator Kraft, som Mandatarius for Kjøbmand Knud Ole Grønvald af Svendborg, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Vi meddele herved, umiddelbart efter Paakjendelsen, nedenstaaende 2de Pressesager.

Sagen $\frac{840}{42}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen.

(En i en ironisk Form i et trykt Skrivt eller Blad udtalt Misbilligelse af en Regeringsforanstaltning bevirker ilkun Ansvar, naar Meningen, efterat være afført den ironiske Indklædning, er lovstridig.)

(Paadømt den 30te Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kongelige danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 15de Novbr. f. A. actioneres under nærværende Sag Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen, for Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799 § 8, cfr. Plac. 10de Juni 1818, med Hensyn til et i bemeldte Blads Nr. 1037 for Løverdagen den 12te Novbr. f. A. indført Stykke, overskrevet „Ständische Ausschüsse“.

Vel er det nu indlysende, at den Lovtale, Forfatteren i den incriminerede Artikel har holdt over en i Kongeriget Preussen udkommen Anordning betræffende den indre Organisation og Forretningsgangen i de i Preussen indførte stænderske Udskud, er ironisk meent; da det imidlertid er en Selvfølge, at den ironiske Form ikke i og for sig kan have Strafansvar til Følge, hvorimod saadant kun kan være Tilfældet, forsaavidt den virkelige Mening, Forfatteren maa statueres at have villet antyde, er lovstridig, men den preussiske Regjering i Artiklen,

naar samme afføres den ironiske Indklædning, ligesaalidt er lastet eller forhaanet i disse Udtryks legale Betydning, som den omhandlede Regjeringshandling er charakteriseret som uretfærdig eller skammelig, under hvilke Forudsætninger der dog alene kan være Spørgsmaal om en directe Anvendelse af de citerede Lovbud, og, paa den anden Side, skjøndt den Dom, der i Artiklen er fældet over den nævnte Foranstaltning er ugunstig, de misbilligende Udtryk, hvori den er affattet, dog ikke ere injurierende i den Betydning, at de kunne gaae ind under Lovens 6—21—4, cfr. Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 sidste Membrum, og man ei heller deraf, at de i nysnævnte Forordnings § 8 ommeldte Angreb paa en fremmed Regjering paadrage Strafansvar, er beføiet til at udlede, at den misbilligende Critik, der udtales over denne Regjerings Handlinger, selv hvor den er fremsat paa en mindre sømmelig Maade, skal medføre Ansvar, vil Tiltalte være at frifinde, dog at han udreder Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor, Procurator Borup, 8 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor, Procurator Borup, 8 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 848/42 Procurator Liebe Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en for Overtrædelse af Presselovgivningen Tiltalt.)

(Paadømt den 6te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kongl. danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 12te Novbr. f. A. actioneres Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen, under nærværende Sag for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen med Hensyn til et i bemeldte Blads Nr. 1051 og 1052 for den 7de Novbr. f. A. indført Stykke angaaende de augustenborgske Godsers Bankhæftelse.

Efterat Forfatteren i den incriminerede Artikel har forudskikket en Bemærkning om, at den, efter hvad han yttrer, langvarige Strid om nysnævnte Godsers Bankhæftelse, hvis Historie siges at være et Beviis paa, hvorledes danske Interesser ere blevne varetagne, ikke blot, naar saadanne vare overladte til Diplomaterne, men ogsaa hvor det har været Besty-

relsen af et saakaldet Nationalinstitut, i hvis Hænder samme vare betroede, endeligen, idetmindste i Hovedsagen, er afgjort, berettes, at bemeldte Strid har fundet sin Afgjørelse ikke ved Lov og Dom, der, som det hedder, hvor der er Spørgsmaal om Fortolkning af Cessionsacter, Pacter, Love og Octroier og om Afgjørelsen af Retstvistigheder, om Rettigheders og Forpligtelsers Omfang og Forhold, efter almindelige Retsgrundsætninger og hævdet europæisk Statspraxis pleier at ansees som den rette Afgjørelsesmaade, men ved allerhøieste umiddelbar Villiestilkjendegivelse af Hs. Majestæt Kongen, hvilken allerhøieste Villiestilkjendegivelse anføres saa meget mere at maatte betragtes som et directe og reent Udtryk af Hs. Majestæts Souverainitet som den i sit Resultat væsentligen afviger fra de Anskuelser, hvortil de forskjellige administrative Autoriteter, der have havt med Sagen at gjøre, vare komne, at denne allerhøieste Afgjørelse, hvis Resultat derpaa anføres, er væsentligen overeensstemmende med Hs. Durchlauchtighed, Hertugen af Augustenborgs Paastand, at nogle secondaire Spørgsmaal betræffende Hæftelsen og Actieret med Hensyn til de af de augustenborgske Godser der ere kjendte hæftelsespligtige, allernaadigst ere overladte til mindelig og i Mangel deraf til retlig Afgjørelse, hvorpaa Artiklen endelig sluttes med, at, saasnart Hs. Høifyrstelige Durchlauchtighed for sine Paastande med Hensyn til disse Spørgsmaal enten hos Bankbestyrelsen eller Domstolene skulde finde lige saa megen Indgang som Saadant har været Tilfældet hos hans kongelige Svoger, vilde Følgen deraf blive, at Høisamme, istedetfor til Banken eller Bankinstitutet i Altona at betale flere hundrede tusinde Rbd., ikke blot Intet betaler, men efter Bankactiernes Priis endog faaer Penge til.

Hvad nu først Artiklens Intimation angaaer, har Actor udhævet, at ved samme den offentlige Opmærksomhed skal være henledet paa, at et vigtigt Statsanliggende endeligen er bleven afgjort paa en for Staten mindre fordeelagtig Maade. Foruden at et saadant Forhold imidlertid, selv om det med Føie kunde tillægges Forfatteren, ikke ubetinget kunde paadrage Strafansvar, er det klart, at i den ovenanførte Passus intet prædiceres om Stridens Afgjørelse, hvorimod den relative Slutning, Actor her maa have havt for Øie, alene refererer sig til selve Striden, og forsaavidt der nu om dennes Historie er udsagt, at den er et Beviis paa, at danske Interesser ikke altid have været tilbørligt varetagne ikke alene af Diplomaterne men ogsaa hvor samme have været anbetroede Bestyrelsen af et saakaldet National-Institut, hvormed efter Sammenhængen maa være meent Nationalbanken, skjønnes disse Yttringer, om de end

kunne antages at være Gjenstand for Actionen, efter den ubestemte Almindelighed, hvori de ere fremsatte, ikke at indeholde noget Strafbart.

Betræffende Artikelens øvrige Indhold, da kan vel efter den brugte Fremstilling Tiltaltes Defensor ingenlunde gives Medhold i, at Forfatteren her skulde have indskrænket sig til en historisk Beretning af den omhandlede Sags Afgjørelse, hvorimod han navnligen i den Deel af Artiklen, hvori omtales under hvilken Form Sagen er afgjort, maa antages at have udtalt sin egen Anskuelse, og denne i en misbilligende Retning, om at dette ikke er skeet ad Rettergangsveien; men ligesom hvad nu først hiin Deel af Artiklen angaaer, deri ikke indeholdes nogensomhelst Grund til at antage, at Forfatteren, skjøndt han saaledes ikke billiger, at Sagen i det Væsentlige er afgjort ved Hs. Majestæts allerhøieste Beslutning, skulde have lastet eller søgt at udbrede Had og Misnøie mod Regeringen i det Hele, hvilket in specie ikke kan udledes deraf, at bemeldte Beslutning siges at maatte betragtes som et directe og reent Udtryk af Hs. Majestæts Souverainitet, og alene under denne Forudsætning kunde der være Spørgsmaal om Anvendelsen af den af Actor med Hensyn til denne Deel af Artiklen allegerede § 2 af Frd. 27de Septbr. 1799, saaledes skjønnes det ei heller, at Forfatteren ved, i Forbindelse med Referatet angaaende Afgjørelsens Resultat, at udhæve, at dette er væsentligen overeensstemmende med Hertugen af Augustenborgs Paastand, og at paavise den formeentlige Følge af, at den endnu uafgjorte Deel af Sagen maatte faae et ligesaa fordeelagtigt Resultat for ham som den allerede afgjorte, uden at det dog er antydet, at Hertugen under den sidstnævnte skulde være begunstiget paa Retfærdighedens Bekostning, har gjort sig skyldig i noget efter vor Trykkefrihedslovgivning strafbart Forhold.

I Henhold til alt Anførte vil Tiltalte for Actors Tiltale være at frifinde, dog at han vil have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Actor, Procurator Lihme, tillægges et Salair af 5 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor, Procurator Lihme, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 42—43.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 21de Juni 1843.

Sagen 485/41 Grosserer W. P. Heymann ctr. Lovise Hansen og hendes nuværende Mand, Arbeidsmand Johan Peter Siems.

(En fra Indstevntes Side fremsat Provocation til Citanten ikke taget i Betragtning, som for silde fremkommen, og af samme Grund heller ikke taget Hensyn til en af Indstevnte ligeledes fremsat Benegtelse. Stadfæstelse af en Arrestforretning. Mulct for usømmelig Procedure.)

(Paadømt den 24de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Grosserer W. P. Heymann, søger under nærværende Sag Indstevnte, Lovise Hansen, som Universalarving efter afg. Smedemester J. J. Høyer, tilpligtet at betale ham 210 Rbd. 1 Mk. 12 ß. som formeentlig tilgodehavende Huusleie hos bemeldte Høyer, af hvilket Beløb 60 Rbd. 1 Mk. 12 ß. skulle tilkomme Citanten for Halvaaret fra October 1838 til April 1839 og Resten, 150 Rbd., for Halvaaret fra April 1839 til Octbr. s. A. Endvidere har Citanten hos Indstevnte paastaaet sig tilkjendt Omkostningerne ved en den 24de Juli 1841 for bemeldte Fordring i den Indstevnte Lovise Hansen efter Smedemester Høyer tillagte Arv effectueret Arrest, med 15 Rbd. 4 Mk. 5 ß., tilligemed Renter af den hele paastevnte Sum, fra Da-

tum af Klagen til Forligelsescommissionen, den 25de Juli 1841, indtil Betaling skeer, samt fornævnte Arrest stadfæstet og justificeret, som lovligen gjort og forfulgt, og Indstevnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger skadesløst, ligesom Citanten endeligen har paastaaet nogle for ham formeentligen fornærmelige Yttringer i Indstevnte Lovise Hansens Indlæg af 6te Septbr. 1841 og i begge de Indstevntes Indlæg af 30te Jan. d. A., mortificerede, og Indstevnte Lovise Hansen derhos mulcteret for nogle af hende i førstnævnte Indlæg brugte Udladelser.

Derimod har Indstevnte (Siems) paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og tillagt Processens Omkostninger skadesløst, ligesom den for hans Hustru under Sagens Drivt beskikkede Sagfører, Procurator Lihme, har inhæreret den nedlagte Frifindelsespaastand og paastaaet Citanten tilpligtet at udrede Sagens skadesløse Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, hvorunder Salair til sig.

Da den fra Indstevntes Side til Citanten skete Provocation om at producere Originalen til en i Gjenpart fremlagt Leiecontract mellem Sidstnævnte og afgangne Smedemester Høyer, mod Citantens Protest, ikke kan komme i Betragtning som for silde fremkommen, og der af samme Grund heller ikke vil kunne tages Hensyn til den ligeledes af Indstevnte fremsatte Benegtelse af bemeldte Gjenparts Overeensstemmelse med Originalen, maa det ansees in confesso mellem Parterne, at afdøde Høyer ifølge den ovennævnte Contract har havt en Citanten tilhørende Leilighed tilleie i en saa lang Tid og under saadanne Vilkaar, at Leien maatte kunne andrage det af Citanten fordrede Beløb, mod hvilket der heller ikke, saaledes som Citanten har godtgjort, af Indstevnte Lovise Hansen, da Fordringen blev fremlagt i Skifteretten, som behandler Høyers Stervbo, blev fremsat nogen Erindring, og da nu Indstevnte ikke har, mod Citantens Benegtelse, godtgjort, at den fordrede Leie er betalt,

ligesaalidet som hun ved de førte Vidner kan ansees at have tilveiebragt Beviis eller endog blot Formodning for, at Citanten i Høyers Bo kun skulde have anmeldt en Fordring af 33 Rbd. eller erklæret, at han i bemeldte Bo kun havde et saadant Beløb tilgode, vil hun være at domme til at betale Citanten den hele paastaaede Sum med Renter, hvorhos den gjorte Arrest vil være at stadfæste.

Hvad derhos angaaer den ovennævnte af Citanten over begge de Indstevnte nedlagte Paastand om Mortification og for Lovise Hansens Vedkommende ligeledes om Mulct i Anledning af de af dem om Citanten under Proceduren brugte Udladelser, da vil denne hans Paastand være at tage til Følge, saaledes at Mulcten, der tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, bestemmes til 5 Rbd. Sølv, ligesom Indstevnte Lovise Hansen ogsaa, i Overeensstemmelse med Frd. 23de December 1735 § 2, bør bøde ligesaameget til Justitskassen.

Processens Omkostninger vil Indstevnte have at tilsvare Citanten med 20 Rbd. Sølv, og vil der ifølge Sagens Udfald ikke kunne tillægges Procurator Lihme det af ham paastaaede Salair.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres, at den befalede Sagførelse ikke har været forbundet med saadant Ophold, at der efter Omstændighederne findes aldeles tilstrækkelig Grund til at drage Vedkommende til Ansvar.

Procurator Nyholm vil være at forelægge en passende Frist, fra denne Doms Afsigelse at regne, til at foranstalte det af ham den 2den Januar d. A. producerede Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir; iøvrigt har det behørige stemplede Papir under Sagen været brugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Lovise Hansen og hendes nuværende Mand, Ar-

beidsmand Johan Peter Siems, bør til Citanten, Grosserer W. P. Heymann, betale de paastevnte 210 Rbd. 1 Mk. 12 ß. S. og T. samt Omkostningerne ved den den 24de Juli 1841 for bemeldte Beløb effectuerede Arrest med 15 Rbd. 4 Mk. 5 ß. Sølv, med Renter af begge Beløb 4 pCt. aarlig fra den 25de Juli 1841 indtil Betaling skeer. Saa bør og den ovennævnte Arrest, som lovligen gjort og forfulgt, ved Magt at stande. De ovennævnte af de Indstevnte om Citanten brugte fornærmelige Udladelser mortificeres, og bør Indstevnte Lovise Hansen for sit i saa Henseende udviste Forhold bøde 5 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse og ligesaa meget til Justitskassen.

Processens Omkostninger udreder Indstevnte til Citanten med 20 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator Nyholm forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse at regne, inden hvilken han til Retten har at indlevere Afskrivt paa behørigt stemplet Papir af det af ham den 2den Januar d. A. producerede Indlæg.

Sagen $\frac{270}{42}$ Capitain af 6te Linieinfanteri-Bataillon C. L. v. Walther R. af D. ctr. Redacteuren af Bladet „den Frisindede", Claudius Rosenhoff.

(Den Omstændighed at en Redacteur, ifølge tidligere ham for Presseforseelser overgaaede Domme, er under speciel Censur, beskytter ham ikke for privat Søgsmaal af den Mand, hvilken han ved Indholdet af en i sit med „Maa trykkes" forsynede Blad optaget Artikel antages at have fornærmet, selv om de i Artiklen omhandlede Facta ere sande, og det ene er i Indklædningen og de samme ledsagende Bemærkninger, at det formeentlig Fornærmelige ligger. En Indstevnt anseet med Mulct for trykte Injurier mod Citanten, uden dog at idømmes Censur, fordi det mellem Parterne var in confesso, at Forstnævnte alt var speciel Cen-

sur undergiven og Citanten ikke havde sat Retten istand til at bedømme, om noget Tillæg hertil kunde finde Sted.)*)

(Paadømt den 24de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Capitain af 6te Linieinfanterie-Bataillon C. L. v. Walther, R. af D., som er meddeelt beneficium processus gratuiti, efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen, ved sin befalede Sagfører, Procurator d'Auchamp, paastaaet de for ham formeentligen fornærmelige Yttringer og Beskyldninger, der findes i en i Nr. 107 af ovennævnte Blad for afvigte Aar indrykket Artikel, mortificerede og Indstevnte, Redacteuren af Bladet „den Frisindede", Claudius Rosenhoff, for sit udviste Forhold, anseet efter Lovens Strenghed samt tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, hvorunder Salair til bemeldte hans Sagfører.

I det paaankede, i „den Frisindede" indrykkede Stykke, som har til Overskrivt: „Atter en Pryglescene," berettes der, at da

*) Censur-Tiden for den, der første Gang dømmes for Overtrædelse af Placaten 1ste Novbr. 1837 § 1 eller efter sammes § 2, eller som ansees med Bøder efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 12, eller endelig, efter nysnævnte Forordnings § 13, dømmes til en „Advarsel", er nemlig fra 1 til 5 Aar, for anden Gang fra 5 til 10 Aar og for tredie Gang paa Livstid. Da Hr. Rosenhoff nu, som bekjendt, og som mellem ham og Hr. Capitain Walther under Sagen in confesso, dengang ovenstaaende Dom overgik ham, før begaaet Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen alt var idømt Censur i forskjellige, for største Delen offentlige, Sager, og da Capitain Walther ikke ved Fremlæggelse af de saaledes ergangne Domme havde sat Retten — hvor Reglen quod non in actis, non in mundo maatte gjelde — istand til at vide, hvor ofte Hr. Rosenhoff saaledes tidligere var dømt, vil det indsees, at Retten, efter vor Civilprocesses Grundsætninger, ikke kunde idømme Hr. Rosenhoff nogen Censur, da en saadan Bestemmelse, saafremt han alt var idømt livsvarig Censur, vilde være en Urimelighed.

6te Bataillons 3die Compagni for nogle Dage siden havde været til Exercits, lod Citanten det efter Hjemkomsten til Casernen begive sig ind i Brandstuen, hvor han, efterat have befalet En af Mandskabet at træde frem, beordrede Commandeersergeanten at prygle paa Soldaten. „Men," hedder det derpaa videre, „da Capitain v. Walther, der ikke kunde føle „Pryglene, syntes at Sergeanten ikke slog haardt nok, greb „han selv Stokken, og bearbeidede Soldaten saaledes, at dennes „Ryg derefter mere lignede en marmoreret Kakkelovnsplade end „en Menneskeryg." Forfatteren gaaer dernæst over til at anmode Bataillonscommandeuren om at foranstalte Sagen undersøgt og oplyst, „saa at Vedkommende kan blive paalagt fremtidigen at entholde sig fra en saadan umenneskelig Behand„ling, eller efter Omstændighederne draget til Ansvar, da det „dog vistnok er stridende saavel mod Naturens som den menne„skelige Lov, at det ene Menneske saaledes skal mishandle det „andet."

Vel har nu Indstevnte, som har paastaaet sig frifunden, formeent, at han, som for Tiden er speciel Censur undergiven, som Følge heraf, under Forudsætning af den ovenstaaende Beretnings factiske Rigtighed, maa være ansvarfri med Hensyn til Indklædningen og de Bemærkninger, som ledsage samme, men denne Formening findes ikke at kunne gives Medhold, efterdi den censurerende Embedsmands Paategning ikke kan betage den Privatfornærmede Ret til at drage den formeentlige Injuriant til Ansvar for de censurerede Artiklers Indhold, og hvad nu dette angaaer, skjønnes ei rettere end at samme maa ansees fornærmelig saavel i Henseende til den factiske Fremstilling, som i Henseende til Indklædningen. Ifølge hvad der er oplyst om den Begivenhed, der er Grund for det paaankede Inserat, har Citanten nemlig ladet en Musketeer af sit Compagni, som paa Hjemmarschen fra Exercitsen havde gjort sig

skyldig i en Uorden, paa Brandstuen tildele en Correction af 10 Rottingslag, af hvilke Commandeersergeanten gav ham de 6 og Citanten selv de 4 sidste Slag, og har denne Straf vel umiddelbart efter dens Execution efterladt enkelte røde og blaae Striber paa den Afstraffedes høire Skulderblad, men iøvrigt ikke medført nogen Skade for hans Helbred. Sammenholdes nu hermed de ovenciterede Tirader, hvilke Citanten specielt har udhævet som fornærmelige, maa saavel Sammenhængen, hvori de forekomme, som Ordenes almindelige Betydning, medføre Forestillingen om at der fra Citantens Side var brugt en langt haardere Medfart imod en Undergiven, end den der virkelig har fundet Sted, ligesom og Skildringen af Citantens Forhold som umenneskelig og som en Mishandling, hvorved han skulde have paadraget sig Ansvar, maa hentyde paa, at han i en særdeles Grad havde overtraadt den ham som militair Befalingsmand tilkommende Correctionsret; men da Indstevnte end ikke har forsøgt paa at godtgjøre, at Citanten, ved hvad der har fundet Sted, skulde have tilsidesat sine Pligter i fornævnte Henseende, eller overhovedet handlet lovstridigt, vil han ikke kunne undgaae, i Medfør af L. 6—21—4 cfr. Frd. 27de Septbr. 1799 § 12 cfr. § 19, at ansees med Mulct til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvilken Mulct efter Omstændighederne vil være at bestemme til 50 Rbd. Sølv, hvorimod der ikke bliver Spørgsmaal om Censurtid, da det er in confesso, at Indstevnte allerede er Censur undergiven og Citanten ikke har sat Retten istand til at bestemme om noget Tillæg dertil kan finde Sted. Derhos ville foranførte, for Citanten fornærmelige, Yttringer være at mortificere. Endelig gen vil Indstevnte have at udrede det Retsgebyhr og Skriversalair samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, som skulde have været erlagt og forbrugt, hvis Sagen ikke for Citantens

Vedkommende havde været beneficeret og i Salair til Procurator d'Auchamp 10 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Det behørige stemplede Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De ovenudhævede, i Bladet „den Frisindede“ Nr. 107 for afvigte Aar indrykkede, fornærmelige Udladelser og Beskyldninger bør være døde og magtesløse, saa at de ikke komme Citanten, Capitain af 6te Linieinfanterie-Bataillon C. L. v. Walther, R. af D., til Skade paa Ære, Charge, gode Navn og Rygte i nogen Maade, og bør Indstevnte, Redacteuren af Bladet „den Frisindede“, Claudius Rosenhoff, for sit i saa Henseende udviste Forhold, til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 50 Rbd. Sølv. Saa bør han og udrede det Retsgebyhr og Skriversalair, som skulde have været erlagt, samt Godtgjørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, hvis Sagen ikke for Citantens Vedkommende havde været beneficeret og i Salair til Citantens beskikkede Sagfører, Procurator d'Auchamp, 10 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Vi have med velberaad Hu givet den første Deel af ovenstaaende Sags summariske Indhold paa den skete Maade. Det vil nemlig af Domspræmisserne sees, at det under Sagen var oplyst, at de Facta, der i den omhandlede Artikel i „den Frisindede“ lagdes Capitain Walther til Last, i alt Væsentligt vare sande, at det altsaa var sandt, at Sidstnævnte havde decreteret en Musketeer af sit Compagni, for en Uorden paa Hjemmarschen fra Exercitsen, ti Rottingslag, at endvidere bemeldte Capitain med egen Haand selv havde uddeelt de fire sidste af disse Slag, og

at denne Straf umiddelbart efter Executionen havde efterladt røde og blaae Striber paa den saaledes Afstraffedes Skulder, ligesom det endelig ogsaa vil sees, at det ene var de af den anonyme Indsender af Artiklen (der iøvrigt ikke har været uvillig til at navngive sig) i Skildringen af det Passerede brugte Ord, at Walther havde „bearbeidet" Soldatens Ryg, saa at denne lignede en „marmoreret Kakkelovnsplade", og den Omstændighed, at denne Behandling i Artiklens Slutning blandt Andet var characteriseret som „umenneskelig", der paadrog Hr. Rosenhoff en Mulct af 50 Rbd.

Uagtet Sagens Udfald i juridisk Henseende nu maa betragtes som vist og endeligt, efterat Hr. Rosenhoff har acquiesceret ved Dommen, hvilken han desuden ikke, uden særskilt Bevilling, som han neppe vilde erholde, paa Grund af at den idømte Mulct ei udgjør en appellabel Sum, kunde faae indanket for Høiesteret, nagtet dette er Tilfældet, kunne vi dog ikke undlade at henstille Capitain Walthers Forhold til vore Læseres moralske Dom. Vi ville overlade til dem at afgjøre, om det, at en Capitain decreterer en ham underordnet Musketeer, for en ringe Uorden paa Hjemmarschen fra en Exercits, paa hvilken Hjemmarsch det, saavidt vi vide, ikke altid tilgaaer efter samme strenge militaire Regler som ved Udmarschen, en Straf af 10 Rottingslag, det, at Capitainen derefter overtager en Deel af Commandeersergeantens Functioner, og selv prygler bemeldte Musketeer, hvis Ryg deraf bærer synlige Spor, er menneskeligt eller „umenneskeligt", human Behandling af en Superieur eller „Mishandling", om endelig det, at en Redacteur af et offentligt Blad optager en med Varme skrevet, og, hvad det factiske Indhold angaaer sand, Beretning herom, i den Hensigt, muligen derved at bevirke, at det bliver Capitainen paalagt, for Fremtiden at afholde sig fra en saadan Fremgangsmaade mod sine Underordnede, er fortjenstligt eller

dadbelværdigt, — Alt dette ville vi overlade Offentligheden at afgjøre, og vi ville for Capitain Walthers egen Skyld haabe, at han ogsaa for dennes Domstol maa vinde sin Sag.

Sagen $\frac{173}{43}$ Procurator Lihme Actor ctr. Tiltalte Bagersvend C... F........ M.....

(En Tiltalt, der actioneredes for at have listet sig i Sengen til et sovende Fruentimmer, som han behandlede paa en uteerlig Maade, hersor, og for senere mod hende udviist voldsomt Forhold, anseet med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.)

(Paadømt den 25de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag actioneres Tiltalte, Bagersvend C... F........ M...., for at have listet sig i Seng til et sovende Fruentimmer og behandlet hende paa en uteerlig Maade, saa og for senere mod bemeldte Fruentimmer at have udviist et voldsomt Forhold.

Det maa nemlig ved Tiltaltes egen Vedgaaelse, i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder ansees tilstrækkeligen beviist, at han, som da conditionerede hos Bagermester N. N.'s Enke her i Staden, Natten mellem den 26de og 27de Novbr. f. A. har begivet sig ind til Madam N. N.'s 17aarige Tjenestepige J...... M.... L...... i dennes Sovekammer, og medens hun sov, har, i den Hensigt, med hende at pleie legemlig Omgang, lagt sig i Sengen hos hende samt befølt hendes Legeme og navnligen Fødselsdelene, hvorefter han dog, da hun vaagnede og gav sig til at skrige, atter forføiede sig bort, uden at have faaet sin Villie med hende eller i saadant Øiemed anvendt nogen Vold.

Ifølge den af Pigen L...... afgivne Forklaring havde hun den foregaaende Aften slaaet den indvendige Skodde for Døren til sit Kammer, og Tiltalte skaffet sig Adgang til

Kammeret, hvilket, efter hendes Sigende, skal være skeet midt om Natten, ved Hjelp af en Snor, der gjennem et i Døren boret Hul, som hun antager at være boret Dagen eller Aftenen iforveien, var fastgjort ved den ommeldte Skodde, saa at denne udvendigfra kunde trækkes tilbage; og hun har derhos forklaret at Tiltalte, uagtet hun, da hun var vaagnet, bad ham at forføie sig bort, ikke hertil var at formaae, førend hun raabte om Hjælp.

Tiltalte har imidlertid stadigen benegtet at have anbragt bemeldte Snor ved Dørskodden eller at være kommen ind i Pigekammeret ved, som ovenberørt, at trække Skodden tilbage, hvorimod han har angivet at have fundet Kammerdøren aaben, da han omtrent Kl. 5, paa hvilken Tid det omhandlede Besøg efter hans Udsigende skal have fundet Sted, gik op paa Pigens Kammer for at kalde paa hende, og først efterat han var kommen ind i Kammeret og havde seet Pigen ligge sovende i Sengen, skal den Tanke hos ham være opstaaet, at bedrive Utugt med hende, i hvilket Øiemed han da lagde sig i Sengen hos hende, om hvem han iøvrigt tilstaaer, intet Uanstændigt at have erfaret, som kunde give ham at formode, at hun vilde føie sig efter hans Villie, og berørte derefter den Sovende paa den foranførte Maade, men paastaaer derhos, at han, da Pigen vaagnede og gav sig til at skrige, strax stod op af Sengen og begav sig bort. Videre end hvad af ham saaledes er vedgaaet, findes ham ei heller imod hans Benegtelse tilstrækkelig overbeviist, hvorved dog in specie ei bør lades ubemærket, at Mestersvend B... har udsagt at have, ved Dagen efter at tage Døren til Pigekammeret i Øiesyn, fundet den i saadan Tilstand, som af Pigen L...... er forklaret, dog uden at han har kunnet meddele nærmere Oplysning om, naar og ved hvem hiin Indretning til udenfra at aabne Døren derved er bleven anbragt.

Nogen Tid efter, nemlig om Morgenen den 12te Decbr.

f. A., havde Mestersvenden paalagt en ligeledes hos Enken N. N. conditionerende Bagerdreng at kalde paa Pigen L......, ved hvilken Leilighed Tiltalte, som han siger, af Nysgjerrighed medfulgte, og da Drengen dundrede heftigt paa Døren, brugte Pigen, nvillig over den herved affstedkomne Allarm, og i den Formening, at det var Tiltalte, som havde foraarsaget dette Optrin, blandt andet den Yttring: „det er nok fra den Røver,“ hvilket foranledigede Tiltalte, da hun strax efter i et Ærinde kom ind i Bageriet, til at spørge hende, om hun kunde bevise, at han var en Røver, hvortil hun, idet hun sigtede til hiint Nattebesøg, vil have svaret: „ja mod mig har De beviist Dem som en Røver“; og Tiltalte, som forøvrigt paastaaer, at han, der er tydsk af Fødsel, skjøndt dog det danske Sprog nogenlunde mægtig, ei ret forstod dette hendes Svar, tilføiede hende derpaa med Haanden 2de Slag i Ansigtet og endvidere, efterat hun, som Følge deraf, var falden omkuld, nogle flere Slag i Hovedet, ved hvilken Overlast det, efter hvad under Sagen er oplyst, maa antages, at 2de af hendes Fortænder ere blevne slaaede ind, ligesom hun og blødte stærkt og var, efter en meddeelt Lægeattest, endnu et Par Dage derefter ophovnet i Ansigtet, samt havde flere mørkeblaae Pletter under det venstre Øie.

For det Forhold, der saaledes ifølge det Foranførte maa antages Tiltalte overbeviist, vil han, som er 27 Aar gammel og om hvem det ikke er oplyst, at nogen Straffedom tidligere er ham overgaaet, være at ansee deels arbitrairt for den af ham Natten til den 27de Novbr. f. A. mod fornævnte Pige udviste Adfærd, og deels, for den mod hende senere udøvede Voldsgjerning, efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 9 cfr. § 3, hvorhos Straffen, efter samtlige Sagens Omstændigheder, skjønnes i det Hele passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ligesom Tiltalte og, efter den af Pigen L...... derom nedlagte Paastand, vil have at tilsvare

hende i Erstatning 10 Rbd. Sedler, som Indsættelsen af 2de nye Tænder maa antages at ville koste, hvorimod Paastand om Erstatning iøvrigt af hende er frafalden.

Fremdeles bliver Tiltalte pligtig at udrede Actionens Omkostninger, og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Lihme og d'Auchamp, hvilket for enhver af dem fastsættes til 5 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Bagersvend C... F........ M...., bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage samt i Erstatning til Pigen I...... M.... L...... udrede 10 Rbd. Sedler.

Saa betaler han og Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procuratorerne Lihme og d'Auchamp, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{257}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte Hyrekudskekarl Jeppe Christiansen.

(Anvendelse af 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 16.)

(Paadømt den 25de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Det maa under nærværende Sag ved de af Vægterne Nr. 65 Niels Andersen og Nr. 64 Jens Madsen afgivne og beedigede Forklaringer ansees tilstrækkeligt oplyst, at Tiltalte, Hyrekudskekarl Jeppe Christiansen, Søndagen den 15de Januar d. A. om Natten mellem Kl. 11 og 12, da førstnævnte Væg-

ter, der befandt sig paa sin Post, efter derom at være adspurgt, havde underrettet en Person, Tiltalte havde kjørt til hans Bolig, om hvad Prisen var for en saadan Tour, for hvilken Tiltalte forlangte en høiere Betaling end Vægteren angav, i denne Anledning har grebet bemeldte Vægter i Brystet og stødt ham op imod en Port, samt at Tiltalte, da Vægter Jens Madsen, efter at være kommen til, vilde see hvad Nummer der stod paa den Kareth, Tiltalte kjørte, ogsaa har taget ham i Skulderen, for at kaste ham tilside.

For dette sit Forhold vil Tiltalte, som er 38 Aar gammel og ikke befindes forhen straffet, i Medfør af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, være at idømme en Straf, som efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor og Defensor med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Hyrekudskekarl Jeppe Christiansen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, samt udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Borup og Secretair Schønberg, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 259/43 Procurator Ring ctr. Actor Arrestanten Christian Henriksen.

(Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum anseete anvendelige paa en Arrestant, for et om Aftenen mellem Kl. 7 og 8 begaaet Tyveri i Karlekammeret i et Bondehuus, hvortil han havde banet sig Adgang ved at løfte den ud til Marken vendende, og med en indvendig paasat Krog forsynede, Staldddør af Hængslerne og derpaa gjennem Stalden at være gaaet ind i ovennævnte Kammer.)

(Paadømt den 25de April 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants ved Frederiksborg Districts Extraret den 10de f. M. paadømte Sag er Arrestanten, Christian Henriksen, ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder, tilstrækkeligen overbeviist at have om Aftenen den 20de Febr. d. A., mellem Kl. 7 og 8, skaffet sig Adgang til Jens Mikkelsens Gaard i Herløv ved at løfte en Staldddør, som førte ud til Marken og indvendig var forsynet med paasat Krog, af Hængslerne, samt derefter gjennem Stalden og Skjæreloen at have begivet sig ind i Karlekammeret, der er i samme Længe, og hvor han tilvendte sig 3 Lærreds-Skjorter, et Par Støvler, en Klædes Trøie, et Par Beenklæder og 2 Torklæder, tilsammen af Værdi 14 Rbd. 5 Mk. 8 ß., foruden 18 ß. i rede Penge, hvilke Koster, der tilhørte Tjenestekarlene Johannes og Anders Christiansen samt Drengen Bendt Madsen, Arrestanten størstedeels udtog af 2de i Kammeret staaende utillaasede Kister. Ligeledes har han den paafølgende Aften, omtrent Kl. 7, begaaet Tyveri hos sin forrige Husbond, Gaardeier Gammeltoft i Herløv, i hvis Gaard han kom ind ved at passere den aabne Port, og gik derefter ind i Karlekammeret, hvor han med en Tøirepæl opbrød en, Karlen Rasmus Hansen tilhørende, Kiste, og udtog deraf en

Skjorte og et Par Uldstrømper, af Værdi 4 Mk. Samtlige Koster ere komne tilstede og udleverede Eierne, med Undtagelse af de Anders Christiansen frastjaalne 18 ß., hvorfor Erstatning er frafalden.

For de saaledes forøvede Tyverier, af hvilke det førstnævnte, saaledes som og i Underretsdommen antaget, skjønnes at maatte henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12, vil Arrestanten, der er henved 18 Aar gammel og hvem ingen Straffedom tidligere er overgaaet, være at ansee efter bemeldte Forordnings § 1 og § 12 1ste Membrum cfr. § 82, hvorhos Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder findes af Underdommeren passende bestemt til 2½ Aars Forbedringshuus-Arbeide.

Da Arrestanten derhos ved den paaankede Dom retteligen er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salairet til Defensor i 1ste Instants med 2 Rbd. Sølv, hvilket saavelsom det Actor ved Underretten af den kgl. Jordebogskasse tillagte Salair 3 Rbd. Sølv skjønnes passende bestemt, vil bemeldte Dom følgeligen i det Hele blive at stadfæste, hvorhos Arrestanten endvidere vil have at udrede Salarium til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Ring og Knudsen, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen i 1ste Instants og den befalede Sagførelse ved begge Retter have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Ring og Knudsen her for Retten betaler Arrestanten, Christian Henriksen, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Som vi tidligere have henledt vore ikke juridiske Læseres Opmærksomhed paa, er, ifølge Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum, Straffen for den Tyv, der paa voldsom Maade har banet sig Adgang til et Huus ad Veie og Aabninger, „som ikke ere bestemte til Indgang", naar dette ikke er skeet ved Nattetid, fastsat fra 2 til 6 Aars offentlig Arbeide. Da det nu er vist, at det i ovenstaaende Dom ommeldte Tyveri ikke var begaaet ved Nattetid, og da det, som ogsaa af Defensor i Sagen bemærket, maaskee ikke uden Føie kan releveres, at den „Staldder", hvorigjennem Arrestanten havde banet sig Adgang, skjøndt den var indvendig tillukket med en paasat Krog, ei kunde betragtes som en til „Indgang" ikke bestemt Aabning, ligesom bemeldte Dør, ifølge Acternes Udvisende, ikke heller var forsvarligere lukket end at den udvendig fra med Lethed kunde løftes af sine Hængsler, med Hensyn til hvilken af Arrestanten iagttagne Fremgangsmaade det maaskee ogsaa kunde være tvivlsomt, om samme henhører under det i det ovenciterede Lovbud opstillede Criterium, at bane sig Adgang „paa voldsom Maade", saa er ovenstaaende Dom, hvorved den attenaarige og ikke før straffede Arrestant blev anseet efter § 12 og ikke efter § 1 i Frd. 11te April 1840, af saa megen juridiske Interesse, at vi have troet ikke at burde undlade at optage den. Iøvrigt er det bekjendt, at der haves Hoiesteretspræjudicater, ved hvilke, efter den ældre Tyvslovgivning, den for Indbrud fastsatte Straf er anvendt blandt Andet paa en Arrestant, der havde banet sig Adgang til et Huus ved paa lignende Maade at løfte en Havedør ud af Hængslerne.

Sagen AS. $\frac{188}{43}$ Landvæsenscommissair Procurator Knudsen Actor ctr. Arrestanten Knud Sørensen.

(En i 1ste Instants for Indbrudstyveri-domfældt Arrestant af Overretten frifunden for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 29de April 1813.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants ved Lollands Sønderherreds Extraret den 24de Febr. sidstl. paakjendte Sag er der vel ved de i Underretsdommen anførte Indicier fremkommen Formodning om, at Arrestanten, Knud Sørensen, har begaaet et hos Gaardmand Anders Christensen i Knuppelykke, Natten imellem den 10de og 11te Decbr. f. A., forøvet Indbrud, hvorved Intet blev bortstjaalet. Men da Overretten dog ikke skiønner, at Arrestanten imod sin Benegtelse kan ansees overbeviist, vil han for Actors videre Tiltale være at frifinde; og den paaankede Dom, hvorved Arrestanten var antagen at være skyldig i den ham paasigtede Forbrydelse, og derfor tilfunden at hensættes til Forbedringshuusarbeide i Moens Tugt- og Forbedringshuus i 3 Aar, vil altsaa i denne Henseende være at forandre; hvorimod bemeldte Dom, forsaavidt Arrestanten ved samme er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, under hvilke Størrelsen af de Actor og Defensor ved Underretten tillagte Salairer billiges, vil være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her ved Retten vil Arrestanten have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i første Instants og Sagførelsen ved begge Retter have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Knud Sørensen bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne, Landvæsenscommissair Knudsen og Canceliraad Delbanco her ved Retten betaler Arrestanten 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Overretten fandt — som af ovenstaaende Dom vil erfares — ikke tilstrækkeligt Beviis tilveiebragt imod Arrestanten, og frifandt saaledes denne Sidste, der ved Underretten, efter de mod ham fremkomne Indicier, i Henhold til Frd. 8de Septbr. 1841, var idømt 3 Aars Forbedringshuusarbeide. De i Acterne indeholdte Data, der, saavidt vi skjønne, væsentligst, om end ikke tilstrækkeligt nok til hans Domfældelse, tale for, at Arrestanten havde gjort sig skyldig i den ham imputerede Forbrydelse, ere kortelig følgende:

a) Ved Gaardmand Anders Christensens og Families Hjemkomst, Natten mellem Løverdagen den 10de og Søndagen den 11te Decbr. sidstleden, fandtes Gaarddøren, — der, efter Tjenestefolkenes Forklaring, omtrent Kl. 11 var bleven afluktet, — aaben, Vinduet i Storstuen udtaget, og i en i nysnævnte Stue staaende Kiste fandtes en falsk Nøgle, som dog ikke kunde oplukke Kisten, af hvilken iøvrigt Intet savnedes. Dagen efter fandtes udenfor det Vindue, der havde været udtaget, et Par Træøsker, hvilke Arrestanten har maattet vedkjende sig som dem, han jevnligen pleiede at bære, og sidste Gang at have baaret Dagen før Indbruddet. Han har imidlertid forklaret, at han antog, at de senere paa Dagen maa være blevne ham frastjaalne.

b) Om dette saaledes paaberaabte Tyveri af bemeldte Træøsker har Arrestanten imidlertid ikke blot ikke yttret sig til Nogen

forend den Dag, der blev optaget Forhør over ham paa den Gaard, hvor han tjente som Avlskarl, men ved flere under Sagen afgivne Forklaringer er der frembragt en høi Grad af Formodning for, at han baade om Fredagen den 9de og navnlig Løverdag Aften den 10de har baaret oftnævnte Tøfler.

c) Ved den den 12te Decbr. f. A. i Arrestantens Kammer foranstaltede Ransagning fandtes — efterat han først havde nægtet at eie andre Strømper end dem, han den Dag havde paa, og 2de Par, som han afleverede — under hans Seng endnu et Par i Halmen skjulte Strømper, hvilke paa Foden vare aldeles vaade og belagte med Dynd, ganske som om der med dem, uden anden Fodbedækning, var gaaet paa Jorden.

d) Arrestantens, efter mange Udflugter, om disse Strømper afgivne Forklaring, nemlig, at de vare blevne saaledes tilsølede paa en Jagt, paa hvilken han, der dengang ikke havde Andet end Trætøfler paa, var bleven vaad om Benene ved at træde i en saakaldet Moserende, modsiges deels af 2de Vidners Udsagn om, at han Jagtdagen var iført Støvler, deels af hvad der under Sagen er oplyst om Beskaffenheden af Dyndet i Moserenden.

e) Eet Vidnes (nemlig en Smed, ved Navn Christen Hansen) Udsagn, i Forbindelse med Arrestantens om dette Punct ustadige Forklaringer, gjøre det i høi Grad sandsynligt, at den Nøgle, der, som ovenbemærket, fandtes i Kisten i Gaardmand Christensens Storstue, er den samme, paa hvilken ovennævnte Smed, efter Arrestantens Anmodning, har loddet en Kam.

f) Det er oplyst, at Arrestanten var bekjendt med Localiteterne i Christensens Gaard, og navnlig vidste, hvor Kisten, af hvis Eier han flere Gange havde laant Penge, var hensat.

g) Arrestanten er endelig tidligere straffet for Tyveri.

Sagen AS. $\frac{309}{42}$ Krigsraad Rampe af Svendborg ctr. Procurator Wilhjelm sammesteds.

(En Sag afviist fra Overretten, fordi det egentlige objectum litis, — naar der bortsaaes fra de Dele af Citantens Paastand, der angik Processens Omkostninger og Idømmelse af en Mulct for unødig Trætte, — ikke udgjorde summa appellabilis.)

(Paadømt den 31te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Krigsraad Rampe, paaanker under nærværende Sag, ifølge Stevning af 17de Septbr. f. A., den i Sagen ved Svendborg Kjøbstads Gjæsteret den 14de s. M. afsagte Dom, ved hvilken han er tilpligtet at betale Indstevnte, Procurator Wilhjelm, en i 1ste Instants fremlagt Auctionsregnings paalydende Beløb 17 Rbd. 12 ß. S. og T. samt Sagens Omkostninger med 3 Rbd. 1 Mk. 6 ß. S. og T., hvorimod iøvrigt Parterne, der gjensidigen havde paastaaet hinanden ansete med Mulct for unødig Trætte, foruden at Indstevnte tillige havde paastaaet nogle af Citanten under Proceduren brugte Udladelser mortificerede og Sidstnævnte mulcteret for utilbørlig Skrivemaade, bleve frifundne for hinandens Tiltale.

Af det Beløb, Citanten saaledes, ifølge den ovennævnte Auctionsregning, er tilpligtet at udrede, har han erklæret sig villig til contant at betale 13 Rbd. 3 Mk. 13 ß., men har derimod ei anseet sig pligtig paa lige Maade at tilsvare det Overskydende, som han formener sig berettiget til at afgjøre ved, istedetfor contant Betaling, at overlevere Indstevnte Qvittering for at samme er betalt for en ustevnt 3die Mand, hvem dette Overskud efter Citantens Formening skal tilkomme, og har desaarsag paastaaet Gjæsteretsdommen underkjendt og derhen forandret, at han frifindes for Indstevntes Tiltale, imod at betale denne de foranførte 13 Rbd. 3 Mk. 13 ß. og overlevere ham bemeldte ustevnte Mands Tilstaaelse for det Over-

skydende, hvorhos han endvidere har paastaaet Indstevnte idømt Mulct for unødig Trætte samt tilpligtet at erstatte ham Sagens Omkostninger skadesløst.

Hvad der, efter Beskaffenheden af denne fra Citantens Side nedlagte Paastand, og naar bortsees fra de Dele af Paastanden, der angaae Processens Omkostninger og Idømmelse af Mulct for unødig Trætte, hvilke blot accessoriske Momenter ere uden Indflydelse ved Spørgsmaalet om Sagens Appellabilitet, maa mellem Parterne betragtes som omtvistet, eller — med andre Ord — danner det egentlige objectum litis, indskrænker sig saaledes til, hvorvidt det ommeldte Overstud kan, som Citanten formener, af ham berigtiges ved til Indstevnte at aflevere hiin ustevnte Mands Qvittering for samme, eller om det, ligesom det øvrige under Sagen Paastevnte, bør betales Indstevnte contant; og da Gjenstanden for denne Tvist ei udgjør summa appellabilis efter Frd. 25de Jan. 1805 § 18, vil følgeligen nærværende Sag, uden at der kan tages Hensyn til Citantens senere Procedure, forsaavidt samme er i Strid med hiin i hans Deductions-Indlæg fremsatte endelige Paastand, blive, som og af Indstevnte principaliter paastaaet, her fra Retten at afvise, og Citanten derhos, efter Indstevntes ligeledes derom nedlagte Paastand, blive pligtig at betale denne Kost og Tæring, som efter Omstændighederne skjønnes at kunne bestemmes til 10 Rbd. Sølv.

Det behørige stemplede Papir er under Sagen ved Overretten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanten, Krigsraad Rampe, til Indstevnte, Procurator Wilhjelm, 10 Rbd. Sølv, der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{7}{43}^{3}$ Gaardmand Mads Nielsen af Ølundby ctr. Selveiergaardmand Lars Andersen af Hesum.

(En præsumtiv Arving i et Bo er ikke pligtig at stille Skifteforvalteren nogen Sikkerhed, for at faae Boet taget under Behandling.)

(Paadømt den 31te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Da Indstevnte, Selveiergaardmand Lars Andersen af Hesum, hvis i Indlæg af 6te Octbr. sidstl. tagne Reservation alene gik ud paa at tilstaaes en kort Anstand for at fremkomme med nogle forventede Oplysninger i Sagen, maa antages hertil at være givet tilstrækkelig Leilighed ved de ham den 20de og 27de Febr. samt 6te Marts d. A. bevilgede Anstande, vil den af ham i lige Øiemed den 13de s. M. begjerte yderligere Anstand i 8 Dage ikke, imod den af Citanten, Gaardmand Mads Nielsen af Ølundby, nedlagte Protest, kunne være at tilstaae, hvorimod Sagen bliver at tage under Paakjendelse.

Det maa da bemærkes, at Skifteforvalteren ved Afsigelsen af den indankede Eragtning af 8de Decbr. 1841, hvorved han negtede efter Begjering af Citanten, der er i Ægteskab med Karen Andersdatter, som er en Datter af Indstevntes afdøde Hustru, Sidse Larsdatter, at tage Indstevntes og afdøde Hustrues Bo under Behandling, med mindre Citanten stillede en Sikkerhed af 300 Rbd., udtrykkeligen har tilkiendegivet, at han ved Bestemmelsen i saa Henseende ikke indlod sig paa Parternes Tvist angaaende et af Indstevnte, til Styrke for hans nedlagte Protest imod Skiftebehandling, produceret, med Navnet Karen Andersdatter understrevet, Affald af 14de Novbr. 1840, der angives at være udstedt af Citantens Hustru under hendes tidligere Enkestand, og som blandt andet indeholder, at den Paagjeldende har modtaget den hende tilkommende Arv efter hendes da endnu levende Moder, Karen Andersdatter; samt at

Indstevnte ikke alene ikke har ført Anke over det nævnte Tilkjendegivende af Skifteforvalteren, men endog forbeholdt sig nærmere at godtgjøre Afkaldets Ægthed. Med Hensyn hertil bliver det alene at paakjende, hvorvidt Citanten, om hvis Hustru det er in confesso, at hun er en Datter af Indstevntes afdøde Hustru, naar det lades in suspenso, hvorvidt det ovenmeldte Afkald maatte være tilstrækkeligt til at betage hende Arveret efter den Afdøde, kan ansees pligtig, for at erholde Skifte foretaget, med Hensyn til sammes Følger at stille nogen Sikkerhed, og da dette Spørgsmaal ifølge Lovens 5—2—16 og Frd. 8de April 1768, der ei hjemle nogen saadan Fordring til Arvinger, maa besvares benegtende, vil den paaankede Eragtning være at forandre derhen, at Mangel af saadan Sikkerhedsstillelse ei bør være til Hinder for, at det omhandlede Bo, uagtet Indstevntes derimod gjorte Protest, tages under Skiftebehandling. Derimod vil der ikke ifølge Citantens Paastand kunne gives Bestemmelse for at hans Hustru skal tillægges Arv, da dette vil afhænge af hvad der maatte statueres med Hensyn til oftommeldte Afkald, hvorom der, som meldt, ved den assagte Eragtning ei er blevet decideret.

Processens Omkostninger her ved Retten blive efter Omstændighederne at ophæve, og da Citantens Paastand ikke i det Hele tages til Følge, vil der ei kunne tillægges hans ifølge meddeelt fri Proces beskikkede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, noget Salarium.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Til Sagen er fornødent stemplet Papir her ved Retten blevet forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den Omstændighed, at Citanten, Gaardmand Mads Nielsen af Ølundby, ei stiller saadan Sikkerhed, som ved den paaankede Eragtning er krævet, bør ikke være til Hinder for at

Indstevnte, Selveiergaardmand Lars Andersen af Hesfum, og dennes afdøde Hustru, Sidse Larsdatter, deres fælleds Bo, uanseet den af Indstevnte derimod gjorte Protest, tages under Skiftebehandling.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. $\frac{768}{42}$ Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler ctr. Sognepræst til Faxøe Sognekald Provst Freuchen.

(Prøvelse af en fremsat exceptio rei judicatæ. Spørgsmaal om det kjøbenhavnske Universitets formeentlige Ret til af Faxøe Præstekald eller Præsterne i samme at oppebære en aarlig Afgift „Pens" kaldet.)

(Paadømt den 31te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 30te Septbr. f. A. have Citanterne, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, her for Retten paaanket, en i 1ste Instants inden Stevns og Faxøe Herreders Ret den 3die Mai næstforhen paakjendt Sag, betræffende Kjøbenhavns Universitets formeentlige Ret til af Faxøe Sognekald eller Præsterne i samme, dog først efter den daværende Sognepræst Provst Barfoeds Afgang, at oppebære en aarlig Afgift af 10 Rbd. Sølv, Pens eller Pension kaldet.

Den i Sagen, der for begge Parters Vedkommende for Underretten har været beneficeret, ergangne Dom, ved hvilken Faxøe Sognekald og dets Beneficiarier ere frifundne for Citanternes Tiltale samt Processens Omkostninger ophævede og Citanternes engagerede, saavel som den for Underretten Indstevnte, Provst Barfoeds beskikkede, Sagfører, Procuratorerne Barfoed og Kuhlmann, ere tillagte i Salairer hver 10 Rbd. Sølv af det Offentlige, have Citanterne, der saavelsom Indstevnte, den nuværende Sognepræst til meerbemeldte Kald, Provst Freuchen, ligeledes her for Retten er meddeelt fri Proces, ved

deres engagerede Sagfører, Procurator Kraft, ladet paastaae forandret derhen, at oftnævnte Kald eller den nuværende Sognepræsts Efterfølgere, tilpligtes til Universitetet at udrede bemeldte aarlige Afgift, samt at Indstevnte paalægges at erlægge saavel Retsgebyhr m. v., som om Sagen fra Citanternes Side ikke havde været beneficeret, som at erstatte dem Sagens øvrige Omkostninger her for Retten med noget Tilstrækkeligt, hvorimod Indstevnte ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Lihme, har paastaaet den indankede Dom stadfæstet og Citanterne tilpligtede at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Lihme.

Foreløbig bemærkes det, at der under 23de Febr. 1835 her ved Retten er paakjendt en fra Stevns og Faxøe Herreders Ret indanket Sag, hvorunder den daværende Sognepræst i Faxøe, Provst Barfoed, af Citanterne søgtes tilpligtet at erlægge den oftnævnte Afgift, saavel for de siden hans Embedstiltrædelse forløbne Aar som for Fremtiden, men at han ved den her ved Retten i Sagen ergangne Dom, der under 6te Juni 1836 in terminis er stadfæstet i Høiesteret, blev frifunden for deres Tiltale. Skjøndt nu Spørgsmaalet i hiin ældre Sag netop dreiede sig om, hvorvidt Provst Barfoed som Sognepræst i Faxøe var pligtig til at udrede den ommeldte Afgift, er det dog klart, at, da hiin Sag ikkun angik Provst Barfoeds formeentlige Forpligtelse til for hans Embedstid at erlægge Afgiften, medens den nærværende er rettet imod Kaldet eller den nuværende Præsts Efterfølgere i samme, kunne disse Sager ikke siges at have samme Gjenstand, eller Dommen i den ældre Sag directe at have afgjort Spørgsmaalet i den nuværende, saa at der ikke vil kunne være Anvendelse for den af Indstevnte fremsatte exeptio rei judicatæ, og kan det i denne Henseende naturligviis intet relevere, at Paastanden i den ældre Sag er søgt begrundet paa hvad der er Gjenstanden for nærværende

Sag, nemlig en Kaldet eller Præsterne i samme qua tales paa-hvilende Forpligtelse, hvorimod denne Omstændighed alene vil medføre, at forsaavidt under nærværende Sag de samme Argumenter ere søgte gjorte gjeldende som under den tidligere, i Høiesteret paakjendte, disse ikke ville kunne tillægges en større Værd eller anden Betydning, end under denne blev tillagt dem, hvilket skjønnes at maatte komme til Anvendelse med Hensyn til begge de Grunde, hvorpaa Paastanden i nærværende Sag er bygget, nemlig et af Kong Hans til Kjøbenhavns Universitet i Aaret 1492 udstedt Gavebrev og Alders Tidshævd.

Hvad det paaberaabte Gavebrev saaledes angaaer, da er det, hvad navnligen en, efter Foranledning af Citanterne, af den daværende Justitiarius i Høiesteret afgivne Erklæring udviser, under hiin ældre Sag antaget, at samme ikke i og for sig og afseet fra, hvorvidt det tillige kunde ansees beviist at den omhandlede Afgift fra umindelige Tider havde været svaret af Præsterne i Farøe Kald, afgav tilstrækkelig Hjemmel til at paadrage Kaldet saadan Afgift. Vel fandtes det nemlig, at bemeldte Gavebrev, der gaaer ud paa at benaade Universitetet med Kronens Kirke i Farøe, og derhos bestemmer, at den af Universitetets Professorer, som læste in jure canonico skulde have fornævnte Kirke og nyde Renten af samme til sit Behov, men beskikke en Capellan, som skulde holde Gudstjeneste i Kirken og gjøre Sognefolket den Rede og Tjeneste, som de bør at have, saavel efter denne Passus, som den yderligere Bestemmelse om at Gaven maatte skee uden den Persons Forfang, som paa den Tid var rette Sognepræst til Kirken, maatte forstaaes saaledes, at det ikke blot var Kirken, der var skjenket til Universitetet eller den nævnte Professor, men at tillige Sognekaldet var givet dette eller ham som Sogneherre, der altsaa maatte kunne træffe hvilkensomhelst Overeenskomst med Capellanen om hans Lønning, naar denne deri var enig og fol-

gelig saavel maatte kunne lade ham beholde hele Indtægten, som og ved Præstens Afgang bestemme for Eftermanden en anden, enten høiere eller lavere, Afgift end den, Formanden havde svaret, uden i saa Maade at være bunden ved den tidligere svarede Afgift; men paa den anden Side antages det, at Afgiften efter Gavebrevets Indhold ikke kunde betragtes som en Kaldet paahvilende Byrde, men kun som en contractmæssig Forpligtelse, der havde paahvilet de af dets tidligere Besiddere, der, saaledes som for endeel af disses Vedkommende under Sagen var oplyst, ved specielle med Universitetet sluttede Foreninger havde paataget sig samme, hvorfor ogsaa Provst Barfoed, af hvem ved hans Udnævnelse til Sognepræst i Faxe ingen Afgift fra Universitetets Side var betinget, ikke antoges i Medhold af Gavebrevet at kunne tilpligtes at erlægge samme. Da nu Paastanden i nærværende Sag, som bemærket, gaaer ud paa, at det oftnævnte Kalds fremtidige Besiddere qua tales, altsaa uden Hensyn til, om de ved særegne Overeenskomster dertil maatte have forpligtet sig, tilpligtes at erlægge den ommeldte Afgift som en fast og uforanderlig Størrelse, kan den efter den af Høiesteret statuerede, nys anførte, Fortolkning af bemeldte Gavebrev ikke antages heri at have nogen Hjemmel.

Hvad den anden af Citanterne paaberaabte Grund angaaer, da har den største Deel af de Data, hvormed de have søgt at godtgjøre, at den omhandlede Afgivt har været erlagt fra Alders Tid, allerede været taget under Paakjendelse under den ældre Sag, og er der antaget ikke at afgive tilstrækkeligt Beviis i saa Henseende, og ligesom nu det samme Resultat forsaavidt dem, i og for sig betragtede, angaaer, bliver at statuere under nærværende Sag, saaledes skjønnes de yderligere Data, hvorpaa Citanterne have søgt at begrunde deres Paastand i denne Henseende, hverken i og for sig eller i Forbin-

dette med hine at være af saadan Beskaffenhed, at de kunne gjøre nogen Forandring i bemeldte Resultat.

I Henhold til alt Anførte maa det billiges, at Faxø Sognekald og sammes Beneficiarier ved den indankede Dom ere frifundne for Citanternes Tiltale og, da det ligeledes billiges, at Processens Omkostninger for Underretten ere ophævede, vil bemeldte Dom være at stadfæste, dog at det Procurator Barfoed tillagte Salair bortfalder, da han, som bemærket, af Citanterne har været engageret som deres Sagfører, og at det Procurator Kuhlmann tillagte, hvis Størrelse bifaldes, vil være at udrede af Citanterne. Her for Retten ville Processens Omkostninger efter Omstændighederne ligeledes være at ophæve, dog at Citanterne ville have at udrede Salair til Indstevntes beskikkede Sagfører, Procurator Lihme, der bestemmes til 20 Rbd. Sølv.

Med Hensyn til at Sagen saavel for Underretten som her for Retten har været beneficeret, attesteres det, at Behandlingen ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

For det stemplede Papir har ikke været Brug under Sagen, som beneficeret for begge Parters Vedkommende.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, dog at det Procurator Barfoed sammesteds tillagte Salair bortfalder og at det Procurator Kuhlmann tillagte udredes af Citanterne, den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler.

Processens Omkostninger her for Retten ophæves, dog at Citanterne i Salair til den for Indstevnte, Sognepræst til Faxø Sognekald, Provst Freuchen, beskikkede Sagfører her for Retten, Procurator Lihme, udrede 20 Rbd. Sølv.

Sagen AS. $\frac{632}{42}$ Gaardmand Lars Hansen af Vallerød ctr. afgangne Gaardmand Hans Jørgensens Enke Kirsten Nielsdatter af Vallerød.

(En Forbudsforretning antages ifølge Lovgivningen at kunne iværksættes af 2de private Mænd. — Lovbudet i 1—9—14 er ikke til Hinder for at Andre, foruden Sagførere og de i nysnævnte Lovbud omhandlede Personer, kunne møde for vedkommende Part under en Forbudsforretning. Trivst om et under Sagen omhandlet Jordstykke, efter samtlige Omstændigheder, kunde antages overdraget Citanten.)

(Paadømt den 31te April 1843.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardmand Lars Hansen af Vallerød, paaanker ifølge Stevning af 9de Juli f. A. en inden Hirschholms Birketing den 1ste April f. A. afsagt Dom i en Sag, der af Indstevnte, afgangne Gaardmand Hans Jørgensens Enke, Kirsten Nielsdatter af Vallerød, var anlagt imod ham til Stadfæstelse af et den 29de Juni 1841 for ham nedlagt Forbud imod at han afbenyttede den Indstevnte formeentligen tilhørende Halvdeel af den saakaldte Huuldam, ved hvilken Dom Sagens Udfald er gjort afhængigt af, om Indstevnte troede sig til med Eed at bekræfte, at det, da hun overdrog Citanten Gaarden Nr. 2 i Vallerød, ikke var hendes Agt og Mening, at den ommeldte Halvdeel skulde følge med i Kjøbet, saaledes, at hvis Eden aflagdes, blev Forbudsforretningen kjendt ved Magt at stande og Citanten tilpligtet, under en daglig Mulct af 1 Rbd. Sølv til Amtsfattigkassen, at fravige Besiddelsen og Brugen af den nævnte Eiendom, samt Processens Omkostninger ophævede, medens, i det modsatte Tilfælde, Citanten frifandtes for Indstevntes Tiltale og hos denne tillagdes Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for det ham ved Forbudsforretningen tilføiede Tab, samt Sagens Omkostninger med 25 Rbd. Sølv.

Forsaavidt Citanten principaliter har procederet til bemeldte Doms Annullation, er hans Paastand herom bygget deels paa Mangler, der skulle være forhaanden med Hensyn til den passerede Forligsmægling, deels paa at Indstevnte formentligen uretteligen har ved Forbudsforretningen givet Møde ved sin Langværge, deels paa at bemeldte Forretning, som Citanten antager, uden Hjemmel i Lovgivningen er foretagen af 2de Mænd, af hvilke Erindringer den første, fordi det paaligger Retten ex officio at paasee Efterlevelsen af Lovgivningen om Forligelsesvæsenet, og de 2de sidste, fordi der ikke under Proceduren i 1ste Instants af Indstevnte er gjort Indsigelse imod samme som for sildigt fremførte, ville være at underkaste Prøvelse.

Det skjønnes imidlertid ikke, at Forligsmæglingen i Sagen kan vitieres ved Citantens Angivende at han, da samme fandt Sted, betvivlede, at Forligsklagen saavel som den Fuldmagt, ifølge hvilken der ved Mæglingen blev givet Møde for Indstevnte, virkelig skrev sig fra hende, da det, saafremt han maatte have næret saadan Tvivl, hvilken iøvrigt ved Indstevntes for Underretten den 27de Aug. 1841 afgivne Erklæring viser sig at have været ugrundet, maa forudsættes, at Yttring desangaaende under Mæglingen vilde have foranlediget sammes Udsættelse, for at han i den nævnte Henseende kunde forskaffe sig Vished. Ligesom derhos Lovens 1—21—22, der først henviser til samme Capitels Bestemmelser angaaende Arrest, efterat have antydet, at Forbud gjøres enten ved Mænd eller til Tinge, ikke paa Grund af den foregaaende Artikel 1 kan antages blot at tilstede Lovbuds Iværksættelse ved 2de Mænd, naar Rettens Betjente ikke ere tilstede, hvilket og bestyrkes ved den analoge Bestemmelse i Lovens 3—16—10, der ei taber sin Beviisskraft i berørte Henseende, fordi den er undergaaet Forandring ved Frd. 30te April 1824 § 8, saaledes kunne Forretninger af det her omhandlede Slags ei henhøre til dem, som udenfor de Tilfælde, Lovens 1—9—14 omhandler, ere forbeholdte de beskikkede Sagførere.

Da fremdeles Underretsdommens Annullation ikke, saaledes som Citanten alternative har paastaaet, kan blive en Følge af om Underdommeren ei maatte have taget tilstrækkeligt Hensyn til de i Sagen afgivne Vidneforklaringer, vil dennes Realitet være at tage under Paakjendelse.

Naar nu Citanten af Indholdet af det ham af Indstevnte under 22de Decbr. 1828 meddeelte Skjøde paa Gaarden Nr. 2 i Vallerød har villet udlede, at den ovennævnte Halvdeel af Huulldammen tillige skulde være ham overdragen, da maa det vel erkjendes, at bemeldte Andeel, efter hvad der er in confesso, ikke er indbefattet under Gaardens i Skjødet angivne Hart-

korn, men af Indstevntes afdøde Mand ved særligt Kjøb erhvervet, og den kan følgelig, uanseet, at det maa ansees godtgjort, at den i en Række af Aar har været drevet under Gaarden, ikke henregnes til dennes, i Skjødet omtalte, Jorder eller Tilhørende. Men skjøndt det udstedte Skjøde saaledes ikke i og for sig kan være tilstrækkeligt til at hjemle Citanten i Besiddelsen af den omquæstionerede Halvdeel af Huuldammen, findes det dog, at hvad der iøvrigt er oplyst at være passeret med Hensyn til den nysnævnte Eiendom maa afgive et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis for, at Citanten er i lovlig Besiddelse af samme. Saaledes er det oplyst, at denne Eiendom under den, samme Dag, som Skjødet udstedtes, foregaaede Skifteslutning efter Indstevntes afdøde Mand, er taxeret under eet med Gaarden Nr. 2; at den findes antegnet paa et ham af Indstevnte overleveret Kort over Gaarden, samt at han, indtil Forbudet nedlagdes, har uden Vederlag havt den til Brug og Afbenyttelse og udredet de deraf gaaende Afgivter, hvortil kommer, at ogsaa de Forklaringer, der ere afgivne af de fra Citantens Side førte Vidner give Anledning til at antage, at det, da Tilskjødningen af Gaarden Nr. 2 fandt Sted, har været Meningen, at den oftmeldte Halvdeel af Huuldammen skulde følge med i Kjøbet.

Som Følge heraf vil Citanten være at tillægge den af ham paastaaede Frifindelse, samt den afholdte Forbudsforretning være at ophæve, hvorimod hans Paastand om Erstatning for det ham ved Forbudsforretningen tilføiede Tab allerede af den Grund maa bortfalde, at den ei sees at have været Gjenstand for Forligsmægling.

Processens Omkostninger for begge Retter, som Parterne gjensidigen have paastaaet hinanden paalagte, blive efter Omstændighederne at ophæve.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen er det fornødne stemplede Papir her ved Retten blevet forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den afholdte Forbudsforretning ophæves, og bør Citanten, Gaardmand Lars Hansen af Vallerød, for Tiltale af Indstevnte, Gaardmand Hans Jørgensens Enke Kirsten Nielsdatter af Vallerød, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 28de Juni 1843.

Sagen AS. $\frac{192}{43}$ Procurator Christensen Actor ctr. Tiltalte, Huusmand Christian Pedersen af Annebergbuse.

(En Arrestant, der sigtedes for et med Indbrud forbundet Røveri, frifunden for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 2den Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, der den 11te Febr. sidstleden er i 1ste Instants paadømt ved Draxholms Birks Extraret, sigtes Tiltalte, Huusmand Christian Pedersen af Annebergbuse, for Deelagtighed i et Natten imellem den 1ste og 2den Decbr. f. A. hos Huusmand Søren Jensen af Musbyehusene paa Anneberggaards Mark begaaet, med Indbrud forbundet, Røveri, hvorved bemeldte Søren Jensen og dennes Hustru bleve tilføiede forskjellige Mishandlinger og derhos frarøvede en Tegnebog med 2 Rbd. i rede Penge.

Ved den i Sagen anstillede Undersøgelse er der og, navnligen ved de af Søren Jensen og Hustru afgivne Forklaringer, opstaaet nogen Formodning om at Tiltalte har været den ene af de 2de Personer, ved hvem det omhandlede Indbrud og Røveri skal være forøvet; men Overretten maa dog med Underdommeren være enig i, at der ei ere fremkomne saadanne Data for, at Tiltalte er skyldig i den ham paasigtede Forbrydelse,

at et tilstrækkeligt Beviis herfor, imod hans stadige Benegtelse, kan ansees tilveiebragt, medens paa den anden Side Tiltalte i foranførte Henseende findes saaledes graveret, at der ei heller skjønnes at være Anledning til i hans Faveur at forandre Underretsdommen forsaavidt der ved samme ikkun er tillagt ham Frifindelse for videre Tiltale, og han derhos er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder de Sagførerne i 1ste Instants tilkjendte Salairer findes passende bestemte.

Som Følge heraf vil Birketingsdommen i det Hele være at stadfæste.

Fremdeles bliver Tiltalte pligtig at udrede det Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Christensen og Hansen, tilkommende Salarium, der for hver af dem fastsættes til 5 Rbd. Sølv.

Behandlingen ved Underretten saavelsom den befalede Sagførelse for begge Instantser har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Christensen og Hansen her for Retten betaler Tiltalte, Huusmand Christian Pedersen af Annebergshuse, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{235}{43}$ Landvæsenscommissair og Procurator Knudsen ctr. Tiltalte Skrædderlærling Niels Olsen Eibye.

(En Tiltalt, der actioneredes for ved Utorsigtighed at have foranlediget en heri Staden opkommen Ildebrand, og som var ude af Stand til at udrede den herfor paastaaede Erstatningssum, anseet med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Frd. 26de Marts 1841 § 14 sidste Membrum og Frd. 1ste Novbr. 1805 § 15.)

(Paadømt den 2den Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag actioneres Tiltalte, Skrædderlær-

ling Niels Olsen Eibye, for ved Uforsigtighed at have foranlediget den den 24de Decbr. f. A. i Huset Nr. 235 i store Kongensgade heri Staden opkomne Ildebrand, hvorved Taget saavel over For- som Sidehuset aldeles nedbrændte og den øverste Salsetage blev betydeligt beskadiget, ligesom og endeel af Beboernes Effecter deels brændte, deels beskadigedes.

Efter den Forklaring, Tiltalte til en af da constitueret Politiassistent Petersen optagen Rapport har afgivet, og som han senere for Politiretten har ratihaberet, har han, der havde Kost og Logis hos sin paa 3die Sal i bemeldte Gaard boende Mester, og om Natten laae i et, til dennes Leilighed hørende, Qvistkammer, efterat han den 23de Decbr. sidstl. Kl. omtrent 10 om Aftenen havde faaet Tilladelse til at gaae i Seng, men istedet herfor siddet nogle Timer oppe ved Lys paa fornævnte Kammer, for at arbeide paa sit eget Tøi og varmet Kammeret, der var forsynet med Kakkelovn, ved Tørv, hvoraf der sammesteds henstod endeel, den følgende Morgen omtrent Kl. 8, for at hans Mester ikke skulde opdage, at han havde siddet oppe endeel af den foregaaende Nat, udtaget Asken af Kakkelovnen og lagt den i et Tørklæde, som han gjemte under Sengen, for ved Leilighed ubemærkt at bringe den bort, hvilket han forøvrigt har vedgaaet oftere at have gjort naar han, hvad i den senere Tid jevnligen havde været Tilfældet, havde siddet oppe om Natten for at arbeide for egen Regning, hvorhos han dog har forklaret, ogsaa undertiden at have gjemt Asken i en gammel Støvle. Om Asken, da han om Morgenen den 24de Decbr. f. A. udtog den, var varm eller ikke, har Tiltalte udsagt, ikke at have lagt Mærke til, da han ikke rørte ved den, men bragte den i Tørklædet ved Hjelp af en Skovl, der stod i Kammeret, hvorimod han har forsikkret, ikke at have seet Gløder i Asken, og forklaret, at, da han og en anden Lærebreng, der sov paa samme Kammer som Tiltalte og hiin Aften havde siddet oppe

tilligemed denne, inden de gik i Seng, for at slukke Ilden, havde ladet deres Vand ind i Kakkelovnen og han ved at udtage Asken om Morgenen fandt den endnu vaad, faldt det ham saameget mindre ind, at der kunde være Ild i den.

Da Tiltalte, efterat have spiist til Middag, omtrent Kl. 1, atter kom op paa fornævnte Kammer for at klæde sig paa til en Tour paa Landet for at besøge sine der boende Forældre, bemærkede saavel han som den anden Læredreng, der var fulgt med ham derop, en temmelig stærk Røg, men desuagtet, og skjøndt Sidstnævnte gjorde Tiltalte opmærksom paa, at Røgen kom fra Sengen, faldt det ham, efter hvad han har paastaaet, først efterat han i henved et Qvarteers Tid havde opholdt sig paa Kammeret og var færdig med sin Paaklædning, da Røgen vedblev at tiltage, ind at see under Sengen, idet der nu først opstod Frygt hos ham, for at der muligen kunde være skeet en Ulykke ved den der henlagte Aske og bemærkede han da, at der i Gulvet lige under det Sted, hvor Asken var henlagt, var brændt et rundt Hul, saavidt han kunde skjønne, noget over 1 Qvarteer i Omkreds, der var aldeles i Gløder, som dog noget bleve hæmmede ved den oven over samme endnu liggende Aske, ligesom der, rundt omkring det brændende Sted, af Tørklædet, hvori Asken havde været, laae forskjellige Stumper, der ligeledes havde været antændte, men hvori nu kun saaes smaae G[illegible]er. Skjøndt Tiltalte, efter hvad han endvidere har forklaret, nu blev meget bange, dristede han sig dog ikke til at meddele sin Mester det Passerede, da han var overbeviist om, at han i saa Fald vilde være bleven straffet af denne, hvorimod han i det Haab, at Ilden ikke vilde gribe videre om sig, tvertimod maaskee endog qvæles ved den ovenover liggende Aske, og i den Formening, at hans Mesters Tjenestepige, som han antog kort efter at ville komme op paa Kammeret for at rede Seng, uden Vanskelighed vilde faae Ilden slukket, hvis saadant

ikke allerede forinden skulde være skeet, idet hun lettere end han, ubemærket af Mesteren og dennes Hustru, vilde kunne skaffe Slukningsmidler tilveie, samt da han derhos længtes efter at komme hjem til sine Forældre, skyndte sig ud af Kammeret med den anden Dreng, hvem han med Forsæt ikke havde ladet mærke, at han saae ind under Sengen, saalidet som han af Frygt for, at han skulde aabenbare det, havde fortalt ham, at han der havde opdaget Ild, og begav sig, efterat have taget Afsked med sin Mester og dennes Familie, uden i nogen Maade at omtale, hvad han paa Kammeret havde erfaret, paa Veien til sine Forældre. Noget over en Time efterat Tiltalte havde begivet sig bort, opdagede hans Mester Ilden, der brød ud fra oftnævnte Qvistkammer og som, efter alt hvad der er oplyst, maa tilskrives Tiltaltes Forhold, men ikke blev slukket forinden den fra Qvistkammeret havde udbredt sig videre og anrettet den ovenfor nævnte Ødelæggelse.

Vel har nu Tiltalte i et ved nærværende Rets 2det Criminelkammer optaget Forhør tilbagekaldt ovenstaaende Forklaring forsaavidt samme gaaer ud paa, at han, da han, efterat have spiist til Middag, indfandt sig paa Kammeret, saae ind under Sengen, hvor han havde henlagt Asken og bemærkede at der var brændt Hul i Gulvet, samt at Tørklædet laae rundt omkring det brændende Sted i Stumper, hvori vare smaae Gnister, men foruden at han for Criminelkammeret har vedblevet, at det imod Slutningen af hans Ophold paa Kammeret faldt ham ind, at den tiltagne Røg maatte hidrøre fra den Aske, han havde lagt under Sengen og at det var Frygt for, at hans Mester skulde komme op og opdage den under Sengen værende Aske og paa Grund heraf straffe ham, der bevægede ham til ikke at tale om Røgen paa Kammeret, skjønnes der, navnligen med Hensyn til den detaillerede Forklaring, Tiltalte i de nysnævnte Henseender har afgivet, i Henhold til Lovens

1—15—1 ikke at være Grund til at tage hans Tilbagekaldelse til Følge.

For det høist uforsigtige og om grov Ligegyldighed for Andres Velfærd vidnende Forhold, der i Henhold til alt Anførte maa ansees Tiltalte overført, vil han, der er 19 Aar gammel, men ikke forhen findes tiltalt eller straffet og som har erklæret ikke at see sig istand til at udrede de Erstatningssummer, hvorom under Sagen er nedlagt Paastand, nemlig 3,479 Rbd. Sedler til den kjøbenhavnske Brandforsikkring for faste Eiendomme, og 602 Rbd. 1 Mk. 8 ß. r. S. til det kjøbenhavnske Brandassurancecompagni paa Varer og Effecter eller nogen Deel af samme, være at ansee efter Frd. 26de Marts 1841 § 14 sidste Membrum cfr. Frd. 1ste Novbr. 1803 § 15, og kjønnes hans Straf at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, med 5 Rbd. Sølv til hver; derimod er det en Følge af den førsteiterede Lovgivning, at han ikke under nærværende Sag vil kunne tilpligtes at udrede Erstatning til de Skadelidende, forsaavidt der om samme er nedlagt Paastand.

Det attesteres, at den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Skrædderlærling Niels Olsen Eibye, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage samt udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Landvæsenscommissair Knudsen og Secretair Schønberg, med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{55}{43}$ Procurator Bang Actor ctr. Arrestanterne Lars Hansen og Niels Jensen.

(To ved Underretten for formeentlig begaaet Indbrud domfældte Arrestanter, af Overretten frifundne for Actors videre Tiltale.)

(Paadømt den 2den Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Hirschholms Birks Extraret hertil indankede, Sag, sigtes Arrestanterne Lars Hansen og Niels Jensen for, Natten imellem den 2den og 3die Juni f. A. at have i Forening begaaet et med Indbrud forbundet Tyveri paa Gaarden Kokkedal, hvorved Røgteren paa Gaarden, Niels Jonassen, skal være frastjaalet et betydeligt Beløb i rede Penge samt en Deel Klædningsstykker og andre Effecter.

Ved den i 1ste Instants den 4de Januar sidstleden afsagte Dom ere og Arrestanterne, deres vedholdende Benegtelse uagtet, ansete tilstrækkeligen overbeviste at have giort sig skyldige i den dem saaledes imputerede Forbrydelse, og derfor, i Medfør af Frd. 11te April 1840 § 12 2det Membrum cfr. § 82, tilfunden hver 6 Aars offentligt Arbeide, Lars Hansen i Kjøbenhavns Tugthuus og Niels Jensen i Rasphuset.

Men, skjøndt der ved den i Sagen anstillede Undersøgelse er opstaaet Formodning om, at det ovennævnte Tyveri er forøvet af Arrestanterne, som hver for sig under Forhørerne have været kjendeligen tilbageholdne og vaklende i deres Udsagn samt om flere Puncter afgivet usandfærdige og tildeels modsigende Forklaringer, foruden at og Niels Jensen maa antages at have været nøie bekjendte med Localiteterne paa Gjerningsstedet, hvor han havde conditioneret hos Forpagteren, indtil han, omtrent en Uges Tid forend Tyveriet blev begaaet, uden Tilladelse forlod dennes Tjeneste, og derhos Lars Hansen, medens han under Sagen hensad arresteret, har for flere af sine Medarre-

stanter brugt forskjellige Udladelser angaaende Maaden, hvorpaa Forbrydelsen skal være udført og om hans egen Deelagtighed i samme, hvilke ei kunne andet end forøge Mistanken imod ham, finder Overretten dog ikke, at disse Data, i Forbindelse med de flere under Sagen fremkomne Indicier, ere af saadan Beskaffenhed, at de i Medhold af Grundsætningerne i Frd. 8de Septbr. 1841 kunne antages tilstrækkelige til at begrunde Arrestanternes Domfældelse; hvorved navnligen bemærkes, at den Omstændighed, at Arrestanterne om Aftenen den 2den Juni f. A. omtrent Kl. 11 beviisligen have været tilstede paa deres daværende Husbonds, Svend Pedersens, Gaard i Endrup og den paafølgende Morgen omtrent Kl. 4 ere af Svend Pedersen sete liggende i deres Seng i Karlekammeret, vel, efter hvad der er oplyst angaaende Afstanden mellem Endrup og Kokkedal, ei kan antages at udelukke Muligheden af at Arrestanterne i Mellemtiden have været paa Kokkedal og efter Gjerningens Forøvelse atter kunne være komne tilbage, men at paa den anden Side intet specielt Datum er fremkommet for, at Arrestanterne den ommeldte Nat have været fraværende fra deres Husbonds Gaard samt in specie derfra have begivet sig til Gjerningsstedet; og forsaavidt det i Underretsdommen er udhævet, at der ved Sædens Afmeining paa en, Svend Pedersens Nabo, Parcellist Rasmus Rasmussen, tilhørende Mark blev i August Maaned f. A. i Nærheden af en Gyde, som adskiller bemeldte Mark fra Svend Pedersens Lod, funden en Sæk med flere Klædningsstykker, hvilke Røgteren Niels Jonassen bestemt har vedkjendt og edeligen tilhjemlet sig, da er vel og dette, især naar tillige hensees til at Sækken, hvori Klædningsstykkerne fandtes, maa antages at tilhøre Svend Pedersen, som har beediget, at den er ham frakommen mod hans Vidende og Villie, ikke lidet mistænkeligt, men skjønnes dog saameget mindre at kunne tillægges nogen afgjørende Vægt, som den Bestjaalnes Eiendomsret til

de saaledes paa Rasmus Rasmussens Mark forefundne Klædningsstykker ikke er godtgjort, saalidet som det mod Arrestanternes Benegtelse er dem overført, at de paa bemeldte Mark have henlagt hine Klædningsstykker, eller at de have været i Besiddelse af samme eller overhovedet af nogen af de Koster, der ved det omhandlede Tyveri skulle være stjaalne, ligesom det ei heller har kunnet oplyses, at det er dem, der have borttaget den deres daværende Husbonds frakomne Sæk, hvilken efter Sidstnævntes Forklaring skal have henligget i et af hans Udhuse.

Imidlertid maa begge Arrestanterne, uagtet de ifølge det Foranførte ei ville kunne sældes som skyldige i den dem paasigtede Forbrydelse, dog ved samtlige Sagens Omstændigheder ansees saaledes graverede, at der ikkun kan tillægges dem Frifindelse for videre Tiltale, ligesom de blive pligtige in solidum at tilsvare Actionens Omkostninger, hvorunder Salairet til Defensor i 1ste Instants, Procurator Schmith, findes af Underdommeren passende bestemt til 6 Rbd. Sølv, og endvidere Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Bang og Ring, hiin 10 Rbd. og denne 6 Rbd. Sølv, hvorimod det Actor ved Underretten, Procurator Hansen, tilkommende Salarium vil, som i den paaankede Dom fastsat, med 8 Rbd. Sølv være at udrede af den kongelige Jordebogskasse.

Behandlingen ved Underretten har, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Instantser, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanterne Lars Hansen og Niels Jensen bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være, dog at de, Een for Begge og Begge for Een, udrede Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salarium til Procurator Bang med 10 Rbd. Sølv samt til Procuratorerne Ring og Schmith med 6 Rbd. Sølv til hver, hvorimod Actor ved Underretten, Procurator

Hansen, tillægges i Salarium 8 Rbd. Sølv af den kongelige Jordebogskasse.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{241}{43}$ Procurator Petersen Actor ctr. Tiltalte Tjenestekarl Frederik Hansen af Allerup.

(Frifindelse for Justitiens Tiltale af Overretten tillagt en i 1ste Instants, for Tyveri, med Straf af 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød anseet, Tiltalt, fordi det af Tiltalte udviste Forhold fandtes at henhøre under Frd. 11te April 1840 § 30 og det under Sagen omhandlede Factum, uden at den Forurettede havde forlangt sammes Paatale, var gjort til Gjenstand for justitiel Forfølgning.)

(Paadømt den 6te Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende i 1ste Instants ved Bjerge Aasum Herreders Extraret den 11te Febr. d. A. paadømte Sag tilstrækkeligen oplyst, at Tiltalte, Tjenestekarl Frederik Hansen af Allerup, om Eftermiddagen den 1ste Decbr. f. A., da det var blevet mørkt, har under et Bryllupsgilde hos hans daværende Husbond, Gaardmand Hans Hansen, begivet sig ind i dennes Huggehuus og af et der henlagt Anker aftappet 3 Flasker Brændeviin af Værdi 72 ß., hvilke han derefter, for — som han har forklaret — at have Noget at drikke til sit Julebrød, gjemte i sin Kiste i Karlekammeret, hvor de kort efter ved en i anden Anledning foretagen Ransagning bleve fundne. Iøvrigt skal, efter Tiltaltes Udsagn, Døren til Huggehuset ved den ommeldte Leilighed have staaet aaben, hvilket og bestyrkes ved Gaardmand Hansens Forklaring om at Byens Karle, som efter Skik og Brug vare anmodede om at opvarte Bryllupsgjæsterne, af og til vare inde i bemeldte Huggehuus, for der at hente Brændeviin, saa ofte det behøvedes.

For det saaledes udviste Forhold er Tiltalte, som ikke forhen har været actioneret eller straffet, ved den paaankede Dom

anseet efter Frd. 11te April 1810 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Overretten finder imidlertid, at hiint Forhold, efter de oplyste Omstændigheder, maa blive at henføre under Bestemmelserne i den citerte Forordnings § 30; og da det nu af Acterne fremgaaer, at det ikke er efter Gaardmand Hans Hansens Begjering, at det omhandlede Factum er gjort til Gjenstand for Undersøgelse og Paatale, hvorimod denne meget mere efter Sagens Anlæg har erklæret, at han ikke forlanger Tiltalte derfor afstraffet, saa vil Tiltalte, i Medhold af Forskrifterne i den sidstnævnte §, blive under nærværende Sag for Justitiens Tiltale at frifinde, hvorhos Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salairet til Sagførerne i 1ste Instants, Procuratorerne Knudsen og C. H. Hansen, hvilket ved Underretsdommen skjønnes passende bestemt til 3 Rbd. Sølv for hver, og hvorunder endvidere Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Petersen og Kammerraad Nyegaard, blive at tillægge i Salarium hver 5 Rbd. Sølv, ville være at udrede af det Offentlige.

Under Behandlingen i 1ste Instants har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og den befalede Sagførelse har for begge Retter været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Tjenestekarl Frederik Hansen af Allerup bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, hvorunder Procuratorerne Petersen og Kammerraad Nyegaard her for Retten tillægges i Salarium hver 5 Rbd. Sølv, og Procuratorerne Knudsen og C. H. Hansen for Underretten hver 3 Rbd. Sølv, udredes af det Offentlige.

Sagen AS. 662/41 Den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen ctr. Kjøbmand Christopher Hage af Stege.

(Spørgsmaal om en Mand, ved en, i Anledning af hans Fallit, Kjøbenhavns Fattigvæsen gjort og af dette antaget Proposition med Hensyn til en ham paahvilende Gjeld, kunde antages at have paadraget sig nogen juridisk Forpligtelse til at tilsvare nysnævnte Fattigvæsen videre end dette, ved Anbringelsen af hans Proposition, udtrykkeligen havde betinget sig, og om han ved en senere Skrivelse maatte ansees at have erkjendt at der i saa Henseende paahvilede ham nogen retlig Gjeldsforpligtelse.)

(Paadømt den 8de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved en under 6te Septbr. 1817 indgaaet Forening blev det af den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen paa Barton Stiftelses Vegne overdraget daværende Byfoged i Stege, Justitsraad Jørgensen, under de deri fastsatte Betingelser, i 5 Aar at hæve det saakaldte Refusionskorn, som tilkom bemeldte Stiftelse af Stege, Damsholte og Borre Kongetiender, for hvilken Forenings Opfyldelse fra Justitsraad Jørgensens Side Kjøbmand Christopher Hage af Stege forpligtede sig til at indestaae som Cautionist. Efterat Justitsraad Jørgensen ved Døden var afgaaet i Slutningen af Aaret 1817, overlod hans Enke Oppebørselen af det ommeldte Refusionskorn for Aarene 1817 og 1818 til Kjøbmand Hage, der i den Anledning til Enken udstedte et Skadesløsbrev af 11te Aug. 1819, lydende paa 2279 Rbd. 90 ß., hvilket Document senere ved skadesløs Transport af 15de April 1820 blev af Justitsraadinde Jørgensen overdraget til Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen i Henhold til et ved Stege Kjøbstads Forligelsescommission under 14de s. M. indgaaet Forlig. Da imidlertid

Kjøbmand Hage, allerede forend denne Overdragelse fandt Sted, havde seet sig nødsaget til at overgive sit Bo som fallit til Skiftebehandling, men attraaede at opnaae Accord med sine Creditorer, henvendte han sig ved en under Sagen fremlagt Skrivelse af 15de Februar 1821 til bemeldte Direction, der paa Kjøbenhavns Fattigvæsens Vegne antog den af ham gjorte Proposition under Vilkaar, at Fattigvæsenet, foruden den tilbudne Dividende, tillige erholdt forlods udbetalt Provenuet for den ved Skadesløsbrevet pantsatte Trediepart af Jagten „Christine." I Overeensstemmelse hermed blev og Beløbet for denne ved Auction bortsolgte Skibspart udbetalt til Kjøbenhavns Fattigvæsen med 393 Rbd. 72 ß. S. og T. og senere ligeledes den accorderede Dividende, der for Fattigvæsenets Vedkommende udgjorde 264 Rbd. 5 ß. S. og T., hvilke 2de Afdrag, tilsammen 657 Rbd. 77 ß. S. og T., findes afskrevne paa det af Kjøbmand Hage udstedte Skadesløsbrev.

De saaledes ifølge bemeldte Skadesløsbrev formeentligen endnu resterende 1622 Rbd. 13 ß. Repræsentativer har oftnævnte Direction under nærværende Sag, efter erhvervet fri Proces og foregaaende Klage til Forligelsescommissionen, i 1ste Instants sagsøgt Kjøbmand Hage til at betale Kjøbenhavns Fattigvæsen med Renter fra den 3die April 1841, da Sagen foretoges ved Forligelsescommissionen og derfra henvistes til Rettergang, foruden at han og ved Underretten er paastaaet tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, som om denne ikke fra Directionens Side havde været beneficeret, og derunder Salair til sammes befalede Sagfører, Procurator Gad.

Men ved den inden Stege Byting den 28de Juni f. A. affagte Dom blev Kjøbmand Hage frifunden for Directionens Tiltale og Processens Omkostninger ophævede, hvorhos Procurator Gad tillagdes i Salarium 20 Rbd. Sølv af det Offentlige.

Ifølge Stevning af 8de Septbr. sidstleden er Sagen nu af forнævnte Direction ved den for samme, i Henhold til Planen for Kjøbenhavns Fattigvæsen af 1ste Juli 1799 § 191, beskikkede Sagfører, Procurator Ring, indanket her for Retten med Paastand om, at den ergangne Underretsdom underkjendes og derhen forandres, at Kjøbmand Hage tilpligtes at betale Kjøbenhavns Fattigvæsen de 1622 Rbd. 13 ß. med de deraf i 1ste Instants paastaaede Renter, samt at udrede Søgsmaalets Omkostninger efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, derunder indbefattet Salarium til Procurator Ring.

Derimod har Indstevnte Kjøbmand Hage principaliter paastaaet sig for Citanternes Tiltale frifunden og hos disse tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst, hvortil han har føiet den subsidiaire Paastand, at der i alt Fald tillægges ham Frifindelse, imod at han betaler Citanterne 865 Rbd. 13 ß. r. S.

Efter Parternes Procedure vil Sagens Udfald formeentligen beroe paa Fortolkningen af den foran berørte Skrivelse af 15de Februar 1821, ved hvilken Indstevnte anmodede Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen om at antage den af ham foreslaaede Accord, og hvori han, efter blandt andet at have bemærket, at den tilbudne Dividende var det Høieste, han kunde give, yttrer sig saaledes:

„Hvis jeg nogensinde ved uventede heldige Omstændig„heder igjen skulde erhverve mig Formue, da vil (jeg) na„turligviis stræbe at godtgjøre DHrr. saa meget som muligt. „Bestemt at forpligte mig til nogen Efterbetaling vil den „høie Direction selv indsee at være umuligt for mig, da jeg „nu Intet eier, og der desværre ingen Udsigter ere til, at „jeg under saa trykkende Kaar kan erhverve Opholdet for „min Familie, end sige mere."

Det skjønnes nu ikke rettere, end at Underdommeren med Føie har statueret, at Indstevnte ikke ved disse Yttringer kan

anfees at have paadraget sig nogen juridisk Forpligtelse til, naar Accorden, saaledes som Tilfældet blev, kom i Stand, at tilsvare Kjøbenhavns Fattigvæsen videre, end hvad Directionen, ved at antage hans Proposition, udtrykkeligen betingede sig, og som efter det Ovenanførte maa fra Indstevntes Side antages opfyldt.

Ligesom nemlig Indstevnte i den paaberaabte Skrivelse, uden nogen tilføiet Indskrænkning eller Betingelse, har erklæret, ikke bestemt at kunne forpligte sig til nogen Efterbetaling, saaledes findes ei heller den i Skrivelsen umiddelbart foranduaaede Passus, efter de deri brugte Udtryks naturlige Betydning, at kunne involvere nogen retsgyldig Forpligtelse til saadan Efterbetaling, hvorimod derved meget mere ikkun skjønnes at være tilkjendegivet, at Indstevnte i det sammesteds forudsatte Tilfælde, at han nogensinde ved uventede heldige Omstændigheder igjen skulde erhverve sig Formue, vilde ansee sig moralsk forbunden til, efter Mulighed at godtgjøre Kjøbenhavns Fattigvæsen det Tab, samme ved hans Fallissement maatte komme til at lide. Anden Mening har og Indstevnte paa det Bestemteste negtet med hine Yttringer at have forbundet, og har navnligen i en ved Underretten fremlagt Skrivelse til hans Sagfører, dateret 26de April f. A., yderligere erklæret, at han i Overeensstemmelse hermed vilde ansee sig fra den moralske Side forpligtet til at gjøre videre Afdrag paa den omhandlede Fordring, saafremt han eiede Capitaler eller kunde disponere over andre Summer end dem, der netop ere aldeles nødvendige til at drive hans Handel, men derhos forsikkret, at han ingenlunde befinder sig i en saadan Stilling, og at det Modsatte skulde være Tilfældet, er ikke imod hans Benegtelse oplyst. Iøvrigt kan og fortjene at bemærkes, at der i den Skadesløsbrevet under 30te August 1823 meddeelte Paategning, hvorved den til Kjøbenhavns Fattigvæsen efter den sluttede Accord udbetalte Dividende,

264 Rbd. 5 ß. S. og T., paa samme blev afskreven, udtrykkeligen er taget en „Forbeholdenhed af Fattigvæsenets Ret til Fru Justitsraadinde Jørgensen for det endnu resterende af Tiendeafgiften for Aarene 1817 og 1818", men uden at hertil er føiet nogensomhelst Reservation med Hensyn til Indstevnte, hvilket synes at antyde, at den daværende Direction, der, efter hvad under Sagen uimodsagt er avanceret, netop bestod af de samme Medlemmer, som havde Sæde i Directionen, dengang Accorden med Indstevnte blev afsluttet, ei have forstaaet denne Accord saaledes, at Fattigvæsenet derefter kunde have noget yderligere retsgyldigt Krav paa Indstevnte i Anledning af det ommeldte til Fattigvæsenet transporterede Skadesløsbrev.

I Henhold til det saaledes Anførte, og da Citanterne, efter Sagens Natur og Grundsætningerne i Lovens 1—15—3, ei heller kan gives Medhold i, at Indstevnte maatte ansees at have erkjendt, at der efter hiint Skadesløsbrev endnu paahvilede ham en retlig Gjeldsforpligtelse, fordi han ved en Skrivelse til Citanterne af 18de Decbr. 1840 har tilbudet at ville til Kjøbenhavns Fattigvæsen indbetale 300 Rbd., imod at det omtvistede Mellemværende dermed skulde betragtes som endeligen afgjort, hvilket Tilbud Indstevnte paastaaer, alene at have gjort, for at undgaae Proces, maa det, uden at det bliver fornødent at prøve hvad forøvrigt fra Indstevntes Side er anbragt til Styrke for de af ham nedlagte Paastande, bifaldes, at han ved den paaankede Dom er frifunden for Citanternes Tiltale, ligesom det og maa billiges, at Processens Omkostninger i 1ste Instants ere ophævede, samt at Salairet til Procurator Gad, hvilket dog skjønnes at burde nedsættes til 12 Rbd. Sølv, er bestemt at skulle udredes af det Offentlige.

Bemeldte Dom vil følgeligen, med den nævnte Modification i Henseende til Procurator Gads Salarium, være at stad-

fæste, hvorhos Processens Omkostninger her for Retten efter Omstændighederne ligeledes blive at ophæve.

Efter det Udfald Sagen saaledes faaer, vil Citanternes befalede Sagfører for Overretten intet Salarium kunne tilkjendes.

Kongens Kasses Ret bliver at forbeholde, forsaavidt det maatte befindes, at der i Medfør af Frd. 25de Mai 1804 § 26 in fine, burde have været brugt stemplet Papir til den ovennævnte mellem Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen og Justitsraad Jorgensen indgaaede Forening, dateret 6te Septbr. 1817, samt at det af Indstevnte under 15de s. M. udstedte Cautionsbeviis er skrevet paa for ringe stemplet Papir. Iøvrigt har under Proceduren her for Retten ingen Overtrædelse af Stempelpapirslovgivningen fundet Sted.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres det, at Behandlingen ved Underretten saavelsom den befalede Sagførelse for begge Instantser har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at det Procurator Gad tillagte Salarium nedsættes til 12 Rbd. Sølv.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Kongens Kasses Ret forbeholdes, forsaavidt det maatte befindes, at der, i Medfør af Frd. 25de Mai 1804 § 26 in fine, burde have været brugt stemplet Papir til den ovennævnte mellem Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen og Justitsraad Jorgensen indgaaede Forening, dateret 6te Septbr. 1817, samt at det af Indstevnte, Kjøbmand Christopher Hage, under 15de s. M. udstedte Cautionsbeviis er skrevet paa for ringe stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{12}{43}$ Kjøbmand C. Hall i Frederiksſund ctr. Kjøbmand Elſas ſammeſteds.

(Udfaldet af en privat Injuriesag gjort afhængig af den formeentlige Fornærmedes Benegtelſeseed.)

(Paadømt den 8de Mai 1843.)

Dommen er ſaalydende:

Ved en inden Frederiksſund Kjøbſtads Politiret den 17de Novbr. f. A. affagt Dom i en af Indſtevnte, Kjøbmand Elſas i Frederiksſund, mod Citanten, Kjøbmand C. Hall ſammeſteds, anlagt Sag i Anledning af nogle for Indſtevnte formeentlige fornærmelige Udladelſer, hvoraf Citanten, under en Samtale med Brændeviinsbrænder Sørenſen, ſkulde have betjent ſig, er Citanten tilpligtet enten med ſin Eed at bekræfte, at han ikke under bemeldte Samtale har udladt ſig med, at det Korn, Sørenſen havde kjøbt, var blandet, i hvilket Tilfælde Citanten er friſunden for Indſtevntes Tiltale og Sagens Omkoſtninger ophævede, eller i modſat Fald udrede en Mulct af 20 Rbd. Sølv til bemeldte Kjøbſtads Fattigkasſe tilligemed Sagens Omkoſtninger, hvorhos de omhandlede Udladelſer for dette Tilfælde ere mortificerede.

Denne Dom har Citanten under nærværende Sag indanket her til Retten, og principaliter nedlagt Paaſtand om, at den, paa Grund af at Sagen formeentlig ikke er i Overeensſtemmelſe med Lovens 1—14—1 og 6—21—3 anlagt i Tide, maa kjendes ueſterrettelig og ham tillægges Koſt og Tæring for Underretten, ſamt Procesſens Omkoſtninger ſkadesløſt for Overretten, eller tilſideſættes og forandres derhen, at han friſindes for Indſtevntes Tiltale og tilkjendes Procesſens Omkoſtninger for begge Retter; men subsidialiter har han, for det Tilfælde at hans nysnævnte Formening ikke bifaldes, paaſtaaet ſig i Sagens Realitet friſunden for Indſtevntes Tiltale, og

denne tilpligtet at udrede Processens Omkostninger skadesløst for begge Retter.

Indstevnte har derimod, saafremt Overretten ikke maatte finde Anledning til ex officio at annullere den indankede Dom, og hjemvise Sagen som ikke tilbørligen undersøgt, under hvilken Forudsætning han har paastaaet Kost og Tæring, nedlagt Paastand om Dommens Stadfæstelse, samt hos Citanten at vorde tilkjendt Processens Omkostninger for Overretten skadesløst.

Da det efter Omstændighederne ikke skjønnes, at de af Citanten til Styrke for hans principale Paastand anførte Lovbestemmelser in casu kunne komme til Anvendelse og der heller ikke findes tilstrækkelig Grund til ex officio at hjemvise Sagen, vil denne saaledes i Realiteten være at paakjende.

Af de afhørte 2de Vidner har Brændeviinsbrænder Sørensen forklaret, at han, som i afvigte October Maaned af Indstevnte havde kjøbt 11 Tdr. 2radet Byg for 20 Mk. Tdn., nogen Tid efter af Citanten blev spurgt om Prisen paa det saaledes kjøbte Korn, hvorefter Citanten, da Sørensen angav denne, svarede, at det var intet Under, han havde faaet saa godt Kjøb, da Kornet var blandet, saa at det Halve var 6radet Byg, hvilket Indstevntes Karl skulde have sagt til Citantens Karl. Vel har nu det andet afhørte Vidne, Farversvend Petersen, forklaret, at han ved den ommeldte Leilighed, da Sørensen angav Prisen paa Bygget, alene erindrer at have hørt Citanten svare: „saa var det Halve vel 6radet," men efter Naturen af de ommeldte Udladelser findes denne Uovereensstemmelse dog ikke af den Beskaffenhed, at den skulde kunne bevirke, at den Formodning, der ved Sørensens Vidnesbyrd er opstaaet for at Citanten har udtrykt sig paa den af dette Vidne omforklarede Maade, skulde være hævet.

Det er aabenbart, at Citanten, som har benegtet Rigtigheden af Sørensens Forklaring, saafremt Ordene ere faldne som af denne bevundet, ikke har indskrænket sig til en blot Relation af hvad han maatte have hørt Andre sige, men derimod udtalt som sin egen Overbeviisning, at Indstevnte havde solgt Varer, der ikke havde den Qvalitet, de skulde have, og naar han her for Retten har assereret, at han under hiin Samtale har yttret sig spørgende med de Ord „saa var det Halde vel Gradet Byg", da maatte disse Yttringer i alt Fald lede Tanken hen paa at Indstevnte muligen havde solgt Korn, han vidste var blandet. Da nu derhos Citantens ligeledes her for Retten fremsatte Benegtelse af at han, da den paaklagede Udladelse brugtes, var underrettet om at Bygget var solgt og leveret som 2radet, heller ikke efter Sammenhængen i de Udladelser, der skulle være brugte, kan relevere Noget, ligesaalidet som Citanten kan gives Medhold, naar han har exciperet mod Brændeviinsbrænder Sørensen, som et paa Grund af hans Forhold til Sagen villigt Vidne, vil den indankede Dom efter Indstevntes Paastand være at stadfæste, ligesom Citanten til ham vil have at tilsvare Processens Omkostninger for Overretten med 20 Rbd. Sølv.

Det behørige stemplede Papir er her for Retten brugt.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger udreder Citanten, Kjøbmand C. Hall i Frederiksfund, til Indstevnte, Kjøbmand Elsas sammesteds, med 20 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{176}{43}$ Procurator Hansen Actor ctr. Arrestanten Emil Edvard Jørgensen og Tiltalte H........ C........ M....

(2 Aars Forbedringshuusstraf anvendt for flere Tyverier, blandt hvilke et, der fandtes beviist at være Indbrudstyveri. — Mulet for ulovlig Handel.)

(Paadømt den 13de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Emil Edvard Jørgensen, der er født den 1ste Octbr. 1825 og ikke forhen findes tiltalt eller straffet, har under nærværende Sag vedgaaet at have gjort sig skyldig i 4 forskjellige Tyverier, ved hvilke han har tilvendt sig endeel Haandværksredskaber, der af sammes Eiere ved deres Bortgang om Middagen eller Aftenen fra de Steder, hvor de havde Arbeide, sammesteds vare efterladte, og ligeledes maa der, hans vedholdende Benegtelse uagtet, antages at være tilveiebragt et i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 8de Septbr. 1841 tilstrækkeligt Beviis for, at han i tyvagtig Hensigt har skaffet sig Adgang til nogle Loftskamre i Huset Nr. 127 i Pilestrædet, paa det ene af hvilket han blev antruffen af Enken Stub, der den 25de Februar sidstleden om Aftenen Kl. lidet over 9 kom derop for at hente Tørv til en i bemeldte Huus boende Kone, idet hans Foregivende om at have begivet sig derop for at ligge der om Natten, efter Sagens samtlige Omstændigheder ikke skjønnes at kunne komme i Betragtning. Da Tyveri derhos ved den sidstnævnte Leilighed maa ansees fuldbyrdet, idet Arrestanten deels har tilstaaet at have bragt adskillige Sager fra det ene af bemeldte Loftskamre, hvilke benyttedes af forskjellige af Husets Beboere, ind paa et andet, deels, da han blev anholdt paa Trappegangen i Huset, var iført en Skindpelts, der havde beroet paa det ene Kammer, og det, hvad i alt Fald det sidste Kammer angaaer, endvidere maa antages,

at han sammesteds har skaffet sig Indgang ved Indbrud, idet saavel Enken Stub, som en af Husets Beboere, Porcellainshandler Willemann, edeligen have bevundet, den Første, at hun, da hun bemeldte Dags Eftermiddag Kl. omtrent 2 var der for at hente Tørv, havde aflaaset Hængelaasen, som udgjorde dets eneste Lukke, og den Sidste, at han, da han samme Eftermiddag Kl. omtrent 4 passerede forbi, havde lagt Mærke til, at Laasen var for Døren, hvorimod Laasen ved Politiets Ankomst, kort efter at Arrestanten var anholdt, fandtes frabrukken, vil det omhandlede Factum være at henføre under Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Passus. Hvad Arrestantens Straf angaaer, da vil samme for det af ham begaaede Indbrudstyveri i Henhold til det citerede Lovbud være at bestemme til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, hvorunder tillige den Straf maa ansees indbefattet, som han har forskyldt for de ham forøvrigt overførte Tyverier. Han vil derhos i Erstatning til Tømmersvendene Frederik Johansen, Gottlieb Tonndorph og Peter Hansen Møller have at udrede respective 1 Rbd., 4 Rbd. 4 Mk. og 4 Mk. S. og T., ligesom han og vil have at tilsvare Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor med 8 Rbd. Sølv til den Første og 5 Rbd. Sølv til den Sidste.

Tiltalte H........ E........ M..., der har afkjøbt Arrestanten et af denne stjaalet Lod med Tridse, vil ifølge Frd. 27de Juli 1742 og Rescr. 31te Juli 1744 være at ansee med Mulct for ulovlig Handel, der bestemmes til 1 Rbd. Sølv og tilfalder Kjøbenhavns Politikasse, hvorhos hun in solidum med Arrestanten vil have at udrede Actionens Omkostninger for sit Vedkommende.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Emil Edvard Jørgensen bør hensættes til Ar-

beide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, samt i Erstatning til Tømmersvendene Frederik Johansen, Gottlieb Tondorph og Peter Hansen Møller udrede respective 1 Rbd., 4 Rbd. 4 Mk. og 4 Mk. S. og T. Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Hansen og Lihme, 8 Rbd. Sølv til den Første og 5 Rbd. Sølv til den Sidste.

Tiltalte H........ C........ M... bør til Kjøbenhavns Politikasse bøde 1 Rbd. Sølv, samt in solidum med Arrestanten udrede Actionens Omkostninger for sit Vedkommende.

Den idømte Erstatning og Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{310}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. de Tiltalte, Tjenestekarlene Rasmus Jensen og Henrik Pedersen af Hiallese.

(Straf af 4 Aars Forbedringshuusarbeide anvendt paa 2de Tiltalte, efter Frd. 11te April 1840 § 34 1ste Membrum, for voldeligt Overfald, forbunden med ulovlig Borttagelse af Penge.)

(Paadømt den 13de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

De Tiltalte, Tjenestekarlene Rasmus Jensen og Henrik Pedersen af Hiallese, der begge ere over criminel Lavalder, og af hvilke den Første i en privat Injuriesag er anseet med Mulct og som Militair 2de Gange for Tjenesteforsømmelse med Krumslutning, men iøvrigt ligesaalidet som Sidstnævnte forhen har været tiltalt eller straffet, actioneres under nærværende fra Odense Herredsting hertil Retten indankede Sag, for voldeligt Overfald og dermed forbunden ulovlig Borttagelse af Penge.

Ved de af de Tiltalte afgivne Tilstaaelser, i Forbindelse med de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger, maa det ansees til-

strækkeligen beviist, at, efter at Tiltalte Jensen havde, med Bemærkning, at permitteret Soldat Jens Pedersen, med hvem de Morgenen den 27de Febr. da fulgtes fra et Gilde i Hiallese, var bleven en Hans Simonsen 5 Mk. skyldig, opfordret Tiltalte Pedersen til at affræve ham dette Beløb, har sidstnævnte Tiltalte, under Angivende, at han var Hans Simonsen, afforbret Jens Pedersen det nævnte Beløb, og, da denne, skjøndt han erkjendte Gjelden, vægrede sig ved at betale samme, i Forening med Tiltalte Jensen, stødt ham med Hænderne indtil han, efter at være falden over mod en Grøftevold, beqvemmede sig til at fremtage, efter hvad han edeligen har bekræftet, 3 Rbd. Sedler, men hvoraf imidlertid Tiltalte Pedersen kun vil have modtaget 1 Rbd. og derpaa have givet 1 Mk. eller 8 ß. tilbage.

For det saaledes udviste Forhold findes de Tiltalte ved Underretsdommen retteligen at være anseete efter Frd. 11te April 1840 § 31 1ste Membrum, og skjønnes deres Straf passende at være bestemt til Forbedringshuusarbeide i 4 Aar; og da bemeldte Doms Bestemmelser angaaende Erstatning til fornævnte Jens Pedersen samt Actionens Omkostninger og derunder Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salairer ligeledes maa billiges, vil samme i det Hele være at stadfæste. Derhos ville de Tiltalte in solidum have at tilsvare Salarium til Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Dahl og Canceliraad Delbanco, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instants har, ligesom Sagførelsen ved begge Retter, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Dahl og Canceliraad Delbanco, betale de Til-

talte, Tjenestekarlene Rasmus Jensen og Henrik Pedersen af Hiallese, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{385}{41}$ Huusmand Eiler Madsen af Langsted ctr. Hans Hansen af Hjortholm.

(Spørgsmaal om en Udarving efter en Afdød, hvilken Sidste med sin Hustru havde oprettet et reciprokt, med kgl. Confirmation forsynet, Testament kunde siges at være forurettet ved en senere mellem Enken og de øvrige Udarvinger truffet og Bestemmelserne i Testamentet formeentlig modstridende Overeenskomst, og paa Grund heraf være berettiget til at paastaae sig tillagt Halvdelen af Boets Masse efter Fradrag af den til de udløste Arvinger udbetalte Sum eller i al Fald Halvdelen af det ved hiin Udløsning for Boet indvundne Beløb.)

(Paadømt den 15de Mai 1813.)

Dommen er saalydende:

Ved et mellem Gaardmand Peder Pedersen og Hustru, Marie Jørgensdatter af Hjortholm, under 30te Decbr. 1810 oprettet og den 22de Januar næstefter allernaadigst confirmeret, reciprokt Testament bestemtes, at, naar een af dem ved Døden afgik, skulde den Længstlevende uden Registering og Vurdering eller Skifterettens Mellemkomst vedblive at besidde det fælles Bo, der, saafremt den Længstlevende paa ny giftede sig, skulde tilfalde denne som uigjenkaldelig Eiendom uden Paatale af den Førstafdødes Arvinger, hvorimod Boet, hvis den Længstlevende døde, uden at have indladt sig i andet Ægteskab, skulde deles mellem begges Arvinger efter Lovens Forskrift, dog at denne Bestemmelse aldeles intet Baand skulde paalægge den Længstlevende, som desuagtet maatte skalte og valte med Boet efter eget Godtbefindende, kun at den ikke til Fornærmelse for den

Forstafdødes Arvinger skjænkede eller gav noget bort; hvorhos endvidere fastsattes, at, saafremt dette gjordes beviisligt, skulde det saaledes Bortskjænkede føres tilbage til Boet, eller i Mangel deraf beregnes til Afdrag i den Anpart, som den Længstlevendes Arvinger ellers kunde tilkomme, samt at, hvis det maatte overstige det halve Bo, skulde som Følge heraf den Længstlevendes Disposition forsaavidt være ugyldig.

I Aaret 1839 døde Gaardmand Peder Pedersen og efterlod sig, ifølge hvad mellem Parterne er in confesso, 12 Udarvinger, Alle Sødskendebørn af den Afdøde, og af hvilke 7 vare af Mand- og 5 af Qvindekjønnet. Med de 9 af disse Arvinger indgik derefter Stervbo-Enken under 26de Januar 1840 en Forening, hvorved den Andeel af Boet, der som den Afdødes Hovedlod skulde komme til Deling mellem dennes Arvinger, blev bestemt til 8000 Rbd. Sedler, og det endvidere vedtoges, at denne Sum skulde deles mellem de vedkommende Arvinger uden Hensyn til Kjønsforskjellen, dog at 200 Rbd., som forlods skulde afgaae for Omkostninger, alene blevs at fradrage Fruentimmer-Lodderne, af hvilke saaledes enhver blev ansat til 626 Rbd. 4 Mk., og hver af Mandslodderne til 666 Rbd. 4 Mk. I Overeensstemmelse med denne Forening, der senere endnu tiltraadtes af 2de andre Arvinger, men hvori Huusmand Eiler Madsen i Langsted, i Ægteskab med Arvingen Johanne Pedersdatter, vægrede sig ved at deeltage, bleve de respective Lodder, imod Qvittering og Afkald paa al videre Arv, af Stervbo-Enken udbetalte til de vedkommende Arvinger, hvorefter hun under 19de Mai 1840 opreltede en testamentarisk Disposition, der den 29de s. M. er allernaadigst confirmeret, og hvorved hun indsatte sin Brodersøn Hans Hansen til sin Universalarving med Forpligtelse at tilsvare Eiler Madsen den ham paa hans Hustrues Vegne som Arving efter Peder Pedersen tilkommende

Arv, samt desforuden at udrede forskjellige Legater til nogle af hendes Slægtninge.

Da det imidlertid, efterat ligeledes Peder Pedersens Enke i Mai Maaned 1840 var afgaaet ved Døden og Boet overgivet til Skifterettens Behandling, ifølge hvad der under Skiftet blev oplyst angaaende Boets Tilstand, formeentligen maatte antages, at de Afdødes efterladte Formue var betydelig større, end ved hiin mellem Enken og Pluraliteten af den afdøde Mands Arvinger indgaaede Forening var blevet forudsat, fremkom fornævnte Eiler Madsen paa Skiftet med Paastand om, som den eneste endnu ikke fyldestgjorte Arving efter afdøde Peder Pedersen, at tillægges Halvdelen af Boets Masse efter Fradrag af de — som det i Paastanden hedder — til de udløste Arvinger udbetalte 7373 Rbd. 2 Mk., under hvilken Sum dog de for Omkostninger beregnede 200 Rbd. tillige ere indbefattede, eller at der i alt Fald tilkjendes ham Halvdelen af den Tilvæxt, Boets øvrige Masse skal have erholdt ved det ved Foreningen med de udløste Arvinger formeentligen indvundne Beløb, hvorhos han tillige for det Tilfælde, at den principale Paastand ei toges til Følge, paastod sig, i Henhold til den ved bemeldte Forening vedtagne Delingsmaade, tillagt $\frac{1}{12}$ af det halve Bo eller en fuld Broderlod.

Ved den under 9de Februar 1841, paa hvilken Tid det i Boet udstedte Proclama til Arvingerne endnu ikke var udløbet, af Skifteforvalteren i Baag Herred afsagte Decision blev Huusmand Eiler Madsen paa hans Hustrues Vegne, under Forudsætning af at afdøde Peder Pedersen ei efterlod sig flere eller andre end de ovennævnte, da allerede anmeldte, Arvinger, tillagt i Arv efter bemeldte Peder Pedersen $\frac{1}{19}$ af Halvdelen af dennes og senere afdøde Enkes fælles Bo, hvorhos endvidere bestemtes, at de til Udløsning af Eiler Madsens Medarvinger antecipando udbetalte 7373 Rbd. 2 Mk. skulde, for at udfinde

hiin Arvelods Størrelse, beregnes til Indtægt blandt Boets øvrige Formue, men at derimod den af Eiler Madsen nedlagte Paastand om at tillægges Halvdelen af den Tilvært, det fælles Bo ved den mellem Peder Pedersens Enke og de 11 af hans Arvinger indgaaede Arveforening, samt disses derefter meddeelte Afkald maatte have erholdt, ei kunne tages til Følge.

Den saaledes afsagte Decision har nu oftnævnte Huusmand Eiler Madsen ifølge Stevning af 27de April 1841 paaanket her for Retten til Underkjendelse og Forandring overeensstemmende med hans i 1ste Instants nedlagte Paastande, ligesom han og har paastaaet den ved Marie Jørgensdatters Testament af 19de Mai 1840 indsatte Universalarving, Indstevnte Hans Hansen af Hjortholm, idømt Processens Omkostninger for begge Retter; hvorimod Indstevnte har procederet til Skiftedecisionens Stadfæstelse med Paastand om, at Citanten tilpligtes at betale ham Sagens Omkostninger for Overretten skadesløst.

Det skjønnes nu ikke rettere, end at det Resultat, der i den paaankede Decision er statueret, maa ansees velgrundet. Da nemlig Citanten ingen Deel har havt i den mellem hans Medarvinger og Peder Pedersens Enke indgaaede Arveforening, maa denne i det Hele betragtes som ham uvedkommende, og han ligesaalidet kunne have Krav paa derved at vinde en Forøgelse af den ham efter Loven tilkommende Arv, som han omvendt i nogen Maade havde kunnet præjudiceres ved de Regler, hans Medarvinger angaaende Arvedelingen gjensidigen vedtoge. Vel har Citanten paaberaabt sig den Omstændighed i det reciproque Testament, at den Længstlevende, naar denne ei indlod sig i nyt Ægteskab, skulde være uberettiget til at skjænke eller give noget bort til Fornærmelse for den Førstafdødes Arvinger, og at, hvis saadant gjordes beviisligt, skulde det Bortskjænkede føres tilbage til Boet eller i Mangel deraf beregnes til Afdrag

i den Anpart, som den Længstlevendes Arvinger ellers kunde tilkomme, samt at, hvis det maatte overstige det halve Bo, skulde den Længstlevendes Disposition forsaavidt være ugyldig, idet Citanten har formeent, at, da saaledes den Længstlevende i det Tilfælde, som med Hensyn til Peder Pedersens Enke indtraadte, nemlig at denne ikke igjen giftede sig, skal have været ubeføiet til at disponere over mere end det halve Bo, maatte Boets øvrige Halvdeel udelukkende tilfalde hendes afdøde Mands Arvinger, og altsaa nu, efter Fradrag af de til Udløsning af samtlige Citantens Medarvinger udbetalte 7373 Rbd. 2 Mk., tillægges ham som den eneste Arving paa Mandens Side, der endnu har Arveret. Men, om end hiin Bestemmelse i det reciproque Testament overhovedet kunde finde Anvendelse paa den af Peder Pedersens Enke ved Testamentet af 19de Mai 1810 trufne Disposition, uanseet at det sidstnævnte Testament først er oprettet efter forud indgaaet frivillig Forening med de 11 af den afdøde Mands Arvinger samt fra deres Side meddeelt endeligt Afkald, og derhos med Hensyn til Citantens Hustru, som den eneste af Mandens Arvinger, paa hvis Vegne der ei var givet saadant Afkald, indeholder den udtrykkelige Clausul, at hendes Arvepart skulde paa lovlig Maade tildeles hende og forlods udbetales, saa er det i alt Fald klart, at den foranførte Bestemmelse ikke med nogen Føie fra Citantens Side kan gjøres gjeldende til at bestride Gyldigheden af Enkens senere Disposition, der fra ingen Synspunct kan siges at være ham — som det hedder i det reciproque Testament — "til Fornærmelse", idet Citanten meget mere maa antages, fuldkommen at skee Fyldest for den ham efter bemeldte Testament tilkommende og ved Dispositionen af 19de Mai 1840 reserverede Arveret, naar der udlægges ham en ligesaa stor Arvelod som den, der vilde være tilfalden ham, saafremt den omhandlede Arveforening ei havde været indgaaet.

Det maa desaarsag og for Citantens Vedkommende være uden Indflydelse, hvad der end maatte have bevæget hans Medarvinger til at indgaae hiin Overeenskomst og derefter meddele Stervbo-Enken Afkald paa videre Arv, og om det in specie maatte forholde sig rigtigt, at de, da Foreningen sluttedes, have, dertil foranledigede ved et feilagtigt Opgivende af Enken om Boets Status, staaet i den Formening, at dettes Formue var betydeligt under hvad den senere er befunden at være; hvorhos, forsaavidt Citanten har argumenteret fra, at han er den eneste Arving paa den afdøde Mands Side, som endnu har Arveret, endvidere bliver at bemærke, at hans Medarvinger ingenlunde have frafaldet Arveret i Boet og navnligen ikke afgivet nogen Renunciation til Citantens Fordeel, hvorimod den efter Arveladerens Død afsluttede Forening netop gaaer ud paa en mindelig Afgjørelse om, hvad disse hans Medarvinger i det Hele skulle antages at tilkomme i Arv efter den Afdøde og hvorledes de enkelte Arvelodder skulde bestemmes, hvilken Afgjørelse da for de paagjeldende Parters Vedkommende traadte i Stedet for Delingen efter Loven, medens derimod denne, forsaavidt Citantens Hustru angaaer, som er udenfor den ommeldte Forening og derved hverken skal kunne vinde eller tabe, ene maa afgive Reglen for Bestemmelsen af hendes Arvelod.

Ligesom desaarsag Citantens Paastand om at tillægges Halvdelen af Boets Beholdning efter Fradrag af de ovennævnte 7373 Rbd. 2 Mk. maa blive at forkaste, saaledes er det og af det Foranførte en umiddelbar Følge, at han ingen Fordring kan have paa at nyde Halvdelen af den Tilvæxt, Boets øvrige Masse skal have erholdt ved den Maade, hvorpaa hans Medarvinger ere udløste, samt at den Omstændighed, at der ved oftnævnte Arveforening blev vedtaget Deling i lige Lodder uden Hensyn til Kjønsforskjellen, dog med den foran berørte Modification i Henseende til Omkostningerne, ligesaa

lidet kan berettige Citanten til paa hans Hustrues Vegne at fordre sig tillagt en Broderlod, hvorimod der ogsaa, hvad dette Punct angaaer, bliver for hans Vedkommende at forholde efter det reciproque Testament, der udtrykkeligen henviser til Lovens Forskrift, og saaledes i Henhold til Bestemmelserne i L. 5—2—29 og 38 maa ansees at hjemle en Deling med Jagttagelse af Kjønnets Forskjel.

Som Følge af alt det Ovenanførte, vil den paaankede Decision være at stadfæste, hvorhos Citanten efter Omstændighederne bliver pligtig at betale Indstevnte Processens Omkostninger her for Retten, hvilke skjønnes at kunne fastsættes til 20 Rbd. Sølv.

Forsaavidt iøvrigt den fra Citantens Side nedlagte Paastand tillige angaaer Omkostningerne i 1ste Instants, maa Spørgsmaalet herom efter Sagens Beskaffenhed som Skiftesag bortfalde.

Under Proceduren for Overretten er det behørige stemplede Papir rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Skiftedecision bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger her for Retten betaler Citanten, Huusmand Eiler Madsen af Langsted, til Indstevnte, Hans Hansen af Hjortholm, med 20 Rbd. Sølv, der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{126}{43}$ Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. Arrestanten Carl Severin Lundberg, Arrestantinden Josephine Antoine Longhi, Lundbergs Hustru, samt Arrestanterne Lars Frederik Alexander Maar, Fritz Wellov og Carl August Schäffer.

(Et Tilfælde, hvor en paastaaet Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 31 paa forskjellige Tiltalte, der, tildeels efter

forudlagt Plan, havde berøvet en Mand Klæder og Penge, samt truet ham til Udstedelsen af et Gjeldsbeviis, ikke toges tilfølge, fordi der efter samtlige Omstændigheder ikke skjønnedes tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis for at der imod bemeldte Mand var anvendt personlig Overlast, ligesom ogsaa de mod ham brugte, og tildeels ved hans egen ulovlige Handling foranledigede, Trudsler ikke fandtes saaledes beskafne, at der for ham fandtes at have været Anledning til at antage, at Trudslerne vilde blive realiserede. Bestemmelserne i ovennævnte Frd. §§ 33 og 37 cfr. § 77 samt § 79 og § 13 derimod anvendte.)

(Paadømt den 16de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved de af Arrestanten Carl Severin Lundberg samt Arrestantinden Josephine Antoine Longhi, Lundbergs Hustru, afgivne Tilstaaelser, i Forbindelse med hvad der forøvrigt er oplyst, maa det ansees tilstrækkeligt godtgjort, at bemeldte Arrestant med Arrestantinden har truffet den Aftale, at hun, under Foregivende af at han var reist bort, skulde formaae Strømpehandler F......., med hvem han vidste, at hun længere Tid iforveien havde gjort Bekjendtskab, til at ledsage hende hjem til hendes og Arrestantens Bolig og sammesteds begive sig tilsengs med hende, for at Arrestanten derefter i Forening med Arrestanten Maar, med hvem saavel han som Arrestantinden, efter hvad de have udsagt, tidligere havde truffen Overeenskomst om Maaden, hvorpaa den af dem lagte Plan skulde udføres, samt Arrestanterne Wellov og Schäffer kunde overraske F....... og paa denne Maade afpresse ham Penge. Efterat Dagen til dette Forehavendes Udførelse først var bleven berammet til Søndagen den 11te Decbr. f. A., paa hvilken Dag F....... imidlertid ikke indfandt sig paa det med Arrestantinden aftalte Sted, blev det bestemt, at det skulde iværksættes Aftenen efter, paa hvilken, ifølge hvad der er oplyst, samtlige 4 Arrestanter, efter paa Gaden at have oppebiet Arrestantindens Hjemkomst med F......., som fandt Sted Kl. c. 11, fort derpaa begave sig op paa Lundbergs Bopæl, efterat Arrestantinden ifølge den trufne Overeenskomst havde ladet Gadedørsnøglen sidde i og ikke aflaaset Stuedøren.

(Sluttes i næste Nr.)

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 46.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 5te Juli 1843.

Sagen 196/43 Justitsraad og Procurator Weidemann Actor ctr. Arrestanten Carl Severin Lundberg, Arrestantinden Josephine Antoine Longhi, Lundbergs Hustru, samt Arrestanterne Lars Frederik Alexander Maar, Fritz Wellov og Carl August Schäffer.

(Sluttet.)

Da F....... derpaa var truffen afklædt i Sengen hos Arrestantinden, bemægtigede Lundberg sig baade hans Klæder, Uhr og Penge, hvilke sidste udgjorde et Beløb af 25 Rbd. 2 Mk. 10 ß., hvorefter han lod ham blive hensiddende uden Klæder i flere Timer, som hengik med Ventilationer mellem ham og Arrestanterne om, hvormeget han skulde betale for at slippe, og maa det navnligen i saa Henseende ansees oplyst, at der først er blevet ham forelagt til Underskrivt et Beviis, hvorefter han skulde forpligte sig til at betale en Sum af 100 Rbd., men at det endeligen, da han vægrede sig herfor, blev bestemt, at han, foruden at afstaae det førstnævnte Beløb, skulde underskrive et andet, under Sagen tilstedekommet, Beviis, ifølge hvilket han tilstod at være Arrestanten Lundberg 10 Rbd. skyldig, for hvilke hans Uhr skulde tjene til Sikkerhed, og derefter blev det ham først tilstedet at begive sig bort.

Hvad derimod betræffer Arrestanterne Maar, Wellov og

Schäffer, da kunne de ikke imod deres Benegtelse ansees overbeviste at have, da de den omhandlede Aften indfandt sig med Arrestanten Lundberg paa dennes Bopæl, været vidende om den af Lundberg og hans Kone lagte Plan til ved Overrumpling at afpresse F....... Penge, men da de dog ved denne Leilighed have viist sig virksomme, skjøndt i forskjellig Grad, idet Arrestanten Wellov med Trudsler og Skjeldsord har søgt at bevæge F....... saavel til at betale Penge, som til at udstede de foromtalte Forskrivninger, der bleve conciperede af Maar, ligesom det endvidere er oplyst, at Maar af de F....... fratagne Penge har modtaget 5 Rbd., af hvilke han samme Nat anvendte endeel til Fortæring for sig, Schäffer og Wellov, ville bemeldte Arrestanter ikke kunne undgaae, for deres udviste Forhold at ansees med Straf.

Arrestantinden er ifølge Kjøbenhavns Politiretsdom af 28de August 1839 for Tyveri, bedrageligt Forhold og ulovlig Omgang med Hittegods straffet med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, og Arrestanten Wellov ved nærværende Rets Dom af 23de Juli 1827 for førstnævnte Forbrydelse med 8 Maaneders Forbedringshuusarbeide, hvorimod de øvrige Arrestanter, som ere langt over criminel Lavalder, ikke befindes forhen straffede og da, naar hensees til, at der ikke skjønnes at være tilveiebragt noget tilstrækkeligt Beviis for, at der er anvendt nogen personlig Overlast mod F....... og at de mod ham brugte Trudsler ikke kunne antages at have været af den Beskaffenhed, at der var Anledning for ham til at antage, at de Tilstedeværende kunde eller vilde sætte samme i Værk, ligesom disse Trudsler og tildeels maa ansees foranledigede ved hans egen ulovlige Handling, det Forhold, hvori Arrestanterne og Arrestantinden have gjort sig skyldige, findes at maatte henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 33 og 37 cfr. § 77, bliver Straffen, ved hvis Bestemmelse, for Arre-

stantinden og Arrestanten Welløv, der tillige vil være at tage Hensyn til den citerede Forordnings §§ 79 og 13, efter Omstændighederne at fastsætte til Forbedringshuusarbeide for Arrestanten Lundberg i 2 Aar, for Arrestantinden i 18 Maaneder og for Arrestanterne Maar og Welløv hver i 1 Aar, men derimod for Arrestanten Schäffer, der efter de fremkomne Oplysninger har viist en meget ringere Virksomhed end de Øvrige ved den ommeldte Leilighed, til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Angaaende Erstatning til Strømpehandler F....... vil Intet være at paakjende, da han, som har faaet sit Uhr tilbage, forøvrigt herpaa har renonceret. Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor 10 Rbd. til den Første, og 5 Rbd. til den Sidste, samt til de subsidiaire Defensorer, Procuratorerne Nyboe, Hammershøi og Bastrup, 2 Rbd. til hver, Alt Sølv, ville Arrestanterne og Arrestantinden have at udrede in solidum.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Carl Severin Lundberg, Arrestantinden Josephine Antoine Longhi, Lundbergs Hustru, samt Arrestanterne Lars Frederik Alexander Maar og Fritz Welløv bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus, den Første i 2 Aar, den Anden i 18 Maaneder og de to Øvrige hver i 1 Aar. Arrestanten Carl August Schäffer bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Saa bør Arrestanterne og Arrestantinden endvidere in solidum udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Justitsraad Weidemann og Jydtmann, 10 Rbd. til den Første og 5 Rbd. til den Sidste, samt til de subsidiaire Defensorer, Procuratorerne Nyboe, Hammershøi og Bastrup, 2 Rbd. til hver, Alt Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{167}{43}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Peder Olsen.

(Indbrudstyveri straffet med 6 Aars Fæstningsarbeide i Overeensstemmelse med Frd. 11te April 1840 § 12 2det Membrum cfr. § 82.)

(Paadømt den 16de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Peder Olsen, som er 20 Aar gammel og ikke befindes forhen straffet, er under nærværende Sag ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt fremkomne Oplysninger overbeviist, i Tiden fra 1ste Novbr. f. A., da han forlod en Tjeneste, han hidtil havde havt, og indtil han den 26de næstefter blev anholdt, for største Delen at have taget Ophold paa Stængerne over Gaardmændene Hans Henriksens, Peder Hansens, Niels Christiansens og Lars Hansens Gaarde i Byerne Kornerup og Svogerslev, til hvilke Steder han har banet sig Adgang om Natten, paa førstnævnte Sted ved at bryde Hul paa Taget; hos Peder Hansen ved at afløste en Lem paa den østre Længe; hos Niels Christiansen ved med en Kniv, som han stak ind mellem Stalddøren og Stolpen, at affage en Krog og saaledes bane sig Adgang til Stalden, hvorfra han krøb op paa Stænget, og hos Lars Hansen igjennem Loen, hvortil Adgangen var aaben. I de Dage, Arrestanten opholdt sig paa Hans Henriksens Stænge, begav han sig en Aften efter Sengetid til Bager Schous Bolig, hvor han, da han ikke saae Lys, efterat have sønderslaaet en Rude og paa denne Maade faaet Leilighed til, ved at aftage Krogene, at aabne et Vindue i Stuehuset, herigjennem begav sig ind i Spisekammeret, hvor han tog og paa Stedet fortærede et Par Stykker Smørrebrød, samt nogen i et Fad hensat Æblegrød, og forføiede sig derpaa atter tilbage til det ovennævnte Stænge. Arrestanten har endvidere vedgaaet, at han under sit Ophold her, ved at gjennembryde et

Straatag, har skaffet sig Vei til et over Stuehuset værende Loft, hvor han har borttaget 2 til 1 Mk. vurderede Oste, ligesom han ogsaa fra Stænget igjennem en Aabning i Gavlen en Formiddag er gaaen ind paa et tilstødende Loft, hvorfra han gjennem en Lem er kommen ned i en Forstue og derfra ind i Enken Marie Iversdatters Inderstestue gjennem en alene med Klinkefald forsynet Dør. Af en sammesteds staaende Dragkiste har Arrestanten af en Skuffe, som han aabnede med Noglen, han forefandt i et i Stuen hængende Skjørt, borttaget 2 Mk. Medens Arrestanten nogle Dage derefter opholdt sig paa Peder Hansens Stænge, forføiede han sig en Aften silde, da han havde bemærket, at Lysene i Gaarden vare slukkede, til den udvendige Side af Stuelængen, hvor han, efterat være kroben op over Bagerovnen, med Hænderne gjennem Taget aabnede sig Vei til Loftet, hvor han stjal 2 til 5 Mk. vurderede Oste, og gik derpaa, efterat have forladt Loftet, gjennem et aabentstaaende Vindue ind i Spisekammeret, hvor han drak nogen Melk, hvorefter han atter begav sig op paa Stænget, og forblev der indtil han begav sig til Niels Christiansens Gaard, hvor Arrestanten en Nat forlod Stænget og gjennem et Vindue, som han aabnede ved at stikke Haanden gjennem en tidligere knækket Rude, begav sig ind i Spisekammeret, hvor han fortærede nogen i en Gryde henstaaende Kaal, og gik derpaa atter op paa Stænget, hvorfra han ligeledes, under sit Ophold sammesteds, en Nat gjennem en aaben Indgang er gaaen ind paa Loftet over Stuehuset og har sammesteds taget et Brød og 2 Oste, hvoraf det Tilstedebragte er ansat til 1 Mk. 12 ß., ligesom han fra en Krybbe i Stalden, hvorfra han var gaaen op paa Stænget, har taget en til 6 ß. ansat Sæk, hvori han forvarede de stjaalne Fødevarer. Derhos har han vedgaaet, at han, som var kjendt med Leiligheden fra den Tid, han havde tjent bemeldte Niels Christiansen, Natten mellem den 19de og 20de October f. A.,

efterat være kroben op paa Stænget fra en Vogn, der stod i den utillaasede Port, gik ind paa denne Mands Loft, hvor han vidste, der laa Linned, og stjal et til 1 Mk. taxeret Torklæde. Efterat Arrestanten endeligen havde taget Ophold paa Lars Hansens Stænge, gik han herfra Natten mellem den 24de og 25de Novbr. hen til Gaardmand Ole Rasmussens Gaard, hvor han med et Læsfetræ udbrækkede Posten paa et til Spisekammeret i Stuelængen hørende Vindue, gjennem hvilket han krob ind og tog et til 4 ß. vurderet Stykke salt Kjød samt drak noget Øl, og tog derpaa atter Ophold paa Stænget, indtil han Natten efter, da han, for at drikke Øl, igjen havde skaffet sig Adgang til Spisekammeret gjennem bemeldte Vindue, som han nu med Haanden alene kunde udtage, blev antruffen sammesteds og anholdt.

Efter Beskaffenheden af flere af de Tyverier, hvori Arrestanten ifølge det Ovenanførte har gjort sig skyldig, vil han, saaledes som ved den hertil indankede, inden Leire Herreds Extraret den 14de Febr. d. A. afsagte, Dom statueret, være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 12 2det Membrum cfr. § 82, og skjønnes hans Straf efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 6 Aars Fæstningsarbeide. Med Hensyn til Erstatningen har Intet været at paakjende, da herpaa er renonceret, forsaavidt det Stjaalne ikke er kommet tilstede.

Fornævnte Dom, ved hvilken Arrestanten er idømt lige Arbeide i 7 Aar, men hvis Bestemmelser forsaavidt betræffer Actionens Omkostninger, derunder indbefattet de Sagførerne i 1ste Instants tillagte Salairer, bifaldes, vil saaledes, med den af det Ovenanførte flydende Modification, være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at udrede til den Første 8 Rbd. og til den Sidstnævnte 5 Rbd., begge Dele Sølv.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at staade, dog at Straffetiden bestemmes til 6 Aar.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Secretair Schønberg og Cancelliraad Delbanco, betaler Arrestanten Peder Olsen til den Første 8 Rbd. og til den Sidstnævnte 5 Rbd., begge Dele Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 129/43 Procurator Lihme Actor ctr. Arrestanten Johan Christopher Kleinmeier, Arrestantinden Ane Marie Enevoldsen samt de Tiltalte Høker Peter Johan Ferdinand L....., Brolægger Hans N......, dennes Hustru Nicoline P.......og Ane Marie H......... Høker H........s Hustru.

(En Arrestant og Arrestantinde, der sigtedes for Tyveri eller i al Fald ulovlig Omgang med Hittegods og den Første tillige for Løsgængeri, frifundne for Actors videre Tiltalte, da de imod dem tilveiebragte Data ikke fandtes tilstrækkelige til deres Domfældelse.)

(Paadømt den 20de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Johan Christopher Kleinmeier, som under nærværende Sag tilligemed Arrestantinden, Ane Marie Enevoldsen, er actioneret for Tyveri eller dog for ulovlig Omgang med Hittegods, blev afvigte 11te Novbr. antruffen paa Gaden i Følge med Arrestantinden, som da var tilhuse hos ham, og som bar en Sæk, hvori befandtes 16 Stkr. uldne Nattrøier, af hvilke Arrestanten dog ved sin Anholdelse bar de to, som han derefter nedlagde i Sækken, og han har stadigen paastaaet, at Arrestantinden den 10de Novbr. om Aftenen hjembragte be=

meldte Sæk med dens Indhold, som hun erklærede at have fundet i Nærheden af Frederiksberg og som hun vilde fremlyse, hvorfor de begge besluttede Dagen efter at indlevere det Fundne paa Politikammeret, men paa Veien hertil var det, de bleve anholdte. Arrestanten har fremdeles stedse negtet, at have solgt eller pantsat nogen af bemeldte Trøier.

Derimod har Arrestantinden, efter først til den ved hendes Anholdelse optagne Politirapport at have forklaret, at hun om Morgenen den 11te Novbr. havde fundet Trøierne ved Frederiksberg, senere ved sin Fremstilling for Retten forandret dette derhen, at hun bemeldte Morgen, efterat være fulgt med Arrestanten ud ad Frederiksberg til, hvor han en kort Tid forlod hende, da han atter havde indhentet hende, af ham modtog den omhandlede Sæk med Nattrøierne, som han, paa hendes Spørgsmaal, erklærede havde været ovre paa Marken, og som hun, da hun anholdtes, vilde bringe paa Politikammeret, hvilket Arrestanten imidlertid havde søgt at forhindre. Efterat Arrestantinden derhos havde benegtet at have pantsat nogen af bemeldte Nattrøier og erklæret, at det heller ikke var hende bekjendt, at Arrestanten havde afhændet nogen af dem, vedgik hun imidlertid under et senere Forhør, at Arrestanten om Aftenen den 10de Novbr. hjembragte to Nattrøier, lig de øvrige tilstedebragte, uden dog at omtale, hvorfra han havde dem, af hvilke hun efter Arrestantens Begjæring pantsatte den ene hos Tiltalte Høker L....., hvorimod Arrestanten forvarede den anden, der ikke har kunnet skaffes tilveie, samt at Arrestanten, efterat de øvrige Trøier den følgende Dag vare hjembragte, senere fortalte hende, at han deraf havde solgt to, ligesom hun derefter, ifølge hans Anmodning, atter indløste den hos L..... pantsatte. Det er derhos af Tiltalte Brolægger Hans R...... under Ed forklaret, at han omtrent paa den Tid, Trøierne skulle være fundne, har afkjøbt Arrestanten to saadanne af

Tiltalte udleverede, ligesom Strømpehandler Jørgen Nielsen har erklæret, at han antager, at saavel disse som de ovennævnte 16 Stkr. ere ham tilhørende, idet han nemlig har forklaret, at han afvigte 10de Novbr. om Aftenen af sin Bogn savnede 19 Stkr. Nattrøier, hvilke han formodede vare ham frastjaalne paa Frederiksberg Bakke; men skjøndt han, ifølge de paa under Sagen tilstedebragte Trøier værende Mærker, holder sig overbeviist om, at de ere de ham tilhørende, har han dog ikke turdet bekræfte Identiteten, ligesaalidet som han efter Varernes Beskaffenhed har seet sig istand til at præstere Eiendomsbeviis.

Hvad nu Arrestanten Kleinmeier angaaer, som er 30 Aar gammel og ved den combinerede Rets Dom af 23de Jan. 1810, nærværende Rets Domme af 29de August 1814 og 16de Juni 1817 samt Høiesteretsdom af 29de April 1824 har været straffet deels for 1ste og 2den Gang begaaet, deels for attenteret Tyveri og Hæleri med Fæstningsarbeide i respective 4 og 5 Aar samt Forbedringshuusarbeide i 2 Aar og 3 Maaneder og Rasphuusarbeide i 5 Aar, da er er der vel ved de under Sagen oplyste Data fremkommet en høi Grad af Formodning for, at han ulovlig har tilvendt sig og tildeels disponeret over de omhandlede Trøier, dog uden at et tilstrækkeligt Beviis i saa Henseende kan ansees at være tilveiebragt, og da han ei heller findes at være overbeviist det ham paasigtede Løsgængeri, vil han blive at frifinde, dog efter Omstændighederne ikkun for Actors videre Tiltale.

Hvad dernæst angaaer Arrestantinden Ane Marie Enevoldsen, som tidligere ifølge Kjøbenhavns Politiretsdom af 21de Septbr. 1836 og denne Rets Dom af 28de Decbr. 1841 har været straffet for Løsagtighed og Hæleri med 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød hver Gang, da er der ligeledes ifølge det

Ovenanførte, og naar in specie tages Hensyn til hendes vaklende og ustadige Forklaringer, opstaaet en høi Grad af Formodning for hendes Medskyld med Arrestanten Kleinmeier i Henseende til de ommeldte Uldtrøier, dog uden at heller med Hensyn til hende noget fuldstændigt Beviis kan antages at være bragt tilveie, og hun vil saaledes ogsaa være at tillægge Frifindelse for Actors videre Tiltale. De af Actionen flydende Omkostninger, og derunder i Salair til Actor og begge Defensorerne, 8 Rbd. Sølv til den Første og 5 Rbd. Sølv til hver af de to Sidstnævnte, blive at udrede af Arrestanten og Arrestantinden in solidum.

De Tiltalte Høker Peter Johan Ferdinand L....., Brolægger Hans R......, dennes Hustru Nicoline P....... og Ane Marie H.........., Høker H........s Hustru, af hvilke den Første, som ovenbemærket, af Arrestantinden har modtaget i Pant en af de omhandlede Nattrøier, den Anden afkjøbt Arrestanten tvende af dem, den Tredie pantsat den ene af disse og den Sidstnævnte modtaget samme i Pant, ville, da intet Beviis er fremkommet for at de ommeldte Trøier ere stjaalne eller ulovlig erhvervede, være at frifinde for Actors Tiltale.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Johan Christopher Kleinmeier og Arrestantinden Ane Marie Enevoldsen, samt de Tiltalte Høker Peter Johan Ferdinand L....., Brolægger Hans R......, dennes Hustru Nicoline P....... og Ane Marie H.........., Høker H........s Hustru, bør, de to Førstnævnte for Actors videre Tiltale og de Øvrige for Actors Tiltale i denne Sag frie at være, dog at Arrestanten og Arrestantinden in solidum udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og begge Defensorerne, Procuratorerne Lihme, Jydtmann og Chri-

stensen, 8 Rbd. til den Forstnævnte og 5 Rbd. til hver af de to Sidstnævnte, Alt Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 261/43 Procurator Lihme Actor ctr. Arrestanten Jens Petersen og Tiltalte Daniel Philip R..........

(En Arrestant og en Tiltalt, som sigtedes, hiin for Bedrageri, og denne for ulovlig Handel, efter Omstændighederne Begge frifundne, Arrestanten dog imod Paalæg af Actionsomkostningerne.)

(Paadømt den 20de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Jens Petersen, der under nærværende Sag sigtes for Bedrageri, modtog den 22de Jan. d. A. af Ane Cathrine Stahlfest med dennes Kjærestes, Underofficier Petersens, Samtykke et Sidstnævnte tilhørende Uhr i Nysølv-Kasser, for at besørge det pantsat for hende paa Assistentshuset, da hun var i Trang for Penge. Dette Uhr leverede og Arrestanten samme Dag til en nærved Assistentshuset boende Pantsætter, af hvem han forskudsviis vil have erholdt udbetalt 7 Mk.; men, efter hvad han under Politiforhøret har forklaret, afleverede han heraf kun 1 Rbd. til Ane Cathrine Stahlfest, idet han uberettiget tilbageholdt den ene Mark, ligesom han, efter den paafølgende Dag at have tilligemed Assistentshuusfedlen afhentet Resten af Laanesummen, der i det hele udgjorde 2 Rbd., ei heller overbragte samme til Ane Cathrine Stahlfest, men paastaaer at have afleveret hiint Restbeløb 5 Mk., efter Fradrag af 4 ß., hvilke Pantsætteren erholdt, saavelsom Assistentshuussedlen til Underofficier Petersen, der imidlertid, da han antog at være Arrestanten Noget skyldig, fordi denne havde været hans Kjæreste behjælpelig med Flytning, skal have tilbudet Arrestanten, som Vederlag herfor, at pantsætte Assistentshuussedlen samt disponere over det derpaa modtagne Laan, hvilket Tilbud Arrestanten og vil have antaget, og pantsatte derefter Assistents-

hunssedlen for 2 Mk. til den ligeledes under Sagen Tiltalte Daniel Philip R.........

Hvad nu først angaaer Arrestantens Forhold med at tilbageholde den ene Mark af det modtagne Forskud, da bliver at bemærke, at han under det ved Rettens første Criminelkammer optagne yderligere Forhør har modificeret sin tidligere Forklaring derhen, at han leverede de fulde 7 Mk. til Ane Cathrine Stahlfest, som deraf selv skal have givet ham 1 Mk., hvilken han saaledes ikke uden hendes Tilladelse vil have tilegnet sig; men, skjøndt dette hans senere Udsagn, som stridende mod hans tidligere Vedgaaelse, og derhos modsagt af Ane Cathrine Stahlfest, ei kan staae til Troende, vil der dog i Medfør af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 44, ikke blive Spørgsmaal om i foranførte Henseende at paadrage ham noget Ansvar, efterdi saavel Ane Cathrine Stahlfest som Underofficier Petersen ved deres Møde i bemeldte Criminelkammer den 1ste og 3die d. M. have erklæret, at de ikke ønske Arrestanten afstraffet, fordi han ei har gjort behørig Rigtighed for det fulde Beløb, han forskudsviis modtog paa Laanesummen.

Ei heller findes det, at Arrestanten kan blive at dømme for det ham iøvrigt under Sagen imputerede Forhold. Thi vel har Underofficier Petersen bestemt negtet at have af ham modtaget Resten af Laanesummen eller at have tilladt ham for egen Regning at pantsætte Assistentshunssedlen, ligesom det og kan fortjene at erindres, at Arrestanten, efter hvad Fruentimmeret Caroline Elisabeth Hansen har udsagt, skal for hende have yttret, at han havde været saa uheldig at tabe baade Sedlen og Pengene, men der skjønnes dog efter Sagens Omstændigheder ikke at være tilstrækkelig Føie til at forkaste den af Arrestanten afgivne Forklaring, hvorved navnligen bemærkes, at saavel Underofficier Petersen som Caroline Elisabeth Hansen ere straffede, hiin for svigagtig Omgang med Hittegods og

denne for Hæleri, af hvilken Aarsag heller ingen af disse Deponenter er bleven eedfæstet.

Arrestanten vil, som Følge heraf, være at tillægge Frifindelse, dog at han efter Omstændighederne bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger, og derunder Salarium til Actor og Defensor, Procurator Lihme og Lottoadvocat Damkjer, hvilket bestemmes for hver især til 5 Rbd. Sølv.

Efter dette Sagens Udfald vil Tiltalte, Daniel Philip R........., der, fordi han har modtaget den ommeldte Assistentshuusseddel til Pant, er sigtet for ulovlig Handel, ligeledes være at frifinde.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Jens Petersen og Tiltalte Daniel Philip R........., bør begge for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at Arrestanten betaler Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procurator Lihme og Lottoadvocat Damkjer med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{45}{43}$ Gjestgiver Fobian Adler af Slagelse ctr. Exam. juris Peder Christensen Liebach, som committeret Skifteforvalter i Boet efter afgangne Møllersvend Hans Rasmussen af Vandfaldsmølle, samt Bødkermester Hermansen paa egne og hans Myndling Rasmus Hansens Vegne.

(Prøvelse af den af Citanten, i et Sterbbo nedlagte men af vedkommende Skifteforvalter forkastede, Paastand om, paa Grund af Indholdet af en af Citanten til den Afdøde udstedt Obligation, at betragtes som testamentarisk Arving i Boet og, som saadan, erholde dette extraderet eller i alt Fald faae Obligationen udleveret til Udslettelse af Pantebogen.)

(Paadømt den 22de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Efter allernaadigst meddeelt Opreisning og fri Proces paaanker Citanten, Gjestgiver Jobian Adler af Slagelse, under nærværende Sag en af Indstevnte Exam. juris Peder Christensen Liebach, som committeret Skifteforvalter i Boet efter afgangne Møllersvend Hans Rasmussen af Vandfaldsmølle, den 25de Febr. f. A. afsagt Decision, der forkastede hans paa Indholdet af en af ham til den Afdøde under 4de Decbr. 1839 udstedt Obligation, stor til Rest 300 Rbd. grundede Paastand om at betragtes som testamentarisk Arving efter den Afdøde og som saadan at erholde hans Bo extraderet, og in subsidium at erholde Obligationen udleveret, forsynet af Skifteretten med behørig Paategning til Udslettelse af Pantebogen, samt negtede ham, efter hans, for det Tilfælde at Decisionen gik ham imod eller lød paa at Confirmation behøvedes, gjorte Begjering at tilstaaes Anstand for at kunne søge saadan Confirmation samt for at iværksætte det videre Fornødne.

Denne Decision har Citanten paastaaet forandret i Henhold til hans i Boet nedlagte Paastande, hvorhos han har paastaaet Indstevnte Liebach samt Indstevnte Bødkermester Hermansen, paa egne og hans Myndling Rasmus Hansens Vegne, tilpligtede in solidum at udrede denne Sags Omkostninger efter de for beneficeerede Sager gjeldende Regler og derunder Salair til hans beskikkede Sagfører, Procurator d'Auchamp.

Derimod har Indstevnte Hermansen procederet til Decisionens Stadfæstelse og til hos Citanten at tillægges Processens Omkostninger her ved Retten med noget Tilstrækkeligt. Indstevnte Liebach har, uagtet han findes lovligen varslet, hverken mødt eller ladet møde, hvorfor Sagen for hans Vedkommende bliver i Henhold til L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 at paakjende efter den af Citanten fremlagte Skifteact.

I den ovennævnte Obligation, hvorom Parternes Trist

dreier sig, hedder det, efter at Citanten deri har erkjendt, af afdøde Møllersvend Rasmussen at have modtaget tillaans i rede Penge 450 Rbd. Sedler og Bestemmelse er given angaaende sammes Tilbagebetaling, saaledes, „det er og en Vedtagelse, „at, saalænge Creditor forbliver hos mig, svares ingen Renter „af Capitalen, men i modsat Fald skal jeg fra den Dato, han „som ovenmeldt forlader mit Huus, svare ham lovlig 4 pCt. „Renter, der erlægges hver 11te Juni og 11te December Ter„miner, hver Gang med de halve. Saafremt bemeldte min „Creditor Hans Rasmussen skulde forinden ved Døden afgaae, „inden denne Capital er ham tilbagebetalt, da bortfalder min „og mines Forpligtelse af nogensomhelst Tilbagebetaling, da „meerbemeldte Hans Rasmussen har godhedsfuld herved erklæ„ret, at jeg og Familie i saa Tilfælde skal have alt hvad der „findes efter ham, det være sig rede eller udestaaende Penge eller „andre Efterladenskaber, og derved, som en Selvfølge heraf, „denne Capital ukrævet.“ Efter Obligationens Slutning findes en Paategning, saalydende: „Foranførte Documents Indhold „er overeensstemmende med hvad indgaaet og vedtaget er,“ men hvilken ikke er forsynet med afdøde Rasmussens Underskrivt.

Hvad nu først angaaer Citantens Paastand om, som testamentarisk Arving at extraderes den Afdødes Bo, da har han i denne Henseende i Indlæg til Stifteretten af 11te Febr. f. A. undergivet sammes Paakjendelse, hvorvidt denne Paastand uden erhvervet kgl. Confirmation kan tages til Følge, hvilket Spørgsmaal, allerede af den Grund, at Bestemmelsen i Pl. 8de Jan. 1823 § 5 ikke er iagttagen med Hensyn til den i forommeldte Obligation indeholdte Disposition, maa besvares benegtende.

Naar dernæst Citanten har villet, at Optagelsen af den Bestemmelse, at Gjelden ved Møllersvend Rasmussens Død skulde bortfalde, i selve det Document, der constaterer Citantens Gjeldsforpligtelse, i og for sig maa medføre, at denne Forpligtelse ved den Paagjeldendes Død tabte sin Kraft, da vil der ei heller heri kunne gives ham Medhold, efterdi Forpligtelsen ikke paa nogen Maade antydes som betinget af den foranførte til Citantens Fordeel optagne Bestemmelse, men derimod ifølge Obligationens Indhold skriver sig fra et Citanten af den Afdøde fourneret contant Laan, hvorfor og hiin Bestemmelse maa betragtes som en for sig uafhængig bestaaende, og altsaa alene kunde tillægges Gyldighed, saafremt den Afdødes Samtykke dertil var godtgjort, enten ved hans Underskrivt eller paa anden Maade, hvilket imidlertid ikke er Tilfældet, da navnligen saadant Samtykke ei kan udledes deraf, at den Afdøde har havt Obligationen i sit Værge og ladet den tinglæse. Det er derfor ved Decisionen med Føie statueret, at Citantens Paastand om at udleveres bemeldte Obligation med fornøden Qvit-

tering til Udslettelse af Pantebogen ei kan være at tage til Følge.

Derimod findes det, at Citanten ei burde være negtet den af ham begjerte Udsættelse af Boet; thi naar det i Decisionen er antaget, at han tidligere har havt tilstrækkelig Leilighed til at træffe de af ham attraaede Foranstaltninger, maa det bemærkes, at ligesom han med det Antagende, at Obligationens Indhold hjemlede ham Adgang til at betragtes som den Afdødes testamentariske Arving, ikke havde nogen Opfordring til at bevirke en yderligere Disposition desangaaende oprettet, saaledes var der, efter at han havde bestemt sig til at begjere Skifterettens Decision for hvorvidt der til hans Admission som Arving maatte udfordres kgl. Confirmation, imod hvilken Modification af hans tidligere Paastand Indstevnte Hermansen ei har havt nogen speciel Erindring, ingen Anledning for ham til enten efter hans tidligere Beslutning at optage et Tingsvidne eller at træffe nogen anden Foranstaltning, som, hvis hiint Spørgsmaal af Skifteretten besvaredes benegtende, vilde være overflødig. I dette Punct vil altsaa Decisionen være at forandre derhen, at en passende Udsættelse bliver at tilstaae Citanten for at kunne søge Confirmation paa den formeentlige Disposition og iværksætte det videre Fornødne til hans Tarv.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve, og efter det Udfald, Sagen erholder, vil der ikke, i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 § 42, kunne blive at tilkjende Citantens befalede Sagfører Salair.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen er fornødent stemplet Papir her ved Retten blevet forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De af Citanten, Gjestgiver Fobian Adler af Slagelse, afdøde Møllersvend Hans Rasmussens Bo nedlagte Paastande om paa Grund af Indholdet af den af ham til den Afdøde under 4de December 1839 udstedte Obligation, uden derpaa erhvervet Confirmation, at betragtes som hans testamentariske Arving og som saadan erholde hans Bo extraderet, samt om i alt Fald at erholde bemeldte Obligation udleveret, forsynet af Skifteretten med behørig Paategning til Udslettelse af Pantebogen, kunne ikke tages til Følge. Derimod bør en passende Udsættelse af bemeldte Bo tilstaaes, for at Citanten kan indgaae med Ansøgning om Confirmation og iværksætte det iøvrigt til hans Tarv Fornødne.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 47.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 12te Juli 1843.

Sagen $\frac{217}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Arrestanten Niels Axel Lund.

(Straf af Forbedringshuusarbeide i 3 Aar, for attenteret Tyveri, i Overeensstemmelse med Frd. 11te April 1840 § 80 cfr. §§ 79 og 13 og efter et af Omstændighederne sammensat Beviis.)

(Paadømt den 23de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestanten Niels Axel Lund, der er 30 Aar gammel og forhen straffet for at have unddraget et Boes Eiendele Skifterettens Behandling ifølge denne Rets Dom af 30te Jan. 1838 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, for 1ste Gang begaaet Løsgængeri ifølge Høiesteretsdom af 20de Marts 1840 med lige Fængsel i 6 Gange 5 Dage, og for samme Forbrydelse 2den Gang begaaet samt for bedrageligt Forhold ifølge Høisteretsdom af 25de Novbr. 1840 med Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, tiltales under nærværende Sag for attenteret Indbrud.

Det er i denne Henseende af Brændehandler Peter Christian Kiellerup edeligen bekræftet, at han Aftenen den 17de Februar sidstleden, omtrent Kl. 9, saae Arrestanten staaende paa Sandkisten ved Nyhavn, som det syntes, beskjæftiget ved Døren til den paa samme værende Træbygning, og at Arre-

stanten, da han, for at iagttage ham, gik nogle Gange frem og tilbage, tog Flugten ned ad Nyhavn gjennem lille Strandstræde over St. Annæ Plads til store Strandstræde, hvor han af Vidnet blev anholdt og overleveret til Vægteren. Fremdeles har Jens Nielsen, der har Tilsyn med Sandkisten, beediget, at han næste Dags Morgen fandt en for bemeldte Dør anbragt Hængelaas oplukket, som det formodedes, ved en Dirk eller falsk Nøgle, og henlagt ved Siden af Træbygningen; hvorhos der ovenover den paa Døren anbragte Indskudslaas er fundet et Hul saa stort, at en Haand kunde stikkes igjennem, og hvilket kunde sees at være gjort med en Kniv. Indenfor Døren har derhos bemeldte Jens Nielsen beediget at have fundet Spidsen af et Knivblad, der er oplyst at henhøre til en Arrestanten tilhørende Kniv, hvoraf Resten, ifølge Arbeidsmand Søren Nielsens edelige Forklaring, af ham er fundet om Morgenen den 18de Februar i Sneen paa Fortouget i store Strandstræde, og fortjener det herved at bemærkes, at Brændehandler Kiellerup har forklaret, at Arrestanten paa sin Flugt kastede noget fra sig. Om bemeldte Kniv har vel Arrestanten udsagt, at den et Par Dage før hans Anholdelse var borttaget fra det Sted, hvor han pleiede at bevare den, men dette staaer i Strid med de af hans Vært, Værtshuusholder Anders Jensen Christensens, og Sømand Oluf Antonius Edvard Andersens afgivne, med Eed bekræftede, Forklaringer.

Uagtet nu Arrestanten vedholdende har benegtet, at have gjort sig skyldig i det ham paasigtede Attentat og overhovedet den ommeldte Aften at have været paa Sandkisten, idet han har angivet, at han, da han blev anholdt, kom fra Toldboden, uden dog at kunne opgive Nogen, som der har seet ham, samt at han blot løb, fordi han frøs, skjønnes det ikke rettere, end at de forommeldte tilveiebragte Oplysninger i deres Forbindelse afgive tilstrækkeligt Beviis imod ham. Han vil derfor, da det

Locale, hvorpaa Indbrudet attenteredes, ei skjønnes at kunne henføres til de i Frd. 11te Febr. 1840 § 12 ommeldte, være at ansee efter bemeldte Forordnings § 80 jevnført med §§ 79 og 13, og hans Straf efter Omstændighederne at bestemme til Forbedringshuusarbeide i 3 Aar, hvorhos han bliver pligtig at tilsvare Actionens Omkostninger og deriblandt i Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Borup og Dahl, 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Niels Axel Lund bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 3 Aar, samt udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt i Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Borup og Dahl, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{153}{43}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Tiltalte Anne Marie Nielsdatter.

(Mulct efter Frd. 11te April 1840 § 30 anvendt paa et Tjenestetyende, der havde fravendt sin Huusbond nogle, denne tilhørende, ubetydelige Levnetsmidler.)

(Paadømt den 23de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse, der stemmer med hvad iøvrigt er oplyst under nærværende, fra Middelfart Kjøbstads Extraret hertil indankede, Sag, maa det ansees tilstrækkeligen beviist, at Tiltalte, Anne Marie Nielsdatter, som ved Vends Herredstingsdom af 6te Aug. 1823, kort efter at hun havde fyldt sit 15de Aar, er for Tyveri straffet, efter Frd. 20de Februar 1789 § 1 cfr. Frd. 12te Juni 1816, med 40 Dages simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, har i sidstafvigte November Maa-

ned, medens hun conditionerede hos Kobbersmedmester Vest i Middelfart, begivet sig ned i dennes uaflaasede Kjelder og af en der staaende Salteballie borttaget nogle Pund Kjød og Flesk, hvilke hun derpaa gjemte i sin Seng, samt at hun ligeledes, af og til, har paa Loftet taget nogle Æbler, naar hun, som hun har udtrykt sig — havde Leilighed derop. Hvad hun saaledes til forskjellige Tider har tilvendt sig, og som hun, efter hendes Forklaring, agtede selv at nyde, naar hun følte Trang dertil, er i det Hele vurderet til 2 Mk., og, efter at være kommet tilstede, i uforringet Stand tilbageleveret hendes Husbond, saa at der ikke bliver Spørgsmaal om Erstatning.

For dette Forhold, der efter de oplyste Omstændigheder findes at maatte henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 30, vil Tiltalte, som paa den Tid, hun tilvendte sig de ommeldte Koster, skal have været i frugtsommelig Tilstand, men ei kan antages at have befundet sig i en saadan Sindsforfatning som maatte udelukke Tilregnelighed, være, i Medfør af den citerede § i Frd. 11te April 1840, at ansee med en lempelig Straf, der efter Omstændighederne skjønnes passende at kunne fastsættes til en Mulct af 10 Rbd. Sølv til bemeldte Kjøbstads Fattigkasse, ligesom hun og bliver pligtig at betale Actionens Omkostninger, hvorunder de Sagførerne i 1ste Instants, Procuratorerne Møller og Selmer, ved Underretsdommen tilkjendte Salairer af respective 3 og 2 Rbd. Sølv billiges, og endvidere Actor og Defensor her for Retten, Prøveprocuratorerne Beyer og Larsen, ville i Salarium være at tillægge hver 5 Rbd. Sølv.

Behandlingen ved Underretten har, saavelsom den befalede Sagførelse for begge Instantser, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Anne Marie Nielsdatter, bør til Middelfart Kjøbstads Fattigkasse bøde 10 Rbd. Sølv, samt betale Actio-

nens Omkostninger, hvorunder Salarium til Procurator Møller 3 Rbd., til Procurator Selmer 2 Rbd. og til Prøveprocuratorerne Beyer og Larsen her for Retten 5 Rbd. til hver, Alt i Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{242}{43}$ Procurator Christensen Actor ctr. Arrestantinden Anne Jensdatter.

(Arbitrair Straf af 3 Aars Forbedringshuusarbeide anvendt paa en Arrestantinde for uforsvarlig Omgang med et af hende født og senere som dødt fundet Barn. Bestemmelserne i Pl. 30te Novbr. 1792 § 2 antages ikke for Domstolenes Vedkommende at være ophævede ved den kgl. Resolution af 7de Decbr 1842.)

(Paadømt den 23de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestantinden Anne Jensdatter, som er 26 Aar gammel og ikke befindes forhen tiltalt eller straffet, er under nærværende Sag, ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt fremkomne Oplysninger, overbeviist, efter at være bleven besvangret udenfor Ægteskab, og at have fortiet sit Svangerskab, at have en Morgen i Septbr. Maaned f. A., i sin Huusbonds Kjøkken, hvor hun paa den Tid var beskjæftiget med at vaske, uden at tilkalde Hjelp, født et fuldbaaret Drengebarn, og derefter, uden at see paa Barnet, der ifølge hendes Forklaring hverken skreg eller bevægede sig, lagt det indsvøbt i et Forklæde paa Kjøllen, fordi hun, efter sit Foregivende, troede, at det muligen der kunde komme til Live, og derpaa, efterat have afvasket Gulvet paa det Sted, hvor hun havde født, og været saavel i sin Huusbonds Stue som i sit eget Kammer, uden for nogen af Husets Folk, af hvilke Madmoderen endog i Mellemtiden var ude i Kjøkkenet hvor Barnet laae, at omtale Fødselen, at have nogle Timer senere henlagt det under en i Kjøkkenet staaende Kiste, hvor det, ifølge hendes Forklaring, forblev liggende, indtil hun

saa Dage før den 1ste Novbr. f. A., da hun skulde skifte sin Tjeneste, bragte det ud og lagde det utildækket i sin Hunsbonds Have, uden for hvis Gjerde, i en Afstand af omtrent 4 Favne fra det Sted, hvor Arrestantinden vil have henlagt det, Barnet derefter fandtes den 2den November f. A. i en saa forraadnet Tilstand, at Ligets Undersøgelse ikke har kunnet oplyse, om Barnet er levende født eller ikke, og hvad der, i Tilfælde af at det er levende født, har bevirket dets Død.

Skjøndt nu Arrestantindens Foregivende, at hun ikke havde ventet at føde saa tidligt, at hun ikke, forend i det Øieblik hun fødte, vidste, at de Smerter, som før Fødselen paakom hende, vare Fødselssmerter, og at dette var Grunden til at hun ikke søgte Hjelp, kun er lidet troeligt, saa kan det paa den anden Side dog heller ikke ansees godtgjort, at Arrestantinden har forsætlig født i Dølgsmaal, og Lovens 6—6—8 vil altsaa ikke ligefrem paa hende være at anvende, hvorimod hun for sin anførte, mod sit Barn brugte Omgang, bliver at ansee med en arbitrair Straf, der efter Omstændighederne findes at burde være 3 Aars Forbedringshuusarbeide. Hvad Straffestedet angaaer, da vil det være at fastsætte til Møens Tugt- og Forbedringshuus i Overeensstemmelse med Placat af 30te Novbr. 1792 § 2, der, forsaavidt den foreskriver Regler for Domstolene, ikke, som i den indankede, ved Tybjerg Herreds Extraret afsagte, Dom antages, er ophævet ved den kongelige Resolution af 7de Decbr. f. A., hvorved bifaldes, at de qvindelige Forbrydere, som efter den Tid dømmes til Møens Straffeanstalt, maa indtil videre afgives til den Christianshavnske.

I Henseende til Actionens Omkostninger og derunder det Defensor i 1ste Instants tillagte Salair, vil den paaankede Dom være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor her ved Retten vil Arrestantinden have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Det Ophold Sagen har lidt hos Actor her ved Retten, findes efter Omstændighederne ikke at burde paadrage ham Ansvar. Den øvrige Sagførelse og Sagens Behandling i første Instants have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Arrestantinden Anne Jensdatter bør som Forbedringshuusfange hensættes i Møens Tugt- og Forbedringshuus i 3 Aar.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne Christensen og Secretair Schønberg her ved Retten betaler Arrestantinden 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{284}{43}$ Prøveprocurator Maag Actor ctr. Tiltalte Niels Sørensen.

(Frifindelse for Actors videre Tiltale under en Action for formeentligen brugte Skjeldsord mod en Vægter.)

(Paadømt den 27de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel gaae de af Vægterne Nr. 130, Christian Hansen, og Nr. 127, Søren Philipsen, afgivne og beedigede Forklaringer ud paa, at Tiltalte Niels Sørensen afvigte 15de Marts om Aftenen, da han blev transporteret til Politikammeret, har udskjeldt førstnævnte Vægter, ligesom det ved de forøvrigt afgivne Forklaringer maa ansees oplyst, at Tiltalte under Transporten har viist sig noget stridig; men da dette Sidste ikke skjønnes at kunne medføre Strafansvar, og førstnævnte Vægters Vidnesbyrd, efter de Forklaringer som ere afgivne angaaende hvorledes han har udladt sig med Hensyn til Eeds Aflæggelse, ikke kan ansees for aldeles paalideligt, vil Tiltalte for Actors videre Tiltale være at frifinde, saaledes at han vil have at til-

svare Actionens Omkostninger, og derunder i Salair til Actor og Defensor 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Niels Sørensen bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor, Prøveprocurator Maag og Procurator d'Auchamp, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{308}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Arrestanten Ferdinand Andreas Lucander samt de Tiltalte Johannes Nicolai Elling og Carl Frederik Frey.

(Straf af Fængsel paa Vand og Brød anvendt efter Frd. 11te April 1840 § 77 cfr. §§ 32, 33 og 22 for Besiddelse og Afbenyttelse af en Slæde, som de paagjeldende Domfældte vidste at være bortranet.)

(Paadømt den 27de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag have Drengene Niels Laurits Wonsild, Christopher Martin Møller og Peter Dahl, Alle omtrent 12 Aar gamle, forklaret, at, da de den 16de Febr. d. A. om Aftenen, noget efter Kl. 6, passerede Gothersgade mellem Brøndstræde og Slippen med en til 2 Mk. vurderet Slæde, som Førstnævntes Fader, Brændeviinsbrænder Wonsild, havde ladet gjøre til bemeldte sin Søn, mødte dem 3 troieklædte Mandspersoner, der fraranede dem Slæden, idet den Ene tog fat i Touget paa Slæden, medens de to Andre kastede dem Snee i Øinene, for at de ikke i Øieblikket kunde see, hvad der videre passerede, men bemærkede dog, at de paagjeldende Personer løb ned ad Slippen og over Hauserpladsen.

Vel er der nu, uagtet ingen af de ovennævnte Drenge har kunnet gjenkjende Arrestanten Ferdinand Andreas Lucander og

de Tiltalte Johannes Nicolai Elling og Carl Frederik Frey som dem, der borttoge Slæden, ved den anstillede Undersøgelse opstaaet megen Formodning om, at disse i Forening have forøvet Gjerningen, og navnligen have de Tiltalte Elling og Frey forklaret, den Førstnævnte, at det var Arrestanten og Frey, der fratoge Drengene Slæden og løb bort med den, og den Sidstnævnte, at saadant skete ved Arrestantens og Ellings forenede Virksomhed, hvorimod saavel Elling som Frey hver for sig have paastaaet, at de ikke selv deeltoge i at fravende Drengene Slæden og ei heller have havt Deel i nogen herom forud truffen Aftale.

Men, ligesom der, hvad Arrestanten angaaer, ikke imod hans vedholdende Benegtelse findes tilveiebragt nøiagtigt Beviis for, at han har borttaget eller havt Deel i at borttage den omhandlede Slæde, og det heller ikke skjønnes ham tilstrækkeligen overbeviist, at han, da han senere i Forening med de 2de andre Tiltalte afbenyttede Slæden til dermed at gjøre Toure omkring paa Byens Gader, var vidende om, at den var ulovligen erhvervet, hvorfor og Arrestanten vil blive at tillægge Frifindelse, dog efter Omstændighederne ikkun for Actors videre Tiltale, saaledes er der ei heller enten mod Elling eller mod Frey fremkommet saadanne Data, som, uanseet deres Benegtelse, kunde afgive et fuldstændigt Beviis for, at nogen af dem har været med i selve Gjerningen. Da imidlertid begge disse Tiltalte, hver for sig, have vedgaaet, at de, skjøndt de havde været Vidne til, at Slæden var bleven bortranet, dog senere have deeltaget i at afbenytte samme til at kjøre om med den paa Gaden, ville de, der efter vedkjendte Daabsattester begge ere omtrent 20 Aar gamle og om hvem det ikke er oplyst, at de forhen have været tiltalte eller straffede, være herfor at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 77, sammenholdt deels med §§ 32 og 33 og deels med § 22, hvorhos Straffen findes efter

Omstændighederne passende at kunne bestemmes for Enhver af dem til 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Actionens Omkostninger ville Arrestanten og begge de Tiltalte, Een for Alle og Alle for Een, have at udrede, og derunder Salarium til Actor, Procurator Borup, samt til de beskikkede Defensorer, Procuratorerne d'Auchamp, Nyholm og Lihme, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Ferdinand Andreas Lucander bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være.

De Tiltalte Johannes Nicolai Elling og Carl Frederik Frey bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, hver i 5 Dage.

Actionens Omkostninger betale Arrestanten samt de Tiltalte Elling og Frey in solidum og derunder Salarium til Procuratorerne Borup, d'Auchamp, Nyholm og Lihme med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{184}{43}$ Procurator Baastrup Actor ctr. de Tiltalte Indsidder Jens Mortensen og hans Hustru Hedevig eller Helvig Pedersdatter af St. Jørgensbjerg.

(En Mand og Kone, der, for at redde deres Søn for offentlig Straf, havde skjult forskjellige Koster, hvilke de formodede at være stjaalne, ikke anseete med den lovbestemte Straf for Hæleri, men derimod med en efter Analogien af Fdg. 11te April 1840 § 22 lempet arbitrair Straf.)

(Paadømt den 27de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende i 1ste Instants ved Roeskilde Kjøbstads Extraret den 13de Febr. sidstleden paadømte Sag, som alene for de 2de Tiltaltes, Indsidder Jens Mortensens og hans Hustrues, Hedevig eller Helvig Pedersdatters Vedkom-

mende er indanket for Overretten, oplyst, at deres Søn Jens Jensen, der ved Underretsdommen er straffet som Hæler, har den 6te Decbr. f. A., efterat han af et under Sagen ligeledes i 1ste Instants for Tyveri dømt Fruentimmer, Magdalene Smith, havde modtaget nogle af hende stjaalne Koster, nemlig henved 10 Alen Halvsilketøi, kaldet Poplin, af Værdi 7 Mk. Alen, og en Barneskjorte, vurderet til 1 Mk., bragt disse Koster til sine Forældres Bopæl paa St. Jørgensbjerg, hvor Faderen Jens Mortensen, tillod ham at henlægge dem i en Kasse, der stod i Stuen. Dog er Jens Mortensen ikke, imod sin Benegtelse, tilstrækkeligen overbeviist allerede dengang at have havt Kundskab eller Formodning om, at Kosterne, hvilke Jens Jensen sagde, at have modtaget af Magdalene Smith, vare ulovligen erhvervede; hvorimod han har vedgaaet, at han, ved endnu samme Dag at bringe i Erfaring, at der i Roeskilde var ved Trommeslag lyst efter stjaalne Koster af samme Slags, som de af Jens Jensen hjembragte, kom i Tanke om, at disse kunde være stjaalne, og desaarsag, for at skjule dem, den paafølgende Morgen bragte dem op paa Loftet, hvor de beroede, da der om Eftermiddagen den 7de Decbr. blev af vedkommende Politibetjente paa hans Bopæl anstillet Ransagning, under hvilken han, uagtet han af Betjentene gjentagende blev opfordret til at udsige, hvorvidt Sønnen Jens Jensen maatte have hjembragt noget Tøi, og i saa Fald at udlevere dette, negtede at være vidende om, at noget Tøi var hjembragt af Sønnen, og paa Betydning, at der ellers vilde blive ransaget, erklærede, at Betjentene gjerne maatte søge efter Tøiet, da intet saadant beroede hos ham, hvorefter der og blev foretaget Ransagning, men uden at det lykkedes at finde Kosterne, som dog Tiltalte senere, skjøndt med Fordølgelse af Sagens rette Sammenhæng, selv afleverede til Politiet.

Under bemeldte Ransagnings Forretning erklærede ogsaa

Tiltalte Hedevig eller Helvig Pedersdatter sig, paa lige Tilsporgsel fra Betjentenes Side, uvidende om, at Jens Jensen havde hjembragt noget Tøi, eller at saadanne Koster, som de efterspurgte, fandtes i Huset, uagtet hun har maattet vedgaae, at hun baade vidste, at Sønnen Dagen iforveien havde bragt oftnævnte Koster hjem paa deres Bopæl og tillige havde seet, at hendes Mand om Morgenen havde baaret disse Koster, som hun nok formodede at være ulovligt Gods, op paa Loftet.

Hvad nu den Straf betræffer, som de Tiltalte, af hvilke Jens Mortensen efter vedkjendt Daabsattest er 62 Aar og Hedevig Pedersdatter er skjønnet at være 57 Aar gammel, maa antages at have forskyldt for det dem saaledes overbeviste Forhold, da bliver at bemærke, at de Begge have forklaret dertil at være blevne motiverede ved Frygt for, at de, naar de aabenbarede Sandheden, skulde bringe Sønnen Jens Jensen i Ulykke, og da det, i Overeensstemmelse med dette Udsagn, skjønnes antageligt, at de, ved paa den foranførte Maade at dølge de omhandlede Koster, ikke egentligen have havt til Hensigt at lægge Hindring i Veien for selve Tyveriets Opdagelse, men kun at frie deres Søn fra offentlig Straf, hvilket og, hvad navnligen Jens Mortensen angaaer, bestyrkes ved den Omstændighed, at han, efterat Ransagningen var foretagen uden at have ledet til noget Resultat, selv afleverede Kosterne til Politiet, findes det ikke, at de Tiltalte, som i Underretsdommen statueret, kunne blive at domme som skyldige i Hæleri, hvorimod de ville være at ansee med en efter Analogien af Fdg. 11te April 1840 § 22 lempet arbitrair Straf, der for Jens Mortensen, som forhen er ved Hoiesteretsdom af 30te Juni 1815 for Tyveri tilfunden Straf af 2 Maaneders Forbedringshuusarbeide efter Fdg. 20de Febr. 1789 § 1 cfr. Pl. 15de Jan. 1790, hvilken Straf dog ved Kgl. Rescript af 8de Septbr. 1815 blev formildet til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brod,

samt endvidere ved Leire Herreds Extrarets Dom af 13de Novbr. 1830 er anseet med Fængsel paa Vand og Brød i ligesaa lang Tid for at have givet sine Børn Anviisning til at betle, skjønnes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 20 Dages simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, og for Hedevig Pedersdatter, om hvem det ikke er oplyst, at hun forhen har været Tiltale eller Straf undergiven, til 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Derimod maa Overretten billige de i den paaankede Dom indeholdte Bestemmelser angaaende disse 2de Tiltaltes Deeltagelse i Udredelsen af Actionens Omkostninger og Salairerne til Sagførerne i 1ste Instants, dog med den Modification, at de Tiltalte findes in solidum at burde udrede samtlige dem vedkommende Actionsomkostninger, istedetfor at det i Underretsdommen er fastsat, at hver for sit Vedkommende skulde tilsvare de med Straffens Execution forbundne Omkostninger, og ligeledes Jens Mortensen alene betale de Udgifter, som ere foraarsagede ved, at han under Sagen har været belagt med Arrest.

I Henhold til det saaledes Anførte vil altsaa Bytingsdommen, for saavidt samme er gjort til Gjenstand for Paaanke, blive deels at forandre og deels at stadfæste.

Saa ville og begge de Tiltalte in solidum have at udrede de Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Baastrup og Kammerraad Nyegaard, tilkommende Salarier, der bestemmes til 5 Rbd. Sølv for hver.

Behandlingen ved Underretten har, saavel som den befalede Sagførelse ved begge Instantser, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Indsidder Jens Mortensen og hans Hustru Hedevig eller Helvig Pedersdatter af St. Jørgensbjerg, bør hensættes, den Første i simpelt Fængsel paa sædvanlig Fange-

kost i 20 Dage, og den Sidste i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Dage.

Iøvrigt bør Bytingsdommen, for saavidt paaanket er, ved Magt stande, dog saaledes at begge de Tiltalte in solidum betale samtlige dem vedkommende Actionsomkostninger, hvorunder de endvidere bør, paa lige Maade, i Salarium til Procuratorerne Baastrup og Kammerraad Nyegaard her for Retten udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{600}{42}$ Færgemand Ole Henningsen Houmann af Koster Færgegaard ctr. Gaardmand Anders Nicolaisen af Koster og Exam. juris Berendsen af Landslev.

(Forkastelse af en om en Underretsdoms Annullation nedlagt Paastand, der var støttet paa at den Person, der under Forligsmæglingen havde mødt for Modparten, ikke tilstrækkelig havde legitimeret sin Competence til dette Møde og Forlig saaledes ikke tilbørligen kunde være forsøgt. — Benegtelsesed paalagt Citanten.)

(Paadømt den 29de Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 23de Juli f. A. har Citanten, Færgemand Ole Henningsen Houmann af Koster Færgegaard, her for Retten paaanket en inden Møens Herredsting den 20de Juni næstforhen afsagt Dom, hvorved han er tilfunden, saafremt han troster sig til edeligen at bekræfte, at han ikke skylder Indstevnte, Gaardmand Anders Nicolaisen af Koster, for Afbenyttelsen af en Deel af dennes Lod til Sætterumsplads for Tørv, mere end 15 Rbd. 3 ß., til Indstevnte Exam. juris Berendsen af Landslev, hvem Indstevnte Nicolaisen, under Sagens Procedure for Underretten, af de under Hovedsøgsmaalet indtalte Fordringer har overdraget et Beløb af 470 Rbd. 20 ß., imod

at han heri skulde lide Afdrag for hvad der maatte tilkjendes Citanten under det af denne imod Nicolaisen anlagte Contrasøgsmaal, at betale 226 Rbd. 17 ß., men hvis Eden ikke aflægges, desforuden en saa stor Deel af det af Nicolaisen for Sætterumspladsen, foruden hine 15 Rbd. 3 ß., indtalte Beløb 31 Rbd. 75 ß., med Hensyn til hvilket han ikke drister sig til at aflægge Eed, begge Dele med Renter 4 pCt. aarligt fra den 6te Juli 1841 indtil Betaling skeer og med Fradrag af 212 Rbd. 82½ ß. S. og T. med Renter ligeledes 4 pCt. aarlig fra den 22de Juni 1841 indtil Betaling skeer, som Citanten under det ovenmeldte af ham instituerede Contrasøgsmaal blev tilkjendt.

Hvad nu først den af Citanten her for Retten nedlagte Paastand om Annullation af den indankede Dom, forsaavidt ved samme det af Indstevnte Nicolaisen imod Citanten anlagte Hovedsøgsmaal er taget under Paakjendelse, betræffer, da vil denne Paastand, der er støttet paa at Gaardmand Jens Pedersen, der gav Møde for Nicolaisen under den i Anledning af Hovedsøgsmaalet passerede Forligsmægling, ikke tilstrækkeligen skulde have legitimeret sin Competence til hiint Møde og at Citantens Befuldmægtigede, som Følge heraf, ikke skulde have kunnet indlade sig med ham om Forligsvilkaarene, ikke kunne tages til Følge. Vel sees det nemlig af Forligelsescommissionens Paategning paa den til Commissionen indgivne Klage om Sagens Henviisning til Rettergang, at bemeldte Jens Pedersen er mødt efter, som det hedder, mundtlig opgiven Fuldmagt, men, da Citanten under Proceduren end ikke har avanceret, at hans Befuldmægtigede for Commissionen har desidereret yderligere Legitimation eller der gjort nogen Indsigelse imod Jens Pedersens Competence til at møde for Nicolaisen, og der ifølge Henviisningspaategningen virkelig er tenteret Forlig imel-

lem de Mødende, kan det ikke antages, at hiin Omstændighed har været til Hinder for at Forlig blev indgaaet.

Da, hvad Sagens Realitet dernæst angaaer, de Indstevnte ikke have contrapaaanket den ergangne Dom, bliver her for Retten alene de Puncter at omhandle, i hvilke Citanten har paastaaet Dommen forandret.

(Sluttes i næste Nr.)

Trykfeil.

Nr. 42 & 43 pag. 662 Lin. 9 f. o. „mere lignede en marmoreret Kakkelovnsplade," læs: „mere lignede en marmoreret Kakkelovnsplads; ibidem pag. 665 Lin. 7 f. o. „Kakkelovnsplade", læs: „Kakkelovnsplads".

Nr. 44 & 45 pag. 700 Lin. 8 f. o. „Anbringelsen af hans Proposition", læs: „Antagelsen" &c.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 48.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 19de Juli 1843.

Sagen AS. $\frac{400}{42}$ Færgemand Ole Henningsen Houmann af Koster Færgegaard ctr. Gaardmand Anders Nicolaisen af Koster og Exam. juris Berendsen af Landslev.

(Sluttet.)

Hvad saaledes først et under Hovedsøgsmaalet indtalt Beløb af 54 Rbd. betræffer, som Citantens Hustru ved en Opgjørelse i Aaret 1821 imellem hende, der da var Enke efter hendes første Mand, Collin, og Indstevnte Nicolaisen skal have erkjendt at være denne skyldig, maa det billiges, at i Underretsdommen Citanten pure er tilpligtet at betale denne Sum, eftersom han ikke bestemt har benegtet hans Hustrues Underskrivt under en Optegnelse i en, til Legitimation for denne Fordring fremlagt, saakaldet Noteerbog, hvorefter hiint Beløb skyldes Nicolaisen, ligesom han eiheller, forsaavidt han har udhævet, at Skrivten i bemeldte Bog og navnligen Tallet 54 er noget macuieret, har opgivet, hvori de formeentlige Forandringer skulle bestaae, eller hvilken anden Sum skulde være den rette, og bemærkes det forøvrigt med Hensyn til, at han her for Retten har søgt at gjøre gjeldende, at den nu omhandlede Fordring maatte ansees som præscriberet, at denne Erindring, der er udenfor Proceduren for Underretten, da den henhører under

Sagens factiske Deel, imod de Indstevntes Protest ikke her vil kunne komme i Betragtning.

Den anden under Hovedsøgsmaalet indtalte Fordring, hvorom der, i Henhold til det Ovenanførte, her for Retten er Spørgsmaal, angaaer det Beløb, der fordres hos Citanten for Afbenyttelsen af et Stykke af Nicolaisens Lod til Sætterumsplads for Torv. Da Citanten, efter først at have benegtet, i noget af de Aar, for hvilke bemeldte Beløb fordres, nemlig fra 1822—1838, begge inclusive, at have benyttet Nicolaisens Lod i det opgivne Øiemed, siden, efterat til Oplysning i Sagen et Tingsvidne af Citanten var erhvervet, har vedgaaet at have benyttet den i 7 af de nævnte Aar, nemlig 1822—1824, 1827. 1829, 1833 og 1834, for hvilke tilsammen han er tilpligtet at betale de ovennævnte 15 Rbd. 3 ß., vil han, saavel paa Grund af den saaledes brugte Procedure, som med Hensyn til den Formodning, der deels ved hiint Tingsvidne, deels ved et senere under Sagens Procedure for Underretten erhvervet, er fremkommen for, at han har afbenyttet Nicolaisens Lod i flere Aar, end han har vedgaaet, ikke kunne fritages for den ham ved den indankede Dom i saa Henseende paalagte Eed, saa at han for de Aar, med Hensyn til hvilke han ikke maatte drifte sig til at aflægge Eden, vil have at betale de paa den af Nicolaisen ved Underretten fremlagte Regning over Tilgodehavende fra Aaret 1821 under den nu omhandlede Post opførte Beløb, imod hvis Størrelse han ikke har gjort nogen speciel Indsigelse.

De af Citanten under det af ham for Underretten instituerede Contrasøgsmaal indtalte Fordringer, der her for Retten ville være at undersøge, angaae 3 Beløb af respective 16 Rbd. for nogle Stolper, 91 Rbd. 5 Mk. for endeel Tømmer, Indstevnte Nicolaisen har vedgaaet at have modtaget, det første i Aaret 1820, det sidste i 1839, og endeligen af 200 Rbd. 3 Mk.

11½ ß., der skulle være udlagte af Citanten for Nicolaisen i Skatter og Afgifter af den Sidstnævnte tilhørende saakaldte Koster Skandse.

Efter Citantens Procedure for Underretten maa han imidlertid antages at have erkjendt, at saavel den første af bemeldte Fordringer som den Deel af den sidste, der indtales for en Tid der er længere tilbage end Juli 1821, er at ansee som præscriberet og hans her for Retten fremsatte Bemærkninger om, at Præscription in casu ikke skulde kunne komme til Anvendelse, ville saaledes imod de Indstevntes Protest ikke kunne komme i Betragtning. Da derhos, hvad den øvrige Deel af den sidstnævnte Fordring angaaer, Citanten her for Retten i alt Fald har frafaldet sine tidligere Erindringer imod den af Indstevnte Berendsen forfattede Beregning over Citantens Udlæg til kongelige Skatter, der er lagt til Grund for Underretsdommen, vil der ikke under denne Post kunne tillægges ham et større Beløb end de ham ved Underretten tilkjendte 135 Rbd. 66½ ß., der forøvrigt ved en Regningsfeil fra Underdommerens Side er 3 Mk. mere end der retteligen tilkommer ham, men hvilken Feil, da Dommen, som bemærket ikke er contrapaaanket, imod Citantens Protest, ikke af nærværende Ret vil kunne redresseres.

Betræffende endelig de 91 Rbd. 5 Mk., der fordres for det af Nicolaisen i 1839 modtagne Tømmer, have de Indstevnte ikke tilveiebragt noget Beviis for deres Paastand, at den saaledes fordrede Betaling er ubillig, og da de ei heller have godtgjort deres Assertum, at det skal have været en Aftale imellem Citanten og Nicolaisen, at Sidstnævnte skulde overlades dette Tømmer for Førstnævntes Indkjøbspriser, hvilket denne naturligviis ikke kan antages at have indrømmet ved hans under Proceduren for Underretten incidenter gjorte Bemærkning, at Nicolaisen har havt Tømmeret for Indkjøbsprisen, vil hiint Beløb være Citanten at tilkjende, dog med Fra-

drag af 1 Rbd. 1 Mk., som de Indstevnte, uden at der i denne Henseende fra Citantens Side for Underretten er fremkommen nogen speciel Erindring, have paastaaet decourteret som Fragt for 1½ Tylt Brædder, for hvilke, foruden det øvrige under denne Post omhandlede Tømmer, oprindeligen af Citanten paastødes Betaling, der imidlertid senere frafaldtes — og vil som Følge heraf Underretsdommen, hvorved Citanten herunder ikkun er tilkjendt 50 Rbd. 3 Mk., være at forandre.

I Henhold til alt Ovenstaaende samt da ifølge de Vilkaar, under hvilke Indstevnte Nicolaisen har overdraget Indstevnte Berendsen det ovennævnte Beløb af den af den Første oprindeligen indtalte Fordring, Nicolaisen er pligtig at betale Citanten hvad han maatte tilkjendes, forsaavidt dette maatte overstige det Beløb, han maatte blive tilpligtet at betale, vil den indankede Dom være at forandre saaledes, at, naar Citanten edeligen bekræfter, at han ikke har afbenyttet Indstevnte Nicolaisens Lod til Sætterumsplads for Torv i flere Aar af Tidsrummet fra 1822—1838 end han, som ovenmeldt, har vedgaaet, vil Indstevnte Nicolaisen til ham have at betale 26 Rbd. 81¼ ß. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarligt fra den 22de Juni 1841 indtil Betaling skeer, hvorimod, hvis han ikke trøster sig til at aflægge hiin Eed, heri vil være at fradrage for de Aar, med Hensyn til hvilke han ikke drister sig til at aflægge Eden, de paa den af Nicolaisen ved Underretten fremlagte Regning over Tilgodehavende hos Citanten fra Aaret 1821 under den sidste Post for de respective Aar opførte Beløb og saafremt Beløbene for de Aar, med Hensyn til hvilke han ikke drister sig til at aflægge Eden sammenlagt maatte overstige hine 23 Rbd. 81¼ ß. S. og T., vil Citanten til Indstevnte Berendsen have at betale Overskudet indtil et Beløb af 4 Rbd. 89¼ ß. S. og T., med Renter heraf 4 pCt. aarligt fra den 6te Juli

1841 indtil Betaling skeer. Iøvrigt ville de Indstevnte for Citantens Tiltale være at frifinde.

Processens Omkostninger ville for begge Retter være at ophæve.

Det attesteres, at det stemplede Papir her for Retten har været rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Saafremt Citanten, Færgemand Ole Henningsen Houmann af Kester Færgegaard, efter foregaaende lovlig Omgang, inden sit Værneting, med sin corporlige Eed bekræfter, at han ikke har afbenyttet Indstevnte Gaardmand Anders Nicolaisens Lod til Sætterumsplads for Tørv i flere Aar af Tidsrummet fra 1822 til 1838, begge Aar inclusive, end Aarene 1822, 1823, 1824, 1827, 1829, 1833 og 1834, bør bemeldte Indstevnte til ham betale 26 Rbd. 81¼ ß. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 22de Juni 1841 indtil Betaling skeer; troster Citanten sig derimod ikke til at aflægge saadan Eed, vil i hiin Sum være at fradrage for de Aar, med Hensyn til hvilke han ikke drister sig til at aflægge Eden, de paa den af Indstevnte Nicolaisen ved Underretten fremlagte Regning over Tilgodehavende hos Citanten fra Aaret 1821 under den sidste Post for de respective Aar opførte Beløb og saafremt Beløbene for de Aar, med Hensyn til hvilke han ikke drister sig til at aflægge Eden, sammenlagte maatte overstige hine 26 Rbd. 81¼ ß. S. og T., bør Citanten til Indstevnte Exam. juris Berendsen af Landslev betale Overskudet indtil et Beløb af 4 Rbd. 89¼ ß. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarligt fra den 6te Juli 1841 indtil Betaling skeer. Iøvrigt bør de Indstevnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{282}{43}$ Procurator Kraft Actor ctr. Arrestanten Heinrich Gottfred Heinsen.

(En for Bedrageri actioneret Arrestant anseet med en arbitrair Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Frd. 11te April 1840 § 76 cfr. Analogien af § 50.)

(Paadømt den 30te Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt det under nærværende Sag imputeres Arrestanten Heinrich Gottfred Heinsen, der actioneres for Bedrageri, at han under opdigtede Foregivender hos forskjellige Personer deels har forsøgt at erholde, deels virkelig erholdt Penge tillaans, skjønnes dette Forhold, da hine Foregivender sees deels at have angaaet Grunden til den Pengeforlegenhed, hvori han, da han reiste eller vilde reise Laanene, udsagde, at han befandt sig, deels, hvortil han vilde anvende Laanene, saavelsom de Ressourcer, hvorved han ventede at kunne dække dem, ikke at kunne paadrage ham criminelt Ansvar. Derimod vil han ikke kunne undgaae saadant Ansvar, forsaavidt han, da han, for at skaffe sig selv og nogle af sine Bekjendtere en Fornøielse, Mandagen den 20de Febr. sidstleden havde leiet 2de Kaner hos Hyrekudskene Jørgensen og Petersen og efter Afbenyttelsen ikke havde Penge at betale dem med, til Sikkerhed for, at de skulde blive betalte, har givet Udleiernes tvende Karle hver en guul Regnepenge, hvilke han foregav at have en Værdi af 10 à 12 Rbd. Stykket, dog med det udtrykkelige Paalæg, ikke at lade disse Penge komme fra dem, da han næste Dag vilde indfinde sig for at indløse dem ved at berigtige hvad han skyldte dem for Kanetourene, hvilket han ogsaa opfyldte, dog først efterat der var skeet Anmeldelse til Politiet fra Hyrekudsk Jørgensen over den ene af bemeldte Regnepenge, hvorom Arrestanten imidlertid, da han indfandt sig for at betale, ikke kan antages at have været vidende; ligesom han ogsaa har paadraget sig Straf-

skyld ved til Sikkerhed for en af ham i den Sæbyeske Boglade leiet Bog at have stillet en lignende Regnepenge, der, uden at dens Værd nærmere blev betegnet, af Modtageren blev anseet for en Guldmynt, hvilken Bog Arrestanten har ladet blive liggende paa hans heri Staden gifte Søsters Bopæl, uden at der er nogen Grund til at antage, at han har villet tilegne sig den.

Betræffende den Straf, Arrestanten for det nu recenserede svigagtige Forhold vil være at tilfinde, skjønnes samme at maatte bestemmes arbitrairt efter Frd. 11te April 1840 § 76 cfr. Analogien af § 50 og for ham, der er 24 Aar gammel og ved Kjerteminde Kjøbstads Extraretsdom af 19de Jan. f. A. for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods er anseet med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, at kunne fastsættes til lige Fængsel i 3 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostniger, derunder i Salair til Actor og Defensor 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Heinrich Gottfred Heinsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage samt udrede Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor, Procurator Kraft og Justitsraad Weidemann, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{355}{43}$ Procurator Jydtmann Actor ctr. Arrestanten Abraham Nathan.

(Selv om den formeentlig Bestjaalne renoncerer paa Erstatning, ansees han dog ikke for et fuldkomment habilt Vidne om Tyveriets Udøvelse.)

(Paadømt den 30te Mai 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel have under nærværende Sag Skomagermester Lars Henningsen og dennes Læredreng Helle Peter Lund edeligen bevidnet, den Første, at han Onsdagen den 5te f. M. om Eftermiddagen i Tidsrummet imellem Kl. henimod 5 og 7, har seet Arrestanten Abraham Nathan i 3 forskjellige Gange bortstjæle 3 Par ham tilhørende Skoe, der tilligemed flere andre vare ophængte til Skildt paa et Søm i Vinduesskaaddet paa hans Bopæl i Christenbernikovstrædet Nr. 217 i Kjælderen, med det ene af hvilke Par Skoe det efter bemeldte Vidnes Forklaring lykkedes Arrestanten at undløbe, hvorimod han de tvende Gange, han skal have stjaalet de tvende andre Par, blev anholdt af Vidnet, fra hvem han dog den første Gang løsrev sig, efterat have udleveret de af ham da stjaalne Skoe, og den Sidste, at han har seet Arrestanten stjæle det Par Skoe, med hvilket han efter første Vidnes Forklaring undløb, og det ene af de Par, med hvilke han blev anholdt; men, da Skomagermester Henningsen, nagtet han, forsaavidt Skoene ikke ere komne tilstede, har renonceret paa Erstatning, som den, der ved den omforklarede Forbrydelse skal være forurettet, ikke kan ansees som et fuldkomment habilt Vidne, og den i det efter det Ovenanførte imod Arrestanten fremkomne Beviis saaledes stedfindende Mangel, i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 8de Septbr. 1841 § 5, ikke kan ansees afhjulpen ved Tilstedeværelsen af de i den sidste Deel af bemeldte Forordnings recenserede Omstændigheder, kan Arrestanten, imod hans vedholdende Benegtelse, ikke ansees overbeviist det ham under nærværende Sag imputerede Delictum, hvorimod han vil være at frifinde, dog ikkun for Actors videre Tiltale, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Abraham Nathan bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor, Procurator Jydtmann og Prøveprocurator Maag, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{234}{43}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Tiltalte Tjenestekarl Hans Poulsen af Kullerup.

(Anvendelse af en arbitrair Straf af 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Grundsætningerne i L. 1—24—29 og Frd. 30te Marts 1827 § 1.)

(Paadømt den 3die Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants ved Vindinge Herreds Extraret den 9de Marts sidstleden paadømte, Sag, er det ved egen Tilstaaelse, der bestyrkes ved de øvrige fremkomne Oplysninger, tilstrækkeligen beviist, at Tiltalte Tjenestekarl Hans Poulsen af Kullerup, den 5te Decbr. f. A., da Sognefogden i Kullerup Sogn, Peder Rasmussen, havde indfundet sig i den Gaard, hvor Tiltalte tjente, for, ifølge den ham af Herreds-fogden, Kammerherre Moltke, meddeelte Ordre, at gjøre Udpantning hos Tiltalte til Inddrivelse af et skyldigt Alimentationsbidrag, har stillet sig i Døren til sit Kammer, hvor de ham tilhørende Effecter beroede, og, idet han svingede en Øxe, som han holdt i Haanden, med Eeder og Trudsler erklæret, at ville paa Stedet slaae Den ihjel, der først vovede at nærme sig Kammeret for at iværksætte Udpantningen, hvormed Tiltalte, uagtet Kammerherre Moltke, som forøvrigt kun tilfældigviis paa samme Tid var tilstede i Gaarden og kort iforveien havde i Tiltaltes Overværelse yttret, at han intet havde med bemeldte

Udpantningsforretning at gjøre, formanede ham til at forholde sig rolig og ei lægge Hindring i Veien for Forretningens Fremme, ikke desto mindre vedblev, hvilket havde til Følge, at det fandtes nødvendigt at opsætte Forretningen, uden at Sognefogden og Vidnerne, der havde holdt sig i en Afstand af et Par Favne fra Kammeret, gjorde videre Forsøg paa at skaffe sig Adgang til samme.

Iøvrigt har Tiltalte, der maa antages at have kjendt Sognefogden og været vidende om dennes Stilling, forklaret, at han vel ikke med Visshed kan sige, om han, hvis Nogen virkeligen havde søgt at trænge ind i Kammeret, vilde have udført Trudslerne, men dog ikke troer, at han vilde have gjort dette; og skjøndt saavel Kammerherre Moltke som Sognefogden og dennes Vidner have yttret sig derhen, at den opbragte Sindsstemning, hvori Tiltalte befandt sig, formeentligen lod befrygte, at han kunde være sindet, i paakommende Tilfælde at bringe sine Trudsler til Udførelse, findes der efter samtlige Sagens Omstændigheder ikke tilstrækkelig Føie til at betragte det Tiltalte overførte Forhold som et Attentat paa voldeligen at angribe de Mænd, der havde at iværksætte Udpantningen, hvorimod han, der er omtrent 35 Aar gammel og 2de Gange er straffet for Tyveri, senest ifølge Høiesteretsdom af 19de Mai 1837 med 2 Aars Forbedringshuusarbeide, vil, for den af ham med Benyttelse af et morderisk Redskab udviste truende Adfærd, være at ansee efter Grundsætningerne i Lovens 1—24—29 og Frd. 30te Marts 1827 § 1, og skjønnes Straffen, i Overeensstemmelse hermed, at kunne efter Omstændighederne passende bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ligesom Tiltalte og bliver pligtig at udrede Actionens Omkostninger, derunder indbefattede de Actor og Defensor i første Instants, Procuratorerne Jørgensen og Saxtorph, ved den paaankede Dom tilkjendte Salairer af respective 3 Rbd. og 2 Rbd.

Sølv, der billiges, samt endvidere Salarium til Procuratorerne Secretair Schønberg og Christensen her for Retten med 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen ved Underretten har, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Instantser, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Tjenestekarl Hans Poulsen af Kullerup bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, samt udrede Actionens Omkostninger, hvorunder i Salarium til Procurator Jørgensen 3 Rbd., til Procurator Sartorph 2 Rbd., og til Procuratorerne Secretair Schønberg og Christensen her for Retten, 5 Rbd. til hver, Alt i Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{345}{43}$ Cancelliraad og Procurator Delbanco Actor ctr. Tiltalte Boelsmand Niels Knudsen af lille Tanggaard.

(Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 bragte til Anvendelse for reelle Injurier mod en posthavende Toldbetjent.)

(Paadømt den 3die Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved de under nærværende Sag afgivne Vidneforklaringer, er det tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte Boelsmand Niels Knudsen af lille Tanggaard, da han en Dag i afvigte Decbr. Maaned ved Odense Vesterport skulde erlægge Consumtionsafgivt af et Quantum Havre og først havde yttret sin Misfornøielse over, at han hos den posthavende Toldbetjent Westermann ikke kunde faae en Ottestilling verlet, senere da Westermann for at visitere hans Vogn indfandt sig ved denne, har givet ham et Slag paa Hovedet, saaledes at hans Kaskjet faldt af.

For det af ham saaledes udviiste Forhold, vil Tiltalte, som er langt over criminel Lavalder og ikke forhen befindes tiltalt, i Henhold til Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 være at ansee med en Straf, som efter samtlige Sagens Omstændigheder skjønnes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, og vil den hertil indankede, inden Odense Kjøbstads Extraret den 8de Marts d. A. afsagte, Dom, ved hvilken Tiltalte er anseet med 8 Maaneders Forbedringshuusarbeide, i Overeensstemmelse hermed være at forandre, hvorimod den, forsaavidt angaaer dens Bestemmelser med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder de Sagførerne i første Instants tillagte Salairer, vil være at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at erlægge 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Boelsmand Niels Knudsen af lille Tanggaard bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande. I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Cancelliraad Delbanco og Petersen, betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{325}{48}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Fre- Frederik Adam Engelsmann.

(En ved Resolution paa sædvanlig Betingelse løsgiven Livsfange frifunden for Tiltale under en Action for at have overtraadt de ham af Politiet givne Forskrivter, samt for Løsgængeri.)

(Paadømt den 3die Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det Kgl. Danske Cancellies Skrivelse til Politidirec-

teuren i Kjøbenhavn af 20de April d. A. er Arrestanten Frederik Adam Engelsmann under nærværende Sag actioneret for Overtrædelse af Politiets Forskrivter og for Løsgængeri. Vel er det nu oplyst, at Arrestanten, som har været inddømt til Fæstningsarbeide paa Livstid, men ifølge allerhøieste Resolution af 18de Juni f. A. blev skjænket Friheden paa Vilkaar, at han, saafremt han paany maatte gjøre sig skyldig i nogen Forbrydelse, der ikke medførte større Straf, eller naar han oftere maatte overtræde de Regler, som Politiet, for at sikkre sig hans ordentlige Forhold, maatte finde sig foranlediget til at foreskrive ham, igjen uden videre Dom vilde blive indsat til Fæstningsarbeide paa Livstid, efterat han den 27de Jan. d. A. var bleven antaget i Arbeide hos Klædefabriqueur Modeweg paa Brede, til Protocollen over mistænkelige Personer har af Kjøbenhavns Politi erholdt den Betydning, at han, naar han igjen tog Ophold heri Staden eller forlod ovennævnte Arbeide, ufortøvet maatte melde sig paa Politikammeret, da han ellers vilde paadrage sig Straf for Løsgængeri, samt at han fra den 19de til den 23de Febr. d. A. har havt Ophold heri Staden, uden at han ved sine Møder paa Politikammeret den 19de og 20de s. M. har opgivet at ville forblive her, men derimod hver Gang erklæret atter samme Dag at ville vende tilbage til Brede*);

*) Vi bemærke, at da Arrestanten ankom her til Staden den 19de Februar d. A., meldte han sig saavel den Dag som den paafølgende 20de Februar paa Kjøbenhavns Politikammer. Her underrettedes han sidstnævnte Dag af Politifuldmægtig Elmquist om, at saafremt han, mod sit givne Løfte om at ville begive sig til Brede, forblev længere her i Staden, maatte han melde dette til Politiet. Han forblev imidlertid her i Staden til den 23de Februar, uden at melde sig for Politiet; der derpaa eftersøgte og anholdt ham. Ligesom den nysnævnte Arrestanten af Fuldmægtig Elmquist givne, Betydning vistnok ikke kunde sættes ved Siden af det i Frd. 21de Aug. 1829 § 1 ommeldte „Tilhold"; saaledes kunde Arrestanten — der,

men det skjønnes dog ikke, at han ved dette sit Forhold har paadraget sig Ansvar efter allerhøistbemeldte Resolution, og da han ligesaalidet findes overbeviist det ham paasigtede Løsgængeri, vil han for Actors Tiltale i denne Sag være at frifinde, dog at han udreder Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig, hvilket ligeledes attesteres om Sagens Behandling, forsaavidt Samme efter Rescript 12te Juni 1807 hører under Rettens Paakjendelse.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Frederik Adam Engelsmann bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor, Procurator d'Auchamp og Proveprocurator Romer, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{368}{43}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Tiltalte Snedkersvend Peter Jørgen Petersen.

(En Tiltalt, der sigtedes for at have stjaalet forskjellige Effecter, med Hensyn til hvilke var aflagt Tilhjemlingseed, efter samtlige Omstændigheder frifunden for Actors Tiltale.)

(Paadømt den 3die Juni 1813.)

Dommen er saalydende:

Da Tiltalte, Snedkersvend Peter Jørgen Petersen, der er funden i Besiddelse af et Pibetøi og et Halstørklæde, som Tom-

om vi ikke feile, meget vel kan have staaet i den Formening, at han ved strax foreløbig at have meldt sin Ankomst her til Byen, havde efterkommet det ham under 27de Januar til Protocollen for mistænkelige Personer givne, og i Dommen ommeldte, Tilhold — i alt Fald ikke siges, som det i den allerhøieste Resolution af 18de Juni f. A. hedder, „oftere“ at have overtraadt de af Politiet ham foreskrevne Regler.

mersvend Meyer har vedkjendt sig, vedholdende har paastaaet at samme ere overladte ham af bemeldte Meyer for 4 Mk. 8 ß., som denne var ham skyldig, og saavel de nævnte Gjenstandes ringe Værdi, nemlig tilsammen 3 Mk. 12 ß., som den aabenlyse Maade, hvorpaa Tiltalte har frembaaret Pibetøiet i Snedkersvendenes Herberge, gjøre det usandsynligt, at han skulde have tilvendt sig samme ved Tyveri, findes det ikke, at den Omstændighed, at fornævnte Meyer, under Benegtelse af at have været i Gjeld til Tiltalte, har beediget, at de ommeldte Effecter ere ham imod Vidende og Villie frakomne, kan være tilstrækkelig til at fælde Tiltalte. Han vil desaarsag for Actors Tiltale være at frifinde, hvorhos han dog, da han har vakt nogen Mistanke imod sig ved forskjellige urigtige Foregivender i Anledning af hans Bortflytning fra hans her i Staden havte Logis, vil have at udrede Actionens Omkostninger, og deriblandt Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Nyholm og Borup, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling, forsaavidt den ifølge Rescript 12te Juni 1807 henhører under denne Rets Bedømmelse, har, ligesom Sagførelsen, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Snedkersvend Peter Jørgen Petersen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt i Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Nyholm og Borup, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Ved at gjennemgaae Acterne i en for nylig ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten paakjendt Justitssag AS. $\frac{344}{43}$ Procureur Beyer Actor ctr. Anders Madsen m. Fl., have vi fundet nærværende Ugeskrivt critisk omtalt paa et Sted, hvor vi mindst havde troet at burde søge efter nogensomhelst Dom over vor litteraire Virksomhed, nemlig i Udskriften af de i 1ste Instants optagne Forhør, der udgjør en integrerende Deel af den til Overretten indsendte Underretsact. Forsaavidt der i nysnævnte Act pag. 32 berøres den i Juridisk Ugeskrivts 2den Aargang pag. 885—886 meddeelte Note, tillade vi os at anmode den ærede Underdommer — hvis Mening naturligviis ikke kan være os ligegyldig — om paa ny ret noie at gjennemlæse bemeldte Note. Af sammes umiddelbare Indhold forekommer det os nemlig at fremgaae med tilstrækkelig Klarhed, at den deri yttrede „Glæde“ — som er det Eneste, hvorover der i Acten for vort Vedkommende yttres Utilfredshed*) — ikke gjælder den for den ærede Underdommers Jurisdiction vistnok sørgelige Omstændighed, at den, efter Overrettens, paa det citerte Sted meddeelte, Frifindelsesdom, i sin Midte og i straffri Tilstand har maattet beholde en Person, som Arrestanten Christen Pedersen, et Individ som vi selv i oftnævnte Note, idet vi have skizzeret hans lastefulde vita anteacta, have betegnet som en „for Eiendomssikkerheden farlig Forbryder“, — hvorimod vi ene og alene have „glædet“ os over den vistnok glædelige Omstændighed, at Overretten under Sagen kom til det Resultat, at selv et saadant Individ ikke, imod sin Benegtelse, burde domfældes væsentligt ene efter Udsagn af en Person, som ikke blot maatte antages at have nedværdiget sig til at udføre en Politispions foragtelige Rolle, men tillige selv havde givet Anslag paa og taget activ Deel i det Tyveri, der senere ene imputeredes Arrestanten. At det „stundom nødvendige“ Spionsystem ikke af Overretten blev indrømmet et saa stort Terrain, derover have vi altsaa ene glædet os, men ingenlunde over at det lykkedes Arrestanten at undgaae en vistnok længe fortjent Straf. Vi have taget Parti imod Spionen, men ikke for Arrestanten, imod den Sætning, at et for en Jurisdiction farligt og mistænkeligt Individ, ligegyldigt paa hvilken Maade, coute qui coute, maa og skal fældes, men ikke for en paa „moderne Frihedsbegreber“ støttet utidig Skaansel imod grove Forbrydere.

*) Det Mere, hvorover der paa forskjellige andre Steder i Acten døleres, kan ligesaalidet tilskrives „Juridisk Ugeskrivt“, som det er vor Sag i bemeldte Ugeskrivt derom at yttre nogen Mening.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 49.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 26de Juli 1843.

Sagen AS. 351/43 Kammerraad Nygaard Actor ctr. Tiltalte, Gaardmand Søren Hansen af Torped.

(En Mand anseet, efter Lovens 6—5—7 cfr. Frd. 4de Octbr. 1833 § 23, med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for at have mishandlet sin Kone samt behandlet hende paa en nedværdigende Maade, ved at lade hende udføre de Forretninger i Huset, der paahvilede Tjenestepigen og derimod overdraget Husets Bestyrelse til denne Sidste.)

(Paadømt den 6te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved Huusmand Lars Madsens og Tjenestekarl Christen Jørgensens beedigede Forklaringer er det under nærværende, i 1ste Instants inden Ringsted Herreds Extraret den 26de April paakjendte, Sag, hvorunder Tiltalte Gaardmand Søren Hansen af Torped, actioneres for at have mishandlet sin Hustru, Johanne Jensdatter, tilstrækkeligen beviist, at han en Dag i Sommeren 1842 vedholdende, og uden at agte de ham af sidstnævnte Vidne i den Anledning gjorte Forestillinger, har slaaet hende, der da var høit frugtsommelig, med et Stykke fiirslaaet eller Toire-Reb, hvorpaa efter det første Vidnes Udsagn var anbragt een, og efter det andet Vidnes, flere, Knuder, uden at det er oplyst, at hun til dette Forhold har givet nogen rimelig Anledning.

Vel kan det nu imod Tiltaltes Benegtelse ikke ansees aldeles tilstrækkelig beviist, at han flere Gange end den ovennævnte har mishandlet sin Hustru, men, naar navnligen hensees til den Tilstand, hvori hun da befandt sig, vil Tiltalte ikke kunne undgaae for hiint Forhold, om hvilket det forøvrigt ikke tør antages godtgjort, at det har influeret paa hendes nogen Tid efter paafulgte besværlige Nedkomst med et dødfødt Foster, at drages til Ansvar efter Lovens 6—5—7 cfr. Frd. 4de Octbr. 1833 § 23, ligesom han ei heller, i Henhold til det førstciterede Lovbud, vil kunne undgaae Ansvar med Hensyn til den nedværdigende Behandling han, efter hvad under Sagen er oplyst, har ladet sin Hustru vederfare ved at paalægge hende at udføre en Tjenestepiges Forretninger og derimod overdrage Husets Bestyrelse til en Tjenestepige. Hvad den Straf angaaer, Tiltalte efter det Ovenanførte vil have forskyldt, skjønnes samme at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, i hvilken Henseende Underretsdommen, hvorved Tiltalte er anseet med lige Fængsel i 4 Gange 5 Dage, vil være at forandre, hvorimod den vil være at stadfæste forsaavidt Actionens Omkostninger angaaer, derunder indbefattet det Defensor for Underretten tillagte Salair. I Salair til Actor og Defensor her for Retten vil Tiltalte have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Gaardmand Søren Hansen af Torped, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet det Defensor for Underreten tillagte Salair, bør Herredstingsdommen ved Magt at stande. I Salair til Actor og Defensor

her for Retten, Kammerraad Nygaard og Procurator Kraft, udreder Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{873}{43}$ Cancelliraad og Procurator Delbanco Actor ctr. Arrestanten Lars Rasmussen.

(Anvendelse af 2 Aars Forbedringshuusarbeide efter Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum.)

(Paadømt den 6te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants ved Kronborg Districts Extraret den 3die Mai d. A. paadømte, Sag, er det ved Arrestanten Lars Rasmussens egen Tilstaaelse, der bestyrkes ved de øvrige fremkomne Oplysninger, tilstrækkeligen beviist, at han den 9de Marts næstforhen, om Aftenen Kl. 8 og 9, har forøvet Tyveri i Karlekammeret paa Skovfoged Bruhns Bopæl i Nærheden af Nøddebo, idet han skaffede sig Adgang til bemeldte Kammer gjennem en Luge, for hvilken var anbragt en med en indvendig Krog fastgjort Lem, som han aabnede ved at stikke en Pind ind mellem den og Karmen og saaledes lette Krogen af, hvorefter han steg ind i Kammeret, opbrød en der staaende aflaaset Kiste ved Hjelp af et Jerngreb, som han fandt i Stalden, og udtog derpaa af Kisten, der tilhørte Tjenestekarlen Rasmus Larsen, en Deel rede Penge, som ifølge Sidstnævntes beedigede Forklaring maa antages at have udgjort 10 Specier og to Sølv-Markstykker, hvoraf dog kun 15 Rbd. 1 Mk. 6 Sk. r. S. ere komne tilstede og tilbageleverede den Bestjaalne.

For dette Tyveri er Arrestanten, der er 20 Aar gammel, og om hvem det ikke er oplyst, at han tidligere har været Tiltale eller Straf undergiven, ved den paaankede Dom retteligen anseet efter Frd. 11te April 1840 § 12, 1ste Membrum, hvorhos og den valgte Straf af 2 Aars Forbedringshuusarbeide

efter Omstændighederne skjønnes passende, og da Overretten ligeledes maa billige Birketingsdommens øvrige Bestemmelser, saavel hvad Erstatningen angaaer, som i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder tillige indbefattet Salairerne til de befalede Sagførere i 1ste Instants, vil saaledes bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salarium til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Canceliiraad Delbanco og Kammerraad Nygaard, vil Arrestanten have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og Sagførelsen ved begge Instantser har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Canceliiraad Delbanco og Kammerraad Nygaard her for Retten, betaler Arrestanten Lars Rasmussen 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{237}{43}$ Procurator Nyholm Actor ctr. de Tiltalte Skomager Rasmus Jørgensen og Brændeviinskarl Niels Pedersen af Præstøe.

(Det saakaldte „Trekort" kan ikke henføres til eller sættes ved Siden af de i Frd. 6te Octbr. 1753 cfr. Rescr. 28de Novbr. 1755 § 2 omhandlede „Hazardspil". Mulct efter Bestemmelserne i Pl. 4de Juli 1817 § 2 for at have mod Betaling udskjenket Brændeviin.)

(Paadømt den 6te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instants ved Præstøe Kjøbstads Politiret den 2den Marts sidstleden paadømte, Sag, sigtes de

Tiltalte, Skomager Rasmus Jørgensen og Brændeviinskarl Niels Pedersen af bemeldte Kjøbstad, for at have gjort sig skyldige i Overtrædelse af Frd. 6te Octbr. 1753 angaaende Forbud mod Hazardspil, og Tiltalte Rasmus Jørgensen tillige for at have udøvet uberettiget Næringsbrug.

Hvad den førstnævnte Sigtelse angaaer, er det vel tilstrækkeligen beviist, at begge de Tiltalte Natten mellem den 5te og 6te Febr. d. A. have i Forening med nogle andre Personer paa Rasmus Jørgensens Bopæl spillet det saakaldte Trekort, for hvilket Forhold de ved den paaankede Dom ere ansete hver med en Mulct af 10 Rbd. Sølv til Kjøbstadens Politikasse; men da hiint Spil, efter hvad under Sagen er oplyst om sammes Beskaffenhed, ikke skjønnes at kunne henføres til eller sættes ved Siden af de i Frd. 6te Octbr. 1753 cfr. Rescr. 28de Novbr. 1755 § 2 omhandlede Hazardspil, idet Spillets Udfald ei kan antages udelukkende at afhænge af Lykken, men i det Mindste for en Deel tillige beroer paa de Spillendes Skjønsomhed, saa vil det af Underdommeren i foranførte Henseende statuerede Resultat ikke kunne bifaldes, men de Tiltalte, under denne Deel af Sagen, begge blive at tillægge Frifindelse.

Derimod maa det billiges, at Tiltalte Rasmus Jørgensen for at have mod Betaling udskjenket Brændeviin til de Personer, der den ommeldte Nat deeltoge i at spille Kort hos ham, er mulcteret efter Bestemmelserne i Pl. 4de Juli 1817 § 2, ligesom og Mulcten, der retteligen er tillagt Byens Kæmnerkasse, findes efter Omstændighederne, og da navnligen bemeldte Tiltalte ei forhen er dømt for lige Overtrædelse, passende fastsat til 5 Rbd. Sølv.

Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Nyholm og Petersen, blive at tilkjende i Salarium hver 5 Rbd. Sølv, som skjønnes at burde udredes af det Offentlige, hvorimod Sa-

gens øvrige Omkostninger ville blive at betale af Tiltalte Rasmus Jørgensen.

Behandlingen i 1ste Instants har, saavelsom den befalede Sagførelse ved Overretten været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Brændeviinskarl Niels Pedersen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Derimod bør Tiltalte Skomager Rasmus Jørgensen til Præstø Kjøbstads Kæmnerkasse bøde 5 Rbd. Sølv, men iøvrigt ligeledes for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Procuratorerne Nyholm og Petersen her for Retten tillægges i Salarium hver 5 Rbd. Sølv af det Offentlige, hvorimod Sagens øvrige Omkostninger betales af Tiltalte Rasmus Jørgensen.

Den tilfundne Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt, saavidt det Idømte angaaer, at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{143}{43}$ Kammerraad og Procurator Nyegaard Actor ctr. Arrestanten Mads Hansen.

(En 19aarig Arrestant anseet med 8 Aars Tugthuusarbeide for at have gjort sig skyldig i flere, tildeels qualificerede, Tyverier.)

(Paadømt den 10de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instants ved Baag Herreds Extraret den 21de Jan. d. A. paadømte Sag er Arrestanten Mads Hansen ved egen Tilstaaelse, der stemmer med de øvrige under Sagen fremkomne Oplysninger, tilstrækkeligen overbeviist, i Løbet af sidstafvigte Octbr. Maaned at have gjort sig skyldig i flere, tildeels qualificerede, Tyverier.

Saaledes har han om Aftenen den 7de Octbr. f. A. paa Gaardmand i Glensbjerg, Henning Eriksens Mark sat sig i

Besiddelse af en denne tilhørende, til 30 Rbd. vurderet Hest, hvormed han begav sig til Omegnen af Nyborg, og bortbyttede den der lige for lige imod en anden Hest, hvilken han derefter paa Hjemveien falbød, men, da det ikke lykkedes ham at faae den solgt, igjen slap løs paa Marken. Forøvrigt har Arrestanten med Hensyn til den stjaalne Hest, der er kommen tilstede og tilbageleveret Eieren, paaberaabt sig, at det, da han tog den paa Marken, ikkun var hans Hensigt at benytte den ved den forehavende Reise til Nyborg-Egnen, hvor han agtede at forhøre sig om en Tjeneste; men herpaa findes ikke at kunne reflecteres, da det er saa langt fra, at hiint Foregivende er bestyrket ved noget Datum i Sagen, at meget mere de oplyste Omstændigheder, og navnligen Arrestantens senere Forhold med at bortbytte Hesten, tale imod Rigtigheden af samme.

Aftenen, forend Arrestanten forøvede det ommeldte Hestetyveri, havde han, der efter hans Vedgaaelse allerede dengang havde besluttet at borttage en Hest, begivet sig til Gaardmand Rasmus Jørgensens Gaard i Kjøng, og der mellem Kl. 10 og 11 i Stalden, som, da Gaarden ikke er sammenbygget, ligger afsondret fra Stuehuset og hvor han kom ind ad den uaflaasede Staldør, tilvendt sig et Hestedækken, et Bidsel og en Dækkengjord, i Alt vurderede til 3 Rbd. 1 Mk., af hvilke Ting, som Arrestanten gjorde Brug af paa den Tour, han kort efter foretog med den stjaalne Hest, alene Dækkengjorden er kommen tilstede, hvorimod Arrestanten, da han fra Nyborg-Egnen vendte tilbage med den tilbyttede Hest, vil have bortkastet Dækkenet og Bidselet i en Grøft.

Fremdeles er det oplyst, at Arrestanten Natten mellem den 10de og 11te f. M. har begaaet Tyveri hos sin forrige Husbond, Gaardmand Peder Jørgensen af Kjøng, idet han om Aftenen omtrent Kl. 8, efter hvad under et ifølge Overrettens Kjendelse optaget yderligere Forhør den 9de f. M. af

ham er vedgaaet, i den Hensigt at stjæle sneg sig ind igjennem Porten, der da endnu stod aaben, og steeg fra Foderloen ad en Stige op paa den oven over samme værende Høeslyde, hvor han opholdt sig i et Par Timer, indtil han mærkede, at Folkene vare gaaede tilsengs, og krøb derpaa gjennem et Hul, der under Rygningen af Taget fandtes i Skillerummet mellem Høeslyden og det tilstødende Loft, ind paa dette Loft, hvor han deels fortærede nogle Æbler af Værdi 4 ß., deels borttog 2de Skjorter, et Lagen og 2de Poser med Fjeder, c. 1 L℔ i hver, tilsammen af Værdi 16 Rbd. 4 Mk., og desforuden et Stykke Flesk paa omtrent 8 ℔. Efter at have oplukket en utillaaset Lem, steeg han gjennem samme ad en Trappe ned fra Loftet i Bryggerset, hvilket støder umiddelbart til Pigernes Sovekammer, og hvor han tilvendte sig en Ost og et Brød, som tilligemed det stjaalne Flesk under Eet ere vurderede til 1 Rbd. I Bryggerset aabnede han indvendigfra en med Krampe forsynet Bagdør, og bragde derigjennem de stjaalne Koster ud i Haven, hvorefter han igjen paasatte Krampen, passerede samme Vei tilbage over Loftet og Høslyden til Foderloen og kom derfra gjennem en, ligeledes med indvendig Krampe forsynet, Luge ud i en Tofte ved Gaarden, hvorpaa han, efter at have afhentet de i Haven hensatte Koster, forføiede sig bort. Iøvrigt bortbragte han fra Peder Jørgensens Gaard endvidere en Tollekniv, et Pistolbeslag, en lille Slibesteen og et, Tjenestedrengen Hans Pedersen tilhørende, Tørklæde, hvilke i Alt kun til 20 ß. vurderede Ting han dog vil have faaet med sig ved en Feiltagelse. De stjaalne Koster ere ikkun tildeels komne tilstede; men for det Manglende er af Peder Jørgensen, ligesom af Gaardmand Rasmus Jørgensen, Paastand om Erstatning frafalden.

Endeligen er der og ved den i Sagen anstillede Undersøgelse opstaaet nogen Formodning om, at Arrestanten Natten

mellem den 29de og 30te Septbr. f. A. har forøvet et med attenteret Tyveri forbundet Indbrud hos Gaardmand Jørgen Hansen i Boldtofte, men nøiagtigt Beviis herfor har ikke imod Arrestantens Benegtelse kunnet tilveiebringes.

Hvad nu den Straf angaaer, som Arrestanten har forskyldt for de ham overbeviste Forbrydelser, af hvilke det forøvede Hestetyveri maa antages at henhøre under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 6, 1ste Membrum, og Tyveriet hos Gaardmand Peder Jørgensen, efter de dermed forbundne Omstændigheder, skjønnes at maatte subsumeres under samme Forordnings § 12, 2det Membrum, da bliver at bemærke, at han, der er 19 Aar gammel, og ved Baag Herreds Extrarets Dom af 11te Febr. f. A. er for 1ste Gang begaaet Tyveri anseet med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ifølge alt det Foranførte, vil være at dømme efter bemeldte Forordnings §§ 13 og 14, cfr. de nysnævnte Passus i §§ 6 og 12 samt Forordningens § 78, hvorhos Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder findes passende at kunne fastsættes, som i Underretsdommen statueret, til 8 Aars offentligt Arbeide, hvilket, i Medfør af oftnævnte Forordnings § 82, maa blive at bestemme til Tugthuus-Arbeide og være at udstaae i Odense Tugt- og Forbedringshuus.

I Overeensstemmelse hermed vil Herredstingsdommen, der lyder paa, at Arrestanten bør hensættes til Arbeide som Forbedringshuusfange i Odense Tugt- og Forbedringshuus i 8 Aar, være, forsaavidt Straffearbeidets Beskaffenhed angaaer, at forandre, hvorimod bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet de Sagførerne i 1ste Instants tilkjendte Salairer, billiges, iøvrigt bliver at stadfæste.

Endvidere vil Arrestanten have at udrede det Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Kammerraad Nygaard

og Borup, tilkommende Salarium, der bestemmes for hver især til 5 Rbd. Sølv.

Sagens Behandling i 1ste Instants har, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Mads Hansen bør hensættes til Tugthuus-Arbeide i Odense Tugt- og Forbedringshuus i 8 Aar.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne, Kammerraad Nygaard og Borup her for Retten betaler Arrestanten til hver især 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vi meddele herved, umiddelbart efter Paakjendelsen:

Sagen $\frac{835}{42}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", J. A. Hansen.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, under en Sag for formeentlig Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.)

(Paadømt den 18de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 12te Novbr. f. A. actioneres Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", J. A. Hansen, under nærværende Sag for, ved en i Nr. 1056 af fornævnte Blad for Fredagen den 11te f. M. indført Artikel med Overskrivt: „Commissarius og den constitutionelle Sag", at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen.

Efterat Forfatteren har udviklet, hvorledes af den Tale, den kgl. Commissarius i Stænderforsamlingen i Viborg har

holdt i Anledning af et Andragende fra Oliemøller Schytte, skal kunne udledes, at Regeringen i Principet deler eller i alt Fald ikke er ugunstig stemt for de Anskuelser, Folket siges at nære med Hensyn til en friere Forfatning, samt viist, at Dieblikket formeentlig skal være gunstig for en saadans Istandbringelse, gaaer Forfatteren over til Commissarii Yttringer i samme Tale, betræffende Danmarks og Hertugdømmernes gjensidige Forhold, navnlig hvad Arvesuccessionen angaaer. I Anledning af at Commissarius her har yttret, at det, for at see de Spørgsmaal ordnede, der under visse Betingelser skulle kunne opstaae angaaende den fremtidige Succession i de forskjellige Statsdele, maaskee kunde være nødvendigt at indtræde i Underhandling med andre Fyrstehuse og med flere tildeels mægtige Stater, samt at det ikke vilde tjene til disse Underhandlingers Fremme, naar de bleve indledede med Noget, der havde Udseende af en folkelig Impuls til Indførelsen af en friere Forfatning, undersøger Forfatteren, om ikke netop disse Forhold opfordre til en saadan Forfatnings snarlige Indførelse, ja endog gjøre den nødvendig, hvilket han besvarer bekræftende.

Forsaavidt nu Actor har formeent, at Forfatteren med Hensyn til denne Deel af den incriminerede Artikel skulde have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799 § 1, kan han allerede af den Grund ikke heri gives Medhold, at den omhandlede friere Forfatning, efter hele Artiklens Indhold og Sammenhæng, forudsættes at skulle bringes istand ved Regeringens og Folkets, navnligen dettes igjennem Stænderforsamlingerne Delegeredes fælles Bestræbelser, hvorimod Artiklen ikke afgiver nogen Grund til at antage, at det skulde have været Forfatterens Mening, at hiin Forfatning skulde indføres imod Regeringens Villie, hvilket dog maa ansees som en nødvendig Betingelse for Anvendelsen af den allegerede §. Ei

heller kan Retten med Actor være enig i, at der med Hensyn til denne Deel af Artiklen i alt Fald skulde være Anvendelse for den citerede Forordnings § 2 cfr. Pl. af 1ste Novbr. 1837 § 1; thi ligesom Forfatteren, ved at have erklæret sig for Nødvendigheden af en friere Forfatnings Indførelse, for at Forholdene til Hertugdømmerne kunne ordnes paa en tilfredsstillende Maade, ikke derfor har lastet den bestaaende Regeringsform i Udtrykkets legale Betydning, cfr. Forordningens Epilogus, saaledes skjønnes der ei heller, at der af de Actor udhævede, spørgsmaalsviis fremsatte, Sætninger, saasom: „Vil Regeringen uden Folkets Samtykke vove at indsætte en fremmed Fyrste til Hersker over Danmark? Kan vor Fyrste indlemme Staten i det tydske Forbund, uden at høre Folkets Røst? Er han berettiget til at bortgive vor gode Ret til Slesvig, uden at have faaet særlig Fuldmagt dertil? Hvor hjemles dette? Blev Souveraineteten indført, for at Statens Repræsentant med større Enhedsenergi skulde ordne og styre de indre Forhold og afværge ydre Angreb, eller for at han efter Godtbefindende skulde kunne disponere over det Rige, der blev anbetroet ham?“ kan, saaledes som Actor har formeent, udledes en Antydning af at Regeringen eller Fyrsten kunde være sindet at gaae udenfor de Grændser, hans Regentpligter og hans Forhold til sit Folk skulde sætte for hans Myndighed og Handlefrihed, eller at han med fri Villie kunde ville gjøre saadanne Dispositioner og Afstaaelser, der vilde være til positivt Tab og Skade for Nationen, idet hine Yttringer, der udgjøre Led af den af Forfatteren brugte Argumentation, for at godtgjøre Nødvendigheden af en friere Forfatnings Indførelse, netop fordre en benegtende Besvarelse, da de i modsat Fald vilde komme i Strid med hvad Forfatteren ved dem har villet bevise, og ligesaalidt findes den Form, hvori hine Sætninger ere fremførte, eller de Udtryk, hvori

de ere indklædte, abstraherede fra den Tanke, Forfatteren med dem har villet udtrykke, at hjemle Anvendelse af Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 cfr. Pl. 1ste Novbr. 1837 § 2.

I den sidste Deel af Artiklen udtaler Forfatteren sig over den Deel af Proponentens, hvorved efter Sammenhængen maa antages at være meent Oliemøller Schyttes, Andragende, hvorefter Delegerede fra alle 4 Stænderforsamlinger skulle sammentræde, for at ordne de statsretlige Forhold mellem de forskjellige Dele af Staten, samt gjøre Forslag om Indførelsen af en friere Forfatning. I den kongelige Commissarii Bemærkning herved, at han haaber, at Comiteen, der maatte blive nedsat, ikke vil blive staaende ved almindelige Talemaader, erklærer Forfatteren sig enig, forsaavidt som Meningen er, at man skal anstille en grundig Undersøgelse angaaende en Constitutions Fortrinlighed, saavel i Almindelighed, som navnlig med Hensyn til vor Fædrelands nærværende Forhold, hvorimod det ingenlunde skal kunne ønskes eller forlanges, at Comiteen skulde fremkomme med detaillerede Forslag. „Hvorledes," spørger Forfatteren, „kan en Forsamling gjøre dette i slige Sager? Vil man at en Aliqvot-Deel af en dansk Forsamling skal gjøre, hvad Regeringen altid, selv hvor lovgivende Kamre findes, maa paatage sig? Hvad Ret har vor Centralmagt til at forlange, at Stænderne skulle i Enkelthederne anvise den Midlerne til at komme ud af den Forlegenhed, vi ere i? Hvo har splittet de danske Stænderforsamlinger, og derved paa en Maade anerkjendt Hertugdømmernes Enhedsret? Hvo gav Overappellationsretten i Kiel? Hvem skyldes den slesvig-holstenske Regering? Af hvem er det slesvig-holstenske Parti holdt i Ære? Af hvem afhænger det, hvor de slesvig-holstenske Embedsmænd skulle studere for at ansættes? Hvo indsatte en Slesvig-Holstener til Udenrigsminister? Hvorfra skriver det sig, at Prindsen til Augustenborg er bleven

Statholder? Hvem skyldes det, kort sagt, at Hertugdømmerne ved Lovgivning, Administration og Domstole holdes knyttede til hinanden? Kan man forlange, at Stænderne, der ikke vare med at slynge alle disse Knuder, skulle anvise i Enkelthederne Opløsningsmethoden? Stænderne kunne udtale de almindelige Principer; Regeringen har at rette sin Færd i de specielle Forhold derefter, og dette maa gaae forud for eller i alt Fald skee paa samme Tid, som det almindelige Skridt. Kan en Regering ei gjøre dette; vil den, at Repræsentationen skal paatage sig det Hverv, at anvise den Redningsmidlerne i Detaillen, da erklærer den sig selv ude af Stand til i fuld Udstrækning at hævde sin Plads i Statsorganismen"; hvorefter Forfatteren yderligere udvikler og søger at begrunde sin fra Proponentens divergerende Mening, betræffende Udarbeidningen af et Udkast til den intenderede Forfatning og sammes definitive Sanction.

Forsaavidt Actor paa Grund af den ovenanførte Passus om Anstillelsen af en grundig Undersøgelse angaaende en Constitutions Fortrinlighed m. v., i Forbindelse med en senere i denne Deel af Artiklen forekommende Sætning, hvori udtales det Haab, at den jydske Stænderforsamling vil andrage paa, at Regeringen udarbeider et Constitutions-Udkast og forelægger dette til Sanction af en forenet Repræsentation, har formeent, at Forfatteren skulde have søgt at formaae den jydske Stænderforsamling til, ved indgivne Andragender at søge at bevirke Forandringer i den bestaaende Regeringsform, er det en Følge af hvad ovenfor med Hensyn til Frd. 27de Septbr. 1799 § 1 er bemærket, at saadant Forhold, om det end med Føie tillægges Forfatteren, ikke kan paadrage noget Ansvar. Naar Actor endvidere imputerer Tiltalte, at en Deel af de ovenfor anførte, spørgsmaalsviis udtalte, Sætninger skulle gaae ud paa forskjellige Anker over Regeringens Handlinger og dens Fremgangs-

maade med Hentyn til Organisationen af Forholdene og Institutionerne i Hertugdømmerne, kan vel Tiltaltes Defensor ikke gives Medhold i, at de ommeldte Regeringshandlinger ikkun skulle være nævnte, for ved Exempler at oplyse, hvad Forfatteren her søger at bevise, at det ikke tilkommer Stænderforsamlingerne, men Regeringen, at fremkomme med detaillerede Forslag til den paatænkte Forfatning, hvorimod Forfatteren maa antages at have udtalt sig i en misbilligende Retning over de nævnte Regeringshandlinger og tildeels at have tilskrevet disse den Forlegenhed, hvori det siges, at vi ere. Da det imidlertid ikke skjønnes, at han, ved at yttre denne Misbilligelse, har gjort sig skyldig i noget Brud paa den Beskedenhed og Ærbødighed, hvormed det paaligger ham at udtale sig over Regeringens Foranstaltninger, kan han ei heller antages forsaavidt at have paadraget sig nogen Strafskyld, og ligesaa lidet kan Saadant statueres med Hensyn til, at han har yttret og søgt at begrunde den Mening, at det ikke er Stændernes Sag, i Enkelthederne at anvise Regeringen Midlerne til at komme ud af den Forlegenhed, eller til at raade Bod paa de Vanskeligheder, der skulle finde Sted, hvoraf der ikke skjønnes at kunne, saaledes som Actor har formeent, udledes en Opfordring til Stænderne, til at negte at komme Regeringen, naar den maatte forlange Saadant, til Hjelp med Raad og Anviisning i de ommeldte Henseender, eller med Hensyn til den i Almindelighed, og uden at der af samme er gjort nogen Anvendelse paa Forholdene her i Landet, udtalte Sætning, at, naar Regeringen vil, at Repræsentationen skal paatage sig det Hverv, at anvise den Redningsmidlerne i Detaillen, erklærer den sig selv ude af Stand til, i fuld Udstrækning at hævde sin Plads i Statsorganismen.

I Henhold til alt Anførte vil Tiltalte være at frifinde for Actors Tiltale, dog at han vil have at udrede Actionens

Omkostninger, hvorunder Actor, Prøveprocurator Beyer, tillægges et Salair af 5 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet“, J. A. Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor, Prøveprocurator Beyer, 5 Rbd. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 50.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 8den August 1843.

Sagen AS. $\frac{329}{43}$ Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestanten Peder Christensen og de Tiltalte Jørgen Hansen Møller og Hustru Birthe Marie Rasmussen.

(Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum og § 43. Tvende for Hæleri sigtede Tiltalte efter Omstændighederne frifundne den ene for Actors videre Tiltale, den anden pure frifunden.)

(Paadømt den 6te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen med de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger stemmende Tilstaaelse, er Arrestanten Peder Christensen overbeviist afvigte 2den Novbr. ved Middagstid at have banet sig Adgang til Gaardmand i Vellinge, Niels Pedersen Fugls Tjenestekarl Niels Frederik Mathiasens Kammer, ved gjennem Kostalden at gaae ind paa et saakaldet Avnegulv, som støder til bemeldte Kammer, og derefter med sin Træsko udsparke en Deel af Væggen til Samme, hvor han af en Kiste, hvori Nøglen sad, udtog 11 Rbd. 1 Mk. 10 ß. i rede Penge samt derhos tilvendte sig endeel Klædningsstykker, i det Hele ansatte til 21 Rbd. 3 Mk., thi forsaavidt Arrestanten, efterat have tilstaaet at have banet sig Adgang til Gjerningsstedet paa den ovenanførte Maade,

senere er fremkommen med en forandret Forklaring i saa Henseende, vil dette, ifølge L. 1—15—1 og hvad forøvrigt er oplyst, ikke kunne komme i Betragtning.

Fremdeles har Arrestanten vedgaaet, at have beholdt et Par Strømper og et Par Træsko, som af Huusmand Niels Jensen i Egeberghuus vare laante, og senere overladt de sidstnævnte, som ere vurderede til 16 ß., til Medtiltalte Møller samt at have solgt en til 15 Mk. vurderet Kavai, som han i Odense havde modtaget, for at besørge den til Hoiby.

For det Arrestanten saaledes overbeviste Forhold, vil han, som er 37 Aar gammel og ikke forhen befindes tiltalt, i Henhold til Frd. 11te April 1840 § 12, 1ste Membrum og § 43, være at ansee med en Straf, som ved den hertil indankede, inden Odense Herreds Extraret den 25de Marts d. A. afsagte, Dom, findes passende bestemt til 2½ Aars Forbedringshuusarbeide, hvorimod der med Hensyn til Erstatningen Intet har været at paakjende, da herpaa af Vedkommende er renonceret.

Hvad dernæst betræffer de Tiltalte, Jørgen Hansen Møller og Hustru Birthe Marie Rasmussen, som ere actionerede for Hæleri, da er der vel tilveiebragt Formodning for, at Førstnævnte har søgt at lægge Dølgsmaal paa nogle til det ovenrecenserede Tyveri henhørende Koster, idet han, efter under Sagen at være bleven underrettet om, at de vare stjaalne har negtet at have været i Besiddelse af dem, medens de iøvrigt fremkomne Oplysninger hentyde paa, at han selv af Arrestanten har tilforhandlet sig disse, der ved Ransagning forefandtes paa hans Bolig, men det skjønnes dog ikke, at han kan ansees saaledes overbeviist det ham paasigtede Forhold, at han kan dømmes, og hvad hans Hustru angaaer, findes hun vel at have afgivet vaklende Forklaringer under Sagen, men uden at hun derved kan ansees skyldig i det hende imputerede Hæleri. Med Hensyn til begge disse Tiltalte, af hvilke Manden ved

Underretsdommen er idømt en Mulct af 3 Rbd. Sølv og Konen frifunden for Actors videre Tiltale, vil denne Dom altsaa være at forandre derhen, at han frifindes for Actors videre Tiltale, og hun for Actors Tiltale.

Arrestanten vil have at udrede Actionens Omkostninger, derunder indbefattet de Sagførerne for Underretten tillagte Salairer, hvis Størrelse billiges, og Salair til Actor og Defensorerne for Overretten, 8 Rbd. til den Første og 5 Rbd. Sølv til hver af de Sidstnævnte, dog saaledes at Tiltalte Jørgen Hansen Møller in solidum med Arrestanten tilsvarer ½ af bemeldte Omkostninger.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte Jørgen Hansen Møller og Hustru Birthe Marie Rasmussen bør, den Første for Actors videre Tiltale, og den Sidste for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Med Hensyn til den Arrestanten Peder Christensen idømte Straf bør Underretsdommen ved Magt at stande.

Arrestanten betaler alle af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder de Sagførerne ved Underretten tilkjendte Salairer, og Salair til Actor og Defensorerne her for Retten, Procuratorerne Baastrup, Christensen, Kraft og Beyer, 8 Rbd. Sølv til den Første og 5 Rbd. Sølv til hver af de Sidstnævnte, dog saaledes, at Tiltalte Jørgen Hansen Møller in solidum med Arrestanten tilsvarer ½ af bemeldte Omkostninger.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{138}{43}$ Procurator Hansen Actor ctr. Arrestanterne Lars Thorius Hansøe, Joseph Florian Ihm og Henrik Ludvig Nielsen.

(Tvende blandt Andet for Indbrud sigtede Arrestanter, mod deres Benegtelse, ifølge Bestemmelserne i Frd. 8 September 1841 fundne herom tilstrækkeligen overbeviiste, og anseete den ene med 4, den anden med 3 Aars Forbedringshuusarbeide. En tredie under samme Sag medtiltalt Arrestant, der havde forklaret, at han var den, der havde begaaet det de 2de Andre imputerede Indbrud, ikke funden skyldig heri, da de tilveiebragte Oplysninger gjorde det sandsynligt, at han forsaavidt var uskyldig og ikkun havde afgivet den ommeldte Forklaring for at redde de nysnævnte 2de Arrestanter, men derimod for Ran, i Henhold til Frd. 11te April § 79 og efter sammes § 15, idømt 4 Aars Forbedringshuusarbeide.

(Paadømt den 10de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Den 9de Novbr. f. A. om Aftenen mellem Kl. 7 og 8 bleve Arrestanterne Lars Thorius Hansøe og Joseph Florian Ihm anholdte i Stedet Nr. 176 i store Fiolstræde her i Staden for et i den af Ane Christiane Caroline og Dorothea Florintine Elisabeth Fick beboede Leilighed i Stue-Etagen sammesteds forøvet Indbrud, hvorved den til bemeldte Leilighed førende Dør, hvor Gangen, som Beboerinderne have edeligen forklaret at have aflaaset ved deres Bortgang om Eftermiddagen Kl. 3½, saavelsom et Vindue, der fra deres Kjøkken vendte ud til Gaarden og efter deres Forklaring havde været tillukket, ere fundne aabnede, en Skuffe i en i et Pulterkammer staaende Commode udtagen, og det deri saavelsom i de øvrige Skuffer værende Tøi bragt i saadan Stand, at det kunde sees at være gjennemsøgt, samt endelig en til Kjøkkenet hørende Øxe henliggende paa sammes Gulv, og paa Karmen til en Dør, som førte fra Kjøkkenet til Sovekammeret, Mærker, som nøiagtigen passede til Kanten af denne Øxe. Af Beboerindernes Eiendele er intet savnet.

Arrestanterne have vel vedholdende benegtet, at have været inde i bemeldte Leilighed eller overhovedet at have begivet sig ind i det nævnte Sted, for at begaae Tyveri; men ligesom deres Angivende at have indfundet sig i Stedet, for at benytte det dertil hørende Locum, naar hensees til deres oprindeligen modstridende Forklaringer om hvem af dem der først foranledigede denne Beslutning, og de øvrige oplyste Omstændigheder, har Sandsynlighed imod sig, saaledes vækkes og Formodning for, at de i ulovlig Hensigt have begivet sig ind i Stedet derved, at Arrestanten Ihm ved Anholdelsen foregav, at han og Arrestanten Hansøe ikke kjendte hinanden, uagtet det Modsatte under Sagen er vedgaaet, ligesom og at de vare i Følge med hinanden. Det er derhos af Tømmersvend Johannes Qvist edeligen bekræftet, at, da han, ved at Indgangsdøren fra Gangen stod paa Klem, foranledigedes til med Lys i Haanden at træde ind i Kjøkkenet, saae han der Arrestanten Hansøe staaende med Øren, hvilken denne dog strax lod falde, og at det, da han greb bemeldte Arrestant, forekom ham, at en Anden sprang ud af Vinduet til Gaarden, hvilket og bestyrkes derved, at han strax derefter traf Arrestanten Ihm i Gangen, hvortil er Dør fra Gaarden, og hvor Ingen fandtes tidligere, da Vidnet derfra gik ind i Kjøkkenet, saavelsom og ved at en Galosche, som efter Søstrene Ficks Forklaring havde staaet i det ommeldte Vindue, er af Tømmersvend Qvists Hustru funden lige nedenfor dette i Gaarden. Fremdeles er ved Trappen, hvorad Arrestanterne førtes til oftnævnte Qvists Værelser, for at holdes i Forvaring indtil Politiet blev hentet, da denne Transport foregik, fundet 2de Tyvenøgler, af hvilke den ene ved Prøve er befunden at kunne oplukke forommeldte aabnede Dør, hvorhos det og fortjener at bemærkes, at Arrestanten Ihm, da Tømmersvend Qvist, for at tilkalde Hjelp, raabte: „Her er

Tyve!" skreg i med: „Her er Tyve, her er Tredive, her er Fyrgetyve."

Vel har nu Arrestant Henrik Ludvig Nielsen, der først har siddet i samme Arrest som Arrestanten Hansøe, og senere i en, der stødte til den, hvori Arrestanten Ihm hensad, og derfra er adskilt ved en saa tynd Mellemvæg, at derigjennem kan føres Samtale, i Forhør den 17 Marts sidstl. afgivet og senere vedblevet en Bekjendelse, hvorefter det ommeldte Indbrud skulde være begaaet af ham; men ifølge de Forklaringer, han paa nærmere Examination har afgivet angaaende Localiteterne og Maaden, hvorpaa Gjerningen er udført, er det klart, at han ikke kan have forøvet samme, hvisaarsag han maa antages at være formaaet til at paatage sig Skylden, hvilket og bestyrkes ved de Forklaringer der om Samtaler, som Arrestanten Ihm fra Arresten skal have ført, ere afgivne af Arrestanterne Hans Petersen Rakkeby og Lars Christiansen, af hvilke derhos den første har indleveret en Seddel, indeholdende Underretning om Localiteterne, som efter hans Udsagn er skreven af Arrestanten Ihm og henlagt paa Arrestgangen, for at komme Arrestanten Nielsen tilhænde.

Efter alt Foranførte skjønnes det ikke rettere, end at der maa ansees fremkommet et i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 8de Septbr. 1841 tilstrækkeligt Beviis til at fælde de 2de førstnævnte Arrestanter efter Frdn. 11te April 1840 § 12 første Membrum. Forsaavidt derimod Arrestanterne tillige ere actionerede for Løsgængeri, findes Intet oplyst, der kan qvalificere dem til deri at ansees skyldige, navnligen kan det Arrestanten Hansøe af Kjøbenhavns Politi givne Tilhold om for samme ufortøvet at anmelde, naar han forandrede Logis, ei ansees tilsidesat derved, at han, da han Dagen før han blev anholdt, fandt sin Værtinde bortflyttet og Døren aflaaset, tog Natteophold hos Enken Granberg. Med Hensyn til Arrestanternes Straf be-

mærkes, at de Begge ere over criminel Lavalder og at Arrestanten Hansøe, foruden gjentagne Gange at være straffet ifølge Resolutioner af Kjøbenhavns Politidirecteur og Kjøbenhavns Fattigvæsens Politicommission, har 3de Gange været ansect for Løsgængeri, senest ifølge Høiesterets Dom af 7 Octbr. 1834 med Straf af Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, ligesom han og ifølge samme Rets Dom af 31 Mai 1831 er for 2den Gang begaaet Hæleri tilfunden Straf af simpelt Fængsel paa sædvaulig Fangekost i 120 Dage; samt at Arrestanten Jhm ligeledes er ved Resolutioner af Kjøbenhavns Politidirecteur anseet med arbitraire Straffe, og derhos for Løsgængeri, ifølge Kjøbenhavns Politirets Dom af 13 Juni 1838, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. I Betragtning heraf findes Straffen, overeensstemmende med det foranciterede Lovbud og for Arrestanten Hansøes Vedkommende tillige i Henhold til samme Forordnings §§ 25 og 22, passende at kunne bestemmes for nysnævnte Arrestant til 4 og for Arrestanten Jhm til 3 Aars Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus.

Ifølge det Ovenanførte vil Arrestanten Nielsen ikke for det forommeldte Indbrud være at drage til Ansvar, og forsaavidt han er actioneret for Løsgængeri, skjønnes der ei heller at være Føie til deri at ansee ham skyldig, da han den Dag, han blev anholdt, havde med Tilladelse forladt Ladegaarden, og der ikke haves tilstrækkelige Data til at antage, at hans Udeblivelse over den Tid, til hvilken det var ham paalagt at vende tilbage, har været grundet i det Forsæt, at unddrage sig den ham der anviste Forsørgelse. Derimod er han ved egen Tilstaaelse og Sagens Omstændigheder tilstrækkeligen overført den 26 Febr. sidstl. at have frastjaalet Spekhøker Jens Christensen et Par Mark i Smaapenge, og samme Aften i Tobaksfabrikør Carl Groths Boutik borttaget en Kasse med nogle Cigarer, tilsammen ansatte til en Værdie af 28 Sk., hvilket

stødte Factum, da han efter den tilstedeværende Oluf Mathæus Berthelsens Forklaring for denne angav, at han borttog bemeldte Kasse, maa betragtes som Ran. Da denne Arrestant, der er over criminel Lavalder, blandt andet forhen har ifølge Krigsrets Dom af 13 Mai 1840 og allernaadigst Resolution af 30 s. M. for 2den Gang begaaet Tyveri været straffet med Forbedringshuusarbeide i 2 Aar, vil han nu, med Henhold til Frdn. 11 April 1840 § 79, være at ansee efter sammes § 15, og hans Straf efter Omstændighederne at bestemme til Forbedringshuusarbeide i 4 Aar.

Erstatnings Ansvar bliver ikke i Sagen at paalægge, da der, forsaavidt derom kunde blive Spørgsmaal, af Vedkommende derpaa er renonceret.

Derimod ville samtlige 3de Arrestanter in solidum have at tilsvare Actionens Omkostninger, hvoriblandt Salarium til Actor og Defensor, Procurator Hansen og Prøveprocurator Maag, med 8 Rbdr. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanterne Lars Thorius Hausøe, Joseph Florian Ihm og Henrik Ludvig Nielsen bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus, den første og tredie hver i 4 og den anden i 3 Aar. Saa bør de og, Een for Alle og Alle for Een, tilsvare alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt i Salarium til Actor og Defensor, Procurator Hansen og Prøveprocurator Maag 8 Rbdr. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{346}{43}$ Secretair og Procurator Schønberg Actor ctr. Arrestanten Hans Hansen Reierup.

(En Arrestant, for med en Kniv at have bibragt sin sovende Medtjener, paa hvilken han vilde hævne sig for tidligere Fornærmelser, forskjellige Saar i Hovedet og paa Haanden, anseet med 2 Aars Forbedringshuusarbeide efter Frd. 4de Octbr. 1833 §§ 3, 6, 9 og 12.)

(Paadømt den 10de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse og øvrige under nærværende Sag tilveiebragte Oplysninger, er Arrestanten Hans Hansen Reierup overbeviist Natten imellem den 12te og 13de Febr. d. A. med en Kniv at have bibragt sin Medtjener Hans Jensen Knardrup, medens denne laae i sin Seng og sov, 2 Saar i Hovedet og 3 paa den venstre Haand, hvilke efter vedkommende Læges Attest vare simple og ikke complicerede med noget andet Tilfælde, end nogen Blødning, ligesom den Saarede ogsaa, ifølge bemeldte Læges Erklæring af 23de Marts næstefter, var fuldkommen helbredet for de ham bibragte Læsioner, som ikke ville have nogen skadelig Indflydelse paa hans fremtidige Helbred. Arrestanten har stadigen paastaaet, at det ikke var hans Hensigt at dræbe ovennævnte hans Medtjener, men at han, som alene vilde hævne sig paa ham, fordi han omtrent 3 Uger iforveien, i Anledning af en mellem dem opstaaet Uenighed, havde slaaet ham i Hovedet, tilføiede ham Saarene, hvor han kunde ramme. Ligesom det imidlertid ikke er oplyst, at Hans Jensen Knardrup har slaaet Arrestanten, saaledes vil denne Omstændighed i al Fald heller ikke, ifølge Bestemmelserne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 6, kunne komme Arrestanten tilgode, hvorimod han, som er langt over criminel Lavalder og forhen, ifølge Kjøbenhavns Politiretsdom af 13de Juni 1829, for bedrageligt Forhold anseet med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, nu i Henhold til den ovenciterede Lovbestemmelse, cfr.

samme Forordnings §§ 3, 9 og 12, vil være at ansee med en Straf, som ved den hertil indankede, inden Amager Birks Extraret den 21de April d. A. affagte, Dom, skjønnes passende bestemt til 2 Aars Forbedringshuusarbeide. Da der med Hensyn til Erstatningen Intet har været at paakjende, eftersom herpaa af Vedkommende er renonceret, og Underretsdommens Bestemmelser med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet de Sagførerne i 1ste Instants tilkjendte Salairer, bifaldes, vil bemeldte Dom saaledes i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Secretair Schønberg og Klein, udreder Arrestanten Hans Hansen Reierup 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{241}{43}$ Kammerraad Nygaard Actor ctr. Tiltalte Gaardmand og Sogneforstander Mads Jacobsen af Høiby.

(En tiltalt Sogneforstander anseet med en arbitrair Mulct for fornærmelig Adfærd mod en Veiopsigtsopfører og forskjellige andre Sogneforstandere, under Udførelse af et af disse, ifølge Beslutning af Sogneforstanderskabets Pluralitet og efter Politimesterens Ordre, paa Tiltaltes Jordlod paabegyndt Veiarbeide.)

(Paadømt den 10de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved flere af de under nærværende i 1ste Instants inden Draxholms Birks Extraret den 10de Marts sidstleden paakjendte

Sag afhørte Deponenters beedigede Forklaringer, maa det ansees tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte Gaardmand og Sogneforstander for Høiby Sogn Mads Jacobsen, da Veiopsigtsopfører Weinholdt, i Forening med nogle Medlemmer af Sogneforstanderskabet for bemeldte Sogn, den 24de Octbr. f. A. indfandt sig paa hans Lod, den Første for efter vedkommende Politimesters Ordre at afstikke en Deel af Kirkeveien fra Nyegaard til Høiby, der efter Sogneforstanderskabets Pluralitets og Politimesterens Beslutning var bestemt at skulle forlægges i en noget forandret Retning over Tiltaltes Lod, og de Øvrige for at anvise Weinholdt Terrainet og iøvrigt paa Sogneforstanderskabets Vegne at assistere ham, har, efterat Forretningen var begyndt paa hans Lod og 2de Veistokke nedrammede i Jorden sammesteds, men Weinholdt i Anledning af nogle Yttringer af Tiltalte om Veiens Retning, der imidlertid ikke kunne ansees tilstrækkeligen oplyste, havde begivet sig hen til tvende af de ham assisterende Sogneforstandere, der stode noget fjernede fra det Sted, hvor Forretningen foretoges, for at conferere med disse, optaget bemeldte Veistokke og kastet dem hen paa en Grøft med Yttring til Weinholdt og de øvrige Sogneforstandere, at, naar de ikke vilde følge den gamle Vei, havde de intet paa hans Lod at bestille, hvilket foranledigede, at Forretningen, forsaavidt Tiltaltes Lod angik, blev standset.

For det ovenrecenserede Forhold vil Tiltalte være at ansee med en, efter Analogien af Lovgivningens forskjellige Bestemmelser om dem, der gjøre visse Classer af offentlige Betjente, under Udførelsen af deres Kaldsforretninger, Hinder og Modstand, lempet Straf, der i den indankede Dom skjønnes passende bestemt til en Mulct af 10 Rbd. Sølv til Holbeks Amts Fattigkasse, og da Tiltalte ligeledes retteligen er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, derunder Salair til De-

fensor ved Underretten, hvis Størrelse billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Kammerraad Nygaard og Klein, vil Tiltalte derhos have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Med Hensyn til Behandlingen ved Underretten bemærkes, at Tiltalte burde have mødt eller været lovlig varslet for at paahøre Vidnernes den 13de og 17de f. M. afgivne Forklaring i Henhold til deres aflagte Eed, men denne Omstændighed skjønnes ikke at kunne medføre Ansvar.

Den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Kammerraad Nygaard og Klein, udreder Tiltalte, Gaardmand og Sogneforstander Mads Jacobsen af Høiby, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{117}{43}$ Ane Cathrine Andreasdatter med Fader og Værge, Boelsmand Andreas Jensen af Sørninge ctr. Sognefoged Ole Jensen af Ny Bjergby.

(En til Overretten indanket Politiretssag ex officio afviist, forbi Sagen, uden at den efter sin Beskaffenhed og Lovgivningens almindelige Forskrifter dertil egnede sig, var indanket til Overretten uden nogen speciel Bevilling.)

(Paadømt den 12te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag er i 1ste Instants af Sognefoged Ole Jensen i Ny Bjergby anlagt ved Meerløse og Tudse Herreders

Politiret mod Ane Cathrine Andreasdatter af Sørninge, paa Grund af at denne havde udlagt ham som Fader til et af hende den 12te Mai f. A. født uægte Barn, idet nemlig Sognefoged Ole Jensen, som benegtede nogensinde at have havt legemlig Omgang med bemeldte Fruentimmer, paastod den saaledes mod ham gjorte Sigtelse, der med Hensyn til hans Stilling som gift Mand tillige involverede en Beskyldning for Hoer, mortificeret, og Ane Cathrine Andreasdatter derfor anseet med Mulct, i alt Fald imod at han edeligen fralagde sig Sigtelsen; ligesom han under Sagens Drivt fremdeles udvidede sin Paastand til nogle af Ane Cathrine Andreasdatter ved hendes Møde for Politiretten den 2den Juli f. A. brugte Udladelser om at han under hendes Svangerskab havde fra Apotheket hentet deels noget Pulver og deels Noget paa Flasker, som han raadede hende at tage ind, „da det saa nok skulde gaae over", hvilke Udladelser, hvorved hun formeentligen maatte antages at have villet tilkjendegive, at han skulde have tilskyndet hende til at fordrive Fosteret, han ligeledes paastod mortificerede, og hende derfor idømt en følelig Mulct, samt endelig tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger.

Ved den under 15de f. A. afsagte Politirets-Dom blev og den foranførte Sigtelse mod Sognefoged Ole Jensen for at være Fader til det ommeldte Barn, saavelsom de paatalte, af Ane Cathrine Andreasdatter for Politiretten brugte Udladelser mortificerede, saa at de ei skulde komme Ole Jensen til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte, og hun for de sidstnævnte Udladelser anseet med en Mulct af 5 Rbd. Sølv til Holbeks Amts Fattigkasse, hvorimod der, hvad Paternitetssigtelsen angaaer, ei fandtes tilstrækkelig Anledning til at anvende Mulct, og bleve derhos Sagens Omkostninger ophævede.

(Sluttes i næste Nr.)

Vi troe alt her at burde optage nedenstaaende for nylig paakjendte

Sag $\frac{297}{43}$ Politimesteren i Haderslev, Etatsraad Schrader, ctr. Examinatus juris F. Graae som Redacteur af Bladet „Corsaren".

(En Embedsmand, der havde erholdt fri Proces til Anlæggelse af en privat Injuriesag i Anledning af trykte Udladelser vedkommende hans Embedsstilling, antaget uberettiget til at undlade Forligsprøve i Sagen, fordi de paaankede Yttringer hverken indeholdt Beskyldninger for Uretskaffenhed i Embedsførelse eller ærerørige Sigtelser imod Embedsmandens private Character.)

(Paadømt den 24de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

De Udladelser, som Citanten, Politimesteren i Haderslev, Etatsraad Schrader, under nærværende Sag, ifølge ham meddeelt fri Proces, mod Indstevnte Examinatus juris F. Graae, som Redacteur af Bladet „Corsaren", anlagte Sag, har anseet fornærmelige for sig, findes i det den 27de Jan. d. A. af bemeldte Blad udkomne Nummer 123, deels i Slutnings-Artiklen paa anden Spalte, hvor fortælles, at Forfatteren nyligen drømte, at den danske Politimester Schrader i Haderslev forbød Schleswigholsteinerne at holde noget Festmaaltid i Anledning af den sidste Stænderforsamling, og at han, ved at motivere dette sit Forbud, tillige tilkjendegav, ei at kunne gjøre det samme ved de Danske, hvornæst Forfatteren continuerer saaledes: „det er dog frygteligt hvilket Vaas man kan drømme! Nei i Virkeligheden gaaer det langt rimeligere til. Hr. Schrader har nemlig tilladt Schleswig-Holsteinerne en slig Forsamling, men forbudt de Danskfindede at gjøre det Samme. Kongen erklærede i sit Rescript høitideligen, at de Danske i Slesvig havde en „naturlig Ret." Udtrykket er noget ubestemt, men det kan være det Samme, Schrader har fortolket det:" og ender med en Caricaturtegning, forestillende en Mand, som

forfølger Andre med en Stok, — deels i en Artikel med Overskrivt: „Betragtninger i Anledning af den Schleswig-Holsteinske Caricatur“, hvor, efterat man paa en ironisk Maade har omtalt Landet Schleswig-Holstein, det blandt Andet hedder: „det midlertidige Rigsforstanderskab bestaaer af Juristerne Gülich, Beseler og Tiedemann. Rettergangen er naturligviis af disse bragt til en høi Grad af Fuldkommenhed. Alt Dansk glæder sig der ved at nyde kort Proces. Mestermænd ere DHrr. Etatsraad Schrader og Politimester Riemann.“

Da Sagen er bleven paastevnt uden foregaaende Forligsprøve, frembyder sig foreløbig det Spørgsmaal, om det er med Føie, at Forligsprøve her er udbladt; i hvilken Henseende bemærkes, at om ogsaa de i Frd. 27de Septbr. 1799 §§ 10 og 11 indeholdte Bud, at Embedsmænd skulle fralægge sig visse Beskyldninger ved Dom, kunde antages at angaae de Embedsmænd, der, saaledes som Tilfældet er med Citanten, ere ansatte uden for de Grændser, inden for hvilke Forordningen er gjeldende, saa vil det dog, ved nærmere Undersøgelse af Beskaffenheden af de i det Foregaaende recenserede Udladelser, befindes, at skjøndt de i det førstanførte Stykke forekommende Yttringer, der ere gjorte til Gjenstand for Paatale, vedkomme Citantens Embedsforhold som Politimester i Haderslev, over hvilket Forhold Forfatteren har under en ironisk Indklædning udtalt sig paa en dadlende Maade, saa indeholdes der dog ikke i disse Yttringer nogen Beskyldning for Uretskaffenhed i Embedsførelse, ligesaalidet som det i det andet af de paatalte Stykker om Citanten brugte Udtryk kan siges at være af saadan Natur, at deri indeholdes nogen ærerørig Sigtelse imod Embedsmandens private Characteer; hvoraf følger, at de citerede §§ ikke kunne hjemle Udbladelse af Forligsprøve i dette Tilfælde. Da nu (om man ogsaa vilde antage, at et Collegium ved at befale en under samme staaende Em-

hedsmand at begynde en privat Sags Forfølgning med at indstevne den til Retten, kunde berettige ham til at faae Sagen, skjøndt der i samme efter dens Natur først burde prøves Forlig, paakjendt uden Forligsprøve) den Omstændighed, at det Kongelige Danske Cancelli har bevilget Citanten fri Proces til Sagens Anlæg, uagtet Forlig ei var tenteret, ikke, saaledes som Citantens Sagfører har formeent, kan betragtes som noget, Citanten af Øvrigheden givet, Paalæg om at forfølge Sagen strax ved Retten, i hvilken Henseende det vil være tilstrækkeligt at bemærke, at ikke det nævnte Collegium, men derimod det Kongelige Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancelli er den Autoritet, under hvilken Citanten sorterer, og da den meddeelte Bevilling til fri Proces i og for sig ikke indeholder nogen Dispensation fra at iagttage Lovgivningens Bestemmelser om Forligelsesvæsenet, vil følgeligen nærværende Sag være at afvise, hvorimod der efter Omstændighederne ei findes Anledning til at tilkjende Indstevnte den paastaaede Kost og Tæring.

Den befalede Sagførelse har været fremmet med tilbørlig Hurtighed og under Sagen er ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 51.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 9de August 1842.

Sagen AS. $\frac{117}{43}$ Ane Cathrine Andreasdatter med Fader og Værge, Boelsmand Andreas Jensen af Sørninge ctr. Sognefoged Ole Jensen af Ny Bjergby.

(Sluttet.)

Ifølge Stevning af 7de Jan. d. A. har nu oftnævnte Ane Cathrine Andreasdatter med Fader og Værge, Boelsmand Andreas Jensen, efter erhvervet Opreisning og Bevilling til fri Proces, indanket denne Dom for Overretten, og ved sin befalede Sagfører, Proveprocurator Beyer, paastaaet samme underkjendt og derhen forandret, at det paalægges Indstevnte, Sognefoged Ole Jensen, med sin corporlige Eed at fralægge sig Sigtelsen om at være Fader til det af hende fødte uægte Barn, saa og at Sagens Omkostninger, og deriblandt Salairet til Proveprocurator Beyer, udredes, eftersom Eden aflægges eller ikke, enten af det Offentlige eller af Indstevnte efter Reglerne for deres Udredelse i beneficerede Sager.

Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citantinden tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger for Overretten skadesløst.

Ligesom imidlertid den Citantinden idømte Mulct ei udgjør summa appellabilis, saaledes skjønnes den ved Politirets-

dommen, efter Indstevntes Paastand, meddeelte Mortification ei heller at kunne give Citantinden Adgang til at indbringe nærværende Sag for Overretten, hvorved navnligen, forsaavidt den af hende fremførte Sigtelse om at Indstevnte skulde være Fader til hendes uægte Barn, er ved bemeldte Dom mortificeret, bliver at bemærke, at denne Mortification, som og de i Dommen brugte Udtryk ligefrem betegne, alene have Hensyn til Sigtelsen betragtet som formeentlig Injurie, men uden at samme kan have eller ved Dommen er tillagt nogen Indflydelse paa Parternes øvrige Retsforhold, og in specie Intet har afgjort i Henseende til det Spørgsmaal, om og hvorvidt Citantinden maatte være berettiget til hos Indstevnte, som den formeentlige Barnefader, at fordre Alimentationsbidrag til Barnet.

Som Følge heraf, og da Citantinden ikke er meddeelt nogen speciel Bevilling til at indanke denne Sag for Overretten, uanseet at den efter Lovgivningens almindelige Forskrivter ikke dertil egnede sig, vil Sagen ex officio her for Retten være at afvise.

Af Citantindens befalede Sagfører, der efter dette Sagens Udfald intet Salarium vil kunne tilkjendes, er Sagen fremmet med tilbørlig Hurtighed.

Forsaavidt Sagen ei har været beneficeret, attesteres det, at det behørige stemplede Papir er ved Overretten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Sagen 387/37 Marschandiser L. Israel ctr. Hofekræmmer Philip Levin Cohen eller nu hans og efterlevende Enkes Bo.

(En Mand, eller efter dennes Død, hans Bo, der sagsøgtes til Indfrielse af et af Citanten fremlagt, med Indstevntes og Hustrues Navns Underskrivt forsynet Gjeldsbrev, tillagt Frifindelse, da Gjeldsbrevets Ægthed mod Indstevntes Benegtelse ikke fandtes beviist, og der efter Indstevntes Død hverken kunde paalægges ham eller efter Omstændighederne fandtes Anledning til at paalægge Citanten Eed.)

(Paadømt den 12te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Marschandiser L. Israel, paastaaet Indstevnte, Hofekræmmer Philip Levin Cohen, tilpligtet, ifølge et af Citanten fremlagt Gjeldsbeviis, dateret 22de Mai 1837 og underskrevet saavel med Indstevntes som med hans Hustrues Navn, at betale ham sammes Paalydende 729 Rbd. Sedler med Renter deraf fra Dato af Klagen til Forligelses-Commissionen den 21de Juni s. A. og Sagens Omkostninger skadesløst.

Derimod har Indstevnte, med Benegtelse af at have skrevet Navnet Philip Levin Cohen under det fremlagte Gjeldsbrev eller tilladt nogen Anden paa hans Vegne at underskrive samme, og overhovedet nogensinde at være bleven Citanten det paastevnte Beløb eller nogen Deel deraf skyldig, i Henhold hertil paastaaet sig frifunden og hos Citanten tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst eller med en passende Sum efter Rettens Skjøn; hvilken Paastand, efterat Indstevnte under Sagens Drivt var afgaaet ved Døden, er af Skiftecommissionen, som behandler hans og efterlevende Enkes Bo, inhæreret paa dette Boes Vegne; ligesom og paa den anden Side Citanten efter Indstevntes Død er vedbleven sin forhen nedlagte Paastand med den Forandring, som det indtrufne Dødsfald maa medføre.

Foreløbigen bemærkes, at, forsaavidt Citantens senere Procedure kunde synes at gaae udenfor den ovenanførte Paastand,

saaledes nemlig, at han, efter hvis Fremstilling den omhandlede Gjeldsforskrivnings paalydende Beløb skal udgjøre en Deel af den ham i Anledning af hans Giftermaal med Indstevntes Datter lovede Medgift, saafremt hans Paastand om Gjeldsbrevets Indfrielse ei maatte gives Medhold, in subsidium forventede Indstevntes eller nu dennes og Enkes Bo tilpligtet, uden Hensyn til bemeldte Forskrivning, at tilsvare ham den paastevnte Sum som en Deel af Medgiften, vil Spørgsmaalet om, hvorvidt Citanten fra den sidstnævnte Synspunct maatte kunne gjøre noget Krav gjeldende mod Indstevnte eller Boet, ikke i nærværende Sag komme under Paakjendelse, eftersi den af Citanten til Forligelsescommissionen indgivne Klage af 21de Juni 1837 maa efter sit Indhold antages umiddelbart at referere sig til det ommeldte Gjeldsbeviis af 22de Mai s. A., saa at den derefter anstillede Forligsprøve maa forudsættes alene at have angaaet Citantens Fordring, forsaavidt samme støttes paa dette Gjeldsbrev, ligesom og Citanten i Overeensstemmelse hermed har ved Incaminationen fremla t oftnævnte Gjeldsforskrivning som Fundament for Søgsmaalet, og endvidere, da Indstevnte under Sagen begjerte Udsættelse for at contrasaggive Citanten i Anledning af et ham hos denne formeentligen tilkommende illiqvid Contrakrav, herimod protesterede paa Grund af at det fra Citantens Side instituerede Søgsmaal gik ud paa et Gjeldsbrevs Indfrielse og saaledes havde en liqvid Fordring til Gjenstand, hvilken Paastand og ved Rettens Kjendelse af 8de August 1837 blev taget til Følge; hvorhos forøvrigt ei bør lades ubemærket, at Citantens Sagfører vel den 11de Jan. 1839 har begjert og erholdt Anstand paa Grund af foreviist Continuationsklage og næste Tægtedag den 28de s. M. atter erholdt Udsættelse, fordi bemeldte Klage da fra Forligelses-Commissionen var henviist til Rettergang, men uden at denne Continuationsklage senere her under Sagen er bleven

fremlagt eller iøvrigt de fornødne Skridt fra Citantens Side foretagne til Continuationssøgsmaalets Fremme.

Hvad nu det Spørgsmaal angaaer, om Citanten i Kraft af Gjeldsbeviset maatte kunne tilkjendes det paastevnte Beløb, da har han til Oplysning om bemeldte Documents Ægthed, der, som foran berørt, af Indstevnte er modsagt, erhvervet et Tingsvidne, hvorunder de 2de Mænd, der til Sikkerhed have underskrevet Documentet, nemlig Skomagermester Hartvig Samuel Levin og dennes Broder Handelsmand Hertz Samuel Levin, eenstemmigen have bevundet, at de begge vare tilstede paa Indstevntes Bopæl, da hiint Documents Context af Citanten, i deres samt i Indstevntes og dennes Hustrues Overværelse, blev ført i Pennen, og derpaa, efter lydeligen at være oplæst først af Citanten selv og siden af Indstevntes Søn Wulff Philip Cohen, blev forsynet med Underskrivt, idet Sidstnævnte undertegnede Indstevntes og hans Hustrues Navne, medens disse hver for sit Vedkommende holdt paa Pennen. Men, foruden at Skomagermester Levin, som gift med Citantens Søster, ifølge L. 1—13—16, maa paa Grund af dette sit Svogerskabsforhold til Citanten i nærværende Tilfælde, der ei kan henføres under Artiklens Undtagelser, betragtes som et villigt Vidne, vil og Gjeldsbrevets Ægthed ved de ommeldte Vidnesbyrd saameget mindre kunne ansees tilstrækkeligen constateret, som disse Vidnesbyrd staae i Strid med de af Indstevntes 2de Sønner Wulff Philip og Elias Philip Cohen afgivne Forklaringer, der ifølge Citantens Indrømmelse bliver at tillægge samme Gyldighed, som om de vare bekræftede med Eed, idet navnligen Wulff Philip Cohen har negtet at have skrevet Indstevntes og Hustrues Navne under Gjeldsbeviset, men derimod Elias Philip Cohen har erklæret, at disse Navne ere af ham paategnede Documentet, hvilket han vil have gjort blot paa Citantens Anmodning, og uden at han, dengang han forsynede Documen-

tet med hine Underskrivter, vil have været vidende om, at det var et Gjeldsbrev.

Ligesom der altsaa ikke, imod den fremsatte Benegtelse, kan ansees tilveiebragt noget fyldestgjørende Beviis for Gjeldsforskrivningens Ægthed, saaledes bortfalder ved Indstevntes Død Spørgsmaalet om at paalægge denne, edeligen at fragaae sin Underskrivt, medens der paa den anden Side efter Sagens Omstændigheder ei heller findes tilstrækkelig Anledning til at gjøre sammes Udfald afhængigt af Citantens Eed.

Naar iøvrigt Citanten endvidere har paaberaabt sig, at Indstevnte ikke specielt har modsagt Ægtheden af sin Kones Underskrivt paa det oftnævnte Gjeldsbrev og at denne Underskrivt er meddeelt med hans Vidende og Samtykke, da er det en Selvfølge, at om end Indstevntes Hustru selv eller ved nogen Anden maatte have forsynet Documentet med sin Underskrivt, kunde herved dog i intet Tilfælde begrundes nogen Fordring for Citanten mod Indstevnte, der har negtet at have tilladt sin Hustru eller nogen Anden paa hans Vegne at tilsige Citanten Betaling af det paastevnte Beløb eller nogen Deel af samme, saalidet som imod det fælles Bo; og hvorvidt hiin Underskrivt, dens Ægthed forudsat, maatte kunne medføre nogen personlig Forpligtelse for den Paagjeldende selv, navnligen efterat hun er bleven Enke, maa i al Fald ligge udenfor nærværende Sag, hvorunder der alene er nedlagt Paastand mod Indstevnte eller nu mod dennes og efterlevende Enkes fælles Bo.

Som Følge af alt det Foranførte, vil bemeldte Bo for Citantens Tiltale være at frifinde, hvorhos Processens Omkostninger efter Omstændighederne blive at ophæve.

Kongens Kasses Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at det omhandlede, af Citanten fremlagte, Gjeldsbeviis, dateret 22de Mai 1837, er skrevet paa ustemplet Papir. Saa vil og Citanten være at forelægge en passende Frist til at for-

anstalte det fra hans Side den 25de Mai 1840 fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirslovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Afgangne Hosekræmmer Philip Levin Cohens og efterlevende Enkes Bo bør for Citantens, Marschandiser L. Israels, Tiltale i denne Sag frit at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til at det af Citanten fremlagte Gjeldsbeviis, dateret 22de Mai 1837, er skrevet paa ustemplet Papir.

Saa forelægges og Citanten herved en Frist af 8 Dage efter denne Doms Afsigelse, inden hvilken han til Retten har at indlevere Afskrivt paa behørigt stemplet Papir af det fra hans Side den 25de Mai 1840 fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{509}{37}$ Hosekræmmer Philip Levin Cohen eller nu hans og efterlevende Enkes Bo ctr. Marschandiser L. Israel.

(En Indstevnt, der fagsøgtes til Tilbageleverelsen af en ham, efter Citantens Paastand, ikkun til Realisation betroet Obligation og til Betaling af forskjellige modtagne Effecter, efter Omstændighederne og Beskaffenheden af Citantens Procedure, frifunden.)

(Paadømt den 12te Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Hosekræmmer Philip Cohen, ifølge Stevning af 2den Septbr. 1837, sagsøgt Indstevnte Marschandiser L. Israel, deels til under en daglig Mulct at tilbagelevere ham en Kongl. Depositokasse-Obligation Nr. 8282, dat. 11 Septbr. 1808 og stor 400 Rbdr. Sølv,

oprindeligen lydende paa Ihændehaveren, men under 23 Juni 1834 paategnet og s. D. i Statsgjeldscontoirets Bøger noteret at tilhøre Madam C. Cohen fød Wulf, med vedhængende Renter for 1 Aar til 11te Juni Termin 1837, hvilken Obligation Indstevnte skal af Citantens Hustru have modtaget, for at besørge den realiseret, eller og at betale ham Obligationens Værdi med 91½ Rbd. Sedler pr. 100 Rbd. Sølv, foruden 1 Aars Renter deraf til bemeldte Termin, samt fremdeles Renter af det hele Beløb fra nysnævnte Termin indtil Betaling skeer, og deels til for nogle modtagne Effecter at betale ham 66 Rbd. 4 Mk. S. og T., med Renter fra Dato af Klagen til Forligelsescommissionen den 10 Aug. 1837, indtil Betaling skeer, samt endeligen at udrede denne Sags Omkostninger skadesløst.

Efterat imidlertid Citanten under Sagens Drivt var afgaaet ved Døden, blev Sagens Forfølgning fortsat paa hans og efterlevende Enkes Boes Vegne, og den ovennævnte Paastand af Boets Sagfører i Indlæg af 9de Jan. d. A. derhen modificeret, at han paastod Indstevnte under en daglig Mulct tilpligtet, til Skiftecommissionen, der behandler bemeldte Bo, at udlevere den omhandlede Depositokasse-Obligation med vedhængende Renter fra 11te Juni 1836, eller Boet kjendt berettiget til denne Obligation med vedhængende Renter som sin Eiendom, saa og at Indstevnte paalægges til Boet at betale 66 Rbd. 4 Mk. med Renter deraf fra den 10de August 1837 indtil Betaling skeer, samt at udrede Processens Omkostninger skadesløst eller med et passende Beløb efter Rettens nærmere Bestemmelse.

Derimod har Indstevnte, med Bemerkning, at Obligationen ei er bleven ham overleveret for paa Citantens eller dennes Hustrus Vegne at besørge den realiseret, men er ham overdraget til Eiendom, som en Deel af den ham lovede Medgift

i Anledning af hans Giftermaal med Citantens Datter, og senere for hans egen Regning er bleven solgt til en unævnt 3die Mand, samt at ligeledes de under Sagen omhandlede Effecter ere af hans Svigerforældre forærede ham og hans Hustru ved deres Bryllup, paa Grund heraf procederet til Frifindelse, samt paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger.

Hvad nu først den paastevnte Depositokasse-Obligation angaaer, hvilken under Sagen er kommen tilstede, idet den, som til Notering var indsendt til den Kgl. Direction for Statsgjelden og den synkende Fond, er, paa dertil fra Indstevntes Side given Anledning, af bemeldte Direction bleven tilstillet Retten til Fremlæggelse under Sagen, da bliver at bemærke, at denne Obligation umiddelbart efter den i det Foregaaende berørte Paategning af 23de Juni 1831 er forsynet med en Transport til Ihændehaveren, dateret 21de s. M. og underskreven C. Cohen født Wulff, og fremdeles er meddeelt en yderligere Paategning uden Dato saalydende: „Ligeledes transporteres denne Obligation til Ihændehaveren af mig som hendes Mand og Værge, Philip Levin Cohen“, hvilken sidste Paategning tillige er underskreven af 2de Vitterlighedsvidner.

Efterat Citanten først i et af hans Sagfører fremlagt Indlæg af 16de Octbr. 1837 havde paa det Bestemteste ladet benegte, at han eller hans Hustru enten selv have underskrevet eller tilladt nogen Anden paa deres Vegne at underskrive deres Navne under den Transport til Ihændehaveren, som efter Indstevntes Opgivende skulde findes paa Obligationen, hvortil bemeldte Sagfører ved en Tilførsel til Justitsprotocollen den 13de Novbr. 1837 føiede den Erklæring, at Obligationen hverken, da den i sin Tid blev overleveret til Indstevnte, var forsynet, eller senere med Citantens eller hans Hustrues Samtykke er bleven forsynet med Transport, eftersom en saadan først kunde meddeles, naar Beløbet for Obligationen af Indstevnte blev

udbetalt til Citanten eller dennes Hustru, har Citanten senere, efterat den omhandlede Obligation under 20de Aug. 1838 var bleven fremlagt, i hans Sagførers Indlæg af 17de Septbr. f. A. ladet anbringe, at han en Dag hændelsesviis paa Gaden mødte Indstevnte, som anmodede ham om at følge med til en navngiven Vexeleer, for hos denne at underskrive eller ved en Anden lade underskrive en Paategning paa oftnævnte Obligation, idet Indstevnte angav, at han uden saadan Underskrivt ei kunde skaffe Obligationen realiseret for Citantens Hustru og bringe hende Pengene for samme, hvorefter Citanten, der hverken skal have kunnet læse eller skrive, ledsagede Indstevnte til bemeldte Vexeleer og der tillod, at hans med Indstevnte gifte Datter, som ligeledes var tilstede, skrev hans Navn under en Paategning paa Obligationen, men ikke i andet end det nylig nævnte Øiemed, og navnligen ikke for at Obligationen derved skulde overdrages Indstevnte til Eiendom enten som Medgift eller i andre Maader.

Ligesom nu denne Erklæring skjønnes uforenelig med Citantens tidligere fremsatte Benegtelser, saaledes maa det og fra Citantens Side ansees erkjendt, at det er urigtigt, naar han har ladet benegte, at Obligationen var af hans Hustru bleven forsynet med Transport, eftersom hans Sagfører, i afgjort Strid med denne Benegtelse, har i sit Indlæg af 7de Septbr. 1840 bemærket, at „den Transport, som Citantens Hustru meddeelte paa Depositokasse-Obligationen, da hun overleverede den til Indstevnte“, ikke var „givet i det Øiemed, at han derved fik Disposition eller Eiendomsret over Obligationen, men ene og alene for at han skulde sælge den og bringe hende Pengene derfor“.

Iøvrigt maa det, navnligen ved de af Contoirist Amsel Trier og Budet Niels Carlsen afgivne Forklaringer ansees beviist, at Citanten, hvad og dennes egen Asserta i Indlægget af

17de Septbr. 1838 synes at forudsætte, var, forinden han med paaholsten Pen underskrev den seneste Transport paa Obligationen, gjort bekjendt med, at samme lød paa Ihændehaveren, ligesom det og af Vidnernes Forklaringer fremgaaer, at Anledningen til at Obligationen blev forsynet med hiin Transport, var, at det, efterat Obligationen med den paategnede, af Citantens Hustru underskrevne, Transport til Ihændehaveren af 24de Juni 1831 var bleven solgt til den foran nævnte Vexeleer, fandtes fornødent, at den meddeeltes en yderligere Transport med Citantens egen Underskrivt, fordi det var bragt i Erfaring, at Obligationen ikke uden saadan Transport kunde erholdes noteret i Statsgjeldscontoirets Bøger.

Hvad enten det nu maatte antages, at Obligationen i sin Tid er bleven overdraget Indstevnte til Eiendom, eller den — som Citanten har paastaaet — alene er bleven forsynet med de derpaa tegnede Transporter, for at Indstevnte paa Citantens eller hans Hustrues Vegne skulde besørge den realiseret, maa det, naar hensees til at det baade fra Indstevntes Side nimbdsagt er avanceret og derhos under Sagen fuldstændigen oplyst, at Obligationen, efterat være Indstevn'e overleveret, er af denne foranstaltet solgt til en ustevnt 3die Mand, hvortil Indstevnte, selv efter Citantens egen Fremstilling, har været aldeles competent, medens forøvrigt Gyldigheden af den saaledes til en ustevnt Person skete Afhændelse i al Fald ikke under nærværende Sag kan blive Gjenstand for Rettens Paakjendelse, heraf være en umiddelbar Følge, at det hverken vil kunne paalægges Indstevnte, til Skiftecommissionen, der behandler Citantens og Hustrues Bo, at udlevere den omhandlede Obligation, eller Boet kjendes berettiget til denne Obligation som sin Eiendom, og at saaledes den af Boets Sagfører i Indlæg af 9de Jan. d. A., forsaavidt bemeldte Obligation angaaer, nedlagte Paastand allerede paa Grund heraf maa bortfalde.

Om der, efter de Obligationen paategnede Transporter, i Forbindelse med de afgivne Forklaringer og øvrige under Sagen fremkomne Oplysninger, maatte være tilstrækkelig Føie til at statuere, at Indstevnte ikke paa Citantens og hans Hustrues Vegne havde at realisere oftnævnte Obligation, men som Eier af Obligationen har været berettiget til for egen Regning at disponere over samme, vilde derimod alene kunne faae Indflydelse paa Afgjørelsen af det Spørgsmaal, hvorvidt Indstevnte maatte være pligtig at tilsvare Citanten eller nu dennes og Hustrues Bo det ved Obligationens Salg indkomne Provenu med Renter; men efter Beskaffenheden af den af Boets Sagfører brugte Procedure kan derom her under Sagen Intet blive at afgjøre, da han ved den foranførte, i Indlæg af 9de Jan. d. A., efterat Obligationen under Sagen var kommen tilstede, nedlagte forandrede Paastand maa antages at have frafaldet det Alternativ af sin oprindelige Paastand, som gik ud paa, at Indstevnte skulde tilpligtes at betale Obligationens Værdi i Mangel af sammes Udlevering.

Indstevnte vil altsaa under denne Deel af Sagen blive at tillægge Frifindelse.

Samme Resultat skjønnes og at maatte antages, forsaavidt Indstevnte søges til at betale de paastevnte 66 Rbd. 4 Mk. med Renter for nogle af ham modtagne Effecter, bestaaende af et Silke-Thalis (et Gevandt, som bruges i Synagogen), en Liigskjorte med Kniplinger og 2de Guldringe, hvilke Effecter Citanten efter den fremlagte Regning skal have leveret Indstevnte paa Credit, eller, som det hedder i Forligsklagen, derfor paa Indstevntes Vegne have udlagt det ovennævnte Beløb; thi efter Grundsætningerne for onus probandi maa Citanten eller nu Boet, naar samme paastaaer sig hos Indstevnte tilkjendt dette Beløb, imod Indstevntes Benegtelse have at føre Beviis for, at Effecterne ere Indstevnte overladte paa en saadan

Maade og under saadanne Vilkaar, at den indtalte Fordring derved kan ansees begrundet; men det er saa langt fra at noget Beviis herfor fra Boets Side er præsteret, at meget mere Rigtigheden af Indstevntes Anbringende om, at hine Effecter ere af ham modtagne som Gave i Anledning af hans Bryllup med Citantens Datter, hvad navnligen det saakaldte Thalis og Liigskjorten angaaer, bestyrkes ved en under Sagen fremlagt Attest fra Præsten ved det mosaiske Troessamfund her i Staden, Dr. Wolff, hvilken Attest indeholder, at det er en ældgammel Skik hos Israeliterne her i Landet, at der ved Ægtevielser af Brudens Forældre foræres Svigersønnen et Thalis og en linned Liigskjorte.

Processens Omkostninger skjønnes efter Omstændighederne at maatte tilkjendes Indstevnte hos Citantens og Hustrues Bo, og findes at kunne bestemmes til 40 Rbd. Sølv.

En passende Frist vil være at forelægge Procurator Borup til at besørge den af ham paa Citantens Vegne den 11te Septbr. 1837 fremlagte Regning, og Procurator Bang til ligeledes at foranstalte de fra Indstevntes Side den 6te Aug. 1838, den 14de Jan. 1839 og 1ste Juni 1840 fremlagte Indlæg afskrevne paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er under Sagen ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Marschandiser L. Israel, bør for Tiltale af Citantens, Hosekræmmer Philip Levin Cohens og efterlevende Enkes, Bo i nærværende Sag fri at være, hvorhos han bør være berettiget til i bemeldte Bo at godtgjøres denne Processes Omkostninger med 40 Rbd. Sølv.

Procuratorerne Borup og Bang forelægges herved hver en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse, inden hvilken de til Retten have at indlevere Afskrivt paa behørigt stemplet Papir, Førstnævnte af den paa Citantens Vegne den 11te Septbr.

1837 fremlagte Regning, og Sidstnævnte af de fra Indstevntes Side den 6te Aug. 1838, den 14de Jan. 1839 og 1ste Juni 1840 producerede Indlæg.

Vi meddele alt nu nedenstaaende

Sag $\frac{451}{42}$ Hoboist i Hans Majestæt Kongens Regiment og Elev af det Kongelige Capel Conrad Ludvig Keck ctr. Major K. Kristensen og Literatus Blok Tøxen.

(En Redacteur, der sagsøgtes for Indholdet af et i hans Blad, uden Navns Underskrivt optaget Vers, indeholdende for Citanten formeentlig ærerørige Allusioner, frifunden, da det ikke, mod hans Benegtelse, bevistes, at han ved Versets Optagelse vidste, at Citanten ved samme tilsigtedes. Spørgsmaalet om den under Sagen navngivne Forfatters Ansvar efter Omstændighederne gjort afhængig af dennes Benegtelsesed.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge meddeelt fri Proces har Citanten, Hoboist i Hans Majestæt Kongens Regiment og Elev af det Kongelige Capel Conrad Ludvig Keck saggivet de Indstevnte Major K. Kristensen og Literatus Blok Tøxen, den Første som Udgiver, Redacteur og Forlægger af Bladet „Politivennen“ og den Sidste som Forfatter af det i bemeldte Blads Nr. 1365 for Løverdagen den 26de Februar f. A. indførte versificerede Stykke med Overskrivt: „Meenederen og Fanden“, i Anledning af, at Citanten herved anseer sig sigtet som en Skurk, der for Retten har bandet paa Løgn og aflagt falsk Eed for at snyde sin Velgjører, og som derfor ikke blot tilsiges at vinde første Rang i Helvede; men ogsaa gives Løvte om en Løn, som ikke tilstaaes nogen anden Søn af Helvede, nemlig evigt at spille som Elev i Fandens Capel.

Disse Udladelser har Citanten paastaaet mortificerede saa at de ikke komme ham til Forkleinelse paa Ære, gode Navn og Rygte i nogen Maade, hvorhos han har paastaaet de Indstevnte anseete med Straf efter Lovens Strenghed og undergivne en vis Tids Censur, samt tilpligtede in solidum at betale til det Offentlige de af Sagen flydende Omkostninger, som om den ikke for hans Vedkommende havde været benificeret, saa og Salairer til hans beskikkede Sagførere den under Sagens Drivt afdøde Secretair og Procurator Stahlfest og Kammeraad og Procurator Nygaard.

Til Styrke for denne Paastand har Citanten henviist til en Sag, han ved Gjeldscommissionen havde anlagt imod en usteynt Mand angaaende et formeentligt Tilgodehavende, og,

som blev paakjendt derhen, at hans Berettigelse til hos bemeldte Mand at erholde 45 Rbd. med Renter blev gjort afhængig af, om han trøstede sig til at aflægge en ham ved Dommen paalagt Eed, hvilken senere af ham er aflagt, samt bemærket, at en af hiin ustevnte Mand i Trykken udgiven Beretning angaaende bemeldte Sag er i Kjøbenhavns Adressecomptoirs Efterretninger averteret til Salg samme Dag som det ovenommeldte Nummer af Politivennen udkom, hvorhos han fornemmeligen har paaberaabt, at det omhandlede Stykkes med større Bogstaver trykte Begyndelses Linie, der lyder saaledes: „Kjæk var en Skurk, der gik engang til Eed“, formeentligen navngiver ham, og at hans Stilling, som Elev i Capellet, antydes ved den forommeldte Løn, som i Stykket tilsiges den deri omhandlede Meeneder, hvilken Passus og er meddeelt med udmærket Tryk.

De Indstevnte have derimod paastaaet sig frifundne for Citantens Tiltale og hos ham tilkjendt Sagens Omkostninger.

Forsaavidt Indstevnte Kristensen har villet begrunde denne Paastand derpaa, at han skulde være ansvarløs, fordi han har fremstillet Stykkets Forfatter i Indstevnte Blok Tøxen, vil der ifølge den Bestemmelse, som Forordn. 27 Septbr. 1799 § 19 indeholder angaaende en Redacteurs Ansvar for de Artikler, han optager i sit Blad, ei kunne gives ham Medhold.

Derimod skjønnes hans Frifindelse at maatte blive en Følge af, at han har benegtet, uden at det Modsatte er beviist, at have, da det paaankede Stykke optoges i Bladet, kjendt Noget til Citanten eller det i dennes Fremstilling berørte Forhold, saavelsom at have havt nogensomhelst Formodning om, at derved sigtedes til Citanten, hvilken Negtelses Rigtighed bestyrkes ved en under Sagen fremlagt, den 2den Februar f. A. dateret, Skrivelse fra Indstevnte Blok Tøxen, hvori denne ved at oversende Indstevnte Kristensen Artiklen quæstionis med Anmodning ved Leilighed at optage den, yttrer at have taget Æmnet dertil af en musikalsk Anecdote, han for mange Aar siden havde læst.

Hvad dernæst angaaer Indstevnte Blok Tøxen, da har han vel, under Paaberaabelse af, at Artiklen ved den ovenomtalte Skrivelse allerede den 2den Februar paa en Tid, da Citanten endnu ikke havde aflagt Eden, sendtes Indstevnte Kristensen til Indrykkelse, samt at Digtet ikkun er en, til at tjene som en almindelig Advarsel imod Meeneed bestemt, versificeret Omarbeidelse af en ældre Anecdot, paa det bestemte benegtet ved den paaankede Artikel at have sigtet til Citanten, men da samtlige Sagens oven fremstillede Omstændigheder i høi Grad tale for, at saadant ikke desto mindre har været Tilfældet, vil denne

Indstevnte alene kunne nyde den paastaaede Frifindelse, naar han med sin Eed bekræfter Sandheden af sin i saa Henseende fremsatte Benegtelse. Aflægges Eden derimod ikke, ville de i det paaankede Stykke indeholdte, for Citanten fornærmelige, Sigtelser, hvis Rigtighed Indstevnte end ikke har forsøgt at bevise, blive at mortificere, og han, da Citanten, ved i Forbindelse med Paastand om Straf efter Lovens Strenghed, tillige at paastaae de Indstevnte idømte en vis Tids Censur, har henviist til Pl. 1ste Novbr. 1837 § 3, hvis Anvendelse er betinget af, at der ikke tilkjendes høiere Straf, end Boder, blive at dømme efter L. 6—21—1 cfr. Forordn. 27 Septbr. 1799 § 12 sidste Membrum til en Straf, der, efter Beskaffenheden af den gjorte Insinuation, skjønnes passende at kunne bestemmes til en Mulct af 500 Rbd. Sølv, der tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, ligesom han og vil være at undergive den i sidstnævnte Anordnings § 20 foreskrevne Censur i 2 Aar.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil der efter Sagens Udfald ikke blive at tilkjende de for Citanten befalede Sagførere Salair.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen er fornødent Stemplet-Papir forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte Major K. Kristensen bør for Tiltale af Citanten Hoboist i Hans Majestæt Kongens Regiment og Elev af det Kongelige Capel Conrad Ludvig Keck i denne Sag fri at være.

Naar Indstevnte Literatus Blok Tøxen efter foregaaende lovlig Omgang inden sit Værneting med sin corporlige Eed bekræfter, at han ved det paaankede, i Nr. 1365 for Løverdagen den 26de Februar f. A. af Bladet „Politivennen", indførte versificerede Stykke med Overskrivt „Mecenderen og Fanden", ikke har sigtet til Citanten, bør ligeledes denne Indstevnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Troster han sig derimod ikke til saadan Eed at aflægge, bør de i bemeldte Stykke indeholdte, for Citanten fornærmelige, Sigtelser døde og magtesløse at være og ikke komme ham til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte eller Stilling i nogen Maade, og bør Indstevnte Blok Tøxen for sit i saa Henseende udviste Forhold til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 500 Rbd. Sølv, samt være den i Forordn. 27 Septbr. 1799 foreskrevne Censur undergiven i 2 Aar.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 52—53.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 23de August 1843.

Sagen $\frac{878}{42}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte Procurator Frands Martin Lange.

(En Tiltalt, paa Grund af de om hans Sindstilstand tilveiebragte Oplysninger, frifunden og Udredelsen af Actionens Omkostninger paalagt det Offentlige.)

(Paadømt den 13de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Da Tiltalte, Procurator Frands Martin Lange, som under nærværende Sag sigtes for forskjellige Forbrydelser, efter hvad der om hans Sindstilstand er oplyst, ikke kan dømmes til nogen Straf, vil han for Actors Tiltale være at frifinde.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Actor og Defensor, 15 Rbd. Sølv til hver, blive at udrede af det Offentlige.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Procurator Frands Martin Lange, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger og derunder Salair til Procurator d'Auchamp og Lottoadvocat Damkjer, 15 Rbd. Sølv til hver, udredes af det Offentlige.

* * *

Det vil vistnok være Mangfoldiget af vore Læsere — hvis Anmodning om at see ovenstaaende Sag meddeelt i nærværende Ugeskrivt vi have troet det vor Pligt at opfylde — tilstrækkeligen bekjendt, at de under samme Hr. Procurator Lange imputerede Handlinger allerede i og for sig antydede, hvad der under Sagens Drivt fuldstændigen godtgjordes, at han befandt sig i en Sjelstilstand der udelukkede Tilregnelighed, idet den kraftige Forstand, der tidligere udgjorde et Særkjende i al den Tiltaltes Virksomhed, var bortvegen og desto værre rimeligviis bortvegen for ingensinde meer at vende tilbage.

Disse Handlinger vare, efter Acternes Udviisende, kortelig følgende.

En af de første Dage i September Maaned forrige Aar, efterat en Sag, hvori Lange var bleven beskikket som Actor imod den senere ved Høiesteretsdom frifundne Kammerraad G. Michelsen, var ham (Lange) fratagen, indleverede han til Adressecontoiret et af ham aabenbar skrevet og underskrevet Avertissement om Oplysninger i nysnævnte Sag. Redacteur Jetsmark dristede sig ikke til at optage Avertissementet, og tilkjendegav derfor Lange, da denne senere indfandt sig paa Contoiret, at det ikke kunde blive indrykket, med mindre det blev forsynet med en Paategning af Justitiarius om, at denne Intet havde derimod, hvilken Paategning Lange lovede at forskaffe. Samme Dag eller Dagen efter indfandt Tiltalte sig atter paa Adressecontoiret og præsenterede Avertissementet, forsynet med en Paategning, underskrevet af den daværende Justitssecretair, Etatsraad Hoff, hvormed Jetsmark dog endnu ikke var fornøiet, men vedblev at fordre Justitiarii egen. Denne lovede Lange derefter ogsaa at skaffe, og senere fandt Jetsmark ogsaa Avertissementet liggende paa sin Pult, paategnet: „maa indrykkes, Thomsen.“ I det første Forhør vedgik Lange saavel at have indleveret Avertissementet, som at have havt 2 Samtaler med

Jetsmark derom, i hvilke denne havde tilkjendegivet ham, at ikkun under den ovennævnte Betingelse vilde optage det, og endeligen at have lagt det paa Jetsmarks Pult, men derimod negtede han at have forsynet det med de derpaa værende Paategninger, som heller ikke fandtes derpaa, da han sidste Gang lagde det fra sig. Sin om dette Factum, der med Hensyn til Udøvelsesmaaden alt hentyder paa Sindsforvirring, afgivne Tilstaaelse, — hvilken, forsaavidt den indeholder en Benegtelse af at have underskrevet de tvende ovennævnte Embedsmænds Navne, baade modsiges af disses og flere under Sagen afhørte Deponenters Forklaringer og tillige umuligen, med noget Haab om et heldigt Udfald, kunde i fornuftig Tilstand være afgiven af en saa retskyndig Mand som Procurator Lange, — vedblev Tiltalte for Stadsphysicus, gjentog den dernæst i en Skrivelse til Criminelkammerdommeren og endelig for Retten. Senere vedgik han dog at have underskrevet Justitiarii og Justitssecretairens Navne.

Det andet, Tiltalte imputerede Factum, er følgende.

Assistent Ottesen paa Kongens Fogeds Contoir havde forpligtet sig til at indeholde 5 Rbd. af et Procurator Lange tilfaldende Salair og udbetale disse til Lieutenant Gjørling, men da dette Beviis ved Forfaldstiden var forlagt, producerede Lange en under Sagen fremlagt og med Gjørlings Navn underskrevet Erklæring, hvorefter Lange selv hævede de 5 Rbd. Ottesen fandt imidlertid, at Underskriften ikke lignede andre Underskrivter af Gjørling, der fandtes i Fogedprotocollen, og den herved vakte Mistanke bestyrkedes endmere derved, at Gjørling beedigede ikke at have underskrevet bemeldte Erklæring. Hertil forklarede Tiltalte, at han, efter at have skrevet Erklæringen, sendte den ved et Bud, han erindrer ikke hvilket, til Gjørling og erholdt den tilbage underskrevet og senere, at han sendte den til Gjørling, der ikke var hjemme, hvorfor den blev liggende,

men noget efter sandt Tiltalte den liggende paa sin Pult, forsynet med Gjørlings Navn.

For det tredie Factum Actionsordren omfatter, indeholdes Beviset deels i en under Sagen fremlagt Udskrivt af en den 23de August f. A., efter Requisition af Skomagermester Jacobsen, hos Hofkandestøber Dahlgreen foretagen Executionsforretning, deels i Tiltaltes dermed overeensstemmende Forklaring. Det erfares nemlig heraf, at Skomager Jacobsen havde requireret en Executionsforretning hos Dahlgreen, under hvilken Tiltalte mødte for Requirenten. Requisitus fremsatte da den Exception, at Creditor havde oppebaaret 82 Rbd. for at lade det alt udlagte Gods henstaae urealiseret, hvorfor Fordringen maatte ansees forbrudt og Forretningen hæves. Den tilstedeværende Requirent protesterede herimod, men ikke desto mindre erkjendte Lange Rigtigheden af Requisiti Anførte og begjerede Forretningen hævet.

Ligesom allerede disse Handlinger meer eller mindre maatte vække Tvivl med Hensyn til Tiltaltes mentale Forfatning, saaledes blev dette i endnu høiere Grad Tilfældet under Sagens videre Gang. Ikke mindre end elleve forskjellige Personer erklærede under Forhørerne at være af den Mening, at Lange alt i længere Tid før ovenstaaende Sags Anlæg imod ham, havde manglet Fornuftens fulde Brug, og mangfoldige Yttringer og Handlinger af ham, der fuldstændigen oplystes, bestyrkede end yderligere dette. Noget heraf skulle vi korteligen omtale. Han troede saaledes at have gjort vigtige Opdagelser i Astronomien og fremstillede en Mængde, skjøndt i forvirret Form fremtrædende, dog om Skarpsindighed vidnende, men forlængst gjendrevne Indvendinger mod det copernicanske System. Ikke blot sendte han det herom Skrevne til „Fædrelandets“ Redaction med Anmodning om „snarest mulig Optagelse,“ da han i modsat Fald agtede at udgive sine Bemærkninger i et særskilt Skrivt, men han indledede tillige en Corre-

spondance herom foruden med Conferentsraad Ørsted endnu med flere andre Videnskabsmænd ved Universitetet og sendte den Første, efter af denne i et hosligt Brev at være bleven underrettet om sine Vildfarelser, et naturligviis atter, til hans Forbauselse, remitteret Honorar af 50 Rbd. Han troede fremdeles at have gjort vigtige Opdagelser om de svenske Bjerges Beskaffenhed, og tilskrev fra sin Arrest Sverrigs Konge et Brev om de rige Guld- og Sølvminer, „der.findes i Kullen", idet han som Belønning for denne Opdagelse udbad sig at maatte blive Ridder af Vasaordenen. Ogsaa i sproglig Henseende meente han at have gjort vigtige Opdagelser og navnlig at have udfundet Egenskaber ved de danske Bogstaver som Rask og flere Sproggrandskere forgjæves havde søgt. Hans høieste Ønske blev nu at udfolde en litterair Virksomhed og han begyndte at oversætte „Dyveke" og „Niels Ebbesen" paa Tydsk, i hvilket Sprog han ogsaa, skjøndt han i fornuftig Tilstand maatte have vidst at dette tidligere var skeet, havde i Sinde at oversætte Oehlenschlægers Værker. Hans flittigste Lecture var Jung Stillings „Theori der Geisterkunde." Han troede sig pludselig rig, saa rig at han ikke vidste, hvad han skulde gjøre med sine mange Penge og han følte sig glad og oprømt, men hans Munterhed fremtraadte — herom vidne mangfoldige Forklaringer, foruden af hans nærmeste Slægtninge, endvidere af næsten alle hans Collegaer og Andre der i Retten kom i Berøring med ham — i hiin spøgelseagtige uhyggelige Skikkelse, som er eiendommelig for Sindsforvirrede. Hvad de nys berørte Data lod formode, — godtgjordes endelig fuldkomment ved det under Sagen erhvervede lægevidenskabelige Skjøn. Stadsphysicus Hr. Professor Hoppe, der erholdt Sagens Documenter tilstillede til Betænkning, erklærede nemlig, efter at have skjenket Sagen en ligesaa grundig som samvittighedsfuld Behandling, Lange for at være i en Tilregnelighed udelukkende Tilstand, idet Stads-

physicus navnlig med megen Klarhed udviklede, hvorledes man ingenlunde af den Maade, hvorpaa Lange enkelte Steder i Forhørerne havde givet meget sammenhængende Forklaringer, kunde slutte, at han, hvis Sindsforvirring ikke var aldeles universel, havde været ved sin Bevidsthed, da de omforklarede Handlinger gik for sig. Af samme Mening var Sundhedscollegiet, hvis Betænkning ligeledes indhentedes af Retten.

Alt under Sagens Gang blev Lange indlagt som Patient paa Frederiks Hospital og er senere tagen under Cuur paa Bidstrup, hvor der skal have yttret sig utvetydige Tegn paa, at hans Sindsforvirring neppe nogensinde vil ophøre. Det er saaledes udentvivl den sidste Fremtræden af en rigt begavet Personlighed, vi i de foregaaende Linier have refereret. Dette Ugeskrivts nærmeste Formaal kræver, strengt taget, ikke meer end et saadant Referat, men vi føle os i nærværende Tilfælde opfordrede til snarere at opholde os ved den Tiltalte, end ved Sagen, baade fordi vi troe, at en isoleret Betragtning af denne let kunde kaste et falsk Lys over den Paagjeldende, og fordi vort nærmere Kjendskab til Procurator Lange har gjort det Ønske levende hos os, at fjerne den Miskjendelse, for hvilken han i sit Liv ikke har været fri. Vi vente derfor, at vore Læsere ville holde os tilgode naar vi — der ikke see os istand til herom at kunne fremføre noget Bedre — i dette Øiemed, med Forfatterens Tilladelse, slutteligen aftrykke et derhen hørende Afsnit af det Indlæg, som er fremkommet fra den for Lange efter hans Begjering beskikkede Defensor.

„Lange er født af ubemidlede Forældre, hvis Livsstilling var ringe og uanseelig. Hans forstandige Fader kunde derfor ikke lade ham give en Underviisning, som passede sig for hans Anlæg; men tidlig sporedes hans Lyst til at hengive sig til boglige Sysler, og hans Hang i saa Henseende næredes, idet hans Fader besad en efter sin Stilling ikke ubetydelig Bog-

samling. Men det er sjeldent at træffe en saadan Aands Styrke og Sundhed, at den, overladt til sig selv og blottet for al Veiledning, ikke i sin Stræben efter at forøge sin Kundskabsmasse, tidt maa ledes paa Vildspor, og idet den giver sig hen til sin ubestemte og spredte Higen efter Kundskaber, maa den ofte føle Savnet af en forstandig Veiledning, saa at den, ligesom dens Kundskabsmasse er spredt i divergerende Retninger, fristes til, uden nogen bestemt Orden, at søge Tilfredsstillelse for sin mangfoldige Stræben, uden at beregne sine indskrænkede Kræfters Endelighed. Det er naturligt, at jo livligere Aanden er, destomere udvider sig Kredsen for dens Virksomhed. Det er derfor ikke et af de ringeste Goder, der følge med en velordnet Underviisning, at man lærer at begrændse sig, at Aanden kaldes fra det urolige, hospiterende Liv til en concentreret og intensiv Virksomhed; og koster det end Overvindelse, saaledes at løsrive sig fra de mangfoldige, spredte Interesser, for at fordybe sig i et enkelt Studium, saa bærer paa den anden Side den rolige og alvorlige Syslen med dette, ved den Kraft, der boer i Videnskaben til at styrke Aanden og forædle Hjertet, Frugter, der rigeligen opveie, hvad man ved hiint Afkald forliste, medens derimod hiin urolige og planløse Stræben efter Kundskaber ikke sjeldent virker forstyrrende ind i Livets daglige Sysler. Hvis jeg ikke feiler, har Hr. Procurator Lange netop ikke concentreret sin aandelige Virksomhed, men udbredt den videre, end, jeg vil ikke sige, hans Aandskræfter, men hans Tid tillod det ved Siden af de Arbeider, hans Kald paalagde ham. I den Collision, som derfor ofte maatte opstaae imellem disse og hiin hans aandelige og videnskabelige Virksomhed, maatte vel stundom hine vige for den større Tilbøielighed til denne, og navnligen maatte dette være Tilfældet, hvor hine vare af en mere haandværksmæssig Natur. Under disse Omstændigheder er det ogsaa let at indsee, at Hr. Pro-

curator Lange har maattet opfattet sit Kald som Sagfører fra et mere ideelt Standpunkt, end vore Forholds Natur tillader Fleerheden af denne Stand at realisere. Han kunde efter hele sin Stilling, hele sin Dannelse og Aandsretning ikke finde nogen Tilfredsstillelse i de Forretninger, som udfylde den største Deel af mangfoldige af hans Collegaers Virksomhed, Forretninger, som andensteds mere høre til Commissionairernes, end Sagførernes Fag; og da hans Sjæl var fri, som Nogens, for Egennytte og Pengebegjærlighed, var det naturligt, at han som Sagfører aldrig, skjøndt han dertil i en tidligere Periode skal have havt riig Leilighed, har bemægtiget sig saadanne rigtignok indbringende, men dog aandssløvende Forretninger. Men paa den anden Side følte han dybt, at som en Sagfører er udgaaet fra Folket, lever med og ved det, uden egentlig Forbindelse med og umiddelbar Afhængighed af Regeringen, saaledes er det ogsaa fornemmeligen hans Pligt at værne om Folkets Rettigheder, og komme den Enkelte til Hjelp imod vilkaarlige Angreb paa hans Ret. Han følte dette Kald i sin Sjæls Inderste, og han opfyldte det med Troskab og Kjærlighed, uden at vente eller fordre nogen anden Løn for sit Arbeide, end Bevidstheden om herved at have gjort sine Pligter Fyldest. Den ærede Ret har havt den rigeste Leilighed til at lære at kjende denne Langes varme Interesse for sit egentlige Kald, og den vil vistnok ikke nægte ham det Vidnesbyrd, at han i denne Retning, som er i en saa nær Forbindelse med hele hans Aandsdannelse og Udvikling, staaer ene og uopnaaet. Jeg skal derfor ikke særskilt kalde i Erindring hans tankerige, varme og skarpsindige Forsvar for Familien paa Helholm og det for Worm. Paa den anden Side traadte ogsaa hans høiere Opfattelsesmaade af hans Kald synligt frem, naar Staten havde paalagt ham fra dens Standpunct at kalde den til Regnskab, som havde forbrudt sig imod Statens Love. Hans Virksomhed

i denne Retning er derfor ogsaa saa riig og betydningsfuld, at den ærede Ret vistnok tilfulde har bemærket og paaskjønnet den, hvorfor jeg her ikke behøver særskilt at minde om hiint dybsindige og kløgtige Actorat imod Urban og Axel Lund eller mod Svend Andreas Olsen og Andre. Men denne Nidkjærhed og Ufortrødenhed i Opfyldelsen af sit Kalds betydningsfuldeste Pligter, Lange saaledes har viist i sin Virksomhed som offentlig Sagfører, viste han mod Enhver, som anmodede ham om hans Bistand. Han raadede og hjalp Alle uden Persons Anseelse, for Sagens egen Skyld, og ikke for Vinding eller Fordeel. Det er et i saa Henseende characteristisk Træk hos ham, at han, hvad der er fortalt mig, sjelden eller aldrig skal have forlangt nogen Løn for sit Arbeide, sine Raad og Veiledning, men i saa Henseende overladt det til de Paagjeldende, om og hvorvidt de ville salarere ham. Fremdeles troer jeg med Hensyn til Hr. Langes Stilling som Sagfører, at burde gjøre opmærksom paa den Tjenstagtighed og Velvillie, han stedse udviste mod sine Collegaer. Det maatte derfor berøre ham meget smerteligt, at den i 1835 mod ham, der dengang sigtedes for Embedsforseelser, beskikkede Actor udførte dette sit Kald ved at underlægge hans Handlemaade Motiver, der vare ham fjerne, og ved paa en uværdig Maade at skildre hans Virksomhed som Sagfører, og ligesom Hr. Lange herpaa svarer ham paa en værdig og smuk Maade, saaledes ligger der i dette Svar en Berettigelse og en Sandhed, som, hvilket han antyder, Ingen, der kjender ham nøiere, vil eller kan benegte. Naar han dog uagtet sine mange og fortrinlige Egenskaber som Sagfører ikke destomindre af det Offentlige flere Gange er sat under Tiltale netop for Mangel paa Opfyldelsen af sine Pligter som saadan, da troer jeg i det Foregaaende at have antydet, hvor Grunden hertil formeentligen bør søges; men jeg skal dog ikke undlade at tilføie, at, som hine Pligtforsømmelser udelukkende havde deres

Grund i, at han ikke fremmede Sagen med tilbørlig Hurtighed, saaledes havde denne Omstændighed tildeels sin Grund i, at Lange selv personligen, saa godt som uden Nogens Bistand, stedse har udført alle sine Forretninger, hvad der var en naturlig Følge af hans Samvittighedsfuldhed og Omhu for, at disse skulde blive besørgede saa godt, som muligt.

Jeg har i det Foregaaende omtalt en Kamp, Procurator Lange har havt at bestaae for at tilfredsstille sine aandelige Interesser. En anden, ikke mindre tung, Strid, som heller ikke har været uden Indflydelse paa hans Sagførerstilling, troer jeg ikke her at burde forbigaae, jeg mener hans Kamp, for at forskaffe sig og Sine det Fornødne til Livets Ophold. Det er sjeldent, at de i aandelig Henseende rigt Begavede have meget Kald til at samle sig Liggendefæ hernede, og det er en efter vore Forhold naturlig Følge af den Retning, i hvilken Lange skjænkede sit Kald sine bedste Kræfter, og den Uegennytte, hvormed han røgtede det, at hans Erhverv stedse kun kan have været meget sparsomt, saa at hans Liv som kjærlig og om Familiefader, hvem hans Børns Opdragelse og Lærdom laae dybt paa Hjertet, vistnok har været forbundet med mange og svære Bekymringer; og have end de fleste Livets Sorger for den Christne en sjelden Kraft til at forædle Sindet og styrke Characteren, saa bærer dog den tunge Næringssorg en Sløvhed og Slappelse til vor Aand, og leder os let imod vor bedste Villie og alvorligste Bestræbelser ind i mangehaande Forviklinger, af hvilke det er vanskeligt, uberørt at rede sig ud. Jeg føler mig overtydet om, at Hr. Procurator Lange har bestaaet denne Kamp, uden at tabe sit Sinds Reenhed og Redelighed; men jeg troer paa den anden Side, at den har gjort ham mindre fri i Valget af de Sager, han som Sagfører paatog sig. Jeg siger dette uden Dadbel, og jeg troer ikke, at Nogen er berettiget til herover at fælde nogen dadlende Dom, ligesom jeg

stedse har næret den fulde Overbeviisning, at Hr. Procurator Lange aldrig har skjænket nogen Sag en Bistand, han behøvede at rødme over.

Jeg har saaledes tilladt mig i korte Træk at give et Afrids af Hr. Procurator Lange som Sagfører, saaledes som han i denne Henseende har stillet sig for mig. Da det imidlertid, som jeg i Begyndelsen af mit Indlæg har antydet, forekommer mig i phychologisk Henseende at være af Interesse med Hensyn til Sagens Bedømmelse, at hans Personlighed i dens Heelhed staaer tydelig for de ærede Dommere, skal jeg tillade mig, saa kort, som muligt, og med den fornødne Discretion at meddele de mig bekjendte Træk af hans Characteer, som i saa Henseende vare mest fremtrædende. Og bør det sig først her at udhæve, hvorledes hans Sind var gjennemtrængt af en dyb Religieusitet. Ved denne befæstede han sig et stille og lykkeligt Familieliv, og ved den holdt han sig opret under Livets forskjellige Tilskikkelser; derfor kunde han i hiin tidligere, af mig paaberaabte, Erklæring, skjøndt krænket og miskjendt, dog med Sandhed forsikkre, at i hans Sind vare uvenlige Følelser en Umulighed; og om denne hans Gemyts Beskaffenhed vidner den opoffrende Deeltagelse, som han viste de Beskyldte, hvis Forsvar var ham betrødet. Ved Siden af denne Grundegenskab ved hans Characteer, bør jeg ikke forbigaae en anden, ikke mindre væsentlig, Egenskab, som staaer i nær Forbindelse med denne, nemlig hans Beskedenhed og Fordringsløshed. Skjøndt Faa have virket saa Meget, som han, i sit Kald, hørte man ham dog aldrig omtale sine egne Fortjenester. Et characteristisk Træk i saa Henseende troer jeg at burde meddele. I Anledning af hans Forsvarsskrift for Familien paa Helholm tilskrev Overbibliothekaren ved det Kongelige Bibliothek i Christiania, Digteren Wergeland, ham en meget smigrende Skrivelse; omendskjøndt det synligen glædede ham, skal han dog

ikke have foreviist eller omtalt Brevet for Nogen, uden for sin Hustru og ældste Datter. Men Beskedenhed i og for sig er en aldeles formel Dyd, uden Værd i sig selv. Denne kan den først hente, naar den er forbunden med et dygtigt, arbeidsomt og kraftfuldt Liv. Men Procurator Lange førte et Liv, fuldt af Arbeide og Virksomhed. Han skal i en tidligere Alder have været munter og selskabelig, men tidligen berørt af Livets Modgang, blev han snart næsten ordknap og stille, og levede kun for og i sin Familie, som han dog kun offrede sparsomme Fritimer, idet den største Deel af Tiden var helliget til Arbeide. I dette fordybede han sig saaledes, at han ofte forsømte at unde sig den fornødne Hvile og Pleie. Endnu bør jeg tilføie, at som han som Sagfører uegennyttig gav den Trængende sine Raad og Veiledning, saaledes skal han, sine knappe Kaar uagtet, dog med en sjelden Beredvillighed have rakt den Nødlidende, der henvendte sig til ham, en hjælpsom Haand."

Sagen $\frac{84}{42}$. Procurator Petersen Actor ctr. Tiltalte, Kunstdreier Johan Fredrik Iversen.

(En Mechanicus, der for Forfærdigelsen og Indsættelsen af kunstige Tænder og Ganer actioneredes for uberettiget Lægepraxis, efter de, navnligen om Beskaffenheden af den af ham herved anvendte Methode, fremkomne Oplysninger, frifunden og Actionens Omkostninger paalagt det Offentlige.)

(Paadømt den 13de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Det er under nærværende Sag af Tiltalte Kunstdreier Johan Frederik Iversen, som er actioneret for uberettiget Lægepraxis, vedgaaet, at han i en Række af Aar har forfærdiget og indsat kunstige Tænder og Gebisser, hvortil han, som ikke er

examineret Læge, har formeent at have havt Hjemmel i det ham meddeelte Borgerskab som Kunstdreier.

Da nu Forfærdigelsen af disse Arbeider, om hvilke det er oplyst, at de hidtil ere anseete at henhøre til Kunstdreierprofessionen, ikke findes ved Lovgivningen at være forbudt dem, der ikke ere Læger, ligesom det kgl. Sundhedscollegium i Skrivelse af 10de f. M. har erklæret, at kunstige Tænder og Gebisser ikke kunne erholdes forfærdigede hos autoriserede Læger, samt da det, forsaavidt det imputeres Tiltalte, at han har befattet sig med at indsætte kunstige Tænder og Gebisser, af Sundhedscollegiets nysmeldte Skrivelse erfares, at ved den Methode, som Tiltalte, efter hvad der maa ansees oplyst, anvender, i og for sig og i Almindelighed ingen egentlige Lægekundskaber kunne antages fornødne, men kun i særegne Tilfælde, hvor Tændernes Sygdomme maatte være forenede med andre Sygdomme, der her kunde komme i Betragtning, nemlig i Kjæberne og Gummerne, men det ikke imod Tiltaltes Benegtelse er oplyst, at han har anvendt den af ham angivne Methode i noget saadant særegent Tilfælde, vil Tiltalte være at tillægge Frifindelse for Actors Tiltale, og blive Actionens Omkostninger, hvorunder Actors og Defensors Salair bestemmes til 5 Rbd. Sølv for hver, at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Kunstdreier Johan Frederik Iversen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Petersen og Landvæsenscommissair Knudsen, 5 Rbd. Sølv til hver, udredes af det Offentlige.

* * *

Anledningen til at ovenstaaende Sag blev anlagt imod Hr. Iversen, er følgende. — I Adresseavisen Nr. 247 forrige

Aar findes et Avertissement fra Landkunstner J. F. Iversen (Tiltalte), hvori denne bekjendtgjør, at han, der har boet i Borgergaden Nr. 110 i sytten Aar, og i den Tid har forfærdiget og indsat kunstige Tænder og Ganer, fremdeles vedbliver at forfærdige nysnævnte Gjenstande i hans forandrede Bopæl i Gothersgade Nr. 339, 1ste Sal. Foranlediget heraf androg Stadsphysicus, Professor Hoppe, i en Skrivelse til Retten af 21de Octbr. s. A. paa, at Hr. Iversen maatte blive dragen lovligen til Ansvar, da han var uberettiget til den af ham averterede Virksomhed. Forhør blev derefter optaget ved Rettens 1ste Criminelkammer, efter hvis Slutning Hr. Iversen blev sat under Justitiens Tiltale for „uberettiget Lægepraxis." Under nysnævnte Forhør forklarede Tiltalte, at han, der er Kunstdreier af Profession og har Borgerskab herpaa, hos nu afdøde Kunstdreier Schwartz havde lært at forfærdige kunstige Tænder og Ganer, som dengang antoges at henhøre til Kunstdreining, og at han, paa Grund af en legemlig Skade, formedelst hvilken han ikke kunde udføre de sværere til Professionen henhørende Arbeider, havde bestemt sig til at forfærdige de nysnævnte Gjenstande, hvorom han forinden havde raadført sig med Flere og navnlig Etatsraad Callisen, der havde tilkjendegivet Tiltalte, at han frit kunde forfærdige og indsætte kunstige Tænder, ligesom ogsaa Kunstdreier Schwartz for Tiltalte havde yttret, at Forfærdigelsen af kunstige Ganer hørte til Kunstdreierprofessionen. Paa Grund heraf antog Tiltalte, at han ved Forfærdigelsen af de nysnævnte 2de Gjenstande intet Ulovligt havde foretaget sig, i hvilken Formening han ogsaa var bleven bestyrket derved, at flere af vore Læger havde været vidende om denne hans Virksomhed. Professor Callisen, der mødte under et paafølgende Forhør og foreholdtes nysnævnte Forklaring, forsaavidt ham angik, turde ikke benegte Rigtigheden af samme, men bemærkede, at i ældre Tider forinden der for-

drebes, som nu, videnskabelig dannede Dentister, befattede Guldsmede og Kunstdreiere sig med den mechaniske Deel af Tandlægekunsten, som bestaaer i at forfærdige og indsætte kunstige Tænder, og kunstige Ganer forfærdigedes af Instrumentmagerne, „men efterat Tandlægerne, som tilforn især deleshed kun befattede sig med at helbrede blot Tandsygdomme, nu tillige „kunne udføre de mechaniske Arbeider, som ere nødvendige „ved deres Kunst," maatte, efter Comparentens Anskuelse, „saadanne Arbeider ansees forbeholdte dem." — Vore Læsere ville nu letteligen indsee, at skulde Hr. Iversen, skjøndt det efter de afgivne Forklaringer maatte antages, at Forfærdigelsen af de fornævnte Gjenstande tidligere upaatalt havde henhørt til hans Profession, nu, uden at noget Lovbud heri havde gjort nogen Forandring, straffes blot fordi ogsaa Dentister ex professo havde lagt sig efter at forfærdige og indsætte kunstige Tænder og Ganer, da vilde dette have været i høi Grad vilkaarligt og at give videnskabelig dannede Mænd et uhjemlet Monopol paa deres mindre dannede Medborgeres Bekostning. Da kunde, for blot at anføre eet Exempel som Consequentsen af en saadan Sætning vilde lede til, ligesaa vel Instrumentmagerne, om Øienlægerne lagde sig efter — hvad der i lang Tid har været de Forsnævntes Profession — at slibe Brilleglas, herfor tiltales og straffes som Qvaksalvere. Det hvorpaa det egentlig kom an, var om og hvorvidt der til Forfærdigelsen og Indsættelsen af kunstige Tænder og Ganer udfordredes Kyndighed i Lægevidenskaben. Først naar dette var givet, kunde Hr. Iversen siges at have gjort sig skyldig i „uberettiget Lægepraxis." Herom indhentede derfor Retten Betænkning fra Sundhedscollegiet, hvis Pluralitet herpaa afgav det Svar, at der „til den blotte Forfærdigelse af kunstige Tænder og Gebisser ikke, strengt taget, kan siges at høre Lægekundskaber, hvilke ei heller altid ere fornødne ved sammes

Indsættelse"; men da dette dog ikke gjælder i alle Tilfælde, saa formeente Collegiet, at disse Kundskaber „dog ikke kunde ansees som undværlige, men maatte betragtes som vigtige til at hindre skadelige Følger af Fremgangsmaaden." Stabslæge Winkler var af den Mening „at der til Forfærdigelsen af kunstige Tænder og Gebisser og til at adaptere disse uden skadelige Følger for Vedkommende ikke udfordres lægevidenskabelige Kundskaber, hvad ogsaa — tilføier han — den daglige Erfaring noksom udviser." „Imidlertid maatte det dog af andre Grunde — hedder det fremdeles i hans særskilte Votum — ikke ansees tilraadeligt at det tillades enhver Mechaniker, som troede sig istand dertil, paa egen Haand at befatte sig med denne Virksomhed, men at de kun i Reglen — fra hvilken der in casu maaskee kunde gjøres en Undtagelse — under Tilsyn af en Læge eller concessioneret Dentist skulde kunne udføre og forhandle dette Slags Arbeider."

Da det af denne i flere Henseender mærkelige Erklæring*) fremgik, at der ikke ubetinget og i alle Tilfælde ud-

*) Mærkelig er denne Erklæring blandt Andet derved, at den, om vi ikke aldeles feile, staaer i en afgjort Modstrid med en tidligere af Sundhedscollegiet i 1839 afgiven og under Sagen fremlagt Erklæring, hvori ligefrem siges: „at til Forfærdigelse og Indsætning af kunstige Tænder udfordres lægevidenskabelige Kundskaber for at Fremgangsmaaden dermed ikke skal kunne have nogen skadelig Indflydelse paa de saadanne Tænders Afbenyttendes Sundhed."

Denne Erklæring bevirkede derefter nedenstaaende, efter derom til os gjort Anmodning, herved meddeelte, under 4de Januar 1840 ved Kjøbenhavns Politiret afsagte

Dom:

Tiltalte Hermann Frederik Frænkel har under Nærværende, efter Anmeldelse fra Stadsphysicus, Professor, Dr. med. Hoppe, imod ham anlagte, Sag vedgaaet, at han, uden særlig Berettigelse, i det sidste Aar har befattet sig med efter Bestil-

fordredes lægevidenskabelige Kundskaber til Udøvelse af Hr. Iversens Virksomhed, men at det i saa Henseende navnlig kom an paa Vedkommendes Fremgangsmaade, søgte Retten fuldstændig Oplysning om den af Iversen brugte Methode. — Herom forklarede Sidstnævnte først gjennem sin Defensor og senere for Criminelkammeret, at han ingensinde anbringer Stifter eller bruger de dertil hørende Boringer i Levninger af naturlige Tænder. Naar det stundom har været nødvendigt at en Tandstump eller Tandrod har maattet udtrækkes, benegtede han nogensinde hermed at have befattet sig, hvorimod han havde henviist den Paagjeldende til dennes Huuslæge eller anbefalet sin egen Huuslæge til Udtrækningen. De af ham (Iversen) forfærdigede Gebisser befæstes ikke, men holdes til Gummerne ved Hjælp af Fjedre, ligesom de enkelte Tænder fastholdes ved Plader, der ved deres Form slutte sig til Nabotænderne, og ere saavel Pladerne som Tænderne iforveien afpassede efter et, med største Nøiagtighed taget Aftryk, saaledes at Indsættelsen kan skee af Enhver og navnlig af den Paagjeldende selv. Ikke blot benegtede Hr. Iversen at være fremgaaet anderledes, end omforklaret, men uagtet Beviset for non facta ligesaalidet kunde paahvile ham, som Andre i lignende Tilfælde, fremskaf-

---

ling at forfærdige kunstige Tænder, deels af Been og deels af Steen, samt at indsætte disse i saakaldte Gebisser. For dette Forhold vil Tiltalte, ifølge hvad der er oplyst ved det kgl. Sundhedscollegii under Sagen indhentede Betænkning, blive at ansee efter Analogien af Frd. 5te Septbr. 1794 med en Mulct, hvis Størrelse ansættes til 10 Rbd., og som tillægges Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Hermann Frederik Frænkel bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 10 Rbd. Sølv. At udredes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

fede han, saavidt det stod til ham, navnlig ved Fremlæggelsen af 2de Attester fra Landphysicus Arends og Professor Svitzer, endog positive Beviser for Sandfærdigheden af sin Benegtelse. *)

Herefter blev da Spørgsmaalet kun om der til Anvendelse af denne, af Hr. Iversen brugte, Methode udfordredes lægevidenskabelige Kundskaber, og da Sundhedscollegiet i sin anden derefter af Retten indhentede Erklæring benegtede Nodvendigheden heraf, undtagen hvor der tillige var Sygdom i Kjæberne og Gummerne, i hvilket Tilfælde Hr. Iversen erklærede ingensinde at bruge eller at have brugt sin Methode, idet han, som det forekommer os med Føie, igjennem sin Defensor ydderligere anførte, at Ingen med sund Sands, der har Sygdom i Gummerne eller Kjæberne, vil forlange en i sligt Fald smertefuld Indsættelse af falske Tænder, saa blev det heraf, som i Domspræmisserne ydderligere udviklet, en umiddelbar Følge, at fuldstændig Frifindelse maatte falde i den Tiltaltes Lod.

Vi have meddeelt ovenstaaende Fremstilling, ei blot fordi vi have antaget, at det kunde være af Interesse for vore Læsere og iblandt disse de Læger, vi have hørt yttre Misfornøielse med nysnævnte Resultat, at blive bekjendt med et paa Acterne støttet Referat af denne, navnlig blandt de sidste meget omtalte Sag, men ogsaa fordi vi troe, at dette var en Pligt, vi skyldte den Tiltalte. Hr. Iversen har nemlig været underkastet en langvarig og krænkende Justitsaction for Udøvelsen af en Næringsvei, der ei alene, som Dommen udviser, er befunden fuldkommen lovlig, men hvori han tillige — og herpaa maa vi slutteligen gjøre opmærksom — har lagt en udmærket og sjelden Duelighed for Dagen. Mangfoldige under Sagen frem-

*) Professor Sommer og Regimentschirurg Larsen have endvidere attesteret, at saavidt deres Erfaring strækker sig, har Hr. Iversen ikke befattet sig med Lægepraxis og ikke udtrukket Tænder eller behandlet sygt Tandkjød o. a. d.

komne Vidnesbyrd baade fra Læger og Ikke-Læger godtgjøre dette. Vi skulle referere enkelte af disse Vidnesbyrd. Til Brug ved det kongelige chirurgiske Academi har Hr. Iversen saaledes forfærdiget en Gane, med hvis Construction saavel Hr. Regimentschirurg Ibsen, som de Læger, den blev foreviist, have tilkjendegivet deres særdeles Tilfredshed. Hr. Dr. og Professor Svitzer har erklæret at skylde Hr. Iversen „det sandfærdige Vidnesbyrd", at alle de Patienter, som have henvendt sig til ham, af hvilke flere i Forveien havde baaret Tænder, forfærdigede af andre Tandlæger, have været særdeles tilfredse med Hr. Iversens Arbeide, der udmærkede sig med Hensyn til Durabiliteten, Nøiagtigheden og særdeles Billighed, ligesom han fremdeles har bevidnet, „at de af Hr. Iversen kunstigen forfærdigede Tænder i enhver Henseende staae ved Siden af andre Tandlægers Arbeide. Ogsaa Hr. Professor Sommer har yttret sig fordeelagtigt om ham og navnlig attesteret, selv at have sendt flere Patienter til Hr. Iversen, hvilke havde fundet sig veltilfredse med dennes Arbeide. Regimentschirurg Larsen, Bataillonschirurg Bruun og Professor og Overlæge Henck have Alle ligeledes meddeelt ham særdeles rosende Attester. Det samme gjelder om flere Patienter, hvis Navne vi ikke troe det passende her at gjengive. Men ikke blot har Hr. Iversen saaledes udviist udmærket Duelighed, men Sagens Acter give endog flere Steder Anledning til at antage, at han har hjulpet Patienter, hvor de egentlige Dentister have været uheldige, ligesom han i et enkelt under Proceduren ommeldt Tilfælde, har leveret et Fabricat, der var bedre, billigere og hensigtsmæssigere end et andet lignende, der var forfærdiget af en Dentist.

Vi troe det ifølge Alt Foranførte meget glædeligt, at Hr. Iversen ikke ved nogen Straffedom for Fremtiden er bleven hindret i sin hidtilværende Virksomhed, hvorved han har gavnet

Mange og ernæret sig selv, og dette saameget mere som det efter Sundhedscollegiets, i Dommen ommeldte, Erklæring maa antages, ikke blot at kunstige Tænder ei kunne erholdes hos autoriserede Læger, men ogsaa at disse ikke examineres i Fabricationen heraf, ligesaalidet som enhver Candidat bliver examineret i hvad der henhører til Tandlægevidenskaben.*)

Sagen AS. 228/43 Skipper Henrik Hansen af Nordre St. Jørgen ved Flensborg ctr. Inspecteur Kruse som Skifteforvalter i afgangne Overkrigscommissair og Tolder Hertels Bo.

(En ved Underretten fremført exceptio fori, skjøndt fremsat først henved 2 Maaneder efterat Sagen sammesteds var incamineret og skjøndt den imidlertid stedfundne Procedure tildeels angik Realiteten, taget under Paakjendelse af Overretten, navnlig fordi der ikke fra Modpartens Side i 1ste Instans var protesteret imod bemeldte Exception, som for sildig fremsat. Bemeldte exceptio fori givet Medhold af Overretten, der, som Følge heraf, annullerede den paaankede Dom saavelsom Sagens foregaaende Behandling i 1ste Instans.)

(Paadømt den 19de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge erhvervet Opreisning og forundt fri Proces, paaanker Citanten, Skipper Henrik Hansen af Nordre St. Jørgen ved Flensborg, under nærværende Sag en, ved Samsø Birks Gjæsteret den 29de Marts f. A. affagt, Dom, ved hvilken han i Henhold til en, i 1ste Instans fremlagt, Extract af Revisions-Antegnelserne ved Samsø Toldregnskab for Aaret 1840, hvorefter Skipper J. H. Han-

*) Om de Præparater som vore „Tandlæger“ forevise ved den Tentamen, som de bør underkaste sig —, have Professorerne Svitzer og Henck i Criminelkammeret forklaret, — at disse blot undersøges med Hensyn til Arbeidet i og for sig, uden at der haves nogen Garanti for eller anstilles nogen Undersøgelse om Tandlægerne selv have forfærdiget bemeldte Præparater.

sen har til den derværende Toldkasse betalt for lidet i Afgifter af forskjellige fra Flensborg indførte Varer m. v., er tilpligtet, til afdøde Overkrigscommissair og Tolder Hertels Bo at udredede ommeldte Antegnelsesposters Beløb med 60 Rbd. 59 ß. Sølv og 13 Rbd. 6 ß. Sølv foruden Renter, naar og forsaavidt han ikke maatte trøste sig til med sin Eed at bekræfte, at de Varer, hvoraf der efter Antegnelserne er erlagt for lidet i Told, ei i sin Tid ere blevne indførte til Samsø for hans Regning, eller, da de der bleve indførte, vare hans Eiendom, hvorimod han, forsaavidt han maatte aflægge saadan Eed, er frifunden for Boets Tiltale, ligesom han og i Mangel af Edens Aflæggelse er kjendt pligtig at betale det stemplede Papir og det Retsgebyhr, som af Modpartiet skulde have været forbrugt og erlagt, hvis Sagen ikke fra dettes Side havde været beneficeret, og derunder i Salarium til Vederpartiets befalede Sagfører, Examinatus juris Bay, 5 Rbd. Sølv, medens derimod Processens Omkostninger ere ophævede for det Tilfælde, at Eden enten i det Hele eller for en Deel maatte blive aflagt.

Denne Dom har nemlig Citanten ved sin her for Retten befalede Sagfører, Procurator Dahl, i Indlæg af 27de Marts sidstleden, paastaaet kjendt uefterrettelig at være, saaledes at Sagen fra Underretten afvises, paa Grund af at han, der, som foran berørt, er hjemmehørende ved Flensborg, formeentlig uretteligen er dragen fra sit Værneting derved, at Sagen, medens han i sidstafvigte Aar med det af ham førte Jagtskib „die kleine Familie“ var beliggende i Baltens Havn ved Samsø, er, under dette hans temporaire Ophold, af Overkrigscommissair Hertel bleven anlagt imod ham ved Samsø Birk; hvorhos han endvidere har paastaaet Indstevnte, Inspecteur Kruse, som Skifteforvalter i bemeldte under Sagens Drivt afdøde Overkrigscommissair Hertels Bo, tilpligtet at betale Omkostningerne for begge Retter under Navn enten af Kost og Tæring eller

Procesomkostninger, med i det Mindste 100 Rbd., forsaavidt angaaer Proceduren i 1ste Instants, og hvad Omkostningerne her for Retten angaaer, efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder indbefattet et passende Salarium til Procurator Dahl.

Inspecteur Kruse har, skjøndt han findes lovligen varslet, ikke ved Overretten givet Møde, saa at Sagen vil være at paadømme efter den fremlagte Underretsact.

Foreløbigen maa da erindres, at den i Underretsdommen udhævede Omstændighed, at Citanten under Proceduren for Gjæsteretten først er fremkommen med sin exceptio fori i det fra hans Side den 25de Novbr. 1841 producerede Indlæg henved 2 Maaneder, efterat Sagen var incamineret, hvilket skete den 30te Septbr. næstforhen, ikke, uanseet at derhos den imidlertid stedfundne Procedure tildeels vedkom Realiteten, kan antages at udelukke Citanten fra at faae hiin Exception underkastet Rettens Prøvelse, allerede af den Grund, at der ikke fra Modpartens Side er gjort nogen Erindring imod, at bemeldte Indsigelse som for sildigt fremsat toges under Paakjendelse.

Naar dernæst spørges om, hvorvidt den fremsatte exceptio fori maatte være at give Medhold, bliver at bemærke, at Citanten, efter hvad under Sagen er in confesso, ikke førte det ovennævnte Jagtskib paa de Reiser, der i Aaret 1840 foretoges med samme til Samsø, og ved hvilke de i Revisions-Antegnelserne omhandlede Varer der bleve indførte, ligesom de i Toldregnskabet skete Udsættelser ei heller hidrøre fra nogen af Skibsføreren gjort urigtig Angivelse, men derimod sees at grunde sig paa en feilagtig Beregning af Afgifterne fra Toldvæsenets Side, hvorfor og Beløbet af de for lidet beregnede Afgifter er, i Henhold til Forskrifterne i Frd., angaaende det under det Kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium henhørende Kasse- og Regnskabsvæsen, af 8de Juli 1840 § 9, af

den vedkommende Toldofficiant som en privat Fordring-indtalt hos Citanten, der — som det Foregaaende udviser — ved den paaankede Dom alene er tilpligtet at betale samme, naar og forsaavidt det, i Mangel af den ham paalagte Eeds Aflæggelse, maatte være at statuere, at de ommeldte Varer ved deres Indførsel paa Samsø vare hans Eiendom eller dog sammesteds bleve indførte for hans Regning.

Men om end dette Antagende maatte forholde sig rigtigt, og Citanten under saadan Forudsætning maatte kunne ansees at hæfte for den endnu uberigtigede Andeel af de ovenberørte Toldafgifter, findes dog den Omstændighed, at de Varer, hvoraf det paastevnte Afgiftsbeløb formeentlig skyldes, i sin Tid ere blevne indførte paa Samsø og saaledes dette Beløb, ligesom den øvrige Deel af Afgifterne, skulde ved Indførslen der have været erlagt, ikke at kunne medføre, at Citanten, ved senere med det af ham førte Skib at ankomme til bemeldte Ø, og fordi han netop var beliggende i en derværende Havn paa den Tid, Sagen afhængiggjordes, skulde være pligtig i den omhandlede Anledning at underkaste sig Søgsmaal ved Samsø Birks Jurisdiction, uagtet han der kun opholdt sig som Gjæst, hvilket ei skjønnes at have nogen Hjemmel i Lovgivningens Forskrifter, og navnligen ei kan udledes af Bestemmelserne i L. 1—2—19, der, ved undtagelsesviis at tilstede en Sagsøger at forfølge sin Ret ved det der omtalte særegne Værneting, har Hensyn til Tilfælde, der ere aldeles forskjellige fra det nærværende, og forudsætter flere væsentlige Betingelser, som ikke i dette Tilfælde ere tilstede.

Som Følge heraf vil den paaankede Dom, i Forbindelse med Sagens foregaaende Behandling ved Gjæsteretten, være at annullere, hvorhos Overkrigscommissair Hertels Bo vil have at tilsvare Citanten Kost og Tæring for Underretten, som skjønnes at kunne fastsættes til 25 Rbd. Sølv. Derimod ville

Processens Omkostninger her for Retten efter Omstændighederne være at ophæve, dog at bemeldte Bo, i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 § 42, endvidere bliver pligtigt at udrede det Citantens for Overretten befalede Sagfører, Procurator Dahl, tilkommende Salarium, hvilket fastsættes til 16 Rbd. Sølv.

Det Examinatus juris Bay ved Underretten tilkjendte Salair af 5 Rbd. Sølv, der billiges, vil være at udrede af det Offentlige.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres det, at under Behandlingen og Sagførelsen i 1ste Instans intet ulovligt Ophold har fundet Sted, samt at den befalede Sagførelse her ved Retten har været forsvarlig.

Under Proceduren for Overretten har intet stemplet Papir været at forbruge.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Dom saavelsom Sagens foregaaende Behandling ved Gjæsteretten bør uefterrettelige at være, hvorhos af afgangne Overkrigscommissair og Tolder Hertels Bo bør udredes til Citanten, Skipper Henrik Hansen af Nordre St. Jørgen ved Flensborg, i Kost og Tæring for Underretten 25 Rbd. Sølv, samt til Procurator Dahl her for Retten i Salarium 16 Rbd. Sølv, hvorimod Processens Omkostninger ved Overretten forøvrigt ophæves.

Examinatus juris Bay tillægges i Salarium 5 Rbd. Sølv af det Offentlige.

Sagen AS. $\frac{142}{43}$ Procurator Dahl Actor ctr. Tiltalte Huusmand Lars Madsen af Græsted Overdrev.

(En Tiltalt, der sigtedes for at have overfaldet en Skovfoged under Udførelsen af dennes Embedsforretninger, anseet efter Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 med 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.)

(Paadømt den 20de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Kronborg Districts Extraret hertil indankede, Sag, sigtes Tiltalte Huusmand Lars Madsen af Græsted Overdrev for at have overfaldet Skovfoged Erhardt af Bjørstrup under Udøvelsen af dennes Embedsforretninger.

Bemeldte Skovfoged Erhardt har i denne Henseende edeligen forklaret, at han, hvem det af hans Foresatte var blevet paalagt at forhindre, at nogen Uberettiget kjørte gjennem Harrager Hegn, og som desaarsag, da Tiltalte den 22de Juni f. A. indfandt sig hos ham og anmodede om Tilladelse dertil, havde nægtet Tiltalte Saadant, i hvilken Anledning denne brugte truende Udladelser imod ham, om Aftenen den 24de s. M. antraf Tiltalte kjørende gjennem Harrager Hegnet, hvor da Sidstnævnte, paa Tilspørgsel, hvad der berettigede ham til at kjøre paa denne Vei, først brugte Skjeldsord mod Skovfogden og med en Stok slog efter ham, dog uden at ramme ham, og derpaa, da Erhardt, som var bevæbnet med Bøsse, i det Samme traadte nogle Skridt tilbage fra Vognen med den Yttring, at han skjød, hvis Tiltalte angreb ham, sprang ned af Vognen og foer løs paa Erhardt, hvorefter han greb fat i dennes Bøsse, der gik af, medens de brødes om den, samt kastede ham til Jorden, og bibragte ham med Bøssen flere Slag i Hovedet, hvorved Erhardt blev tilføiet en Contusion paa den venstre Side af Panden, hvilken dog efter den fremlagte Lægeattest maa antages ei at have været forbunden med nogen Livsfare.

Vel findes det nu ikke tilstrækkeligen beviist, at Tiltalte ved den omhandlede Leilighed har udskjeldt Skovfoged Erhardt eller slaaet efter ham med en Stok, og ei heller at han har kastet Skovfogden til Jorden og forsætligen tilføiet ham Slag i Hovedet med Bøssen, hvilket Alt er benegtet af Tiltalte, som har paaberaabt sig, at han, da Skovfogden traadte noget tilbage

fra Vognen, sigende, at han skjød, hvis Tiltalte nærmede sig ham, af Frygt for at Geværet skulde gaae af og Skuddet træffe ham, sprang ned af Vognen og foer ind paa Skovfogden, hvorhos han har vedgaaet, at han brødes med denne om Bøssen, hvilket dog alene skal være skeet til Selvforsvar, samt at han muligen under Brydsmaalet er kommen til at bibringe Skovfogden et Slag paa Panden med Bøssepiben.

Foruden at imidlertid Tiltaltes egen Forklaring om, at Skovfoged Erhardt, der iøvrigt end ikke vil have holdt Geværet directe hen imod Tiltalte, erklærede at ville skyde, saafremt denne nærmede sig ham, synes at forudsætte en foregaaende truende Adfærd fra Tiltaltes Side, hvorved hiin Yttring af Skovfogden er bleven fremkaldt, skjønnes i al Fald og den ommeldte Vedgaaelse af Tiltalte, at Erhardt dog kun under fornævnte Betingelse truede med at ville skyde, hvilken Vedgaaelse Tiltalte vel under et efter Sagens Paadømmelse i 1ste Instans optaget yderligere Forhør har tilbagekaldt, men uden at hertil, ifølge Grundsætningerne i L. 1—15—1, vil kunne tages Hensyn, at udelukke det Antagende, at Tiltalte, ved umiddelbart derefter at fare ind paa Skovfogden og søge med Magt at fravriste ham Bøssen, skulde have befundet sig i Nødværges-Tilfælde, saa at Tiltalte, der efter fremlagt Daabsattest er 36 Aar gammel og om hvem det ikke er oplyst, at han forhen har været tiltalt eller straffet, ei vil kunne undgaae, for paa den foranførte Maade at have angrebet Skovfoged Erhardt under Udøvelsen af dennes Kaldsforretninger, som i Underretsdommen statueret, at ansees efter Forskrifterne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 16, og da derhos den valgte Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød efter Omstændighederne findes passende, og ligeledes den paaankede Doms Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattede de Sagførerne i 1ste Instans tillagte Salairer,

billiges, vil følgeligen bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Saa vil og Tiltalte blive pligtig at udrede Salarium til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Dahl og Kammerraad Nygaard, hvilket bestemmes for hver især til 5 Rbd. Sølv.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans har intet saadant Ophold fundet Sted, som skjønnes at kunne bevirke Ansvar, og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Dahl og Kammerraad Nygaard her for Retten betaler Tiltalte, Huusmand Lars Madsen af Græsted Overdrev, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{389}{43}$ Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Rasmus Madsen.

(En for Udsigelser actioneret Arrestant, mod hvem ved Underrettens Dom Bestemmelserne i Lovens 1—23—1 vare bragte til Anvendelse, af Overretten frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger.)

(Paadømt den 20de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel maa det under nærværende, i 1ste Instans inden Odense Herreds Extraret den 2den f. M. paakjendte, Sag, under hvilken Arrestanten Rasmus Madsen actioneres for Udsigelser, ansees tilstrækkeligen godtgjort, at Arrestanten i en Samtale med Gaardmand og Sogneforstander Poul Rasmussen har yttret, at han „kunde gaae hvor han vilde, og gjøre, hvad han vilde, ja brænde Huse og Gaarde af, om han vilde,“

samt „at han kom nok til at gjøre et Blus“ som og senere, da Talen faldt paa Sognepræsten, Provst Faaborg, at han, naar han mødte Provsten alene „vilde stikke ham gjennem Hjertet,“ hvilket sidste han endog bekræftede med Eed, som ogsaa at han i en Samtale med Huusmand Hans Jørgensen har yttret, at, „naar han traf Skrædder Niels Jensen og kunde komme til, vilde han slagte ham“; men, ligesom, hvad de førstnævnte Yttringer angaaer, Arrestanten efter Vidnernes Udsagn har tilføiet disse, at han „alligevel ikke gjorde det“ de gaae ud paa, og Provst Faaborg efter hans under Sagen afgivne Erklæring ikke kan antages at have reclameret Anvendelsen af L. 1—23—1 med Hensyn til de af Arrestantens Yttringer, der vedgaae ham, saaledes skjønnes det ei heller, at der om de nærmere Omstændigheder, under hvilke Yttringerne, betræffende Niels Jensen, der under Sagen har paastaaet saadan Foranstaltning truffen fra det Offentliges Side, at han for Fremtiden kan være sikker, skulle være fremsatte, ere fremkomne saa tilstrækkelige Oplysninger, at for disses Vedkommende det citerede Lovbud kan bringes til Anvendelse. Som Følge heraf vil Arrestanten, hvis Sindstilstand ei heller kan antages at være saadan, at L. 1—19—7 andet Membrum paa ham skulde være anvendeligt, være at frifinde for Actors Tiltale og den indankede Dom, hvorved Arrestanten er tilfunden, af Øvrigheden at tages under Forvaring, indtil han stiller Borgen, saa at Skrædder Niels Jensen kan være forsikkret, forsaavidt at forandre. Med Hensyn til Actionens Omkostninger, der retteligen ere paalagte Arrestanten og hvorunder Størrelsen af de Actor og Defensor for Underretten tillagte Salairer bifaldes, vil bemeldte Dom derimod være at stadfæste; hvorhos Arrestanten i Salair til Actor og Defensor her for Retten, vil have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten har ikke været for-

bundet med saadant Ophold, der skjønnes at kunne bevirke Ansvar og den befakede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Rasmus Madsen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbesattede de Actor og Defensor for Underretten tillagte Salairer, bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne d'Anchamp og Borup, udreder Arrestanten 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{620}{42}$ Procurator Knudsen Actor ctr. de Tiltalte Cigarfabriqueur Carl Wesch og Typograph Johan Carl Ludvig Hudloff.

(Tvende Tiltalte, der sigtedes for at have forgrebet sig paa Politiets Betjente og herfor i 1ste Instans vare ansete, den Ene med 4 Gange 5, den Anden med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, af Overretten aldeles frifundne og Actionens Omkostninger paalagte det Offentlige, navnlig fordi der under et nyt efter Overrettens Foranstaltning optaget Forhør, fremkom Data, der i høi Grad svækkede vedkommende Politibetjentes Troværdighed som Vidner.)

(Paadømt den 20de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraret den 13de Aug. f. A. paadømte, Sag, sigtes de Tiltalte, Cigarfabriqueur Carl Wesch og Typograph Johan Carl Ludvig Hudloff, for at have forgrebet sig paa Politiets Betjente under en Tumult, som Natten mellem den 5te og 6te Juni næstforhen fandt Sted i Mad. Schæffers Telt i

Charlottenlunds Skov, og ved den affagte Underretsdom er det antaget beviist, at Tiltalte Wesch har sat sig til Modværge imod constitueret Politibetjent Poulsen og sparket denne op i Skrævet, samt at Tiltalte Hudloff har taget Politibetjent Caspersen i Brystet og forsøgt paa at tage hans Stok fra ham, for hvilket Forhold de Tiltalte ved bemeldte Dom ere ansete med Straf af Fængsel paa Vand og Brød, Wesch i 4 Gange 5 og Hudloff i 2 Gange 5 Dage, ligesom de og ere tilpligtede in solidum at udrede Actionens Omkostninger.

Hvad nu først Tiltalte Wesch angaaer, da er det saavel af fornævnte Poulsen som af Betjent Caspersen bevundet, at han ved den omhandlede Leilighed gjorde Poulsen Modstand og navnligen sparkede denne op i Skrævet, hvilket, ifølge deres Forklaringer, skal være passeret, medens Poulsen, efter at Tiltalte var bleven anholdt og henbragt paa en Bænk i Mad. Schæffers Telt, holdt fast paa ham, da han ikke med det Gode var at formaae til at blive siddende rolig paa Bænken, og derhos skal være skeet paa en saadan Maade, som formeentligen ingen Tvivl kunde efterlade om, at han havde gjort det forsætligt. Men, foruden at Malersvend Witt og Lithograph Otto hver for sig have forklaret, at de, der vare tilstede i Mad. Schæffers Telt paa den Tid, da hiint Optrin mellem Tiltalte Wesch og Betjent Poulsen skal være foregaaet, og af hvilke Witt specielt vil have havt sin Opmærksomhed henvendt paa bemeldte Tiltalte, medens Otto vil have siddet ved Siden af Wesch ligefra dennes Anholdelse, indtil han blev ført bort fra Teltet, ikke have seet, at Sidstnævnte sparkede Poulsen op i Skrævet, og Malersvend Witt endog har erklæret, med Bestemthed at kunne paastaae, at saadant ei har været Tilfældet, ligesom det ei heller er blevet bemærket af nogen af de flere andre derom afhørte Personer, som foruden Poulsen og Caspersen da vare nærværende i Teltet, er der og under Sagen fremkommet Data,

som in specie maa svække Betjent Poulsens Troværdighed som Vidne, i hvilken Henseende fornemmeligen bliver at mærke, hvad fornævnte Malersvend Witt endvidere har forklaret om, at Poulsen under en Samtale, der ved den ommeldte Leilighed forefaldt udenfor Mad. Schæffers Telt, udlod sig med, at den Affaire skulde kaste et Par nye Beenklæder af sig, og i det Samme selv rev sine Beenklæder itu i Skrævet, hvormed og Maskinmester Diemers Udsagn i det Væsentlige er overeensstemmende, dog at denne ei har kunnet gjenkjende Poulsen som hiin Person, der havde brugt hiin Yttring og tillige revet sine Beenklæder i Stykker.

Ligesom desaarsag Tiltalte Wesch ikke, imod hans Benegtelse, kan ansees overført det ham ved den paaankede Dom imputerede Forhold, saaledes skjønnes og det Samme at maatte antages med Hensyn til den anden Tiltalte Typograph Hudloff, der vel har vedgaaet, at han, da en Person under Tumulten slog løs paa ham med en Stok, tog fat i denne Person og vilde fratage ham Stokken, men derimod stadigen har benegtet, dengang at have vidst, at bemeldte Person var Politibetjent, hvorom han først vil være kommen til Kundskab, da Betjenten, efterat Tiltalte havde grebet fat om hans Stok, fremviste sit Polititegn med det Spørgsmaal, om Tiltalte ikke vilde respectere Politiet, hvorpaa denne strax vil have sluppet Stokken og forholdt sig rolig, hvilken af Tiltalte afgivne Forklaring i det Hele findes bestyrket navnligen ved Maskinmester Diemers Vidnesbyrd, som gaaer ud paa, at Betjent Caspersen, idet Hudloff havde grebet om hans Stok, tog sit Skildt, som han havde hængende under sin tilknappede Frakke, frem og forevisle Hudloff det, hvortil Diemer vil have yttret, at det skulde Caspersen have gjort før.

Som Følge af alt det Foranførte, og da det ei heller er oplyst, at nogen af de Tiltalte ved oftnævnte Leilighed iøvrigt

har forgrebet sig paa Politiets Betjente, i alt Fald ikke efterat de vare blevne vidende om disses Stilling, vil begge de Tiltalte være at tillægge Frifindelse, hvorhos Actionens Omkostninger, derunder indbefattede de Sagførerne i 1ste Instans ved Underretsdommen tilkjendte Salairer, som findes passende bestemte, og endvidere Salairerne til Actor og de beskikkede Defensorer her for Retten, Procuratorerne Knudsen, d'Auchamp og Nyholm, hvilke for hver især fastsættes til 8 Rbd. Sølv, skjønnes efter samtlige Sagens Omstændigheder at burde udredes af det Offentlige.

Forsaavidt den for Tiltalte Hudloff beskikkede Defensor, Procurator d'Auchamp, der tillige har givet Møde som privat engageret af Tiltalte Wesch, har i sit Indlæg af 18de f. M. paastaaet de Tiltalte ved Dommen i nærværende Sag tilkjendt en passende Reparation for den mod dem under Sagen brugte Behandling, og navnligen fordi de, uagtet tilbuden Caution, have i længere Tid været underkastede Arrest, findes til denne Paastand intet Hensyn at kunne tages.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans fra den ordinaire Underdommers Side har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og Behandlingen under det ifølge Overrettens Kjendelse af Justitsraad og Birkedommer Frederichsen som Sættedommer optagne yderligere Forhør har, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter, været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Cigarfabriqueur Carl Wesch og Typograph Johan Carl Ludvig Hudloff bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, hvorunder Procurator Eltong tillægges i Salarium 6 Rbd., Procuratorerne Raasløff og Bugge hver 4 Rbd., samt Procuratorerne Knudsen, d'Auchamp og Nyholm her for Retten hver 8 Rbd., Alt i Sølv, udredes af det Offentlige.*)

---

*) Efter samtlige Omstændigheder ved denne i sin Tid i forskjellige offentlige Blade og navnlig i „Fædrelandet" omtalte Sag, hvorunder Hr. Wesch, der er næringsdrivende Borger heri Staden, uanseet en tilbudt meget stor Caution, har siddet arresteret i særdeles lang Tid, var fuldstændig Frifindelse og Actionens Omkostningers Udredelse af det Offentlige, den største Opreisning, som efter vor bestaaende Lovgivning kunde ventes at falde i de Tiltaltes Lod.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 54—55.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 30te August 1843.

Sagen AS. $\frac{217}{43}$ Overauditeur Lassen ctr. Landsover- samt Hof- og Stadsrets-Procurator Cancelliraad Delbanco som Mandatarius for Communalbestyrelsen i Frederikshavn.

(Spørgsmaalet om en Persons eller Eiendoms Forpligtelse til eller Fritagelse for at erlægge communale Afgivter henhører under Domstolenes Ressort. En tidligere i Frederikshavn bosat Byfoged, der imidlertid, efterat være suspenderet fra nysnævnte Embede, havde taget Ophold heri Byen, hvor han nu antoges at have sit domicilium, paa Grund af sidstnævnte Omstændighed frifunden for Betalingen af personelle Skatter, til hvis Udredelse han sagsøgtes af Communalbestyrelsen i Frederikshavn.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 12te Februar sidstleden har Citanten, Overauditeur Lassen, her for Retten indanket en inden Kjøbenhavns Amts søndre Birk den 11te Jan. d. A. affagt Dom, hvorved han, der er suspenderet fra sit Embede som Byfoged i Frederikshavn og, efter hvad der er in confesso under Sagen, med det Kgl. Danske Cancellies Tilladelse i Aaret 1840 er fraflyttet nysnævnte Kjøbstad tillige med sin Familie, og ved Sagens Anlæg havde Bopæl under ovenmeldte Birk, i Overeensstemmelse med den af Indstævnte, Landsover- samt Hof- og

Stadsrets-Procurator Cancelliraad Delbanco, som Mandatarius for Communalbestyrelsen i Frederikshavn, i 1ste Instans nedlagte Paastand er tilpligtet til denne Kjøbstads Commune, saalænge han forbliver i sit Embede sammesteds, at betale personelle Skatter og derunder for Aaret 1841 73 Rbd. 60 ß., med Renter fra Dato af Klagen til Forligelsescommissionen, til Betaling skeer, saa og at udrede Sagens Omkostninger med 5 Rbd.

Forsaavidt nu Citanten her for Retten, ligesom tidligere under Sagens Procedure for Underretten, har søgt at gjøre gjeldende, at Spørgsmaalet om hans Forpligtelse til at erlægge de omhandlede Skatter ikke skulde egne sig til Afgjørelse ad den judicielle men ad Øvrighedsveien, og at det allerede skulde have fundet sin Afgjørelse ad denne Vei ved en i Gjenpart fremlagt Skrivelse fra det Kgl. Danske Cancelli til Hjørring Amtmandskab af 23de Novbr. 1841 i Anledning af en til Collegiet fra Citanten indkommen Besværing over, for Aaret 1841 at være paalignet Communalafgivter til den oftnævnte Kjøbstad, kan han i Intet af det saaledes Anførte, hvorpaa han har bygget en Paastand om Sagens Afviisning fra Underretten i det Hele, gives Medhold, thi, ligesom Spørgsmaalet om en Persons eller Eiendoms Forpligtelse til eller Fritagelse for at erlægge communale Afgivter henhører under Domstolenes Ressort, saaledes kan Cancelliet efter dets Skrivelses Indhold ei heller antages definitivt at have afgjort det Samme i nærværende Tilfælde forelagte Spørgsmaal men alene desangaaende foreløbigen at have yttret sin Formening. Da Retten derhos ei heller med Citanten kan være enig i, at Domstolene ikkun skulde være competente til at afgjøre Spørgsmaalet om hans formeentlige Forpligtelse til at erlægge de omhandlede Skatter og Afgivter, forsaavidt disse ved Sagens Anlæg ved Underretten vare ham paalignede, saa at Sagen i alt Fald burde været afviist, for-

saavidt Indstevntes Paastand gik ud herover, vil Sagens Realitet være at paakjende.

Med Hensyn til denne er det, som bemærket, in confesso, at Citanten i Aaret 1840 med Cancelliets Samtykke er fraflyttet Frederikshavn tilligemed sin Familie, og da det Moment, at han, naar Suspensionen ophører, efter Omstændighederne kan være pligtig til dertil at drage tilbage, naturligviis ikke kan bevirke, at han, forinden Saadant skeer, skulde kunne betragtes som havende domicilium sammesteds, men Forpligtelsen til at erlægge personelle Skatter og Afgivter til en Commune er afhængig af, at Vedkommende der have domicilium, cfr. L. 3—6—3, Anordn. om Skolevæsenet i Kjøbstæderne 29de Juli 1814 § 49 cfr. Regl. for Fattigvæsenet sammesteds 5te Juli 1803 § 30 c, kan Overretten ikke billige det Resultat, hvortil Underdommeren er kommen, hvorimod Citanten vil være at frifinde for Indstevntes Tiltale, hvorved forøvrigt bemærkes, at skjøndt Indstevntes Paastand i 1ste Instans gaaer ud paa, at Citanten maatte kjendes pligtig til, saalænge han forbliver Byfoged i Frederikshavn, at erlægge de omhandlede Skatter til denne Commune, er det efter Proceduren indlysende, at det omtvistede Spørgsmaal ikkun dreier sig om, hvorvidt Citanten, qua suspenderet Byfoged i Frederikshavn, altsaa uden Hensyn til om han maatte kunne siges der at have Domicil, er pligtig til at erlægge de omhandlede Skatter, saa at der ved den ham her ved Retten tillagte Frifindelse naturligviis intet er afgjort om hans Forpligtelse hertil, naar hiin Omstændighed maatte forandre sig.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve for begge Retter.

Det stemplede Papir har under Sagen været rigtigen forbrugt her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Overauditeur Lassen, bør for Tiltale af Indstevnte, Landsover- samt Hof- og Stadsrets-Procurator Cancelliraad Delbanco, som Mandatarius for Communalbestyrelsen i Frederikshavn, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen AS. $\frac{26}{43}$ Gaardmand Christen Larsen af Hoime ctr. Boelsmand Christian Larsen sammesteds.

(En Mand, anseet med Mulct efter Frd. 4de Octbr. 1833 for reelle Injurier mod Indstevnte, idet hans Forklaring om at have været i Nødværgestilfælde efter de oplyste Omstændigheder fandtes at maatte forkastes.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge erhvervet Opreisning af 26de Novbr. f. A. og derpaa udtagen Stevning af 10de Decbr. næstefter paaanker Citanten, Gaardmand Christen Larsen af Hoime, under nærværende Sag en i 1ste Instans ved Odense Herreds Politiret den 13de Juni f. A. affagt Dom, hvorved Indstevnte, Boelsmand Christian Larsen sammesteds, der af ham var saggiven ved Politiretten for formeentligen mod ham udøvede reelle og verbale Injurier, er frifunden for hans Tiltale, medens derimod Citanten under et fra Indstevntes Side institueret Contrasøgsmaal er tilpligtet at bøde 20 Rbd. Sølv til Odense Amts Fattigkasse samt erstatte Indstevnte for Lægehjelp og Lægemidler 6 Rbd. 4 Mk. 10 ß. tilligemed Sagens Omkostninger skadesløst, og endeligen efter uvillige Mænds Skjøn at give Indstevnte Erstatning for Næringstab og Lidelser, dog at denne Erstatning for hver enkelt Deel ei overstiger 20 Rbd.

Bemeldte Dom har nemlig Citanten paastaaet underkjendt

og derhen forandret, at han nyder Frifindelse for Indstevntes Tiltale, men at denne, mod hvem han har reserveret sin Ret med Hensyn til de af Indstevnte formeentligen fremførte verbale Injurier, paa passende Maade ansees for sit øvrige lovstridige Forhold samt tilpligtes at betale Citanten Sagens Omkostninger for Under- og Overretten, i alt Fald imod at Citanten med sin Eed bekræfter, at Indstevnte først overfaldt og slog ham.

Derimod har Indstevnte, efter forundt fri Proces, ved sin befalede Sagfører, Procurator Lihme, procederet til Underretsdommens Stadfæstelse, med Paastand om, at Citanten idømmes Sagens Omkostninger her for Retten efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder indbefattet til Procurator Lihme et passende Salarium.

Det maa under Sagen ansees tilstrækkeligen oplyst, at der den 2den Febr. f. A., da Bymændene i Høime vare forsamlede hos Oldermanden, Gaardmand Anders Pedersen, og Parterne omtrent Kl. 7 begge vare ude i Gaarden, er sammesteds opstaaet Haandgemæng imellem dem, hvorefter Citanten, da han strax derpaa kom ind i Stuen, havde en Rist eller, efter et enkelt Vidnes Udsagn, 2de Rister eller smaa Saar i Ansigtet, hvorimod Indstevnte befandtes liggende næsegruus og i bevidstløs Tilstand ved Moddingen i Gaarden, med Kjolekraven trukken op over Hovedet og begge Hænderne under sig, samt var bibragt forskjellige, dog ikke betydelige, Læsioner i Ansigtet og paa den venstre Haand, og saa forslaaet, at han den 12te f. M., paa hvilken Dag der i Anledning af hiint Optrin blev paa hans Bopæl optaget et Forhør, endnu var sengeliggende.

Efter de fremkomne Oplysninger skjønnes det ikke at kunne drages i Tvivl, at den Tilstand, hvori Indstevnte saaledes ved den omhandlede Leilighed befandtes, har været en Følge af ham fra Citantens Side tilføiet Overlast. Citanten har og ved-

gaaet at have lagt Haand paa Indstevnte, og, som han har udtrykt sig, kastet denne fra sig, men paastaaer, at saadant alene skete af Nødværge, forbi Indstevnte først overfaldt ham med Slag i Ansigtet, samt at han ikke foretog videre mod Indstevnte, end, paa den foranførte Maade, til Selvforsvar at kaste ham til Jorden, og navnligen ikke, efterat dette var skeet, tilføiede ham Slag eller anden Vold.

Men det er saa langt fra, at Sagens Omstændigheder bestyrke dette Citantens Foregivende om at have befundet sig i Nødværges Tilfælde, at meget mere Gaardmand Hans Hansen har bevnnbet, at han, der samtidigt med Parterne havde været ude i Gaarden, som han igjen vilde gaae ind i Huset, saae, at Citanten, medens Indstevnte stod med Ansigtet vendt imod Indgangen, bagfra tog ham om Halsen og kastede ham ned, dog uden at bemeldte Vidne, idet han ustandset fortsatte sin Gang, har kunnet meddele nogen Oplysning om, hvad derefter passerede mellem Parterne; hvorhos og saavel den Stilling, i hvilken Indstevnte fandtes liggende ved Møddingen, og hans senere Tilstand, som og de, navnligen af Vidnerne Fritz Christiansen og Mads Nielsen, afgivne og beeedigede Forklaringer tale imod, at Citanten skulde have indskrænket sig til at kaste Indstevnte til Jorden, uden videre at have lagt Haand paa ham.

Paa den anden Side give Sagens Data ingen tilstrækkelig Anledning til at statuere, at den eller de Citanten tilføiede ubetydelige Læsioner skulde, i alt Fald paa en saadan Maade, som kunde paadrage Ansvar, være ham bibragte af Indstevnte, der desaarsag ved den paaankede Dom retteligen er tillagt Frifindelse; ligesom det og, efter det Ovenanførte, maa billiges, at Citanten, hvis subsidiaire Paastand om at admitteres til edeligen at bekræfte, at Indstevnte først overfaldt og slog ham, ei skjønnes at kunne komme i Betragtning, er for det ham overbeviste Forhold anseet efter Frd. 4de Octbr. 1833

samt tilpligtet at erstatte Indstevnte hans Udgivter for Lægehjælp og Lægemidler, foruden Sagens Omkostninger for Politiretten, og endvidere at yde ham Erstatning for Næringstab og de ham paaførte Lidelser; og da der hverken findes Føie til at nedsætte den Citanten i Henhold til den citerede Forordnings §§ 1 og 3 idømte Mulct af 20 Rbd., eller til i hans Faveur at forandre de i Underretsdommen med Hensyn til Erstatningen indeholdte Bestemmelser, vil saaledes bemeldte Dom, der ikke fra Indstevntes Side er contrapaaanket, være i det Hele at stadfæste, hvorved endnu bemærkes, at der ikke af Citanten er fremsat nogen speciel Erindring imod, at Sagens Omkostninger ved Politiretten ere af Underdommeren tilkjendte Indstevnte skadesløst.

Fremdeles vil Citanten efter Omstændighederne blive pligtig, til det Offentlige at betale det Retsgebyhr og stemplede Papir, som af Indstevnte ved Overretten skulde have været erlagt og forbrugt, hvis Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret, og endvidere have at udrede det Procurator Lihme tilkommende Salarium, der skjønnes at kunne bestemmes til 10 Rbd. Sølv.

Til efter Citantens Paastand at mortificere det i Procurator Lihmes Indlæg af 10de April sidstleden om Citantens Forhold ved i 1ste Instans at fremtræde som Hovedklager brugte Udtryk: „Frækhed,“ og til paa Grund heraf at anvende Mulct, finder Retten efter Omstændighederne ingen Anledning.

Den befalede Sagførelse ved Overretten har været forsvarlig, og forsaavidt Sagen ei har været beneficeret, er det samme tilhørende stemplede Papir her ved Retten rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Citanten, Gaardmand Christen Larsen af Hoime, bør til

det Offentlige betale det Retsgebyhr og stemplede Papir, som af Indstevnte, Boelsmand Christian Larsen sammesteds, skulde her ved Retten have været erlagt og forbrugt, saafremt Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret, og endvidere i Salarium til Procurator Lihme udrede 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 189/43 Strømpehandler G. Broberg ctr. Jørgen Tholstrup Nielsen med Curator Vævermester Petersen.

(En Sag afviist ex officio fordi Stevningen var udtagen efter Udløbet af de for det ved samme paaankede Retdecret foreskrevne fatalia appellationis, uden at enten Opreisning fra Citantens Side var produceret, eller den af ham paaberaabte Omstændighed der i det foreliggende Tilfælde formeentlig gjorde Opreisning unødvendig, behørigen documenteret.)

(Paadømt den 26de Juni 1813.)

Dommen er saalydende:

Da Stevningen i nærværende Sag til Paaanke af den af Underfogden her i Staden under 11te August f. A. afsagte Ergtning, hvorved en af Citanten, Strømpehandler G. Broberg, hos Indstevnte Jørgen Tholstrup Nielsen requireret Executionsforretning hævedes, først er udtagen den 4de Martis d. A., altsaa efter Udløbet af den Tid, efter hvilken Paaanke ifølge L. 1—6—12 cfr. Rescr. 23de Jan. 1739 § 5 ei kan iværksættes uden Opreisning, og en saadan ligesaalidet er produceret, som Citanten, forsaavidt han, under Henviisning til Frd. 19de Aug. 1735 § 10 og Rescr. 19de Decbr. 1749 som Hjemmel for den foranstaltede Appel, har paaberaabt, at Sagen, efter tidligere at være indbragt for denne Ret, ved sammes Dom af 2den Jan. d. A. er bleven afviist, har ved Fremlæggelse af bemeldte Dom eller paa anden Maade beviisliggjort dette Anbringende, saa vil Sagen ex officio her fra Retten blive at afvise

Det til Sagen hørende stemplede Papiir er rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Sagen AS. $\frac{870}{42}$ Gaardmand Jens Nielsen af Gammel-Glim ctr. afdøde Gaardmand Niels Rasmussens Enke sammesteds.

(Forkastelse af en om en Underretsdoms Annullation nedlagt Paastand, der var støttet paa at der i 1ste Instans ikke var fremlagt Situationskort. — En efter Opreisning institueret Appel antoges at standse og saaledes ogsaa at ophæve Følgerne af Execution, forsaavidt en saadan alt har fundet Sted.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning af 29de Octbr. og ifølge dertil allernaadigst meddeelt Opreisningsbevilling har Citanten, Gaardmand Jens Nielsen af Gammel-Glim, paaanket deels til at kjendes uefterrettelig, deels til Underkjendelse og Forandring en inden Leire Herredsting den 7de Marts f. A. afsagt Dom, hvorved han under en daglig Mulct er tilpligtet at opføre i forsvarlig Stand et af Indstevnte, afdøde Gaardmand Niels Rasmussens Enke sammesteds, opført og af Citanten nedbrudt Jorddige mellem Parternes Gaarde, samt hvorved han, medens Sagens Omkostninger iøvrigt ere ophævede, er paalagt at udrede i Salair til Indstevntes ved Underretten beskikkede Sagfører, 6 Rbd. Sølv. Ligeledes har Citanten paaanket en i Henhold til denne Dom den 30te Septbr. f. A. foretagen Udlægsforretning, hvorved der for de til den Tid paadragne Tvangsmulcter med Omkostninger, til Beløb i Alt 119 Rbd. 5 Mk. 11 ß., er effectueret Execution i adskillige Citanten tilhørende Gjenstande.

Da den af Citanten paastaaede Annullation af Underretsdommen, som han støtter paa den Omstændighed, at der ikke i

1ste Instans er fremlagt noget formeligt Situationskort, ei kan komme i Betragtning, efterdi et saadant Kort, som i al Fald kun vilde udfordres ved Overretten, ifølge de factiske Forhold paa den Tid Sagen paastevnedes, og navnligen efterat Sporene af det gamle Skjæl mellem Eiendommene ved det opførte og igjen nedbrudte Jorddige maae antages at være tilintetgjorte, ikke skjønnes at ville have været til nogen Nytte, saa vil det nu være at undersøge, hvorvidt den af Citanten nedlagte Frifindelsespaastand kan være at tage tilfølge, eller om Indstevntes Paastand, der gaaer ud paa Underretsdommens og Executionsforretningens Stadfæstelse, samt paa, at Citanten tilpligtes at udrede begge Søgsmaals Omkostninger, overeensstemmende med Reglerne i beneficerede Sager, og derunder Salair til hendes her ved Retten befalede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, vil være at give Medhold.

Det bemærkes i denne Henseende, at der imellem Parternes Haugepladser tidligere, efter hvad under Sagen er oplyst, ikke var anden Grændse end en Jordophøining eller en saakaldet Bulk, men at Indstevnte, efter ved en Landinspecteur at have ladet den Direction, i hvilken hun agtede at opføre et formeligt Hegn imellem Haugerne, afstikke, har efter den afsatte Linie ladet opkaste et Dige med Grøfter paa begge Sider, angaaende hvilke Foretagender det maa antages beviist at Citanten har havt Kundskab, idet han fra Indstevntes Side er, forinden Diget og Grøfterne paabegyndtes, bleven underrettet om dette Arbeide. Da det nu ikke er oplyst, at Citanten har gjort noget Forbud mod samme eller engang foretaget sig noget Skridt, som antydede en bestemt Misbilligelse af dette Arbeide, samt da han ved siden paa egen Haand at nedrive Diget og tilkaste Grøfterne har foranlediget Udslettelsen af den ældre Grændse mellem Haugerne, maatte det være hans Sag at godtgjøre, at det nedrevne Hegn var opført udenfor denne Grændse, og, som

han har paastaaet, inde paa hans Grund. Et saadant Beviis har Citanten imidlertid ikkeført, hvorimod der meget mere, ifølge de fremlagte Tingsvidner, er Grund til at antage at det ommeldte Hegn har været opført i det rette Skjæl mellem Eiendommene, og Citanten findes desaarsag ved den paaankede Dom med Føie at være paalagt under en daglig Mulct at opføre det af ham nedbrudte Jorddige. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelse angaaende Sagens Omkostninger og navnligen det Procurator Sørensen tilkjendte Salair ligeledes billiges, bliver saaledes i sit hele Resultat at stadfæste.

Hvad dernæst den afholdte Executionsforretning angaaer, da skjønnes samme, uagtet Underretsdommen stadfæstes, at maatte bortfalde, efterdi den ifølge Opreisning instituerede Appel maa, i Henseende til at standse Execution, have samme Virkning, som den inden Udløbet af fatalia appellationis iværksatte Paaanke, og saaledes ogsaa maa ophæve Executionens Følger forsaavidt en saadan har fundet Sted.

Processens Omkostninger her ved Retten ophæves, dog saaledes at Citanten til Indstevntes beskikkede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, betaler i Salair 10 Rbd. Sølv.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres, at Behandlingen i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været forsvarlig.

Det behørige stemplede Papir er her ved Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, hvorimod den hos Citanten, Gaardmand Jens Nielsen af Gammel-Glim, den 30te Septbr. f. A. effectuerede Udlægsforretning bortfalder.

Processens Omkostninger her ved Retten ophæves, dog saaledes at Citanten i Salair til Indstevntes beskikkede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, betaler 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden den i Underretsdommen bestemte

Frist af 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{3}{43}$ Oldermanden for Malerlauget her i Staden, Malermester Tilly ctr. Directionen for Stiftelsen for Haandværksmestere og deres Enker i trange Kaar.

(Spørgsmaal om Malerlaugets Berettigelse til i et givet Tilfælde at belægge en Bolig i Stiftelsen for gamle Haandværksmestere og deres Enker i trange Kaar.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søger Citanten, Oldermanden for Malerlauget her i Staden, Malermester Tilly, de Indstevnte, Directionen for Stiftelsen for gamle Haandværksmestere og deres Enker i trange Kaar, paa egne og Stiftelsens Vegne, under en passende daglig Mulct tilpligtede i Stiftelsen at admittere Malermester Schlesch, der af Malerlauget er forundt den Lauget tilhørende Fribolig Nr. 39 i bemeldte Stiftelse, men efter en af Stiftelsens Direction og Repræsentanter i Henhold til Fundatsens § 13 sammensat Generalforsamlings Beslutning, som formeentligt manglende de fundatsmæssige Egenskaber er negtet Optagelse, samt til Lauget eller Schlesch at udrede en passende Skadeserstatning efter Rettens eller uvillige Mænds Skjøn for det af hiin Negtelse resulterende Tab, at regne fra 10de Januar f. A., da Malerlauget meddeelte de Indstevnte Underretning om det paa Schlesch faldne Valg saa og Sagens Omkostninger med noget Klækkeligt.

Forsaavidt de Indstevnte nu først have formeent, at de ikke skulde kunne ansees som rette Sagvoldere, men at Generalforsamlingen, der efter Fundatsens § 13 er Stiftelsens overordnede Bestyrelse, burde været indstevnet, findes den ikke heri at kunne gives Medhold, idet Directionen, som ellers i Almindelighed, ogsaa i Rettergangstrætter maa ansees som Stif-

telsens competente Repræsentant, hvori det naturligviis ingen Forandring kan gjøre, at det Spørgsmaal, der er Gjenstand for nærværende Sag, allerede har fundet Afgjørelse paa en Generalforsamling. Ei heller kan Retten med de Indstevnte være enig i, at Sagen ikke skulde egne sig til Domstolenes, men til en Generalforsamlings Afgjørelse, der, som bemærket, allerede er bleven den til Deel, saa at den som Følge heraf maatte være at afvise her fra Retten. Vel indeholder nemlig, efter hvad der er in confesso, et af Malerlauget til Stiftelsen udstedt Revers en Clausul, hvorved det underkastes iblandt andet de Bestemmelser, der i Tiden ved Generalforsamlings Beslutning maatte blive givne, og navnligen for det Tilfælde, at Betalingen for den Lauget i Stiftelsen overladte Bolig ikke prompte maatte blive erlagt, men saavel ifølge dens egne Udtryk, som naar den sammenholdes med det til Malerlauget af Stiftelsens Direction udstedte Skjøde, kan hiin Clausul ikke sigte til Afgjørelse af de enkelte mellem Lauget og Stiftelsen allerede opstaaede Controverser, men ikkun til almindelige Bestemmelser, der maatte blive givne for de fremtidigen modende Tilfælde, hvorved da specielt er udhævet det, at den stipulerede Betaling ikke i rette Tid maatte blive erlagt; og ligesaa lidet tilsiger Stiftelsens Fundats eller hjemler Forholdets retlige Natur i og for sig Generalforsamlingen Myndighed til, saaledes som in casu vilde udfordres, endeligen at afgjøre Spørgsmaalet om Tilstedeværelsen af de Betingelser, under hvilke Laugets Ret til at belægge den omhandlede Bolig fundatsmæssigen maa udøves.

Naar paa den anden Side Citanten har formeent, at Malerlauget i Udøvelsen af den oftnævnte Belæggelsesret end ikke skulde være underkastet Domstolenes Critik, kan han ei heller heri gives Medhold, siden det saavel efter Fundatsen, som det Lauget meddeelte Skjøde og det af samme udstedte Revers maa

antages, at Spørgsmaalet om den designerede Person er i Besiddelse af de for at indlægges i Stiftelsen fornødne Egenskaber, navnligt at han skal være Mester i et Kjøbenhavnsk Haandværkslaug og være gammel, da det, som bemærket, ikke kan ansees forbeholdt Generalforsamlingens Afgjørelse, maa finde den ved Domstolene. Da nu Schlesch, om hvem det er godtgjort, at han er Laugsmester heri Staden, ved hans Udnævnelse til den ommeldte Fribolig ikkun var 51 Aar gammel, men da en Haandværksmester i denne Alder, efter den almindelige Sprogbrug, der her maa gjøre Udslaget, ikke tillægges Prædicatet gammel, skjønnes det ikke rettere, end at han med Føie er negtet Optagelse i Stiftelsen, og ville som Følge heraf de Indstevnte være at frifinde for Citantens Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Det stemplede Papiir har behørigen været forbrugt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Directionen for Stiftelsen for gamle Haandværksmestere og deres Enker i trange Kaar, bør for Citantens, Oldermanden for Malerlauget her i Staden, Malermester Tilly's Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. 630/41 Cancelliraad, Raadmand samt By- og Raadstueskriver i Helsingør, v. Hadeln ctr. Vognmand Jørgen Frandsen i Hillerød.

(En Mand antaget pligtig at betale forskjellige Skatter, til hvis Erlæggelse han sagsøgtes af vedkommende Byfoged, da det under Sagen var in confesso, at bemeldte Skatter vare beregnede efter de af Sidstnævnte ved hans Embede forefundne og hidtil af ham brugte Beregninger, uden at disses Urigtighed af Indstevnte var godtgjort.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag har i 1ste Instans været anlagt ved

Hillerød Byting af Citanten, Cancelliraad, Raadmand samt By- og Raadstueskriver i Helsingør, v. Hoveln, der tidligere har været Byfoged i Hillerød, imod Indstevnte, Vognmand Jørgen Frandsen, betræffende Sidstnævntes formeentlige Forpligtelse til i resterende Skatter og Afgivter af de af ham brugende Lodder Nr. 6, 7 og 10 i den saakaldte Krovang for Aarene 1831—1839, begge inclusive, at betale 108 Rbd. 53 ß. Den i Sagen under 10de Decbr. 1840 af Sættedommeren, Cancelliraad, By- og Birkeskriver Kinch, afsagte Dom, hvorved Indstevnte var frifunden for Citantens Tiltale, dog at han, der ikke havde givet Møde ved den befalede Forligsmægling, blev tilfunden til Citanten at betale Sagens Omkostninger med 10 Rbd. Sølv og til Justitskassen bøde 4 Rbd. Sølv, har Citanten, efter dertil meddeelt allernaadigst Opreisning og fri Proces, indanket her for Retten og paastaaet samme, i Henhold til hans ved Underretten nedlagte Paastand, forandret derhen, at Indstevnte ifølge den ovennævnte Skyldgrund tilpligtes at betale ham 84 Rbd. 17½ ß., hvortil han, paa Grund af en, forinden Sagens Paadømmelse ved Underretten skeet Afbetaling, har nedsat det oprindelige indtalte Beløb, med Renter fra Forligsklagens Dato, men forøvrigt stadfæstet, samt at Indstevnte udreder Sagens Omkostninger her for Retten efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder Salair til Citantens beskikkede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer.

Idet Indstevnte, der procederer til Underretsdommens Stadfæstelse og til hos Citanten at tilkjendes skadesløse Omkostninger ved begge Retter, har erkjendt de omhandlede Lodders Skattepligt, har han gjort Indsigelse med Hensyn til Størrelsen af det indtalte Skatte- og Afgivtsbeløb, idet han har paastaaet, at efter en rigtig Fordeling af Krovangens 11 Tdr. 3 Skpr. Hartkorn paa samtlige til samme hørende Lodder, vil der ikke paa de af ham brugende 3de kunne falde et

saa stort Qvantum Hartkorn som det, hvortil de paa en under Sagens Procedure for Overretten, i Henhold til en Citanten meddeelt Bevilling til at fremlægge nye Documenter, fremlagt Fortegnelse, hvorefter Skatter og Afgivter indkræves af Krovangen, ere ansatte, og har han navnligen asfereret, at af bemeldte Fortegnelse uretteligen er udeladt endeel til Krovangen henhørende og til Byfogedembedet i Hillerød henlagt Jord, af hvis Bruger der saaledes ikke er svaret Skatter og Afgivter.

Da det imidlertid er in confesso, at Citanten har beregnet de Indstevnte affordrede Afgivter, hvilke denne ogsaa tidligere har erlagt, i Overeensstemmelse med de af ham ved Embedet forefundne og for hans Embedstid brugte Beregninger, samt da det er saa langt fra, at Indstevnte, hvis Pligt det følgeligt maatte være at godtgjøre disse Beregningers Urigtighed, har ført et saadant Beviis, at Citanten meget mere ved hvad han for Overretten har produceret, i høi Grad har bestyrket Rigtigheden af den hidtil fulgte Beregningsmaade, saa vil Indstevnte være at dømme efter Citantens Paastand, dog saaledes at Beløbet bliver at tilkjende i Repræsentativer og at Sagens Omkostninger her ved Retten, med Undtagelse af 10 Rbd. Sølv i Salair til Citantens beskikkede Sagfører, hvilke Indstevnte vil have at udrede, ophæves og bemærkes det at være en Følge alene deraf at Indstevnte ei har contrapaaanket Underretsdommen, at han ikke kan faae den forandret i sin Faveur med Hensyn til dens Bestemmelser angaaende Omkostningerne og den idømte Mulct.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig, og forsaavidt Sagen ikke har været beneficeret, attesteres, at det rigtige stemplede Papir her ved Retten har været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Vognmand Jørgen Frandsen i Hillerød, bør til Citanten, Cancelliraad, Raadmand samt By- og Raadstueskriver i Helsingør, v. Hadeln, betale de paastaaede 84 Rbd.

$17\frac{1}{2}$ ß. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarligt fra den 10de Januar 1840 indtil Betaling.

I Henseende til Processens Omkostninger og den idømte Mulct bør Underretsdommen ved Magt at stande.

Processens Omkostninger ophæves, dog at Indstevnte i Salair til Citantens befalede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, betaler 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{205}{42}$ Huusmand Anders Jørgensens Enke, Anne Nielsdatter af Hesberghuse under Odense Amt ctr. Gaardmand Peter Frantzen af Skalberg.

(Ihændehaveren af en for indløst Bankhæftelse udstedt Qvittering, skjøndt han ikke var i Besiddelse af nogen Transport paa Qvitteringen fra den Mands Side, der havde indfriet Bankhæftelsen, efter samtlige Omstændigheder ikke antaget pligtig til Udlevering af Qvitteringen under et imod ham i dette Øiemed af bemeldte Mands Arvinger anlagt Søgsmaal.)

(Paadømt den 26de Juni 1843.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Indstevnte, Peter Frantzen af Skalberg, her ved Retten har henviist til de ved Underretten til Styrke for nedlagt Afviisningspaastand fremsatte Formalitetsexceptioner, som det paaligger Retten ex officio at tage i Betragtning, vil der, da Sagen er indbragt her for Retten alene efter Paaanke af een af de i 1ste Instans optraadte Sagsøgere, nemlig Citantinden, Huusmand Anders Jørgensens Enke, Anne Nielsdatter af Hesberghuse under Odense Amt, ikkun være at tage Hensyn til de hende vedrørende Indsigelser af foranførte Slags, og ligesom det da følger af det ved Lovgivningen begrundede Retsforhold mellem en Afdøds Arvinger, at Citantinden har været berettiget til conjunctim med nogle af hendes Medar-

vinger efter afdøde Selveiergaardmand Hans Christian Nielsen at indtale de Fordringer, de maatte troe at have paa Indstevnte i Anledning af dennes formeentligen ulovlige Besiddelse af den under Sagen omhandlede, af Rigsbanken under 26de Septbr. 1817 til bemeldte Afdøde udstedte Qvittering for den indbetalte Bankhæftelse af 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdk. 2 Alb. Hartkorn af Skalberg Byes Jorder, til Beløb 395 Rbd. 38 ß. r. S., saaledes er hvad der med Hensyn til Forligsmæglingen for Citantindens Vedkommende af Indstevnte er bemanglet, behørigen afhjulpet ved de udtagne Continuationsklager af 12te Mai 1840 og 29de Mai 1841.

Naar dernæst Indstevnte paa Citantindens her ved Retten nedlagte Paastand, der gaaer ud paa, at Indstevnte enten bør udlevere ovenmeldte Qvittering til Skifteforvalteren for Odense Herred til Deling mellem afgangne Hans Christian Nielsens Arvinger, eller betale Citantinden sin Andeel heri med 98 Rbd. 5 Mk. $1\frac{5}{8}$ ß. med Renter 4 pCt. fra Hovedklagens Dato den 6te Marts 1840, har bygget Paastand om Sagens Afviisning, idet han har bemærket, at den første Deel af Paastanden ei blot vedkommer hende, men alle H. C. Nielsens Arvinger, der ei engang samtlige ved Underretten have forfulgt Sagen, da kan denne hans Paastand ei gives Medhold, efterdi Citantindens forommeldte Paastande ere fremsatte alternative, saaledes at Valget overlades Indstevnte, og hun tvertimod ved ubetinget at paastaae Dom over ham efter det sidste Alternativ vilde have udsat sig for befoiet Indsigelse om, at Paastanden for Underretten var bleven forandret.

Sagens Realitet vil altsaa komme under Paakjendelse, og er da Citantindens forommeldte Paastand grundet paa, at Indstevntes Besiddelse af Qvitteringen qvæstionis skulde være uberettiget, men da Beviis for, at dette har været Tilfældet, — hvorved bliver at bemærke, at Indstevnte, der ved Kjøb er

bleven Eier af de Jorder, hvis Bankheftelse er bleven indfriet imod oftmeldte Qvittering, ikke ifølge Qvitteringens Natur kan være pligtig at udlevere den, forbi han ei er i Besiddelse af nogen Transport, — saa langt fra er præsteret af Citantinden, hvem onus probandi i saa Henseende ifølge L. 5—5—3 paaligger, at meget mere afdøde Hans Christian Nielsens i hans testamentariske Disposition indeholdte Angivelse af hans Midler, hvorved der ei er taget Hensyn til den nævnte Qvittering, dennes af Indstevnte i bemeldte Nielsens levende Live foranstaltede Tinglæsning, og den fremlagte Erklæring af 11te Septbr. 1841 fra een af Citantindens Medarvinger endog afgive Data for, at Qvitteringen af den Afdøde er bleven overdraget til Indstevnte.

Det maa derfor billiges, at der ved den i 1ste Instans inden Odense Herredsting den 9de Decbr. 1841 ergangne Dom er tillagt Indstevnte Frifindelse, og ligeledes vil dens Bestemmelse om, at Citantinden in solidum med de øvrige Sagsøgere i 1ste Instans skulde erstatte Indstevnte Sagens Omkostninger med 12 Rbd. Sølv, for hendes Vedkommende være at give Medhold. Bemeldte Dom vil altsaa, forsaavidt den er paaanket, være at stadfæste.

Processens Omkostninger her ved Retten vil Citantinden efter Omstændighederne have at tilsvare Indstevnte med 10 Rbd. Sølv.

Den for Citantinden befalede Sagførelse her ved Retten har været lovlig.

Under Sagen er ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir her ved Retten bleven begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citant-

inden, Huusmand Anders Jørgensens Enke, Anne Nielsdatter af Hesberghuse under Odense Amt, til Indstevnte, Gaardmand Peter Frantzen af Skalberg, med 10 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 420/43 Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestantinden Kirstine Hendriksdatter, Arbeidsmand Niels Jacobsens Hustrue, og Tiltalte Dorthe Marie Poulsen, Hammeløvs Enke.

(Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for et, med flere skjærpende Omstændigheder forbundet, første Gang begaaet Betleri. Anvendelse af Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 62 andet Membrum og 64.)

(Paadømt den 1ste Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Det maa under nærværende, i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret den 8de Febr. sidstleden paadømte, Sag, ved egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder ansees tilstrækkeligen oplyst, at Arrestantinden, Kirstine Hendriksdatter, Arbeidsmand Niels Jacobsens Hustru, har af den Medtiltalte, Dorthe Marie Poulsen, Hammeløvs Enke, ladet sig udfærdige et paa det fingerede Navn Kirstine, Sørensens Enke, lydende Tiggerbrev, dateret 12te Septbr. f. A., og tillige meddele en, som det maa antages, af Sognepræst Dr. theol. Rothe egenhændigen underskreven Anbefaling, der havde været paategnet en for en anden Person forfattet Ansøgning, hvorfra den af Hammeløvs Enke blev afklippet og af hende vedhæftet Tiggerbrevet, hvilket Arrestantinden derefter har benyttet til, ved sammes Foreviisning og under det ommeldte fingerede Navn, paa flere Steder at betle med Paaberaabelse af de i Brevet anførte opdigtede Ulykkestilfælde, navnligen at hun var brandlidt ved en Utterslev Mølle overgaaet Ildebrand.

Fremdeles har Arrestantinden vedgaaet, uden sin Mands Vidende og Villie at have pantsat hans Frakke paa Assistentshuset for 6 Rbd., som hun størstedeels anvendte til Indkjøb af Klædningsstykker og Fødemidler; hvilket Forhold imidlertid, paa Grund af det mellem hende og Manden bestaaende Formue-Fællesskab, ikke findes at kunne have noget Straffeansvar til Følge, hvisaarsag det maa billiges, at der ved den paaankede Dom er i denne Henseende tillagt hende Frifindelse.

Ligeledes maa Overretten være enig med Underdommeren i, at hverken Arrestantindens Adfærd med at afbenytte en i anden Anledning og hos en anden Person udstedt Præsteattest eller Brugen af et fingeret Navn og af det falske Foregivende at være brandlidt, som ene sigtende til Betleriets Befordring og da heller ingen videre Følger derved kunde afstedkommes, vil kunne paadrage hende nogen særskilt Straf, hvorimod hun, som efter vedkjendt Daabsattest er 42 Aar gammel og om hvem det ikke er oplyst, at hun forhen har været tiltalt eller straffet, er ved Birketingsdommen retteligen anseet for 1ste Gang begaaet Betleri efter Frd. 21de August 1829 § 4 cfr. § 5, i Overeensstemmelse med hvilke Lovbud Straffen, med Hensyn til de foranførte Omstændigheder, der som skjærpende Momenter maa blive at tage i Betragtning, skjønnes for hende passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

Hvad dernæst angaaer Tiltalte, Dorthe Marie Poulsen, Hammelovs Enke, der er 64 Aar gammel og ifølge fornævnte Birks Extraretsdom af 16de Novbr. 1833 har været straffet med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for under et urigtigt Navn og med Benyttelsen af en falsk Attest at have søgt at tilvende sig Understøttelse, da er det ikke imod hendes Benegtelse oplyst, at hun, ved for Arrestantinden at affatte det ovennævnte Document, har været vidende om Urigtigheden af

de deri paaberaabte Omstændigheder og af det Navn, der tegnedes under Documentet, hvorimod hun har tilstaaet, at have vedhæftet samme den med Dr. theol. Rothes Underskrivt forsynede Anbefaling, efterat hun havde afklippet den fra en ældre Ansøgning, der vedkom en anden Person. Ogsaa har denne Tiltalte forklaret, at hun, ved at affkrive en anbefalende Attest, som i sin Tid skal have været meddeelt Enken Wilhelmine Olsen af senere afdøde Høker og Dannebrogsmand C. A. Christensen, deels har forandret sammes Datum og deels i Contexten efter Ordene „bevidnes af mig“, tilføiet: „som Læge“, ved hvilket Tillæg Anbefalingen, hvorpaa efter Underskriften findes Bogstaverne D. M., formeentligen skulde erholde større Vægt, samt at hun efter Christensens Død er vedbleven, aarligen i dennes Navn at paategne Anbefalingen Leveattest for bemeldte Enke, og da Papiret var fuldskrevet, har i Christensens Navn udfærdiget en ligeledes under Sagen fremkommen, paa et særskilt Stykke Papir skreven, Leveattest, hvilken sidste dog ei skal være bleven afbenyttet, hvorimod der efter de tidligere Attester skal hos Vedkommende aarligen være hævet en Understøttelse af 1 Rbd., og Tiltalte deraf hver Gang have erholdt 1 Mk. for sin Uleilighed. Endeligen har og Tiltalte vedgaaet, at hun, efter i August Maaned f. A. at have skrevet et Brev for et Fruentimmer ved Navn Cathrine Jørgensen, har lovet at ville besørge dette Brev afleveret paa Posthuset og i denne Anledning modtaget 12 ß. for dermed at clarere Portoen, men at hun har undladt at aflevere Brevet og selv beholdt Pengene, uden derfor at gjøre Cathrine Jørgensen Rigtighed. Paa Grund af den af Sidstnævnte under Sagen afgivne Erklæring vil der imidlertid, i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 44, ikke blive Spørgsmaal om, for dette Forhold at straffe Tiltalte, som derimod, efter hvad iøvrigt ovenfor er bemærket, vil være at dømme, deels efter nyt-

nævnte Forordnings § 62 2det Membrum og § 64, og deels arbitrairt, forsaavidt betræffer hendes Forhold med den Arrestantinden leverede Anbefaling fra Dr. Rothe, hvorhos Tiltaltes Straf, efter samtlige Sagens Omstændigheder, findes af Underdommeren passende bestemt til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 8 Maaneder.

Ligeledes ere begge de Tiltalte ved den paaankede Dom retteligen tilpligtede at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder de Sagførerne i 1ste Instans tilkjendte Salairer billiges, dog at de Tiltalte findes i det Hele at burde udrede Actionsomkostningerne enhver for sit Vedkommende, og derunder hver Halvdelen af Salairet til Actor, Procurator Raasløff, foruden at enhver af dem bør betale Salairet til sin Defensor ved Underretten, nemlig Arrestantinden til Procurator Eltong og Tiltalte til Procurator Bugge, i Stedet for at samtlige foranførte Salairer efter Underretsdommen skulde tilsvares af dem begge in solidum, medens de derimod hver for sit Vedkommende skulde udrede de ved deres Arrest og Varetægt under Sagen foranledigede Omkostninger.

Med den deraf flydende Modification vil saaledes Birketingsdommen være at stadfæste.

Actor for Overretten, Procurator Baastrup, og de her ved Retten beskikkede Defensorer, Procuratorerne Bang og Jydtmann, blive at tillægge i Salarium, den Første 8 Rbd. Sølv og enhver af de 2de Sidstnævnte 5 Rbd. Sølv, saaledes at Procurator Baastrups Salair udrede de Tiltalte hver med det Halve, samt at disse hver for sig betale det deres respective Defensor, nemlig Arrestantinden det Procurator Bang og Tiltalte det Procurator Jydtmann tilkommende Salarium.

Sagens Behandling i 1ste Instans har, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Arrestantinden Kirstine Hendriksdatter, Arbeidsmand Niels Jacobsens Hustru, og Tiltalte Dorthe Marie Poulsen, Hammelevs Enke, bør i det Hele betale Actionens Omkostninger, enhver for sit Vedkommende, og derunder hver Halvdelen af Salairet til Actor, Procurator Raasløff, foruden at enhver af dem tillige bør udrede Salairet til sin Defensor ved Underretten, nemlig Arrestantinden til Procurator Eltong og Tiltalte til Procurator Bugge.

Procuratorerne Baastrup, Bang og Jydtmann her for Retten tillægges i Salarium, den Første 8 Rbd. Sølv, som udredes af begge de Tiltalte hver med det Halve, og de 2de Sidstnævnte hver 5 Rbd. Sølv, hvoraf Salairet til Procurator Bang tilsvares af Arrestantinden og Salairet til Procurator Jydtmann af Tiltalte.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{422}{43}$ Procurator Ring Actor ctr. Arrestanterne Frederik Christian Petersen og Johannes Vilhelm Petersen.

(En ved Kjøbenhavns Amts søndre Birketing afsagt Dom og Sagens foregaaende Behandling annulleret af Overretten, forbi det vedkommende Arrestanter under Sagen paasigtede Forhold, som henhørende under Bestemmelserne i Pl. 9de Octbr. 1833 §§ 2 og 3, fandtes urigtigen at være gjort til Gjenstand for Justitiens Paatale.)

(Paadømt den 1ste Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret den 26de April sidstleden paadømte, Sag tiltales Arrestanterne, Frederik Christian Petersen og Johannes Vilhelm Petersen, for, medens de under Fattigvæsenets Forsørg

vare indlagte paa Ladegaarden, at have af det Garn, de af de dem leverede Materialier havde spundet og som de efter Forarbeidningen skulde aflevere til vedkommende Foresatte, tilbageholdt en Deel, som de derefter bragte her til Staden og gjorde Forsøg paa at afhænde, hvilket dog ei lykkedes, da Den, til hvem Arrestanterne i saadant Øiemed henvendte sig, fattede Mistanke om, at de paa ulovlig Maade havde tilvendt sig Garnet og desaarsag foranledigede dem anholdte.

Men, da det Arrestanterne saaledes paasigtede Forhold skjønnes at maatte gaae ind under Bestemmelserne i Pl. 9de Octbr. 1833 §§ 2 og 3, sammenholdte med Planen for Kjøbenhavns Fattigvæsen af 1ste Juli 1799 § 157 og Pl. 19de Decbr. 1832, og i Medfør af de ved disse Lovbud givne Forskrifter maa antages urettеligen at være gjort til Gjenstand for Paatale af Justitien, vil som Følge heraf den paaankede Dom, hvorved Arrestanterne ere ansete efter Frd. 11te April 1840 §§ 41 og 43 cfr. §§ 1 og 82, Frederik Christian Petersen med 8 Maaneders Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus og Johannes Vilhelm Petersen med 2 Aars Fæstningsarbeide, saavelsom den foregaaende Behandling ved Birketinget, blive at annullere, og Actionens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor i 1ste Instans, Procuratorerne Raasløff og Eltong, tillægges i Salarium hiin 4 Rbd. og denne 3 Rbd. Sølv, samt endvidere Procuratorerne Ring og d'Auchamp her for Retten hver 5 Rbd. Sølv, være at udrede af det Offentlige.

Under Behandlingen i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Dom og Sagens foregaaende Behandling ved Birketinget bør uefterrettelig at være, og Actionens Omkostninger, hvorunder Procurator Raasløff tillægges i Salarium 4 Rbd., Procurator Eltong 3 Rbd., og Procuratorerne Ring

og d'Anchamp her for Retten hver 3 Rbd., Mt. i Sølv, udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{746}{42}$ Slagtermester J. P. Caspersen i Vordingborg ctr. Grosserer W. Duntzfelt R. af D. som Directeur for Centralcassen, paa dennes Vegne, samt Skiftecommissarierne i Grosserer Fiedler & Comp.'s Bo, Grosserer Gottschalk og Cancelliraad, Procurator Delbanco, paa bemeldte Boes Vegne.

(En mod et Fallitbo anlagt Sag afviist, da det under samme, forsaavidt Boet angik omventilerede Spørgsmaal, fandtes at henhøre under de i Boet, beskikkede Commissariers Paakjendelse. Bestemmelserne i Centralcassens Reglement § 13 ere kun anvendelige med nysnævnte Casses Debitorer, men kunne ikke gjøres gjældende med Trediemand, hvis Eiendom, uden hans Skyld, er kommen i Centralcassens Besiddelse.)

(Paadømt den 3die Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Efterat Grosserer Fiedler, kort før han opgav sit Bo til Skiftebehandling, til Centralcassen havde pantsat et fornemmelig af Skindvarer bestaaende Lager, som beroede i et af Handelsmand Charles Groth til ham leiet Pakhuus i Gaarden Nr. 152 i St. Gjertrudstræde, og dette Pant senere af Centralcassen var foranstaltet realiseret, har Citanten under nærværende Sag søgt de Indstevnte, Grosserer W. Duntzfelt, R. af D., som Directeur for Centralcassen paa dennes Vegne samt Skiftecommissarierne i Grosserer Fiedler & Comp.'s Bo, Grosserer Gottschalk og Cancelliraad, Procurator Delbanco paa bemeldte Boes Vegne, til in solidum eller i alt Fald Centralcassens Bestyrelse alene under en passende daglig Mulct i uforringet Tilstand at udlevere ham 14 Stkr. saltede Hødeskind, 211 Stkr. Uldskind, 59 Stkr. Staldfinger og 16 Stkr. tørrede Kalveskind, hvilke skulle være ham tilhørende og have beroet i

ovennævnte Pakhuus, eller erstatte deres Værdi med i det Hele 298 Rbd. 2 Mk. 8 ß. samt derhos i ethvert Tilfælde godtgjøre ham Afsavnet af Skindene med 4 pCt. af denne Sum fra Datum af Klagen til Forligelsescommissionen, den 16de Febr. f. A. og indtil Udlevering eller Erstatning skeer. Endeligen har Citanten paastaaet sig tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst.

Af de Indstevnte har Administrationen for Centralcassen paastaaet sig frifunden og Citanten tilpligtet at betale Processens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt; derimod have Skiftecommissarierne i Grosserer Fiedler & Comp.'s Bo paastaaet Sagen afviist, forsaavidt den er anlagt mod dem, samt Citanten paalagt at betale dem hver især en passende Kost og Tæring.

Hvad nu først angaaer Afviisningspaastanden, er det in confesso, at de ommeldte Skind, som forend Grosserer Fiedler opgav sit Bo, vare tagne i Besiddelse af Centralcassen, af denne vare realiserede endnu forend Stevning i nærværende Sag blev udtagen, hvoraf altsaa følger, at det Erstatningsbeløb, Citanten fordrer af Boet, som enhver anden Fordring paa dette, maa anmeldes for og Spørgsmaalet om dets Udbetaling decideres af Sammes Skiftecommissarier, og naar Citanten har formeent, at den Omstændighed, at hans Erstatningskrav først er opstaaet ved Varernes Salg efterat Boet var taget under Skiftebehandling, maatte berettige ham til at sagsøge det for Provenuet af Varerne forsaavidt dette kommer Samme tilgode, paa samme Maade som han før Salget kunde sagsøge Boet til Udlevering af Varerne selv, maa herved erindres, at da det, som bemærket, er in confesso, at bemeldte Varer endnu forinden Fiedlers Bo toges under Behandling, vare ude af dets Besiddelse, har der ikke kunnet være Spørgsmaal om disses Vindication fra Boet, og Citanten vil altsaa ikke, ved til sin Paastand herom at knytte en alternativ Paastand om Erstat-

ning, kunne bevirke, at dennes Afgjørelse skulde uddrages rette Vedkommende og blive Gjenstand for Paakjendelse under denne Sag. Forsaavidt Citanten fremdeles har anført, at det maatte interessere Boet, om nogle af de til Centralcassen pantsatte Varer bleve fravindicerede denne, og at det muligen kunde have fundet Anledning til at angribe den skete Pantsætning paa Grund af Tiden, da den var effectueret, skjønnes disse Omstændigheder ikke at indeholde nogen Grund for Citanten til saaledes som skeet er, at stevne det ovennævnte Bo, og naar han endelig har formeent, at han i ethvert Fald har været beføiet til at stevne Boets Skiftecommissarier til at erstatte ham Sagens Omkostninger in solidum med Centralcassen, fordi de ikke under Forligsmæglingen have villet frafalde Boets mulige Prætensioner paa de reclamerede Varer, hvorved de skulle have bragt ham i den Nødvendighed at stevne dem til idetmindste at høre ham kjendt eiendomsberettiget til hine Varer, vil der, selv under Forudsætning af Rigtigheden af hiint Citantens Anbringende, ikke kunne tages Hensyn hertil, da han ifølge det Ovenanførte ikke dertil har indskrænket sin Paastand over Grosserer Fiedlers Bo.

Som Følge af alt Ovenanførte, vil den af Skiftecommissarierne i Boet nedlagte Afviisningspaastand være at give Medhold, hvorimod der efter Omstændighederne ikke findes tilstrækkelig Grund til at paalægge Citanten at udrede den af dem paastaaede Kost og Tæring.

Hvad dernæst betræffer den af Centralcassens Bestyrelse nedlagte Frifindelsespaastand, da er denne i det Væsentlige grundet paa, at disse Indstevnte, som ikke have erkjendt, at de af Citanten reclamerede Skindvarer have befundet sig i det ovennævnte Pakhuus, da dette overdroges Centralcassen, i alt Fald have været lovlige Besiddere af samme, eftersom Overdrageren, Grosserer Fiedler, som Følge af det Forhold, hvori

Groth stod til ham og som gik ud paa, at Forstnævnte fournerede den Sidste med Midler til for hans Regning at indkjøbe Varer til Oplæggelse i det af Fiedler i Groths Gaard leiede Pakhuus, maatte være berettiget til at ansee bemeldte Varer for opkjøbte til ham og altsaa som sin Eiendom, saafremt ikke enten Henlæggelsen i Pakhuset var skeet med hans Samtykke eller under en ham notificeret Reservation, hvilket ikke in casu har fundet Sted. Derhos have de Indstevnte og i Henhold til L. 1—13—16, 17, exciperet mod at der tages Hensyn til de Ch. Groth og hans forhenværende Contoirbetjent Berwers under et optaget Tingsvidne afgivne Forklaringer, forsaavidt disse indeholde, at de tidtnævnte Varer ikke vare afkjøbte Citanten. Denne har imidlertid ved de af ham førte Vidner, blandt hvilke det ikke skjønnes, at enten Groth, naar hensees til hans ovenberørte Fuldmagtsforhold til Fiedler og til Indholdet af den af ham afgivne Forklaring, eller Berwers, paa Grund af hans hidtilværende Forhold til Groth, kunne ansees inhabile, i Forbindelse med de fremlagte Documenter godtgjort, at de af ham fordrede Skind, efter faa Dage før Fiedlers Fallit at være ankomne her til Staden, bleve oplagte i det ovennævnte Pakhuus i Groths Gaard, og det er paa samme Maade oplyst, at Skindene, som, efter Indholdet af tvende under Sagen fremlagte Skrivelser fra Citanten til Groth, alene bleve sendte Groth til Opbevaring, indtil enten Citanten selv eller en anden Mand paa hans Vegne kunde afslutte Handel om dem, ingensinde bleve Citanten afkjøbte, idet nemlig Groth, da Kjøbet skulde sluttes, ikke var tilstede her i Staden, og Grosserer Fidler imidlertid, efter hvad der er in confesso, satte sig i udelukkende Besiddelse af Pakhuset og gav Centralcassen de i samme beroende Varer som haandfaaet Pant for hans Gjeld til denne.

Da nu det mellem Fiedler og Groth stedfindende Forhold

saaledes som samme er givet under Sagen, ingenlunde kunde medføre hvad de Indstevnte, som ovenbemærket, aldeles mod Sagens Natur deraf have villet udlede, maatte et Vindicationssøgsmaal have staaet Citanten aabent mod enhver Ihændehaver af hans Skindvarer altsaa ogsaa mod de Indstevnte, men heraf maatte atter følge, at disse, saafremt de paa den Tid, de lode disse Varer sælge, maatte have erholdt Kundskab om Citantens Adkomst til dem, og de af ham som Følge heraf gjorte Reclamationer, derved have udsat sig for et Erstatningsansvar mod ham, selv om de ved Varernes Modtagelse fra Grosserer Fiedler maatte have været fuldkomment in bona fide. Med Hensyn hertil have de nu vel paaberaabt sig, at der for Centralcassen ikke er fremkommet noget Beviis for tredie Mands Eiendomsret, der kunde afholde Cassen fra at fremgaae efter dens Reglement, ligesaalidet som der er fremkommen nogen Indsigelse eller Protest mod Auctionen eller nedlagt noget Forbud mod Salg af nogen i Varepartiet værende identisk Gjenstand som tilhørende anden Mand end Pantsætteren, idet man nemlig ene har rettet sine Reclamationer til Fiedlers Bo, fra hvis Side Intet er foretaget, for at hindre den lovlige Omgang, hvortil Centralcassen efter sit Reglement var nødsaget, hvoraf formeentlig maatte følge, at denne, som ingen Feil har begaaet og været i lovlig og uforstyrret Besiddelse af hvad der solgtes, heller ikke kunde være pligtig at tilsvare Citanten Erstatning for hans Varer, hvorimod Forpligtelsen hertil i alt Fald maatte paahvile Fiedler eller Groth; men paa den anden Side har Citanten godtgjort, at han, som endnu før Pantsætningen til Centralcassen, ifølge hvad uimodsagt er avanceret, ved sin Mandatarius forgjæves, navnlig hos Fiedler, havde tilbagefordret sine Skind, allerede Dagen efter dennes Fallit, faa Dage efterat Skindene vare overleverede Centralcassen i Pant, ved en Skrivelse af 10de

November 1841 henvendte sig til den ordinaire Skifteret med sine Reclamationer, og blev denne Skrivelse paa en Session den 30te December s. A. fremlagt i Fiedlers imidlertid til Behandling af extraordinaire Commissarier overgivne Bo, efter at Varerne i det foran nævnte Pakhuus imidlertid ved Befuldmægtigede fra Centralcassen og Boet vare specificerede saaledes, at i det Mindste de 270 Uldskind og 16 tørrede Kalvesbkind bleve holdte affondrede ligesom den paa hiin Session for Centralcassen mødende Mandatarius, efter hvad Citanten fremdeles har oplyst, erklærede, at de Skind, paa hvilke Citanten gjorde Paastand ikke skulde blive solgte forinden det havde viist sig, at dette var nødvendigt til Cassens Dækning, hvorimod Skindenes Udlevering ikke blev indrømmet. Som Følge heraf bleve de Indstevnte under 16de Februar s. A. indklagede for Forligelsescommissionen, men da senere, efter hvad Citanten uimodsagt har asfereret, de af ham fordrede 14 Fedeskind ved en af Centralcassen over endeel af Varelageret i St. Gjertrudstræde foranstaltet Auction vare blevne bortsolgte, paastevnte Citanten under 11te April næstefter det under nærværende Sag fremlagte Tingsvidne, efterat Sagen i denne Anledning ved Forligelsescommissionen var udsat, men ikke desmindre lod Centralcassen, medens Vidneforhør efter hiin Stevning optoges til Beviis for hans Eiendomsret, Resten af de af ham reclamerede Skind ligeledes bortsælge. Ved saaledes at disponere over Varerne paa en Tid, da Citanten allerede havde indledet de forberedende Skridt til deres Tilbagesøgning, er det imidlertid klart, at de Indstevnte have afskaaret sig Brugen af den Indsigelse, de have villet hente derfra, at de af Citanten reclamerede Varer ikke skulle have været identiske med de af dem bortsolgte, saa at det ikke vil være nødvendigt at undersøge, hvad Citanten har anbragt som Beviis for at en saadan Identitet desuagtet har fundet Sted, hvorimod de Indstevnte, paa

Grund af den af dem saaledes brugte Fremgangsmaade, efter hvad Citanten har godtgjort om deres Hjemmels Utilstrækkelighed og sin Adkomst til de paastevnte Varer, om hvis Udlevering in natura, der ifølge hvad der under Sagen er in confesso, ikke kan være Spørgsmaal, ikke ville kunne undgaae at erstatte Citanten hans Varer, uden at det, som af de Indstevnte formeent, kan ansees fornødent, at fuldt Beviis for hans Eiendomsret forinden Salget burde have været præsteret, eller de øvrige af dem anførte Præcautioner været tagne, eftersom det ifølge det Ovenanførte Passerede maatte indeholde tilstrækkelig Opfordring for dem til at suspendere Salget, naar de ikke vilde indestaae for sammes Følger; thi forsaavidt det af dem herved er erindret, at Centralcassen, som i dens confirmeerte og tinglæste Reglement har sin egen Lov for sin Fremgangsmaade ved saadanne Leiligheder og altsaa ikke kan være undergiven de almindelige Lovbestemmelser i saa Henseende er det indlysende, at bemeldte Reglements § 13, hvortil der maa antages at være sigtet, ene kan paaberaabes mod Cassens Debitorer, som ved at indlade sig med den have samtykket i, at underkaste sig Reglementets Bestemmelser for det Tilfælde, at det dem forstrakte Laan ikke tilbagebetales i rette Tid, men ikke gjøres gjeldende mod tredie Mand, hvis Eiendom uden hans Skyld er kommen i Cassens Besiddelse. Da de Indstevnte endeligen ikke have godtgjort, at den Sum, hvortil Citanten har ansat de af ham fordrede Skindvarer, er ubillig, ville de være at dømme til at erstatte ham det paastevnte Beløb med Renter fra Datum af Hovedklagen til Forligelsescommissionen, den 16de Februar f. A., indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Det behørige stemplede Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

For de Indstevnte, Skifteecommissarierne i Grosserer Fiedler & Comp.'s Bo, Grosserer Gottschalk og Cancelliraad. Procurator Delbanco paa bemeldte Boes Vegne, deres Vedkommende, afvises Sagen.

Derimod bør Indstevnte Grosserer W. Duntzfelt, R. af D., som Directeur for Centralcassen, paa dennes Vegne, til Citanten, Slagtermester J. P. Caspersen i Vordingborg, betale de paastevnte 298 Rbd. 2 Mk. 8 ß. S. og T. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 16de Febr. f. A., indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 56—57.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 6te September 1843.

Sagen $\frac{858}{42}$ Kammeradvocaten [Etatsraad Sporon, R. af D., paa Embedsvegne ctr. Papirhandlerne Bing & Søn eller dette Firmas active Interessenter, Bog- og Papirhandlerne H. J. Bing og M. H. Bing.

(General Toldkammer og Commercecollegiet antages berettiget til ved Kammeradvocaten at lade paatale saavel Fornærmelser mod Toldvæsenet i Almindelighed, som mod enkelte af dets Betjente og Embedsmænd i Særdeleshed.*) Forskjellige slige i 2de Andragender til Toldkammeret fremførte fornærmelige Udladelser mortificerede og Vedkommende derfor mulcterede.)

Paadømt den 3die Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af tvende af Firmaet Bing & Søn til det Kgl. General Toldkammer og Commercecollegium under 27de Juli og 15de Aug. f. A. indgivne Andragender, af hvilke det første indeholder en Besværing over, at et Parti til Firmaet destinerede Pennepose, som uangivet, her i Staden er blevet anholdt, og det sidste over at et af Firmaet affendt Parti Papir, paa Grund af at der ikke i vedkommende Havnecontoir var afleveret Passeersedde paa Varerne, af Toldvæsenet i Næstved ligeledes er blevet anholdt, har Kammeradvocaten,

*) Cfr. Dom i dette Ugeskrivts 1ste Aarg. pag. 899—902.

Etatsraad Sporon, ifølge Ordre fra bemeldte Collegium af 22de Novbr. f. A. saggivet de Indstevnte og paastaaet forskjellige i hine Andragender om Toldvæsenet i Almindelighed og specielt om Toldvæsenets Embedsmænd samt navnlig Controlleur Petersen brugte formeentligen fornærmelige Udladelser mortificerede og de Indstevnte eller Firmaets active Interessenter, Bog- og Papirhandlerne H. J. Bing og M. H. Bing for deres i saa Henseende udviste Forhold anseete, samt tilpligtede in solidum at udrede denne Sags Omkostninger skadesløst og derunder Salair til Kammeradvocaten, hvilken Paastand han imidlertid, efterat det under Proceduren var oplyst, at H. J. Bing i Aaret 1839 har ophørt at deeltage i Bestyrelsen af Firmaets Handelsforretninger, har frafaldet, forsaavidt denne angaaer.

Da den fra Indstevnte M. H. Bings Side alternativt om Sagens Afviisning eller Frifindelse nedlagte Paastand paa Grund af at Citanten formeentligen uden Hjemmel i sin Instrux, i alt Fald forsaavidt Controlleur Petersen angaaer, skulde paa Embedsvegne have instituteret nærværende Søgsmaal, ikke kan gives Medhold, naar hensees til Bestemmelserne i bemeldte Instrux §§ 4 og 7 cfr. Frd. 1ste Febr. 1797 § 89 ff., ifølge hvilke General Toldkammer og Commercecollegiet maa ansees berettiget til, ved Kammeradvocaten at lade paatale saavel Fornærmelser mod Toldvæsenet i Almindelighed som mod enkelte af dets Betjente og Embedsmænd i Særdeleshed, vil Sagen altsaa i Realiteten være at paakjende.

Som formeentlig fornærmelige Udladelser saavel om Toldvæsenet i Almindelighed, som specielt om dets Embedsmænd, der maa paadrage Indstevnte M. H. Bing Strafansvar, har Kammeradvocaten udhævet, hvad der i Andragendet af 15de Aug. f. A. yttres deels om at der dog burde gives Kjøbmanden Leilighed til at sikkre sig for, at det ikke forsætligen eller

uforsætligen fra Havneskriverens eller hans Fuldmægtigs Side undlades at protocollere Passeersedlen, deels om at Firmaet, ved at være kommet i ubehagelig Berørelse med flere af Kjøbstædernes Toldkamre, er kommet til Erkjendelse om, at man i Almindelighed der kun møder en heist inhuman Behandling; og endeligen om, at naar et upassende Douceursystem ogsaa i denne Forvaltningsgreen har indsneget sig, har man desto større Grund til at befrygte, at den, der ikke giver efter for lignende Anmodninger, ved enhver Leilighed bliver behandlet med mindre Opmærksomhed, ja hvad Mere er, man kunde jo selv være udsat for en forsætlig mislig Behandling i saa Henseende.

Det skjønnes imidlertid ikke, at de ovenomhandlede Udladelser ere af den Beskaffenhed, at der er Grund til i Anledning af dem at bringe Straf eller Mortification til Anvendelse, thi om det end ikke maatte kunne antages, at de i det Hele efter deres eget Indhold ei have nogen injurierende Characteer, saa ere de i al Fald fremførte i en saadan Almindelighed, at dette maa udelukke Strafansvar og Mortification.

Derimod findes det, at Kammeradvocaten med Føie, som fornærmelig for Told-Controlleur Petersen har betegnet de i Andragendet af 27de Juli f. A. forekommende Udladelser om, at Petersen i Anledning af den omhandlede Anholdelse har udviist en høist illiberal Fremgangsmaade, der efter Indstevntes Antagende maa grunde sig paa privat Animositet, og at Petersen, saafremt en anden Fremgangsmaade af Firmaet ved den omhandlede Leilighed havde været brugt, ikke vilde kunne have beriget sig med 15 Rbd., hvilken sidste Yttring indeholder en Antydning af, at Petersen ved den paagjeldende Leilighed har taget utilbørligt Hensyn til pecuniair Interesse.

For det Forhold, Indstevnte M. H. Bing saaledes har udviist, vil han være at ansee i Medfør af L. 6—21—4 med en

Mulct, der efter Omstændighederne skjønnes at kunne fastsættes til 20 Rbd. Sølv og bliver at tillægge Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. Derhos ville de ovennævnte, som fornærmelige betegnede Udladelser være at mortificere, ligesom M. H. Bing endeligen vil have at betale Søgsmaalets Omkostninger skadesløst og derunder i Salair til Kammeradvocaten 15 Rbd. Sølv.

Fra de Indstevntes Side er det anordnede stemplede Papir forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De ovenomhandlede i de af Firmaet Bing & Søn til det Kgl. General Toldkammer og Commercecollegium indgivne Andragender af 27de Juli og 15de Aug. f. A. brugte, for Controlleur Petersen fornærmelige, Udladelser, bør døde og magtesløse at være, og bør Indstevnte, Bog- og Papirhandler M. H. Bing, for sit i saa Henseende udviste Forhold, til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 20 Rbd. Sølv.

Saa betaler han og denne Sags Omkostninger skadesløst og derunder i Salair til Kammeradvocaten 15 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{6}{43}$ Silke- og Klædekræmmer O. P. Thorsen og Fuldmægtig N. C. Meldola som Skiftecommissarier i afgangne Skrædermester Hans Jørgensens og forhen afdøde Hustrues Bo ctr. Kgl. Fuldmægtig J. C. Stangerup.

(Spørgsmaal om enten Sterboet efter en Mand, der havde indløst den paa hans Eiendom hvilende Bankhæftelse og derefter, med Reservation af Actieretten, ved en ikke tinglæst Transport havde overdraget den ham til fri Raadighed af Banken cederede Bankhæftelsesobligation til Trediemand, eller Eiendommens nuværende Besidder, der senere ogsaa var kommen i lovlig Besiddelse

af den indfriede Bankhæftelsesobligation maatte ansees actieberettiget i Banken. Den Sidstnævnte efter samtlige oplyste Omstændigheder og navnlig Maaden hvorpaa Eiendommen af Stervhuset var solgt, i Henhold til Octroien af 4de Juli 1818 § 11 Nr. 1 cfr. Nr. 5, antaget at have erhvervet Actieretten.)

(Paadømt den 3die Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag have Citanterne, Silke- og Klædekræmmer O. P. Thorsen og Fuldmægtig R. C. Meldola, som Skiftecommissarier i afgangne Skrædermester Hans Jorgensens og forhen afdøde Hustrues Bo, saggivet Indstevnte, Kgl. Fuldmægtig J. C. Stangerup, til at høre bemeldte Bo kjendt berettiget til Nationalbankactien for Bankhæftelsen af det ham tilhørende Huus Nr. 214 Litr. A. i Store Kongensgade her i Staden, stor 1521 Rbd. 58 ß. r. S., samt til at tilpligtes, under et passende Tvangsmiddel inden en nærmere bestemmende Tid at foretage hvad der fra hans Side, da han er i Besiddelse af den for bemeldte Hæftelse udstedte Obligation, maatte være nødvendigt, for at de paagjeldende Bankactier kunne blive udstedte og udleverede Citanterne paa Boets Vegne. Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden for Citanternes Tiltale, hvorhos han, efter udtagen Contraklage, for det Tilfælde, at deres ovenstaaende Paastand maatte blive tagen til Følge, har paastaaet dem paa Boets Vegne tilpligtede at give sig Erstatning, ved under passende Tvangsmiddel og inden en foreskreven Frist at tilsvare ham Bankactier til et Beløb af 1600 Rbd.; endeligen have begge Parter paastaaet hinanden tilpligtede at betale Sagens Omkostninger skadesløst saavel under Hoved- som Contrasøgsmaalet.

Af de under Sagen fremkomne Oplysninger erfares det, at afdøde Skrædermester Jorgensen, som daværende Eier af det ovennævnte Huus, ifølge et til ham af dets forrige Eier under

6te Febr. 1829 udstedt og under 16de næstefter tinglæst Skjøde, den 3die Febr. 1830 har indfriet den paa Eiendommen hvilende Bankhæftelse, ved til Banken at indbetale Hæftelsens Beløb med deraf til Indbetalingsdagen paaløbne Renter, hvorefter dén af ham under 11te Januar 1830 for Bankhæftelsen udstedte Obligation blev ham af Banken den 27de Febr. samme Aar til fri Raadighed cederet, samt at han derpaa ved Transport af 17de Marts næstefter har overdraget bemeldte Obligation til Etatsraad og Bankdirecteur J. Thomsen med Reservation af Actieretten, idet Transporten, der forøvrigt ligesaa lidet som Cessionen af 27de Febr. 1830 er tinglæst, udtrykkeligen indeholder den Clausul, at „Ret til at erholde Bankactier, naar saadanne udstedtes, forbeholdes Cedenten." Efter Skræddermester Jørgensens Død er den oftnævnte Eiendom efter Foranstaltning af Commissarierne i bemeldte Afdødes og forhen afdøde Hustrues Bo stillet til offentlig Auction og efterat ved den sidste over samme afholdte Auction Malermester Berg var bleven den Høistbydende, har han under 7de Decbr. 1833 overdraget den af ham saaledes erhvervede Ret til at erholde Skjøde paa Eiendommen til Indstevnte, til hvem der under 7de Jan. 1834 af Auctionsdirecteuren heri Staden er udstedt Skjøde, der er qvitteret den 23de og tinglæst den 27de næstefter. Slutteligen bemærkes det, at under 19de Juni 1835 er Bankhæftelsesobligationen af Etatsraad Thomsen overdragen Indstevnte.

Da der, hvad nu først Hovedsøgsmaalet angaaer, efter de Udtryk, hvori den ovenmeldte Reservation af Actieretten er affattet, ikke skjønnes at være Grund til at antage, at Actieretten, saaledes som Indstevnte har søgt at gjøre gjeldende, skulde være reserveret for Eiendommen som saadan og at den altsaa eo ipso skulde tilkomme ham som den nuværende Eier, vil det være at undersøge, hvorvidt der maatte kunne gives ham Medhold i den anden af ham for hans Frifindelsespaastand

anførte Grund, at Eiendommen i alt Fald er solgt af Boet paa saadan Maade, at han maa antages at have erhvervet Actieretten.

Med Hensyn hertil bemærkes det, at efter de af Skifte-commissarierne i Jørgensens og Hustrues Bo approberede Conditioner, hvorefter den omhandlede Eiendom stilledes til Auction, og hvortil saavel Transporten fra Malermester Berg til Indstevnte som det til denne udstedte Skjøde refererer sig, solgtes Eiendommen med de Rettigheder og Forpligtelser, som dermed da vare forbundne og saaledes som den ved det ovennævnte til Jørgensen udstedte Skjøde af 6te Febr. 1829 var denne overdragen, samt at det i bemeldte Skjøde, betræffende Bankhæftelsen, i 5te Post hedder: „Den paa Huset hvilende Bankhæftelse er ei betalt og maa Kjøberen altsaa uden Afgang i Kjøbesummen tilsvare den Bankhæftelses-summa som hviler eller kommer til at hvile paa Eiendommen, samt forrente Beløbet med $6\frac{1}{2}$ pCt. pro anno fra 1ste April dette Aar at regne, indtil Bankhæftelsen af ham vorder indfriet.“ Herefter, samt da der forøvrigt i Indstevntes Adkomst-documenter ikke indeholdes mindste Antydning af, at Bankhæftelsen af Jørgensen var indfriet fra Banken, hvorimod den i Auctionsconditionernes § 3 forekommende Bestemmelse, at Kjøberen uden Afgang i Kjøbesummen overtager Hæftelsen til Nationalbanken, netop synes at gaae ud fra at Forholdet i den omhandlede Henseende var uforandret, skjønnes det ikke rettere, end at Indstevnte i Henhold til Octroien for National-banken af 4de Juli 1818 § 11 Nr. 1 sammenholdt med Nr. 5 maatte være berettiget til at forudsætte, at han ved at indbetale Hæftelsesbeløbet eller i alt Fald ved at vedblive at skylde og forrente samme til Banken, kunde skaffe sig Adgang til at erholde de til Hæftelsen svarende Actier udstedte paa sit Navn, ligesom ogsaa den Omstændighed, at ligesaalidt Trans-

porten af 17de Marts 1830 som Cessionen af 27de Febr. næstforhen er tinglæst maa medføre, at Indholdet af disse Transactioner og navnligen den ved den førstnævnte tagne Reservation af Actieretten ikke kan paaberaabes mod Indstevnte, imod hvis Benegtelse det ei heller er beviist, at han paa anden Maade derom har været vidende.

Da nu den Ret, Citanternes Paastand forudsætter, i Henhold til den oftnævnte af Skræddermester Jørgensen tagne Reservation, at tilkomme Boet, er identisk med den Ret, dette, skjøndt under en anden Skikkelse end den, under hvilken den residerede hos samme, maa ansees at have tilsagt Indstevnte, vil deres Paastand ikke kunne tages til Følge, hvorimod Indstevnte for deres Tiltale vil være at frifinde, og er det heraf en Følge, at Contrasøgsmaalet ikke vil være at tage under Paakjendelse.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve i begge Søgsmaal.

Det stemplede Papir har behørigen været forbrugt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kgl. Fuldmægtig J. C. Stangerup, bør for Tiltale af Citanterne, Silke- og Klædekræmmer O. P. Thorsen og Fuldmægtig N. C. Meldola, som Skiftecommissarier i afgangne Skræddermester Hans Jørgensens og forhen afdøde Hustrues Bo, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{828}{42}$ Skræddermester Steinmetz i Storehedbinge ctr. Skræddersvend J. P. From sammesteds.

(En med en Skræddermester om en Lærlings Opdragelse til Skræderprofessionen indgaaet Contract, ved Dom ophævet, paa Grund af væsentlige Brud paa Contracten fra Førstnævntes Side.)

(Paadømt den 3die Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Da det af Citanten, Skræddermester Steinmetz i Storehedbinge, er indrømmet, at han fra den Tid Indstevnte, Skræddersvend J. P. From sammesteds, forlod hans Tjeneste, hvilket nimodsagt er avanceret at være skeet den 26de Juli f. A., og indtil nærværende Sag i Slutningen af August f. A. ved Underretten blev anlagt, i 12¼ Dag har benyttet Indstevntes Broder, Michael From, der var i Lære hos ham, deels som Haandlanger ved Muurarbeide, deels til andet Skræderprofessionen uvedkommende Arbeide, saa skjønnes det ikke rettere, end at der, naar hensees til at Citanten i den mellem Parterne om bemeldte Michael Froms Oplærelse under 1ste Aug. 1841 oprettede Contract blandt andet har lovet, tidlig og sildig flittigen at beskjeftige Lærlingen med Professionens Arbeide, og mest med saadant Arbeide, hvorved han lærer og nytter sig selv, af Citanten er gjort et saa væsentligt Brud paa Contracten, at det maa billiges, at den i 1ste Instans inden Storehedbinge Kjøbstads Politiret ergangne Dom har taget Indstevntes Paastand om Contractens Ophævelse til Følge og tilpligtet Citanten at erstatte Indstevnte Sagens Omkostninger med 2 Rbd. Sølv. Da nu derhos Citantens Paastand om at Indstevnte ansees med Mulct for ved Underretten brugte formeentligen fornærmelige Udladelser og at disse mortificeres, allerede af den Grund, at samme ei ved Underretsdommen ere tagne under Paakjendelse, ikke kan komme i Betragtning, saa vil bemeldte Dom efter Indstevntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger her ved Retten blive efter Omstændighederne at ophæve, dog at Citanten, i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 § 42 vil have at tilsvare Salarium til Indstevntes beskikkede Sagfører, Procurator Dahl, med 8 Rbd. Sølv.

Den beskikkede Sagførelse her ved Retten har været forsvarlig.

Under Sagen er ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir her ved Retten bleven begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves, dog at Citanten, Skrædermester Steinmetz i Storeheddinge, betaler i Salarium til den for Indstevnte, Skrædersvend J. P. From sammesteds, beskikkede Sagfører, Procurator Dahl, 8 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{483}{43}$ Procurator Petersen Actor ctr. de Tiltalte Rasmus Næppe eller Mogens Rasmussen Næppe af Birum og Wilhelm Jensen og Nicolai Christian Nicolaisen af Brede.

(Tvende Tiltalte, som paa en Sondag i en Hs. Majestæt Kongen tilhørende Skov havde tilvendt sig forskjellige, til 8 ß. vurderede, saakaldte „Granstød", og som derfor i 1ste Instans, i Henhold til Frd. 18de April 1781 § 34 cfr. Frd. 11te April 1840 § 1, hver var idømt 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, af Overretten, paa Grund af Gjenstandens Ubetydelighed og da Borttagelsen ikke kunde betragtes som Skovhugst, ikkun ansete efter Bestemmelserne i sidstnævnte Forordnings § 30.) *)

(Paadømt den 4de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Da der efter de oplyste Omstændigheder ikke findes Grund til at forkaste Tiltalte Rasmus Næppe eller Mogens Rasmussen Næppes Angivende, at han, der af Gaardmand Peder Jensen af Holmegaard havde erholdt Tilladelse til paa dennes Andeel af Hegnet om den Hs. Maj. tilhørende Gielle Skov at skjære sig nogle Hammerskafter, ikke vidste rettere, end at de 5 Stkr.

*) Jfr. med ovenstaaende Sag Domme i dette Ugeskrivts 1ste Aargang pag. 50—51 og pag. 330.

Pile, han har vedgaaet Sondagen den 11te Decbr. f. A. at have skaaret af bemeldte Hegn, henhørte til fornævnte Peder Jensens Anpart af samme, vil han for Actors Tiltale i denne Sag være at frifinde.

Derimod er det med Hensyn til de Tiltalte Wilhelm Jensen og Nicolai Christian Nicolaisen, der begge ere over criminel Lavalder og ei befindes forhen at have været tiltalte eller straffede, vel tilstrækkeligen oplyst, at de den nævnte Sondag have i ovenmeldte Skov tilvendt sig, den Første 3 og den Sidste 4 à 5 Granstød, af Værdi 8 ß., men ligesom denne Borttagelse ei kan betragtes som en paa en Helligdag forøvet ulovlig Skovhugst, saaledes findes det ei heller at der efter Beskaffenheden af de borttagne Gjenstande er Føie til at idømme de Tiltalte Tyvsstraf, hvorimod de i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 30, hver for sig ville være at ansee med Straf af Fængsel i 4 Dage.

I Overeensstemmelse med det Anførte og da Underretsdommens Bestemmelser angaaende Erstatning, Actionens Omkostninger og de Sagførerne i 1ste Instans derunder tillagte Salairer for de Tiltaltes Vedkommende maa bifaldes, vil bemeldte Dom, forsaavidt der ikkun er tillagt Tiltalte Ræppe Frifindelse for videre Tiltale, og forsaavidt de tvende andre Tiltalte ere idømte Straf for første Gang forøvet Tyveri, blive at forandre, men iøvrigt, forsaavidt paaanket er, at stadfæste.

Actor og Defensor her ved Retten, Procuratorerne Petersen og d'Auchamp, tillægges i Salarium hver især 5 Rbd. Sølv, hvoraf hver af ovennævnte trende Tiltalte vil have at udrede $\frac{1}{3}$.

Sagens Behandling i 1ste Instans har, ligesom Sagførelsen ved begge Retter, været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Rasmus Ræppe eller Mogens Rasmussen Ræppe bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. Wilhelm

Jensen og Nicolai Christian Nicolaisen bør straffes hver især med 4 Dages Fængsel.

Forøvrigt bør Birketingsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande.

Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Petersen og d'Auchamp, tillægges i Salarium hver især 5 Rbd. Sølv, hvoraf fornævnte Tiltalte, samt de Tiltalte Wilhelm Jensen og Nicolai Christian Nicolaisen udrede hver $\frac{1}{3}$.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{392}{43}$ Prøveprocurator Beyer Actor ctr. Tiltalte Mette Johansdatter, Tøffelmager Hans Madsens Hustru af Kallundborg.

(Et Fruentimmer, der blandt Andet tiltaltes for attenteret Giftmord, efter Omstændighederne, ikkun anseet efter Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 14 cfr. § 12 med 4 Aars Forbedringshuusarbeide.)

(Paadømt den 4de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instans inden Ars og Skippinge Herreders Extraret den 2den f. M. paakjendte, Sag, er Tiltalte, Mette Johansdatter, Tøffelmager Hans Madsens Hustru af Kallundborg, actioneret for Tyveri samt for at have forsøgt at ombringe Pigen Ingeborg Sørensdatter med Gift.

Det er i saa Henseende, ved egen Tilstaaelse og Sagens Omstændigheder, oplyst, at Tiltalte, som havde sin Mand mistænkt for at staae i et utilladeligt Forhold til bemeldte Pige, der var tilhuse hos dem, har blandet knuset Jernvitriol, som hun tidligere havde anskaffet til Farvning, i en Skaal Kaffe, som hun derefter gav Ingeborg Sørensdatter, der imidlertid

iktun nod nogle Mundfulde deraf paa Grund af dens særegne Smag og da hun begyndte at faae Ondt af samme.

Under det første i Sagen optagne Forhør erklærede Tiltalte, at hun, der først havde besluttet Gjerningen samme Morgen som den blev udført, ved at give ovennævnte Pige Vitriolen ikke saa lige havde tænkt paa, hvorvidt hun kunde døe deraf, men at hun havde givet hende den med den bestemte Attraae at blive af med hende, da hun ikke saae nogen Mulighed til paa anden Maade at faae hende bort fra Huset, hvorhos hun endvidere har bemærket, at hun vel havde hørt sige, at Vitriol var en slem og forgiftig Substants, men at hun dog ikke havde Anledning til at ansee den for meget farlig, da et af hendes Børn engang af en Feiltagelse havde spiist Noget deraf, uden at faae videre Skade. Under et senere Forhør har Tiltalte imidlertid modificeret ovennævnte sin Forklaring derhen, at det aldrig havde været hendes Hensigt at foranledige Ingeborg Sørensdatters Død, hvorimod hendes bestemte Attraae alene gik ud paa at faae hende ud af Huset, hvilket Tiltalte formeente vilde blive Tilfældet, naar hun mærkede, at hun fik Vitriol i sine Drikke, da hun derved maatte tabe Lysten til at blive.

Den af vedkommende Districtslæge over Sagen afgivne Betænkning, som det kgl. Sundhedscollegium i det Væsentlige har tiltraadt, gaaer ud paa, at dersom Ingeborg Sørensdatter, der kort efter at have nydt Kaffen fik Melk at drikke, hvorved hun kom til at kaste op, havde nydt den hele Portion, hvori der efter de fremkomne Oplysninger maa antages at have været opløst 90 Gran Vitriol, vilde betænkelige og maaskee livsfarlige Tilfælde være indtraadte, men da det kun kan antages, at 13½ Gran er kommet til at virke, vil dette Qvantum, ihvorvel det maatte medføre Mavesmerter med Qvalme og Brækning, dog ikke have livsfarlige Følger, ligesaalidt som dets forbigaaende

Virkninger kunne have nogen væsentlig Indflydelse paa tidtnævnte Piges fremtidige Helbred.

Forsaavidt endeligen Tiltalte tillige under Sagen er sigtet for Tyveri, er det ved egen Tilstaaelse og corpus delicti godtgjort, at hun har frastjaalet Gaardmand Jacob Jensen af Jordløse en, til 4 Mk. vurderet, Sæk, som hun borttog fra denne Mands Have, hvor den var ophængt og som under Sagen er kommen tilstede og Bestjaalne tilbageleveret.

Hvad nu angaaer den Straf, hvormed Tiltalte, der er 25 Aar gammel og ikke forhen befindes tiltalt, vil være at belægge, da skjønnes det ikke, at det først omtalte hende overbeviste Forhold, selv uden Hensyn til hendes senere modificerede Forklaring, ligefrem lader sig henføre under noget af Alternativerne i Frd. 4de Octbr. 1833 § 14, hvorimod hun vil være at ansee efter Analogien af dette Lovbud, sammenholdt med den foregaaende 12te §, og findes Straffen, i Forbindelse med den, hun for det begaaede Tyveri har forskyldt, i Overeensstemmelse med Frd. 11te April 1840 § 1, i det Hele at kunne bestemmes til 4 Aars Forbedringshuusarbeide. Underretsdommen, hvorved Tiltalte er tilfunden at hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt derefter til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 4 Aar, vil saaledes i Overeensstemmelse hermed blive at forandre, men med Hensyn til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet det Defensor i 1ste Instans tillagte Salair, at stadfæste. I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Mette Johansdatter, Tøffelmager Hans Madsens Hustru af Kallundborg, bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 4 Aar.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Beyer og Procurator Dahl, betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{418}{43}$ Procurator Borup Actor ctr. Tiltalte Glarmester Carl Wilhelm Lohmann.

(Mulct efter Pl. 6te Septbr. 1762 og Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833 § 16 for verbale Injurier mod en posthavende Skildvagt.)

(Paadømt den 4de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved Soldaterne af 8de Linie-Infanteribataillons 3die Compagni, Thomas Engelstruplunds og Jacob Rasmus's beedigede Forklaringer maa det under nærværende Sag ansees tilstrækkeligen godtgjort, at Tiltalte Glarmester Carl Wilhelm Lohmann da han den 27de Marts sidstleden, om Aftenen Kl. henimod 10, fra Kongens Nytorv kom gaaende i Store Kongensgade med en tændt Cigar i Munden og var kommen paa Fortouget udfor Hds. Kgl. Hoihed Prindsesse Julianes Palais, hvor bemeldte Soldater da havde Post, og Engelstruplund havde anmodet ham om at tage Cigaren af Munden, vel har efterkommet denne Anmodning, men med de Ord: „hvem ryger Cigar,“ samt at han, efterat han var traadt nogle Trin tilbage, saa at han kom til at staae udfor Nabogaarden, idet han atter tog sin Cigar i Munden og dampede stærkt, og han var af Engelstruplund, paa Grund af at Folk stimlede sammen, opfordret til at begive sig bort, har yttret: „ikke for Dig, Flab! saadanne jydske Bønder troe ogsaa, at man skal lystre dem.“

For dette Forhold vil Tiltalte være at ansee med en, efter Pl. 6te Septbr. 1762 og Analogien af Frd. 4de Octbr. 1833

§ 16, lempet Straf, der skjønnes at kunne bestemmes til en Mulct af 20 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvorhos han vil have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor, 5 Rbd. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Glarmester Carl Wilhelm Lohmann, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 20 Rbd. Sølv, samt udrede Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor, Procurator Borup, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{179}{43}$ Procurator Baastrup Actor ctr. Arrestantinden Ane Cathrine Hansdatter eller Cathrine Hedevig Hansdatter, Hans Holms Hustru.

(Spørgsmaal om et begaaet Tyveri skulde ansees med Straf efter § 1 eller § 12 1ste Membrum af Frd. 11te April 1840.)

(Paadømt den 8de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Arrestantinden Ane Cathrine Hansdatter eller Cathrine Hedevig Hansdatter, Hans Holms Hustru, der under nærværende, i 1ste Instans inden Bjerge Aasum Herreders Extraret den 24de April sidstleden paakjendte, Sag, actioneres for Tyveri, har vedgaaet, at hun den 8de Febr. næstforhen ved Middagstid har skaffet sig Adgang til Enken Ane Dorthea Nielsdatters Bopæl i Alleehuset ved Bramstrup, ved, efter at være kommen ind i en Tørvekube, der dannede Forstuen, ved at fravælte en Steen, der laae for Døren, med den ene Haand at tage om en Hængelaas, der udgjorde Lukket for Beboelsesværelset, og som derpaa efter Tiltaltes Forklaring, uden at han

vil have anvendt nogensomhelst Magt, skal være gaaet op, hvorefter hun gik ind i Værelset, hvor Ingen var tilstede, og satte sig i Besiddelse af adskillige der beroende Effecter, ligesom hun ogsaa har vedgaaet, fra Torvekuben at have skaffet sig Adgang til et lidet Lukaf ved Siden af Bestjaalnes Beboelsesværelse ved at sætte Skulderen til den ligeledes med en Hængelaas lukkede Dør, som derved blev løftet noget op, saa at den gik ud af Hængslerne, og i dette Lukaf at have tilvendt sig adskillige Sager, der i Forbindelse med de øvrige af hvilke hun havde sat sig i Besiddelse i Beboelsesværelset, ere vurderede til 4 Rbd.

Da det ikke kan ansees godtgjort, at Hængelaasen for Bestjaalnes Beboelsesleilighed har været lukket, da Arrestantinden der skaffede sig Indgang, og det under Sagen omhandlede Lukaf ved Siden af Beboelsesleiligheden, efter de om samme fremkomne Oplysninger, ikke kan antages at være af saadan Beskaffenhed, at det kan subsumeres under Begrebet „Værelse", cfr. Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum, maa det billiges, at Arrestantinden ved den indankede Dom ikkun er anseet for simpelt Tyveri, og, da den for hende, der er langt over criminel Lavalder og med Undtagelse af, at hun ved Odense Kjøbstads Politiretsdom af 27de Septbr. f. A. for Betleri har været anseet med 1 Maaneds Arbeide i Odense Tvangsarbeidsanstalt, forøvrigt ikke findes tiltalt eller straffet, i Henhold til den citerede Forordnings § 1 valgte Straffegrad af Arbeide i Odense Tugt- og Forbedringshuus som Forbedringshuusfange i 8 Maaneder findes passende, samt hun endelig retteligen er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, herunder indbefattede Salairerne til Actor og Defensor for Underretten, hvis Størrelse billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procu-

ratorerne Baastrup og Christensen, vil Arrestantinden derhos have at udrede 5 Rbd. Sølv til hver.

Det attesteres, at Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Baastrup og Christensen, udreder Arrestantinden Ane Cathrine Hansdatter eller Cathrine Hedevig Hansdatter, Hans Holms Hustru, 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{380}{43}$ Procurator Knudsen Actor ctr. Tiltalte Karen Frandsdatter, Arbeidsmand Ole Bendtsens Enke i Slagelse.

(Et ved Underretten, som for første Gang begaaet Hæleri, domfældt Fruentimmer, der vedgik at have været i Besiddelse af en Skjorte, som den formeentlig Bestjaalne edelig havde tilhjemlet sig og godtgjort sin Eiendomsret til, uden at Beviis for den af bemeldte Fruentimmer opgivne Hjemmel var tilveiebragt, ikke destomindre af Overretten, efter de øvrige med Sagen forbundne Omstændigheder, tillagt Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger.)

(Paadømt den 8de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Efterat Arbeidsmand Niels Jørgensen for Politimesteren i Slagelse havde gjort Anmeldelse om, at der i Gaarden til det af ham beboede Sted i bemeldte Kjøbstad var blevet ham frastjaalet 2de Skjorter, og at hans Kone senere havde antruffet den ene af disse Skjorter hos Vagtmester Sørensens Enke, der opgav at have den i Vadsk for sin Søn, Skomagersvend Sørensen, samt at denne kort iforveien havde kjøbt Skjorten af Tiltalte Karen Frandsdatter, Arbeidsmand Ole Bendtsens

Enke, vedgik Sidstnævnte strax ved sin første Afhørelse i Retten den 10de Marts d. A., at det forholdt sig rigtigt, at hun til Skomagersvend Sørensen havde solgt en Skjorte, hvilken hun paastod at have modtaget af Muurmester Ølands Enke for at sælge den for dennes Datter, Muurmester Mouritz's Hustru, men erklærede derhos, ved at forevises den hos Sørensens Enke antrufne og til Retten indleverede Skjorte, at denne vel fuldkomment lignede den, Ølands Enke havde leveret hende, men at hun dog ikke saae sig istand til med Sikkerhed at gjenkjende den som den selvsamme Skjorte, hvorimod hun ved et paafølgende Forhør den 13de s. M., under Confrontation med Mouritz's Kone, der paa det Bestemteste negtede, nogensinde at have have havt i sit Værge eller ved Tiltalte at have ladet sælge den ommeldte Skjorte, modificerede sin tidligere Forklaring derhen, at hun nu, efter ved nøiere Eftersyn at have bemærket, at der paa Skjorten fandtes et lidet Hul, antog med Vished at kunne sige, at denne Skjorte var den samme, hun af Ølands Enke havde modtaget til Salg, hvilken Forklaring hun senere uforandret er vedbleven.

Da saaledes Tiltalte har vedgaaet, at have været i Besiddelse af oftnævnte til 4 Mk. vurderede Skjorte, hvilken saavel Arbeidsmand Jørgensen som hans Hustru Margrethe Henriksdatter edeligen have tilhjemlet sig og hvortil de med Vidner have godtgjort deres Eiendomsret, og derhos imod Enken Ølands, hendes Datters og Svigersøns edelige Benegtelse intet Beviis har kunnet fremskaffes for den af Tiltalte opgivne Hjemmel, saa har Underdommeren, som Følge heraf, ved den i Sagen ved Slagelse Kjøbstads Extraret den 5te Mai sidstleden afsagte Dom antaget, at Tiltalte ei kunde undgaae, for uhjemlet Besiddelse af bemeldte Skjorte at drages til Ansvar efter L. 6—17—10 og 11 cfr. Frd. 8de Septbr. 1841 § 6, og har desaarsag, da hun er over 60 Aar gammel og ikke forhen har

været tiltalt eller straffet, ansect hende efter Frd. 11te April 1840 § 22 jfr. Frd. 12te Juni 1816 § 7 for første Gang begaaet Hæleri med 20 Dages simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, ligesom hun og er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger.

Men om det end paa Grund af Tiltaltes egen Vedgaaelse i Forbindelse med de øvrige under Sagen fremkomne Oplysninger maa antages givet, at den omhandlede af Arbeidsmand Jørgensen vedkjendte Skjorte er den samme, som Tiltalte i sin Tid har solgt til Skomagersvend Sørensen, finder Overretten, selv under saadan Forudsætning og uagtet den af Tiltalte paaberaabte Hjemmel ikke imod de Paagjeldendes Benegtelse har kunnet beviisliggjøres, dog ikke at kunne billige det Resultat, hvortil Underdommeren er kommen.

Ligesom nemlig Tiltalte, ved i Forhøret den 13de Marts d. A. og fremdeles under de senere Forhører at vedgaae sin tidligere Besiddelse af den ovennævnte Skjorte, ikkun har afgivet denne Tilstaaelse i umiddelbar Forbindelse med den Erklæring, at det er den samme Skjorte, hun af Olands Enke havde modtaget for at besørge den solgt, saaledes maa det og antages oplyst, at Tiltalte, efter at have udført bemeldte Commission, strax da hun afleverede de for den solgte Skjorte oppebaarne Penge til Mouritz's Hustru, har for denne og ligeledes senere for Olands Enke opgivet, at Skjorten var af hende afhændet til Enken Sørensens Søn; og forsaavidt baade Olands Enke, Muurmester Mouritz og hans Hustru, medens de alle have erkjendt Rigtigheden af at Tiltalte har i Commission for Sidstnævnte besørget en Skjorte solgt, paa den anden Side have negtet Identiteten af denne Skjorte med den hos Sørensens Enke antrufne, maa herved navnligen bemærkes, deels at Olands Enke, som er Den, der overbragte Tiltalte hiin Skjorte med Anmodning om at sælge samme, ved første Gang i Retten at forevises den af Arbeidsmand Jør-

gensen vedkjendte Skjorte, ikke trøstede sig til at benegte, at det var denne Skjorte, hun i sin Tid havde leveret Tiltalte, idet hun som Grund hertil angav, at hun ikke dengang havde betragtet samme saa nøie, og deels, at saavel hun som hendes Datter, senere bestemt have udsagt, at 2de Skjorter, som det samtidigt skal have været Tiltalte overdraget at sælge for Mouritz's Hustru, og af hvilke den ene, da det ikke lykkedes hende at faae den solgt, blev kjøbt af hende selv, men dog forblev henliggende hos Mouritz's, hvorfra den under Sagens Drivt ved Forhørsdommerens Foranstaltning er bleven afhentet, vare af eet Stykke Lærred samt at dette Lærred var af en ganske anden Beskaffenhed, end det, hvoraf den Jørgensen frakomne Skjorte er syet, hvilket Udsagn, hvorpaa de for en Deel netop have støttet deres Benegtelse af at denne Skjorte er en af dem, Tiltalte havde havt i Commission at sælge, uden at de imidlertid have vidst nærmere at gjøre Rede for Beskaffenheden af Lærredet i de sidstnævnte Skjorter og hvori hiin af dem paaberaabte væsentlige Forskjel skulde bestaae, maa antages at være i Strid med det af vedkommende Retsvidner afgivne Skjøn, der gaaer ud paa, at den Skjorte, som Arbeidsmand Jørgensen og Hustru have tilhjemlet sig og den anden under Sagen tilstedebragte Skjorte, hvilken af samtlige Vedkommende er gjenkjendt som den ene af dem, Tiltalte for Mouritz's Hustru skulde besørge afhændede, vel ei kunne være syede af eet Stykke Lærred, fordi Lærredet i hver af disse Skjorter ved nøiere Eftersyn kunde skjønnes at have været af noget ulige Brede, men at det dog er samme Slags Lærred, hvoraf de begge ere forfærdigede.

Efter alt det Foranførte vil Tiltalte, hvem iøvrigt ikke blot ingen Straffedom tidligere er overgaaet, men som er meddeelt fordeelagtige Vidnesbyrd om hendes foregaaende Vandel, være for Actors Tiltale at frifinde, dog at hun efter Omstændighederne vil, som i Underretsdommen fastsat, blive pligtig at

betale Actionens Omkostninger, hvorunder de Sagførerne i 1ste Instans ved bemeldte Dom tillagte Salairer skjønnes passende bestemte, ligesom hun endvidere vil have at udrede Salarium til Actor og Defensor her for Retten, Procuratorerne Knudsen og Klein, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Behandlingen ved Underretten, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Instanser har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Karen Frandsdatter, Arbeidsmand Ole Bendtsens Enke af Slagelse, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Bytingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Procuratorerne Knudsen og Klein her for Retten betaler Tiltalte 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{498}{42}$ Proprietair Ritzau til Brøndsholmsdal ctr. Gaardeier Henning Boyesen af Gjentofte Mark.

(En Veiservitut kan, naar den tillige har Characteren af en synbar Servitut, erhverves ved ordinair Tids Hævd, uden at dertil udfordres præscriptio immemorialis.)

(Paadømt den 10de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under en Sag, Citanten, Proprietair Ritzau til Brøndsholmsdal, inden Kjøbenhavns Amts nordre Birketing havde anlagt mod Indstevnte, Gaardmand Henning Boyesen af Gjentofte Mark, i Anledning af at denne skulde have afkastet en Vei, der fra Gjentofte fører over hans Jorder til den Citanten tilhørende Jordlod „Kildejorden", under Vangede By, for at faae ham tilpligtet, atter at sætte bemeldte Vei i behørig

Stand, blev Indstevnte ved en inden ovennævnte Ret den 18de Mai f. A. afsagt Dom frifunden for Citantens Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger bleve ophævede. Denne Dom har Citanten indanket her til Retten, hvor han har paastaaet den underkjendt, tilsidesat og derhen forandret, at Indstevnte under en passende daglig Mulct tilpligtes at sætte Veien i en saadan Stand, at den efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn kan befares med Heste og Vogn, samt at han derhos idømmes Processens Omkostninger for begge Retter skadesløst. Indstevnte har derimod principaliter paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet til ham at udrede Sagens skadesløse Omkostninger her for Retten, og subsidialiter, at Citanten i alt Fald ikkun tilkjendes den samme Brug af den omquæstionerede Vei, som den Kildejordens forrige Eiere have havt, hvilken skal have indskrænket sig til den Afbenyttelse, som Kildejordens Dyrkning og Hjemførelsen af dens Producter gjorde forneden.

Det er ved de under Sagen førte Vidner godtgjort, at den ovennævnte Vei har været saaledes afkastet eller opgravet, at den ikke kunde passeres med Heste og Vogn, og Indstevnte, som har asfereret, at den siden Foraaret 1842 har været farbar for Kjørende, har imod Citantens Benegtelse ikke godtgjort, at Saadant skulde være Tilfældet. Da det nu fremdeles ved de under Sagen førte Vidner er oplyst, at Eieren af „Kildejorden“ i over Hævdstid i denne sin Stilling, og altsaa i det Øiemed at kunne besørge Jordens Drivt og bortføre dens Producter, har havt den omhandlede Kjørevei over Indstevntes Jorder, maa denne altsaa allerede af den Aarsag ansees uberettiget til at lægge Hindringer iveien for bemeldte Brug af Veien, uden Hensyn til om Citanten, der særskilt har tilkjøbt sig Kildejorden, fordi han tilfældigviis eiede endeel af Nabojorderne, ved at lægge Veien over disse, kunde fra sit Eget

forskaffe sig Vei til denne, og forsaavidt Indstevnte har bemærket, hvad ogsaa Underdommeren har statueret, at servitus viæ ene kan erhverves ved præscriptio immemorialis, vil han ikke kunne gives Medhold, naar, som in casu er oplyst, den omtvistede Vei, der efter sin Retning kun kan antages at være bleven til for Kildejordens Skyld, har Characteren af en synbar Servitus. Men da det paa den anden Side ikke, som Citanten har formeent, kan statueres, at Den, der har erhvervet en Veiservitut som den ovenomhandlede, derved skulde have erhvervet Ret til at benytte Veien til enhver Slags Kjørsel, vil den af Citanten nedlagte ubetingede Paastand ikke kunne gives Medhold, hvorimod Indstevntes subsidiaire Paastand vil være at tage til Følge, og Underretsdommen altsaa derhen være at forandre, at Indstevnte under en Mulct af 2 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse for hver Dag han sidder denne Dom overhørig vil have at sætte ovennævnte Vei i en saadan Stand, at den efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn kan afgive den til „Kildejordens" Drivt og Bortførelsen af dens Producter fornødne Kjørevei.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Det behørige stemplede Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Gaardmand Henning Boyesen af Gjentofte Mark, bør under en daglig Mulct af 2 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse, for hver Dag han sidder denne Dom overhørig, sætte den fra Gjentofte over hans Jorder til Citantens, Propritair Ritzau til Brøndsholmsdals Eiendom, den saakaldte „Kildejord", førende, af Indstevnte afkastede, Vei i en saadan Stand, at den efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn kan afgive den til den forommeldte Jordlods Drivt og Bortførelsen af dens Producter fornødne Kjørevei.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{899}{41}$ Jørgen Pedersen af Kjøge ctr. Kjøbmand Bendt Bøgild sammesteds.

(En Deel af en Politirets Dom af Overretten ex officio annulleret, forbi om den derved paakjendte Deel af Sagen, ikke var tenteret Forlig mellem Parterne.)*)

(Paadømt den 10de Juli 1813.)

Dommen er saalydende:

Da det Forhold, som Citanten, Jørgen Pedersen, under nærværende Sags Behandling for Kjøge Kjøbstads Politiret har vedgaaet at have udviist, medens han tjente Indstevnte Kjøbmand Bendt Bøgild som Brændeviinskarl, skjønnes at være af saadan Beskaffenhed, at Indstevnte paa Grund heraf maa antages at have havt skjellig Aarsag til at bortvise ham af sin Tjeneste, vil Citanten ikke, efter hans derom nedlagte Paastand,

*) Den Deel af Sagen, hvorom der saaledes ikke var prøvet Forlig mellem Parterne, angik, som af Domspræmisserne vil sees, Indstevntes Paastand om at Citanten enten skulde stille saadan Borgen, at Forstnævnte kunde være sikkret eller i modsat Fald paagribes og sættes, hvilken Paastand ogsaa var taget til Følge af Politiretsdommeren. Da nu Undsigelser ifølge Lovens 1—23—1 kunne blive Gjenstand for justitiel Forfølgning, men Overretten annullerede nysnævnte Deel af Politiretsdommen ikke paa Grund af Mangel paa Competence fra Politirettens Side til under den ovenstaaende private Sag at paakjende de omhandlede Undsigelser og med Hensyn til disse bringe Bestemmelserne i nysnævnte Lovsted til Anvendelse, — men ene og alene paa Grund af Mangel af foregaaende Forligsmægling herom, kan heraf, saavidt vi skjønne, sluttes, — at der Intet er til Hinder for at Sager angaaende Undsigelser, naar Parterne deri ere enige, behandles som private Politiretssager.

kunne i Analogi af Bestemmelsen i Frd. om Politivæsenet paa Landet af 23de Marts 1791 § 10 tilkjendes Kostpenge eller Løn for den paafølgende Tid efter hans Bortviisning af Tjenesten, der fandt Sted den 4de Septbr. f. A., men vil, som af Underdommeren retteligen statueret, alene kunne kjendes berettiget til at nyde den accorderede halvaarlige Løn, hvilken, efter hvad under Sagen er in confesso, udgjør 43 Rbd. for Tidsrummet fra 1ste Mai til 4de Septbr. f. A. eller for 4 Maaneder og 4 Dage med 31 Rbd. efter Fradrag af 13 Rbd. 4 Mk. 9 ß., som Citanten har indrømmet, ifølge en i 1ste Instans fremlagt Opgjørelse, at skylde Indstevnte, altsaa til Rest 17 Rbd. 1 Mk. 7 ß., hvorved bemærkes, at Indstevnte vel har formeent, hos Citanten at tilkomme Erstatning for det Tab, Sidstnævnte ved sin under Tjenesten brugte Adfærd skal have tilført ham, dog uden at Indstevnte herom under Sagen har nedlagt nogen Paastand, men alene i denne Henseende forbeholdt sin Ret, der og ved den ergangne Dom er ham reserveret.

Forsaavidt dernæst Indstevnte for Politiretten har contraindklaget Citanten, fordi denne skal have undsagt ham, idet nemlig Citanten ved en Dag, efter at han var bleven afskediget af Indstevntes Tjeneste, at indfinde sig i dennes Boutik for at kræve sin formeentligen tilgodehavende Løn, skal, da Indstevnte ei vilde erkjende Fordringen, have yttret: „jeg veed nok hvad jeg kan gjøre, og jeg skal gjøre det, om jeg saa skal dandse 10 Aar i Slaveriet," i hvilken Anledning det ved den paaankede Dom er bestemt, at Citanten bør stille saadan Borgen, at hans Vederpart kan være forsikkret, eller i modsat Fald paagribes og sættes, da bliver at mærke, at der ikke angaaende denne Deel af Sagen sees at være tenteret Forlig, og Politiretsdommen vil desaarsag forsaavidt være ex officio at kjende uefterrettelig, hvorimod bemeldte Dom i Henhold til det Foranførte iøvrigt bliver at stadfæste, dog saaledes, at Sagens

Omkostninger, som Citanten er tilpligtet at betale Indstevnte med 36 ß. Sølv, findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Processens Omkostninger for Overretten blive ligeledes at ophæve.

Justitsraad Weidemann, der her ved Retten har givet Møde for Citanten, vil være at forelægge en passende Frist til at besørge det fra Citantens Side den 2den Jan. sidstl. fremlagte Indlæg afskrevet paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er det anordnede stemplede Papir under Proceduren for Overretten rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Forsaavidt det ved Politiretsdommen er bestemt, at Citanten Jørgen Pedersen af Kjøge bør for de under Sagen omhandlede Trudsler stille saadan Borgen, at Indstevnte Kjøbmand Bendt Bøgild sammesteds kan være forsikkret, eller i modsat Fald paagribes og sættes, bør bemeldte Dom uefterrettelig at være, hvorimod samme iøvrigt bør ved Magt at staae, dog saaledes, at Sagens Omkostninger for Politiretten ophæves.

Processens Omkostninger her for Retten bør ligeledes være ophævede.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Justitsraad og Procurator Weidemann forelægges herved en Frist af 8 Dage fra Dato, inden hvilken han til Retten vil paa behørigt stemplet Papir have at indlevere Afskrivt af det fra Citantens Side den 2den Jan. d. A. fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{333}{43}$ Procurator Bang Actor ctr. Arrestanten Ole Pedersen Staunstrup.

(Et Tyveri i en indelukket Dyrehauge, hvorved blev bortstjaalet en Væder, ikke antaget at henhøre under Bestemmelserne i § 6 af Frd. 11te April 1840.)

(Paadømt den 11te Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved egen Tilstaaelse, i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder, maa Arrestanten Ole Pedersen Staunstrup ansees tilstrækkeligen overbeviist, at have forøvet de forskjellige ham under nærværende Sag imputerede Tyverier, idet han nemlig en Aften i sidstafvigte Sommer, omtrent Kl. 10, er gjennem en naflaaset Dør gaaet ind i Stalden paa Gaarden Rosendahl og der tilvendt sig nogle, Forpagter Jochimsen tilhørende, Kalveskind, der ere vurderede til 4 Rbd., og som han kort efter solgte, samt i den paafølgende Octbr. Maaned fremdeles har stjaalet en, Rosendahls Eier, Grev Holck, tilhørende, Væder, af Værdi 10 Rbd., hvilken gik løs i den Gaarden tilliggende Dyrehauge, hvortil Arrestanten skaffede sig Adgang ved at passere en Aa, der løber igjennem samme, og førte derpaa Vædderen, som han senere vil have bortbyttet mod et Par Støvler, ud af Dyrehaugen gjennem en Aabning, han til den Ende havde gjort i Hegnet ved at frabryde nogle Stakitter; ligesom han og i Begyndelsen af indeværende Aar har i Kjælderstuen til Gjæstgiverstedet Farvergaarden paa Vestergade her i Staden frastjaalet Kudsk Christen Seffred et Par, til 2 Rbd. vurderede, Hjorteskinds-Beenklæder, der vare ophængte paa en Krog i bemeldte Stue, og har endvidere om Eftermiddagen den 6te Febr. sidstl. begivet sig ind i Hyrekudsk Holst's Hestestald i Skindergade, hvortil Porten, som vender ud til Gaden, maa antages at have staaet aaben, og sammesteds tilvendt sig en Vest,

et Halstørklæde og et uldent Næt m. m., tilsammen af Værdi 4 Mk. og tilhørende Tjenestekarlen Nicolai Nielsen, foruden 4 ß., der laae i Vestelommen. Det Nicolai Nielsen saaledes Fraskjaalne, hvormed Arrestanten kort efter Tyveriets Udøvelse blev anholdt, saavelsom de stjaalne Hjorteskinds-Beenklæder, ere komne tilstede og udleverede de Paagjeldende, hvorimod Arrestanten bliver pligtig at godtgjøre Vedkommende Værdien af Væderen og de stjaalne Kalveskind, der ei have kunnet skaffes tilstede.

Saa har og Arrestanten med Hensyn til Maaden, hvorpaa han er kommen i Besiddelse af en, ved anstillet Visitation i hans Logis forefunden, til 6 ß. vurderet, Lærreds Madpose, forklaret, at han noget før afvigte Juul blev af en Mand, som han traf i Sønderup Kro, anmodet om, naar han kom til Kjøge, hvorhen han agtede sig, at ville gaae ind til Brændeviinsbrænder Petersen og bede denne om, at bemeldte Madpose, som der var forglemt, maatte blive henliggende hos ham, indtil der blev sendt Bud efter den, i hvilken Anledning Arrestanten og ved sin Ankomst til Kjøge vil være gaaet ind til Petersen, men i Stedet for at røgte det Ærinde, han havde lovet at udføre, have i den Paagjeldendes Navn forlangt og erholdt Madposen udleveret, hvorved han dog har forsikkret, at det ikke var hans Hensigt at tilegne sig samme, men kun at tage den i Brug, da han, naar han — som han dengang formodede snart ville skee — atter kom til Sønderup eller i Nærheden deraf, vilde aflevere Madposen i Kroen, for at den igjen derfra kunde tilstilles Eieren; hvilket sidste Foregivende imidlertid, efter Omstændighederne, ikke skjønnes at kunne staae til Troende, da samme ikke blot ikke findes bestyrket ved de fremkomne Oplysninger, men derhos navnligen den Omstændighed, at Arrestanten har beholdt Madposen i sin Besiddelse og afbenyttet samme indtil sin Anholdelse i Febr. Maaned d. A., taler imod, at det skulde have været hans Agt at sørge for, at den igjen kom Eieren tilhænde.

Betræffende dernæst en hos Arrestanten ved Anholdelsen forefunden Guld-Fingerring, af Værdi 10 Mk., har han vedgaaet at have paa Gaden kjøbt den for 1 Mk. af en ubekjendt Kone, der for ham opgav at have fundet Ringen, og han vil saaledes for dette Forhold være at ansee som deelagtig i ulovlig Omgang med Hittegods.

(Sluttes i næste Nr.)

Vi meddele herved nedenstaaende, i juridisk Henseende ikke uinteressante, for nylig ved Kjøbenhavns Gjeldscommission afsagte, Dom i

Sagen $\frac{1262}{43}$ J. A. Jacobsen ctr. Sophie Mortensen, Sømand Niels Mortensens Hustru.

(En gift Kone antages ikke, efter Bestemmelserne i Lovens 5—1—13, at kunne sagsøges til Opfyldelse af en af hende i hendes Mands Fraværelse paa egen Haand indgaaet Contract. — Paa Grund heraf og da den i Sagen passerede Forligsmægling, hvorunder Konen var mødt uden Værge, maatte betragtes som en Nullitet, Afviisningsdom afsagt i en Sag, under hvilken en Kone sagsøgtes til Opfyldelsen af en af hende, i hendes Mands Fraværelse, indgaaet Husleiecontract. Af den Omstændighed at en Hustru udøver den i Frd. 8de Januar 1802 § 14 omhandlede Næringsdrivt, antages ikke at kunne udledes nogen Ret for hende til paa egen Haand at indgaae en Contract, som den nysnævnte, og saaledes paadrage sig og Fællesboet nogen Forpligtelse.)

(Paadømt den 7de August 1843.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag, hvorunder Citanten J. A. Jacobsen søger Indstevnte Sophie Mortensen, Sømand Niels Mortensens Hustru, til i Leie af en Kjælderleilighed i hans Huus Nr. 31 i Nyhavn, som hun ifølge Leiecontract af 26de Septbr. f. A. i hendes Mands Fraværelse og i dennes Navn har leiet af Citanten, at betale 20 Rbd. Sølv med Renter fra Forligskla-

gens Dato, den 10de Mai sidstleden, og Processens Omkostninger skadesløst, har Proveprocurator Maag, der ifølge en af Citantens Sagfører, Proveprocurator Larsen, til den kgl. Lands-Over- samt Hof- og Stadsret efter Sagens Incamination indgiven Begjæring, er under 11te Juni d. A. bleven beskikket til som tutor in litem at varetage Indstevntes Tarv under Sagen, principaliter paastaaet afviist og Indstevnte tillagt Kost og Tæring, samt sig tilkjendt et passende Salair paa Grund af at Indstevnte, skjøndt der er in confesso at hun er en gift Kone og at hendes Mand for Tiden er fraværende paa en Søreise, er uden Værge bleven kaldet til og ligeledes uden Værge har mødt under Forligsmæglingen, der, da han formener at en gift Kone, saalænge Ægteskabet bestaaer, er incompetent til paa egen Haand at raade over Boets Formue, maatte ansees som uefterrettelig. Vel har nu Citanten herimod erindret, deels at Indstevnte formeentlig efter Bestemmelserne i L. 5—1—13 maatte antages at have været berettiget til i sin Mands Fraværelse paa dennes Vegne at indgaae et saadant Contractsforhold, som det her omspurgte, til hvis Opfyldelse hun følgelig og retteligen maatte kunne saggives, deels at hun, der i Leiligheden har drevet det Værtshuushold, som Frd. 8de Januar 1802 § 14 tilsteder Søindrollerdes Hustruer, maatte ved dette sit Selverhvérv kunne paadrage saavel sig selv som Fællesboet Forpligtelser, der imod hende kunde gjøres til Gjenstand for Rettergang. Men ligesom den i L. 5—1—13 gjorte Undtagelse fra de almindelige Bestemmelser i L. 3—17—38 og 5—3—8 ikke findes at kunne komme til Anvendelse in casu hvor der ikke, saaledes som førstnævnte Lovbud udtrykker, er Spørgsmaal om hvorvidt Husbonden maatte være pligtig at tilsvare en af hans Hustru indgaaet Contract, men derimod om hvorvidt Hustruen kan tilpligtes at opfylde Contracten, saaledes skjønnes der ei heller af den af Indstevnte, ifølge Frd.

8de Jan. 1802 § 14, ubøvede Næringsdrivt at kunne udledes nogen Ret for hende til at kunne paadrage sig og det fælleds Bo en Forpligtelse, som den her omspurgte, og da som Følge heraf den i nærværende Sag stedfundne Forligsmægling, idet hun, som mødte uden Værge, ikke under samme retsgyldigen kunde forpligte Fællesboet, maa betragtes som en Nullitet, vil Sagen være at afvise, ligesom Citanten og vil have at betale til Indstevnte Kost og Tæring med 1 Rbd. Sølv, hvorimod Prøveprocurator Maags Paastand om at tilkjendes Salair ikke, ifølge Bestemmelserne i Canc. Skr. 1ste Marts 1788, vil kunne tages tilfølge. Under Sagen har ingen Overtrædelse af Stempelpapirs-Lovgivningen fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanten J. A. Jacobsen til Indstevnte Sophhie Mortensen, Sømand Niels Mortensens Hustru, 1 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ I næste Uge udkommer intet № af dette Ugeskrivt.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. No. 58—59.

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og C. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 20de September 1842.

Sagen 333/434. Procurator Bang Actor ctr. Arrestanten Ole Pedersen Staunstrup.

(Sluttet.)

Endeligen er Arrestanten tillige sigtet for og tilstrækkeligen overbeviist at have ladet sig skrive og benyttet falske Skudsmaal, idet han nemlig paa Grund af, at der i den ham meddeelte Skudsmaalsbog fandtes flere Paategninger, som vidnede om, at han havde været under Tiltale, lod ved en ham iøvrigt ubekjendt Haandværkssvend nogle af de deri indeholdte Skudsmaal og Attester tilligemed Underskrivterne under samme overføre i en anden Skudsmaalsbog, dog med adskillige Forandringer, navnligen i Henseende til Tjenestetiden, hvorefter han af den ægte Skudsmaalsbog udskar det første Blad, paa hvilket Autorisations-Paategningen var skreven, og klistrede dette Blad foran i den falske Skudsmaalsbog, som han derpaa forsynede med Segl ved Hjælp af et Signet, han i saadant Øiemed havde ladet forfærdige hos en Gjørtler i Kjøge, og hvori han havde ladet anbringe Bogstaverne L. B., der skulde betegne Sognepræsten i Everdrup L. Brøchners Navn, af hvem den ægte Skudsmaalsbog var autoriseret, ligesom og Arrestanten har tilstaaet, at han, ved senere her i Staden at lade sig fæste, har foreviist den ommeldte falske Skudsmaalsbog.

Hvad nu den Straf angaaer, som Arrestanten, der er 22 Aar gammel og, foruden 2de Gange at være dømt for begaaet Tyveri under criminel Lavalder, senere ifølge Præstø Kjøbstads Extrarets Dom af 9de Januar 1840 er for lige Forbrydelse anseet efter Frd. 20de Febr. 1789 § 1 cfr. Frd. 12te Juni 1816 med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, maa antages at have forskyldt for de ham under nærværende Sag overførte delicta, af hvilke det Tyveri, hvorved han stjal Væderen i Dyrehaugen ved Rosendahl, ikke, som Actor har formeent, findes at kunne henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 6, da vil Arrestanten i Henhold til det Foranførte blive at dømme efter sidstnævnte Forordnings § 13 sammenholdt deels med § 18 og deels med §§ 41 og 79, saa og efter samme Forordnings § 58 cfr. §§ 22, 25 og 79, og endeligen efter Forordningens § 62 2det Membrum og § 64, jfr. § 77 og Frd. 5te Septbr. 1832 § 7, hvorhos Straffen efter samtlige Sagens Omstændigheder skjønnes i det Hele passende at kunne bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, ligesom Arrestanten og vil have at udrede Actionens Omkostninger, hvorunder Actor, Procurator Bang, bliver at tillægge i Salarium 8 Rbd. og Defensor, Procurator d'Auchamp, 5 Rbd., begge Dele i Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, hvilket ligeledes attesteres om Behandlingen, forsaavidt denne ifølge Rescr. 12te Juni 1807 henhører under Rettens Paakjendelse.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Ole Pedersen Staunstrup bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar samt udrede i Erstatning til Forpagter Jochimsen 4 Rbd. Sedler og til Eieren af Rosendahl, Grev Holck, 10 Rbd. Sedler.

Saa betaler han og de af Actionen lovlig flydende Om-

kostninger, hvorunder i Salarium til Procurator Bang 8 Rbd. og til Procurator d'Auchamp 5 Rbd., begge Dele i Sølv.

De idømte Erstatningssummer at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{439}{43}$ Procurator Bang Actor ctr. Arrestanten Christen Pedersen Bonderupsold.

(En Arrestant, mod sin Benægtelse, efter et af Omstændighederne sammensat Beviis funden skyldig i 3die Gang begaaet Tyveri og hersor idømt 5 Aars Fæstningsarbeide.)

(Paadømt den 11te Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Efterat Arrestanten Christen Pedersen Bonderupsold afvigte 19de Marts havde indfundet sig paa Brændeviinsbrænder Hjarups Karlekammer, hvor Karlen Peder Olsen og dennes Medtjener Gregers Christensen Kamboe just sov til Middag, savnede Forstnævnte, der var vaagnet i det Arrestanten spurgte, om Nogen af dem skulde skifte til Maanedens Udgang, efter hans Bortgang 2 Species, som havde ligget i en Kuffert, der efter bemeldte Karles edelige Forklaring var lukket, da de lagde sig til at sove, men umiddelbart før Arrestantens Bortgang fandtes aabenstaaende, og til hvilken Noglen, som nu sad i Kufferten, havde beroet i en paa Væggen over samme hængende Vest. Efter Arrestantens Anholdelse, som umiddelbart derpaa fandt Sted paa Gaden, savnede Olsen endvidere 3 Femdalersedler, som havde ligget i samme Kuffert, og da Arrestanten, af hvis Bestkomme saavel efter Bestjaalnes som Jfr. Hjarups Forklaring nogle Femdalersedler stak frem, efterat være bragt hen i Nyboders Vagt, sammesteds blev visiteret, fandtes han i Besiddelse af 3 Femdalersedler og 2 Species, af hvilke Sedlerne nu fandtes skjulte indenfor Foeret i hans Hat og 1 Species i

hver Bestelomme. Med Hensyn til disse Penge har Arrestanten vel forklaret, at han har erholdt dem af nogle ham ubekjendte Personer han samme Dags Formiddag vil have truffet paa Gaden, men ligesom der til Styrke for dette i og for sig uantagelige Foregivende ikke er fremkommet Nogetsomhelst, saaledes skjønnes der paa den anden Side ved samtlige Sagens Omstændigheder og deriblandt in specie, at det maa ansees godtgjort, at ingen Andre end Arrestanten har været paa ovennævnte Kammer, efterat Karlene sammesteds havde lagt sig til at sove og indtil Arrestanten begav sig derop, i Henhold til Frd. 8de Septbr. 1841 tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis for at han har stjaalet den af Peder Olsen savnede Sum.

Da Arrestanten, foruden to Gange at være anseet for Løsgængeri, ifølge Høiesteretsdom af 28de Juli 1836 for 2den Gang begaaet Tyveri har været straffet med 3 Aars Rasphuusarbeide, vil han nu være at dømme efter Frd. 11te April 1840 § 15 cfr. § 82, og skjønnes Straffen efter Omstændighederne at kunne fastsættes til 5 Aars Fæstningsarbeide. Han vil derhos i Erstatning til Tjenestekarl Peder Olsen have at udrede 15 Rbd. Sedler og 4 Rbd. rede Sølv, ligesom han endeligen vil have at tilsvare Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor 5 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Christen Pedersen Bonderupsold bør hensættes til Fæstningsarbeide i 5 Aar samt i Erstatning til Tjenestekarl Peder Olsen udrede 15 Rbd. Sedler og 4 Rbd. r. S. Saa betaler han og Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Bang, og til Defensor, Justitsraad Procurator Weidemann, 5 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter

denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{325}{43}$ Procurator Ring Actor ctr. Tiltalte Smed Peder Nielsen af Esholte.

(Justitien funden ubeføiet til at paatale forskjellige af en Tiltalt imod en ham til Værge beskikket Sognefoged brugte fornærmelige Udladelser da disse sidste fandtes fremførte mod Sognefogden ved en Leilighed, hvor denne ikkun handlede i sin førstnævnte Qualitet.)

(Paadømt den 15de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Da det Forhold, for hvilket Tiltalte Smed Peder Nielsen af Esholte under nærværende, fra Antvortskovs Birks Extraret hertil indankede, Sag actioneres, og som bestaaer i, at han har brugt fornærmelige Udladelser imod Sognefoged Johan Andersen, da denne ifølge ham meddeelt Værgemaals Constitution havde den 24de Febr. d. A. indfundet sig hos Tiltalte for at foranstalte dennes endnu udøbte Barn stædet til Daaben ikke, naar hensees til, at det blot var i Egenskab af Værge Johan Andersen ved den nævnte Leilighed optraadte, skjønnes at kunne afgive nogen tilstrækkelig Beføielse for Justitien til den instituerede Paatale, vil Tiltalte følgelig for Justitiens Tiltale være at frifinde og Actionens Omkostninger, hvorunder Størrelsen af Underrets-Sagførernes Salairer billiges og endvidere Procuratorerne Ring og Nyholm her for Retten tillægges i Salair hver især 5 Rbd. Sølv, blive at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Smed Peder Nielsen bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, derunder indbefattet i Salair til Procuratorerne Rye 3 Rbd., Fog 2 Rbd., Ring og Nyholm hver 5 Rbd., Alt Sølv, udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{294}{43}$ Exam. juris Jørgen Raffenberg Gjemsøe som beskikket Værge for Ane Marie Hansdatter eller Henriksdatter ctr. Værtshuusholder Andersen.

(En Part, der, blandt Andet ifølge et med hans Navns Underskrivt forsynet, under Sagen fremlagt, Gjeldsbrev, sagsøgtes til Betaling af den derefter skyldigværende Sum, dømt efter Citantens Paastand, da han, uagtet fremsat Benegtelse af at være den paastevnte Sum skyldig og negatio manus, hverken havde benegtet at have modtaget Pengene tillaans, eller iøvrigt modsagt Citantens Fremstilling om Sagens Sammenhæng.)

(Paadømt den 15de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søger Citanten, Exam. juris Jørgen Raffenberg Gjemsøe som beskikket Værge for Ane Marie Hansdatter eller Henriksdatter, Indstevnte, Værtshuusholder Andersen, til Betaling af 400 Rbd. Sedler, af hvilke bemeldte hans Myndling vil have laant Indstevnte, med hvem hun skal have været forlovet, 300 Rbd., som et til hans Nedsættelse som Værtshuusholder og deres Bosættelse fornødent Forskud, ligesom det fremdeles af Citanten er assereret, at hun senere har laant ham 130 Rbd. til Leiens Bestridelse for hans nuværende Bolig. Derhos har Citanten, som har paastaaet Indstevnte idømt Sagens Omkostninger skadesløst, fremlagt et Beviis, dateret den 18de April 1841, som Sidstnævnte for bemeldte 300 Rbd. skal have udstedt til hans Myndling.

Vel har nu Indstevnte, som benegter at være Citantens Myndling den paastevnte Fordring eller nogen anden Sum skyldig, ligesaalidt som han vil have underskrevet eller ved An-

dre paa sine Vegne ladet underskrive Navnet Andersen paa ovennævnte Beviis, paa Grund heraf paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og sig tillagt Sagens Omkostninger, men da han ikke har benegtet at have modtaget tillaans bemeldte 430 Rbd., ligesaalidt som han iøvrigt har modsagt Citantens om Sagens Sammenhæng givne Fremstilling, hvis Rigtighed han altsaa, med Undtagelse af hvad der angaaer Underskriften paa det fremlagte Gjeldsbeviis, maa antages at indrømme, og da han derhos ikke har angivet nogensomhelst Grund, paa hvilken han skulde kunne frifindes for at tilbagebetale de Penge, hvis Modtagelse han, ifølge det Nysanførte, maa antages at erkjende, saa vil han ikke kunne undgaae, mod Extraditionen af hiint Beviis, at dømmes til at betale Citantens Myndling de paastevnte 400 Rbd. Sedler med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra Datum af Klagen til Forligelsescommissionen den 20de Septbr. f. A. indtil Betaling skeer.

Endeligen vil Indstevnte, da han er udebleven fra Forligelsescommissionen den Dag, Sagen sammesteds fra henvistes til Rettergang, have at tilsvare Citantens Myndling Sagens Omkostninger med 25 Rbd. Sølv samt til Justitskassen have at udrede Mulct for unødig Trætte, hvilken Mulct vil være at bestemme til 10 Rbd. Sølv.

Under Sagen er ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Værtshuusholder Andersen, bør mod Extraditionen af det under Sagen fremlagte Gjeldsbeviis, dateret den 18de April 1841, til Citantens, Exam. juris Jørgen Raffenberg Gjemsøes Myndling, Ane Marie Hansdatter eller Henriksdatter, betale de paastevnte 400 Rbd. Sedler med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 20de Septbr. f. A. indtil Betaling skeer.

Saa udreder han og til hende Processens Omkostninger med 25 Rbd. Sølv, ligesom han endeligen i Mulct for unødig Trætte til Justitskassen betaler 10 Rbd. Sølv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{132}{40}$ Tømmermester J. Klein ctr. Muurmester F. W. Schlage og Skomagermester Jacobsen.

(Spørgsmaal om en Mand, der havde indestaaet for Betalingen af en Andens Gjeld, efter samtlige Omstændigheder og det under Sagen omhandlede Forholds Beskaffenhed, kunde antages at have forpligtet sig solidarisk med Debitor, saaledes at han, inden det endnu var givet, at Sidstnævnte var ude af Stand til at fyldestgjøre sin Forpligtelse, kunde sagsøges til Gjeldens Betaling.)

(Paadømt den 17de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Tømmermester J. Klein, søger under nærværende Sag de Indstevnte, Muurmester F. W. Schlage og Skomagermester Jacobsen, til, for Tømmerarbeide og Tømmermaterialier til Huset Nr. 144 i Hyskenstræde, in solidum at betale ham 424 Rbd. 5 Mk. 3 ß. med Renter deraf fra Forligsklagens Dato, den 25de Jan. 1840, indtil Betaling skeer, samt denne Sags Omkostninger skadesløst.

Den Indstevnte Schlage har, skjøndt lovligen varslet ved den udtagne Stevning, ikke efter samme mødt eller ladet møde, hvisaarsag han i Medfør af Lovens 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 bliver i Henhold til den med hans Navn underskrevne Paategning, der findes paa den af Citanten fremlagte Regning af 3die Jan. 1840, at tilpligte at betale Sidstnævnte det paastevnte Beløb med Renter deraf 4 pCt. aarlig efter Paastanden.

Derimod har Indstevnte Jacobsen principaliter procederet

til i det Hele at frifindes for Citantens Tiltale og hos ham at tilkjendes Processens Omkostninger.

Forsaavidt denne Paastand oprindeligen af bemeldte Indstevnte grundedes paa Benegtelse af, at han havde bestilt Arbeide eller reqvireret Materialier hos Citanten, eller i andre Maader var ham noget skyldig, har Citanten, for at godtgjøre hans Forpligtelse til for Citantens præsterede Arbeide og Materialier til Opførelse af ovenmeldte Huus, hvorom det iøvrigt er in confesso, at der om sammes Opbyggelse tidligere var truffen Accord af Indstevnte Jacobsen med Indstevnte Schlage, erhvervet og den 1ste Juni 1840 og 12te Juli 1841 fremlagt tvende, inden denne Rets 3die Vidnekammer optagne, Tingsvidner, ved hvilke det maa ansees tilstrækkeligen beviist, at Indstevnte Jacobsen, da Citanten paa hans Anmodning om at udføre det til Bygningen fornødne Tømmerarbeide, erklærede sig hertil villig, dog kun under den Betingelse, at Indstevnte Jacobsen indestod ham for Betalingen, har herom givet Citanten et formeligt Løvte.

Indstevnte Jacobsen har imidlertid herved erindret, at hans Forpligtelse herefter i alt Fald kun var accessorisk, nemlig forsaavidt Betaling ikke efter Anvendelse af lovlige Tvangsmidler var at erholde hos Indstevnte Schlage, der havde oprindeligen entrepreneret det hele Bygningsarbeide. Det skjønnes ei heller rettere, end at der i berørte Henseende maa gives ham Medhold. Ligesom nemlig et Løvte om at indestaae for Betaling blot involverer en Caveren for at Betaling skal blive erlagt, og ei berettiger til at antage, at Indstevnte Jacobsen skulde have renonceret paa at Fyldestgjørelse først søgtes hos Indstevnte Schlage, der efter Beskaffenheden af det mellem Parterne existerende Forhold maatte ansees som det nærmeste Vedkommende, saaledes maa det Argument, som Citanten til Styrke for sin Berettigelse til strax at holde sig til Indstevnte

Jacobsen, har villet hente derfra, at Vidnerne have betegnet den mellem dem trufne Forening som en Arbeidsaccord, allerede af den Grund ansees uafgjørende, at det er med Hensyn til et andet Spørgsmaal, nemlig om Betaling og skulde tilsvares for Materialier, som Citanten havde leveret, at Foreningen er characteriseret som anført; og forsaavidt Citanten endvidere specielt har paaberaabt Vidnet Schwermers Forklaring om at Indstevnte Jacobsen, paa Citantens Yttring, at nu var Arbeidet snart færdigt, nu maatte han skaffe Penge, har svaret, at Citanten skulde saae sine Penge og at der ikke skulde komme til at restere en Skilling i Betalingen, saavelsom Indholdet af en af Indstevnte Jacobsen med Hensyn til Malerarbeide ved Bygningen til Vidnet, Malermester Berg, den 8de Octbr. 1839, udstedt skrivtlig Forpligtelse, da findes ligesaalidet den ommeldte Vidneforklaring at indeholde en Erkjendelse af Indstevnte Jacobsen af at være solidarisk forpligtet, som det omhandlede, bemeldte Indstevntes Forhold til Citanten uvedkommende, Document, at kunne faae Indvirkning paa Bedømmelsen af dette Forholds Beskaffenhed.

Indstevnte Jacobsen vil altsaa for Citantens Tiltale i denne Sag, som for tidlig anlagt, blive at frifinde.

Processens Omkostninger vil Indstevnte Schlage have at tilsvare Citanten med 15 Rbd. Sølv, hvorimod samme iøvrigt blive at ophæve.

Konges Kasses Ret bliver at forbeholde med Hensyn til den paa Citantens Regning af 3die Jan. 1840 af Indstevnte Schlage meddeelte Paategning, hvori Indstevnte Jacobsen anmodes om paa hans Vegne at udbetale Regningens Beløb. Derhos vil en passende Frist være at forelægge Indstevnte Jacobsen til at foranstalte de fra hans Side den 13de Juli, 24de Aug., 12te Octbr. og 7de Decbr. 1840 fremlagte Indlæg, saavelsom hans den 2den Aug. 1841 fremlagte Skrivelse

til Proc. Lange af 31te Juli f. A., der maa betragtes som et Indlæg, affkrevne paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt er det til Sagen hørende stemplede Papir rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Skomagermester Jacobsen, bør for Citanten, Tømmermester J. Klein, hans Tiltale i denne Sag, som for tidlig anlagt, fri at være.

Derimod bør Indstevnte, Muurmester F. W. Schlage, til Citanten betale de paastevnte 423 Rbd. 5 Mk. 3 ß. S. og T. med Renter deraf 4 pCt. aarligen fra den 25de Jan. 1840 indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger betaler Indstevnte Schlage til Citanten med 15 Rbd. Sølv, hvorimod samme iøvrigt ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til den Citantens Regning af 3die Jan. 1840 af Indstevnte Schlage meddeelte Paategning, hvori Indstevnte Jacobsen anmodes om paa hans Vegne at udbetale Regningens Beløb.

Indstevnte Jacobsen forelægges herved en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at foranstalte de fra hans Side den 13de Juli, 24de Aug., 12te Octbr. og 7de Decbr. 1840 fremlagte Indlæg, saavelsom hans den 2den Aug. 1841 fremlagte Skrivelse til Proc. Lange af 31te Juli f. A., affkrevne paa behørigt stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{304}{43}$ Bagermester Møller af Nyborg ctr. Kukkenbager H. Friis sammesteds.

(Spørgsmaal om, hvorvidt en i Nyborg Kjøbstad etableret Bagermester kunde, ved tillige at have drevet Kukkenbageri, ansees at have gjort Indgreb i en derværende Kukkenbagers ved Bevilling hjemlede Næringsvei.)

(Paadømt den 17de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 23de Febr. d. A. paaanker Citanten, Bagermester Møller af Nyborg, under nærværende Sag en, ved bemeldte Kjøbstads Politiret den 28de Jan. næstforhen afsagt Dom, hvorved det er antaget, at han ved at have drevet Kukkenbageri har gjort Indgreb i Indstevnte, Kukkenbager H. Friis's Næring, og han desaarsag er anseet med en Mulct af 15 Rbd. Sølv, Halvparten til Indstevnte, og Halvparten til Kjøbstadens Kæmnerkasse, samt endvidere tilpligtet at betale Indstevnte Sagens Omkostninger i 1ste Instans med 3 Rbd. 3 Mk. Sølv.

Denne Dom har nemlig Citanten, efter erhvervet fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Hansen, paastaaet tilsidesat og derhen forandret, at han for Indstevntes Tiltale frifindes; hvorhos han fremdeles har nedlagt Paastand om, at Indstevnte dømmes til at udrede Sagens Omkostninger, derunder indbefattet for Actens Beskrivelse og Overrets-Stevningens Udtagelse, med stemplet Papir 3 Rbd. 1 Mk. 14 ß. og forøvrigt efter Reglerne for beneficerede Sager, tilligemed Salarium til Citantens befalede Sagfører. Indstevnte har derimod, skjøndt han findes lovligen varslet, ikke her for Retten givet Møde.

Foreløbigen bemærkes, at det ved et under Sagen i Gjenpart fremlagt, til Amtmanden over Svendborg Amt udfærdiget, allerhøieste Rescript af 12te Aug. f. A. er bevilget Indstevnte, i Nyborg at søge Erhverv som Kukkenbager, dog med Tilføiende, at det ikke paa Grund af den ham saaledes meddeelte Bevilling skulde formenes de Enker, som tidligere havde ernæret sig sammestedes ved Kukkenbageri, fremdeles at benytte denne Næringsvei.

Kort efter blev Citanten af Indstevnte indklaget for Politiretten, fordi han formeentligen havde gjort Indgreb i den Sidstnævntes, ved Bevilling hjemlede, Næring, og ved et inden

Retten den 30te Septbr. f. A. afsluttet Forlig, bleve Parterne saaledes forenede, at Citanten godtgjorde Indstevnte Sagens Omkostninger samt lovede i Fremtiden at afholde sig fra at drive Kukkenbageri. Imidlertid er det fra Citantens Side in confesso, at han senere atter har befattet sig med bemeldte Næringsvei, hvortil han vil have anseet sig berettiget ifølge en, ligeledes under Sagen i Gjenpart produceret, af det Kgl. danske Cancelli afgiven Resolution af 3die Jan. sidstl., ved hvilken det, i Anledning af at Citanten og en anden Borger i Nyborg havde anholdt om Bevilling til tillige at drive Kukkenbageri tilkjendegaves, at, saafremt det forholdt sig rigtigt, som i Citantens Ansøgning var anført, at den eneste i Nyborg værende Kukkenbager tillige drev Hvedebrødsbageri, og naar iøvrigt Kukkenbageri ikke sammesteds udgjorde nogen særlig Næring, var der intet til Hinder for, at Supplicanterne og de øvrige Bagere i Nyborg tillige dreve Kukkenbageri.

Forsaavidt Citanten under Proceduren her for Retten har villet gjøre den Anskuelse gjeldende, at han allerede ifølge Bestemmelserne i de almindelige Laugsartikler for Bagerne af 13de Juni 1683, hvilke, efter hans Formening, nærmest maa tjene til Regel, da ingen særskilte Artikler skulle være udgivne for Bagerlauget i Nyborg, maatte i Henhold til det ham meddeelte Borgerskab som Bagermester i oftnævnte Kjøbstad, ansees beføiet til sammesteds at drive Kukkenbageri, da bliver at erindre, at, om det end ikke maatte kunne antages, at de, der i en Kjøbstad have vundet Borgerskab som Bagermestere, ubetinget og i alle Tilfælde skulde være uberettigede til, blot paa Grund af dette deres Borgerskab, at drive Kukkenbageri, skjønnes der dog paa den anden Side hverken i de ovennævnte Laugsartikler eller i Lovgivningens øvrige Forskrivter at indeholdes nogen Hjemmel for, at dette Erhverv skulde betragtes som væsentligen henhørende til Bagernes Næringsbrug, og at navnligen disse

som saadanne skulde kunne drive samme, ogsaa i de Kjøbstæder, hvor Kukkenbageri er gjort til Gjenstand for en særskilt Næring. Men en saadan særlig Berettigelse til at drive Kukkenbageri i Nyborg er nu netop tilstaaet Indstevnte ved den i det Foregaaende berørte allerhøieste Bevilling af 12te Aug. f. A. og naar Citanten herimod har paaberaabt sig, at det Kgl. danske Cancelli ved sin Resolution af 3die Jan. d. A. skal have erkjendt ham og de øvrige Bagere i Nyborg berettigede til tillige at drive Kukkenbageri, da er dette Antagende, ifølge Indholdet af den citerte Cancelli-Resolution blandt Andet udtrykkeligen betinget af, at det forholdt sig rigtigt, hvad Citanten i sin Ansøgning havde anbragt om, at den eneste i Nyborg værende Kukkenbager, hvorved der efter Proceduren maa antages at være sigtet til Indstevnte, tillige drev Hvedebrødsbageri; men det er saa langt fra at Rigtigheden heraf er godtgjort, at det meget mere er i Strid med Citantens egen Procedure for Politiretten, idet han ved sit Møde for bemeldte Ret selv har erkjendt, at Indstevnte ikke driver Hvedebrødsbageri, i hvilken Henseende og Indstevnte yderligere har bemærket, at han ikke har drevet dette Slags Bageri i henved 6 Aar, og in specie ikke siden Bevilling blev ham meddeelt til at ernære sig som Kukkenbager.

Vel maa det under Sagen ansees givet, at Indstevnte ikke, efterat have erhvervet den ommeldte Bevilling, har opsagt sit Borgerskab som Bagermester; men dette skjønnes, naar det dog, efter det Foranførte, maa antages at være in confesso, at Indstevnte har nedlagt sin Bedrivt som Medlem af Lauget, og in specie ei driver Hvedebrødsbageriet, ikke i og for sig at kunne hjemle Citanten en Berettigelse, som ellers under de forhaandenværende Omstændigheder ei vilde tilkomme ham; ligesom heller intet Hensyn vil kunne tages til hvad Citanten for Politiretten har anført om, at Indstevnte, foruden at drive Kukkenbageri, tillige skulde ernære sig som Restaurateur og Spise-

vært, og saaledes Kukkenbageriet ei kunde siges af ham at øves som en særskilt Næring, hvilket saameget mindre vil kunne komme i Betragtning, som hiint ubeviiste Assertum er modsagt af Indstevnte, der har forsikkret, at han alene har givet sig af med, for enkelte Personer at lave Mad, som er blevet dem bragt til Foræring paa deres Bopæl, et Erhverv, der, som af Underdommeren retteligen statueret, ingenlunde kan henregnes til den borgerlige Næring, der tilkommer en Restaurateur eller Spisevært.

Paa Grund af det saaledes Anførte, maa Overretten bifalde, at Citanten ved den paaankede Dom er anseet for at have gjort Indgreb i den Indstevnte ved Bevillingen af 12te Aug. f. A. hjemlede Næring som Kukkenbager; men forsaavidt Underdommeren har antaget, at det mellem Parterne under 30te Septbr. f. A. indgaaede Forlig maatte, skjøndt ingen dertil sigtende Clausul indeholdes i samme, træde istedetfor en Dom, og Citanten desaarsag være at dømme for gjentaget uberettiget Næringsbrug, findes denne Formening ikke at kunne gives Medhold, hvorimod Citanten kun bliver at ansee for 1ste Gang forøvet ulovlig Næringsdrivt, og Mulcten, i Henhold til Pl. 4de Juli 1817 § 2, efter Omstændighederne at bestemme til 10 Rbd. Sølv, der vil være at dele paa den i Underretsdommen fastsatte Maade.

I Henseende til Sagens Omkostninger i 1ste Instans, som Citanten ved Politiretsdommen retteligen er tilpligtet at betale Indstevnte, vil bemeldte Dom blive at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten blive derimod efter Omstændighederne at ophæve, og efter det Udfald, Sagen saaledes faaer, er det en Selvfølge, at Procurator Hansen intet Salarium vil kunne tilkjendes.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, og under Pro-

ceduren her for Retten er ingen Overtrædelse af Stempelpapirslovgivningen begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Bagermester Møller af Nyborg, bør bøde 10 Rbd. Sølv, Halvparten til Indstevnte Kukkenbager H. Friis sammesteds og Halvparten til bemeldte Kjøbstads Kæmnerkasse.

I Henseende til Sagens Omkostninger bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{416}{43}$ Sognefoged og Gaardmand Niels Pedersen af Greve ctr. Snedkermester Lenz af Roeskilde.

(Udenfor Kjøbenhavn haves ingen Hjemmel for, at de Sager, som foranlediges derved, at Nogen klager over, at det hos en Haandværker bestilte Arbeide ikke er forsvarligt, skulle behandles som Politisager.)

(Paadømt den 17de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Sognefoged og Gaardmand Niels Pedersen af Greve, i 1ste Instans paastaaet Indstevnte, Snedkermester Lenz af Roeskilde, tilpligtet, enten at tilbagebetale ham 28 Rbd. han skal have erlagt for en af Indstevnte i Foraaret 1842 til ham efter Bestilling forfærdiget Egekiste, eller i alt Fald betale ham Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn, da det nemlig skal have viist sig, at bemeldte Kiste, for hvis Godhed Indstevnte skal have paataget sig at indestaae, var forfærdiget af vaadt Træ, hvis Indsvinden efter hvad Citanten har assereret, har bevirket, at den er bleven ubrugelig.

Ved den inden Roeskilde Byting den 22de Decbr. f. A. afsagte Dom, er Sagen bleven afviist som formeentligen hen-

hørende under Politirets Behandling og Paakjendelse, hvorfor Citanten har paastaaet den hjemviist til Paakjendelse i Realiteten i den Stand, den var, da den den 15de Decbr. f. A. blev optagen, samt sig tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte er, skjøndt lovligen varslet, hverken mødt eller har ladet møde her for Retten, og Sagen vil saaledes i Henhold til Lovens 1—4—30 cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at paadømme efter de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Da der nu ikke haves nogen Lovhjemmel for, at Sager, som foranlediges derved, at Nogen klager over, at det hos en Haandværker bestilte Arbeide ikke er forsvarligt, udenfor Kjøbenhavn i noget Tilfælde skulle behandles som Politisager, vil Citantens Paastand være at give Medhold, forsaavidt denne Paastand gaaer ud paa, at Sagen skal hjemvises til Underretten til Paakjendelse i Realiteten; hvorimod Overretten ikke kan indlade sig paa det endnu ikke af Underdommeren paakjendte Spørgsmaal: om Indstevnte nu, da hans Afviisningspaastand forkastes, bør have Adgang til at anbringe videre i Sagen; ligesom Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Underdommeren bør paany foretage denne Sag, og paakjende sammes Realitet.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{437}{43}$ Procurator Nyholm Actor ctr. Arrestanten Henrik Olsen.

(En Arrestant anseet med 2 Aars Forbedringshuusarbeide for forskjellige Tyverier, af hvilke eet, der var udøvet i et Materialhuus, som vel var affondret fra Vaaningshuset, men stod i umiddelbar Forbindelse med 2de Drivhuse, hvilke, vel ikke om Natten men stundom om Da-

gen, brugtes af Folk til at sove i, fandtes, efter de dermed forbundne Omstændigheder, at maatte henføres under Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum.

(Paadømt den 22de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag maa det, ved egen Tilstaaelse, der stemmer med de iøvrigt fremkomne Oplysninger, ansees tilstrækkeligen beviist, at Arrestanten Henrik Olsen om Morgenen den 12te April sidstleden har gjort sig skyldig i forskjellige Tyverier.

Saaledes har han tidligt om Morgenen omtrent Kl. 3 af et Gaardmand Jens Christiansen tilhørende Tørvelæs, der holdt i Gaarden til Lundehuset, hvortil Porten stod aaben, borttaget en Sæk med 2 Skjepper Hørfrø, som laae ovenpaa Læsset og er vurderet til 1 Rbd.

Omtrent en Timestid senere gik Arrestanten over en Grøft ind i den Handelsgartner Hansens Enke tilhørende Have til Stedet Nr. 8 paa Nørrebro, i den Hensigt at see Leilighed til der at forøve Tyveri, og skaffede sig Adgang til et i Haven beliggende Materialhuus ved med en Kniv at udtrække en Rude og derpaa, idet han med Armen rakte ind igjennem Vinduet, der er tæt ved Indgangen, at frastyde en for Døren anbragt Skaadelaas, som udvendigfra alene kunde aabnes med Nøgle, hvorefter han begav sig ind i Huset og borttog derfra en Jernspade og en Haandøxe, tilsammen af Værdi 13 Mk. Iøvrigt bemærkes, at bemeldte Materialhuus, som er opført af Bindingsværk og forsynet med Trætag, ligger afsondret fra Vaaningshuset, men staaer i umiddelbar Forbindelse med 2de Drivhuse, hvortil er Indgang fra Materialhuset, der benyttes til Opbevaring af Haveredskaber og andet Inventarium, og hvori Arbeiderne vel, efter hvad under Sagen er opgivet, pleie om Dagen at tage deres Middagssøvn, hvorimod ingen Folk opholde sig der om Natten, saalidet som i de tilstødende Drivhuse.

Ved kort efter at passere et paa Nørrebro ved Stedet Nr. 4 opført Fjælleskuur, hvor Mette Nielsen, Arbeidsmand Stessensens Enke, havde Kage-Udsalg, tilvendte han sig 6 Tallerkener, vurderede til 24 ß., foruden et Par Handsker, der ere befundne at være uden Værdi, hvilke Ting beroede i bemeldte Fjælleskuur, hvortil Døren var aflaaset, men blev aabnet af Arrestanten ved at stikke en Kniv ind mellem Døren og Karmen og derpaa trykke Laasen tilbage.

Efterat han var ankommen her til Staden og havde bragt samtlige foranførte Koster ned i en Kjelder i Rosengaarden, stjal han endeligen af en Bondevogn, som holdt i Pustervig, en Sæk med 5 Snese Æg, af Værdi 7 Mk., hvilken imidlertid strax derpaa blev ham fratagen af en Karl, der forfulgte ham og indhentede ham i Møntergade; ligesom og de øvrige stjaalne Koster i uforringet Stand ere komne tilstede og udleverede de Bestjaalne, saa at der ikke bliver Spørgsmaal om Erstatning.

Hvad nu Straffen angaaer for de Arrestanten saaledes overbeviste Tyverier, af hvilke navnligen det hos Gartner Hansens Enke forøvede, efter de dermed forbundne Omstændigheder, findes at maatte henføres under Bestemmelserne i Frd. 11te April 1840 § 12 1ste Membrum, da vil han, hvis opgivne Alder af 20 Aar er skjønnet at stemme med hans Udseende, og om hvem det ikke er oplyst, at han forhen har været tiltalt eller straffet, blive at dømme efter bemeldte Lovbud, i Medfør af hvilket Straffen skjønnes passende at kunne fastsættes til 2 Aars Forbedringshuusarbeide, hvorved den Straf maa absorberes, som han ifølge det Ovenanførte tillige har forskyldt efter den citerte Forordnings § 1.

Endvidere vil Arrestanten blive pligtig at udrede Actionens Omkostninger, og derunder i Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Nyholm og Dahl, med 5 Rbd. Sølv til hver.

Den befalede Sagforelse har været forsvarlig; hvilket lige-

ledes attesteres om Behandlingen, forsaavidt denne ifølge Rescr. 12te Juni 1807 henhører under Rettens Paakjendelse.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Henrik Olsen bør hensættes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, samt udrede Actionens Omkostninger og derunder Salarium til Procuratorerne Nyholm og Dahl med 5 Rbd. Sølv til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{513}{43}$ Procurator Jydtmann Actor ctr. Arrestanten Jens Olsen Lem Lange og Tiltalte Karen Marie A......, Høker H.........s Hustru.

(En om et begaaet Tyveri til en Politirapport afgiven, ved den Bestjaalnes Tilhjemlingseed og præsterede Eiendomsbeviis bestyrket, men senere for Retten fragaaet, Tilstaaelse ikke funden tilstrækkelig til at fælde den herfor sigtede Tiltalte.)

(Paadømt den 22de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

Vel har Arrestanten Jens Olsen Lem Lange, der er over criminel Lavalder og forhen er straffet for Tyveri, saavel under hans Opbringelse paa Politikammeret, som under den derefter af vedkommende Politibetjent optagne Rapport tilstaaet at have stjaalet og til Tiltalte, Karen Marie A......, Høker H.........s Hustru, pantsat et af denne udleveret Shawl-Tørklæde, vurderet til 1 Rbd., hvilket Christine Charlotte Larsen, der boede hos de samme Folk, som Arrestanten, har beediget at være hende frakommen imod Vidende og Villie, og til hvilket hun har beviist sin Eiendomsret; men da Arrestanten for Retten har fragaaet denne Tilstaaelse, som han foregiver ikkun at have afgivet, fordi han nærede Frygt for den Betjent, der optog Rapporten, og han ansaae det ligegyldigt, hvad han udsagde for Betjentene, saa kan denne saaledes tilbagekaldte Til-

staaelse ikke afgive noget tilstrækkeligt Beviis for Arrestantens Strafskyld, og da der ei heller er fremkommet noget Beviis for, at det af Tiltalte udleverede Torklæde har været i Arrestantens Besiddelse, idet han paastaaer, at det lignende af ham til hende pantsatte var et andet og mindre, saa vil Arrestanten være at frifinde, dog efter Omstændighederne ikkun for Actors videre Tiltale.

Derimod vil Tiltalte Karen Marie A......, Høker H.........s Hustru, der, som ovenanført, har gjort sig skyldig i ulovlig Handel, ifølge Frd. 27de Juli 1742 § 2 cfr. Rescr. 31te Juli 1744 § 1, blive at ansee med en Mulct til Kjøbenhavns Politikasse, der fastsættes til 1 Rbd. Sølv.

Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salair til Actor og Defensor, Procuratorerne Jydtmann og Kraft, 5 Rbd. Sølv til hver, vil Arrestanten være pligtig at udrede, hvorhos Tiltalte in solidum med ham maa tilsvare Omkostningerne for sit Vedkommende.

Sagførelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten Jens Olsen Lem Lange bør for Actors videre Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han betaler alle af Actionen flydende Omkostninger, derunder i Salair til Actor, Procurator Jydtmann, og Defensor, Procurator Kraft, 5 Rbd. Sølv til hver. Tiltalte Karen Marie A......, Høker H.........s Hustru, bør til Kjøbenhavns Politikasse bøde 1 Rbd. Sølv og in solidum med Arrestanten tilsvare Actionens Omkostninger for sit Vedkommende.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 291/42 Directionen for Nykjøbing Hospital paa Falster ctr. Justitsraad og Borgermester Mathias Møller som Skifteforvalter i afgangne constitueret Borgermester Cand. juris Fogs Bo paa dettes Vegne, samt Procurator Ove Christian Dahlstrøm, som Mandatarius for den Kongelige og flere offentlige Kasser.

(Spørgsmaal om en Hospitalsdirection, der til Dækning af en Debiteurs Gjeld havde modtaget forskjellige Directionen af Sidstnævnte tilstillede Anviisninger og Gjeldsbeviser, maatte være pligtig i sit i Debitors Bo senere anmeldte Tilgodehavende at lide Afkortning for bemeldte modtagne Anviisningers fulde Paalydende, eller i sit anmeldte Tilgodehavende ikkun at lade sig afkorte, hvad der efter oftnævnte Document var bleven betalt.)

(Paadømt den 24de Juli 1843.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af at forhenværende constitueret Borgermester i Nykjøbing paa Falster, senere afdøde Cand. juris Fog, i Egenskab af regnskabsførende Inspecteur ved Nykjøbing Hospital havde paadraget sig en betydelig Gjeld til Hospitalet, tilstillede Procurator Madsen ved Skrivelse af 15de Juli 1819 paa Cand. Fogs Vegne Directionen for bemeldte Hospital en Deel Gjeldsbeviser og Anviisninger med flere andre Documenter, hvorefter Fog formeentligen havde forskjellige Summer tilgode, i Alt efter rigtig Beregning til Beløb 3183 Rbd. 5 Mk. 7 ß. S. og T. og 4 Rbd. r. S., og anmodede om, at Directionen vilde modtage disse Documenter, samt lade Beløbet indfordre som Afdrag paa Kassebeholdningen efter nærmere aflæggende Capital- og Rente-Regnskab for Aaret 1818, idet han derhos tilføiede, at Fog, da han paa Grund af vedvarende Sygdom ei kunde beskjeftige sig med Inddragelsen af sit Tilgodehavende, haabede deri at finde Undskyldning for, at han sendte Anviisninger istedetfor Contanter.

Dette Tilbud blev af Hospitals-Directionen antaget; men ved de fra Directionens Side til de omhandlede Fordringers Incassation trufne Foranstaltninger er, efter hvad under Sagen maa ansees in confesso, Tid efter anden ikkun indkommet et Beløb af omtrent 700 Rbd., og da Inspectionen for Hospitalet under 30te Septbr. 1840, ifølge Directionens Ordre, har til Skifteforvalteren i Fogs Bo, Justitsraad og Borgermester Møller, afgivet samtlige de, den endnu uafgjorte Deel af bemeldte Fordringer vedkommende Documenter, overladende til Skifteforvalteren at iværksætte det videre Fornødne til disse Fordringers mulige Inddrivelse, dog under Reservation af Hospitalets Ret til at erholde Fyldestgjørelse af Boet for den Afdødes Debet, forsaavidt samme ei er dækket ved de indkomne Summer, opstod i den Anledning under Skiftet det Spørgsmaal, om Nykjøbing Hospital maatte, som af Procurator Dahlstrøm paastodes i Egenskab af Mandatarius for den Kongelige og flere offentlige Kasser, der havde anmeldt Fordringer i Boet, være pligtigt, i sit ligeledes i Boet anmeldte Tilgodehavende at lide Afkortning for de ovenberørte, Directionen i sin Tid tilstillede Documenters fulde Paalydende, eller, som Directionen antog, alene kunde være forpligtet til at lade sig afkorte en saa stor Deel af samme, som efter hine Documenter var til Hospitalet blevet indbetalt og saaledes i Virkeligheden kommet dette tilgode.

Ved den i Boet den 12te Octbr. 1841 afsagte Decision blev det første Alternativ taget til Følge, idet Skifteforvalteren eragtede, at der i Hospitalets paa Skiftet anmeldte Fordringer bliver at decourtere 3183 Rbd. 5 Mk. 7 ß. S. og T. og 4 Rbd. r. S.

Denne Decision har nu Hospitalets Direction, efter erhvervet Opreisning og forundt fri Proces, ladet paaanke til Underkjendelse og Forandring, saaledes at Hospitalet alene kjen-

des pligtigt at lade sig afkorte, hvad ifølge de foranførte Documenter contant er indbetalt i Afdrag paa afdøde Cand. Fegs Ansvar til samme, eller i alt Fald ikkun foruden disse Summer endvidere at lide Afkortning for et Beløb af 280 Rbd. 1 Mk. 6 ß., hvorpaa en til hine Documenter henhørende, af Cancelliraad Broch under 12te Juni 1817 udstedt Tilstaaelse lyder, hvorhos Directionen tillige har paastaaet de Indstevnte, Justitsraad og Borgermester Møller som Skifteforvalter i Fegs Bo og Procurator Dahlstrøm paa de offentlige Kassers Vegne, for hvilke han har mødt under Skiftet, tilpligtede at betale de med Appellen forbundne Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, og derunder til Hospitalets befalede Sagfører, Lottoadvocat Damkjer, et passende Salarium.

For Procurator Dahlstrøm, der i Medfør af Pl. 20de Jan. 1841 er stevnet som Mandatarius for den Kongelige og de øvrige vedkommende offentlige Kasser, har Kammeradvocaten, Etatsraad Sporon, her ved Retten givet Møde og, idet han derhos har produceret Ordre fra det Kgl. Rentekammer til under Sagen at tage til Gjenmæle for den Kgl. Kasse, paastaaet den ergangne Decision stadfæstet, hvortil han har føiet den subsidiaire Paastand, at der i alt Fald, foruden de til Hospitalet contant indbetalte Summer, hvilke af Kammeradvocaten ere antagne at udgjøre 697 Rbd. Sedler og 4 Rbd. r. S., endvidere bør i Hospitalets Tilgodehavende liqvideres 755 Rbd. 1 Mk. 12 ß. S. og T. og 4 Rbd. r. S., ligesom han endeligen har paastaaet Citanterne tilpligtede at betale den Kongl. Kasse Processens Omkostninger skadesløst, hvorunder Salarium til Kammeradvocaten.

Indstevnte Justitsraad og Borgermester Møller har derimod, skjøndt lovligen varslet, ikke givet Møde for Overretten.

(Sluttes i næste Nr.)

Vi meddele herved, umiddelbart efter Paakjendelsen nedenstaaende Pressesager.

Sagen Proveprocurator Maag Actor ctr. Tiltalte Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten", A. P. Liunge.

(I et trykt Skrift at yttre sig misbilligende om en af Hs. Majestæt Kongen foretagen Embedsbesættelse og det til Grund herfor liggende Princip, nemlig at foretrække Adelige for Uadelige, antages ikke, naar Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 § 7, ei derved ere overtraadte, at medføre Strafansvar.)

(Paadømt den 27de August 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det kgl. danske Cancellies Skrivelse til denne Ret af 27de April d. A. actioneres under nærværende Sag Tiltalte Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten", Commerceesecretair A. P. Liunge, for Overtrædelse af Trykkefrihedslovgivningen med Hensyn til Indholdet af en i bemeldte Blads Nr. 97 for Tirsdagen den 25de s. M. indrykket Artikel angaaende Besættelsen af Amtmandsposter.

Vel maa det nu antages, at Forfatteren af den incriminerede Artikel, der sees at være foranlediget ved Grev Schulins Udnævnelse til Amtmand over Ringkjøbings Amt, har misbilliget saavel denne Embedsbesættelse som det Princip, der paa Grund af, at under den nærværende Konges Regering 13 af de 14 Amtmandsposter, der, inclusive den nævnte, skulle have været vacante, skulle være blevne besatte med Adelige, og at ligeledes adskillige Adelige skulle have været constituerede som Amtmænd, tillægges Regeringen ved Besættelse af disse Embeder at foretrække Adelige for Uadelige, men, da han ligesaalidet herved, som ved hans Yttring, at man ved vor nuregerende Konges Thronbestigelse betegnede Allerhøistsamme fast som en moderne Christian den Anden i Henseende til Sympathier for

Adelen, eller forøvrigt ved den i Artiklen brugte Fremstilling og Udtryksmaade skjønnes at have tilsidesat den Ærbødighed og Beskedenhed, hvormed det i Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 er indskærpet Forfatteren af trykte Skrifter at omtale Kongen og Regeringen, og da de Beskyldninger, som i Artiklen maatte være fremførte imod Embedsmænd, i alt Fald ikke ere af den Natur, at de i Medhold af Frd. 27de Septbr. 1799 § 10 kunne antages at skulle være Gjenstand for Actionen, vil Tiltalte være at frifinde, hvorhos Actionens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor tillægges et Salair af 5 Rbd. Sølv hver, ville være at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten", Commercesecretair A. P. Linnge, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, derunder indbefattet Salair til Actor og Defensor, Prøveprocurator Maag og Landvæsenscommissair Procurator Knudsen, 5 Rbd. Sølv til hver, udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{375}{43}$ Procurator Lihme Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", J. A. Hansen.

(En Forfatter for under Behandlingen af sit Emne ikke at have iagttaget den pligtmæssige Sømmelighed og Ærbødighed anseet efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 cfr. Placaten 1ste Novbr. 1837 § 1 og § 3.)

(Paadømt den 2den September 1843.)

Dommen er saalydende:

Ved det kgl. danske Cancellies Skrivelse af 24de April sidstleden er Redacteuren af Bladet „Fædrelandet", J. A. Han-

sen, beordret tiltalt for Overtrædelse af Trykkefriheds-Lovgivningen med Hensyn til en i bemeldte Blads Nr. 1213 for Loverdagen den 22de s. M. indrykket Artikel under Overskrivt: „Strøbemærkninger om Stamgods, Godsvæsen og Adelskab“.

Ved Bedømmelsen af denne Artikels Indhold bliver det foreløbigen at mærke, at Artiklen ifølge dens Intimation maa, saaledes som ogsaa af Tiltaltes Defensor er releveret, nærmest antages at være rettet imod den Deel af Blad-Literaturen, som Forfatteren benævner „Bureaukratiets offenlige Organer“, forsaavidt disse optræde som Forsvarere af de godsherrelige Friheder og Rettigheder, medens derimod Forfatteren, der nærer en modsat Anskuelse, slutter sig til det Parti, som — efter hans Yttringer — støttende sig paa de samme Principer, hvorpaa selve Forfatningen af 1660 er grundet, og hvoraf især Landbo-Lovgivningen fra 1784 til 1800 er fremgaaet, anseer en yderligere Udvikling af disse Principer tilraadelig ved at udløse de paa det sluttede Godsvæsen beroende Uligheder i Besiddelsesretten. Det vil af denne foreløbige Bemærkning være klart, at det ei kan have været Forfatterens Agt at angribe selve Regjeringen, hvis Principer han tvertimod med Hensyn til den af ham omhandlede Gjenstand billiger, forsaavidt der skrides frem i den Retning, som disses rigtige Anvendelse formeentligen udkræver, og naar han derfor i det Følgende omtaler „Bestyrelsen“, og troer hos denne at finde Svaghed, Vankelmodighed og Mangel paa Bevidsthed, er det med god Grund af Defensor fremhævet, at Forfatteren ved Bestyrelsen consequent blot kan have tænkt sig de forskjellige Forvaltnings-Autoriteter, og at hans Dadel ene træffer disse, men derimod ingenlunde selve Regjeringen. Det er altsaa heraf en Følge, at der ei i denne Anledning vil kunne blive Spørgsmaal om at drage Tiltalte til Ansvar efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 2, saaledes som af Actor er formeent, men da Forfatteren i

den incriminerede Artikel har anstillet sine Betragtninger over det slattede Godsvæsen, Stamgods og Adelskab, saaledes som disse Indretninger hos os ifølge den gjeldende Lovgivning bestaae, vil det nærmere være at undersøge, om Forfatteren under Behandlingen af dette Æmne har iagttaget den Sømmelighed og Ærbødighed, som ved Lovgivningen er gjort ham til Pligt, naar han vil underkaste de bestaaende Indretninger sin Critik. Dette er imidlertid ingenlunde Tilfældet. Allerede strax idet Forfatteren gaaer over til at behandle sin Opgave, yttrer han, at vi i de fleste Retninger med Hensyn til Eiendomsret og Næringsforhold ere bragte til en Halvhed, som næsten er utaalelig, at en saadan Tilstand derfor neppe kan vedblive uden at tilintetgjøre selve Bestyrelsens Betydning, og at den bringer os ind under den revolutionaire Trusel, som hænger i et Haar over en stor Deel af Europa. Han omtaler dernæst Sammenblandingen af Fødselsadel og Pengeadel, som han kalder et i den senere Tid forsøgt Opkog af Aristokratiet, og som han søger at give Latterlighedens og Lavhedens Præg, idet han som Aspiranter til det moderne politiske Adelskab nævner den heldige, snu og stræbsomme Kalvekudsk og Oxedriver, samt den dristige Godsspeculant, og paa en sarcastisk Maade vedbliver, at Man, efterat Adelskabet saaledes er gjort kjøbeligt for Penge og stemplet Papir gjennem Godseierskab, og Kjøberen ved Erhvervelsen af Godset er kommen i Besiddelse af den standiske Herreret, og Kalvekudsk-Descendenten er bleven til Adelsskabets (Godseieradelskabets) Repræsentant, endnu er strebet videre, og har, hvor det kun lod sig gjøre, i Glæde over sit Værk, skænket disse Adepter i de gothiske Mysterier Souverainitetens Rangadelsdaab. Ligesom nu det Sprog, som Forfatteren saaledes har tilladt sig at føre ved at omtale en ifølge Lovgivningen hos os bestaaende Indretning, indeholder en aabenbar Tilsidesættelse af den Ærbødighed og Sømmelighed, som

det under et sligt Foredrag er gjort ham til Pligt at bevare, saaledes har han i den paafølgende Deel af Artiklen, hvor han omtaler Kjøbsherremanden og Stamgodsherremanden, og hvor han ifølge Defensors egen Erkjendelse nærmest har holdt sig til Bestemmelserne i det i de sidste Stænderforsamlinger forelagte Udkast til en Anordning betræffende Virkningerne af den ifølge Frd. 24de Juni 1840 § 1 og 2 befalede nye Skyldsætning af Jordeiendommene, ved at udhæve de ulige Vilkaar, hvorunder enhver af disse Classer besidde deres Eiendomme, spørgsmaalsviis tilføiet: kan og bør et saadant Forhold vedvare? bør det være mere end et politisk Experiment og har det som saadant ikke varet længe nok for at bevise sin Ufornuft? og følgelig atter har gjort Brud paa den Ærbødighed, som han er Lovgiveren skyldig. Naar han dernæst i det Følgende af Artiklen, ved at omtale de forskjellige Slags Aristokratier, vedbliver: med en forvirret Statstilstand følger et Forvirringsaristokrati, hvori gamle Skjolde og gothiske Carnapper, Nøgler, Baand, Bestallinger, Hypotheker, Skjøder, Fæstebreve, Knaldepidske, Smørfjerdinger, Kornsække og Oxefødder findes i ironisk Blanding slaaede sammen til Herrestandsemblemer, ved hvilke Yttringer Defensor selv erkjender, at der sigtes til de hos os bestaaende Indretninger, er det øiensynligt, at Forfatteren ei heller har holdt sig indenfor Beskedenhedens og Sømmelighedens Grændser, men derimod har udtalt sin Misbilligelse af de bestaaende Indretninger paa en utilbørlig Maade.

Tiltalte vil desaarsag være at ansee efter Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 cfr. Pl. 1ste Novbr. 1837 § 2 og 3, og Straffen efter Omstændighederne være at bestemme til en Mulct af 200 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse samt 1 Aars Censur, ligesom han og vil have at udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Lihme, 5 Rbd. Sølv.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte J. A. Hansen, Redacteur af Bladet „Fædrelandet,“ bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Rbd. Sølv samt være Censur undergiven i 1 Aar. Saa bør han og betale alle af Actionen flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Lihme, 5 Rbd. Sølv. Der idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

De i Dommen citerede Lovbud, nemlig Frd. 27de Septbr. 1799 § 7 og Pl. 1ste Novbr. 1837 § 1, lyde saaledes:

„Da Kongen aldeles ikke vil, at redelige og oplyste Mænd skulle hindres fra, med Frimodighed og Anstændighed offentligen at tilkjendegive deres Tanker, om hvad der, efter deres Indsigt, kunne bidrage til at fremme det almindelige Bedste; saa skal det eiheller være nogen forbudet at yttre sin Mening, angaaende hvad han troer, der kunde være at forbedre eller rette i Landets Love, Anordninger og offentlige Indretninger; dog følger det af sig selv, at Forfatteren bør udtrykke sig med Beskedenhed, og ei tilsidesætte den Ærbødighed, han, som Borger og Undersaat, er Regjeringen og Lovgiveren skyldig. Skulde nogen forsee sig herimod, ved at skumle med Bitterhed over Regjeringen, eller ved at indklæde sine Anmærkninger over dens Foranstaltninger i utilbørlige og usømmelige Udtrykke, men dog ikke i den Grad, at han kunde ansees efter 2den §, da bør han dømmes til at sættes i Fængsel paa Vand og Brød, fra 4 til 14 Dage.“

„Naar en Forfatter findes skyldig i at have indklædt sine Anmærkninger over Rigets Forfatning, dets Love eller Regjeringens Handlinger i utilbørlige og usømmelige Udtryk, uden at han tillige har forseet sig mod Frd. 27de Septbr. 1799 § 2, saa skulle Domstolene, under formildende Omstændigheder, være bemyndigede til, i Stedet for den i

Forordningens § 7 fastsatte Straf, at idømme ham simpelt Fængsel fra 1 til 3 Maaneder eller Bøder til vedkommende Fattigkasse fra 100 til 500 Rbd. Sølv."

Efter Indholdet af det førstciterede Lovbud — hvori den sig dertil sluttende Placat af 1ste Novbr. 1837, med Undtagelse af at den under de i samme nævnte Betingelser hjemler en mildere Straf, iøvrigt ingen Forandring har gjort og navnlig ikke udvidet Begrebet af de i førstnævnte Lovbud omhandlede Overtrædelser af Trykkefrihedslovgivningen — kunde det synes, at en Forfatters Mangel paa Ærbødighed og Beskedenhed ikkun burde straffes, naar denne Mangel og Hensigten at fornærme, lagdes for Dagen ved enten "at skumle med Bitterhed over Regeringen" ɔ: bruge en Tone, der udtrykker Uvillie mod Regeringen eller ved "utilbørlige og usømmelige Udtryk" ɔ: saadanne Udtryk, som vise Ringeagt mod Regeringen. Cfr. Algreen-Ussings Criminalret 3die Udgave pag. 196 og Ørsted: Om Frd. 27de Septbr. 1799 pag. 212—250 jfr. Høiesteretsdom i Jur. Arch. Nr. 5 pag. 142—155. For denne Fortolkning kunde blandt Andet anføres deels at den første Passus af § 7 i Frd. 27de Septbr. 1799, skjøndt den gjør Iagttagelse af Ærbødighed og Beskedenhed til Pligt, ingen Straf fastsætter for Tilsidesættelse heraf, men derimod først dicterer Straf i den anden Passus, idet der da tillige her nøiere udvikles og forklares, hvad der skal forstaaes ved en strafskyldig Mangel paa Ærbødighed og Beskedenhed, nemlig enten "en Skumlen med Bitterhed" eller "utilbørlige og usømmelige Udtryk", deels at, imod Forordningens Præmisser, selv oplyste og retskafne Mænd vel kunde tænkes at hindres i offentligen at "meddele Resultaterne af deres Granskninger og uhindret yttre deres Tanker og Meninger om hvad der kunde bidrage til det almindelige Bedste" naar de vidste at, selv om de hverken skumlede med Bitterhed

eller brugte bestemte, utilbørlige og usømmelige Udtryk kunde de dog straffes blot for ikke i deres Æmnes Behandling at have iagttaget „Ærbødighed“ og „Sædelighed“, om hvilke sidstnævnte Begrebers Iagttagelse eller Ikke-Iagttagelse der ofte selv blandt de meest dannede Mænd kan herske aldeles forskjellige subjective Anskuelser. — Ovenstaaende Dom viser imidlertid, at Skumlen med Bitterhed og Brugen af utilbørlige og usømmelige Udtryk ikke er en absolut nødvendig Betingelse for at findes strafskyldig ifølge Bestemmelserne i Frd. 27de Septbr. 1799 § 7. Forsaavidt har Dommen juridisk Interesse.

☞ Af dette Ugeskrivt, der allernaadigst er tilstaaet lettet Postforsendelsesret, udkommer 15 Nr. (Ark) i Quartalet, nemlig i Reglen eet ugentligen og to Gange quartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Quartalet og Subscription, bindende for 30 Nr., modtages i Kjøbenhavn hos Hr. Bogtrykker Trier, Gothersgade Nr. 333, og udenfor Kjøbenhavn paa de kgl. Postcontoirer.

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

4de Aarg. **No. 60.**

Juridisk Ugeskrivt.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck og L. Moltke,

Cand. juris og Copiister under Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten.

Den 27de September 1843.

Sagen AS. $\frac{291}{42}$ Directionen for Nykjøbing Hospital paa Falster ctr. Justitsraad og Borgermester Mathias Møller som Skifteforvalter i afgangne constitueret Borgermester Cand. juris Fogs Bo paa dettes Vegne, samt Procurator Ove Christian Dahlstrøm, som Mandatarius for den Kongelige og flere offentlige Kasser.

(Sluttet.)

Hvad enten der nu sees hen til Maaden, hvorpaa de omhandlede Fordringer, hvilke Cand. Fog havde opgivet at have tilgode ogsaa skulde begrundes ved de Procurator Madsens Skrivelse af 15de Juli 1819 medfulgte Documenter, ere i sin Tid blevne Hospitals-Directionen tilbudne, og i Overeensstemmelse hermed af denne modtagne, eller til den af Directionen med Hensyn til bemeldte Fordringer senere brugte Omgangsmaade, finder Retten ikke tilstrækkelig Føie til at statuere, at Hospitalet maatte ved den ovennævnte Transaction ansees at have overtaget hine opgivne Fordringer som god Betaling for deres fulde Paalydende, saa at dette ubetinget skulde være at liqvidere i det Fog eller nu hans Bo paahvilende Ansvar, uden Hensyn til, hvormeget deraf virkeligen maatte indkomme, ligesom den ommeldte Transaction ei heller vil kunne tillægges

saadan Virkning, at Hospitalet, for hos Fog, der paa en Designation over en Deel af Fordringerne samt ved Paategning paa nogle af de vedkommende Documenter har erklæret at ville indestaae — som det hedder — for Anviisningernes Godhed, eller nu hos Boet at kunne søge Dækning for hvad det efter hine Documenter indcasserede Beløb er ringere end den Sum, hvorpaa disse i det Hele lyde, skulde have at føre nøiagtigt Beviis for, at intet videre hos de opgivne Debitorer havde været at erholde; hvorimod det efter samtlige under Sagen oplyste Omstændigheder i Forbindelse med den brugte Procedure nærmest maa antages, at Hospitalets Bestyrelse ikkun har indvilget i at søge de Samme tilbudne Fordringer inddrevne, forsaavidt saadant efter disses Beskaffenhed og de opgivne Debitorers Stilling maatte være gjørligt, for at det derefter indkommende Beløb forlods kunde tjene til Afbetaling paa den Gjeld, hvori Fog stod til Hospitalet. Men dette Antagende skjønnes da atter at maatte medføre, at ogsaa kun hvad der virkeligen er af Debitorerne blevet indbetalt til Hospitalet, kan komme til Afdrag paa sammes Tilgodehavende i Boet, men at dette for det Øvrige maa vedblive at være Debitor til oftnævnte Stiftelse; thi at nogen Deel af de Fordringer, Directionen saaledes havde paataget sig at lade indcassere, skulde være gaaet tabt ved udviist Forsømmelse enten af Directionen selv eller fra de Mænds Side, til hvem den havde overdraget Udførelsen af hiint Hverv, er ikke af Modpartiet beviist eller i 1ste Instans engang med Bestemthed assereret, medens omvendt de fremkomne Oplysninger give Anledning til at antage, at flere af de opgivne Krav, allerede førend de bleve overladte Hospitalet til Inddrivelse, have været uden Værdi, samt tildeels endog af de vedkommende Debitorer ere blevne afgjorte med Fog selv, ved contant Betaling eller i Mellemregning, og at de til Directionens Disposition stillede Documenter, først over 20 Aar efterat

de vare samme tilsendte, atter ere blevne afleverede til Boet, kan heller ingenlunde bevirke, at det fulde paalydende Beløb nu, ved ubetinget at beregnes til Affortning i den Afdødes Debet, skulde være at betragte som Boet uvedkommende, saameget mindre som Hospitalet i sin Tid har for Skifteforvalteren anmeldt sit fulde formeentlige Tilgodehavende i Boet, og naar derhos hensees til, at det under Proceduren for Skifteretten fra Vederpartiets Side end ei er paaberaabt, at de oftnævnte Fordringer imidlertid skulde være præscriberede i Medfør af L. 5—14—4, og ikke meget mere, som Directionen her for Retten har ladet anbringe, ere, forsaavidt de ellers maatte have havt nogen Gyldighed, blevne holdte i Kraft ved de Skridt, der ifølge Directionens Foranstaltning have været gjorte til Fordringernes Incassation, navnligen ved Paakrav hos de opgivne Debitorer.

Efter alt det Foranførte, og da den Omstændighed, at der for nogle af Fordringerne ere udstedte skriftlige Beviser, ikke, som ved Kammeradvocatens subsidiaire Paastand forudsat, skjønnes i den omhandlede Henseende at kunne tillægges nogen afgjørende Indflydelse, vil saaledes den af Citanterne nedlagte principale Paastand være at give Medhold, og i Overeensstemmelse hermed Hospitalet alene blive pligtigt, paa Skiftet efter afgange Cand. Fog i det ham eller nu hans Bo paahvilende Ansvar til samme at lade sig med Hensyn til de oftnævnte, Hospitalet i sin Tid til Indcassation overdragne Fordringer, decourtere et saadant Beløb, som af disse Fordringers Paalydende er til Hospitalet contant blevet indbetalt.

Processens Omkostninger her for Retten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, dog at saavel Kammeradvocaten, ifølge hans Instrux af 26de Octbr. 1785 § 12, som Lottoadvocat Damkjer, i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 § 42, bliver at tilkjende et passende Salarium, der for hver af dem

bestemmes til 20 Rbd. Sølv, og hvoraf Salairet til Kammeradvocaten vil være at udrede af Citanterne paa Hospitalets Vegne, og Salairet til Lottoadvocat Damkjer af Indstevnte Procurator Dahlstrøm som Mandatarius for den Kongelige og de flere offentlige Kasser, for hvilke han under der ommeldte Skifte har givet Møde.

Kongens Kasses Ret bliver at forbeholde med Hensyn til de fra Citanternes Side den 2den Mai f. A. fremlagte, med Litr. A. B. og E. samt med Nr. 14 betegnede og til det sammenhæftede Bilag Litr. E. henhørende Documenter, forsaavidt deels disse Documenter selv og deels de derpaa værende Paategninger burde have været skrevne paa stemplet Papir. Iøvrigt har under Proceduren for Overretten intet stemplet Papir været at forbruge.

Den befalede Sagførelse her ved Retten har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Paa Skiftet efter afgangne Cand. juris og forhenværende constitueret Borgermester Fog bør i det ham eller nu hans Bo paahvilende Ansvar til Nykjøbing Hospital paa Falster, med Hensyn til de under Sagen omhandlede, formeentlige Fordringer, hvis Indcassation er i sin Tid af bemeldte Fog bleven overdraget Hospitalet, alene decourteres Samme et saadant Beløb, som af disse Fordringers Paalydende er til Hospitalet contant blevet indbetalt.

Processens Omkostninger her for Retten ophæves, dog at Citanterne, Directionen for oftnævnte Hospital, bør paa dettes Vegne betale i Salarium til Kammeradvocaten, Etatsraad Spoon, 20 Rbd. Sølv, og endvidere Indstevnte, Procurator Ove Christian Dahlstrøm, som Mandatarius for den Kongelige og de flere offentlige Kasser, for hvilke han under det ovennævnte Skifte har givet Møde, udrede i Salarium til Lottoadvocat Damkjer et lige Beløb.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kongens Kasses Ret forbeholdes med Hensyn til de fra Citanternes Side den 2den Mai f. A. fremlagte, med Litr. A. B. og E. samt med Nr. 14 betegnede og til det sammenhæftede Bilag Litr. E. henhørende Documenter, forsaavidt deels disse Documenter selv og deels de derpaa værende Paategninger burde have været skrevne paa stemplet Papir.

Vi optage herved i Continuation af de i forrige Nr. meddeelte Pressesager:

Sagen $\frac{814}{42}$ Procurator Ring Actor ctr. Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten“, Commercesecretair A. P. Liunge.

(Anvendelse af en efter Analogien af Lovgivningens almindelige Bestemmelser om æreformærmende Udladelser lempet arbitrair Straf paa en for trykte Fornærmelser mod fremmede Magter tiltalt Redacteur.)

(Paadømt den 2den September 1843.)

Dommen er saalydende:

Ifølge det Kgl. danske Cancellies Skrivelser til denne Ret af 3die, 4de og 15de Novbr. f. A. actioneres Tiltalte, Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten“, Commercesecretair A. P. Liunge, under nærværende Sag for at skulle have gjort sig i Overtrædelse af Frd. 27de Septbr. 1799 § 8 sammenholdt med Pl. 10de Juni 1818, med Hensyn til 3de i bemeldte Blads Nr. 300, 301, 302, 305 og 312 optagne Artikler, der ere overskrevne „Miscellanea“, „Censur og Censorer i Rusland“, og „nogle Betragtninger om Adelen af H. Heine.“

I den førstnævnte Artikels Slutning, der lyder saaledes: „Den hidtil bestaaende Overeenskomst mellem Preussen og Rusland, ifølge hvilken russiske Deserteurer bleve ud-

leverede af Preussen, hvilket sædvanligt medførte, at de bleve knuttede ihjel, er nu ophævet, og de russiske Deserteurer blive endog afviste, naar de ville vende tilbage. Naar blot ikke Følgen heraf bliver, at alle Russerne desertere over den preussiske Grændse",

har Actor, forsaavidt der siges, at den tidligere Udlevering af Deserteurer sædvanligen medførte, at de bleve knuttede ihjel, og tilføies, at Tractatens Ophævelse kunde befrygtes at have til Følge, at alle Russer forlod deres Fædreland, troet at maatte forstaaes som om de russiske Undersaatter skulde være udsatte for en saa slet Behandling, at de kunde have Grund til at undvige til Preussen, naar de ei længere ere udsatte for derfra at blive udleverede, og har han antaget, at heri ligger en Sigtelse imod den russiske Regering om at behandle Undersaatterne paa en Maade, der ikke kan bestaae med en Regerings sande og retfærdige Formaal.

Til et saadant Antagende findes der imidlertid ikke at være Føie, da om end den ommeldte Slutningssætning maa ansees bygget paa den Forudsætning, at Russerne kunde have Lyst til at udvandre, det i alt Fald ei paa nogen Maade er antydet, at saadan Lyst skulde være fremkaldt ved at de i deres Fædreland vare udsatte for slet Behandling af deres Regering. Derimod findes Yttringen om, at Deserteurer, der udleveredes, sædvanligen bleve knuttede ihjel, skjøndt nærmest rettet imod Lovenes Anvendere, ogsaa forsaavidt en saadan imod Menneskelighed stridende Anvendelse af Knutstraffen angives at være sædvanlig, indirecte at indeholde en for den russiske Regering fornærmende Antydning af Mangel paa Tilsyn med eller Ligegyldighed ved hvorledes Lovene af dens underordnede Embedsmænd bringes til Anvendelse. Ved Bestemmelsen af det Ansvar, Tiltalte herved i Medfør af Frd. 27de Septbr. 1799 § 19 maatte incurrere, vil imidlertid bemeldte For-

ordnings § 8 ikke kunne komme i Betragtning, da den omhandlede Yttring i Relation til den russiske Regering ligesaa lidet indeholder en Lasten i dette Ords i Forordningens Slutning fastsatte legale Betydning, som derved tillægges den nævnte Regering uretfærdige og skammelige Handlinger, og forbemeldte § 8 i den nævnte Henseende ei kan antages at være udvidet ved Placaten af 10de Juni 1818, forsaavidt heri, ved Siden af forhaanende, ommeldes utilbørlige Yttringer om fremmede Regenter, efterdi det sidstnævnte Lovbud ikke gaaer ud paa at bestemme Straffen for de nævnte Yttringer, men ikkun opstiller den Regel, at fornærmende Udladelser imod fremmede Regenter ei kunne finde Undskyldning derved, at de ere tagne af et andet Skrivt eller Blad. Ei heller kan Frd.'s § 7 i og for sig blive anvendelig, da dens Straffebestemmelser væsentligen maa ansees fremkaldt ved at den Ærbødighed, der skyldes Landets Regering af dens Borgere og Undersaatter, er tilsidesat. Derimod ville Lovgivningens almindelige Bestemmelser om ærefornærmende Udladelser medføre, at Tiltalte for den her omhandlede bliver at ansee med en efter dens Analogi lempet arbitrair Straf.

Med Hensyn til den anden af de paatalte Artikler, nemlig „Censur og Censorer i Rusland“, hvilken begynder i Nr. 301 og sluttes i Nr. 302, bemærkes foreløbigen, at det følger umiddelbart af ovenciterede Pl. 10de Juni 1818, at Tiltaltes Henviisning til det fremlagte Skrivt af Tremund Welp, som Artiklens Kilde, ikke kan komme ham tilgode, forsaavidt dens Indhold i og for sig maatte findes strafværdigt. Da imidlertid de forskjellige af Actor udhævede Yttringer, der indeholde Dadel og for Vedkommende, af hvem Censuren i Rusland øves, mere eller mindre krænkende Sigtelser med Hensyn til Maaden, hvorpaa de røgte dette Hverv, ikke kunne paadrage Tiltalte Ansvar under nærværende Sag, uden forsaavidt tillige

den russiske Regering derved paa en fornærmende Maade er angreben, og det i denne Henseende maa komme i Betragtning til Fordeel for Tiltalte, at Artiklen, ved at omtale et Exempel paa, at en Forfatter, hvis Skrivt var undergaaet en streng Censur, hos selve den russiske Keiser fandt Medhold og Understøttelse, deraf uddrager, at Keiseren, som det hedder, i moralsk Henseende høit overrager hans Omgivelser, saa skjønnes der alene at kunne blive Spørgsmaal om, hvorvidt den af Actor paapegede Passus af Artiklens Begyndelse, der findes paa 2den Spalte pag. 1202, kan ansees lovstridig, som fornærmende for den russiske Regering. Efterat den Bemærkning er forudskikket, at Ruslands Censurlov i Forhold til Nationens Omstændigheder er altfor liberal affattet og derfor ikke kan realiseres, tilføies: „Den Maade, hvorpaa den haandhæves, viser ogsaa tydeligt nok, at man dermed leilighedsviis kun vil stoppe Munden paa Skraalere og søge at have Skinnet for sig. Meget viseligen har man derfor ladet det forslidte Smuthul staae aabent: at der ikke tør trykkes noget imod Religion, Stat og enkelte Personer". Ogsaa denne Yttring har Tiltalte villet at skulle sigte til Maaden, hvorpaa Loven haandhæves, og navnligen, hvorledes de forskjellige Autoriteter, til hvem den Myndighed at censurere Bøger er overdragen, misbruge denne. Men det skjønnes ikke, at bemeldte Tirade, læst i sin Sammenhæng, tilsteder saadan Fortolkning. Ligesom nemlig den Maade, hvorpaa Artiklen fremstiller Censuren i Rusland at blive udøvet, gjør det indlysende, at det, uanseet, at der tales i Præsens, ikke ere de Autoriteter, hvem Censur-Myndigheden er anbetroet, der siges at ville stoppe Munden paa Skraalere eller søge at have Skinnet for sig, men at derved sigtes til den forud omtalte Censurlovs Udstedelse, saaledes fremgaaer dette og af den paafølgende Sætning, hvor det er en Bestemmelse, der citeres, som indeholdt i bemeldte Lov, der under Be-

nævnelse af et „forslidt Smuthul“ siges viseligen at være ladet aaben. Da det nu er klart, at Sigtelse for med en Lovs Affattelse at have havt saadanne Hensyn og Diemed, som i Artiklen angives, maa ansees for injurierende, og de anførte Yttringer maae træffe den russiske Keiser, som Lovens Giver, vil Tiltalte ei kunne undgaae for de ommeldte Udladelser, paa samme Maade som ved den førstommeldte Artikel, at drages til Ansvar.

Hvad endelig angaaer den tredie i Nr. 305 og 342 optagne Artikel, indeholdende nogle Betragtninger over Adelen af Heine, da kan Actor ei gives Medhold i, at der skulde være noget Lovstridigt i den givne Fremstilling af Grundene til, at England nu mindre end før kan optræde i Kamp mod den revolutionaire Aand. Ei heller findes der at være noget Fornærmeligt mod den russiske Keiser deri, at denne siges, skjøndt tidligere i høi Grad fjendtligt sindet mod det feudalistiske Aristokrati, nu at blive nødsaget til at være dets Kæmpe, da Sagens Natur tilsiger, at forandrede Conjuncturer og Forhold, til hvilke Artiklen og udtrykkeligen henviser, kunne nødsage en Regent til, i sit Lands Interesse, at antage sig en Sag og et Parti, hvorfor han tidligere ei var gunstigen stemt; og ligesaalidet ligger der nogen Injurie i, at den russiske Keiser benævnes som Englands aabenbare og Østerrigs hemmelige Fjende. Da nu derhos de af Actor endvidere udhævede hilsedlige Udtryk „den russiske Ulv“, „Skrækkebillederne fra de moscovitiske Skove“ og „raa Gast“ efter Sammenhængen ei ere brugte om den russiske Keiser, men derimod maa antages at skulle betegne Rusland eller det russiske Folk, hvorved Spørgsmaalet, om der, ved Brugen af de nævnte figurlige Udtryk, maatte være viist en strafbar Tilsidesættelse af Sømmelighed, bortfalder, saa skjønnes der ikke, hvad den her omhandlede Artikel betræffer, at kunne lægges Tiltalte noget til Last.

Den Straf, der efter det Ovenanførte bliver Tiltalte at paalægge, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til en Mulct af 300 Rigsbankdaler Sølv, der tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, hvorhos Tiltalte, der under en imod ham tidligere for Overtrædelse af Trykkefriheds-Lovgivningen anlagt Sag, ved Høiesterets Dom af 11te April 1838 er tilfunden at bøde 500 Rbd. Sølv samt at være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur undergiven i 4 Aar, i Medfør af Pl. 1ste Novbr. 1837 § 3 vil være at underkaste lige Censur i 5 Aar. Tillige bliver han pligtig at udrede de af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Ring og Secretair Schønberg, med 10 Rbd. Sølv til hver.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Redacteuren af Bladet „Kjøbenhavnsposten“, Commercesecretair A. P. Liunge, bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 300 Rbd. Sølv samt være den i Frd. 27de Septbr. 1799 § 20 fastsatte Censur undergiven i 5 Aar. Saa bør han og udrede alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salarium til Actor og Defensor, Procuratorerne Ring og Secretair Schønberg, 10 Rbd. Sølv til hver.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Ovenstaaende Domspræmisser vise, at af de tre Artikler, for hvilke Tiltalte actioneredes, fandtes han ikke strafskyldig med Hensyn til den tredie i „Kjøbenhavnspostens“ Nr. 305 og 312 meddeelte, der havde til Overskrivt „Nogle Betragt-

ninger om Adelen af H. Heine", hvorimod han for Indholdet af de tvende andre i Nr. 300 og Nr. 301 og 302 under Overskrivt „Miscellanea" og „om Censur og Censorer i Rusland" optagne Artikler, med Hensyn til hvilke han sigtedes for at have „fornærmet fremmede i Venskab med Kongen værende Magter", fandtes skyldig ikke til den i det Lovbud (Frd. 27de Septbr. 1799 § 8), der omhandler nysnævnte Forbrydelse, fastsatte Straf, ei heller til Straf efter bemeldte Forordnings § 7, men derimod til en arbitrair Straf, lempet efter Analogien af Lovgivningens almindelige Bestemmelser am ærefornærmende Udladelser. — Af hvad der under Sagen med Hensyn til disse 2de domfældte Artikler er fremført til Tiltaltes Forsvar, skulle vi — der Intet ville lade trykke, om hvis Lovmedholdelighed der kunde reises blot mindste Tvivl — indskrænke os til at meddele nedenstaaende, med tilbørlig Forsigtighed og Udeladelse af Adskilligt af hvad der under Defensionen er anført om Rusland affattede, Referat.

Hvad angaaer den i den første af disse Artikler ommeldte Overeenskomst mellem Preussen og Rusland, maa bemærkes, at Beretningen om sammes Ophævelse tidligere har været meddeelt i forskjellige fremmede Blade og navnlig i 3de (under Sagen fremlagte) Nr. af „Altonaer Mercur" nemlig Nr. 241 og 301 for 1842 og Nr. 1 for 1843, hvor det endog fra den russiske Grændse hedder, at Massen af russiske Flygtninge har været særdeles stor, ja saa stor, at i de sidste 7 Aar ikke mindre end et Antal af 60,000 russisk-polske Flygtninge have begivet sig over paa den preussiske og østerrigske Gebeet. — Forholdt det sig saaledes paa en Tid, da der existerede en Overeenskomst om Udlevering af Flygtninge, hvor meget større maa da ikke Antallet ventes at blive, efterat slig Overeenskomst er ophævet, da Deserteurerne nu ikke risikere den

fortjente Straf, naar de blive udleverede til den russiske Regering. — Naar Actor især lægger Tiltalte til Last, at han har sagt, at de udleverede Deserteurer sædvanlig blive knuttede ihjel, saa er det almindelig bekjendt, baade at den russiske Justits er særdeles stræng, og at navnlig Knutten er et meget brugt Revselsesmiddel hos Russerne, Noget som vel kan være ganske hensigtsmæssigt hos en saa haardfør og mindre dannet Nation som den russiske. Men det maa dog bemærkes, at Forfatteren ingenlunde har sagt, at den russiske Lovgivning hjemlede, at Deserteurerne knuttedes tildøde; det hedder kun, at Desertion sædvanlig medførte, at de bleve knuttede tildøde; det fremtræder altsaa som Noget, der kan blive en mulig Følge af en for voldsom og derved ogsaa ulovlig Anvendelse af Knutten, i Forbindelse med en svag Constitution hos den Knuttede. Der er saaledes hermed ikkun nærmest antydet, at Udøverne af Straffen exeqvere den paa en altfor voldsom Maade, Noget som naturligviis ikke kan falde Regeringen til Last, saalænge den ikke beskyldes for at have givet Tilladelse til en saadan voldsom Anvendelse af Knutten. Var det en Lovbestemmelse, maatte Døden jo altid være en Følge deraf.*) — Det formenes saaledes ikke at kunne erkjendes, at Tiltalte ved sine Yttringer om Rusland i denne Artikel har i fjerneste Maade fornærmet den russiske Regering.**)

---

*) I flere europæiske Stater, uagtet disse antages at staae paa et større Civilisationstrin end Rusland, findes, som bekjendt, Dødsstraf fastsat for Deserteurer. Om og hvorvidt Knut er fastsat som Dødsstraf for russiske Deserteurer, er Intet oplyst under Sagen.

**) Til det Ovenstaaende kan føies, at det vel kunde tænkes og formeentlig uden Fornærmelse udtales, at i et saa stort Rige som Rusland, vil Keiseren, selv med den bedste Villie, maaskee ikke altid være istand til at udøve Tilsyn med hvorledes den for Desertion fastsatte Knutstraf (selv om denne ikke ved Loven er bestemt at skulle

Den anden incriminerede Artikel i Nr. 301 og 302 „om Censur og Censorer i Rusland," formenes ligesaalidt at indeholde noget Fornærmeligt mod den russiske Regering, eller hvad der med Hensyn til den russiske Statsforfatning bliver synonymt hermed: den russiske Keiser. Hvad der giver et slaaende Beviis paa, at Artiklen ikke indeholder noget Fornærmeligt med Hensyn til Rusland, er den Omstændighed, at Artiklen er taget af det af Tr. Welp udgivne Skrivt: „Petersburger Skizzen," hvor den findes pag 100—116, hvilket Skrivt har gjennemgaaet den strenge sáxiske Censur; thi Enhver, der kjender den tydske Trykkefrihed, og veed hvor stramt den holdes i Toilen af Forbundsforsamlingen, vil vistnok holde sig overbeviist om, at ingen Tøddel fik Lov at passere, som i fjerneste Maade kunde være fornærmeligt mod den store Magt — Rusland. Og dog er Artiklen ikke ordlydende optaget i „Kjøbenhavnsposten", men ikkun med saadanne Modificationer, som alene den meget Forsigtige vilde foretage for at vide sig ganske sikker. De Sætninger som Actor i denne, flere Spalter lange Artikel, har kunnet udpege som fornærmelige, ere forøvrigt saa faa og ledsagede af saa ringe oplysende Bemærkninger, at det er troligt nok, at ogsaa han, efter sin Overbeviisning, ikke har kunnet finde noget Fornærmende i Stykket.

Naar Actor saaledes i Indledningen til Artiklen har villet finde en Allusion fra den russiske Censur til Tampen eller Strikken, da er dette en ligesaa dristig som ugrundet Fortolkning af Tiltaltes Ord, der ikke i fjerneste Maade indeholde nogen Hjemmel herfor. At Hampen er en i Rusland meget dyrket og over hele Verden bekjendt fortrinlig Plante, har vel kunnet bringe Tiltalte til at gjøre en billedlig Lignelse mellem denne og en Institution, der bekjendt nok er i Gang hos Russerne, uden at han derfor behøver at have tænkt sig en saadan Sammenstilling mellem disse 2 Begreber, som Actor har villet tillægge ham, og som Tiltalte benægter, at have havt til Hensigt.

Den egentlige Artikel „om Censur og Censorer i Rusland" bærer heelt igjennem Præg af at udtale en fordeelagtig Dom over den russiske Keiser, som Lovgiver med Hensyn til Censuren. Det siges udtrykkeligt strax i Begyndelsen af Artiklen, at den russiske Censurlov er altfor liberal i Forhold til Nationens Omstændigheder ɔ: i Forhold til det Culturtrin, hvorpaa den russiske Nation staaer, og som gjør den endnu umoden til at benytte Trykkefriheden uden en streng Control. Her til-

---

være Dødsstraf) i det concrete Tilfælde anvendes af de mangfoldige, ham underordnede, ofte meget langt fra Regeringens Hovedsæde bosatte, Embedsmænd.

lægges Keiseren, som den, der har givet denne Lov, den Roes, at han, ved sine Bestræbelser for sit Folks Vel, endog giver Love, der vel efter hans egen oplyste Aand og liberale Tænkemaade godt stemmer med Friheds-Ideen, men som efter Massens Mangel paa Dannelse er udsat for at misbruges. En større Roes kan man — siger Defensor — vel neppe meddele nogen Fyrste! Den samme Tænkemaade hos Forfatteren udtaler sig derefter paa flere Steder i det Følgende. Det hedder saaledes pag. 1203 2den Spalte om en Collegialassessor Smitt, hvis Skrivt om den polske Insurrection af Censor blev strøget, at han opnaaede en Keiserlig Naadegave i Penge tilligemed Tilladelse, at turde lade sit Værk trykke i Udlandet, og det hedder da herom, at „dette afgiver et Beviis paa, hvor høit Keiseren i moralsk Henseende overrager den Skare af Hyklere, Smigrere og lignende vakkre Folk, der omleire ham.“ Den samme Roes gjentages i den umiddelbart derpaa følgende Affats, hvor det omtales, at Keiseren ifølge sin liberale Tænkemaade i enkelte Tilfælde giver Tilladelse til at publicere Skrivter, som overalt paa Grund af offentlige og hemmelige Love ere viste tilbage.

Efter en saadan gjentagen udtalt Roes er det utroligt, at Forfatteren skulde have havt til Hensigt at udtale nogen ufordeelagtig og endmindre nogen fornærmelig Dom over den russiske Regering eller hvad der er det samme: den russiske Keiser, der som Selvhersker over alle Russer i sig indbefatter den hele Statsmagt. En nøiere Betragtning af Stykket formenes ogsaa at godtgjøre, at dette langtfra er Tilfældet. Stykket handler i det Væsentlige ikke om, af hvad Beskaffenhed den russiske Censurlov er, eller om hvorvidt den strider mod de naturlige Rettigheder; det er jo endog, som meldt, i Forbigaaende sagt om denne Lov, at den er altfor liberal efter Russernes Culturtilstand. Men Stykkets Tendents er ene at vise, hvorledes den af Keiseren givne Lov haandhæves, og navnlig hvorledes de forskjellige Autoriteter, til hvem den Myndighed at censurere Bøger er overdraget, misbruge denne. Det hedder saaledes udtrykkelig i Artiklens Begyndelse, efterat det er sagt, at Loven er for liberalt affattet, at „den Maade hvorpaa den haandhæves viser, at man ved Loven kun vil stoppe Munden paa Skraalerne.“ Men naar det nu ikke er antydet, at denne imod Lovens Ord stridende Haandhævelse af samme, skeer efter Keiserens Befaling eller med hans Villie, men det tvertimod af den fordeelagtige Maade, hvorpaa Keiseren oftere omtales i Artiklen, tydelig fremgaaer, at Forfatterens Mening er, at det er Autoriteterne og Censorerne, der feile i Udøvelsen af Loven, saa er der ingen Grund til at beskylde Forfatteren for, paa en fornærmende Maade at omtale

den russiske Regering. Her i Landet vilde man ikke straffe den, der om Justitscollegiet eller Censor sagde, at de forfulgte Forfatterne med Beslaglæggelser, i Tilfælde hvor Trykkefriheds-loven tillod Forfatteren at tale, som skeet var; og man vilde visselig ikke beskylde den Forfatter, der udtalte en skarp Critik over en saadan Autoritet, for at have fornærmet den danske Regering. Hvor stor end Respecten for det mægtige Rusland her kan være, saa tør man dog ikke antage, at de underordnede Autoriteter i Rusland skulde være omgjærdede med stærkere Værn mod en skarp Critik, end vore egne Autoriteter. For en saadan Distinction indeholder hverken Frd. 27de Septbr. 1799 eller Pl. 10de Juni 1818 nogen Hjemmel.

Hvad angaaer Actors Anke over Udtrykket „forslidt Smuthul", da er dette vel mindre heldigt valgt af Forfatteren, men det kan dog ikke erkjendes, at deri indeholdes noget Fornærmeligt eller Forhaanende, om Udtrykket endog, hvad efter det Foregaaende ikke kan erkjendes, sigtede til selve Keiseren eller den Keiserlige Regjering. At den almindelige Bestemmelse i Loven, „at der ikke bør trykkes Noget mod Religion, Stat og enkelte Personer," aabner en farlig Udvei for den Censor, der vil misbruge Haandhævelsen af Loven, hvad enten det nu skeer af Uforstand, ond Villie eller en misforstaaet Stræben efter at smigre Keiseren, er vel ganske aabenbart; men dette er i alt Fald ligesaalidt Noget, som kan lægges Keiseren qua Lovgiver til Last, som det fremgaaer af Stykket, at have været Forfatterens Mening. Sætningen om, at „Haandhævelsen af Censurloven viser, at den kun er liberalt affattet, for at have Skinnet for sig," er vel ogsaa mindre heldigt udtrykt, men indeholder vistnok ikke nogen Forhaanelse over Regeringen fordi den har givet en Lov, der viste sig i Udøvelsen undertiden liberalere end Folket var modent til at benytte.

Den Sætning pag. 1203 2den Spalte, „at Censuren modtager hemmelige Anviisninger fra de forskjellige Ministerier, o. s. v.," giver en Bekræftelse af, at det ikke er Keiseren, men de ham underordnede Autoriteter, her Ministerierne, der give Anviisning til, at haandhæve Lovene mod deres eget Indhold, og der indeholdes saaledes heri Intet, hvorfor Forfatteren kan drages til Ansvar. Udtrykkene om, at „den tilstrækkelig betalte Censor" tillader, hvad der antages at stride mod Loven, er ikkun en Beskyldning for Uredelighed hos denne Embedsmand, og maa saaledes blive en privat Sag mellem ham og Forfatteren, men den kan ikke blive Gjenstand for det Offentliges Paatale, saalænge det ikke er antydet, at denne Censors Handlemaade er bifaldet af den russiske Regjering. „Disse — saaledes slutter Defensor — ere de faa Sætninger,

som Actor i den lange Artikel har kunnet udfinde, som formeentlige fornærmelige, og dette tør vel antages at være et godt Tegn paa, at Stykket i det Hele intet Utilladeligt indeholder. Og da jeg nærer det Haab, at have gjendrevet hvad Actor paa disse faa Steder har troet at finde Fornærmeligt mod den russiske Regering, saa maa jeg ogsaa for Indholdet af denne Artikel paastaae Tiltalte frifunden for Actors Tiltale."*)

*) Af Domspræmisserne sees, at Retten i det Hele deelte Defensors Anskuelse om at den ovenomhandlede Artikel i alt Fald ikkun indeholdt fornærmelige Udladelser for de vedkommende i Rusland Censuren udøvende Embedsmænd: Ene i den i Domspræmisserne citeerte, i det incriminerede Artikels 2den Spalte Pag. 1202 forekommende Passus fandtes navnlig Ordene: „at man kun vilde stoppe Munden paa Skraalere og søge at have Skinnet for sig. Meget viseligen har man derfor ladet det forslidte Smuthul staae aabent, at der ikke bør trykkes noget imod Religion Stat og enkelte Personer" ikke at indeholde en fornærmelig Sigtelse mod de russiske Censorer, men derimod mod selve den russiske Keiser, som Lovens Giver. At disse Ord ikke kunne gjelde Lovens Haandhævere, men derimod træffe selve Lovgiveren, er klart. — Selv under denne Forudsætning kunde maaskee som et Defensionalargument for Tiltalte anføres, at hans Brøde ikkun bestaaer i om den russiske Keiser, der i det Foregaaende af Artiklen er skildret som en oplyst og til at give efter for Tidsaandens Fordringer ikke utilboilig Regent, i maaskee mindre vel valgte Udtryk at have udsagt, at han (Keiseren) har givet en større Trykkefrihed, end hidtil, hjemlende Lov, men dog tillige ved sammes Affattelse sørget for i selve Lovens Indhold at have en Udvei til ikke at lade Friheden i dens practiske Anvendelse udvides i høiere Grad end han fra sit Standpunct som Regent finder hensigtsmæssigt og tilraadeligt. En paa saadan Maade given og affattet Lov kunde — ligesom den ikke er uden Exempel i de europæiske Staters Lovgivning — gjerne være udsprungen af en høiere og muligen, efter de russiske Forhold, baade nødvendig og viis Statspolitik fra Keiserens Side.

☞ Om et Real-Register til de hidtil udkomne Aargange af "Juridisk Ugeskrivt" skulle vi meddele det Fornødne i næste Nr., med hvilket tillige vil følge Titelblad til den hermed sluttede fjerde Aargang.

Ex A. C. P.
3/1/06

Trykt paa Udgivernes Forlag i S. Triers Officin.

